

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

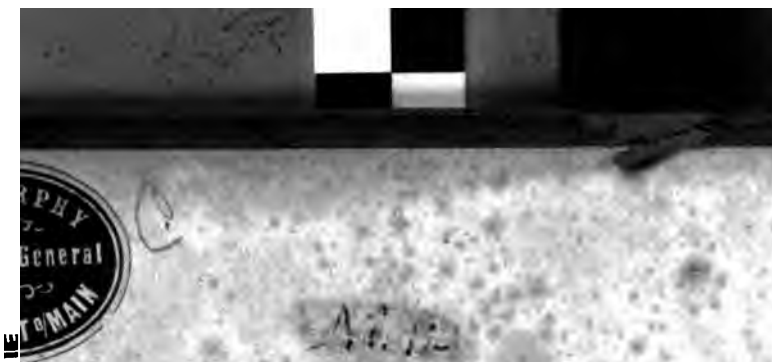
We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

No. 14

5-1
455

A 468558

BEQUEATHED
TO THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN,
BY
W. W. MURPHY,
U. S. CONSUL GENERAL, FRANKFORT A. M.

710. E. 420.

880.8.

W. W. W. W. W.

D15

12+

W. W. W. W. W.

Jan 18/85

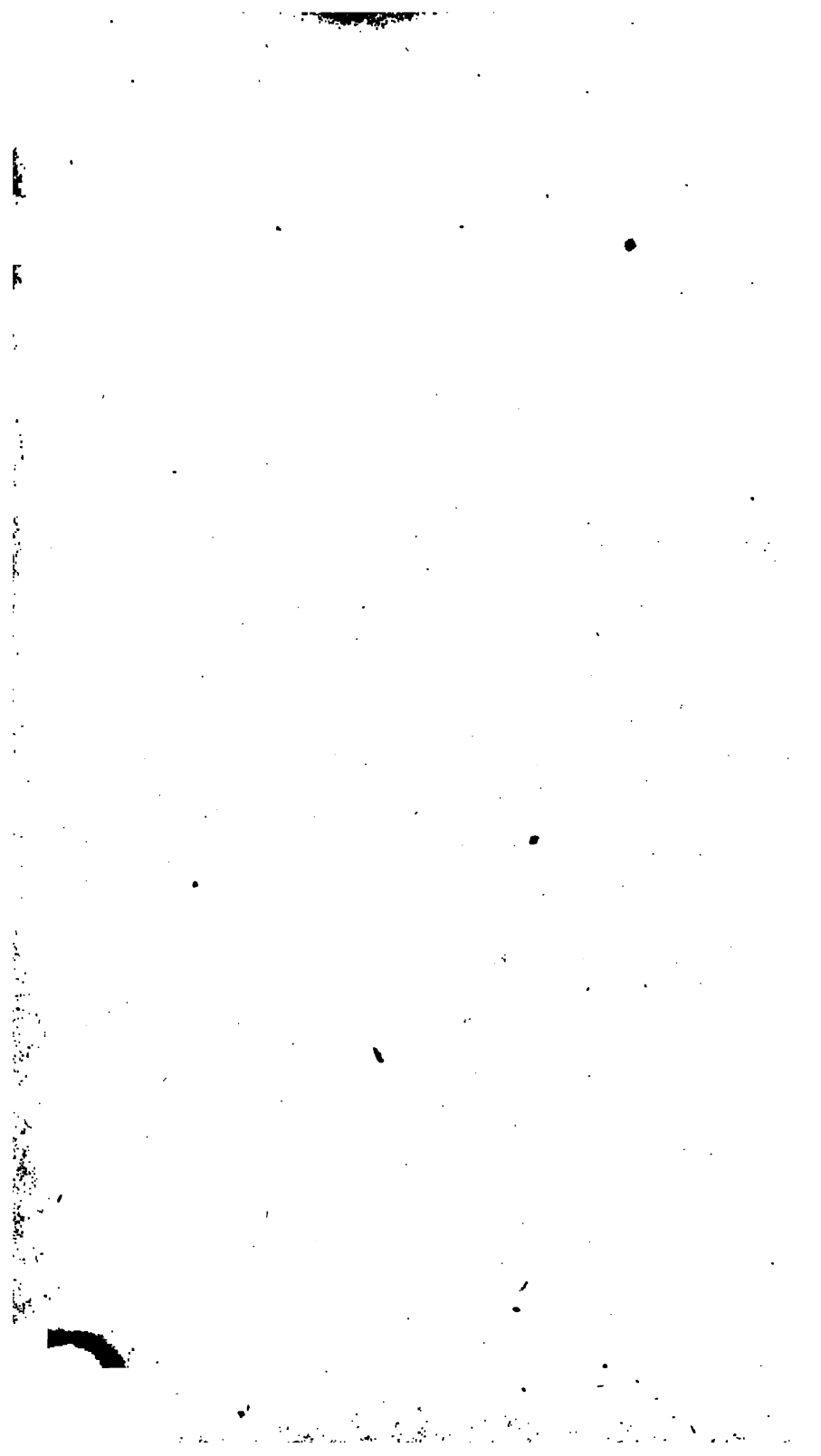
Handwritten text, likely a signature or name, written in a cursive script. The text is oriented vertically and appears to read "Handwritten" or "Handwritten" (repeated).

ΑΝΑΓΕΚΤΑ ἙΛΛΗΝΙΚΑ ΜΕΙΖΟΝΑ,

SIVE

COLLECTANEA GRAECA MAJORA.

ΑΝΑΕΚΤΑ 'ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΕΙΖΟΝΑ,
SIVE
COLLECTANEA GRAECA MAJORA,
AD USUM
ACADEMICAЕ JUVENTUTIS

ACCOMMODATA :
CUM
NOTIS PHILOLOGICIS,
QUAS
PARTIM COLLEGIT, PARTIM SCRIPSIT
ANDREAS DALZEL, A. M.
SOCIUS REGIAE SOCIETATIS EDINENSIS ;
ET NUPER IN ACADEMIA JACOBI VI. SCOTORUM REGIS LITT. GR. PROF.
EIDEMQUE A SECRETIS ET BIBLIOTHECARIUS.

TOMUS I.
COMPLECTENS EXCERPTA

EX
VARII ORATIONIS SOLUTAE SCRIPTORIBUS.

EDITIO QUARTA AMERICANA, EX AUCTORIBUS CORRECTA,
Prioribus emendatior, cum Notis aliquot interjectis.

Cantabrigiae, Mass.

EX PRELO UNIVERSITATIS.

SUMTIBUS CUMMINGS, HILLIARD, ET SO. BIBLIOPOLARUM,
BOSTONIAE ET CANTABRIGIAE.

MDCCCXXIV.

No. 14

45

A 468558

BEQUEATHED
TO THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN,
BY
W. W. MURPHY,
U. S. CONSUL GENERAL, FRANKFORT A. M.

880.8.

W. W. W. W. W.

D15

124

W. W. W. W. W.

W. W. W. W. W.

PRAEFATIO

SECUNDAE EDITIONIS.

TRIENNIUM nondum exactum fuit, ex quo prior horum **COLLECTANEORUM** tomi prioris editio lucem aspexisset, quàm Bibliopolae me commonefacere coeperint jam tempus esse, ut ad novam expoliendam edendamque me accingerem. Consilio igitur tomi alterius, qui **EXCEPTA** **EX VARIIS** **POETIS** complecteretur, publici juris faciendū in aliud tempus dilato, ad hunc iterum edendum animum applicui, ne, non solum propriis discipulis, verum etiam aliis alibi, quibus hoc qualecunque operis non displicuisse compereram, ejus exemplaria interim deessent. Ante id tempus aliquandiu quidem impeditus fueram, quo minus alterum illud volumen ederem, tum aliis perpetuis ferè negotiis quibus eram districtus, tum labore quem impendere necesse fuit illis, nuper editis, **COLLECTANEIS MINORIBUS** concinnandis, quae junioribus discipulis ad usum hujus libri majoris viam faciliorem patefacerent.

INTEREA occasionem non invitus arripui, tam citò oblatam, qua grati animi sensum, ob librum hunc adeò humaniter à doctis praeceptoribus exceptum, publicè exprimerem; atque errores, qui in priore editione, sive operarum incitià, seu meà ipsius scribendarum Annotationum et preli corrigendi novitate, fuerant admissi, secundis curis pro virili parte tollerem. Quibus autem modis hoc efficere, adeoque totum hoc volumen publico favore minus indignum reddere, conatus sim, nunc paucis exponam.

1. **TOTUM** Contextum, quem vocant, Graecum diligenter resensui, et non solum errata typographica, quantum potui, tollenda, sed interpunctionem, in locis innumeris, rectius,

ni multum fallor, constituendam, curavi; in caeteris, editiones illas, quarum, ad singula Excerpta, facta est mentio, ferè sequutus. Sed quia multis in locis Annotationes ampliare visum est, pauca Excerptorum ex Herodoto, et Xenophontis de Agesilao Rege Orationem, ne moles libri nimis excresceret, omittenda duxi. Quo autem facilius discentium oculi ad singulas Annotationes dirigantur, parvula numerorum signa Arabica, ubique per Contextum, suo quodque loco, inseruntur, quorum usum lector, primo intuitu, nequeat non sentire.

2. ANNOTATIONIBUS in singula Excerpta praefigitur, uti in Analectis Minoribus, Scriptoris Vitae brevis notitia, ejusque Operum Editionum enumeratio; quae sint tanquam rudimenta ejus generis eruditionis, sine quo nemo vir doctus meritò haberi potest. Annotationes ipsae, quas omnes diligenter retractavi, emendatiores, et pluribus in locis auctiores, ut jam innui, hinc exhibentur. Namque, inter docendum, earum quasdam mendosas, plurimas nimis breves deprehenderam: erant scilicet initio currente calamo exaratae, ut desiderio Juventutis ingenuae, librum manibus suis tractandum (quod ejus fuit erga me studium) assiduis vocibus postulantis, satisfaceret.

VERUM, tametsi haec editio prior sit planè multò emendatior, venustior ac melior, eam ab omni labe immunem spondere nequimus. Restant etiamnum, sine dubio, multa corrigenda. Sed quam sit difficile, vel potius quam sit impossibile, in hisce rebus minutis tractandis, omni vitio caruisse, eruditissimi homines optimè nôrunt.

Atque haec sunt, Lector benevole, quae tecum in antecessum communicanda habui. Iterum vale!—Scr. Edinburgi, in Acad. Jac. VI. Scotorum Regis, Kalend. Jan. M.DCC.LXXXIX.

PRAEFATIO

OCTAVAE EDITIONIS.

IN hac octava editione curanda Textum quam emendatissimum exhibere, et pauca, quae notatu digna visa sunt, in prioribus sive praetermissa seu minus accurate exposita inserere, statui. Haec diversis in locis plerumque signata Lector inveniet, ne, si quid eorum displiceat, Auctori voluminis tribuat. Quamvis docti et ingeniosi, legibus principiisque Linguae ducti, plurimas maculas in operibus fere omnium Scriptorum Graecorum inveteratas sustulerunt, in quibusdam tamen, praesertim Platonis operibus, haud paucae adhuc restant. Nonnullos in excerptis ex hoc celeberrimo Scriptore errores correxi et notavi, in iis nempe locis ubi particula αὐ vel omissa, vel vis ejus ab editoribus malè intellecta fuit. Opus tamdiu hîc et alibi benigne exceptum, utpote ad erudiendam in Graecis Literis Studiosam Juventutem egregie accommodatum, ejus utilitate per aliquot annos experta, praeceptoribus doctis lubens commendo.

G. DUNBAR.

Scrib. Edinburgi }
Kal. Aug. 1817. }

PRAEFATIO.

Ut haec Editio Tertia Americana prodeat emendata, cura haud levis est impensa. Veruntamen menda nonnulla nos effugere, praecipue in accentibus aliisque hujusmodi notis. Haec vero minus frequentia, opinamur, in maxima hujus operis portione, quam in initio ejusdem invenientur. Neque haec quidem multa nec magna esse videntur, ut in rebus tam minutis, et variis, et quae tam facile oculorum animique aciem fallunt. Postquam magis exercitati fuimus, atque accuratius praestantes vel probatas singulorum Scriptorum editiones cum nostris chartis contulimus, opus melius processisse perspectum fore speramus.

Ipsarum Editionum, ex quibus haec Collectanea sunt excerpta, magna ex parte, copiam Bibliotheca Harvardina suppeditavit. Aliae quoque bonae editiones, inter quas non paucae sunt recentiores, ex eodem thesauro et aliunde adfuerunt; etsi non ea fuit copia, ut nihil desideraretur. Subsidiis, quae praesto fuere, quantum potuimus, usi sumus ad errata tollenda. Legem nobis injunximus, ut plurimum sequendum exemplar. Ideo non mutavimus nisi pauca quaedam, quae plane videbantur sic emendanda, secundum virorum doctorum judicium; et quorum plerumque fit mentio in notis. Interpunctionem quidem aliquanto liberius tentavimus, item doctos Editores fere sequuti; quo sensus Scriptorum discentibus, nostra saltem opinione, clarius eluceat. Insuper, commodum futurum et docentibus et discentibus duximus, si lineae cujusque paginae in oratione soluta signis numerentur.

Encliticarum ratio saepe alia est apud alios Grammaticos atque Editores, quae varietas in his Collectaneis apparebit. Idem de iota subscripto aliisque similibus sit notandum. Plura dicere longum esset.

Notulae quaedam, vel quaestiones, subinde interjectae sunt, quas loci poscere vel admittere visi sunt, inter corrigendum. Hae ferme his signis, "P. denotantur. Potiores sunt ex Criticis spectatis decerptae. Pro nostris omnibus, Graecis et Latinis, oportet veniam petamus. M. Maio, 1819.

In Editione Quarta consilium prosequutus sum, quod in Tertia proposui; nempe, ut opus ad usum discentium accommodatum, quam plurimum potui, emendatum atque accuratum exhiberem. Hoc consilio, praeter ea quae in legendo et audiendo notaveram, textus plagulas cum probatis Scriptorum editionibus, quarum ferme tres pluresve ad manus erant, diligenter et minute legi et contuli. Spero fore, ut pleraque correcta reperiantur: at quae errata posthac deprehensa erint, in tabulis stereotypis corrigi possunt. Paginas his tabulis impressas iterum lego, et quae notentur, in tabulis ipsis corriguntur, priusquam illae prelo subjiciuntur.

Ex libris editis alias aliquot lectiones recepi, quae auctoritate vel proprietate perspicue commendari vel injungi videbantur. Verum plerumque textum receptum, quantum per rationes Criticorum liceret, in hac editione tenere consultum duxi.

In Xenophontis Memorabilibus Socratis, quasdam sententias, sive sententiarum partes, inserui ex auctore, prout loca aut paginae admiserunt, quo sensus et connexio sermonis planius exprimeretur. Eandem ob causam sectiones aliquas conjunxi, quae olim disjunctae nexum et sensum discerpserunt. In Excerptis ex Longino, typis minoribus non paratis, haud invite versus laudatos majoribus imprimi, atque ad exemplum bonarum editionum paginas conformari feci. Haec et talia quaedam paucarum paginarum lineas paululum moverunt: verum, his exceptis, easdem paginas, quae in prioribus sunt, reddere curavimus.

Interpunctione sensum magis obvium et distinctum exhibere iterum tentavi. Ideo, inter alia, punctum non raro invertitur, a summa ad imam lineam, ubi sermonis structura postulare visa est. Editiones exempla fere praebuerunt. Quod si punctum majus sine litera majore sequente ponitur; id in Graecis libris admodum usitatum est, ut etiam nonnunquam in Latinis. Imo ad sermonis Graeci structuram et continuationem per particulas aptissimus videtur: sic enim plenam et absolutam periodum litera majore post punctum, membra autem, sive partes, pro modo cujusque, puncto majore, vel minore, vel inciso, distinguere licebit. Quod quidem editiones hodiernae quodammodo frequenter observant.

Notulas alias quoque, at non multas, interjeci, vel ad rationem lectionum reddendam, vel ad aliquid indicandum aut monendum. Ne plures intruderentur, ratio operis obstitit. Hoc enim procedente, multa infercire parum expeditum fuit. In notis legendis, locos citatos plurimos in ipsis auctoribus inspexi, quorum magnae partis copia fuit. Nonnulla secus expressa, non pauca perperam vel incommode paginis aut numeris denotata inveni et correxi, vel corrigere studui. In his literis minoribus et rebus variis et impeditis fortasse menda quaedam manserint.

Excerpta ex Polybio adjeci ex Editione hujus Operis Londini impressa, 1821, ad quam praefatio est, quae signatur C. J. B. Haec intuli, et quod omnino digna sunt lectu, et ut haec editio una cum aliis quibusvis legatur. Excerpta ex Aristotelis Poetica, Dionysio Halicarnasseo, Polyaeo et Aeliano, ille ablegavit. Omnia nos dedimus. Excerpta ex Theophrasto nonnihil novavit et auxit, ex editione Jo. Gottl. Schneideri, Jenae, 1799. Ex eodem Schneidero quaedam recepi. Schneider usus est editionibus novis, praesertim illa, quae a Siebenkees et Goetz publicata est, et aucta ex Codicibus, praecipue ex quodam Palatino-Vaticano, qui olim erat in bibliotheca Heidelbergensi, ac inde in Vaticanam translatus.

Ad summam, hoc opus suscepi et hucusque pertuli, non sine multo labore et molestia, ut praestarem quod potui, quo libri emendati traderentur descentibus, quibus imprimis errata officiant.

M. Jan. 6, 1824.

J. S. P.

INDEX

EORUM QUAE IN HOC PRIMO VOLUMINE CONTINENTUR.

PARS PRIMA.

EXCERPTA HISTORICA.

I. Ex HERODOTO.

	Pag.
<i>Arion,</i> - - - - -	3
<i>Croesus et Solon,</i> - - - - -	5
<i>Atys et Adrastus,</i> - - - - -	6
<i>Pisistratus,</i> - - - - -	11
<i>Cyrus,</i> - - - - -	13
<i>Psammitichus,</i> - - - - -	17
<i>Crocodilus,</i> - - - - -	18
<i>Pugna Marathonica,</i> - - - - -	19
<i>Artabanus et Xerxes,</i> - - - - -	22
<i>Xerxes et Artabanus in Abydo,</i> - - - - -	26

II. Ex THUCYDIDE.

<i>De priscis Graecis,</i> - - - - -	31
<i>Pausaniae Lacedaemonii crimen et mors,</i> - - - - -	33
<i>Pestis Atheniensium,</i> - - - - -	39

III. E XENOPHONTE.

E CYROPAEDIA.

<i>Cyri genus,</i> - - - - -	45
<i>Persarum leges,</i> - - - - -	46
<i>Cyri Pueritia,</i> - - - - -	51

<i>Panthea,</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	Pag.
									65
<i>Cyrus moriens,</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	78

EX ANABASI.

<i>Xenophontis de Cyri expeditione Lib. I.</i>	-	-							85
<i>Ex ejusdem Lib. II.</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	122

PARS SECUNDA.

EXCERPTA RHETORICA.

I. EX LYSIA.

<i>Oratio contra Eratosthenem,</i>	-	-	-	-					129
------------------------------------	---	---	---	---	--	--	--	--	-----

II. EX ISOCRATE.

<i>Ad Demonicum Oratio,</i>	-	-	-	-	-				151
-----------------------------	---	---	---	---	---	--	--	--	-----

III. EX DEMOSTHENE.

<i>Philippica I.</i>	-	-	-	-	-				165
<i>Olynthiaca I.</i>	-	-	-	-	-	-			170
<i>Olynthiaca II.</i>	-	-	-	-	-	-			179
<i>Ex Oratione de Corona,</i>	-	-	-	-	-	-			189

PARS TERTIA.

EXCERPTA PHILOSOPHICA.

I. E XENOPHONTE.

<i>E Memorabilibus Socratis,</i>	-	-	-	-	-				197
----------------------------------	---	---	---	---	---	--	--	--	-----

II. Ex PLATONE.

	Pag.
<i>Crito, sive de eo quod agendum est,</i> - - -	235
<i>Socratis vitae finis e Phaedone,</i> - - -	252

III. Ex ARISTOTELE.

<i>Ex libro quarto de moribus ad Nicomachum,</i> -	257
<i>Ex libro secundo Artis Rhetoricae,</i> - - -	265

PARS QUARTA

EXCERPTA CRITICA.

I. Ex ARISTOTELE.

<i>E Libro de Arte Poetica,</i> - - -	277
---------------------------------------	-----

II. Ex DIONYSIO HALICARNASSENSI.

<i>De Herodoto, Thucydide, et Xenophonte, ex epistola ad</i> <i>Cn. Pompeium,</i> - - -	295
--	-----

III. Ex LONGINO.

<i>E Commentario de Sublimitate,</i> - - -	303
--	-----

PARS QUINTA.

EXCERPTA MISCELLANEA.

I. Ex THEOPHRASTO.

CHARACTERES ETHICI.

<i>Prooemium,</i> - - -	321
<i>De Dissimulatione insidiosa,</i> - - -	322
<i>De Adulatione,</i> - - -	323

	Pag.
<i>De Garrulitate,</i> - - - - -	325
<i>De Importunitate, vèl Inscitia temporum,</i> -	325
<i>De Superstitione,</i> - - - - -	326
<i>De Honoris aucupio e rebus frivolis,</i> - -	327

II. Ex POLYAENO.

<i>E Libris de Strategematis,</i> - - - -	329
---	-----

III. Ex AELIANO.

<i>Ex Varia Historia,</i> - - - - -	339
-------------------------------------	-----

APPENDIX AD ANALECTA.

Ex POLYBIO.

<i>Historiarum Prooemium,</i> - - - -	351
<i>De Romanorum Republica,</i> - - - -	358

NOTAE PHILOLOGICAE adjectae sunt se-
 orsum ad finem, - - - - Pag. 1 ad 170

APPENDIX, in qua indicantur *Subsidia quaedam Selecta,*
Linguae Graecae Studiosis utilissima, Pag. i ad viii.

ANALECTA GRAECA MAJORA.

TOMI PRIORIS

PARS PRIMA.

EXCERPTA HISTORICA.

— *Vos Exemplaria Græca*

Nocturnâ versate manu, versate diurnâ.

HOR. IN ARTE POET. 268.

I.

¹ Ex HERODOTO.

[AD EDIT. PET. WESSELIINGII. AMSTEL. 1763. FOL.]

—*Dulcis, et candidus, et fusus* HERODOTUS.

QUINCT. X. 1.

² Εκ τῆς ΚΑΕΙΟΥΣ.

* * *

ΑΡΙΩΝ.

³ ΕΤΥΡΑΝΝΕΤΕ ὁ Περίανδρος Κορίνθον ⁴ τῷ δὲ, λέγουσι Κορίνθιοι, (ὁμολογέουσι δέ ⁵ σφι Ἀέσβιοι,) ⁶ ἐν τῷ βίῳ, θάναμα μέγιστον ⁷ παραστήναι.—⁸ ΑΡΙΩΝΑ τὸν Μηθυμναῖον ἐπὶ δελφῖνος ἐξενεῖλχθέντα ἐπὶ Ταίναρον, ἐόντα ⁹ 5 καθαρχδὸν τῶν τότε ἐόντων ⁹ οὐδενὸς δεύτερον καὶ ¹⁰ διθύραμβον, πρῶτον ἀνθρώπων ¹¹ τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, ποιήσαντά τε καὶ ὀνομάσαντα καὶ διδάξαντα ἐν Κορίνθῳ.

Τῷτον τὸν Αρίωνα λέγουσι, ¹² τὸν πολλὸν τῷ χρόνῳ διατρίβοντα παρὰ Περιάνδρῳ, ἐπιθυμῆσαι πλῶσαι ἐς ¹³ 10 λήν τε καὶ Σικελίην ἐργασάμενον δὲ χρήματα μεγάλα, θελῆσαι ὀπίσω ἐς Κόρινθον ἀπικέσθαι. ¹³ Ορμαῖσθαι μὲν νιν ἐκ Τάραντος, πιστεύοντα δὲ ἑδαμοῖσι μᾶλλον ἢ Κορινθίοις, ¹⁴ μισθώσασθαι πλοῖον ἀνδρῶν Κορινθίων. ¹⁵ Τοὺς δὲ, ἐν τῷ πελάγει, ἐπιβουλεύειν, τὸν Αρίωνα ἐκβαλόντας, ¹⁶ 15 ¹⁶ ἔχειν τὰ χρήματα. ¹⁷ Τὸν δὲ, συνέντα τῷτο, λίσσεσθαι,

χρήματα μὲν προϊόντα σφι, ψυχὴν δὲ παραιτούμενον. Οὐκ ἂν δὴ πείθειν αὐτὸν τούτοις· ἀλλὰ κελεύειν τὰς πορθμέας ¹ ἢ αὐτὸν διαχρᾶσθαι μιν, ὥς ἂν τὰ φῆς ἐν γῇ τύχη, ἢ ἐκπηδᾶν ἐς τὴν θάλασσαν, ² τὴν ταχίστην.

³ Απειληθέντα δὲ τὸν Ἀρίονα ἐς ἀπορίην, παραιτήσασ- 5
θαι, ἐπειδὴ σφι οὕτω δοκέει, ⁴ περιϋδέειν αὐτὸν, ⁵ ἐν τῇ σκευῇ πάσῃ, στάντα ἐν τοῖσι ⁶ ἑδωλίοις, αἰεῖσαι· ⁷ αἰείσας δὲ, ὑπεδέκετο ἑαυτὸν κατεργάσασθαι. ⁸ καί, — τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ ἡδονὴν, εἰ μέλλοιεν ἀκούσεσθαι τῷ ἀρίστῳ ἀνθρώπων αἰδοῦν, — ἀναχωρῆσαι ἐκ τῆς πρύμνης ἐς μέσσην νέα. 10
Τὸν δὲ, ἐνδύντα τε πᾶσαν τὴν σκευὴν, καὶ λαβόντα τὴν κιθάρην, στάντα ἐν τοῖσι ἑδωλίοις, ⁹ διεξελθεῖν νόμον τὸν ὄρθιον. Τελευτῶντος δὲ τοῦ νόμου, ῥίπαι μιν ἐς τὴν θάλασσαν ἑαυτὸν, ¹⁰ ὥς εἶχε, σὺν τῇ σκευῇ πάσῃ καὶ τοὺς μὲν ἀποπλέειν ἐς Κόρινθον· τὸν δὲ, δελφῖνα, λέγουσι, ὑπο- 15
λαβόντα, ἐξενεῖκαι ἐπὶ Ταίναρον.

Αποδάντα δὲ αὐτὸν, χωρεῖν ἐς Κόρινθον, σὺν τῇ σκευῇ καὶ ἀπικόμενον ἀπηγέεσθαι πᾶν τὸ γεγονός. Ὑπὸ Περικλῆα δὲ, ὑπὸ ἀπιστίας, Ἀρίονα μὲν ἐν φυλακῇ ἔχειν, ¹¹ ὁδαμῇ μετιέντα, ¹² ἀνακῶς δὲ ἔχειν τῶν πορθμέων. ¹³ Ως δὲ ἄρα 20
παρεῖναι αὐτοὺς, κληθέντας ἰστορέεσθαι, εἴ τι λέγοιεν περὶ Ἀρίονος. Φαμένων δὲ ἐκείνων ὥς εἶη τε σῶς περὶ Ἰταλίην, καὶ μιν εὖ πρήσσοντα λίποιεν ἐν Τάραντι, ἐπιφανῆναί σφι τὸν Ἀρίονα, ¹⁴ ὥσπερ ἔχων ἐξεπήδησε. Καὶ τοὺς, ἐκπλεγέντας, ¹⁵ οὐκ ἔχειν ἔτι, ἐλεγχομένους, ἀρνέεσθαι. 25

Ταῦτα μὲν νῦν Κορίνθιοί τε καὶ Αἰσβιοὶ λέγουσι. Καὶ Ἀρίονός ἐστι ἀνάθημα χάλκεον, οὐ μέγα, ¹⁶ ἐπὶ Ταινάρφ, ¹⁷ ἐπὶ δελφίνος ἐπεὶ ἀνθρώπος.

* * *

¹ ΚΡΟΙΣΟΣ καὶ ΣΟΛΩΝ.

Χρόνου δὲ ἐπιγινομένου, καὶ κατεστραμμένων σχεδὸν πάντων τῶν ἐντὸς Ἑλλυος ποταμῷ οἰκημένων—(πλὴν γὰρ Κιλικίων καὶ Λυκίων, τοὺς ἄλλους πάντας ὑπ' ἑωυτῷ εἶχε, καταστρεφάμενος, ὁ ΚΡΟΙΣΟΣ· εἰσὶ δὲ οἶδε, [Λυδοί,] 5 Φρύγες, Μυσοί, Μαριανδυνοί, Χάλυβες, Παφλαγόνες, ὁ Θρήκες, οἱ Θυνοὶ τε καὶ Βιθυννοί, Κᾶρες, Ἴωνες, Δωριεῖς, Αἰολεῖς, Πάμφυλοι)—κατεστραμμένων δὲ τούτων, καὶ ὁ Κροῖσος ἐπιβουλεύων Λυδοῖσι, ἀπικνέονται ἐς Σάρδεις, ἀκμαζούσας πλούτῳ, ἄλλοι τε οἱ πάντες ἐκ τῆς Ἑλλάδος σοφισταί, οἳ, τοῦτον τὸν χρόνον, ἐτύγχανον ἔόντες, 10 ὥς ἕκαστος αὐτέων ἀπικνέοιτο· καὶ δὴ καὶ ΣΟΛΩΝ, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ὃς, Ἀθηναίοισι, νόμους, κελεύσασαι, ποιήσας, ἀπεδήμησε ἔτεα δέκα, κατὰ θεωρίας πρόφασιν ἐκπλάσας, ἵνα δὴ μὴ τινα τῶν νόμων ἀναγκασθῇ λύσαι, 15 τῶν ἔθετο. αὐτοὶ γὰρ οὐκ οἶοί τε ἦσαν αὐτὸ ποιῆσαι Ἀθηναῖοι· ὁρκοῖσι γὰρ μεγάλοισι κατεῖχοντο, δέκα ἔτεα χρῆσθαι νόμοις, τοὺς ἂν σφίσι Σόλων θῇται.

Αὐτῶν δὴ ὧν τέτων καὶ τῆς θεωρίας ἐκδημήσας ὁ Σόλων εἵνεκεν, ἐς Αἴγυπτον ἀπῆκετο παρὰ Ἀμασιν, καὶ δὴ καὶ 20 ἐς Σάρδεις παρὰ Κροῖσον. ἀπικόμενος δὲ, ἐξεῖνίζετο ἐν τοῖσι βασιλεῦσι ὑπὸ τοῦ Κροῖσου. Μετὰ δὲ, ἡμέρη τρίτη, ἢ τετάρτη, κελεύσαντος Κροῖσου, τὸν Σόλωνα θεράποντες περιῆγον κατὰ τοὺς θησαυροὺς, καὶ ἐπεδείκνυσαν πάντα ἔοντα μεγάλα τε καὶ ὄλβια. Θεωσάμενον δέ μιν 25 τὰ πάντα, καὶ σκεψάμενον, ὥς οἱ κατὰ καιρὸν ἦν, εἶρετο ὁ Κροῖσος τάδε· “Ἐεῖνε Ἀθηναῖε, παρ' ἡμέας γὰρ περὶ “σέο λόγος ἀπῖχται πολλὸς, καὶ σοφίης εἵνεκεν τῆς σῆς “καὶ πλάνης, ὥς φιλοσοφῶν, γῆν πολλήν, θεωρίας εἵνε- “κεν, ἐπελήλυθας· νῦν ὧν ἡμερος, ἔπειρεσθαί, με ἐπῆλ-

“θέ, σε, εἴ τινα ἤδη πάντων εἶδες ὀλδιώτατον;” Ὁ μὲν, ἐλπίζων εἶναι ἀνθρώπων ὀλδιώτατος, ταῦτα ἐπηρώτα. Σόλων δὲ, οὐδὲν ὑποθωπεύσας, ἀλλὰ ¹ τῷ ἔοντι χρησάμενος, λέγει “ὦ βασιλεῦ, Τέλλον Ἀθηναῖον.” Αποθωμιάσας δὲ Κροῖσος τὸ λεχθὲν, εἶρετο ² ἐπιστρεφέως, ³ “Κοίρῃ δὴ κρίνεις Τέλλον εἶναι ὀλδιώτατον;” Ὁ δὲ εἶπε, “Τέλλῳ, ⁴ τοῦτο μὲν, ⁵ τῆς πόλιος εὖ ἡκούσης, παῖδες ἦσαν καλοὶ τε καὶ καθαροὶ, καὶ σφι εἶδε ἅπανσι τέκνα ἐκγε- νόμενα, καὶ πάντα παραμείναντα· τοῦτο δὲ, ⁶ τοῦ βίου εὖ ἦκοντι, ὥς τὰ παρ’ ἡμῖν, τελευτὴ τοῦ βίου λαμπρο- ¹⁰ τᾷτη ἐπεγένετο. γενομένης γὰρ Ἀθηναίοισι μάχης πρὸς τοὺς Ἀστυγείτονας ἐν Ἐλευσίνι, βοηθήσας, καὶ ⁷ τροπὴν ποιήσας τῶν πολεμίων, ἀπέθανε κάλλιστα. καὶ μιν Ἀθηναῖοι δημοσίῃ τε ἔθαψαν ⁸ αὐτοῦ τῇ περ ἔπεσε, καὶ “ἐτίμησαν μεγάλως.”

15

* * *

ΑΤΤΥΣ καὶ ΑΔΡΗΣΤΟΣ.

Μετὰ δὲ Σόλωνα οἰχόμενον, ἔλαβε ἐκ θεοῦ νέμεσις μεγάλη Κροῖσον, ⁹ ὥς εἰκάσαι, ὅτι ἐνόμισε ἑαυτὸν εἶναι ἀνθρώπων ἀπάντων ὀλδιώτατον. αὐτίκα δὲ οἱ εὐδοντι ἐπέστη ὄνειρος, ὃς οἱ τὴν ἀληθεῖαν ἔφαινε τῶν μελλόντων γενέσθαι κακῶν κατὰ τὸν παῖδα. Ἦσαν δὲ τῷ Κροίσῳ ²⁰ δύο παῖδες· τῶν οὐτερος μὲν ¹⁰ διέφθαρτο· ἦν γὰρ δὴ κωφός· ὁ δὲ ἕτερος, τῶν ἡλικίων μακροῦ, τὰ πάντα, πρῶτος οὐνομα δὲ οἱ ἦν ΑΤΤΥΣ. Τοῦτον δὲ ὦν τὸν Αἰνν σημαίνει τῷ Κροίσῳ ὁ ὄνειρος, ὥς ἀπολέει μιν αἰχμῇ σιδηρῇ βληθέντα. Ὁ δ’ ἐπεὶ τ’ ἐξηγέρθη, καὶ ¹¹ ἑωυτῷ ²⁵ λόγον ἔδωκε, ¹² καταρρώδηςας τὸν ὄνειρον, ¹³ ἄγεται μὲν τῷ παιδί γυναικᾶ· ¹⁴ ἐωθότα δὲ στρατηγέειν μιν τῶν Ἀνδῶν, σὺδαμῇ ἔτι ἐπὶ τοιοῦτο πρῆγμα ἐξέπεμπε· ἀκόντια δὲ καὶ δοράτια, καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα, τοῖσι χρέον-

ται ἐς πόλεμον ἄνθρωποι, ἐκ τῶν ἀνδρεάνων ἐκκομίσας, ἐς τοὺς θαλάμους ¹ συνένησε, μή τί ² οἱ κρεμάμενον τῷ παιδί ἐμπέσῃ.

Εχοντας δέ οἱ ³ ἐν χερσὶ τοῦ παιδὸς τὸν γάμον, ἀπικνέ-
 5 ται ἐς τὰς Σάρδεις ἀνὴρ συμφορῇ ἐχόμενος, καὶ ⁴ οὐ
 καθαρὸς χεῖρας ἔων, Φρυξ μὲν γενεῇ, γένεος δὲ τοῦ βασι-
 λῆϊον. Παρελθὼν δὲ οὗτος ἐς τὰ Κροίσου οἰκία, κατὰ
 νόμους τοὺς ἐπιχωρίους καθαρσίου ἐδέετο κύρῃσαι. Κροῖ-
 σος δέ μιν ἐκάθηρε. Ἔστι δὲ παραπλησίη ἡ κάθαρσις
 10 τοῖσι Λυδοῖσι καὶ τοῖσι Ἕλλησι. Ἐπεὶ τε δὲ τὰ νομιζό-
 μενα ἐποίησε ὁ Κροῖσος, ἐπυνθάνετο ὁκόθεν τε καὶ τίς εἴη;
 λέγων τάδε, “Ὁνθρωπε, τίς τε ἔων, καὶ κόθεν τῆς Φρυ-
 “γίης ἦκων, ἐπίστιος ἐμοὶ ἐγένεο; τίνα τε ἀνδρῶν ἢ γυ-
 “ναικῶν ἐφόνευσας;” Ὁ δὲ ἀμείβετο, “ὦ βασιλεῦ,
 15 “Γορδίεω μὲν τοῦ Μίδεω εἰμὶ παῖς, ὀνομάζομαι δὲ
 “ΑΛΡΗΣΤΟΣ· φονεύσας δὲ ἀδελφεὸν ἐμεωυτοῦ ἀέκων,
 “πάρειμι, ἐξεληλαμένος τε ὑπὸ τοῦ πατρὸς, καὶ ἐστερη-
 “μένος πένιων.” Κροῖσος δέ μιν ἀμείβετο τοῖσδε·
 “Ἀνδρῶν τε φίλων ⁵ τυγχάνεις ἔκγονος ἔων, καὶ ἐλήλυθας
 20 “ἐς φίλους, ἔνθα ⁶ ἀμηχανήσεις χρήματος οὐδενὸς, μένων
 “⁷ ἐν ἡμετέρου. συμφορῇν δὲ ταύτην, ὥς κουνφότατα,
 “φέρων, κερδανέεις πλείστον.” Ὁ μὲν δὴ δίαιταν εἶχε
⁸ ἐν Κροίσου.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ τούτῳ, ἐν τῷ Μυσίῳ Οὐλύμπῳ,
 25 ⁹ σὺδὲς χρήμα γίνεται μέγα· ὀρμεώμενος δὲ οὗτος ἐκ τοῦ
 οὔρεος τούτου, τὰ τῶν Μυσῶν ἔργα διαφθείρεσκε. Πολλάκι
 δὲ οἱ Μυσοὶ ἐπ’ αὐτὸν ἐξελθόντες, ποιέεσκον μὲν οὐδὲν κα-
 κὸν, ἔπασχον δὲ πρὸς αὐτοῦ. Τέλος δὲ, ἀπικόμενοι παρὰ
 τὸν Κροῖσον τῶν Μυσῶν ἄγγελοι, ἔλεγον τάδε· “ὦ βα-
 30 “σιλεῦ, ὑὸς χρήμα μέγιστον ¹⁰ ἀνεφάνη ἡμῖν ἐν τῇ χώ-
 “ρῃ, ὃς τὰ ἔργα διαφθείρει. τοῦτον προθυμέμενοι ἐλέειν,
 “οὐ δυνάμεθα. νῦν ὦν προσδεόμεθα σεῦ, τὸν παῖδα καὶ
¹¹ λογάδας νεηνίας καὶ κύνας συμπέμναι ἡμῖν, ὥς ἂν

“μιν ἐξέλωμεν ἐκ τῆς χώρας.” Οἱ μὲν δὴ τούτων ἐδέοντο. Κροῖσος δὲ, μνημονεύων τοῦ ὀνείρου τὰ ἔπεα, ἔλεγέ σφι τάδε·
 “Παῖδὸς μὲν περὶ τοῦ ἐμοῦ μὴ μνησθῆτε ἔτι· οὐ γὰρ ἂν
 “ὑμῖν συμπέμψαιμι· νεόγαμός τε γὰρ ἔστι, ¹ καὶ ταῦτα
 “οἱ νῦν μέλει. Ἀνδῶν μέντοι λογάδας καὶ τὸ ² κνη- 5
 “γέσιον πᾶν συμπέμψω· καὶ διακελεύσομαι τοῖσι ἰοῦσι,
 “εἶναι ὥς προθυμοτάτοις συνεξέλειν ὑμῖν τὸ θηρίον ἐκ
 “τῆς χώρας.” Ταῦτα ἀμείψατο.

³ Ἀποχρεωμένων δὲ τούτοις τῶν Μυσῶν, ἐπεισέρχεται
 ὁ τοῦ Κροίσου παῖς, ἀκηκοὺς ⁴ τῶν ἐδέοντο οἱ Μυσοί. ⁵ οὐ ¹⁰
 φαμένον δὲ τοῦ Κροίσου τὸν γε παῖδᾶ σφι συμπέμψειν,
 λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ νεηνίης τάδε· “ὦ πάτερ, ⁶ τὰ κάλ-
 “λιστα, πρότερόν κοτε, καὶ γενναιότατα ἡμῖν ἦν, ἔς τε
 “πολέμους καὶ ἐς ἄγρας φοιτέοντας εὐδοκίμειν· νῦν δὲ
 “⁷ ἀμφοτέρων με τούτων ἀποκληΐσας ἔχεις, οὔτε τινα ¹⁵
 “δειλὴν ⁸ μοι παριδῶν, οὔτε ἀθυμίην. ὦν τε ⁹ τέοισί
 “με χρὴ ὄμμασι, ἔς τε ἀγορὴν καὶ ἐξ ἀγορῆς φοιτέ-
 “οντα, φαίνεσθαι; κοῖος μὲν τις τοῖσι πολιῆταισι δόξω
 “εἶναι; κοῖος δὲ τις τῇ νεογάμῳ γυναικί; ¹⁰ κοῖω δὲ
 “ἐκείνῃ δόξει ἀνδρὶ συννοικεῖν; Ἐμὲ ὦν σὺ ἢ μέθες ²⁰
 “ἵεναι ἐπὶ τὴν θήρη, ἢ λόγῳ ἀνάπεισον, ὅπως μοι ἀμεί-
 “νω ἔστι ταῦτα οὕτω ποιούμενα.” Ἀμείβεται Κροῖσος
 τοῖσδε· “ὦ παῖ, οὔτε δειλὴν, οὔτε ἄλλο οὐδὲν ἄχαρι,
 “παριδῶν τοι, ποιέω ταῦτα· ἀλλὰ μοι ὄψις ὀνείρου,
 “ἐν τῷ ὕπνῳ, ἐπιστάσα, ἔφη σὲ ὀλιγοχρόνιον ἔσεσθαι· ²⁵
 “ὑπὸ γὰρ αἰχμῆς σιδηρέης ἀπολέεσθαι. Πρὸς ὦν τὴν
 “ὄψιν ταύτην, τὸν τε γάμον τοι τοῦτον ἔσπευσα, καὶ
 “¹¹ ἐπὶ τὰ παραλαμβανόμενα οὐκ ἀσπένπω, φυλακὴν
 “ἔχων, εἴ πως δυναίμην, ¹² ἐπὶ τῆς ἐμῆς, σε, ζωῆς, ¹³ δια-
 “κλέψαι. εἰς γὰρ μοι μῦθος ¹⁴ τυγχάνεις ἐὼν παῖς· τὸν ³⁰
 “γὰρ δὴ ἕτερον, ¹⁵ διεφθαρμένον τὴν ἀκοήν, οὐκ εἶναι μοι,
 “λογίζομαι.”

Αμείβεται ὁ νεηνίης τοῖσδε· “ Συγγνώμη μὲν, ὦ πα-
 “ τερ, τοῖ, ἰδόντι γε ὄντιν τοιαύτην, περὶ ἐμὲ φυλακὴν
 “ ἔχειν· ἵπτο δὲ οὐ μανθάνεις, ἀλλὰ λέληθέ σε τὸ ὄνειρον,
 “ ἐμέ τοι δίκαιόν ἐστι φράζειν. } Φῆς τοι τὸ ὄνειρον, ὑπὸ
 5 “ αἰχμῆς σιδηρῆς, φάναι, ἐμὲ τελευτήσειν· ὅς δὲ
 “ κοῖται μὲν εἰσι χεῖρες, κοίη δὲ αἰχμῇ σιδηρῇ, ἣν σὺ
 “ φοβέαι; εἰ μὲν γάρ ὑπὸ ὀδόντος τοι εἶπε τελευτή-
 “ σειν με, ἢ ² ἄλλου τευ, ³ ὃ τι τούτῳ ἔοικε, χρῆν δὴ σε
 “ ποιέειν, ⁴ τὰ ποιέεις· νῦν δὲ, ὑπὸ αἰχμῆς. Ἐπεὶ τε ὦν
 10 “ οὐ πρὸς ἄνδρας ἡμῖν γίνεται ἡ μάχη, μέθες με.”

Αμείβεται Κροῖσος, “ ὦ παῖ, ⁵ ἔστι τῇ με νικᾷς, γνώ-
 “ μην ἀποφαίνων περὶ τοῦ ἐνυπνίου. Ὡς ὦν νενικημένος
 “ ὑπὸ σέο, μεταγινώσκω, μετήμι τέ σε ἵεναι ἐπὶ τῇν
 “ ἄγρην.”

15 Εἶπας δὲ ταῦτα ὁ Κροῖσος, μεταπέμπεται τὸν Φρύ-
 γα Ἀδρηστον· ἀπικομένῳ δὲ οἱ λέγει τάδε· “ Ἀδρηστε,
 “ ἐγὼ σε συμφορῇ πεπληγμένον ἀχάρτι, ⁶ τῇν τοι οὐκ
 “ ὀνειδίζω, ἐκάθηρα, καὶ οἰκίοισι ὑποδεξάμενος ἔχω,
 “ παρέχων πᾶσαν δαπάνην. Νῦν ὦν, (ὀφείλεις γάρ, ἐμεῦ
 20 “ προποίησαντος χρηστὰ ἐς σέ, χρηστοῖσί με ἀμείβεσθαι,) 206/2
 “ φύλακα παιδός, σε, τοῦ ἐμοῦ, χρῆζω γενέσθαι, ἐς
 “ ἄγρην ὀρμευόμενου, μή τινες, κατ’ ὁδόν, κλῶπες κα-
 “ κοῦργοι, ἐπὶ δηλήσει, φανέωσι ὑμῖν. Πρὸς δὲ τούτῳ, καὶ
 “ σέ τοι ⁷ χρεῶν ἐστι ἵεναι, ἔνθα ⁸ ἀπολαμπρύνειαι τοῖσι
 25 “ ἔργοισι· πατρώϊόν τε γάρ τοι ἐστὶ, ⁹ καὶ προσέτι ῥώμη
 “ υπάρχει.”

Αμείβεται ὁ Ἀδρηστος, “ ὦ βασιλεῦ, ¹⁰ ἄλλως μὲν
 “ ἔγωγε ἂν οὐκ ἦα ἐς ἄεθλον τοιόνδε· ¹¹ οὔτε γὰρ συμ-
 “ φορῇ τοιῇδε κεχρημένον οἶκός ἐστι ἐς ὁμήλικας εὔ
 30 “ πρῆσσοντας ἵεναι, οὔτε τὸ βούλεσθαι ¹² πάρα· πολλαχῇ
 “ τε ἀνίσχον ἐμεωντόν. / Νῦν δὲ, ἐπεὶ τε σὺ σπεύδεις,
 “ καὶ δεῖ τοι χαρίζεσθαι, (ὀφείλω γάρ σε ἀμείβεσθαι
 “ χρηστοῖσι,) ποιέειν εἰμὶ ἐτοῖμος ταῦτα. παῖδά τε σὸν,

“τὸν διακελεύεαι φυλάσσειν, ἀπήμονα, ¹ τοῦ φυλάσσοντος εἵνεκεν, προσδόκα τοι ἀπονοστήσειν.”

Τοιοῦτοις ἐπεὶ τε οὗτος ἀμείψατο Κροῖσον, ἥϊσαν, μετὰ ταῦτα, ἐξηρτυμένοι λογάσι τε νεηνήρσι καὶ κυσί. ἀπικόμενοι δὲ ἐς τὸν Οὐλυμπον τὸ ὄρος, ἐζήτεον τὸ θη- 5 ρίον· εὐρόντες δὲ, καὶ περιστάντες αὐτὸ κύκλῳ, ἐσηκόντιζον. Ἐνθα δὴ ὁ ξεῖνος, οὗτος δὴ ὁ καθαρθεὶς τὸν φόνον, καλεόμενος δὲ Ἀδρηστος, ἀκοντίζων τὸν σὺν, τοῦ μὲν ἀμαρτάνει, τυγχάνει δὲ τοῦ Κροίσου παιδὸς. Ὁ μὲν δὴ βληθεὶς τῇ αἰχμῇ, ἐξέπλησε τοῦ ὀνείρου τὴν φῆμιν. ἔθεε δέ τις 10 ἀγγελέων τῷ Κροίσῳ τὸ γεγονός· ἀπικόμενος δὲ ἐς τὰς Σάρδεις, τὴν τε μάχην καὶ τὸν τοῦ παιδὸς μόρον ἐσήμηνέ οἱ.

Ὁ δὲ Κροῖσος, τῷ θανάτῳ τοῦ παιδὸς συντεταραγμένος, μᾶλλον τι ἐδεινολογέετο, ὅτι μιν ἀπέκτεινε, τὸν 15 αὐτὸς φόνον ἐκάθηρε. ² περιημεκτέων δὲ τῇ συμφορῇ δεινῶς, ἐκάλεε μὲν Δία καθάρσιον, μαρτυρόμενος τὰ ὑπὸ τοῦ ξείνου πεπονθῶς εἶη· ἐκάλεε δὲ ³ ἐπίσιόν τε καὶ ἐταιρήιον, τὸν αὐτὸν τοῦτον ὀνομάζων θεόν· τὸν μὲν ἐπίσιον καλέων, διότι δὴ οἰκίοισι ὑποδεξάμενος τὸν ξείνον, φονέα 20 τοῦ παιδὸς ⁴ ἐλάνθανε βόσκων· τὸν δὲ ἐταιρήιον, ὡς φύλακα συμπέμψας αὐτὸν, εὐρήκοι πολεμιώτατον.

Παρήσαν δὲ, μετὰ τοῦτο, οἱ Ἄνδοι φέροντες τὸν νεκρὸν, ὅπισθεν δὲ εἵπετό οἱ ὁ φονεύς. ⁵ στὰς δὲ οὗτος πρὸ τοῦ νεκροῦ, παρεδίδου ἔωντὸν Κροίσῳ, προτείνων τὰς χεῖρας, 25 ἐπικατασφάξαι μιν κελεύων τῷ νεκρῷ· λέγων τὴν τε προτέρην ἔωντοῦ συμφορὴν, καὶ ὡς, ἐπ’ ἐκείνῃ, τὸν καθήραντα ἀπολωλεκῶς εἶη· οὐδέ οἱ εἶη βιώσιμον. Κροῖσος δὲ τούτων ἀκούσας, τὸν τε Ἀδρηστον κατοικτεῖρει, καίπερ ἔων ἐν κακῷ οἰκῇ· τὸς οὐν τῷ, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν· “Εἰχω, 30 “ὦ ξεῖνε, παρὰ σεῦ πᾶσαν τὴν δίκην, ⁶ ἐπειδὴ σεωυτοῦ “καταδικάζεις θάνατον. εἰς δὲ οὐ σύ μοι τοῦδε τοῦ κακοῦ αἵτιος, ⁷ εἰ μὴ ὅσον ἀέκων ἐξεργάσαιο· ἄλλα

“θεῶν κού τις, ὅς μοι καὶ πάλαι προεσήμεινε τὰ μέλ-
 “λοντα ἔσεσθαι.” Κροῖσος μὲν νυν ἔθαψε, ὡς εἰκόσ
 ἦν, τὸν ἑαυτοῦ παῖδα. Ἀδρηστος δὲ ὁ Γορδῖεω τοῦ Μίδεω,
 οὗτος δὴ ὁ φονεὺς μὲν τοῦ ἑαυτοῦ ἀδελφεοῦ γενόμενος, φόν-
 5 νεὺς δὲ τοῦ καθήραντος, ἐπεὶ τε ἡσυχίῃ τῶν ἀνθρώπων
 ἐγένετο περὶ τὸ σῆμα, ¹ συγγινωσκόμενος ἀνθρώπων εἶ-
 ναι, τῶν αὐτὸς ἤειδε, βαρυσυμφορώτατος, ἑαυτὸν ἐπικα-
 τασφάζει τῷ τύμβῳ.

* * *

ΠΕΙΣΙΣΤΡΑΤΟΣ.

² Τὸ μὲν Ἀττικὸν κατεχόμενόν τε καὶ διεσπασμένον
 10 ἐπυνθάνετο ὁ Κροῖσος ὑπὸ ΠΕΙΣΙΣΤΡΑΤΟΥ τοῦ Ἰπ-
 ποκράτεος, τοῦτον τὸν χρόνον τυραννεύοντος Ἀθηναίων.
 Ἰπποκράτει γάρ, ἐόντι ἰδιώτῃ, καὶ θεωροῦντι τὰ Ολύμ-
 πια, τέρας ἐγένετο μέγα· θύσαντος γὰρ αὐτοῦ τὰ ἱρά,
 οἱ λέβητες, ³ ἐπεστεῶτες, καὶ κρεῶν τε ἐόντες ἔμπλεοι καὶ
 15 ὕδατος, ἄνευ πυρὸς ἔζεσαν καὶ ὑπερέβαλον. Χίλων δὲ ὁ
 Λακεδαιμόνιος παρατυχὼν, καὶ θεησάμενος τὸ τέρας,
 συνεβούλευεν Ἰπποκράτει, πρῶτα μὲν, ⁴ γυναῖκα τεκνο-
 ποιὸν μὴ ἄγεσθαι ἐς τὰ οἰκία· ⁵ εἰ δὲ τυγχάνει ἔχων,
 δεύτερα, τὴν γυναῖκα ἐκπέμπειν καὶ εἴ τις οἱ τυγχάνει
 20 ἐὼν παῖς, τοῦτον ἀπείπασθαι. Οὐκων, ταῦτα παραινέσαν-
 τος Χίλωνος, πείθεσθαι θέλειν τὸν Ἰπποκράτεα. Γενέσθαι
 οἱ, μετὰ ταῦτα, τὸν Πεισίστρατον τοῦτον, ὅς, στασιαζόν-
 των τῶν παρὰ τὸν καὶ τῶν ἐκ τοῦ πεδίου Ἀθηναίων, ⁶ καὶ τῶν
 μὲν προεστεῶτος Μεγακλέος τοῦ Ἀλκμαίωνος, τῶν δὲ ἐκ
 25 τοῦ πεδίου Ἀνκούργου Ἀριστολαΐδεω, καταφρονήσας τὴν
 τυραννίδα, ἤγειρε τρίτην στάσιν· συλλέξας δὲ στασιώτας,
⁷ καὶ τῷ λόγῳ τῶν ὑπερακρίων προστάς, μηχανᾶται τοι-
 ἀδε. Τρωματίσας ἑαυτὸν τε καὶ ἡμίονους, ἤλασεν ἐς τὴν
 ἀγορὴν τὸ ζεῦχος, ὡς ἐκπεφευγὼς τοὺς ἐχθρούς, οἳ μιν,
 30 ἐλαύνοντα ἐς ἀγρόν, ἠθέλησαν ἀπολέσαι δῆθεν· ἐδέετο

τε τοῦ δήμου φυλακῆς τινος πρὸς αὐτοῦ κυρῆσαι, ¹πρότερον
 εὐδοκιμήσας ἐν τῇ πρὸς Μεγαρέας γενομένη στρατηγίῃ,
 Νίσαιάν τε ἐλὼν, καὶ ἄλλα ἀποδεξάμενος μεγάλα ἔργα.
²Ὁ δὲ δῆμος, ὁ τῶν Ἀθηναίων, ἔξαπατηθεὶς, ἔδωκέ οἱ τῶν
 ἀστῶν καταλέξας ἄνδρας τούτους, οἱ δορυφόροι μὲν οὐκ ἐγέ- 5
 νοντο Πεισιστράτου, κορυνηφόροι δέ· ξύλων γὰρ κορύνας
 ἔχοντες εἵποντό οἱ ὅπισθεν· συνεπαναστάντες δὲ οὗτοι ἄμα
 Πεισιστράτῳ, ἔσχον τὴν ἀκρόπολιν. Ἐνθα δὴ ὁ Πεισιστρά-
 τος ἤρχεν Ἀθηναίων, οὔτε τιμὰς τὰς ἐούσας συνταράξας,
 οὔτε θέσμια μεταλλάξας· ³ἐπὶ τε τοῖσι κατεστεῶσι ἔνε- 10
 με τὴν πόλιν, κοσμέων καλῶς τε καὶ εὖ. Μετὰ δὲ οὐ πολλὸν
 χρόνον, ⁴τὰντῷ φρονήσαντες οἱ τε τοῦ Μεγακλέους στασιῶ-
 ται καὶ οἱ τοῦ Λυκούργου, ἐξελαύνουσί μιν.

Οὕτω μὲν Πεισιστράτος ἔσχε, τοπρῶτον, Ἀθήνας, καὶ
 τὴν τυραννίδα οὐκω κάρτα ἐρριζωμένην ἔχων, ἀπέβαλεν. 15
 Οἱ δὲ ἐξελάσαντες Πεισιστράτον, αὐτῖς, ἐκ νέης, ἐπ' ἀλ-
 λήλοισιν ἐστασίασαν. ⁵Περιελαυνόμενος δὲ τῇ στάσει ὁ
 Μεγακλῆς, ἐπεκηρυκεύετο Πεισιστράτῳ, εἰ βούλοιτό οἱ
 τὴν θυγατέρα ἔχειν γυναῖκα ⁶ἐπὶ τῇ τυραννίδι. ⁷Ἐνδεξα-
 μένου δὲ τὸν λόγον, καὶ ὁμολογήσαντος, ἐπὶ τούτοις, 20
 Πεισιστράτου, μηχανῶνται δὴ ⁸ἐπὶ τῇ κατόδῳ προῆγμα
 εὐηθέστατον, ὥς ἐγὼ εὐρίσκω, μακρῶ· ⁹(ἐπεὶ γε ἀπεκρίθη,
 ἐκ παλαιτέρου, τοῦ βαρβαρικοῦ ἔθνεος τὸ Ἑλληνικόν,
 ἐὼν καὶ δεξιώτερον, καὶ εὐηθείης ἡλιθίου ἀπηλλαγμέ-
 νον μᾶλλον) εἰ καὶ τότε γε οὗτοι ἐν Ἀθηναίοις, τοῖσι 25
 πρῶτοις λεγομένοις εἶναι Ἑλλήνων σοφίην, μηχανῶν-
 ται τοιάδε. Ἐν τῷ δήμῳ τῷ Παιανιεῖ ἦν γυνή, τῇ
 οὖνομα ἦν Φύη, μέγαθος ἀπὸ τεσσέρων πηχέων ἀπολεί-
 ποῦσα τρεῖς δακτύλους, καὶ ἄλλως εὐειδής. Ταύτην τὴν
 γυναῖκα σκευάσαντες πανοπλίῃ, ἐς ἄρμα ἐσθιδάσαντες, καὶ 30
¹⁰προδέξαντες σχῆμα, οἷόν τι, ἔμελλεν εὐπρεπέστατον
 φανέσθαι, ἔχουσα, ἡλαννον ἐς τὸ ἄστυ, προδρόμους κή-
 ρυκας προπέμπαντες, οἱ τὰ ἐντεταλμένα ἡγόρευον, ἐς

τὸ ἄστυ ἀπικόμενοι, λέγοντες τοιάδε· “Ω Ἀθηναῖοι, δέκεσθε, ἀγαθῷ νόφ, Πεισίστρατον, τὸν αὐτὴ ἡ Ἀθηναίη, τιμήσασα ἀνθρώπων μάλιστα, κατὰγει ἐς τὴν ἑωυτῆς ἀκρόπολιν.” Οἱ μὲν δὴ ταῦτα, διαφοιτέοντες, ἔλεγον· 5 αὐτίκα δὲ ἐς τε τοὺς δῆμους φάτις ἀπίκετο, ὡς Ἀθηναίη Πεισίστρατον κατὰγει· καὶ ἐν τῷ ἄστει πειθόμενοι τὴν γυναιῖκα εἶναι αὐτὴν τὴν θεὸν, προσεύχοντό τε τὴν ἀνθρωπον, καὶ ἐδέκοντο τὸν Πεισίστρατον.

* * *

ΚΥΡΟΣ.

Ὁ Αστυάγης εἶδε ἄλλην ὄψιν. Εδόκεε δὲ οἱ ἐκ τῆς 10 θυγατρὸς φῦναι ἄμπελον· ¹ τὴν δὲ ἄμπελον ἐπισχεῖν τὴν Ἀσίην πᾶσαν. Ἰδὼν δὲ τοῦτο, καὶ ² ὑπερθέμενος τοῖσι ὄνειροπόλοισι, ³ μετεπέμψατο ἐκ τῶν Περσέων τὴν θυγατέρα ⁴ ἐπίτεκα ἑοῦσαν. ἀπικομένην δὲ ἐφύλασσε, βουλόμενος τὸ γεννώμενον ἐξ αὐτῆς διαφθεῖραι. ἐκ γὰρ οἱ τῆς 15 ὄψιος οἱ τῶν μάγων ὄνειροπόλοι ἐσήμαινον, ὅτι μέλλοι ὁ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ γόνος βασιλεύσειν ἀντὶ ἐκείνου. Ταῦτα δὴ ὢν φυλασσόμενος ὁ Αστυάγης, ὡς ἐγένετο ὁ Κῦρος, καλέσας Ἀρπαγον, ἄνδρα οἰκήϊον, καὶ πιστότατόν τε Μήδων, καὶ πάντων ἐπίτροπον τῶν ἑωυτοῦ, ἔλεγέ οἱ τοι- 20 ᾄδε· “Ἀρπαγε, πρῆγμα, ⁵ τὸ ἂν τοι προσθέω, μηδαμᾶ “ παραχρήσῃ· μηδὲ ἐμέ τε παραβάλλῃ, καὶ ἄλλους ἐλόμενος, “ ἐξ ὑστέρης ⁶ σοὶ ἑωυτῷ περιπέσῃς. ⁷ Λάβε τὸν Μανδάνη “ ἔτεκε παιδᾶ· φέρων δὲ ⁸ ἐς σεωυτοῦ, ἀπόκτεινον· μετὰ “ δὲ, θάψον τρόπῳ ὅτεφ αὐτὸς βούλει.” Ὁ δὲ ἀμείβε- 25 “ ται, “ Ω βασιλεῦ, οὔτε ἄλλοτέ κω παρεῖδες ⁹ ἀνδρὶ τῷδε “ ἄχαρι οὐδὲν, φυλασσόμεθα δὲ ἐς σέ, καὶ ἐς τὸν μετέ- “ πειτα χρόνον, μηδὲν ἐξαμαρτεῖν· ἀλλ’ εἴ τοι φίλον “ τοῦτο οὕτω γίνεσθαι, χρή δὴ, ¹⁰ τόγε ἐμὸν, ὑπηρετέεσθαι “ ἐπιτηδέως.”

¹ Τούτοιαι ἀμειψόμενος ὁ Ἀρπαγος, ὥς οἱ παρεδόθη τὸ παιδίον κεκοσμημένον ² τὴν ἐπὶ θανάτῳ, ἥτε κλαίειν ἐς τὰ οἰκία. παρελθὼν δὲ ἔφραζε τῇ ἑαυτοῦ γυναικὶ τὸν πάντα Ἀστυάγεος φηθέντα λόγον. ἡ δὲ πρὸς αὐτὸν λέγει· 5
 “Νῦν ὦν τί σοι ἐν νόῳ ἐστὶ ποιεῖν;” Ὁ δὲ ἀμείβεται·
 “³ Οὐκ ἡ ἐνετέλλετο Ἀστυάγης. οὐδ’ εἰ παραφρονήσει
 “τε καὶ μανεῖται κάκιον, ἢ νῦν μαίνεται, οὐ οἱ ἔγωγε
 “προσθήσομαι τῇ γνώμῃ, οὐδὲ ἐς φόνον τοιοῦτον ὑπηρετή-
 “σω. Πολλῶν δὲ εἵνεκα οὐ φονεύσω μιν· καὶ ὅτι αὐτῷ μοι
 “συγγενὴς ἐστὶν ὁ παῖς, καὶ ὅτι Ἀστυάγης μὲν ἐστὶ γέρον, 10
 “καὶ ἄπαις ἔρσηνος γόνου.” ⁴ εἰ δὲ θελήσει, τούτου τελευ-
 “τήσαντος, ἐς τὴν θυγατέρα ταύτην ἀναβῆναι ἡ τυ-
 “ραννίς, ἥς νῦν τὸν υἱὸν κτείνει δι’ ἐμεῦ, ἄλλο τι ἢ
 “λείπεται τὸ ἐνθεῦτεν ἐμοὶ κινδύνων ὁ μέγιστος; Ἀλλὰ,
 “τοῦ μὲν ἀσφαλὲς εἵνεκα ἐμοὶ, δεῖ τοῦτον τελεντᾶν τὸν 15
 “παῖδα· δεῖ, μὲν τοι, τῶν τινα Ἀστυάγεος, αὐτοῦ φονέα
 “γενέσθαι, καὶ μὴ τῶν ἐμῶν.”

Ταῦτα εἶπε, καὶ αὐτίκα ἄγγελον ἔπεμπε ἐπὶ τῶν βου-
 κόλων τῶν Ἀστυάγεος ⁵ τὸν ἡπίστατο νομᾶς τε ἐπιτη-
 δεωτάτας νέμοντα, καὶ οὐρεα θηριωδέστατα, τῷ οὐνόμα ἦν 20
 Μιτραδάτης. Συνοίκεε δὲ ἑαυτοῦ συνδούλῃ· οὐνόμα δὲ τῇ
 γυναικὶ ἦν, τῇ συνοίκεε, Κυνώ, κατὰ Ἑλλήνων γλῶσ-
 σαν· κατὰ δὲ τὴν Μηδικὴν, Σπακῶ· τὴν γὰρ κύνα κα-
 λέουσι σπάκα Μῆδοι. ⁶ Αἱ δὲ ὑπώρεαί εἰσι τῶν οὐρέων,
 ἐνθα τὰς νομὰς τῶν βοῶν εἶχε οὗτος δὴ ὁ βουκόλος, πρὸς 25
⁷ βορέω τε ἀνέμου τῶν Ἀγβατάνων, καὶ πρὸς τοῦ πόντος τοῦ
 Εὐξείνου. ⁸ ταύτῃ μὲν γὰρ ἡ Μηδικὴ χώρα, πρὸς Σασ-
 πείρων, ὄρεινὴ ἐστὶ κάρτα, καὶ ὑψηλὴ τε, καὶ ⁹ ἰδρσι συν-
 ηρεφής· ¹⁰ ἡ δὲ ἄλλη Μηδικὴ χώρα ἐστὶ πᾶσα ἄπεδος.
 Ἐπεὶ ὦν ὁ βουκόλος σπουδῇ πολλῇ καλεόμενος ἀπῆκετο, 30
 ἔλεγε ὁ Ἀρπαγος τάδε· “Κελεύει σε Ἀστυάγης, τὸ
 “παιδίον τοῦτο λαβόντα, θεῖναι ἐς τὸ ἐρημότατον τῶν
 “οὐρέων, ὅπως ἂν τάχιστα διαφθαρείῃ. καὶ τάδε τοι ἐκέ-

“λευσε εἰπεῖν· Ἦν μὴ ἀποκτείνῃς αὐτὸ, ἀλλὰ τῷ τρό-
 “πῳ περιποιήσῃ, ὀλέθρῳ τῷ κακίστῳ σε διαχρήσεσθαι.
 “ἐπορᾶν δὲ ἐκκείμενον διατέταγμαί ἐγώ.”

Ταῦτα ἀκούσας ὁ βουκόλος, καὶ ἀναλαβὼν τὸ παιδίον,
 5 ἦε τὴν αὐτὴν ὀπίσω ὁδὸν, καὶ ἀπικνέεται ἐς τὴν ἑπανλιν.
¹ Τῷ δ' ἄρα καὶ αὐτῷ ἡ γυνή, ἐπίτεξ ἐοῦσα πᾶσαν ἡμέρην,
 τότε κως ² κατὰ δαίμονα τίκτει, οἰχομένου τοῦ βουκόλου
 ἐς πόλιν. ³ ἦσαν δὲ ἐν φροντίδι ἀμφοτέροι ἀλλήλων πέρι·
 (ὁ μὲν, τοῦ ⁴τόκου τῆς γυναικὸς ἀρρωδέων ἡ δὲ γυνή,
 10 ὅτι, οὐκ ἐωθὼς, ὁ Ἀρπαγος μεταπέμψαιτο αὐτῆς τὸν
 ἄνδρα.) Ἐπεὶ τε δὲ ἀπονοστήσας ⁵ ἐπέστη, οἷα ἐξ ἀέλιπτον
 ἰδοῦσα ἡ γυνή, εἶρετο προτέρη, ὅ τι μιν οὕτω προθύμως
 Ἀρπαγος μεταπέμψαιτο. Ὁ δὲ εἶπε, “ὦ γύναι, εἰδὼν
 “τε, ἐς πόλιν ἔλθων, καὶ ἤκουσα, ⁶ τὸ μήτε ἰδεῖν ὄφελον.
 15 “μήτε κοτὲ γενέσθαι ἐς δεσπότεας τοὺς ἡμετέρους! Οἷ-
 “κος μὲν πᾶς Ἀρπάγου κλαυθμῷ κατείχεται· ἐγὼ δὲ
 “ἐκπλαγείς, ἦϊα ἔσω· ὥς δὲ τάχιστα ἐσῆλθον, ὀρέω
 “παιδίον προκείμενον, ἀσπαιρόν τε καὶ κραυγανόμενον,
 “κεκοσμημένον ⁷ χρυσῷ τε καὶ ἐσθῆτι ποικίλῃ. Ἀρπα-
 20 “γος δὲ, ὥς εἶδέ με, ἐκέλευε, τὴν ταχίστην, ἀναλα-
 “βόντα τὸ παιδίον, ⁸ οἷχεσθαι φέροντα, καὶ θεῖναι ἐν-
 “θα ⁹ θηριωδέστατον εἴη τῶν οὐρέων, φὰς Ἀστυάγεα εἶναι
 “τὸν ταῦτα ἐπιθέμενόν μοι· πόλλ' ἀπειλήσας εἰ μὴ
 “σφεα ποιήσαιμι. Καὶ ἐγὼ ἀναλαβὼν, ἔφερον, δοκέων
 25 “τῶν τινος οἰκετέων εἶναι· οὐ γὰρ ἂν κοτε κατέδοξα,
 “ἐνθεν γε ἦν. ἐθάμβεον δὲ ὀρέων χρυσῷ τε καὶ εἵμασι
 “κεκοσμημένον” ¹⁰ πρὸς δὲ, καὶ κλαυθμὸν ¹¹ κατεστεῶτα
 “ἐμφανέα” ¹² ἐν Ἀρπάγου. Καὶ πρόκα τε δὴ, κατ' ὁδόν,
 “πυνθάνομαι τὸν πάντα λόγον” ¹³ θεράποντος, ὅς, ἐμὲ
 30 “προπέμπων ἔξω πόλιος, ἐνεχείρισε τὸ βρέφος·—ὥς
 “ἄρα Μανδάνης τε εἴη παῖς τῆς Ἀστυάγεος θυγατρὸς
 “καὶ Καμβύσεω τοῦ Κύρου, καὶ μιν Ἀστυάγης ἐντέλλε-
 “ται ἀποκτεῖναι. ¹⁴ νῦν τε ὅδε ἐστί.”

Ἄμα δὲ ταῦτα ἔλεγε ὁ βουκόλος, καὶ ἐκκαλύντας ἀπεδείκνυε. Ἡ δὲ, ὥς εἶδε τὸ παιδίον, μέγα τε καὶ εὐειδὲς ἔδον, δακρύνουσα, καὶ λαβομένη τῶν γυνάτων τοῦ ἀνδρός, ἔχρηζε μηδεμιῇ τέχνῃ ἐκθεῖναί μιν. Ὁ δὲ ¹ οὐκ ἔφη οἷός τ' εἶναι ἄλλως αὐτὰ ποιεῖν· ἐπιφοιτήσῃν γὰρ κατασκό- 5 πους ἐξ Ἀρπάγου ἐποιομένους· ἀπολέεσθαί τε κάκιστα, ἣν μὴ σφεα ποιήσῃ. Ὡς δὲ οὐκ ἔπειθε ἄρα τὸν ἄνδρα, δεύτερα λέγει ἡ γυνὴ τάδε· “Επεὶ τοίνυν οὐ δύναμαί “σε πείθειν μὴ ἐκθεῖναι, σὺ δὲ ὧδε ποιήσον, ² εἰ δὴ πᾶ- “σα ἀνάγκη ὀφθῆναι ἐκκείμενον· τέτοκα γὰρ καὶ ἐγώ, 10 “τέτοκα δὲ ³ τεθνεός· τοῦτο μὲν φέρων πρῶθες· τὸν δὲ “τῆς Ἀστυάγεος θυγατρὸς παῖδα, ὥς ἐξ ἡμέων ἔοντα, “τρέφωμεν. καὶ οὕτω, οὔτε σὺ ⁴ ἀλώσεαι ἀδικέων τοὺς “δεσπότεας, οὔτε ἡμῖν κακῶς βεβουλευμένα ἔσται. ὃ τε “γὰρ τεθνεὺς βασιλῆϊς ταφῆς κυρήσει, καὶ ὁ περιεὼν οὐκ 15 “ἀπολέει τὴν ψυχήν.”

Κάρτα τε ἔδοξε τῷ βουκόλῳ, πρὸς τὰ παρεόντα, εὖ λέγειν ἡ γυνή, καὶ αὐτίκα ἐποίησε ταῦτα. τὸν μὲν ἔφερε θανατώσῃν παῖδα, τοῦτον μὲν ⁵ παραδιδοῖ τῇ ἑωυτοῦ γυναικί· τὸν δὲ ἑωυτοῦ ἔοντα νεκρὸν λαβὼν, ἔθηκε ἐς τὸ 20 ἄγγος, ἐν τῷ ἔφερε τὸν ἕτερον· κοσμήσας δὲ τῷ κόσμῳ παντὶ τῷ ἑτέρῳ παιδὸς, φέρων ἐς τὸ ἐρημότατον τῶν οὐρέων, ⁶ τιθεῖ. Ὡς δὲ τρίτῃ ἡμέρῃ τῷ παιδίῳ ἐκκειμένῳ ἐγένετο, ἦϊε ἐς πόλιν ὁ βουκόλος, τῶν τινα προδόσκαν φύλακον αὐτῷ καταλιπὼν· ἐλθὼν δὲ ⁷ ἐς τοῦ Ἀρπάγου, ἀποδεικνύ- 25 ναι ⁸ ἔφη ἑτοῖμος εἶναι τοῦ παιδίου τὸν νέκυν. Πέμπας δὲ ὁ Ἀρπαγὸς τῶν ἑωυτοῦ δορυφόρων τοὺς πιστοτάτους, εἰδὲ τε διὰ τούτων, καὶ ἔθαψε τοῦ βουκόλου τὸ παιδίον. καὶ τὸ μὲν ἐτέθαπτο· τὸν δὲ, ὕστερον τούτων, ΚΥΡΟΝ ὀνομασθέντα, παραλαβοῦσα, ἔτρεφε ἡ γυνὴ τοῦ βουκόλου, 30 οὐνομα ἄλλο ⁹ κού τι, καὶ οὐ Κῦρον θεμένη.

σοῦθεα· ¹ ἀρετήματά τε
¹ Ἐκ τῆς ΕΥΤΕΡΠΙΔΕΩΣ, καὶ ἀμφιδέας

* * *

ΦΑΜΜΙΤΙΧΟΣ.

ἀπότακτα δίδόν-
 ζώντας, ἀπο-
 κρησι. Οἱ

Οἱ δὲ Αἰγύπτιοι, πρὶν μὲν ἢ ΦΑΜΜΙΤΙΧΟΝ οὗτους,
 ὡν βασιλεῦσαι, ἐνόμιζον ἑαυτοὺς πρῶτους γενέσθαι πάντων
 ἀνθρώπων. Ἐπειδὴ δὲ Φαμμίτιχος, βασιλεύσας, ἠθέλη-
 σε εἰδέναι, οἵτινες ³ γενοίαιτο πρῶτοι, ἀπὸ τούτου νομίζουσι
⁵ Φρύγας προτέρους γενέσθαι ἑαυτῶν, τῶν δὲ ἄλλων ἑαυτῆς.
 Φαμμίτιχος δὲ ὥς οὐκ ἐδύνατο, πυνθανόμενος, πόρον οὐ-
 δένα τούτου ἀνευρεῖν, οἱ γενοίαιτο πρῶτοι ἀνθρώπων, ⁴ ἐπι-
 τεχνᾶται τοιόνδε. Παιδιά δύο νεογνὰ ⁵ ἀνθρώπων τῶν ἐπι-
 τυχόντων δίδωσι ποιμένι τρέφειν ἐς τὰ ποιμνία, ⁶ τροφήν
¹⁰ τινὰ τοιήνδε· ἐντειλάμενος μηδένα, ἀντίον αὐτέων, μηδε-
 μίην φωνὴν ἰέναι, ἐν στέγῃ δὲ ἐρήμῃ, ⁷ ἐπ' ἑαυτῶν, κέεσθαι
 αὐτὰ, καὶ, ⁸ τὴν ὥρην, ἐπάγειν σφι αἶγας· ⁹ πλήσαντα δὲ
 τοῦ γάλακτος, ¹⁰ τᾶλλα διαπρήσσεσθαι. ¹¹ Ταῦτα δ' ἐποιέ-
 ετο καὶ ἐνετέλλετο ὁ Φαμμίτιχος, θέλων ἀκοῦσαι τῶν
¹⁵ παιδίων, ¹² ἀπαλλαχθέντων τῶν ἀσήμεων κνιζήματων, ἦν-
 τινὰ φωνὴν ῥήξουσι πρώτην. Τάπερ ὧν καὶ ἐγένετο· ὥς γὰρ
 διέτης χρόνος ἐγεγόνεε ταῦτα τῷ ποιμένι πρήσσοντι, ἀνοί-
 γοντι τὴν θύρην, καὶ εἰσιόντι, τὰ παιδιά ἀμφοτέρω, προσ-
 πίπτοντα, ¹³ βεκὸς ἐφώνεον, ὀρέγοντα τὰς χεῖρας. Τὰ
²⁰ μὲν δὴ πρῶτα ἀκούσας, ἥσυχος ἦν ὁ ποιμήν· ὥς δὲ πολ-
 λάκι φοιτέοντι καὶ ἐπιμελουμένῳ ¹⁴ πολλὸν ἦν τοῦτο τὸ
 ἔπος, οὕτω δὴ σημήνας τῷ δεσπότῃ, ἤγαγε τὰ παιδιά,
¹⁵ κελεύσαντος, ἐς ὅπιν τὴν ἐκείνου. Ἀκούσας δὲ καὶ αὐ-
 τὸς ὁ Φαμμίτιχος ἐπυνθάνετο, ¹⁶ οἵτινες ἀνθρώπων βεκὸς
²⁵ τί καλέουσι· πυνθανόμενος δὲ, εὗρισκε Φρύγας καλέοντας
¹⁷ τὸν ἄρτον. Οὕτω συνεχώρησαν Αἰγύπτιοι, καὶ τοιούτῳ
 σταθμησάμενοι πρῆγματι, τοὺς Φρύγας πρεσβυτέρους εἶναι
 ἑαυτῶν.

Ο ΚΡΟΚΟΔΕΙΛΟΣ.

Τῶν δὲ κροκοδείλων φύσις ἐστὶ τοιήδε. Τὸς χειμεριωτά-
 τας μῆνας τέσσαρας ἐσθίει οὐδέν· ἐὼν δὲ τετράπεν, χερσαῖον
 καὶ λιμναῖόν ἐστι· τίχτει μὲν γὰρ ὡς ἐν γῇ, καὶ ἐκλέπει
 καὶ τὸ πολλὸν τῆς ἡμέρης διατρίβει ἐν τῷ ξηρῷ, τὴν δὲ
 νύκτα πᾶσαν ἐν τῷ ποταμῷ θερμότερον γὰρ δὴ ἐστὶ τὸ
 ὕδωρ τῆς τε αἰθρίας καὶ τῆς δρόσος. Πάντων δὲ, ¹ τῶν ἡμεῖς
 ἴδμεν, θνητῶν, τοῦτο ἐξ ἐλαχίστου μέγιστον γίνεται· τὰ
 μὲν γὰρ ὡς χηνέων οὐ πολλῷ μέζονα τίχτει· καὶ ὁ νεοσσὸς
 κατὰ λόγον τοῦ ὠοῦ γίνεται· ἀξανάμενος δὲ, γίνεται καὶ
 ἐς ἑπτακαίδεκα πῆχτας, καὶ μέζων ἔτι. ἔχει δὲ ὀφθαλμούς ¹
 μὲν ὕψος, ὀδόντας δὲ μεγάλους καὶ ² χαυλιδόντας, κατὰ
 λόγον τοῦ σώματος. γλῶσσαν δὲ, μῦνον θηρίων, ³ οἷον
 ἔφυσε· οὐδὲ τὴν κάτω κινεῖ γνάθον, ἀλλὰ καὶ ἔτο, μῦνον
 θηρίων, τὴν ἄνω γνάθον προσάγει τῇ κάτω. ἔχει δὲ καὶ
 ἵνυχας καρτεροὺς, καὶ ⁴ δέρμα λεπιδωτὸν ἄρρηκτον ἐπὶ τοῦ ¹
 σώματος. τυφλὸν δὲ ἐν ὕδατι, ἐν δὲ τῇ αἰθρίῃ ὀξυδερεκέστατον.
 Ἄτε δὴ ὧν ἐν ὕδατι διαίταν ποιούμενον, τὸ στόμα ἐνδοθεν
 φορεῖ πᾶν μεστὸν βδελλέων. τὰ μὲν δὴ ἄλλα ὄρνεα καὶ
 θηρία φεύγει μιν· ὁ δὲ τροχίλος εἰρηναῖόν οἱ ἐστὶ, ἅτε ὠφελεο-
 μένῳ πρὸς αὐτοῦ. ἐπεὰν γὰρ ἐς τὴν γῆν ⁶ ἐκβῇ ἐκ τοῦ ὕδα- ²
 τος ὁ κροκοδείλος, καὶ ἔπειτα χάνῃ, (ἔωθε γὰρ τοῦτο ὡς
 ἐπίπαν ποιεῖν πρὸς τὸν ζέφυρον,) ἐνθαῦτα ὁ τροχίλος, ἐς-
 δύνων ἐς τὸ στόμα αὐτοῦ, καταπίνει τὰς βδέλλας· ὁ δὲ
 ὠφελεύμενος ἡδεται, καὶ οὐδὲν σίνεται τὸν τροχίλον.

Τοῖσι μὲν δὴ τῶν Αἰγυπτίων ἱεροὶ εἰσὶ οἱ κροκοδείλοι, ²
 τοῖσι δ' οὐ, ἀλλ' ἅτε πολεμίους περιέπουσι. οἱ δὲ περὶ τὴν
 Θήβας καὶ τὴν Μοίριος λίμνην οἰκόντες καὶ κάρτα ἡγνῆται
 αὐτοὺς εἶναι ἱρούς. ἐκ πάντων δὲ ἓνα ἐκάτεροι τρέφουσι κρο-

κόδειλον, δεδιδαγμένον εἶναι χειροθήρα· ¹ ἄρτήματα τε λίθινα χυτὰ καὶ χρύσεια ἐς τὰ ἄτα ἐνθέντες, καὶ ἀμφιδέας περὶ τοὺς ἐμπροσθίους πόδας, καὶ ² σιτία ἀπότακτα δίδόντες, καὶ ἰρήϊα· ³ (καὶ περιέποντες ὥς κάλλιστα ζῶντας, ἀπο-
 5 θανόντας δὲ ταριχεύοντες) θάπτουσι ἐν ἰρήσι θήκησι. Οἱ δὲ περὶ Ἐλεφαντίνην πόλιν οἰκέοντες καὶ ἐσθίουσι αὐτοὺς, ἐκ ἡγεόμενοι ἱρὸν εἶναι. Καλέονται δὲ οὐ κροκοδείλοι, ἀλλὰ χάμψαι. κροκοδείλους δὲ Ἴωνες ὠνόμασαν, εἰκάζοντες αὐτῶν τὰ εἶδεα τοῖσι παρὰ σφίσι γινομένοισι κρο-
 10 κοδείλοισι τοῖσι ἐν ἰῇσι αἵμασιῇσι.

⁴ Ἀγραι δὲ σφεων πολλαὶ κατεστέασι καὶ παντοῖαι. Ἡ δ' ὦν ἐμοί γε δοκέει ἀξιωτάτη ἀπηγήσιος εἶναι, ταύτην γράφω. ⁵ Ἐπεὰν νῶτον ὕος δελεάσῃ περὶ ἄγκιστρον, μετίει ἐς μέσον τὸν ποταμόν· αὐτὸς δὲ, ἐπὶ τοῦ χεῖλεος τοῦ ποτα-
 15 μοῦ, ἔχων δέλφακα ζῶην, ταύτην τύπτει· ἐπακούσας δὲ τῆς φωνῆς ὁ κροκοδείλος, ἵεται κατὰ τὴν φωνήν· ἐντυχὼν δὲ τῷ νώτῳ, καταπίνει· οἱ δὲ ἔλκουσι. Ἐπεὰν δὲ ἐξελκυσθῇ ἐς γῆν, πρῶτον ἀπάντων ὁ θηρευτῆς ⁶ πηλῶ κατ' ὦν ἐπλασε αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς· τοῦτο δὲ ποιήσας, κάρτα εὐπετέως
 20 τὰ λοιπὰ χειροῦται· μὴ ποιήσας δὲ τοῦτο, σὺν πόνῳ.

⁷ Ἐκ τῆς ΕΡΑΤΟΥΣ.

* * *

Ἡ ἐν ΜΑΡΑΘΩΝΙ μάχη.

Τοῖσι δὲ Ἀθηναίων στρατηγοῖσι ἐγίνοντο δίχα αἱ γνώ-
 μαι· τῶν μὲν οὐκ ἐάντων συμβάλλειν· ὀλίγους γὰρ εἶναι
 στρατῇ τῇ Μήδων συμβαλέειν· ⁸ τῶν δὲ, καὶ Μιλτιάδεω, κε-
 λευόντων. Ὡς δὲ δίχα τε ἐγίνοντο, καὶ ⁹ ἐνίκα ἡ χεῖρων τῶν
 25 γνωμῶν, ἐνθαῦτα,—¹⁰ ἦν γὰρ ἐνδέκατος ψηφιδοφόρος ὁ τῷ
 κυάμῳ λαχὼν Ἀθηναίων πολεμαρχεῖν· τοπαλαιὸν γὰρ

Ἀθηναῖοι ὁμόψηφον τὸν πολέμαρχον ἐποιεῦντο τοῖσι στρα-
 τηγοῖσι ἣν δὲ τότε πολέμαρχος Καλλίμαχος Αφιδ-
 ναῖος—πρὸς τοῦτον ἔλθων Μιλτιάδης, ἔλεγε τάδε· “ Ἐν
 “ σοὶ νῦν, Καλλίμαχε, ἔστι ἢ καταδουλώσαι Ἀθήνας, ἢ,
 “ ἐλευθέρας ποιήσαντα, μνημόσυνον λιπέσθαι ἐς τὸν ἅπαντα 5
 “ ἀνθρώπων βίον, οἷον οὐδὲ Ἀρμόδιος τε καὶ Ἀριστογείτων
 “ λείπουσι. νῦν γὰρ δὴ, ¹ ἐξ οὗ ἐγένοντο Ἀθηναῖοι, ἐς κίν-
 “ δυνον ἤκουσι μέγιστον· καὶ, ἣν μὲν γε ὑποκύνῃωσι τοῖσι
 “ Μήδοισι, ² δέδοκται τὰ πείσσονται παραδεδομένοι Ἰπ-
 “ πίη· ἣν δὲ περιγένηται αὕτη ἡ πόλις, ³ οὔη τέ ἐστι πρώτη 10
 “ τῶν Ἑλληνίδων πολίων γενέσθαι. Κῶς ὦν δὴ ταῦτα οἶα
 “ τε ἐστὶ γενέσθαι, ⁴ καὶ κῶς ἐς σέ τι τουτέων ἀνήκει τῶν
 “ προηγμάτων τὸ κῦρος ἔχειν, νῦν ἐρχομαι φράσων.
 “ Ἡμέων τῶν στρατηγῶν, ἐόντων δέκα, δίχα γίνονται αἱ
 “ γνώμαι, τῶν μὲν κελευόντων συμβαλέειν, τῶν δὲ οὐ 15
 “ συμβαλέειν. Ἦν μὲν νῦν μὴ συμβάλλωμεν, ἔλπομαί
 “ τινα στάσιν μεγάλην ἐμπεσοῦσαν διασεισεῖν τὰ Ἀθη-
 “ ναίων φρονήματα, ὥστε ⁵ μηδίσαι· ἦν δὲ συμβάλλωμεν,
 “ πρὶν τι καὶ σαθρὸν Ἀθηναίων ⁶ μετεξετέροισι ἐγγενέ-
 “ σθαι, θεῶν τὰ ἴσα νεμόντων, ⁷ οἰοί τε εἰμὲν περιγε- 20
 “ νέσθαι τῇ συμβολῇ. Ταῦτα ὦν πάντα ἐς σέ νῦν τείνει,
 “ καὶ ἐκ σέο ἄρτηται· ἦν γὰρ σὺ γνώμη τῇ ἐμῇ ⁸ προσθῇ,
 “ ἔστι τοι πατρίς τε ἐλευθέρη, καὶ πόλις πρώτη τῶν ἐν
 “ τῇ Ἑλλάδι· ⁹ ἦν δὲ τὴν τῶν ἀποσπενδόντων τὴν συμ-
 “ βολὴν ἔλῃ, ὑπάρξει τοι τῶν ἐγὼ κατέλεξα ἀγαθῶν τὰ 25
 “ ἐναντία.”

Ταῦτα λέγων ὁ Μιλτιάδης, προσκτᾶται τὸν Καλλί-
 μαχον· προσγενομένης δὲ τοῦ πολεμάρχου τῆς γνώμης,
¹⁰ ἐκεκύρωτο συμβάλλειν. Μετὰ δὲ, οἱ στρατηγοί, τῶν
 ἢ γνώμη ἐφέρετο συμβάλλειν, ὥς ἐκάστου αὐτῶν ἐγένετο 30
 πρυτανήϊ τῆς ἡμέρης, Μιλτιάδην παρεδίδουσαν· ὁ δὲ,
 δεκόμενος, οὔτι κω συμβολὴν ἐποιέετο, πρὶν γε δὴ αὐτοῦ
 πρυτανήϊ ἐγένετο.

Ὡς δὲ ἐς ἐκεῖνον περιῆλθε, ἐνθαῦτα δὴ ἐτάσσοντο ὧδε Ἀθηναῖοι ὡς συμβαλέοντες. Τοῦ μὲν δεξιοῦ κέρεος ἡγήετο ὁ πολέμαρχος Καλλίμαχος· ὁ γὰρ νόμος τότε εἶχε οὕτω τοῖσι Ἀθηναίοισι, τὸν πολέμαρχον ἔχειν κέρας τὸ δεξιόν· 5 ἡγεομένου δὲ τούτου, ἐξεδέκοντο ὡς ἀριθμούντο αἱ φυλαὶ, ἐχόμεναι ἀλληλέων· τελευταῖοι δὲ ἐτάσσοντο, ἔχοντες τὸ εὐώνυμον κέρας, Πλαταιέες.—Ἀπὸ ταύτης γὰρ σφι τῆς μάχης, θυσίας Ἀθηναίων ἀναγόντων ἐς πανηγύριαις τὰς ἐν τῇσι πεντετηρίσι γινομένας, κατεύχεται ὁ κήρυξ ὁ Ἀθη-
 10 ναῖος, “ἄμα τε Ἀθηναίοισι, λέγων, γίνεσθαι ἀγαθὰ καὶ “Πλαταιεῦσι.”—¹ Τότε δὲ τασσομένων τῶν Ἀθηναίων ἐν τῷ Μαραθῶνι, ἐγίνετο τοιόνδε τι· τὸ στρατόπεδον ἐξισούμενον τῷ Μηδικῷ στρατοπέδῳ,—τὸ μὲν αὐτοῦ μέσον ἐγίνετο ἐπὶ τάξις ὀλίγας· καὶ ταύτῃ ἦν ἀσθενέστατον τὸ
 15 στρατόπεδον· τὸ δὲ κέρας ἐκότερον ἔρρωτο πλήθει.

Ὡς δὲ σφι διετέτακτο, καὶ τὰ σφάγια ἐγίνετο καλὰ, ἐνθαῦτα ὡς ² ἀπείθησαν οἱ Ἀθηναῖοι, δρόμῳ ἵεντο ἐς τοὺς βαρβάρους· ἦσαν δὲ σταδίοι οὐκ ἐλάσσονες τὸ μεταίχμιον αὐτέων, ἢ ὀκτώ. Οἱ δὲ Πέρσαι, ὀρέωντες δρόμῳ ἐπιόντας, 20 παρεσκευάζοντο ὡς δεξόμενοι· ³ μανίην τε τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐπέφερον, καὶ πάγχυ ὀλεθρίην, ὀρέωντες αὐτοὺς ἐόντας ὀλίγους, καὶ τούτους δρόμῳ ἐπειγομένους, οὔτε ἵππου ὑπαρχούσης σφι, οὔτε τοξευμάτων. Ταῦτα μὲν νῦν οἱ βάρβαροι κατεΐκαζον. Ἀθηναῖοι δὲ, ἐπεὶ τε ἀθρόοι προσ-
 25 ἐμῖξαν τοῖσι βαρβάροις, ἐμάχοντο ἀξίως λόγῳ. πρῶτοι μὲν γὰρ Ἑλλήνων πάντων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, δρόμῳ ἐς πολεμίους ἐχρήσαντο· πρῶτοι δὲ ἀνέσχοντο ἐσθῆτά τε Μηδικὴν ὀρέωντες, καὶ τοὺς ἄνδρας ⁴ ταύτην ἐσθημένους. τέως δὲ ἦν τοῖσι Ἑλλήσι καὶ τὸ οὐνομα τὸ Μῆδων φόδος
 30 ἀκοῦσαι.

Μαχομένων δὲ ἐν τῷ Μαραθῶνι, χρόνος ἐγίνετο πολ-
 λός. καὶ τὸ μὲν μέσον τοῦ στρατοπέδου ⁵ ἐνίκων οἱ βάρ-

δαροι, τῇ Πέρσῃ τε αὐτοὶ καὶ Σάκαι ἐτετάχατο. Κατὰ τοῦτο μὲν δὴ ἐνίκων οἱ βάρβαροι, καὶ ῥήξαντες, ἐδίωκον ἐς τὴν μεσόγαιαν. τὸ δὲ κέρας ἐκάτερον ἐνίκων Ἀθηναῖοί τε καὶ Πλαταιέες· νικῶντες δὲ, ¹ τὸ μὲν τετραμμένον τῶν βαρβάρων φεύγειν ἔων· τοῖσι δὲ τὸ μέσον ῥήξασι αὐτέων, ⁵ συναγαγόντες τὰ κέρεα ἀμφοτέρω, ἐμάχοντο, καὶ ἐνίκων Ἀθηναῖοι. φεύγουσι δὲ τοῖσι Πέρσῃσι εἶποντο κόπτοντες, ἐς ὃ, ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἀπικόμενοι, πῦρ τε αἶτεον, καὶ ἐπελαμβάνοντο τῶν νεῶν.

² Καὶ τοῦτο μὲν, ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ ὁ πολέμαρχος Καλ- ¹⁰
λίμαχος διαφθείρεται, ἀνὴρ γενόμενος ἀγαθός· ³ ἀπὸ
δ' ἔθανε τῶν στρατηγῶν Στησίλεως ὁ Θρασύλεω· τοῦτο δὲ,
Κυναίγειρος ὁ Εὐφορίωνος, ἐνθαῦτα, ἐπιλαβόμενος τῶν
ἀφλάστων νηὸς, ⁴ τὴν χεῖρα ἀποκοπεῖς πελέκει, πίπτει·
τοῦτο δὲ, ἄλλοι Ἀθηναίων πολλοὶ τε καὶ ὀνομαστοί. * * * ¹⁵
Ἐν ταύτῃ τῇ ἐν Μαραθῶνι μάχῃ ἀπέθανον τῶν βαρβάρων
κατὰ ἑξακισχιλίους, καὶ τετρακοσίους ἄνδρας· Ἀθη-
ναίων δὲ ἑκατὸν ἐννεήκοντα καὶ δύο. Ἐπεσον μὲν ἀμφο-
τέρων τοσοῦτοι.

⁵ Ἐκ τῆς ΠΟΛΥΜΝΙΑΣ.

* * *

ΑΡΤΑΒΑΝΟΣ καὶ ΞΕΡΞΗΣ.

Μαρδόνιος μὲν, τοσαῦτα ἐπιλεήνας τὴν Ξέρξῃ γνῶ- ²⁰
μην, ἐπέπαυτο.—Σιωπῶντων δὲ τῶν ἄλλων Περσέων, καὶ
οὐ τολμώντων ⁶ γνῶμην ἀποδείκνυσθαι ἀντίην τῇ προκει-
μένῃ, Ἀρτάβανος ὁ Ὑστάσπεος, πάτρως ἔων Ξέρξῃ, ⁷ τῷ
δὴ καὶ πίσυνος ἔων, ἔλεγε τάδε· “ὦ βασιλεῦ, ⁸ μὴ λεχ-
“θειςέων μὲν γνωμέων ἀπτιέων ἀλλήλησι, οὐκ ἔστι τὴν ²⁵
“ἀμείνω αἰρεόμενον ἐλέσθαι, ἀλλὰ δεῖ τῇ εἰρημένῃ
λεχθειςέων δὲ, ἔστι ὥσπερ τὸν χρυσὸν τὸν

“ἀπήρατον, αὐτὸν μὲν ἐπ’ ἑαυτοῦ οὐ διαγινώσκομεν, ἐπεὰν
 “δὲ παρατρίγωμεν ἄλλῃ χρυσῶ, διαγινώσκομεν τὸν
 “ἀμείνω. Εγὼ δὲ καὶ πατρὶ τῷ σῶ, ἀδελφεῷ δὲ ἑμῷ,
 “Δαρεΐῳ, ἡγόρευον μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ Σκύθας, ἄν-
 5 “δρας οὐδαμῶθι γῆς ἄστν νέμοντας. Ὁ δὲ, ἐλπίζων
 “Σκύθας τοὺς Νομάδας καταστρέψεσθαι, ἑμοί τε οὐκ
 “ἐπείθετο στρατευσάμενός τε, πολλοὺς τε καὶ ἀγαθοὺς
 “τῆς στρατιῆς ἀποβαλὼν ἀπῆλθε. Σὺ δὲ, ὦ βασιλεῦ,
 “μέλλεις ἐπ’ ἄνδρας στρατεύεσθαι πολλὸν ἀμείνονας ἢ
 10 “Σκύθας· οἱ κατὰ θάλασσαν τε ἄριστοι καὶ κατὰ γῆν
 “λέγονται εἶναι. Τὸ δὲ αὐτοῖσι ἔνεστι δεινόν, ἑμέ σοι
 “δίκαιόν ἐστι φράζειν. Ζεύξας φῆς τὸν Ἑλλάσποντον,
 “ἐλᾶν στρατὸν διὰ τῆς Εὐρώπης ἐς τὴν Ἑλλάδα· ¹ καὶ δὴ
 “καὶ συνήνευκε, ἣ τοι κατὰ γῆν, ἣ καὶ κατὰ θάλασσαν,
 15 “έσσωθῆναι, ἣ καὶ κατ’ ἀμφοτέρω· (οἱ γὰρ ἄνδρες λέ-
 “γονται εἶναι ἄλκιμοι·) πάρεστι δὲ καὶ σταθμῶσασθαι,
 “εἰ στρατιήν γε τοσαύτην σὺν Δατί² καὶ Ἀρταφέρνηϊ, ἐλ-
 “θοῦσαν ἐς τὴν Ἀττικὴν χώραν, μούνοι Ἀθηναῖοι διέφθει-
 “ραν·—³ οὐκ ἂν ἀμφοτέρω σφι ἐχώρησε·—ἀλλ’, ἦν τῇσι
 20 “νηυσὶ ⁴ ἐμβάλλωσι, καὶ νικήσαντες ναυμαχίῃ, πλέωσι ἐς
 “τὸν Ἑλλάσποντον, καὶ ἔπειτα λύσωσι τὴν γέφυραν,—
 “τοῦτο δὴ, βασιλεῦ, γίνεται δεινόν. Εγὼ δὲ οὐδεμιῇ
 “⁴ σοφίῃ οἰκῆτῃ αὐτὸς συμβάλλομαι ταῦτα· ⁵ ἀλλ’ οἶόν
 “κοτε ἡμέας ὀλίγου ἐδέησε καταλαβεῖν πάθος, ὅτε πατήρ
 25 “σὸς, Ζεύξας Βόσπορον τὸν Θρηϊκίον, γεφυρώσας δὲ ποτα-
 “μὸν Ἰστρὸν, διέβη· ἐπὶ Σκύθας. τότε ⁶ παντοῖοι ἐγένοντο
 “Σκύθαι, ⁷ δεόμενοι Ἰώνων, λύσαι τὸν πόρον, τοῖσι ἐπετέ-
 “τραπτο ἡ φυλακὴ τῶν γεφυρῶν τοῦ Ἰστρου. Καὶ τότε
 “γε Ἰστιαῖος, ὁ Μιλήτου τύραννος, εἰ ⁸ ἐπέσπετο τῶν ἄλ-
 30 “λων τυράννων τῇ γνώμῃ, μὴδὲ ἡναντιώθη, ⁹ διέργαστο ἄν
 “τὰ Περσέων πρήγματα!—καί τοι καὶ λόγῳ ἀκούσαι
 “δεινόν, ¹⁰ ἐπ’ ἀνδρὶ γε ἐνὶ πάντα τὰ βασιλείος πρήγμα-
 “τα γεγενῆσθαι. Σὺ ἄν μὴ βούλευ ἐς κίνδυνον μηδένα

“ τοιοῦτον ἀπικέσθαι, μηδεμιῆς ἀνάγκης ἐούσης, ἀλλ’
 “ ἔμοι πείθεν. Νῦν μὲν τὸν σύλλογον τόνδε διάλυσσον
 “ αὐτίς τε, ὅταν τοι δοκῇ, προσκειψάμενος ἐπὶ σεωντοῦ,
 “ προαγόρευε τὰ τοι δοκῇ εἶναι ἄριστα. Τὸ γὰρ εἶ
 “ βουλευέσθαι, κέρδος μέγιστον εὐρίσκω ἐόν. Εἰ γὰρ καὶ 5
 “ ἐναντιωθῆναί τι θέλει, βεβούλευται μὲν οὐδὲν ἦσσαν εἶ,
 “ ¹ ἔσσωται δὲ ὑπὸ τῆς τύχης τὸ βούλευμα· ὁ δὲ βουλευ-
 “ σάμενος αἰσχυρῶς, εἴ οἱ ἡ τύχη ἐπίσποιτο, εὐρημα εὐ-
 “ ρηκε, ἦσσαν δὲ οὐδὲν οἱ κακῶς βεβούλευται. Ὅρᾳς τὰ
 “ ὑπερέχοντα ζῶα ὥς κεραυνοὶ ὁ θεὸς, οὐδὲ ἐᾷ φαντάζεσθαι, 10
 “ τὰ δὲ σμικρὰ οὐδὲν μιν κνίξει; ὁρᾳς δὲ ὥς ἐς οἰκήματα
 “ τὰ μέγιστα, αἰεὶ, καὶ δένδρεα τὰ τοιαῦτ’ ἀποσκήπτει
 “ βέλεα; φιλέει γὰρ ὁ θεὸς τὰ ὑπερέχοντα πάντα κολέειν.
 “ Οὕτω δὴ καὶ στρατὸς πολλὸς ὑπὸ ὀλίγου διαφθείρεται,
 “ κατὰ τοιόνδε· ἐπεὰν σφι ὁ θεὸς φθονήσας φόβον ἐμβάλλῃ, 15
 “ ἢ βροντῇ, ² δι’ ὧν ἐσφάλησαν ἀναξίως ἐωντῶν. Οὐ γὰρ
 “ ἐᾷ φρονέειν ἄλλον μέγα ὁ θεὸς ἢ ἐωντόν. ³ Επειχθῆναι
 “ μὲν νυν πᾶν πρῆγμα τίκτει σφάλματα, ἐκ τῶν ζημίαι
 “ μεγάλαι ⁴ φιλέουσι γίνεσθαι· ἐν δὲ τῷ ἐπισχεῖν ἔνεστι
 “ ἀγαθὰ, εἰ μὴ παραντίκα δοκέοντα εἶναι, ἀλλ’ ἀνὰ 20
 “ χρόνον ἐξεύροι τις ἄν. Σοὶ μὲν δὴ ταῦτα, ὦ βασιλεῦ,
 “ συμβουλεύω. Σὺ δὲ, ὦ παῖ Γωβρύεω Μαρδόνιε, παῦσαι
 “ λέγων λόγους ματαίους περὶ Ἑλλήνων, οὐκ ἐόντων ἀξίων
 “ ⁵ φλαύρως ἀκούειν. Ἑλληνας γὰρ διαβάλλων ἐπαίρεις
 “ αὐτὸν βασιλῆα στρατεύεσθαι αὐτοῦ δὲ τούτου εἵνεκα 25
 “ δοκέεις μοι πᾶσαν προθυμίην ἐκτείνειν. Μὴ νυν οὕτω
 “ γένηται. Διαβολὴ γὰρ ἔστι δεινότατον· ἐν τῇ δύο μὲν
 “ εἰσι οἱ ἀδικέοντες, εἰς δὲ ὁ ἀδικεόμενος. Ὁ μὲν γὰρ
 “ διαβάλλων ἀδικεῖ, οὐ παριόντος κατηγορέων· ὁ δὲ ἀδι-
 “ κέει ἀναπειθόμενος πρὶν ἢ ἀτρεκέως ἐκμάθῃ· ὁ δὲ δὴ 30
 “ ἀπεὼν τοῦ λόγου τάδε ἐν αὐτοῖσι ἀδικέεται, διαβληθεὶς
 “ τε ὑπὸ τοῦ ἐτέρου, καὶ νομισθεὶς πρὸς τοῦ ἐτέρου κακὸς

“εἶναι. Ἀλλ’, εἰ δὴ δεῖ γε πάντως ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τούτους
 “στρατεύεσθαι, φέρε, βασιλεὺς μὲν αὐτὸς ἐν ἡθροισιν τοῖσι
 “Περσέων μενέτω· ἡμῶν δὲ ἀμφοτέρων παραβαλλομένων
 “τὰ τέκνα, στρατηλάτεις αὐτὸς σὺ, ἐπιλεξάμενός τε ἄν-
 5 “δρας τοὺς ἐθέλεις, καὶ λαβὼν στρατιὴν ὁκόσῃν τινα
 “βούλει· καὶ ἦν μὲν, ¹τῇ σὺ λέγεις, ἀναβαίῃ βασι-
 “λέϊ τὰ πρήγματα, ²κτεινέσθων οἱ ἐμοὶ παῖδες, πρὸς δὲ
 “αὐτοῖσι καὶ ἐγὼ· ἦν δὲ, τῇ ἐγὼ προλέγω, οἱ σοὶ ταῦτα
 “³πασχόντων, σὺν δὲ σφι καὶ σὺ, ἦν ἀπονοστήσης. Εἰ δὲ
 10 “ταῦτα μὲν ὑποδύνειν οὐκ ἐθελήσεις, σὺ δὲ πάντως στρα-
 “τευμα ἀνάξεις ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἀκούσεσθαι τινα φημι
 “τῶν αὐτοῦ τῆδε ὑπολειπομένων, Μαρδόνιον, μέγα τι
 “κακὸν ἐξεργασμένον Πέρσας, ὑπὸ κανῶν τε καὶ ὀρνίθων
 “διαφορεύμενον, ἧ κον ἐν γῇ τῇ Ἀθηναίων, ⁴ἧ σέ γε ἐν
 15 “τῇ Λακεδαιμονίων, εἰ μὴ ἄρα καὶ πρότερον κατ’ ὁδόν,
 “γνόντα ἐπ’ οἴους ἄνδρας ἀναγινώσκεις στρατεύεσθαι βα-
 “σιλῆα.”

Ἀρτάβανος μὲν ταῦτα ἔλεξε. Ξέρξης δὲ θυμωθεὶς
 ἀμείβεται τοῖσδε· “Ἀρτάβανε, πατὴρ εἰς τοῦ ἐμοῦ ἀδελ-
 20 “φούς· τοῦτό σε ῥύσεται μηδένα ἄξιον μισθὸν λαβεῖν
 “ἐπέων ματαίων. καὶ τοι ταύτην τὴν ἀτιμίην προστίθη-
 “μι, ἐόντι κακῷ τε καὶ ἀδύμῳ· μήτε συστρατεύεσθαι
 “ἐμοὶ γε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, αὐτοῦ τε μένειν ἅμα τῇσι
 “γυναιξί. Εγὼ δὲ, καὶ ἄνευ σέο, ὅσαπερ εἶπα, ἐπιτε-
 25 “λέα ποιήσω. Μὴ γὰρ εἶην ἐκ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπεος,
 “τοῦ Ἀρσάμεος, τοῦ Ἀρμινεω, τοῦ Τεῖσπεος, τοῦ Κύρου,
 “τοῦ Καμβύσεω, τοῦ Τεῖσπεος, τοῦ Ἀχαιμένεος γεγο-
 “νός, μὴ τιμωρησάμενος Ἀθηναίους· εὖ ἐπιστάμενος, οἷ
 “εἰ ἡμεῖς ἡσυχίην ἄξομεν, ἀλλ’ οὐκ ἐκεῖνοι, ἀλλὰ καὶ
 30 “μάλα στρατεύσονται ἐπὶ τὴν ⁵ἡμετέραν ⁶εἰ χρὴ σταθ-
 “μάσασθαι τοῖσι ὑπαργμένοισι ἐξ ἐκείνων, οἱ Σάρδεις
 “τε ἐνέπρησαν, καὶ ⁷ἤλασαν ἐς τὴν Ἀσίην. Οὐκ ἔστι
 “ἔξαναχωρεῖν οὐδετέροισι δυνατῶς ἔχει, ἀλλὰ ποιεῖν

“ἢ παθεῖν προκίετ' ἀγών· ἵνα ἢ τάδε πάντα ὑπὸ
 “Ἑλλήσιν, ἢ ἐκεῖνα πάντα ὑπὸ Πέρσῃσι γένηται· τὸ γὰρ
 “μέσον οὐδὲν τῆς ἐχθρῆς ἐστί. Καλὸν ὦν προπεπονθότας
 “ἡμέας τιμωρεῖν ἤδη γίνεται· ¹ἵνα καὶ τὸ δεινὸν, τὸ
 “πέισομαι, τοῦτο μάθω, ἐλάσας ἐπ' ἄνδρας τούτους, 5
 “τούς γε καὶ Πέλοψ ὁ Φρυγῆς, ἐὼν πατέρων τῶν ἐμῶν
 “δοῦλος, κατέστρέψατο οὕτω, ὥς, καὶ ²ἐς τόδε, αὐτοί
 “τε ὠνθρωποὶ, καὶ ἡ γῆ αὐτέων, ἐπώνυμοι τοῦ κατα-
 “στρεψαμένου καλέονται.” Ταῦτα μὲν ἐπὶ τούτῳ
 ἐλέγετο. 10

Μετὰ δὲ, εὐφρόνη τε ἐγένετο, καὶ Ξέρξης ἐκνίξε ἢ
 Ἀρταβάνου γνώμη. ³Νυκτὶ δὲ βουλὴν διδοὺς, πάγχυ
 εὐρισκέ οἱ οὐ προῆγμα εἶναι στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλ-
 λάδα.

XVI XLIV * * * Herodotus

ΞΕΡΞΗΣ καὶ ΑΡΤΑΒΑΝΟΣ ἐν ΑΒΥΔΩ.

Ἐπεὶ δ' ἐγένοντο ἐν Ἀβύδῳ, ἠθέλησε Ξέρξης ιδέσθαι 15
 πάντα τὸν στρατόν· καὶ,—προεπεποίητο γὰρ ἐπὶ κολωνοῦ
 ἐπίτηδες αὐτῷ ⁴ταύτη προεξέδρη λίθου λευκοῦ· ἐποίη-
 σαν δὲ Ἀβυδηνοὶ, ἐντειλαμένου πρότερον βασιλῆος·—ἐν-
 θαῦτα, ὥς ἵζετο κατορῶν ἐπὶ τῆς ἡϊόνος, ἐθηεῖτο καὶ τὸν
 πεζὸν καὶ τὰς νέας· θηεύμενος δὲ, ἰμέρθη τῶν νεῶν ἀμιλ- 20
 λαν γινομένην ιδέσθαι. Ἐπεὶ δ' ἐγένετό τε καὶ ἐνίκων
 Φοίνικες Σιδώνιοι, ἥσθη τε τῇ ἀμίλλῃ καὶ τῇ στρατιῇ.

Ὡς δὲ ὦρα πάντα μὲν τὸν Ἑλλησποντον ὑπὸ τῶν
 νεῶν ἀποκεκρυμμένον, πάσας δὲ τὰς ἀκτὰς καὶ τὰ Ἀβυ-
 δηνῶν πεδία ἐπίπλεα ἀνθρώπων, ἐνθαῦτα Ξέρξης ἐκωτόν 25
 ἐμακάρισε—μετὰ δὲ τοῦτο, ἐδάκρυσε.

Μαθὼν δὲ μιν Ἀρτάβανος ὁ πάτριος,—ὃς τοπρῶτον
 γνώμην ἀπεδέξατο ἐλευθέρως, ἢ συμβουλευῶν Ξέρξη στρα-
 τεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα,—οὗτος ὦν ἡρ, ⁵φρασθεὶς Ξέρ-
 ξεα δακρύσαντα, εἶρετο τάδε· “ὦ βασιλεῦ, ὥς πολὺ 30

“ἀλλήλων κεχωρισμένα ἐργάσαιο, νῦν τε καὶ ὀλίγω
 “πρότερον! μακαρίσας γὰρ σεωυτὸν, δακρύεις.” Ὁ
 δὲ εἶπε· “Ἐσῆλθε γὰρ με, λογισάμενον, κατοικτεῖραι,
 “ὥς βραχὺς εἶη ὁ πᾶς ἀνθρώπινος βίος, εἰ τουτέων γε,
 5 “ἔντων τοσούτων, οὐδεὶς ἐς ἑκατοστὸν ἔτος περιέσται.”
 Ὁ δὲ ἀμείβετο λέγων· “Ἔτερα τούτου, παρὰ τὴν ζῶν,
 “πεπόνθαμεν οἰκτρότερα· ἐν γὰρ οὕτω βραχεῖ βίῳ ¹ οὐ-
 “δεὶς οὕτω, ἄνθρωπος ἔων, εὐδαίμων πέφυκε, οὔτε τουτέων,
 “οὔτε τῶν ἄλλων, ² τῷ οὐ παραστήσεται πολλάκις, καὶ
 10 “οὐκὶ ἄπαξ, ³ τεθνάναι βούλεσθαι μᾶλλον ἢ ζῶειν. αἷ
 “τε γὰρ συμφοραὶ προσπίπτουσαι, καὶ αἱ νοῦσοι συντα-
 “ράσσουσαι, καὶ βραχὺν ἔοντα, μακρὸν δοκεῖν εἶναι
 “ποιεῦσι τὸν βίον. Οὕτω ὁ μὲν θάνατος, μοχθηρῆς
 “ἐούσης τῆς ζῆς, καταφυγὴ αἰρετωτάτη τῷ ἀνθρώπῳ
 15 “⁴ γέγονε· ὁ δὲ θεὸς, ⁵ γλυκὺν γεύσας τὸν αἰῶνα, φθο-
 “νερός ἐν αὐτῷ εὐρίσκεται ἔων.”

Ἐξέξῃς δὲ ἀμείβετο λέγων· “Ἀρτάβανε, βιοτῆς μὲν
 “νυν ἀνθρωπότης πέρι, ἐούσης τοιαύτης, οἷηπερ σὺ ⁶ δι-
 “αιρέεαι εἶναι, παυσώμεθα, μηδὲ κακῶν ⁷ μεμνώμεθα,
 20 “χρηστὰ ἔχοντες πρήγματα ἐν χερσίν.—φράσον δέ μοι
 “τόδε· εἴ τοι ἦ ὅμις τοῦ ἐνυπνίου μὴ ἐναργῆς οὕτω ⁸ ἐφά-
 “νη, εἶχες ἂν τὴν ἀρχαίην γνώμην, οὐκ ἔων με στρα-
 “τεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ⁹ ἢ μετέστης ἂν; ¹⁰ φέρε,
 “μοὶ τοῦτο ἀτρεκέως εἰπέ.” Ὁ δὲ ἀμείβετο λέγων·
 25 “Ὡ βασιλεῦ, ὅμις μὲν ἡ ἐπιφανεῖσα τοῦ ὀνείρου, ὥς
 “βουλόμεθα ἀμφοτέροι, ¹¹ τελευτήσῃ· ἐγὼ δ’ ἔτι καὶ
 “ἐς τόδε δείματός εἰμι ὑπόπλεος, οὐδ’ ἐντὸς ἔμεωντοῦ·
 “ἀλλὰ τε πολλὰ ἐπιλεγόμενος, καὶ δὴ καὶ ὄφρων τοι
 “δύο τὰ μέγιστα πάντων ἔοντα πολεμιάτατα.”

30 Ἐξέξῃς δὲ πρὸς ταῦτα ἀμείβετο τοῖσδε· “¹² Δαι-
 “μόνιε ἀνδρῶν, κοῖα ταῦτα λέγεις μοι εἶναι δύο πολε-
 “μιάτατα; κότερά τοι ὁ πεζὸς μεμπτὸς κατὰ τὸ πλη-

“ὅς ἐστι, καὶ τὸ Ἑλληνικὸν στρατεῖμα φαίνεται πολ-
 “λαπλῆαιον ἔσσεσθαι τοῦ ἡμετέρου; ἢ τὸ ναυτικὸν τὸ
 “ἡμέτερον λείψεσθαι τοῦ ἐκείνων; ἢ καὶ συναμφοτέρα
 “ταῦτα; εἰ γὰρ τοι ταύτη ἐνδεέστερα φαίνεται εἶναι
 “τὰ ἡμέτερα πρήγματα, στρατοῦ ἂν ἄλλου τις τὴν τα- 5
 “χίστην ἄγερσιν ποιοῖτο.”

“Ὁ δ’ ἀμείβετο λέγων· “Ὡ βασιλεῦ, ¹οὔτε στρατὸν
 “τοῦτον, ὅστις γε σύνεσιν ἔχει, μέμποιτ’ ἂν, οὔτε τῶν
 “νεῶν τὸ πλῆθος ἦν δὲ πλεῦκας συλλέξης, τὰ δύο τοι,
 “τὰ λέγω, πολλῷ ἔτι πολεμιώτερα γίνεται· τὰ δὲ δύο 10
 “ταῦτά ἐστι γῆ τε καὶ θάλασσα. οὔτε γὰρ τῆς θα-
 “λάσσης ἐστὶ λιμὴν τοσοῦτος οὐδαμῶθι, (ὥς ἐγὼ εἰκάζω,) -
 “ὅστις, ἐγειρομένου χειμῶνος, δεξάμενός σευ τοῦτο τὸ
 “ναυτικόν, φερέγγυος ἔσται διασῶσαι τὰς νέας. Καὶ
 “τοι οὐκὶ ἓνα αὐτὸν δεῖ εἶναι τὸν λιμένα, ἀλλὰ παρὰ 15
 “πᾶσαν τὴν ἡπειρον, παρ’ ἣν δὴ κομίζεαι. ²Οὐκὼν δὴ
 “ἐάντων τοι λιμένων ὑποδεξίων, μάθε ὅτι αἱ συμφοραὶ
 “³τῶν ἀνθρώπων ἄρχουσι, καὶ οὐκὶ ὧν ἄνθρωποι τῶν συμ-
 “φορέων.—Καὶ δὴ, τῶν δύο τοι τοῦ ἑτέρου εἰρημένου, τὸ
 “ἕτερον ἔρχομαι ἐρέων.—Γῆ δὲ πολέμῃ ⁴τῇδέ τοι κατὶ- 20
 “σταται.—εἰ ⁵ἐθέλει τοι μηδὲν ἀντίξοον καταστῆναι,
 “τοσοῦτῳ τοι γίνεται πολεμιωτέρῳ, ὅσῳ ἂν προβαίνῃς
 “ἐκαστέρῳ, ⁶τὸ πρόσω αἰεὶ κλεπτόμενος· εὐπρηξίης γὰρ
 “οὐκ ἔστι ἀνθρώποισι οὐδεμίῃ πληθώρα. Καὶ δὴ τοι, ὥς
 “οὐδενὸς ἐναπτενυμένου, λέγω τὴν χώραν, πλεῦνα ἐν πλεῦνι 25
 “χρόνῳ γινομένην, λιμὸν τέξεσθαι. Ἀνὴρ δὲ οὕτω ἂν
 “εἴη ἄριστος, εἰ βουλευόμενος μὲν, ἀφῶδέοι, ⁷πᾶν ἐπι-
 “λεγόμενος πείσεσθαι χρήμα, ἐν δὲ τῷ ἔργῳ θρασὺς
 “εἴη.”

Ἀμείβεται Ξέρξης τοῖσδε· “Ἀρτάβανε, εἰκότως μὲν 30
 “σύ γε τουτέων ἕκαστα διαιρέσαι ἀτὰρ μήτε πάντα
 “φοβέο, μήτε πᾶν ὁμοίως ἐπιλέγῃς. ⁸εἰ γὰρ δὴ βούλοιο,
 “ἐπὶ τῷ αἰεὶ ἐπεσφερομένῳ πρήγματι, τὸ πᾶν ὁμοίως

“ἐπιλέγεσθαι, ¹ ποιήσεαι ἂν οὐδαμᾶ οὐδέν. Κρέσσον δέ,
 “πάντα θαρσέοντα, ἡμῖν τῶν δεινῶν πᾶσχειν μᾶλλον, ἢ
 “πᾶν χρεῖμα προδειμαίνοντα, μηδαμᾶ μηδὲν παθεῖν.
 “² Εἰ δέ, ἐρίζων πρὸς πᾶν τὸ λεγόμενον, μὴ τὸ βέβαιον
 5 “ἀποδέξης, σφάλλεσθαι ὀφείλεις, ἐν αὐτοῖσι, ὁμοίως καὶ
 “ὃ ὑπεναντία τούτοισι λέξας. Τοῦτο μὲν νῦν ἐπίσης ἔχει.
 “Εἰδέναι δὲ ἄνθρωπον ἔοντα κῶς χρὴ τὸ βέβαιον,—δοκέω
 “μὲν οὐδαμῶς. ³ Τοῖσι τοίνυν βελομένοισι ποιεῖν, ὥς το-
 “ἐπίπαν φιλέει γίνεσθαι τὰ κέρδεα· τοῖσι δὲ ἐπιλεγο-
 10 “μένοισί τε πάντα καὶ ὀκνεῦσι, οὐ μάλᾳ ἐθέλει. Ὅρᾳς
 “τὰ Περσέων πρῆγματα ⁴ ἐς ὃ δυνάμιος προεχώρηκε;
 “εἰ τοίνυν ἐκείνοι οἱ πρὸ ἐμεῦ γινόμενοι βασιλῆες γνώ-
 “μησι ἐχρέοντο ὁμοίῃσι καὶ σὺ, ἢ μὴ χρεόμενοι γνώ-
 “μησι τοιαύτησι, ἄλλους συμβούλους εἶχον τοιούτους, οὐκ
 15 “ἂν κοτε εἶδες αὐτὰ ἐς τοῦτο προελθόντα· νῦν δέ, κινδύ-
 “νους ἀναρῶπιτέοντες, ⁵ ἐς τοῦτό σφρα προηγάζοντο. με-
 “γάλα γὰρ πρῆγματα μεγάλοισι κινδύνοισι ⁶ ἐθέλει
 “καταιρέεσθαι. Ἡμεῖς τοίνυν, ὁμοιεύμενοι κείνοισι, ὥρην
 “τε τοῦ ἔτεος καλλίστην, πορευόμεθα· καὶ καταστρεψά-
 20 “μενοι πᾶσαν τὴν Εὐρώπην, νοστήσομεν ὀπίσω, οὔτε λι-
 “μῶ ἐντυχόντες οὐδαμῶθι, οὔτε ἄλλο ἄχαρι οὐδὲν πα-
 “θόντες. ⁷ τοῦτο μὲν γὰρ, αὐτοὶ πολλὴν φορβὴν φερό-
 “μεθα πορευόμενοι· τοῦτο δέ, τῶν ἂν κου ⁸ ἐπιβέωμεν
 “γῆν καὶ ἔθνος, τούτων τὸν οἶτον ἔχομεν ἐπ’ ἀροτῆρας
 25 “δὲ, καὶ οὐ νομάδας, στρατενόμεθα, ἄνδρας.”

Λέγει Ἀρτάδανος μετὰ ταῦτα· “Ὡ βασιλεῦ, ἐπεὶ
 “τε ἀρῶδέναι οὐδὲν ἔῃς πρῆγμα, σὺ δέ μεν συμβου-
 “λίην ἔνδεξαι· ⁹ ἀναγκαίως γὰρ ἔχει, περὶ πολλῶν
 “πρηγμάτων, πλεῖνα λόγον ἐκτεῖναι. Κῦρος ὁ Καμ-
 30 “θύσειω Ἰωνίην πᾶσαν, πλὴν Ἀθηναίων, κατεστρέψατο
 “δασμοφόρον εἶναι Πέρσῃσι. τούτους ὦν τοὺς ἄνδρας συμ-
 “βουλεύω τοι μηδεμῇ μηχανῇ ἄγειν ἐπὶ τοὺς πατέρας·

Ο ΚΡΟΚΟΔΕΙΛΟΣ.

Τῶν δὲ κροκοδείλων φύσις ἐστὶ τοιήδε. Τὸς χειμεριωτά-
 τας μῆνας τέσσαρας ἐσθίει οὐδέν· ἐὼν δὲ τετράπην, χερσαῖον
 καὶ λιμναῖόν ἐστι· τίττει μὲν γὰρ ὡὰ ἐν γῇ, καὶ ἐκλέπει
 καὶ τὸ πολλὸν τῆς ἡμέρης διατρίβει ἐν τῷ ξηρῷ, τὴν δὲ
 νύκτα πᾶσαν ἐν τῷ ποταμῷ θερμότερον γὰρ δὴ ἐστὶ τὸ 5
 ὕδωρ τῆς τε αἰθρίας καὶ τῆς δρόσος. Πάντων δὲ, ¹ τῶν ἡμεῖς
 ἴδμεν, θνητῶν, τοῦτο ἐξ ἐλαχίστου μέγιστον γίνεται· τὰ
 μὲν γὰρ ὡὰ χηνέων οὐ πολλῷ μέζονα τίττει· καὶ ὁ νεοσσὸς
 κατὰ λόγον τοῦ ὠοῦ γίνεται· αὐξανόμενος δὲ, γίνεται καὶ
 ἐς ἑπτακαίδεκα πῆχας, καὶ μέζων ἔτι. ἔχει δὲ ὀφθαλμοὺς 10
 μὲν ὕψος, ὀδόντας δὲ μεγάλους καὶ ² χαυλιδόντας, κατὰ
 λόγον τοῦ σώματος. γλῶσσαν δὲ, μούννον θηρίων, ³ οἷον
 ἔφυσε· οὐδὲ τὴν κάτω κινεῖ γνάθον, ἀλλὰ καὶ τῆτο, μὲν
 θηρίων, τὴν ἄνω γνάθον προσάγει τῇ κάτω. ἔχει δὲ καὶ
 ἵνυχας καρτεροὺς, καὶ ⁴ δέρμα λεπιδωτὸν ἄρρηκτον ἐπὶ τοῦ 15
 ὥτε. τυφλὸν δὲ ἐν ὕδατι, ἐν δὲ τῇ αἰθρίῃ ὀξυδερχέστατον.
 Ἄτε δὴ ὢν ἐν ὕδατι δίαιταν ποιούμενον, τὸ στόμα ἐνδοθεν
 φορᾷ πᾶν μεστὸν βδελλέων. τὰ μὲν δὴ ἄλλα ὄρνεα καὶ
 θηρία φεύγει μιν· ὁ δὲ τροχίλος εἰρηναῖόν οἱ ἐστὶ, ἅτε ὠφελεο-
 μένῳ πρὸς αὐτοῦ. ἐπεὰν γὰρ ἐς τὴν γῆν ⁵ ἐκβῇ ἐκ τοῦ ὕδα- 20
 τος ὁ κροκόδειλος, καὶ ἔπειτα χάνη, (ἔωθε γὰρ τοῦτο ὥς
 ἐπίπαν ποιεῖν πρὸς τὸν ζέφυρον,) ἐνθαῦτα ὁ τροχίλος, ἐς-
 δύνων ἐς τὸ στόμα αὐτοῦ, καταπίνει τὰς βδέλλας· ὁ δὲ
 ὠφελεύμενος ἡδεται, καὶ οὐδὲν σίνεται τὸν τροχίλον.

Τοῖσι μὲν δὴ τῶν Αἰγυπτίων ἱροὶ εἰσι οἱ κροκόδειλοι, 25
 τοῖσι δ' οὐ, ἀλλ' αἷτε πολεμίους περιέπουσι. οἱ δὲ περὶ τε
 Θήβας καὶ τὴν Μοίριος λίμνην οἰκόντες καὶ κάρτα ἡγνῆται
 αὐτοὺς εἶναι ἱρούς. ἐκ πάντων δὲ ἓνα ἐκάτεροι τρέφουσι κρο-

κόδειλον, δεδιδαγμένον εἶναι χειροθήρα· ² ἄρτήματά τε λίθινα χυτὰ καὶ χρύσεια ἐς τὰ ὄτα ἐνθέντες, καὶ ἀμφιδέας περὶ τοὺς ἐμπροσθίους πόδας, καὶ ³ σιτία ἀπότακτα διδόντες, καὶ ἰρήϊα· ⁴ καὶ περιέποντες ὡς κάλλιστα ζῶντας, ἀπο-
 5 θανόντας δὲ ταριχεύοντες θάπτουσι ἐν ἰρήσι θήκησι. Οἱ δὲ περὶ Ἐλεφαντίνην πόλιν οἰκέοντες καὶ ἐσθίουσι αὐτοὺς, ἐκ ἡγεόμενοι ἰσὺς εἶναι. Καλέονται δὲ οὐ κροκοδείλοι, ἀλλὰ χάμψαι. κροκοδείλους δὲ Ἴωνες ὠνόμασαν, εἰκάζοντες αὐτῶν τὰ εἶδεα τοῖσι παρὰ σφίσι γινομένοισι κρο-
 10 κοδείλοισι τοῖσι ἐν τῇσι αἵμασιῇσι.

⁴ Ἀγροὶ δὲ σφραων πολλαὶ κατεστέασι καὶ παντοῖαι. Ἡ δ' ὦν ἐμοί γε δοκέει ἀξιοτάτη ἀπηγγήσιος εἶναι, ταύτην γράφω. ⁵ Ἐπεὰν νῶτον ὕος δελεάσῃ περὶ ἄγκιστρον, μετίει ἐς μέσον τὸν ποταμόν· αὐτὸς δὲ, ἐπὶ τοῦ χεῖλεος τοῦ ποτα-
 15 μοῦ, ἔχων δέλφακα ζῶην, ταύτην τύπτει· ἐπακούσας δὲ τῆς φωνῆς ὁ κροκοδείλος, ἵεται κατὰ τὴν φωνήν· ἐντυχὼν δὲ τῷ νῶτῳ, καταπίνει· οἱ δὲ ἔλκουσι. Ἐπεὰν δὲ ἐξελकुσθῇ ἐς γῆν, πρῶτον ἀπάντων ὁ θηρευτῆς ⁶ πηλῷ κατ' ὦν ἐπλασε αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς· τοῦτο δὲ ποιήσας, κάρτα εὐπετέως
 20 τὰ λοιπὰ χειροῦται· μὴ ποιήσας δὲ τοῦτο, σὺν πόνῳ.

⁷ Ἐκ τῆς ΕΡΑΤΟΥΣ.

* * *

Ἡ ἐν ΜΑΡΑΘΩΝΙ μάχη.

Τοῖσι δὲ Ἀθηναίων στρατηγοῖσι ἐγίνοντο δίχα αἱ γνώ-
 μαι· τῶν μὲν οὐκ ἐάντων συμβάλλειν· ὀλίγους γὰρ εἶναι
 στρατῇ τῇ Μήδων συμβαλέειν· ⁸ τῶν δὲ, καὶ Μιλτιάδew, κε-
 λευόντων. Ὡς δὲ δίχα τε ἐγίνοντο, καὶ ⁹ ἐνίκα ἡ χεῖρων τῶν
 25 γνωμέων, ἐνθαῦτα,—¹⁰ ἦν γὰρ ἐνδέκατος ψηφιδοφόρος ὁ τῷ
 κυάμῳ λαχὼν Ἀθηναίων πολεμαρχεῖν· τοπαλαιὸν γὰρ

τῷ παλαιῷ τρόπῳ νέμεται, περί τε Λοκροὺς τοὺς Οἰάλας, καὶ Αἰτωλοὺς, καὶ Ἀκαρνανάς, καὶ ¹ τὴν ταύτην ἡπειρον. ² τό τε σιδηροφορεῖσθαι τούτοις τοῖς ἡπειρώταις ἀπὸ τῆς παλαιᾶς ληστείας ἐμμεμένηκε.

Πᾶσα γὰρ ἡ Ἑλλάς ἐσιδηροφόρει, διὰ τὰς ἀφράκ- 5
τους τε οἰκίσεις, καὶ οὐκ ἀσφαλεῖς παρ' ἀλλήλους ἐφόδους
³ καὶ ξυνήθη τὴν δίαιταν μεθ' ὅπλων ἐποιήσαντο, ὥσπερ οἱ
βάρβαροι. Σημεῖον δ' ἐστὶ ταῦτα τῆς Ἑλλάδος ἔτι οὕτω
νεμόμενα, τῶν ποτὲ καὶ ἐς πάντας ὁμοίων διαιτημάτων.
⁴ Ἐν τοῖς πρῶτοι δὲ Ἀθηναῖοι τὸν τε σίδηρον κατέθεντο, 10
καὶ, ⁵ ἀνειμένη τῇ διαίτῃ, ἐς τὸ τρυφερώτερον μετέστησαν.
⁶ καὶ οἱ πρεσβύτεροι αὐτοῖς τῶν εὐδαιμόνων, διὰ τὸ ἀδρο-
δίαιτον, οὐ πολὺν χρόνον ἐπειδὴ χιτῶνάς τε λινοὺς ἐπαύ-
σαντο φοροῦντες, καὶ χρυσῶν τεττίγων ἐνέρσει κρωδύ-
λον ἀναδούμενοι τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ τριχῶν. ⁷ ἀπ' οὗ καὶ 15
Ἰόνων τοὺς πρεσβυτέρους, κατὰ τὸ ξυγγενές, ἐπιπολὺ αὕτη
ἡ σκευὴ κατέσχε. Μετρίᾳ δ' αὖ ἐσθῆτι, ⁸ καὶ ἐς τὸν
νῦν τρόπον, πρῶτοι Λακεδαιμόνιοι ἐχρήσαντο, καὶ ἐς τὰ
ἄλλα, ⁹ πρὸς τοὺς πολλοὺς οἱ τὰ μείζω κεκτημένοι ἰσο-
[δίαιτοι μάλιστα κατέστησαν. Εὐγυμνώθησάν τε πρῶτοι, 20
καὶ ἐς τὸ φανερόν ἀποδύντες, ¹⁰ λίπα μετὰ τοῦ γυμ-
νάζεσθαι ἠλείψαντο. Τὸ δὲ πάλαι, καὶ ἐν τῷ Ολυμ-
πιακῷ ἀγῶνι, διαζώματα ἔχοντες περὶ τὰ αἰδοῖα οἱ
ἀθληταὶ ἡγωνίζοντο· καὶ οὐ πολλὰ ἔτη ἐπειδὴ πέπανται.
Ἐτι δὲ ¹¹ καὶ ἐν τοῖς βαρβάροις ἔστιν οἷς νῦν, καὶ μάλιστα 25
τοῖς Ἀσιανοῖς, πυγμῆς καὶ πάλης ἄθλα τίθεται,
καὶ διεζωσμένοι τοῦτο δρῶσι. Πολλὰ δ' ἂν καὶ ἄλλα
εἰς ἀποδείξειε τὸ παλαιὸν Ἑλληνικὸν ὁμοῖότροπα τῷ νῦν
βαρβαρικῷ διαιτῶμενον.

Τῶν δὲ πόλεων ὅσαι μὲν νεώτατα ἐκίσθησαν, ¹² καὶ ἤδη 30
πλωϊμωτέρων ὄντων, περιουσίας μᾶλλον ἔχουσαι χρημάτων,
ἐκ' αὐτοῖς τοῖς αἰγιαλοῖς τείχεσιν ἐκτίζοντο, καὶ τοὺς ἰσο-

μοὺς ἀπελάμβανον, ¹ ἐμπορίας τε ἔνεκα, καὶ τῆς πρὸς τοὺς προσοίκους ἕκαστοι ἰσχύος. αἱ δὲ παλαιαί, διὰ τὴν ληστείαν ² ἐπιπολὺ ἀντισχῆσαι, ἀπὸ θαλάσσης μᾶλλον ὥκισθησαν, αἳ τε ἐν ταῖς νήσοις καὶ ἐν ταῖς ἡπείροις· (³ ἔφε-
5 ρον γὰρ ἀλλήλους τε καὶ τῶν ἄλλων ὅσοι, ὄντες οὐ θαλάσσιοι, κάτω ὥκουν·) καὶ μέχρι τοῦδε ἔτι ἀνφικισμένοι εἰσί.

Καὶ ⁴ οὐχ ἥσσον λησταὶ ἦσαν οἱ νησιῶται, Κᾶρες τε ὄντες καὶ Φοίνικες· οὗτοι γὰρ δὴ τὰς πλείστας τῶν νήσων ὥκησαν. Μαρτύριον δέ· ⁵ Δήλου γὰρ καθαιρομένης ὑπὸ
10 Ἀθηναίων, ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ, καὶ τῶν θηκῶν ἀκκιρεθει-
σῶν, ὅσαι ἦσαν τῶν τεθνεώτων ἐν τῇ νήσῳ, ὑπὲρ ἡμῖν, Κᾶρες ἐφάνησαν, γνωσθέντες τῇ τε σκευῇ τῶν ὅπλων ξυντεθαμμένη, καὶ τῷ τρόπῳ, ὃ νῦν ἔτι θάπτουσι. Κατα-
στάντος δὲ τοῦ ⁶ Μίνω ναντικοῦ, ⁷ πλωϊμώτερά ἐγένετο
15 παρ' ἀλλήλους· οἱ γὰρ ἐκ τῶν νήσων κακοῦργοι ἀνέστησαν ὑπ' αὐτοῦ, ὅτεπερ καὶ τὰς πολλὰς αὐτῶν κατῴκιζε. Καὶ οἱ παρὰ θάλασσαν ἄνθρωποι μᾶλλον ἤδη τὴν κτῆσιν τῶν χρημάτων ποιούμενοι, βεβαιότερον ὥκουν· καὶ τινες καὶ τεῖχῃ περιεβάλλοντο, ὥς ⁸ πλουσιώτεροι ἑαυτῶν γιγνόμενοι.
20 ἐφιέμενοι γὰρ τῶν κερδῶν, οἳ τε ἥσσους ὑπέμενον τὴν τῶν κρεισσόνων δουλείαν, οἳ τε δυνατώτεροι, περιουσίας ἔχον-
τες, προσεποιούντο ὑπάρχους τὰς ἐλάσσους πόλεις. Καὶ ἐν τούτῳ τῷ τρόπῳ μᾶλλον ἤδη ὄντες, ὑστέρω χρόνῳ ἐπὶ Τροίαν ἐστράτευσαν.

* * *

Ἡ ΠΑΥΣΑΝΙΟΥ τοῦ Λακεδαιμονίου αἰτία καὶ θάνατος.

25 Ἐπειδὴ Πανσανίας ὁ Λακεδαιμόνιος, τοπρῶτον μεταπεμφθεὶς ὑπὸ Σπαρτιατῶν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ, καὶ κριθεὶς ὑπ' αὐτῶν, ¹⁰ ἀπελύθη μὴ ἀδικῶν, δημοσίᾳ μὲν οὐκέτι ἐξεπέμφθη· ἰδίᾳ δὲ αὐτὸς ¹¹ τρι-

ήρη λαβὼν Ἑρμιονίδα, ἄνευ Λακεδαιμονίων, ἀφικνεῖται
 ἐς Ἑλλάσποντον, τῷ μὲν λόγῳ, ἐπὶ τὸν Ἑλληνικὸν πό-
 λεμον, τῷ δὲ ἔργῳ, τὰ πρὸς βασιλέα πράγματα βουλό-
 μενος πράσσειν—ὥσπερ καὶ τοπρῶτον ἐπεχείρησεν, ἐφιέ-
 μενος τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχῆς. ¹ Εὐεργεσίαν δὲ ἀπὸ 5
 τοῦδε πρῶτον ἐς βασιλέα κατέθετο, καὶ τοῦ παντὸς πράγ-
 ματος ἀρχὴν ἐποιήσατο· Βυζάντιον γὰρ ἔλῶν, τῇ προ-
 τέρα παρουσία, μετὰ τὴν ἐκ Κύπρου ἀναχώρησιν, (εἶχον
 δὲ Μῆδοι αὐτὸ, καὶ βασιλέως προσήκοντες τινες καὶ ξυγ-
 γενεῖς, ² οἱ ἐάλωσαν ἐν αὐτῷ,) τότε τούτους, οὓς ἔλαβεν, 10
 ἀποπέμπει βασιλεῖ κρύφα τῶν ἄλλων ξυμμάχων· ³ τῷ
 δὲ λόγῳ, ἀπέδρασαν αὐτόν. Ἐπράσσε δὲ ταῦτα μετὰ
 Γογγύλου τοῦ Εἰρετριέως, ὅπερ ἐπέτρεψε τό τε Βυζάντιον
 καὶ τοὺς αἰχμαλώτους· ἔπεμψε δὲ καὶ ἐπιστολὴν τὸν
 Γόγγυλον φέροντα αὐτῷ· ἐνεγέγραπτο δὲ τάδε καὶ ἐν 15
 αὐτῇ, ὡς ὕστερον ἀνευρέθη.

“ Πανσανίας ὁ ἡγεμὼν τῆς Σπάρτης ⁴ τούσδε τέ σοι
 “ χαρίζεσθαι βουλόμενος ἀποπέμπει, δορὶ ἔλῶν· καὶ
 “ γνώμην ποιοῦμαι, εἰ καὶ σοι δοκεῖ, θυγατέρα τε τὴν
 “ σὴν γῆμαι, καὶ σοι Σπάρτην τε καὶ τὴν ἄλλην· Εἰ-20
 “ λάδα ὑποχείριον ποιῆσαι· δυνατὸς δὲ δοκῶ εἶναι ταῦ-
 “ τα πράξαι, μετὰ σοῦ βουλευόμενος. Εἰ οὖν τι σὲ
 “ τούτων ἀρέσκει, πέμπε ἄνδρα πιστὸν ἐπὶ θάλασσαν, δι’
 “ οὗ, τολοιπὸν, τοὺς λόγους ποιησόμεθα.”

Τοσαῦτα μὲν ἡ γραφὴ ἐδήλου. Ξέρξης δὲ ἦσθη τε τῇ 25
 ἐπιστολῇ, καὶ ἀποστέλλει Ἀρτάβαζον τὸν Φαρνάκου ἐπὶ
 θάλασσαν, καὶ κελεύει αὐτὸν τὴν τε ⁵ Δαυσκυλίτιν σα-
 τραπείαν παραλαβεῖν, Μεγαβάτην ἀπαλλάξαντα, ὃς
 πρότερον ἦρχε· καὶ παρὰ Πανσανίαν, ἐς Βυζάντιον,
⁶ ἐπιστολὴν ἀντεπετίθει αὐτῷ, ὡς τάχιστα διαπέμψαι, 30
 καὶ τὴν σφραγίδα ἀποδείξαι· καὶ ἦν τι αὐτῷ Πανσα-
 νίας παραγγέλλη περὶ τῶν ἑαυτοῦ πραγμάτων, πράσσειν

ὥς ἄριστα καὶ πιστότατα. Ὁ δὲ ἀφικόμενος, τὰ τε ἄλλα ἐποίησεν, ὥσπερ εἶρητο, καὶ τὴν ἐπιστολὴν διέπεμψεν· ἀντεγέγραπτο δὲ τὰδε.

- “Ὡδε λέγει βασιλεὺς Ξέρξης Πανσανίᾳ·—¹ Καὶ
 5 “τῶν ἀνδρῶν, οὓς μοι πέραν θαλάσσης ἐκ Βυζαντίου
 “διέσωσας, κείσεται σοι εὐεργεσία ἐν τῷ ἡμετέρῳ οἴκῳ
 “ἔσαι ἀνάγραπτος, καὶ τοῖς λόγοις τοῖς ἀπὸ σοῦ ἀρέ-
 “σκομαι. καὶ σε μῆτε νῦξ, μῆθ’ ἡμέρα ἐπισχέτω, ὥστε
 “ἀνεῖναι πράσσειν τι, ὃν ἐμοὶ ὑπισχνῇ· μηδὲ χρυσοῦ καὶ
 10 “ἀργύρου δαπάνη κεκωλύσθω, μηδὲ στρατιᾶς πλῆθει,
 “² εἴποι δεῖ παραγίγνεσθαι· ἀλλὰ μετ’ Ἀρταδάξον ἀν-
 “δρὸς ἀγαθοῦ, ὃν σοι ἔπεμψα, πράσσε θαρσῶν καὶ τὰ
 “ἐμὰ καὶ τὰ σά, ὅπη κάλλιστα καὶ ἄριστα ἔξει ἀμ-
 “φοτέροις.”
- 15 Ταῦτα λαβὼν ὁ Πανσανίας τὰ γράμματα, ὃν καὶ
 πρότερον ἐν μεγάλῳ ἀξιώματι ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων διὰ
 τὴν ³ Πλαταιάσῳ ἡγεμονίαν, πολλῶ τότε μᾶλλον ἦρτο,
 καὶ οὐκέτι ἡδύνατο ⁴ ἐν τῷ καθεστῶτι τρόπῳ βιοτεῦν·
 ἀλλὰ, σκευὰς τε Μηδικὰς ἐνδυνόμενος, ἐκ τοῦ Βυζαντίου
 20 ἐξέρχεται, καὶ διὰ τῆς Θράκης πορευόμενον αὐτὸν Μῆδοι καὶ
 Αἰγύπτιοι ἐδορυφόρουν. τράπεζάν τε Περσικὴν ⁵ παρειτί-
 θετο, καὶ κατέχειν τὴν διάνοιαν οὐκ ἡδύνατο, ἀλλ’ ἐργοῖς
 βραχέσι προῦδῆλου, ἃ τῇ γνώμῃ μειζόνως ἐσέπειτα ἐμελ-
 λε πράξειν. δυσπρόσοδόν τε αὐτὸν παρείχε, καὶ τῇ ὀργῇ
 25 οὕτω χαλεπῇ ἐχρῆτο ἐς πάντας ὁμοίως, ὥστε μηδένα δύ-
 νασθαι προσιέναι. Διόπερ καὶ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ⁶ οὐχ
 ἥκιστα ἡ ξυμμαχία μετέστη.

Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι αἰσθόμενοι, τό τε πρῶτον δι’
 αὐτὰ ταῦτα ἀνεκάλεσαν αὐτόν· καὶ ἐπειδὴ, τῇ Ἑρμιονίδι
 30 νῆϊ τοδεύτερον ἐκπλεύσας, οὐ κελευσάντων αὐτῶν, τοι-
 αῦτα ἐφαίνετο ποιῶν καὶ, ἐκ τοῦ Βυζαντίου βίᾳ ὑπ’ Ἀθη-
 ναίων ἐκπολιορκηθεὶς, ἐς μὲν τὴν Σπάρτην οὐκ ἐπανεχώ-

ρει, ἐς δὲ Κολωνὰς τὰς Τρωϊάδας ἰδρυθεῖς, πράσσωσαν τε ἐσηγγέλλετο αὐτοῖς ἐς τοὺς βαρβάρους, καὶ οὐκ ¹ ἐπ' ἀγαθῷ τὴν μονὴν ποιούμενος—οὕτω δὴ οὐκέτι ² ἐπέσχον, ἀλλὰ πέμπαντες κήρυκα οἱ Εφοροί, καὶ ³ σκυτάλην, εἶπον τοῦ κήρυκος μὴ λείπεσθαι· εἰ δὲ μὴ, πόλεμον αὐτῷ ⁵ Σπαρτιάτας προαγορεύειν. Ὁ δὲ, βουλόμενος ὥς ἥμιστα ὑποπτος εἶναι, καὶ πιστεύων χρήμασι διαλύσειν τὴν διαβολὴν, ἀνεχώρει τοδεύτερον ἐς Σπάρτην. Καὶ ἐς μὲν τὴν εἰρκτὴν ἐσπίπτει, τοπρωτόν, ὑπὸ τῶν Εφόρων· (ἔξεστι δὲ τοῖς Εφόροις τὸν βασιλέα δρᾶσαι τοῦτο·) ἔπειτα δια- ¹⁰ πραξάμενος, ὕστερον ἐξῆλθε, ⁴ καὶ καθίστησιν ἑαυτὸν ἐς κρίσιν τοῖς βουλομένοις περὶ αὐτῶν ἐλέγχειν.

Καὶ φανερόν μὲν εἶχον οὐδὲν οἱ Σπαρτιάται σημεῖον, οὔτε οἱ ἐχθροὶ, οὔτε ἡ πᾶσα πόλις, ὅτῳ ἂν πιστεύσαντες βεβαίως ἐτιμωροῦντο ἄνδρα γένους τε τοῦ βασιλείου ὄντα, ¹⁵ καὶ ἐν τῷ παρόντι τιμὴν ἔχοντα. Πλειστάρχον γὰρ τὸν Λεωνίδου, ὄντα βασιλέα καὶ νέον ἔτι, ἀνεψιὸς ὢν, ἐπε- ²⁰ τρόπευεν. Ὑποψίας δὲ πολλὰς παρεῖχε, τῇ τε παρανομίᾳ, καὶ ζηλώσει τῶν βαρβάρων, ⁵ μὴ ἴσος βούλεσθαι εἶναι τοῖς παροῦσι. Τὰ τε ἄλλα αὐτοῦ ἀνεσκόπον, εἴτι ²⁰ που ⁶ ἐξεδεδιήγρητο τῶν καθεστώτων νομίμων, καὶ ὅτι, ἐπὶ τὸν τρίποδά ποτε, τὸν ἐν Δελφοῖς, ὃν ἀνέθεσαν οἱ Ἑλλη- ⁷ ληνες ἀπὸ τῶν Μήδων ἀκροθίνιον, ⁷ ἡξίωσεν ἐπιγράψασθαι αὐτὸς, ἰδίᾳ, τὸ ἐλεγεῖον τόδε·

Ἑλλήνων ἀρχηγὸς, ἐπεὶ στρατὸν ὤλεσε Μήδων, 25

Πανσανίας, Φοίβῳ μνήμ' ἀνέθηκε τόδε.

Τὸ μὲν οὖν ἐλεγεῖον οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐξεκόλασαν, εὐθύς τότε, ἀπὸ τοῦ τρίποδος, τοῦτο· καὶ ἐπέγραψαν ὀνομαστὶ τὰς πόλεις, ὅσαι ξυγκαθελοῦσαι τὸν βάρβαρον ἔστησαν τὸ ἀνάθημα. Τοῦ μέντοι Πανσανίου ἀδίκημα καὶ τοῦτ' ἐδό- ³⁰ κει εἶναι, καὶ ἐπεὶ γε δὴ ⁸ ἐν τούτῳ καθειστήκει, πολλῶ μᾶλλον παρόμοιον πραχθῆναι ἐφαίνετο τῇ παρούσῃ δια-

νοία. Επυνθάνοντο δὲ καὶ εἰς τοὺς Εἰλωτας πράσσειν τι αὐτόν· καὶ ἦν δὲ οὕτως—ἐλευθέρωσίν τε γὰρ ὑπισχνεῖτο αὐτοῖς καὶ πολιτείαν, ἣν ξυνεπαναστῶσι, καὶ τὸ πᾶν ξυγκατεργάσωνται. Ἀλλ' οὐδ' ὥς, οὐδὲ τῶν Εἰλωτῶν μηνυταῖς 5 τισι πιστεύσαντες, ἡξίωσαν νεώτερόν τι ποιεῖν εἰς αὐτόν· χρώμενοι τῷ τρόπῳ, ᾧ περ εἰώθασιν ἐς σφᾶς αὐτούς, μὴ ταχεῖς εἶναι περὶ ἀνδρὸς Σπαρτιάτου, ἄνευ ἀναμφισβητήτων τεκμηρίων, βουλευσαί τι ἀνήκεστον πρὶν γε δὴ αὐτοῖς, ὥς λέγεται, ὁ μέλλων τὰς τελευταίας βασιλεῖ ἐπιστολάς 10 πρὸς Ἀρτάβαζον κομμεῖν, ἀνὴρ Ἀργίλιος, παιδικά ποτε ὢν αὐτοῦ, καὶ πιστότατος ἐκείνῳ, μηνυτὴς γίνεται· δέισας, κατὰ ἐνθύμησίν τινα, ὅτι οὐδεὶς πω τῶν πρὸ ἑαυτοῦ ἀγγέλων πάλιν ἀφίκετο· καὶ ¹ παραποιησάμενος σφραγίδα, ἵνα, ἣν ψευσθῇ τῆς δόξης, ² ἢ καὶ ἐκεῖνος μετα- 15 γράψαι τι αἰτήσῃ, μὴ ἐπιγνῶ,—λθεῖ τὰς ἐπιστολάς, ³ ἐν αἷς, ὑπονοήσας τι τοιοῦτον προσεπεστάλλαι, καὶ αὐτὸν εὗρεν ἐγγεγραμμένον κτείνειν.

Τότε δὴ οἱ Εφοροί, δείξαντος αὐτοῦ τὰ γράμματα, μᾶλλον μὲν ἐπίστευσαν· αὐτήκοοι δὲ βουλευθέντες ἔτι γε- 20 νέσθαι αὐτοῦ Πανσανίου τι λέγοντος, ἀπὸ παρασκευῆς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ Ταίναρον ἰκέτου οἰχομένου, καὶ σκηνησαμένου διπλὴν διαφράγματι καλύβην, ἐς ἣν τῶν τε Εφόρων ἐντὸς τινὰς ἔκρυψε, καὶ Πανσανίου ⁴ ὥς αὐτὸν ἐλθόντος, καὶ ἐρωτῶντος τὴν πρόφασιν τῆς ἰκετείας, ᾗθοντο 25 πάντα σαφῶς· αἰτιωμένου τοῦ ἀνθρώπου τὰ τε περὶ αὐτοῦ γραφέντα, καὶ τᾶλλα ἀποφαίνοντος ⁵ καθ' ἕκαστον, ⁶ ὥς οὐδὲν πώποτε αὐτόν, ἐν ταῖς πρὸς βασιλέα διακονίαις, παραβάλοιτο, ⁷ προτιμηθεῖν δ' ἐν ἴσῳ τοῖς πολλοῖς τῶν διακόνων ἀποθανεῖν κακείνου αὐτὰ τε ταῦτα ξυνομολο- 30 γοῦντος, καὶ περὶ τοῦ παρόντος οὐκ ἔωντος ὀργίζεσθαι,
⁸ ἀλλὰ πίστιν, ἐκ τοῦ ἱεροῦ, διδόντος, τῆς ἀναστά-

σεως, ¹ καὶ ἀξιούντος ὡς τάχιστα πορεύεσθαι, καὶ μὴ ² τὰ πρᾶσσόμενα διακωλύειν.

Ἀκούσαντες δὲ ἀκριβῶς, τότε μὲν ἀπῆλθον οἱ Ἐφοροὶ βεβαίως δὲ ἤδη εἰδότες, ἐν τῇ πόλει ³ τὴν ξύλληψιν ἐποιούντο. Λέγεται δ' αὐτὸν μέλλοντα ξυλληφθῆσεσθαι ἐν τῇ ⁵ ὁδῷ, ἐνὸς μὲν τῶν Ἐφόρων τὸ πρόσωπον προσιώντος ὡς εἶδε, γινῶναι ⁴ ἐφ' ᾧ ἐχώρει ἄλλον δὲ νεύματι ἀφανεῖ χρησαμένου, καὶ δηλώσαντος εὐνοίᾳ, πρὸς τὸ ἱερὸν τῆς ⁵ Χαλκιοίκου χωρῆσαι δρόμῳ, καὶ προκαταφυγεῖν ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ τέμενος· καὶ ἐς οἶκημα οὐ μέγα, ⁶ ὃ ἦν τοῦ ¹⁰ ἱεροῦ, ἐσελθὼν, ⁷ ἵνα μὴ ὑπαίθριος ταλαιπωροῖται, ἡσυχάζειν. Οἱ δὲ τοπαραυτίκα μὲν ὑστέρησαν τῇ διώξει· μετὰ δὲ τοῦτο τοῦ τε οἰκήματος τὸν ὄροφον ἀφείλον, καὶ τὰς θύρας, ἐνδον ὄντα τηρήσαντες αὐτὸν, καὶ ⁸ ἀπολαβόντες εἴσω, ἀπωκοδόμησαν· προσκαθεζόμενοί τε, ἐξε- ¹⁵ πολιορκήσαν λιμῷ. Καὶ μέλλοντος αὐτοῦ ἀποπύχειν, ὥσπερ εἶχεν ἐν τῷ οἰκήματι, αἰσθόμενοι, ἐξάγουσιν ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἔτι ἔμπνουν ὄντα· καὶ ἐξαχθεὶς ἀπέθανε παραχρῆμα. Καὶ αὐτὸν ἐμέλλησαν μὲν ἐς τὸν Καιάδαν, οὐ- ²⁰ περ τοὺς κακούργους ἐμβάλλειν εἰσθίεισαν. Ἐπειτα ἔδοξε ⁹ πλησίον πον κατορύξαι. Ὁ δὲ θεὸς ὃ ἐν Δελφοῖς—“τόν “τε τάφον”—ὑστερον ἔχρησε τοῖς Λακεδαιμονίοις—“μετενεγκεῖν, οὐπερ ἀπέθανε,” (καὶ νῦν κεῖται ἐν τῷ προτεμενίσματι, ὃ γραφῇ στήλαι δηλοῦσι,) “⁹ καὶ ὡς “ἄγος αὐτοῖς ὃν τὸ πεπραγμένον, δύο σάματα ἀνθ' ἐνὸς ²⁵ “τῇ Χαλκιοίκῃ ἀποδοῦναι.” Οἱ δὲ, ποιησάμενοι χαλκοὺς ἀνδριάντας δύο, ὡς ἀντὶ Πανσανίου ἀνέθεσαν.

¹ *Εκ τοῦ τῆς ΕΥΓΓΡΑΦΗΣ δευτέρου*

* * *

² *Ὁ τῶν ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΛΟΙΜΟΣ.*

Τοῦ δὲ θέρους εὐθὺς ἀρχομένου, Πελοποννήσιοι καὶ οἱ
 ξύμμαχοι ³ τὰ δύο μέρη, ὥσπερ καὶ τοπρῶτον, ⁴ ἐσέβα-
 λον ἐς τὴν Ἀττικὴν, (ἤγεῖτο δὲ Ἀρχίδαμος ὁ Ζευξιδάμου,
 Λακεδαιμονίων βασιλεὺς,) καὶ καθεζόμενοι ἐδύοντο τὴν
 5 γῆν. Καὶ ὄντων αὐτῶν ἐ πολλὰς πῶ ἡμέρας ἐν τῇ Ἀττικῇ,
⁵ ἡ νόσος πρῶτον ἤρξατο γενέσθαι τοῖς Ἀθηναίοις· λεγό-
 μενον μὲν καὶ πρότερον πολλαχόσε ἐγκατασκήψαι, καὶ
 περὶ Ἀἴμναν καὶ ἐν ἄλλοις χωρίοις. οὐ μέντοι τοσούτος
 γε λοιμὸς, οὐδὲ φθορὰ οὕτως ἀνθρώπων οὐδαμοῦ ἐμνη-
 10 μονεῦετο γενέσθαι. οὔτε γὰρ ἰατροὶ ἤρχοντο τοπρῶτον θε-
 ραπεύοντες ἀγνοίᾳ, (ἀλλ' αὐτοὶ μάλιστα ἐθνησκον, ὥσπερ
 καὶ μάλιστα προσήεσαν,) οὔτε ἄλλη ἀνθρωπεύς ⁶ τέχνη
 οὐδεμία. "Ὅσα τε πρὸς ἱεροῖς ἰκέτευσαν, ἢ μαντείοις καὶ
 τοῖς τοιούτοις ἐχρήσαντο, πάντα ἀνωφελῆ ἦν. ⁷ Τελευ-
 15 τῶντές τε αὐτῶν ἀπέστησαν, ὑπὸ τοῦ κακοῦ νικώμενοι.

Ἦρξατο δὲ τὸ μὲν πρῶτον, ὥς λέγεται, ἐξ Αἰθιοπίας
 τῆς ὑπὲρ Αἰγύπτου, ἔπειτα δὲ καὶ ἐς Αἴγυπτον καὶ Λι-
 θύην κατέβη, καὶ ἐς τὴν βασιλέως γῆν τὴν πολλήν. Ἐς
 δὲ τὴν Ἀθηναίων πόλιν ἐξαπιναίως ἐνέπεσε· καὶ τοπρῶτον
 20 ἐν τῇ Πειραιεῖ ⁸ ἤψατο τῶν ἀνθρώπων ὥστε καὶ ἐλέχθη
 ὑπ' αὐτῶν, ὥς οἱ Πελοποννήσιοι φάρμακα ἐσβεβλήκοιεν
 ἐς τὰ φρέατα· κρῆναι γὰρ οὐκ ᾔσταν αὐτόθι. Ὑστερον δὲ,
 καὶ ἐς τὴν ἄνω πόλιν ἀφίκετο, καὶ ἐθνησκον πολλῶ μάλ-
 λον ἤδη.—Δεγέτω μὲν οὖν περὶ αὐτοῦ, ὥς ἕκαστος γιγ-
 25 νώσκει,—καὶ ἰατροῦς, καὶ ἰδιώτης,—⁹ ἀφ' ὅτου εἰκὸς ἦν
 γενέσθαι αὐτὸ, καὶ τὰς αἰτίας, ἅστινας νομίζει, τοσαύ-
 τος μεταβολῆς, ἱκανὰς εἶναι δύναμιν ἐς τὸ μεταστῆσαι

σχεῖν ἐγὼ δὲ, οἷόν τε ἐρίγνέτο, λέξω, καὶ ἀφ' ὧν ἂν τις σκοπῶν,—εἴποτε καὶ αὐθις ἐπιπέσοι,—μάλιστα ἂν ἔχοι, τί προειδώς, μὴ ἀγνοεῖν, ταῦτα δηλώσω, αὐτός τε νοσήσας, καὶ αὐτὸς ἰδὼν ἄλλους πάσχοντας.

¹ Τὸ μὲν γὰρ ἔτος, ὡς ὁμολογεῖτο, ἐκ πάντων μάλιστα 5
τα δὴ ἐκεῖνο ἄνοσον ἐς τὰς ἄλλας ἀσθενείας ἐτύγγα-
νεν ὅν· εἰ δέ τις καὶ προέκαμνέ τι, ἐς τοῦτο πάντα ἀπε-
κρίθη. Τοὺς δ' ἄλλους ἀπ' οὐδεμιᾶς προφάσεως, ἀλλ'
ἐξαίφνης, ὑγιεῖς ὄντας, πρῶτον μὲν τῆς κεφαλῆς θέρμαι
ἰσχυραὶ, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἐρυθήματα καὶ φλόγῳσις 10
ἐλάμβανε. καὶ ² τὰ ἐντὸς, ἣ τε φάρυγξ καὶ ἡ γλῶσσα,
εὐθύς αἱματώδη ἦν, καὶ ³ πνεῦμα ἄτοπον καὶ δυσῶδες
ἠφίει· ἔπειτα, ἐξ αὐτῶν πταρμὸς καὶ βράγχος ἐπεγί-
νετο. καὶ, ἐν οὐ πολλῷ χρόνῳ, κατέβαιναν ἐς τὰ στήθη ὁ
πόνος, μετὰ βηχὸς ἰσχυροῦ· καὶ ὁπότε ⁴ ἐς τὴν καρ- 15
δίαν στηρίζαι, ἀνέστρεφέ τε αὐτήν, καὶ ἀποκαθάρσεις
χολῆς πάσαι, ὅσαι ὑπὸ ἰατρῶν ὀνομασμέναι εἰσιν, ἐπῆ-
εσαν, καὶ αὗται μετὰ ταλαιπωρίας μεγάλης. ⁵ Δύγξ
τε τοῖς πλείοσιν ἐνέπιπτε κενή, σπασμὸν ἐνδιδούσα ἰσχυ-
ρὸν, τοῖς μὲν ⁶ μετὰ ταῦτα λωφήσαντα, τοῖς δὲ καὶ 20
πολλῷ ὕστερον. Καὶ τὸ μὲν ἔξωθεν, ἀπτομένῳ, σῶμα οὐκ
ἄγαν θερμὸν ἦν, οὔτε χλωρὸν, ἀλλ' ὑπέρυθρον, ⁷ πελιδ-
νὸν, φλυκταίναις μικραῖς καὶ ἑλκεσιν ἐξηνηθηκός· τὰ δὲ
ἐντὸς οὕτως ἐκαίετο, ὥστε μήτε τῶν πάνυ λεπτῶν ἱματίων
καὶ σινδόνων τὰς ἐπιβολὰς, ⁸ μήτ' ἄλλο τι ἢ γυμνὸν ἀνέ- 25
χεσθαι, ἥδιστα τε ἂν ἐς ὕδωρ ψυχρὸν σφᾶς αὐτοὺς ῥίπτειν
καὶ πολλοὶ, τοῦτο, τῶν ἡμελημένων (ἀνθρώπων,) καὶ ἔδρα-
σαν ἐς φρέατα, ἀπαύστω τῇ δίτῃ ξυνεχόμενοι. ⁹ Καὶ ἐν
τῷ ὁμοίῳ καθειστήκει τό τε πλεόν καὶ ἔλασσον ποτόν. καὶ
¹⁰ ἡ ἀπορία τοῦ μὴ ἡσυχάζειν καὶ ἡ ἀγρυπνία ἐπέκειτο 30
διαπαντός. καὶ τὸ σῶμα, ὅσον περ χρόνον καὶ ἡ νόσος
ἀκμάζοι, οὐκ ἐμαραίνετο, ἀλλ' ἀντεῖχε, παρὰ δόξαν,

τῇ ταλαιπωρίᾳ· ὥστε ἢ διεφθείροντο οἱ πλείστοι ἐννάταίῳ
καὶ ἐβδομαίῳ ὑπὸ τοῦ ἐντὸς καύματος, ¹ ἔτι ἔχοντές τι
δυνάμεως· ἢ, εἰ διαφύγοιεν, ἐπικατιόντος τοῦ νοσήματος
ἐς τὴν κοιλίαν, καὶ ἐλκώσεώς τε ² αὐτῇ ἰσχυρᾷ ἐγγιγνο-
5 μένης, καὶ διαρροίας ἅμα ἀκράτου ἐπιπιπτούσης, οἱ πολ-
λοὶ ὕστερον διὰ τὴν ἀσθένειαν διεφθείροντο. [καί,—] δι-
εξήει γὰρ διὰ παντὸς τοῦ σώματος ἄνωθεν ἀρξάμενον τὸ
ἐν τῇ κεφαλῇ πρῶτον ἰδρυθὲν κακόν.—³ καὶ, εἴτις ἐκ τῶν
μεγίστων περιγένοιτο, ⁴ τῶν γε ἀκρωτηρίων ἀντίληψις αὐ-
10 τοῦ ἐπεσήμεναι. κατέσκηπτε γὰρ καὶ ἐς τὰ αἰδοῖα, καὶ
ἐς ἄκρας χεῖρας, καὶ πόδας· καὶ πολλοὶ στερισκόμενοι
τούτων διέφευγον· ⁵ εἰσὶ δ' οἱ καὶ τῶν ὀφθαλμῶν. τοὺς δὲ
καὶ λήθη ἐλάμβανε παραντίκα ἀναστάντας τῶν πάντων
ὁμοίως, καὶ ἡγνόησαν σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐπιτηδείους.
15 Γενόμενον γὰρ κρεῖσσον λόγον τὸ εἶδος τῆς νόσου, τὰ τε
ἄλλα χαλεπωτέρως ἢ κατὰ τὴν ἀνθρωπείαν φύσιν προσ-
έπιπτεν ἐκάστω, καὶ ἐν τῷδε ἐδήλωσε μάλιστα ⁶ ἄλλο τι
ὄν ἢ τῶν ξυντρόφων τι· τὰ γὰρ ὄρνεα καὶ τετράποδα,
ὅσα ἀνθρώπων ἀπτεται, πολλῶν ἀτάφων γιγνομένων, ἢ
20 οὐ προσήει, ἢ γενεσάμενα διεφθείρετο. τεκμήριον δὲ, τῶν
μὲν τοιούτων ὀρνίθων ἐπίλειψις σαφὴς ἐγένετο, καὶ οὐχ
ἐωρῶντο οὔτε ἄλλως, ⁷ οὔτε περὶ τοιοῦτον οὐδέν. οἱ δὲ
κύνες μᾶλλον αἰσθησιν παρεῖχον τοῦ ἀποδαίνοντος, ⁸ διὰ
τὸ ξυνδιαιτᾶσθαι.
25 Τὸ μὲν οὖν νόσημα,—πολλὰ καὶ ἄλλα ⁹ παραλιπόντι
ἀτοπίας, ὥς ἐκάστω ἐτύγχανέ τι διαφερόντως ἑτέρῳ πρὸς
ἕτερον γιγνόμενον,—τοιῶτον ἦν ἐπίπαν τὴν ἰδέαν. Καὶ ἄλλο
παρελύπει, κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον, οὐδὲν τῶν εἰωθότων ὃ
δὲ καὶ γένοιτο, ἐς τοῦτο ἑτελεύτια. Ἐθνησκον δὲ, οἱ μὲν
30 ἀμελεία, οἱ δὲ καὶ πάννυ θεραπευόμενοι· ἐν τε οὐδὲν κατ-
έστη ἱαμα, ὥς εἰπεῖν, ὃ τι χρῆν προσφέροντας ὠφελεῖν·
τὸ γὰρ τῷ ξυνενεγκόν, ἄλλον τοῦτο ἔδλαπτε. ¹⁰ Σῶμά τε

αὐταρχες ὃν οὐδὲν διεφάνη πρὸς αὐτὸ, ἰσχύος πέρι ἢ ἀσθενείας, ἀλλὰ πάντα ξυνήρει, καὶ τὰ πάσῃ διαίτῃ θεραπευόμενα. Δεινότατον δὲ παντὸς ἦν τοῦ κακῆ, ἢ τε ἀθυμία, ὅποτε τὶς ¹ αἰσθοίτο κάμνων, (πρὸς γὰρ τὸ ἀνέλπιστον εὐθὺς τραπόμενοι τῇ γνώμῃ, πολλῶ μᾶλλον 5 προΐεντο σφᾶς αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἀντεῖχον·) ² καὶ ὅτι ἕτερος ἀπ' ἑτέρου θεραπείας ἀναπιμπλάμενοι, ὥσπερ τὰ πρόβατα, ἔθνησκον· καὶ τὸν πλεῖστον φθόρον τοῦτο ἐνεποίει. εἴτε γὰρ μὴ θέλοιεν, δεδιότες, ἀλλήλοις προσιέναι, ἀπώλλυντο ἔρημοι καὶ οἰκίαι πολλαὶ ἐκενώθησαν ἀπορία 10 τοῦ θεραπεύσοντος· εἴ τε προσίοιεν, διεφθείροντο· καὶ μάλιστα ³ οἱ ἀρετῆς τι μεταποιούμενοι. ⁴ αἰσχύνῃ γὰρ ἠφείδουν σφῶν αὐτῶν, ἐσιόντες παρὰ τοὺς φίλους, ἐπεὶ καὶ τὰς ὀλοφύρσεις τῶν ἀπογιγνομένων τελευτῶντες καὶ οἱ οἰκεῖοι ἐξέκαμνον, ὑπὸ τοῦ πολλοῦ κακῆ νικώμενοι. Ἐπι- 15 πλέον δὲ ὁμως οἱ διαπεφευγότες τὸν τε θνήσκοντα καὶ τὸν πονούμενον ᾤκτιζοντο, διὰ τὸ προειδέναι τε, καὶ αὐτοὶ ἤδη ἐν τῷ θαρσαλέῳ εἶναι δις γὰρ τὸν αὐτὸν, ὥστε καὶ κτείνειν, οὐκ ἐπελάμβανε. Καὶ ἐμακαρίζοντό τε ὑπὸ τῶν ἄλλων, καὶ αὐτοὶ, τῷ παραχρῆμα περιχαρεῖ, καὶ 20 ἐς τὸν ἔπειτα χρόνον ἐλπίδος τι εἶχον κούφης, μὴδ' ἂν ὑπ' ἄλλου νοσήματός ποτε ἔτι διαφθαῖναι.

Ἐπίεσε δ' αὐτοὺς μᾶλλον, πρὸς τῷ ὑπάρχοντι πόνῳ, καὶ ἡ ξυγκομιδὴ ἐκ τῶν ἀγρῶν ἐς τὸ ἄστυ, καὶ ⁵ οὐχ ἥσσον τοὺς ἐπελθόντας. οἰκιῶν γὰρ οὐχ ὑπαρχουσῶν, ἀλλ' 25 ἐν καλύβαις πνιγηραῖς ⁶ ὥρα ἔτους διαιτωμένων, ὁ φθόρος ἐμύγνετο οὐδενὶ κόσμῳ, ἀλλὰ καὶ νεκροὶ ἐπ' ἀλλήλοις ἀποθνήσκοντες ἔκειντο· καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐκαλινδοῦντο, καὶ περὶ τὰς κρήνας ἀπάσας, ἡμιθνήτες, τῇ τοῦ ὕδατος ἐπιθυμίᾳ. τὰ τε ἱερὰ, ἐν οἷς ἐσκήνῃντο, νε- 30 κρῶν πλέα ἦν, αὐτοῦ ἐναποθνησκόντων· ὑπερδιαζομένου γὰρ τοῦ κακοῦ, οἱ ἄνθρωποι οὐκ ἔχοντες ὅ τι γένωνται, ἐς ὀλιγωρίαν ἐτράποντο καὶ ἱερῶν καὶ ὁσίων ὁμοίως. νόμοι

τε πάντες συνεταράχθησαν, οἷς ἐχρῶντο πρότερον περὶ τὰς ταφάς· ἔθαπτον δὲ, ὥς ἕκαστος ἠδύνατο· καὶ πολλοὶ ἐς ἀναισχύντους θήκας ἐτράποντο, σπάνει τῶν ἐπιτηδείων, ¹ διὰ τὸ συχνοὺς ἤδη προτεθνάναι σφίσιν· ² ἐπὶ 5 πυρὰς γὰρ ἀλλοτρίας, φθάσαντες τοὺς νήσαντας, οἱ μὲν, ἐπιθέντες τὸν ἑαυτῶν νεκρὸν, ὑφῆπτον, οἱ δὲ, καιομένου ἄλλου, ἄνωθεν ἐπιβαλόντες, ὃν φέροιεν, ἀπήεσαν.

³ Πρωτὸν τε ἤρξε, καὶ ἐς τᾶλλα, τῇ πόλει ἐπιπλέον ἀνομίας τὸ νόσημα· ⁴ ῥᾶον γὰρ ἐτόλμα τίς, ἢ πρότερον 10 ἀπεκρύνετο μὴ καθ' ἡδονὴν ποιεῖν· ἀγχίστροφον τὴν μεταβολὴν ὀρῶντες τῶν τ' εὐδαιμόνων καὶ αἰφνιδίως θνησκόντων, καὶ τῶν οὐδὲν πρότερον κεκτημένων, εὐθύς δὲ τὰκείνων ἐχόντων· ὥστε ταχείας τὰς ἐπαυρέσεις, καὶ πρὸς τὸ τερπνόν, ἡξίουν ποιεῖσθαι, ἐφήμερα τὰ τε σώ- 15 ματα καὶ τὰ χρήματα ὁμοίως ἡγούμενοι. Καὶ τὸ μὲν προσταλαιπωρεῖν ⁵ τῷ δόξαντι καλῷ οὐδείς πρόθυμος ἦν, ἀδελον νομίζων, εἰ, πρὶν ἐπ' αὐτὸ ἐλθεῖν, διαφθαρήσεται· ὃ τι δὲ ἦδει τε ἡδύ, καὶ πανταχόθεν τὸ ἐς αὐτὸν κερδαλέον, τοῦτο καὶ καλὸν καὶ χρήσιμον κατέστη. ⁶ Θεῶν 20 δὲ φόβος, ἢ ἀνθρώπων νόμος οὐδείς ἀπεῖργε· τὸ μὲν, κρίνοντες ἐν ὁμοίῳ καὶ σέβειν καὶ μὴ, ἐκ τοῦ πάντας ὀρᾶν ἐν ἴσῳ ἀπολλυμένους· τῶν δὲ ἁμαρτημάτων οὐδείς ἐλπίζων, μέχρι τοῦ δίκην γενέσθαι βιούς, ἂν τὴν τιμωρίαν ἀντιδοῦναι· πολὺ δὲ μείζω τὴν ἤδη κατεψηφισμένην 25 σφῶν ἐπικρεμασθῆναι, ἣν πρὶν ἐμπεσεῖν, εἰκὸς εἶναι τοῦ βίου τι ἀπολαῦσαι.

Τοιοῦτόφ μὲν πάθει οἱ Ἀθηναῖοι περιπεσόντες ἐπιέζοντο, ἀνθρώπων τε ἔνδον θνησκόντων, καὶ γῆς ἔξω δηνουμένης. Ἐν δὲ τῷ κακῷ, οἷα εἰκὸς, ἀνεμνήσθησαν καὶ τοῦδε 30 τοῦ ἔπους, φάσκοντες οἱ πρεσβύτεροι πάλαι ἄδεσθαι,

Ἡξεῖ Δωριακὸς πόλεμος, καὶ λοιμὸς ἅμ' αὐτῷ.

Ἐγένετο μὲν οὖν ἕρις τοῖς ἀνθρώποις, μὴ λοιμὸν ὠνομάσθαι, ἐν τῷ ἔπει, ὑπὸ τῶν παλαιῶν, ἀλλὰ λιμὸν ἐνίκησε

δὲ, ἐπὶ τοῦ παρόντος, εἰκότως, λοιμὸν εἰρησθαι οἱ γὰρ
ἄνθρωποι, πρὸς ᾧ ἔπασχον, τὴν μνήμην ἐποιοῦντο. ἦν δέ
γε, οἶμαι, ποτὲ ἄλλος πόλεμος καταλάβῃ Δωρικὸς τοῦδε
ἕστερος, καὶ ξυμβῇ γενέσθαι λιμὸν, κατὰ τὸ εἰκὸς οὕτως
ῥέσονται. Μνήμη δὲ ἐγένετο καὶ τοῦ Λακεδαιμονίων 5
χρηστηρίου τοῖς εἰδόσιν, ὅτε ἐπερωτῶσιν αὐτοῖς τὸν θεὸν,
εἰ χρὴ πολεμεῖν, ἀνεῖλε—κατὰ κράτος πολεμοῦσι νίκην
ἔσεσθαι, ¹ καὶ αὐτὸς ἔφη ξυλλήψεσθαι. Περὶ μὲν οὖν
τοῦ χρηστηρίου, τὰ γινόμενα εἵκαζον ὅμοια εἶναι. ² Εἰς
θεβληκότων δὲ τῶν Πελοποννησίων, ἣ νόσος ἤρξατο ἐν- 10
θύς· καὶ ἐς μὲν Πελοπόννησον οὐκ ἐσῆλθεν, ὃ τι καὶ ἄξιον
εἰπεῖν· ἐπενείματο δὲ Ἀθήνας μὲν μάλιστα, ἔπειτα δὲ καὶ
τῶν ἄλλων χωρίων τὰ πολυανθρωπότατα. Ταῦτα μὲν τὰ
κατὰ τὴν νόσον γενόμενα.

III.

¹ Ε XENOPHONTE.

QUID ego commemorem XENOPHONTIS jucunditatem illam inaffectedatam, sed quam nulla possit affectatio consequi? ut ipsae finxisse sermonem Gratiae videantur.

QUINCT. X. 1.

² Εκ τῆς ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ.

[JUXTA EDIT. THOMAE HUTCHINSON. OXON. 1727. 4to.]

Εκ τοῦ βιβλίου πρώτου.

* * *

³ Τὸ τοῦ ΚΥΡΟΥ γένος.

ΠΑΤΡΟΣ μὲν δὴ λέγεται ὁ Κῦρος γενέσθαι Καμβύσου, Περσῶν βασιλέως· (ὁ δὲ Καμβύσης οὗτος τοῦ Περσειδῶν γένους ἦν· οἱ δὲ ⁴ Περσεῖδαι ἀπὸ Περσέως ⁵ κληῖζονται) μητρὸς δὲ ὁμολογεῖται Μανδάνης γενέσθαι· ἢ δὲ Μανδάνη αὕτη Αστυάγους ἦν θυγάτηρ, τοῦ Μήδων ⁶ γενομένου βασιλέως. ⁷ Φῦναι δὲ ὁ Κῦρος λέγεται, καὶ ᾗδεται ἔτι καὶ νῦν ὑπὸ τῶν βαρβάρων, εἰδὸς μὲν κάλλιστος, ψυχὴν δὲ φιλανθρωπότατος, καὶ φιλομαθέστατος, καὶ φιλοτιμώτατος, ὥστε πάντα μὲν πόνον ἀνα-
10 τλήναι, πάντα δὲ κίνδυνόν ὑπομεῖναι, τοῦ ἐπαινεῖσθαι ἔνεκα. ⁸ Φύσιν μὲν δὴ τῆς ψυχῆς καὶ τῆς μορφῆς τοιαύτην ἔχων διαμνημονεύεται· ἐπαιδεύθη γε μὴν ἐν Περσῶν νόμοις.

Περσῶν Νόμοι.

¹ Οὗτοι δὲ δοκοῦσιν οἱ νόμοι ἄρχεσθαι τοῦ κοῖνου ἀγα-
 θοῦ ἐπιμελούμενοι· οὐχ ὁμοίως γὰρ ταῖς πλείσταis πόλε-
 σιν ἄρχονται. Αἱ μὲν γὰρ πλείστα πόλεις, ἀφεῖσαι παι-
 δεύειν, ὅπως τὶς ἐθέλοι, τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας, καὶ αὐτοὺς τὰς
 πρεσβυτέρους; ὅπως ἐθέλουσι, διάγειν, ἐπιτάττουσιν αὐτοῖς
 μὴ κλέπτειν, μὴ ἀρπάζειν, μὴ βιά εἰς οἰκίαν παριέναι,
² μὴ παίζειν ὃν μὴ δίκαιον, μὴ μοιχεύειν, μὴ ἀπειθεῖν ἄρ-
 χοντι, καὶ τἄλλα τὰ τοιαῦτα ὡσαύτως ἦν δὲ τις τούτων
 τι παραβαίνει, ³ ζημίαι αὐτοῖς ἐπέθεσαν. ⁴ Οἱ δὲ Περ-
 σικοὶ νόμοι προλαβόντες ἐπιμέλονται, ὅπως ⁵ τὴν ἀρχὴν
 μὴ τοιοῦτοι ἔσονται οἱ πολῖται, ὥστε πονηροῦ τινος ἔργον
 ἢ αἰσχροῦ ⁶ ἐφίεσθαι. Εἰπιμέλονται δὲ ὧδε. Ἔστιν αὐτοῖς
⁷ ἐλευθέρα ἀγορὰ καλουμένη, ἐνθα ⁸ τὰ τε βασιλεία καὶ
 τὰ ἄλλα ἀρχεῖα πεποιήται. Ἐντεῦθεν τὰ μὲν ὦνια, καὶ
⁹ οἱ ἀγοραῖοι, καὶ αἱ τούτων φωναὶ καὶ ¹⁰ ἀπειροκαλῖαι
 ἀπελήλανται εἰς ἄλλον τόπον, ὥς μὴ μιγνύηται ἡ τούτων
 τύρβη τῇ τῶν πεπαιδευμένων εὐκοσμίᾳ. Διήρηται δὲ αὕτη
 ἢ ἀγορὰ, ἢ περὶ τὰ ἀρχεῖα, εἰς τέτταρα μέρη τούτων δ'
 ἔστιν ἓν μὲν παισίν, ἓν δὲ ἐφήβοις, ἄλλο τελέτοις ἀνδράσιν,
 ἄλλο τοῖς ¹¹ ὑπὲρ τὰ στρατεύσιμα ἔτι γεγονόσι. ¹ Νόμος ²⁰
 δὲ εἰς τὰς ἑαυτῶν χώρας ἑκάστοι τούτων πάρειςαι, οἱ μὲν
 παῖδες, ἅμα τῇ ἡμέρᾳ, καὶ οἱ τέλειοι ἄνδρες οἱ δὲ
 γεραίτεροι, ἡνίκ' ἂν ἑκάστῳ προχωρῇ, πλὴν ἐν ταῖς τε-
 ταγμέναις ἡμέραις, ἐν αἷς δεῖ αὐτοὺς παρεῖναι. Οἱ δὲ
 ἐφήβοι καὶ κοιμῶνται περὶ τὰ ἀρχεῖα σὺν τοῖς γυναικοῖς
²⁵ ὀπλοῖς, πλὴν τῶν γεγαμηκότων οὗτοι δὲ οὔτε ἐπιτάττου-
 νται, ἢ μὴ προῤῥηθῇ παρεῖναι· οὔτε πολλάκις ἀπειναι
 καλόν. Ἀρχοντες δ' ἐφ' ἑκάστῳ τούτων τῶν μερῶν εἰς
 δώδεκα· (δώδεκα γὰρ καὶ Περσῶν φυλαὶ διήρηνται)
 καὶ ἐπὶ μὲν τοῖς παισίν ἐκ τῶν γεραιτέρων ἡγήμενοι εἰσὶν, ³⁰
 οἱ ἂν δοκῶσι τοὺς παῖδας βελτίστους ἀποδεικνύναι

ἐπὶ δὲ τοῖς ἐφήβοις, ἐκ τῶν τελείων ἀνδρῶν, οἳ ἂν αὐτοὺς ἐφήβους βελτίστους δοκῶσι παρέχειν· ἐπὶ δὲ τοῖς τελείοις ἀνδράσιν, οἳ ἂν δοκῶσι παρέχειν αὐτοὺς μάλιστα τὰ τεταγμένα ποιοῦντας, καὶ τὰ παραγγελλόμενα ὑπὸ 5 τῆς μεγίστης ἀρχῆς. εἰσὶ δὲ καὶ τῶν γεραιτέρων προστάται ἡρημένοι, οἳ προστατεύουσιν, ὅπως καὶ αὐτοὶ τὰ καθήκοντά ἀποτελῶσιν. Ἄ δὲ ἐκάστη ἡλικία προστέτακται ποιεῖν, διηγησόμεθα, ὥς μᾶλλον δῆλόν γένηται, ¹ ἢ ἐπιμέλονται, ὥς ἂν βέλτιστοι εἶεν οἱ πολῖται. —

- 10 Οἱ μὲν δὴ παῖδες, εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶντες, ² διὰ γούσι μανθάνοντες δικαιοσύνην καὶ λέγουσιν, ὅτι ³ ἐπὶ τῷτο ἔρχονται, ὥσπερ παρ' ἡμῖν οἱ τὰ γράμματα μαθησόμενοι. Οἱ δὲ ἄρχοντες αὐτῶν διατελοῦσι, τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ἡμέρας, δικάζοντες αὐτοῖς. Γίνεται γὰρ δὴ καὶ παισὶ 15 πρὸς ἀλλήλους, ὥσπερ ἀνδράσιν, ἐγκλήματα καὶ κλοπῆς, καὶ ἀρπαγῆς, καὶ βίας, καὶ ἀπάτης, καὶ κακολογίας, ⁴ καὶ ἄλλων οἷων εἰκός. Οὓς δ' ἂν γνῶσι τούτων τι ἀδικῆντας, τιμωροῦνται. Κολάζουσι δὲ καὶ, ὅς ἂν ἀδίκως ἐγκαλῶντας εὐρίσκωσι. — Δικάζουσι δὲ καὶ ἐγκλήματος, οὗ ἔνεκα ἂν 20 θρωποὶ μισοῦσι μὲν ἀλλήλους μάλιστα, ⁵ δικάζονται δὲ ἥκιστα, — ἀχαριστίας· καὶ ὃν ἂν γνῶσι δυνάμενον μὲν χάριν ἀποδιδόναι, μὴ ἀποδιδόντα δὲ, κολάζουσι καὶ τοῦτον ἰσχυρῶς. οἴονται γὰρ, τοὺς ἀχαρίστους καὶ περὶ θεῶς ⁶ μάλιστα ἀμελῶς ἔχειν, καὶ περὶ γονέας, καὶ πατρίδα, καὶ 25 φίλους. Ἐπεσθαι δὲ δοκεῖ μάλιστα τῇ ἀχαριστίᾳ ἢ ἀναισχυντίᾳ· καὶ γὰρ αὕτη μεγίστη δοκεῖ εἶναι ἐπὶ πάντα τὰ αἰσχρὰ ἡγεμών. Διδάσκουσι δὲ τοὺς παῖδας καὶ σωφροσύνην. ⁷ μέγα δὲ συμβάλλεται εἰς τὸ μανθάνειν σωφρονεῖν αὐτοὺς, ὅτι καὶ τὰς πρεσβυτέρους ὁρῶσιν ἀνὰ πᾶσαν 30 ἡμέραν σωφρόνως διάγοντας. — Διδάσκουσι δὲ αὐτοὺς καὶ πείθεσθαι τοῖς ἄρχουσι· μέγα δὲ καὶ εἰς τοῦτο συμβάλλεται, ὅτι ὁρῶσι τοὺς πρεσβυτέρους καὶ πειθομένους τοῖς ἄρχουσιν ἰσχυρῶς. Διδάσκουσι δὲ καὶ ἐγκρατεῖς εἶναι

γαστρος καὶ ποτοῦ· μέγα δὲ καὶ εἰς τοῦτο συμβάλλεται, ὅτι ὀρῶσι καὶ τὰς πρεσβυτέρους οὐ πρόσθεν ἀπιόντας γαστρος ἔνεκα, πρὶν ἂν ἀρῶσιν οἱ ἄρχοντες· καὶ ὅτι οὐ παρὰ μητρὶ σιτοῦνται οἱ παῖδες, ἀλλὰ παρὰ τῷ διδασκάλῳ, ὅταν οἱ ἄρχοντες σημῇνωσι. Φέρονται δὲ οἰκοθεν σῖτον 5 μὲν, ¹ ἄρτον, ὄψον δὲ, κάρδαμον· πιεῖν δὲ, ἣν τις διψῇ, κάθωνα, ὡς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἀρύσασθαι. Πρὸς δὲ τούτοις μανθάνουσι τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν. Μέχρι μὲν δὴ ἐξ ἧ ἑπτακαίδεκα ἐτῶν ἀπὸ γενεᾶς οἱ παῖδες ταῦτα πρῶτουσιν· ἐκ τούτου δὲ εἰς τοὺς ἐφήβους ἐξέρχονται. Οὗτοι 10 δ' αὖ οἱ ἐφηβοὶ διάγουσιν ὧδε·

Δέκα ἔτη, ἀφ' οὗ ἂν ἐκ παίδων ἐξέλθωσι, κοιμῶνται μὲν περὶ τὰ ἀρχεῖα, ὥσπερ προεῖρηται, καὶ φυλακῆς ἔνεκα τῆς πόλεως καὶ σωφροσύνης· (δοκεῖ γὰρ αὕτη ἡ ἡλικία μάλιστα ἐπιμελείας δεῖσθαι·) παρέχουσι δὲ καὶ τὴν 15 ἡμέραν ἑαυτοὺς μάλιστα τοῖς ἄρχουσι χρῆσθαι, ἣν τι δέονται ὑπὲρ τῶ κοινῷ· καὶ ὅταν μὲν δέη, πάντες μένῃσι περὶ τὰ ἀρχεῖα. Ὅταν δὲ ἐξίη βασιλεὺς ἐπὶ θήραν, ἐξάγει τὴν ἡμίσειαν τῆς φυλακῆς· ποιεῖ δὲ τοῦτο πολλάκις τοῦ μηνός. Ἐχειν δὲ δεῖ τοὺς ἐξιόντας τόξα παρὰ τὴν φαρ- 20 τραν, καὶ ἐν κολεῷ κοπίδα ἢ σάγαριν· ἔτι δὲ καὶ γέρον, καὶ παλτὰ δύο, ὥστε τὸ μὲν ἀφιέναι, τῷ δ', ἂν δέη, ἐκ χειρὸς χρῆσθαι. Διὰ τοῦτο δὲ δημοσίᾳ τοῦ θηρᾶν ἐπιμέλονται, καὶ βασιλεὺς, ὥσπερ καὶ ἐν πολέμῳ, ἡγεμῶν ἀντοῖς ἔστι, καὶ αὐτός τε θηρᾶ, καὶ τῶν ἄλλων ἐπιμελεῖται, 25 ὅπως ἂν θηρῶεν, ὅτι ἀληθεστάτη δοκεῖ αὕτη ἡ μελέτη τῶν πρὸς τὸν πόλεμον εἶναι. Καὶ γὰρ πρῶτ' ἀνίστασθαι ἐθίζει, καὶ ψυχὴν καὶ θάλαπην ἀνέχεσθαι· γυμνάζει δὲ καὶ ὁδοπορίας καὶ δρόμοις· ἀνάγκη δὲ καὶ τοξεύσαι θηρίον, καὶ ἀκοντίσαι, ὅπου ἂν παραπίπτῃ· καὶ τὴν ψυχὴν δὲ πολ- 30 λάκις ἀνάγκη θήγεσθαι ἐν τῇ θήρᾳ, ὅταν τὶ τῶν ἀλκίμων θηρίων ἀνθιστῇται· παίειν μὲν γὰρ δεῖ τὸ ὁμόσε γιγνόμενον, ² φυλάξασθαι δὲ τὸ ἐπιφερόμενον. ὥστε οὐ ῥα-

διον εὐρεῖν, τί ἐν τῇ θήρᾳ ἄπεστι τῶν ἐν τῷ πολέμῳ παρόν-
 των. Εξέρχονται δὲ ἐπὶ τὴν θήραν, ἄριστον ἔχοντες πλεῖον
 μὲν, ὥς τὸ εἶκος, τῶν παίδων, τὰλλα δὲ ὅμοιον. Καὶ
 θηρῶντες μὲν, οὐκ ἂν ἀριστήσαιεν· ἦν δέ τι δέη θηρίου
 5 ἕνεκα ἐπικαταμεῖναι, ἢ ἄλλως βουληθῶσι διατρίψαι περὶ
 τὴν θήραν, τὸ ἄριστον τοῦτο δειπνήσαντες, τὴν ὑστεραίαν
 αὐθιγὰς μέχρι δείπνου καὶ μίαν ἄμφω ταύτας τὰς
 ἡμέρας λογίζονται, ὅτι μιᾶς ἡμέρας σῖτον δαπανῶσι.
 Τοῦτο δὲ ποιοῦσι τοῦ ἐθίζεσθαι ἕνεκα, ἵνα καὶ, ἐάν τι ἐν
 10 πολέμῳ δέησῃ, δύνωνται τοῦτο ποιεῖν. \ Καὶ ὅψον δὲ τοῦτο
 ἔχουσιν οἱ τηλικούτοι, ὅ τι ἂν θηράσωσιν εἰ δὲ μὴ, τὸ
 κάρδαμον. Εἰ δέ τις αὐτοὺς οἴεται ἢ ἐσθίειν ἀηδῶς,
 ὅταν κάρδαμον μόνον ἔχωσιν ἐπὶ τῷ σίτῳ, ἢ πίνειν ἀη-
 δῶς, ὅταν ὕδωρ πίνωσιν, ἀναμνησθήτω, πῶς μὲν ἡδὺ ¹ μά-
 15 ζα καὶ ἄρτος πεινῶντι φαγεῖν, πῶς δὲ ἡδὺ ὕδωρ διψῶντι
 πιεῖν. Αἱ δ' αὖ μένουσαι φυλαὶ ² διατρίβουσι μελετῶ-
 σαι τὰ τε ἄλλα, ἃ παῖδες ὄντες ἔμαθον, καὶ τοζεύειν
 καὶ ἀκοντίζειν καὶ ³ διαγωνιζόμενοι ταῦτα πρὸς ἀλλή-
 λους διατελοῦσιν. \ Εἰσὶ δὲ καὶ δημόσιοι τούτων ἀγῶ-
 20 νες, καὶ ἄθλα προτίθεται ἐν ἧ δ' ἂν τῶν φυλῶν πλεῖστοι
 ᾧσι δαημονέστατοι καὶ ἀνδρικώτατοι καὶ εὐπιστότατοι,
 ἐπαινῶσιν οἱ πολλοὶ καὶ τιμῶσιν οὐ μόνον τὸν νῦν ἄρχοντα
 αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ὅστις αὐτοὺς παῖδας ὄντας ἐπαίδευσε.
 Χρῶνται δὲ τοῖς μένουσι τῶν ἐφήδων αἱ ἀρχαί, ἦν τι ἢ
 25 φρουρεῖναι δέησῃ, ἢ κακούργους ἐρευνῆσαι, ἢ ληστὰς ὑπο-
 δραμεῖν, ἢ καὶ ἄλλο τι, ὅσα ἰσχύος ἢ τάχους ἔργα
 ἐστί. Ταῦτα μὲν δὴ οἱ ἐφηβοὶ πράττουσιν. Ἐπειδὴ δὲ
 τὰ δέκα ἔτη διατελέσωσιν, ἐξέρχονται εἰς τοὺς τελείους
 ἀνδρῶς.

30 Ἀφ' οὗ δ' ἂν ἐξέλθωσι χρόνου ἐκ τῶν ἐφήδων, οὗτοι
 αὐτὸν πέντε καὶ εἴκοσιν ἔτη διάγουσιν ὧδε. Πρῶτον μὲν,
 ὥσπερ οἱ ἐφηβοὶ, παρέχουσιν ἑαυτοὺς ταῖς ἀρχαῖς χρῆσ-

θαι, ¹ ἦν τι δέη περὶ τοῦ κοινῶ, ὅσα φρονοῦντων τε ἤδη ἐργα ἐστὶ καὶ ἔτι δυναμένων. Ἦν δέ πε δεήσῃ στρατεύεσθαι, τόξα μὲν οἱ οὕτω πεπαιδευμένοι οὐκέτι ἔχοντες, οὐδὲ παλτά, στρατεύονται· τὰ δ' ἀγχέμαχα ὄπλα καλούμενα, θώρακά τε περὶ τοῖς στέρνοις, καὶ γέρρον ἐν τῇ ἀριστερᾷ, ⁵ οἷόν περ γράφονται οἱ Πέρσαι ἔχοντες· ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ, μάχαιραν ἢ κοπίδα. Καὶ αἱ ἀρχαὶ δὲ πᾶσαι ἐκ τούτων καθίστανται, πλὴν οἱ τῶν παίδων διδάσκαλοι. Ἐπειδὰν δὲ τὰ πέντε καὶ εἴκοσιν ἔτη διατελέσωσιν, εἴησαν μὲν ἂν οὗτοι πλεῖόν τι ἢ πεντήκοντα ἔτη γεγονότες ἀπὸ γε ¹⁰ νεᾶς· ἐξέρχονται δὲ τηνικαῦτα εἰς τοὺς γεραίτεροὺς ὄντας τε καὶ καλουμένους. Οἱ δ' αὖ γεραίτεροὶ οὗτοι στρατεύονται μὲν οὐκέτι ² ἔξω τῆς ἑαυτῶν, οἴκοι δὲ μένοντες δι- κάζουσι τὰ τε κοινὰ πάντα καὶ τὰ ἴδια. Καὶ θανάτου δὲ οὗτοι κρίνουσι, καὶ τὰς ἀρχὰς οὗτοι πάσας αἰροῦνται· ¹⁵ καὶ ἦν τις, ἢ ἐν ἐφήβοις, ἢ ἐν τελείοις ἀνδράσιν, ἐλλίπη τι τῶν νομίμων, ³ φαίνουσι μὲν οἱ φύλαρχοι ἕκαστον, καὶ τῶν ἄλλων ὁ βουλόμενος· οἱ δὲ γεραίτεροὶ ἀκούσαντες, ⁴ ἐκκρίνουσιν· ὁ δὲ ἐκκριθεὶς ἄτιμος τὸν λοιπὸν βίον διατελεῖ.

20

Ἴνα δὲ σαφέστερον δηλωθῇ πᾶσα ἡ Περσῶν πολιτεία, ⁵ μικρὸν ἐπάνειμι· νῦν γάρ ⁶ ἐν βραχυτάτῳ ἂν δηλωθείη, διὰ τὰ προειρημένα. Λέγονται μὲν γὰρ Πέρσαι ἀμφὶ τὰς δώδεκα μυριάδας εἶναι τούτων δ' οὐδεὶς ἀπελήλαται νόμῳ τιμῶν καὶ ἀρχῶν, ἀλλ' ἔξεστι πᾶσι Πέρσαις πέμ- ²⁵ πειν τοὺς ἑαυτῶν παῖδας εἰς τὰ κοινὰ τῆς δικαιοσύνης διδασκάλεϊα. Ἀλλ' οἱ μὲν δυνάμενοι τρέφειν τοὺς παῖδας ἀργοῦντας, πέμπουσιν· οἱ δὲ μὴ δυνάμενοι, οὐ πέμπουσιν. Οἱ δ' ἂν παιδευθῶσι παρὰ τοῖς δημοσίοις δι- ³⁰ δασκάλοις, ἔξεστιν αὐτοῖς ἐν τοῖς ἐφήβοις νεανισκεύεσθαι τοῖς δὲ μὴ διαπαιδευθεῖσιν οὕτως οὐκ ἔξεστιν. Οἱ δ' ἂν ἐν τοῖς ἐφήβοις διατελέσωσι τὰ νόμιμα ποιῶντες, ἔξεστι τούτοις εἰς τοὺς τελείους ἀνδρας συναυλίζεσθαι, καὶ ἀρχῶν

καὶ τιμῶν μετέχειν· οἳ δ' ἂν αὖ ἐν τοῖς παισὶ μὴ διατελέ-
 σωσιν, ἢ ἐν τοῖς ἐφήβοις, οὐκ εἰσέρχονται εἰς τοὺς τελείους·
 οἳ δ' ἂν αὖ ἐν τοῖς τελείοις διαγίνωνται ἀνεπίληπτοι, οὗτοι
 τῶν γεραίτερον γίνονται. Οὕτω μὲν δὴ οἱ γεραίτεροι
 5 διὰ πάντων τῶν καλῶν ἐληλυθότες καθίστανται. ¹ καὶ ἡ πο-
 λιτεία αὕτη, ἣ οἶονται χρώμενοι βέλτιστοι ἂν εἶναι. Καὶ
 νῦν δὲ ἔτι ἐμμένει μαρτυρία καὶ τῆς μετρίας διαίτης αὐ-
 τῶν, καὶ ² τοῦ ἔκπονεῖσθαι τὴν δίαιταν. Αἰσχρὸν μὲν γὰρ
 ἔτι καὶ νῦν ἔστι Πέρσαις καὶ τὸ ἀποπτύειν, καὶ τὸ ἀπομύτ-
 10 τεσθαι, καὶ τὸ φύσης μεστοὺς φαίνεσθαι· αἰσχρὸν δὲ ἔτι καὶ
³ τὸ ἰόντα πον φανερόν γενέσθαι, ἢ τοῦ οὐρῆσαι ἔνεκα, ἢ
 καὶ ἄλλε τινὸς τοιούτου. Ταῦτα δὲ οὐκ ἂν ἐδύναντο ποιεῖν,
 εἰ μὴ καὶ διαίτη μετρία ἔχρῳντο, καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκπονῶντες
 ἀνῆλiskon, ὥστε ἄλλῃ ποι ἀποχωρεῖν. Ταῦτα μὲν δὴ
 15 κατὰ πάντων Περσῶν ἔχομεν λέγειν· οὗ δὲ ἔνεκα ὁ λόγος
 ὠρμήθη, νῦν λέξομεν τὰς Κύρου πράξεις, ἀρξάμενοι ἀπὸ
 παιδός.

⁴ Ἡ τοῦ ΚΥΡΟΥ παιδία.

Κῦρος μὲν γὰρ μέχρι δώδεκα ἐτῶν, ἢ ὀλίγω πλεῖον,
 ταύτῃ τῇ παιδείᾳ ἐπαιδευθή, καὶ πάντων τῶν ἡλικίων
 20 ⁵ διαφέρων ἐφαίνετο, καὶ εἰς τὸ ταχὺ μαρθάνειν αἱ δέοι,
 καὶ εἰς τὸ καλῶς καὶ ἀνδρείως ἑκαστα ποιεῖν. Ἐκ δὲ
 τούτου τοῦ χρόνου μετεπέμψατο Ἀστυάγης τὴν ἑαυτοῦ θυ-
 γατέρα, καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς· ἰδεῖν γὰρ ἐπεθύμει, ὅτι
 ἤκουε καλὸν καὶ ἀγαθὸν αὐτὸν εἶναι. Ἐρχεται δ' αὐτῇ τε
 25 ἡ Μανδάνη πρὸς τὸν πατέρα, καὶ τὸν Κῦρον τὸν υἱὸν
 ἔχουσα. Ὡς δὲ ἀφίκετο τάχιστα, καὶ ἔγνω ὁ Κῦρος τὸν
 Ἀστυάγην τῆς μητρὸς πατέρα ὄντα, εὐθύς, οἷα δὴ παῖς
 φιλόστοργος ἂν φύσει, ἠσπάζετό τε αὐτὸν, ὥσπερ ἂν εἴ-
 τις πάλοι συντεθραμμένος καὶ πάλοι φιλῶν ἀσπάζοιτο·
 30 καὶ ὄρων δὴ αὐτὸν κεκοσμημένον καὶ ⁶ ὀφθαλμῶν ὑπογρα-
 φῇ, καὶ χρώματος ἐντρίβει, καὶ κόμαις προσθέτοις, αἱ

δὴ νόμιμα ἦν ἐν Μήδοις, — (ταῦτα γὰρ πάντα Μηδικὰ
 ἔστι, καὶ οἱ πορφυροῖ χιτῶνες, καὶ οἱ κἀνδυνες, καὶ οἱ στρεπτοὶ
 περὶ τῇ δέρῃ, καὶ τὰ ψέλλια περὶ ταῖν χεροῖν ἐν Πέρ-
 σαις δὲ τοῖς οἴκοι, καὶ νῦν ἔτι πολὺ καὶ ἐσθῆτες φανλό-
 τεραι, καὶ δίαται εὐτελέστεραι) — ὄρων δὴ τὸν κόσμον 5
 τοῦ πάππου, ἐμβλέπων αὐτῷ, ἔλεγεν — Ω μῆτερ, ὡς κα-
 λός μοι ὁ πάππος! — Ερωτώσης δὲ τῆς μητρὸς αὐτὸν,
 πότερος δοκεῖ κάλλιον αὐτῷ εἶναι, ὁ πατήρ, ἢ οὗτος·
 ἀπεκρίνατο ἄρα ὁ Κῦρος —¹ Ω μῆτερ, Περσῶν μὲν
 πολὺ κάλλιστος ὁ ἐμὸς πατήρ, Μήδων μέντοι, ὅσων ἐά- 10
 ρακα ἐγὼ καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ ἐπὶ θύραις, πολὺ οὗτος
 ὁ ἐμὸς πάππος κάλλιστος. — Ἀντασπαζόμενος δὲ αὐτὸν
 ὁ Αστυάγης, καὶ στολὴν καλὴν ἐνέδουσε, καὶ στρεπτοῖς καὶ
 ψελλίοις ἐτίμα καὶ ἐκόσμει· καὶ αἶ πον ἐξελαύνει, ἐφ'
 ἵππου χρυσοχαλίνου περιήγεν, ὥσπερ καὶ αὐτὸς εἰώθει 15
 πορεύεσθαι. Ὁ δὲ Κῦρος, αἶτε παῖς ὢν καὶ φιλόκα-
 λος καὶ φιλότιμος, ἦδετο τῇ στολῇ καὶ ἱππεύειν μαν-
 θάνων ὑπερέχαιρεν ἐν Πέρσῃ· γὰρ, διὰ τὸ χαλεπὸν
 εἶναι καὶ τρέφειν ἵππους καὶ ἱππεύειν, ἐν ὀρεινῇ οὔσῃ τῇ
 χώρα, καὶ ἰδεῖν ἵππον πᾶν σπάνιον ἦν. Δειπνῶν δὲ ὁ 20
 Αστυάγης σὺν τῇ θυγατρὶ καὶ τῷ Κῦρῳ, βουλόμενος
 τὸν παῖδα ὡς ἥδιστα δειπνεῖν, ἔγα ἥσσον τὰ οἴκαδε πο-
 θοίῃ, προσήγαγεν αὐτῷ καὶ παροψίδας, καὶ παντοδα-
 πα ² ἐμβάσματα καὶ βρώματα. Τὸν δὲ Κῦρον ἔφα-
 σαν λέγειν — Ω πάππε, ὅσα πράγματα ἔχεις ἐν τῷ 25
 δείπνῳ, εἰ ἀνάγκη σοι ἐπὶ πάντα τὰ λεκάνια ταῦτα
 διατείνειν τὰς χεῖρας, καὶ ἀπογεύεσθαι τούτων τῶν παν-
 τοδαπῶν βρωμάτων! — Τί δέ; ³ φάναι τὸν Αστυάγην,
⁴ Οὐ γὰρ πολὺ σοι δοκεῖ κάλλιον τότε τὸ δειπνον εἶναι
 τοῦ ἐν Πέρσῃ; Τὸν δὲ Κῦρον πρὸς ταῦτα ἀποκρίνασ- 30
 θαι λέγεται — Οὐχί, ὦ πάππε· ἀλλὰ πολὺ ἀπλουσ-
 τέρα καὶ εὐθυτέρα παρ' ἡμῖν ἢ ὁδός ἐστιν ἐπὶ τὸ ἐμ-
 πλησθῆναι, ἢ παρ' ὑμῖν. Ἡμᾶς μὲν γὰρ ἄρτος καὶ

κρέας εἰς τοῦτο ἄγει· ὑμεῖς δὲ εἰς μὲν τὸ αὐτὸ ἡμῖν
 σπεύδετε, ¹ πολλοὺς δὲ τινὰς ἐλιγμοὺς ἄνω καὶ κάτω
 πλανώμενοι, μόλις ἀφικνεῖσθε, ὅποι ἡμεῖς πάλαι ἤκο-
 μεν.—*Ἀλλ', ὦ παῖ, φάναι τὸν Ἀστυάγην, οὐκ ἀχθό-*
5 *μενοι ταῦτα περιπλανώμεθα· γευόμενος δ', ἔφη, καὶ*
σὺ γνώσῃ, ὅτι ἡδέα ταῦτά ἐστιν.—Ἀλλὰ καὶ σέ, φάναι
τὸν Κῦρον, ὃ πάμππε, μυσσαττόμενον ταῦτα τὰ βρώμα-
τα ὀρῶ.—Καὶ τὸν Ἀστυάγην ἐπερέσθαι.—Καὶ τίνι δὴ σὺ
*τεκμαιρόμενος, ὃ παῖ, ταῦτα λέγεις;—*Ὅτι σέ, φά-
 10 *ναι, ῥῶ, ὅταν μὲν τοῦ ἄρτου ἄψῃ, εἰς οὐδὲν τὴν χεῖρα*
ἀποπρώμενον· ὅταν δὲ τούτων τινὸς θίγῃς, εὐθὺς ἀποκα-
θαίρεις τὴν χεῖρα εἰς τὰ χειρόμακτρα, ὥς πάνν ἀχθό-
μενος, ὅτι καταπλέα σοι ἀπ' αὐτῶν ἐγένετο.—Πρὸς
*ταῦτα δὴ τὸν Ἀστυάγην εἰπεῖν.—*Εἰ τοίνυν οὕτω γιγνώ-
 15 *σκεις, ὃ παῖ, ἀλλὰ κρέα γε εὐώχοῦ, ἵνα νεανίας οἰ-*
*καδε ἀπέλθῃς.—*Ἀμα δὲ ταῦτα λέγοντα πολλὰ αὐ-
τῷ παραφέρειν, καὶ θήρεια καὶ τῶν ἡμέρων. Καὶ τὸν
*Κῦρον, ἔπει ἐώρα πολλὰ τὰ κρέα, εἰπεῖν.—*Ἡ καὶ δί-
 δως, φάναι, μοι, ὃ πάμππε, ταῦτα πάντα τὰ κρέα,
 20 ² *ὅ τι ἂν βούλωμαι, αὐτοῖς χρῆσθαι;—*Νὴ Δία, φάναι,
ἐγὼ σοι, ὃ παῖ. Ἐνταῦθα δὲ τὸν Κῦρον, ³ λαβόντα
τῶν κρεῶν, διαδιδόναι τοῖς ἀμφὶ τὸν πάμππον θερα-
*πευταῖς, ἐπιλέγοντα ἑκάστῳ.—*Σοὶ μὲν τοῦτο, ὅτι προ-
 θύμως με ἱππεύειν διδάσκεις.—Σοὶ δὲ, ὅτι μοι παλ-
 25 *τὸν ἔδωκας· (τῷτο γὰρ νῦν ἔχω·)—*Σοὶ δὲ, ὅτι τὸν πάμπ-
*πον καλῶς θεραπεύεις.—*Σοὶ δὲ, ὅτι μου τὴν μιγτέρα
*τιμῆς·—*τοιαῦτα ποιεῖν, ἕως διεδίδου πάντα ἃ ἔλαβε
*κρέα.—*Σάκx δὲ, φάναι τὸν Ἀστυάγην, τῷ οἰνοχόῳ, ὃν
ἐγὼ μάλιστα τιμῶ, οὐδὲν δίδως; ⁴ Ὁ δὲ Σάκx ἀρα
 30 *καλὸς τε ὢν ἐτύγχανε, καὶ τιμὴν ἔχων προσάγειν τοὺς*
δεομένους Ἀστυάγους, καὶ ἀποκωλύειν, οὓς μὴ καιρὸς αὐτῷ
⁵ δοκοίη εἶναι προσάγειν.—Καὶ τὸν Κῦρον ἐπερέσθαι ⁶ προ-
*πειτῶς, ὥς ἂν ⁷ παῖς μηδέπω ὑποπτήσων.—*Διὰ τί, ὃ

πάππε, τούτον οὕτω τιμᾷς;—Καὶ τὸν *Ἀστυάγην* σκώ-
 ψαντα εἰπεῖν—Οὐχ ὀρᾷς, φάναι, ὡς καλῶς οἰνοχοεῖ
 καὶ εὐσχημόνως;—Οἱ δὲ τῶν βασιλέων τούτων οἰνοχόοι
 κομπῶς τε οἰνοχοοῦσι, καὶ καθαρίως ἐγγέουσι,¹ καὶ διδῶσι,
 τοῖς τρισὶ δακτύλοις ὀχοῦντες τὴν φιάλην, καὶ προσφέ- 5
 ρουσιν, ὡς ἂν² ἐνδοῖεν τὸ ἔκπωμα³ εὐληπιτότατα τῷ μέλ-
 λοντι πίνειν.—Κέλευσον δὴ, φάναι, ὦ πάππε, τῷ *Σά-
 κα* καὶ ἐμοὶ δοῦναι τὸ ἔκπωμα, ἵνα καὶ γὰρ καλῶς σοι
 πιεῖν⁴ ἐγγέας, ἀνακτήσωμαί σε, ἣν δύνωμαι.—⁵ Καὶ
 τὸν κελεῦσαι δοῦναι. *Λαβόντα* δὲ τὸν *Κῦρον*,⁶ οὕτω μὲν 10
 εὖ κλύσαι τὸ ἔκπωμα, ὥσπερ τὸν *Σάκαν* ἑώρα οὕτω δὲ
⁷ στήσαντα τὸ πρόσωπον σπουδαίως καὶ εὐσχημόνως πῶς
 προσενεγκεῖν καὶ ἐνδῶναι τὴν φιάλην τῷ πάππῳ, ὥστε τῇ
 μητρὶ καὶ τῷ *Ἀστυάγῃ* πολὺν γέλωτα παρασχεῖν. Καὶ
 αὐτὸν δὲ τὸν *Κῦρον* ἐκγελάσαντα ἀναπηδῆσαι πρὸς τὸν 15
 πάππον, καὶ φιλοῦντα ἅμα εἰπεῖν—Ω *Σάκα*, ἀπόλω-
 λας· ἐκβαλῶ σε τῆς τιμῆς· τὰ τε γὰρ ἄλλα, φάναι,
 σοῦ κάλλιον οἰνοχοήσω, καὶ οὐκ ἐκπίομαι αὐτὸς πὺν οἶνον.
 —Οἱ γὰρ τῶν βασιλέων οἰνοχόοι, ἐπειδὴ ἐνδιδῶσι τὴν
 φιάλην, ἀρύσαντες ἀπ' αὐτῆς⁸ τῷ κυάθῳ,⁹ εἰς τὴν 20
 ἀριστερὰν χεῖρα ἐγγεάμενοι καταῤῥοφοῦσι τοῦ· δὴ, εἰ
 φάρμακα ἐγγέοιεν, μὴ λυσιτελεῖν αὐτοῖς.—*Εκ* τούτου
 δὴ ὁ *Ἀστυάγης* ἐπισκώπτων ἔφη—Καὶ τί δὴ, ὦ *Κῦρε*,
 τὰ ἄλλα μιμούμενος τὸν *Σάκαν*, οὐκ ἀπεῤῥόφησας τοῦ
 οἴνου;—*Οτι νῆ Δί'*, ἔφη,¹⁰ ἐδεδοίκεν, μὴ ἐν τῷ κρα- 25
 τῇρι φάρμακα μεμιγμένα εἶη. Καὶ γὰρ, ὅτε εἰστίας
 σὺ τοὺς φίλους ἐν τοῖς γενεθλίοις, σαφῶς¹¹ κατέμαθον
 φάρμακα αὐτὸν ὑμῖν ἐγγέαντα.—Καὶ πῶς δὴ, ἔφη,
 σὺ, ὦ παῖ, τοῦτο κατέγνως;—*Οτι νῆ Δί'*, ἔφη, ὑμᾶς
 ἑώρων καὶ ταῖς γνώμαις καὶ τοῖς σώμασι σφαλλομένους. 30
Πρῶτον μὲν γὰρ, ὃ οὐκ ἔατε ἡμᾶς τοὺς παῖδας ποιεῖν,
 ταῦτα αὐτοὶ ἐποιεῖτε. Πάντες μὲν γὰρ ἅμα ἐκεκρά-
 γειτε, ἐμανθάνετε δὲ οὐδὲ ἐν ἀλλήλων ἥδετε δὲ καὶ μά-

λα γελοίως οὐκ ἀκροώμενοι δὲ τοῦ ἄδοντος, ἀμύνετε
 ἄδειν ἄριστα. Λέγων δὲ ἕκαστος ὑμῶν τὴν ἑαυτῷ ῥώμην,
 ἐπεὶ ἀνασταίητε ὀρχησόμενοι, μὴ ὅπως ὀρχεῖσθαι ἐν θυ-
 μῷ, ἀλλ' οὐδ' ὀρθοῦσθαι, ἐδύνασθε. *Επιλέλησθε δὲ παν-*
5 *τάπασι, σύ τε, ὅτι βασιλεὺς ἦσθα, οἱ τε ἄλλοι, ὅτι*
σὺ ἄρχων. Τότε γὰρ δὴ ἔγωγε καὶ πρῶτον κατέμαθον,
ὅτι τοῦτ' ἄρα ἦν ἡ ἰσηγορία, ὃ ὑμεῖς τότε ἐποιεῖτε·
*οὐδέποτε γοῦν ἐσιωπᾶτε.—Καὶ ὁ Αστυάγης εἶπεν,—*Ὁ
 δὲ σὸς πατήρ, ὃ παῖ, πίνων οὐ μεθύσκειται;—*Οὐ μὰ*
10 *Δί',* ἔφη.—*Ἀλλὰ πῶς ποιεῖ;*—*Ἰνῶν παύεται ἄλ-*
λο δὲ κακὸν οὐδὲν πάσχει· οὐ γὰρ, οἶμαι, ὃ πάμππε, Σά-
κας αὐτῷ οἰνοχοεῖ. Καὶ ἡ μήτηρ εἶπεν,—Ἀλλὰ τί
ποτε σὺ, ὃ παῖ, οὕτω τῷ Σάκῃ πολεμεῖς;—*Τὸν δὲ*
*Κῦρον εἰπεῖν,—*Ὅτι νῆ Δία, φάναι, μισῶ αὐτόν πολ-
15 *λάκις γὰρ με, πρὸς τὸν πάμππον ἐπιθυμοῦντα προσδρα-*
μεῖν, οὗτος ὁ μαρῳάτατος ἀποκωλύει. Ἀλλὰ ἵκετεύω
φάναι, ὃ πάμππε, δός μοι τρεῖς ἡμέρας ἄρξαι αὐτοῦ.
—Καὶ τὸν Αστυάγην εἰπεῖν,—Καὶ πῶς δὴ ἂν ἄρξαις
αὐτοῦ;—*Καὶ τὸν Κῦρον φάναι, ὃ* *Στάς ἂν, ὥσπερ οὐ-*
20 *τος, ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ, ἔπειτα, ὅποτε βούλοιτο εἰσεῖναι*
ἔπ' ἄριστον, λέγοιμ' ἂν, ὅτι οὐπω δυνατόν τῷ ἀρίστῳ
ἐντυχεῖν σπονδάζει γὰρ πρὸς τινας. Εἰθ' ὅποταν ἦκη
ἐπὶ τὸ δεῖπνον, λέγοιμ' ἂν, ὅτι λουτὰ. Εἰ δὲ πᾶν
σπονδάζοι φαγεῖν, εἴποιμ' ἂν, ὅτι παρὰ ταῖς γυναιξίν
25 *ἔστιν ἕως παρατείνειμι τοῦτον, ὥσπερ οὗτος ἐμὲ πα-*
ρατείνει, ἀπὸ σοῦ κωλύων.—Τοιαύτας μὲν αὐτοῖς εὐ-
θυμίας παρεῖχεν ἐπὶ τῷ δεῖπνῳ τὰς δὲ ἡμέρας, εἴ τι-
νος αἰσθόιτο δεόμενον ἢ τὸν πάμππον, ἢ τὸν τῆς μητρὸς
ἀδελφόν, ὃ χαλεπὸν ἦν ἄλλον φθάσαι τοῦτο ποιήσαντα·
30 *ὃ τι γὰρ δύναιτο ὁ Κῦρος, ὑπερέχαιρεν αὐτοῖς χαριζό-*
 μενος.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ Μανδάνη παρεσκευάζετο ὥς ἀπιούσα
πάλιν πρὸς τὸν ἄνδρα, ἐδεῖτο αὐτῆς ὁ Αστυάγης κα-

ταλιπεῖν τὸν Κῦρον. Ἡ δὲ ἀπεκρίνατο, ὅτι βούλοιο
 μὲν ἂν ἅπαντα τῷ πατρὶ χαρίζεσθαι, ἄκοντα μέντοι τὸν
 παῖδα χαλεπὸν νομίζειν εἶναι καταλιπεῖν. Ἐνθα δὴ ὁ
 Αστυάγης λέγει πρὸς τὸν Κῦρον—Ω· παῖ, ἦν μένης
 παρ' ἐμοί, πρῶτον μὲν, τῆς παρ' ἐμὲ εἰσόδου σοὶ οὐ Σά· 5
 κας ἄρξει, ἀλλ', ὁπόταν βούλῃ εἰσιέναι ὥς ἐμέ, ¹ ἐπὶ
 σοὶ ἔσται καὶ ² χάριν σοι, ἔφη, μᾶλλον εἶσομαι, ὅσῃ
 ἂν πλεονάκεις εἰσῆς ὥς ἐμέ. Ἐπειτα δὲ, ἵπποις τοῖς
 ἐμοῖς χρήσῃ, καὶ ἄλλοις ὁπόσοις ἂν βούλῃ καὶ ὅταν
 ἀπίης, ἔχων, ³ ἄπει, οὐδ' ἂν αὐτὸς ἐθέλῃς. Ἐπειτα δὲ, 10
 ἐν τῷ δείκνῃ, ⁴ ἐπὶ τὸ μετρίως σοι δοκοῦν ἔχειν, ὁποῖαν
 βούλῃ ὁδὸν πορεύσῃ. Ἐπειτα, τὰ τε νῦν ἐν τῷ παρα-
 δείσῃ θηρία δίδωμί σοι, καὶ ἄλλα παντοδαπὰ συλλέξω,
 ἃ σὺ, ἐπειδὴν τάχιστα ἵππεύειν μάθῃς, διώξῃ, καὶ το-
 ξεύων καὶ ἀκοντίζων καταβαλεῖς, ὥσπερ οἱ μεγάλοι 15
 ἄνδρες. Καὶ παῖδας δὲ ⁵ σοὶ ἐγὼ συμπαίκτορας παρ-
 ἔξω καὶ ἄλλα ὅσα ἂν βούλῃ, λέγων πρὸς ἐμέ, οὐκ
 ἀτυχήσεις.—Ἐπεὶ δὲ ταῦτα εἶπεν ὁ Αστυάγης, ἡ μήτηρ
 διηρώτα τὸν Κῦρον, πότερα βούλοιο μένειν, ἢ ἀπιέναι.
 Ὁ δὲ οὐκ ἐμέλλησεν, ἀλλὰ ταχὺ εἶπεν, ὅτι μένειν βού- 20
 λοιτό. Ἐπερωτηθεὶς δὲ πάλιν ὑπὸ τῆς μητρὸς, διὰ τί,
 εἰπεῖν λέγεται.—Ὅτι οἴκοι μὲν τῶν ἡλίκων καὶ εἰμὶ καὶ
 δοκῶ κράτιστος εἶναι, ὃ μῆτερ, καὶ τοξεύων καὶ ἀκοντί-
 ζων ἐνταῦθα δὲ, εὖ οἶδα, ὅτι ἵππεύων ἡττων εἰμὶ τῶν
 ἡλίκων καὶ τοῦτο, εὖ ἴσθι, ἔφη, ὃ μῆτερ, ὅτι ἐμὲ πᾶ- 25
 νυ ἀνιᾷ. Ἦν δὲ με καταλίπῃς ἐνθάδε, καὶ μάθω ἵπ-
 πεύειν, ὅταν μὲν ἐν Πέρσῃς ὃ, οἶμαί σοι ἐκείνους τοὺς
 ἀγαθοὺς τὰ περὶ καὶ ῥαδίως νικήσῃν. ὅταν δὲ εἰς Μῆδους
 ἔλθω ἐνθάδε, πειράσομαι τῷ πάμπαν, ἀγαθῶν ἵππέων
 κράτιστος ὢν ἵππευς, συμμαχεῖν ⁶ αὐτῷ.—Τὴν δὲ μη- 30
 τέρα εἰπεῖν,—Τὴν δὲ δικαιοσύνην, ὃ παῖ, πῶς μα-
 θήσῃ ἐνθάδε, ἐκεῖ ὄντω σοι τῶν διδασκάλων;—Καὶ τὸν
 Κῦρον φάναι,—Ἀλλ', ὃ μῆτερ, ἀκριβῶς ταύτην γε

οἶδα.—Πῶς σὺ οἶσθα;—εἰπεῖν τὴν Μανδάνην.—Ὅτι, φάναι, ὁ διδάσκαλος μὲ, ὡς ἤδη ἀκριβοῦντα τὴν δικαιοσύνην, καὶ ἄλλοις καθίστη δικάζειν. Καὶ τοίνυν, φάναι, ἐπὶ μιᾷ ποτε δίκη πληγὰς ἔλαβον, ὡς οὐκ ὀρθῶς 5 δικάσας. Ἦν δὲ ἡ δίκη τοιάδε—Παῖς μέγας, μικρὸν ἔχων χιτῶνα, ἕτερον παῖδα μικρὸν, μέγαν ἔχοντα χιτῶνα, ἐκδύσας αὐτόν, τὸν μὲν ἑαυτοῦ ἐκείνῳ ἡμφίεσε, τὸν δὲ ἐκείνου αὐτὸς ἐνέδν. Ἐγὼ γοῦν τούτοις δικάζων, ἔγνων, βέλτιον εἶναι ἀμφοτέροις τὸν ἀρμόζοντα ἐκάτερον 10 ἔχειν χιτῶνα. Ἐν δὲ τούτῳ με ἔπαισεν ὁ διδάσκαλος, λέγων ὅτι, ὁπότε μὲν κατασταθείη τὸ ἀρμόττοντος κριτῆς, οὕτω δέοι ποιεῖν ὁπότε δὲ κρῖναι δέοι, ὁποτέρου ὁ χιτῶν εἴη, τοῦτ' ἔφη σκεπτέον εἶναι, τίς κτῆσις δικαία ἐστί· ¹ πότερα τὸν βίᾳ ἀφελόμενον ἔχειν, ἢ τὸν ποιησά- 15 μενον, ἢ πριάμενον κεκτῆσθαι. Ἐπειτα δὲ ἔφη, τὸ μὲν νόμιμον δίκαιον εἶναι τὸ δὲ ἄνομον βίαιον. Σὺν τῷ νόμῳ οὖν ἐκέλευε δεῖν τὸν δικαστὴν ² τὴν ψῆφον τίθεσθαι. Οὕτως ἐγὼ ³ σοι, ἔφη, ὦ μῆτερ, τάγε δίκαια παντά- πασιν οἶδα ἀκριβῶς· ἦν δέ τι ἄρα προσδέωμαι, ὁ πάπ- 20 πος με, ἔφη, οὗτος ἐπιδιδάξει.—Ἀλλ' οὐ ταυτὰ, ἔφη, ὦ παῖ, παρὰ τε τῷ πάππῳ δίκαια καὶ ἐν Πέρσαις ὁμολογεῖται. Οὗτος μὲν γὰρ τῶν ἐν Μῆδοις πάντων δεσπότην ἑαυτὸν πεποίηκεν ἐν Πέρσαις δὲ τὸ ἴσον ἔχειν δίκαιον νομίζεται. Καὶ ὁ σὸς πρῶτος πατὴρ τεταγμέ- 25 να μὲν ποιεῖ, ἃ ποιεῖ τῇ πόλει τεταγμένα δὲ λαμβάνει μέτρον δὲ αὐτῷ οὐχ ἡ ψυχὴ, ἀλλ' ὁ νόμος ἐστίν. ⁴ Ὅπως οὖν μὴ ἀπολῇ μαστιγούμενος, ἐπειδὰν οἴκοι εἴης, ἄν, παρὰ τούτον μαθὼν, ἥκης, ἀντὶ τοῦ βασιλικοῦ, τὸ τυραννικόν, ⁵ ἐν ᾧ ἐστι τὸ πλέον οἶεσθαι χρῆναι ἀπάν- 30 των ἔχειν. Ἀλλ' ὄγε σὸς πατὴρ, εἶπεν ὁ Κῦρος, δεινότερός ἐστιν, ὦ μῆτερ, διδάσκειν μείον ἢ πλεῖον ἔχειν. Ἡ οὐχ ὀρθῶς, ἔφη, ὅτι καὶ Μῆδους ἀπαντας δεδίδαχεν ἑαυτοῦ μείον ἔχειν; Ὡστε θάρσει, ὡς ὁ σὸς γε πατὴρ

οὔτε ἄλλον οὐδένα, οὔτ' ἐμὲ πλεονεκτεῖν μαθόντα ἀποπέμ-
πεται.

Τοιαῦτα μὲν δὴ πολλὰ ἐλάλει ὁ Κῦρος τέλος δὲ, ἣ
μὲν μήτηρ ἀπῆλθε, Κῦρος δὲ κατέμενε, καὶ αὐτοῦ ἐτρέ-
φετο. Καὶ ταχὺ μὲν τοῖς ἡλικιώταις ¹ συνεκέκρα- 5
το, ὥστε οἰκείως διακείσθαι· ταχὺ δὲ τοὺς πατέρας αὐ-
τῶν ² ἀνήρητα, προσιῶν, καὶ ἐνδηλος ὢν, θεὶ ἡσπάζετο
αὐτῶν τοὺς νείεις· ὥστε καὶ, εἴ τι τῷ βασιλέως δέοιντο, τοὺς
παῖδας ἐκέλευον Κῦρον δεῖσθαι διαπραξάσθαι σφίσιν.
Ὁ δὲ Κῦρος, ὃ τι δέοιντο αὐτοῦ οἱ παῖδες, διὰ τὴν ¹⁰
φιλοanthropίαν καὶ φιλοτιμίαν, ³ περὶ παντὸς ἐποιεῖτο
διαπραττέσθαι. Καὶ ὁ Αστυάγης δὲ, ὃ τι δέοιτο αὐτοῦ
ὁ Κῦρος, οὐδὲν ἐδύνατο ἀντιλέγειν, μὴ οὐ χαρίζεσθαι.
Καὶ γὰρ, ἀσθενήσαντος αὐτοῦ, οὐδέποτε ἀπέλειπε τὸν
πάππον, οὐδὲ ⁴ κλαίων ποτὲ ἐπαύετο· θηλὸς τε ἦν πᾶ- ¹⁵
σιν, ὅτι ὑπερεφειβείτο, μὴ οἱ ὁ πάππος ἀποθάνοι. Καὶ
γὰρ ἐκ νυκτὸς, εἴ τινος δέοιτο Αστυάγης, πρῶτος ἡσθα-
νετο Κῦρος, καὶ πάντων ἀοκνότατα ἀνεπήδα, ὑπηρετή-
σων, ὃ τι ⁵ οἶοιτο χαριεῖσθαι· ὥστε παντάπασιν ἀνε-
κτῆσατο τὸν Αστυάγην. 20

Καὶ ἦν μὲν ἴσως ὁ Κῦρος πολυλογώτερος, ἅμα μὲν
διὰ τὴν παιδείαν, ὅτι ἡναγκάζετο ὑπὸ τοῦ διδασκά-
λου καὶ διδόναι λόγον, ὃν ἐποίει, καὶ λαμβάνειν παρ'
ἄλλων, ὅποτε δικάζου· ἔτι δὲ καὶ, διὰ τὸ φιλομαθὲς
εἶναι, πολλὰ μὲν αὐτὸς αἰεὶ τοὺς παρόντας ἀνθρώπων, ²⁵
⁶ πῶς ἔχοντα τυγχάνου καὶ ὅσα αὐτὸς ὑπ' ἄλλων ἐρωτῶ-
το, διὰ τὸ ἀγχίνους εἶναι, ταχὺ ἀπεκρίνετο· ὥστε ἐκ
πάντων τούτων ἡ πολυλογία συνελέγετο αὐτῷ. Ἀλλ',
ὥσπερ γὰρ ἐν σώμασιν, ὅσοι νέοι ὄντες μέγεθος ἔλαβον,
ὁμως ἐμφαίνεται τι αὐτοῖς νεαρόν, ὃ κατηγορεῖ τὴν ὀλι- ³⁰
γοεσίαν· οὕτω καὶ Κῦρον ἐκ τῆς πολυλογίας, οὐ θράσους
διφαίνεται, ἀλλ' ἀπλότης καὶ φιλοστοργία· ὥστε ἐπιθυ-

μέαν τις εἶχεν ἔτι πλείω ἀκούειν αὐτοῦ, ἢ σιωπᾶντι παρ-
 εἶναι. Ὡς δὲ προῆγεν ὁ χρόνος αὐτὸν, σὺν τῷ μεγέ-
 θει, εἰς ἄραν τοῦ πρόσθητον γενέσθαι, ἐν τούτῳ δὲ, τοῖς
 μὲν λόγοις βραχυτέροις ἐχοῖτο, καὶ τῇ φωνῇ ἡσυχαιτέ-
 5 ρα· αἰδοῦς δὲ ἐκεπέμπλατο, ὥστε καὶ ἐρυθραίνεσθαι, ὅποτε
 συντυγχάνοι τοῖς πρεσβυτέροις· ¹ καὶ τὸ σκυλακῶδες, τὸ
 πᾶσιν ὁμοίως προσπίπτειν, οὐκέτι ὁμοίως προπετῶς εἶ-
 χεν. Οὕτω δὲ ἡσυχαιότερος μὲν ἦν, ἐν δὲ ταῖς συνου-
 σίαις πάνπαν ἐπίχαρις. Καὶ γὰρ ὅσα διαγωνίζονται
 10 πολλάκις ἡλικίαι πρὸς ἀλλήλους, οὐχ, ἃ κρείσσων ἦδει
 ὢν, ταῦτα προῦκαλεῖτο τοὺς συνόντας, ἀλλ', ἅπερ εὖ
 ἦδει ἑαυτὸν ἦτιονα ὄντα, ² ταῦτα ἐξῆρχε, φάσκων κάλ-
 λιον αὐτῶν ποιήσειν. Καὶ κατῆρχεν ἤδη ἀναπηδῶν ἐπὶ
 τοὺς ἵππους, ἢ διακοντιούμενος, ἢ διατοξευσόμενος ἀπὸ
 15 τῶν ἵππων, οὕτω πάντῳ ἔποχος ὢν ἠτιώμενος δὲ, αὐτὸς
 ἐφ' ἑαυτοῦ μάλιστα ἐγέλα. ³ Ὡς δ' οὐκ ἀπεδίδρασκεν,
 ἐκ τοῦ ἠετιάσθαι, εἰς τὸ μὴ ποιεῖν, ἃ ἠετιῶτο, ἀλλ' ἐκα-
 λινδεῖτο ἐν τῷ πειρᾶσθαι αὐθις βέλτιον ποιεῖν, ταχὺ
 μὲν εἰς τὸ ἴσον ἀφίκετο τῇ ἱππικῇ τοῖς ἡλικιώταις·
 20 ταχὺ δὲ παρήει, διὰ τὸ ἐρῶν τοῦ ἔργου· ταχὺ δὲ τὰ ἐν
 τῷ παραδείσῳ θηρία ἀνηλώκει, διώκων καὶ βάλλον καὶ
 κατακαίνων· ὥστε ὁ Ἀστυάγης οὐκέτ' εἶχεν αὐτῷ συλλέ-
 γειν θηρία. Καὶ ὁ Κύρος αἰσθόμενος, ὅτι βουλόμενος
 οὐ δύναιτό οἱ ζῶντα παρέχειν, πολλάκις ἔλεγε πρὸς αὐ-
 25 τόν—Ὡ πάππε, ⁴ τί σε δεῖ θηρία ζητοῦντα πράγματα
 ἔχειν; Ἀλλ' ἦν ἐμὲ ἐκπέμπης ἐπὶ θήραν σὺν τῷ θεῖῳ,
 νομιῶ, ὅσα ἂν ἴδω θηρία, σέ μοι ταῦτα τρέφειν.—
 Επιθυμῶν δὲ σφόδρα ἐξίεναι ἐπὶ τὴν θήραν, οὐκέθ' ὁμοίως
 λιπαρεῖν ἐδύνατο, ὥσπερ παῖς ὢν, ἀλλ' ὀκνηρότερον
 30 ⁵ προσήει. Καὶ ἃ πρόσθεν τῷ Σάκῃ ἐμίμπετο, ὅτι οὐ
⁶ παρίει αὐτὸν πρὸς τὸν πάππον, αὐτὸς ἤδη Σάκας ἑαυ-
 τῷ ἐγίγνετο· οὐ γὰρ προσήει, εἰ μὴ προϊδαι, εἰ καιρὸς

εἶη· καὶ τοῦ Σάκα ἐδεῖτο πάντως σημαίνειν αὐτῷ, ὅποτε ἐν καιρῷ εἶη εἰσιέναι, καὶ ὅποτε οὐκ ἐν καιρῷ ὥστε ὁ Σάκας ἤδη ὑπερεφίλει αὐτὸν, ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες.

Ἐπεὶ δ' οὖν ἔγνω ὁ Ἀστυάγης σφόδρα αὐτὸν ἐπιθυμῶντα τῆς ἔξω θήρας, ἐκπέμπει αὐτὸν σὺν τῷ θείῳ, καὶ φύλα- 5 κας συμπέμπει ἐφ' ἵππων πρεσβυτέρους, ὅπως ἀπὸ τῶν δυσχωριῶν φυλάττοιεν αὐτὸν, καὶ εἰ τῶν ἀγρίων τι φανείη θηρίων. Ὁ οὖν Κῦρος τῶν ἐπομένων προθύμως ἐπυνθά- νετο, ὁποίοις οὐ χρή θηρίοις πελάζειν, καὶ ὅποια χρή θαρ- ροῦντα διώκειν. Οἱ δ' ἔλεγον, ὅτι ἄρκτοι τε πολλοὺς ἤδη 10 πλησιάσαντας διέφθειραν, καὶ λέοντες, καὶ κάπροι, καὶ παρ- δάλεις· αἱ δὲ ἔλαφοι, καὶ δορκάδες, καὶ ἄγριοι οἶες, καὶ οἱ ὄνοι οἱ ἄγριοι, ἀσινεῖς εἰσιν. Ἐλεγον δὲ καὶ τοῦτο, ταῖς δυσχωρίας ὅτι δέοι φυλάττεσθαι οὐδὲν ἥτιον ἢ τὰ θηρία· πολλοὺς γὰρ ἤδη ¹ αὐτοῖς τοῖς ἵπποις κατακρημνισθῆναι. 15 Καὶ ὁ Κῦρος ταῦτα πάντα ἐμάνθανε προθύμως· ὥς δὲ εἶδεν ἔλαφον ἐκπηδήσασαν, πάντων ἐπιλαθόμενος, ὃν ἤκου- εν, ἐδίωκεν, οὐδὲν ἄλλο ὁρῶν, ἢ ὅποι ἐφευγε. Καί πως διαπηδῶν αὐτῷ ὁ ἵππος πίπτει εἰς γόνατα, ² καὶ μικροῦ ἀκείνον ἐξετραχήλισεν· ³ οὐ μὴν ἀλλ' ἐπέμενεν ὁ Κῦρος 20 μόλις πως, καὶ ⁴ ὁ ἵππος ἐξανέστη. Ὡς δὲ εἰς τὸ πεδίον ἦλθεν, ἀκοντίσας καταβάλλει τὴν ἔλαφον, ⁵ καλὸν τι χρῆμα καὶ μέγα. Ὁ μὲν δὴ ὑπερέχαιρεν· οἱ δὲ φύ- λακες προσελάσαντες, ⁶ ἐλοιδόρουν αὐτὸν, καὶ ἔλεγον, εἰς οἷον κίνδυνον ἔλθοι καὶ ἔφασαν ⁷ κατερεῖν αὐτοῦ τῷ 25 πάπῳ. Ὁ οὖν Κῦρος ⁸ εἰστήκει, καταβεβηκὼς, καὶ ἀκούων ταῦτα ⁹ ἡνιάτο. Ὡς δ' ἦσθετο κραυγῆς, ἀνεπή- δησεν ἐπὶ τὸν ἵππον, ὥσπερ ἐνθουσιῶν καὶ ὥς εἶδεν ἐκ τοῦ ἐναντίου κάπρον ¹⁰ προσφερόμενον, ἀντίος ἐλαύνει καὶ ¹¹ διατεινόμενος εὐστόχως, βάλλει εἰς τὸ μέτωπον, καὶ 30 κατέσχε τὸν κάπρον. Ἐνταῦθα μέντοι ἤδη καὶ ¹² ὁ θεῖος αὐτῷ ἐλοιδορεῖτο, τὴν θρασύτητα ὁρῶν. Ὁ δ', αὐτοῦ

λοιδορουμένον, ὅμως ἐδεῖτο, ὅσα αὐτὸς ἔλαβε, ταῦτα ἑᾶσαι αὐτὸν δοῦναι εἰσχομίσαντα τῷ πάππῳ. Τὸν δὲ θεῖον εἰπεῖν φασιν.—*Ἀλλ' ἦν αἰσθηται, ὅτι ἐδίωκες, οὐ σοὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἔμοι λοιδορήσεται, ὅτι σε εἶων.*—*Κἂν βούληται,*—φάναι αὐτὸν,—*μαστιγώσάτω, ἐπειδὴν γε ἐγὼ δῶ αὐτῷ.* Καὶ σὺ γε, εἰ βούλει, ἔφη, ὦ θεῖε, τιμωρησάμενος, ὃ τι βούλει, τοῦτο ὅμως χάρισαί μοι.—*Καὶ ὁ Κναξάρης μέντοι τελευτῶν εἶπε.*—*Ποίει ὅπως βούλει· σὺ γὰρ νῦν γε ἡμῶν ἔοικας βασιλεὺς εἶναι.*—*Οὕτω δὴ* 10 *ὁ Κῦρος εἰσχομίσας τὰ θηρία, ἐδίδου τε τῷ πάππῳ, καὶ ἔλεγεν, ὅτι αὐτὸς ταῦτα.* ¹ *θηρᾷσειεν ἐκεῖν.* Καὶ τὰ ἀκόντια ἐδείκνυε μὲν οὐ, κατέθηκε δὲ ἡματωμένα, ὅπου ᾤετο τὸν πάππον ὄνυσθαι. Ὁ δὲ Αστυάγης ἄρα εἶπεν.—*Ἀλλ', ὦ παῖ, δέχομαι μὲν ἔγωγε ἡδέως, ὅσα μοι δί-* 15 *δως· οὐ μέντοι δέομαί γε τούτων οὐδενός, ὥστε σὲ κινδυνεύειν.*—*Καὶ ὁ Κῦρος ἔφη.*—*Εἰ τοίνυν μὴ σὺ δέη, ἰκετεύω, ὦ πάππε, ἔμοι δὸς αὐτὰ, ὅπως ἐγὼ διαδῶ τοῖς ἡλικιώταις.*—*Ἀλλ', ὦ παῖ, ἔφη ὁ Αστυάγης, καὶ ταῦτα λαβὼν διαδίδου, ὅτῳ σὺ βούλει, καὶ τῶν ἄλλων ὅπόσα ἐθέ-* 20 *λεις.*—*Καὶ ὁ Κῦρος λαβὼν, ἐδίδου τε ἄρα τοῖς παισὶ, καὶ ἅμα ἔλεγεν.*—

² *Ὡ παῖδες, ὡς ἄρα ἐφλυαροῦμεν, ὅτε τὰ ἐν τῷ παραδείσῳ θηρία ἐθηρῶμεν· ὅμοιον γὰρ ἔμοιγε δοκεῖ εἶναι, οἷόν περ εἴ τις δεδεμένα ζῶα θηρῇ. Πρῶτον μὲν γὰρ,* 25 *ἐν μικρῇ χωρίῳ ἦν· ἔπειτα, καὶ μικρὰ καὶ ψωραλέα· καὶ τὸ μὲν αὐτῶν, χολὸν ἦν· τὸ δὲ, κολοβόν. Τὰ δ' ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ λειμῶσι θηρία,—ὡς μὲν καλὰ, ὡς δὲ μεγάλα, ὡς δὲ λιπαρὰ ἐφαίνετο! Καὶ αἱ μὲν ἔλαφοι, ὥσπερ πτηναὶ, ἦλλοντο πρὸς τὸν οὐρανόν· οἱ δὲ κάπροι,* 30 *ὥσπερ τοὺς ἄνδρας φασὶ τοὺς ἀνδρείους, ὁμοίως ἐφέροντο· ὑπὸ δὲ τῆς πλατύτητος* ³ *οὐδὲ ἁμαρτεῖν οἷόν τε ἦν αὐτῶν· καλλίω δὲ, ἔφη, ἔμοιγε δοκεῖ καὶ τεθνηκότα ταῦτα εἶ-*

ναι, ἢ ζῶντα ἐκείνα τὰ περιφκοδοιμμένα.—*Ἀλλ' ἄρα*
ἂν, ἔφη, ἀφεῖν καὶ ὑμᾶς οἱ πατέρες ἐπὶ τὴν θήραν;—
Καὶ ῥαδίως γ' ἂν, ἔφασαν, εἰ Ἀστυάγης κελεύει.—
Καὶ ὁ Κῦρος εἶπε.—*Τίς ἂν οὖν ὑμῶν πρὸς Ἀστυάγην*
μνησθεῖη;—¹*Τίς γὰρ ἂν, ἔφασαν, σοῦ γε ἰκανώτερος* 5
πεῖσαι;—*Ἀλλὰ μὰ τὸν Δία, ἔφη, ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδ',*
ὅστις ἄνθρωπος γεγένηται· οὐδὲ γὰρ λέγειν ²*οἷός τ' εἰμὶ,*
σὺδ' ἀναβλέπειν πρὸς τὸν κάππον ἐκ τοῦ ἵσου ἔτι δύναμαι.
³*Ἦν δὲ τοσοῦτον ἐπιιδῶ, δέδοικα, ἔφη, μὴ παντάπαστε*
βλάξ τις καὶ ἡλίθιος γένωμαι. *Παιδάριον δὲ ὦν, δεῖ* 10
νότατος λαλεῖν ἐδόκουν εἶναι.—*Καὶ οἱ παῖδες εἶπον.*—
Πονηρὸν λέγεις τὸ πρᾶγμα, εἰ μὴδὲ ⁴*ὑπὲρ ἡμῶν, ἂν τι*
δέη, δυνήσῃ πράττειν, ἀλλ' ἄλλου τινὸς ἡμᾶς ⁵*τὸ ἐπὶ σοὶ*
ἀνάγκη δεῖσθαι.—*Ακούσας δὲ ταῦτα ὁ Κῦρος, ἐδήχθη*
καὶ σιγῇ ἀπελθὼν, διακελευσάμενος ἑαυτῷ τολμᾶν, 15
εἰσῆλθεν, ἐπιβουλεύσας, ὅπως ἂν ἀλυπότατα εἴποι πρὸς
τὸν κάππον, καὶ ⁶*διαπράξειεν αὐτῷ τε καὶ τοῖς παισίν, ὧν*
ἐδέοντο. *Ἠρξάτο οὖν ὧδε·*

Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ κάππε, ἣν τις ἀποδράσῃ τῶν οἰκε-
τῶν, καὶ λάβῃς αὐτόν, τί αὐτῷ χρήσῃ;—*Τί δὴ ἄλλο,* 20
ἔφη, ἢ δῆσας ἐργάζεσθαι ἀναγκάσω;—*Ἦν δὲ αὐτόμα-*
τός σοι πάλιν ἐπέλθῃ, πῶς ποιήσεις;—*Τί δέ, ἔφη, ἢ*
μαστιγώσας αὐτόν γε, ἵνα μὴ αὐθις τοῦτο ποιῇ, ἔπειτα
ἐξαρχῆς πάλιν αὐτῷ χρήσομαι;—⁷*Ὡρα οὖν, ἔφη ὁ*
Κῦρος, παρασκενάζεσθαί σοι εἶη, ὅτῳ μαστιγώσεις με, 25
ὥς βουλευόμενόν γε, ὅπως ἀποδρῶ, λαβὼν τοὺς ἐμούς ἡλι-
κίωτας ἐπὶ θήραν.—*Καὶ ὁ Ἀστυάγης,*—*Καλῶς, ἔφη,*
ἐποίησας προειπὼν ἔνδοθεν γὰρ ἀπαγορεύω σοι μὴ κι-
νεῖσθαι. *Χαρίεν γὰρ, ἔφη, εἰ ἔνεκα κρεαδίων τῇ θυ-*
γατρὶ τὸν παῖδα ἀποθουκολήσαιμι.—*Ακούσας ταῦτα ὁ* 30
Κῦρος, ἐπείθετο μὲν καὶ ἔμενεν ἀνιαρὸς δὲ καὶ σκυθρω-
πὸς ὦν, σιωπῇ διῆγεν. *Ὁ μέντοι Ἀστυάγης, ἐπεὶ ἔγνω*

αὐτὸν λυγρόμενον ἰσχυρῶς, βουλόμενος αὐτῷ χαρίσασθαι, ἐξάγει ἐπὶ θήραν καὶ πεζοὺς πολλοὺς καὶ ἑπτάς συναλίσας, καὶ τοὺς παῖδας, καὶ συνελάσας εἰς τὰ ἱππασίμα χωρία τὰ θηρία, ἐποίησε μεγάλην θήραν. Καὶ
 5 βασιλικῶς δὴ αὐτὸς παρῶν, ἀπηγόρευε μηδὲνα βάλλειν, πρὶν Κύρος ἐμπλησθεῖν βάλλον. Ὁ δὲ Κύρος οὐκ εἶα καλύειν—Ἀλλ', εἰ βούλει, ἔφη, ὦ πάππε, ἡδέως με θηροῦν, ἄφες πάντας τοὺς κατ' ἐμὲ διώκειν καὶ διαγωνίζεσθαι, ὅπως ἕκαστος τὰ κράτιστα θύνατο.—Ἐνταῦθα
 10 δὴ ὁ Ἀστυάγης ἀφίησι καὶ στας ἔθεατο τοὺς ἀμύλλωμένους ἐπὶ τὰ θηρία, καὶ φιλονεικοῦντας, καὶ διώκοντας, καὶ ἀκοναίζοντας. Καὶ τῷ Κύρῳ ἦδετο, οὐ δυναμένῳ σιγᾷ ὑπὸ τῆς ἡδονῆς, ἀλλ', ὥσπερ σκύλακι γενναίῳ, ἀνακλάζοντι, ὅποτε πλησιάζοι θηρίῳ, καὶ παρακαλοῦντι
 15 ὀνόμασι ἕκαστον. Καὶ ¹ τοῦ μὲν καταγελῶντα αὐτὸν ὄρων εὐφραίνετο, τὸν δὲ τινα καὶ ἐπαινῶντα αὐτὸν ἠσθάνετο, ² οὐδ' ὅπωςτιοῦν φθονερῶς. Τέλος δ' οὖν, πολλὰ θηρία ἔχων ὁ Ἀστυάγης ³ ἀπῆει. Καὶ τολοιπὸν οὕτως ἦσθη τῇ τότε θήρᾳ, ὥστε αἰεὶ, ⁴ ὅποτε οἷόν τε εἶη, ⁵ συνεξήει τῷ
 20 Κύρῳ, καὶ ἄλλους τε πολλοὺς παρελάμβανε, καὶ τοὺς παῖδας, Κύρου ἕνεκα. Τὸν μὲν δὴ πλεῖστον χρόνον οὕτω διῆγεν ὁ Κύρος, πᾶσιν ἡδονῆς μὲν καὶ ἀγαθῆς τιμος συναίτιος ὢν, κακοῦ δὲ οὐδενί.

* * *

Καμβύσης δὲ, ὁ τοῦ Κύρου πατήρ, ἦδετο μὲν πυνθα-
 25 νόμενός ταῦτα· ἐπειδὴ δὲ ἤκουσεν ἀνδρὸς ἤδη ἔργα διαπραττόμενον τὸν Κύρον, ἀπεκάλει, ὅπως ⁶ τὰ ἐν Πέρσαις ἐπιχώρια ἀποτελοίη. Καὶ τὸν Κύρον δὴ ἐνταῦθα λέγεται εἰπεῖν, ὅτι ἀπιέναι βούλοιο, μὴ ὁ πατήρ τι ἄχθοιτο, καὶ ἡ πόλις μέμφοιτο. Τῷ οὖν Ἀστυάγει ἐδόκει
 30 ἀναγκαῖον εἶναι ἀποπέμπειν αὐτόν. Ἐνθα δὴ ἵππους τε αὐτῷ δούς, οὓς αὐτὸς ἐπεθύμει λαβεῖν, καὶ ἄλλα συσκευ

άσας παντοδαπά, απέπεμπε, καὶ διὰ τὸ φιλεῖν αὐτὸν, καὶ ἅμα ἐλπίδας μεγάλας ἔχων ἐν αὐτῷ, ἄνδρα ἔσεσθαι ἱκανὸν καὶ φίλος ὠφελεῖν, καὶ ἔχθρὸς ἀνιῶν. Ἀπιόντα δὲ τὸν Κῦρον πρῶταεμπον ἅπαντες, καὶ παῖδες, καὶ ἡλικες, καὶ ἄνδρες, καὶ γέροντες, ἐφ' ἵππων, καὶ Ἀστυάγης αὐτός· 5 καὶ ἑδὲνα ἔφασαν ὄντιν' ὃ δακρύοντι ἀποστρέφεσθαι. Καὶ Κῦρον δὲ αὐτὸν σὺν πολλοῖς δακρύοις λέγεται ἀποχωρῆσαι. Πολλὰ δὲ δῶρα διαδοῦναι αὐτὸν φασὶ τοῖς ἡλικιώταις, ὃν Ἀστυάγης αὐτῷ ἐδεδώκει τέλος δὲ, καὶ ἦν εἶχε στολὴν τὴν Μηδικὴν ἐκδύντα δοῦναί τι, δηλῶν 10 ὅτι τοῦτον μάλιστα ἡσπάζετο. Τοὺς μέντοι λαβόντας καὶ δεξαμένους τὰ δῶρα λέγεται Ἀστυάγει ἀπενεγκεῖν. Ἀστυάγην δὲ δεξάμενον Κύρῳ ἀποπέμψαι τὸν δὲ πάλιν τε ἀποπέμψαι εἰς Μήδους, καὶ εἰπεῖν—Ἰ πάππε, εἰ βούλει με καὶ πάλιν ἵεναι ὥς σὲ μὴ αἰσχυρόμενον, ἕα ἔχειν, ¹ εἰ 15 τῷ τί ἐγὼ δέδωκα.—Ἀστυάγην δὲ ταῦτα ἀκούσαντα ποιῆσαι, ὥσπερ ὁ Κῦρος ἐπέστειλεν.

* * *

Ὁ μὲν δὴ Κῦρος οὕτως ἀπελθὼν εἰς Πέρσας, ἐνιαυτὸν μὲν λέγεται ἔτι ἐν τοῖς παισὶ γενέσθαι. Καί, τὸ μὲν πρῶτον, οἱ παῖδες ἔσκαπτον αὐτὸν, ² ὥς ἡδυνπαθεῖν με- 20 μαθηκῶς ἐν Μήδοις ἦκοι. Ἐπεὶ δὲ καὶ ἐσθίοντα αὐτὸν ἑώρων, ὥσπερ αὐτοὶ, ἡδέως, καὶ πίνοντα, καὶ εἴ ποτ' ἐν ἑορτῇ εὐωχία προσγένετο, ἐπιδιδόντα ³ μᾶλλον αὐτὸν τοῦ ἑαυτοῦ μέρους ἡσθάνοντο, ἢ προσδεόμενον καὶ πρὸς τούτοις δέ, καὶ τᾶλλα κρατιστεύοντα αὐτὸν ἑώρων, περὶ ἅπαντα, 25 ἑαυτῶν ἐνταῦθα δὴ πάλιν ὑπέπτησσαν οἱ ἡλικες αὐτῷ. Ἐπεὶ δὲ, διελθὼν τὴν παιδείαν ταύτην, ἥδη εἰσῆλθεν εἰς τοὺς ἐφήβους, ἐν τούτοις αὖ ⁴ ἐδόκει κρατιστεύειν, καὶ μελετῶν ἃ χρῆν, καὶ καρτερῶν ἃ ἔδει, καὶ αἰδούμενος τοὺς πρεσβυτέρους, καὶ πειθόμενος τοῖς ἄρχουσι.

* * *

Εκ τοῦ βιβλίου πέμπτου.

ΠΑΝΘΕΙΑ

Καλέσας δὲ ὁ Κῦρος Ἀράσπην Μῆδον, (ὃς ἦν αὐτῷ
 ἐκ παιδὸς ἑταῖρος, ¹ ὃ καὶ τὴν στολὴν ἐκδύς ἔδωκε τὴν
 Μηδικήν, ὅτε παρὰ Ἀστυάγους εἰς Πέρσας ἀπήει,) τοῦ-
 τον ἐκέλευσε διαφυλάξαι αὐτῷ ² τὴν τε γυναῖκα καὶ τὴν
 5 σκηνήν· ἦν δὲ αὕτη, ἡ γυνὴ Ἀδραδάτα τοῦ Σούσων βα-
 σιλέως· ὅτε δὲ ἠλίσκετο τὸ τῶν Ἀσσυρίων στρατόπεδον, ὁ
 ἀνὴρ αὐτῆς ³ οὐκ ἔτυχεν ἐν τῷ στρατοπέδῳ ὢν, ἀλλὰ πρὸς
 τὸν τῶν Βακτριανῶν βασιλέα πρεσβεύων ὥχετο· ἔπεμψε
 δὲ αὐτὸν ὁ Ἀσσύριος περὶ συμμαχίας· ξένος γὰρ ὢν ἐτύγ-
 10 χανε τῷ τῶν Βακτριανῶν βασιλεῖ—ταύτην οὖν ἐκέλευ-
 σεν ὁ Κῦρος διαφυλάττειν τὸν Ἀράσπην, ἕως ἂν αὐτὸς
 λάβῃ. Κελευόμενος δὲ ὁ Ἀράσπης ἐπήρετο·—Ἐώρα-
 κας δ', ἔφη, ὦ Κῦρε, τὴν γυναῖκα, ἣν με κελεύεις φυ-
 λάττειν;—Μὰ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος, οὐκ ἔγωγε.—Ἀλλ'
 15 ἔγωγε, ἔφη, ἥνίκα ἐξηροῦμέν σοι αὐτήν καὶ δῆτα, ὅτε μὲν
 εἰσῆλθομεν εἰς τὴν σκηνὴν αὐτῆς, τὸ πρῶτον οὐ διέγνωμεν
 αὐτήν (χαμαὶ τ' ἂν γὰρ ἐκάθητο, καὶ αἱ θεράπαιναι πᾶ-
 σαι περὶ αὐτήν· καὶ τοίνυν ὁμοίαν ταῖς δούλαις εἶχε τὴν
 ἐσθῆτα·) ἐπεὶ δὲ, γινῶναι βουλόμενοι, ποία εἴη ἡ δέσποινα,
 20 πᾶσας περιεβλέψαμεν, ταχὺ πάνν καὶ πασῶν ⁴ ἐφαίνετο
 διαφέρουσα τῶν ἄλλων, καίπερ καθημένη, κεκαλυμμένη
 τε καὶ εἰς γῆν ὀρώσα. Ὡς δὲ ⁵ ἀναστῆναι αὐτήν ἐκε-
 λεύσαμεν, συνανέστησαν μὲν αὐτῇ πᾶσαι αἱ ἄμφ' αὐ-
 τήν διτήνεγκε δὲ ἐνταῦθα, πρῶτον μὲν, τῷ μεγέθει, ἔπειτα
 15 δὲ, ⁶ τῇ ὀώμῃ, καὶ τῇ ἀρετῇ, καὶ τῇ εὐσχημοσύνῃ, καίπερ
 ἐν ταπεινῷ σχήματι ⁷ ἐστηκυῖα. ⁸ Ἀῆλα δ' ἦν αὐτῇ καὶ
 τὰ δάκρυα καταστάζοντα—τὰ μὲν κατὰ τῶν πέπλων,
 τὰ δὲ καὶ ἐπὶ τοὺς πόδας. Ὡς δ' ἡμῶν ὁ γεραίτερος

εἶπε, —Θάρρει, ὦ γύναι· καλὸν μὲν γὰρ καὶ ἀγαθὸν ἀκούομεν καὶ τὸν σὸν ἄνδρα εἶναι· νῦν μέντοι ἐξαιρούμεν ἀνδρὶ σε, —¹ εὖ ἴσθι ὅτι—οὔτε τὸ εἶδος ἐκείνου χείρονι, οὔτε τὴν γνώμην, οὔτε τὴν δύναμιν· ἀλλ', ὥς ἡμεῖς γε νομίζομεν, εἴ τις καὶ ἄλλος ἀνὴρ, καὶ ὁ Κῦρος ἄξιός 5 ἐστι θαυμάζεσθαι, ² οὐ σὺ ἔση τὸ ἀπὸ τῷδε·—ὥς οὖν τοῦτο ἤκουσεν ἡ γυνή, ³ περικατεῖρξά τ' ἐτε τὸν ἄνωθεν πέπλον, καὶ ἀνωδύρατό· συνανεδόησαν δὲ αὐτῇ καὶ αἱ δμῳαί. Ἐν αὐτῇ δ' ἐφάνη μὲν αὐτῆς τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ προσώπου, ἐφάνη δὲ ἡ δέσμη καὶ αἱ χεῖρες·—καὶ εὖ ἴσθι, ἔφη, ὦ Κῦρε, 10 ὥς ἐμοὶ τε ἔδοξε καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι τοῖς ἰδοῦσι, μή ποτε ⁴ φθῆναι, μηδὲ γενέσθαι γυναῖκα, ἀπὸ θνητῶν, τοιαύτην ἐν τῇ Ἀσίᾳ.—ἀλλὰ πάντως, ἔφη, καὶ σὺ θεάσῃ αὐτήν. —Καὶ ὁ Κῦρος ἔφη, —Ναὶ μὰ Δία, πολὺ γε ἤττον, εἰ τοιαύτη ἐστίν, οἶαν σὺ λέγεις.—Τί δαί; ἔφη ὁ νεα- 15 νίσκος.—Οτι, ἔφη, καὶ νῦν ⁵ σοῦ ἀκούσας, ὅτι καλὴ ἐστίν, εἰ πεισθήσομαι ἐλθεῖν θεασόμενος, οὐ πάνν μοι σχολῆς οὔσης, δέδοικα, μὴ πολὺ θᾶττον ἐκείνη με αὐθις ἀναπείσῃ καὶ πάλιν ἐλθεῖν θεασόμενον· ἐκ δὲ τούτου ἴσως ἂν ἀμελήσας, ὧν με δεῖ πράττειν, καθοίμην ἐκείνην θεῶ- 20 μενος.

Καὶ ὁ νεανίσκος ἀναγελάσας εἶπεν·—⁶ Οἶει γὰρ, ἔφη, ὦ Κῦρε, ἱκανὸν εἶναι κάλλος ἀνθρώπου, ἀναγκάζειν τὸν μὴ βουλόμενον ⁷ πράττειν παρὰ τὸ βέλτιστον; Εἰ μέντοι τοῦτο, ἔφη, ⁸ ὅπως ἐπεφύκει, πάντας ἂν ἠνάγκαζεν ὁμοίως. 25 Ὅρα, ἔφη, τὸ πῦρ, ὥς πάντας ὁμοίως καίει· (πέφυκε γὰρ τοιοῦτον) τῶν δὲ καλῶν, ⁹ τῶν μὲν ἔρῳσι, τῶν δ' οὐ· καὶ ἄλλος γε ἄλλου. Ἐθελούσιον γὰρ, ἔφη, ἐστὶ καὶ ἐρᾷ ἕκαστος, ὧν ἂν βούληται. ¹⁰ Αὐτίκα δὲ οὐκ ἐρᾷ ἀδελφός ἀδελφῆς, ἄλλος δὲ ταύτης· οὐδὲ πατὴρ θυγατρὸς, ἄλλος δὲ 30 ταύτης. Καὶ γὰρ ¹¹ φόβος καὶ νόμος ἱκανὸς ἔρωτα καλύειν. Εἰ δέ γ', ἔφη, νόμος τεθεῖη, μὴ ἐσθίοντας μὴ κεινῆν, καὶ μὴ πέγοντας μὴ διψηῆν, μηδὲ ῥιγοῦν τοῦ χειμῶ-

νος, μηδὲ θάλλεσθαι τῷ θέρους, οὐδεὶς ἂν νόμος δυνήθειη διαπράξασθαι ἀνθρώπους ταῦτα πείθεσθαι· πεφύκασι γὰρ ὑπὸ τέτων κρατεῖσθαι. Τὸ δ' ἐρᾶν ἐθελούσιόν ἐστιν ἕκαστος ¹ γοῦν τῶν καθ' αὐτὸν ἐρᾶ, ὥσπερ ἱματίων καὶ ὑποδημάτων.—Πῶς οὖν, ἔφη ὁ Κῦρος,—² εἰ ἐθελούσιόν ἐστι τὸ ἐρασθῆναι, ἔτι καὶ παύσασθαι ἐστίν, ὅταν τις βούληται; Ἀλλ' ἐγὼ, ἔφη, ἐώρακα καὶ κλαίοντας ὑπὸ λύπης δι' ἔρωτα καὶ δουλεύοντάς γε τοῖς ἐρωμένοις, καὶ μάλα κακὸν νομίζοντας, πρὶν γε ἐρᾶν, τὸ δουλεύειν καὶ διδόντας γε πολλὰ,
10 ὧν ἔβέλτιον αὐτοῖς στέρεσθαι καὶ εὐχομένους ³ ὥσπερ καὶ τινος ἄλλης νόσου ἀπαλλαγῆναι, καὶ ἔτι δυναμένους μέντοι ἀπαλλάττεσθαι, ἀλλὰ δεδεμένους ἰσχυροτέρᾳ τινὶ ἀνάγκῃ, ἢ εἰσιδὴρ' ἐδέδεντο. Παρέχουσι γοῦν ἑαυτοὺς τοῖς ἐρωμένοις ⁴ πολλὰ καὶ εἰκὴ ὑπηρετῶντας· καὶ μέντοι οὐδ' ἀπο-
15 διδράσκειν ἐπιχειροῦσι, τοιαῦτα κακὰ ἔχοντες, ἀλλὰ καὶ φυλάττουσι τοὺς ἐρωμένους, μή ποι ἀποδρῶσι.

Καὶ ὁ νεανίσκος εἶπε πρὸς ταῦτα· ⁵ Ποιοῦσι γὰρ, ἔφη, ταῦτα· εἰσὶ μέντοι οἱ τοιοῦτοι, ἔφη, μοχθηροί· διόπερ, οἶμαι, καὶ εὐχονται μὲν αἰεὶ, ὥς ἄθλιοι ὄντες, ἀποθανεῖν
20 ⁶ μυρίων δ' οὐσῶν μηχανῶν ἀπαλλαγῆς τοῦ βίου, οὐκ ἀπαλλάττονται. Οἱ αὐτοὶ δέ γε ἔτι καὶ κλέπτειν ἐπιχειροῦσι, καὶ οὐκ ἀπέχονται τῶν ἀλλοτριῶν· ἀλλ' ἐπειδὴν τι ἀρπάσωσιν ἢ κλέψωσιν, ὁρᾷς, ἔφη, ὅτι σὺ πρῶτος, ὥς οὐκ
⁷ ἀναγκαῖον τὸ κλέπτειν, αἰτιᾷ τὸν κλέπτοντα καὶ ἀρπάζον-
25 τα, καὶ οὐ συγγινώσκεις, ἀλλὰ κολάζεις; Οὕτω μέντοι, ἔφη, καὶ οἱ καλοὶ οὐκ ἀναγκάζουσιν ἐρᾶν ἑαυτῶν, οὐδὲ ἐφίεσθαι ἀνθρώπους, ὧν μὴ δεῖ· ἀλλὰ τὰ μοχθηρὰ ἀνθρώπια πασῶν, οἶμαι, ἐπιθυμιῶν ἀκρατὴ ἐστὶ, καί περ
⁸ ἔρωτα αἰτιῶνται. Οἱ δὲ καλοὶ καγαθοὶ, ἐπιθυμοῦντες καὶ
30 χρυσίου, καὶ ἵππων ἀγαθῶν, καὶ γυναικῶν καλῶν, ὅμως ἀπάντων τέτων φραδίῳς δύνανται ἀπέχεσθαι, ⁹ ὥστε μὴ ἀπτεσθαι αὐτῶν, παρὰ τὸ δίκαιον. Εἰ γὰρ οὖν, ἔφη, ταύ-

την ἑωρακώς, καὶ πάνυ μοι καλῆς δοξάσης εἶναι, ὅμως
 παρὰ σοί εἰμι, καὶ ἱππεύω, καὶ τὰλλα τὰ ἐμοὶ προσ-
 ἦκοντα ἀποτελῶ.—Ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος· ¹ ἴσως
 γὰρ θάττον ἀπῆλθες, ἢ ἐν ὅσῳ χρόνῳ ὁ ἔρως πέφυκε
 συσκευάζεσθαι ἄνθρωπον. ² Καὶ πυρὸς γάρ τοι ἐστὶ θί- 5
 γοντα μὴ εὐθὺς καίεσθαι, καὶ τὰ ξύλα οὐκ εὐθὺς ἀνα-
 λάμπει· ὅμως δὲ ἔγωγε οὔτε πυρὸς ³ ἔκων εἶναι ἄπτομαι,
 οὔτε τοὺς καλοὺς ἔσορῶ. Οὐδέ γε σοὶ συμβουλεύω, ἔφη,
 ὦ Ἀράσπα, ἐν τοῖς καλοῖς ἔᾶν τὴν ὄψιν ἐνδιατρίβειν
 ὥς τὸ μὲν πῦρ τοὺς ἀπτομένους καίει, οἱ δὲ καλοὶ καὶ τοὺς 10
 ἀποθεν θεωμένους ὑφάπτουσιν, ὥστε αἰθεσθαι τῷ ἔρωτι.—
 Θάρρει, ἔφη, ὦ Κῦρε, οὐδὲ ἦν μηδέποτε παύσωμαι θεω-
 μενος, οὐ μὴ κρατηθῶ, ὥστε ποιεῖν τι, ὃν μὴ χρή ποιεῖν.
 —Κάλλιστα, ἔφη, λέγεις· φύλατις τοίνυν, ἔφη, ὥσπερ
 σε κελεύω, καὶ ⁴ ἐπιμελοῦ αὐτῆς· ἴσως γὰρ ἂν καὶ πάνυ 15
 ἡμῖν ἐν καιρῷ τι γένοιτο αὕτη ἢ γυνή. Τότε μὲν δὴ
 ταῦτα εἰπόντες διελύθησαν.

Ὁ δὲ νεανίσκος, ἅμα μὲν ὁρῶν ὑπερκαλλῇ τὴν γυ-
 ναῖκα, ἅμα δὲ αἰσθόμενος τὴν καλοκαγαθίαν αὐτῆς,
 ἅμα δὲ θεραπεύων αὐτήν, καὶ οἰόμενος χαρίζεσθαι αὐ- 20
 τῇ, ἅμα δὲ αἰσθανόμενος οὐκ ἀχάριστον οὔσαν, ἀλλ' ἀντι-
 επιμελουμένην, διὰ τῶν αὐτῆς οἰκετῶν, ὥς καὶ εἰσιόντι
 εἶη αὐτῷ τὰ δέοντα, καὶ, εἴ ποτε ἀσθενήσειεν, ὥς μηδε-
 νὸς ἂν δέοιτο· ἐκ πάντων τούτων ἠλίσκετο ἔρωτι καὶ ἴσως
 οὐδὲν θαυμαστὸν ἔπασχε. Καὶ ταῦτα μὲν δὴ οὕτως 25
 ἐπράττετο.

* * *

Ἐκ τοῦ βιβλίου ἔκτου.

⁵ Βουλόμενος δέ τινα κατάσκοπον πέμψαι ἐπὶ Λυδί-
 ας, καὶ μαθεῖν, ὃ τι πράσσει ὁ Ἀσσύριος, ἔδοξεν αὐτῷ
 ἐπιτήδειος εἶναι Ἀράσπας ἐλθεῖν ἐπὶ τούτῳ, ὁ φυλάττων

τὴν καλὴν γυναῖκα. Συνεβεδίκει γὰρ τῷ Ἀράσπᾳ τοῦ
 ἀδελφῆ ληφθεὶς ἔρωτι τῆς γυναικὸς, ἥναγκάσθη προσενεγκ-
 εῖν λόγους αὐτῇ περὶ συνουσίας. Ἡ δὲ ἀπέφησε μὲν,
 καὶ ἦν πιστὴ τῷ ἀνδρὶ, καίπερ ἀπόντι (ἐφίλει γὰρ αὐ-
 5 τὸν ἰσχυρῶς) οὐ μέντοι κατηγόρησε τοῦ Ἀράσπᾳ πρὸς τὸν
 Κύρον, ¹ ὁκνοῦσα συμβαλεῖν φίλους ἄνδρας. Ἐπεὶ δὲ ὁ
 Ἀράσπας, δοκῶν ² ὑπηρετήσῃν τῷ τυχεῖν, ᾧ ἐδούλετο,
 ἠπέιλησε τῇ γυναικί, ὅτι, εἰ μὴ βούλοιτο ἐκοῦσα, ἄκουσα
 ποιήσοι ταῦτα· ἐκ τούτου ἡ γυνή, ὥς ἔδεισε τὴν βίαν,
 10 οὐκέτι κρύπτει, ἀλλὰ πέμπει ³ τὸν εὐνοῦχον πρὸς τὸν Κύ-
 ρον, καὶ κελεύει λέξαι ἅπαντα. Ὁ δ' ὥς ἤκουσεν, ἀνα-
 γελάσας ἐπὶ τῷ κρείττονι τοῦ ἔρωτος φάσκοντι εἶναι,
 πέμπει Ἀρτάδαζον σὺν τῷ εὐνούχῳ, καὶ κελεύει αὐτῷ
 εἰπεῖν, βιάζεσθαι μὲν μὴ τοιαύτην γυναῖκα· πείθειν δὲ,
 15 εἰ δύναιτο, οὐκ ἔφη κωλύειν. Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἀρτάδαζος
 πρὸς τὸν Ἀράσπαν ἐλοιδόρησεν αὐτόν, παρακαταθήκην
 τε ὀνομάζων τὴν γυναῖκα, ἀσέβειάν τε αὐτοῦ λέγων,
 ἀδικίαν τε καὶ ἀκράτειαν ὥστε τὸν Ἀράσπαν πολλὰ
 μὲν δακρύειν ὑπὸ λύπης, καταδύεσθαι δ' ὑπὸ τῆς αἰσ-
 20 χύνης, ἀπολωλέναι δὲ τῷ φόβῳ, μὴ τι καὶ πάθῃ ὑπὸ
 Κύρου.

Ὁ οὖν Κύρος καταμαθὼν ταῦτα, ἐκάλεσέ τε αὐτόν,
 καὶ μόνος μόνῳ ἔλεξεν—Ὁρῶ σε, ἔφη, ὦ Ἀράσπα,
 φοβούμενόν τε ἐμὲ καὶ ἐν αἰσχύνῃ δεινῶς ἔχοντα. Παῦ-
 25 σαι οὖν τέττων· ἐγὼ γὰρ θεοὺς τε ἀκούω ἔρωτος ἡσῆσθαι
⁴ ἀνθρώπους τε οἶδα, καὶ μάλα φρονίμους δοκοῦντας εἶ-
 ναι, οἷα πεπόνθασιν ὑπ' ἔρωτος· ⁵ καὶ αὐτὸς δ' ἐμαντοῦ
 κατέγων μὴ ἂν καρτερῆσαι, ὥστε συνὼν καλοῖς ἀμελῆ-
 σαι αὐτῶν. Καὶ σοὶ δὲ τοῦτου τοῦ πράγματος ἐγὼ αἰ-
 30 τῶς εἰμι· ἐγὼ γὰρ σε συγκαθεῖρξα τούτῳ τῷ ἀμάχῳ
 πράγματι.—Καὶ ὁ Ἀράσπας ὑπολαβὼν εἶπεν—Ἀλλὰ
 σὺ μὲν, ὦ Κύρε, καὶ ταῦτα ὅμοιος εἶ, οἷός περ καὶ τὰλ

τὴν γυναῖκα. Ὡς δ' ἰδέτην ἀλλήλους ἡ γυνὴ καὶ ὁ Ἀβραδάτης, ἡσπάσαντο ἀλλήλους ὡς εἰκὸς ἐκ δυσελπίστου. Ἐκ τούτου δὴ λέγει ἡ Πάνθεια τοῦ Κύρου τὴν ὁσιότητα καὶ τὴν σωφροσύνην, καὶ τὴν πρὸς αὐτὴν κατοίκτισιν. Ὁ δὲ Ἀβραδάτης ἀκούσας εἶπε.—Τί ἂν οὖν ἐγὼ ποιῶν, ὧ 5 Πάνθεια, χάριν Κύρῳ ὑπὲρ τε σοῦ καὶ ἑμαντοῦ ἀποδοίην;—Τί δὲ ἄλλο, ἔφη ἡ Πάνθεια, ἡ πειρώμενος ὁμοιος περὶ ἐκείνον εἶναι, οἷός περ καὶ ἐκεῖνος περὶ σέ;

Ἐκ τούτου δὴ ἔρχεται πρὸς τὸν Κύρον ὁ Ἀβραδάτης καὶ ὡς εἶδεν αὐτὸν, λαβόμενος τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ εἶπεν.—10 Ἀνθ' ὧν σὺ εὖ πεποίηκας ἡμᾶς, ὧ Κῦρε, οὐκ ἔχω, τί μεῖζόν εἶπω, ἢ ὅτι φίλον σοι ἑμαντὸν δίδωμι καὶ θεράποντα καὶ σύμμαχον καὶ, ὅσα ἂν ὄρω σε σπουδάζοντα, συνεργός σοι πειράσομαι γίγνεσθαι, ὡς ἂν δύνωμαι κράτιστος.—Καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν.—Εγὼ δὲ δέχομαι καὶ 15 νῦν μὲν σε ἀφίημι, ἔφη, σὺν τῇ γυναικὶ δειπνεῖν· αὐθις δὲ καὶ παρ' ἐμοὶ δεήσει σε σκηνοῦν σὺν τοῖς σοῖς τε καὶ ἐμοῖς φίλοις.

Ἐκ τούτου ὁρῶν ὁ Ἀβραδάτης σπουδάζοντα τὸν Κῦρον περὶ τὰ δρεπανηφόρα ἄρματα, καὶ περὶ τοὺς τεθωρακισ-20 μένους ἵππους τε καὶ ἱππέας, ἐπειρᾶτο συντελεῖν αὐτῷ εἰς τὰ ἑκατὸν ἄρματα ἐκ τοῦ ἱππικῆ τοῦ ἑαυτοῦ, ¹ ὅμοια ἐκείνῳ· αὐτὸς δὲ ὡς ἡγησόμενος αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἄρματος παρεσκευάζετο. ² Συνεζεύξατο δὲ τὸ ἑαυτοῦ ἄρμα τετράρυνμόν τε καὶ ἐξ ἵππων ὀκτώ. ἡ δὲ Πάνθεια ἡ γυν-25 νὴ αὐτοῦ, ἐκ τῶν ἑαυτῆς χρημάτων, χρυσοῦν τε αὐτῷ θώρακα ἐποίησατο, καὶ χρυσοῦν κράνος, ὡσαύτως δὲ καὶ περιδραχίονια. τοὺς δ' ἵππους τοῦ ἄρματος χαλκοῖς πᾶσι προβλήμασι κατεσκευάσατο. Ἀβραδάτης μὲν ταῦτα ἔπραττε.

* * *

Αβραδάτης δὲ ὁ Σούσων βασιλεὺς εἶπεν—*Εγὼ σοι, ὦ Κῦρε,*¹ ἐθελούσιος ὑφίσταμαι τὴν κατὰ πρόσωπον τῆς ἀντίας φάλαγγος τάξιν ἔχειν, εἰ μὴ τι σοὶ ἄλλο δοκεῖ.—*Καὶ ὁ Κῦρος, ἀγασθεὶς αὐτὸν καὶ δεξιωσάμενος, ἐπή-*
*5 ρετο τοὺς ἐπὶ τοῖς ἄλλοις ἄρμασι Πέρσας.—*Ἡ καὶ ὑμεῖς, ἔφη, ταῦτα συγχωρεῖτε;—*Επεὶ δὲ ἐκεῖνοι ἀπεκρίναντο, ὅτι οὐ καλὸν εἶη ταῦτα ὑφίσθαι, διεκλήρωσεν αὐτοὺς,*² *καὶ ἔλαχεν Αβραδάτης, ἥπερ ὑφίστατο, καὶ ἐγένετο κατὰ τοὺς Αἰγυπτίους. Τότε μὲν δὴ ἀπιόντες, καὶ ἐπιμελη-*
10 θέντες ὧν προεῖπον, ἐδειπνοποιοῦντο, καὶ φύλακας κατα-
*στησάμενοι, ἐκοιμήθησαν. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ πρῶτ' μὲν ὁ Κῦρος ἐθύετο· ὁ δ' ἄλλος στρατὸς, ἀριστήσας καὶ*³ *σπον-*
*δὰς ποιησάμενος,*⁴ *ἐξωπλίζετο πολλοῖς μὲν καὶ καλοῖς χιτῶσι, πολλοῖς δὲ καὶ καλοῖς θώραξι καὶ κράνεσιν·*
*15 ὥπλιζον δὲ καὶ ἵππους προμετωπιδίοις καὶ προστερνιδίοις·*⁵ *καὶ τοὺς μὲν μονίππους παραμηριδίοις, τοὺς δ' ὑπὸ τοῖς ἄρμασι παραπλευριδίοις· ὥστε ἥστραπτε μὲν χαλκῶ, ἦνθει δὲ φοινικίσιν πᾶσα ἡ στρατιά.*

Καὶ τῷ Αβραδάτῃ δὲ τὸ τετράρυνμον ἄρμα καὶ ἵπ-
20 πων ὅκτω παγκάλως ἐκεκόσμητο. Επεὶ δ' ἔμελλε τὸν λινοῦν θώρακα, ὃς ἐπιχώριος ἦν αὐτοῖς, ἐνδύεσθαι, προσ-
φέρει αὐτῷ ἡ Πάνθεια χρυσοῦν, καὶ κράνος, καὶ περιδρα-
*χιόνια, καὶ ψέλλια πλατέα περὶ τοὺς καρπούς τῶν χειρῶν, καὶ χιτῶνα πορφυροῦν,*⁶ *ποδήρη, στολιδωτὸν τὰ κάτω,*
*25 καὶ λόφον ὑακινθινοβαφῇ.*⁷ *Ταῦτα δὲ ἐποίησατο, λά-*
*θρα τοῦ ἀνδρὸς, ἐκμετρησαμένη τὰ ἐκείνου ὄπλα. Ὁ δὲ ἰδὼν ἐθαύμασέ τε, καὶ ἐπήγετο τὴν Πάνθειαν—*Σὺ δὴ
που, ὦ γύναι, συγκόπασα τὸν σαντῆς κόσμον, τὰ ὄπλα
*μοι ἐποίησω;—*Μὰ Δί', ἔφη ἡ Πάνθεια, οὐκ οὖν τόν γε
*30 πλείστου ἄξιον· σὺ γάρ ἐμοιγ', ἦν καὶ τοῖς ἄλλοις φανῆς, οἷος ἐμοὶ δοκεῖς εἶναι, μέγιστος κόσμος ἔση.—*Ταῦτα δὲ λέ-

γούσα ἐνέδνέ τε τὰ ὄπλα, καὶ λανθάνειν μὲν ἐπειράτο, ἐλείβετο δὲ αὐτῇ τὰ δάκρυα κατὰ τῶν παρειῶν.

Ἐπεὶ δὲ, καὶ πρόσθεν ὦν ἀξιοθέατος, ὁ Ἀβραδάτης ἀπλίσθη τοῖς ὀπλοῖς τούτοις, ἐφάνη μὲν κάλλιτος καὶ ἐλευθεριώτατος, ἅτε καὶ τῆς φύσεως ὑπαρχούσης· λαβὼν 5 δὲ παρὰ τοῦ ὑψηνιόχου τὰς ἡρίας, παρεσκευάζετο ὡς ἀναβησόμενος ἤδη ἐπὶ τὸ ἄρμα. Ἐν δὲ τούτῳ ἡ Πάνθεια, ὑποχωρῆσαι κελεύσασα τοὺς παρόντας πάντας, ἔλεξεν·
 “¹ Ἀλλ’ ὅτι μὲν, ὦ Ἀβραδάτα, εἴ τις καὶ ἄλλη πώ-
 “ ποτε γυνὴ τὸν αὐτῆς ἄνδρα μεῖζον τῆς ἑαυτῆς ψυχῆς 10
 “ ἐτίμησεν, οἶμαί σε γινώσκειν, ὅτι καὶ ἐγὼ μία τού-
 “ των εἰμί. Τί οὖν με δεῖ καθ’ ἐν ἑκάστον λέγειν; τὰ
 “ γὰρ ἔργα οἶμαί ² σοι πιθανώτερα παρεσχῆσθαι τῶν νῦν
 “ λεχθέντων λόγων. Ὅμως δ’ οὕτως ἔχουσα πρὸς σέ,
 “ ὥσπερ σὺ οἶσθα, ³ ἐπομνύω σοι τὴν ἐμὴν καὶ σὴν φι-15
 “ λίαν, ἥ μὴν ἐγὼ, βούλεσθαι ἂν μετὰ σοῦ, ἀνδρὸς ἀγα-
 “ θοῦ γενομένου, κοινῇ γῆν ἐπιέσασθαι μᾶλλον, ἢ ζῆν μετ’
 “ αἰσχυνομένου αἰσχυνομένη· οὕτως ἐγὼ καὶ σὲ τῶν καλλί-
 “ στων καὶ ἐμμενέων ἡξίωκα. Καὶ Κύριος δὲ δοκῶ μεγά-
 “ λην τινὰ ἡμᾶς χάριν ὀφείλειν, ὅτι με, αἰχμαλώτον 20
 “ γεγεννημένην καὶ ἐξαιρεθεῖσαν ἑαυτῷ, οὔτε με ὡς δούλην
 “ ἡξίωσε κεκτῆσθαι, οὔτε ὡς ἐλευθέραν—ἐν ἀτίμῳ ὀνό-
 “ ματι· διεφύλαξε δὲ σοὶ ὥσπερ ἀδελφοῦ γυναικα λα-
 “ βῶν. ⁴ Πρὸς δὲ καὶ, ὅτε ὁ Ἀράσπας ἀπέστη αὐτοῦ, ὁ
 “ ἐμὲ φυλάττων, ὑπεσχόμην αὐτῷ, εἴ με ἐάσειε πρὸς σέ 25
 “ πέμπειν, ἥξειν αὐτῷ σὲ πολὺ Ἀράσπου πιστότερον καὶ
 “ ἀμείνονα.”

Ἡ μὲν ταῦτα εἶπεν· ὁ δὲ Ἀβραδάτης, ἀγασθεὶς τοῖς λόγοις, καὶ θίγων αὐτῆς τῆς κεφαλῆς, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, ἐπεύξατο—Ἀλλ’, ὦ Ζεῦ μέγιστε, δὴ μοι 30 φανῆναι ἀξίῳ μὲν Πανθείας ἀνδρὶ, ἀξίῳ δὲ Κύριον φίλῳ τοῦ ἡμᾶς τιμήσαντος.—Ταῦτα εἰπὼν, κατὰ τὰς θύρας

τοῦ ἄρματιόν διφρον ἀνέβαινεν ἐπὶ τὸ ἄρμα. Ἐπεὶ δὲ, ἀναδάντος αὐτοῦ, κατέκλεισε τὸν δίφρον ὁ ὑψηνίохος, οὐκ ἔχουσα ἡ Πάνθεια, πῶς ἂν ἔτι ἄλλως ἀσπάσαιτο αὐτὸν, ¹ κατεφίλησε τὸν δίφρον. καὶ τῷ μὲν προῆει ἤδη τὸ
 5 ἄρμα, ἡ δὲ λαθοῦσα αὐτὸν συνεφείπετο, ἕως ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Ἀβραδάτης εἶπε—Θάρρει, Πάνθεια! καὶ χαῖρε, καὶ ἅπιθι ἤδη.—Ἐκ τούτου δὴ οἱ εὐνῆχοι καὶ αἱ
 θεράπαιναι λαβοῦσαι αὐτὴν ἀπήγον εἰς τὴν ἀρμάμα-
 ξαν, καὶ κατακλίναντες κατεκάλυψαν ² τῇ σκηνῇ. Οἱ
 10 δὲ ἄνθρωποι, καλοῦ ὄντος τοῦ θεάματος τοῦ Ἀβραδάτου καὶ τοῦ ἄρματος, οὐ πρόσθεν ἐδύναντο θεάσασθαι αὐτὸν, πρὶν ἢ Πάνθεια ἀπῆλθεν.

* * *

Ἐκ τοῦ βιβλίου ἐβδόμου.

Ὁ δὲ Κῦρος, καλέσας τινὰς τῶν παρόντων ὑπηρετῶν,
 —Εἵπατέ μοι, ἔφη, ἑώρακέ τις ὑμῶν Ἀβραδάτην; θαν-
 15 μάω γάρ, ἔφη, ὅτι, πρόσθεν θαμίζων ἐφ' ἡμᾶς, νῦν οὐδαμῶ φαίνεται.—Τῶν οὖν ὑπηρετῶν τις ἀπεκρίνατο, ὅτι, ὃ δέσποτα, οὐ ζῇ, ἀλλ' ἐν τῇ μάχῃ ἀπέθανεν, ἐμβαλὼν
 τὸ ἄρμα εἰς τοὺς Αἰγυπτίους· οἱ δ' ἄλλοι, πλὴν τῶν
 ἐταίρων αὐτοῦ, ἐξέκλιναν, ὥς φασιν, ἐπεὶ τὸ στίφος εἰ-
 20 δον τὸ τῶν Αἰγυπτίων. — Καὶ νῦν γε, ἔφη, λέγεται αὐ-
 τοῦ ἡ γυνή, ἀνελομένη τὸν νεκρὸν, καὶ ἐνθεμένη εἰς τὴν
 ἀρμάμαξαν, ἐν ἥπερ αὐτὴ ὤχεϊτο, προσκεκομικέναι αὐτὸν
 ἐνθάδε πη πρὸς τὸν Πακτωλὸν ποταμόν. Καὶ τοὺς
 μὲν εὐνούχους καὶ τοὺς θεράποντας αὐτοῦ ὀρύττειν φασὶν
 25 ἐπὶ λόφου τινὸς θήκην τῷ τελευτήσαντι· τὴν δὲ γυναῖκα
 λέγουσιν, ὥς κάθηται χαμαὶ, κεκοσμηκυῖα, οἷς εἶχε, τὸν
 ἄνδρα, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἔχουσα ἐπὶ τοῖς γόνασι.—
 Ταῦτα ἀκούσας ὁ Κῦρος ³ ἐπαίσατο ἄρα τὸν μηρόν, καὶ

εὐθὺς ἀναπηδήσας ἐπὶ τὸν ἵππον, λαβὼν χιλίους ἱππέας,
¹ ἤλανθεν ἐπὶ τὸ πάθος. Γαδάταν δὲ καὶ Γωθρύαν ἐκέ-
 λευσεν, ὃ τι δύναιτο λαβόντας καλὸν κόσμημα ἀνδρὶ
 φίλῳ καὶ ἀγαθῷ τετελευτηκότι, μεταδιώκειν. καὶ ὅστις
 εἶχε τὰς ἐπομένας ἀγέλας, καὶ βοῦς καὶ ἵππους εἶπε τούτῳ 5
 καὶ ἄλλα πρόβατα πολλὰ ἐλαύνειν. ² ὅποι ἂν αὐτὸν πυν-
 θάνηται ὄντα, ὥς ἐπισφαγείη τῷ Ἀβραδάτῃ.

Ἐπεὶ δὲ εἶδε τὴν γυναῖκα χαμαὶ καθημένην καὶ τὸν
 νεκρὸν κείμενον, ἐδάκρυσέ τε ἐπὶ τῷ πάθει, καὶ εἶπε.—
 Φεῦ, ὦ ἀγαθὴ καὶ πιστὴ ψυχὴ! οἷχῃ δὴ ἀπολιπὼν ἡμᾶς 10
 —καὶ ἅμα ἐδεξιούτο αὐτὸν, καὶ ἡ χεὶρ τῆ νεκρῆς ἐπηκολού-
 θησεν· ἀπεκέκοπτο γὰρ κοπίδι ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων. Ὁ
 δὲ ἰδὼν πολὺ ἔτι μᾶλλον ἠλγησε· καὶ ἡ γυνὴ δὲ ἀνω-
 δύρατο, καὶ δεξαμένη δὴ παρὰ τοῦ Κύρου ἐφίλησέ τε τὴν
 χεῖρα, καὶ πάλιν, ὥς οἷόν τ' ἦν, προσήρμωσε· καὶ εἶπε,— 15
 Καὶ ³ τᾶλλα τοι, ὦ Κῦρε, οὕτως ἔχει—ἀλλὰ τί δεῖ
 σε ὁρᾶν; Καὶ ταῦτ', ἔφη, οἶδ' ὅτι δι' ἐμὲ οὐχ ἥκιστα
 ἔπαθεν, ἴσως δὲ καὶ διὰ σέ, ὦ Κῦρε, οὐδὲν ἦτιον. Ἐγὼ
 τε γὰρ ἡ μωρὰ πολλὰ διεκελευόμην αὐτῷ οὕτω ποιεῖν,
 ὅπως σοι φίλος ἄξιος λόγου φανείη· αὐτὸς τε οἶδ' ὅτι 20
 οὗτος οὐ τοῦτο ἐνενόει, ὃ τι πείσοιτο, ἀλλὰ τί ἂν σοι ποιή-
 σας χαρίσαιτο. Καὶ γὰρ οὖν, ἔφη, αὐτὸς μὲν ἀμέμπ-
 τως τετελεύτηκεν, ⁴ ἐγὼ δ' ἡ παρακελευομένη ζῶσα πα-
 ρακάθηναι.—Καὶ ὁ Κῦρος χρόνον μὲν τινα σιωπῇ κατ-
 ἐδάκρυσεν, ἔπειτα δὲ ἐφθέγγετο.—Ἀλλ' οὗτος μὲν δὴ, 25
 ὦ γύναι, ἔχει τὸ κάλλιστον τέλος· νικῶν γὰρ τετελεύτη-
 κε· σὺ δὲ, λαβοῦσα, τοῖσδε ἐπικόσμει αὐτὸν τοῖς παρ'
 ἐμῷ (παρὴν δὲ ὁ Γωθρύας καὶ ὁ Γαδάτας πολὺν καὶ καλὸν
 κόσμον φέροντες·) ἔπειτα δ', ἔφη, ἴσθι, ὅτι οὐδὲ τὰ ἄλλα
 ἄτιμος ἔσται, ἀλλὰ καὶ τὸ μνήμα πολλοὶ χώσουσιν 30
 ἀξίως ὑμῶν, καὶ ⁵ ἐπισφαγήσεται αὐτῷ, ὅσα εἰκὸς ἀνδρὶ
 ἀγαθῷ. Καὶ σὺ δὲ, ἔφη, οὐκ ἔρημος ἔσῃ, ἀλλ' ἐγὼ

σε, καὶ σωφροσύνης ἕνεκα καὶ πάσης ἀρετῆς, καὶ τὰλλα τιμήσω, καὶ συστήσω, ὅστις ἀποκομιεῖ σε, ὅποι ἂν αὐτῇ ἐθέλης· μόνον, ἔφη, δῆλωσον, πρὸς ὄντινα χρήξεις κομισθῆναι.—Καὶ ἡ Πάνθεια εἶπεν—Ἀλλὰ θάρρει, ἔφη, ὦ
5 Κῦρε, οὐ μὴ σε κρύψω, πρὸς ὄντινα βούλομαι ἀφικέσθαι.

Ὁ μὲν δὴ ταῦτα εἰπὼν ἀπῆει, ¹ κατοικτεῖρων τὴν τε γυναῖκα, οἷον ἀνδρὸς στεροῖτο, καὶ τὸν ἄνδρα, οἷαν γυναῖκα καταλιπὼν οὐκέτ' ὄψοιτο. Ἡ δὲ γυνὴ τοὺς μὲν εὐνούχους ἐκέλευσεν ² ἀποστῆναι· (ἕως ἄν, ἔφη, τόνδε ἐγὼ
10 ὁδύρωμαι, ὥς βούλομαι.) τῇ δὲ τροφῷ εἶπε παραμένειν, καὶ ἐπέταξεν αὐτῇ, ἐπειδὰν ἀποθάνῃ, περικαλύψαι αὐτὴν τε καὶ τὸν ἄνδρα ἐν ἐνὶ ἱματίῳ. Ἡ δὲ τροφὸς πολλὰ ἱκετεύουσα μὴ ποιεῖν τοῦτο, ἐπεὶ οὐδὲν ἦννε, καὶ χαλεπαίνονσαν ἑώρα, ἐκάθητο κλαίουσα. Ἡ δὲ, ἀκινάκην πά-
15 λαι ³ παρεσκευασμένη, σφάττει ἑαυτήν, καὶ, ἐπιθεῖσα ἐπὶ τὰ στέρνα τοῦ ἀνδρὸς τὴν ἑαυτῆς κεφαλὴν, ἀπέθνησκεν. Ἡ δὲ τροφὸς ἀνωλοφύρατό τε καὶ περιεκάλυπτεν ἄμφω, ὥσπερ ἡ Πάνθεια ἐπέστελλεν. Ὁ δὲ Κῦρος, ὥς ἦσθετο τὸ ἔργον τῆς γυναικὸς, ἐκπλαγεὶς, ἵεται, εἴ τι δύ-
20 ναιτο βοηθῆσαι. Οἱ δὲ εὐνούχοι, ἰδόντες τὸ γεγενημένον, τρεῖς ὄντες, ⁴ σπασάμενοι καὶ κεῖνοι τοὺς ἀκινάκας, ἀποσφάττονται, οὐπερ ἔταξεν αὐτοὺς, ἐστηκότες. (⁵ Καὶ νῦν τὸ μνήμα μέχρι [τοῦ νῦν] τῶν εὐνούχων κεχῶσθαι λέγεται· καὶ ἐπὶ μὲν τῇ ἄνω στήλῃ, τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικὸς
25 ἐπιγεγράφθαι φασὶ τὰ ὀνόματα, Σύρια γράμματα· κάτω δὲ εἶναι τρεῖς λέγουσι στήλας, καὶ ἐπιγεγράφθαι, ⁶ ΣΚΗΠΤΟΥΧΩΝ.) Ὁ δὲ Κῦρος, ὥς ἐπλησίασε τῷ πάθει, ἀγασθεὶς τε τὴν γυναῖκα καὶ κατολοφυράμενος, ἀπῆει· ⁷ καὶ τούτων μὲν, ἢ εἰκὸς, ἐπεμελήθη, ὥς τύχοιεν
30 πάντων τῶν καλῶν, καὶ τὸ μνήμα ὑπερμέγεθες ἐχώσθη, ὥς φασιν.

* * *

Εκ τοῦ βιβλίου ὁγδόου.

Τῷ τοῦ ΚΥΡΟΥ ἀποθνήσκοντος.

Οὕτω δὲ τοῦ αἰῶνος προκεχωρηκότος, μάλα δὴ πρεσ-
 βύτης ὢν ὁ Κύρος ἀφικνεῖται εἰς Πέρσας, ¹ τὸ ἑβδομον ἐπὶ
 τῆς αὐτοῦ ἀρχῆς. Καὶ ὁ μὲν πατήρ καὶ ἡ μήτηρ πά-
 λαι δὴ, ὥσπερ εἰκὸς, ἐτετελευτήκεσαν αὐτῷ ὁ δὲ Κύ-
 ρος ἔθυσσε τὰ νομιζόμενα ἱερά, ² καὶ τοῦ χοροῦ ἡγήσατο 5
 Πέρσαις κατὰ τὰ πάτρια, καὶ τὰ δῶρα πᾶσι διέδωκεν,
 ὥσπερ εἰώθει. Κοιμηθεὶς δ' ἐν τῷ βασιλείῳ, ὄναρ εἶδε
 τοιόνδε· ἔδοξεν αὐτῷ προσελθὼν κρείττων τις, ἣ κατὰ ἄν-
 θρωπον, εἰπεῖν—Συσκευάζου, ὦ Κύρε· ἤδη γὰρ εἰς θεοὺς
 ἅπει.—Τοῦτο δὲ ἰδὼν τὸ ὄναρ ἐξηγέρθη, καὶ σχεδὸν ἐδόκει 10
 εἰδέναι, ὅτι τοῦ βίου ἡ τελευτὴ παρῆν. Εὐθύς οὖν λαβὼν
 ἱερεῖα, ἔθυε Διὶ τε πατρώϊ καὶ Ἡλίῳ καὶ τοῖς ἄλλοις
 θεοῖς ἐπὶ τῶν ἄκρων, ὡς Πέρσαι θύουσιν, ὧδε ἐπευχό-
 μενος· “Ζεῦ πατρώϊ καὶ Ἡλίε, καὶ πάντες θεοὶ,
 “δέχεσθε τάδε καὶ τελεστήρια πολλῶν καὶ καλῶν πρά- 15
 “ξεων, καὶ χαριστήρια, ὅτι ἐσημνήατέ μοι, καὶ ἐν ἱε-
 “ροῖς, καὶ ἐν οὐρανίοις σημείοις, καὶ ἐν οἰωνοῖς, καὶ ἐν
 “φήμαις, ἃ ἔ' ἐχρῆν ποιεῖν, καὶ ἃ οὐκ ἐχρῆν. Πολλὴ
 “δ' ὑμῖν χάρις, ὅτι καὶ ἐγὼ ἐγίγνωσκον τὴν ὑμετέραν ἐπι-
 “μέλειαν, καὶ οὐδεπώποτε ἐπὶ ταῖς εὐτυχίαις ὑπὲρ ἄν- 20
 “θρωπον ἐφρόνησα. Αἰτοῦμαι δ' ὑμᾶς, δοῦναι καὶ νῦν
 “παισὶ μὲν καὶ γυναικὶ καὶ φίλοις καὶ πατρίδι εὐδαι-
 “μονίαν· ἐμοὶ δὲ, οἷόν περ αἰῶνα δεδώκατε, τοιαύτην
 “καὶ τελευτήν δοῦναι.” Ὁ μὲν δὴ ταῦτα ποιήσας,
 καὶ οἴκαδε ἔλθων, ἔδοξεν ἡδέως ἀναπαύσεσθαι, καὶ κατ- 25
 εκλίθη. Ἐπεὶ δὲ ὦρα ἦν, οἱ τεταγμένοι προσιόντες λού-
 σασθαι αὐτὸν ἐκέλευον. Ὁ δ' ἔλεγεν, ὅτι ἡδέως ἀνα-

παύοιτο. Οἱ δ' αὖ τεταγμένοι, ἐπεὶ ὦρα ἦν, δεῖπνον παρ-
 ἐτίθεσαν τῷ δὲ ἡ ψυχὴ οὔτον μὲν οὐ προσίετο· διψῆν
 δ' ἐδόκει, καὶ ἔπινεν ἡδέως. Ὡς δὲ καὶ τῇ ὑστεραίᾳ συν-
 ἔβαινεν αὐτῷ ταῦτα, καὶ τῇ τρίτῃ, ἐκάλεσε τοὺς παῖδας·
 5¹ οἱ δ' ἔτυχον συνηκολουθηκότες αὐτῷ, καὶ ὄντες ἐν Πέρ-
 σαις. Ἐκάλεσε δὲ καὶ τοὺς φίλους, καὶ τὰς Περσῶν ἀφ-
 χάς· παρόντων δὲ πάντων, ἤρχετο τοιοῦδε λόγον·

“Παῖδες ἐμοὶ, καὶ πάντες οἱ παρόντες φίλοι, ἐμοὶ
 “μὲν τοῦ βίου τὸ τέλος ἤδη πάρεστιν (ἐκ πολλῶν τοῦτο
 10 “σαφῶς γιγνώσκω) ὑμᾶς δὲ χρῆ, ὅταν τελευτήσω,
 “ὥσπερ εὐδαίμονος ἐμοῦ καὶ λέγειν καὶ ποιεῖν πάντα.
 “Ἐγὼ γάρ, παῖς τε ὦν, τὰ ἐν παισὶ νομιζόμενα καλὰ
 “δοκῶ κεκαρπῶσθαι· ἐπεὶ τε ἤδησα, τὰ ἐν νεανίσκοις·
 “τέλειός τε ἀνὴρ γενόμενος, τὰ ἐν ἀνδράσι. ² Σὺν
 15 “τῷ χρόνῳ τε προϊόντι αἰεὶ συναυξανομένην ἐπιγιγνώσ-
 “κειν ἐδόκουν καὶ τὴν ἐμὴν δύναμιν ὥστε καὶ τοῦμὸν γῆ-
 “ρας οὐδεπώποτε ἡσθόμην τῆς ἐμῆς νεότητος ἀσθενέστε-
 “ρον γιγνόμενον· καὶ οὐτ' ἐπιχειρήσας, οὐτ' ἐπιθυμήσας
 “οἶδα, ὅτουν ἡτύχησα. Καὶ τοὺς μὲν φίλους ἐπαιδὼν δι-
 20 “ἐμοῦ εὐδαίμονας γενομένους, τοὺς δὲ πολεμίους ὑπ' ἐμοῦ
 “δουλωθέντας· καὶ τὴν πατρίδα, πρόσθεν ³ ἰδιωτεύουσαν ἐν
 “τῇ Ἀσίᾳ, νῦν προτετιμημένην καταλείπω· ὦν τ' ἐκτη-
 “σάμην, οὐδὲν οἶδα, ὃ τι οὐ διεσώσαμην. Καὶ τὸν μὲν
 “παρελθόντα χρόνον ἔπραττον οὕτως, ὥσπερ ἡνχόμην
 25 “φόβος δέ μοι συμπαρομαρτῶν, μή τι ἐν τῷ ἐπιόντι
 “χρόνῳ ἢ ἴδοιμι ἢ ἀκούσαιμι ἢ πάθοιμι χαλεπὸν, οὐκ
 “εἶα τελέως μέγα φρονεῖν, ⁴ οὐδ' εὐφραίνεισθαι ἐκπε-
 “πταμένως. Νῦν δ' ἦν τελευτήσω, καταλείπω μὲν ὑμᾶς,
 “ὦ παῖδες, ζῶντας, οὐσπερ ἔδοσαν μοι οἱ θεοὶ γενέσ-
 30 “θαι· καταλείπω δὲ πατρίδα καὶ φίλους εὐδαιμονοῦν-
 “τας· ⁵ ὥστε πῶς οὐκ ἂν ἐγὼ, δικαίως μακαρίζόμενος,
 “τὸν αἰεὶ χρόνον μνήμης τυγχάνοιμι; Δεῖ δὲ καὶ τὴν

“ βασιλείαν μὲ ἤδη ¹ σαφηνίσαντα καταλιπεῖν ὥς ἂν
 “ μὴ, ἀμφίλογος γενομένη, πράγματα ὑμῖν παράσχη.
 “ Ἐγὼ δὲ νῦν φιλῶ μὲν ἀμφοτέρους ὑμᾶς ὁμοίως, ὃ
 “ παῖδες· τὸ δὲ προβουλεύειν καὶ προσηγεῖσθαι, ἐφ’ ὃ τι
 “ ἂν καιρὸς δοκῇ εἶναι, τοῦτο προστάττω τῷ προτέρῳ γε- 5
 “ νομένῳ, καὶ πλειόνων, κατὰ τὸ εἰκὸς, ἐμπείρῳ. Ἐπαι-
 “ δεύθην δὲ καὶ αὐτὸς οὕτως ὑπὸ τῆσδε τῆς ἐμῆς τε καὶ
 “ ὑμετέρας πατρίδος, τοῖς πρεσβυτέροις, οὐ μόνον ἀδελ-
 “ φοῖς, ἀλλὰ καὶ πολίταις, ² καὶ ὁδῶν καὶ θάκων καὶ
 “ λόγων ὑπέεικιν· καὶ ὑμᾶς δὲ, ὃ παῖδες, οὕτως ἐξ ἀρ- 10
 “ χῆς ἐπαίδευσεν, τοὺς μὲν γεραιτέρους προτιμᾶν, τῶν δὲ
 “ νεωτέρων προτετιμῆσθαι. ³ ὥς οὖν παλαιὰ καὶ εἰθισ-
 “ μένα καὶ ἔννομα λέγοντος ἐμοῦ, οὕτως ἀποδέχεσθε.
 “ Καὶ σὺ μὲν, ὃ Καμβύση, τὴν βασιλείαν ἔχε, θεῶν
 “ τε διδόντων καὶ ἐμοῦ, ὅσον ἐν ἐμοί. σοὶ δὲ, ὃ Ταναοξάρη, 15
 “ σατράπην εἶναι δίδωμι Μήδων τε καὶ Ἀρμενίων, καὶ
 “ τρίτων Καδουσίων. ταῦτα δέ σοι διδούς, νομίζω ἀρχὴν
 “ μὲν μείζω καὶ τοῦνομα τῆς βασιλείας τῷ πρεσβυτέρῳ
 “ καταλιπεῖν, εὐδαιμονίαν δὲ σοὶ ἀλυποτέραν. Ὅποίας
 “ μὲν γὰρ ἀνθρωπίνης εὐφροσύνης ἐπιδεῆς ἔση, οὐχ ὁρῶ 20
 “ ἀλλὰ πάντα σοὶ τὰ δοκοῦντα ἀνθρώπους εὐφραίνειν παρ-
 “ ἔσται. ⁴ Τὸ δὲ δυσκαταπρακτοτέρων ἐρᾶν, καὶ τὸ πολλὰ
 “ μεριμνᾶν, καὶ τὸ μὴ δύνασθαι ἡσυχίαν ἔχειν, κεντριζό-
 “ μενον ὑπὸ τῆς πρὸς τὰμὰ ἔργα φιλονεικίας, καὶ τὸ
 “ ἐπιβουλεύειν καὶ τὸ ἐπιβουλεύεσθαι, ταῦτα τῷ βασι- 25
 “ λεύοντι ἀνάγκη σοῦ μᾶλλον συμπαρομαρτεῖν ἢ, σάφ’
 “ ἴσθι, τῷ εὐφραίνεισθαι πολλὰς ἀσχολίας παρέχει.
 “ ⁵ Οἶσθα μὲν οὖν καὶ σὺ, ὃ Καμβύση, ὅτι οὐ τότε τὸ
 “ χρυσοῦν σκῆπτρον τὸ τὴν βασιλείαν διασῶζόν ἐστιν,
 “ ἀλλ’ οἱ πιστοὶ φίλοι σκῆπτρον βασιλεῦσιν ἀληθέστατον 30
 “ καὶ ἀσφαλέστατον. Πιστοὺς δὲ μὴ νόμιζε φύσει φύεσ-
 “ θαι ἀνθρώπους· (πᾶσι γὰρ ἂν οἱ αὐτοὶ πιστοὶ φαίνοντο,

- “ὅσπερ καὶ τὰλλα τὰ πεφυκότα πᾶσι τὰ αὐτὰ φαίνε-
 “ται) ἀλλὰ τοὺς πιστοὺς τίθεσθαι δεῖ ἕκαστον ἑαυτῷ
 “ἡ δὲ κτῆσις αὐτῶν ἐστὶν οὐδαμῶς σὺν τῇ βίᾳ, ἀλλὰ
 “μᾶλλον σὺν τῇ ἐνέργειᾳ. Εἰ οὖν καὶ ἄλλους τινὰς
 5 “πειράσῃ . συμφύλακας τῆς βασιλείας ποιεῖσθαι, ¹μη-
 “δαμόθεν πρότερον ἄρχου, ἢ ἀπὸ τοῦ ὁμόθεν γενομένου.
 “Καὶ πολῖταί τοι ἄνθρωποι ἄλλοδαπῶν οἰκειότεροι, καὶ
 “σύσαιτο ἀποσκήνων· οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σπέρματος
 “φύντες, καὶ ὑπὸ τῆς αὐτῆς μητρὸς τραφέντες, καὶ ἐν
 10 “τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ ἀνέκθοντες, καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν γονέων
 “ἀγαπώμενοι, καὶ τὴν αὐτὴν μητέρα καὶ τὸν αὐτὸν πα-
 “τέρα προσαγορεύοντες,—πῶς οὐ πάντων οὗτοι οἰκειότα-
 “τοι; Μὴ οὖν, ἃ οἱ θεοὶ ὑφήγηται ἀγαθὰ εἰς οἰκειό-
 “τητα ἀδελφοῖς, μάταιά ποτε ποιήσητε, ἀλλ’ ἐπὶ ταῦ-
 15 “τα εὐθὺς οἰκοδομεῖτε ἄλλα φιλικὰ ἔργα· καὶ οὕτως
 “ἂν ἀνυπέρβλητος ἄλλοις ἔσται ἡ ὑμέτερα φιλία.
 “Ἐαυτοῦ τοι κήδεται ὁ προνοῶν ἀδελφοῦ· τίς γὰρ ἄλλῳ
 “ἀδελφός, μέγας ὢν, οὕτω καλὸν, ὥς ἀδελφῷ; τίς
 “δ’ ἄλλος τιμῆσεται δὴ ἄνδρα μέγα δυνάμενον; οὕτως,
 20 “ὥς ἀδελφός; τίνα δὲ φοβήσεται τις ἀδικεῖν, ἀδελφοῦ
 “μεγάλου ὄντος, οὕτως ὥς τὸν ἀδελφόν; Μῆτε οὖν
 “θᾶπτον μηδεὶς σου τούτῳ ὑπακουέτω, μήτε προθυμότε-
 “ρον παρέστω· οὐδενὶ γὰρ οἰκειότερα τὰ τούτου οὔτε ἀγα-
 “θὰ, οὔτε δεινὰ, ἢ σοί. Εὐνόει δὲ καὶ τάδε· τίς χαρι-
 25 “σάμενος ἐλπίσαις ἂν μειζόνων τυχεῖν, ἢ τούτῳ; τίς
 “δ’ ἂν βοηθήσας ἰσχυρότερον σύμμαχον ἀντιλάβοις;
 “τίνα δ’ αἰσχίον μὴ φιλεῖν, ἢ τὸν ἀδελφόν; τίνα δὲ
 “ἁπάντων κάλλιον προτιμᾶν, ἢ τὸν ἀδελφόν; ²Μόνον
 “τοι, ὃ Καμβύση, πρῶτον ὄντος ἀδελφοῦ παρ’ ἀδελ-
 30 “φῷ, οὐδὲ φθόνος παρὰ τῶν ἄλλων ἐφικνεῖται.—Ἀλλὰ
 “πρὸς θεῶν πατρῶν, ὃ παῖδες, τιμᾶτε ἀλλήλους, εἴ τι
 “καὶ τοῦ ἐμοὶ χαρίζεσθαι μέλει ὑμῖν. οὐ γὰρ δήπου τούτῳ
 “γε σαφῶς δοκεῖτε εἰδέναι, ὥς οὐδὲν ἔσομαι ἐγὼ ἔτι.
 Voi. I. 11

“ἐπειδὴν τοῦ ἀνθρωπίνου βίου τελευτήσω. Οὐδὲ γὰρ νῦν
 “τοι τὴν γ’ ἐμὴν ψυχὴν ἐωρᾶτε, ἀλλ’, οἷς διεπράττετο,
 “τούτοις αὐτὴν ὥς ἔσαν κατεφωρᾶτε. ¹ Τὰς δὲ τῶν ἄδικα
 “παθόντων ψυχὰς οὕτω κατενοήσατε, οἷους μὲν φόβους
 “τοῖς μαιφόνοις ἐμβάλλουσιν; οἷους δὲ παλαμναίους τοῖς. 5
 “ἀνοσίοις ἐπιπέμπουσι; Τοῖς δὲ φθιμένοις τὰς τιμὰς
 “διαμένειν ἔτι ἂν δοκεῖτε, εἰ μηδενὸς αὐτῶν αἰ ψυχαὶ
 “κύριαί ἦσαν; Οὗτοι ἔγωγε, ὦ παῖδες, οὐδὲ τοῦτο πώ-
 “ποτε ἐπέισθην, ὥς ἡ ψυχὴ, ἕως μὲν ἂν ἐν θνητῷ
 “σώματι ᾖ, ζῇ· ὅταν δὲ τούτου ἀπαλλαγῇ, τέθνηκεν. 10
 “Ὅρῳ γὰρ, ὅτι καὶ τὰ θνητὰ σώματα, ὅσων ἂν ἐν αὐ-
 “τοῖς χρόνον ᾗ ἡ ψυχὴ, ζῶντα παρέχεται. Οὐδέ γε,
 “ὅπως ἄφρων ἔσται ἡ ψυχὴ, ἐπειδὴν τοῦ ἄφρονος σώ-
 “ματος δίχα γένηται, οὐδὲ τοῦτο πέπεισμαι· ἀλλ’, ὅταν
 “ἄκρατος καὶ καθαρὸς ὁ νοῦς ἐκκριθῇ, τότε καὶ φρο- 15
 “νιμώτατον εἰκὸς αὐτὸν εἶναι. Διαλυομένου δὲ ἀν-
 “θρώπου, δηλὰ ἔστιν ἕκαστα ἀπιδόντα πρὸς τὸ ὁμόφυλον,
 “πλὴν τῆς ψυχῆς· αὕτη δὲ μόνη οὔτε παρούσα οὔτε
 “ἀπιούσα ὁρᾶται. Εννοήσατε δὲ, ἔφη, ὅτι ἐγγύτερον
 “μὲν τῷ ἀνθρωπίνῳ θανάτῳ οὐδέν ἐστιν ὕπνου· ἡ δὲ τοῦ 20
 “ἀνθρώπου ψυχὴ τότε δήπου θειοτάτη καταφαίνεται, καὶ
 “τότε τί τῶν μελλόντων προορᾷ· τότε γὰρ, ὥς ἔοικε,
 “μάλιστα ἐλευθεροῦται. Εἰ μὲν οὖν οὕτως ἔχει ταῦτα,
 “ὥσπερ ἐγὼ οἶομαι, καὶ ἡ ψυχὴ καταλείπει τὸ σῶμα,
 “καὶ τὴν ἐμὴν ψυχὴν καταισχύμενοι, ποιεῖτε, ὦ ἐγὼ 25
 “δέομαι. Εἰ δὲ μὴ οὕτως, ἀλλὰ μένουσα ἡ ψυχὴ ἐν
 “τῷ σώματι συναποθνήσκει,—ἀλλὰ θεοὺς γε τοὺς αἰεὶ
 “ὄντας, καὶ πάντ’ ἐφορῶντας, καὶ πάντα δυναμένους,
 “οἳ καὶ τὴν τῶν ὄλων τήνδε τάξιν συνέχουσιν ἀτριβῇ
 “καὶ ἀγήρατον καὶ ἀναμάρτητον, καὶ ὑπὸ κάλλους 30
 “καὶ μεγέθους ἀδιήγητον, τούτους φοβούμενοι, μήτε ἀσε-
 “βὲς μηδὲν, μηδὲ ἀνόσιον, μήτε ποιήσητε, μήτε βουλεύ-

- “σητε. Μετὰ μέντοι θεοὺς, καὶ ἀνθρώπων τὸ πᾶν γένος
 “τὸ αἰεὶ ἐπιγιγνόμενον αἰδεῖσθε. οὐ γὰρ ἐν σκότῳ ὑμᾶς
 “οἱ θεοὶ ἀποκρύνονται, ἀλλ’ ἐμφανῇ πᾶσιν ἀνάγκη αἰεὶ
 “ζῆν τὰ ὑμέτερα ἔργα· ἃ, ἣν μὲν καθαρὰ καὶ ἔξω τῶν
 5 “ἀδίκων φαίνονται, δυνατοὺς ὑμᾶς ἐν πᾶσιν ἀνθρώποις
 “ἀναδείξει· εἰ δὲ εἰς ἀλλήλους ἀδικόν τι φρονήσετε, ἐκ
 “πάντων ἀνθρώπων ¹ τὸ ἀξιόπιστοι εἶναι ἀποβαλεῖτε.
 “Οὐδεὶς γὰρ ἂν ἔτι πιστεῦσαι δύναιτο ὑμῖν, οὐδ’ εἰ
 “πάννυ προθυμοῖτο, ἰδὼν ἀδικούμενον τὸν μάλιστα φιλῖα
 10 “προσῆκοντα. ² Εἰ μὲν οὖν ἐγὼ ὑμᾶς ἱκανῶς διδάσκω,
 “οἷους χρὴ πρὸς ἀλλήλους εἶναι—εἰ δὲ μὴ, καὶ παρὰ
 “τῶν προγεγενημένων μανθάνετε· αὕτη γὰρ ἀρίστη δι-
 “δασκαλία. Οἱ μὲν γὰρ πολλοὶ διαγεγέννηται φίλοι μὲν
 “γονεῖς παισὶ, φίλοι δὲ ἀδελφοὶ ³ ἀδελφοῖς· ἥδη δὲ τινες
 15 “τούτων καὶ ἐναντία ἀλλήλοις ἔπραξαν. ὁποτέρους ἂν
 “οὖν αἰσθάνησθε τὰ πραχθέντα συννεγκόντα, ταῦτα δὴ
 “αἰρούμενοι, ὀρθῶς ἂν βουλευοίσθε.—Καὶ τούτων μὲν
 “ἴσως ἥδη ἄλλις.—Τὸ δ’ ἐμὸν σῶμα, ὃ παῖδες, ὅταν τε-
 “λευτήσω, μήτε ἐν χρυσῷ θῆτε, μήτε ἐν ἀργύρῳ, μήτε
 20 “ἐν ἄλλῳ μηδενί· ἀλλὰ τῇ γῇ ὡς τάχιστα ἀπόδοτε.
 “Τί γὰρ τούτου μακαριώτερον, τοῦ γῇ μυχθῆναι, ἢ
 “πάντα μὲν τὰ καλὰ, πάντα δὲ τὰ γαθαὰ φύει τε καὶ
 “τρέφει; Εγὼ καὶ ἄλλως φιλάνθρωπος ἐγενόμην, καὶ
 “νῦν ἠδέως ⁴ ἂν μοι δοκῶ κοινωνῆσαι τοῦ εὐεργετοῦντος
 25 “ἀνθρώπου.—⁵ Ἀλλὰ γὰρ ἥδη, ἔφη, ἐκλείπειν μοι φαί-
 “νεται ἡ ψυχὴ, ⁶ ὁθενπερ, ⁷ ὡς ἔοικε, πᾶσιν ἀρχεται
 “ἀπολείπουσα. Εἴ τις οὖν ὑμῶν ἢ δεξιᾶς βούλεται τῆς
 “ἐμῆς ἅψασθαι, ἢ ὄμμα τοῦμόν ζῶντος ἔτι προσιδεῖν
 “ἐθέλει, προσίτω· ὅταν δ’ ἐγὼ ἐγκαλῶμαι, αἰτούμαι
 30 “ὑμᾶς, ὃ παῖδες, μηδεὶς ἔτ’ ἀνθρώπων τοῦμόν σῶμα
 “ιδέτω, μηδ’ αὐτοὶ ὑμεῖς. Πέρσας μέντοι πάντας καὶ
 “τοὺς συμμάχους ἐπὶ τὸ μνήμα τοῦμόν παρακαλεῖτε,

“συνησθησομένους ἐμοί, ὅτι ἐν τῷ ἀσφαλεῖ ἤδη ἔσθαι,
“ὥς μηδὲν ἂν ἔτι κακὸν παθεῖν, μήτε ἦν μετὰ τοῦ θεοῦ
“γένωμαι, μήτε ἦν μηδὲν ἔτι ὧς ὅποσοι δ’ ἂν ἔλθωσι,
“τούτους εὖ ποιήσαντες, ¹ ὅποσα ἐπ’ ἀνδρὶ εὐδαίμονι νομί-
“ζεται, ἀποπέμπετε. Καὶ τοῦτο, ἔφη, ² μέμνησθέ μου 5
“τελευταῖον—Τοὺς φίλους εὐεργετοῦντες, καὶ τοὺς ἐχ-
“θροὺς δυνήσεσθε κολάζειν.—Καὶ χαίρετε, ὦ φίλοι παῖ-
“δες, καὶ τῇ μητρὶ ³ ἀπαγγέλλετε ὥς παρ’ ἐμοῦ καὶ
“πάντες δὲ οἱ παρόντες καὶ οἱ ἀπόντες φίλοι χαίρετε.”
Ταῦτ’ εἰπὼν, καὶ πάντας δεξιωσάμενος, συνεκαλύψατο, 10
καὶ οὕτως ἐτελεύτησεν. ~

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

¹ ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ Α.

[EX EDIT. THOMAE HUTCHINSON. OXON. 1735. 410.]

ΔΑΡΕΙΟΥ καὶ Παρυσάτιδος ² γίγνονται παῖδες δύο. πρεσβύτερος μὲν Ἀρταξέρξης, νεώτερος δὲ Κύρος. Ἐπεὶ δὲ ἡσθένει Δαρεῖος, καὶ ὑπώπτενε τελευτὴν τοῦ βίου, ἰδούλετο τῷ παιδὲ ἀμφοτέρῳ παρεῖναι. Ο μὲν οὖν πρεσ-
5 βύτερος ³ παρῶν ἐτύγγανε· ⁴ Κύρον δὲ μετεπέμπετο ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, ἧς αὐτὸν ⁵ σατράπην ἐποίησε· καὶ στρατηγὸν δὲ αὐτὸν ἀπέδειξε πάντων, ὅσοι εἰς Καστωλοῦ πεδῖον ἀθροίζονται. Αναβαίνει οὖν ὁ Κύρος, λαβὼν Τισσαφέρνην ὡς φίλον καὶ, τῶν Ἑλλήνων δὲ ἔχων ⁶ ὀπλίτας, ἀνέβη,
10 τριακοσίους, ἄρχοντα δὲ αὐτῶν Ξενίαν Παρδάρσιον.

Ἐπειδὴ δὲ ἐτελεύτησε Δαρεῖος, καὶ ⁷ κατέστη εἰς τὴν βασιλείαν Ἀρταξέρξης, Τισσαφέρνης διαβάλλει τὸν Κύρον πρὸς τὸν ἀδελφόν, ὡς ἐπιβουλευοὶ αὐτῷ. Ὁ δὲ πεί-
θεταί τε καὶ συλλαμβάνει Κύρον, ὡς ἀποκτενῶν· ἡ δὲ
15 μήτηρ, ⁸ ἐξαιτησαμένη αὐτὸν, ἀποπέμπει πάλιν ἐπὶ τὴν ἀρχήν. Ὁ δ', ὡς ἀπῆλθε κινδυνεύσας καὶ ἀτιμασθεῖς, ⁹ βουλευέται, ὅπως μήποτε ἔτι ἔσται ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ, ἀλλ', ἣν δύνηται, βασιλεύσει αὐτ' ἐκείνου. Παρύσατις μὲν δὴ ἡ μήτηρ ¹⁰ ὑπῆρχε τῷ Κύρῳ, φιλοῦσα αὐτὸν μᾶλλον, ἢ
20 τὸν βασιλεύοντα Ἀρταξέρξην. Ὅστις δ' ἀφικνεῖτο τῶν παρὰ βασιλέως πρὸς αὐτὸν, πάντας οὕτω διατιθεῖς ἀνε-
πέμπετο, ὥσθ' ἑαυτῷ μᾶλλον φίλους εἶναι, ἢ βασιλεῖ.

Καὶ τῶν παρ' ἐαυτῷ δὲ βαρβάρων ἐπεμελεῖτο, ὥς πολε-
 μεῖν τε ἱκανοὶ ¹ εἴησαν, καὶ εὐνοϊκῶς ἔχοιεν αὐτῷ. Τὴν
 δὲ Ἑλληνικὴν δύναμιν ἡθροίζεν, ² ὥς μάλιστα ἐδύνατο
 ἐπικρουπτόμενος, ὅπως ³ ὅτι ἀπαρασκευαστότατον λάβοι βα-
 σιλέα. ⁴ Ὅτε οὖν ἐποιεῖτο τὴν συλλογὴν, ὁπόσους εἶχε ⁵
 φύλακας ἐν ταῖς πόλεσι, παρήγγειλε τοῖς φρουράρχοις
 ἐκάστοις λαμβάνειν ἄνδρας Πελοποννησίους, ⁶ ὅτι πλείστους
 καὶ βελτίστους, ⁷ ὥς ἐπιβουλεύοντος Τισσαφέρους ταῖς
 πόλεσι. Καὶ γὰρ ἦσαν αἱ Ἰωνικαὶ πόλεις ⁸ Τισσαφέρους
 τὸ ἀρχαῖον, ἐκ βασιλέως δεδομέναι τότε δ' ⁹ ἀπέστησαν ¹⁰
 πρὸς Κῦρον πᾶσαι, πλην Μιλήτου. Ἐν Μιλήτῳ δ' ὁ
 Τισσαφέρης, προαισθόμενος τὰ αὐτὰ ταῦτα βουλευομέ-
 νους, [ἀποστέλλει πρὸς Κῦρον,] τοὺς μὲν ἀπέκτεινε, τοὺς δ'
 ἐξέβαλεν. Ὁ δὲ Κῦρος, ὑπολαβὼν τοὺς φεύγοντας, συλ-
 λέξας στράτευμα, ἐπολιόρχει Μίλητον καὶ κατὰ γῆν ¹⁵
 καὶ κατὰ θάλατταν, καὶ ἐπειρᾶτο ⁹ κατὰγειν τοὺς ἐκπε-
 πτωκότας.—Αὕτη οὖν ἄλλη πρόφασις ἦν αὐτῷ τοῦ ἀθροί-
 ζειν στράτευμα. Πρὸς δὲ βασιλέα πέμπων, ἡξίου,
 ἀδελφὸς ὢν αὐτοῦ, δοθῆναί οἱ ταύτας τὰς πόλεις μᾶλλον,
 ἢ Τισσαφέρην ἄρχειν αὐτῶν καὶ ἡ μήτηρ συνέπραττεν ²⁰
 αὐτῷ ταῦτα· ὥστε βασιλεὺς τῆς πρὸς ἑαυτὸν ἐπιβουλῆς
 οὐκ ἠσθάνετο, Τισσαφέρνι δὲ ἐνόμιζε πολεμοῦντα αὐτὸν
 ἀμφὶ τὰ στρατεύματα δαπανᾶν ὥστε οὐδὲν ἡχθετο αὐ-
 τῶν πολεμούντων. καὶ γὰρ ὁ Κῦρος ἀπέπεμπε τοὺς γιγνο-
 μένους δασμοὺς βασιλεῖ ἐκ τῶν πόλεων, ὧν ὁ Τισσαφέρ- ²⁵
 ρης ¹⁰ ἐτύγχανεν ἔχων.

Ἄλλο δὲ στράτευμα συνελέγετο αὐτῷ ἐν Χερρόνησῳ,
 τῇ καταντιπέρας Ἀβύδου, ¹¹ τόνδε τὸν τρόπον.—Κλέαρ-
 χος ἦν Λακεδαιμόνιος, φυγάς· τούτῳ συγγενόμενος ὁ
 Κῦρος ἠγάσθη τε αὐτὸν, καὶ δίδωσιν αὐτῷ ¹² μυρίους ³⁰
 δαρεικούς. Ὁ δὲ λαβὼν τὸ χρυσίον, στράτευμα συνέλε-
 ξεν ἀπὸ τούτων τῶν χρημάτων, καὶ ἐπολέμει, ἐκ Χερρό-
 νησου ὁρμώμενος, τοῖς Θραξὶ τοῖς ὑπὲρ Ἑλλησποντον οἰ-

κοῦσι, καὶ ὠφέλει τοὺς Ἕλληνας· ὥστε καὶ χρήματα συνε-
 δάλλοντο αὐτῷ, εἰς τὴν τροφὴν τῶν στρατιωτῶν, αἱ Ἕλλη-
 σποντικαὶ πόλεις ἐκοῦσαι. ¹ Τοῦτο δ' αὖ οὕτω τρεφόμενον
 ἐλάνθανεν αὐτῷ τὸ στράτευμα. Ἀρίστιππος δὲ ὁ Θετ-
 5 ταλὸς ἐτύγγανε ξένος ὢν αὐτῷ, καὶ πιεζόμενος ὑπὸ τῶν
 οἴκοι ἀντιστασιωτῶν, ἔρχεται πρὸς τὸν Κῦρον, καὶ αἰτεῖται
 αὐτὸν εἰς διαχιλίους ξένους, καὶ τριῶν μηνῶν μισθόν, ² ὥς
 οὕτω περιγεγόμενος ἂν τῶν ἀντιστασιωτῶν. Ὁ δὲ Κῦρος
 δίδωσιν αὐτῷ εἰς τετρακισχιλίους, καὶ ἑξ μηνῶν μισθόν
 10 καὶ δεῖται αὐτῷ ³ μὴ πρόσθεν καταλῦσαι πρὸς τοὺς ἀντι-
 στασιώτας, πρὶν ἂν αὐτῷ συμβουλευσῇται. Οὕτω δὲ αὖ
 τὸ ἐν Θετταλίᾳ ⁴ ἐλάνθανεν αὐτῷ τρεφόμενον στράτευμα.
 Πρόξενον δὲ τὸν Βοιωτίον, φίλον ὄντα αὐτῷ, ἐκέλευσε,
 λαβόντα ἄνδρας ὅτι πλείστους, παραγενέσθαι, ὥς ἐπὶ Πει-
 15 σίδας βελόμενος στρατεύεσθαι, ὥς πράγματα παρεχόντων
 Πεισιδῶν τῇ ἑαυτοῦ χώρα. Σοφαίνετον δὲ τὸν Στυμφά-
 λιον, καὶ Σωκράτην τὸν Ἀχαιὸν, ξένους ὄντας καὶ τέτους,
 ἐκέλευσεν ἄνδρας λαβόντας ἐλθεῖν ὅτι πλείστους, ὥς πολε-
 μήσων Τισσαφέρην σὺν τοῖς φυγάσι τῶν Μιλησίων. Καὶ
 20 ἐποιοῦν οὕτως οὗτοι.

Ἐπεὶ δ' ἐδόκει αὐτῷ ἤδη ⁵ παρεύεσθαι ἄνω, τὴν μὲν
 πρόφασιν ἐποιεῖτο, ὥς Πεισίδας βουλόμενος ἐκβαλεῖν
 παντάπασιν ἐκ τῆς χώρας καὶ ἀθροίζει ὥς ἐπὶ τούτους
 τό τε βαρβαρικὸν καὶ τὸ Ἑλληνικὸν ἐνταῦθα στράτευμα.
 25 καὶ παραγγέλλει τῷ τε Κλεάρχῳ, λαβόντι, ἦκειν, ὅσον
 ἦν αὐτῷ στράτευμα· καὶ τῷ Ἀριστίππῳ, ⁶ συναλλαγέντι
 πρὸς τοὺς οἴκοι, ἀποπέμψαι πρὸς ἑαυτὸν, ὃ εἶχε στράτευ-
 μα. καὶ Ξενίᾳ τῷ Ἀρκάδι, ὃς αὐτῷ προειστήκει τοῦ ἐν
 ταῖς πόλεσι ⁷ ξενικοῦ, ἦκειν παρήγγειλε, λαβόντα τοὺς
 30 ἄνδρας, πλὴν ὅπόσοι ἱκανοὶ εἴησαν τὰς ἀκροπόλεις φυ-
 λάττειν. Ἐκάλεσε δὲ καὶ τοὺς Μίλητον πολιορκοῦντας
 καὶ τοὺς φυγάδας ἐκέλευσε σὺν αὐτῷ στρατεύεσθαι, ὑπο-

σχομένοις αὐτοῖς, εἰ καλῶς ¹ καταπράξειεν, ἐφ' ᾧ ἐστρα-
 τεύετο, μὴ πρόσθεν παύσασθαι, πρὶν αὐτοὺς καταγάγοι
 οἰκαδε. Οἱ δὲ ἡδέως ἐπείθοντο· (ἐπίστευον γὰρ αὐτῷ) ⁴
 καὶ λαβόντες τὰ ὄπλα, προσήεσαν εἰς Σάρδεις. Ξενίας
 μὲν δὴ, τοὺς ἐκ τῶν πόλεων λαβὼν, παρεγένετο εἰς Σάρ- 5
 δεις, ὀπλίτας εἰς τετρακισχιλίους· Πρόξενος δὲ παρῆν,
 ἔχων ὀπλίτας μὲν εἰς πεντακοσίους καὶ χιλίους, γυμνήτας
 δὲ πεντακοσίους· Σοφαίνετος δὲ ὁ Στυμφάλιος, ὀπλίτας
 ἔχων χιλίους· Σωκράτης δὲ ὁ Ἀχαιῶς, ὀπλίτας ἔχων ὡς
 πεντακοσίους· Πασίων δὲ ὁ Μεγαρεὺς, εἰς ἑπτακοσίους 10
 ἔχων ἄνδρας, παρεγένετο· ἦν δὲ καὶ οὗτος καὶ ὁ Σωκράτης
² τῶν ἀμφὶ Μίλητον στρατευομένων. Οὗτοι μὲν εἰς Σάρ-
 δεις αὐτῷ ἀφίκοντο. Τισσαφέρνης δὲ, κατανοήσας ταῦ-
 τα, καὶ μείζονα ἡγησάμενος εἶναι, ἢ ὡς ἐπὶ Πεισίδας,
 τὴν παρασκευὴν, πορεύεται ³ ὡς βασιλέα, ⁴ ἢ ἐδύνατο 15
 τάχιστα, ἱππέας ἔχων ὡς πεντακοσίους. Καὶ βασιλεὺς
 μὲν δὴ, ἐπεὶ ἤκουσε παρὰ Τισσαφέρνους τὸν Κύρου στόλον,
 ἀντιπαρεσκευάζετο.

Κῦρος δὲ ἔχων, οὓς εἶπον, ὥρματο ἀπὸ Σάρδεων καὶ
⁵ ἐξελαύνει διὰ τῆς Λυδίας, ⁶ σταθμοὺς τρεῖς, ⁷ παρασάγ- 20
 γας εἴκοσι καὶ δύο, ἐπὶ τὸν Μαίανδρον ποταμόν. Τούτου
 τὸ εὖρος δύο ⁸ πλέθρα· γέφυρα δὲ ἐπὶ ἑξενγμένη πλοίοις
 ἑπτά. Τούτον διαβάς, ἐξελαύνει διὰ Φρυγίας, σταθμὸν
 ἓνα, παρασάγγας ὀκτώ, εἰς ⁹ Κολουσσάς, πόλιν οἰκουμένην,
 εὐδαίμονα καὶ μεγάλην. Ενταῦθα ἔμεινεν ἡμέρας ἑπτά 25
 καὶ ἤκει Μένων ὁ Θετταλὸς, ἔχων ὀπλίτας χιλίους, καὶ
¹⁰ πελταστὰς πεντακοσίους, Δόλοπας καὶ Αἰνιᾶνας καὶ
 Ολυνθίους. Εντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς τρεῖς, παρα-
 σάγγας εἴκοσιν, εἰς Κελαινάς, τῆς Φρυγίας πόλιν οἰκου-
 μένην, μεγάλην καὶ εὐδαίμονα. Ενταῦθα Κύρῳ βασί- 30
 λεια ἦν, καὶ παράδεισος μέγας, ἀγρίων θηρίων πλήρης,
 ἃ ἐκεῖνος ἐθήρευνεν ἀπὸ ἵππου, ὅποτε γυμνάσαι βούλοιο

ξαυτὸν τε καὶ τοὺς ἵππους. Διὰ μέσον δὲ τοῦ παρα-
 δείσου ρεῖ ὁ Μαίανδρος ποταμός· αἱ δὲ πηγαὶ αὐτοῦ
 εἰσιν ἐκ τῶν βασιλείων· ρεῖ δὲ καὶ διὰ τῆς Κελαινῶν
 πόλεως. Ἔστι δὲ καὶ μεγάλου βασιλέως βασιλεία· ἐν
 5 Κελαιναῖς ἐρυμνά, ἐπὶ ταῖς πηγαῖς τοῦ Μαρσίου ποτα-
 μού, ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει. ρεῖ δὲ καὶ οὗτος διὰ τῆς πόλεως,
 καὶ ¹ ἐμβάλλει εἰς τὸν Μαίανδρον· τοῦ δὲ Μαρσίου τὸ
 εὖρος εἴκοσι καὶ πέντε ποδῶν. Ἐνταῦθα λέγεται Ἀπόλ-
 λων ἐκδεῖραι Μαρσίαν, νικήσας ἐρίζοντά οἱ περὶ σοφίας,
 10 καὶ τὸ δέρμα κρεμάσαι ἐν τῷ ἄντρῳ, ὅθεν αἱ πηγαὶ
 διὰ δὲ τοῦτο ὁ ποταμὸς καλεῖται Μαρσύας. Ἐνταῦθα
 Ἄρξεης, ὅτε ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἤττηθείς τῇ μάχῃ ἀπε-
 χῶρει, λέγεται οἰκοδομῆσαι ταῦτά τε τὰ βασιλεία,
 καὶ τὴν Κελαινῶν ἀκρόπολιν. Ἐνταῦθα ἔμεινε Κῦρος
 15 ἡμέρας τριάκοντα· καὶ ἦκε Κλέαρχος ὁ Λακεδαιμόνιος,
 φηγάς, ἔχων ὀπλίτας χιλίους, καὶ πελταστὰς Θοῤῃκας
 ὀκτακοσίους, καὶ τοξότας Κρητάς διακοσίους. Ἀμα δὲ
 καὶ Σωσίας παρῆν ὁ Συρακούσιος, ἔχων ὀπλίτας χι-
 λίους· καὶ Σοφαίνετος ὁ Ἀρκάς, ἔχων ὀπλίτας χιλίους.
 20 Ἐνταῦθα Κῦρος ἐξέτασιν, καὶ ἀριθμὸν τῶν Ἑλλήνων
 ἐποίησεν ἐν τῷ παραδείσῳ, καὶ ἐγένοντο οἱ σύμπαντες,
 ὀπλῖται μὲν μύριοι καὶ χίλιοι, πελτασταὶ δὲ ἀμφὶ τοὺς
 δισχιλίους.

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς δύο, παρασάγγας δέκα,
 25 εἰς Πέλτας, πόλιν οἰκουμένην. Ἐνταῦθα ἔμεινεν ἡμέρας
 τρεῖς ἐν αἷς Ξενίας ὁ Ἀρκάς ² τὰ Λύκαια ἔθυσε, καὶ
 ἀγῶνα ἔθηκε· τὰ δὲ ἄθλα ἦσαν ³ σιλεγγίδες χρυσαῖ
 ἐθεώρει δὲ τὸν ἀγῶνα καὶ Κῦρος. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει
 σταθμοὺς δύο, παρασάγγας δώδεκα, εἰς ⁴ Κεραμῶν ἀγο-
 30 ράν, πόλιν οἰκουμένην, ἐσχάτην ἐν τῇ Μυσίᾳ χώρα.
 Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας τριά-
 κοντα, εἰς Καῦστρου πεδίων, πόλιν οἰκουμένην. Ἐνταῦθα

ἔμεινεν ἡμέρας πέντε· καὶ τοῖς στρατιώταις ἀφείλετο μισθός, πλεόν ἢ τριῶν μηνῶν καὶ πολλάκις ἰόντες ἐπὶ τὰς θύρας ἀπήτουν. ¹ Ὁ δὲ ἐλπίδας λέγων διῆγε· καὶ δηλὸς ἦν ἀνιώμενος· ² οὐ γὰρ ἦν πρὸς τοῦ Κύρου τρόπου, ἔχοντα μὴ ἀποδιδόναι. Ἐνταῦθα ἀφικνεῖται Ἐπύαξα, ἡ ⁵ Συεννέσιος γυνὴ τοῦ Κιλικῶν βασιλέως, παρὰ Κύρον καὶ ἐλέγετο. Κύρῳ δοῦναι χρήματα πολλὰ. Τῇ οὖν στρατιᾷ τότε ἀπέδωκε Κύρος μισθὸν τεττάρων μηνῶν. Εἶχε δὲ ἡ Κίλισσα καὶ φύλακας περὶ αὐτὴν Κίλικας καὶ Ἀσπενδίους· ἐλέγετο δὲ Κύρον καὶ συγγίνεσθαι τῇ ¹⁰ Κιλίσσῃ.

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς δύο, παρασάγγας δέκα, εἰς Θύμβριον, πόλιν οἰκουμένην. Ἐνταῦθα ἦν παρὰ τὴν ὁδὸν κρήνη ἡ Μίδου καλουμένη, τοῦ Φρυγῶν βασιλέως· ἐφ' ἣ λέγεται Μίδας τὸν Σάτυρον θηρεῦσαι, οἶνω κερὰ ¹⁵ σας αὐτήν. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς δύο, παρασάγγας δέκα, εἰς Τυριαῖον, πόλιν οἰκουμένην· ἐνταῦθα ἔμεινεν ἡμέρας τρεῖς. Καὶ λέγεται δεηθῆναι ἡ Κίλισσα Κύρου, ἐπιδεῖξαι τὸ στρατεύμα ἑαυτῇ. βουλόμενος οὖν ἐπιδεῖξαι, ἐξέτασιν ποιεῖται ἐν τῷ πεδίῳ, τῶν Ἑλλήνων καὶ ²⁰ τῶν βαρβάρων. ³ Ἐκέλευσε δὲ τοὺς Ἕλληνας, ὥς νόμος μὲν τοῖς εἰς μάχην, οὕτω ταχθῆναι καὶ στήναι, συντάξαι δὲ ἕκαστον τοὺς ἑαυτοῦ. Ἐτάχθησαν οὖν ⁴ ἐπὶ τεττάρων εἶχε δὲ τὸ μὲν δεξιὸν Μένων καὶ οἱ σὺν αὐτῷ· τὸ δ' εὐώνυμον Κλέαρχος καὶ οἱ ἐκείνου· τὸ δὲ μέσον οἱ ἄλλοι ²⁵ στρατηγοί. Ἐθεώρει οὖν ὁ Κύρος πρῶτον μὲν τοὺς βαρβάρους, (οἱ δὲ παρήλαννον τεταγμένοι κατ' ἴλας καὶ κατὰ τάξεις,) εἶτα δὲ τοὺς Ἕλληνας, παρελαύνων ἐφ' ἄρματος, καὶ ἡ Κίλισσα ⁵ ἐφ' ἄρμαμάξης. Εἶχον δὲ πάντες κράνη χαλκᾶ, καὶ χιτῶνας φοινικοὺς, καὶ κνημίδας, ³⁰ καὶ τὰς ἀσπίδας ἐκκεκαθαρμένας. ⁶ Ἐπεὶ δὲ πάντας παρήλασε, στήσας τὸ ἄρμα πρὸ τῆς φάλαγγος [μέσης.]

πέμπας Πίγρητα, τὸν ἑρμηνέα, παρὰ τοὺς στρατηγούς
τῶν Ἑλλήνων, ἐκέλευσε προβαλέσθαι τὰ ὄπλα, καὶ ἐπι-
χωρῆσαι ὅλην τὴν φάλαγγα. Οἱ δὲ ταῦτα προεῖπον
τοῖς στρατιώταις· καὶ ἐπεὶ ἐσάλλιψε, προβαλλόμενοι τὰ
5 ὄπλα ἐπήεσαν. ¹ Ἐκ δὲ τούτου, θᾶττον προϊόντων σὺν
κραυγῇ, ² ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου δρόμος ἐγένετο τοῖς στρα-
τιώταις ἐπὶ τὰς σκηνάς. Τῶν δὲ βαρβάρων φόβος πολ-
λοῖς τε καὶ ἄλλοις, καὶ ἥ τε Κίλισσα ἔφυγεν ἐκ τῆς
ἀρμαμάξης· καὶ ³ οἱ ἐκ τῆς ἀγορᾶς, καταλιπόντες τὰ
10 ὄνια, ἔφευγον· οἱ δὲ Ἕλληνες σὺν γέλῳ ἐπὶ τὰς σκη-
νάς ἤλθον. Ἡ δὲ Κίλισσα, ἰδοῦσα τὴν λαμπρότητα
καὶ τὴν τάξιν τοῦ στρατεύματος, ἐθαύμαζε. Κῦρος
δὲ ἦσθη, τὸν ἐκ τῶν Ἑλλήνων εἰς τοὺς βαρβάρους φόβον
ιδὼν.

15 Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας εἴκο-
σιν, εἰς Ἰκόνιον, τῆς Φρυγίας πόλιν ἐσχάτην. Ἐνταῦθα
ἔμεινε τρεῖς ἡμέρας. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει διὰ τῆς Λυ-
καονίας, σταθμοὺς πέντε, παρασάγγας τριάκοντα. Ταύ-
την τὴν χώραν ἐπέτρεψε διαρπάσαι τοῖς Ἕλλησιν, ὥς
20 πολεμίαν οὔσαν. Ἐντεῦθεν ὁ Κῦρος τὴν Κίλισσαν εἰς
Κιλικίαν ἀποπέμπει, τὴν ταχίστην ὁδὸν καὶ συνέπεμψεν
αὐτῇ στρατιώτας, οὓς Μένων εἶχε, καὶ αὐτὸν [Μένωνα τὸν
Θεσσαλόν.] Κῦρος δὲ, μετὰ τῶν ἄλλων, ἐξελαύνει διὰ
Καππαδοκίας, σταθμοὺς τέσσαρας, παρασάγγας εἴκοσι
25 καὶ πέντε, πρὸς Λάναν, πόλιν οἰκουμένην, μεγάλην
καὶ εὐδαίμονα. Ἐνταῦθα ἔμεινε ἡμέρας τρεῖς· ἐν αἷς
Κῦρος ἀπέκτεινεν ἄνδρα Πέρσην, Μεγαφέρνην, ⁴ φοινικι-
στὴν βασίλειον, καὶ ⁵ ἑτερόν τινα τῶν ὑπάρχων δυνάστην,
αἰτιασάμενος ἐπιβουλεύειν αὐτῷ. Ἐντεῦθεν ἐπειρῶντο
30 ⁶ ἐσβάλλειν εἰς τὴν Κιλικίαν· ἥ δὲ εἰσβολὴ ἦν ὁδὸς
ἀμαξιτὸς, ὀρθία ἰσχυρῶς, καὶ ἀμήχανος εἰσελθεῖν στρα-
τεύματι, εἴ τις ἐκώλυνεν. Ἐλέγετο δὲ καὶ Σύνεννεσιν εἶναι

ἐπὶ τῶν ἄκρων, φυλάττοντα τὴν εἰσβολὴν δι' ἃ ἔμεινεν
 ἡμέραν ἐν τῷ πεδίῳ. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἦκεν ἄγγελος
 λέγων, ὅτι λελοιπῶς εἷη Συνέννεσις τὰ ἄκρα, ¹ ἐπεὶ ἦσθετο
 τό τε Μένωνος στρατεύμα, ὅτι ἐν Κιλικίᾳ εἷη εἰσω
 τῶν ὀρέων, καὶ ὅτι τριήρεις ἦκουε περιπλεούσας ἀπὸ Ἰω- 6
 νίας εἰς Κιλικίαν Ταμῶν ἔχοντα, τὰς Λακεδαιμονίων
 καὶ αὐτοῦ Κύρον. Κύρος δ' οὖν ἀνέβη ἐπὶ τὰ ὄρη, σὺ-
 δενὸς κωλύοντος, καὶ εἴλε τὰς σκηνὰς, οὗ ἐφύλαττον
 οἱ Κίλικες. Εντεῦθεν δὲ κατέβαιναν εἰς πεδίον μέγα,
 καλὸν καὶ ἐπιφύτον, καὶ δένδρων παντοδαπῶν ἔμπλουν, ¹⁰
 καὶ ἀμπέλων· πολὺ δὲ καὶ ² σήσαμον καὶ μελίην καὶ
 κέγγρον καὶ πυρούς καὶ κριθὰς φέρει. Ὄρος δ' αὐτὸ
 περιέχει ὄχυρον καὶ ὑψηλὸν πάντα ἐκ θαλάττης εἰς
 θάλατταν.

Καταβάς δὲ διὰ τοῦτο τοῦ πεδίου, ἤλασε σταθμούς ¹⁵
 τέσσαρας, παρασάγγας πέντε καὶ εἴκοσιν, εἰς Ταρσοὺς,
 πόλιν τῆς Κιλικίας μεγάλην καὶ εὐδαίμονα. Ενταῦθα
 ἦσαν τὰ Συνέννεσις βασιλεία, τοῦ Κιλικίων βασιλέως
 διὰ μέσης δὲ τῆς πόλεως ρεῖ ποταμὸς, Κύδνος ὄνομα,
 εὖρος δύο πλέθρων. Ταύτην τὴν πόλιν ἐξέλιπον οἱ ²⁰
 ἐνοικοῦντες, μετὰ Συνέννεσις, ³ εἰς χωρίον ὄχυρον ἐπὶ
 τὰ ὄρη· πλὴν οἱ τὰ καπηλεῖα ἔχοντες ἔμειναν δὲ καὶ
 οἱ παρὰ τὴν θάλατταν οἰκοῦντες ἐν Σόλοις καὶ ἐν
 Ἰσοῖς. Επύαξα δὲ, ἡ Συνέννεσις γυνή, προτέρα Κύ-
 ρου πέντε ἡμέρας εἰς Ταρσοὺς ἀφίκετο. ἐν δὲ τῇ ²⁵
 ὑπερβολῇ τῶν ὀρέων, τῶν εἰς τὸ πεδίον, δύο λόχοι τοῦ
 Μένωνος στρατεύματος ἀπώλοντο. οἱ μὲν ἔφασαν, ἀρ-
 πάξοντάς τι κατακοπῆναι ὑπὸ τῶν Κιλικίων· οἱ δὲ, ὑπο-
 λειφθέντας, καὶ οὐ δυναμένους εὐρεῖν τὸ ἄλλο στρα-
 τεύμα, οὐδὲ τὰς ὁδοὺς, εἴτα πλανωμένους ἀπολέσθαι. ³⁰
 ἦσαν δὲ οὗτοι ἑκατὸν ὀπλῖται. Οἱ δ' ἄλλοι, ἐπειδὴ
 ἦκον, τὴν τε πόλιν τοὺς Ταρσοὺς διήρπασαν, διὰ τὸν

ἐλευθρον τῶν συστρατιωτῶν ὀργιζόμενοι, καὶ τὰ βασι-
 λεια τὰ ἐν αὐτῇ. Κῦρος δὲ, ἐπεὶ εἰσῆλασεν εἰς τὴν
 πόλιν, μετεπέμπετο Σύννεσιν πρὸς ἑαυτόν. Ὁ δὲ οὔτε
 πρότερον οὐδενὶ πω κρείττονι ἑαυτοῦ εἰς χεῖρας ἔλθειν ἔφη·
 5 οὔτε τότε Κῦρος ἵεναι ἤθελε, πρὶν ἢ γυνὴ αὐτὸν ἔπεισε,
 καὶ πίστει ἔλαβε. Μετὰ δὲ ταῦτα, ἐπεὶ σὺνεγένοντο
 ἀλλήλοις, Σύννεσις μὲν Κῦρος ἔδωκε χρήματα πολλὰ
 εἰς τὴν στρατιάν, Κῦρος δ' ἐκείνῳ δῶρα, ἃ νομίζεται
 παρὰ βασιλεῦσι τίμια, ἵππον χρυσοχάλινον, καὶ στρεπ-
 10 τὸν χρυσοῦν, καὶ ψέλλια, καὶ ἀκινάκην χρυσοῦν, καὶ
 στολὴν Περσικὴν,—¹ καὶ τὴν χώραν μηκέτι ἀρπάζεσθαι·
 τὰ δὲ ἡρπασμένα ἀνδράποδα, ἣν πον ἐντυγχάνωσιν, ἀπο-
 λαμβάνειν.

Ἐνταῦθ' ἔμεινε Κῦρος καὶ ἡ στρατιὰ ἡμέρας εἴκοσιν
 15 οἱ γὰρ στρατιῶται ² ἐκ ἔφασαν ἵεναι τοῦ πρόσω· ὑπώπτενον
 γὰρ ἤδη ἐπὶ βασιλείᾳ ἵεναι μισθωθῆναι δὲ οὐκ ἐπὶ τούτῳ
 ἔφασαν. Πρῶτος δὲ Κλέαρχος τοὺς αὐτοῦ στρατιώτας
³ ἐβιάζετο ἵεναι· οἱ δὲ αὐτόν τε ἔβαλλον, καὶ τὰ ὑποζύ-
 για τὰ ἐκείνου, ἐπεὶ ἤρξατο προΐεναι. Κλέαρχος δὲ
 20 τότε μὲν μικρὸν ἐξέφυγε τοῦ μὴ καταπειρωθῆναι· ὕστε-
 ρον δὲ, ἐπεὶ ἔγνω, ὅτι οὐ δυνήσεται βιάσασθαι, συνήγαγεν
 ἐκκλησίαν τῶν αὐτοῦ στρατιωτῶν· καὶ πρῶτον μὲν ἐδάκρυε
 πολὺν χρόνον ἑστώς· (οἱ δὲ ὄρωντες ἐθαύμαζον καὶ ἐσι-
 ῶπων)—εἶτα ἔλεξε τοιαῦτα·

25 “ Ἄνδρες στρατιῶται, μὴ θαυμάζετε, ὅτι ⁴ χαλεπῶς
 “ φέρω τοῖς παροῦσι πράγμασιν. Ἐμοὶ γὰρ Κῦρος ξένος
 “ ἐγένετο, καὶ με, φεύγοντα ἐκ τῆς πατρίδος, τά τε
 “ ἄλλα ἐτίμησε, καὶ μυρίους ἔδωκε δαρεικούς· οὓς ἐγὼ
 “ λαβὼν, οὐκ εἰς τὸ ἴδιον κατεθέμην ἑμοί, ⁵ ἀλλ' οὐδὲ
 30 “ καθηδυνάδθησα, ἀλλ' εἰς ὑμᾶς ἑδαπάνων. Καὶ πρῶ-
 “ τον μὲν πρὸς τοὺς Θερᾶκας ἐπολέμησα, καὶ ὑπὲρ τῆς
 “ Ἑλλάδος ἐτιμωρούμην μεθ' ὑμῶν, ἐκ τῆς Χερῶν ἡσσι

“αὐτοὺς ἐξελαύνων, ¹ βουλομένους ἀφαιρεῖσθαι τοὺς ἐν-
 “οικοῦντας Ἑλλήνας τὴν γῆν. Ἐπειδὴ δὲ Κῦρος ἐκάλει,
 “λαβὼν ὑμᾶς ἐπορευόμην, ἵνα, εἴ τι δέοιτο, ² ὠφελοίην
 “αὐτόν, ἀνθ’ ὧν εὖ ἔπαθον ὑπ’ ἐκείνου. Ἐπεὶ δὲ ὑμεῖς
 “οὐ βούλεσθε συμπορεύεσθαι, ἀνάγκη δὴ μοι, ἢ ὑμᾶς 5
 “προδόντα τῇ Κύρου φιλίᾳ χρῆσθαι, ἢ πρὸς ἐκεῖνον
 “ψευσάμενον ³ μεθ’ ὑμῶν εἶναι. Εἰ μὲν δὴ δίκαια ποι-
 “ήσω, οὐκ οἶδα· αἰρήσομαι δ’ οὖν ὑμᾶς, καὶ σὺν ὑμῖν,
 “ὅ τι ἂν δέῃ, πείσομαι. Καὶ οὐποτ’ ἐρεῖ οὐδεὶς, ὥς
 “ἐγὼ Ἑλλήνας ἀγαγὼν εἰς τοὺς βαρβάρους, προδοὺς τοὺς 10
 “Ἑλλήνας, τὴν τῶν βαρβάρων φιλίαν εἰλόμην. Ἀλλὰ,
 “ἐπεὶ ὑμεῖς ἐμοὶ οὐκ ἐθέλετε πείθεσθαι, οὐδὲ ἔπεισθαι, ἐγὼ
 “σὺν ὑμῖν ἔψομαι, καὶ, ὅ τι ἂν δέῃ, πείσομαι. ⁴ Νο-
 “μίζω γὰρ ὑμᾶς ἐμοὶ εἶναι πατρίδα, καὶ φίλους, καὶ
 “συμμάχους, καὶ σὺν ὑμῖν μὲν ἂν εἶναι τίμιος, ὅπου 15
 “ἂν ᾧ ὑμῶν δ’ ἐξημωθεῖς, οὐκ ἂν ἱκανὸς εἶναι οἶμαι,
 “οὔτ’ ἂν φίλον ὠφεληῖσαι, οὔτ’ ἂν ἐχθρόν ἀλεξήσασθαι.
 “⁵ Ὡς ἐμοῦ οὖν ἰόντος, ὅπη ἂν καὶ ὑμεῖς, οὕτω τὴν γνώμην
 “ἔχετε.” Ταῦτα εἶπεν· οἱ δὲ στρατιῶται, οἱ τε αὐτοῦ
 ἐκείνου, καὶ οἱ ἄλλοι, ταῦτα ἀκούσαντες, ὅτι οὐ φαίη πα- 20
 ρὰ βασιλέα πορεύεσθαι, ἐπήνεσαν· παρὰ δὲ Ξενίου καὶ
 Πασίωνος πλείους ἢ δισχίλιοι, λαβόντες τὰ ὅπλα καὶ τὰ
 σκευοφόρα, ἐστρατοπεδεύσαντο παρὰ Κλεάρχῳ.

⁶ Κῦρος δὲ, τούτοις ἀπορῶν τε καὶ λυπούμενος, μετεπέμ-
 πετο τὸν Κλεάρχον. ὁ δ’ ἵέναι μὲν οὐκ ἤθελε, λάθρα δὲ 25
 τῶν στρατιωτῶν πέμπων αὐτῷ ἄγγελον, ⁷ ἔλεγε θαρσύνειν,
 ὥς καταστησομένων τούτων εἰς τὸ δέον μεταπέμπεσθαι
 δ’ ἐκέλευεν αὐτόν· αὐτὸς δὲ οὐκ ἔφη ἵέναι. Μετὰ δὲ
 ταῦτα συναγαγὼν τὸς αὐτοῦ στρατιώτας,—καὶ τοὺς προσ-
 ελθόντας αὐτῷ, καὶ τῶν ἄλλων τὸν βουλόμενον,—ἔλεξε 30
 τοιᾶδε·

“Ἄνδρες στρατιῶται, τὰ μὲν δὴ Κύρου δῆλον ὅτι οὕτως

“ἔχει πρὸς ἡμᾶς, ὥσπερ τὰ ἡμέτερα πρὸς ἐκείνον· οὔτε
 “γὰρ ἡμεῖς ἔτι ἐκείνου στρατιῶται, (ἐπεὶ γε οὐ συνεπόμεθα
 “αὐτῷ,) οὔτε ἐκείνος ἡμῖν ἔτι μισθοδότης. Ὅτι μέντοι
 “ἀδικεῖσθαι νομίζει ὑφ’ ἡμῶν, οἶδα· ὥστε καὶ, μεταπεμπο-
 5 “μένον αὐτοῦ, οὐκ ἐθέλω ἐλθεῖν, ¹ τὸ μὲν μέγιστον, αἰσχυν-
 “νόμενος, ὅτι σύννοδα ἐμαντῷ πάντα ἐψευσμένος αὐ-
 “τόν· ἔπειτα δὲ καὶ δεδιώς, μὴ, λαβὼν με, ² δίκην ἐπιθῇ,
 “ὣν νομίζει ὑπ’ ἐμοῦ ἡδικῆσθαι. Ἐμοὶ οὖν δοκεῖ οὐχ ὥρα
 “εἶναι ἡμῖν καθεῦδεν, οὐδ’ ἀμελεῖν ἡμῶν αὐτῶν, ἀλλὰ
 10 “βουλευέσθαι, ὃ τι χρὴ ποιεῖν ἐκ τούτων. Καὶ εἴτε μέ-
 “νομεν αὐτοῦ, σκεπτέον μοι δοκεῖ εἶναι, ὅπως ἀσφαλέ-
 “στατα μένωμεν· εἴτε δὴ δοκεῖ ἀπιέναι, ὅπως ἀσφαλέ-
 “στατα ἀπίωμεν, καὶ ὅπως τὰ ἐπιτήδεια ἔξομεν· ἄνευ
 “γὰρ τούτων, οὔτε στρατηγοῦ οὔτε ιδιώτου ὄφελος οὐδέν.
 5 “Ὁ δὲ ἀνὴρ πολλοῦ μὲν ἄξιος φίλος, ὃ ἂν φίλος ᾖ·
 “χαλεπώτατος δ’ ἐχθρὸς, ὃ ἂν πολέμιος ᾖ. Ἐτι δὲ
 “δύναμιν ἔχει καὶ πεζὴν καὶ ἱππικὴν καὶ ναυτικὴν, ἣν
 “πάντες ὁμοίως ὀρῶμέν τε καὶ ἐπιστάμεθα· καὶ γὰρ οὐδὲ
 “πόρρω δοκοῦμέν μοι αὐτοῦ καθέζεσθαι· ὥστε ὥρα λέ-
 20 “γειν, ὃ τι τίς γινώσκει ἄριστον εἶναι.” Ταῦτ’ εἰπὼν,
 “ἐπαύσατο.

Ἐκ δὲ τούτῃ ἀνίσταντο, οἱ μὲν ἐκ τοῦ αὐτομάτου, λέξον-
 τες, ἃ ἐγίνωσκον· οἱ δὲ καὶ ὑπ’ ἐκείνου ἐγκέλευστοι, ἐπι-
 δεικνύντες, ³ οἷα εἴη ἀπορία, ἄνευ τῆς Κύρου γνώμης, καὶ
 25 μένειν καὶ ἀπιέναι. Εἰς δὲ δὴ εἶπε, προσποιούμενος σπεύ-
 δειν ὥς τάχιστα πορεύεσθαι εἰς τὴν Ἑλλάδα, στρατηγὸς
 μὲν ἐλέσθαι ἄλλους ὥς τάχιστα, εἰ μὴ βούλεται Κλέαρχος
 ἀπάγειν τὰ δ’ ἐπιτήδεια ἀγοράζεσθαι, (ἡ δ’ ἀγο-
 ρὰ ἦν ἐν τῷ βαρβαρικῷ στρατεύματι,) καὶ ⁴ συσκευ-
 30 ἄζεσθαι· ἐλθόντας δὲ Κύρον αἰτεῖν πλοῖα, ὥς ἀποπλέοιεν·
 εἰ δὲ μὴ διδῶ ταῦτα, ἡγεμόνα αἰτεῖν Κύρον, ὅστις ὥς
 διὰ φιλίας τῆς χώρας ἀπάξει· εἰ δὲ μὴδὲ ἡγεμόνα

διδῶ, συντάττεσθαι ¹ τὴν ταχίστην πέμψαι δὲ καὶ προκαταληψομένους τὰ ἄκρα, ὅπως ² μὴ φθάσωσι μήτε ὁ Κύρος μήτε οἱ Κίλικες καταλαβόντες· ὧν πολλοὺς καὶ πολλὰ χρήματα ἔχομεν ἡρπακότες. Οὗτος μὲν δὴ τοιαῦτα εἶπε· μετὰ δὲ τοῦτον Κλέαρχος εἶπε τοσοῦτον 5

³ Ὡς μὲν στρατηγήσοντα ἐμὲ ταύτην τὴν στρατηγίαν, μηδεὶς ὑμῶν λεγέτω· (πολλὰ γὰρ ἐνορῶ, δι' ἃ ἐμοὶ τοῦτο οὐ ποιητέον) ὥς δὲ—τῷ ἀνδρὶ, ὃν ἂν ἔλῃσθε, πείσομαι ἢ δυνατόν μάλιστα· ἵνα εἰδῇτε, ὅτι καὶ ἄρχεσθαι ἐπίσταμαι, ὥς τις καὶ ἄλλος μάλιστα ἀνθρώπων. Μετὰ 10 δὲ τοῦτον ἄλλος ἀνέστη, ἐπιδεικνὺς μὲν τὴν εὐήθειαν τοῦ τὰ πλοῖα αἰτεῖν κελεύοντος, ὥσπερ πάλιν τὸν στόλον Κύρου μὴ ποιουμένον· ἐπιδεικνὺς δὲ, ὥς εὐήθες εἴη, ἡγεμόνα αἰτεῖν παρὰ τούτου, ⁴ ὃ λυμαινόμεθα τὴν πράξιν. Εἰ δέ τι καὶ τῷ ἡγεμόνι πιστεύσομεν, ὃ ἂν Κύρος δῶ, τί κα- 15 λύει, καὶ τὰ ἄκρα ἡμῖν κελεύειν Κύρον προκαταλαμβάνειν; Εγὼ γὰρ ⁵ ὁκνοίην μὲν ἂν εἰς τὰ πλοῖα ἐμβαίνειν, ἃ ἡμῖν δοίη, μὴ ἡμᾶς αὐταῖς ταῖς τριήρεσι καταδύσῃ φοβοέμην δ' ἂν τῷ ἡγεμόνι, ὃ ἂν δοίη, ἐπεσθαι, μὴ ἡμᾶς ἀγάγοι, ὅθεν οὐχ οἷόν τε ἔσται ἐξελθεῖν· βου- 20 λοίμην δ' ἂν, ἄκοντος ἀπὼν Κύρου, λαθεῖν αὐτὸν ἀπελθάν· ὃ οὐ δυνατόν ἐστιν.—Ἀλλ' ἔγωγε φημὶ ταῦτα μὲν φλυαρίας εἶναι· δοκεῖ δέ μοι, ἄνδρας ἐλθόντας πρὸς Κύρον, οἵτινες ἐπιτήδαιοι, σὺν Κλεάρχῳ, ἐρωτᾶν ἐκείνον, τί βούλεται ἡμῖν χρῆσθαι· καὶ εἰ μὲν ἢ πράξις ἢ 25 παραπλησία, οἷα περ καὶ πρότερον ἐχρήτο τοῖς ξένοις, ἐπεσθαι καὶ ἡμᾶς, καὶ μὴ κακίους εἶναι τῶν πρόσθεν τούτῳ συναναβάντων· εἰ μὲν δὲ μείζων ἢ πράξις τῆς πρόσθεν φαίνεται, καὶ ἐπιπονωτέρα καὶ ⁶ ἐπικινδυνωτέρα, ἀξιοῦν, ἢ πείσαντα ἡμᾶς ἄγειν, ἢ πεισθέντα ⁷ πρὸς φιλίαν ἀφιέναι· 30 οὕτω γὰρ καὶ ἐπόμενοι ἂν φίλοι αὐτῷ καὶ πρόθυμοι ἐποίμεθα, καὶ ἀπίοντες ἀσφαλῶς ἂν ἀπίοιμεν—ὃ τι δ' ἂν

πρὸς ταῦτα λέγει, ἀπαγγεῖλαι δεῦρο ἡμᾶς δ' ἀκούσαν-
τας πρὸς ταῦτα βουλευέσθαι. Ἐδοξε δὲ ταῦτα.

Καὶ ἄνδρας ἐλόμενοι σὺν Κλεάρχῳ πέμπουσιν, οἳ ἡρώ-
των Κύρον τὰ δόξαντα τῇ στρατιᾷ. Ὁ δ' ἀπεκρίνατο,
5 ὅτι ἀκούοι Αβροκόμαν, ἐχθρὸν ἄνδρα, ἐπὶ τῷ Εὐφράτῃ
ποταμῷ εἶναι, ἀπέχοντα δώδεκα σταθμούς· πρὸς τοῦτον
οὖν ἔφη βούλεσθαι ἐλθεῖν· κἂν μὲν ἢ ἐκεῖ, τὴν δίκην
ἔφη χρῆζειν ἐπιθεῖναι αὐτῷ· ἦν δὲ φεύγει, ἡμεῖς ἐκεῖ
πρὸς ταῦτα βουλευσόμεθα. Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα οἱ
10 αἵρετοί, ἀναγγέλλουσι τοῖς στρατιώταις· τοῖς δὲ ὑποψία
μὲν ἦν, ¹ ὅτι ἄγει πρὸς βασιλέα, ὅμως δὲ ἐδόκει ἐπεσ-
θαι. ² Προσαιτουσί δὲ μισθὸν ὁ Κύρος ὑπισχνεῖται ³ ἡμι-
όλιον πᾶσι δώσειν, οὗ πρότερον ἔφερον,—ἀντὶ δαφεικοῦ,
τρία ἡμιδαρειακά, ⁴ τοῦ μηνός, τῷ στρατιώτῃ· ὅτι δ' ἐπὶ
15 βασιλέα ἄγοι, οὐδ' ἐνταῦθ' ἤκουεν οὐδεὶς,—ἐν γε τῷ
φανερῷ.

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμούς δύο, παρασάγγας δέκα,
ἐπὶ τὸν Σάρον ποταμὸν, οὗ ἦν τὸ εὖρος τρία πλέθρα.
Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμὸν ἓνα, παρασάγγας πέντε, ἐπὶ
20 τὸν Πύραμον ποταμὸν, οὗ τὸ εὖρος στάδιον. Ἐντεῦθεν
ἐξελαύνει σταθμούς δύο, παρασάγγας πεντεκαίδεκα, εἰς
Ισσοὺς, τῆς Κιλικίας ἐσχάτην πόλιν, ἐπὶ τῇ θαλάττῃ,
οἰκουμένην, μεγάλην καὶ εὐδαίμονα. Ἐνταῦθα ἔμεινεν
ἡμέρας τρεῖς· καὶ Κύρῳ παρήσαν αἱ ἐκ Πελοποννήσου νῆες,
25 τριάκοντα καὶ πέντε, καὶ ἐπὶ ταύταις ναύαρχος Πυθαγό-
ρας Λακεδαιμόνιος. Ἠγεῖτο δ' αὐτῶν Ταμῶς Αἰγύπ-
τιος ἐξ Εφέσου, ἔχων ναῦς ἑτέρας Κύρου πέντε καὶ εἴκο-
σιν· αἷς ἐπολιόρκει Μίλητον, ὅτι Τισσαφέρνῃ φίλῃ ἦν
καὶ συνεπολέμει Κύρῳ πρὸς αὐτόν. Παρῆν δὲ καὶ Χειρί-
30 σοφος ὁ Λακεδαιμόνιος ἐπὶ τῶν νεῶν, μετὰπεμπτος ὑπὸ
Κύρῳ, ἐπταχόσιους ἔχων ὀπλίτας, ὧν ἐστρατήγει παρὰ
Κύρῳ. Αἱ δὲ νῆες ὥρμουν παρὰ τὴν Κύρου σκηνήν. Ἐν-

ταῦθα καὶ οἱ παρ' Αβροκόμα μισθοφόροι Ἕλληνες ¹ ἀποστάντες ἦλθον παρὰ Κῦρον, τετρακόσιοι ὀπλίται, καὶ συν-εστρατεύοντο ἐπὶ βασιλέα.

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμὸν ἓνα, παρασάγγας πέντε, ἐπὶ πύλας τῆς Κιλικίας καὶ τῆς Συρίας. Ἦσαν δὲ ταῦ- 5
τα δύο τείχη· καὶ τὸ μὲν ἔσωθεν, πρὸ τῆς Κιλικίας, Σύνεννεσις εἶχε καὶ Κιλικῶν φυλακὴ· τὸ δ' ἔξω, τὸ πρὸ τῆς Συρίας, βασιλέως ἐλέγετο φυλακὴ φυλάττειν. Διὰ μέσσω δὲ τούτων ᾔει ποταμὸς, Κέρσος ὄνομα, εὖρος πλέθρον. Ἀπαν δὲ τὸ μέσον τῶν τειχῶν ἦσαν στάδιοι τρεῖς 10 καὶ παρελθεῖν οὐκ ἦν βίβη· ἦν γὰρ ἡ παράοδος στενὴ, καὶ τὰ τεῖχη εἰς τὴν θάλατταν καθήκοντα, ὑπερθεν δὲ ἦσαν ² πέτραι ἡλίβατοι· ἐπὶ δὲ τοῖς τείχεσιν ἀμφοτέρους ³ ἐφεν-στήκεισαν πύλαι. Ταύτης ἕνεκα τῆς παρόδου Κῦρος ταῖς ναῦς μετεπέμψατο, ὅπως ὀπλίτας ⁴ ἀποδιδάσειεν εἰς 15 καὶ ἔξω τῶν πυλῶν, καὶ βιασάμενοι τοὺς πολεμίους παρ-έλθοιεν, εἰ φυλάττειεν ἐπὶ ταῖς Συρίαις πύλαις ὅπερ ᾔετο ποιῆσειν τὸν Αβροκόμαν ὁ Κῦρος, ἔχοντα πολὺ στρατεύμα. Αβροκόμας δὲ οὐ ⁵ τοῦτο ἐποιήσατο, ἀλλ', ἵαπε ἥκουε Κῦρον ἐν Κιλικίᾳ ὄντα, ἀναστρέψας ἐκ Φοι- 20 νίκης παρὰ βασιλέα ἀπήλαυνεν, ἔχων, ὥς ἐλέγετο, τρε-άκοντα μυριάδας στρατιᾶς.

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει διὰ Συρίας, σταθμὸν ἓνα, παρα-σάγγας πέντε, εἰς Μυριάνδρον, πόλιν οἰκουμένην ὑπὸ Φοινίκων, ἐν τῇ θαλάττῃ ἐμπορίων δ' ἦν τὸ χωρίον, καὶ 25 ᾤκουν αὐτάθι ὀλκάδες πολλάί. Ἐνταῦθ' ἔμειναν ἡμέ-ρας ἑπτὰ· καὶ Ξενίας ὁ Ἀρναῖς στρατηγός, καὶ Πασίων ὁ Μεγαρεὺς, ἐμβάντες εἰς πλοῖον, καὶ τὰ πλείστον ᾄξια ἐνθήμενοι, ἀπέπλευσαν, ⁶ ὥς μέντοι πλείστοις ἐδόκει, φι-λοτιμηθέντες, ὅτι τοὺς στρατιώτας αὐτῶν παρὰ Κλέαρ- 30 χον ἀπελθόντας, ὥς ἀπιόντας εἰς τὴν Ἑλλάδα πάλιν, καὶ οὐ πρὸς βασιλέα, εἶα Κῦρος τὸν Κλέαρχον ἔχειν.

Ἐπεὶ δ' οὖν ἦσαν ἀφανεῖς, διήλθεν ὁ λόγος, ὅτι δι-
 ῥωκοὶ αὐτοῦ· Κῦρος τριήρεσι καὶ οἱ μὲν εὐχοντο, ὥς
 πολλοὺς ὄντας, αὐτοὺς ληφθῆναι· ¹ οἱ δ' ᾤκτειρον, εἰ ἀλώ-
 σονται.

- 5 Κῦρος δὲ, συγκαλέσας τοὺς στρατηγούς, εἶπεν “ Ἀπο-
 “ λελοίπασιν ἡμᾶς Ξενίας καὶ Πασίων ἀλλ' εὖ γε μέν-
 “ τοι ἐπιστάσθωσαν, ὅτι ² οὔτε ἀποδεδράκασιν, οἶδα γάρ,
 “ ὅπη οἴχονται οὔτε ἀποπεφεύγασιν, ἔχω γάρ τριήρεις,
 “ ὥστε ἐλεῖν τὸ ἐκείνων πλοῖον. Ἀλλὰ, μὰ τοὺς θεοὺς,
 10 “ οὐκ ἔγωγε αὐτοὺς διώξω οὐδὲ ἐρεῖ οὐδεὶς, ὥς ἐγὼ, ἕως
 “ μὲν ἂν παρῇ τις, χρῶμαι· ἐπειδὰν δὲ ἀπιέναι βού-
 “ ληται, συλλαβὼν καὶ αὐτοὺς κακῶς ποιῶ, καὶ τὰ χρή-
 “ ματα ἀποσυλῶ. Ἀλλὰ ³ ἰόντων [ἂν,] εἰδότες, ὅτι κα-
 “ κίους εἰσὶ περὶ ἡμᾶς, ἢ ἡμεῖς περὶ ἐκείνους. Καίτοι
 15 “ ἔχω γε αὐτῶν καὶ τέκνα καὶ γυναῖκας, ἐν Τράλλεσι
 “ φρουρούμενα· ⁴ ἀλλ' οὐδὲ τούτων στερήσονται, ἀλλ' ἀπο-
 “ λήφονται, τῆς πρόσθεν ἕνεκα περὶ ἐμὲ ἀρετῆς.” Καὶ
 ὁ μὲν ταῦτα εἶπεν· οἱ δὲ Ἕλληνες, εἴ τις καὶ ἀθυμότερος
 ἦν πρὸς τὴν ἀνάβαδιν, ἀκέσαντες τὴν Κύρου ἀρετὴν, ἥδιον
 20 καὶ προθυμότερον συνεπορεύοντο.

Μετὰ δὲ ταῦτα Κῦρος ἐξελαύνει σταθμοὺς τέσσαρας,
 παρασάγγας εἴκοσιν, ἐπὶ τὸν Χάλον ποταμὸν, ὄντα τὸ
 εὖρος πλέθρου, πλήρη δ' ἰχθύων μεγάλων καὶ πρᾶγων,
 οὓς οἱ Σύροι θεὸς ἐνόμιζον, καὶ ἀδικεῖν οὐκ εἶων, οὐδὲ τὰς
 25 περιστεράς. Αἱ δὲ κῶμαι, ἐν αἷς ἐσκήνονν, Παρυσάτι-
 δος ἦσαν, ⁵ εἰς ζώνην δεδομέναι. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει
 σταθμοὺς πέντε, παρασάγγας τριάκοντα, ἐπὶ τὰς πηγὰς
 τοῦ Λαράδακος ποταμοῦ, οὗ τὸ εὖρος πλέθρον. Ἐνταῦθα
 ἦσαν τὰ Βελέσιος βασιλεία, τοῦ Συρίας ἄρξαντος, καὶ
 30 παράδεισος πάννυ μὲγας καὶ καλὸς, ἔχων πάντα, ὅσα
 ὄρεα φύουσι. Κῦρος δ' αὐτὸν ἐξέκοψε, καὶ τὰ βασιλεία
 κατέκαυσεν. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς τρεῖς, παρα-

ταῦθα καὶ οἱ παρ' Αβροκόμα μισθοφόροι Ἕλληνες ἄπο-
στάντες ἦλθον παρὰ Κῦρον, τετρακόσιοι ὀπλίται, καὶ συν-
εστρατεύοντο ἐπὶ βασιλέα.

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμὸν ἓνα, παρασάγγας πέντε,
ἐπὶ πύλας τῆς Κιλικίας καὶ τῆς Συρίας. Ἦσαν δὲ ταῦ-
τα δύο τεῖχη καὶ τὸ μὲν ἔσωθεν, πρὸ τῆς Κιλικίας,
Συέννεσις εἶχε καὶ Κιλικίων φυλακὴ τὸ δ' ἔξω, τὸ πρὸ
τῆς Συρίας, βασιλέως ἐλέγετο φυλακὴ φυλάττειν. Διὰ
μέσον δὲ τούτων ᾗ ποταμὸς, Κέρσος ὄνομα, εὖρος πλέ-
θρον. Ἀπαν δὲ τὸ μέσον τῶν τειχῶν ἦσαν στάδιοι τρεῖς
καὶ παρελθεῖν οὐκ ἦν βία· ἦν γὰρ ἡ πάροδος στενὴ, καὶ
τὰ τεῖχη εἰς τὴν θάλατταν καθήκοντα, ὑπερθεὶν δὲ ἦσαν
ἡ πέτραι ἡλίβατοι· ἐπὶ δὲ τοῖς τείχεσιν ἀμφοτέροισι ἔφεν-
στήκεσαν πύλαι. Ταύτης ἕνεκα τῆς παρόδου Κῦρος τὰς
ναῦς μετεπέμψατο, ὅπως ὀπλίτας ἀποβιβάσειεν ἔξω
καὶ ἔξω τῶν πυλῶν, καὶ βιασάμενοι τοὺς πολεμίους παρ-
έλθοιεν, εἰ φυλάττοιεν ἐπὶ ταῖς Συρίαις πύλαις· ὅπερ
ᾤετο ποιήσῃν τὸν Αβροκόμαν ὁ Κῦρος, ἔχοντα πολὺ
στράτευμα. Αβροκόμας δὲ οὐ τοῦτο ἐποίησατο, ἀλλ',
ὥστε ἤκουε Κῦρον ἐν Κιλικίᾳ ὄντα, ἀναστρέψας ἐκ Φοι-
νίκης παρὰ βασιλέα ἀπήλυνεν, ἔχων, ὥς ἐλέγετο, τε-
ράκοντα μυριάδας στρατιᾶς.

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει διὰ Συρίας, σταθμὸν ἓνα, παρα-
σάγγας πέντε, εἰς Μυρίανδρον, πόλιν οἰκουμένην ὑπὸ
Φοινίκων, ἐν τῇ θαλάττῃ ἐμπόρων δ' ἦν τὸ χωρίον, καὶ
ᾧ ᾤοντο αὐτῷ ὀλκάδες πολλάι. Ἐνταῦθ' ἔμειναν ἡμέ-
ρας ἑπτὰ καὶ Ξενίας ὁ Ἀρκὰς στρατηγός, καὶ Πασίων
ὁ Μεγαρεὺς, ἐμβάντες εἰς πλοῖον, καὶ τὰ πλείστου ἄξια
ἐνθήμενοι, ἀπέπλευσαν, ὥς μέντοι πλείστοις ἐδόκει, φι-
λοτιμηθέντες, ὅτι τοὺς στρατιώτας αὐτῶν παρὰ Κλέαρχον
ἀπελθόντας, ὥς ἀπιόντας εἰς τὴν Ἑλλάδα πάλιν,
καὶ οὐ πρὸς βασιλέα, εἶα Κῦρος τὸν Κλέαρχον ἔχειν.

Ἐπεὶ δ' οὖν ἦσαν ἀφανεῖς, διήλθεν ὁ λόγος, ὅτι δι-
ώκοι αὐτοὺς Κῦρος τριήρεσι· καὶ οἱ μὲν εὐχοντο, ὥς
δολίοις ὄντας, αὐτοὺς ληφθῆναι· ¹ οἱ δ' ᾤκτειρον, εἰ ἀλώ-
σειντο.

- 5 Κῦρος δὲ, συγκαλέσας τοὺς στρατηγούς, εἶπεν· “ Ἀπο-
“ λελοίπασιν ἡμᾶς Ξενίας καὶ Πασίων· ἀλλ' εὖ γε μὲν
“ τοι ἐπιστάσθωσαν, ὅτι ² οὔτε ἀποδεδράκασιν, οἶδα γάρ,
“ ὅπῃ οἶχονται· οὔτε ἀποπεφεύγασιν, ἔχω γὰρ τριήρεις,
“ ὥστε ἐλεῖν τὸ ἐκείνων πλοῖον. Ἀλλὰ, μὰ τοὺς θεοὺς,
10 “ οὐκ ἔγωγε αὐτοὺς διώξω· οὐδὲ ἐρεῖ οὐδεὶς, ὥς ἐγὼ, ὥς
“ μὲν ἂν παρῇ τις, χρῶμαι· ἐπειδὰν δὲ ἀπιέναι βού-
“ ληται, συλλαβὼν καὶ αὐτοὺς κακῶς ποιῶ, καὶ τὰ χρή-
“ ματα ἀποσυνλῶ. Ἀλλὰ ³ ἰόντων [ἂν,] εἰδότες, ὅτι κα-
“ κίους εἰσὶ περὶ ἡμᾶς, ἢ ἡμεῖς περὶ ἐκείνους. Καίτοι
15 “ ἔχω γε αὐτῶν καὶ τέκνα καὶ γυναῖκας, ἐν Τράλλεσι
“ φρουρούμενα· ⁴ ἀλλ' οὐδὲ τούτων στερησονται, ἀλλ' ἀπο-
“ λήθονται, τῆς πρόσθεν ἔνεκα περὶ ἐμὲ ἀρετῆς.” Καὶ
ὁ μὲν ταῦτα εἶπεν· οἱ δὲ Ἕλληνες, εἴ τις καὶ ἀθυμότερος
ἦν πρὸς τὴν ἀνάβασιν, ἀκέσαντες τὴν Κύρου ἀρετὴν, ἥδιον
20 καὶ προθυμότερον συνεπορεύοντο.

Μετὰ δὲ ταῦτα Κῦρος ἐξελαύνει σταθμούς· τέσσαρας,
παρασάγγας εἴκοσιν, ἐπὶ τὸν Χάλον ποταμὸν, ὄντα τὸ
εὐρὸς πλέθρον, πλήρη δ' ἰχθύων μεγάλων καὶ πρᾶξων,
οὗς οἱ Σύροι θεὸς ἐνόμιζον, καὶ ἀδικεῖν οὐκ εἶον, οὐδὲ τὰς
25 περισσότεράς. Αἱ δὲ κῶμαι, ἐν αἷς ἐσκήνον, Παρυσάτι-
δος ἦσαν, ⁵ εἰς ζώνην δεδομέναι. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει
σταθμούς πέντε, παρασάγγας τριάκοντα, ἐπὶ τὰς πηγὰς
τοῦ Λαράδακος ποταμοῦ, οὗ τὸ εὐρὸς πλέθρον. Ἐνταῦθα
ἦσαν τὰ Βελέσιος βασιλεία, τοῦ Συρίας ἄρξαντος, καὶ
30 παραδείσος πάνυ μέγας καὶ καλὸς, ἔχων πάντα, ὅσα
ᾄραι φύουσι. Κῦρος δ' αὐτὸν ἐξέκοψε, καὶ τὰ βασιλεία
κατέκαυσεν. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμούς τρεῖς, παρα-

σάγγας πεντεκαίδεκα, ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, ὄντα τὸ εὖρος τεττάρων σταδίων ¹ καὶ πόλις αὐτόθι ᾠκεῖτο, μεγάλη καὶ εὐδαίμων, Θάψακος ὀνόματι. Ενταῦθα ἔμειναν ἡμέρας πέντε· καὶ Κῦρος, μεταπεμνόμενος τοὺς στρατηγούς τῶν Ἑλλήνων, ἔλεγεν, ὅτι ἡ ὁδὸς ἔσοιτο πρὸς βασιλέα μέγαν, εἰς Βαβυλῶνα· καὶ κελεύει αὐτοὺς λέγειν ταῦτα τοῖς στρατιώταις, καὶ ἀναπεῖθαι ἐπεσθαι. Οἱ δὲ ποιήσαντες ἐκκλησίαν, ἀπήγγελλον ταῦτα· οἱ δὲ στρατιῶται ἐχαλέπαινον τοῖς στρατηγοῖς, καὶ ἔφασαν, αὐτοὺς πάλαι ταῦτα εἰδότας κρύπτειν καὶ οὐκ ἔφασαν ἰέναι, ¹⁰ ἂν μὴ τις αὐτοῖς χρήματα διδῶ, ὥσπερ καὶ τοῖς προτέροις μετὰ Κῦρον ἀναβάσι παρὰ τὸν πατέρα τοῦ Κύρου καὶ ταῦτα, οὐκ ἐπὶ μάχην ἰόντων, ἀλλὰ καλοῦντος τοῦ πατρὸς Κῦρον. Ταῦτα οἱ στρατηγοὶ ἀπήγγελλον· ὁ δ' ὑπέσχετο, ἀνδρὶ ἐκάστῳ δώσειν πέντε ἀργυρίου μνᾶς, ἐπὰν ¹⁵ εἰς Βαβυλῶνα ἦκωσι, καὶ τὸν μισθὸν ἐντελῇ, μέχρις ἂν καταστήσῃ τοὺς Ἑλληνας εἰς Ἰωνίαν πάλιν. Τὸ μὲν δὴ πολὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ οὕτως ἐπείσθη.—Μένων δὲ, πρὶν δῆλον εἶναι, τί ποιήσουσιν οἱ ἄλλοι στρατιῶται, πότερον ἔψονται Κῦρῳ, ἢ οὐ, συνέλεξε τὸ αὐτοῦ στρατεύμα χωρὶς τῶν ²⁰ ἄλλων, καὶ ἔλεξε τάδε·

“ Ἄνδρες, ἐὰν ἐμοὶ πεισθῇτε, οὔτε κινδυνεύσαντες, οὔτε πονήσαντες, τῶν ἄλλων πλεον προτιμήσεσθε στρατιωτῶν ὑπὸ Κύρου.—Τί οὖν κελεύω ποιῆσαι;—Νῦν ²⁵ δεῖται Κῦρος ἐπεσθαι τοὺς Ἑλληνας ἐπὶ βασιλέα.. ἐγὼ ²⁵ οὖν φημὶ, ἡμᾶς χρῆναι διαβῆναι τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, πρὶν δῆλον εἶναι, ὅ τι οἱ ἄλλοι Ἕλληνες ἀποκρινοῦνται Κῦρῳ. Ἦν μὲν γὰρ ² ψηφίσονται ἐπεσθαι, ὑμεῖς δόξετε αἰτιοὶ εἶναι, ἄρξαντες τοῦ διαβαίνειν καὶ ὥς προθυμοτάτοις ὑμῖν οὔσι χάριν εἴσεται Κῦρος, καὶ ³⁰ ἀποδώσει· (ἐπίσταται δ' εἶ τις καὶ ἄλλος) ἦν δ'

“ἀπονηφίσωνται οἱ ἄλλοι, ¹ ἄπιμεν μὲν πάντες εἰς
 “τοῦμπαλιν ὑμῖν δ’, ὥς μόνοις πειθομένοις, πιστοτάτοις
 “χρήσεται, καὶ εἰς φρούρια καὶ εἰς λοχαγίας· καὶ ἄλ-
 “λου οὔτινος ἂν δέησθε, οἶδα, ὅτι ² ὥς φίλου τεύξεσθε
 5 “Κύρου.” Ἀκούσαντες ταῦτα ἐπέιθοντο, καὶ διέβησαν
 πρὶν τοὺς ἄλλους ἀποκρίνασθαι. Κύρος δ’, ἐπεὶ ἤσθητο
 διαβεβηκότας, ἤσθη τε, καὶ τῷ στρατεύματι πέμψας
 Γλοῦν, εἶπεν· “Εγὼ μὲν, ὦ ἄνδρες, ἤδη ὑμᾶς ἐπαινώ
 “ὅπως δὲ καὶ ὑμεῖς ἐμὲ ἐπαινέσητε, ἐμοὶ μελήσει· ἢ
 10 “μηκέτι με Κύρον νομίζετε.” Οἱ μὲν δὴ στρατιῶται,
 ἐν ἐλπίσι μεγάλαις ὄντες, εὖχοντο αὐτὸν εὐτυχῆσαι.
 Μένωνι δὲ καὶ δῶρα ἐλέγετο πέμπαι μεγαλοπρεπῆ.
 Ταῦτα δὲ ποιήσας διέβαινε· συνείπετο δὲ καὶ ³ τὸ ἄλλο
 στρατεύμα αὐτῷ ἅπαν· καὶ τῶν διαβαινόντων τὸν πο-
 15 ταμὸν οὐδεὶς ἐβρέχθη ἀνωτέρω τῶν μασθῶν ὑπὸ τοῦ πο-
 ταμοῦ. Οἱ δὲ Θαυρακηνοὶ ἔλεγον, ὅτι οὐ πρόποθ’ οὗτος
 ὁ ποταμὸς διαβατὸς γένοιτο πεζῇ, εἰ μὴ τότε, ἀλλὰ
 πλοίοις· ἃ τότε Ἀβροκόμας προῖων κατέκλυσεν, ἵνα μὴ
 Κύρος διαβῇ. Ἐδόκει δὲ θεῖον εἶναι, καὶ σαφῶς ὑποχω-
 20 ρῆσαι τὸν ποταμὸν Κύρῳ, ὥς βασιλεύσονται.

Εντεῦθεν ἐξελαύνει διὰ τῆς Συρίας, σταθμοὺς ἐννέα,
 παρασάγγας πεντήκοντα, καὶ ἀφικνοῦνται πρὸς τὸν Ἀρά-
 ξην ποταμόν. Ενταῦθα ἦσαν κῶμαι πολλαί, μεσταὶ
 σίτου καὶ οἴνου. Ενταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς, καὶ ἐπε-
 25 στίσαντο. Εντεῦθεν ἐξελαύνει διὰ τῆς Ἀραβίας, τὸν
 Εὐφράτην ποταμὸν ἐν δεξιᾷ ἔχων, σταθμοὺς ἐρήμους
 πέντε, παρασάγγας τριάκοντα καὶ πέντε. Εν τούτῳ δὲ
 τῷ τόπῳ ἦν μὲν ἡ γῆ πεδῖον ἅπαν ὁμαλὸν ὥσπερ θά-
 λαττα, ἀψινθίου δὲ πλήρες· εἰ δέ τι καὶ ἄλλο ἐνῆν ὕλης
 30 ἢ καλάμου, ἅπαντα ἦσαν εὐώδη, ὥσπερ ἀρώματα· δέν-
 δρον δ’ οὐδὲν ἐνῆν. Θηρία δὲ, πλεῖστοι μὲν οὐδ’ ἄγριοι
 ὄνοι, οὐκ ὀλίγοι δὲ ⁴ στρουθοὶ αἱ μεγάλαι· ἐνῆσαν δὲ καὶ

ὠτίδες καὶ δορκάδες· ταῦτα δὲ τὰ θηρία οἱ ἵπποις
 ἐδίωκον ἐνίοτε. Καὶ οἱ μὲν ὄνοι, ἐπεὶ τις διώκοι, προ-
 δραμόντες ¹ ἂν εἰστήκεσαν (πολὺ γὰρ τοῦ ἵππου θάττον
 ἔτρεχον) καὶ πάλιν, ἐπεὶ πλησιάζοι ὁ ἵππος, ² ταῦτα
 ἐποίουν ³ ὥστε ἐκ ἧν λαβεῖν, εἰ μὴ διαστάντες οἱ ἵπποις ⁵
 θηρῶεν διαδεχόμενοι τοῖς ἵπποις. Τὰ δὲ κρέα τῶν
 ἀλίσκομένων ἦν παραπλήσια τοῖς ἐλαφείοις, ἀπαλώτε-
 ρα δέ. Στρουθὸν δὲ οὐδεὶς ἔλαβεν· οἱ δὲ διώξαντες τῶν
 ἱππέων ταχὺ ἐπαύοντο· ⁴ πολὺ γὰρ ἀπέπτα ἀποφενύγου-
 σα, τοῖς μὲν ποσὶ δρόμῳ, ταῖς δὲ πτέρυξιν, ἄρασα, ὡς-
 περ ἰστίῳ, χρωμένη. Τὰς δὲ ὠτίδας, ἂν τις ταχὺ ἀν-
 ιστῇ, ἔστι λαμβάνειν πέτονται γὰρ βραχὺν, ὥπερ πέ-
 δικες, καὶ ταχὺ ἀπαγορεύουσι. Τὰ δὲ κρέα αὐτῶν
 ἥδιστα ἦν.

Πορευόμενοι δὲ διὰ ταύτης τῆς χώρας ἀφικνοῦνται ¹¹
 ἐπὶ τὸν Μασκαῖν ποταμὸν, τὸ εὖρος πλεθριαῖον. Εν-
 ταῦθα ἦν ⁵ πόλις ἐρήμη, μεγάλη, ὄνομα δὲ αὐτῇ Κορ-
 σωτὴ· περιεῖρετο δὲ αὕτη ὑπὸ τοῦ Μασκαῖ κύκλῳ.
 Ενταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς, καὶ ἐπεισίστατο τὸ στρα-
 τευμα. Εντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς ἐρήμους τρισκαί-
²¹ δεκα, παρασάγγας ἐννενήκοντα, τὸν Εὐφράτην ποταμὸν
 ἐν δεξιᾷ ἔχων, καὶ ἀφικνεῖται ἐπὶ Πύλῃς. Εν τούτοις
 τοῖς σταθμοῖς πολλὰ τῶν ὑποζυγίων ἀπώλετο ὑπὸ τοῦ
 λιμοῦ. οὐ γὰρ ἦν χόρτος, οὐδὲ ἄλλο δένδρον οὐδέν, ἀλλὰ
 ψιλὴ ἦν ἅπασα ἡ χώρα. οἱ δὲ ἐνοικοῦντες, ⁶ ὄνους ἀλλέ-
²² τας περὶ τὸν ποταμὸν ὀρύττοντες καὶ ποιῶντες, εἰς Βαθυ-
 λῶνα ἦγον καὶ ἐπώλουν, καὶ ἀνταγοράζοντες οἶτον ἔζων.
 Τὸ δὲ στρατευμα ὁ οἶτος ἐπέλιπε, καὶ πρίασθαι ἐκ ἧν, εἰ
 μὴ ἐν τῇ Λυδῇ ἀγορᾷ, ⁷ ἐν τῷ Κύρου βαρβαρικῷ, τὴν
 καπίθην ⁸ ἀλεύρων ἢ ἀλφίτων, τεττάρων σίγλων. ⁹ Ὁ ³
 δὲ σίγλος δύναιται ἑπτὰ ὀβολοὺς καὶ ἡμιοβόλιον Ἀττικὸν· ⁴
 δὲ καπίθη δύο χοίνικας Ἀττικοὺς ἐχάσκει. Κρέα οὖν ἐ-

θίοντες οἱ στρατιῶται διεγίνοντο. ¹ Ἦν δὲ τούτων τῶν σταθμῶν, οὓς πάνν μακροὺς ἤλαννεν, ὅποτε ἡ πρὸς ὕδωρ βούλοιτο διατελέσαι ἢ πρὸς χιλόν. Καὶ δὴ ποτε στενοχωρίας καὶ πηλοῦ φανέντος ταῖς ἀμάξαις δυσπορεύτου,
⁵ ² ἐπέστη ὁ Κῦρος σὺν τοῖς περὶ αὐτὸν ἀρίστοις καὶ εὐδαιμονεστάτοις, καὶ ἔταξε Γλοῦν καὶ Πίγρητα, ³ λαβόντας τοῦ βαρβαρικοῦ στρατοῦ συνεκδιβάλλειν τὰς ἀμάξας. Ἐπεὶ δὲ ἐδόκουν αὐτῷ σχολαίως ποιεῖν, ὥσπερ ὀργῇ ἐκέλευσε τοὺς περὶ αὐτὸν Πέρσας τοὺς κρατίστους συνεπισπεῦσαι
¹⁰ τὰς ἀμάξας. Ἐνθα δὴ μέρος τι τῆς εὐταξίας ἦν θεάσασθαι. Ῥίψαντες γὰρ τοὺς πορφυροὺς κάνδυς, ὅπου ἕκαστος ⁴ ἔτνχεν ἐστηκῶς, ἔεντο, ὥσπερ ἂν δράμοι τις περὶ νίκης, καὶ μᾶλα κατὰ πρανοῦς γηλόφου ἔχοντες τούτους τε τοὺς πολυτελεῖς χιτῶνας, καὶ τὰς ποικίλας
¹⁵ ἀναξυρίδας· ἔνιοι δὲ καὶ στρεπτοὺς περὶ τῷ τραχήλῳ, καὶ φέλλια ἐπὶ τῶν χειρῶν· εὐθύς δὲ σὺν τούτοις εἰσπηδήσαντες εἰς τὸν πηλόν, θᾶττον ἢ ὥς τις ἂν ᾤετο, μετεώρους ἐξεκόμισαν τὰς ἀμάξας. Τὸ δὲ σύμπαν, δῆλος ἦν Κῦρος σπεύδων· πᾶσαν τὴν ὁδόν, καὶ οὐ διατρίβων, ὅπου
²⁰ μὴ ἐπιστισμοῦ ἔνεκα ἢ τινὸς ἄλλου ἀναγκαίου ἐκαθέζετο· ⁵ νομίζων, ὅσῳ μὲν ἂν θᾶττον ἔλθοι, τοσούτῳ ἀπαρασκευαστοτέρῳ βασιλεῖ μαχεῖσθαι· ὅσῳ δὲ σχολαιότερον, τοσούτῳ πλέον βασιλεῖ συναγείρεσθαι στράτευμα. ⁶ Καὶ συνιδεῖν· δ' ἦν τῷ προσέχοντι τὸν νοῦν ἡ βασιλέως ἀρχή,
²⁵ πλήθει μὲν χώρας καὶ ἀνθρώπων, ἰσχυρὰ οὖσα, τῷ δὲ μὴ καὶ τῶν ὁδῶν, καὶ τῷ διεσπᾶσθαι τὰς δυνάμεις, ἀσθενῆς, εἴ τις διὰ ταχέων τὸν πόλεμον ποιοῖτο.

Πέραν δὲ τοῦ Εὐφράτου, κατὰ τοὺς ἐρήμους σταθμοὺς, ἦν πόλις εὐδαίμων καὶ μεγάλη, ὄνομα δὲ Χαρμάνδη. ἐκ
³⁰ ταύτης οἱ στρατιῶται ἡγόραζον τὰ ἐπιτήδεια, σχεδίαίς διαβαίνοντες ὧδε· διφθέρας, ὥς εἶχον στεγάσματα, ἐπίμκλασαν χόρτου κόφρον, εἶτα ⁷ συνῆγον καὶ συνεσπων, ὥς

μὴ ἄπτεσθαι τῆς κάρφης τὸ ὕδωρ· ἐπὶ τούτων διέβαινον, καὶ ἐλάμβανον τὰ ἐπιτήδεια, οἶνόν τε ἐκ τῆς βαλάνου πεποιημένον τῆς ἀπὸ τοῦ φοίνικος, καὶ σίτον μελίνης· τοῦτο γὰρ ἦν ἐν τῇ χώρᾳ πλεῖστον. *Αμφιλεξάντων δὲ τι ἐνταῦθα τῶν τε τῷ Μένωνος στρατιωτῶν καὶ τῷ Κλεάρχῳ,* 5 ὁ Κλέαρχος, κρίνας ἀδικεῖν τὸν τοῦ Μένωνος, πληγὰς ἐνέβαλεν. ὁ δ' ἐλθὼν πρὸς τὸ ἑαυτοῦ στρατεύμα ἔλεγεν. ἀκούσαντες δ' οἱ στρατιῶται ἐχαλέπαινον, καὶ ὠργίζοντο ἰσχυρῶς τῷ Κλεάρχῳ. Τῇ δ' αὐτῇ ἡμέρᾳ Κλέαρχος ἐλθὼν ἐπὶ τὴν διάβασιν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐκεῖ κατασκε- 10 ψάμενος τὴν ἀγορὰν, ἀφιππεύει ἐπὶ τὴν αὐτοῦ σκηνὴν διὰ τοῦ Μένωνος στρατεύματος, σὺν ὀλίγοις τοῖς περὶ αὐτόν. (Κῦρος δ' οὐπω ἦκεν, ἀλλ' ἔτι ¹ προσήλανε.) τῶν δὲ Μένωνος στρατιωτῶν ξύλα σχίζων τις, ὥς εἶδε τὸν Κλεάρχον διελαύνοντα, ἴησι τῇ ἀξίνῃ· καὶ οὗτος μὲν αὐ- 15 τοῦ ἤμαρτεν· ἄλλος δὲ λίθῳ, καὶ ἄλλος· εἴτα πολλοὶ, κραυγῆς γενομένης. Ὁ δὲ καταφεύγει εἰς τὸ ἑαυτοῦ στρατεύμα, καὶ εὐθὺς παραγγέλλει εἰς τὰ ὄπλα· καὶ τοὺς μὲν ὀπλίτας ἐκέλευσεν αὐτοῦ μεῖναι, τὰς ἀσπίδας πρὸς τὰ γόνατα θέντας· αὐτὸς δὲ λαβὼν τοὺς Θυράκας καὶ 20 τοὺς ἱππέας, οἳ ἦσαν αὐτῷ ἐν τῷ στρατεύματι πλείους ἢ τετταράκοντα, (τούτων δ' οἱ πλεῖστοι Θυράκες,) ἤλανε ἐπὶ τοὺς Μένωνος· ὥστε ἐκείνους ἐκπεπλήχθαι, καὶ αὐτὸν Μένωνα, καὶ τρέχειν ἐπὶ τὰ ὄπλα. Οἱ δὲ καὶ ² ἔστασαν ἀποροῦντες τῷ πράγματι. Ὁ δὲ Πρόξενος, (³ ἔτυχε γὰρ 25 ὕστερον προσιῶν, καὶ τάξιν αὐτῷ ἐπομένη τῶν ὀπλιτῶν,) εὐθὺς οὖν ⁴ εἰς τὸ μέσον ἀμφοτέρων ἄγων, ἔθετο τὰ ὄπλα, καὶ ἔδειτο τοῦ Κλεάρχου μὴ ποιεῖν ταῦτα. Ὁ δὲ ἐχαλέπαινε, ὅτι, αὐτοῦ ὀλίγου δεήσαντος καταλευσθῆναι, πρῶτος λέγοι τὸ αὐτοῦ πάθος· ἐκέλευέ τε αὐτόν ἐκ τοῦ 30 μέσου ἐξίστασθαι. *Ἐν τούτῳ δὲ, ἐπεὶ ἦκε Κῦρος, καὶ ἐπύθετο τὸ πρᾶγμα, εὐθὺς ἔλαβε τὰ ὄπλα εἰς τὰς χεῖ-*

ρας, καὶ ¹ σὺν τοῖς παροῦσι τῶν πιστῶν, ἤκεν ἐλαύνων
εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει ὧδε· “Κλέαρχε καὶ Πρόξενε, καὶ
“οἱ ἄλλοι οἱ παρόντες Ἕλληνες, οὐκ ἴστε, ὃ τι ποιεῖτε.
“Εἰ γάρ τινα ἀλλήλοις μάχην συνάψετε, νομίζετε,
5 “ἐν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ ἐμέ τε ² κατακεκόψεσθαι, καὶ ὑμᾶς
“οὐ πολὺ ἔμοῦ ὕστερον. ³ κακῶς γὰρ τῶν ἡμετέρων ἐχόν-
“των, πάντες οὗτοι, οὓς ὁρᾶτε, βάρβαροι πολεμιώτεροι
“ἡμῖν ἔσονται τῶν παρὰ βασιλεῖ ὄντων.” Ακούσας
ταῦτα ὁ Κλέαρχος, ἐν ἑαυτῷ ἐγένετο· καὶ πανσάμενοι
10 ἀμφοτέροι, ⁴ κατὰ χώραν ἔθεντο τὰ ὅπλα.

Ἐντεῦθεν προϋόντων, ἐφαίνετο ἵχνη ἵππων καὶ κόπρος·
εἰκάζετο δὲ εἶναι ὁ στίβος ὥς δισχιλίων ἵππων. Οὗτοι
προϋόντες ἔκαιον καὶ χιλὸν, καὶ εἴ τι ἄλλο χρήσιμον ἦν.
Ορόντας δὲ, Πέρσης ἀνὴρ, γένει τε προσήκων βασιλεῖ,
15 καὶ ⁵ τὰ πολεμικὰ λεγόμενος ἐν τοῖς ἀρίστοις Περσῶν,
ἐπιβουλεύει Κύρῳ, καὶ πρόσθεν πολεμήσας. Καταλλα-
γείς δὲ οὗτος Κύρῳ, εἶπεν, εἰ αὐτῷ δοίῃ ἱππέας χιλίους,
ὅτι τοὺς προκατακαίοντας ἱππέας ἢ κατακαίνοι ἂν ἐν-
εδρεύσας, ἢ ζῶντας πολλοὺς αὐτῶν ἔλοι, καὶ ⁶ κωλύσειε
20 τοῦ καίειν ἐπιόντας, καὶ ποιήσειεν, ὥστε μήποτε δύνασθαι
αὐτοὺς, ἰδόντας τὸ Κύρου στράτευμα, βασιλεῖ διαγγέι-
λαι. Τῷ δὲ Κύρῳ ἀκούσαντι ταῦτα ἐδόκει ὠφέλιμα
εἶναι καὶ ἐκέλευεν αὐτὸν λαμβάνειν μέρος παρ’ ἐκάστου
τῶν ἡγεμόνων.

25 Ὁ δὲ Ορόντας, νομίσας ἐτοίμους αὐτῷ εἶναι τοὺς
ἱππέας, γράφει ἐπιστολὴν παρὰ βασιλέα, ὅτι ἤξοι ἔχων
ἱππέας ὥς ἂν δύνηται πλείστους· ἀλλὰ φράσαι τοῖς ἑαυ-
τοῦ ἱππεῦσιν ἐκέλευεν, ὥς φίλιον αὐτὸν ὑποδέχεσθαι.
Ἐνῆν δ’ ἐν τῇ ἐπιστολῇ καὶ τῆς πρόσθεν φιλίας ὑπομνή-
30 ματα καὶ πίστεως. Ταύτην τὴν ἐπιστολὴν δίδωσι πιστῷ
ἀνδρὶ, ὥς ᾤετο· ὁ δὲ λαβὼν, Κύρῳ δείκνυσιν. Ἀνα-
γνοὺς δὲ αὐτήν ὁ Κύρος, συλλαμβάνει Ορόντην, καὶ συγ-

καλεῖ εἰς τὴν αὐτοῦ σκηνὴν Περσῶν τοὺς ἀρίστους τῶν
περὶ αὐτὸν ἑπτὰ· καὶ τὰς τῶν Ἑλλήνων στρατηγὰς ἐκέλευεν
ὀπλίτας ἀγαγεῖν, τούτους δὲ θέσθαι τὰ ὄπλα περὶ τὴν
αὐτοῦ σκηνὴν. Οἱ δὲ ταῦτα ἐποίησαν, ἀγαγόντες ὥς
τρισχιλίους ὀπλίτας. Κλέαρχον δὲ καὶ εἶσω παρεκάλεσε 5
σύμβουλον, ὃς γε καὶ αὐτῷ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐδόκει προτι-
μηθῆναι μάλιστα τῶν Ἑλλήνων. Ἐπεὶ δ' ἐξηλθεν, ἐξήγ-
γειλε τοῖς φίλοις τὴν κρίσιν τοῦ Ορόντου, ὥς ἐγένετο·
οὐ γὰρ ἀπόρρητον ἦν. Ἐφη δὲ Κῦρον ἄρχειν τοῦ λόγου
ᾧδε·

10

“Παρακάλεσα ὑμᾶς, ἄνδρες φίλοι, ὅπως σὺν ὑμῖν
“βουλευόμενος, ὃ τι δικαιοτάτον καὶ πρὸς θεῶν καὶ πρὸς
“ἀνθρώπων, τοῦτο πράξω περὶ Ορόντου ¹ τουτουί. Τῷτον
“γὰρ πρῶτον· μὲν ὃ ἐμὸς πατήρ ἔδωκεν ὑπήκοον ἐμοὶ
“εἶναι. ἐπεὶ δὲ, ταχθεὶς, ὥς ἔφη αὐτὸς, ὑπὸ τοῦ ἐμοῦ 15
“ἀδελφοῦ, οὗτος ἐπολέμησεν ἐμοὶ, ἔχων τὴν ἐν Σάρ-
“δεσιν ἀκρόπολιν, καὶ ἐγὼ αὐτὸν προσπολεμῶν ἐποίησα,
“ᾧστε δόξαι τούτῳ τοῦ πρὸς ἐμὲ πολέμου παύσασθαι,—
“καὶ δεξιὰν ἔλαβον καὶ ἔδωκα.” Μετὰ ταῦτα, ἔφη,
ὦ Ορόντα, ἔστιν ὃ τι σε ἡδίκησα;—Ο δὲ ἀπεκρίνα- 20
το, ὅτι οὐ. Πάλιν ὁ Κῦρος ἠρώτα.—Οὐκοῦν ὕστερον,
ὥς αὐτὸς σὺ ὁμολογεῖς, οὐδὲν ὑπ' ἐμοῦ ἀδικούμενος,
² ἀποστάς εἰς Μυσοὺς, κακῶς ἐποίεις τὴν ἐμὴν χώραν,
ὃ τι ἐδύνω;—Ἐφη ὁ Ορόντης.—Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Κῦρος,
ὁπότε αὖ ἔγνωσ τὴν σεαυτοῦ δύναμιν, ἐλθὼν ἐπὶ τὸν τῆς 25
Ἀρτέμιδος βωμὸν, ³ μετὰμέλειν τέ σοι ἔφησθα, καὶ πεί-
σας ἐμὲ, πιστὰ πάλιν ἔδωκάς μοι, καὶ ἔλαβες παρ' ἐμοῦ;
—Καὶ ταῦθ' ὁμολογεῖ ὁ Ορόντης.—Τί οὖν, ἔφη ὁ Κῦ-
ρος, ἀδικηθεὶς ὑπ' ἐμοῦ, νῦν τοτρίτον ἐπιβουλεύων μοι
φανερὸς γέγονας;—Εἰπόντος δὲ τοῦ Ορόντου, ὅτι οὐδὲν 30
ἀδικηθεὶς, ἠρώτησεν ὁ Κῦρος αὐτόν.—Ὁμολογεῖς σὺν
περὶ ἐμὲ ἄδικος εἶναι;—⁴ Ἡ γὰρ ἀνάγκη, ἔφη ὁ Ορόν-

της.—*Εκ τούτου πάλιν ἠρώτησεν ὁ Κῦρος*—*Ετι οὖν ἀν γένοιο τῷ ἐμῷ ἀδελφῷ πολέμιος, ἐμοὶ δὲ καὶ φίλος καὶ πιστός;*—*Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, ὅτι—οὐδ', εἰ γενοίμην, ὃ Κῦρος, σοὶ γ' ἂν ἔτι ποτὲ δόξαιμι.*

5 *Πρὸς ταῦτα ὁ Κῦρος εἶπε τοῖς παροῦσιν*—*Ὁ μὲν ἀνὴρ τοιαῦτα μὲν πεποίηκε, τοιαῦτα δὲ λέγει· ὑμῶν δὲ σὺ πρῶτος, ὃ Κλέαρχε, ἀπόφηναι γνώμην, ὃ τι σοὶ δοκεῖ.*—*Κλέαρχος δὲ εἶπε τάδε*·—*Συμβουλευῶ ἐγὼ, τὸν ἄνδρα τούτον* ¹ *ἐκποδῶν ποιεῖσθαι ὡς τάχιστα· ὥς μηκέτι*
10 *δέοι τούτον φυλάττεσθαι, ἀλλὰ σχολή ἡμῖν,* ² *τὸ κατὰ τούτον εἶναι, τὴν θέλοντάς φίλους τέως εὖ ποιεῖν. Ταύτη δὲ τῇ γνώμῃ ἔφη καὶ* ³ *τοὺς ἄλλους προσθέσθαι. Μετὰ ταῦτα, κελεύοντος Κύρου, ἐλάβοντο τῆς ζώνης τὸν Ορόντην,* ⁴ *ἐπὶ θανάτῳ, ἅπαντες ἀναστάντες, καὶ οἱ συγ-*
15 *γενεῖς· εἶτα δὲ ἐξῆγον αὐτόν, οἷς προσετάχθη. Ἐπεὶ δὲ εἶδον αὐτόν, ὅπερ πρόσθεν προσεκύνουν, καὶ τότε προσεκύνησαν, καίπερ εἰδότες, ὅτι ἐπὶ θανάτῳ ἄγοιτο. Ἐπεὶ δὲ εἰς τὴν Ἀρταπάτα σκηνὴν εἰσῆχθη, τοῦ πιστοτάτου τῶν Κύρου* ⁵ *σκηπτούχων, μετὰ ταῦτα οὔτε ζῶντα Ορόν-*
20 *την, οὔτε* ⁶ *τεθνεῶτα οὐδεὶς πώποτε εἶδεν, οὐδ', ὅπως ἀπέθανεν, οὐδεὶς εἰδὼς ἔλεγεν· εἰκαζον δ' ἄλλοι ἄλλως· τάφος δ' οὐδεὶς πώποτε αὐτοῦ* ⁷ *ἐφάνη.*

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει διὰ τῆς Βαβυλωνίας, σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας δώδεκα. Ἐν δὲ τῷ τρίτῳ σταθμῷ
25 *Κῦρος ἐξέτασιν ποιεῖται τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων ἐν τῷ πεδίῳ, περὶ μέσας νύκτας* (*ἐδόκει γάρ, εἰς τὴν ἐπιούσαν ἕω ἥξειν βασιλέα σὺν τῷ στρατεύματι μαχομένον*) *καὶ ἐκέλευε Κλέαρχον μὲν* ⁸ *τοῦ δεξιοῦ κέρως ἡγεῖσθαι, Μένωνα δὲ τὸν Θετταλὸν τοῦ εὐωνύμου· αὐτὸς*
30 *δὲ τοὺς ἑαυτοῦ διέταττε. Μετὰ δὲ τὴν ἐξέτασιν, ἅμα τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ αὐτόμολοι παρὰ μεγάλου βασιλέως ἦκοντες ἀπήγγελλον Κύρῳ περὶ τῆς βασιλέως στρατιᾶς.*

Κῦρος δὲ, συγκαλέσας τοὺς στρατηγούς καὶ λοχαγούς τῶν Ἑλλήνων, ¹ συνβουλευέτο τε, πῶς ἂν τὴν μάχην ποιοίτο, καὶ αὐτὸς παρήνει θαρσύνων τοιάδε· “ὦ ἄνδρες Ἕλληνες, οὐκ ἀνθρώπων ² ἀπορῶν βαρβάρων συμμάχους ὑμᾶς ἄγω, ἀλλὰ νομίζων ἀμείνονας καὶ κρείττους πολλῶν βαρβάρων ὑμᾶς εἶναι, διὰ τοῦτο προσέλαβον. ³ “Ὅπως οὖν ἔσεσθε ἄνδρες ἄξιοι τῆς ἐλευθερίας, ἧς κέκτησθε, καὶ ὑπὲρ ἧς ὑμᾶς ἐγὼ εὐδαιμονίζω. Εὖ γὰρ ἴστε, ὅτι τὴν ἐλευθερίαν ἐλοίμην ἂν, ἀντὶ ὧν ἔχω πάντων καὶ ἄλλων πολλαπλασίων. Ὅπως δὲ εἰδῆτε, ⁴ “εἰς οἷον ἔρχεσθε ἀγῶνα, ἐγὼ ὑμᾶς διδάξω.—Τὸ μὲν πλῆθος πολὺ, καὶ πολλῇ κραυγῇ ἐπιάσιν· ἂν δὲ ταῦτα ἀνάσχησθε, ⁵ τᾶλλα καὶ αἰσχύνεσθαί μοι δοκῶ, οἷους ἡμῶν γνώσεσθε τοὺς ἐν τῇ χώρᾳ ὄντας ἀνθρώπους. “Τμῶν δὲ ἀνδρῶν ὄντων, καὶ εὐτόλμων γενομένων, ἐγὼ ⁶ ὑμῶν τὸν μὲν οἴκαδε βουλόμενον ἀπιέναι τοῖς οἴκοι “ζηλωτὸν ποιήσω ἀπελθεῖν πολλοὺς δ’ οἶμαι ποιήσειν τὰ παρ’ ἐμοὶ ἐλέσθαι ἀντὶ τῶν οἴκοι.”

Ἐνταῦθα Γαυλίτης παρὼν, φυχὰς Σάμιος, πιστὸς δὲ Κῦρος, εἶπε· “Καὶ μὴν, ὦ Κῦρε, λέγουσί τινες, ὅτι ⁷ “πολλὰ ὑπισχνῇ νῦν, διὰ τὸ ἐν τοιούτῳ εἶναι τοῦ κινδύνου τοῦ προσιόντος· ἂν δ’ εὖ γένηται τι, οὐ μεμνησθაί σε· ἔνιοι δὲ, οὐδ’, εἰ ⁸ μέμνοιό τε καὶ βούλοιο, δύνασθαι ἂν ἀποδοῦναι, ὅσα ὑπισχνῇ.” Ἀκούσας ταῦτα ἔλεξεν ὁ Κῦρος· “Ἀλλ’ ἔστι μὲν ἡμῖν, ὦ ἄνδρες, ἡ ἀρχὴ ἡ ⁹ ²⁵ πατρώα, πρὸς μὲν τὴν μεσημβρίαν, μέχρις οὗ διὰ καὶ οὐ δύνανται οἰκεῖν οἱ ἄνθρωποι· πρὸς δὲ ἀρκτον, μέχρις ὅτου διὰ χειμῶνα· τὰ δ’ ἐν μέσῳ τούτων ἅπαντα ¹⁰ σατραπεύουσιν οἱ τῷ ἐμοῦ ἀδελφεῷ φίλοι. Ἦν ¹¹ δ’ ἡμεῖς νικήσωμεν, ὑμᾶς δεῖ τοὺς ἡμετέρους φίλους ³⁰ τούτων ἐγκρατεῖς ποιῆσαι. Ὡστε οὐ τοῦτο δέδοικα, μὴ οὐκ ἔχω, ὅ τι δῶ· ἐκάστῳ τῶν φίλων, ἂν εὖ γένηται,

“ἀλλὰ μὴ οὐκ ἔχω ἱκανούς, οἷς δῶ. Ἵμῶν δὲ τῶν
 “Ἑλλήνων καὶ στέφανον ἐκάστῳ χρυσοῦν δώσω.” Οἱ δὲ
 ταῦτα ἀκούσαντες, αὐτοὶ τε ἦσαν πολὺ προθυμότεροι,
 καὶ τοῖς ἄλλοις ἐξηγγέλλον. Εἰσήεσαν δὲ παρ’ αὐτὸν
 5 οἱ τε στρατηγοὶ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τινὲς, ἀξιούντες
 εἰδέναι, τί σφίσιν ἔσται, εἰάν κρατήσωσιν. Ὁ δὲ ἐμπι-
 πλὰς ἀπάντων τὴν γνώμην ἀπέπεμπε. Παρεκελεύοντο
 δ’ αὐτῷ πάντες, ὅσοι περ διελέγοντο, μὴ μάχεσθαι, ἀλλ’
 ὀπισθεν ἑαυτῶν τάττεσθαι. Ἐν δὲ τῷ καιρῷ τούτῳ Κλέ-
 10 αρχος ᾧ δὲ πῶς ἤρετο Κῦρον¹ Οἶε γάρ σοι, ὦ Κῦρε,
 μαχεῖσθαι τὸν ἀδελφόν; Νῆ Δί’, ἔφη ὁ Κῦρος, εἴπερ γε
 Δαρεῖον καὶ Παρνασίτιδός ἐστι παῖς, καὶ ἐμὸς ἀδελφός,
 οὐκ ἀμαχεῖ ταῦτα ἐγὼ λήψομαι.

Ἐνταῦθα δὴ, ἐν τῇ ἐξοπλισίᾳ, ἀριθμὸς ἐγένετο τῶν
 15 μὲν Ἑλλήνων² ἄσπις μυρία καὶ τετρακοσία· πελτασταὶ
 δὲ δισχίλιοι καὶ τετρακόσιοι· τῶν δὲ μετὰ Κῦρον βαρβά-
 ρων δέκα μυριάδες, καὶ ἄρματα δρεπανηφόρα ἀμφὶ τὰ
 εἴκοσι. Τῶν δὲ πολεμίων ἐλέγοντο εἶναι ἑκατὸν καὶ
 εἴκοσι μυριάδες, καὶ ἄρματα δρεπανηφόρα διακόσια.
 20 Ἄλλοι δὲ ἦσαν ἑξακισχίλιοι ἵππεῖς, ὧν Ἀρταγέρσης ἡρ-
 χεν· οὗτοι δὲ πρὸ αὐτοῦ βασιλέως τεταγμένοι ἦσαν. Τοῦ
 δὲ βασιλέως στρατεύματος ἦσαν ἄρχοντες καὶ στρατη-
 γοὶ καὶ ἡγεμόνες τέτταρες, τριάκοντα μυριάδων ἕκαστος,
 Ἀβροκόμας, Τισσαφέρνης, Γωδρύας, Ἀρδάκης. Τούτων
 25 δὲ παρεγένοντο ἐν τῇ μάχῃ ἑννεμήκοντα μυριάδες, καὶ ἄρ-
 ματα δρεπανηφόρα ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα· Ἀβροκόμας
 γὰρ³ ὑστέρησε τῆς μάχης ἡμέρας πέντε, ἐκ Φοινίκης
 ἐλαύνων. Ταῦτα δὲ ἡγγέλλον πρὸς Κῦρον οἱ αὐτομολή-
 σαντες ἐκ τῶν πολεμίων παρὰ μεγάλου βασιλέως πρὸ
 30 τῆς μάχης· καὶ μετὰ τὴν μάχην, οἱ ὕστερον ἐλήφθησαν
 τῶν πολεμίων, ταῦτα ἡγγέλλον. Ἐντεῦθεν δὲ Κῦρος ἐξ-
 ελαύνει σταθμὸν ἓνα, παρασάγγας τρεῖς, συντεταγμένῳ

τῷ στρατεύματι παντὶ, καὶ τῷ Ἑλληνικῷ καὶ τῷ βαρβαρικῷ· ὥς το γὰρ ταύτη τῇ ἡμέρᾳ μαχεῖσθαι βασιλεῶν· κατὰ γὰρ μέσον τὸν σταθμὸν τοῦτον τάφρος ἦν ὀρυκτῇ, βαθεῖα, τὸ μὲν εὖρος ὀργυιαί πέντε, τὸ δὲ βάθος ὀργυιαί τρεῖς. Παρετέτατο δὲ ἡ τάφρος ἄνω, διὰ τοῦ 5 πεδίου, ἐπὶ δώδεκα παρασάγγας, μέχρι τοῦ Μηδίας τεύχους. Ἐνθα δὲ εἰσὶν αἱ διώρυχες ἀπὸ τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ ῥέουσαι· εἰσὶ δὲ τέτταρες, τὸ μὲν εὖρος πλεθρῶν αἶται, βαθεῖαι δὲ ἰσχυρῶς, καὶ πλοῖα πλεῖ ἐν αὐταῖς σιταγωγὰ· εἰσβάλλουσι δὲ εἰς τὸν Εὐφράτην· διαλείπουσι δὲ 10 ἐκάστη παρασάγγην· γέφυραι δὲ ἔπεισιν.

Ἦν δὲ παρ' αὐτὸν τὸν Εὐφράτην πάροδος στενὴ, μετὰ τοῦ ποταμοῦ καὶ τῆς τάφρου, ὡς εἴκοσι ποδῶν τὸ εὖρος. Ταύτην δὲ τὴν τάφρον βασιλεὺς μέγας ποιεῖ ἀντὶ ἐρύματος, ἐπεὶ δὲ ¹ πυνθάνεται Κῦρον προσελαύνοντα. ¹ Ταύτην δὲ τὴν πάροδον Κῦρός τε καὶ ἡ στρατιὰ πύρηνθη, καὶ ἐγένοντο εἰς τὴν τάφρον. Ταύτη μὲν ἐν τῇ ἡμέρᾳ οὐκ ἐμαχέσατο βασιλεὺς, ἀλλ' ὑποχωρούντων φανερὰ ἦσαν καὶ ἵππων καὶ ἀνθρώπων ἵχνη πολλά. Ἐνταῦθα Κῦρος Σιλανὸν καλέσας, τὸν Ἀμβρακιώτην μάντιν, ἔδωκεν αὐτῷ ² δαρεικοὺς τρισχιλίους, ὅτι τῇ ἑνδεκάτῃ ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας πρότερον θνόμενος εἶπεν αὐτῷ, ὅτι βασιλεὺς οὐ μαχεῖται δέκα ἡμερῶν· Κῦρος δ' εἶπεν,— Οὐκ ἄρα ἔτι μαχεῖται, εἰ μὴ ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις μαχεῖται· ἂν δ' ἀληθεύσης, ὑπισχνουμαί σοι δέκα τάλαντα.—Τοῦτο τὸ χρυσίον τότε ἀπέδωκεν, ἐπεὶ παρέηλθον αἱ δέκα ἡμέραι. Ἐπεὶ δ' ἐπὶ τῇ τάφρῳ οὐκ ἐκώλυε βασιλεὺς τὸ Κῦρου στράτευμα διαβαίνειν, ἔδοξε καὶ Κῦρῳ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀπεγνωκέναι τοῦ μαχεῖσθαι ὥστε τῇ ὑστεραίᾳ Κῦρος ἐπορεύετο ἡμελημένως μᾶλλον. Τῇ ³ δὲ τρίτῃ ἐπὶ τε τοῦ ἄρματος καθήμενος τὴν πορείαν ἐποιεῖτο, καὶ ὀλίγους ἐν τάξει ἔχων πρὸ αὐτοῦ· τὸ δὲ πο-

λὺ αὐτῷ ἀνατεταραγμένον ἐπορεύετο, καὶ τῶν ὄπλων τοῖς στρατιώταις πολλὰ ἐπὶ ἀμαξῶν καὶ ὑποζυγίων ἤγετο.

Καὶ ἤδη τε ἦν ¹ ἀμφὶ ἀγορὰν πλήθουσαν, καὶ πλη-
 5 σίον ἦν ὁ σταθμός, ² ἔνθα ἔμελλε καταλύσειν, ἥνικα
 Παταγύας, ἀνὴρ Πέρσης, τῶν ἀμφὶ Κῦρον πιστῶν, προ-
 φαίνεται ³ ἐλαύνων κατὰ κράτος ἰδροῦντι τῷ ἵππῳ.
 καὶ εὐθὺς πᾶσιν, οἷς ἐνετύγχανεν, ⁴ ἐβόα καὶ βαρβαρικῶς
 καὶ Ἑλληνικῶς, ὅτι βασιλεὺς σὺν στρατεύματι πολλῷ
 10 προσέρχεται, ὥς εἰς μάχην παρεσκευασμένος. Ἐνθα
 δὴ πολὺς ταραχος ἐγένετο· αὐτίκα γὰρ ἐδόκουν οἱ Ἑλ-
 ληνες, καὶ πάντες δέ, ἀτάκτοις σφίσιν ἐπιπεσεῖσθαι.
 Καὶ Κῦρος τε, καταπηδήσας ἐκ τοῦ ἄρματος, τὸν θώ-
 ρακα ἐνέδν, καὶ ἀναβάς ἐπὶ τὸν ἵππον, τὰ παλτὰ εἰς
 15 τὰς χεῖρας ἔλαβε, τοῖς τε ἄλλοις πᾶσι παρήγγελλεν ἔξο-
 πλίσσθαι, καὶ καθίστασθαι εἰς τὴν ἑαυτοῦ τάξιν ἕκαστον.
 Ἐνθα δὴ σὺν πολλῇ σπουδῇ καθίσταντο, Κλέαρχος μὲν
 τὰ δεξιὰ τοῦ κέρατος ἔχων, πρὸς τῷ Εὐφράτῃ ποτα-
 μῷ, Πρόξενος δὲ ἐχόμενος· οἱ δ' ἄλλοι μετὰ τοῦτον.
 20 Μένων δέ, καὶ τὸ στράτευμα, τὸ εὐώνυμον κέρας εἶχε
 τοῦ Ἑλληνικοῦ. Τοῦ δὲ βαρβαρικοῦ, ἵππεῖς μὲν Παφλα-
 γόνες εἰς χιλίους παρὰ Κλέαρχον ἕστασαν ἐν τῷ δεξιῷ,
 καὶ τὸ Ἑλληνικὸν πελταστικόν· ἐν δὲ τῷ εὐωνύμῳ, Αρι-
 αῖός τε ὁ Κύρου ὑπαρχος, καὶ τὸ ἄλλο βαρβαρικόν.
 25 Κῦρος δέ, καὶ ἵππεῖς μετ' αὐτοῦ ἑξακόσιοι, κατὰ τὸ
 μέσον, ὠπλισμένοι θώραξι μεγάλῃ, καὶ παραμηρι-
 δίοις, καὶ κράνεσι πάντες, πλὴν Κύρον· Κῦρος δέ, ψι-
 λὴν ἔχων τὴν κεφαλὴν, εἰς τὴν μάχην καθίστατο. Λέ-
 γεται δὲ καὶ τοὺς ἄλλους Πέρσας ψιλαῖς ταῖς κεφαλαῖς
 30 ἐν τῷ πολέμῳ διακινδυνεύειν. Οἱ δ' ἵπποι ἅπαντες, οἱ
 μετὰ Κῦρος, εἶχον καὶ προμετωπίδια καὶ προστερνίδια· εἶχον
 δὲ καὶ μαχαίρας οἱ ἵππεῖς Ἑλληνικάς.

Καὶ ἤδη τε ἦν ¹ μέσον ἡμέρας, καὶ οὐπω καταφανεῖς ἦσαν οἱ πολέμοι· ἠνίκα δὲ δεῖλη ἐγένετο, ἐφάνη κονιορτὸς ὥσπερ νεφέλη λευκή, χρόνῳ δὲ οὐ συχνῷ ὕστερον, ὥσπερ μελανία τις ἐν τῷ πεδίῳ ἐπιπολύ. Ὅτε δὲ ἐγγύτερον ἐγίνοντο, τάχα δὴ καὶ χαλκός τις ἤστραπτε, καὶ αἱ λόγχαι καὶ αἱ τάξεις καταφανεῖς ἐγίνοντο. Καὶ ἦσαν ἵππεῖς μὲν λευκοθώρακες ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου τῶν πολεμίων (Τισσαφέρνης ἐλέγετο τούτων ἄρχειν) ἐχόμενοι δὲ τούτων γεῖροφόροι· ἐχόμενοι δὲ ὀπλῖται σὺν ποδήρεσι ξυλίναις ἀσπίσιν (Αἰγύπτιοι δὲ οὗτοι ἐλέγοντο εἶναι) ¹⁰ ἄλλοι δ' ἵππεῖς, ἄλλοι τοξόται. Πάντες δὲ οὗτοι κατὰ ἔθνη, ἐν πλαισίῳ πλήρει ἀνθρώπων ἕκαστον ἔθνος ἐπορεύετο. Πρὸ δ' αὐτῶν, ἄρματα διαλείποντα συχνὸν ἀπ' ἀλλήλων, τὰ δρεπανηφόρα λεγόμενα· εἶχον δὲ τὰ δρέπανα ἐκ τῶν ἀξόνων εἰς πλάγιον ἀποτεταμένα, καὶ ὑπὸ ¹⁵ τοῖς δίφροις εἰς γῆν βλέποντα, ὥς διακόπτειν, ὅτῳ ἐντύχοιεν. ² Ἡ δὲ γνώμη ἦν, ὥς εἰς τὰς τάξεις τῶν Ἑλλήνων ἐλόντων καὶ διακοιπόντων. Ὁ μέντοι Κῦρος εἶπεν, ὅτε καλέσας παρεκελεύετο τοῖς Ἕλλησι, τὴν κραυγὴν τῶν βαρβάρων ἀνασχέσθαι, ἐψεύσθη τοῦτο· οὐ γὰρ κραυγῇ, ²⁰ ἀλλὰ σιγῇ ὥς ἀνυστὸν, καὶ ἡσυχῇ, ἐν ἴσῳ καὶ βραδέως προσήεσαν. Καὶ ἐν τούτῳ, Κῦρος παρελαύνων αὐτὸς σὺν Πίργρητι τῷ ἑρμηνεῖ, καὶ ἄλλοις τρισὶν ἢ τέτταρσι, τῷ Κλέαρχῳ ἐβόα, ἄγειν τὸ στράτευμα κατὰ μέσον τὸ τῶν πολεμίων, ὅτι ἐκεῖ βασιλεὺς εἶη· καὶ τοῦτο, ἔφη, νικᾷ ²⁵ μεν, ⁴ πάνθ' ἡμῖν πεποιήται. Ὅρῳ δὲ ὁ Κλέαρχος τὸ μέσον στίφος, καὶ ἀκούων. ⁵ Κύρου ἔξω ὄντα τοῦ Ἑλληνικῆ εὐωνύμου βασιλεία, (τοσούτῳ γὰρ πλήθει περιῆν βασιλεὺς, ὥστε, μέσον τὸ ἑαυτοῦ ἔχων, τοῦ Κύρου εὐωνύμου ἔξω ἦν,) ἀλλ' ὅμως ὁ Κλέαρχος οὐκ ἤθελεν ἀποσπᾶσαι ἀπὸ τοῦ ³⁰ ποταμοῦ τὸ δεξιὸν κέρας, φοβούμενος μὴ κυκλωθεῖν ἑατέρωθεν· τῷ δὲ Κύρῳ ἀπεκρίνατο, ὅτι αὐτῷ μέλοι, ὅπως καλῶς ἔχοι.

Καὶ, ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ, τὸ μὲν βαρβαρικὸν στρα-
τευμα ὁμαλῶς προΐει· τὸ δ' Ἑλληνικόν, ¹ αὐτ' ἐτι ἐν τῷ
αὐτῷ μένον, συνειάττετο ἐκ τῶν ἐτι προσιόντων. Καὶ
ὁ Κῦρος παρελαύνων οὐ πάνυ πρὸς αὐτῷ τῷ στρατεύ-
ματι, κατεθεῶτο ἑκατέρους ἀποθεν, τοὺς τε πολεμίους
ἀποβλέπων, τοὺς τε φιλίους. ² Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ
Ἑλληνικοῦ Ξενοφῶν Ἀθηναῖος, ³ ὑπελάσας ὡς συναντή-
σαι, ἤρετο, εἴ τι παραγγέλλοι. ⁴ Ὁ δ' ἐπιστήσας εἶπε, καὶ
λέγειν ἐκέλευε πᾶσιν, ὅτι ⁵ τὰ ἱερὰ καὶ τὰ σφάγια καλὰ
10 εἶη. Ταῦτα δὲ λέγων, θορύβου ἤκουσε διὰ τῶν τάξεων
ἰόντος, καὶ ἤρετο, τίς ὁ θόρυβος. Ὁ δὲ Ξενοφῶν εἶπεν,
ὅτι ⁶ τὸ σύνθημα παρέρχεται δεύτερον ἤδη. Καὶ ⁷ ὅς
ἐθαύμασε, τίς παραγγέλλει, καὶ ἤρετο, ὅ τι καὶ εἶη το
σύνθημα. Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, ὅτι ΖΕΥΣ ΣΩΤΗΡ καὶ
15 ΝΙΚΗ. Ὁ δὲ Κῦρος ἀκούσας,—Ἀλλὰ δέχομαί τε,
εἶφη, καὶ τοῦτο ἔστω.—Ταῦτα δὲ εἰπὼν, εἰς τὴν ἑαντῆ χώ-
ραν ἀπήλανε. Καὶ οὐκ ἐτι τρία ἢ τέτταρα στάδια ἀπει-
χέτην τῷ φάλαγγε ἀπ' ἀλλήλων, ἥνικα ἐπαιάνιζόν τε
οἱ Ἕλληνες, καὶ ἤρχοντο ἀντίοι ἰέναι τοῖς πολεμίοις.
20 Ὡς δὲ πορευομένων ⁸ ἐξεκύνμινε τι τῆς φάλαγγος, τὸ
ἐπιλειπόμενον ⁹ ἤρξατο δρόμῳ θεῖν καὶ ἅμα ἐφθέγγαντο
πάντες, οἷόν περ τῷ Εὐναλίῳ ἐλελίζουσι, καὶ πάντες δὲ
ἔθρον. Λέγουσι δὲ τινες, ὡς καὶ ταῖς ἀσπίσι πρὸς τὰ
δόρατα ἐδούπησαν, φόβου ποιοῦντες τοῖς ἵπποις. Πρὶν
25 δὲ τόξευμα ¹⁰ ἐξικνεῖσθαι, ἐκκλίνουσιν οἱ βάρβαροι τοῖς
ἵπποις καὶ φεύγουσι. Καὶ ἐνταῦθα δὴ ἐδίωκον μὲν ¹¹ κα-
τὰ κράτος οἱ Ἕλληνες, ἐβόων δὲ ἀλλήλοις, μὴ θεῖν
δρόμῳ, ἀλλ' ἐν τάξει ἔπεσθαι. Τὰ δὲ ἄρματα ἐφέρετο,
—τὰ μὲν δι' αὐτῶν τῶν πολεμίων, τὰ δὲ καὶ διὰ τῶν
30 Ἑλλήνων, κενὰ ἡνιόχων. Οἱ δὲ, ἐπεὶ προῖδοιεν, ¹² διῆσαν-
το· ἔστι δ' ὅστις καὶ κατελήφθη, ὥσπερ ἐν ἵπποδρόμῳ,
ἐκπλαγείς· καὶ οὐδὲν μέντοι οὐδὲ τοῦτον παθεῖν ἔφασαν·
οὐδὲ ἄλλος δὲ τῶν Ἑλλήνων ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ ἔπα-

θεν οὐδεὶς οὐδὲν, πλὴν ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ τοξευθῆναι τις ἐλέγετο.

Κῦρος δὲ, ὁρῶν τοὺς Ἕλληνας νικῶντας ¹ τὸ καθ' αὐτοὺς καὶ διώκοντας, ἠδόμενος καὶ προσκυνέμενος ἤδη ὥς βασιλεὺς ὑπὸ τῶν ἀμφ' αὐτόν, οὐδ' ὥς ἐξήχθη διώκειν ⁵ ἀλλὰ συνεσπειραμένην ἔχων τὴν τῶν σὺν ἑαυτῷ ἑξακοσίαν ἱππέων τάξιν, ἐπεμελεῖτο, ὃ τι ποιήσει βασιλεὺς. ² Καὶ γὰρ ἤδει αὐτόν, οτι μέσον ἔχοι τοῦ Περσικοῦ στρατεύματος. Καὶ πάντες δὲ οἱ τῶν βαρβάρων ἄρχοντες μέσον ἔχοντες τὸ αὐτῶν ³ ἡγοῦντο, νομίζοντες οὕτως ἐν ¹⁰ ἀσφαλεστάτῳ εἶναι, ἣν ἡ ἰσχὺς αὐτῶν ἐκατέρωθεν ἦ, καὶ εἴ τι παραγγεῖλαι χρήζοιεν, ἡμίσει ἐν χρόνῳ αἰσθάνεσθαι τὸ στρατεύμα. Καὶ βασιλεὺς δὴ τότε μέσον ἔχων τῆς ἑαυτοῦ στρατιᾶς, ὅμως ἔξω ἐγένετο τοῦ Κύρου εὐωνύμου κέρατος. Ἐπεὶ δὲ οὐδεὶς αὐτῷ ἐμάχετο ἐκ τοῦ ἐναντίου, ¹⁵ οὐδὲ τοῖς αὐτοῦ τεταγμένοις ἔμπροσθεν, ἐπέκαμπτен ὥς εἰς κύκλωσιν. Ἐνθα δὴ Κῦρος δείσας, μὴ ὀπισθεν γενόμενος κατακόψη τὸ Ἑλληνικόν, ἐλαύνει ἀντίος· καὶ ἐμβάλων ⁴ σὺν τοῖς ἑξακοσίοις, νικᾷ τοὺς πρὸ βασιλέως τεταγμένους, καὶ εἰς φυγὴν ἔτρεψε τοὺς ἑξακισχιλίους· καὶ ²⁰ ἀποκτεῖναι λέγεται αὐτὸς τῇ ἑαυτοῦ χειρὶ Ἀρταγέρσην, τὸν ἄρχοντα αὐτῶν.

Ὡς δὲ ἡ τροπὴ ἐγένετο, διασπείρονται καὶ οἱ Κῦρον ἑξακόσιοι, εἰς τὸ διώκειν ὀρμήσαντες· πλὴν πάνν ὀλίγοι ἀμφ' αὐτόν κατελείφθησαν, σχεδὸν οἱ ὁμοτράπεζοι κα- ²⁵ λούμενοι. Σὺν τούτοις δὲ ὦν, καθορᾷ βασιλέα καὶ τὸ ἀμφ' ἐκεῖνον στίφος· καὶ εὐθὺς οὐκ ἠνέσχετο, ἀλλ' εἰπὼν, —Ὅρῶ τὸν ἄνδρα,—ἔτετο ἐπ' αὐτόν, καὶ παίει κατὰ τὸ στέφνον, καὶ τιτρώσκει διὰ τοῦ θώρακος, ὥς φησὶ Κτησίας ὁ ἱατρός· ⁵ καὶ ἰᾶσθαι αὐτὸς τὸ τραῦμά φησι. ³⁰ Παίοντα δ' αὐτόν ἀκοντίζει τις παλτῷ, ὑπὸ τὸν ὀφθαλμὸν βιαίως· καὶ ἐνταῦθα μαχόμενοι καὶ βασιλεὺς καὶ

Κῦρος, καὶ οἱ ἄμφ' αὐτοὺς ὑπὲρ ἑκατέρου, ὅπόσοι μὲν τῶν ἄμφι βασιλέα ἀπέθανον, Κτησίας λέγει (παρ' ἐκείνῳ γάρ ἦν)—Κῦρος δὲ αὐτὸς τε ἀπέθανε, καὶ ὅκτω οἱ ἄριστοι τῶν περὶ αὐτὸν ἔκειντο ἐπ' αὐτῷ, Ἀρταπάτης δὲ, 5 ὁ πιστότατος αὐτῷ τῶν σκηπτούχων θεράπων, λέγεται, ἐπειδὴ εἶδε πεπτωκότα Κῦρον, καταπηδήσας ἀπὸ τοῦ ἵππου, ¹ περιπεσεῖν αὐτῷ. Καὶ οἱ μὲν φάσι, βασιλέα κελευῖναι τινα ἐπισφάξαι αὐτὸν Κῦρῳ· οἱ δὲ, ἑαυτὸν ἐπισφάξαι, σπασόμενον τὸν ἀκινάκην. εἶχε γὰρ χρυσοῦν 10 καὶ στρεπτὸν δὲ ἐφόρει, καὶ ψέλλια, καὶ τὰ ἄλλα, ὥσπερ οἱ ἄριστοι τῶν Περσῶν. ἐτετίμητο γὰρ ὑπὸ Κῦρου δι' εὐνοϊάν τε καὶ πιστότητα.

Κῦρος μὲν οὖν οὕτως ἐτελεύτησεν, ἀνὴρ ὢν Περσῶν, τῶν μετὰ Κῦρον τὸν ἀρχαῖον γενομένων, βασιλικώτατός τε 15 καὶ ἄρχειν ἀξιώτατος, ὥς παρὰ πάντων ὁμολογεῖται ² τῶν Κῦρου δοκούντων ἐν πείρᾳ γενέσθαι. Πρῶτον μὲν γὰρ παῖς ἔτι ὢν, ὅτε ἐπαιδεύετο καὶ σὺν τῷ ἀδελφῷ καὶ τοῖς ἄλλοις παισὶ, πάντων πάντα κράτιστος ἐνομίζετο. Πάντες γὰρ οἱ τῶν ἀρίστων Περσῶν παῖδες ἐν ταῖς βασι- 20 λέως θύραις παιδεύονται· ἐνθα πολλὴν μὲν σωφροσύνην καταμάθαι ἂν τις, αἰσχρὸν δ' οὐδὲν οὔτε ἀκούσαι οὔτ' ἰδεῖν ἔστι. Θεῶνται δ' οἱ παῖδες καὶ τοὺς τιμωμένους ὑπὸ βασιλέως καὶ ἀκούουσι, καὶ ἄλλους ἀτιμαζομένους· ὥστ' εὐθὺς παῖδες ὄντες μανθάνουσιν ³ ἄρχειν τε καὶ ἄρχεσθαι. Ἐνθα 25 Κῦρος εὐμαθέστατος μὲν πρῶτον τῶν ἡλικίων ἐδόκει εἶναι, τοῖς τε πρεσβυτέροις καὶ τῶν ἑαυτοῦ ὑποδεεστέρων μᾶλλον πείθεσθαι· ἔπειτα δὲ φιλιππότατος, ⁴ καὶ τοῖς ἵπποις ἄριστα χρῆσθαι. ⁵ Ἐκρινον δ' αὐτὸν καὶ τῶν εἰς τὸν πόλεμον ἔργων, τοξικῆς τε καὶ ἀκοντίσεως, φιλομαθέστατον εἶναι, 30 καὶ μελετηρότατον. Ἐπεὶ δὲ τῇ ἡλικίᾳ ἔπρεπε, καὶ φιλοθηρότατος ἦν, καὶ πρὸς τὰ θηρία μέντοι ⁶ φιλοκινδυνότατος. Καὶ ἄρκτον ποτὲ ⁷ ἐπιφερομένην οὐκ ἔτρεσεν, ἀλλὰ συμπεσὼν κατεσπάσθη ἀπὸ τοῦ ἵππου· καὶ τὰ μὲν

ἔπαθεν, ὃν καὶ τὰς ἀτειλαὺς φανερὰς εἶχε, τέλος δὲ κατέκτανε· καὶ τὸν πρῶτον μέντοι βοηθήσαντα πολλοῖς μακαριστὸν εἶναι ἐποίησεν.

Ἐπεὶ δὲ κατεπέμφθη ὑπὸ τοῦ πατρὸς σατραπῆς Ἀνδίας τε καὶ Φρυγίας τῆς μεγάλης καὶ Καππαδοκίας, στρατηγὸς δὲ καὶ πάντων ἀπεδείχθη, οἷς καθήκει εἰς Καστωλοῦ πεδῖον ἀθροίζεσθαι, πρῶτον μὲν ἐπέδειξεν αὐτόν, ¹ ὅτι περὶ πλείστον ποιοῖτο, εἴ τῳ σπείσαιοτο, καὶ εἴ τῳ συνθεῖτο, καὶ εἴ τῳ ὑπόσχοιτό τι, μηδὲν ψεύδεσθαι. Καὶ γὰρ οὖν ἐπίστευον μὲν αὐτῷ αἱ πόλεις ἐπιτρεπόμεναι, ἐπί- ¹⁰ στευον δ' οἱ ἄνδρες· καὶ εἴ τις πολέμιος ἐγένετο, σπεισάμενον Κύρον, ἐπίστευε μηδὲν ἂν παρὰ τὰς σπονδὰς καθεῖν. Τοιγαροῦν ἐπεὶ Τισσαφέρνει ἐπολέμησε, πᾶσαι αἱ πόλεις ἐκούσαι Κύρον εἶλοντο ἀντὶ Τισσαφέρνους, πλην Μίλησίων· οὗτοι δὲ, ὅτι ἐκ ἧθελε τὸς φεύγοντας προέσθαι, ¹⁵ ἐφοβήντο αὐτόν. Καὶ γὰρ ἔργῳ ἐπεδείκνυτο, καὶ ἔλεγεν, ὅτι οὐκ ἂν ποτε προεῖτο, ἐπεὶ ἀπαξ αὐτοῖς φίλος ἐγένετο, οὐδ' εἰ ἔτι μὲν μείους γένοιντο, ἔτι δὲ καὶ κάκιον ² πράξειαν. ³ Φανερός δ' ἦν, καὶ εἴ τίς τι ἀγαθὸν ἢ κακὸν ποιήσειεν αὐτόν, νικᾶν πειρώμενος· καὶ εὐχὴν δὲ τινες αὐτοῦ ἐξέφερον, ²⁰ ὥς εὐχοίτο τοσοῦτον χρόνον ζῆν, ⁴ ἕστε νικῶν καὶ τοὺς εὖ καὶ τοὺς κακῶς ποιοῦντας ⁵ ἀλεξόμενος. Καὶ γὰρ οὖν πλείστοι δὴ αὐτῷ, ἐνὶ γε ἀνδρὶ ⁶ τῶν ἐφ' ἡμῶν, ἐπεθύμησαν καὶ χρήματα, καὶ πόλεις, καὶ τὰ ξαντῶν σώματα ⁷ προέσθαι. 25

Οὐ μὲν δὴ οὐδὲ τοῦτ' ἂν τις εἴποι, ὥς τοὺς κακούργους καὶ ἀδίκους εἶα καταγελᾶν, ἀλλ' ἀφειδέστατὰ πάντων ἐτιμωρεῖτο. Πολλάκις δ' ⁸ ἦν ἰδεῖν παρὰ τὰς στειβόμενας ὁδοὺς καὶ ποδῶν καὶ χειρῶν καὶ ὀφθαλμῶν στερουμένους ἀνθρώπους· ὥστε ἐν τῇ τοῦ Κύρον ἀρχῇ ἐγένετο καὶ Ἐλ- ³⁰ ληνι καὶ βαρβάρῳ μηδὲν ἀδικοῦντι ἀδεῶς πορεύεσθαι, ὅποι τις ἠθελεν, ⁹ ἔχοντι δ' τι προχωροῖη. Τοὺς μὲν

τὰ γε ἀγαθούς εἰς πόλεμον ὁμολόγητο διαφερόντως τιμᾶν. Καὶ πρῶτον μὲν ἦν αὐτῷ πόλεμος πρὸς Πεισίδας καὶ Μυσοῦς. στρατευόμενος οὖν καὶ αὐτὸς εἰς ταύτας τὰς χώρας, οὓς ἑώρα ἐθέλοντας κινδυνεύειν, τούτους καὶ 5 ἄρχοντας ἐποίει, ἧς κατεστρέφετο χώρας, καὶ ἄλλοις δώροις ἐτίμα· ¹ ὥστε φαίνεσθαι τοὺς μὲν ἀγαθὺς, εὐδαιμονεστάτους, τοὺς δὲ κακοὺς, δούλους τούτων ἀξιούσθαι εἶναι. Τοιγαροῦν πολλή ἦν ἀφθονία τῶν ἐθελόντων κινδυνεύειν, ὅπου τις οἴοιτο Κῦρον αἰσθήσεσθαι.

10 ² Εἰς γε μὴν δικαιοσύνην, εἴ τις αὐτῷ φανερός γένοιτο ἐπιδείκνυσθαι βουλόμενος, περὶ πάντος ἐποιεῖτο τούτους πλουσιωτέρους ποιεῖν τῶν ἐκ τοῦ ἀδίκου φιλοκερδούντων. Καὶ γὰρ οὖν ἄλλα τε πολλὰ δικαίως αὐτῷ διεχειρίζετο, καὶ στρατεύματι ἀληθινῷ ἐχρήσατο. Καὶ γὰρ στρατηγοὶ 15 καὶ λοχαγοὶ οὐ χρημάτων ἕνεκα πρὸς ἐκεῖνον ἐπλευσαν, ἀλλ' ἐπεὶ ἔγνωσαν κερδαλεώτερον εἶναι Κῦρι καλῶς πειθαρχεῖν, ἢ τὸ κατὰ μῆνα κέρδος. Ἀλλὰ μὴν εἴ τις γέ τι αὐτῷ προστάξαντι ³ καλῶς ὑπηρετήσειεν, οὐδενὶ πώποτε ἀγᾶριστον εἶασέ τὴν προθυμίαν. Τοιγαροῦν 20 κράτιστοι δὴ ὑπηρεταὶ παντὸς ἔργου Κῦρι ἐλέχθησαν γενέσθαι. Εἰ δέ τινα ⁴ ὀρφῇ δεινὸν ὄντα οἰκονόμον ἐκ τοῦ δικαίου, καὶ κατασκευάζοντά τε, ἧς ἄρχοι χώρας, ⁵ καὶ προσόδους ποιῶντα, οὐδένα ἂν πώποτε ἀφείλετο, ἀλλὰ καὶ πλείω προσεδίδου ὥστε καὶ ἡδέως ἐπόνουν, καὶ θαρδάλεως 25 ἐκτῶντο, καὶ ἂ ⁶ πέπατο αὖ τις, ἥκιστα Κῦρον ἐκρυπτεν· οὐ γὰρ φθονῶν τοῖς φανερώς πλουτοῦσιν ἐφαίνετο, ἀλλὰ πειρῶμενος χρῆσθαι τοῖς τῶν ὑποκρυπτομένων χρήμασι. ⁷ Φίλους γε μὴν, ὅσους ποιήσαιο, καὶ εὐνοὺς γνοίῃ ὄντας, καὶ ἱκανοὺς κρίνειε συνεργοὺς εἶναι, ὃ τι τυγχάνει βουλό- 30 μενος κατεργάζεσθαι, ὁμολογεῖται πρὸς πάντων κράτιστος δὴ γενέσθαι θεραπεύειν. ⁸ Καὶ γὰρ αὐτὸ τοῦτο, οὐπερ αὐτὸς ἕνεκα φίλων ᾤετο δεῖσθαι, ὡς συνεργοὺς

ἔχοι, καὶ αὐτοὺς ἐπειρᾶτο συνεργὸς τοῖς φίλοις κράτιστος εἶναι τούτον, ὅτον ἕκαστον αἰσθάνοιτο ἐπιθυμοῦντα.

Δῶρα δὲ πλεῖστα μὲν, οἶμαι, εἰς γε ἀνὴρ ὢν, ἐλάμβανε διὰ πολλά· ταῦτα δὲ δὴ πάντα μάλιστα τοῖς φίλοις διεδίδου, ¹ πρὸς τὸν τρόπον ἑκάστου σκοπῶν, καὶ ⁵ ὅτον μάλιστα ὁρᾷ ἕκαστον δεόμενον. Καὶ ὅσα τῷ σώματι αὐτοῦ κόσμον πέμποι τις, ἢ ὥς εἰς πόλεμον, ἢ ὥς εἰς καλλωπισμὸν, καὶ περὶ τούτων λέγειν αὐτὸν ἔφασαν, ὅτι τὸ μὲν ἑαυτοῦ σῶμα οὐκ ἂν δύναιτο τούτοις πᾶσι κοσμήσαι, φίλους δὲ καλῶς κεκοσμημένους ¹⁰ μέγιστον κόσμον ἀνδρὶ νομίζοι. ² Καὶ τὸ μὲν τὰ μεγάλα νικᾷν τοὺς φίλους εὖ ποιοῦντα, οὐδὲν θαυμαστὸν, ἐπειδὴ γε καὶ δυνατώτερος ἦν τὸ δὲ τῇ ἐπιμελείᾳ περιεῖναι τῶν φίλων, καὶ τῷ προθυμεῖσθαι χαρίζεσθαι, ταῦτα μᾶλλον ἔμοιγε δοκεῖ ἀγαστὰ εἶναι. Κῦρος ¹⁵ γὰρ ἔπεμπε βίκους οἶνον ἡμιδεεῖς πολλάκις, ὁπότε πάνν ἦδύν λάβοι, λέγων ὅτι οὐπω δὴ πολλοῦ χρόνου τούτου ἡδίωνι οἶνῳ ἐπιτύχοι.—³ τούτον οὖν σοι ἔπεμψε, καὶ δεῖταί σου τούτον ἐκπιεῖν τήμερον, σὺν οἷς μάλιστα φιλεῖς. —Πολλάκις δὲ χῆνας ἡμιδρώτους ἔπεμπε, καὶ ἄρτων ²⁰ ἡμίσεια, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, ἐπιλέγειν κελεύων τὸν φέροντα.—Τούτοις ἦσθη Κῦρος· βούλεται οὖν καὶ σὲ τούτων γεύσασθαι.—Ὅπου δὲ χιλὸς σπάνιος πάνν εἴη, αὐτοὺς δ' ἐδύνατο παρασκευάσασθαι, διὰ τὸ πολλοὺς ἔχειν ὑπηρέτας, καὶ διὰ τὴν ἐπιμέλειαν, διαπέμπων ²⁵ ἐκέλευε τοὺς φίλους, τοῖς τὰ ἑαυτῶν σώματα ἄγουσιν ἵπποις ἐμβάλλειν τούτον τὸν χιλόν, ⁴ ὥς μὴ πεινῶντες τοὺς ἑαυτοῦ φίλους ἄγωσιν. Εἰ δὲ δὴ ποτε πορευόιτο, καὶ πλεῖστοι μέλλοιεν ὄψεσθαι, προσκαλῶν τοὺς φίλους ἐσπουδαιολογεῖτο, ὥς δηλοίῃ, οὗς τιμᾷ. Ὡστε ἔγωγε, ἐξ ³⁰ ὢν ἀκούω, οὐδένα κρίνω ὑπὸ πλειόνων πεφιλησθαι, οὔτε Ἑλλήνων, οὔτε βαρβάρων. Τεκμήριον δὲ τούτου καὶ τόδε

παρὰ μὲν Κύρου, δούλου ὄντος, οὐδεὶς ἀπῆει πρὸς βασι-
λέα· πλὴν Ορόντας ἐπεχείρησε· (καὶ οὗτος δὲ, ὃν ᾤετο
πιστὸν οἱ εἶναι, ταχὺ αὐτὸν εὔρε Κύρῳ φιλαίτερον, ἢ
ἐαντῷ). παρὰ δὲ βασιλείᾳ πολλοὶ πρὸς Κύρον ἀπῆλθον,
5 ἐπεὶ πολέμιοι ἀλλήλοις ἐγένοντο· καὶ οὗτοι μέντοι, οἱ
μάλιστα ὑπ' αὐτοῦ ἀγαπώμενοι, νομίζοντες, παρὰ Κύρῳ
ὄντες ἀγαθοὶ, ἀξιοτέρας ἂν τιμῆς τυγχάνειν, ἢ παρὰ
βασιλεῖ. Μέγα δὲ τεκμήριον καὶ τὸ ἐν τῇ τελευτῇ
τοῦ βίου αὐτῷ γενόμενον, ὅτι καὶ αὐτὸς ἦν ἀγαθός,
10 καὶ κρίνειν ὀρθῶς ἐδύνατο τοὺς πιστοὺς καὶ εὔνους καὶ
βεβαίους. Αποθνήσκοντος γὰρ αὐτοῦ, πάντες οἱ παρ'
αὐτὸν φίλοι καὶ συντράπεζοι μαχόμενοι ἀπέθανον ὑπὲρ
Κύρου, πλὴν Αῤιαίου· οὗτος δὲ τεταγμένος ἐτύγγανεν
ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ, τοῦ ἱππικοῦ ἄρχων· ὥς δ' ἤσθετο Κύρον
15 πεπτωκότα, ἔφυγεν, ἔχων καὶ τὸ σφάτευμα πᾶν, οὐ
ἤγειτο.

Ενταῦθα δὴ Κύρου ἀποτέμενεται ἡ κεφαλὴ καὶ χεὶρ ἡ
δεξιὰ. Βασιλεὺς δὲ, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, διώκων εἰσπίπτει
εἰς τὸ Κυρεῖον στρατόπεδον. καὶ οἱ μὲν μετὰ Αῤιαίου
20 οὐκ ἐτι ¹ ἴστανται, ἀλλὰ φεύγουσι διὰ τοῦ αὐτῶν στρατο-
πέδου εἰς τὸν σταθμὸν, ἔνθεν ὤρμηντο· τέτταρες δὲ ἐλέ-
γοντο παρασάγγαι τῆς ὁδοῦ εἶναι. Βασιλεὺς δὲ καὶ οἱ
σὺν αὐτῷ τὰ τε ἄλλα πολλὰ διαρπάζουσι, καὶ τὴν
Φωκαΐδα τὴν Κύρου παλλακίδα, τὴν σοφὴν καὶ καλὴν
25 λεγομένην εἶναι, λαμβάνει. Ἡ δὲ Μιλησία, ἡ νεώτερα,
ληφθεῖσα ὑπὸ τῶν ἀμφὶ βασιλέα· ἐκφεύγει γυμνὴ πρὸς
τῶν Ἑλλήνων, ² οἳ ἔτυχον ἐν τοῖς σκευοφόροις ὅπλα ἔχον-
τες· καὶ ἀντιταχθέντες, πολλοὺς μὲν τῶν διαρπαζόντων
ἀπέκτειναν, οἱ δὲ καὶ αὐτῶν ἀπέθανον· οὐ μὴν ἔφυγόν γε,
30 ἀλλὰ καὶ ταύτην ἔσωσαν, καὶ τᾶλλα, ὅσα ἐντὸς αὐτῶν,
καὶ χρήματα καὶ ἄνθρωποι, ἐγένοντο, πάντα ἔσωσαν.
Ενταῦθα διέσχον ἀλλήλων βασιλεὺς τε καὶ οἱ Ἕλληνες

ὡς τριάκοντα στάδια, οἱ μὲν διώκοντες τοὺς καθ' ἑαυτοὺς, ὡς πάντας νικῶντες· οἱ δὲ ἀρπάζοντες, ὡς ἤδη πάντες νικῶντες. Ὡς δὲ ἦσθοντο οἱ μὲν Ἕλληνες, ὅτι βασιλεὺς σὺν τῷ στρατεύματι ἐν τοῖς σκευοφόροις εἶη· βασιλεὺς δ' αὖ ἤκουσε Τισσαφέρνης, ὅτι οἱ Ἕλληνες νικῶν τὸ καθ' ἑαν- 5 τοὺς, καὶ εἰς τὸ πρόσθεν οἴχονται διώκοντες· ἐνταῦθα δὴ βασιλεὺς μὲν ἀθροίζει τοὺς ἑαυτοῦ, καὶ συντάττεται· ὁ δὲ Κλέαρχος ἐβουλεύετο, Πρόξενον καλέσας, (πληθαι- τatos γὰρ ἦν,) εἰ πέμποιεν τινας, ἢ πάντες ἴσταν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον ἀρήξοντες. 10

Ἐν τούτῳ βασιλεὺς πάλιν δῆλος ἦν προσίων, ὡς ἐδόκει, ὅπισθεν. ¹ Καὶ οἱ μὲν Ἕλληνες συστραφέντες παρασκευ- αζονται, ὡς ταύτῃ προσιόντες καὶ δεξόμενοι. ὁ δὲ βασι- λεὺς ταύτῃ μὲν οὐκ ἤγεν, ἢ δὲ παρῆλθεν ἔξω τοῦ εὐανόμου κέρατος, ταύτῃ καὶ ἀπήγαγεν, ἀναλαβὼν καὶ τοὺς ἐν τῇ 15 μάχῃ πρὸς τοὺς Ἕλληνας αὐτομολήσαντας, καὶ Τισσα- φέρνην καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ. Ὁ γὰρ Τισσαφέρνης ἐν τῇ πρώτῃ συνόδῳ οὐκ ἔφυγεν, ἀλλὰ διήλασε καὶ παρὰ τὸν ποταμὸν κατὰ τοὺς Ἕλληνας πελταστάς· διελαύνων δὲ κατέκτανε μὲν οὐδένα, διαστάντες δὲ οἱ Ἕλληνες 20 ἔπαιον καὶ ἠκόντιζον αὐτούς. Ἐπισθένης δὲ Ἀμφι- πολίτης ἤρχε τῶν πελταστῶν, καὶ ἐλέγετο φρόνιμος γενέσθαι. Ὁ οὖν Τισσαφέρνης ὡς μείον ἔχων ἀπηλ- λάγη· εἰς δὲ τὸ στρατόπεδον ἀφικόμενος τῶν Ἑλλήνων, ἐκεῖ συντυγχάνει βασιλεῖ, καὶ ὁμοῦ δὴ πάλιν συν- 25 ταξάμενοι ἐπορεύοντο. Ἐπεὶ δ' ἦσαν κατὰ τὸ εὐα- νυμον τῶν Ἑλλήνων κέρας, ἔδεισαν οἱ Ἕλληνες, μή ² προσάγοιεν πρὸς τὸ κέρας, καὶ περιπτύξαντες ἀμφοτέ- ρωθεν αὐτοὺς διακόψειαν καὶ ἐδόκει αὐτοῖς ἀναπτύσσειν τὸ κέρας, ³ καὶ ποιήσασθαι ὅπισθεν τὸν ποταμὸν. ⁴ Ἐν 30 ⁵ δὲ ταῦτα ἐβουλεύοντο, καὶ δὴ βασιλεὺς παραμει- νώμενος εἰς τὸ αὐτὸ σχῆμα κατέστησεν ἐναντίαν τὴν

φάλαγγα, ὥσπερ τὸ πρῶτον μαχοῦμενος συνήει. Ὡς δὲ εἶδον οἱ Ἕλληνες ἐγγὺς τε ὄντας καὶ παρατεταγμένους, αὖθις, παιανίσαντες, ἐπήεσαν πολὺ ἔτι προθυμότερον, ἢ τοπρόσθεν. Οἱ δ' αὖ βάρβαροι οὐκ ἐδέχοντο, ¹ ἀλλ' ἐκ 5 πλείονος, ἢ τοπρόσθεν, ἔφρευγον οἱ δ' ἐπεδίωκον μέχρι κώμης τινός· ἐνταῦθα δὲ ἔστησαν οἱ Ἕλληνες· ὅπερ γὰρ τῆς κώμης γήλοφος ἦν, ἐφ' οὗ ἀνεστράφησαν οἱ ἀμφὶ βασιλέα, πεζοὶ μὲν οὐκέτι, τῶν δὲ ἱππέων ὁ λόφος ἐνεπλήσθη· ὥστε τὸ ποιούμενον μὴ γιγνώσκειν. Καὶ τὸ 10 βασιλείον σημεῖον ὁρᾶν ἔφασαν, αἰτόν τινα χρυσοῦν ² ἐπὶ πέλτης, ἐπὶ ξυστοῦ ἀνατεταμένον.

Ἐπεὶ δὲ καὶ ἐνταῦθα ἐχώρουν οἱ Ἕλληνες, λείπονσι δὴ καὶ τὸν Ῥῶφον οἱ ἱππεῖς· οὐ μέντοι ἔτι ἀθρόοι, ἀλλ' ἄλλοι ἄλλοθεν ἐπιλούτο δ' ὁ λόφος τῶν ἱππέων τέλος δὲ 15 καὶ πάντες ἀπεχώρησαν. Ὁ οὖν Κλέαρχος οὐκ ἀνεβίβαζεν ἐπὶ τὸν λόφον, ἀλλ' ὑπὸ αὐτὸν στήσας τὸ σιράτευμα, πέμπει Δύκιον τὸν Συρακούσιον καὶ ἄλλον ἐπὶ τὸν λόφον, καὶ κελεύει, κατιδόντας τὰ ὑπὲρ τοῦ λόφου, τί ἐστὶν ἀπαγγεῖλαι. Καὶ ὁ Δύκιος ἤλασε, καὶ ἰδὼν ἀπαγγέλλει, ὅτι φεύγουσιν ἀνὰ κράτος. Σχεδὸν δ' ὅτε ταῦτα ἦν, καὶ ἡλιος ἐδύετο. ³ Ἐνταῦθα δ' ἔστησαν οἱ Ἕλληνες, καὶ θέμενοι τὰ ὅπλα ἀνεπαύοντο, καὶ ἅμα μὲν ἐθαύμαζον, ὅτι οὐδαμοῦ Κῦρος φαινόμηντο, οὐδ' ἄλλος ἀπ' αὐτῶ ἐδεῖς παρείη· ⁴ οὐ γὰρ ᾔδεσαν αὐτὸν τεθνηκότα, 25 ἀλλ' εἶκαζον, ἢ διώκοντα οἴχεσθαι, ἢ καταληψόμενόν τι προεληλακέναι. καὶ αὐτοὶ ἐβυλεύοντο, εἰ αὐτοῦ μέιναντες τὰ σκευοφόρα ἐνταῦθα ἀγάγοιντο, ἢ ἀπίοιεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. Ἐδοξεν οὖν αὐτοῖς ἀπίεναί· καὶ ἀφικνεῖνται, ⁵ ἀμφὶ δόρυπιστον, ἐπὶ τὰς σκηνάς. Ταύτης μὲν τῆς 30 ἡμέρας τοῦτο τὸ τέλος ἐγένετο. Καταλαμβάνουσι δὲ τῶν τε ἄλλων χρημάτων τὰ πλεῖστα διηρησμένα, καὶ εἴ τι σιτίον ἢ ποτὸν ἦν καὶ τὰς ἀμάξας μεστὰς ἀλεύρων καὶ οἶνου, ὥς παρεσκευάσατο Κῦρος, ἵνα, εἴ ποτε σφοδρὰ

λάβοι τὸ στρατόπεδον ἔνδεια, διαδιδούη τοῖς Ἕλλησιν, (ἦσαν δ' αὐταί, ὥς ἐλέγοντο, τετρακόσαι αἰαλαί,) καὶ ταύτας τότε οἱ σὺν βασιλεῖ διήρπασαν. Ὡστε ¹ ἄδειπνοι ἦσαν οἱ πλείστοι τῶν Ἑλλήνων ἦσαν δὲ καὶ ἀνάνιστοι· πρὶν γὰρ δὴ καταλύσαι τὸ στρατεύμα πρὸς ἄρστον, βα- 5 σιλεὺς ἐφάνη. Ταύτην μὲν οὖν τὴν νύκτα ἔτω διεγέγοντο.

² *Ἐκ τοῦ ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ Β'.*

• • •

Οἱ μὲν δὴ στρατηγοὶ οὕτω ληφθέντες, ἀνήχθησαν· ³ ὥς βασιλέα, καὶ ἀποτμηθέντες τὰς κεφαλὰς ⁴ ἐτελεύτησαν· εἰς μὲν αὐτῶν, Κλέαρχος, ὁμολογουμένως ἐκ πάντων ⁵ τῶν ἐμπείρους αὐτοῦ ἔχοντων, δόξας γενέσθαι ἀνὴρ καὶ πολε-10 μικὸς καὶ φιλοπόλεμος ἐσχάτως. Καὶ γὰρ δὴ, ἕως μὲν πόλεμος ἦν τοῖς Λακεδαιμονίοις πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, παρέμεινεν· ἐπεὶ δ' εἰρήνη ἐγένετο, πείσας τὴν αὐτοῦ πόλιν, ὥς οἱ Θοῤῃκες ⁶ ἀδικοῦσι τοὺς Ἕλληνας, καὶ διαπραξάμενος ὥς ἐθύνато παρὰ τῶν Εὐφόρων, ἐξέπλει, ὥς 15 πολεμήσων τοῖς ὑπὲρ Χερῶσνήσου καὶ Πειρίνθου Θοῤῃξιν. Ἐπεὶ δὲ μεταγνόντες πως ⁷ οἱ Εὐφοροὶ, ἤδη ἔξω ὄντος αὐτοῦ, ἀποστρέφειν αὐτὸν ἐπειρῶντο ἐξ Ἰσθμοῦ, ἐνταῦθα σὺνέτι πείθεται, ἀλλ' ⁸ ἄρχετο πλέων εἰς Ἑλλησποντον. Ἐκ τούτου καὶ ἐθανατώθη ⁹ ὑπὸ τῶν ἐν τῇ Σπάρτῃ τελευτῶν, ὥς 20 ἀπειθῶν. Ἥδη δὲ φυγὰς ὄν, ἔρχεται πρὸς Κῦρον, καὶ ὁποίοις μὲν λόγοις ἐπείσει Κῦρον, ἀλλαχοῦ γέγραπται· δίδωσι δ' αὐτῷ Κῦρος ¹⁰ μυρίους δαρεικούς· ὁ δὲ λαθὼν, οὐκ ἐπὶ ῥαθυμίας ἐτράπετο, ἀλλ' ἀπὸ τούτων τῶν χρημάτων συλλέξας στρατεύμα, ἐπολέμει τοῖς Θοῤῃξιν· καὶ 21 μάχῃ τε ἐνίκησε, καὶ ἀπὸ τούτου ¹¹ ἔφερε καὶ ἤγεν αὐ-

ταύς· καὶ πολεμῶν διεγένετο, μέχρις οὗ Κῦρος ἐδεήθη τοῦ στρατεύματος· τότε δ' ἀπῆλθεν, ὡς σὺν ἐκείνῳ αὐτὸν πολεμῶσαν.

Ταῦτα οὖν φιλοπολέμου δοκεῖ ἀνδρὸς ἔργα εἶναι, ὅστις,
 5¹ ἐξὸν μὲν εἰρήνην ἄγειν ἄνευ αἰσχύνῃς καὶ βλάβης, αἰρεῖται πολεμεῖν· ἐξὸν δὲ θάθνημιν, βούλεται πονεῖν, ὥστε πολεμεῖν· ἐξὸν δὲ χρήματα ἔχειν ἀκινδύνως, αἰρεῖται πολεμῶν μείονα ταῦτα ποιεῖν. Εκείνος δὲ, ὥσπερ εἰς τινα ἡδονήν, ἤθελε δαπανᾶν εἰς πόλεμον· οὕτω μὲν φιλο-
 10 πόλεμος ἦν, Πολεμικὸς δὲ αὐτὴ εἶναι ἐδόκει, ὅτι φιλοκίνδυνός τε ἦν, καὶ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἄγων ἐπὶ τοὺς πολεμίους, καὶ ἐν τοῖς δεινοῖς φρόνιμος, ὡς οἱ παρόντες πανταχοῦ πάντες ὁμολόγουν. Καὶ ἀρχικὸς δὲ ἐλέγγετο εἶναι, ὡς δυνατὸν ἐκ τοῦ τοιούτου τρόπου, οἷον καὶ
 15 ἐκεῖνος εἶχεν. Ἰκανὸς μὲν γάρ, ὡς τις καὶ ἄλλος, φροντίζειν ἦν, ὅπως ἔξει ἡ στρατιὰ αὐτοῦ τὰ ἐπιτήδεια, καὶ παρασκευάζειν ταῦτα· ἰκανὸς δὲ καὶ ἐμποιεῖν τοῖς παροῦσιν,² ὥς οὐκ ἀπιστέον εἶη Κλεάρχῳ. Τοῦτο δὲ ἐποίει ἐκ τοῦ χαλεποῦ εἶναι. Καὶ γὰρ ὄργῃν στυγνὸς ἦν, καὶ τῇ
 20 φωνῇ τραχύς· ἐκόλαζε τε αἰεὶ ἰσχυρῶς, καὶ ὄργῃ ἐνίστε, ὥστε καὶ αὐτῷ μεταμέλειν³ ἔσθ' ὅτε. Καὶ γνώμη δὲ ἐκόλαζεν· ἀκολάστου γὰρ στρατεύματος οὐδὲν ἡγεῖτο ὄφελος εἶναι. Ἀλλὰ καὶ λέγειν αὐτὸν ἔφασαν, ὡς δέοι τὸν στρατιώτην φοβεῖσθαι μᾶλλον τὸν ἄρχοντα, ἢ τοὺς πολεμίους,
 25 εἰ μέλλοι ἢ⁴ φυλακὰς φυλάξειν, ἢ φίλων ἀφέξεσθαι, ἢ ἀπροφασίστως ἵεναι πρὸς τοὺς πολεμίους. Ἐν μὲν οὖν τοῖς δεινοῖς ἤθελον αὐτοῦ ἀκούειν σφόδρα, καὶ οὐκ ἄλλον ἡρῶντο οἱ στρατιῶται. Καὶ γὰρ τὸ στυγνὸν τότε φαιδρὸν αὐτοῦ ἐν τοῖς προσώποις ἔφασαν φαίνεσθαι· καὶ τὸ χαλε-
 30 πὸν ἐρῶμένον πρὸς τοὺς πολεμίους ἐδόκει εἶναι· ὥστε σωτήριον καὶ οὐκέτι χαλεπὸν ἐφαίνετο. Ὅτε δ' ἔξω τοῦ δεινοῦ γένοιτο, καὶ ἐξείη, πρὸς ἄλλους,⁵ ἀρχομένους ἀπιέναι,

πολλοὶ αὐτὸν ἀπέλειπον· τὸ γὰρ ἐπίχαρι οὐκ εἶχεν, ἀλλὰ αἰεὶ χαλεπὸς καὶ ὤμους ἦν.—Καὶ γὰρ οὐδὲν φιλία μὲν καὶ εὐνοίᾳ ἐπομένους οὐδέποτε εἶχεν· ὅστινες δὲ, ἢ ὑπὸ πόνου τεταγμένοι, ἢ ὑπὸ τοῦ δεῖσθαι, ἢ ἄλλῃ τινὶ ἀνάγκῃ κατεχόμενοι, παρείησαν αὐτῷ, σφόδρα πειθομένοις ἐχρήτο. 5
Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἤρξαντο νικᾶν σὺν αὐτῷ τοὺς πολεμίους, μεγάλα ἤδη ἦν τὰ χρησίμους ποιοῦντα εἶναι τοὺς σὺν αὐτῷ στρατιώτας· ¹τό τε γὰρ πρὸς τοὺς πολεμίους θαρδύλεως ἔχειν παρῆν, καὶ τὸ τὴν παρ' ἐκείνου τιμωρίαν φοβεῖσθαι αὐτὰς εὐτάκτους ἐποίει. Τοιοῦτος μὲν δὴ ἄρχων 10 ἦν· ἄρχεσθαι δ' ὑπὸ ἄλλων οὐ μάλᾳ ἐθέλειν ἐλέγετο. Ἦν δὲ, ὅτε ἐτελεῦτα, ἀμφὶ τὰ πεντήκοντα ἔτη.

Πρόξενος δὲ ὁ Βοιωτίας, εὐθύς μὲν μειράκιον ὢν, ἐπεθύμει γενέσθαι ἀνὴρ τὰ μεγάλα πράττειν ἱκανός· καὶ διὰ ταύτην τὴν ἐπιθυμίαν ἔδωκε Γοργία ἀργύριον τῷ Λεοντίῳ 15 τίνῃ. Ἐπεὶ δὲ συνεγένετο ἐκείνῳ, ἱκανὸς ἤδη νομίσας εἶναι καὶ ἄρχειν, καὶ φίλος ὢν τοῖς πρώτοις, μὴ ἡτῶσθαι εὐεργετῶν, ἦλθεν εἰς ταύτας τὰς σὺν Κίρῳ πράξεις καὶ ᾤετο κτήσεσθαι ἐκ τούτων ὄνομα μέγα, καὶ δύναμιν μεγάλην, καὶ χρήματα πολλὰ. Τούτων δ' ἐπιθυμῶν, 20 σφόδρα ἐνδηλον αὐτῷ καὶ τοῦτο εἶχεν, ὅτι· τούτων οὐδὲν ἂν θέλοι κτᾶσθαι μετὰ ἀδικίας, ἀλλὰ σὺν τῷ δικαίῳ καὶ καλῷ ᾤετο δεῖν τούτων τυγχάνειν· ἄνευ δὲ τούτων, μή. Ἀρχεῖν δὲ καλῶν μὲν καὶ ἀγαθῶν ἱκανός ἦν· οὐ μέντοι οὐτ' αἰδῶ τοῖς στρατιώταις ἑαυτοῦ οὔτε φόβον 25 ἱκανὸς ἐμποιῆσαι· ἀλλὰ καὶ ἡσχύνετο μᾶλλον τοὺς στρατιώτας, ἢ οἱ ἀρχόμενοι ἐκείνον· ²καὶ φοβούμενος μᾶλλον ἦν φανερός τὸ ἀπεχθάνεσθαι τοῖς στρατιώταις, ἢ οἱ στρατιῶται τὸ ἀπιστεῖν ἐκείνῳ. ἤετο δὲ ἀρκεῖν πρὸς τὸ ἀρχικὸν εἶναι καὶ δοκεῖν, τὸν μὲν καλῶς ποιοῦντα 30 ἐπαινεῖν, τὸν δὲ ἀδικοῦντα μὴ ἐπαινεῖν. Τοιγαρὲν αὐτῷ οἱ μὲν καλοὶ καὶ ἀγαθοὶ τῶν συνόντων εὖνοι ἦσαν, οἱ δ'

ἀδικοὶ ἐπεβούλευον, ὥς εὐμεταχειρίστῳ ὄντι. Ὅτε δὲ ἀπέθνησκεν, ἦν ἑτῶν ὡς τριάκοντα.

Μένων δὲ ὁ Θετταλὸς δῆλος ἦν ἐπιθυμῶν μὲν πλούτου ἰσχυρῶς, ἐπιθυμῶν δὲ ἄρχειν, ὅπως πλείω λαμβάνοι 5 ἐπιθυμῶν δὲ τιμᾶσθαι, ἵνα πλείω ¹ κερδαίνοι φίλος τ' ἐβούλετο εἶναι τοῖς μέγιστον δυναμένοις, ἵνα ἀδικῶν μὴ διδοίῃ δίκην. Ἐπὶ δὲ τὸ κατεργάζεσθαι, ὧν ἐπιθυμοίῃ, συντομωτάτην ὁδὸν ᾗτο εἶναι διὰ τοῦ ἐπιорχεῖν τε, καὶ ψευδεσθαι, καὶ ἑξαπατᾶν τὸ δὲ ἀπλοῦν τε καὶ ἀληθὲς 10 ² ἐνόμιζε τὸ αὐτὸ τῷ ἡλιθίῳ εἶναι. Στέργων δὲ φανερός μὲν ἦν οὐδένα· ὅτῳ δὲ φαίῃ φίλος εἶναι, τοῦτ' ἐνδηλος ἦν ἐπιβουλεύων. Καὶ πολεμίου μὲν οὐδενὸς κατεγέλα, τῶν δὲ συνόντων πάντων ὡς καταγελῶν αἰεὶ διελέγετο. Καὶ τοῖς μὲν τῶν πολεμιῶν κτήμασιν οὐκ ἐπεβούλευε· (χαλεπὸν γάρ 15 ᾗτο εἶναι τὰ τῶν φυλαττομένων λαμβάνειν) τὰ δὲ τῶν φίλων, μόνος ᾗτο εἰδέναι, ὅτι ῥᾷστον ἀφύλακτα λαμβάνειν. Καὶ ὅσους μὲν ³ ἡσθάνετο ἐπιόρκους καὶ ἀδίκους, ὡς εὖ ὠπλισμένους ἐφοβεῖτο· τοῖς δ' ὁσίοις καὶ ἀλήθειαν ἀσκοῦσιν ὡς ἀνάνδροις ἐπειρᾶτο χρῆσθαι. Ὡς περ δὲ 20 τις ἀγάλλεται ἐπὶ θεοσεβείᾳ, καὶ ἀληθείᾳ, καὶ δικαιοτητι, οὕτω καὶ Μένων ἡγάλλετο τῷ ἑξαπατᾶν δύνασθαι, ⁴ τῷ πλάσασθαι ψευδῇ, τῷ φίλους διαγελᾶν τὸν δὲ μὴ πανοῦργον ἀπαίδευτον ἐνόμιζεν εἶναι. ⁵ Καὶ παρ' οἷς μὲν ἐπεχείρει πρωτεύειν φιλίας, διαβάλλων τοὺς πρώτους 25 τούτους ᾗτο δεῖν κτήσασθαι. Τὸ δὲ πειθομένους τοὺς στρατιώτας παρέχεσθαι, ἐκ τοῦ συναδικεῖν αὐτοῖς ἐμνηχανᾶτο. Τιμᾶσθαι δὲ καὶ θεραπεύεσθαι ἡξίου, ἐπιδεικνύμενος, ὅτι πλεῖστα δύναιτο καὶ ἐθέλοι ἂν ἀδικεῖν. Ἐνέργεσίαν δὲ κατέλεγεν, ὅποτε τις αὐτοῦ ⁶ ἀφίστατο, ὅτι 10 χρώμενος αὐτῷ οὐκ ἀπώλεσεν αὐτόν.—Αποθνησκόντων δὲ τῶν στρατηγῶν, ὅτι ἐστράτευσαν ἐπὶ βασιλέα σὺν Κύρῳ, τὰ αὐτὰ πεποιηκῶς οὐκ ἀπέθανε· μετὰ δὲ τὸν τῶν ἄλλων

θάνατον στρατηγῶν, τιμωρηθεῖς ὑπὸ βασιλέως ἀπέθανεν, οὐχ ὥσπερ Κλέαρχος καὶ οἱ ἄλλοι στρατηγοὶ ἀποτραπέντες τὰς κεφαλὰς (ὅσπερ κάλλιστος θανάτων ἐδόκει εἶναι) ἀλλὰ ζῶν αἰκισθεῖς ἐνιαυτὸν, ὥς πονηρὸς, λέγεται τῆς τελευτῆς τυχεῖν. 5

Ἀγίας δὲ ὁ Ἀρκὰς, καὶ Σωκράτης ὁ Ἀχαιοὺς, καὶ τούτῳ ἀπεθανέτην τούτων δὲ οὐδεὶς οὐθ' ὥς ἐν πολέμῳ κακῶν κατεγέλα, οὐτ' ἐς φιλίαν αὐτοὺς ἐμέμφετο. ¹ Ἦστην τι ἄμφω ἀμφὶ τετταράκοντα ἔτη ἀπὸ γενεᾶς.

FINIS

EXCERPTORUM HISTORICORUM

ANALECTA GRAECA MAJORA.

TOMI PRIORIS

PARS SECUNDA.

EXCERPTA RHETORICA.

1

I.

¹ Ex LYSIA.

[JUXTA EDIT. JOAN. JAC. REISKE. LIPS. 1772. 8vo.]

LYSIAS—subtilis atque elegans, et quo nihil, si oratori satis sit docere, quaeras perfectius. Nihil enim est inane, nihil arcessitum: puro tamen fonti quam magno flumini propior. QUINCT. X. 1.

² ΛΥΣΙΟΥ

ΚΑΤΑ

ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΟΥΣ,

ΤΟΥΤ ΓΕΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ,

ὅΝ ΑΥΤΟΣ ΕΙΠΕ ΛΥΣΙΑΣ.

³ ΟΥΚ ἄρξασθαι μοι δοκεῖ ἄπορον εἶναι, ὃ ἄνδρες δικασταί, τῆς κατηγορίας, ἀλλὰ παύσασθαι λέγοντι. Τοιαῦτα, ⁴ αὐτοῖς, τὸ μέγεθος, καὶ τοσαῦτα τὸ πλῆθος, εἰργασται, ⁵ ὥστε μήτ' ἂν ψευδόμενον δεινότερα τῶν ὑπαρχόντων κατηγορῆσαι, μήτε τἀληθῆ βουλούμενον εἰπεῖν, ἅπαντα δύνασθαι ⁶ ἀλλ' ἀνάγκη ἢ τὸν κατηγορον ἀπειπεῖν, ἢ τὸν χρόνον ἐπιλιπεῖν. Τούναντίον δέ μοι δοκοῦμεν πείσεσθαι ἢ ⁷ ἐν τῷ προτοῦ χρόνῳ. Πρότερον μὲν γὰρ ἔδει, τὴν ἔχθραν, τοὺς κατηγοροῦντας ἐπιδεῖξαι, ἥτις εἶη ⁸ πρὸς τοὺς φεύγοντας· νυνὶ δὲ παρὰ τῶν φευγόντων χρηὶ πυνθάνεσθαι, ἥτις ἦν αὐτοῖς πρὸς τὴν πό-

λάβοι τὸ στρατόπεδον ἔνδεια, διαδιδούῃ τοῖς Ἕλλησιν, (ἦσαν δ' αὐταί, ὡς ἐλέγοντο, τετρακόσαιο θύαξαι,) καὶ ταύτας τότε οἱ σὺν βασιλεῖ διήρπασαν. Ὡστε ¹ ἄδειπνοι ἦσαν οἱ πλείστοι τῶν Ἑλλήνων ἦσαν δὲ καὶ ἀνάνιστοι· πρὶν γὰρ δὴ καταλύσαι τὸ στρατεύμα πρὸς ἄρπστον, βα- 5 σιλεὺς ἐφάνη. Ταύτην μὲν οὖν τὴν νύκτα ὅτω διεγέγοντο.

² Ἐκ τοῦ ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ Β'.

• • •

Οἱ μὲν δὴ στρατηγοὶ οὕτω ληφθέντες, ἀνήχθησαν ³ ὡς βασιλέα, καὶ ἀποτμηθέντες τὰς κεφαλὰς ⁴ ἐτελεύτησαν· εἰς μὲν αὐτῶν, Κλέαρχος, ὁμολογουμένως ἐκ πάντων ⁵ τῶν ἐμπείρους αὐτοῦ ἐχόντων, δόξας γενέσθαι ἀνὴρ καὶ πολε- 10 μικός καὶ φιλοπόλεμος ἐσχάτως. Καὶ γὰρ δὴ, ἕως μὲν πόλεμος ἦν τοῖς Αἰακεδαιμονίοις πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, παρήμεινεν· ἐπεὶ δ' εἰρήνη ἐγένετο, πείσας τὴν αὐτοῦ πόλιν, ὥς οἱ Θωάκες ⁶ ἀδικοῦσι τοὺς Ἕλληνας, καὶ διαπραξάμενος ὡς ἐδύνατο παρὰ τῶν Εὐρότων, ἐξέπλει, ὥς 15 πολεμήσων τοῖς ὑπὲρ Χερδονήσου καὶ Πειρίνθου Θωάξιν. Ἐπεὶ δὲ μεταγνόντες πως ⁷ οἱ Εὐφοροὶ, ἤδη ἔξω ὄντος αὐτῆ, ἀποστρέφειν αὐτὸν ἐπειρῶντο ἐξ Ἰσθμοῦ, ἐνταῦθα σὺνέτι πείθεται, ἀλλ' ⁸ ἄρχετο πλέων εἰς Ἑλλησποντον. Ἐκ τούτου καὶ ἐθανατώθη ⁹ ὑπὸ τῶν ἐν τῇ Σπάρτῃ τελῶν, ὥς 20 ἀπειθῶν. Ἦδη δὲ φυγὰς ὢν, ἔρχεται πρὸς Κύρον, καὶ ὁποίοις μὲν λόγοις ἐπεισε Κύρον, ἀλλαχοῦ γέγραπται· δίδωσι δ' αὐτῷ Κύρος ¹⁰ μυρίους δαρεικούς· ὁ δὲ λαθὼν, οὐκ ἐπὶ ῥαθυμίαν ἐτράπετο, ἀλλ' ἀπὸ τούτων τῶν χρημάτων συλλέξας στρατεύμα, ἐπολέμει τοῖς Θωάξιν· καὶ 25 μάχη τε ἐνίκησε, καὶ ἀπὸ τούτου ¹¹ ἔφερε καὶ ἦγεν αὐ-

ταύτ' καὶ πολεμῶν διεγένετο, μέχρις οὗ Κῦρος ἐδεήθη τοῦ στρατεύματος· τότε δ' ἀπῆλθεν, ὥς σὺν ἐκείνῳ αὐτὸν πολεμήσων.

Ταῦτα οὖν φιλοπολέμου δοκεῖ ἀνδρὸς ἔργα εἶναι, ὅστις, 5¹ ἔξὸν μὲν εἰρήνην ἄγειν ἀνευ αἰσχύνης καὶ βλάβης, αἰρεῖται πολεμεῖν· ἔξὸν δὲ θάθυμειν, βούλεται πονεῖν, ὥστε πολεμεῖν· ἔξὸν δὲ χρήματα ἔχειν ἀκινδύνως, αἰρεῖται πολεμῶν μείονα ταῦτα ποιεῖν. Εκείνος δὲ, ὥσπερ εἰς τινα ἡδονήν, ἤθελε δαπανᾶν εἰς πόλεμον· οὕτω μὲν φιλο- 10 πόλεμος ἦν. Πολεμικὸς δὲ αὐτὴν εἶναι ἐδόκει, ὅτι φιλοκίνδυνός τε ἦν, καὶ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἄγων ἐπὶ τοὺς πολεμίους, καὶ ἐν τοῖς δεινοῖς φρόνιμος, ὥς οἱ παρόντες πανταχοῦ πάντες ὁμολόγουν. Καὶ ἀρχικὸς δὲ ἐλέγτο εἶναι, ὥς δυνατόν ἐκ τοῦ τοιούτου τρόπου, οἷον καὶ 15 ἐκείνος εἶχεν. Ἰκανὸς μὲν γάρ, ὥς τις καὶ ἄλλος, φροντίζειν ἦν, ὅπως ἔξει ἡ στρατιὰ αὐτοῦ τὰ ἐπιτήδεια, καὶ παρασκευάζειν ταῦτα· ἱκανὸς δὲ καὶ ἐμποιεῖσθαι τοῖς παροῦσιν, ² ὥς οὐκ ἀπιστέον εἶη Κλεάρχῳ. Τοῦτο δὲ ἐποιοεῖ ἐκ τοῦ χαλεποῦ εἶναι. Καὶ γὰρ ὄργῃν στυγνὸς ἦν, καὶ τῇ 20 φωνῇ τραχὺς· ἐκόλαζέ τε αἰεὶ ἰσχυρῶς, καὶ ὀργῇ ἐνίστε, ὥστε καὶ αὐτῷ μεταμέλειν ³ ἔσθ' ὅτε. Καὶ γνῶμη δὲ ἐκόλαζεν· ἀκολάστου γὰρ στρατεύματος οὐδὲν ἡγείτο ὄφελος εἶναι. Ἀλλὰ καὶ λέγειν αὐτὸν ἔφασαν, ὥς δέοι τὸν στρατιώτην φοβεῖσθαι μᾶλλον τὸν ἀρχοντα, ἢ τοὺς πολεμίους, 25 εἰ μέλλοι ἢ ⁴ φυλακὰς φυλάξειν, ἢ φίλων ἀφέξεσθαι, ἢ ἀπροφασίστως ἵεναι πρὸς τοὺς πολεμίους. Ἐν μὲν οὖν τοῖς δεινοῖς ἤθελον αὐτοῦ ἀκούειν σφόδρα, καὶ οὐκ ἄλλον ἡρῶντο οἱ στρατιῶται. Καὶ γὰρ τὸ στυγνὸν τότε φαιδρὸν αὐτοῦ ἐν τοῖς προσώποις ἔφασαν φαίνεσθαι· καὶ τὸ χαλε- 30 πὸν ἐρῶμενον πρὸς τοὺς πολεμίους ἐδόκει εἶναι· ὥστε σωτήριον καὶ οὐκέτι χαλεπὸν ἐφαίνετο. Ὅτε δ' ἔξω τοῦ δεινοῦ γένοιτο, καὶ ἐξείη, πρὸς ἄλλους, ⁵ ἀρχομένους ἀπιέναι,

το. ¹ *Ἐν τοιούτῳ δ' ὄντι μοι κινδυνεύειν ἐδόκει, ὥς· τοῦ γε ἀποθανεῖν ὑπάρχοντος ἤδη. Καλέσας δὲ Δάμνιππον, λέγω πρὸς αὐτὸν τάδε· “Ἐπιτήδειος μὲν μοι τυγχάνεις ὦν, ἤκω δ' εἰς τὴν σὴν οἰκίαν· ἀδικῶ δ' οὐδέν· χρη-
 “μάτων δ' ἔνεκα ἀπόλλυμαι. σὺ οὖν ταῦτα πάσχοντί 5
 “μοι πρόθυμον παράσχου τὴν σεαυτοῦ δύναμιν εἰς τὴν
 “ἐμὴν σωτηρίαν.” Ὁ δ' ὑπέσχετο ταῦτα ποιῆσειν. Ἐδόκει δ' αὐτῷ βέλτιον εἶναι πρὸς Θέογνιν μνησθῆναι ἡγεῖτο γὰρ ἅπαν ποιῆσειν αὐτὸν, εἴ τις ἀργύριον διδοίη. Ἐκείνου δὲ διαλεγομένου Θεόγνιδι, (ἔμπειρος γὰρ ὦν 10
 ἐτύγγανον τῆς οἰκίας, καὶ ἤδειν, ὅτι ἀμφίθυρος εἴη,) ἐδόκει μοι ταύτη πειρᾶσθαι σωθῆναι ἐνθυμουμένῳ, ὅτι, ἔὰν μὲν λάθω, σωθήσομαι· ἔὰν δὲ ληφθῶ, ἡγούμενῳ μὲν, εἰ Θέογνις εἴη πεπεισμένος ὑπὸ τοῦ Δαμνίππου χρη-
 ματα λαβεῖν, οὐδέν ἦτιον ἀφεθήσεσθαι· εἰ δὲ μὴ 15
 ὁμοίως ἀποθανεῖσθαι. Ταῦτα διανοηθεὶς, ἔφηνον, ἐκεί-
 νων ἐπὶ τῇ αὐλείῳ θύρᾳ τὴν φυλακὴν ποιουμένων τριῶν δὲ θυρῶν οὐσῶν, ὥς ἔδει με διελθεῖν, ἅπασαι
² ἀνεφγμέναι ἔτυχον. Ἀφικόμενος δὲ ³ εἰς Ἀρχένεω τοῦ ναυκλήρου, ἐκείνον πέμπω εἰς ἄστν, πευσόμενον 20
 περὶ τοῦ ἀδελφοῦ. Ἦκων δὲ ἔλεγεν, ὅτι Εὐρατοσθένης αὐτὸν ἐν τῇ ὁδῷ λαβὼν, εἰς τὸ δεσμωτήριον ἀπαγάγει. Καὶ ἐγὼ τοιαῦτα πεπυσμένος, τῆς ἐπιούσης νυκτὸς διέ-
 πλευσα Μεγάραδε. Πολεμάρχῳ δὲ ⁴ παρήγγειλαν οἱ τριάκοντα τὸ ἐπ' ἐκείνων εἰθισμένον παράγγελμα, πίνειν 25
 κώνειον, πρὶν τὴν αἰτίαν εἰπεῖν, δι' ἣντινα ἐμελλεν ἀπο-
 θανεῖσθαι· ⁵ οὕτω πολλοῦ ἐδέησε κριθῆναι, καὶ ἀπολο-
 γήσασθαι. Καὶ ἐπειδὴ ἀπεφέρετο ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου τεθνεὼς, τριῶν ἡμῖν οἰκιῶν οὐσῶν, οὐδεμιᾶς εἶασαν ἐξ-
 ενεχθῆναι, ἀλλὰ κλίσιον μισθωσάμενοι, ⁶ προὔθεντο αὐ- 30
 τόν. Καὶ πολλῶν ὄντων ἱματίων, αἰτοῦσιν οὐδὲν ἔδοσαν εἰς ταφὴν, ἀλλὰ τῶν φίλων ὁ μὲν ἱμάτιον, ὁ δὲ προσ-*

κεφάλαιον, ὃ δὲ ὅ· τι ἕκαστος ἔτυχεν, ἔδωκεν εἰς τὴν
 ἐκείνου ταφὴν. Καὶ ἔχοντες μὲν ἑπτακοσίας ἀσπίδας
 τῶν ἡμετέρων, ἔχοντες δὲ ἀργύριον καὶ χρυσίον τοσοῦτον,
 χαλκὸν δὲ, καὶ κόσμον, καὶ ἐπιπλα, καὶ ἱμάτια γυναικεῖα,
 5 ὅσα οὐδεπώποτε ᾤοντο κτήσασθαι, καὶ ἀνδράποδα εἶκοσι
 καὶ ἑκατὸν, (ὧν τὰ μὲν βέλτιστα ἔλαβον, τὰ δὲ λοιπὰ
 εἰς τὸ δημόσιον ἀπέδοσαν,) εἰς τοσαύτην ἀπλησίαν καὶ
 αἰσχροκέρδειαν ἀφίκοντο, καὶ τοῦ τρόπου τοῦ αὐτῶν ἀπό-
 δεῖξιν ἐποιήσαντο.—τῆς γὰρ Πολεμάρχου γυναικὸς χρυ-
 10 σοῦς ἐλικτήρας, οὗς ἔχουσα ἐτύγγανεν, ὅτε τοπρωτὸν ἤλ-
 θεν εἰς τὴν οἰκίαν, Μηλόβιος ἐκ τῶν ὧτων ἐξείλετο.
 Καὶ οὐδὲ κατὰ τὸ ἐλάχιστον μέρος τῆς οὐσίας ἔλεον παρ'
 αὐτῶν ἐτυγγάνομεν· ¹ ἀλλ' οὕτως εἰς ἡμᾶς, διὰ τὰ
 χρήματα, ἐξημάρτανον, ὥσπερ ἂν ἕτεροι μεγάλων ἀδικη-
 15 μάτων ὀργὴν ἔχοντες οὐ τούτων ἀξίους γε ὄντας τῇ
 πόλει· ἀλλὰ πάσας [μὲν] τὰς ² χρηγίας χορηγήσαντας,
 πολλὰς δ' εἰσφορὰς εἰσενεγκόντας, κοσμίους δ' ἡμᾶς
 αὐτοὺς παρέχοντας, καὶ πᾶν τὸ προστατιτόμενον ποιούντας,
 ἐχθρὸν δ' οὐδένα κεκτημένους, πολλοὺς δ' Ἀθηναίων ἐκ
 20 τῶν πολεμίων λυσαμένους, τοιούτων ἡξίωσαν· οὐχ ὁμοίως
³ μετοικούντας, ὥσπερ αὐτοὶ ἐπολιτεύοντο. Οὗτοι γὰρ
 πολλοὺς μὲν τῶν πολιτῶν εἰς τοὺς πολεμίους ἐξήλασαν·
 πολλοὺς δ' ἀδίκως ἀποκτείναντες, ἀτάφους ἐποίησαν·
 πολλοὺς δ' ἐπιτίμους ὄντας, ἀτίμους τῆς πόλεως κατέστη-
 25 σαν πολλῶν δὲ θυγατέρας μελλούσας ἐκδίδοσθαι, ἐκώ-
 λυσαν· καὶ εἰς τοσοῦτόν εἰσι τόλμης ἀφιγμένοι, ὥσθ' ἥκου-
 σιν ἀπολογησόμενοι, καὶ λέγουσιν, ὥς οὐδὲν κακὸν οὐδ'
 αἰσχρὸν εἰργασμένοι εἰσίν. Ἐγὼ δ' ἐβουλόμην ἂν αὐτοὺς
 ἀληθῆ λέγειν· ⁴ μετὴν γὰρ ἂν καὶ ἐμοὶ τούτου τάγαθοῦ
 30 οὐκ ἐλάχιστον μέρος. Νῦν δὲ οὔτε πρὸς τὴν πόλιν αὐ-
 τοῖς τοιαῦτα ὑπάρχει, οὔτε πρὸς ἐμέ. Τὸν ἀδελφὸν
 γὰρ μου, ὥσπερ καὶ πρότερον εἶπον, Εἰρατοσθένης ἀπ-

ἐκτείνειν, οὔτε αὐτὸς ἰδίᾳ ἀδικούμενος, οὔτε εἰς τὴν πόλιν
 ὄρων ἐξαμαρτάνοντα, ἀλλὰ τῇ ἑαυτοῦ παρανομίᾳ προ-
 θύμως ἐξυπηρετῶν.—¹ Αναδιβασάμενος δ' αὐτὸν βούλο-
 μαι ἔρεσθαι, ὧ ἄνδρες δικασταί. Τοιαύτην γὰρ γνώμην
 ἔχω ἐπὶ μὲν τῇ τούτου ὠφελείᾳ, καὶ πρὸς ἕτερόν περὶ τού- 5
 του διαλέγεσθαι, ἀσεβὲς εἶναι νομίζω, ἐπὶ δὲ τῇ τούτου
 βλάβῃ, καὶ πρὸς αὐτὸν τοῦτον, ὅσιον καὶ εὐσεβές.—Ανά-
 δηθι οὖν μοι καὶ ἀποκρίναι, εἴ τι ἂν σε ἐρωτῶ.—Απή-
 γαγες Πολέμαρχον, ἢ οὐ;—Τὰ ὑπὸ τῶν ἀρχόντων
 προσταχθέντα δεδιώς ἐποίουν.—Ἦσθα δ' ἐν τῷ βουλευ- 10
 τηρίῳ, ὅτε οἱ λόγοι ἐγίνοντο περὶ ἡμῶν;—Ἦν.—Πό-
 τερον συνηγόρευες τοῖς κελεύουσιν ἀποκτεῖναι, ἢ ἀντέ-
 λεγες;—Αντέλεγον.—Ἰνα ἀποθάνωμεν;—Ἰνα μὴ ἀπο-
 θάνητε.—Ἡγούμενος ἡμᾶς ἄδικα πάσχειν, ἢ δίκαια;—
 Ἀδिका.—Εἴτ', ὧ σχετλιώτατε πάντων, ἀντέλεγες μὲν, 15
 ἵνα σώσεις, συνελάμβανες δὲ, ἵνα ἀποκτείνῃς; καὶ
 ὅτε μὲν τὸ πλῆθος ἦν ὑμῶν κύριον τῆς σωτηρίας τῆς
 ἡμετέρας, ἀντιλέγειν φῆς τοῖς βουλομένοις ἡμᾶς ἀπο-
 λέσαι ἐπειδὴ δὲ ² ἐπὶ σοὶ μόνῳ ἐγένετο καὶ σῶσαι Πολέ-
 μαρχον, καὶ μὴ, εἰς τὸ δεσποτήριον ἀπήγαγες; ³ εἴθ' 20
 ὅτι μὲν, ὥς φῆς, ἀντειπὼν, οὐδὲν ὠφέλησας, ἀξιοῖς χρη-
 στοῦ νομίζεσθαι ὅτι δὲ συλλαβὼν ἀπέκτεινας, οὐκ οἶμι
 ἐμοὶ καὶ τουτοῖσι δοῦναι δίκην; Καὶ μὴν οὐδὲ τοῦτο εἰκὸς
 αὐτῷ πιστεύειν, (εἴπερ ἀληθῆ λέγει, φάσκων ἀντειπεῖν,)
 ὥς αὐτῷ προσετάχθη· οὐ γὰρ δὴ που ἐν τοῖς μετοίκῳις 25
 πίστιν παρ' αὐτοῦ ἐλάβανον. ⁴ Ἐπειτα τῷ ἡρσόν εἰκὸς
 ἦν προσταχθῆναι, ἢ ὅστις ἀντειπὼν γε ἐτύγγανεν, καὶ γνώ-
 μην ἀποδεδειγμένος; τίνα γὰρ εἰκὸς ἦν ἥττον ταῦτα
 ὑπηρετῆσαι, ἢ τὸν ἀντειπόντα οἷς ἐκεῖνοι ἐβούλοντο
 πραχθῆναι; Ἐτι δὲ τοῖς μὲν ἄλλοις Ἀθηναίοις ἱκανή 30
 μοι δοκεῖ πρόφασις εἶναι τῶν γεγεννημένων, εἰς τοὺς

τριάκοντα ἀναφέρειν τὴν αἰτίαν· αὐτοὺς δὲ τοὺς τριάκον-
 τα, ἂν εἰς σφᾶς αὐτοὺς ἀναφέρωσι, πῶς ὑμᾶς εἰκὸς
 ἀποδέχεσθαι; Εἰ μὲν γὰρ τις ἐν τῇ πόλει ἀρχὴ ἰσχυ-
 ροτέρα αὐτῆς, ὑφ' ἧς αὐτῷ προσετίθεται παρὰ τὸ δί-
 5 καιὸν ἀνθρώπους ἀπολλύναι, ἴσως ἂν εἰκότως αὐτῷ συγ-
 γνώμην εἴχετε· νῦν δὲ ¹ παρὰ τοῦ ποτε καὶ λήψεσθε
 δίκην, εἴπερ ἐξέσται τοῖς τριάκοντα λέγειν, ὅτι τὰ ὑπὸ
 τῶν τριάκοντα προσταχθέντα ἐποίουν;—² Καὶ μὲν δὴ
 οὐκ ἐν τῇ οἰκίᾳ, κατὰ τὰ τούτοις ἐψηφισμένα, ἀλλ' ἐν
 10 τῇ ὁδῷ σώζοντα αὐτὸν, συλλαβὼν ἀπήγαγεν.—Τμεῖς
 δὲ πάντες ὀργίζεσθε, ὅσοι εἰς τὰς οἰκίας ἦλθον τὰς
 ὑμετέρας, ζήτησιν ποιούμενοι ἢ ὑμῶν ἢ τῶν ὑμετέρων τι-
 νός. Καίτοι, εἰ χρῆ τούτοις διὰ τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν
 ἑτέροισι ἀπολέσασαι συγγνώμην ἔχειν, ἐκείνοις ἂν δικαιο-
 15 τερον ἔχοιτε· κίνδυνος γὰρ ἦν πεμφθεῖσι, μὴ ἐλθεῖν, καὶ
 καταλαβοῦσιν, ἐξάρνοις γενέσθαι· τῷ δὲ Ερατοσθένει ἐξῆν
 εἰπεῖν, ὅτι οὐκ ἀπήντησεν· ἔπειτα, ὅτι οὐκ οἶδεν· ταῦτα γὰρ
 οὔτε ἔλεγχον, οὔτε βάσανον εἶχεν· ὥστε μὴδ' ὑπὸ τῶν
 ἐχθρῶν βουλομένων οἶόν τε εἶναι ἐξελεγχθῆναι.—Χρῆν
 20 δέ σε, ὦ Ερατόσθενης, εἴπερ ἦσθα χρηστός, πολὺ μάλ-
 λον τοῖς μέλλουσιν ἀδίκως ἀποθανεῖσθαι μηνυτὴν γενέσθαι,
 ἢ τοὺς ἀδίκως ἀπολουμένους συλλαμβάνειν. Νῦν δέ σου
 τὰ ἔργα φανερά γεγένηται, οὐχ ὥς ἀνιωμένου, ἀλλ' ὥς
 ἠδομένου τοῖς γιγνομένοις· ὥστε τούσδε, ἐκ τῶν ἔργων, χρῆ
 25 μᾶλλον, ἢ ἐκ τῶν λόγων, τὴν ψῆφον φέρειν, ἃ ἴσασι
 γεγενημένα, τῶν τότε λεγομένων τεκμήρια λαμβάνον-
 τας, ἐπειδὴ μάρτυρας περὶ αὐτῶν οὐκ οἶόν τε παρα-
 σχέσθαι. Οὐ γὰρ μόνον ἡμῖν παρεῖναι οὐκ ἐξῆν, ἀλλ'
 οὐδὲ παρ' αὐτοῖς εἶναι· ὥστε ³ ἐπὶ τούτοις ἐστὶ, πάντα τὰ
 30 κακὰ εἰργασμένοις τὴν πόλιν, πάντα τὰ γαθὰ περὶ αὐ-
 τῶν λέγειν. Τοῦτο μέντοι οὐ φεύγω, ἀλλ' ὁμολογῶ σοι,

εἰ βούλει, ἀντειπεῖν. Θαυμάζω δὲ, τί ἂν ποτε ποιή-
σαις συνειπῶν, ὁπότε ἀντειπεῖν φάσκων, ἀπέκτεινας Πο-
λέμαρχον. Φέρε δὴ, ¹ τί ἂν εἰ καὶ ἄδελφοὶ ὄντες ἐτύ-
χετε αὐτοῦ, ἢ καὶ υἱεῖς; ² ἀπειψηφίσασθε; Δεῖ γάρ, ὦ
ἄνδρες δικασταί, Ερατοσθένην δυοῖν θάτερον ἀποδεῖξαι,
ἢ ὥς οὐκ ἀπήγαγεν αὐτόν, ἢ ὥς δικαίως τοῦτ' ἐπραξεν.
Οὗτος δὲ ὁμολόγησεν ἀδίκως συλλαβεῖν ὥστε ῥαδίαν
ὑμῖν ³ τὴν διαψηφισιν περὶ αὐτοῦ πεποιήκε. Καὶ μὲν
δὴ πολλοὶ καὶ τῶν ἀστῶν καὶ τῶν ξένων ἦκασιν, εἰσόμενοι,
τίνα γνώμην περὶ τούτων ἔχετε. Ὡν οἱ μὲν ἡμέτεροι ¹¹
ὄντες πολῖται, μάθοντες ⁴ ἀπίασιν, ὅτι ἡ δίκην δώσουσιν, ὧν
ἂν ἐξαμάρτωσιν· ἢ πράξαντες μὲν ὧν ἐφίενται, τύραννοι
τῆς πόλεως ἔσονται, δυστυχήσαντες δὲ, τὸ ἴσον ὑμῖν ἔξου-
σιν. ⁵ Ὅσοι δὲ ξένοι ἐπιδημοῦσιν, εἴσονται, πότερον ἀδί-
κως τοὺς τριᾶκοντα ἐκκηρύττουσιν ἐκ τῶν πόλεων, ἢ δι-
καίως. ⁶ Εἰ γὰρ δὴ αὐτοὶ οἱ κακῶς πεπονθότες, λαβόν-
τες, ἀφήσουσιν, ἤπου σφᾶς αὐτοὺς ἡγήσονται περιέργους
ὑπὲρ ὑμῶν τειρομένους. ⁷ Οὐκοῦν δεινὸν, εἰ τὸς μὲν στρα-
τηγούς, οἱ ἐνίκων ναυμαχοῦντες, ὅτε διὰ χειμῶνα οὐχ
οἰοί τ' ἔφασαν εἶναι τοὺς ἐκ τῆς θαλάττης ἀνελέσθαι, ²⁰
θανάτῳ ἐξημῶσατε, ἡγούμενοι χρῆναι τῇ τῶν τεθνειό-
των ἀρετῇ παρ' ἐκείνων δίκην λαβεῖν τούτους δὲ δὴ, οἱ
ιδιωταὶ μὲν ὄντες, καθόσον ἐδύναντο, ⁸ ἐποίησαν ἡττηθῆναι
ναυμαχῶντας, ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, ὁμολο-
γοῦσιν ἐκόντες πολλοὺς τῶν πολιτῶν ἀκρίτους ἀποκτινύν-
ναι—οὐκ ἄρα χρὴ αὐτοὺς καὶ τοὺς παῖδας ὑφ' ὑμῶν
ταῖς ἐσχάταις ζημίαις κολάζεσθαι; Εγὼ τοίνυν, ὦ ἄν-
δρες δικασταί, ἡξίουν ἱκανὰ εἶναι ⁹ τὰ κατηγορημένα·
μέχρι γὰρ τούτου νομίζω χρῆναι κατηγορεῖν, ἕως ἂν θα-
νάτου δόξη ¹⁰ τῷ φεύγοντι ἄξια εἰργάσθαι. ταύτην γὰρ ³⁰
ἐσχάτην δίκην δυνάμεθα παρ' αὐτῶν λαβεῖν. ὥστ' οὐκ

οἷδ', ὃ τι δεῖ πολλὰ κατηγορεῖν τοιούτων ἀνδρῶν, οἳ οὐδ',
 ὑπὲρ ἑνὸς ἐκάστου τῶν πεπραγμένων δις ἀποθανόντες, ¹ δί-
 κην δοῦναι δύναιντ' ἄν. ² Οὐ γὰρ δὴ οὐδὲ τοῦτο αὐτῷ
 προσήκει ποιῆσαι, ὅπερ ἐν τῇδε τῇ πόλει εἰθισμένον ἐστίν
 5 πρὸς μὲν τὰ κατηγορούμενα μηδὲν ἀπολογεῖσθαι, ³ περὶ
 δὲ σφῶν αὐτῶν ἕτερα λέγοντες ἐνίοτε ἐξαπατῶσιν, ὑμῖν
 ἀποδεικνύντες, ὥς στρατιῶται ἀγαθοί εἰσιν, ἢ ὥς πολλὰς
 τῶν πολεμίων ναῦς ἔλαβον τριηραρχήσαντες, ἢ πόλεις,
 πολεμίας οὔσας, φίλας ἐποίησαν. ⁴ Ἐπεὶ—κελεύετε αὐ-
 10 τὸν ἀποδείξαι, ὅπου τοσούτους τῶν πολεμίων ἀπέκτειναν,
 ὅσους τῶν πολιτῶν ἢ ναῦς ὅπου τοσαύτας ἔλαβον, ὅσας
 αὐτοὶ παρέδωκαν ἢ πόλιν ἥντινα τοιαύτην προσεκτίσαν-
 το, οἷαν τὴν ἡμετέραν κατεδουλώσαντο. ⁵ Ἀλλὰ γὰρ
 ἄλλα τῶν πολεμίων ἐσχύλευσαν, ὅσαπερ ὑμῶν ἀφείλοντο;
 15 ἀλλὰ τείχη τοιαῦτα εἶλον, οἷα τῆς ἑαυτῶν πατρίδος
 κατέσκαψαν; οἷτινες καὶ τὰ περὶ τὴν Ἀττικὴν φρουρία
 καθεῖλον, καὶ ὑμῖν ἐδήλωσαν, ὅτι οὐδὲ τὸν Πειραιᾶ Λα-
 κεδαιμονίων προσίαττόντων περιεῖλον, ⁶ ἀλλ' ὥς αὐτοῖς
 τὴν ἀρχὴν οὕτω βεβαιότεραν ἐνόμιζον εἶναι. Πολλάκις
 20 οὖν ἐθαύμασα τῆς τόλμης τῶν λεγόντων ὑπὲρ αὐτῶν
 πλὴν ὅταν ἐνθυμηθῶ, ὅτι τῶν αὐτῶν ἐστιν, αὐτοὺς τε
 πάντα τὰ κακὰ ἐργάζεσθαι, καὶ τοὺς τοιούτους ἐπαινεῖν.
⁷ Οὐ γὰρ νῦν πρῶτον τῷ ὑμετέρῳ πλήθει ⁸ τὰ ἐναντία
 ἔπραξεν, ἀλλὰ καὶ ⁹ ἐπὶ τῶν τετρακοσίων ἐν τῷ στρατο-
 25 πέδῳ ὀλιγαρχίαν καθιστὰς, ἔφενγεν ἐξ Ἑλλησπόντου τρι-
 ἥραρχος καταλιπὼν τὴν ναῦν, μετὰ Ἰατροκλέους, καὶ
 ἐτέρων, ὧν τὰ ὀνόματα οὐδὲν δέομαι λέγειν. Αφικό-
 μενος δὲ δεῦρο, τὰναντία τοῖς βουλομένοις δημοκρατίαν
 εἶναι ἐπραττεν. Καὶ τούτων μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι.

30 ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τὸν μὲν τοίνυν μεταξὺ βίον αὐτοῦ παρήσω. ἐπειδὴ δὲ¹ ἡ ναυμαχία, καὶ ἡ συμφορὰ τῇ πόλει ἐγένετο, δημοκρατίας ἔτι οὔσης, ² ὅθεν τῆς στάσεως ἤρξαν, πέντε ἄνδρες ἔφοροι κατέστησαν ὑπὸ τῶν καλουμένων ἐταίρων, συναγωγαῖς μὲν τῶν πολιτῶν, ἄρχοντες δὲ τῶν συνωμοτῶν, 5 ἐναντία δὲ τῷ ὑμετέρῳ πλήθει πράττοντες ὡς Εἰρατοσθένης καὶ Κριτίας ἦσαν. Οὗτοι δὲ ³ φυλάρχους τε ἐπὶ ταῖς φυλακαῖς κατέστησαν, καὶ ὃ τι δέοι χειροτονεῖσθαι, καὶ οὔστινας χρῆ ἄρχειν παρήγγελλον, καὶ εἴ τι ἄλλο πράττειν βούλονται, κύριοι ἦσαν. Οὕτως οὐχ⁴ ὑπὸ τῶν 10 πολεμίων μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τούτων, πολιτῶν ὄντων, ⁴ ἐπεβουλεύεσθε, ὅπως μὴτ' ἀγαθὸν μηδὲν ψηφίσεσθε, πολλῶν τε ἐνδεεῖς ἔσεσθε. Τοῦτο γὰρ καὶ ἠπίσταντο, ὅτι, ἄλλως μὲν, οὐχ⁵ οἷοί τε ἔσονται περιγενέσθαι, κακῶς δὲ πραττόντων, δυνήσονται καὶ ὑμᾶς ἡγοῦντο, τῶν παρόντων 15 κακῶν ἐπεθυμοῦντας ἀπαλλαγῆναι, περὶ τῶν μελλόντων οὐκ ἐνθυμήσεσθαι. Ὡς τοίνυν τῶν ἐφόρων ἐγένετο, μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι, οὐ τοὺς τότε ⁶ συμπράττοντας, (οὐ γὰρ ἂν δυναίμην,) ἀλλὰ τοὺς αὐτοῦ Εἰρατοσθένους ἀκούσαντας. Καίτοι, εἰ ἐσωφρόνουν, ⁷ κατεμαρτύρουν ἂν 20 αὐτῶν καὶ τοὺς διδασκάλους τῶν σφετέρων ἀμαρτημάτων σφόδρα ἂν ἐκόλαζον ⁸ καὶ τοὺς ὄρκους, εἰ ἐσωφρόνουν, οὐκ ἂν ἐπὶ μὲν τοῖς τῶν πολιτῶν κακοῖς πιστοὺς ἐνόμιζον, ἐπὶ δὲ τοῖς τῆς πόλεως ἀγαθοῖς ῥαδίως παρέβαινον. Πρὸς μὲν οὖν τούτους τοσαῦτα λέγω. Τοὺς δὲ μάρτυράς μοι 25 κάλει. Καὶ ὑμεῖς ἀνάβητε. ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε. Τὸ δὲ τελευταῖον, εἰς τὴν ἀρχὴν καταστάς, ἀγαθοῦ μὲν οὐδενὸς μετέσχεν, ἄλλων δὲ πολλῶν. καίτοι, εἴπερ ἦν ἀνὴρ ἀγαθός, ἐχρῆν ἂν πρῶτον μὲν μὴ παρανόμως ἄρχειν, ἔπειτα τῇ βουλῇ μηνυ- 30 τὴν γίνεσθαι περὶ τῶν εἰσαγγελιῶν ἀπασῶν, ὅτι ψευδεῖς εἶεν.—⁹ Καὶ Βάτραχος καὶ Αἰσχυλίδης οὐ τάληθῃ μη-

νόουσιν, ἀλλὰ τὰ λήθῃ ὑπὸ τῶν τριάκοντα πλασθέντα
 εἰσαγγέλλουσι, συγκείμενα ἐπὶ τῇ τῶν πολιτῶν βλάβῃ.
 Καὶ μὲν δὴ, ὧς ἄνδρες δικασταί, ¹ ὅσοι κακόνοι ἦσαν τῷ
 ὑμετέρῳ πλήθει, οὐδὲν ἔλαττον εἶχον σιωπῶντες· ἕτεροι
 5 γὰρ ἦσαν οἱ λέγοντες καὶ πράττοντες, ὧν οὐχ οἶόν τ' ἦν
 μείζω κακὰ γενέσθαι τῇ πόλει. Ὅποσοι δ' εὖ νοῦ φασὶν
 εἶναι, πῶς οὐκ ἐνταῦθα ἔδειξαν, αὐτοὶ τε τὰ βέλτιστα
 λέγοντες, καὶ τοὺς ἔξαμαρτάνοντας ἀποτρέποντες; Ἰσως
 δ' ἂν ἔχοι εἰπεῖν, ὅτι ἐδεδοίκει, (καὶ ὑμῶν τοῦτο ἐνίοις
 10 ἱκανὸν ἔσται,) ὅπως τι μὴ φανήσεται ἐν τῷ λόγῳ τοῖς
 τριάκοντα ἐναντιούμενος· ² εἰ δὲ μὴ, ἐνταυθοὶ δηλὸς
 ἔσται, ὅτι ἐκεῖνά τε αὐτῷ ἤρεσκε, καὶ τοσοῦτον ἐδύνατο,
 ὥστε ἐναντιούμενος μηδὲν κακὸν παθεῖν ὑπ' αὐτῶν. Χρῆν
 δ' αὐτὸν ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ταύτην τὴν προ-
 15 θυμίαν ἔχειν, ἀλλὰ μὴ ὑπὲρ Θηραμένους, ὃς εἰς ὑμᾶς
 πολλὰ ἐξήμαρτεν. ³ ἀλλ' οὗτος τὴν μὲν πόλιν ἐχθρὰν
 ἐνόμιζεν εἶναι, τοὺς δ' ὑμετέρους ἐχθροὺς, φίλους· ὥς ἀμ-
 φότερα ταῦτα ἐγὼ πολλοῖς τεκμηρίοις παραστήσω, καὶ
 τὰς πρὸς ἀλλήλους διαφορὰς οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν, ἀλλ' ὑπὲρ
 20 ἑαυτῶν γινομένης, ὁπότεροί ⁴ μοι ταῦτα πράξουσιν, καὶ
 τῆς πόλεως ἄρξουσιν. Καὶ γὰρ, εἰ ὑπὲρ τῶν ἀδικουμένων
 ἱστασάμενος, ποῦ κάλλιον ἂν ἦν ἀνδρὶ ἄρχοντι, ἢ, ⁵ Θρα-
 συδούλου Φυλὴν κατειληφτός, τότε ἐπιδείξασθαι τὴν
 αὐτοῦ ⁶ συνουσίαν; Ὅ δ', ἀντὶ τοῦ ἐπαγγείλασθαι τι ἢ
 25 πράξει ἀγαθὸν πρὸς τοὺς ἐπὶ Φυλῇ, ἔλθων μετὰ τῶν
 συναρχόντων εἰς Σαλαμῖνα καὶ Ελευσίναδε, τριακοσίους
 τῶν πολιτῶν ἀπήγαγεν εἰς τὸ δεσμωτήριον, καὶ μὴ ψή-
 φῳ αὐτῶν ἀπάντων θάνατον ⁷ κατεψηφίσατο. Ἐπειδὴ
 δὲ εἰς τὸν Πειραιᾶ ἤλθομεν, ⁸ καὶ αἱ ταραχαὶ γεγενημέ-
 30 ναι ἦσαν, καὶ περὶ τῶν διαλλαγῶν οἱ λόγοι ἐγίνοντο,
 πολλὰς ἐκάτεροι ἐλπίδας εἶχομεν πρὸς ἀλλήλους ἔσεσθαι,
 ὥς ἀμφοτέρω ἐδοξάν. Οἱ μὲν γὰρ ἐκ Πειραιῶς, κρεῖτ-

τους ὄντες, ¹ εἶσαν αὐτοὺς ἀπελθεῖν· οἱ δὲ εἰς τὸ ἄστυ
 ἐλθόντες, τοὺς μὲν τριάκοντα ἐξέβαλον, πλην Φεῖδανος
 καὶ Εῤατοσθένους, ἄρχοντας δὲ τοὺς ἐκείνοις ἐχθίστους
 εἶλοντο, ἡγούμενοι, δικαίως ἂν ὑπὸ τῶν αὐτῶν τοὺς τε
 τριάκοντα μισεῖσθαι καὶ τοὺς ἐν Πειραιεῖ φιλεῖσθαι. 5
 Τέτων τοίνυν Φεῖδων, ὁ τῶν τριάκοντα γενόμενος, καὶ Ἰπ-
 ποκλῆς, καὶ Επιχάρης ὁ Λαμπρινεύς, καὶ ἕτεροι οἱ δο-
 κοῦντες εἶναι ἐναντιώτατοι Χαρικλεῖ καὶ Κριτία καὶ τῇ
 ἐκείνων ἑταιρείᾳ, ἐπειδὴ ² αὐτοὶ εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστη-
 σαν, πολὺ μείζω στάσιν καὶ πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐν Πειραιεῖ 10
 ἢ ³ τοῖς ἐξ ἄστεος ἐποίησαν. ἦ καὶ φανερώς ἐπεδείξαντο,
 ὅτι οὐχ ὑπὲρ τῶν ἐν Πειραιεῖ, οὐδ' ὑπὲρ τῶν ἀδίκως
 ἀπολλυμένων ἐστασίαζον οὐδ' οἱ ⁴ τεθγιώτες αὐτοὺς ἐλθ-
 κουν, οὐδ' οἱ μέλλοντες ἀποθανεῖσθαι· ἀλλ' οἱ μείζον δυ-
 νάμενοι, καὶ θᾶσσον πλουτοῦντες. Λαβόντες γὰρ τὰς 15
 ἀρχὰς καὶ τὴν πόλιν, ἀμφοτέροις ἐπολέμουν, τοῖς τε
 τριάκοντα, πάντα κακὰ εἰργασμένοις, καὶ ὑμῖν πάντα
 κακὰ πεπονθόσι· καίτοι τοῦτο πᾶσι δῆλον ἦν, ὅτι, εἰ
 μὲν ἐκεῖνοι δικαίως ἔφευγον, ὑμεῖς ἀδίκως· εἰ δ' ὑμεῖς
 ἀδίκως, οἱ τριάκοντα δικαίως· οὐ γὰρ δι' ἐτέρων ἔργων 20
 αἰτίαν λαβόντες ἐκ τῆς πόλεως ἐξέπεσον, ἀλλὰ τούτων.
 ὥστε σφόδρα χρὴ ὀργίζεσθαι, ὅτι Φεῖδων αἰρεθεὶς ὑμᾶς
 διαλλάξαι, καὶ καταγαγεῖν, τῶν αὐτῶν ἔργων Εῤατοσ-
 θένει μετεῖχε. καὶ τῇ αὐτῇ γνώμῃ τοὺς μὲν κρείττους αὐ-
 τῶν δι' ὑμᾶς κακῶς ποιεῖν ἔτοιμος ἦν, ὑμῖν δὲ ἀδίκως 25
 φεύγουσιν οὐκ ἠθέλησεν ἀποδοῦναι τὴν πόλιν. ἀλλ' ἐλθὼν
 εἰς Λακεδαιμόνα, ἔπειθεν αὐτοὺς στρατεῦεσθαι διαβάλλ-
 λων, ὅτι Βοιωτῶν ἡ πόλις ἔσται, καὶ ἄλλα λέγων, οἷς
 ᾤετο πείσειν μάλιστα. Οὐ δυνάμενος δὲ τούτων τυχεῖν,
 εἴτε καὶ ⁵ τῶν ἱερῶν ἐμποδῶν ὄντων, εἴτε καὶ αὐτῶν οὐ βε- 30
 λομένων, ⁶ ἑκατὸν τάλαντα ἑδανείσατο, ⁷ ἵνα ἔχη ἐπι-
 κούρους μισθοῦσθαι. Καὶ Ἀνδανδρον ἄρχοντα ἡτήσαντο,

εὐνούστατον μὲν ὄντα τῇ ὀλιγαρχίᾳ, κακονούστατον δὲ τῇ πόλει· μισοῦντα δὲ μάλιστα τοὺς ἐν Πειραιαίῃ. Μισθωσάμενοι δὲ πάντας ἀνθρώπους ἐπ' ὀλέθρῳ τῆς πόλεως, καὶ πόλεις ἐπάγοντες, ¹ καὶ τελευτῶντες Λακεδαιμονίους, καὶ 5 ² τῶν συμμάχων ὁπόσους ἐδύναντο πείσαι, οὐ διαλλάξαι, ἀλλ' ἀπολέσαι παρεσκευάζοντο τὴν πόλιν· ³ εἰ μὴ δι' ἄνδρας ἀγαθοὺς, οἷς ὑμεῖς δηλώσατε παρὰ τῶν ἐχθρῶν δίκην λαβόντες, ὅτι καὶ ἐκείνοις χάριν ἀποδώσετε. Ταῦτα δὲ ἐπίστασθε μὲν καὶ αὐτοὶ, καὶ οἶδ', ὅτι οὐ δεῖ μάρτυ- 10 ρας παρασχέσθαι. ⁴ ὅμως δέ—ἐγὼ τε γὰρ δέομαι ἀναπαύσασθαι· ὑμῶν τ' ἐνίοις ἤδιον, ⁵ ὥς πλείστον, τοὺς αὐτοὺς λόγους ἀκούειν. ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Φέρε δὲ, καὶ περὶ Θηραμένους, ὥς δύνωμαι ⁶ διὰ βραχυτάτων, διδάξω. Δέομαι δ' ὑμῶν ἀκοῦσαι ὑπὲρ τ' 15 ἑμαυτοῦ καὶ τῆς πόλεως· ⁷ καὶ μηδενὶ τοῦτο παραστῇ, ὥς, Ἐρατοσθένους κινδυνεύοντος, Θηραμένους κατηγορῶ. Πυνθάνομαι γὰρ ταῦτα ἀπολογήσασθαι αὐτόν, ὅτι ἐκείνοις φίλος ἦν, καὶ τῶν αὐτῶν ἔργων μετεῖχε. Καίτοι σφόδρ' ἂν αὐτόν οἶμαι, μετὰ Θεμιστοκλέους πολιτενόμενον, προσ- 20 ποιεῖσθαι πράττειν, ὅπως οἰκοδομηθήσεται τὰ τεῖχη· ὅπότε καὶ μετὰ Θηραμένους, ὅπως καθαιρεθήσεται. ⁸ Οὐ γὰρ μοι δοκοῦσιν ἴσων ἄξιοι γεγενῆσθαι. Ὁ μὲν γὰρ, Λακεδαιμονίων ἀκόντων, ᾠκοδόμησεν αὐτὰ, οὗτος δὲ, τοὺς πολίτας ἐξαπατήσας, καθεῖλε. Περιέστηκεν οὖν τῇ πόλει 25 τοῦναντίον, ἢ ὥς εἰκὸς ἦν. ⁹ Ἄξιον μὲν γὰρ καὶ τὸς φίλους τοῦ Θηραμένους προσαπολωλέναι, πλὴν εἴ τις ¹⁰ ἐτύγχανεν ἐκείνῳ τάναντία πράττων· νῦν δὲ ὅρῳ τὰς τε ἀπολογίας εἰς ἐκείνον ἀναφερομένας, τοὺς τ' ἐκείνῳ συνόντας τιμᾶσθαι πεσιρωμένους, ὥσπερ πολλῶν ἀγαθῶν αἰτίους, 30 ἀλλ' οὐ μεγάλων κακῶν, γεγενημένους. Ὅς πρῶτον μὲν τῆς προτέρας ὀλιγαρχίας αἰτιώτατος ἐγένετο, πείσας ὑμᾶς τὴν ἐπὶ τῶν τετρακοσίων πολιτείαν ἐλέσθαι. Καὶ

ὁ μὲν πατὴρ αὐτοῦ, τῶν προβούλων ὢν, ταῦτ' ἐπραττεν αὐτὸς δὲ, δοκῶν εὐνούστατος εἶναι τοῖς πράγμασι, στρατηγὸς ὑπ' αὐτοῦ ἡρέθη. Καὶ ἕως μὲν ἐτιμᾶτο, πιστὸν ἑαυτὸν τῇ πόλει παρεῖχεν· ἐπειδὴ δὲ Πείσανδρον μὲν καὶ Κάλλαισχρον καὶ ἑτέρους ἑώρα ¹ προτέρως αὐτοῦ γενο- μένους, τὸ δὲ ὑμέτερον πλῆθος οὐκέτι βουλόμενον ² τούτων ἀκροᾶσθαι, τότε ἤδη, διὰ τε τὸν πρὸς ἐκείνους φθόνον καὶ τὸ παρ' ὑμῶν δέος, μετέσχε τῶν Ἀριστοκράτους ἔργων. Βουλόμενος δὲ τῷ ὑμετέρῳ πλήθει δοκεῖν πιστὸς εἶναι, Ἀντιφῶντα καὶ Ἀρχεπτόλεμον, φιλότατους ὄντας ¹¹ αὐτῷ, κατηγορῶν ἀπέκτεινεν. Εἰς τοσοῦτον δὲ κακίας ἤλθεν, ὥστε ἅμα μὲν, διὰ τὴν ³ πρὸς ἐκείνους πίστιν, ὑμᾶς κατεδουλώσατο, διὰ δὲ τὴν πρὸς ὑμᾶς, τοὺς φίλους ἀπώλεσεν. Τιμώμενος δὲ καὶ τῶν μεγίστων ἀξιούμενος, αὐτὸς ἐπαγγειλόμενος σώσειν τὴν πόλιν, αὐτὸς ἀπώ- ¹¹ λесе· φάσκων πρᾶγμα εὐφρακέναι μέγα καὶ πολλοῦ ἄξιον. Ὑπέσχετο δὲ εἰρήνην ποιήσειν, μήτε ὄμηρα δούς, μήτε τὰ τείχη καθελὼν, μήτε τὰς ναῦς παραδούς. Ταῦτα δὲ εἰπεῖν μὲν οὐδενὶ ἠθέλησεν, ἐκέλευσε δὲ αὐτῷ πιστεύειν. Ὑμεῖς δὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ⁴ πραττούσης μὲν τῆς ἐν ² Ἀρείῳ πάγῳ βουλῆς σωτηρίαν, ἀντιλεγόντων δὲ πολλῶν θηραμένει, εἰδότες δὲ, ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι τῶν πολεμίων οὐνεκεν τὰ πόρρωτα ποιοῦνται, ἐκείνος δ' ἐν τοῖς αὐτοῦ πολίταις οὐκ ἠθέλησεν εἰπεῖν ταῦθ', ἀ πρὸς τοὺς πολεμίους ἐμελλεν ἔρεῖν, ὅμως ἐπετρέψατε αὐτῷ πατρί- ² -δα, καὶ παῖδας, καὶ γυναῖκας, καὶ ὑμᾶς αὐτούς. Ὁ δὲ, ὢν μὲν ὑπέσχετο, οὐδὲν ἐπραξεν, οὕτω δὲ ἐνετεθύμητο, ὥς χρὴ μικρὰν καὶ ἀσθενῆ γενέσθαι τὴν πόλιν. Ὡστε περὶ ὧν οὐδεὶς πώποτε οὔτε τῶν πολεμίων ἐμνήσθη; οὔτε τῶν πολιτῶν ἤλπισε, ταῦθ' ὑμᾶς ἐπεισε πρᾶξαι· οὐχ ὑπὸ ³ Λακεδαιμονίων ἀναγκαζόμενος, ἀλλ' αὐτὸς ἐκείνοις ἐπαγγελλόμενος, τοῦτ' ἐπεπραξέναι τὰ τείχη περιελεῖν, καὶ

τὴν ὑπάρχουσαν πολιτείαν καταλύσαι· εὖ εἰδὼς, ὅτι, εἰ μὴ πασῶν τῶν ἐλπίδων ἀποστερηθήσεσθε, ταχεῖαν παρ' αὐτοῦ τὴν τιμωρίαν κομείσθε. Καὶ τὸ τελευταῖον, ὃ ἄνδρες δικασταί, οὐ πρότερον εἶασε τὴν ἐκκλησίαν γενέσθαι, ἕως ὃ λεγόμενος ὑπ' ¹ ἐκείνου καιρὸς ἐπιμέλως ὑπ' αὐτοῦ ἐτηρήθη, καὶ μετεπέμψατο μὲν τὰς μετὰ Λυσάνδρου ναῦς ἐκ Σάμου, ἐπεδήμησε δὲ τὸ τῶν πολεμίων στρατόπεδον. Τότε δὲ τῶν ὑπαρχόντων, καὶ παρόντων Λυσάνδρου, καὶ Φιλοχάρους, καὶ Μιλτιάδου, περὶ
10 τῆς πολιτείας τὴν ἐκκλησίαν ἐποιοῦν· ἵνα μήτε δῆτωρ αὐτοῖς μηδεὶς ἐναντιοῖτο, μήτε ἀπειλοῖτο· ὑμεῖς τε μὴ τὰ τῇ πόλει συμφέροντα ἐλοισθε, ἀλλὰ τάκείνοις δοκοῦντα ψηφίσαισθε. Ἀναστάς δὲ Θηραμένης ἐκέλευσεν ὑμᾶς τριάκοντα ἀνδράσιν ἐπιτρέψαι τὴν πόλιν, καὶ τῇ πολι-
15 τεῖᾳ χρῆσθαι, ἣν Δρακοντίδης ἀπέφηνεν. Ὑπεὶς δ', ὅμως καὶ οὕτω διακείμενοι, ἐθορυβεῖτε, ὥς οὐ ποιήσοντες ταῦτα· ἐγινώσκετε γάρ, ὅτι περὶ δουλείας καὶ ἐλευθερίας ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐκκλησιάζετε. Θηραμένης δὲ, ὃ ἄνδρες δικασταί, (καὶ τούτων ὑμᾶς αὐτοὺς μάρτυρας παρ-
20 ἔξομαι,) εἶπεν, ὅτι οὐδὲν αὐτῷ μέλοι τοῦ ὑμετέρου θορύβου, ἐπεὶ πολλοὺς μὲν Ἀθηναίων εἰδεῖν τοὺς τὰ ὅμοια πράττοντας αὐτῷ, δοκοῦντα δὲ Λυσάνδρῳ καὶ Λακεδαιμονίοις λέγει. Μετ' ἐκείνον δὲ Λύσανδρος ἀναστάς, ἄλλα τε πολλὰ τολμηρῶς εἶπε, καὶ ὅτι παρασπόνδους ὑμᾶς
25 ἔχοι, καὶ ὅτι οὐ περὶ πολιτείας ὑμῖν ἔσται, ἀλλὰ περὶ σωτηρίας ὁ λόγος, εἰ μὴ ποιήσαιθ', ὃ Θηραμένης κελεύει. Τῶν δ' ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ὅσοι ἄνδρες ἀγαθοὶ ἦσαν, ² γνόντες τὴν παρασκευὴν καὶ τὴν ἀνάγκην, οἱ μὲν αὐτοῦ μένοντες ἡσυχίαν ἤγον, οἱ δὲ ὄχοντο ἀπιόν-
30 τες· τοῦτο γοῦν σφίσιν αὐτοῖς συνειδότες, ὅτι οὐδὲν κακὸν τῇ πόλει ἐψηφίσαντο· ὀλίγοι δὲ τινες, καὶ πονηροὶ καὶ κακῶς βουλευόμενοι, τὰ προσταχθέντα ἐχειροτόνησαν.

* Παρηγγέλλετο γὰρ αὐτοῖς, δέκα μὲν, οὓς Θηραμένης ἀπέδειξε, χειροτονῆσαι, δέκα δὲ, οὓς οἱ καθεστηκότες ἔφοροι κελεύοιεν, δέκα δὲ ἐκ τῶν παρόντων. Οὕτω γὰρ τὴν ὑμετέραν ἀσθένειαν ἑώραν, καὶ τὴν αὐτῶν δύναμιν ἠπίσταντο, ὥστε πρότερον ᾔδεσαν τὰ μέλλοντα ἐν τῇ ἐκ- 5 κλησίᾳ πραχθῆσεσθαι. Ταῦτα δὲ οὐκ ἐμοὶ δεῖ πιστεῦσαι, ἀλλὰ ἐκείνῳ· πάντα γὰρ, τὰ ὑπ' ἐμοῦ εἰρημένα, ἐν τῇ βουλῇ ἀπολογούμενος ἔλεγεν· ὀνειδίζων μὲν ¹ τοῖς φεύγουσιν, ὅτι δι' αὐτὸν κατέλθοιεν· οὐδὲν φροντίζων δὲ τῶν Λακεδαιμονίων· ὀνειδίζων δὲ τοῖς τῆς πολιτείας μετ- 10 ἔχουσιν, ὅτι πάντων τῶν πεπραγμένων, τοῖς εἰρημένοις τρόποις ὑπ' ἐμοῦ, αὐτοὺς αἴτιος γεγενημένος, τοιούτων τυγχάνοι, πολλὰς πίστεις αὐτῷ ἔργῳ δεδωκώς, καὶ παρ' ἐκείνων ὄρκους εἰληφώς. ² Καὶ τοσούτων καὶ ἐτέρων κακῶν καὶ ἀσχυρῶν καὶ πάλαι καὶ νεωστὶ καὶ μικρῶν καὶ μεγά- 15 λων ³ αἴτιοι γεγενημένοι, τολμήσουσιν αὐτοὺς φίλους ὄντας ἀποφαίνειν; οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν ἀποθανόντος Θηραμένους, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ πονηρίας· καὶ δικαίως μὲν ἐν ὀλιγαρχίᾳ δίκην δόντος, (ἥδη γὰρ αὐτὴν κατέλυσε,) δικαίως δ' ἂν ἐν δημοκρατίᾳ· δις γὰρ ὑμᾶς κατεδουλώ- 20 σατο, τῶν μὲν παρόντων καταφρονῶν, τῶν δὲ ἀπόντων ἐπιθυμῶν· καὶ τῷ καλλίστῳ ὀνόματι χρώμενος, δεινοτάτων ἔργων διδάσκαλος καταστάς. Περὶ μὲν τοίνυν Θηραμένους ἱκανά μοι ἔστι τὰ κατηγορημένα. Ἦκει δ' ὑμῖν ἐκείνος ὁ καιρὸς, ἐν ᾧ δεῖ συγγνώμην καὶ ἔλεον μὴ 25 εἶναι ἐν ταῖς ὑμετέραις γνώμαις, ἀλλὰ παρὰ Εὐρατοσθένους καὶ τῶν ⁴ τουτουὶ συναρχόντων δίκην λαβεῖν· μὴ δὲ μαχομένους μὲν κρείττους εἶναι τῶν πολεμίων, ψηφίζομένους δὲ ἥττους τῶν ἐχθρῶν. μὴ δ', ὥν φασὶ μέλλειν πράξειν, πλείω χάριν αὐτοῖς ἴστε, ἢ, ὥν ἐποίησαν, ὀργίζεσθε· 30 μὴ δ' ἀποῦσι μὲν τοῖς τριάκοντα ἐπιβουλεύετε, παρόντας δ' ἀφῆτε· μὴ δὲ τῆς τύχης, ἣ τούτους παρέδωκε τῇ πό-

λει, κάκιον ὑμῖν αὐτοῖς βοηθήσῃτε. Κατηγορεῖτε δὲ
 Ερατοσθένους καὶ τῶν τούτου φίλων, οἷς τὰς ἀπολογίας
 ἀνοίσει, καὶ μεθ' ὧν αὐτῷ ταῦτα πέπρακται. Ὁ μὲντοι
 ἄγων οὐκ ἐξ ἴσου τῇ πόλει καὶ Ερατοσθένει. Οὗτος μὲν
 5 γὰρ κατήγορος καὶ δικαστὴς αὐτὸς ἦν τῶν γινομένων
 ἡμεῖς δὲ νυνὶ εἰς κατηγορίαν καὶ ἀπολογίαν καθέστα-
 μεν. Καίτοι οὗτοι μὲν τοὺς οὐδὲν ἀδικῶντας ἀκρίτως ἀ-
 πέκτειναν, ὑμεῖς δὲ τοὺς ἀπολέσαντας τὴν πόλιν κατὰ τὸν
 νόμον ἀξιοῦτε κρίνειν· παρ' ὧν οὐδ' ἂν παρανόμως βουλό-
 10 μενοι δίκην λαμβάνειν, ἀξίαν τῶν ἀδικημάτων, ὧν τὴν
 πόλιν ἡδικήκασι, λάβοιτε. Τί γὰρ ἂν παθόντες, δίκην
 τὴν ἀξίαν εἶψαν τῶν ἔργων δεδωκότες; Πότερον, εἰ αὐ-
 τοὺς ἀποκτείνετε καὶ τοὺς παῖδας αὐτῶν, ἱκανὴν ἂν τοῦ
 φόνος δίκην λάβοιμεν, ὧν οὗτοι πατέρας καὶ υἱεῖς καὶ ἀδελ-
 15 φούς ἀκρίτως ἀπέκτειναν; Ἀλλὰ γὰρ, εἰ τὰ χρήματα
 τὰ φανερά δημεύσαίτε, καλῶς ἂν ἔχοι, ἢ τῇ πόλει,
 ἢς οὗτοι πολλὰ εἰλήφασιν, ἢ τοῖς ἰδιώταις, ὧν οἰκίας ἐξ-
 επόρθησαν; Ἐπειδὴ τοίνυν, πάντα ποιῶντες, δίκην· παρ' αὐ-
 τῶν οὐκ ἂν δύνῃσθε ² λαβεῖν, πῶς οὐκ αἰσχρὸν ὑμῖν καὶ ἡν-
 20 τινούν ἀπολιπεῖν, ἣντινά τις βούλοιτο παρὰ τούτων λαμ-
 βάνειν; Πᾶν δ' ἂν μοι δοκεῖ τολμῆσαι, ὅστις νυνὶ, οὐκ
 ἑτέρων ὄντων τῶν δικαστῶν, ἀλλ' αὐτῶν τῶν κακῶς πεπον-
 θότων, ἥκει ἀπολογησόμενος πρὸς αὐτοὺς τοὺς μάρτυρας
 τῆς τούτου πονηρίας· ³ τοσοῦτον δ' ὑμῶν καταπεφρόνηκεν,
 25 ἢ ἑτέροις πεπίστευκεν. Ὡν ἀμφοτέρων ἄξιον ἐπιμελη-
 θῆναι, ἐνθυμουμένους, ὅτι οὗτ' ἂν ἐκεῖνα δύναιντο ποιεῖν,
 μὴ ἑτέρων συμπραττόντων· οὗτ' ἂν νῦν ἐπεχείρησαν ἐλθεῖν,
 μὴ ὑπὸ τῶν αὐτῶν οἰόμενοι σωθήσεσθαι· οἳ οὐ τούτοις
 ἤκουσι βοηθήσοντες, ἀλλὰ ἡγούμενοι πολλὴν ἄδειαν σφί-
 30 σιν ἔσεσθαι τῶν πεπραγμένων, καὶ τοῦ λοιποῦ ποιεῖν, ὃ τι
 ἂν βούλωνται, εἰ τοὺς μεγίστων κακῶν αἰτίους λαβόν-
 τες ἀφήσετε. ⁴ Ἀλλὰ καὶ τῶν συνερόντων αὐτοῖς ἄξιον

θαυμάζειν, πότερον ὥς καλοὶ καγαθοὶ αἰτήσονται, τὴν
 αὐτῶν ἀρετὴν πλείονος ἀξίαν ἀποφαίνοντες τῆς πονηρίας;
 —ἐβουλόμην μέντ' ἂν αὐτοὺς οὕτω προθύμους εἶναι σώζειν
 τὴν πόλιν, ὥσπερ οὗτοι ἀπολλύναι.—ἢ ὥς δεινοὶ λέγειν
 ἀπολογήσονται, καὶ τὰ τούτων ἔργα πολλοῦ ἄξια ἀποφα- 5
 νοῦσιν;—ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν οὐδείς αὐτῶν οὐδὲ τὰ δί-
 καια πώποτε ἐπεχείρησεν εἰπεῖν. Ἀλλὰ τοὺς μάρτυρας
 ἄξιον ἰδεῖν, οἳ τούτοις μαρτυροῦντες, αὐτῶν κατηγοροῦσι·
¹ σφόδρα ἐπιλήσμονας καὶ εὐήθεις νομίζοντες ὑμᾶς εἶναι,
 εἰ διὰ μὲν τοῦ ὑμετέρου πλήθους ἀδεῶς ἡγαῦνται τοὺς τριά- 10
 κοντα σώσειν διὰ δὲ Εἰρατοσθένην καὶ τοὺς συνάρχοντας
 αὐτοῦ, δεινὸν ἦν καὶ τῶν τεθνηϊότων ἐπ' ἐκφορὰν ἐλθεῖν.
 Καίτοι οὗτοι μὲν σωθέντες, πάλιν ἂν δύναιντο τὴν πόλιν
 ἀπολέσαι· ἐκεῖνοι δὲ, οὓς οὗτοι ἀπώλεσαν, τελευτήσαντες
 τὸν βίον, πέρας ἔχουσι τῆς παρὰ τῶν ἐχθρῶν τιμωρίας. 15
² Οὐκοῦν δεινὸν, εἰ τῶν μὲν ἀδίκως τεθνεώτων οἱ φίλοι συν-
 ἀπώλλυντο· αὐτοῖς δὲ τοῖς τὴν πόλιν ἀπολέσασιν ἢ που
 ἐπ' ἐκφορὰν πολλοὶ ἤξουσιν, ὅποτε βοηθεῖν τοσοῦτοι παρα-
 σκευάζονται; Καὶ μὲν δὴ πολὺ ῥᾶον ἡγοῦμαι εἶναι,
 ὑπὲρ ὧν ὑμεῖς ἐπάσχετε, ³ ἀντειπεῖν, ἢ περὶ ὧν οὗτοι πε- 20
 ποιήκασιν, ἀπολογήσασθαι. Καίτοι λέγουσιν, ⁴ ὥς Εἰρα-
 τοσθένει ἐλάχιστα τῶν τριάκοντα κακὰ εἵργασται, καὶ διὰ
 τοῦτο αὐτὸν ἀξιοῦσι σωθῆναι· ⁵ ὅτι δὲ τῶν ἄλλων Ἑλλή-
 νων πλείοστα εἰς ὑμᾶς ἐξημάσθηκεν, ⁶ οὐκ οἶονται χρῆ-
 ναι αὐτὸν ἀπολέσθαι. Ὑμεῖς δὲ δείξατε, ἥντινα γνώμην 25
 ἔχετε περὶ τῶν πραγμάτων. Εἰ μὲν γὰρ τούτου ⁷ κατα-
 ψηφιεῖσθε, δῆλοι ἐσεσθε ὥς ὀργιζόμενοι τοῖς πεπραγμέ-
 νοις· εἰ δὲ ἀποψηφιεῖσθε, ὀφθήσεσθε τῶν αὐτῶν ἔργων
 ἐπιθυμηταὶ τούτοις ὄντες, καὶ οὐχ ἔξετε λέγειν, ὅτι τὰ ὑπὸ
 τῶν τριάκοντα προσταχθέντα ἐποιεῖτε. Νυνὶ μὲν γὰρ ἂν εἰς 30
 ὑμᾶς ἀναγκάζει παρὰ τὴν ὑμετέραν γνώμην ἀποψηφί-

ζεσθαι. Ἰστε συμβαλένω, μὴ τούτων ἀποψηφισαμένοντι, ὑμῶν αὐτῶν καταψηφίσασθαι. Μηδ' ¹ οἴεσθε κρύδδην τὴν ψῆφον φανεράν γάρ τῇ πόλει τὴν ὑμετέραν γνώμην ποιήσετε.

5 ² Βούλομαι δὲ, ὀλίγα ἑκατέρους ἀναμνήσας, καταβαίνειν, τοὺς τε ἐξ ἄστεος, καὶ τοὺς ἐκ Πειραιῶς· ἵνα τὰς ὑμῖν διὰ τοῦτον γεγεννημένας συμφορὰς παραδείγματα ἔχοντες, τὴν ψῆφον φέρητε. Καὶ πρῶτον μὲν ὅσοι ἐξ ἄστεός ἐστε, σκέψασθε, ὅτι ὑπὸ τούτων οὕτω ³ σφόδρα ἤρ-
 10 χεσθε, ὥστε ἀδελφοῖς καὶ υἱέσι καὶ πολίταις ἠναγκάζεσθε πολεμεῖν τοιοῦτον πόλεμον, ⁴ ἐν ᾧ ἡττηθέντες μὲν, τοῖς νικῆσασιν τὸ ἴσον εἶχετε, νικῆσαντες δ' ἂν ⁵ τούτοις ἐδουλεύετε. Καὶ τοὺς ἰδίους οἴκους οὗτοι μὲν ἂν ⁶ ἐκ τῶν πραγμάτων μεγάλους ἐκτῆσαντο, ὑμεῖς δὲ διὰ τὸν πρὸς
 15 ἀλλήλους πόλεμον ἐλάττους εἶχετε. ⁷ Συνωφελεῖσθαι μὲν γὰρ ὑμᾶς οὐκ ἤξιουν, συνδιαβάλλεσθαι δ' ἠνάγκαζον· εἰς τοσοῦτον ὑπεροψίας ἐλθόντες, ὥστε οὐ τῶν ἀγαθῶν κοινούμενοι, πιστοὺς ὑμᾶς ἐκτῶντο, ἀλλὰ τῶν ὀνείδων μεταδιδόντες, εὐνοὺς ᾤοντο εἶναι. Ἀνθ' ὧν ὑμεῖς, νῦν ἐν
 20 τῷ θαρραλέῳ ὄντες, καθόσον δύνασθε, καὶ ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν καὶ ὑπὲρ τῶν ἐκ Πειραιῶς τιμωρήσασθε· ἐνθυμηθέντες μὲν, ὅτι ὑπὸ τούτων πονηροτάτων ὄντων ἤρχεσθε· ἐνθυμηθέντες δὲ, ὅτι μετ' ἀνδρῶν νῦν ἀρίστων πολιτεύεσθε, καὶ τοῖς πολεμίοις μάχεσθε, καὶ περὶ τῆς πόλεως βουλευ-
 25 εσθε· ἀναμνησθέντες δὲ τῶν ἐπικούρων, οὓς οὗτοι ⁸ φύλακας τῆς σφετέρας ἀρχῆς καὶ τῆς ὑμετέρας δουλείας εἰς τὴν ἀκρόπολιν κατέστησαν. Καὶ πρὸς ὑμᾶς μὲν, ἔτι πολλῶν ὄντων εἰπεῖν, τοσαῦτα λέγω. Ὅσοι δ' ἐκ Πει-
 30 ραιῶς ἐστε, ⁹ πρῶτον μὲν τῶν ὀπλων ἀναμνήσθητε, ὅτι πολλὰς μάχας ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ μαχεσάμενοι, οὐχ ὑπὸ τῶν πολεμίων, ἀλλ' ὑπὸ τούτων, εἰρήνης οὐσης, ἀφηρέ-

θητε τὰ ὅπλα· ἔπειθ', ὅτι ἐξεκηρύχθητε μὲν ἐκ τῆς
 πόλεως, ἣν ὑμῖν οἱ πατέρες παρέδωσαν, φεύγοντας δὲ
 ὑμᾶς ἐκ τῶν πόλεων ἐξητοῦντο. Ἀνθ' ὧν ὀργίσθητε μὲν,
 ὥσπερ ὅτ' ἐφεύγετε· ἀναμνήσθητε δὲ καὶ τῶν ἄλλων
 κακῶν, ἃ πεπόνθατε ὑπ' αὐτῶν· οἱ τοὺς μὲν ἐκ τῆς
 ἀγορᾶς, τοὺς δ' ἐκ τῶν ἱερῶν συναρπάζοντες βιαίως
 ἀπέκτειναν· τοὺς δὲ, ἀπὸ τέκνων καὶ γονέων καὶ γυ-
 ναικῶν ἀφέλκοντες, φονέας αὐτῶν ἠνάγκασαν γενέσθαι,
¹ καὶ οὐδὲ ταφῆς τῆς νομιζομένης εἶδσαν τυχεῖν· ἡγού-
 μενοι τὴν αὐτῶν ἀρχὴν βεβαιότεραν εἶναι ² τῆς παρὰ
 τῶν θεῶν τιμωρίας. Ὅσοι δὲ τὸν θάνατον διέφυγον,
 πολλαχοῦ κινδυνεύσαντες, καὶ εἰς πολλὰς πόλεις πλα-
 νηθέντες, καὶ πανταχόθεν ἐκκηρυττόμενοι, ἐνδεεῖς ὄντες
 τῶν ἐπιτηδείων, οἱ μὲν ἐν πολεμίᾳ τῇ πατρίδι τοὺς παῖ-
 δας καταλιπόντες, οἱ δ' ἐν ξένη γῇ, πολλῶν ἐναντιουμέ-
 νων, ἦλθετε εἰς τὸν Πειραιᾶ. Πολλῶν δὲ καὶ μεγάλων
 κινδύνων ὑπαρξάντων, ἄνδρες ἀγαθοὶ γενόμενοι, τοὺς
 μὲν ἡλευθερώσατε, τοὺς δ' εἰς τὴν πατρίδα κατηγά-
 γετε. Εἰ δὲ ἐδυστυχῆσατε, καὶ τούτων ἡμάρτετε, ³ αὐτοὶ
 μὲν ἂν δείσαντες ἐφεύγετε, μὴ πάθῃτε τοιαῦτα, οἷα ²
 καὶ πρότερον· καὶ οὔτε ἂν ἱερὰ, οὔτε βωμοὶ ὑμᾶς ἀδι-
 κουμένους ⁴ διὰ τοὺς τούτων τρόπους ἀφέλησαν, ἃ καὶ τοῖς
 ἀδικουῦσι σωτήρια γίνεται· οἱ δὲ παῖδες ὑμῶν, ὅσοι μὲν
 ἐνθάδε ἦσαν, ὑπὸ τούτων ἂν ὑβρίζοντο· οἱ δ' ⁵ ἐπὶ ξένης,
⁶ μικρῶν ἂν ἔνεκα συμβολαίων ἐδούλευον, ἐρημίᾳ τῶν ²
 ἐπικουρησόντων. ⁷ Ἀλλὰ γὰρ οὐ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι
 βούλομαι λέγειν, τὰ πραχθέντα ὑπὸ τούτων οὐ δυνάμε-
 νος εἰπεῖν. Οὐδὲ γὰρ ἐνὸς κατηγόρου, οὐδὲ δυοῖν ἔρ-
 γον ἐστίν, ἀλλὰ πολλῶν. ⁸ Ὅμως δὲ τῆς ἐμῆς προθυ-
 μίας οὐδὲν ἐλλέλειπται ὑπὲρ τῶν ἱερῶν, ἃ ἔτοι—⁹ τὰ μὲν ³
 ἀπέδοντο, τὰ δ' εἰσιόντες ἐμίαινον· ὑπὲρ τε τῆς πόλεως,
 ἣν μικρὰν ἐποίουν· ὑπὲρ τε τῶν νεωρίων, ἃ καθεῖλον

καὶ ὑπὲρ τῶν τεθνεώτων, ¹ οἷς ὑμεῖς, ἐπειδὴ ζῶσιν ἐπαμύναι
οὐκ ἠδύνασθε, ἀποθανοῦσι βοηθήσατε. Οἶμαι δ' αὐτοὺς
ὑμῶν τε ἀκροᾶσθαι, καὶ ὑμᾶς εἶσεσθαι τὴν ψῆφον φέρον-
τας ἡγουμένους, ὅσοι μὲν ἂν τούτων ² ἀποψηφίσθητε,
³ αὐτῶν θάνατον καταψηφιεῖσθαι ὅσοι δ' ἂν παρὰ τούτων
δίκην λάβωσιν, ὑπὲρ αὐτῶν ⁴ τιμωρίας πεποιημένους. Πάν-
σομαι κατηγορῶν. Ἀκηκόατε· ἐωράκατε· πεπόνθατε·
ἔχετε· δικάζετε.

II.

¹ EX ISOCRATE.

[JUXTA EDIT. ATHANASII AUGERI. PARIS. 1782. 8vo.]

ISOCRATES in diverso genere dicendi nitidus et compositus, et palaestrae quam pugnae magis accommodatus, omnes dicendi Veneres sectatus est; nec immerito. Auditoriis enim se, non judiciis compararat. In inventione facilis, honesti studiosus, in compositione adeo diligens, ut cura ejus reprehendatur. QUINCT. X.

² ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΝΙΚΟΝ

ΛΟΓΟΣ.

ΕΝ πολλοῖς μὲν, ὦ Δημόνικε, πολὺ ³ διεστῶσας εὐρή-
σομεν τὰς τε τῶν σπουδαίων γνώμας, καὶ τὰς τῶν φαύλων
διανοίας· πολὺ δὲ μεγίστην διαφορὰν ⁴ εἰλήφασιν ἐν ταῖς
πρὸς ἀλλήλους συνηθείαις. Οἱ μὲν γὰρ τοὺς φίλους,
⁵ παρόντας μόνον, τιμῶσιν οἱ δὲ καὶ μακρὰν ἀπόντας
ἀγαπῶσι. Καὶ τὰς μὲν τῶν φαύλων συνηθείας ὀλίγος
χρόνος διέλυσεν· ⁶ τὰς δὲ τῶν σπουδαίων φιλίας οὐδ' ἂν ὁ
πᾶς αἰὼν ἐξαλείψειεν. Ἐγούμενος οὖν· ⁷ πρέπειν ⁸ τοὺς
δόξης ὀρεγομένους, καὶ ⁹ παιδείας ἀντιποιοιμένους, τῶν
¹⁰ σπουδαίων, ἀλλὰ μὴ τῶν φαύλων, εἶναι μιμητὰς, ἀπέ-
σταλκά σοι τόνδε τὸν λόγον δῶρον, τεκμήριον μὲν τῆς
πρὸς ὑμᾶς φιλίας, σημεῖον δὲ τῆς πρὸς Ἰππόνικον συν-

ηθείας. Πρέπει γὰρ τοὺς παῖδας, ὥσπερ τῆς οὐσίας, οὕτω καὶ τῆς φιλίας τῆς πατρικῆς κληρονομεῖν.

Ὅρῳ δὲ καὶ τὴν τύχην ἡμῖν συλλαμβάνουσαν, καὶ τὸν παρόντα καιρὸν συναγωνιζόμενον· σὺ μὲν γὰρ παιδείας ἐπιθυμεῖς, ἐγὼ δὲ παιδεύειν ἄλλους ἐπιχειρῶ καὶ σὺ μὲν 5
¹ ἀκμὴν φιλοσοφεῖς, ἐγὼ δὲ τοὺς φιλοσοφοῦντας ἐπανορθῶ. Ὅσοι μὲν οὖν πρὸς τοὺς ἑαυτῶν φίλους ² τοὺς προτρεπτικούς λόγους συγγράφουσι, καλὸν μὲν ἔργον ἐπιχειροῦσιν, ³ οὐ μὴν περὶ γε τὸ κράτιστον τῆς φιλοσοφίας διατρίβουσιν· ὅσοι δὲ τοῖς νεωτέροις εἰσηγοῦνται, μὴ δὲ ὧν τὴν δει- 10
 νότητα τὴν ἐν τοῖς λόγοις ἀσκήσουσιν, ⁴ ἀλλ' ὅπως τὰ τῶν τρόπων ἦθη σπουδαῖοι πεφυκέναι δόξουσιν, τοσούτῳ μᾶλλον ἐκείνων τοὺς ἀκούοντας ὠφελοῦσιν, ὅσον οἱ μὲν ἐπὶ λόγον μόνον παρακαλοῦσιν, οἱ δὲ καὶ τὸν τρόπον αὐτῶν ἐπανορθοῦσι. 15

Διόπερ ἡμεῖς, ⁵ οὐ παράκλησιν εὐρόντες, ἀλλὰ παραίνεσιν γράψαντες, μέλλομέν σοι συμβουλεύειν, ὧν χρη τοὺς νεωτέρους ὀρέγεσθαι, καὶ τίνων ἔργων ἀπέχεσθαι, καὶ ποίοις τίσιν ἀνθρώποις ὁμιλεῖν, καὶ πῶς τὸν ἑαυτῶν βίον οἰκονομεῖν. Ὅσοι γὰρ τοῦ βίου ταύτην τὴν ὁδὸν ἐπορεύ- 20
 ῃσαν, οὗτοι μόνοι τῆς ἀρετῆς ἐφικέσθαι γνησίως ἠδυνήθησαν ἥς οὐδὲν κτῆμα σεμνότερον, οὐδὲ βεβαιότερόν ἐστι. ⁶ Κάλλος μὲν γὰρ ἢ χρόνος ἀνῆλωσεν, ἢ νόσος ἐμάρανε· πλοῦτος δὲ κακίας μᾶλλον ἢ καλοκάγαθίας ὑπερρέτης ἐστίν, ἐξουσίαν μὲν τῇ θάθυμῃα παρασκευάζων, ἐπὶ δὲ 25
 τὰς ἡδονὰς τοὺς νέους παρακαλῶν. ⁷ Ῥώμη δὲ μετὰ μὲν φρονήσεως ὠφέλησεν, ἄνευ δὲ ταύτης πλείω τοὺς ἔχοντας ἐβλάψεν· καὶ τὰ μὲν σώματα ⁸ τῶν ἀσκούντων ἐκόσμησε, ταῖς δὲ τῆς ψυχῆς ἐπιμελείαις ἐπεσκότησεν. Ἡ δὲ τῆς ἀρετῆς κτῆσις, οἷς ἂν ἀκιδεῖν ἐν ταῖς δια- 30
 νοίαις συναυξηθῇ, μόνη μὲν συγγηράσκει πλούτου δὲ κρείττων, χρησιμώτερα δὲ εὐγένειας ἐστί· τὰ μὲν τοῖς

ἄλλοις ἀδύνατα, δυνατὰ καθιστῶσα· τὰ δὲ τῷ πλήθει
φοβερά, θαρσαλέως ὑπομένουσα· καὶ τὸν μὲν ὄκνον, φό-
γον, τὸν δὲ πόνον, ἔπαινον ἡγούμενη. Ῥῥῆδιον δὲ τοῦτο
καταμαθεῖν ἔστιν ἔκ τε τῶν Ἡρακλέους ἀθλων, καὶ τῶν
5 Θησέως ἔργων· οἷς ἡ τῶν τρόπων ἀρετὴ τηλικούτου εὐδο-
ξίας χαρακτῆρα τοῖς ἔργοις ἐπέβαλεν, ὥστε μὴδὲ τὸν
ἅπαντα χρόνον δύνασθαι λήθην ἐμποιεῖσαι ¹ τῶν ἐκείνοις
πεπραγμένων.

² Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὰς τοῦ πατρὸς προαιρέσεις ἀνα-
10 μνησθεῖς, οἰκεῖον καὶ καλὸν ἔξεις παράδειγμα τῶν ὑπὲρ
ἐμοῦ λεγομένων. Οὐδὲ γὰρ ὀλιγωρῶν τῆς ἀρετῆς, οὐδὲ
φαυμῶν, διετέλεσε τὸν βίον· ἀλλὰ τὸ μὲν σῶμα τοῖς
πόνοις ἐγύμναζε, τῇ δὲ ψυχῇ τοὺς κινδύνους ὑπέμενεν.
Οὐδὲ τὸν πλοῦτον παρακαίρως ἡγάπα, ἀλλ' ἀπήλαυε
15 μὲν τῶν παρόντων ἀγαθῶν ὡς θνητὸς, ἐπεμελεῖτο δὲ τῶν
ὑπαρχόντων ὡς ἀθάνατος· οὐδὲ ταπεινῶς διόκει τὸν ἑαυτοῦ
βίον, ἀλλὰ φιλόκαλός τε ἦν καὶ μεγαλοπρεπής, ³ καὶ
τοῖς φίλοις κοινός· καὶ μᾶλλον ἐθαύμαζε τοὺς περὶ αὐτὸν
σπουδαζοντας, ἢ τοὺς τῷ γένει προσήκοντας. Ἠγεῖτο γὰρ
20 εἶναι πρὸς ἑταιρίαν πολλῶ κρείττω φύσιν, νόμον· καὶ τρό-
πον, γένους· καὶ προαίρεσιν, ἀνάγκης.

Επιλίποι δ' ἂν ἡμᾶς ὁ πᾶς χρόνος, εἰ πάσας τὰς
ἐκείνου πράξεις καταριθμησαίμεθα. ⁴ Ἀλλὰ τὸ μὲν
ἀκριβὲς αὐτῶν ἐν ἑτέροις καιροῖς δηλώσομεν· δεῖγμα δὲ
25 τῆς Ἰππονίκου φύσεως νῦν ⁵ ἐξηγηνόχαμεν, πρὸς ὃ δεῖ σέ
εἶναι, ὥσπερ πρὸς παράδειγμα· νόμον μὲν τὸν ἐκείνου τρό-
πον ἡγησάμενον, μιμητὴν δὲ καὶ ζηλωτὴν τῆς πατρῷας
ἀρετῆς γενόμενον. Δίσχερόν γὰρ, τοὺς μὲν γραφεῖς ἀπει-
κάειν τὰ καλὰ τῶν ζώων, τοὺς δὲ παῖδας μὴ μιμεῖσθαι
30 τοὺς σπερδαίους τῶν γονέων. Ἠγεῖ δὲ μηδενὶ τῶν ἀθλητῶν
εἶτω προσήκειν ἐπὶ τῆς ἀνταγωνιστῆς ἀσκεῖν, ὡς σοὶ σκοπεῖν,
ὅπως ἐφάμιλλος γενήσῃ τοῖς τοῦ πατρὸς ἐπιτηδεύμασιν.

¹ Οὕτω δὲ τὴν γνώμην ἀδύνατον διατεθῆναι τὸν μὴ πολλῶν καὶ καλῶν ἀκουσμάτων πεπληρωμένον. Τὰ μὲν γὰρ σώματα τοῖς συμμέτροις πόνοις, ἡ δὲ ψυχὴ τοῖς σπουδαίοις λόγοις ² αὖξασθαι πέφυκε. Διόπερ ἐγὼ σοι πειράσσομαι ³ συντόμως ὑποθέσθαι, δι' ὧν ἂν μοι δοκοῖς ἐπιτηδευμάτων πλεῖστον πρὸς ἀρετὴν ἐπιδιδόναι, καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἀνθρώποις εὐδοκιμῆσαι.

Πρῶτον μὲν οὖν, εὐσέβει τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς, μὴ μόνον θύων, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὄρκοις ἐμμένων. Ἐκεῖνο μὲν γὰρ, τῆς τῶν χρημάτων εὐπορίας σημεῖον· τοῦτο δὲ, τῆς τῶν τρόπων καλοκαγαθίας τεκμήριον. Τίμα τὸ δαιμόνιον αἰετὸν μὲν, μάλιστα δὲ μετὰ τῆς πόλεως. Οὕτω γὰρ ⁴δόξεις ἅμα τε τοῖς θεοῖς θύειν, καὶ τοῖς νόμοις ἐμμένειν.

Τοιοῦτος γίνου περὶ τοὺς γονεῖς, οἷους ἂν εὖξαιο περὶ σεαυτὸν γενέσθαι τοὺς σαντοῦ παῖδας. 1.

Ἀσκει τῶν περὶ τὸ σῶμα γυμνασίων, μὴ τὰ πρὸς τὴν ῥώμην, ἀλλὰ τὰ πρὸς τὴν ὑγίειαν συμφέροντα. Τούτου δ' ἂν ἐπιτυγχάνοις, εἰ λήγῃς τῶν πόνων ἔτι πονεῖν δυνάμενος.

Μῆτε γέλωτα προπετῇ στέργε, μήτε λόγον μετὰ θρόνου ἀποδέχου. Τὸ μὲν γὰρ ἀνόητον· τὸ δὲ μαυρὸν.

Ἄ ποιεῖν αἰσχρὸν, ταῦτα νόμιζε μὴδὲ λέγειν εἶναι καλόν.

Ἐθίζε σεαυτὸν εἶναι μὴ σκυθρωπὸν, ἀλλὰ σύννουν. Δι' ἐκεῖνο μὲν γὰρ, ⁴ αὐθάδης· διὰ δὲ τοῦτο, φρόνιμος εἶναι ² δόξεις.

Ἡγοῦ μάλιστα σεαυτῷ πρόπειν, κόσμον, αἰσχύνην, δικαιοσύνην, σωφροσύνην. Τούτοις γὰρ ἅπασι δοκεῖ κρατεῖσθαι τὸ τῶν νεωτέρων ἥθος.

Μηδέποτε μὴδὲν αἰσχρὸν ποιήσας ἔλπιζε λήσειν· καὶ γὰρ ἂν τοὺς ἄλλους λάθῃς, σεαυτῷ γε συνειδήσεις.

Τὸν μὲν θεὸν φοβοῦ, τοὺς δὲ γονεῖς τίμα.

Τοὺς δὲ φίλους αἰσχύνου, τοῖς δὲ νόμοις πείθου.

Ταῖς ἡδοναῖς θήρενε τὰς μετὰ δόξης. Τέρψις γάρ, σὺν τῷ καλῷ μὲν, ἄριστον, ἄνευ δὲ τούτου, κάκιστον.

¹ Εὐλαβοῦ τὰς διαβολὰς, καὶ ψευδεῖς ᾧσιν. Οἱ γὰρ 5 πολλοὶ τὴν μὲν ἀλήθειαν ἀγνοοῦσι, πρὸς δὲ τὴν δόξαν ἀποβλέπουσιν.

Ἀπαντα δόκει ποιεῖν ὥς μηδὲνα λήσων· καὶ γὰρ ἂν παραντίκα κρύψῃς, ὕστερον ὀφθήσῃ.

Μάλιστα δ' ἂν ² εὐδοκιμοίῃς, εἰ φαίνοιο ταῦτα μὴ 10 πράττων, ἃ τοῖς ἄλλοις ἂν πράττουσιν ἐπιτιμῶς.

Εὰν ᾗς φιλομαθής, ἔσῃ πολυμαθής.

Ἀ μὲν ἐπίστασαι, διαφύλαττε ταῖς μελέταις· ἃ δὲ μὴ μεμάθηκας, προσλάμβανε ταῖς ἐπιστήμασι. Ὀμοίως γὰρ αἰσχρὸν, ἀκούσαντα χρήσιμον λόγον μὴ μανθάνειν, 15 καὶ διδόμενόν τι ἀγαθὸν παρὰ τῶν φίλων μὴ λαμβάνειν.

Κατανάλισκε τὴν ἐν τῷ βίῳ σχολὴν εἰς τὴν τῶν λόγων φιληκοῖαν· οὕτω γὰρ τὰ τοῖς ἄλλοις χαλεπῶς εὐρημένα συμβήσεται σοι ῥαδίως μανθάνειν.

Ἦγοῦ τῶν ἀκουσμάτων πολλὰ πολλῶν εἶναι χρημάτων κρείττω. Τὰ μὲν γὰρ ταχέως ἀπολείπει, τὰ δὲ πάντα τὸν χρόνον παραμένει. Σοφία γὰρ μόνη τῶν κτημάτων ἀθάνατον.

Μὴ κατόκνει μακρὰν ὁδὸν πορεύεσθαι πρὸς τοὺς διδάσκειν τι χρήσιμον ἐπαγγελλομένους. Αἰσχρὸν γάρ, τοὺς 25 μὲν ἐμπόρους τηλικαῦτα πελάγη διαπερᾶν, ἕνεκα τοῦ πλείω ποιῆσαι τὴν ὑπάρχουσαν οὐσίαν· τοὺς δὲ νεωτέρους μὴδὲ τὰς κατὰ γῆν πορείας ὑπομένειν, ἐπὶ τῷ βελτίῳ καταστῆσαι τὴν ἑαυτῶν διάνοιαν.

Τῷ μὲν τρόπῳ γίνου φιλοπροσῆγορος, τῷ δὲ λόγῳ εὖ 30 προσῆγορος. Ἔστι δὲ φιλοπροσηγορίας μὲν τὸ προσφανεῖν τοὺς ἀπαντῶντας· εὐπροσηγορίας δὲ τὸ τοῖς λόγοις αὐτοῖς οἰκείως ἐντυγχάνειν.

Ἡδέως μὲν ἔχε πρὸς πάντας, ἡρῶ δὲ τοῖς βελτίστοις· οὕτω γὰρ τοῖς μὲν οὐκ ἀπεχθὴς ἔσθ, τοῖς δὲ φίλος γενήσθ.

Τὰς ἐντεύξεις μὴ πυκνάς ποιοῦ ¹ τοῖς αὐτοῖς, μηδὲ μακρὰς περὶ τῶν αὐτῶν. Πλησμονὴ γὰρ ἀπάντων. 5

Γύμναζε σεαυτὸν πόνοις ἐκουσίοις, ὅπως ἂν δύναιο καὶ τοὺς ἀκουσίους ὑπομένειν.

² Ὅτ' ὢν κρατεῖσθαι τὴν ψυχὴν αἰσχροῦ, τούτων ἐγκράτειαν ἄσκει πάντων, κέρδους, ὀργῆς, ἡδονῆς, λύπης. Ἔσθ δὲ ἐν τῷ κέρδει τοιοῦτος, ἂν κέρδη μὲν εἶναι νομίζῃς, 10 δι' ὧν εὐδοκιμήσεις, ἀλλὰ μὴ δι' ὧν εὐπορήσεις· ἐν δὲ τῇ ὀργῇ, ἂν παραπλησίως ἔχῃς πρὸς τοὺς ἁμαρτάνοντας, ὥσπερ ἂν πρὸς σεαυτὸν ἁμαρτάνοντα καὶ τοὺς ἄλλους ἔχειν ³ ἀξιώσεως· ἐν δὲ τοῖς τερπνοῖς, ἂν αἰσχροῦ ὑπολάβῃς, τῶν μὲν οἰκετῶν ἄρχειν, ταῖς δ' ἡδοναῖς δουλεύειν 15 ἐν δὲ τοῖς λυπηροῖς, ἂν τὰς τῶν ἄλλων ἀτυχίας ἐπιβλέπῃς, καὶ σεαυτὸν, ὡς ἄνθρωπος ὢν, ὑπομιμνήσκῃς.

Μᾶλλον τήρει τὰς τῶν λόγων ἢ τὰς τῶν χρημάτων παρακαταθήκας. ⁴ Δεῖ γὰρ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας τρόπον ὅρκου πιστότερον φαίνεσθαι παρεχομένους. 20

Προσθήκειν ἡγοῦ, τοῖς πονηροῖς ἀπιστεῖν, ὥσπερ τοῖς χρηστοῖς πιστεύειν. Περὶ τῶν ἀπορρήτων μηδενὶ λέγε, πλὴν ἔὰν ὁμοίως συμφέρῃ τὰς πράξεις σιωπᾶσθαι σοὶ τε τῷ λέγοντι, κακείνοις τοῖς ἀκούουσιν.

⁵ Ὅρκον ἐπακτὸν προσδέχου διὰ δύο προφάσεις, ἢ σε- 25 αὐτὸν αἰτίας αἰσχροῦς ἀπολύων, ἢ φίλους ἐκ κινδύνων διασώζων. Ἐνεκα δὲ χρημάτων μηδένα θεὸν ὁμώσης, μηδ' ἂν εὐορκεῖν μέλλῃς. Ἀόξεις γὰρ τοῖς μὲν ἐπιορκεῖν, τοῖς δὲ ⁶ φιλοχρημάτων ἔχειν.

Μηδένα φίλον ποιοῦ, πρὶν ἂν ἐξετάσῃς, πῶς κέχρηται 30 τοῖς πρότερον φίλοις. Ἐλπιζε γὰρ αὐτὸν καὶ περὶ σὲ γενήσεσθαι τοιοῦτον, οἷος καὶ περὶ ἐκείνους γέγονε.

Βραδείας μὲν φίλος γίνου, γενόμενος δὲ, πειρῶ διαμένειν. Ὅμοίως γὰρ αἰσχρὸν, μηδένα φίλον ἔχειν, καὶ πολλοὺς ἐταίρους μεταλλάττειν.

Μῆτε μετὰ βλάβης πειρῶ τῶν φίλων, μήτε ἄπειρος εἶναι τῶν ἐταίρων θέλε. Τοῦτο δὲ ποιήσεις, ἂν, μὴ δεόμενος, τὸ δεῖσθαι προσποιῇ, περὶ δὲ τῶν ῥητῶν ὡς ἀποφῆται ἀνακοινοῖ. ¹ Μὴ τυχὼν μὲν γὰρ, οὐδὲν βλαβήσῃ· τυχὼν δὲ, μᾶλλον τὸν τρόπον αὐτῶν ἐπιστήσῃ.

Δοκίμαζε τοὺς φίλους ἕκ τε τῆς περὶ τὸν βίον ἀτυχίας, καὶ τῆς ἐν τοῖς κινδύνοις κοινωνίας. Τὸ μὲν γὰρ χρυσίον ἐν τῷ πυρὶ δοκιμάζομεν, τοὺς δὲ φίλους ἐν ταῖς ἀτυχίαις διαγινώσκομεν.

Οὕτω δ' ἂν ἄριστα χρήσῃ τοῖς φίλοις, ἂν μὴ περιμένης τὰς παρ' ἐκείνων δεήσεις, ἀλλ' αὐτεπάγγελτος, ἐν ¹⁵ τοῖς καιροῖς, αὐτοῖς βοηθῇς.

Ὅμοίως αἰσχρὸν νόμιζε, τῶν ἐχθρῶν νικᾶσθαι ταῖς κακοποιΐαις, καὶ τῶν φίλων ἡττᾶσθαι ταῖς εὐεργεσίαις.

Αποδέχου τῶν ἐταίρων μὴ μόνον τοὺς ἐπὶ τοῖς κακοῖς δυσχεραίνοντας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς μὴ φθοροῦντας. Πολλοὶ γὰρ ἀτυχοῦσι μὲν τοῖς φίλοις συνάχθονται, καλῶς δὲ πράττουσι φθοροῦσι.

Τῶν ἀπόντων φίλων μέμνησο πρὸς τοὺς παρόντας· ἵνα δοκῇς μηδὲ τούτων ἀπόντων ὀλιγωρεῖν.

Εἶναι βούλου τὰ περὶ τὴν ἐσθῆτα φιλόκαλος, ἀλλὰ ²⁵ μὴ καλλωπιστής. Ἔστι δὲ φιλοκάλου μὲν τὸ μεγαλοπρεπὲς· καλλωπιστοῦ δὲ τὸ περιέργον.

Αγάπα τῶν ὑπαρχόντων ἀγαθῶν μὴ τὴν ὑπερβάλλουσαν κτῆσιν, ἀλλὰ τὴν μετρίαν ἀπόλαυσιν.

Καταφρόνει τῶν περὶ τὸν πλοῦτα σπουδαζόντων, χρῆσθαι δὲ τοῖς ὑπάρχουσι μὴ δυναμένων. ² Παραπλήσιον γὰρ οἱ τοιοῦτοι πάσχουσιν, ὥσπερ ἂν εἴ τις ἵππον κτήσαιο καλόν, κακῶς ἱππεύειν ἐπιστάμενος.

¹ Πειρῶ τὸν πλοῦτον χρήματα καὶ κτήματα κατασκευάζειν. Ἔστι δὲ χρήματα μὲν, τοῖς ἀπολαύειν ἐπισταμένοις· κτήματα δὲ, τοῖς κτᾶσθαι δυναμένοις.

Τίμα τὴν ὑπάρχουσαν οὐσίαν δυοῖν ἔνεκα, ² τοῦ τε ζημίαν μεγάλην ἐκτίσαι, καὶ τοῦ φίλῳ σπουδαίῳ δυστυχοῦντι βοηθῆσαι. Πρὸς δὲ τὸν ἄλλον βίον, μηδὲν ὑπερβαλλόντως, ἀλλὰ μετρίως αὐτὴν ἀγάπα.

Στέργε μὲν τὰ παρόντα, ζήτηί δὲ τὰ βελτίω.

Μηδενὶ συμφορὰν ὀνειδίσῃς. Κοινὴ γὰρ ἡ τύχη, καὶ τὸ μέλλον ἀόρατον. 10

Τοὺς ἀγαθοὺς εὖ ποιεῖ. Καλὸς γὰρ θησαυρὸς, παρ' ἀνδρὶ σπουδαίῳ χάρις ὀφειλομένη. Τοὺς κακοὺς εὖ ποιῶν, ὁμοία πείσῃ τοῖς τὰς ἀλλοτριᾶς κύναις σιτίζουσιν. Εκκεῖναί τε γὰρ τοὺς διδόντας, ³ ὥσπερ τοὺς τυχόντας, ὑλακτοῦσιν· οἳ τε κακοὶ τοὺς ὠφελῶντας, ὥσπερ τοὺς βλάπτον- 15
τας, ἀδικοῦσι.

Μίσει τοὺς κολακεύοντας, ὥσπερ τοὺς ἐξαπατῶντας. Ἀμφότεροι γὰρ πιστευθέντες τοὺς πιστεύοντας ἀδικοῦσιν.

⁴ Εἰάν ἀποδέχῃ τῶν φίλων τοὺς πρὸς τὸ φανυλότερόν σοι χαριζομένους, οὐχ ἕξεις ἐν τῷ βίῳ τοὺς πρὸς τὸ βέλ- 20
τίστον ἀπεχθανομένους.

Ἔνουν πρὸς τοὺς πλησιαζόντας ὁμιλητικὸς, ἀλλὰ μὴ σεμνός. Τὸν μὲν γὰρ τῶν ὑπεροπτικῶν ὄγκον μόλις ἂν οἱ δοῦλοι ⁵ καρτερήσειαν· τὸν δὲ τῶν ὁμιλητικῶν τρόπον ἅπαντες ἠδέως ὑποφέρουσιν. Ὁμιλητικὸς δ' ἔση, μὴ 25
δύσερις ὦν, μηδὲ δυσάρεστος, μηδὲ πρὸς πάντα φιλόνεικος, μηδὲ πρὸς τὰς τῶν πλησιαζόντων ὀργὰς τραχέως ἀπαντῶν, μηδ' ἂν ἀδίκως ⁶ ὀργιζόμενοι τυγχάνωσιν ἀλλὰ θυμουμένοις μὲν αὐτοῖς εἶκων, πεπαισμένοις δὲ τῆς ὀργῆς ἐπιπλήττων. Μηδὲ περὶ τὰ γελοῖα σπονδάζων, 30
μηδὲ περὶ τὰ σπουδαῖα τοῖς γελοίοις χαίρων· τὸ γὰρ ἄκαιρον πανταχοῦ λυπηρόν. Μηδὲ τὰς χάριτας ἀχα-

ρίστως χαριζόμενος· ¹ ὕπερ πάσχουσιν οἱ πολλοὶ, ποιούν-
τες μὲν εὖ, ἀηδῶς δὲ τοῖς φίλοις ὑπουργοῦντες. Μηδὲ
φιλαίτιος ὢν βαρὺ γάρ. Μηδὲ φιλεπιτιμητής· παρ-
οξυντικὸν γάρ.

5 Μάλιστα μὲν εὐλαβοῦ τὰς ἐν τοῖς πότοις συνουσίας·
ἂν δέ ποτέ σοι συμπέσῃ καιρὸς, ἐξανίστασο πρὸ μέθης.
Ὅταν γὰρ ὁ νοῦς ὑπὸ οἴνου διαφθαρεῇ, ταῦτά πάσχει τοῖς
ἔρμασι τοῖς τοὺς ἡνιόχους ἀποβάλλουσιν. Ἐκεῖνά τε γάρ
ἀτάκτως φέρεται, διαμαρτάνοντα τῶν εὐθυνόντων· ἥ τε
10 ψυχὴ πολλὰ σφάλλεται, διαφθαρείσης τῆς διανοίας.

² Ἀθάνατα μὲν φρόνει τῷ μεγαλόψυχος εἶναι· θνητὰ
δὲ, τῷ συμμέτρως τῶν ὑπαρχόντων ἀπολαύειν.

Ἡγοῦ τὴν παιδείαν τοσοῦτον μεῖζον ἀγαθὸν εἶναι τῆς
ἀπαιδευσίας, ὅσῳ τὰ μὲν ἄλλα μοχθηρὰ πάντες κερδαί-
15 νοντες πράττουσιν, αὕτη δὲ μόνη καὶ ³ προσεζημίωσε τοὺς
ἔχοντας. Πολλάκις γάρ, ὃν τοῖς λόγοις ἐλύπησαν, τούτῳ
τοῖς ἔργοις τὴν τιμωρίαν ἔδοσαν.

Οὗς ἂν βούλῃ ποιήσασθαι φίλους, ἀγαθὸν τι λέγε
περὶ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀπαγγέλλοντας. Ἀρχὴ γὰρ φιλί-
20 ας μὲν, ἔπαινος· ἔχθρας δὲ, ψόγος.

Βουλευόμενος παραδείγματα ποιοῦ τὰ παρεληλυθότα
τῶν μελλόντων. Τὸ γὰρ ἀφανὲς ἐκ τοῦ φανεροῦ ταχίστην
ἔχει τὴν διάγνωσιν.

Βουλευόν μὲν βραδέως, ἐπιτέλει δὲ ταχέως τὰ δόξ-
25 αντα.

Ἡγοῦ κράτιστον εἶναι παρὰ μὲν θεοῦ εὐτυχίαν, παρὰ
δὲ ἡμῶν αὐτῶν εὐδουλίαν.

Περὶ ὧν ἂν αἰσχύνῃ παρῆρσιάσασθαι, βούλει δέ τισι
τῶν φίλων ἀνακοινώσασθαι, χρῶ τοῖς λόγοις ὥς περὶ
30 ἄλλοιτρίου τον πράγματος. Οὕτω γὰρ τὴν ἐκείνων τε
γνώμην αἰσθήσῃ, καὶ σεαυτὸν οὐ καταφανῇ ποιήσεις.

Ὅταν δὲ ὑπὲρ τῶν σεαυτοῦ μέλλης τινὶ συμβουλευέσθαι, σκόπει πρῶτον, πῶς ὑπὲρ τῶν αὐτοῦ διώκησεν. Ὁ γὰρ κακῶς διανοηθεὶς περὶ τῶν ἰδίων, οὐδέποτε καλῶς βουλευέσεται περὶ τῶν ἀλλοτριῶν.

Οὕτω δ' ἂν κάλλιστα βουλευέσθαι παροξυνθείης, εἰ 5 τὰς συμφορὰς τὰς ἐκ τῆς ἀβουλίας ἐπιβλέψῃς. Καὶ γὰρ τῆς ὑγιείας πλείστην ἐπιμέλειαν ἔχομεν, ὅταν τὰς λύπας τὰς ἐκ τῆς ἀρρώστιας ἀναμνησθῶμεν.

¹ Μιμοῦ ταῦ τῶν βασιλέων ἦθη, καὶ δίδωκε τὰ ἐκείνων ἐπιτηδεύματα· δόξεις γὰρ αὐτοὺς ἀποδέχεσθαι, καὶ ζη- 10 λούν. Ὡστε σοι συμβήσεται παρὰ τε τῷ πλήθει μᾶλλον εὐδοκιμεῖν, καὶ τὴν παρ' ἐκείνων εὐνοίαν βεβαιωτέραν ἔχειν.

Πείθου μὲν καὶ τοῖς νόμοις τοῖς ὑπὸ τῶν βασιλέων κει- μένοις· ἰσχυρότατον μέντοι νόμον ἡγοῦ τὸν ἐκείνων τρόπον. 15 Ὡσπερ γὰρ τὸν ἐν δημοκρατίᾳ πολιτευόμενον τὸ πλήθος δεῖ θεραπεύειν, οὕτω καὶ τὸν ἐν μοναρχίᾳ κατοικοῦντα τὸν βασιλέα προσήκει θανμάζειν.

² Εἰς ἀρχὴν κατασταθεὶς, μηδενὶ χρῶ πονηρῷ πρὸς τὰς διοικήσεις· ὧν γὰρ ἂν ἐκεῖνος ἀμάρτοι, σοὶ τὰς αἰτίας 20 ἀναθήσουσιν.

Ἐκ τῶν κοινῶν ἐπιμελειῶν ἀπαλλάττε, μὴ πλῃσιώτερος, ἀλλ' ἐνδοξότερος. Πολλῶν γὰρ χρημάτων κρείττων ὁ παρὰ τοῦ πλήθους ἔπαινος.

³ Μηδενὶ πονηρῷ πράγματι μήτε παρίστασο, μήτε συν- 25 ηγῆσαι· δόξεις γὰρ καὶ αὐτὸς τοιαῦτα πράττειν, οἷάπερ ἂν τοῖς ἄλλοις πράττουσι βοηθῇς.

Παρασκευάζε σεαυτὸν πλεονεκτεῖν μὲν δυνάμενον, ἀνέ- χου δὲ τὸ ἴσον ἔχειν· ἵνα δοκῇς ⁴ ὀρέγεσθαι τῆς δικαιοσύ- νης, μὴ δι' ἀσθένειαν, ἀλλὰ δι' ἐπιείκειαν. 30

Μᾶλλον ἀποδέχου δικαίαν πενίαν, ἢ πλοῦτον ἄδικον.

Τραπὸύτω γάρ κρείττων δικαιοσύνη χρημάτων, ὅσῳ τὰ μὲν ζῶντας μόνον ὠφελεῖ, ἡ δὲ καὶ τελευτήσαςι δόξαν παρασκευάζει. Κακείνων μὲν τοῖς φαύλοις μέτεστι, ταύτης δὲ τοῖς μοχθηροῖς ἀδύνατον μεταλαβεῖν.

5 Μηδένα ζήλου τῶν ἐξ ἀδικίας κερδαινόντων, ἀλλὰ μᾶλλον ἀποδέχον τοὺς μετὰ δικαιοσύνης ζημιωθέντας. Οἱ γὰρ δίκαιοι τῶν ἀδίκων, εἰ μηδὲν ἄλλο πλεονεκτοῦσαν, ¹ ἀλλ' οὖν ἐλπίσι γε σπουδαίαις ὑπερέχουσι.

Πάντων μὲν ἐπιμελοῦ τῶν περὶ τὸν βίον, μάλιστα δὲ 10 τὴν σεαυτοῦ φρόνησιν ἄσκει. Μέγιστον γὰρ ἐν ἐλαχίστῳ, νοῦς ἀγαθὸς ἐν ἀνθρώπου σώματι.

Πειρῶ τὸ μὲν σῶμα εἶναι φιλόπονός, τὴν δὲ ψυχὴν φιλόσοφος· ἵνα τῷ μὲν ἐπιτελεῖν δύνῃ τὰ δόξαντα, τῇ δὲ προορᾶν ἐπίστη τὰ συμφέροντα.

15 Πᾶν ὃ τι ἂν μέλλης λέγειν, πρότερον ἐπισκόπει τῇ γνώμῃ. Πολλοῖς γὰρ ἡ γλῶττα προτρέχει τῆς διανοίας.

Δύο ποιῶν καιροὺς τοῦ λέγειν, ἡ περὶ ὧν οἶσθα σαφῶς, ἡ περὶ ὧν ἀναγκαῖον εἰπεῖν. Ἐν τούτοις γὰρ μόνοις ὁ λόγος τῆς σιγῆς κρείττων· ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις ἄμεινον σιγᾶν ἢ λέγειν.

Νόμιζε μηδὲν εἶναι τῶν ἀνθρωπίνων βέβαιον. Οὕτω γὰρ οὔτ', εὐτυχῶν, ἔση περιχαρής· οὔτε, δυστυχῶν, περίλυπος.

25 Καῖρε μὲν ἐπὶ τοῖς συμβαίνουσι τῶν ἀγαθῶν, καὶ λυποῦ μετρίως ἐπὶ τοῖς γινομένοις τῶν κακῶν· ² γίνου δὲ τούτοις ἄλλοις ἐν μηδετέροις ὧν κατάδηλος. Αἰτοπον γὰρ, τὴν μὲν οὐσίαν ἐν ταῖς οἰκίαις ἀποκρύπτειν, τὴν δὲ διάνοιαν φανεράν ἔχοντα περιπατεῖν.

30 Μᾶλλον εὐλαβοῦ ψόγον, ἢ κίνδυνον. Δεῖ γὰρ εἶναι φοβεράν τοῖς μὲν φαύλοις τὴν τοῦ βίου τελευτήν, τοῖς δὲ σπουδαίοις τὴν ἐν τῷ ζῆν ἀδοξίαν.

Μάλιστα μὲν πειρῶ ζῆν κατὰ τὴν ἀσφάλειαν ἔαν
 δέ ποτέ σοι συμβῇ κινδυνεύειν, ζήτει τὴν ἐκ τοῦ πολέμου
 σωτηρίαν μετὰ καλῆς δόξης, ἀλλὰ μὴ μετ' αἰσχρᾶς
 φήμης. Τὸ μὲν γὰρ τελευτῆσαι, πάντων ¹ ἢ πεπω-
 μένη κατέκρινε· τὸ δὲ καλῶς ἀποθάνειν, ἴδιον τοῖς σπου-
 δαίοις ἢ φύσις ἀπένειμε.

Καὶ μὴ θαναμάσης, εἰ πολλὰ τῶν εἰρημένων οὐ πρόπει
 σοὶ πρὸς τὴν νῦν παροῦσαν ἡλικίαν. Οὐδὲ γὰρ ἐμέ
 τοῦτο διέλαθεν· ἀλλὰ προειλόμην διὰ τῆς αὐτῆς πραγ-
 ματείας, ἅμα τοῦ τε παρόντος βίου συμβουλίαν ἐξενεγκεῖν, ¹⁰
 καὶ τοῦ μέλλοντος χρόνου παράγγελμα καταλιπεῖν. Τὴν
 μὲν γὰρ τούτων χρεῖαν ῥαδίως εἰδήσεις, τὸν δὲ συμβου-
 λεύοντα μετ' εὐνοίας χαλεπῶς εὐρήσεις. Ὅπως οὖν τὰ
 λοιπὰ μὴ παρ' ἑτέρου ζητῆς, ἀλλ' ἐντεῦθεν, ὥσπερ ἐκ
 ταμιείου, προφέρης, ᾧθην δεῖν μηδὲν παραλιπεῖν, ὧν ἂν ¹¹
 ἔχω σοὶ συμβουλευέιν.

Πολλὴν δ' ἂν τῷ θεῷ ² χάριν σχοίην, εἰ μὴ δια-
 μάρτοίμι τῆς δόξης, ³ ἣν ἔχων περὶ σοῦ τυγχάνω. Τῶν
 μὲν γὰρ ἄλλων τοὺς πλείστους εὐρήσομεν, ὥσπερ τῶν σι-
 τίων τοῖς ἡδίστοις μᾶλλον, ἢ τοῖς ὑγιεινοτάτοις χαίρον- ²⁰
 τας, οὕτω καὶ τῶν φίλων τοῖς συνεξαμαρτάνουσι πλη-
 σιάζοντας, ἀλλ' οὐ τοῖς νοουθετοῦσι. Σὲ δὲ νομίζω τοῦ-
 ναντίον τούτων ἐγνωκέναι, τεκμηρίῳ χρῶμενος τῇ περὶ
 τὴν ἄλλην σου παιδείαν φιλοπονίᾳ. Τὸν γὰρ αὐτῷ
 τὰ βέλτιστα πράττειν ἐπιτάττοντα, τοῦτον εἰκὸς καὶ ²⁵
 τῶν ἄλλων τοὺς ἐπὶ τὴν ἀρετὴν παρακαλοῦντας ἀποδέ-
 χεσθαι.

Μάλιστα δ' ἂν παροξυνθείης ὀρεχθῆναι τῶν κα-
 λῶν ἔργων, εἰ καταμάθοις, ὅτι καὶ τὰς ἡδονὰς τὰς
 ἐκ τούτων μάλιστα γνησίως ἔχομεν. Ἐν μὲν γὰρ ³⁰
 τῷ ῥαθυμείν, καὶ τὰς πλησμονὰς ἀγαπᾶν, εὐθύς

¹ αἱ λύπαι ταῖς ἡδοναῖς παραπεπήγασι. Τὸ δὲ περὶ τὴν ἀρετὴν φιλοπονεῖν, καὶ σωφρόνως τὸν ἑαυτοῦ βίον οἰκονομεῖν, αἰ ² τὰς τέρψεις εἰλικρινεῖς καὶ βεβαιότερας ἀποδίδωσι. Κακεί μὲν, πρῶτον ἡσθέντες, ὕστερον ἐλυπή-
 5 θημεν· ἐνταῦθα δὲ, μετὰ τὰς λύπας τὰς ἡδονὰς ἔχομεν. Ἐν ἅπασιν δὲ τοῖς ἔργοις οὐχ οὕτω τῆς ἀρχῆς μνημονεύομεν, ὥς τῆς τελευτῆς αἰσθησιν λαμβάνομεν. Τὰ γὰρ πλεῖστα τῶν περὶ τὸν βίον, οὐ δι' αὐτὰ τὰ πράγματα ποιοῦμεν, ἀλλὰ τῶν ἀποδαινόντων ἕνεκα διαπο-
 10 νοῦμεν.

Ἐνθυμοῦ δὲ, διότι τοῖς μὲν ³ φαύλοις ἐνδέχεται τὰ τυ-
 χόντα πράττειν. (εὐθύς γὰρ τοῦ βίου τοιαύτην πεποίηται
 τὴν ὑπόθεσιν) τοῖς δὲ σπουδαίοις ⁴ οὐχ οἴοντε τῆς ἀρετῆς
 ἀμελεῖν, ἢ πολλοὺς ἔχειν τοὺς ἐπιπλήττοντας. Πάντες
 15 γὰρ μισοῦσιν, οὐχ οὕτω τοὺς ἐξαμαρτάνοντας, ὥς τοὺς ἐπι-
 εικεῖς μὲν φάσκοντας εἶναι, μηδὲν δὲ τῶν τυχόντων δια-
 φέροντας· εἰκότως. Ὅπου γὰρ τοὺς τῷ λόγῳ μόνῳ ψευ-
 δομένους ἀποδοκιμάζομεν, ἤπου τοὺς τῷ βίῳ παντὶ ἐλατ-
 τουμένους, οὐ φαύλους εἶναι φήσομεν; δικαίως δ' ἂν τοὺς
 20 τοιούτους ὑπολάβοιμεν, μὴ μόνον εἰς ἑαυτοὺς ἀμαρτάνειν,
 ἀλλὰ καὶ τῆς τύχης εἶναι προδότας. Ἡ μὲν γὰρ αὐ-
 τοῖς χρήματα καὶ δόξαν καὶ φίλους ἐνεχείρισεν· οἱ δὲ
 σφᾶς αὐτοὺς ἀναξίους τῆς ὑπαρχούσης εὐδαιμονίας κατ-
 ἔστησαν.

25 Εἰ δὲ δεῖ, θνητὸν ὄντα, τῆς τῶν θεῶν στοχάσασθαι
 διανοίας, ἡγοῦμαι κακείνους ἐπὶ τοῖς οἰκειοτάτοις μᾶ-
 λιστα δηλῶσαι, πῶς ἔχουσι πρὸς τοὺς φαύλους, καὶ τοὺς
 σπουδαίους τῶν ἀνθρώπων. Ζεὺς γὰρ Ἡρακλέα καὶ Τάν-
 ταλον γεννήσας, (ὥς οἱ μῦθοι λέγουσι, καὶ πάντες πι-
 30 στεύουσι,) τὸν μὲν, διὰ τὴν ἀρετὴν, ἀθάνατον ἐποίησε·
 τὸν δὲ, διὰ τὴν κακίαν, ταῖς μεγίσταις τιμωρίαις ἐκό-
 λασεν.

Οἷς χρηὴ παραδείγμασι χρωμένους ¹ ὀρέγεσθαι τῆς
καλοκάγαθίας· καὶ μὴ μόνον τοῖς ὑφ' ἡμῶν εἰρημένοις
ἐμμένειν, ἀλλὰ καὶ τῶν ποιητῶν τὰ βέλτιστα μανθάνειν,
καὶ τῶν ἄλλων σοφιστῶν, εἴ τι χρήσιμον εἰρήκασιν, ἀνα-
γινώσκειν. Ὡσπερ γὰρ τὴν μέλιτταν ὀρῶμεν ἐφ' ἅπαντα 5
μὲν τὰ βλαστήματα καθιζάνουσιν, ἀφ' ἑκάστου δὲ τὰ
χρήσιμα λαμβάνουσιν· οὕτω χρηὴ καὶ τοὺς παιδείας ὀρε-
γομένους μηδενὸς μὲν ἀπείρως ἔχειν, πανταχόθεν δὲ τὰ
χρήσιμα συλλέγειν. Μόλις γὰρ ἂν τις ἐκ ταύτης τῆς
ἐπιμελείας ² τὰς τῆς φύσεως ἁμαρτίας ἐπικρατήσκειν. 10

III.

¹ E DEMOSTHENE.

[AD EDIT. JOAN. JAC. REISKE. LIPS. 1770. 8vo.]

*Plañē quidem perfectum, et cui nihil admodum desit, DEMOSTHENEM
facile dixeris.*

CIC. DE CLARIS ORAT. CAP. IX.

² ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΚΑΤΑ

³ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α.

⁴ ὑΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΛΟΓΟΥ ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

Κακῶς ἐν τῷ πολέμῳ τῷ πρὸς Φίλιππον οἱ Ἀθηναῖοι φερόμενοι, συνε-
ληλύθασιν εἰς ἐκκλησίαν ἀθυμοῦντες. Ὁ τοίνυν ῥήτωρ τὴν τε
ἀθυμίαν πειρᾶται παύειν, λέγων οὐδὲν εἶναι θαυμαστὸν, εἰ θαυ-
μοῦντες κεκράτηνται· ⁵ καὶ εἰσηγείται, πῶς ἂν ἄριστα τῷ πολέμῳ
⁶ προσενεχθεῖεν. Κελεύει δὴ δύο δυνάμεις παρασκευάσασθαι, μίαν μὲν
μείζω, ⁷ πολιτικὴν, ἥτις οἴκοι μένουσα, πρὸς τὰς τῶν ἐπικαίρων
χρείας ἕτοιμος ὑπάρξει· ἑτέραν δὲ ἐλάττωτα, ξένων ὄντων τῶν στρα-
τευομένων, ⁸ παραμεμιγμένων δέ· καὶ ταύτην κελεύει τὴν δύναμιν
μὴ Ἀθήνησι μένειν, ⁹ μηδὲ ἐκ τῆς πόλεως ποιῆσθαι τὰς βοηθείας·
¹⁰ ἀλλὰ περὶ τὴν Μακεδονίαν ἀναστρέφεσθαι, πολεμοῦσαν ἀδιαλείπ-
τως, ἵνα μὴ ¹¹ τοὺς ἐτησίας πνέοντας ἐπιτηρήσας ὁ Φίλιππος, ἢ
καὶ τὸν χειμῶνα, ἥνικα Ἀθήνηθεν εἰς Μακεδονίαν πλεῖν οὐ δυνα-
τὸν, ἐπιχειρῇ τοῖς πράγμασι, καὶ παρὰ τὴν ἀπουσίαν τὴν τῶν
Ἀθηναίων, ἀπάντων κρατῇ· ἀλλ' ἐγγὺς ἢ πρὸς αὐτὸν ἀντιταξομένη
¹² δύναμις ὑπάρχῃ.

¹ Εἰ μὲν περὶ καινοῦ τινος πράγματος προϋτίθετο, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λέγειν, ² ἐπισχῶν ἄν,—ἕως ³ οἱ πλεῖστοι τῶν εἰωθότων γνώμην ἀπεφάναντο, εἰ μὲν ἤρεσκέ τί μοι τῶν ὑπὸ τούτων ῥηθέντων, ἡρυχίαν ἄν ἤγον· εἰ δὲ μὴ, ⁴ τότε ἄν καὶ αὐτὸς ἐπειρώμην, ἃ γινώσκω, λέγειν. ⁵ Ἐπειδὴ δὲ, περὶ ὧν πολλάκις εἰρήκασιν οὗτοι πρότερον, συμβαίνει καὶ νυνὶ σκοπεῖν, ἡγοῦμαι, καὶ πρῶτος ἀναστὰς, εἰκότως ἄν συγγνώμης τυγχάνειν· εἰ γάρ, ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου, τὰ δέοντα οὗτοι ⁶ συνεβούλευσαν, ἔδεν ἄν ὑμᾶς νῦν ἔδει βουλευέσθαι. Πρῶτον μὲν ἔν, οὐκ ⁷ ἄθυ- 16
μητέον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς παροῦσι πράγμασιν, οὐδ' εἰ πάντῃ ⁸ φαύλως ἔχειν δοκεῖ· ὃ γὰρ ἐστὶ χεῖριστον αὐτῶν ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου, τοῦτο, πρὸς τὰ μέλλοντα, βέλτιστον ὑπάρχει. Τί οὖν ἐστὶ τῷτο; ὅτι οὐδὲν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν δεόντων ποιούντων ὑμῶν, κακῶς τὰ πράγ- 17
ματα ἔχει· ἐπείτοιγε εἰ, πάνθ' ἃ προσῆκε πραττόντων, οὕτως εἶχεν, οὐδ' ἄν ἐλπίς ἦν αὐτὰ βελτίω γενέσθαι. ⁹ Ἐπειτα ἐνθυμητέον, καὶ παρ' ἄλλων ἀκούουσι, καὶ τοῖς εἰδόσιν αὐτοῖς ἀναμνησκομένοις, ἡλίχην ποτ' ἐχόντων δύναμιν Λακεδαιμονίων, ¹⁰ ἐξ οὗ χρόνος οὐ πολὺς, ὡς 20
καλῶς καὶ προσηκόντως οὐδὲν ἀνάξιον ὑμεῖς ἐπράξατε τῆς πόλεως, ἀλλ' ὑπεμείνατε, ¹¹ ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων, τὸν πρὸς ἐκείνους πόλεμον. Τίνος οὖν ἔνεκα ταῦτα λέγω; ἵν' εἰδῆτε, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεάσθηθε, ὅτι οὐδὲν οὔτε φυλαττομένοις ὑμῖν ἐστὶ φοβερόν, οὔτ', ἄν ὀλι- 25
γωρῆτε, τοιοῦτον, οἷον ἄν ὑμεῖς βούλησθε παραδείγμασι χρώμενοι,—τῇ τότε ῥώμῃ τῶν Λακεδαιμονίων, ¹² ἥς ἐκρατεῖτε ἐκ τοῦ προσέχειν τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν,—¹³ καὶ τῇ νῦν ὕδρει τούτου, δι' ἣν ταραττόμεθα, ἐκ τοῦ μηδὲν φροντίζειν, ὧν ἐχρήν. Εἰ δέ τις ὑμῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, 30
δυσπολέμητον οἶεται τὸν Φίλιππον εἶναι, σκοπῶν τό τε πλῆθος τῆς νῦν ὑπαρχούσης αὐτῷ δυνάμεως, ¹⁴ καὶ τὸ

—τὰ χωρία ταῦτα πάντα ἀπολωλέναι τῇ πόλει, ὁρθῶς
 μὲν οἶεται. λογισάσθω μέντοι τοῦθ', ὅτι εἰχομέν ποτε
 ἡμεῖς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Πύδναν, καὶ Ποτίδαιαν, καὶ
 Μεθώνην, καὶ πάντα τὸν τόπον τοῦτον ¹ οἰκεῖον—κύκλω
 5 καὶ πολλὰ τῶν μετ' ἐκείνῃ νῦν ὄντων ἐθνῶν αὐτονομώμενα
 καὶ ἐλεύθερα ὑπῆρχε· καὶ μᾶλλον ἡμῖν ἐβούλετ' ἔχειν
 οἰκειῶς, ἢ ἐκείνῳ. Εἰ τοίνυν ὁ Φίλιππος τότε ταύτην
 ἔσχε τὴν γνώμην, ὥς χαλεπὸν πολεμεῖν Ἀθηναίοις ἐστίν,
 ἔχουσι τοιαῦτα ἐπιτευχίσματα τῆς αὐτοῦ χώρας, ἔρημον
 10 ὄντα συμμάχων, οὐδὲν ἂν, ὧν νυνὶ πεποίηκεν, ἔπραξεν
 οὐδὲ τοσαύτην ἐκτήσατ' ἂν δύναμιν. ἀλλ' οἶδεν, ὧ ἄν-
 δρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο καλῶς ἐκείνος, ὅτι ταῦτα μὲν ἐστὶν
 ἅπαντα τὰ χωρία ἄθλα τοῦ πολέμου κείμενα ἐν μέσῳ
 φύσει δ' ὑπάρχει τοῖς παροῦσι τὰ τῶν ἀπόντων, καὶ τοῖς
 15 ἐθέλῃσι πονεῖν καὶ κινδυνεύειν τὰ τῶν ἀμελούντων.—Καὶ
 γὰρ τοι, ταύτῃ χρησάμενος τῇ γνώμῃ, πάντα ² κατ-
 ἔστραπται καὶ ἔχει, τὰ μὲν, ὥς ἂν ἐλὼν τις ἔχοι πολέ-
 μου νόμῳ· τὰ δὲ, σύμμαχα καὶ φίλα ποιησάμενος. καὶ
 γὰρ συμμαχεῖν καὶ προσέχειν τὸν νοῦν τούτοις ἐθέλουσιν
 20 ἅπαντες, οὓς ἂν ὁρῶσι παρσκευασμένους καὶ πράττειν ἐθέ-
 λοντας ἂν χρή. Ἄν τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ³ καὶ
 ὑμεῖς ἐπὶ τῆς τοιαύτης ἐθελήσητε γενέσθαι γνώμης νῦν,
 ἐπειδὴ περ ὁ πρότερον· καὶ ἕκαστος ὑμῶν, ὃ δεῖ καὶ δύναται
 ἂν χρήσιμον τῇ πόλει παρασχεῖν αὐτόν, πᾶσαν ἀφεί-
 25 τὴν εἰρωνεῖαν, ἕτοιμος πράττειν ὑπάρξῃ—ὁ μὲν χρή-
 ματ' ἔχων, εἰσφέρειν· ὁ δ' ἐν ἡλικίᾳ, στρατεύεσθαι· ⁴ συν-
 ελόντι δ' [ἀπλῶς] εἰπεῖν, ⁵ ἣν ὑμῶν αὐτῶν ἐθελήσητε
 γενέσθαι· καὶ παύσησθε αὐτὸς μὲν οὐδὲν ἕκαστος ποιήσειν
 ἐλπίζων, τὸν δὲ πλησίον πάνθ' ὑπὲρ αὐτοῦ πράξειν—καὶ
 30 τὰ ὑμέτερόν αὐτῶν κομεισθε, ἂν θεὸς ἐθέλῃ, καὶ ⁶ τὰ
 κατεφθάρημενα πάλιν ἀναλήψεσθε, ἀκακείνον τιμωρή-
 σεσθε. Μὴ γὰρ ὡς θεῶ νομίζεται ἐκείνῳ τὰ παρόντα

πεπηγμέναι πράγματα ἀθάνατα· ἀλλὰ καὶ μισεῖ τις ἐκεῖ-
 νον, καὶ δέδιεν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ φθονεῖ, καὶ τῶν πά-
 νυ νῦν δοκέντων οἰκείως ἔχειν αὐτῷ· καὶ ἀπανθ', ὅσα περ
 καὶ ἐν ἄλλοις τισὶν ἀνθρώποις ¹ ἐνι,—ταῦτα καὶ τοῖς μετ'
 ἐκείνου χρὴ νομίζειν ἐνεῖναι. ² Κατέπτηχε μέντοι ταῦτα ³
 πάντα νῦν, οὐκ ἔχοντ' ἀποστροφὴν, διὰ τὴν ὑμετέραν βρα-
 δύτητα καὶ ῥαθυμίαν ἣν ἀποθέσθαι φημί δεῖν ἤδη. Ὀράτε·
 γὰρ, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ πρᾶγμα· ⁴ οἱ προελήλυθεν
 ἀσελγείας—ἄνθρωπος,—ὃς οὐδ' αἴρεσιν ὑμῖν δίδωσι τοῦ
 πράττειν, ἢ ἄγειν ἡσυχίαν, ἀλλ' ἀπειλεῖ, καὶ λόγους ὑπερ- ¹⁰
 ηφάνους, ὥς φασι, λέγει· ⁵ καὶ οὐχ οἷός τε ἐστίν, ἔχων δ'
 κατέστραπται, μένειν ἐπὶ τούτων· ἀλλ' αἰεὶ τι προσπερι-
 θάλλεται, καὶ κύκλῳ πανταχῇ μέλλοντας ἡμᾶς καὶ καθη-
 μένους ⁶ περιστοιχίζεται. Πότε ῥοῦν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 πότε δ' χρὴ πράξετε; ἐπειδὴν τί γένηται; ἐπειδὴν, νῆ ¹⁵
 Δία, ἀνάγκη τίς ᾗ; Νῦν δὲ τί χρὴ τὰ γιγνόμενα ἡγεῖσ-
 θαι; ⁷ ἐγὼ μὲν γὰρ οἶομαι τοῖς ἐλευθέροις μερίστην ἀνάγκη
 τὴν ὑπὲρ τῶν πραγμάτων αἰσχύνην εἶναι. Ἡ βούλεσθε,
 εἰπέ μοι, ⁸ περιϋόντες αὐτοῦ πυνθάνεσθαι κατὰ τὴν ἀγο-
 ράν—λέγεται τι καινόν; ⁹ Γένοιτο γὰρ ἂν τι καινότε-²⁰
 ρον, ἢ Μακεδῶν ἀνὴρ Ἀθηναίως καταπολεμῶν, καὶ τὰ τῶν
 Ἑλλήνων διοικῶν; Τέθνηκε Φίλιππος; Οὐ μὰ Δί'. Ἀλλ'
 ἀσθενεῖ; Τί δ' ὑμῖν διαφέρει; καὶ γὰρ, ἂν οὗτός τι πά-
 θῃ, ταχέως ὑμεῖς ἕτερον Φίλιππον ποιήσετε, ἂν περ οὕτω
 προσέχητε τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν. Οὐδὲ γὰρ ἔτος παρὰ ²⁵
 τὴν αὐτὴν ῥώμην τοσούτον ἐπηύξηται, ὅσον παρὰ τὴν ἡμετέ-
 ραν ἀμέλειαν. Καίτοι καὶ τούτων εἴ τι πάθοι, καὶ τὰ
 τῆς τύχης ἡμῖν ὑπάρξῃ, (ἢ γὰρ αἰεὶ βέλτιον, ἢ ἡμεῖς
 ἡμῶν αὐτῶν, ἐπιμελουμένη, καὶ τοῦτ' ἂν ἐξεργάσαιτο,) ³⁰
 ἴσθ' ὅτι, πλησίον μὲν ὄντες, ἀπασιν ἂν τοῖς πράγμασι ³⁰
 τεταραγμένοις ἐπιστάντες, ⁹ ὅπως βούλεσθε, διοικήσαισθε.
¹⁰ ὥς δὲ νῦν ἔχετε, οὐδὲ διδόντων ὑμῖν τῶν καιρῶν Ἀμφί-

πολιν, δέξασθαι δύναισθ' ἂν, ἀπηρτημένοι καὶ ταῖς παρασκευαῖς, καὶ ταῖς γνώμαῖς. ¹ Ὡς μὲν οὖν δεῖ τὰ προσήκοντα ποιεῖν ἐθέλοντας ὑπάρχειν ἅπαντας ἐτοιμῶς, ὥς ἐγνωκότων ὑμῶν καὶ πεπεισμένων, παύομαι λέγων. Τὸν δὲ
5 τρόπον τῆς παρασκευῆς, ² ἣν ἀπαλλάξαι ἂν τῶν τοιούτων πραγμάτων ὑμᾶς ἡγοῦμαι, καὶ τὸ πλῆθος ὅσον, καὶ πόρους οὓς τινες χρημάτων, καὶ τᾶλλα ὥς ἂν μοι βέλτιστα καὶ τάχιστα δοκῇ παρασκευασθῆναι, καὶ δὴ πειράσομαι λέγειν· δεηθεῖς ὑμῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖαι, τοσούτον ἐπει-
10 δὲν ἅπαντα ἀκούσητε, κρίνατε, καὶ μὴ πρότερον προλαμβάνετε· μὴδ' ἂν ἐξ ἀρχῆς δοκῶ τινι καινὴν παρασκευὴν λέγειν, ἀναβάλλεσθαί με τὰ πράγματα ἡγείσθω. ³ οὐ γὰρ οἷ' ταχὺ καὶ τήμερον εἰπόντες, μάλιστα εἰς δέον λέγουσιν· οὐ γὰρ ἂν τά γε ἤδη γεγενημένα τῇ νυνὶ βοηθείᾳ κωλύ-
15 σαι δυνάμεσθαι· ⁴ ἀλλ' ὅς ἂν δείξῃ, τίς πορισθεῖσα παρασκευὴ, καὶ πόση, καὶ πόθεν διαμεῖναι δυνήσεται, ⁵ τέως ἂν ἢ διαλυσώμεθα, πεισθέντες, τὸν πόλεμον, ἢ περιγενώμεθα τῶν ἐχθρῶν. Οὕτω γὰρ ⁶ οὐκέτι τοῦ λοιποῦ πάσχοιμεν ἂν κακῶς.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α.

ΤΙΠΟΘΕΣΙΣ.

² Προσήκοντο μὲν τὴν πρεσβείαν τῶν Ολυνθίων οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ βοηθεῖν αὐτοῖς κεκρίκασι· μέλλουσι δὲ περὶ τὴν ἔξοδον, ³ καὶ δεδιόσιν ὡς ὀρθοπολεμήτου ἔντος τοῦ Φιλίππου, παρελθὼν ὁ Δημοσθένης, κειράται θαρσύνειν τὸν δῆμον, ἐπιδεικνὺς ὡς ἀσθενῆ τὰ τοῦ Μακεδόνης πράγματα· καὶ γὰρ τοῖς συμμαχοῖς ὑποπτον αὐτὸν εἶναι φησι, καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν οὐκ ἰσχυρόν· τοὺς γὰρ Μακεδόνας ⁴ ἀσθενεῖς εἶναι καθ' ἑαυτούς.

⁵ ΕΠΙ πολλῶν μὲν ἂν τις ἰδεῖν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δοκεῖ μοι, τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὐνοίαν φανεράν γενομένην τῇ πόλει· οὐχ ἥκιστα δὲ ἐν τοῖς παροῦσι πράγμασι. ⁶ τὸ γὰρ τοὺς πολεμήσοντας Φιλίππῳ γεγενῆσθαι, καὶ χάραν ὁμορον καὶ δυνάμιν τινα κεκτημένους, καί, τὸ μέ- ⁵ γιστον ἀπάντων, τὴν ὑπὲρ τοῦ πολέμου γνώμην τοιαύτην ἔχοντας, ὥστε τὰς πρὸς ἐκεῖνον διαλλαγὰς, πρῶτον μὲν ἀπίστους, εἶτα τῆς ἑαυτῶν πατρίδος νομίζειν ἀνάστασιν εἶναι,—δαιμονίᾳ τινὶ καὶ θεΐᾳ παρτάπασιν ἔοικεν εὐεργεσίᾳ. ⁷ Δεῖ τοίνυν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτ' ἤδη σκοπεῖν ¹⁰ αὐτούς, ὅπως μὴ ⁸ χεῖρους περὶ ἡμᾶς αὐτοὺς εἶναι δόξωμεν τῶν ὑπαρχόντων· ⁹ ὥς ἔστι τῶν αἰσχυρῶν, μᾶλλον δὲ τῶν αἰσχίστων, μὴ μόνον πόλεων καὶ τόπων, ὧν ἡμὲν ποτε κύριοι, ¹⁰ φαίνεσθαι προῖεμένους, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπὸ τῆς τύχης παρασκευασθέντων συμμαχῶν τε καὶ καιρῶν. ¹¹ Τὸ ¹⁵ μὲν οὖν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν Φιλίππου ῥώμην διεξιέναι, καὶ διὰ τούτων τῶν λόγων προτρέπειν τὰ δέοντα ποιεῖν ὑμᾶς, οὐχὶ καλῶς ἔχειν ἡγοῦμαι. διὰ τί;—ὅτι μοι δοκεῖ πάνθ' ὅς' ἂν εἴποι τις ὑπὲρ τούτων, ἐκείνῳ μὲν ἔχειν

φιλοτιμίαν τινά, ἡμῖν δ' οὐχὶ καλῶς πεπραῆχθαι. ὁ μὲν γὰρ, ὅσῳ πλείονα ὑπὲρ τὴν ἀξίαν πεποίηκε τὴν αὐτοῦ, τοσούτῳ θαυμαστότερος παρὰ πᾶσι νομίζεται· ὑμεῖς δέ, ὅσῳ χεῖρον, ἢ προσῆκε, κέχησθε τοῖς πράγμασι, τοσούτῳ πλείονα ¹ αἰσχύνῃν ὠφλήκατε. Ταῦτα μὲν οὖν παραλείψω· καὶ γὰρ, εἰ μετ' ἀληθείας τις, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σκοποῖτο, ἐνθένδ' ἂν αὐτὸν ἴδοι μέγαν γεγενημένον, οὐχὶ παρ' αὐτοῦ. ² Ὡς οὖν ἐκεῖνος μὲν ὀφείλει τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ πεπολιτευμένοις χάριν, ὑμῖν δὲ δίκην
10 προσήκει λαβεῖν, τούτων οὐχὶ νῦν ὄρω τὸν καιρὸν τοῦ λέγειν. ³ Ἄ δὲ καὶ χωρὶς τούτων ἐνι, καὶ βέλτιόν ἐστιν ἀκηκοέναι πάντας ὑμᾶς, καὶ μεγάλα, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατ' ἐκεῖνου φαίνεται ἂν ὀνειδῆ, βουλομένοις ὀρθῶς δοκιμάζειν, ταῦτ' εἰπεῖν πειράσομαι. Τὸ μὲν οὖν ἐπίορκον
15 καὶ ἄπιστον καλεῖν, ἄνευ τοῦ τὰ πεπραγμένα δεικνύναι, λαιδορίαν εἶναι τις ἂν φήσειε κενήν· δικαίως. ⁴ Τὸ δὲ πάνθ', ὅσα πάποτ' ἔπραξε, διεξιόντα, ἐφ' ἅπασι τούτοις ἐλέγχειν,—καὶ βραχέος λόγῳ συμβαίνει δεῖσθαι, καὶ δυοῖν ἕνεκα ἡγοῦμαι συμφέρειν εἰρησθαι—⁵ τοῦ τ' ἐκεῖνον, ὅπερ
20 καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει, φαῦλον φαίνεσθαι· ⁶ καὶ τῷ τὸς ὑπερεκπεπληγμένους, ὡς ἄμαχόν τινα, τὸν Φίλιππον, ἰδεῖν, ὅτι πάντα διεξηλύθεν, οἷς πρότερον παρακρουόμενος, μέγας νῦν ἡυξήθη, καὶ πρὸς αὐτὴν ἤκει τὴν τελευταίην τὰ πράγματ' αὐτῷ. Ἐγὼ μὲν γὰρ, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
25 σφόδρ' ἂν ἡγοῦμην καὶ αὐτὸς φοβερὸν εἶναι καὶ θαυμαστὸν τὸν Φίλιππον, εἰ τὰ δίκαια πράττοντα ἑώρων αὐτὸν ἡυξημένον. Νῦν δὲ θεωρῶν καὶ σκοπῶν ⁷ εὐρίσκω, τὴν μὲν ἡμετέραν εὐήθειαν τοκαταρχὰς, ὅτε Ὀλυνθίους ἀπήλανθόντινες ἐνθένδε βουλομένους ἡμῖν διαλεχθῆναι, τῷ τὴν Ἀμ-
30 φίπολιν φάσκειν παραδῶσειν, καὶ τῷ τὸ θρυλλόμενόν ποτε ἀπόρρητον ἐκεῖνο κατασκευάσαι, τούτῳ προσαγόμενον τὴν δ' Ὀλυνθίων φιλίαν μετὰ ταῦτα, τῷ Ποτίδαιαν οὖσαν

ὑμετέραν ἐξελεῖν, καὶ τοὺς μὲν πρότερον συμμάχους ἡμᾶς
 ἀδικῆσαι, παραδοῦναι δὲ ἐκείνοις· Θετταλὸν δὲ νῦν ¹ τὰ
 τελευταῖα, τῷ Μαγνησίᾳ παραδῶσεν ὑποσχεσθαι, καὶ τὸν
 Φωκικὸν ² πόλεμον ὑπὲρ αὐτῶν πολεμήσειν ἀναδέξασθαι.
 Ὅλως δὲ οὐδεὶς ἐστίν, ὅστιν οὐ πεφενάκιεν ἐκείνος τῶν
 αὐτῷ χρησαμένων· τὴν γὰρ ἐκάστων ἄνοιαν αἰεὶ τῶν ἀγνο-
 ούντων αὐτὸν ἐξαπατῶν, καὶ προσλαμβάνων, οὕτως ηὔξη-
 θη. Ὡς περ οὖν διὰ τούτων ἦρθη μέγας, ἥνικα ἕκαστοι
 συμφέρον αὐτὸν ἑαυτοῖς ᾤοντό τι πράξειν οὕτως ὀφείλει
 διὰ τῶν αὐτῶν τούτων καὶ καθαιρεθῆναι πάλιν, ἐπειδὴ ¹⁰
 πάνθ' ἔνεκα ἑαυτοῦ ποιῶν ἐξελήλεγκται. Καιροῦ μὲν δὴ,
 ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς τοῦτο παρέστη Φιλίππῳ τὰ
 πράγματα· ἢ παρελθὼν τις, ἐμοί,—μᾶλλον δὲ ὑμῖν,
 δεξιᾷ, ἢ ὥς οὐκ ἀληθῆ ταῦτ' ἐγὼ λέγω· ἢ ὥς οἱ τὰ
 πρῶτα ἐξηπατημένοι τὰ λοιπὰ πιστεύουσιν αὐτῷ· ἢ ὥς ¹⁵
 οἱ παρὰ τὴν αὐτῶν ἀξίαν δεδουλωμένοι Θετταλοὶ νῦν
 οὐκ ὅν ἐλεύθεροι γένοιτο ἄσμενοι. Καὶ μὴν, εἴ τις ὑμῶν
 ταῦτα μὲν οὕτως ἔχειν ἡγεῖται, οἶεται δὲ ³ βίᾳ καθέξειν
 αὐτὸν τὰ πράγματα, τῷ τὰ χωρία, καὶ λιμένας, καὶ
 τὰ τοιαῦτα προειληφέναι, οὐκ ὀρθῶς οἶεται. Ὅταν μὲν ²⁰
 γὰρ ὑπ' εὐνοίας τὰ πράγματα συστή, καὶ πᾶσι ταῦτα
 συμφέρη τοῖς μετέχουσι τοῦ πολέμου,—καὶ συμπονεῖν, καὶ
 φέρειν τὰς συμφορὰς, καὶ μένειν ἐθέλουσιν οἱ ἄνθρωποι.
 Ὅταν δ' ἐκ πλεονεξίας καὶ πονηρίας τις, ὥσπερ οὗτος,
 ἰσχύσῃ, ἢ πρώτη πρόφασις καὶ μικρὸν πταῖσμα ἅπαντα ²⁵
⁴ ἀνεχαίτισε καὶ διέλυσεν. Οὐ γὰρ ἐστίν,—οὐκ ἐστίν, ὃ
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀδικοῦντα, καὶ ἐπιорκοῦντα, καὶ ψευ-
 δόμενον, δύναμιν βεβαίαν κτήσασθαι. ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα,
⁵ εἰς μὲν ἅπαξ καὶ βραχὺν χρόνον ἀντέχει· καὶ σφό-
 δρα γε ἥρθησεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν, ⁶ ἂν τύχῃ· ⁷ τῷ χρό- ³⁰
 νῷ δὲ φωρᾶται, καὶ ⁸ περὶ αὐτὰ καταρῥεῖ. Ὡς περ γὰρ
 οἰκίας, οἶμαι, καὶ πλοίου, καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων, τὰ

κάτωθεν ἰσχυρότατα εἶναι δεῖ· οὕτω καὶ τῶν πράξεων τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ὑποθέσεις ἀληθεῖς καὶ δικαίας εἶναι προσήκει. Τέτο δὲ οὐκ ἔνι νῦν ἐν τοῖς πεπραγμένοις Φιλίππῳ. Φημὶ δὴ δεῖν ὑμᾶς ἅμα τοῖς μὲν Ολυνθίοις βοηθεῖν, καὶ ὅπως τις λέγει καλλίστα καὶ τάχιστα, ¹ οὕτως ἀρέσκει μοι πρὸς δὲ Θετταλοὺς πρεσβείαν πέμπειν, ἣ τοὺς μὲν διδάξει ταῦτα, τοὺς δὲ παροξυνεῖ· καὶ γὰρ νῦν εἰσὶν ἐψηφισμένοι Παγασὰς ἀπαιτεῖν, καὶ περὶ Μαγνησίας λόγους ποιεῖσθαι. Σκοπεῖσθε μέντοι τοῦτο, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅπως μὴ λόγους ἔρουσι μόνον [οἱ παρ' ἡμῶν πρέσβεις,] ἀλλὰ καὶ ἔργον τι δεικνύειν ἔξουσιν, ² ἐξεληλυθότων ἡμῶν ἀξίως τῆς πόλεως, καὶ ὄντων ἐπὶ τοῖς πράγμασιν ὥς ἅπας μὲν λόγος, ἂν ἀπῇ τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενὸν, μάλιστα δὲ ὁ παρὰ τῆς ἡμετέρας πόλεως· ὅσῳ γὰρ ἐτοιμότατ' αὐτῷ δοκοῦμεν χρῆσθαι, τοσούτῳ μᾶλλον ἀπιστοῦσι πάντες αὐτῷ. Πολλὴν δὴ τὴν μετὰστασιν καὶ μεγάλην δεικτέον τὴν μεταβολὴν, εἰσφέροντας, ἐξιόντας, ἅπαντα ποιοῦντας ἐτοιμῶς, εἴπερ τις ὑμῖν προσέξει τὸν νοῦν. Ἐὰν ταῦτα ἐθελήσητε, ὥς προσήκει καὶ δεῖ, περαίνειν, οὐ μόνον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ συμμαχικὰ ἀσθενῶς καὶ ἀπίστως ἔχοντα φανήσεται Φιλίππῳ, ἀλλὰ καὶ τὰ τῆς οἰκείας ἀρχῆς καὶ δυνάμεως κακῶς ἔχοντα ἐξελεγχθήσεται. Ὅλως μὲν γὰρ ἡ Μακεδονικὴ δύναμις καὶ ἀρχὴ ἐν μὲν προσθήκης μέρει ἐστὶ τις οὐ σμικρὰ, οἷον ὑπῆρξέ ποθ' ὑμῖν ἐπὶ Τιμοθέου πρὸς Ολυνθίους· πάλιν αὖ, πρὸς Ποτίδαιαν Ολυνθίοις ἐφάνη τι ³ τοῦτο συναμφοότερον· νυνὶ δὲ Θετταλοῖς νοσοῦσι, καὶ στασιάζουσι, καὶ τεταραγμένοις, ⁴ ἐπὶ τὴν τυραννικὴν οἰκίαν ἐβσθήθησε· καὶ ὅποι τις ἂν, οἶμαι, προσθῇ καὶ μικρὰν δυνάμιν, πάντ' ὠφελεῖ. Αὕτη δὲ καθ' αὐτὴν ἀσθενὴς καὶ πολλῶν κακῶν ἐστι μεστή· καὶ γὰρ οὗτος ἅπασι τέτοις, οἷς ἂν τις μέγαν αὐτὸν ἡγήσαιτο, τοῖς πολέμοις καὶ ταῖς

στρατείαις, ἔτ' ἐπισφαλεστέραν αὐτήν, ἣ ὑπῆρχε φύσει, κατεσκεύακεν ἑαυτῷ. Μὴ γὰρ οἶσθε, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς αὐτοῖς Φίλιππόν τε χαίρειν, καὶ τοὺς ἀρχομένους. ἀλλ' ὁ μὲν δόξης ἐπιθυμεῖ, καὶ ¹ τοῦτο ἐζήλωκε καὶ προή- ρηται, πράττων καὶ κινδυνεύων, ἂν συμβῇ τι, παθεῖν, ⁵ τὴν τοῦ διαπράξασθαι ταῦτα, ἃ μηδεὶς πώποτε ἄλλος Μακεδόνων βασιλεὺς, δόξαν ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀσφαλῶς ἡρημένος. τοῖς δὲ τῆς μὲν φιλοτιμίας τῆς ἀπὸ τούτων οὐ μέτεστι· κοπτόμενοι δὲ αἰεὶ ταῖς στρατείαις ταύταις ταῖς ἄνω τε καὶ κάτω, λυποῦνται, καὶ συνεχῶς ταλαιπω- ¹⁰ ροῦσιν, ² οὐτ' ἐπὶ τοῖς ἔργοις, οὐτ' ἐπὶ τοῖς αὐτῶν ἰδίοις ἑώμενοι διατρίβειν, ³ οὐθ' ὅς' ἂν πορίσωσιν οὕτως, ὅπως ἂν δύνωνται, ταῦτ' ἔχοντες διαθέσθαι, κεκλεισμένων τῶν ἐμπορίων τῶν ἐν τῇ χώρᾳ διὰ τὸν πόλεμον. Οἱ μὲν οὖν πολλοὶ Μακεδόνων πῶς ἔχουσι Φιλίππῳ, ἐκ τούτων ἂν ¹⁵ τις σκέψαιτο οὐ χαλεπῶς. Οἱ δὲ δὴ περὶ αὐτὸν ὄντες ξένοι, καὶ ⁴ πεζέταιροι, δόξαν μὲν ἔχουσιν, ὥς εἰσὶ θαυμαστοὶ καὶ ⁵ συγκεκροτημένοι τὰ τοῦ πολέμου· ὥς δ' ἐγὼ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ γεγεννημένων ⁶ τινὸς ἡκουον, ἀνδρὸς οὐδαμῶς οἷον τε ψεύδεσθαι, οὐδενῶν εἰσι βελτίους. ²⁰ Εἰ μὲν γὰρ τις ἀνὴρ ἐστὶν ἐν αὐτοῖς ⁷ οἷος ἔμπειρος πολέμου καὶ ἀγώνων, τούτους μὲν φιλοτιμίᾳ πάντας ἀπα- θεῖν αὐτὸν ἔφη, βονλόμενον πάντα αὐτοῦ δοκεῖν εἶναι τὰ ἔργα· πρὸς γὰρ αὐτῷ τοῖς ἄλλοις, καὶ τὴν φιλοτιμίαν τὰνδρὸς ἀνυπέρβλητον εἶναι. Εἰ δὲ τις σῶφρων, ἢ δὶ- ²⁵ καιος ἄλλως, τὴν καθ' ἡμέραν ἀκρασίαν τοῦ βίου, καὶ μέθην, καὶ κορδακισμοὺς οὐ δυνάμενος φέρειν, παρεω- ρᾶσθαι καὶ ἐν οὐδενὸς εἶναι μέρει τὸν τοιοῦτον. Λοιποὺς δὲ περὶ αὐτὸν εἶναι ληστὰς, καὶ κόλακας, καὶ τοιούτους ἀνθρώπους, οἷους μεθυσθέντας ὀρχεῖσθαι τοιαῦτα, οἷα ἐγὼ ³⁰ νῦν ὀκνῶ πρὸς ὑμᾶς ὀνομάσαι. Δῆλον δ' ὅτι ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ. Καὶ γὰρ, οὐς ἐνθένδε πάντες ἀπήλαινον, ὥς

πολὺ τῶν θαυματοποιῶν ἀσελγεστέρους ὄντας, ¹ Καλλίαν
ἐκεῖνον τὸν δημόσιον, καὶ τοιοῦτους ἀνθρώπους, μίμους γε-
λοίων, καὶ ποιητὰς αἰσχροῶν ᾠσμάτων, ὧν εἰς τοὺς συνόν-
τας ποιοῦσιν ἕνεκα τοῦ γελασθῆναι, τούτους ἀγαπᾷ, καὶ
5 περὶ αὐτὸν ἔχει. Καίτοι ταῦτα, εἰ καὶ μικρά τις ἡγεῖ-
ται, μεγάλα, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δείγματα τῆς ἐκείνου
γνώμης καὶ κακοδαιμονίας ἐστὶ τοῖς εὐφρονοῦσιν. Ἀλλ',
οἶμαι, ² νῦν μὲν ἐπισκοτεῖ τούτοις τὸ κατορθοῦν· αἱ γὰρ
εὐπραξίαι δεινὰ συγκρύνθαι καὶ συσκιᾶσαι τὰ τοιαῦτα
10 ὀνειδῇ. ³ εἰ δέ τι πταίσεις, τότε ἀκριβῶς αὐτοῦ ταῦτα
πάντ' ἐξετασθήσεται. Δοκεῖ δ' ἔμοιγε, ὧς ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, ⁴ δείξειν οὐκ εἰς μακρὰν, ἃν οἱ τε θεοὶ θέλωσι, καὶ
ὑμεῖς βούλησθε. Ὡς περ γὰρ ἐν τοῖς σώμασιν ἡμῶν,
ἕως μὲν ἂν ἐρῶμένους ἢ τις, οὐδὲν ἐπαισθάνεται τῶν καθ'
15 ἕκαστα σαθρῶν· ἐπὰν δὲ ἀρρώστημά τι συμβῇ, πάντα
κινεῖται, ⁵ καὶ ῥήγμα, καὶ στρέμμα, καὶ ἄλλο τι τῶν
ὑπαρχόντων σαθρὸν ἢ οὕτω καὶ τῶν πόλεων, καὶ τῶν τυ-
ραννῶν, ἕως μὲν ἂν ἔξω πολεμῶσιν, ἀφανῇ τὰ κακὰ τοῖς
πολλοῖς ἐστίν· ἐπειδὴν δὲ ὁμορος πόλεμος συμπλακῇ,
20 πάντα ἐποίησεν ἔκδηλα. Εἰ δέ τις ὑμῶν, ὧς ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, τὸν Φίλιππον εὐτυχοῦντα ὄρων, ταύτῃ φοβερὸν
προσπολεμῆσαι νομίζει, σώφρωνος μὲν ἀνθρώπου λογισ-
μῷ χρῆται· μεγάλη γὰρ ῥοπή, μᾶλλον δὲ τὸ ὅλον, ἢ
τύχῃ παρὰ πάντ' ἐστὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα.
25 Ὅ μὴν ἀλλ' ἔγωγε, εἴ τις αἵρεσίν μοι δοίῃ, τὴν τῆς
ἡμετέρας πόλεως τύχην ἂν ἐλοίμην, ἐθελόντων, ἃ προσή-
κει, ποιεῖν ὑμῶν αὐτῶν καὶ κατὰ μικρὸν, ἢ τὴν ἐκεί-
νου. Πολὺ γὰρ πλείους ἀφορμὰς εἰς τὸ τὴν παρὰ τῶν
θεῶν εὐνοίαν ἔχειν ὄρω ἡμῖν ἐνούσας, ἢ ἐκεῖνον. ἀλλ',
30 οἶμαι, καθήμεθα, οὐδὲν ποιοῦντες· ὅτι οὐκ ἐνὶ αὐτὸν ἀρ-
γοῦντα οὐδὲ τοῖς φίλοις ἐπιτάττειν ὑπὲρ αὐτοῦ τι ποιεῖν,
οἷμαι γέ γε τοῖς θεοῖς. Οὐ γὰρ θαυμαστόν ἐστιν, εἰ στρα-

τευόμενος καὶ πονῶν ἐκεῖνος αὐτὸς, καὶ παρῶν ἐφ' ἅπασι,
 καὶ μηδένα καιρὸν, μηδ' ὥραν παραλείπων, ¹ ἡμῶν μελ-
 λόντων, καὶ ψηφιομένων, καὶ πυνθανομένων περιγίνεται
 οὐδὲ θαυμάζω τοῦτ' ἐγώ· τὸνναντίον γὰρ ἂν ἦν θαυμα-
 στὸν, εἰ μηδὲν ποιοῦντες ἡμεῖς, ὧν τοῖς πολεμαῦσι προσήκει, ²
 τοῦ πάντα ποιοῦντος, ᾧ δεῖ, περιῆμεν. Ἀλλ' ἐκεῖνο θαυ-
 μάζω, εἰ Λακεδαιμονίοις μὲν ποτε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων ἀντήρατε, καὶ πολλὰ ἰδία
 πλεονεκτῆσαι πολλάκις ³ ὑμῖν ἔξον, οὐκ ἠθέλησατε
 ἀλλ', ἵν' οἱ ἄλλοι τύχωσι τῶν δικαίων, ⁴ τὰ ὑμέτερά· αὐ- ¹⁰
 τῶν ἀνῆλίσχετε εἰσφέροντες, καὶ προεκινδυνεύετε στρα-
 τευόμενοι· νυνὶ δ' ὀκνεῖτε ἐξιέναι, καὶ μέλλετε εἰσφέ-
 ρειν, ὑπὲρ τῶν ὑμετέρων αὐτῶν κτημάτων· καὶ τοὺς μὲν
 ἄλλους σεσώκατε πολλάκις πάντας, ⁵ καὶ καθ' ἓνα αὐ-
 τῶν ἔκαστον ἐν μέρει τὰ δ' ὑμέτερά· αὐτῶν ἀπολωλεκό- ¹¹
 τες κάθησθε· ταῦτα· θαυμάζω καὶ ἔτι πρὸς τούτοις, εἰ
 μηδὲ εἰς ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δύναται λογίσασ-
 θαι, πόσον πολεμεῖτε χρόνον Φιλίππῳ, καὶ τί ποιούν-
 των ὑμῶν, ἅπας ὁ χρόνος διελήλυθεν οὗτος. ἴστε γὰρ δὴ-
 που τοῦθ', ὅτι μελλόντων ὑμῶν, ἑτέρους τινὰς ἐλπίζον- ²⁰
 των πράξειν, αἰτιωμένων ἀλλήλους, κρινόντων, πάλιν ἐλ-
 पिζόντων, σχεδὸν ταῦτα, ἅπερ καὶ νυνὶ ποιόντων, ³ ὁ χρό-
 νος ἅπας διελήλυθεν. ⁶ Εἰθ' οὕτως ἀγνωμόνως ἔχετε, ὧ
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὥστε, δι' ὧν ἐκ χρηστῶν φαῦλα τὰ πράγ-
 ματα γέγονε τῆς πόλεως, διὰ τῶν αὐτῶν τούτων ἐλπίζετε ²¹
 πράξεων ἐκ φαύλων αὐτὰ χρηστὰ γενήσεσθαι; ⁷ ἀλλ'
 οὐτ' εὐλογον, ἔτ' ἔχον ἐστὶ φύσιν τῷτό γε· ⁸ πολὺ γὰρ ῥᾶον
 ἔχοντας φυλάττειν, ἢ κτήσασθαι, πάντα πέφυκε. Νυνὶ δέ,
 ὅτι μὲν φυλάξομεν, οὐδὲν ἐστὶν ὑπὸ τοῦ πολέμου λοιπὸν
 τῶν πρότερον κτήσασθαι δὲ δεῖ. ⁹ Αὐτῶν οὖν ὑμῶν ἔρ- ³⁰
 γον τοῦτ' ἦδη. Φημὶ δὴ δεῖν εἰσφέρειν χρήματα, αὐ-
 τοὺς ἐξιέναι προσθύμως, μηδὲν αἰτιάσθαι, πρὶν ἂν ¹⁰ τῶν

πραγμάτων κρατήσητε· τηνικαῦτα δὲ ἀπ' αὐτῶν τῶν ἔργων κρίναντας, τοὺς μὲν ἀξίους ἐπαίνου τιμᾶν, τοὺς δ' ἀδικοῦντας κολάζειν· ¹ τὰς προφάσεις δ' ἀφελεῖν, καὶ τὰ καθ' ὑμᾶς ἐλλείμματα. οὐ γὰρ ἐστὶ πικρῶς ἐξετάσαι, τί 5 πέπρακται τοῖς ἄλλοις, ἂν μὴ παρ' ἡμῶν αὐτῶν πρώτων ὑπάρξῃ τὰ δέοντα. Τίνος γὰρ ἕνεκα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖαι, νομίζετε, τοῦτον μὲν φεύγειν τὸν πόλεμον πάντας, ὅσους ἂν ἐκπέμψητε, στρατηγούς, ἰδίους δ' εὐρίσκειν πολέμους; (εἰ δεῖ τι τῶν ὄντων καὶ περὶ τῶν στρατηγῶν εἰπεῖν.) 10 ὅτι ἐνταῦθα μὲν, ἐστὶ τὰ ἄθλα, ὑπὲρ ὧν ἐστὶν ὁ πόλεμος, ὑμέτερα· Ἀμφίπολις κἂν ληφθῇ, παραχρῆμα αὐτὴν ὑμεῖς κομεισθε· ² οἱ δὲ κίνδυνοι τῶν ἐφεστηκότων ἴδιοι· μισθὸς δ' οὐκ ἐστίν· ³ ἐκεῖ δὲ, κίνδυνοι μὲν ἐλάττους, τὰ δὲ λήμματα τῶν ἐφεστηκότων καὶ τῶν στρατιωτῶν,— 15 Ἀάμψακος, Σίγειον, τὰ πλοῖα, ἃ συλῶσιν. Ἐπὶ ἔν τῷ λυσιτελοῦν αὐτοῖς ἕκαστοι χωροῦσιν· ὑμεῖς δὲ, ὅταν μὲν εἰς τὰ πράγματα ἀποβλέψητε φανύλως ἔχοντά, τοὺς ἐφεστηκότας κρίνετε· ὅταν δὲ, ⁴ δόντες λόγον, τὰς ἀνάγκας ἀκούσῃτε ταύτας, ἀφίετε. Περὶέστι τοίνυν ἡμῖν ἀλλήλοις 20 ἐρίζων, καὶ διεστάνα, τοῖς μὲν ταῦτα πεπεισμένοις, τοῖς δὲ ταῦτα· τὰ κοινὰ δ' ἔχειν φανύλως. Πρώτερον μὲν γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ⁵ εἰσεφέρετε κατὰ συμμορίας· νυνὶ δὲ πολιτεύεσθε κατὰ συμμορίας· ῥήτωρ ἡγεμῶν ἑκατέρων, καὶ στρατηγὸς ὑπὸ τούτῳ, καὶ οἱ βοηθησόμενοι οἱ 25 τριακόσιοι· οἱ δ' ἄλλοι προσενέμνησθε, ⁶ οἱ μὲν ὥς τούτους, οἱ δὲ ὥς ἐκείνους. ⁷ Δεῖ δὴ ταῦτα ἐπανέντας, καὶ ὑμῶν αὐτῶν ἔτι καὶ νῦν γενομένους, κοινὸν καὶ τὸ λέγειν, καὶ τὸ βλεῦσθαι, καὶ τὸ πράττειν ποιῆσαι. ⁸ Εἰ δὲ, τοῖς μὲν, ὥσπερ ἐκ τυραννίδος, ὑμῶν, ἐπιτάττειν ἀποδώσετε· 30 τοῖς δὲ, ἀναγκάζεσθαι τριηραρχεῖν, εἰσφέρειν, στρατεύεσθαι· τοῖς δὲ, ψηφίζεσθαι κατὰ τούτων μόνον, ἄλλο δὲ μηδοτιῶν συμπονεῖν· οὐχὶ γενήσεται τῶν δεόντων ὑμῖν οὐδὲν ἐν

καιροῦ· τὸ γὰρ ἡδικοημένον αἰεὶ μέρος ἐλλείπει· εἰθ' ἢ
 τούτους κολάζειν ἀντὶ τῶν ἐχθρῶν περιέσται. Λέγω δὴ
 φάλαιον, πάντας εἰσφέρειν, ἀφ' ὧν ἕκαστος ἔχει, τὸ ἕ
 πάντας ἐξιέναι κατὰ μέρος, ἕως ἂν ἅπαντες στρατεύσῃ
 πᾶσι τοῖς παριούσι λόγον διδόναι, καὶ τὰ βέλτιστα,
 ἂν ἀκούσῃτε, αἰρεῖσθαι, ¹ μὴ ἂν ὁ δεῖνα, ἥ ὁ δε
 εἴπῃ. Καὶ ταῦτα ποιῆτε, οὐ τὸν εἰπόντα μόνον πα
 χρῆμα ἐπαινέσεσθε, ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ὕστερον, π
 λῶ βέλτιον τῶν ὅλων πραγμάτων ὑμῖν ἐχόντων.

¹ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Β.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἐπεμψαν βοήθειαν τοῖς Ολυνθίοις οἱ Ἀθηναῖοι· καί τι κατορθοῦν
 ἔδοξαν δι' αὐτῆς· καὶ ταῦτα αὐτοῖς ἀπήγγελλετο. Ὁ δὲ δῆμος περι-
 χαρῆς, ἃ τέ βῆτορες παρακαλοῦντες ἐπὶ τιμωρίαν Φιλίππου. Ὁ
 δὲ Δημοσθένης δεδοικὼς, μὴ θαρσύναντες, ὥς τὰ πάντα νενικηκότες,
 5 καὶ ἱκανὴν βοήθειαν πεποιημένοι τοῖς Ολυνθίοις, τῶν λοιπῶν ὀλι-
 γωρήσασθαι, διὰ τοῦτο παρελθὼν, ἐπικόπτει τὴν ἀλαζονείαν αὐτῶν
 καὶ πρὸς εὐλάβειαν δώφροντα τὴν γνώμην μεθίστησι, λέγων οὐ περὶ
 τῆς Φιλίππου τιμωρίας νῦν αὐτοῖς εἶναι τὸν λόγον, ἀλλὰ περὶ τῆς
 τῶν συμμάχων σωτηρίας. ² οἶδε γάρ, ὅτι καὶ Ἀθηναῖοι, καὶ ἄλλοι ποῦ
 10 τινες, τοῦ μὲν μὴ τὰ οἰκίᾳ προέσθαι ποιοῦνται φροντίδα· περὶ δὲ
 τοῦ τιμωρῆσθαι τοὺς ἐναντίους ἥττον σπουδάζουσιν. Ἐν δὲ τού-
 τῳ τῷ λόγῳ καὶ ³ τῆς περὶ τῶν θεωρικῶν χρημάτων συμβουλῆς
 φανερώτερον ἄπτεται, καὶ ἀξιοῖ λιθῆναι τοὺς νόμους τοὺς ἐπιτιθέν-
 τας ζημίαν τοῖς γράψασιν αὐτὰ γενέσθαι στρατιωτικά, ⁴ ἵνα ἄδεια
 15 ἢ τοῦ συμβουλευεῖν τὰ βέλτιστα. Παραινεῖ δὲ καὶ ὅλως πρὸς τὸν
 τῶν προγόνων ζῆλον ἀναστῆναι, ⁵ καὶ στρατεύεσθαι δώμασιν οἰκείαις·
 καὶ ἐπιτιμῆσει πολλῇ κέχρηται κατὰ τοῦ δήμου τέως ἐκλελυμένου,
 καὶ τῶν δημαγωγῶν, ὥς οὐκ ὀρθῶς προϊσταμένων τῆς πόλεως.

⁶ ΟΥΧΙ ταῦτ' ἀπαρίσταται μοι γινώσκειν, ὦ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, ὅταν τε εἰς τὰ πράγματα ἀποβλέψω, καὶ
 ὅταν πρὸς τοὺς λόγους, οὓς ἀκούω. Τοὺς μὲν γὰρ λό-
 γους περὶ τοῦ τιμωρῆσθαι Φίλιππον ὀρθῶ γινομένους· τὰ
 5 δὲ πράγματα εἰς τοῦτο προήκοντα, ὥστε, ὅπως μὴ πεισώ-
 μεθα αὐτοὶ πρότερον κακῶς, σκέψασθαι δεόν. ⁷ Οὐδὲν
 οὖν ἄλλο μοι δοκοῦσιν οἱ τὰ τοιαῦτα λέγοντες, ἢ, τὴν ὑπό-
 θεσιν, περὶ ἧς βουλευέσθε· οὐχὶ τὴν οὖσαν παριστάντες
 ὑμῖν, ἀμαρτάνειν. Ἐγὼ δ', ὅτι μὲν ποτ' ἐξῆν τῇ πόλει, καὶ

τὰ αὐτῆς ἔχειν ἀσφαλῶς, καὶ Φίλιππον τιμωρήσασθαι,
 καὶ μάλᾳ ἀκριβῶς οἶδα· ¹ ἐπ' ἐμοῦ γάρ, οὐχὶ πάλαι, γέ-
 γονε ταῦτα ἀμφοτέρω. Νῦν μέντοι πέπεισμαι ² τοῦθ'
 ἱκανὸν προλαβεῖν εἶναι ἡμῖν τὴν πρώτην, ὅπως τοὺς συμ-
 μάχους σώσωμεν. Ἐὰν γὰρ τοῦτο βεβαίως ὑπάρξῃ, ³ τότε 5
 καὶ περὶ τοῦ τίνα τρόπον τιμωρήσεται τις ἐκείνον ἐξέσ-
 ται σκοπεῖν. Πρὶν δὲ τὴν ἀρχὴν ὀρθῶς ὑποθέσθαι, μά-
 ταιον ἡγοῦμαι περὶ τῆς τελευτῆς ὄντινον ποιεῖσθαι λό-
 γον. Ὁ μὲν οὖν παρῶν καιρὸς, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἴ-
 περ ποτὲ, καὶ νῦν πολλῆς φροντίδος καὶ βουλῆς δεῖται. 10
 Ἐγὼ δὲ οὐχ, ὃ τι χρὴ περὶ τῶν παρόντων συμβουλευ-
 σαι, χαλεπώτατον ἡγοῦμαι, ἀλλ' ἐκεῖν' ἀπορῶ, τίνα
 χρὴ τρόπον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς ὑμᾶς περὶ αὐτῶν
 εἰπεῖν· πέπεισμαι γάρ, ἐξ ὧν παρῶν καὶ ἀκούων σύνοιδα,
 τὰ πλείω τῶν πραγμάτων ὑμᾶς ἐκπεφευγέναι, τῷ μὴ 15
 βούλεσθαι τὰ δέοντα ποιεῖν, οὐ τῷ μὴ συνιέναι. Ἀξιῶ
 δὲ ὑμᾶς, ἂν μετὰ παρρησίας ποιῶμαι τοὺς λόγους, ὑπο-
 μένειν, τοῦτ' ὁρῶντας, εἰ τὰληθῆ λέγω, καὶ διὰ τοῦτο,
 ἵνα τὰ λοιπὰ βελτίω γένηται. Ὁρᾶτε γάρ, ὡς ⁴ ἐκ τοῦ
 πρὸς χάριν δημηγορεῖν ἐνίοις, εἰς πᾶν προελήλυθε μοχ- 20
 θηρίας τὰ παρόντα πράγματα. Ἀναγκαῖον δὲ ὑπολαμ-
 βάνω, μικρὰ τῶν γεγενημένων πρῶτον ὑμᾶς ὑπομνήσαι.
 Μέννησθε, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτ' ἀπηγγέλθη Φίλιπ-
 πος ὑμῖν ἐν Θράκῃ, τρίτον ἢ τέταρτον ἔτος τουτὶ, Ἑραι-
 ον τεῖχος πολιορκῶν τότε τοίνυν ⁵ μὴν μὲν ἦν Μαιμακ- 25
 τηριῶν πολλῶν δὲ λόγων καὶ θορύβου γιγνομένου παρ'
 ὑμῖν, ἐνηφίσασθε τετταράκοντα τριήρεις καθέλκειν, καὶ
 τοὺς μέχρι πέντε καὶ τετταράκοντα ἑτῶν αὐτοὺς ἐμβαί-
 νειν, καὶ ⁶ τάλαντα ἐξήκοντα εἰσφέρειν. Καὶ μετὰ ταῦτα,
 διελθόντος τοῦ ἐνιαυτοῦ τούτου, ⁷ Ἑκατομβαιῶν, Μετα- 30
 γειτνιῶν, Βοηδρομιῶν τούτου τοῦ μηνὸς μόγισ, ⁸ μετὰ τὰ
 Μυστήρια, δέκα ναῦς ἀπεστέιλαιτε ἔχοντα Χαρίδημον

κενὰς, καὶ πέντε τάλαντα ἀργυρίῳ.—ὥς γὰρ ἡγγέλθη Φί-
 λιππος ἀσθενῶν, ἢ τεθνεώς· ἦλθε γὰρ ἀμφοτέρω· οὐκέτι
 5 καιρὸν οὐδένα τοῦ βοηθεῖν νομίσαντες, ἀφήκατε, ὦ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, τὸν ἀπόστολον. Ἦν δ' οὗτος ὁ καιρὸς αὐτός·
 5 εἰ γὰρ τότε ἐκεῖσε ἐδοηθήσαμεν, ὥσπερ ἐψηφισάμεθα,
 προθύμως, οὐκ ἂν ἠνώχλει νῦν ἡμῖν ὁ Φίλιππος τότε
 σωθείς. Τὰ μὲν δὴ τότε πραχθέντα οὐκ ἂν ἄλλως ἔχοι·
 νῦν δ' ἑτέρου πολέμου καιρὸς ἦκει. Τίς οὗτος;—δι' ὃν
 καὶ περὶ τούτων ἐμνήσθην, ἵνα μὴ ταῦτ' ἀθήητε. Τί δὴ
 10 χρῆσόμεθα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τούτῳ; εἰ γὰρ μὴ βο-
 θήσετε παντὶ σθένει κατὰ τὸ δυνατόν, ¹ θεάσασθε, ὃν
 τρόπον ὑμεῖς ἐστρατηγηκότις ἔσεσθε πάντα ὑπὲρ Φι-
 λίππου. Τῆρχον Ολύνθιοι δυνάμιν τινα κεκτημένοι,
 καὶ διέκειθ' οὕτω τὰ πράγματα· ² οὔτε Φίλιππος ἐθάδῃει
 15 τούτους, οὔθ' οὗτοι Φίλιππον· ³ ἐπράξαμεν ἡμεῖς κακείνοι
 πρὸς ἡμᾶς εἰρήνην· ἦν τοῦτο ὥσπερ ἐμπόδιμα τι τῷ
 Φιλίππῳ, ⁴ καὶ δυσχερὲς, ⁵ πόλιν μεγάλην ἐφορμεῖν τοῖς
 ἑαυτοῦ καιροῖς, διηλλαγμένην πρὸς ἡμᾶς· ἔκπολεμῶσαι
 δεῖν φόμεθα τοὺς ἀνθρώπους ἐκ παντὸς τρόπου· καὶ ὁ πάν-
 20 τες ἐθρύλλουν τέως, τοῦτο πέπρακται νυνὶ ⁶ ὅπως δήποτε.
 Τί οὖν ὑπόλοιπον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πλὴν βοηθεῖν ἐρ-
 ῶμένως καὶ προθύμως, ἐγὼ μὲν οὐχ ὀρώ. χωρὶς γὰρ
 τῆς περιστάσεως ἂν ἡμᾶς αἰσχύνῃς, εἰ καθυφείμεθα τι τῶν
 πραγμάτων, οὐδὲ τὸν φόβον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μικρὸν
 25 ὀρώ τὸν τῶν μετὰ ταῦτα, ἐχόντων μὲν ὥς ἔχουσι Θη-
 βαίων ἡμῖν, ἀπειρηκότων δὲ χρήμασι Φωκέων· ⁷ μηδε-
 νὸς δ' ἐμποδῶν ὄντος Φιλίππου, τὰ παρόντα καταστρεψα-
 μένῳ, πρὸς ταῦτα ἐπικλῖναι τὰ πράγματα. Ἀλλὰ μὴν,
 εἴ τις ὑμῶν ⁸ εἰς τοῦτο ἀναβάλλεται ποιήσειν τὰ δέον-
 30 τα, ἰδεῖν ἐγγύθεν βούλεται τὰ δεινὰ, ⁹ ἔξ' ὧν ἀκούειν ἄλ-
 λοθι γινόμενα, καὶ βοηθοὺς ἑαυτῷ ζητεῖν, ἔξ' ὧν νῦν ἐτέ-
 ροις αὐτὸν βοηθεῖν· ὅτι μὲν γὰρ εἰς τοῦτο περιστήσεται τὰ

πράγματα, εἰάν τὰ παρόντα προώμεθα, σχεδὸν ἴσμεν
 ἅπαντες δῆπου. Ἀλλ' ὅτι μὲν δὴ δεῖ βοηθεῖν, εἴποι τις
 ἂν, πάντες ἐγνώκαμεν, καὶ βοηθήσομεν· τὸ δὲ ὅπως, τοῦτο
 λέγει. Μὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, θαυμάσητε, ἂν
 παράδοξον εἴπω τι τοῖς πολλοῖς. ¹ Νομοθέτας καθίστατε· 5
² ἐν δὲ τούτοις τοῖς νομοθέταις, μὴ θῇσθε νόμον μηδένα·
 εἰσὶ γὰρ ὑμῖν ἱκανοί· ἀλλὰ τοὺς εἰς τὸ παρὸν βλέπον-
 τας ὑμᾶς λύσατε· λέγω δὲ τοὺς ³ περὶ τῶν θεωρικῶν,
 σαφῶς οὕτως, καὶ τοὺς περὶ τῶν στρατευομένων ἐνῆες· ὧν
 οἱ μὲν τὰ ⁴ στρατιωτικὰ τοῖς οἴκοι μένουσι διανέμονται θεω- 10
 ρικά· οἱ δὲ ⁵ τοὺς ἀτακτοῦντας ἀθῶους καθιστᾶσιν· εἴτα
 καὶ τοὺς τὰ δέοντα ποιεῖν βουλομένους ἀθυμοτέρους ποι-
 οῦσιν. Ἐπειδὴν δὲ ταῦτα λύσητε, καὶ τὴν τοῦ τὰ βέλ-
 τιστα λέγειν ὁδὸν παράσχητε ἀσφαλῆ, τῆνικαῦτα τὸν
 γράφοντα, ὃ πάντες ἴστε ὅτι συμφέρει, ζητεῖτε. Πρὶν 15
 δὲ ταῦτα πράξαι, μὴ σκοπεῖτε, τίς, εἰπὼν τὰ βέλτιστα
 ὑπὲρ ὑμῶν, ὑφ' ὑμῶν ἀπολέσθαι βουλήσεται· οὐ γὰρ εὖ-
 ρήσετε· ἀλλὰ τε καὶ τούτου μόνου περιγίγνεσθαι μέλλον-
 τος, τοῦ παθεῖν ἀδίκως τι κακὸν τὸν ταῦτ' εἰπόντα καὶ
 γράφοντα, μηδὲν δὲ ὠφελῆσαι ⁶ τὰ πράγματα· ἀλλὰ 20
 καὶ εἰς τὸ λοιπὸν μᾶλλον ἔτι, ἢ νῦν, τὸ τὰ βέλτιστα λέ-
 γειν φροδωρότερον ποιῆσαι. Καὶ λύειν γε, ὦ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, τοὺς νόμους δεῖ τούτους αὐτοὺς ἀξιῶν, οἵπερ καὶ
 τεθείκασιν. Οὐ γὰρ ἔστι δίκαιον, τὴν μὲν χάριν, ἢ πᾶ-
 σαν ἔβλαψε τὴν πόλιν, ⁷ τοῖς τότε θεῖσιν ὑπάρχειν 25
 τὴν δ' ἀπέχθειαν, δι' ἧς ἂν ἅπαντες ἄμεινον πράξαμεν,
 τῷ νῦν τὰ βέλτιστα εἰπόντι ζημίαν γενέσθαι. Πρὶν δὲ
 ταῦτα εὐτρεπίσαι, μηδαμῶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μη-
 δένα ἀξιοῦτε τηλικούτον εἶναι παρ' ὑμῖν, ὥστε τοὺς νόμους
 τούτους παραβάντα μὴ δέναι δίκην, μηδ' οὕτως ἀνόητον, 30
 ὥστε εἰς προῖπτον κακὸν αὐτὸν ἐμβαλεῖν. Οὐ μὴν οὐδ'
 ἐκεῖνό γ' ὑμᾶς ἀγνοεῖν δεῖ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι ψή-

φισμα οὐδενὸς ἄξιόν ἐστιν, ἂν μὴ προσγένηται τὸ ποιεῖν
 ἐθέλειν τὰ γε δόξαντα προθύμως ὑμᾶς. Εἰ γὰρ αὐτάρκη
 τὰ ψηφίσματα ἦν, ἢ ὑμᾶς ἀναγκάζειν, ἢ προσήκει,
 πράττειν, ¹ ἢ, περὶ ὧν γράφει, διαπράξασθαι, οὐτ' ἂν
 5 ὑμεῖς πολλὰ ψηφιζόμενοι, μικρὰ, μᾶλλον δ' οὐδὲν, ἐπράτ-
 τετε τούτων, οὔτε Φίλιππος τοσοῦτον ὑδρίκει χρόνον
 πάλαι γὰρ ἂν, ἔνεκά γε ψηφισμάτων, ἐδεδώκει δίκην.
 Ἀλλ' οὐχ οὕτω ταῦτ' ἔχει· τὸ γὰρ πράττειν τοῦ λέγειν
 καὶ χειροτονεῖν ὕστερον ὢν τῇ τάξει, πρότερον τῇ δυνά-
 10 μει καὶ κρείττον ἐστι. Τοῦτ' οὖν δεῖ προσεῖναι, τὰ δ'
 ἄλλα ὑπάρχει· καὶ γὰρ εἰπεῖν τὰ δέοντα παρ' ὑμῖν
 εἰσιν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δυνάμενοι, καὶ γινῶναι πάντων
 ὑμεῖς ὀξύτατοι τὰ ρηθέντα· καὶ πράξαι δὲ δυνήσεσθε
 νῦν, ἐὰν ὀρθῶς ποιῇτε. Τίνα γὰρ χρόνον, ἢ τίνα καιρὸν,
 15 ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦ παρόντος βελτίω ζητεῖτε; ἢ
 πότε, ἢ δεῖ, πράξετε, εἰ μὴ νῦν; Οὐχ ἅπαντα μὲν ἡμῶν
 τὰ χωρία προεἰληφεν ἄνθρωπος; εἰ δὲ καὶ ταύτης κί-
 ρις τῆς χώρας γενήσεται, πάντων αἰσχίστα πεισόμεθα.
² Οὐχ, ὅς, εἰ πολεμήσαιεν, ἐτοίμως σώσειν ὑπισχνόμεθα,
 20 οὗτοι νῦν πολεμοῦνται; Οὐχ ἐχθρός; οὐκ ἔχων τὰ ἡμέ-
 τερα; οὐ βάρβαρος; οὐχ—ὃ τι ἂν εἴποι τις; Ἀλλὰ
 πρὸς θεῶν, ³ ἅπαντα ταῦτα ἐάσαντες, καὶ μονονουχὶ σὺν-
 κατασκευάσαντες αὐτῷ, τότε τοὺς αἰτίους, οἵτινές εἰσι,
 τούτων ζητήσομεν; Οὐ γὰρ αὐτοὶ γ' αἴτιοι φήσομεν εἶναι,
 25 σαφῶς οἶδα τοῦτ' ἐγώ· οὐδὲ γὰρ, ἐν τοῖς τοῦ πολέμου
 κινδύνοις, τῶν φευγόντων οὐδεὶς ἑαυτοῦ κατηγορεῖ· ἀλλὰ
 καὶ τοῦ στρατηγοῦ, καὶ τῶν πλησίων, καὶ πάντων μᾶλλον.
 Ἦτινται δ' ὁμῶς διὰ πάντας τοὺς φεύγοντας δῆπον
 μένειν γὰρ ἐξῆν τῷ κατηγοροῦντι τῶν ἄλλων· εἰ δὲ
 30 τοῦτ' ἐποίει ἕκαστος, ἐνίκων ἂν. Καὶ νῦν, οὐ λέγει τις
 τὰ βέλτιστα; ἀναστὰς ἄλλος εἰπάτω· μὴ τούτον αἰ-
 τιάσθω. Ἐτερος λέγει τις βελτίω; ταῦτα ποιεῖτε

ἄγαθῇ τύχῃ. Ἀλλ' οὐχ ἡδέα ταῦτα; οὐκέτι τοῦθ' ὁ
 λέγων ἀδικεῖ· ² πλὴν εἰ, δέον εὐξασθαι, παραλείπει·
³ εὐξασθαι μὲν γὰρ, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ῥᾷδιον, εἰς
 ταὐτὸ πάνθ', ὅσα βούλεται τις, ἀθροίσαντα ἐν ὀλίγῳ
 ἐλέσθαι δέ, ὅταν περὶ πραγμάτων προτεθῇ σκοπεῖν, οὐκέθ' ⁵
 ὁμοίως εὐπορον, ἀλλὰ δεῖ τὰ βέλτιστα ἀντὶ τῶν ἡδέων,
 ἂν μὴ συναμφοτέρα ἐξῇ, λαμβάνειν. Εἰ δέ τις ἡμῖν
⁴ ἔχει καὶ τὰ θεωρικὰ ἔῃν, καὶ πόρους ἐτέρους λέγειν στρα-
 τιωτικόν, οὐχ οὗτος κρεῖττον; εἴποι τις ἄν. Φημ' ἔγω-
 γε, εἴπερ ἐστὶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. Ἀλλὰ θαυμάζω, ¹⁰
⁵ εἴ τῳ ποτὲ ἀνθρώπων ἢ γέγονεν, ἢ γενήσεται, ἂν τὰ
 παρόντα ἀναλώσῃ, πρὸς ᾧ μὴ δεῖ, τῶν ἀπόντων εὐπορη-
 σαι, πρὸς ᾧ δεῖ. Ἀλλ', οἶμαι, μέγα τοῖς τοιούτοις
 ὑπάρχει λόγοις ἢ παρ' ἑκάστου βούλησις· διόπερ ῥᾷστον
 ἀπάντων ἐστὶν αὐτὸν ἐξαπατῆσαι· ὃ γὰρ βούλεται, τοῦθ' ¹¹
 ἕκαστος καὶ οἶεται· τὰ δὲ πράγματα πολλάκις οὐχ οὕτω
 πέφυκεν. Ὥρατε οὖν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ταῦθ' οὕτως,
 ὅπως καὶ τὰ πράγματα ἐνδέχεται, καὶ δυνήσεσθε ἐξιέναι,
 καὶ μισθὸν ἔχετε. Οὗτοι σωφρόνων, οὐδὲ γενναίων ἐστὶν
 ἀνθρώπων, ἐλλείποντάς τι, δι' ἐνδειαν χρημάτων, τῶν τοῦ Ἀ
 πολέμου, εὐχερῶς τὰ τοιαῦτα ὀνειδῆ φέρειν· οὐδ' ἐπὶ μὲν
 Κορινθίους, καὶ Μεγαρέας, ἀρπάσαντας τὰ ὅπλα πορεύεσ-
 θαι· Φίλιππον δ' ἔῃν πόλεις Ἑλληνίδας ἀνδραποδί-
 ζεσθαι, δι' ἀπορίαν ἐφοδίων τοῖς στρατενομένοις. Καὶ
 ταῦτ', οὐχ ἔν' ἀπέχθωμαί τισιν ὑμῶν, τηνάλλως προ- ²¹
 ἥρημαι λέγειν οὐ γὰρ οὕτως ἄφρων, οὐδ' ἀτυχήs τις
 εἰμὶ ἐγὼ, ὥστε ἀπεχθάνεσθαι βούλεσθαι, μὴδὲν ὠφελεῖν
 νομίζων· ἀλλὰ δικαίου πολίτου κρίνω, τὴν τῶν πραγμά-
 τῶν σωτηρίαν, ἀντὶ τῆς ἐν τῷ λέγειν χάριτος, αἰρεῖσθαι.
 Καὶ γὰρ τοὺς ⁶ ἐπὶ τῶν προγόνων ἡμῶν λέγοντας ³¹
 ἀκούω, ὥσπερ ἴσως καὶ ὑμεῖς, οὓς ἐπαινοῦσι μὲν οἱ παρ-
 ὄντες ἅπαντες, μιμοῦνται δ' οὐ πᾶν, τούτῳ τῷ ἔθει καὶ

τῷ τρόπῳ τῆς πολιτείας χρῆσθαι, τὸν Ἀριστείδην ἐκεί-
 νον, τὸν Νικίαν, ¹ τὸν ὁμώνυμον ἑμαντῶ, τὸν Περικλέα.
 Ἐξ οὗ δ' οἱ διερωτῶντες ὑμᾶς οὗτοι πεφῆνασι ρήτορες, τί
 βούλεσθε; τί γράνω; τί ὑμῖν χαρίσομαι; ² προπέπο-
 5 ται τῆς παραντίκα ἡδονῆς καὶ χάριτος τὰ τῆς πόλεως
 πράγματα· καὶ τοιαντὶ συμβαίνει καὶ τὰ μὲν τούτων
 πάντα καλῶς ἔχει, τὰ δ' ὑμέτερα αἰσχυρῶς. Καίτοι
 σκέψασθε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἃ ³ τις ἂν κεφάλαια
 εἰπεῖν ἔχοι, τῶν τ' ἐπὶ τῶν προγόνων ἔργων, καὶ τῶν ἐφ'
 10 ὑμῶν. Ἔσται δὲ βραχὺς καὶ γνώριμος ὑμῖν ὁ λόγος· οὐ
 γὰρ ἄλλοις τοῖς ὑμῖν χρωμένοις παραδείγμασιν, ἀλλ'
 οἰκείοις, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εὐδαίμεισιν ἔξεστι γενέσθαι.
 Ἐκεῖνοι τοίνυν, οἷς οὐκ ἐχαρίζονθ' οἱ λέγοντες, οὐδ' ἑφί-
 λουν αὐτοὺς, ὥσπερ ὑμᾶς οὗτοι νῦν, πέντε μὲν καὶ τεττα-
 15 ράκοντα ἔτη ⁴ τῶν Ἑλλήνων ἤρξαν ἐκόντων· πλείω δ' ἢ
 μύρια τάλαντα εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἀνήγαγον· ὑπήκουε
 δὲ ὁ ταύτην τὴν χώραν ἔχων αὐτοῖς βασιλεὺς, ὥσπερ
 ἔστι προσήκον βάρβαρον Ἑλλήσι· πολλὰ δὲ καὶ καλὰ
 καὶ περὶ καὶ ναυμαχοῦντες ἔστησαν τρόπαια αὐτοῖς στρα-
 20 τευόμενοι· μόνον δὲ ἀνθρώπων κρείττω τὴν ⁵ ἐπὶ τοῖς ἔρ-
 γοις δόξαν τῶν φθονούντων κατέλιπον. Ἐπὶ μὲν δὴ τῶν
 Ἑλληνικῶν ἦσαν τοιοῦτοι· ἐν δὲ τοῖς κατὰ τὴν πόλιν
 αὐτὴν θεάσασθε ὅποιοι, ἐν τε τοῖς κοινοῖς καὶ τοῖς
 ἰδίοις. Δημοσίᾳ μὲν τοίνυν οἰκοδομήματα καὶ κάλλη
 15 τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα κατεσκεύασαν ἡμῖν ἱερῶν καὶ τῶν
 ἐν τούτοις ἀναθημάτων, ὥστε μηδενὶ τῶν ἐπιγιγνομένων
 ὑπερβολὴν λελεῖφθαι. ἰδίᾳ δ' οὕτω σώφρονες ἦσαν καὶ
 σφόδρα ἐν τῷ τῆς πολιτείας ἡθει μένοντες. ὥστε τὴν
 Ἀριστείδου, καὶ τὴν Μιλτιάδου, καὶ τῶν τότε λαμπρῶν
 10 οἰκίαν εἴ τις ἄρα οἶδεν ὑμῶν, ὅποια ποτ' ἐστίν, ὁρᾷ
 τῆς τοῦ γείτονος οὐδὲν σεμνοτέραν οὖσαν. οὐ γὰρ

¹ εἰς περιουσίαν αὐτοῖς ἐπράττετο τὰ τῆς πόλεως, ἀλλὰ τὸ κοινὸν αὖξιν ἕκαστος ᾤετο δεῖν. Ἐκ δὲ τοῦ τὰ μὲν Ἑλληνικὰ πιστῶς, τὰ δὲ πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσεβῶς, τὰ δ' ἐν αὐτοῖς ἴσως διοικεῖν, μεγάλην εἰκότως ἐκτῆσαντο εὐδαιμονίαν. Τότε μὲν δὴ τοῦτον τὸν τρόπον εἶχε τὰ 5 πράγματα ἐκείνοις χρωμένοις, οἷς εἶπον, προστάταις. Νυνὶ δὲ πῶς ὑμῖν ² ὑπὸ τῶν χρηστῶν τῶν νῦν τὰ πράγματα ἔχει; ³ ἄρα γε ὁμοίως ἢ καὶ παραπλησίως; Καὶ τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ, πόλλ' ἂν ἔχων εἰπεῖν. ⁴ Ἀλλ' ὅσης ἅπαντες ὁρᾶτε ἐρημίας ἐπειλημμένοι, καὶ 10 κεδαιμονίαν μὲν ἀπολωλότων, Θηβαίων δ' ἀσχύλων ὄντων, τῶν δ' ἄλλων οὐδενὸς ὄντος ἀξιώχρεω περὶ τῶν πρωτείων ὑμῖν ἀντιτάξασθαι. ⁵ ἔξον δ' ἡμῖν καὶ τὰ ἡμέτερόν αὐτῶν ἀσφαλῶς ἔχειν, καὶ τὰ τῶν ἄλλων δίκαια βραβεύειν ἀπεστερήμεθα μὲν χώρας οἰκείας 15 πλείω δ' ἢ χίλια καὶ πεντακόσια τάλαντα ἀνηλώκαμεν εἰς οὐδὲν θεόν οὐδ' ἐν τῷ πολέμῳ συμμάχους ἐκτῆσάμεθα, εἰρήνης οὐσης, ἀπολωλέκασιν οὐτοί γε ἐχθρόν δ' ἐφ' ἡμᾶς αὐτοὺς τηλικούτον ἡσκήκαμεν—ἢ φρασάτω τις ἐμοὶ παρελθὼν, πόθεν ἄλλοθεν ἰσχυρὸς γέ- 20 γονεν, ἢ παρ' ἡμῶν αὐτῶν, Φίλιππος. Ἀλλ', ⁶ ὦ τάν, εἰ ταῦτα φανύως, τὰ γ' ἐν αὐτῇ τῇ πόλει νῦν ἄμεινον ἔχει. Καὶ τί ἂν εἰπεῖν τις ἔχοι;—⁷ Τὰς ἐπάλλξεις, ἅς κονιῶμεν; καὶ τὰς ὁδοὺς, ἅς ἐπισκευάζομεν; καὶ κρήνας; καὶ λήρους;—Αποβλέψατε δὴ πρὸς τοὺς τὰ τοι- 25 αὐτὰ πολιτευομένους, ὧν οἱ μὲν ἐκ πτωχῶν πλούσιοι γέγονασιν, οἱ δ' ἐξ ἀδόξων ἔντιμοι· ἔνιοι δὲ τὰς ἰδίας οἰκίας τῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων σεμνοτέρας ⁸ εἰσὶ κατεσκευασμένοι· ὅσῳ δὲ τὰ τῆς πόλεως ἐλάττω ⁹ γέγονε, τοσοῦτόν τὰ τούτων ἡὔξηται. Τί δὴ τὸ πάντων αἰτίων 31 τούτων; καὶ τί δήποτε ἅπαντ' εἶχε καλῶς τότε, καὶ νῦν

οὐκ ὀρθῶς; Ὅτι, τὸ μὲν πρῶτον, καὶ στρατεύεσθαι τολμῶν
αὐτοὺς ὁ δῆμος, ¹ δεσπότης τῶν πολιτευομένων ἦν, καὶ
κύριος αὐτοὺς ἀπάντων τῶν ἀγαθῶν ² καὶ ἀγαπητὸν ἦν,
παρὰ τοῦ δήμου, τῶν ἄλλων ἐκάστω, καὶ τιμῆς καὶ ἀρχῆς καὶ
5 ἀγαθοῦ τινος μεταλαβεῖν· νῦν δὲ τούναντίον, κύριοι μὲν
τῶν ἀγαθῶν οἱ πολιτευόμενοι, καὶ διὰ τούτων ἅπαντα
πράττεται· ὑμεῖς δ' ὁ δῆμος ἐκνενευρισμένοι, καὶ περιηρη-
μένοι χρήματα, καὶ συμμάχους, ἐν ὑπηρέτου καὶ προσθήκης
μέρει γεγέννησθε, ³ ἀγαπῶντες ⁴ εἰὰν μεταδιδῶσι θεωρι-
10 κῶν ὑμῖν, ἢ βοῖδια πέμψωσιν οὗτοι καὶ τὸ πάντων ἀν-
δρότατον, ⁵ τῶν ὑμετέρων αὐτῶν χάριν προσοφεῖλετε·
οἱ δ' ἐν αὐτῇ τῇ πόλει καθείρξαντες ὑμᾶς, ἐπάγουσιν
ἐπὶ ταῦτα, καὶ τιθασσέουσιν, χειροθήεις αὐτοῖς ποιοῦντες.
Ἔστι δ' οὐδέποτε, οἶμαι, μέγα καὶ νεανικὸν φρόνημα λα-
15 βεῖν μικρὰ καὶ φαῦλα πράττοντας· ⁶ ὅποι' ἅττα γὰρ ἂν
τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν ἀνθρώπων ἦ, ⁷ τοιοῦτον ἀνάγκη καὶ
τὸ φρόνημα ἔχειν. Ταῦτα, μὰ τὴν Δῆμητρα, οὐκ ἂν
θαυμάσαιμι, εἰ μείζων εἰπόντι ἐμοὶ γένοιτο παρ' ὑμῶν
βλάβη, ⁸ τῶν πεποιηκότων αὐτὰ γενέσθαι· οὐδὲ γὰρ
20 παρρησία περὶ πάντων αἰεὶ παρ' ὑμῖν ἐστίν· ἀλλ' ἔγωγε,
ὅτι καὶ νῦν γέγονε, θαυμάζω. Εἰάν οὖν ἄλλα νῦν γ' ἔτι
⁹ ἀπαλλαγέντες τούτων τῶν ἔθων, ἐβελήσητε στρατεύεσθαί
τε καὶ πράττειν ἀξίως ὑμῶν αὐτῶν, καὶ ταῖς περιουσίαις
ταῖς οἴκοι ταύταις ἀφορμαῖς ¹⁰ ἐπὶ τὰ ἔξω τῶν ἀγαθῶν
25 χρῆσησθε, ἴσως ἂν, ἴσως, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τέλειόν τι
καὶ μέγα κτήσαισθε ἀγαθόν, καὶ ¹¹ τῶν τοιούτων λημμάτων
ἀπαλλαγείητε, ἃ τοῖς ἀσθενούσι παρὰ τῶν ἰατρῶν σι-
τίοις διδομένοις ἔοικε· καὶ γὰρ οὐτ' ἰσχὺν ἐκεῖνα ἐντίθησιν,
οὐτ' ἀποθνήσκειν ἐᾷ· καὶ ταῦτα, ἃ νέμεσθε νῦν ὑμεῖς, οὔτε
30 τοσαῦτά ἐστιν, ὥστε ὠφέλειαν ἔχειν τινὰ διαρκῆ, οὐτ' ἀπο-
γνόντας ἄλλο τι πράττειν ἐᾷ· ἀλλ' ἔστι ταῦτα τὴν ἐκάστου
ῥαθυμίαν ὑμῶν ἐπαυξάνοντα. ¹² Οὐκοῦν σὺ μισθοφορὰν

λέγεις; φήσει τις. ¹ Καὶ παραχωρήμα γέ τὴν αὐτὴν
 σύνταξιν ἀπάντων, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι ἵνα τῶν κοινῶν
 ἕκαστος τὸ μέρος λαμβάνων, οὗτου δέοιτο ἢ πόλις, εἰς τοῦθ'
 ἐτοιμῶς χρήσιμον ἑαυτὸν παρέχοι. Ἐξεστὶν ἄγειν ἡσυ-
 χίαν;—² οἴκοι μένων εἰ βελτίων, τοῦ δι' ἔνδειαν ἀνάγκη 5
 τι ποιεῖν αἰσχροὺς ἀπηλλαγμένους. Συμβαίνει τι τοιοῦτον,
 οἶον καὶ ³ τὰ νῦν;—στρατιώτης αὐτὸς ὑπάρχων ἀπὸ τῶν
 αὐτῶν τούτων λημμάτων, ὥσπερ ἐστὶ δίκαιον, ὑπὲρ τῆς
 πατρίδος. Ἔστι τις ἔξω τῆς ἡλικίας ὑμῶν;—ὅσα οὗτος
 νῦν ἀτάκτως λαμβάνων οὐκ ὠφελεῖ, ταῦτ' ⁴ ἐν ἴσῃ τάξει 10
 λαμβανέτω, πάντ' ἐφορῶν καὶ διοικῶν, ἃ χρὴ πράττεσθαι.
 Ὅλως δὲ, οὐτ' ἀφελῶν, οὔτε προσθεῖς, πλὴν μικρὸν, τὴν
 ἀταξίαν ἀνελὼν, εἰς τάξιν ἡγαγον τὴν πόλιν, ⁵ τὴν αὐ-
 τήν, τοῦ λαβεῖν, τοῦ στρατεύεσθαι, τοῦ δικάζειν, τῷ ποιεῖν
 τοῦθ', ὃ τι καθ' ἡλικίαν ἕκαστος ⁶ ἔχοι, καὶ οὗτου καιροῦ 15
 εἶη, τάξιν ποιήσας. Οὐκ ἔστιν ὅπου τοῖς μηδὲν ποιοῦσιν
 ἐγὼ τὰ τῶν ποιησόντων εἶπον ὥς δεῖ νέμειν ⁷ οὐδ' αὐτοὺς
 μὲν ἀργεῖν καὶ σχολάζειν καὶ ἀπορεῖν, ὅτι δὲ οἱ τοῦ δεινός
 νικῶσι ξένοι, ταῦτα πυνθάνεσθαι—ταῦτα γὰρ νυνὶ γίνε-
 ται. Καὶ οὐχὶ μέμφομαι τὸν ποιοῦντά τι τῶν δεόντων 20
 ὑπὲρ ὑμῶν ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν
 ἀξιῶ πράττειν ταῦτα, ἐφ' οἷς ἑτέρους τιμᾶτε καὶ μὴ
 παραχωρεῖν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῆς τάξεως, ἣν ὑμῖν
 οἱ πρόγονοι τῆς ἀρετῆς μετὰ πολλῶν καὶ καλῶν καὶ με-
 γάλων κινδύνων κτησάμενοι κατέλιπον. Σχεδὸν εἵρηκα, 25
 ἃ νομίζω συμφέρειν ὑμεῖς δ' ἔλοισθε, ὃ τι καὶ τῇ πόλει
 καὶ ἅπασι συνοίσειν ὑμῖν μέλλει.

¹ ΕΚ ΤΟΥΤ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΛΟΓΟΥ ΤΟΥ ΠΕΡΙ

ΣΤΕΦΑΝΟΥ.

* * *

² Ὁ Σύμβουλος καὶ ὁ συκοφάντης, ἐν οὐδενὶ τῶν ἄλλων οὐδὲν ἰσοκρίτες, ἐν τούτῳ πλείστον ἀλλήλων διαφύρουσιν ὁ μὲν γὰρ πρὸ τῶν πραγμάτων γνώμην ἀποφαίνεται, ³ καὶ δίδωσιν αὐτὸν ὑπεύθυνον τοῖς πεισθεῖσι, τῇ 5 τύχῃ, τοῖς καιροῖς, τῷ βουλομένῳ· ὁ δὲ σιγήσας, ἡνίκ' ἔδει λέγειν, ἂν τι δύσκολον συμβῇ, τοῦτο βασκαίνει. ⁴ Ἦν μὲν οὖν, ὅπερ εἶπον, ἐκεῖνος ὁ καιρὸς, τοῦ γε φροντίζοντος ἀνδρὸς τῆς πόλεως, καὶ τῶν δικαίων λόγων. ⁵ Ἐγὼ δὲ τοσαύτην ὑπερβολὴν ποιούμεαι, ὥστε, ἂν νῦν ἔχη 10 τις δεῖξαι τι βέλτιον, ἢ ὅλως εἴ τι ἄλλο ἐνῆν, πλὴν ἂν ἐγὼ προειρόμην, ἀδικεῖν ὁμολογῶ. ⁶ Εἰ γὰρ ἔσθ' ὃ τι τις νῦν ἐώρακεν, ὃ συνήνεγκεν ἂν τότε πρᾶχθῆν, τοῦτ' ἐγὼ φημι δεῖν ἐμὲ μὴ λαθεῖν. εἰ δὲ μήτ' ἐστὶ, μήτε ἦν, μήτ' ἂν εἰπεῖν ἔχοι μηδεὶς μηδέπω καὶ τήμερον, τί τὸν 15 σύμβουλον ἐχρῆν ποιεῖν; ⁷ οὐ τῶν φαινομένων καὶ ἐνόητων τὰ κράτιστα ἐλέσθαι; Τοῦτο τοίνυν ἐποίησα ἐγὼ, τοῦ κήρυκος ἐρωτῶντος, Αἰσχίνη, τίς ἀγορεύειν βούλεται; οὐ, τίς αἰτιάσθαι περὶ τῶν παρεληλυθότων; οὐδὲ, τίς ἐγγυᾶσθαι ⁸ τὰ μέλλοντ' ἔσεσθαι; Σοῦ δ' ἀφώνου κατ' ἐκείνους 10 τοὺς χρόνους ἐν ταῖς ἐκκλησίαις καθημένου, ἐγὼ παρελθὼν, ἔλεγον. Ἐπειδὴ δ' οὐ τότε, ἀλλὰ νῦν δεῖξον,—εἰπέ τίς ἢ ⁹ λόγος, ὄντινα ἐχρῆν εὐρεῖν, ἢ καιρὸς συμφέρων ὑπ' ἐμοῦ παρελείφθῃ τῇ πόλει; τίς δὲ συμμαχία, τίς

πράξεις, ἐφ' ἣν μᾶλλον ἔδει με ἀγαγεῖν ¹ τουτουσί; Ἀλλὰ
 μὴν, τὸ μὲν παρεληλυθὸς ἀεὶ παρὰ πᾶσιν ἀφείται, καὶ
 οὐδεὶς περὶ τούτου προτίθῃσιν οὐδαμοῦ βουλήν· τὸ δὲ μέλ-
 λον, ἢ τὸ παρὸν, τὴν τοῦ συμβούλου τάξιν ἀπαιτεῖ. Τότε
 τοίνυν τὰ μὲν ἡμελλεν, ὥς ἐδόκει, τῶν δεινῶν, τὰ δ' ἤδη 5
 παρῆν· ἐν οἷς τὴν προαίρεσίν μου σκόπει τῆς πολιτείας,
² μὴ τὰ συμβάντα συκοφάντει. Τὸ μὲν γὰρ πέρας, ὥς
 ἂν ὁ δαίμων βουληθῇ, πάντων γίνεται· ἢ δὲ προαίρεσις
 αὐτῇ τὴν τοῦ συμβούλου διάνοιαν δηλοῖ. Μὴ δὲ τοῦτο ὥς
 ἀδίκημα ἐμὸν θῆς, εἰ κρατῆσαι συνέβη Φιλίππῳ τὴν 10
 μάχην· ἐν γὰρ τῷ θεῷ τὸ τούτου τέλος ἦν, οὐκ ἐν ἐμοί.
 Ἀλλ' ὥς οὐχ ἅπαντα, ὅσα ἐνῆν κατ' ἀνθρώπινον λογισ-
 μόν, εἰλόμην, καὶ δικαίως ταῦτα καὶ ἐπιμελῶς ἔπραξα,
 καὶ φιλοπόνως ὑπὲρ δύναμιν, ἢ ὥς οὐ καλὰ καὶ τῆς πόλεως
 ἄξια πράγματα ἐνεστησάμην, καὶ ἀναγκαῖα,—ταῦτά μοι 15
 δείξον, καὶ τότ' ἤδη κατηγόρει μου. Εἰ δ' ³ ὁ συμβὰς
 σκηπτὸς, [ἢ χειμῶν,] μὴ μόνον ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ πάντων
 τῶν ἄλλων Ἑλλήνων μείζων γέγονε, τί χρὴ ποιεῖν; Ὡσπερ
 ἂν εἴ τις ναύκληρον, πάντ' ἐπὶ σωτηρίᾳ πράξαντα, καὶ
 πᾶσι κατασκευάσαντα τὸ πλοῖον, ἀφ' ὧν ὑπελάμβανε 20
 σωθῆσεσθαι, εἴτα χειμῶνι χρησάμενον, καὶ πονησάντων
 αὐτῷ τῶν σκευῶν, ἢ καὶ συντριβέντων ὅλως, τῆς ναυαγίας
 αἰτιῶτο. Ἀλλ' οὐτ' ἐκυβέρνων τὴν ναῦν, φήσειεν ἂν
 ὥσπερ οὐδ' ἐστρατήγουν ἐγὼ, οὔτε τῆς τύχης κύριος ἦν,
 ἀλλ' ἐκείνη τῶν πάντων. Ἀλλ' ἐκεῖνο λογίζου, καὶ ὄρα, 25
 εἰ μετὰ τῶν Θηβαίων ἡμῖν ἀγωνιζομένοις οὕτως εἵμαρτο
 πράξαι, τί χρὴν προσδοκᾶν, εἰ μὴδὲ τούτους ἔσχομεν
 συμμάχους, ἀλλὰ Φιλίππῳ προσέθεντο· ὑπὲρ οὗ τότ'
 ἐκεῖνος πάσας ἀφῆκε φωνάς; Καὶ εἰ νῦν τριῶν ἡμερῶν
 ἀπὸ τῆς Αἰτικῆς ὁδὸν τῆς μάχης γεγεννημένης, τοσοῦτος 30
 κίνδυνος καὶ φόβος περιέστη τὴν πόλιν, τί ἂν, εἴ που
 πλησίον τῆς χώρας ταῦτο τοῦτο πάθος συνέβη, προσδο-

κῆσαι χρῆν; ¹ ἄρ' οἴεσθε ἔτι νῦν ἂν στήναι, συνελθεῖν, ἀναπνεῦσαι; ² Πολλὰ μία ἡμέρα καὶ δύο καὶ τρεῖς ἔδοσαν τῶν εἰς σωτηρίαν τῇ πόλει. Τότε δὲ—ἀλλ' οὐκ ἄξιον εἰπεῖν, ἃ γε μὴδ' εἰς πείραν ἔδωκε θεῶν τινος εὐνοια, καὶ
5 τὸ προβαλέσθαι τὴν πόλιν ταυτὴν τὴν συμμαχίαν, ἥς σὺ κατηγορεῖς. Ἔστι δὲ ταυτὶ πάντα μοι, ³ τὰ πολλὰ, πρὸς ὑμᾶς, ἄνδρες δικασταί, καὶ τοὺς περιεσθηκότας ἔξωθεν καὶ ἀκροωμένους· ἐπεὶ πρὸς γε τοῦτον αὐτὸν, τὸν κατὰ-
πτυστον, βραχὺς καὶ σαφὴς ἐξήρκει μοι λόγος. Εἰ μὲν
10 γὰρ ἦν σοι πρόδηλα τὰ μέλλοντα, Αἰσχίνη, μόνῳ τῶν ἄλλων, ὅτ' ἐβουλεύεθ' ἡ πόλις περὶ τούτων, τότ' ἔδει σε προλέγειν· εἰ δὲ μὴ προήδεις, τῆς αὐτῆς ἀγνοίας ὑπεύ-
θυνος εἴ τοῖς ἄλλοις· ὥστε τί μᾶλλον ἐμοῦ σὺ ταῦτα κατηγορεῖς, ἢ ἐγὼ σοῦ; Τοσοῦτον γὰρ ἀμείνων ἐγὼ σοῦ
15 πολίτης γέγονα εἰς αὐτὰ ταῦθ', ἃ λέγω, (καὶ οὐπω περὶ τῶν ἄλλων διαλέγομαι,) ὅσον ἐγὼ μὲν ἔδωκα ἐμαυτὸν εἰς τὰ πᾶσι δοκοῦντα συμφέρειν, οὐδένα κίνδυνον ὀκνήσας ἴδιον, οὐδ' ὑπολογισάμενος· σὺ δὲ οὔτε ἕτερα εἶπες βελτίω τούτων, (οὐ γὰρ ἂν τούτοις ἐχρῶντο,) οὔτ' εἰς ταῦ-
20 τα χρήσιμον οὐδὲν σεαυτὸν παρέσχες. Ὅπερ δ' ἂν ὁ φανυλότατος καὶ δυσμενέστατος ἄνθρωπος ποιήσσειε τῇ πόλει, ⁴ τοῦτο πεποιηκὼς ἐπὶ τοῖς συμβᾶσιν ἐξήτασαι καὶ ἅμα Αῤῖστρατος ἐν Νάξῳ, καὶ Αῤῖστόλεως ἐν Θάσῳ, ⁵ οἱ καθάπαξ ἐχθροὶ τῆς πόλεως, τοὺς Ἀθηναίων
25 κρίνουνσι φίλους, καὶ Ἀθήνησιν Αἰσχίνης Δημοσθένους κατηγορεῖ. Καίτοι, ὅτῳ τὰ τῶν Ἑλλήνων ἀτυχήματα ἐνευδοκιμεῖν ἀπέκειτο, ἀπολωλέναι μᾶλλον οὐτός ἐστι δίκαιος, ἢ κατηγορεῖν ἐτέρου· ⁶ καὶ ὅτῳ συνεννηνόχασιν οἱ αὐτοὶ καιροὶ καὶ τοῖς τῆς πόλεως ἐχθροῖς, οὐκ ἐνι τοῦ-
30 τον εὐνοὺν εἶναι τῇ πατρίδι. Δηλοῖς δὲ καὶ ἐξ ὧν ζῆς, καὶ ποιεῖς, καὶ πολιτεύῃ, καὶ πάλιν οὐ πολιτεύῃ. Πράττεται τι τῶν ὑμῖν δοκούντων συμφέρειν, ἄφρονος Αἰσχίνης. Αντι-

ἐκρουσέ τι, καὶ γέγονεν, οἷον οὐκ ἔδει; παρέστιν Δισχίνης. ὅσπερ τὰ ῥήγματα, καὶ τὰ σπάσματα, ὅταν τι κακὸν τὸ σῶμα λάβῃ, τότε κινεῖται. Ἐπειδὴ δὲ πολὺς τοῖς συμβεβηκόσιν ἔγκειται, βούλομαι τι καὶ παράδοξον εἰπεῖν. καὶ μου, πρὸς Διὸς καὶ θεῶν, μηδεὶς τὴν ὑπερβολὴν 5 θαυμάσῃ, ἀλλὰ μετ' εὐνοίας, ὃ λέγω, θεωρησάτω. Εἰ γὰρ ἦν ἅπασι πρόδηλα τὰ μέλλοντα γενήσεσθαι, καὶ προήδεσαν ἅπαντες, καὶ σ. προύλεγες, Δισχίνη, καὶ διεμαρτύρου βωῶν καὶ κεκραγῶς, ὅς οὐδ' ἐφθέγξω, οὐδ' οὕτως ἀποστατέον τῇ πόλει τούτων ἦν, εἴπερ ἡ δόξης, ἡ 10 προγόνων, ἡ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος εἶχε λόγον. ¹ Νῦν μὲν γὰρ ἀποτυχεῖν δοκεῖ τῶν πραγμάτων, ὃ πᾶσι κοινόν ἐστιν ἀνθρώποις, ὅταν τῷ θεῷ ταῦτα δοκῇ. Τότε δ' ἀξιοῦσα προεστάναι τῶν ἄλλων, εἴτ' ἀποσταῖσα τούτου, Φιλίππῳ προδεδοκέναι πάντας ἂν ἔσχεν αἰτίαν. Εἰ γὰρ 15 ταῦτα προεῖτο ἀκονιτί, ² περὶ ὧν ἐδένα κίνδυνον ὄντιναῦν οὐχ' ὑπέμειναν οἱ πρόγονοι, ³ τίς ἂν οὐχὶ κατέπτυσεν ἂν σου; μὴ γὰρ δὴ τῆς πόλεως γε, μηδ' ἐμοῦ; Τίσι δ' ὀφθαλμοῖς, πρὸς Διὸς, ἐωρῶμεν ἂν τοὺς εἰς τὴν πόλιν ἀνθρώπους ἀφικνουμένους, ⁴ εἰ τὰ μὲν πράγματα, εἰς ὅπερ 20 νυνὶ, περιέστη, ἡγεμῶν δὲ καὶ κύριος ἡρέθη Φίλιππος ἀπάντων, ⁵ τὸν δ' ὑπὲρ τοῦ μὴ γενέσθαι ταῦτα ἀγῶνα ἕτεροι χωρὶς ἡμῶν ἦσαν πεποιημένοι; καὶ ταῦτα, μηδὲ πώποτε τῆς πόλεως ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις ἀσφάλειαν ἄδοξον μᾶλλον, ἢ τὸν ὑπὲρ τῶν καλῶν κίνδυνον ἡρημέ- 25 νης. Τίς γὰρ οὐκ οἶδεν Ἑλλήνων, τίς δὲ βαρβάρων, ὅτι καὶ παρὰ Θηβαίων, ⁶ καὶ παρὰ τῶν ἐτι τούτων πρότερον ἰσχυρῶν γεγενημένων Λακεδαιμονίων, καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ Περσῶν βασιλέως, ⁷ μετὰ πολλῆς χάριτος τοῦτ' ἂν ἀσμένως ἐδόθη τῇ πόλει, ὃ τι βούλεται λαβούσῃ, καὶ τὰ 30 ἑαυτῆς ἔχούσῃ, τὸ κελευόμενον ποιεῖν, καὶ ἑᾶν ἕτερον τῶν Ἑλλήνων προεστάναι; Ἀλλ' οὐκ ἦν ταῦθ', ὥς ἔοικε, τοῖς

Ἀθηναίοις τοῖς τότε πατρία, οὐδ' ἀνεκτὰ, οὐδ' ἔμφυτα·
 οὐδ' ἠδυνήθη πάποτε τὴν πόλιν οὐδείς ἐκ παντός τῷ χρόνῳ
 πείσαι, τοῖς ἰσχύουσι μὲν, μὴ δίκαια δὲ πράττουσι, προσ-
 θεμένην, ἀσφαλῶς δουλεύειν ¹ ἀλλ' ἀγωνιζομένη περὶ πρω-
 5 τεῖαν καὶ τιμῆς καὶ δόξης, καὶ κινδυνεύουσα, πάντα τὸν
 αἰῶνα διατετέλεκε. Καὶ ταῦθ' οὕτω σεμνὰ καὶ προσή-
 κοντα τοῖς ὑμετέροις ἦθεςιν ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε εἶναι,
 ὥστε καὶ τῶν προγόνων τοὺς ταῦτα πράξαντας μάλιστα
 ἐπαινεῖτε· εἰκότως. Τίς γὰρ οὐκ ἂν ἀγάσαιο τῶν ἀν-
 10 δρῶν ἐκείνων τῆς ἀρετῆς, οἳ καὶ τὴν χώραν καὶ τὴν πόλιν
 ἐκλιπεῖν ὑπέμειναν, εἰς τὰς τριήρεις ἐμβάντες, ὑπὲρ τοῦ μὴ
 πρὸ κελευόμενον ποιῆσαι; τὸν μὲν ταῦτα συμβουλευσάντα
 Θεμιστοκλέα στρατηγὸν ἐλόμενοι, τὸν δ' ὑπακούειν τοῖς
 ἐπιταττομένοις ἀποφηνάμενον ² Κυραῖλον καταλιθώσαντες,
 15 οὐ μόνον αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ αἱ γυναῖκες αἱ ὑμέτεραι τὴν
 γυναῖκα αὐταῦ. Οὐ γὰρ ἐζήτουν οἳ τότε Ἀθηναῖοι οὔτε
 φήτορα, οὔτε στρατηγὸν, δι' οὗτου δουλεύουσιν εὐτυχῶς·
 ἀλλ' οὐδὲ ζῆν ἠέλιον, εἰ μὴ μετ' ἐλευθερίας αὐτοῖς ἐξέ-
 σται τοῦτο ποιεῖν. ἠγεῖτο γὰρ αὐτῶν ἕκαστος, οὐχὶ τῷ πα-
 20 τρι καὶ τῇ μητρὶ μόνον γεγενῆσθαι, ἀλλὰ καὶ τῇ πατρίδι.
 Διαφέρει δὲ τί; ὅτι ὁ μὲν τοῖς γονεῦσι μόνον γεγενῆσθαι
 νομίζων, ³ τὸν τῆς εἰμαρμένης καὶ τὸν αὐτόματον θάνατον
 περιμένει· ὁ δὲ καὶ τῇ πατρίδι, ὑπὲρ τοῦ μὴ ταύτην
 ἐπιδεῖν δουλεύσαν, ἀποθνήσκειν ἐθελήσει, καὶ φοβερωτέρας
 25 ἡγήσεται τὰς ὕβρεις καὶ τὰς ἀτιμίας, ὥς ἐν δουλειᾷ τῇ
 πόλει φέρειν ἀνάγκη, τοῦ θανάτου. Εἰ μὲν τοίνυν τοῦτ'
 ἐπεχείρουν λέγειν, ὥς ἄρα ἐγὼ προήγαγον ὑμᾶς ἄξια
 τῶν προγόνων φρονεῖν, οὐκ ἔστιν, ὅστις οὐκ ἂν εἰκότως ἐπι-
 τιμήσειέ μοι. Νῦν δ' ἐγὼ μὲν ὑμέτερας τὰς τοιαύτας
 30 προαιρέσεις ἀποφαίνω· καὶ δείκνυμι, ὅτι καὶ πρὸ ἐμοῦ τῷτ'
 εἶχε τὸ φρόνημα ἡ πόλις· τῆς μέντοι διακονίας, τῆς
 ἐφ' ἐκάστοις τῶν πεπραγμένων, καὶ ἐμαντῷ μετεῖναί φημι.

Οὗτος δὲ τῶν ὅλων κατηγορῶν, καὶ κελεύων ὑμᾶς ἐμοὶ
 πικρῶς ἔχειν, ὥς φόβων καὶ κινδύνων αἰτίῳ τῇ πόλει γε-
 γεννημένῳ, τῆς μὲν εἰς τὸ παρὸν τιμῆς ἐμὲ ἀποστερηῆσαι
 γλίχεται, τὰ δ' εἰς ἅπαντα τὸν λοιπὸν χρόνον ἐγκώμια
 ὑμῶν ἀφαιρεῖται. ¹ Εἰ γὰρ, ὥς οὐ τὰ βέλτιστα ἐμοῦ 5
 πολιτευσαμένου, τουδὲ καταψηφιεῖσθε, ἡμαρτηκέναι δόξε-
 τε, οὐ τῇ τῆς τύχης ἀγνώμοσύνῃ τὰ συμβάντα παθεῖν.
 Ἀλλ' οὐκ ἔστιν, οὐκ ἔστιν, ὅπως ἡμάρτετε, ἄνδρες Ἀθηναῖ-
 οί, ² τὸν ὑπὲρ τῆς ἀπάντων ἐλευθερίας καὶ σωτηρίας κίν-
 δυνον ἀράμενοι. ³ Οὐ μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύ- 10
 σαντας τῶν προγόνων, καὶ τοὺς ἐν Πλαταιαῖς παραταξα-
 μένους, καὶ τοὺς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχήσαντας, καὶ τοὺς
 ἐπ' Ἀρτεμισίῳ, καὶ πολλοὺς ἑτέρους, τοὺς ἐν τοῖς δημοσίοις
 μνήμασι κειμένους, ἀγαθοὺς ἄνδρας· οὓς ἅπαντας ὁμοίως
 ἡ πόλις, τῆς αὐτῆς ἀξιόσασα τιμῆς, ἔθαψεν, Αἰσχίνῃ, οὐχὶ 15
 τοὺς κατορθώσαντας αὐτῶν, οὐδὲ τοὺς κρατήσαντας μό-
 νους. Δικαίως. Ὁ μὲν γὰρ ἦν ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἔργον,
 ἅπασι πέπρακται τῇ τύχῃ δέ, ἣν ὁ δαίμων ἀπένειμεν
 ἐκάστοις, ταύτῃ κέχρηται. * * *

FINIS

EXCERPTORUM EX ORATORIBUS.

ANALECTA GRAECA MAJORA.

TOMI PRIORIS

PARS TERTIA.

EXCERPTA PHILOSOPHICA.

L.

Ἐ ΧΕΝΟΡΗΟΝΤΕ.

ἘΚ ΤΩΝ

ΤΟΥ ΧΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΠΕΡΙ

ΤΟΥ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΩΝ.

[AD EDIT. GLASGUENSEM. ANNO 1761. IN 4to.]

SOCRATES—*parens Philosophiae jure dici potest.*

CICERO DE FINIBUS, II. 1.

ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΠΡΩΤΟΥ.

ΚΕΦ. δ.

ΠΟΛΛΑΚΙΣ θαύμασα, ³ τίσι ποτὲ λόγοις Ἀθηναῖοις
ἐπεισαν ⁴ οἱ γραψάμενοι Σωκράτην, ὥς ἄξιος εἴη θανάτου
τῇ πόλει. Ἡ μὲν γὰρ γραφή κατ' αὐτοῦ ⁵ τοιάδε τις ἦν·
—⁶ ΑΔΙΚΕΙ ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΟΥΣ ΜΕΝ Ἡ ΠΟ-
ΛΙΣ ΝΟΜΙΖΕΙ ΘΕΟΥΣ, ΟΥ ΝΟΜΙΖΩΝ, ἙΤΕ-
ΡΑ ΔΕ ΚΑΙΝΑ ΔΑΙΜΟΝΙΑ ΕΙΣΦΕΡΩΝ· ΑΔΙ-
ΚΕΙ ΔΕ, ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΔΙΑΦΘΕΙΡΩΝ.

¹ Πρῶτον μὲν οὖν, ὥς οὐκ ἐνόμιζεν, οὗς ἡ πόλις νομίζει θεοὺς, ποίῳ ποτ' ἐχρήσαντο τεκμηρίῳ; ² θύων τε γὰρ φανερός ἦν, πολλάκις μὲν οἴκοι, πολλάκις δὲ ἐπὶ τῶν κοινῶν τῆς πόλεως βωμῶν καὶ μαντικῇ χρώμενος οὐκ ἀφανὴς ἦν. διετεθρύλλητο γὰρ, ὥς φαίη Σωκράτης, 5 τὸ δαιμόνιον ἑαυτῷ σημαίνειν ³ ὅθεν δὴ καὶ μάλιστα μοι δοκοῦσιν αὐτὸν αἰτιάσασθαι καινὰ δαιμόνια εἰσφέρειν.

Ὁ δὲ οὐδὲν καινότεραν εἰσέφερε τῶν ἄλλων, ὅσοι, ⁴ μαντικὴν νομίζοντες, ⁵ οἰωνοῖς τε χρώνται, καὶ φήμαις, καὶ συμ- 10 βόλοις, καὶ θυσίαις. οὗτοί τε γὰρ ὑπολαμβάνουσιν, οὐ τοὺς ὄρνιθας, ⁶ οὐδὲ τοὺς ἀπαντῶντας εἰδέναι τὰ συμφέροντα τοῖς μαντευομένοις, ἀλλὰ τοὺς θεοὺς διὰ τούτων αὐτὰ σημαίνειν κάκεῖνος οὕτως ἐνόμιζεν.

Ἀλλ' οἱ μὲν πλεῖστοι φασὶν ὑπὸ τε τῶν ὄρνιθων καὶ τῶν 15 ἀπαντῶντων ἀποτρέπεσθαι τε καὶ προτρέπεσθαι. Σωκράτης δὲ, ὥσπερ ἐγίγνωσκεν, οὕτως ἔλεγε· τὸ δαιμόνιον γὰρ ἔφη σημαίνειν καὶ πολλοῖς τῶν ξυνόντων προηγόρευε, τὰ μὲν ποιεῖν, τὰ δὲ μὴ ποιεῖν, ὥς τοῦ δαιμονίου προσημαίνοντος· καὶ τοῖς μὲν πειθομένοις αὐτῷ συνέφερε, τοῖς δὲ 20 μὴ πειθομένοις μετέμελε.

Καίτοι τίς οὐκ ἂν ⁷ ὁμολογήσειεν, αὐτὸν βούλεσθαι μὴτ' ἡλίθιον μὴτ' ἀλαζόνα φαίνεσθαι τοῖς συνοῦσιν; ἐδόκει δ' ἂν ἀμφοτέρω ταῦτα, εἰ προαγορεύων ὥς ὑπὸ θεοῦ φαινόμενα ⁸ καὶ ψευδόμενος ἐφαίνετο. δῆλον οὖν, ⁹ ὅτι 25 οὐκ ἂν προέλεγεν, εἰ μὴ ἐπίστευεν ἀληθεύσειν ¹⁰ ταῦτα δὲ τίς ἂν ἄλλω πιστεύσειεν, ἢ θεῷ; πιστεύων δὲ θεοῖς, πῶς οὐκ εἶναι θεοὺς ἐνόμιζεν;

¹¹ Ἀλλὰ μὴν ἐποίει καὶ τάδε πρὸς τοὺς ἐπιτηδεῖους· τὰ μὲν γὰρ ἀναγκαῖα συνεβούλευε καὶ πράττειν, ὥς ἐνόμιζεν 30 ἄριστ' ἂν πραχθῆναι· περὶ δὲ τῶν ἀδήλων ὅπως ἀποθῇ σοιτο, ¹² μαντευσομένους ἔπεμπεν, εἰ ποιητέα.

¹ Καὶ τοὺς μέλλοντας οἴκους τε καὶ πόλεις καλῶς οἰκῆ-
σειν μαντικῆς ἔφη προσδεῖσθαι.—Τεκτονικὸν μὲν γάρ, ἢ
χαλκευτικόν, ἢ γεωργικόν, ἢ ἀνθρώπων ἀρχικόν, ἢ τῶν
τοιούτων ἔργων ἐξεταστικόν, ἢ λογιστικόν, ἢ οἰκονομικόν,
5 ἢ στρατηγικὸν γενέσθαι, πάντα τὰ τοιαῦτα μαθήματα,
καὶ ἀνθρώπου γνώμη αἰρετῆα ἐνόμιζεν εἶναι.—² Τὰ δὲ
μέγιστα τῶν ἐν τούτοις, ἔφη, τοὺς θεοὺς ἑαυτοῖς καταλεί-
πεσθαι, ὧν οὐδὲν δῆλον εἶναι τοῖς ἀνθρώποις· οὔτε γὰρ τῷ
καλῶς ἀγρὸν φυτευσασμένῳ δῆλον, ὅστις καρπώσεται· οὔτε
10 τῷ καλῶς οἰκίαν οἰκοδομησασμένῳ δῆλον, ὅστις οἰκήσει· ὅτε
τῷ στρατηγικῷ δῆλον, εἰ συμφέρει στρατηγεῖν· οὔτε τῷ
πολιτικῷ δῆλον, εἰ συμφέρει τῆς πόλεως προστατεῖν· οὔτε
τῷ καλὴν γῆμαντι, ἵνα εὐφραίνεται, δῆλον, εἰ διὰ ταύτην
ἀνιάσεται· οὔτε τῷ δυνατοῦς ἐν τῇ πόλει κηδεστὰς λαβόντι
15 δῆλον, εἰ διὰ τούτους ³ στερήσεται τῆς πόλεως.

Τοὺς δὲ μηδὲν τῶν τοιούτων οἰομένους εἶναι δαιμόνιον,
ἀλλὰ πάντα τῆς ἀνθρωπίνης γνώμης, ⁴ δαιμονῶν ἔφη·
δαιμονῶν δὲ καὶ τοὺς μαντενομένους, ἃ τοῖς ἀνθρώποις
ἔδωκαν οἱ θεοὶ ⁵ μαθοῦσι διακρίνειν· οἷον, εἴ τις ⁶ ἐπερω-
20 τῶ, πότερον ἐπιστάμενον ἥνιοχεῖν ἐπὶ ζεύγος λαβεῖν
κρεῖττον, ἢ μὴ ἐπιστάμενον· ἢ πότερον ἐπιστάμενον κυβερ-
νᾶν ἐπὶ τὴν ναῦν κρεῖττον λαβεῖν, ἢ μὴ ἐπιστάμενον· ἢ, ἃ
ἔξεστιν ἀριθμήσαντας ἢ μέτρησαντας ἢ ⁷ στήσαντας εἰδέναι,
τοὺς τὰ τοιαῦτα παρὰ τῶν θεῶν πυνθανομένους ἀθέμιστα
25 ποιεῖν ἡγεῖτο. ἔφη δὲ δεῖν, ἃ μὲν μαθόντας ποιεῖν ἔδω-
καν οἱ θεοὶ, μανθάνειν· ἃ δὲ μὴ δῆλα τοῖς ἀνθρώποις
εἶναι, πειρᾶσθαι ⁸ διὰ μαντικῆς παρὰ τῶν θεῶν πυνθάνεσ-
θαι· τοὺς θεοὺς γὰρ, οἷς ἂν ᾧσιν ⁹ ἔλεω, σημαίνειν.

Ἀλλὰ μὴν ἐκεῖνός γε ἀεὶ μὲν ἦν ἐν τῷ φανερωῷ
30 πρῶτ' τε γὰρ εἰς τοὺς περιπάτους καὶ τὰ γυμνάσια ¹⁰ ἦει,
καὶ πληθούσης ἀγορᾶς ἐκεῖ φανερὸς ἦν, καὶ τὸ λοιπὸν

αἰ τῆς ἡμέρας ἦν, ὅπου πλείστοις μέλλοι συνέσεσθαι·
καὶ ἔλεγε μὲν ¹ ὥς τὸ πολὺ, τοῖς δὲ βουλομένοις ἔξῃ
ἀκούειν.

Οὐδεὶς δὲ πώποτε Σωκράτους οὐδὲν ἀσεβὲς, οὐδὲ ἀνό-
αιον, οὔτε πράττοντος εἶδεν, οὔτε λέγοντος ἤκουσεν. οὐδὲ ⁵
γὰρ περὶ τῆς τῶν πάντων φύσεως, ² ἤπερ τῶν ἄλλων οἱ
πλείστοι, διελέγετο, σκοπῶν, ὅπως ὁ καλούμενος ὑπὸ τῶν
σοφιστῶν κόσμος ἔφν, καὶ ³ τίσιν ἀνάγκαις ἕκαστα γίνεται
τῶν οὐρανίων· ἀλλὰ καὶ τοὺς φροντίζοντας τὰ τοιαῦτα
μωραίνοντας ἐπεδείκνυνεν. 10

⁴ Καὶ πρῶτον μὲν αὐτῶν ἐσκόπει, πότερά ποτε νομί-
σαντες ἱκανῶς ἤδη τὰνθρώπινα εἶδέναι, ⁵ ἔρχονται ἐπὶ
τὸ περὶ τῶν τοιούτων φροντίζειν ἢ τὰ μὲν ἀνθρώπινα
παρέντες, τὰ δαιμόνια δὲ σκοποῦντες, ἡγούνται τὰ προσ-
ήκοντα πράττειν. 15

⁶ Ἐθαύμαζε δὲ, εἰ μὴ φανερὸν αὐτοῖς ἔστιν, ὅτι ταῦτα
οὐ δυνατόν ἔστιν ἀνθρώποις εὐρεῖν ⁷ ἐπεὶ καὶ τὰς μέγιστον
φρονοῦντας ἐπὶ τῷ περὶ τούτων λέγειν οὐ ταῦτα δοξάζειν
ἀλλήλοις, ἀλλὰ τοῖς μαινομένοις ὁμοίως διακεῖσθαι πρὸς
ἀλλήλους. Τῶν τε γὰρ μαινομένων τοὺς μὲν οὐδὲ τὰ δεινὰ ²⁰
δεδιέναι, τοὺς δὲ καὶ τὰ μὴ φοβερά φοβεῖσθαι· καὶ τοῖς
μὲν οὐδ' ἐν ὄχλῳ δοκεῖν αἰσχρὸν εἶναι λέγειν ἢ ποιεῖν
ὅτιοῦν, τοῖς δὲ οὐδ' ἐξιτητέον εἰς ἀνθρώπους εἶναι δοκεῖν
καὶ τοὺς μὲν οὐθ' ἱερὸν, οὔτε βωμὸν, οὔτε ἄλλο τῶν θείων
οὐδὲν τιμᾶν, τοὺς δὲ καὶ λίθους ⁸ καὶ ξύλα τὰ τυχόντα ²⁵
καὶ θηρία σέβεσθαι. Τῶν τε περὶ τῆς τῶν πάντων φύ-
σεως μεριμνῶντων τοῖς μὲν δοκεῖν ἐν μόνον τὸ ὄν εἶναι,
τοῖς δ' ἄπειρα τὸ πλῆθος· καὶ τοῖς μὲν αἰεὶ κινεῖσθαι
πάντα, τοῖς δ' οὐδὲν ἂν ποτε κινήσθαι· καὶ τοῖς μὲν
πάντα γίνεσθαι τε καὶ ἀπόλλυσθαι, τοῖς δ' οὐτ' ἂν γί- ³⁰
νέσθαι ποτὲ οὐδὲν, οὐτ' ἀπρλέσθαι.

Εσκόπει δὲ περὶ αὐτῶν καὶ τάδε· ἄρ', ὥσπερ οἱ τὰν-
 θρώπεια μαθάνοντες ἡγοῦνται τοῦθ', ὃ τι ἂν μάθωσιν,
 ἑαυτοῖς τε καὶ τῶν ἄλλων, ὅτῳ ἂν βούλωνται, ποιήσῃν
 οὕτω καὶ οἱ τὰ θεῖα ζητοῦντες νομίζουσιν, ἐπειδὴν γνῶσιν,
 5 αἷς ἀνάγκαις ἕκαστα γίγνεται, ποιήσῃν, ὅταν βούλωνται,
 καὶ ἀνέμους, καὶ ὕδατα, καὶ ὥρας, καὶ ὅτου δ' ἂν ἄλλου
 δέωνται τῶν τοιούτων· ἢ τοιοῦτο μὲν οὐδὲν ἐδ' ἐλπίζουσιν,
 ἀρκεῖ δ' αὐτοῖς γινῶναι μόνον, ¹ ἢ τῶν τοιούτων ἕκαστα
 γίγνεται; Περὶ μὲν οὖν τῶν ταῦτα πραγματευομένων τοι-
 10 αῦτα ἔλεγεν.

² Αὐτὸς δὲ περὶ τῶν ἀνθρωπειῶν αἰεὶ διελέγετο, σκο-
 πῶν, τί εὐσεβές, τί ἀσεβές· τί καλὸν, τί αἰσχρόν· τί
 δίκαιον, τί ἀδίκον· τί σωφροσύνη, τί μανία· τί ἀν-
 δρία, τί δειλία· τί πόλις, τί πολιτικός· τί ἀρχὴ ἀν-
 15 θρώπων, τί ἀρχικὸς ἀνθρώπων καὶ περὶ τῶν ἄλλων,
 αἱ τοὺς μὲν εἰδότες ἡγεῖτο καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς εἶ-
 ναι, τοὺς δὲ ἀγνοοῦντας ἀνδραποδώδεις ἂν δικαίως κε-
 κλησθαι.

Ὅσα μὲν οὖν μὴ φανερὰ ἦν, ὅπως ἐγίγνωσκεν, οὐδὲν
 20 θαυμαστόν, ὑπὲρ τούτων περὶ αὐτοῦ ³ παραγνῶναι τοὺς
 δικαστάς· ὅσα δὲ πάντες ᾔδεσαν, θαυμαστόν, εἰ μὴ τού-
 των ἐνεθυμήθησαν.

⁴ Βουλευσας γάρ ποτε, καὶ τὸν βουλευτικὸν ὄρκον ὁμό-
 σας, ἐν ᾧ ἦν, κατὰ τοὺς νόμους βουλευσείν, Επιστάτης
 25 ἐν τῷ δήμῳ γενόμενος, ἐπιθυμήσαντες τοῦ δήμου, παρὰ
 τοὺς νόμους, ἐννέα στρατηγούς μὲν ψήφω, ⁵ τοὺς ἀμφὶ
 Θράσυλον καὶ Ερασινίδην, ἀποκτεῖναι πάντας, ⁶ οὐκ ἠθέ-
 λησεν ἐπισηφίσαι, ὀργιζομένου μὲν αὐτῷ τοῦ δήμου, πολ-
 λῶν δὲ καὶ δυνατῶν ἀπειλούντων· ἀλλὰ ⁷ περὶ πλείονος
 10 ἐποίησατο εὐορκεῖν, ἢ χαρίσασθαι τῷ δήμῳ παρὰ τὸ
 δίκαιον, ⁸ καὶ φυλάξασθαι τοὺς ἀπειλοῦντας.

Καὶ γὰρ ἐπιμελεῖσθαι θεοὺς ἐνόμιζεν ἀνθρώπων, οὐχ

¹ ὃν τρόπον αἱ πολλοὶ νομίζουσιν οὗτοι μὲν γὰρ οἴονται, τοὺς θεοὺς τὰ μὲν εἰδέναι, τὰ δὲ οὐκ εἰδέναι· Σωκράτης δὲ πάντα μὲν ἡγεῖτο θεοὺς εἰδέναι, τὰ τε λεγόμενα καὶ πραττόμενα, καὶ τὰ σιγῇ βουλευόμενα, παπταχοῦ δὲ παρεῖναι, καὶ σημαίνειν τοῖς ἀνθρώποις περὶ τῶν ἀνθρώ- 5
πείων πάντων.

Θαυμάζω οὖν, ὅπως ποτὲ ἐπείσθησαν Ἀθηναῖοι, Σωκράτην περὶ τοὺς θεοὺς μὴ σωφρονεῖν, τὸν ἀσεβὲς μὲν οὐδέν ποτε περὶ τοὺς θεοὺς ἢ εἰπόντα οὔτε πράξαντα, ται-
αῦτα δὲ καὶ λέγοντα καὶ πράττοντα περὶ θεῶν, οἷά τις ἂν 10
καὶ λέγων καὶ πράττων εἴη τε καὶ νομίζοιτο εὐσεβέστατος.

Κ Ε Φ. β'.

Θαυμαστόν δὲ φαίνεται μοι καὶ τὸ πεισθῆναί τινας, ὡς Σωκράτης τοὺς νέους διέφθειρεν, ὃς, πρὸς τοῖς εἰρημένοισι, πρῶτον μὲν ἀφροδισίων, καὶ γαστρὸς, πάντων ἀνθρώπων ἐγκρατέστατος ἦν· εἶτα πρὸς χειμῶνα καὶ θέρους, καὶ 15
πάντας πόνοισι καρτερικώτατος· ἔτι δὲ πρὸς τὸ μετρίως δεῖσθαι πεπαιδευμένος οὕτως, ² ὥστε πᾶν μικρὰ κεκτη-
μένος, πᾶν ῥαδίως ἔχειν ἀρκούντα.

Πῶς οὖν, αὐτὸς ἂν τοιοῦτος, ἄλλους ἂν ἢ ἀσεβεῖς, ἢ παρανόμους, ἢ λίχνους, ἢ ἀφροδισίων ἀκρατεῖς, ἢ πρὸς 20
τὸ πονεῖν μαλακοὺς ἐποίησεν; ³ ἀλλ' ἔκλυσε μὲν τούτων πολλοὺς, ἀρετῆς ποιήσας ἐπιθυμεῖν, καὶ ἐλπίδας παρα-
σχῶν, ἂν ἑαυτῶν ἐπιμελῶνται, καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ἔσσεσθαι.

Καίτοι γε οὐδέ πώποτε ὑπέσχετο διδάσκαλος εἶναι 25
τούτον· ⁴ ἀλλὰ τῷ φανερὸς εἶναι τοιοῦτος ὢν, ἐλπίζειν ἐποίει τοὺς συνδιατρίβοντας ἑαυτῷ, μιμουμένους ἐκείνου, τοιούτους γενήσεσθαι. * * *

—Πῶς ἂν οὖν ὁ τοιοῦτος ἀνὴρ διαφθείροι τοὺς νέους, εἰ μὴ ἄρα ἡ τῆς ἀρετῆς ἐπιμέλεια διαφθορά ἐστιν ;

Ἀλλὰ, νῆ Δία, ὁ κατήγορος ἔφη, ¹ ὑπερορᾶν ἐποίει τῶν καθεστώτων νόμων τοὺς συνόντας, λέγων, ὥς μωρῶν 5 εἶη, ² τοὺς μὲν τῆς πόλεως ἄρχοντας ἀπὸ κυάμου καθίστασθαι, κυβερνήτῃ δὲ μηδένα θέλειν κεχρηῆσθαι κυαμεντῷ, μηδὲ τέκτονι, μηδ' αὐλητῇ, μηδ' ἐπ' ἄλλα τοιαῦτα, ἃ πολλὰ ἐλάττωνας βλάβας ἀμαρτανόμενα ποιεῖ τῶν περὶ τὴν πόλιν ἀμαρτανομένων· τοὺς δὲ τοιούτους λό- 10 γας ἐπαίρειν ἔφη τοὺς νέους καταφρονεῖν ³ τῆς καθεστώσης πολιτείας, καὶ ποιεῖν βιαίους.

Εγὼ δ' οἶμαι τοὺς φρόνησιν ἀσκοῦντας, καὶ νομίζοντας ἱκανοὺς ἔσεσθαι τὰ συμφέροντα διδάσκειν τοὺς πολίτας, ἥκιστα γίγνεσθαι βιαίους, ⁴ εἰδότας, ὅτι τῇ μὲν βίᾳ πρόσ- 15 μισιν ἔχθραι καὶ κίνδυνοι, διὰ δὲ τοῦ πείθειν ἀκινδύνως τε καὶ μετὰ φιλίας τὰ αὐτὰ γίγνεται. * * *

Ἀλλ', ἔφη γε ὁ κατήγορος, Σωκράτει ὁμιλητὰ γενομένῳ Κριτίας τε καὶ Ἀλκιβιάδης πλεῖστα κακὰ τὴν πόλιν ἐποίησάτην. Κριτίας μὲν γὰρ τῶν ἐν τῇ ὀλι- 20 γαρχίᾳ πάντων πλεονεκτίστατός τε καὶ βιαιότατος ἐγένετο· Ἀλκιβιάδης δὲ αὖ τῶν ἐν τῇ δημοκρατίᾳ πάντων ἀκρατέστατος, καὶ ὑδριστότατος, [καὶ βιαιότατος.]

Εγὼ δ', εἰ μὲν τι κακὸν ἐκείνῳ τὴν πόλιν ἐποίησάτην, οὐκ ἀπολογήσομαι· τὴν δὲ πρὸς Σωκράτην συνουσίαν αὐ- 25 τοῖν, ὥς ἐγένετο, διηγῆσομαι.

Ἐγενέσθην μὲν γὰρ δὴ τῷ ἄνδρι τούτῳ φύσει φιλοτιμοτάτῳ πάντων Ἀθηναίων, βουλομένῳ τε πάντα δι' ἑαυτῶν πράττεσθαι, καὶ πάντων ὀνομαστοτάτῳ γενέσθαι. ⁵ ἦδσαν δὲ ⁶ Σωκράτην ἀπ' ἐλαχίστων μὲν χρημάτων αὐταρκέ- 30 τατα ζῶντα, τῶν ἡδονῶν δὲ πασῶν ἐγκρατέστατον ὄντα· τοῖς δὲ διαλεγόμενοις αὐτῷ πᾶσι χράμενον ἐν τοῖς λόγοις, ὅπως βούλοιτο. Ταῦτα δὲ ὁρῶντε, καὶ ὄντε οἶω

προείρησθον, πότερόν τις αὐτῷ φῆ τοῦ βίου τοῦ Σωκράτους ἐπιθυμήσαντε, καὶ τῆς σωφροσύνης, ἣν ἐκεῖνος εἶχεν, ¹ ὀρέξασθαι τῆς ὁμιλίας αὐτοῦ· ἢ νομίσαντε, εἰ ὁμιλησαίτην ἐκείνῳ, γενέσθαι ἂν ἱκανωτάτῳ λέγειν τε καὶ πράττειν ; 5

Εγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι, θεοῦ διδόντος αὐτοῖν, ἢ ζῆν ὅλον τὸν βίον, ὥσπερ ζῶντα Σωκράτην ἐώρων, ἢ τεθνάναι, ² ἐλέσθαι ἂν αὐτῷ μᾶλλον τεθνάναι. Αἰήλω δ' ἐγενέσθην, ἐξ ὧν ἐπραξάτην· ὥς γὰρ τάχιστα κρείττονε τῶν συγγινόμενων ἡγησάσθην εἶναι, ³ εὐθὺς ἀποπηδήσαντε Σωκράτους, 10 ἐπραττέτην τὰ πολιτικά, ὥνπερ ἔνεκα ⁴ Σωκράτους ὠρεχθήτην. * * *

Καὶ Κριτίας δὴ καὶ Ἀλκιβιάδης, ἕως μὲν Σωκράτει ⁵ συνήστην, ἐδυνάσθην, ἐκείνῳ χρωμένῳ συμμάχῳ, τῶν μὴ καλῶν ἐπιθυμιῶν κρατεῖν· ⁶ ἐκείνου δ' ἀπαλλαγέντε, 15 Κριτίας μὲν φυγὼν εἰς Θετταλίαν, ἐκεῖ συνῆν ἀνθρώποις ἀνομία μᾶλλον ἢ δικαιοσύνη χρωμένοις· Ἀλκιβιάδης δ' αὖ, διὰ μὲν κάλλος ὑπὸ πολλῶν καὶ σεμνῶν γυναικῶν θηρώμενος, διὰ δύναμιν δὲ τὴν ἐν τῇ πόλει καὶ τοῖς συμμάχοις, ⁷ ὑπὸ πολλῶν καὶ δυνατῶν κολακεύειν ἀνθρώπων 20 διαθρυπτόμενος, ὑπὸ δὲ τοῦ δήμου τιμώμενος, καὶ ῥαδίως πρωτεύων, ὥσπερ οἱ τῶν γυμνικῶν ἀγώνων ἀθληταὶ ῥαδίως πρωτεύοντες ἀμελοῦσι τῆς ἀσκήσεως, οὕτω κακείνος ἡμέλησεν αὐτοῦ.

Τοιούτων δὲ συμβάντων αὐτοῖν, καὶ ὠγκωμένῳ μὲν ἐπὶ 25 γένει, ἐπηρμένῳ δ' ἐπὶ πλούτῳ, πεφουσημένῳ δ' ἐπὶ δυνάμει, διατεθρυμμένῳ δὲ ὑπὸ πολλῶν ἀνθρώπων, ἐπὶ δὲ πᾶσι τούτοις διεφθαρμένῳ, καὶ πολὺν χρόνον ἀπὸ Σωκράτους γεγονότε, τί θαυμαστόν, εἰ ὑπερηφάνῳ ἐγενέσθην ;

Εἴτα, εἰ μὲν τι ἐπλημμελησάτην, τούτου Σωκράτην ὁ 30 κατήγορος αἰτιᾶται· ὅτι δὲ νέω ὄντε αὐτῷ, (ἥνίκα καὶ ἀγνωμονεστάτῳ καὶ ἀκρατεστάτῳ εἰκὸς εἶναι,) Σωκράτης

παρέσχε σώφρονε, οὐδενὸς ἐπαίνου δοκεῖ τῷ κατηγορῷ
ἄξιος εἶναι; ¹ οὐ μὴν τά γε ἄλλα οὕτω κρίνεται.

Τίς μὲν γὰρ ἀνλητῆς, τίς δὲ καὶ καθαριστῆς, τίς δὲ
ἄλλος διδάσκαλος ἱκανοὺς ποιήσας τοὺς μαθητάς, ἐὰν
5 πρὸς ἄλλους ἐλθόντες χεῖρας φανῶσιν, αἰτίαν ἔχει τούτου;
τίς δὲ πατήρ, ἐὰν ὁ παῖς αὐτοῦ ² συνδιατρίβων τῷ σώ-
φρων ἦ, ὕστερον δὲ ἄλλῳ τῷ συγγενόμενος πονηρὸς γένη-
ται, τὸν πρόσθεν αἰτιᾶται, ἀλλ' οὐχ, ὅσῳ ἂν παρὰ τῷ
ὑστέρῳ χεῖρων φαίνεται, τοσούτῳ μᾶλλον ἐπαινεῖ τὸν πρό-
10 τερον; ³ ἀλλ' οἳ γε πατέρες αὐτοὶ συνόντες τοῖς υἱέσι, τῶν
παίδων πλημμελούντων, οὐκ αἰτίαν ἔχουσιν, ἐὰν αὐτοὶ
σωφρονῶσιν.

Οὕτω δὲ καὶ Σωκράτην δίκαιον ἦν κρίνειν· εἰ μὲν αὐ-
τὸς ἐποίει τι φαῦλον, εἰκότως ἂν ἐδόκει πονηρὸς εἶναι· εἰ
15 δ' αὐτὸς σωφρονῶν διετέλει, πῶς ἂν δικαίως τῆς οὐκ ἐνού-
σης αὐτῷ κακίας αἰτίαν ἔχοι; * * *

Ἀλλὰ Κρίτων τε Σωκράτης ἦν ὁμιλητῆς, καὶ Χαιρεφῶν,
καὶ Χαιρεκράτης, καὶ Σιμμίας, καὶ Κέβης, καὶ Φαιδῶν-
δης, καὶ ἄλλοι, οἳ ἐκείνῳ συνῆσαν, οὐχ ἵνα δημηγορικοὶ ἢ
20 δικανικοὶ γένοιτο, ἀλλ' ἵνα καλοὶ τε ἀγαθοὶ γενόμενοι,
καὶ οἴκῳ, καὶ οἰκέταις, καὶ οἰκείοις, καὶ φίλοις, καὶ πόλει,
καὶ πολίταις δύναιντο καλῶς χρῆσθαι· καὶ τούτων οὐδεὶς,
οὔτε νεώτερος οὔτε πρεσβύτερος ὢν, οὔτ' ἐποίησε κακὸν
οὐδὲν, οὔτ' αἰτίαν ἔσχεν.

25 Ἀλλὰ Σωκράτης γ', ἔφη ὁ κατηγορὸς, τοὺς πατέρας
⁴ προπηλακίζειν ἐδίδασκε, πείθων μὲν τοὺς συνόντας αὐτῷ,
σωφωτέρους ποιεῖν τῶν πατέρων. * * *

—Καὶ τοὺς ἄλλους συγγενεῖς ἐποίει ἐν ἀτιμίᾳ εἶναι
παρὰ τοῖς αὐτῷ συνοῦσι, λέγων, ὥς οὔτε τοὺς κάμνοντας,
30 οὔτε τοὺς δικαζομένους οἱ συγγενεῖς ὠφελοῦσιν, ἀλλὰ τοὺς
μὲν οἱ ἱατροὶ, τοὺς δὲ οἱ συνδικεῖν ἐπιστάμενοι.

Ἐφη δὲ, καὶ περὶ τῶν φίλων αὐτὸν λέγειν, ὥς οὐδὲν ὄφελος εὖνους εἶναι, εἰ μὴ καὶ ὠφελεῖν δυνήσονται· ¹ μόνους δὲ φάσκειν αὐτὸν ἀξίους εἶναι τιμῆς τοὺς εἰδότας τὰ δεόντα, καὶ ἐρμηνεύσαι δυναμένους ἀναπείθοντα οὖν τοὺς νέους αὐτὸν, ὥς αὐτὸς εἴη σοφώτατός τε, καὶ ἄλλους ἱκανώ- 5
τατος ποιῆσαι σοφούς, οὕτω διατιθέναι τοὺς αὐτῷ συνόντας, ὥστε μηδαμοῦ παρ' αὐτοῖς τοὺς ἄλλους εἶναι ² πρὸς ἑαυτόν. * * *

Ταῦτα μὲν οὖν ἔλεγεν,—καὶ παρεκάλει ἐπιμελεῖσθαι τῷ ὥς φρονιμώτατον εἶναι καὶ ὠφελιμώτατον, ὅπως, ἐάν τε 10
ὑπὸ πατρὸς, ἐάν τε ὑπὸ ἀδελφοῦ, ἐάν τε ὑπ' ἄλλον τινὸς βούληται τιμᾶσθαι, μὴ, τῷ οἰκεῖος εἶναι πιστεύων, ἀμελῇ, ἀλλὰ πειράται, ὑφ' ὧν ἂν βούλοιο τιμᾶσθαι, τούτοις ὠφέλιμος εἶναι.

Ἐφη δ' αὐτὸν ὁ κατήγορος καὶ τῶν ἐνδοξοτάτων ποιη- 15
τῶν ἐκλεγόμενον τὰ πονηρότατα, καὶ τούτοις μαρτυρίαις χρώμενον, διδάσκειν τοὺς συνόντας κακούργους εἶναι, καὶ τυραννικούς· Ἡσιόδου μὲν τὸ,

Ἔργον δ' οὐδὲν ὄνειδος, ἀεργεῖη δέ τ' ὄνειδος·
τοῦτο δὴ λέγειν αὐτὸν, ὥς ὁ ποιητὴς κελεύει μηδενὸς ἐξ- 20
γόν, μῆτε ἀδίκου, μῆτε αἰσχροῦ ἀπέχεσθαι, ἀλλὰ καὶ ταῦτα ποιεῖν ἐπὶ τῷ κέρδει.

Σωκράτης δ', ἐπειδὴ ὁμολογήσαιτο, τὸ μὲν ἐργάτην εἶναι, ὠφέλιμόν τε ἀνθρώπῳ καὶ ἀγαθὸν εἶναι, τὸ δὲ ἀργὸν, βλαβερόν τε καὶ κακόν, καὶ τὸ μὲν ἐργάζεσθαι 25
ἀγαθόν, τὸ δὲ ἀργεῖν κακόν τοὺς μὲν ἀγαθόν τι ποιούντας ἐργάζεσθαι τε ἔφη, καὶ ἐργάτας ἀγαθοὺς εἶναι τοὺς δὲ κυβεύοντας, ἢ τι ἄλλο πονηρόν καὶ ἐπιζήμιον ποιούντας, ἀργούς ἀπεκάλει· ἐκ δὲ τούτων ὀρθῶς ἂν ἔχοι τὸ, 30

¹ Ἔργον δ' οὐδὲν ὄνειδος, ἀεργεῖη δέ τ' ὄνειδος.

Τὸ δὲ Ὅμηρον, ἔφη ὁ κατήγορος, πολλάκις αὐτὸν λέγειν, ὅτι Οδυσσεὺς,

- 1 Ὅντινα μὲν βασιλῆα καὶ ἔξοχον ἄνδρα κιχείη,
 Τόνδ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρητύσασκε παραστάς·
 5 Δαιμόνι, οὗ σε ἔοικε, κακὸν ὧς, δευδίσσεσθαι·
 Ἀλλ' αὐτὸς τε κάθησα, καὶ ἄλλους ἴδρνε λαοὺς.
 Ὅν δ' αὖ δῆμον ἔ' ἄνδρα ἴδωι, βοόωντά τ' ἐφεύροι,
 Τὸν σκήπτρῳ ἐλάσασκεν, ὁμοκλήσασκέ τε μύθῳ·
 Δαιμόνι, ἀτρέμας ἦσο, καὶ ἄλλων μῦθον ἄκουε,
 10 Οἷ σέο φέρτεροί εἰσι· σὺ δ' ἀπτόλεμος καὶ ἀναλκις,
 Οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ.

Ταῦτα δὴ αὐτὸν ἐξηγεσθαι, ὥς ὁ ποιητῆς ² ἐπαινοῖν παῖεσθαι τοὺς δημότας καὶ πένητας.

- Σωκράτης δ' οὐ ταῦτ' ἔλεγεν, (καὶ γὰρ ξαυτὸν οὕτω
 15 γ' ἂν ᾤετο δεῖν παῖεσθαι,) ἀλλ' ἔφη, δεῖν τοὺς μήτε λόγῳ
 μήτε ἔργῳ ὠφελίμους ὄντας, μήτε στρατεύματι, μήτε πόλει,
 μήτε αὐτῷ τῷ δήμῳ, εἴ τι δέοι, βοηθεῖν ἱκανοὺς, ἄλλως ἔ'
 εἰς πρὸς τοῦτῳ καὶ θρασεῖς ᾤσι, πάντα τρόπον κωλύεσθαι,
 καὶ πᾶν πλοῦσιοι ³ τυγχάνωσιν ὄντες. * * *

- 20 Ἐμοὶ μὲν δὴ Σωκράτης, τοιοῦτος ὢν, ἐδόκει τιμῆς
 ἄξιος εἶναι τῇ πόλει μᾶλλον, ἢ θανάτου· καὶ κατὰ τοὺς
 νόμους δὲ σκοπῶν ἂν τις, τοῦθ' εὖροι. Κατὰ γὰρ τοὺς
 νόμους, εἰάν τις φανερὸς γένηται κλέπτων, ἢ λωποδυτῶν,
 ἢ βαλαντιοτομῶν, ἢ τοιχωρυχῶν, ἢ ἀνδραποδιζόμενος, ἢ
 25 ἱεροσυλῶν, τοῦτοισι θάνατός ἐστιν ἢ ζημία· ὃν ἐκεῖνος πάν-
 των ἀνθρώπων πλεῖστον ἀπεῖχεν.

- Ἄλλὰ μὴν τῇ πόλει γε οὔτε πολέμου κακῶς συμ-
 βάντος, οὔτε στάσεως, οὔτε προδοσίας, οὔτε ἄλλου κακοῦ
 οὐδενὸς πώποτε αἴτιος ἐγένετο· οὐδὲ μὴν ἰδίᾳ γε οὐδένα
 10 πώποτε ἀνθρώπων οὔτε ἀγαθῶν ἀπεστέρησεν, οὔτε κακοῖς
 περιέβαλεν· ⁵ ἀλλ' οὐδ' αἰτίαν τῶν εἰρημένων οὐδενὸς
 πώποτε ἔσχε.

¹ Πῶς οὖν ἐνοχος ἂν εἴη τῇ γραφῇ, ὃς ἀντὶ μὲν τοῦ μὴ νομίζειν θεοὺς, (ὡς ἐν τῇ γραφῇ ἐγγέγραπτο,) ² φανερὸς ἦν θεραπεύων τοὺς θεοὺς μάλιστα τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἀντὶ δὲ τοῦ διαφθεῖρειν τοὺς νέους, (ὃ δὴ ὁ γραψάμενος αὐτὸν ἠτιᾶτο,) φανερὸς ἦν τῶν συνόντων τοὺς πονηρὰς ³ ἐπιθυμίας ἔχοντας. ⁴ τούτων μὲν παύων, τῆς δὲ καλλίστης καὶ μεγαλοπρέπεστάτης ἀρετῆς, ἥ πόλεις τε καὶ οἴκους εὖ οἰκῶσι, προτρέπων ἐπιθυμεῖν; Ταῦτα δὲ πράττων, πῶς οὐ μεγάλης ἄξιος ἦν τιμῆς τῇ πόλει;

Κ Ε Φ. γ'.

* * *

⁴ Καὶ εὐχετο δὲ πρὸς τοὺς θεοὺς ἀπλῶς τὰγαθὰ δε-1C
δοῦναι, ⁵ ὡς τοὺς θεοὺς κάλλιστα εἰδότας, ὅποια ἀγαθὰ ἔστι τοὺς δὲ εὐχομένους χρυσίον, ἢ ἀργύριον, ἢ τυραννίδα, ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων, οὐδὲν διάφορον ἐνόμιζεν εὐχεσθαι, ἢ εἰ κυβείαν, ἢ μάχην, ἢ ἄλλο τι εὐχοίντο τῶν φανερωῶς ἀδήλων ὅπως ἀποθήσοιτο. 15

Θυσίας δὲ θύων μικρὰς ἀπὸ μικρῶν, οὐδὲν ἡγεῖτο μειοῦσθαι τῶν ἀπὸ πολλῶν καὶ μεγάλων ⁶ πολλὰ καὶ μεγάλα θυόντων. Οὕτε γὰρ [ἂν] τοῖς θεοῖς ἔφη καλῶς ἔχειν, εἰ ταῖς μεγάλαις θυσίαις μᾶλλον, ἢ ταῖς μικραῖς ἔχαιρον (πολλάκις γὰρ ἂν αὐτοῖς τὰ παρὰ τῶν πονηρῶν ²⁰ μᾶλλον, ἢ τὰ παρὰ τῶν χρηστῶν εἶναι κεχαρισμένα.) οὐτ' ἂν τοῖς ἀνθρώποις ἄξιον εἶναι ζῆν, εἰ τὰ παρὰ τῶν πονηρῶν μᾶλλον ἦν κεχαρισμένα τοῖς θεοῖς, ἢ τὰ παρὰ τῶν χρηστῶν. Ἀλλ' ἐνόμιζε τοὺς θεοὺς ταῖς παρὰ τῶν εὐσεβεστάτων τιμαῖς μάλιστα χαίρειν. Ἐπαιτέτης δ' ἦν ²⁵ καὶ τοῦ ἔπους τούτου,—

¹ Καδδύναμιν δ' ἔρδειν ἱερῶν ἀθανάτοισι θεοῖσι·
καὶ πρὸς φίλους δέ, καὶ ξένους, καὶ πρὸς τὴν ἄλλην
δίαιταν, καλὴν ἔφη παραΐνεσιν εἶναι τὴν καδδύναμιν
ἔρδειν. * * *

Ἰ Διαιτή δὲ τὴν τε ψυχὴν ἐπαίδευσε καὶ τὸ σῶμα, ἧ
χρῶμενος ἄν τις, εἰ μὴ τι δαιμόνιον εἴη, θαρδύαλως καὶ
ἀσφαλῶς διάγοι, ² καὶ οὐκ ἂν ἀπορήσειε τοσαύτης δαπά-
νης. οὕτω γὰρ εὐτελὴς ἦν, ³ ὥστ' οὐκ οἶδ', εἰ τις οὕτως ἂν
ὀλίγα ἐργάζοιτο, ὥστε μὴ λαμβάνειν τὰ Σωκράτει ἀρ-
κοῦντα. σίτῳ μὲν γὰρ τοσούτῳ ἐχρήτο, ὅσον ἡδέως ἤσθιε·
καὶ ἐπὶ τούτῳ οὕτως παρεσκευασμένος ⁴ ἦει, ὥστε τὴν ἐπι-
θυμίαν τοῦ σίτου ὅψον αὐτῷ εἶναι· ποτόν δὲ πᾶν ἡδὺ ἦν
αὐτῷ, διὰ τὸ μὴ πίνειν, εἰ μὴ διψῇ.

Εἰ δέ ποτε κληθεὶς ἐθελήσειεν ἐπὶ δεῖπνον ἔλθεῖν, δ
ἰ τοῖς πλείστοις ἐργωδέστατόν ἐστιν, ὥστε φυλάσασθαι τὸ
ὑπὲρ τὸν καιρὸν ἐμπίπλασθαι, τοῦτο ῥαδίως πάννυ ἐφυ-
λάττετο. τοῖς δὲ μὴ δυναμένοις τοῦτο ποιεῖν συνεβούλευε,
φυλάττεσθαι τὰ πείθοντα μὴ πεινῶντας ἐσθίειν, μηδὲ
διπνῶντας πίνειν· καὶ γὰρ τὰ λυμαινόμενα γαστέρας, καὶ
ἰ κεφαλᾶς, καὶ ψυχᾶς, ταῦτ' ἔφη εἶναι.

Οἶεσθαι δ' ἔφη ἐπισκώπτων καὶ τὴν Κίρκην ὅς ποιεῖν,
τοιούτοις πολλοῖς δειπνίζουσιν· ⁵ τὸν δὲ Οδυσσεᾶ, Ἐρμού
τε ὑποθημασύνῃ, καὶ αὐτὸν ἐγκρατῇ ὄντα, ⁶ καὶ ἀποσχό-
μενον τοῦ ὑπὲρ τὸν καιρὸν τῶν τοιούτων ἀπτεσθαι, διὰ
ἰ ταῦτα οὐδὲ γενέσθαι ὄν. Τοιαῦτα μὲν περὶ τούτων ἐπαι-
ξεν, ἅμα σπουδάζων. * * *

Κ Ε Φ. δ'

* * *

Αἴξω δὲ πρῶτον, ὃ ποτε αὐτοῦ ἤκουσα περὶ τοῦ θαιμονίου διαλεγομένου πρὸς Ἀριστόδημον τὸν Μικρὸν ἐπικαλούμενον. Καταμαθὼν γὰρ αὐτὸν οὔτε ¹ θύοντα τοῖς θεοῖς, ὅτε μαντικῇ χρώμενον, ἀλλὰ καὶ τῶν ποιούντων ταῦτα καταγελῶντα· Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Ἀριστόδημι, ² ἔστιν οὗς 5 τινες ἀνθρώπων τεθαύμακας ἐπὶ σοφία; Ἐγὼ γ', ἔφη.

Καὶ ὅς, Αἴξον ἡμῖν, ἔφη, τὰ ὀνόματα αὐτῶν. Ἐπὶ μὲν τοίνυν Ἐπῶν ποιήσει Ὅμηρον ἔγωγε μάλιστα τεθαύμακα, ἐπὶ δὲ ³ Διθυράμβῳ Μελανιππίδην, ἐπὶ δὲ Τραγωδίᾳ Σοφοκλέα, ἐπὶ δὲ Ἀνδριαντοπούᾳ Πολύκλειτον, ¹⁰ ἐπὶ δὲ Ζωγραφίᾳ Ζεῦξιν.

Πότερά σοι δοκοῦσιν οἱ ἀπεργαζόμενοι εἰδῶλα ἄφρονά τε καὶ ἀκίνητα ἀξιοθανμαστότεροι εἶναι, ἢ οἱ ζῶα ἔμφρονά τε καὶ ἐνεργά; Πολὺ, νῆ Δία, οἱ ζῶα, εἴπερ γε μὴ τύχη τινί, ἀλλὰ ὑπὸ γνώμης ταῦτα γίγνεται. ¹⁵ ⁴ Τῶν δὲ ἀτεκμάρτως ἐχόντων, οἷον ἕνεκά ἐστι, καὶ τῶν φανερώς ἐπ' ὠφελείᾳ ὄντων, πότερα τύχης καὶ πότερα γνώμης ἔργα κρίνεις; Πρέπει μὲν τὰ ἐπ' ὠφελείᾳ γιγνώμενα γνώμης εἶναι ἔργα.

⁵ Οὐκοῦν δρκεῖ σοι ὁ ἐξ ἀρχῆς ποιῶν ἀνθρώπους, ἐπ' ²⁰ ὠφελείᾳ προσθεῖναι αὐτοῖς, δι' ὧν αἰσθάνονται, ἕκαστα, ὀφθαλμοὺς μὲν, ὥσθ' ὁρᾶν τὰ ὁρατά, ὅτα δὲ, ὥστ' ἀκούειν τὰ ἀκουστά; ὁσμῶν γε μὴν, εἰ μὴ ῥῖνες προσετέθησαν, τί ἂν ἡμῖν ὄφελος ᾦν; τίς δ' ἂν αἰσθησὶς ᾦν γλυκέων,

καὶ δριμέων, καὶ πάντων τῶν διὰ στόματος ἡδέων, εἰ μὴ γλῶττα τούτων γνώμων ἐνειργάσθῃ;

Πρὸς δὲ τούτοις, ¹ οὐ δοκεῖ σοι καὶ τόδε προνοίας ἔργον δοικέναι, τὸ, ἐπεὶ ἀσθενὴς μὲν ἐστὶν ἡ ὄψις, βλεφαροῖς 5 αὐτὴν θυρᾶσαι, αἶ, ὅταν μὲν αὐτῇ χρῆσθαι τι δέῃ, ἀναπετάννυται, ἐν δὲ τῷ ὕπνῳ συγκλείεται· ὥς δ' ἂν μὴδὲ ἄνεμοι βλάπτωσιν, ἡθμὸν βλεφαρίδας ἐμφῦσαι, ὀφρύσι τε ἀπογειῶσαι τὰ ὑπὲρ τῶν ὀμμάτων, ὥς μὴδ' ὁ ἐκ τῆς κεφαλῆς ἰδρὼς κακουργῇ; τὸ δὲ τὴν ἀκοὴν δέ- 10 χεσθαι μὲν πάσας φωνὰς, ἐμπίπλασθαι δὲ μήποτε· ² καὶ τοὺς μὲν πρόσθεν ὀδόντας πᾶσι ζώοις οἴους τέμνειν εἶναι, τοὺς δὲ γομφίους οἴους παρὰ τούτων δεξαμένους λεαίνειν καὶ στόμα μὲν, δι' οὗ, ὧν ἐπιθυμεῖ τὰ ζῶα, εἰσπέμπεται, πλησίον ὀφθαλμῶν καὶ ῥινῶν καταθεῖναι· ³ ἐπεὶ δὲ τὰ 15 ἀποχωροῦντα δυσχερῇ, ἀποστρέψαι τοὺς τούτων ὀχετοὺς, καὶ ἀπενεγκεῖν, ⁴ ἢ δυνατόν προσωτάτω, ἀπὸ τῶν αἰσθήσεων ταῦτα οὕτω προνοητικῶς πεπραγμένα, ἀπορεῖς, πό- τερα τύχης ἢ γνώμης ἔργα ἐστίν;

Ὁὐ μὰ τὸν Δί', ἔφη, ἀλλ' οὕτω γε σκοπουμένῳ πάννυ 20 ἔοικε ταῦτα σοφοῦ τινος δημιουργοῦ καὶ φιλοζώου τεχνήματι. ⁵ Τὸ δὲ ἐμφῦσαι μὲν ἔρωτα τῆς τεκνοποιίας, ἐμφῦσαι δὲ ταῖς γειναμέναις ἔρωτα τοῦ ἐκτρέφειν, τοῖς δὲ τραφεῖσι μέγιστον μὲν πόθον τοῦ ζῆν, μέγιστον δὲ φό- 25 βον τοῦ θανάτου; ⁶ Ἀμέλει καὶ ταῦτα ἔοικε μηχανήμασί τινος ζῶα εἶναι βουλευσαμένον.

Σὺ δὲ σαυτὸν φρόνιμόν τι δοκεῖς ἔχειν;—ἄλλοθι δὲ οὐδαμοῦ οὐδὲν οἶε φρόνιμον εἶναι;—νοῦν δὲ μόνον ἄρα οὐδαμοῦ ὄντα σὲ εὐτυχῶς πως δοκεῖς συναρπάσαι; Καὶ 30 τὰδε τὰ ὑπερμεγέθη καὶ πληθὺς ἄπειρα δι' ἀφροσύνην τινὰ οὕτως οἶε εὐτάκτως ἔχειν;

⁷ Μὰ Δί', οὐ γὰρ ὁρῶ τοὺς κυρίους, ὥσπερ τῶν ἐνθάδε γιγνομένων τοὺς δημιουργούς. ⁸ Οὐδὲ γὰρ τὴν σεαυτοῦ

σύ γε ψυχὴν ὀρεῖς, ἢ τοῦ σώματος κυρία ἐστίν· ὥστε, κατὰ γε τοῦτο, ἔξεστί σοι λέγειν, ὅτι οὐδὲν γνῶμη, ἀλλὰ τύχη πάντα πράττεις.

Καὶ ὁ Ἀριστόδημος, Οὗτοι, ἔφη, ἐγὼ, ὦ Σώκρατες, ὑπερορῶ τὸ δαιμόνιον, ἀλλ' ἐκείνο μεγαλοπρεπέστερον ⁵ ἡγοῦμαι, ἢ ὡς τῆς ἐμῆς θεραπείας προσδεῖσθαι. ¹ Οὐκᾶν, ἔφη, ὅσα μεγαλοπρεπέστερον ἀξιοῖ σε θεραπεύειν, τοσούτῳ μᾶλλον τιμητέον αὐτό.

Εὐ ἴσθι, ἔφη, ὅτι, εἰ νομίζοιμι θεοὺς ἀνθρώπων τι φροντίζειν, ἐκ αὐτῶν ² ἀμελοῖν αὐτῶν. Ἐπειτ' ἐκ οἷε φροντίζειν, ¹⁰ οἱ πρῶτον μὲν μόνον τῶν ζώων ἀνθρωπον ὀρθὸν ἀνέστησαν, (ἢ δὲ ὀρθότης καὶ προορᾶν πλεῖον ποιεῖ δύνασθαι, καὶ τὰ ὑπερθεῖν μᾶλλον θεᾶσθαι, καὶ ἥττον κακοπαθεῖν,) καὶ ὄψιν, καὶ ἀκοήν, καὶ στόμα ἐνεποίησαν; ἔπειτα τοῖς μὲν ἄλλοις ἐρπετοῖς πόδας ἔδωκαν, οἱ τὸ πορεύεσθαι μόνον ¹⁵ παρέχουσιν· ἀνθρώπῳ δὲ καὶ χεῖρας προσέθεσαν, αἱ τὰ πλεῖστα, οἷς εὐδαιμονέστεροι ἐκείνων ἐσμέν, ἐξεργάζονται;

Καὶ μὴν γλωττίαν γε πάντων τῶν ζώων ἐχόντων, μόνην τὴν τῶν ἀνθρώπων ἐποίησαν ³ οἶαν, ἄλλοτε ἀλλαχῇ ²⁰ ψαύουσιν τοῦ στόματος, ἀρθροῦν τε τὴν φωνήν, καὶ σημαίνειν πάντα ἀλλήλοις, ἃ βουλόμεθα. * * *

Οὐ τοίνυν μόνον ἤρκεσε τῷ θεῷ τοῦ σώματος ἐπιμεληθῆναι, ἀλλ' (ὅπερ μέγιστόν ἐστι) καὶ τὴν ψυχὴν κρατίστην τῷ ἀνθρώπῳ ἐνέφυσε. Τίνος γὰρ ἄλλου ζώου ψυχὴ πρῶ- ²⁵ τα μὲν θεῶν, τῶν τὰ μέγιστα καὶ κάλλιστα συνταξάντων, ἡσθεται, ὅτι εἰσί; τί δὲ φύλον ἄλλο, ἢ ἀνθρωποι, θεοὺς θεραπεύουσι; ποία δὲ ψυχὴ τῆς ἀνθρωπίνης ἱκανωτέρα προφυλάττεσθαι ἢ λιμὸν, ἢ δίψος, ἢ ψύχη, ἢ θάλη, ἢ νόσοις ἐπικουρῆσαι, ἢ ῥώμην ἀσκῆσαι, ἢ (τὰ) ³⁰ πρὸς μάθησιν ἐκπονῆσαι, ἢ ὅσα αὐτὴ ἀκούσῃ, ἢ ἰδῇ, ἢ μάθῃ, ἱκανωτέρα ἐστὶ διαμεμνηῖσθαι;

Οὐ γὰρ πάνν σοι κατὰδῆλον, ὅτι παρὰ τὰ ἄλλα ζῶα, ὥσπερ θεοὶ, ἄνθρωποι βιοτεύουσι, φύσει καὶ τῷ σώματι καὶ τῇ ψυχῇ κρατιστεύοντες; οὔτε γὰρ βοὸς ἂν ἔχων σῶμα, ἀνθρώπου δὲ γνώμην, ἠδύνατ' ἂν πράττειν, ἃ ἐβούλετο·
 5 οὔθ' ὅσα χεῖρας ἔχει, ἄφρονα δ' ἐς, πλέον οὐδὲν ἔχει. Σὺ δὲ ἀμφοτέρων τῶν πλείστου ἀξίων τετυχηκώς, οὐκ οἶε σοῦ θεοὺς ἐπιμελεῖσθαι; * * *

¹ Ω γὰρ, ἔφη, κατὰμαθε, ὅτι καὶ ὁ σὸς νοῦς ἐνῶν, τὸ σὸν σῶμα, ὅπως βούλεται, μεταχειρίζεται. Οἶσθαι οὖν
 10 χρεῖ, καὶ τὴν ἐν (τῷ) παντὶ φρόνησιν τὰ πάντα, ὅπως ἂν αὐτῇ ἠδὺ ᾗ, οὕτω τίθεσθαι· καὶ μὴ, τὸ σὸν μὲν ὄμμα δύνασθαι ἐπὶ πολλὰ στάδια ἐξικνεῖσθαι, τὸν δὲ τοῦ θεοῦ ὀφθαλμὸν ἀδύνατον εἶναι ἅμα πάντα ὁρᾶν· μὴδὲ, τὴν σὴν μὲν ψυχὴν καὶ περὶ τῶν ἐνθάδε, καὶ περὶ τῶν ἐν
 15 Αἰγύπτῳ καὶ ἐν Σικελίᾳ δύνασθαι φροντίζειν, τὴν δὲ τοῦ θεοῦ φρόνησιν μὴ ἱκανὴν εἶναι ἅμα πάντων ἐπιμελεῖσθαι.

Ἦν μέντοι, ὥσπερ ἀνθρώπους θεραπεύων γιγνώσκεις τοὺς ἀντιθεραπεύειν ἐθέλοντας, καὶ χαριζόμενος τοὺς ἀντιχαριζομένους, καὶ συμβουλευόμενος καταμανθάνεις τοὺς φρονίμους, οὕτω καὶ τῶν θεῶν πείραν λαμβάνης θεραπεύων,—γνώσῃ τὸ θεῖον, ὅτι τοσοῦτον καὶ τοιοῦτόν ἐστιν, ὥσθ' ἅμα πάντα ὁρᾶν, καὶ πάντα ἀκούειν, καὶ πανταχοῦ παρῆναι, ² καὶ ἅμα πάντων ἐπιμελεῖσθαι ἀν-
 25 τοὺς.

³ Ἐμοὶ μὲν οὖν, ταῦτα λέγων, οὐ μόνον τοὺς συνόντας ἐδόκει ποιεῖν, ὅποτε ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ὁρῶντο, ἀπέχεσθαι τῶν ἀνοσίων τε καὶ ἀδίκων καὶ αἰσχρῶν, ἀλλὰ καὶ ὅποτε ἐν ἐρημίᾳ εἶεν· ἐπεὶπερ ἡγήσαιντο μὴδὲν ἂν ποτε, ὧν
 10 πράττειεν, θεοὺς διαλαθεῖν.

νῆς, ἀλλ', ἥπερ ¹ οἱ θεοὶ διέθεσαν, τὰ ὄντα διηγήσομαι
μετ' ἀληθείας.

Τῶν γάρ ὄντων ἀγαθῶν καὶ καλῶν οὐδὲν ἄνευ πόνου καὶ
ἐπιμελείας θεοὶ διδῶσιν ἀνθρώποις· ἀλλ', εἴτε τοὺς θεοὺς
² ἔλεως εἶναί σοι βούλει, θεραπευτέον τοὺς θεοὺς· εἴτε ὑπὸ 5
φίλων ἐθέλεις ἀγαπᾶσθαι, τοὺς φίλους εὐεργετητέον· εἴτε
ὑπὸ τινος πόλεως ἐπιθυμεῖς τιμᾶσθαι, τὴν πόλιν ὠφε-
λητέον· εἴτε ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος πάσης ἀξιοῖς ἐπ' ἀρετῇ
θαυμάζεσθαι, τὴν Ἑλλάδα πειρατέον εὖ ποιεῖν· εἴτε
τὴν γῆν φέρειν σοι βούλει κάρπους ἀφθόνους, τὴν γῆν θε- 10
ραπευτέον· εἴτε ἀπὸ βοσκημάτων οἶει δεῖν πλουτίζεσθαι,
τῶν βοσκημάτων ἐπιμελητέον· εἴτε διὰ πολέμου ὀρμῆς
αὔξεσθαι, καὶ βούλει δύνασθαι τοὺς τε φίλους ἐλευθεροῦν,
καὶ τοὺς ἐχθροὺς χειροῦσθαι, τὰς πολεμικὰς τέχνας αὐτὰς
τε παρὰ τῶν ἐπισταμένων μαθητέον, καὶ ὅπως αὐταῖς δεῖ 15
χρηῖσθαι ἀσκητέον· εἰ δὲ καὶ τῷ σώματι βούλει δυνατὸς
εἶναι, τῇ γνώμῃ ὑπηρετεῖν ἐθιστέον τὸ σῶμα, καὶ γυμ-
ναστέον σὺν πόνοις καὶ ἰδρώτι.

Καὶ ἡ Κακία ὑπολαβοῦσα εἶπεν, (ὥς φησι Πρόδι-
κος·) Ἐννοεῖς, ὦ Ἡράκλεις, ὥς χαλεπήν καὶ μακράν 20
ὁδὸν ἐπὶ τὰς εὐφροσύνας ἡ γυνή σοι αὕτη διηγεῖται;
ἐγὼ δὲ ῥαδίαν καὶ βραχεῖαν ὁδὸν ἐπὶ τὴν εὐδαιμονίαν
ἄξω σε.

Καὶ ἡ Ἀρετὴ εἶπεν· Ω τλήμον, τί δὲ σὺ ἀγαθὸν ἔχεις;
ἢ τί ἥδὺ οἶσθα, μηδὲν τούτων ἔνεκα πράττειν ἐθέλουσα; 25
ἥτις οὐδὲ τὴν τῶν ἡδέων ἐπιθυμίαν ἀναμένεις, ἀλλὰ πρὶν
ἐπιθυμῆσαι, πάντων ἐμπίπλασαι· ³ πρὶν μὲν πεινῆν, ἐσ-
θίωσα, πρὶν δὲ διψῆν, πίνουσα· καὶ ἵνα μὲν ἡδέως φάγῃς,
ὀψοποιούς μηχανώμενη· ἵνα δὲ ἡδέως πίνῃς, οἴνους τε πο-
λυτελεῖς παρασκευάζῃ, ⁴ καὶ τῷ θέρους χιόνα περιθέουσα 30
ζητεῖς· ἵνα δὲ καθυπνώσῃς ἡδέως, οὐ μόνον τὰς στρωμνάς

μαλακάς, ἀλλὰ καὶ τὰς κλῖνας, καὶ ¹ τὰ ὑπόδαθρα ταῖς κλῖναις παρασκευάζῃ· οὐ γὰρ διὰ τὸ πονεῖν, ἀλλὰ διὰ τὸ μηδὲν ἔχειν, ὃ τι ποιῇς, ὕπνου ἐπιθυμεῖς. Τὰ δ' ἀφροδίσια πρὸ τοῦ δεῖσθαι ἀναγκάζεις, πάντα μηχανωμένη, 5 καὶ γυναιξὶ τοῖς ἀνδράσι χρωμένη. Οὕτω γὰρ παιδεύεις τοὺς σαυτῆς φίλους, τῆς μὲν νυκτὸς ὑβρίζουσα, τῆς δὲ ἡμέρας τὸ χρησιμώτατον κατακοιμίζουσα.

Ἀθάνατος δὲ οὕσα, ἐκ θεῶν μὲν ἀπέρριψαι, ὑπὸ δὲ ἀνθρώπων ἀγαθῶν ἀτιμάζῃ. τοῦ δὲ πάντων ἡδίστου ἀκέρ- 10 ματος, ἐπαίνου σεαυτῆς, ἀνήκοος εἶ, καὶ τοῦ πάντων ἡδίστου θεάματος ἀθέατος· οὐδὲν γὰρ πώποτε σαυτῆς ἔργον καλὸν τεθέασαι. Τίς δ' ἂν σοι λεγούσῃ τι ² πιστεύσεις; τίς δ' ἂν δεομένη τινὸς ἐπαρκέσειεν; ἢ τίς ἂν εὖ φρονῶν ³ τοῦ σοῦ θιάσου τολμήσειεν εἶναι; οἷ, νέοι μὲν ὄντες, τοῖς 15 σώμασιν ἀδύνατοί εἰσι, πρεσβύτεροι δὲ γενόμενοι, ταῖς ψυχαῖς ἀνόητοι· ἀπόνως μὲν λιπαροὶ διὰ νεότητος τρεφόμενοι, ἐπιπόνως δὲ ἀνχημροὶ διὰ γῆρας περῶντες· τοῖς μὲν πεπραγμένοις αἰσχννόμενοι, τοῖς δὲ πραττομένοις βαρυνόμενοι· τὰ μὲν ἡδέα ἐν τῇ νεότητι διαδραμόντες, τὰ δὲ 20 χαλεπὰ εἰς τὸ γῆρας ἀποθέμενοι.

Ἐγὼ δὲ σύνειμι μὲν θεοῖς, σύνειμι δὲ ἀνθρώποις τοῖς ἀγαθοῖς· ἔργον δὲ καλὸν οὔτε θεῖον οὔτε ἀνθρώπινον χωρὶς ἐμῆ γίνεται. Τιμῶμαι δὲ μάλιστα πάντων καὶ παρὰ θεοῖς, καὶ παρὰ ἀνθρώποις, οἷς προσήκει· ἀγαπητὴ μὲν 25 συνεργὸς τεχνίταις, πιστὴ δὲ φύλαξ οἰκῶν δεσπόταις, εὐμενὴς δὲ παραστάτις οἰκέταις, ἀγαθὴ δὲ συλλήπτρια τῶν ἐν εἰρήνῃ πόνων, βεβαία δὲ τῶν ἐν πολέμῳ σύμμαχος ἔργων, ἀρίστη δὲ φιλίας κοινωνός.

Ἐστὶ δὲ τοῖς μὲν ἐμοῖς φίλοις ἡδεῖα μὲν καὶ ἀπράγμων 30 σίτων καὶ ποτῶν ἀπόλαυσις· ἀνέχονται γὰρ, ἕως ἂν ἐπιθυ-

μήσῳσιν αὐτῶν. Ἔπνος δὲ αὐτοῖς πάρεστιν ἡδίων, ἢ τοῖς ἀμόχθαις· καὶ ἔτε ἀπολιπόντες αὐτὸν ἄχθονται, ἔτε διὰ τὸν¹ μεθιᾷσι τὰ θέοντα πράττειν. Καὶ οἱ μὲν νέοι τοῖς τῶν πρεσβυτέρων ἐπαίνοις χαίρουσιν, οἱ δὲ γεραίτεροι ταῖς τῶν νέων τιμαῖς ἀγάλλονται. καὶ ἡδέως μὲν τῶν παλαιῶν⁵ πρόξεων μέμνηνται, εὖ δὲ τὰς παρέσας ἡδονταὶ πράττοντες, δι' ἐμὲ φίλοι μὲν θεοῖς ὄντες, ἀγαπητοὶ δὲ φίλοις, τίμοι δὲ πατρίσιν. Ὅταν δ' ἔλθῃ² τὸ πεπρωμένον τέλος, οὐ μετὰ λήθης ἄτιμοι κεῖνται, ἀλλὰ μετὰ μνήμης³ τὸν αἰ χρόνον ὑμνούμενοι θάλλουσι.—Τοιαῦτά σοι, ὦ παῖ το-¹⁰ κέων ἀγαθῶν Ἡράκλεις, ἔξεστι διαπονησαμένῳ, τὴν μακαριστοτάτην εὐδαιμονίαν κεκτῆσθαι. * * *

* * *

Κ Ε Φ. δ'.

Ἦκουσα δὲ ποτε αὐτοῦ καὶ περὶ φίλων διαλεγόμενον, ἐξ ὧν ἔμοιγε ἐδόκει μάλιστ' ἂν τις ὠφελεῖσθαι πρὸς φίλων κτησίῳ τε καὶ χρείαν. ⁴Τοῦτο μὲν γὰρ δὴ πολλῶν ἔφη¹⁵ ἀκούειν, ὥς πάντων κτημάτων κράτιστον ἂν εἴη φίλος σαφῆς καὶ ἀγαθός· ἐπιμελουμένους δὲ παντὸς μᾶλλον ὁρᾷν ἔφη τοὺς πολλοὺς, ἢ φίλων κτήσεως.

Καὶ γὰρ οἰκίας, καὶ ἀγροὺς, καὶ ἀνδράποδα, καὶ βοσκήματα, καὶ σκευὴ κτωμένους τε ἐπιμελῶς ὁρᾷν ἔφη, καὶ τὰ²⁰ ὅντα σώζειν· πειρωμένους φίλον δὲ, (ὃ μέγιστον ἀγαθὸν εἶναί φασιν,) ὁρᾷν ἔφη τοὺς πολλοὺς ἔτε, ὅπως κτήσωνται, φροντίζοντας, αὐτε, ⁵ὅπως οἷόν τε, ξαντοῖς σώζοντας.

Ἀλλὰ καὶ, καμνόντων φίλων τε καὶ οἰκετῶν, ὁρᾷν τινας ἔφη τοῖς μὲν οἰκέταις καὶ ἱατροῦς εἰσάγοντας, καὶ τὰλλα²⁵

πρὸς ὄρεταιν ἐπιμελῶς παρασκευάζοντας, τῶν δὲ φίλων
ἀλιγοῦσινται ἀποθανόντων τε ἀμφοτέρων, ἐπὶ μὲν τοῖς
οἰκέταις ἀχθομένους καὶ ζημίαν ἵγουμένους, ἐπὶ δὲ τοῖς
φίλοις οὐδὲν οἰομένους ἐλαττοῦσθαι· καὶ τῶν μὲν ἄλλων
5 κτημάτων οὐδὲν ἑώντας ἀθεράπευτον, οὐδ' ἀνεπίσκεπτον,
τῶν δὲ φίλων ἐπιμελείας δεσμένων ἀμελοῦντας.

Ἐτι δὲ πρὸς τούτοις, ὁρῶν ἔφη τοὺς πολλοὺς τῶν μὲν
ἄλλων κτημάτων, καὶ πάνυ πολλῶν αὐτοῖς ὄντων, ¹ τὸ
πλήθος εἰδὼτας· τῶν δὲ φίλων ὀλίγων ὄντων οὐ μόνον τὸ
10 πλήθος ἀγνοοῦντας, ἀλλὰ καὶ τοῖς πυνθανομένοις τοῦτο
καταλέγειν ἐγχειρήσαντας, οὐς ἐν τοῖς φίλοις ἔθεσαν,
² πάλιν τούτους ἀνατίθεσθαι· τοσοῦτον αὐτοὺς τῶν φίλων
φροντίζειν.

Καίτοι πρὸς ποῖον κτῆμα τῶν ἄλλων παραβαλλόμενος
15 φίλος ἀγαθός, οὐκ ἂν πολλῷ κρείττων φανείη; ποῖος γάρ
ἵππος, ἢ ποῖον ζεύγος οὕτω χρήσιμον, ὥσπερ ὁ χρησιὸς
φίλος; ποῖον δὲ ἀνδράποδον οὕτως εὖνοιν καὶ παραμύ-
τιμον; ἢ ποῖον ἄλλο κτῆμα οὕτω πάγκαρπον;

Ὁ γὰρ ἀγαθὸς φίλος ἑαυτὸν τάττει πρὸς πᾶν τὸ ἐλ-
20 λείπον τῷ φίλῳ, καὶ τῆς τῶν ἰδίων κατασκευῆς, καὶ τῶν
κοινῶν πράξεων. καὶ ἂν τέ τινα εὖ ποιῆσαι δέη, συνεπι-
χῆτες ἂν τέ τις φόβος ταράττη, συμβοηθεῖ, ³ τὰ μὲν συνα-
καλίσκων, τὰ δὲ συμπράττων, καὶ τὰ μὲν συμπεύθων, τὰ
δὲ βιαζόμενος· καὶ εὖ μὲν πράττοντας πλεῖστα εὐφραίνειν,
15 ⁴ σφαλλομένους δὲ πλεῖστα ἐπανορθῶν.

Ἄ δὲ αἱ τε χεῖρες ἐκάστῳ ὑπηρετοῦσι, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ
προσρᾶσι, καὶ τὰ ὅσα προακούουσι, καὶ οἱ πόδες διανύ-
τουσι, ⁵ τούτων φίλος εὐεργετῶν οὐδενὸς λείπεται. Πολ-
λάκις δὲ, ἢ πρὸ αὐτοῦ τις ἢ ⁶ οὐκ ἐξειργάσατο, ἢ οὐκ εἶδεν,
0 ἢ οὐκ ἤκουσεν, ἢ οὐ διήνυσε, ταῦτα ὁ φίλος πρὸς τοὺς
φίλους ἐξήρχεσεν. Ἀλλ' ὅμως ἐνιοὶ δένδρα μὲν πειρῶνται

θεραπεύειν τοῦ καρποῦ ἔνεκεν τοῦ δὲ παμφορωτάτου κτήματος, ὃ καλεῖται φίλος, ἀργῶς καὶ ἀνειμένως οἱ πλείστοι ἐπιμέλονται.

• • •

Κ Ε Φ. 5.

¹ Ἐδόκει δέ μοι καὶ εἰς τὸ δοκιμάζειν φίλους, ὁποίους ἄξιον κτᾶσθαι, φρενοῦν, τοιάδε λέγων· Εἰπέ μοι, ἔφη, ὃ Κριτόβουλε, εἰ δεοίμεθα φίλου ἀγαθοῦ, ² πῶς ἂν ἐπιχειροίμεν σκοπεῖν; ἄρα πρῶτον μὲν ζητητέον, ³ ὅστις ἀρχηγαστρός τε, καὶ φιλοποσίας, καὶ λαγνείας, καὶ ὕπνου, καὶ ἀργίας; ὃ γὰρ ὑπὸ τούτων κρατούμενος οὔτ' αὐτὸς ἑαυτῷ δύναται ἂν, οὔτε φίλῳ, τὰ δέοντα πράττειν. *Μὰ ἰ Δί'* οὐ δῆτα, ἔφη. ⁴ Οὐκοῦν τοῦ μὲν ὑπὸ τούτων ἀρχομένου ἀφεκτέον δοκεῖ σοι εἶναι; Πάννυ μὲν οὖν, ἔφη.

⁵ Τί γάρ; ἔφη, ὅστις, δαπανηρὸς ὢν, μὴ αὐτάρκης ἐστίν, ἀλλ' αἰὲ τῶν πλησίον δεῖται, καὶ λαμβάνων μὲν, μὴ δύναται ἀποδιδόναι, μὴ λαμβάνων δὲ, τὸν μὴ διδόντα *1!* μισεῖ· οὐ δοκεῖ σοι καὶ οὗτος χαλεπὸς φίλος εἶναι; Πάννυ, ἔφη. Οὐκοῦν ἀφεκτέον καὶ τούτου; *Α*φεκτέον μέντοι, ἔφη.

Τί γάρ; ὅστις χρηματίζεσθαι μὲν δύναται, πολλῶν δὲ χρημάτων ἐπιθυμεῖ, καὶ διὰ τοῦτο δυσξύνβολός ἐστι, καὶ *2!* λαμβάνων μὲν ἡδεται, ἀποδιδόναι δὲ οὐ βούλεται; *Ε*μοὶ μὲν δοκεῖ, ἔφη, ὅτις ἐτι πονηρότερος ἐκείνῳ εἶναι. ⁶ Τί δέ; ὅστις, διὰ τὸν ἔρωτα τοῦ χρηματίζεσθαι, μὴδὲ πρὸς ἓν ἄλλο σχολὴν ποιεῖται, ἢ ὁπόθεν αὐτὸς κερδανεῖ; ⁷ *Α*φεκτέον

καὶ τούτου, ὥς ἐμοὶ δοκεῖ ἀνωφελὲς γὰρ ἂν εἴη τῷ χρω-
μένῳ.

Τί δέ; ὅστις στασιώδης τέ ἐστι, καὶ θέλων πολλοὺς
τοῖς φίλοις ἐχθροὺς παρέχειν; Φευκτέον, νῆ Δία, καὶ τοῦ-
5 τον. Εἰ δέ τις τούτων μὲν τῶν κακῶν μηδὲν ἔχει, ¹ εὖ δὲ
πάσχων ἀνέχεται, μηδὲν φροντίζων τοῦ ἀντενεργεῖν;
² Ἀνωφελὲς ἂν εἴη καὶ οὗτος. Ἀλλὰ παῖον, ὦ Σώκρατες,
ἐπιχειρήσομεν ³ φίλον ποιῆσθαι;

Οἶμαι μὲν, ὅς, τὰναντία τούτων, ἐγκρατὴς μὲν ἐστι
10 τῶν διὰ τοῦ σώματος ἡδονῶν, εὖορκος δὲ καὶ εὐξύμβα-
λος ⁴ ὧν τυγχάνει, καὶ ⁵ φιλόνομος πρὸς τὸ μὴ ἐλλεί-
πεισθαι εὖ ποιῶν τοὺς ἐνεργετοῦντας ἑαυτὸν, ὥστε λυσι-
τελεῖν τοῖς χρωμένοις.

Πῶς οὖν ἂν ταῦτα δοκιμάσαιμεν, ὦ Σώκρατες, πρὸ
15 τοῦ χρῆσθαι; Τοὺς μὲν ἀνδριαντοποιοὺς, ἔφη, δοκιμάζο-
μεν, οὐ τοῖς λόγοις αὐτῶν τεκμαιρόμενοι, ἀλλ' ὃν ἂν
ὀρῶμεν τοὺς πρόσθεν ἀνδριάντας καλῶς εἰργασμένον, τού-
τῳ πιστεύομεν καὶ τοὺς λοιποὺς εὖ ποιῆσειν.

Καὶ ἄνδρα δὴ λέγεις, ἔφη, ὅς ἂν τοὺς φίλους τοὺς
20 πρόσθεν εὖ ποιῶν φαίνεται, δηλὸν εἶναι καὶ ⁶ τοὺς ὑστέρας
ἐνεργετήσοντα. Καὶ γὰρ ἵπποις, ἔφη, ὃν ἂν τοῖς πρόσθεν
ὀρῶ καλῶς χρώμενον, τοῦτον καὶ ἄλλοις οἶμαι καλῶς
χρήσεσθαι. * * *

—Οταν—, ὦ Κριτόβουλε, φίλος τινὶ βούλῃ γε-
5 νέσθαι, ἐάσεις με ⁷ κατεῖπεῖν σου πρὸς αὐτὸν, ὅτι ἄγα-
σαί τε αὐτοῦ, καὶ ἐπιθυμεῖς φίλος αὐτοῦ εἶναι; Κατηγό-
ρει, ἔφη ὁ Κριτόβουλος· οὐδένα γὰρ οἶδα μισοῦντα τοὺς
ἐπαινοῦντας.

⁸ Ἐὰν δέ σου προσκατηγορήσω, ἔφη, ὅτι διὰ τὸ ⁹ ἄγα-
10 σθαι αὐτοῦ καὶ εὐνοϊκῶς ἔχεις πρὸς αὐτὸν, ¹⁰ ἄρα μὴ
διαβάλλεσθαι δόξεις ὑπ' ἐμοῦ; Ἀλλὰ καὶ αὐτῷ μοι,

σύ γε ψυχὴν ὀρέῃς, ἢ τοῦ σώματος κυρία ἐστίν ὥστε, κατὰ γε τοῦτο, ἔξεστί σοι λέγειν, ὅτι οὐδὲν γνῶμη, ἀλλὰ τέχνη πάντα πράττεις.

Καὶ ὁ Ἀριστοδόδημος, Οὗτοι, ἔφη, ἐγὼ, ὦ Σόκρατες, ὑπερορῶ τὸ δαιμόνιον, ἀλλ' ἐκεῖνο μεγαλοπρεπέστερον ἢ ἡγοῦμαι, ἢ ὥς τῆς ἐμῆς θεραπείας προσδεῖσθαι. ¹ Οὐκᾶν, ἔφη, ὅσα μεγαλοπρεπέστεραν ἀξιοῖ σε θεραπεύειν, τοσούτῃ μᾶλλον τιμητέον αὐτό.

Εὐ ἴσθι, ἔφη, ὅτι, εἰ νομίζοιμι θεοὺς ἀνθρώπων τι φροντίζειν, ἐκ αὐτῶν ² ἀμελοῖην αὐτῶν. Ἐπειτ' ἐκ οἷοι φροντίζειν, οἱ πρῶτον μὲν μόνον τῶν ζώων ἀνθρώπον ὀρθὸν ἀνέστησαν, (ἢ δὲ ὀρθότης καὶ προορᾶν πλεῖον ποιεῖ δύνασθαι, καὶ τὰ ὑπερθεῖν μᾶλλον θεᾶσθαι, καὶ ἦττον κακοπαθεῖν,) καὶ ὄψιν, καὶ ἀκοήν, καὶ στόμα ἐνεποίησαν; ἔπειτα τοῖς μὲν ἄλλοις ἐρπετοῖς πόδας ἔδωκαν, οἱ τὸ πορεύεσθαι μόνον παρέχουσιν· ἀνθρώπῳ δὲ καὶ χεῖρας προσέθεσαν, αἱ τὰ πλεῖστα, οἷς εὐδαιμονέστεροι ἐκείνων ἐσμέν, ἐξεργάζονται;

Καὶ μὴν γλωττάν γε πάντων τῶν ζώων ἐχόντων, μόνην τὴν τῶν ἀνθρώπων ἐποίησαν ³ οἶαν, ἄλλοτε ἀλλαχῇ ψαύουσαν τοῦ στόματος, ἀρθροῦν τε τὴν φωνήν, καὶ σημαίνειν πάντα ἀλλήλοις, ἃ βουλόμεθα. * * *

Οὐ τοίνυν μόνον ἤρκεσε τῷ θεῷ τοῦ σώματος ἐπιμεληθῆναι, ἀλλ' (ὅπερ μέγιστόν ἐστι) καὶ τὴν ψυχὴν κρατίστην τῷ ἀνθρώπῳ ἐνέφυσε. Τίνος γὰρ ἄλλου ζώου ψυχὴ πρῶτα μὲν θεῶν, τῶν τὰ μέγιστα καὶ κάλλιστα συνταξάντων, ἦσθηται, ὅτι εἰσί; τί δὲ φύλον ἄλλο, ἢ ἄνθρωποι, θεοὺς θεραπεύουσιν; ποία δὲ ψυχὴ τῆς ἀνθρωπίνης ἱκανωτέρα προφυλάττεσθαι ἢ λιμὸν, ἢ δίψος, ἢ ψύχην, ἢ θάλαπην, ἢ νόσοις ἐπικουρῆσαι, ἢ ῥώμην ἀσκήσαι, ἢ (τὰ) πρὸς μάθησιν ἐκπονήσαι, ἢ ὅσα αὐτὸς ἀκούσῃ, ἢ ἴδῃ, ἢ μάθῃ, ἱκανωτέρα ἐστὶ διαμεμνησθαι;

Οὐ γὰρ πάνυ σοι κατάδηλον, ὅτι παρὰ τὰ ἄλλα ζῶα, ὥσπερ θεοὶ, ἄνθρωποι βιοτεύουσι, φύσει καὶ τῷ σώματι καὶ τῇ ψυχῇ κρατιστεύοντες; οὔτε γὰρ βοὸς ἂν ἔχων σῶμα, ἀνθρώπου δὲ γνώμην, ἡδύνατ' ἂν πράττειν, ἃ ἐβούλετο· οὐθ' ὅσα χεῖρας ἔχει, ἄφρονα δ' ἐστὶ, πλεον οὐδὲν ἔχει. Σὺ δὲ ἀμφοτέρων τῶν πλείστου ἀξίων τετυχηκώς, οὐκ οἶει σοῦ θεοὺς ἐπιμελεῖσθαι; * * *

¹ Ω γὰρ, ἔφη, κατάμαθε, ὅτι καὶ ὁ σὸς νοῦς ἐνὼν, τὸ σὸν σῶμα, ὅπως βούλεται, μεταχειρίζεται. Οἶεσθαι οὖν **10** χρῆ, καὶ τὴν ἐν (τῷ) παντὶ φρόνησιν τὰ πάντα, ὅπως ἂν αὐτῇ ἡδὺ ᾖ, οὕτω τίθεσθαι καὶ μὴ, τὸ σὸν μὲν ὄμμα δύνασθαι ἐπὶ πολλὰ στάδια ἐξικνεῖσθαι, τὸν δὲ τοῦ θεοῦ ὀφθαλμὸν ἀδύνατον εἶναι ἅμα πάντα ὁρᾶν μηδὲ, τὴν σὴν μὲν ψυχὴν καὶ περὶ τῶν ἐνθάδε, καὶ περὶ τῶν ἐν **5** Αἰγύπτῳ καὶ ἐν Σικελίᾳ δύνασθαι φροντίζειν, τὴν δὲ τοῦ θεοῦ φρόνησιν μὴ ἱκανὴν εἶναι ἅμα πάντων ἐπιμελεῖσθαι.

Ἦν μέντοι, ὥσπερ ἀνθρώπους θεραπεύων γιγνώσκεις τοὺς ἀντιθεραπεύειν ἐθέλοντας, καὶ χαριζόμενος τοὺς ἀντιχαριζομένους, καὶ συμβουλευόμενος καταμανθάνεις τοὺς φρονίμους, οὕτω καὶ τῶν θεῶν πείραν λαμβάνης θεραπείων,—γνώσῃ τὸ θεῖον, ὅτι τοσοῦτον καὶ τοιοῦτόν ἐστιν, ὥσθ' ἅμα πάντα ὁρᾶν, καὶ πάντα ἀκούειν, καὶ πανταχοῦ παρεῖναι, ² καὶ ἅμα πάντων ἐπιμελεῖσθαι αὐ- **5** τοὺς.

³ Ἐμοὶ μὲν οὖν, ταῦτα λέγων, εὐὶ μόνον τοὺς συνόντας ἐδόκει ποιεῖν, ὅποτε ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ὁρῶντο, ἀπέχεσθαι τῶν ἀνοσίων τε καὶ ἀδίκων καὶ αἰσχυρῶν, ἀλλὰ καὶ ὅποτε ἐν ἐρημίᾳ εἶεν· ἐπείπερ ἡγήσαιντο μηδὲν ἂν ποτε, ὃν **Ο** πράττειεν, θεοὺς διαλαθεῖν.

θεραπεύειν τοῦ καρποῦ ἕνεκεν τοῦ δὲ παμφορωτάτου κτήματος, ὃ καλεῖται φίλος, ἀργῶς καὶ ἀνειμένως οἱ πλείστοι ἐπιμέλονται.

• • •

Κ Ε Φ. 5.

¹ Ἐδόκει δέ μοι καὶ εἰς τὸ δοκιμάζειν φίλους, ὁποίους ἄξιον κτᾶσθαι, φρενοῦν, τοιάδε λέγων· Εἰπέ μοι, ἔφη, ὃ 5
Κριτόδουλε, εἰ δεοίμεθα φίλου ἀγαθοῦ, ² πῶς ἂν ἐπιχειροῖημεν σκοπεῖν; ἄρα πρῶτον μὲν ζητητέον, ³ ὅστις ἀρχηγαστρός τε, καὶ φιλοποσίας, καὶ λαγνείας, καὶ ὕπνου, καὶ ἀργίας; ὃ γὰρ ὑπὸ τούτων κρατούμενος οὔτ' αὐτὸς ἑαυτῷ δύναιτ' ἂν, οὔτε φίλῳ, τὰ δέοντα πράττειν. **Μὰ** 10
Δί' οὐ δῆτα, ἔφη. ⁴ Οὐκοῦν τοῦ μὲν ὑπὸ τούτων ἀρχομένου ἀφεκτέον δοκεῖ σοι εἶναι; Πάννυ μὲν οὖν, ἔφη.

⁵ Τί γάρ; ἔφη, ὅστις, δαπανηρὸς ὢν, μὴ αὐτάρκης ἐστίν, ἀλλ' αἰεὶ τῶν πλησίον δεῖται, καὶ λαμβάνων μὲν, μὴ δύναται ἀποδιδόναι, μὴ λαμβάνων δὲ, τὸν μὴ δίδοντα 15
μισεῖ· οὐ δοκεῖ σοι καὶ οὗτος χαλεπὸς φίλος εἶναι; Πάννυ, ἔφη. Οὐκοῦν ἀφεκτέον καὶ τούτου; Ἀφεκτέον μέντοι, ἔφη.

Τί γάρ; ὅστις χρηματίζεσθαι μὲν δύναται, πολλῶν δὲ χρημάτων ἐπιθυμεῖ, καὶ διὰ τοῦτο δυσξύνβολός ἐστι, καὶ 20
λαμβάνων μὲν ἥδεται, ἀποδιδόναι δὲ οὐ βούλεται; Ἐμοὶ μὲν δοκεῖ, ἔφη, ὅτις ἐτι πονηρότερος ἐκείνῳ εἶναι. ⁶ Τί δέ; ὅστις, διὰ τὸν ἔρωτα τοῦ χρηματίζεσθαι, μὴδὲ πρὸς ἓν ἄλλο σχολὴν ποιεῖται, ἢ ὁπόθεν αὐτὸς κερδαίνει; ⁷ Ἀφεκτέον

καὶ τούτου, ὥς ἐμοὶ δοκεῖ· ἀνωφελὲς γὰρ ἂν εἴη τῷ χρω-
μένῳ.

Τί δέ; ὅστις στασιώδης τέ ἐστι, καὶ θέλων πολλοὺς
τοῖς φίλοις ἐχθροὺς παρέχειν; Φεικτέον, νῆ Δία, καὶ τοῦ-
5 τον. Εἰ δέ τις τούτων μὲν τῶν κακῶν μηδὲν ἔχει, ¹ εὖ δὲ
πάσχων ἀνέχεται, μηδὲν φροντίζων τοῦ ἀντενεργεῖν;
² Ἀνωφελὲς ἂν εἴη καὶ οὗτος. Ἀλλὰ ποῖον, ὦ Σώκρατες,
ἐπιχειρήσομεν ³ φίλον ποιεῖσθαι;

·Οἶμαι μὲν, ὅς, τὰναντία τούτων, ἐγκρατὴς μὲν ἐστι
10 τῶν διὰ τοῦ σώματος ἡδονῶν, εὖορκος δὲ καὶ εὐξύμβο-
λος ⁴ ὧν τυγχάνει, καὶ ⁵ φιλόνικος πρὸς τὸ μὴ ἐλλεί-
πεσθαι εὖ ποιῶν τοὺς εὐεργετοῦντας ἑαυτὸν, ὥστε λυσι-
τελεῖν τοῖς χρωμένοις.

Πῶς οὖν ἂν ταῦτα δοκιμάσαιμεν, ὦ Σώκρατες, πρὸ
15 τοῦ χρῆσθαι; Τοὺς μὲν ἀνδριαντοποιοὺς, ἔφη, δοκιμάζο-
μεν, οὐ τοῖς λόγοις αὐτῶν τεκμαιρόμενοι, ἀλλ' ὃν ἂν
ὁρῶμεν τοὺς πρόσθεν ἀνδριάντας καλῶς εἰργασμένον, τού-
τῳ πιστεύομεν καὶ τοὺς λοιποὺς εὖ ποιήσιν.

Καὶ ἄνδρα δὴ λέγεις, ἔφη, ὅς ἂν τοὺς φίλους τοὺς
20 πρόσθεν εὖ ποιῶν φαίνεται, δῆλον εἶναι καὶ ⁶ τοὺς ὑστέρας
εὐεργετήσοντα. Καὶ γὰρ ἵπποις, ἔφη, ὃν ἂν τοῖς πρόσθεν
ὁρῶ καλῶς χρώμενον, τοῦτον καὶ ἄλλοις οἶμαι καλῶς
χρήσεσθαι. * * *

—Όταν—, ὦ Κριτόβουλε, φίλος τινὶ βούλη γε-
25 νέσθαι, ἑάσεις με ⁷ κατεπεῖν σου πρὸς αὐτὸν, ὅτι ἄγα-
σαί τε αὐτοῦ, καὶ ἐπιθυμεῖς φίλος αὐτοῦ εἶναι; Κατηγό-
ρει, ἔφη ὁ Κριτόβουλος· οὐδένα γὰρ οἶδα μισοῦντα τοὺς
ἐπαινοῦντας.

⁸ Εὰν δέ σου προσκατηγορήσω, ἔφη, ὅτι διὰ τὸ ⁹ ἄγα-
10 σθαι αὐτοῦ καὶ εὐνοϊκῶς ἔχεις πρὸς αὐτὸν, ¹⁰ ἄρα μὴ
διαβάλλεσθαι δόξεις ὑπ' ἐμοῦ; Ἀλλὰ καὶ αὐτῷ μοι,

ἔφη, ἐγγίγνεται εὐνοία, πρὸς οὓς ἂν ὑπολάβω εὐνοϊκῶς ἔχειν πρὸς ἐμέ.

Ταῦτα μὲν δὴ, ἔφη ὁ Σωκράτης, ἐξέσται μοι λέγειν περὶ σοῦ, πρὸς οὓς ἂν βούλῃ φίλους ποιήσασθαι. ἔαν δέ μοι ἔτι ἐξουσίαν δῶς λέγειν περὶ σοῦ, ὅτι ἐπιμελής τε 5 τῶν φίλων εἴ, καὶ οὐδενὶ οὕτω χαίρεις ὥς φίλοις ἀγαθοῖς, καὶ ἐπὶ τε τοῖς καλοῖς ἔργοις τῶν φίλων ἀγάλλῃ σὺχ ἦτον, ἢ ἐπὶ τοῖς ἑαυτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς τῶν φίλων χαίρεις οὐδὲν ἦτον, ἢ ἐπὶ τοῖς ἑαυτοῦ ὅπως τε ταῦτα γίγνηται τοῖς φίλοις, ¹ οὐκ ἀποκάμνεις μηχανώμενος 10 καὶ ὅτι ἔγνωκας ἀνδρὸς ἀρετὴν εἶναι, νικᾷν τοὺς μὲν φίλους εὖ ποιοῦντα, τοὺς δὲ ἐχθροὺς κακῶς· πάντοτε ἂν οἶμαί σοι ἐπιτήδειον εἶναί με ² σύνθηρον τῶν ἀγαθῶν φίλων.

Τί οὖν, ἔφη ὁ Κριτόβουλος, ἐμοὶ τοῦτο λέγεις, ³ ὥσπερ 15 οὐκ ἐπὶ σοὶ ὄν, ὃ τι ἂν βούλῃ, περὶ ἐμοῦ λέγειν; Μὰ Δί' σὺχ, ὥς ποτε ἐγὼ ⁴ Ἀσπασίας ἤκουσα· ἔφη γὰρ ⁵ τὰς ἀγαθὰς προμνηστρίδας, μετὰ μὲν ἀληθείας τὰ ἀγαθὰ διαγγελλούσας, δεινὰς εἶναι συνάγειν ἀνθρώπους εἰς κηδείαν, ψευδομένας δ' οὐκ ὠφελεῖν ἐπαινούσας 20 τοὺς γὰρ ἐξαπατηθέντας ἅμα μισεῖν ἀλλήλους τε καὶ τὴν προμνησαμένην ἃ δὴ καὶ ἐγὼ πεισθεὶς ⁶ ὀρθῶς ἔχειν, ἡγοῦμαι οὐκ ἐξεῖναί μοι περὶ σοῦ λέγειν ἐπαινοῦντι οὐδὲν, ὃ τι ἂν μὴ ἀληθεύω.

Σὺ μὲν ἄρα, ἔφη ὁ Κριτόβουλος, τοιοῦτός μοι φίλος 25 εἴ, ὃ Σώκρατες, οἷος, ἂν μὲν τι αὐτὸς ἔχω ἐπιτήδειον εἰς τὸ φίλους κτήσασθαι, συλλαμβάνειν μοι· εἰ δὲ μὴ, οὐκ ἂν ἐθέλοις πλάσας τι εἰπεῖν ἐπὶ τῇ ἐμῇ ὠφελείᾳ. Πότερα δ' ἂν, ἔφη ὁ Σωκράτης, ὃ Κριτόβουλε, δοκῶ σοι μᾶλλον ὠφελεῖν σε, τὰ ψευδῇ ἐπαινῶν, ἢ πεῖθων πειραῶ- 30 θαί σε ἀγαθὸν ἄνδρα γενέσθαι;—⁷ εἰ δὲ μὴ φανερόν οὕτω σοι, ἐκ τῶνδε σκέψαι.—

Εἰ γάρ σε βουλόμενος φίλον ποιῆσαι ναυκλήρω, ψευ-
 δόμενος ¹ ἐπαινοῖόν, φάσκων ἀγαθὸν εἶναι κυβερνήτην,
 ὁ δέ μοι πεισθεὶς ² ἐπιτρέψειέ σοι τὴν ναῦν μὴ ἐπιστα-
 μένῳ κυβερνᾶν· ἔχεις τινὰ ἐλπίδα, μὴ ἂν σαντόν τε
 5 καὶ τὴν ναῦν ἀπολέσαι; ³ ἢ εἴ σοι πείσαιμι κοινῇ τὴν
 πόλιν ψευδόμενος, ὥς ἂν στρατηγικῷ τε καὶ δικαστικῷ
 καὶ πολιτικῷ, ἑαυτὴν ἐπιτρέψαι· τί ἂν οἶε σαντόν καὶ
 τὴν πόλιν ὑπὸ σοῦ παθεῖν; ἢ εἴ τινος ⁴ ἰδίᾳ τῶν πολι-
 τῶν πείσαιμι ψευδόμενος, ὥς ὄντι οἰκονομικῷ τε καὶ
 10 ἐπιμελεῖ τὰ ἑαυτῶν ἐπιτρέψαι· ἄρ' οὐκ ἂν, πεῖραν δίδους,
 ἅμα τε βλαβερὸς εἴης, καὶ καταγέλαστος φαίνοιο;
 Ἀλλὰ συντομοτάτη τε, καὶ ἀσφαλεστάτη, καὶ καλ-
 λίστη ὁδός, ὧ Κριτόβουλε, ὃ τι ἂν βούλῃ δοκεῖν ἀγαθὸς
 εἶναι, τοῦτο καὶ γενέσθαι ἀγαθὸν πειραῖσθαι. * * *

Κ Ε Φ. ζ.

* * *

15 —⁵ Φασὶν,—ὅτε φωνήεντα ἦν τὰ ζῶα, τὴν οἶν πρὸς
 τὸν δεσπότην εἰπεῖν· Θαυμαστὸν ποιεῖς, ὃς ἡμῖν μὲν ταῖς
 καὶ ἑριά σοι καὶ ἄρνας καὶ τύρον παρεχούσαις οὐδὲν
 δίδως, ⁶ ὃ τι ἂν μὴ ἐκ τῆς γῆς λάβωμεν ⁷ τῷ δὲ κυνὶ,
 ὃς οὐδὲν τοιοῦτόν σοι παρέχει, μεταδίδως οὐπερ αὐτὸς
 20 ἔχεις σίτου.

Τὸν κύνα οὖν ἀκούσαντα εἰπεῖν ⁸ Ναὶ μὰ Δία· ἐγὼ
 γάρ εἰμι ὁ καὶ ὑμᾶς αὐτάς σώζων, ὥστε μήτε ὑπ' ἀνθρώ-
 πων κλέπτεσθαι, μήτε ὑπὸ λύκων ἀρπαῖζεσθαι· ἐπεὶ ὑμεῖς
 γε, εἰ μὴ ἐγὼ προφυλάττοιμι ὑμᾶς, οὐδ' ἂν νέμεσθαι
 15 δύναισθε, φοβούμεναι μὴ ἀπόλησθε. Οὕτω δὲ λέγεται καὶ
 τὰ πρόβατα συγχωρῆσαι, τὸν κύνα προσιμᾶσθαι. * * *

ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΡΙΤΟΥ.

Κ Ε Φ. δ.

* * *

Οὐ δοκεῖ ὑμῖν, ὦ ἄνδρες, ὥσπερ Ὀμηρος τὸν Ἀγαμέμνονα γεραρὸν ἔφη εἶναι, καὶ οὕτω ὅδε, στρατηγεῖν μαθὼν, γεραρώτερος φαίνεσθαι; καὶ γὰρ ὥσπερ ὁ καθαρίζειν μαθὼν, κἂν μὴ καθαρίζῃ, καθαριστὴς ἐστὶ καὶ ὁ μαθὼν ἰᾶσθαι, κἂν μὴ ἰατρεύῃ, ὁμῶς ἰατρός ἐστιν·¹ οὕτω καὶ ὅδε ἀπὸ τοῦδε 5 τοῦ χρόνου διατελεῖ στρατηγὸς ὢν, κἂν μηδεὶς αὐτὸν ἔληται. ὁ δὲ μὴ ἐπιστάμενος, οὔτε στρατηγὸς, οὔτε ἰατρός ἐστιν, οὐδὲ ἐὰν ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων αἰρεθῇ. * * *

Καὶ γὰρ παρασκευαστικὸν τῶν εἰς τὸν πόλεμον τὸν στρατηγὸν εἶναι χρὴ, καὶ ποριστικὸν τῶν ἐπιτηδείων τοῖς 10 στρατιώταις, καὶ μηχανικὸν, καὶ ἐργαστικὸν, καὶ ἐπιμελῆ, καὶ καρτερικὸν, καὶ ἀγχίνουν καὶ φιλόφρονά τε καὶ ὤμον, καὶ ἀπλοῦν τε καὶ ἐπίδουλον, καὶ φυλακτικόν τε καὶ κλέπτην, καὶ προετικὸν καὶ ἄρπαγα, καὶ φιλόδορον καὶ πλεονέκτην, καὶ ἀσφαλῆ καὶ ἐπιθετικόν καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ 15 φύσει καὶ ἐπιστήμῃ δεῖ τὸν εὖ στρατηγήσοντα ἔχειν. Καλὸν δὲ καὶ τὸ τακτικὸν εἶναι.

Πολὺ γὰρ διαφέρει στράτευμα τεταγμένον ἀτάκτον ὥσπερ λίθοι τε, καὶ πλίνθοι, καὶ ξύλα, καὶ κέραμος, ἀτάκτως μὲν ἐξῆμιμένα, οὐδὲν χρήσιμά ἐστιν· ἐπειδὴν 20 δὲ ταχθῇ κάτω μὲν καὶ ἐπιπολῆς τὰ μῆτε σηπόμενα, μῆτε τηκόμενα, οἷ τε λίθοι, καὶ ὁ κέραμος, ἐν μέσῳ δὲ αἷ τε πλίνθοι, καὶ τὰ ξύλα, ὥσπερ ἐν οἰκοδομίᾳ συντίθεσθαι, τότε γίγνεται πολλοῦ ἄξιον κτῆμα, οἰκία. * * *

¹ Κ Ε Φ. Ι.

Ἀλλὰ μὴν καὶ εἴ ποτε τῶν τὰς τέχνας ἐχόντων, καὶ ἐργασίας ἔνεκα χρωμένων αὐταῖς, διαλέγοιτό τισι, καὶ τοῦτοῖς ὠφέλιμος ἦν. Εἰσελθὼν μὲν γὰρ ποτε πρὸς Παρθέσιον τὸν ζωγράφον, καὶ διαλεγόμενος αὐτῷ, Ἀρα, ἔφη, ὦ 5 Παρθέσιε, ἡ γραφικὴ ἐστὶν εἰκασία τῶν ὁρωμένων; ² τὰ γοῦν κοῖλα καὶ τὰ ὑψηλὰ, καὶ τὰ σκοτεινὰ καὶ τὰ φωτεινὰ, καὶ τὰ σκληρὰ καὶ τὰ μαλακὰ, καὶ τὰ τραχέα καὶ τὰ λεῖα, καὶ τὰ νέα καὶ τὰ παλαιὰ σώματα διὰ τῶν χρωμάτων ἀπεικάζοντες ἐκμιμῆσθε. Ἀληθῆ λέ- 10 γεις, ἔφη.

Καὶ μὴν τὰ γε καλὰ εἶδη ἀφομοιοῦντες, ἐπειδὴ οὐ ῥᾶ-
διδον ἐνὶ ἀνθρώπῳ περιτυχεῖν ἄμεμπτα πάντα ἔχοντι, ἐκ πολλῶν συνάγοντες τὰ ἐξ ἐκάστου κάλλιστα, οὕτως ὅλα τὰ σώματα καλὰ ποιεῖτε φαίνεσθαι; ³ Ποιοῦμεν γὰρ, 15 ἔφη, οὕτως.

⁴ Τί γάρ; ἔφη, τὸ πιθανώτατόν τε, καὶ ἡδιστόν, καὶ φιλικώτατον, καὶ ποθεινώτατον, καὶ ἐρασμιώτατον ἀπομιμῆσθε τῆς ψυχῆς ἡθος; ἢ οὐδὲ μιμητόν ἐστι τοῦτο; ⁵ Πῶς γὰρ ἂν, ἔφη, μιμητόν εἴη, ὦ Σώκρατες, ὃ μήτε συμμετρί- 20 ον, μήτε χρῶμα, μήτε, ὃν σὺ εἶπας ἄρτι, μηδὲν ἔχει, μηδὲ ὅλως ὁρατόν ἐστιν;

Ἀρ' οὖν, ἔφη, γίγνεται ἐν ἀνθρώπῳ ⁶ τό τε φιλοφρόνως καὶ τὸ ἐχθρῶς βλέπειν πρὸς τινας; Εμοίγε δοκεῖ, ἔφη. Οὐκ ἔν τῷτό γε μιμητόν ἐν τοῖς ὁμμάσιν; Καὶ μάλα, ἔφη. 15 Ἐπὶ δὲ τοῖς τῶν φίλων ἀγαθοῖς καὶ τοῖς κακοῖς ὁμοίως σοι δοκοῦσιν ἔχειν τὰ πρόσωπα οἷ τε φροντίζοντες καὶ οἱ μὴ; Μὰ Δί' οὐ δῆτα, ἔφη ἐπὶ μὲν γὰρ τοῖς ἀγαθοῖς φαιδροὶ, ἐπὶ δὲ τοῖς κακοῖς σκυθρωποὶ γίνονται. Οὐκ ἔν, ἔφη, καὶ ταῦτα δυνατὸν ἀπεικάζειν; Καὶ μάλα, ἔφη.

Ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ μεγαλοπρεπές τε καὶ ἐλευθέριον, καὶ τὸ ταπεινόν τε καὶ ἀνελεύθερον, καὶ τὸ σωφρονητικόν τε καὶ φρόνιμον, καὶ τὸ ὑδριστικόν τε καὶ ἀπειρόκαλον, καὶ διὰ τοῦ προσώπου, καὶ ¹ διὰ τῶν σχημάτων καὶ ἐσώτων καὶ κινουμένων ἀνθρώπων, διαφαίνει. Ἀληθῆ λέγεις, ἔφη. 5 Οὐκοῦν καὶ ταῦτα μιμητά; Καὶ μάλα, ἔφη. Πότερον οὖν, ἔφη, νομίζεις ἥδιον ὄρεῖν τοὺς ἀνθρώπους, δι' ὧν τὰ καλὰ τε ἀγαθὰ καὶ ἀγαπητὰ ἦθῃ φαίνεται, ἢ δι' ὧν τὰ αἰσχροῦ τε καὶ πονηρὰ καὶ μισητά; Πολὺ νῆ Δί', ἔφη, διαφέρει, ὦ Σώκρατες. 10

Πρὸς δὲ Κλείτωνα τὸν ἀνδριαντοποιὸν εἰσελθὼν ποτε, καὶ διαλεγόμενος αὐτῷ, Ὅτι μὲν, ἔφη, ὦ Κλείτων, ἀλλοίως ποιεῖς δρομεῖς τε, καὶ παλαιστὰς, καὶ πύκτας, καὶ παγκρατιαστὰς, ὥρῳ τε καὶ οἶδα· ὃ δὲ μάλιστα ψυχαγωγεῖ διὰ τῆς ὀψευς τοὺς ἀνθρώπους, τὸ ζωτικὸν φαίνεσθαι, πῶς τοῦτο ἐνεργάζῃ τοῖς ἀνδριάσιν;

² Ἐπεὶ δὲ ἀπορῶν ὁ Κλείτων ἐταχὺ ἀπεκρίνατο· ³ Ἀρ', ἔφη, τοῖς τῶν ζώντων εἵδεσιν ἀπεικάζων τὸ ἔργον, ζωτικωτέρους ποιεῖς φαίνεσθαι τοὺς ἀνδριάντας; Καὶ μάλα, ἔφη. ⁴ Οὐκοῦν τὰ τε ὑπὸ τῶν σχημάτων κατασπώμενα καὶ τὰ ἀνασπώμενα ἐν τοῖς σώμασι, καὶ τὰ συμπιεζόμενα καὶ τὰ διελκόμενα, καὶ τὰ ἐντεινόμενα καὶ τὰ ἀνιέμενα ἀπεικάζων, ὁμοιότερά τε τοῖς ἀληθινοῖς καὶ πιθανώτερα ποιεῖς φαίνεσθαι; Πάννυ μὲν οὖν, ἔφη. 20

⁵ Τὸ δὲ καὶ τὰ πάθη τῶν ποιούντων τι σωματίων ἀπομιμῆσθαι, οὐ ποιεῖ τινα τέργυνιν τοῖς θεωμένοις; Εἰκὸς γοῦν, ἔφη. Οὐκοῦν καὶ τῶν μὲν μαχομένων ἀπειλητικὰ τὰ ὄμματα ἀπεικαστέον, τῶν δὲ νενικηκότων εὐφραينوμένων ἢ ὄψις μιμητέα; Σφόδρα γε, ἔφη. Δεῖ ἄρα, ἔφη, τῶν ἀνδριαντοποιῶν τὰ τῆς ψυχῆς ἔργα τῷ εἶδει προσεμμελίζειν. 30

Πρὸς δὲ Πιστίαν ¹ τὸν θυρακοποιὸν εἰσελθὼν, (ἐπιδεί-
ξαντος αὐτοῦ τῷ Σωκράτει θώρακας εὖ εἰργασμένους,)
 Νῆ τὴν Ἑραν, ἔφη, καλὸν γε, ὦ Πιστία, τὸ εὖρημα,
τὸ τὰ μὲν δεόμενα σκέπης τοῦ ἀνθρώπου σκεπάζειν τὸν
5 *θώρακα*, ταῖς δὲ χερσὶ μὴ καλύειν χρῆσθαι.

Αἰτάρ, ἔφη, λέξον μοι, ὦ Πιστία, διὰ τί, οὔτε ἰσχυ-
ροτέρους, ² οὔτε πολυτελεστέρους τῶν ἄλλων ποιῶν τὰς θώ-
ρακας, πλείονος πωλεῖς; *Ὅτι*, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ³ εὐ-
ρυθμοτέρους ποιῶ. ⁴ *Τὸν δὲ ἑρυθμὸν*, ἔφη, πότερα μέτροφ
10 *ἢ σταθμῷ ἐπιδεικνύων*, πλείονος τιμῇ; οὐ γὰρ δὴ ἴσους
γε πάντας, οὐδὲ ὁμοίους οἰμαί σε ποιεῖν, εἴγε ἀρμόττοντας
ποιεῖς. ⁵ *Ἀλλὰ νῆ Δί*, ἔφη, *πριῶ* οὐδὲν γὰρ ὀφελὸς ἔστι
θώρακος ἄνευ τούτου.

Οὐκοῦν, ἔφη, σώματά γε ἀνθρώπων τὰ μὲν εὖρυθμά
15 *ἔστι*, τὰ δὲ ἄρυθμα; *Πάνν* μὲν οὖν, ἔφη. *Πῶς* οὖν, ἔφη,
τῷ ἀρhythμῷ σώματι ἀρμόττοντα τὸν θώρακα εὖρυθμον
ποιεῖς; *Ὡσπερ* καὶ ἀρμόττοντα, ἔφη· ὁ ἀρμόττων γάρ
ἔστιν εὖρυθμος.

Δοκεῖς μοι, ἔφη ὁ Σωκράτης, τὸ εὖρυθμον οὐ καθ'
20 *ἑαυτὸ* λέγειν, ἀλλὰ πρὸς τὸν χρώμενον· ὥσπερ ἂν εἰ
φαίης ἀσπίδα, ἧ ἂν ἀρμόττῃ, τούτῳ εὖρυθμον εἶναι, καὶ
χλαμύδα, καὶ τἄλλα ὡσαύτως ἔοικεν ἔχειν τῷ σῶ λόγῳ.
—*Ἰσως* δὲ καὶ ἄλλο τι οὐ μικρὸν ἀγαθὸν τῷ ἀρμόττειν
πρόσσει. *Δίδαξον*, ἔφη, ὦ Σώκρατες, εἴ τι ἔχεις.

25 *Ἦττον*, ἔφη, τῷ βάρει πιέζουσιν οἱ ἀρμόττοντες τῶν
ἀναρμόστων, τὸν αὐτὸν σταθμὸν ἔχοντες· οἱ μὲν γὰρ ἀν-
άρμοστοι, ἢ ὅλοι ἐκ τῶν ὤμων κρεμάμενοι, ἢ καὶ ἄλ-
λο τι τοῦ σώματος σφόδρα πιέζοντες, δύσφοροι καὶ χαλε-
ποὶ γίνονται· ⁶ οἱ δὲ ἀρμόττοντες, διελημμένοι τὸ βάρ-
30 *ος*, τὸ μὲν ὑπὸ τῶν κλειδῶν καὶ ἐπωμίδων, τὸ δὲ ὑπὸ
τῶν ὤμων, τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ στήθους, τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ νώτου, τὸ

δὲ ὑπὸ τῆς γαστροῦς, ¹ ὀλίγον δεῖν οὐ φορήματι, ἀλλὰ προσθήματι εἰκόασιν.

Εἵρηκας, ἔφη, αὐτὸ, δι' ὅπερ ἔγωγε τὰ ἐμὰ ἔργα πλείστου ἄξια νομίζω εἶναι· ἔνιοι μέντοι τοὺς ποικίλους καὶ τὰς ἐπιχρύσους θώρακας μᾶλλον ὠνεῖνται. Ἀλλὰ μὴν, ⁵ ἔφη, εἶγε διὰ ταῦτα μὴ ἀρμόττοντας ὠνοῦνται, κακὸν ἔμοιγε δοκοῦσι ποικίλον τε καὶ ἐπίχρυσον ὠνεῖσθαι.

Αἰτάρ, ἔφη, τοῦ σώματος μὴ μένοντος, ἀλλὰ τοτὲ μὲν κυρτουμένου, τοτὲ δὲ ὀρθουμένου, πῶς ἂν ἀκριβεῖς θώρακες ἀρμόττοιεν; Οὐδαμῶς, ἔφη. Λέγεις, ἔφη, ἀρμότ- ¹⁰ τειν, οὐ τοὺς ἀκριβεῖς, ἀλλὰ τοὺς μὴ λυπέντας ἐν τῇ χρειᾷ. Αὐτὸς, ἔφη, τοῦτο λέγεις, ὦ Σώκρατες, ² καὶ τὰ νῦν ὀρθῶς ἀποδέχῃ.

ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ.

Κ Ε Φ. γ.

Πρῶτον μὲν δὴ περὶ θεοὺς ἐπειράτω σόφρονας ποιεῖν τοὺς συνόντας. ³ Ἄλλοι μὲν οὖν αὐτῷ πρὸς ἄλλους οὕτως ¹⁵ ὁμιλοῦντι παραγεγόμενοι διηγοῦντο· ⁴ ἐγὼ δὲ, ὅτι πρὸς Εὐθύδημον τοιαύδε διελέγετο, παρεγενόμην.

Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Εὐθύδημε, ἥδη ποτέ σοι ἐπῆλθεν ἐνθυμηθῆναι, ὥς ἐπιμελῶς οἱ θεοὶ, ὧν οἱ ἄνθρωποι δέονται, κατεσκενάχασι; Καὶ ὅς, Μὰ τὸν Δί', ἔφη, ⁵ οὐκ ²⁰

ἔμοιγε. ¹ Ἀλλ' οἴσθα γ', ἔφη, ὅτι πρῶτον μὲν φωτὸς δεόμεθα, ὃ ἥρᾱν οἱ θεοὶ παρέχουσι; Νῆ Δί', ἔφη, ὃ γ' εἰ μὴ εἴχομεν, ὅμοιοι τοῖς τυφλοῖς ἂν ἦμεν, ἔνεκά γε τῶν ἡμετέρων ὀφθαλμῶν. Ἀλλὰ μὴν καὶ ἀναπαύσεώς γε
5 δεομένοις ἡμῖν νύκτα παρέχουσι, ² κάλλιστον ἀναπαντήριον. Πάνυ γ', ἔφη, καὶ τοῦτο χάριτος ἄξιον.

Οὐκοῦν καὶ, ³ ἐπειδὴ ὁ μὲν ἥλιος φωτεινὸς ὢν τὰς τε ὥρας τῆς ἡμέρας ἡμῖν καὶ τὰλλα πάντα σαφηνίζει, ἡ δὲ νύξ, διὰ τὸ σκοτεινὴ εἶναι, ἀσαφεστέρα ἐστίν, ἄστρα
10 ἐν τῇ νυκτὶ ἀνέφηναν, ἃ ἡμῖν τὰς ὥρας τῆς νυκτὸς ἐμφανίζει, καὶ διὰ τοῦτο πολλὰ, ὢν δεόμεθα, πράττομεν; Ἔστι ταῦτα, ἔφη. Ἀλλὰ μὴν ἢ γε σελήνη οὐ μόνον τῆς νυκτὸς, ἀλλὰ καὶ τοῦ μηνός, τὰ μέρη φανερὰ ἡμῖν ποιεῖ. Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη.

15 ⁴ Τὸ δ', ἐπεὶ τροφῆς δεόμεθα, ταύτην ἡμῖν ἐκ τῆς γῆς ἀναδιδόναι, καὶ ὥρας ἀρμοττούσας πρὸς τοῦτο παρέχειν, αἱ ἡμῖν οὐ μόνον, ὢν δεόμεθα, πολλὰ καὶ παντοῖα παρασκευάζουσιν, ἀλλὰ καὶ οἷς εὐφραινόμεθα; Πάνυ, ἔφη, καὶ ταῦτα φιλόανθρωπα.

20 Τὸ δὲ καὶ ὕδωρ ἡμῖν παρέχειν οὕτω πολλοῦ ἄξιον, ὥστε καὶ ⁵ . . . φύειν τε καὶ συναύξειν τῇ γῇ καὶ ταῖς ὥραις πάντα τὰ χρήσιμα ἡμῖν· συντρέφειν δὲ καὶ αὐτοὺς ἡμᾶς, καὶ μὴ γινώσκοντες πᾶσι τοῖς τρέφουσιν ἡμᾶς, εὐκατεργαστότερα τε, καὶ ὠφελιμώτερα, καὶ ἡδίων ποιεῖν αὐτά· ⁶ καὶ, ἐπειδὴ
25 πλείστου δεόμεθα τούτου, ἀφθονέστατον αὐτὸ παρέχειν ἡμῖν; Καὶ τοῦτο, ἔφη, προνοητικόν.

Τὸ δὲ καὶ τὸ πῦρ πορίσαι ἡμῖν, ἐπίκουρον μὲν ψύχους, ἐπίκουρον δὲ σκότους, συνεργὸν δὲ πρὸς πᾶσαν τέχνην, καὶ πάντα, ὅσα ὠφελείας ἔνεκα ἄνθρωποι κατασκευάζονται;
30 ὥς γὰρ συνελόντι εἰπεῖν, οὐδὲν ἀξιόλογον

ἄνευ πυρὸς ἄνθρωποι τῶν πρὸς τὸν βίον χρησίμων κατασκευάζονται. Ὑπερβάλλει, ἔφη, καὶ τοῦτο φιλοανθρωπίᾳ.

Τὸ δὲ τὸν ἥλιον, ἐπειδὴ ἐν χειμῶνι τράπηται, προσιέναι τὰ μὲν ἀδρύνοντα, τὰ δὲ ξηραίνοντα, ¹ ὧν καιρὸς 5 διελήλυθεν καὶ ταῦτα διαπραξάμενον μηκέτι ἐγγυτέρω προσιέναι, ἀλλ' ἀποτρέπεσθαι, φυλαττόμενον μή τι ἡμᾶς μᾶλλον τοῦ δέοντος θερμαίνων βλάβῃ· καὶ ὅταν αὖ πάλιν ἀπὸ γένῃται, ἔνθα καὶ ἡμῖν δῆλόν ἐστιν, ὅτι, εἰ προσωτέρω ἄπεισιν, ἀποπαγησόμεθα ὑπὸ τῷ ψύχους, πάλιν αὖ τρέπεσθαι, καὶ προσχωρεῖν, καὶ ἐνταῦθα τοῦ ἐνανθ' ἀναστρέφεσθαι, ² ἔνθα ὧν μάλιστα ἡμᾶς ὠφελοίη; Νῆ τὸν Δί', ἔφη, καὶ ταῦτα παντάπασιν ἔοικεν ἀνθρώπων ἔνεκα ³ γιγνομένοις.

Τὸ δ' αὖ, ἐπειδὴ καὶ τοῦτο φανερόν, ὅτι οὐκ ἂν ὑπ-15 ἐνέγκοιμεν οὔτε τὸ καῦμα, οὔτε τὸ ψύχος, εἰ ἐξακίτης γίγνοιτο, οὕτω μὲν κατὰ μικρὸν προσιέναι τὸν ἥλιον, οὕτω δὲ κατὰ μικρὸν ἀπιέναι, ⁴ ὥστε λανθάνειν ἡμᾶς εἰς ἑκάτερα τὰ ἰσχυρότατα καθισταμένους; Ἐγὼ μὲν, ἔφη ὁ Εὐθύδημος, ἤδη τοῦτο σκοπῶ, εἰ ἄρα ⁵ τί ἐστὶ τοῖς θεοῖς 20 ἔργον, ἢ ἀνθρώπους θεραπεύειν· ἐκεῖνο δὲ μόνον ἐμποδίζει με, ὅτι καὶ τᾶλλα ζῶα τούτων μετέχει.

⁶ Οὐ γὰρ καὶ τοῦτ', ἔφη ὁ Σωκράτης, φανερόν, ὅτι καὶ ταῦτα ἀνθρώπων ἔνεκα γίγνεται τε καὶ ἀνατρέφεται; τί γὰρ ἄλλο ζῶον αἰγῶν τε, καὶ οἰῶν, καὶ ἵππων, καὶ βοῶν, 25 καὶ ὄνων, καὶ τῶν ἄλλων ζῶων τοσαῦτα ἀγαθὰ ἀπολαύει, ὅσα ἄνθρωποι; ⁷ ἔμοι μὲν γὰρ δοκεῖ πλείω τῶν φυτῶν. ⁸ τρέφονται γοῦν, καὶ χρηματίζονται οὐδὲν ἥττον ἀπὸ τέτων, ἢ ἀπ' ἐκείνων. πολὺ δὲ γένος ἀνθρώπων τοῖς μὲν ἐκ τῆς γῆς φυομένοις εἰς τροφήν οὐ χρῶνται, ἀπὸ δὲ βοσκη- 30

μάτων γάλακτι καὶ τυρῷ καὶ κρέασι τρεφόμενοι ζῶσιν. πάντες δὲ, τιθασσεύοντες καὶ δαμάζοντες τὰ χρήσιμα τῶν ζώων, εἰς τε πόλεμον καὶ εἰς ἄλλα πολλὰ συνεργοὺς χρῶνται. Ὅμογνωμονῶ σοι καὶ τοῦτ', ἔφη ὁρῶ γὰρ αὐτῶν καὶ τὰ πολὺ ἰσχυρότερα ἡμῶν οὕτως ὑποχείρια γιγνόμενα τοῖς ἀνθρώποις, ὥστε χρῆσθαι αὐτοῖς, ὃ τι ἂν βούλωνται.

¹ Τὸ δ', ἐπειδὴ πολλὰ μὲν καλὰ καὶ ἀφέλιμα, διαφέροντα δὲ ἀλλήλων ἐστὶ, προσθεῖναι τοῖς ἀνθρώποις αἰσθή-
 10 σεις ἀρμοττούσας πρὸς ἕκαστα, δι' ὧν ἀπολαύομεν πάντων τῶν ἀγαθῶν; Τὸ δὲ καὶ λογισμὸν ἡμῖν ἐμφύσαι, ᾧ περὶ ὧν αἰσθανόμεθα, λογιζόμενοί τε καὶ μνημονεύοντες καταμανθάνομεν, ὅπῃ ἕκαστα συμφέρει, καὶ πολλὰ μηχανώμεθα, δι' ὧν τῶν τε ἀγαθῶν ἀπολαύομεν, καὶ τὰ κακὰ
 15 ἀλεξόμεθα; Τὸ δὲ καὶ ἐρμηνείαν δοῦναι, δι' ἧς πάντων τῶν ἀγαθῶν μεταδίδομέν τε ἀλλήλοις διδάσκοντες καὶ κοινωνοῦμεν, ² καὶ νόμους τιθέμεθα, καὶ πολιτευόμεθα; Παντάπασιν εἰκόασιν, ὃ Σώκρατες, οἱ θεοὶ πολλὴν τῶν ἀνθρώπων ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι.

20 ³ Τὸ δὲ καὶ, εἰ ἀδυνατοῦμεν τὰ συμφέροντα προνοεῖσθαι ὑπὲρ τῶν μελλόντων, ταύτη αὐτοὺς ἡμῖν συνεργεῖν, διὰ μαντικῆς τοῖς πυνθανομένοις φράζοντας τὰ ἀποθυσόμενα, καὶ διδάσκοντας, ⁴ ἥ ἂν ἄριστα γίγνοιτο; ⁵ Σοὶ δ', ἔφη, ὃ Σώκρατες, εἰκόασιν ἔτι φιλικώτερον ἢ τοῖς ἄλλοις χρῆσθαι, εἴγε μὴδὲ ἐπερωτώμενοι ὑπὸ σοῦ προσημαίνουσί σοι,
 25 ἃ τε χρὴ ποιεῖν, καὶ ἃ μὴ.

Ὅτι δὲ γε ἀληθῆ λέγω, καὶ σὺ, ὃ Εὐθύδημε, γνώσῃ, ἂν μὴ ἀναμένης, ὥς ἂν τὰς μορφὰς τῶν θεῶν ἴδῃς, ἀλλ' ἐξαρκῇ σοι, τὰ ἔργα αὐτῶν ὁρᾶντι, σέβεσθαι καὶ τιμᾶν
 30 τοὺς θεούς.

Εννόει δὲ, ὅτι καὶ αὐτοὶ οἱ θεοὶ ¹ οὕτως ὑποδεικνύουσιν. Οἷ τε γὰρ ἄλλοι ἡμῖν τὰ ἀγαθὰ διδόντες, οὐδὲν τούτων εἰς τὸ ἐμφανὲς ἰόντες διδόναι· καὶ ὁ τὸν ὅλον κόσμον συντάττων τε καὶ συνέχων, ἐν ᾧ πάντα τὰ καλὰ καὶ ἀγαθὰ ἔστι, καὶ αἰεὶ μὲν χρωμένοις ἀτρίβῃ τε καὶ ² ὑγίᾳ καὶ ⁵ ἀγῆρατον παρέχων, θάπτον δὲ νοήματος ἀναμαρτήτως ὑπηρετοῦντα, οὗτος τὰ μέγιστα μὲν πράττων ὁρᾶται, ³ τὰ δὲ οἰκονομῶν ἀόρατος ἡμῖν ἔστιν.

Εννόει δὲ, ὅτι καὶ ὁ πᾶσι φανερός δοκῶν εἶναι ἥλιος οὐκ ἐπιτρέπει τοῖς ἀνθρώποις ἑαυτὸν ἀκριβῶς ὁρᾶν, ἀλλ' ¹⁰ ἑάν τις αὐτὸν ἀναιδῶς ἐγχειρῇ θεῶσθαι, τὴν ὄψιν ἀφαιρεῖται. Καὶ τοὺς ὑπηρέτας δὲ τῶν θεῶν εὐρήσεις ἀφανεῖς ὄντας. κεραννός τε γὰρ ὅτι μὲν ἄνωθεν ἀφίεται, δῆλον, καὶ ὅτι, οἷς ἂν ἐντύχη, πάντων κρατεῖ· ὁρᾶται δ' οὐτ' ἐπιών, οὔτε κατασκήψας, οὔτε ἀπιών. καὶ ἄνεμοι αὐτοὶ μὲν οὐχ' ¹⁵ ὁρῶνται, ἀ δὲ ποιοῦσι, φανερὰ ἡμῖν ἔστι, καὶ προσιόντων αὐτῶν αἰσθανόμεθα. Ἀλλὰ μὴν καὶ ἀνθρώπου γε ψυχῇ, εἴπερ τι καὶ ἄλλο τῶν ἀνθρωπίνων, τοῦ θείου μετέχει· ὅτι μὲν γὰρ βασιλεύει ἐν ἡμῖν, φανερόν· ὁρᾶται δὲ οὐδ' αὐτή. Ἀχρὴ κατανοοῦντα μὴ καταφρονεῖν τῶν ἀοράτων, ²⁰ ἀλλ' ἐκ τῶν γινομένων τὴν δύναμιν αὐτῶν καταμανθάνοντα, τιμᾶν τὸ δαιμόνιον.

Εγὼ μὲν, ᾧ Σώκρατες, ἔφη ὁ Εὐθύδημος, ὅτι μὲν οὐδὲ μικρὸν ἀμελήσω τοῦ δαιμονίου, σαφῶς οἶδα· ἐκεῖνο δὲ ἀθηνῶ, ⁴ ὅτι μοι δοκεῖ τὰς τῶν θεῶν εὐεργεσίας οὐδ' ἂν ²⁵ εἰς ποτε ἀνθρώπων ἀξίαις χάρισιν ἀμείβεσθαι.

Ἀλλὰ μὴ τοῦτο ἀθύρει, ἔφη, ᾧ Εὐθύδημος· ὁρᾷς γὰρ, ὅτι ὁ ἐν Λελφοῖς θεός, ὅταν τις αὐτὸν ἐπερωτᾷ, πῶς ἂν τοῖς θεοῖς χαρίζοιτο, ἀποκρίνεται, ΝΟΜΩ ΠΟΛΕΩΣ. Νόμος δὲ δήπου πανταχοῦ ἔστι, Κατὰ δύναμιν ³⁰

ἱεροῖς θεοῖς ἀρέσκειν. Πῶς οὖν ἂν τις κάλλιον καὶ
εὐσεβεστέρον ¹ τιμῇ θεοῦς, ἢ ὡς αὐτοὶ κελεύουσιν, οὕτω
ποιῶν;

Ἀλλὰ χρητὴς μὲν δυνάμει μὴδὲν ὑφίσταται· διὰ
5 γὰρ τις τοῦτο ποιῇ, ² φανερόν ἐστι τότε οὐ τιμῶν
θεοῦς. χρητὴς οὖν μὴδὲν ἐλλείποντα κατὰ δύναμιν τιμῶν τοὺς
θεοῦς, θαρσύνει τε καὶ ἐλπίζειν τὰ μέγιστα ἀγαθὰ. ³ οὐ
γὰρ παρ' ἄλλων γ' ἂν τις μείζων ἐλπίδων σωφρονοίῃ,
ἢ παρὰ τῶν τὰ μέγιστα ὠφελεῖν δυναμένων, οὐδ' ἂν ἄλ-
10 λως μᾶλλον, ἢ εἰ τοῦτοις ἀρέσκοι. ἀρέσκοι δὲ πῶς ἂν
μᾶλλον, ἢ εἰ ὡς μάλιστα πείθοιτο αὐτοῖς; Τοιαῦτα μὲν
δη λέγων τε, καὶ αὐτὸς ποιῶν, εὐσεβεστέρους τε καὶ σω-
φρονεστέρους τοὺς συνόντας παρεσκεύαζεν.

* * *

Κ Ε Φ. 4.

* * *

⁴ Τῶν δὲ Σωκράτην γινωσκόντων, οἷος ἦν, οἱ ἀρετῆς
15 ἐπιμέμενοι πάντες ἔτι καὶ νῦν διατελοῦσι πάντων μάλιστα
ποθοῦντες ἐκεῖνον, ὡς ὠφελιμώτατον ὄντα πρὸς ἀρετῆς
ἐπιμέλειαν. Ἐμοὶ μὲν δὲ, — τοιοῦτος ὢν, οἷον ἐγὼ διή-
γημαι, εὐσεβῆς μὲν οὕτως, ὥστε μὴδὲν ἄνευ τῆς τῶν θεῶν
γνώμης ποιεῖν· δίκαιος δὲ, ὥστε βλάπτειν μὲν μὴδὲ μι-
20 κρὸν μὴδένα, ὠφελεῖν δὲ τὰ μέγιστα τοὺς χρωμένους αὐ-
τῷ· ἐγκρατὴς δὲ, ὥστε μὴδέποτε προαιρεῖσθαι τὸ ἥδιον
ἀντὶ τοῦ βελτίονος· φρόνιμος δὲ, ὥστε μὴ διαμαρτάνειν
κρίνων τὰ βελτίω καὶ τὰ χεῖρω, μὴδὲ ἄλλου προσδεῖσ-
θαι, ἀλλὰ αὐτάφρητος εἶναι πρὸς τὴν τούτων γνώσιν· ἱκανὸς

θε καὶ λόγῳ εἰπεῖν τε, καὶ διορίσασθαι τὰ τοιαῦτα ἱκανὸς
δὲ καὶ ἄλλους δοκιμάσαι τε, καὶ ἁμαρτάνοντας ἐξελέγχει,
καὶ προτρέψασθαι ἐπ' ἀρετὴν καὶ καλοκάγαθίαν—ἐδόκει
¹ τοιοῦτος εἶναι, ὅς ἂν εἴη ἄριστός γε ἀνὴρ, καὶ εὐδαιμο-
νέστατος. Εἰ δέ τῃ μὴ ἀρέσκει ταῦτα, παραβάλλον τὸ 5
ἄλλον ἥθος πρὸς ταῦτα, οὕτω κρινέτω.

II.

¹ Ε ΠΛΑΤΩΝΕ.

*Quis enim uberior in dicendo PLATONE? Jovem, siquidem aiunt
Philosophi, si Graecè loquatur, sic loqui. CICERO IN BRUT.*

² ΠΛΑΤΩΝΟΣ

Κ Ρ Ι Τ Ω Ν,

ΠΕΡΙ ΠΡΑΚΤΕΟΥ.

[AD EDIT. NATH. FORSTER. OXON. 1752.]

ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΚΡΙΤΩΝ.

³ ΤΙ τηνικάδε ἀφίξαι, ὦ Κρίτων; ἢ οὐ πρῶτ' ἔτι ἐστί;
ΚΡ. ⁴ Πάνν μὲν οὖν. ΣΩΚ. Πηνίκα μάλιστα; ΚΡ.
Ορθρος βαθύς. ΣΩΚ. Θαυμάζω, ὅπως ἠθέλησέ σοι ὁ
τοῦ δεσμοτηρίου φύλαξ ὑπακούσαι. ΚΡ. Ξυνήθης ἤδη
5 μοί ἐστιν, ὦ Σώκρατες, διὰ τὸ πολλάκις δεῦρο φοι-
τῶν καί τι καὶ ἐνεργεῖται ὑπ' ἐμοῦ. ΣΩΚ. Ἀρτι δὲ
ἤκεις, ἢ πάλαι; ΚΡ. Επεικῶς πάλαι. ΣΩΚ. Εἴτα
πῶς οὐκ εὐθὺς ἐπήγειράς με, ἀλλὰ σιγῇ παρακάθησαι;
ΚΡ. Οὐ μὰ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες, οὐδ' ἂν αὐτὸς ἦθε-

λον ἐν τοσαύτῃ ἀγρυπνίᾳ καὶ λύπῃ εἶναι. Ἀλλὰ καὶ σοὺ
 κάλαι θαναμάζω, αἰσθανόμενος ὡς ἡδέως καθεύδεις· καὶ
 ἐπίτηδές σε οὐκ ἤγειρον, ἵνα ὡς ἡδιστα διάγῃς. Καὶ
 πολλάκις μὲν δὴ σε καὶ πρότερον ἐν παντὶ τῷ βίῳ εὐ-
 δαιμόνισα ¹ τοῦ τρόπου, πολὺ δὲ μάλιστα ² ἐν τῇ νῦν παρ- 5
 εστώσῃ ξυμφορᾷ, ὡς ῥαδίως αὐτὴν καὶ πρόφως φέρεις.
 ΣΩΚ. Καὶ γὰρ ἂν, ὦ Κρίτων, πλημμελὲς εἶη ἀγα-
 νακτεῖν τηλικούτον ὄντα, εἰ δεῖ ἤδη τελευτᾶν. ΚΡ. Καὶ
 ἄλλοι, ὦ Σώκρατες, τηλικούτοι ἐν τοιαύταις ξυμφοραῖς
 ἀλίσκονται, ³ ἀλλ' οὐδὲν αὐτοῖς ἐπιλύεται ἡ ἡλικία τὸ 10
 μὴ οὐχὶ ἀγανακτεῖν τῇ παρούσῃ τύχῃ. ΣΩΚ. Ἐστὶ
 ταῦτα.—Ἀλλὰ τί δὴ οὕτω πρῶτ' ἀφίξαι; ΚΡ. Ἀγγε-
 λίαν, ὦ Σώκρατες, φέρων χαλεπὴν, οὐ σοί, ὡς ἐμοὶ
 φαίνεται, ἀλλ' ἐμοὶ καὶ τοῖς σοῖς ἐπιτηδείοις πᾶσι
 καὶ χαλεπὴν καὶ βαρεῖαν ⁴ ἦν ἐγὼ, ὡς ἐμοὶ δοκῶ, ἐν 15
 τοῖς βαρύντατα ἂν ἐνέγκαιμι. ΣΩΚ. Τίνα ταύτην;
 ἡ ⁵ τὸ πλοῖον ἀφίκται ἐκ Δήλου, οὐ δεῖ ἀφικομένου τε-
 θνάναι με; ΚΡ. Οὗτοι δὴ ἀφίκται, ἀλλὰ δοκεῖ μὲν
 μοι ἤξειν τήμερον, ἐξ ὧν ἀπαγγέλλουσιν ἡκοντές τινες
 ἀπὸ Σουνίου, καὶ καταλιπόντες ἐκεῖ αὐτό. Δήλον οὖν ἐκ 20
 τούτων τῶν ἀγγέλων, ὅτι ἤξει τήμερον, καὶ ἀνάγκη δὴ εἰς-
 αύριον ἔσται, ὦ Σώκρατες, τὸν βίον σε τελευτᾶν.

β'. ΣΩΚ. Ἀλλ', ὦ Κρίτων, ⁶ τύχῃ ἀγαθῇ· εἰ
⁷ ταύτῃ τοῖς θεοῖς φίλον, ταύτῃ ἔστω· οὐ μέντοι οἶμαι
 ἤξειν αὐτὸ τήμερον. ΚΡ. Πόθεν τοῦτο τεκμαίρη; 25
 ΣΩΚ. Ἐγὼ σοὶ ἔρω. Τῇ γὰρ που ὑστεραία δεῖ με
 ἀποθνήσκειν, ἢ ἢ ἂν ἔλθοι τὸ πλοῖον. ΚΡ. Φασὶ
 γέ τοι δὴ οἱ τούτων κύριοι. ΣΩΚ. Οὐ τοίνυν τῆς
 ἐπιούσης ἡμέρας οἶμαι αὐτὸ ἤξειν, ἀλλὰ τῆς ἐτέρας
 τεκμαίρομαι δὲ ἐκ τινος ἐνυπνίου, ὃ ἑώρακα ὀλίγον 30
 πρότερον ταύτης τῆς νυκτός· ⁸ καὶ κινδυνεύεις ἐν καιρῷ
 τι· οὐκ ἐγειραί με. ΚΡ. Ἦν δὲ δὴ τί τὸ ἐνύπνιον;

ΣΩΚ. Εδόκει τίς μοι γυνή προσελθοῦσα, καλή καὶ εὐειδής, λευκὰ ἱμάτια ἔχουσα, καλέσαι με, καὶ εἰπεῖν ὦ Σώκρατες,

¹ *Ἡματί κεν τριτάτῳ Φθίην ἐρίδωλον ἴκοιο.*

5 **ΚΡ.** Ὡς ἄτοπον τὸ ἐνύπνιον, ὦ Σώκρατες. **ΣΩΚ.** *Εναργές μὲν οὖν, ὥς γ' ἐμοὶ δοκεῖ, ὦ Κρίτων.* **ΚΡ.** *Λίαν γε, ὥς ἔοικεν.*

γ'. *Ἀλλ', ὦ δαιμόνιε Σώκρατες, ἔτι καὶ νῦν ἐμοὶ πείθου, καὶ σώθητι ὥς ἐμοὶ, ἐὰν σὺ ἀποθάνης, ² οὐδὲ μία ξυμφορά ἐστιν ἄλλα, χωρὶς μὲν σοῦ ἐστερηθῆσαι, τοιούτων ἐπιτηδείου, οἷον ἐγὼ οὐδένα μήποτε εὐρήσω, ἔτι δὲ καὶ πολλοῖς δόξω, οἳ ἐμὲ καὶ σὲ μὴ σαφῶς ἴσασιν, ³ ὥς, οἷός τε ὢν σε σώζειν, εἰ ἤθελον ἀναλίσκειν χρήματα, ἀμелήσαιμι. Καίτοι τίς ἂν αἰσχίαν εἴη ταύτης δόξα, ἢ*
15 *δοκεῖν χρήματα ⁴ περὶ πλείονος ποιεῖσθαι ἢ φίλους; οὐ γὰρ πείσονται οἱ πολλοὶ, ὥς σὺ αὐτὸς ἐκ ἠθέλησας ἀπιέναι ἐνθὲνδε, ἡμῶν προθυμουμένων.* **ΣΩΚ.** *Ἀλλὰ τί ἡμῖν, ὦ μακάριε Κρίτων, οὕτω τῆς τῶν πολλῶν δόξης μέλει; οἱ γὰρ ἐπιεικέστατοι, ὢν μᾶλλον ἄξιον φροντίζειν, ἢ γή-*
20 *ρουνται αὐτὰ οὕτω πεπραῆχθαι, ὥσπερ ἂν πραχθῇ.* **ΚΡ.** *Ἀλλ' ὁρᾷς δὴ, ὅτι ἀνάγκη, ὦ Σώκρατες, καὶ τῆς τῶν πολλῶν δόξης μέλειν. Αὐτὰ δὲ δηλοῖ τὰ παρόντα νυνί, ὅτι οἷοί τε εἰσὶν οἱ πολλοὶ, οὐ τὰ σμικρότατα τῶν κακῶν ἐξεργάζεσθαι, ἀλλὰ σχεδὸν τὰ μέγιστα, ἐὰν τις ἐν αὐ-*
25 *τοῖς διαβεβλημένος ᾖ.* **ΣΩΚ.** *Εἰ γὰρ ὄφελον, ὦ Κρίτων, οἷοί τε εἶναι οἱ πολλοὶ τὰ μέγιστα κακὰ ἐξεργάζεσθαι, ἵνα οἷοί τε ᾗσαν καὶ ἀγαθὰ τὰ μέγιστα καὶ καλῶς ἂν εἶχε. Νῦν δὲ ἑδέτερα οἷοί τε· οὔτε γὰρ φρόνιμον, οὔτε ἄφρονα δυνατοὶ ποιῆσαι· ποιοῦσι δὲ τοῦτο, ὃ τι*
30 *ἂν τύχῃσι.*

δ'. **ΚΡ.** *Ταῦτα μὲν δὴ οὕτως ἐχέτω. Τάδε δὲ, ὦ Σώκρατες, εἰπέ μοι· ⁵ ἄρα γε μὴ ἐμοῦ προμηθῇ καὶ αὐτῶν*

ἄλλων ἐπιτηδείων, μὴ, εἰάν σὺ ἐνθὲνδε ἐξέλθῃς, ¹ οἱ συνοφάνται ἡμῖν πράγματα παρέχουσιν, ὥς σὲ ἐνθὲνδε ἐκκλίψαι, καὶ ἀναγκασθῶμεν ἢ καὶ πᾶσαν τὴν οὐσίαν ἀποβαλεῖν, ἢ συχνὰ χρήματα, ἢ καὶ ἄλλο τι πρὸς τέτοις παθεῖν; **Εἰ γάρ** τι τοιοῦτον φοβῇ, ἔασον αὐτὸ χαίρειν. **Ἡμεῖς** ⁵ γάρ που δίκαιοί ἐσμεν, σῶσαντές σε, κινδυνεύειν τοῦτον τὸν κίνδυνον καὶ, εἰάν δέῃ, ἔτι τούτου μείζω. **Ἀλλ'** ἐμοὶ κείθου, καὶ μὴ ἄλλως ποίει. **ΣΩΚ.** Καὶ ταῦτα προμηθεύμαι, ὦ Κρίτων, καὶ ἄλλα πολλά. **ΚΡ.** Μὴ τοίνυν ταῦτα φοβοῦ. **Καὶ γάρ** οὐδὲ πολὺ τἀργύριόν ἐστιν, ¹⁰ ὃ θέλουσι λαβόντες τινὲς σῶσαί σε καὶ ἐξαγαγεῖν ἐνθὲνδε. **Ἐπειτα** οὐχ ὀρᾷς τούτους τοὺς συνοφάντας, ὥς εὐτελεῖς; καὶ οὐδὲν ἂν δέοι ἐπ' αὐτὰς πολλοῦ ἀργυρίου; σοὶ δὲ ὑπάρχει μὲν τὰ ἐμὰ χρήματα, ὥς ἐγῆμαι, ἱκανά· **Ἐπειτα** καὶ, εἴ τι ἐμοῦ κηδόμενος, σὺκ οἶει δεῖν ἀναλίσκειν τὰ ¹⁵ ἐμὰ, ξένοι οὗτοι ἐνθάδε ἔτοιμοι ἀναλίσκειν εἰς δὲ καὶ κηκόμικεν ἐπ' αὐτὸ τοῦτο ἀργύριον ἱκανόν, **Σιμμίλιας** δ' **Θηβαῖος** ἔτοιμος δὲ καὶ **Κέβης**, καὶ ἄλλοι πολλοὶ πάνν. **Ἰδοτε**, ὑπερ λέγω, μήτε ταῦτα φοβούμενος ἀποκδήμης σῶσαι σαντὸν μήτε, ὃ ἔλεγες ἐν τῷ δικαστηρίῳ, δυσχερὲς ²⁰ σοι γενέσθω, ὅτι σὺκ ἂν ἔχοις ἐξελθὼν, ὃ τι χρῆσθαι σεαυτῷ. **Πολλαχοῦ** μὲν γάρ καὶ ἄλλοσε, ὅποι ἂν ἀφίκη, ἀγκαπήσουσί σε· ἂν δὲ βούλῃ εἰς **Θετταλίαν** ἵεναι, εἰσὶν ἐμοὶ ἐκεῖ ξένοι, οἳ σε περὶ πολλοῦ ποιήσονται, καὶ ἀσφάλειάν σοι παρέχονται, ὥστε σε μηδένα λυπεῖν τῶν κατὰ ²⁵ **Θετταλίαν**.

Εἰ. **Εἰτι** δὲ, ὦ **Σώκρατες**, οὐδὲ δίκαιόν μοι δοκεῖς ἐπιχειρεῖν πράγμα, σαντὸν προδοῦναι, ³ ἐξὸν σωθῆναι· καὶ τοιαῦτα σπεύδεις περὶ σαντὸν γενέσθαι, ἀπερ ἂν καὶ οἱ ἐχθροί σου σπεύσαιέν τε καὶ ἔσπευσαν, σὲ διαφθεῖραι βον- ³⁰ λόμενοι. **Πρὸς** δὲ τούτοις, καὶ τὰς νιεῖς τοὺς σαντῷ ἔμοιγε δοκῶν προδιδόναι, οὓς σοι ἐξὸν καὶ ἐκθρέψαι καὶ ἐκπαι-

δεῦσαι, οἰκλήσῃ καταλιπὼν, ¹ καὶ τὸ σὸν μέρος, ὃ τι
 ἂν τύχῃσι, τοῦτο πράξουσι· τεύχονται δὲ, ὥς τὸ εἶκος,
 ταιούτων, οἳά περ εἶωθε γίνεσθαι ἐν ταῖς ὀρφανίαις περὶ
 τοὺς ὀρφανούς. Ἡ γὰρ οὐ χρὴν ποιεῖσθαι καῖδας, ἣ ξυν-
 5 διαταλαιπωρεῖν καὶ τρέφοντα καὶ παιδεύοντα. Σὺ δέ
 μοι δοκεῖς τὰ ῥαθυμώτατα αἰρεῖσθαι· χρὴ δὲ, ἅπερ ἂν
 ἄνθρωπος ἀγαθὸς καὶ ἀνδρεῖος ἔλοιτο, ταῦτα αἰρεῖσθαι, φά-
 σκοντά γε δὴ ἀρετῆς διὰ παντὸς τοῦ βίου ἐπιμελεῖσθαι.
 Ὡς ἔγωγε καὶ ὑπὲρ σοῦ καὶ ὑπὲρ ἡμῶν τῶν σῶν ἐπιτη-
 10 δεῖων αἰσχύνομαι, μὴ δόξῃ ἄπαν τὸ πρᾶγμα τὸ περὶ σέ
 ἀνανδρία τινὶ τῇ ἡμετέρᾳ πεπραῆχθαι· καὶ ἡ εἴσοδος τῆς
 δίκης εἰς τὸ δικαστήριον, ὥς εἰσῆλθες, ἐξὸν μὴ εἰσελθεῖν
 καὶ αὐτὸς ὃ ἀγὼν τῆς δίκης, ὥς ἐγένετο· καὶ τὸ τελευ-
 ταῖον δὴ τουτὶ, ὥσπερ κατάγελως τῆς πράξεως, κακία
 15 τινὶ καὶ ἀνανδρία τῇ ἡμετέρᾳ διαπεφευγένη ἡμᾶς δο-
 κεῖν, οἵτινές σε οὐ διεσώσαμεν, οὐδὲ σὺ σαντὸν, οἷόν τε
 ὄν καὶ δυνατόν, εἴτι καὶ σμικρὸν ἡμῶν ὄφελος ἦν. Ταῦτ'
 οὖν, ὃ Σώκρατες, ὄρα, μὴ ἅμα τῷ κακῷ καὶ αἰσχροῷ ἢ
 σοί τε καὶ ἡμῖν· ἀλλὰ βουλευέσθαι μᾶλλον δὲ οὐδὲ βου-
 20 λένεσθαι ἔτι ὄρα, ἀλλὰ βεβουλευῆσθαι. Μία δὲ βουλὴ
 τῆς γὰρ ἐπιούσης νυκτὸς πάντα ταῦτα δεῖ πεπραῆχθαι.
 Εἰ δὲ περιμενοῦμεν, ἀδύνατον καὶ οὐκ ἐτι οἷόν τε. Ἀλλὰ
 παντὶ τρόπῳ, ὃ Σώκρατες, πείθου μοι, καὶ μῆδαμὼς ἄλ-
 λως ποίει.

25 *ς'.* ΣΩΚ. Ω φίλε Κρίτων, ἡ προθυμία σου πολλοῦ
 ἀξία, εἰ μετὰ τινος ὀρθότητος εἴη· εἰ δὲ μὴ, ὅσῳ μείζων,
 τοσοῦτον χαλεπωτέρα. Σκοπεῖσθαι οὖν χρὴ ἡμᾶς, εἴτε
 ταῦτα πρακτέον, εἴτε μὴ· ὥς ἐγὼ οὐ μόνον νῦν, ἀλλὰ
 καὶ αἰεὶ τοιοῦτος, οἷος τῶν ἐμῶν μηδενὶ ἄλλῳ πεῖθεσθαι,
 30 ἢ τῷ λόγῳ, ὅς ἂν μοι λογιζομένῳ βέλτιστος φαίνεται.
 Τοὺς δὲ λόγους, οὓς ἐν τῷ ἔμπροσθεν ἔλεγον, οὐ δύναμαι

νῦν ἐκβαλεῖν, ἐπειδὴ μοι ἤδε ἡ τύχη γέγονεν· ἀλλὰ
 σχεδόν τι ὅμοιοι φαίνονται μοι, καὶ τοὺς αὐτοὺς πρὸς-
 θεῶν καὶ τιμῶ, οὓς περ καὶ πρότερον ὦν ἐὰν μὴ βελτίω
 ἔχωμεν λέγειν ἐν τῷ παρόντι, εὖ ἴσθι, ὅτι οὐ μὴ σοι
 ξυγχαρήσω, οὐδ' ἂν, πλείω τῶν νῦν παρόντων, ἢ τῶν πολ- 5
 λῶν δύνάμεις, ὥς περ παῖδας, ἡμᾶς μορμολύττηται, δεσ-
 μούς καὶ θανάτους ἐπιπέμπουσα, καὶ χρημάτων ἀφαιρέ-
 σεις. *KP.* Πῶς οὖν ἂν μετριώτατα σκοπούμεθα αὐτά;
ΣΩΚ. ¹ Εἰ πρῶτον μὲν τοῦτον τὸν λόγον ἀναλάβοιμεν,
 ὃν σὺ λέγεις περὶ τῶν δοξῶν, πρότερον καλῶς ἐλέγετο ἐκά- 10
 στοτε, ἢ οὐ, ὅτι ταῖς μὲν δεῖ τῶν δοξῶν προσέχειν τὸν
 νοῦν, ταῖς δὲ οὐ· ἢ πρὶν μὲν ἐμὲ δεῖν ἀποθνήσκειν, καλῶς
 ἐλέγετο, νῦν δὲ καταδηλὸς ἄρα ἐγένετο, ὅτι ἄλλως ἔνεκα
 λόγου ἐλέγετο, ἣν δὲ παιδιὰ καὶ φλυαρία ὥς ἀληθῶς.
Επιθυμῶ δ' ἔγωγε ἐπισκέψασθαι, ὃ Κρίτων, κοινῇ μετὰ 15
σοῦ, ² εἴτι μοι ἀλλοιότερος φανεῖται, ἐπειδὴ γε ὦδε
ἔχω, ἢ ὁ αὐτὸς, καὶ ἐάσομεν χαίρειν, ἢ πεισόμεθα αὐτῷ.
Ἐλέγετο δὲ πως, ὥς ἐγῶμαι, ἐκάστοτε ὦδε ὑπὸ τῶν
οἰομένων τι λέγειν, ὥς περ νῦν δὴ ἐγὼ ἔλεγον· ὅτι τῶν
δοξῶν, ὥς οἱ ἄνθρωποι δοξάζουσι, δεοὶ τὰς μὲν περὶ πολ- 20
λοῦ ποιεῖσθαι, τὰς δὲ μή. Τοῦτο, πρὸς θεῶν, ὃ Κρίτων,
οὐ δοκεῖ καλῶς σοι λέγεσθαι; Σὺ γάρ, ³ ὅσα γε τὰν
θρώπεια, ἐκτὸς εἰ τοῦ μέλλειν ἀποθνήσκειν αὖριον, καὶ
οὐκ ἂν σε παρακρούοι ἢ παροῦσα ξυμφορὰ. Σκόπει δὴ
οὐχ ἱκανῶς δοκεῖ σοι λέγεσθαι, ὅτι οὐ πάσας χρὴ τὰς 25
δόξας τῶν ἀνθρώπων τιμᾶν, ἀλλὰ τὰς μὲν, τὰς δ' οὐ;
οὐδὲ πάντων, ἀλλὰ τῶν μὲν, τῶν δ' οὐ; Τί φῆς; ταῦτα
*οὐχὶ καλῶς λέγεται; *KP.* Καλῶς. *ΣΩΚ.* Οὐκοῦν*
*τὰς μὲν χρηστὰς τιμᾶν, τὰς δὲ πονηρὰς μή; *KP.* Naί.*
**ΣΩΚ.* Χρηστὰι δὲ οὐχ αἱ τῶν φρονίμων πονηραὶ δὲ 30*
*αἱ τῶν ἀφρόνων; *KP.* Πῶς δ' οὐ;*

ζ'. ΣΩΚ. ¹ Φέρε δὴ, πῶς αὖ τὰ τοιαῦτα ἐλέγετο;
 Γυμναζόμενος ἀνὴρ καὶ τοῦτο πράττων πότερον πάντος
 ἀνδρὸς ἐπαίνει καὶ νόγον καὶ δόξην τὸν νοῦν προσέχει, ἢ
 ἐνὸς μόνου ἐκείνου, ² ὃς ἂν τυγχάνοι ἰατρός ἢ παιδοτρίβης
 5 ὢν; ΚΡ. Ἐνὸς μόνου. ΣΩΚ. Οὐκοῦν φοβεῖσθαι χρὴ
 τοὺς νόγους, καὶ ἀσπάξασθαι τοὺς ἐπαίνους τοὺς τοῦ ἐνὸς
 ἐκείνου, ἀλλὰ μὴ τοὺς τῶν πολλῶν; ΚΡ. Ἀἴα, δὴ.
 ΣΩΚ. Ταύτη ἄρα αὐτῷ πρακτέον καὶ γυμναστέον, καὶ
 ἐδεστέον γε καὶ ποτέον, ἢ ἂν τῷ ἐνὶ δοκῇ, τῷ ἐπιστάτῃ καὶ
 10 ἐπαίοντι, μᾶλλον ἢ ἢ ξύμπασιν τοῖς ἄλλοις. ΚΡ. Ἐστὶ
 ταῦτα. ΣΩΚ. Εἴεν. Ἀπειθήσας δὲ τῷ ἐνὶ, καὶ ἀτι-
 μάσας αὐτοῦ τὴν δόξαν καὶ τοὺς ἐπαίνους, τιμήσας, δὲ
 τοὺς τῶν πολλῶν καὶ μηδὲν ἐπαϊόντων, ἄρα οὐδὲν κακὸν
 κείσεται; ΚΡ. Πῶς γὰρ οὐ; ΣΩΚ. Τί δ' ἔστι τὸ κακὸν
 15 τούτου; καὶ ποῖ τείνει, καὶ εἰς τί τῶν τῷ ἀπειθοῦντος; ΚΡ.
 Ἀἴλον, ὅτι εἰς τὸ σῶμα· τοῦτο γὰρ διόλλυσσι. ΣΩΚ.
 Καλῶς λέγεις. Οὐκοῦν καὶ τᾶλλα, ὃ Κρίτων, οὕτως;
 (ἵνα μὴ πάντα δίδωμεν) καὶ δὴ καὶ περὶ τῶν δικαίων καὶ
 ἀδίκων, καὶ αἰσχυρῶν καὶ καλῶν, καὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν,
 20 περὶ ὧν νῦν ἡμῖν ἐστὶν ἡ βουλή, πότερον τῇ τῶν πολλῶν
 δόξῃ δεῖ ἡμᾶς ἔπεσθαι, καὶ φοβεῖσθαι αὐτήν, ἢ τῇ τοῦ
 ἐνὸς, εἴτις ἐστὶν ἐπαῖων, ὃν δεῖ καὶ αἰσχύνεσθαι καὶ φοβεῖσ-
 θαι μᾶλλον, ἢ ξύμπαντας τοὺς ἄλλους· ὃ εἰ μὴ ἀκολου-
 θήσομεν, διαφθεροῦμεν ἐκεῖνο καὶ λωδησόμεθα, ὃ τῷ μὲν
 25 δικαίῳ βέλτιον ἐρίγνεται, τῷ δὲ ἀδίκῳ ἀπώλλυτο; ἢ οὐδὲν
 ἐστὶ τούτου; ΚΡ. Οἶμαι ἔγωγε, ὃ Σώκρατες.

ή. ΣΩΚ. Φέρε δὴ, εἰ ἂν τὸ ὑπὸ τοῦ ὑγιεινοῦ μὲν βέλ-
 τιον γιγνόμενον, ὑπὸ τοῦ νοσώδους δὲ διαφθειρόμενον, διω-
 λίσσωμεν, πειθόμενοι μὴ τῇ τῶν ἐπαϊόντων δόξῃ, ἄρα βιω-
 30 τὸν ἡμῖν ἐστὶ διεφθαρμένον αὐτοῦ; ἐστὶ δὲ πού τοῦτο σῶ-
 μα, ἢ οὐχί; ΚΡ. Ναί. ΣΩΚ. Ἀρ' οὖν βιωτὸν ἡμῖν

ἔστι μετὰ μοχθηροῦ καὶ διεφθαρμένου σώματος; *KP.*
Οὐδαμῶς. ΣΩΚ. Ἀλλὰ μετ' ἐκείνου ἄρα ἐστὶν ἡμῖν
 βιωτὸν διεφθαρμένον, ὃ τὸ ἄδικον μὲν λωδᾶται, τὸ δὲ δί-
 καιον ὀνίνησιν; ἢ φανυλότερον ἡγοῦμεθα εἶναι τοῦ σώμα-
 τος ἐκεῖνο, ὃ τι ποτ' ἐστὶ τῶν ἡμετέρων, περὶ ὃ ἢ τε ἀδι- 5
 κία καὶ ἡ δικαιοσύνη ἐστίν; *KP.* Οὐδαμῶς. *ΣΩΚ.*
Ἀλλὰ τιμωτέρον; *KP.* Πολύ γε. *ΣΩΚ.* Οὐκ ἄρα, ὃ
 βέλτιστε, πάννυ ἡμῖν οὕτω φροντιστέον, ὃ τι ἐρῶσιν οἱ πολ-
 λοι ἡμᾶς, ἀλλ' ὃ τι ὁ ἐπαίων περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδί-
 κων, ὃ εἰς, καὶ αὐτὴ ἡ ἀλήθεια. Ὡστε πρῶτον μὲν ταύ- 10
 τη οὐκ ὀρθῶς εἰσηγγῆ, εἰσηγούμενος τῆς τῶν πολλῶν δόξης
 δεῖν ἡμᾶς φροντίζειν περὶ τῶν δικαίων καὶ καλῶν καὶ ἀγα-
 θῶν, καὶ τῶν ἐναντίων. Ἀλλὰ μὲν δὴ, φαίη γ' ἂν τις, οἷοί
 τε εἰσὶν ἡμᾶς οἱ πολλοὶ ἀποκτιννύναι. *KP.* Ἀἴηλα δὴ
 καὶ ταῦτα φαίη γὰρ ἂν, ὃ Σώκρατες. *ΣΩΚ.* Ἀλλ' 15
 ὅθι λέγεις. Ἀλλ', ὃ θαυμάσιε, οὗτός γε ὁ λόγος, ὃν
 διεληλύθαμεν, ¹ ἔμοιγε δοκεῖ ὁμοῖος εἶναι καὶ πρότερον.
 Καὶ τόνδε δὲ αὖ σκόπει, εἰ ἔτι μένει ἡμῖν, ἢ οὐ, ὅτι οὐ τὸ
 ζῆν περὶ πλείστον ποιητέον, ἀλλὰ τὸ εὖ ζῆν. *KP.* Ἀλ-
 λὰ μένει. *ΣΩΚ.* Τὸ δὲ εὖ, καὶ καλῶς, καὶ δικαίως, ὅτι 20
 ταῦτόν ἐστι, μένει, ἢ οὐ μένει; *KP.* Μένει.

Θ'. *ΣΩΚ.* Οὐκοῦν ἐκ τῶν ὁμολογουμένων τοῦτο σκεπ-
 τέον, πότερον δίκαιον ἐμὲ ἐνθένδε πειραῖσθαι ἐξίεναι, μὴ
 ἀφιέντων Ἀθηναίων, ἢ οὐ δίκαιον καὶ ἐὰν μὲν φαίνεται
 δίκαιον, πειρώμεθα· εἰ δὲ μὴ, ἐῷμεν. Ἄς δὲ σὺ λέγεις 25
 τὰς σκέψεις περὶ τε χρημάτων ἀναλώσεως, καὶ δόξης,
 καὶ παίδων τροφῆς, ² μὴ ὡς ἀληθῶς ταῦτα, ὃ Κρίτων,
 σκέμματα ἢ τῶν ῥαδίως ἀποκτιννύντων, καὶ ἀναβιωσκο-
 μένων γ' ἂν, εἰ οἷοί τε ἦσαν, οὐδενὶ ξὺν νῶ, —τούτων τῶν
 πολλῶν ἡμῖν δ', (ἐπειδὴ ὁ λόγος οὕτως αἰρεῖ,) μὴ οὐδὲν 30
 ἄλλο σκεπτέον ἢ, ἢ ὅπερ νῦν δὴ ἐλέγομεν, πότερον δίκαια

πράττομεν, καὶ χρήματα τελοῦντες τούτοις τοῖς ἐμὲ ἐν-
 θένδε ἐξάξουσιν καὶ χάριτας, καὶ αὐτοὶ ἐξάγοντές τε
 καὶ ἐξαγόμενοι, ἢ τῇ ἀληθείᾳ ἀδικήσομεν πάντα ταῦ-
 τα ποιοῦντες· καὶ φαινόμεθα ἄδικα αὐτὰ ἐργαζόμε-
 5 νοι, μὴ, οὐ δὲ ὑπολογίζεσθαι, οὐτ' εἰ ἀποθνήσκῃν δεῖ
 παραμένοντας καὶ ἡσυχίαν ἄγοντας, οὔτε ἄλλο ὅτιοῦν
 πάσχειν πρὸ τοῦ ἀδικεῖν. ΚΡ. Καλῶς μὲν μοι δοκεῖς
 λέγειν, ὦ Σώκρατες· ὅρα δὲ τί δρωμεν. ΣΩΚ. ¹ Σκο-
 πῶμεν, ὦ γὰρ θεέ, κοινῇ καὶ εἴ πῃ ἔχεις ἀντιλέγειν ἐμοῦ
 10 λέγοντος, ἀντίλεγε, καὶ σοὶ πείσομαι· εἰ δὲ μὴ, παύ-
 σαι ἤδη, ὦ μακάριε, πολλάκις μοι λέγων τὸν αὐτὸν
 λόγον, ὥς χρηρὲς ἐνθένδε, ἀκόντων Ἀθηναίων, ἐμὲ ἀπιέναι·
 ὥς ἐγὼ περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι πείσαι σε ταῦτα πράττειν,
 ἀλλὰ μὴ ἄκοντος. Ὅρα δὲ δὴ τῆς σκέψεως τὴν ἀρ-
 15 χὴν, εἴαν σοὶ ἱκανῶς λέγηται, καὶ πειρῶ ἀποκρίνασθαι
 τὸ ἐρωτώμενον, ἢ ἂν μάλιστα οἶη. ΚΡ. Ἀλλὰ πει-
 ράσομαι.

ἰ. ΣΩΚ. Οὐδενὶ τρόπῳ φαμέν ἐκόντας ἀδικητέον
 εἶναι; ἢ τινὶ μὲν ἀδικητέον τρόπῳ, τινὶ δὲ οὐ; ἢ οὐδα-
 20 μῶς τό γε ἀδικεῖν οὔτε ἀγαθόν, οὔτε καλόν, ὥς πολλὰ
 κίς ἡμῖν καὶ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ ὁμολογήθη, ὅπερ
 καὶ ἄρτι ἐλέγετο; ἢ πᾶσαι ἡμῖν ἐκεῖναι αἱ πρόσθεν
 ὁμολογίαι ἐν ταῖσδε ταῖς ὀλίγαις ἡμέραις ἐκκεχυμέναι
 εἰσὶ, καὶ πάσαι, ὦ Κρίτων, ἄρα τηλικοῖδε γέροντες
 25 ἄνδρες, πρὸς ἀλλήλους σπουδῇ διαλεγόμενοι, ² ἐλάβομεν
 ἡμᾶς αὐτοὺς παίδων οὐδὲν διαφέροντες; ἢ παντὸς μάλ-
 λον οὕτως ἔχει, ὥσπερ τότε ἡμῖν ἐλέγετο, εἴτε φασὶν οἱ
 πολλοὶ, εἴτε μὴ; καὶ εἴτε δεῖ ἡμᾶς ἔτι τῶνδε χαλεπώ-
 τερα πάσχειν, εἴτε καὶ πραότερα, ὅμως τό γε ἀδικεῖν τῷ
 30 ἀδικοῦντι καὶ κακὸν καὶ αἰσχρὸν τυγχάνει ὃν παντὶ
 τρόπῳ; φαμέν, ἢ οὐ; ΚΡ. Φαμέν. ΣΩΚ. Οὐδαμῶς

ἄρα δεῖ ἀδικεῖν. ΚΡ. Οὐ δῆτα. ΣΩΚ. Οὐδὲ ἀδικούμενον ἄρα ἀνταδικεῖν, ὥς οἱ πολλοὶ οἴονται, ἐπειδὴ γε οὐδαμῶς δεῖ ἀδικεῖν. ΚΡ. Οὐ φαίνεται. ΣΩΚ. Τί δαί δῆ; κακουργεῖν δεῖ, ὃ Κρίτων, ἢ οὐ; ΚΡ. Οὐ δεῖ δῆ πον, ὃ Σώκρατες. ΣΩΚ. ¹ Τί δέ; ἀντικακουρ- 5 γεῖν κακῶς πάσχοντα, ὥς οἱ πολλοὶ φασι, δίκαιον, ἢ οὐ δίκαιον; ΚΡ. Οὐδαμῶς. ΣΩΚ. Τὸ γὰρ πον κακῶς ποιεῖν ἀνθρώπους τοῦ ἀδικεῖν οὐδὲν διαφέρει. ΚΡ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩΚ. Οὔτε ἄρα ἀνταδικεῖν δεῖ, οὔτε κακῶς ποιεῖν οὐδένα ἀνθρώπων, οὐδ' ἂν ὅτιοῦν πάσχη ὑπ' ¹⁰ αὐτῶν.—Καὶ ὅρα, ὃ Κρίτων, ταῦτα καθομολογῶν, ὅπως μὴ παρὰ δόξαν ὁμολογῇς· οἶδα γάρ, ὅτι ὀλίγοις τιὰ ταῦτα καὶ δοκεῖ καὶ δόξει. Οἷς δ' οὕτω δέδοκται, καὶ οἷς μὴ, τούτοις οὐκ ἔστι κοινὴ βουλή, ἀλλ' ἀνάγκη τούτους ἀλλήλων καταφρονεῖν, ὁρῶντας ἀλλήλων τὰ βουλευμέ- ¹⁵ τα. Σκόπει οὖν δὴ καὶ σὺ εὖ μάλα, πότερον κοινωνεῖς, καὶ συνδοκεῖ σοι, καὶ ἀρχώμεθα ἐντεῦθεν βουλευόμενοι, ὥς οὐδέποτε ὀρθῶς ἔχοντος οὔτε τοῦ ἀδικεῖν, οὔτε τοῦ ἀνταδικεῖν, οὔτε κακῶς πάσχοντα ἀμύνεσθαι ἀντιδρῶντα κακῶς—ἢ ἀφίστασαι, καὶ ἐ κοινωνεῖς τῆς ἀρχῆς. ἔμοι μὲν ²⁰ γὰρ καὶ πάλαι οὕτω, καὶ νῦν ἔτι δοκεῖ· σοὶ δὲ εἴ πῃ ἄλλη δέδοκται, λέγε καὶ δίδασκε. Εἰ δὲ ἐμμένεις τοῖς πρόθε-
θεν, τὸ μετὰ τοῦτο ἄκουε. ΚΡ. Ἀλλ' ἐμμένω τε καὶ ξυνδοκεῖ μοι· ἀλλὰ λέγε. ΣΩΚ. Λέγω δὴ αὖ τὸ μετὰ τοῦτο, μᾶλλον δὲ ἐρωτῶ, πότερον, ἢ ἂν τις ὁμολο- ²⁵ γήσῃ τῶν δίκαια ὄντα, ποιητέον, ἢ ἑξαπατητέον; ΚΡ. Ποιητέον.

ιδ. ΣΩΚ. Ἐκ τούτων δὴ ἄθρει. Απιόντες ἐνθένδε ἡμεῖς, μὴ πείσαντες τὴν πόλιν, πότερον κακῶς τινὰς κοι-
οῦμεν, καὶ ταῦτα, οὓς ἥκιστα δεῖ, ἢ οὐ; καὶ ἐμμένομεν, ³⁰ οἷς ὁμολογήσαμεν, δικαίοις οὖσιν, ἢ οὐ; ΚΡ. Οὐκ

ἔγω, ὦ Σώκρατες, ἀποκρίνασθαι, πρὸς δ' ἐρωτᾶς· οὐ γὰρ ἐννοῶ. ΣΩΚ. Ἀλλ' ἄδε σκόπει. Εἰ μέλλουσιν ἡμῖν ἐνθόνδε εἴτε ἀποδιδράσκειν, εἴθ' ὅπως δεῖ ὀνομάσαι τοῦτο, ἐλθόντες οἱ νόμοι καὶ τὸ κοινὸν τῆς πόλεως, ἐπιστάν-
 5 τες ἔροιντο· Εἰπέ μοι, ὦ Σώκρατες, τί ἐν νῶ ἔχεις ποιεῖν; ἄλλο τι ἢ τούτῳ τῷ ἔργῳ, ὃ ἐπιχειρεῖς, διανοῆ
 τοὺς τε νόμους ἡμᾶς ἀπολέσαι, καὶ ξύμπασαν τὴν πόλιν,
 τὸ σὸν μέρος; ἢ δοκεῖ σοι οἷόν τε ἐτι ἐκείνην τὴν πόλιν
 εἶναι, καὶ μὴ ἀνατετράφθαι, ἐν ᾗ ἂν αἱ γενόμεναι δι-
 10 και μὴδὲν ἰσχύωσιν, ἀλλ' ὑπὸ ἰδιωτῶν ἄκυροί τε γίνων-
 ται καὶ διαφθείρονται;—τί ἐροῦμεν, ὦ Κρίτων, πρὸς
 ταῦτα καὶ ἄλλα τοιαῦτα; πολλὰ γὰρ ἂν τις ἔχοι, ἄλ-
 λως τε καὶ ῥήτωρ, εἰπεῖν ὑπὲρ τούτου τοῦ νόμου ἀπολλυ-
 μένου, ὃς τὰς δίκας τὰς δικασθείσας προστάττει κυρίας
 15 εἶναι. ἢ ἐροῦμεν πρὸς αὐτοὺς, ὅτι, Ἡδίκη γὰρ ἡμᾶς ἢ
 πόλις, καὶ οὐκ ὀρθῶς τὴν δίκην ἔκρινε; ταῦτα, ἢ τί ἐροῦ-
 μεν; ΚΡ. Ταῦτα νῆ Δία, ὦ Σώκρατες.

ιβ'. ΣΩΚ. Τί οὖν; ἂν εἴπωσιν οἱ νόμοι, Ω Σώκρα-
 τες, ἢ καὶ ταῦτα ὁμολόγητο ἡμῖν τε καὶ σοι, ἢ ἐμμέ-
 20 νειν ταῖς δίκαις, αἷς ἂν ἡ πόλις δικάζοι; Εἰ οὖν αὐ-
 τῶν θαυμάζοιμεν λεγόντων, ἴσως ἂν εἴποιεν, ὅτι, Ω
 Σώκρατες, μὴ θαύμαζε τὰ λεγόμενα, ἀλλ' ἀποκρίνον
 —ἐπειδὴ καὶ εἰώθας χρῆσθαι τῷ ἐρωτᾷ τε καὶ ἀπο-
 κρίνεσθαι.—Φέρε γὰρ, τί ἐγκαλῶν ἡμῖν καὶ τῇ πόλει,
 25 ἐπιχειρεῖς ἡμᾶς ἀπολλύναι; Οὐ πρῶτον μὲν σε ἐγεν-
 νήσαμεν ἡμεῖς, καὶ δι' ἡμῶν ἔλαβε τὴν μητέρα σου ὁ
 πατήρ, καὶ ἐφύτευσέ σε; Φράσον οὖν, τούτοις ἡμῶν
 τοῖς νόμοις τοῖς περὶ τοὺς γάμους μέμφη τι, ὥς οὐ κα-
 λῶς ἔχουσιν; Οὐ μέμφομαι, φαίην ἂν. Ἀλλὰ τοῖς
 30 περὶ τὴν τῷ γενομένου τροφήν τε καὶ παιδείαν, ἐν ᾗ καὶ σὺ
 ἐπαιδεύθης; ἢ οὐ καλῶς προσέταττον ἡμῶν οἱ ἐπὶ τούτῳ

τεταγμένοι νόμοι, παραγγέλλοντες τῷ πατρὶ τῷ σῶ σε ἐν
 μουσικῇ καὶ γυμναστικῇ παιδεύειν; Καλῶς, φαίην ἄν.
 Ἐλεν ἐπειδὴ δὲ ἐγένον τε καὶ ἐξετράφης καὶ ἐπαιδεύθης,
 ἔχοις ἄν εἰπεῖν πρῶτον μὲν, ὥς οὐχὶ ἡμέτερος ἦσθα καὶ
 ἔκγονος καὶ δοῦλος, αὐτός τε καὶ οἱ σοὶ πρόγονοι; 5
 Καὶ εἰ τοῦτο οὕτως ἔχει, ἄρ' ἐξίσου οἶε εἶναι σοὶ τὸ δί-
 καιον καὶ ἡμῖν, καὶ ἅττι ἄν ἡμεῖς σε ἐπιχειρῶμεν ποιεῖν,
 ταῦτα καὶ σὺ ἀντιποιεῖν οἶε δίκαιον εἶναι; ἢ πρὸς μὲν
 ἄρα σοι τὸν πατέρα οὐκ ἐξίσου ἦν τὸ δίκαιον, καὶ πρὸς
 δεσπότην, εἰ σοι ὦν ἐτύγχανεν, ὥστε ἅπερ πάσχεις, ταῦτα 10
 καὶ ἀντιποιεῖν, οὔτε κακῶς ἀκούοντα ἀντιλέγειν, οὔτε
 τυπτόμενον ἀντιτύπτειν, οὔτε ἄλλα τοιαῦτα πολλά· πρὸς
 δὲ τὴν πατρίδα ἄρα καὶ τοὺς νόμους ἐξέσται σοι, ὥστε, ἐάν
 σε ἐπιχειρῶμεν ἡμεῖς ἀπολλύναι, δίκαιον ἡγούμενοι εἶ-
 ναι, καὶ σὺ δὲ ἡμᾶς τοὺς νόμους καὶ τὴν πατρίδα, καθ' 15
 ὅσον δύνασαι, ἐπιχειρήσεις ἀνταπολλύναι; καὶ φήσεις,
 ταῦτα ποιῶν, δίκαια πράττειν, ὃ τῇ ἀληθείᾳ τῆς ἀρετῆς
 ἐπιμελούμενος; Ἡ οὕτως εἰ σοφὸς, ὥστε λέληθέ σε, ὅτι
 μητρός τε καὶ πατρὸς καὶ τῶν ἄλλων προγόνων ἀπάντων
 τιμώτερόν ἐστι πατρίς, καὶ σεμνότερον, καὶ ἀγιώτερον, 20
 καὶ ἐν μείζονι μοῖρα καὶ παρὰ θεοῖς, καὶ παρὰ ἀνθρώ-
 ποις τοῖς νοῦν ἔχουσι; καὶ σέβεσθαι δεῖ, καὶ μᾶλλον ὑπ-
 εἶκειν, καὶ θωπεύειν πατρίδα χαλεπαίνουσαν, ἢ πατέρα;
 καὶ ἢ πείθειν, ἢ ποιεῖν ἃ ἄν κελεύοι; καὶ πάσχειν, ἐάν
 τι προστάτῃ παθεῖν, ἥσυχίαν ἄγοντα, ἐάν τε τύπτεσθαι, 25
 ἐάν τε δεῖσθαι; ἐάν τε εἰς πόλεμον ἄγῃ τρωθησόμενον
 ἢ ἀποθανούμενον, ποιητέα ταῦτα, καὶ τὸ δίκαιον οὕτως
 ἔχει; καὶ οὐχ ὑπεικτέον, οὐδὲ ἀναχωρητέον, οὐδὲ λειπτέον
 τὴν τάξιν; ἀλλὰ καὶ ἐν πολέμῳ, καὶ ἐν δικαστηρίῳ, καὶ
 πανταχοῦ, ποιητέον, ἃ ἄν κελεύοι ἢ πόλις τε καὶ ἢ πα- 30
 τρίς, ¹ ἢ πείθειν αὐτήν, ἢ τὸ δίκαιον πέφυκε; βιάζεσθαι
 δὲ οὐχ ὅσιον οὔτε μητέρα, οὔτε πατέρα, πολὺ δὲ τούτων

ἔτι ἥτιον τὴν πατρίδα; Τί φήσομεν πρὸς ταῦτα, ὃ Κρίτων; ἀληθῆ λέγειν τοὺς νόμους, ἢ οὐ; ΚΡ. Ἐμοιγε δοκεῖ.

ιγ'. ΣΩΚ. Σκοπεῖ τοίνυν, ὃ Σώκρατες, φαῖεν ἂν ὅπως οἱ νόμοι, εἰ ἡμεῖς ταῦτα ἀληθῆ λέγομεν, ὅτι οὐ δίκαια ἡμᾶς ἐπιχειρεῖς δοῦν, ἃ νῦν ἐπιχειρεῖς. Ἡμεῖς γὰρ σε γεννήσαντες, ἐκθρέψαντες, παιδεύσαντες, μεταδόντες ἀπάντων, ὧν οἰοί τε ἡμεν, καλῶν, σοί τε καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι πολίταις, ὁμῶς προαγορεύομεν, ¹ τῷ ἔξου-
10 σίαν πεποιηκέναι Ἀθηναίων τῷ βουλευμένῳ, ἐπειδὴν δοκιμάσῃ καὶ ἴδῃ τὰ ἐν τῇ πόλει πράγματα, καὶ ἡμᾶς τοὺς νόμους, ὧς ἂν μὴ ἀρέσκωμεν ἡμεῖς, ἐξεῖναι λαβόντα τὰ αὐτοῦ ἀπιέναι, ὅποι ἂν βούληται. ² καὶ οὐδεὶς ἡμῶν τῶν νόμων ἐμποδῶν ἔστιν, οὐδ' ἀπαγορεύει, ἐάν τέ τις βούληται
15 ὑμῶν εἰς ἀποικίαν ἵεναι, (εἰ μὴ ἀρέσκοιμεν ἡμεῖς τε καὶ ἡ πόλις,) ἐάν τε μετοικεῖν ἄλλοσέ ποι ἔλθῶν, ἵεναι ἐκεῖσε, ὅποι ἂν βούληται, ἔχοντα τὰ αὐτοῦ. ὅς δ' ἂν ὑμῶν παραμείνῃ, ὅρων δὴν τρόπον ἡμεῖς τὰς τε δίκας δικάζομεν, καὶ τὰλλα τὴν πόλιν διοικοῦμεν, ἤδη φαρμέν τούτον
20 ὁμολογηκέναι ἔργῳ ἡμῖν, ἃ ἂν ἡμεῖς κελεύωμεν, ποιῆσιν ταῦτα. καὶ τὸν μὴ πειθόμενον τριχῇ φαρμεν ἀδικεῖν ὅτι τε γεννήταις οὖσιν ἡμῖν οὐ πείθεται, καὶ ὅτι τροφεῦσι, καὶ ὅτι ὁμολογήσας ἡμῖν πείθεσθαι, οὔτε πείθεται, οὔτε πείθει ἡμᾶς, εἰ μὴ καλῶς τι ποιοῦμεν προ-
25 τιθέντων ἡμῶν, καὶ οὐκ ἀγρίως ἐπιταττόντων ποιεῖν, ἃ ἂν κελεύωμεν, ἀλλὰ ἐφιέντων δυοῖν θάτερα, ἢ πείθειν ἡμᾶς, ἢ ποιεῖν τούτων οὐδέτερα ³ ποιεῖ.

ιδ'. Ταύταις δὴ φαρμεν καὶ σὲ, ὃ Σώκρατες, ταῖς αἰτίαις ἐνέξεσθαι, εἴπερ ποιήσεις, ἃ ἐπινοεῖς· καὶ οὐχ
30 ἥκιστα Ἀθηναίων σὲ, ἀλλ' ἐν τοῖς μάλιστα. Εἰ οὖν ἐγὼ εἴπομι, διὰ τί δή; ⁴ ὅπως ἂν μου δικαίως καθάπτοιτο, λέγοντες, ⁵ ὅτι ἐν τοῖς μάλιστα Ἀθηναίων ἐγὼ αὐτοῖς

ὁμολογηκώς τυγχάνω ταύτην τὴν ὁμολογίαν. Φαῖεν γάρ
 ἂν, ὅτι, Ω Σώκρατες, μεγάλα ἡμῖν ταύτων τεκμηρίά
 ἔστιν, ὅτι σοι καὶ ἡμεῖς ἡρέσκομεν καὶ ἡ πόλις· οὐ γὰρ
 ἂν ποτε τῶν ἄλλων Ἀθηναίων ἀπάντων διαφερόντως ἐν
 αὐτῇ ἐπεδήμεις, εἰ μὴ σοι διαφερόντως ἡρεσκε. καὶ οὗτ' 5
 ἐπὶ θεωρίαν πρόποτε ἐκ τῆς πόλεως ἐξῆλθες, ὅτι μὴ ἀπαξ
 εἰς Ἰσθμόν, οὔτε ἄλλοσε οὐδαμῶσε, εἰ μὴ ποι στρατευσά-
 μενος, οὔτε ἄλλην ἐποιήσω ἀποδημίαν πρόποτε, ὥσπερ
 οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι· οὐδ' ἐπιθυμία σε ἄλλης πόλεως οὐδ'
 ἄλλων νόμων ἔλαβεν εἰδέναι· ἀλλὰ ἡμεῖς σοι ἱκανοὶ 10
 ἦμεν καὶ ἡ ἡμετέρα πόλις· οὕτω σφόδρα ἡμᾶς ἡροῦ,
 καὶ ὁμολόγεις καθ' ἡμᾶς πολιτεύσεσθαι· τὰ τε ἄλλα,
 καὶ παῖδας ἐν αὐτῇ ἐποιήσω, ὥς ἀρεσκούσης σοι τῆς πό-
 λεως. Ἐτι τοίνυν ἐν αὐτῇ τῇ δίκῃ ἐξῆν σοι φυγῆς τι-
 μήσασθαι, εἰ ἐβούλου, καὶ, ὅπερ νῦν ἀκούσης τῆς πόλεως 15
 ἐπιχειρεῖς, τότε ἐκούσης ποιῆσαι. Σὺ δὲ τότε μὲν ἐκαλ-
 λωπίζου, ὥς οὐκ ἀγανακτῶν, εἰ δέοι τεθνάναι σε, ἀλλ'
 ἡροῦ, ὥς ἔφησθα, πρὸ τῆς φυγῆς θάνατον· νῦν δὲ οὗτ'
 ἐκείνους τοὺς λόγους αἰσχύνῃ, οὔτε ἡμῶν τῶν νόμων ἐντρέπῃ,
 ἐπιχειρῶν διαφθεῖραι πράττεται τε, ἅπερ ἂν δούλος ὁ φαν- 20
 λότατος πράξειεν, ἀποδιδράσκειν ἐπιχειρῶν παρὰ τὰς
 ξυνοθήκας τε καὶ τὰς ὁμολογίας, καθ' ὥς ἡμῖν¹ ξυνέθετο πο-
 λιτεύσεσθαι. Πρῶτον οὖν ἡμῖν τοῦτ' αὐτὸ ἀπόκριναι, εἰ
 ἀληθῆ λέγομεν, φάσκοντές σε ὁμολογηκέναι πολιτεύ-
 σεσθαι καθ' ἡμᾶς, ἔργῳ, ἀλλ' οὐ λόγῳ· ἢ οὐκ ἀληθῆ; 25
 Τί φῶμεν πρὸς ταῦτα, ὦ Κρίτων; ἄλλο τι ἢ ὁμολογοῦμεν;
 ΚΡ. Ἀνάγκη, ὦ Σώκρατες. ΣΩΚ. Ἄλλο τι οὖν, φαῖεν,
 ἢ ξυνοθήκας τὰς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ ὁμολογίας πα-
 ραβαίνεις; οὐχ ὑπ' ἀνάγκης ὁμολογήσας, οὐδὲ ἀπατηθεὶς,
 οὐδὲ ἐν ἐλίγῳ χρόνῳ ἀναγκασθεὶς βουλευσάσθαι· ἀλλ' ἐν 30
 ἔτεσιν ἐβδομήκοντα, ἐν οἷς ἦν σοι ἀπιέναι, εἰ μὴ ἡρέσκομεν
 ἡμεῖς, μηδὲ δίκαιαι ἐφαίνοντό σοι αἱ ὁμολογαί εἶναι. Σὺ

δὲ ὅτε Λακεδαιμόνα προηρᾷ, ὅτε Κρήτην, ἃς δὴ ἐκάστοτε
 φησὶ εὐνομεῖσθαι, οὔτε ἄλλην οὐδεμίαν τῶν Ἑλληνίδων πό-
 λεων, οὔτε τῶν βαρβάρων· ἀλλ' ἐλάττω ἐξ αὐτῆς ἀπεδή-
 μησας, ἢ οἱ χωλοὶ τε καὶ τυφλοὶ καὶ οἱ ἄλλοι ἀνάπηροι
 5 οὕτω σοι διαφερόντως τῶν ἄλλων Ἀθηναίων ἤρεσκεν ἡ πόλις
 τε, καὶ ἡμεῖς ¹ οἱ νόμοι, δηλονότι· τί νι γὰρ ἂν πόλις ἀρε-
 σκοι ἄνευ νόμων; Νῦν δὲ δὴ οὐκ ἐμμενεῖς τοῖς ὁμολογη-
 μένοις; [ἐμμενεῖς δέ,] ἐὰν ἡμῖν γε πείθῃ, ὦ Σώκρατες, καὶ
 οὐ καταγέλαστός γε ἔσῃ, ἐκ τῆς πόλεως ἐξελθὼν.

10 ιέ. Σκόπει γὰρ δὴ, ταῦτα παραβάς, καὶ ἐξαμαρτῶν
 τι τούτων, τί ἀγαθὸν ἐργάσῃ σαυτὸν, ἢ τοὺς ἐπιτηδεῖους
 τοὺς σαυτοῦ. Ὅτι μὲν γὰρ κινδυνεύουσινί γε σου οἱ ἐπι-
 τηδεῖοι καὶ αὐτοὶ φεύγειν, καὶ στερηθῆναι τῆς πόλεως, ἢ τὴν
 οὐσίαν ἀπολέσαι, σχεδὸν τι δῆλον. Αὐτὸς δὲ πρῶτον μὲν,
 15 ἐὰν εἰς τῶν ἐγγύτατά τινα πόλεων ἔλθῃς, ἢ Θήβαζε,
 ἢ Μεγάρῳδε, (εὐνομοῦνται γὰρ ἀμφοτέραι,) πολέμιος
 ἦξῃς, ὦ Σώκρατες, τῇ τούτων πολιτείᾳ· καὶ ὅσοι περ κή-
 δονται τῶν αὐτῶν πόλεων, ὑποβλέπονται σε, διαφθορέα
 ἡγούμενοι τῶν νόμων· καὶ βεβαιώσεις τοῖς δικασταῖς τὴν
 20 δόξαν, ὥστε δοκεῖν ὀρθῶς τὴν δίκην δικάζαι. Ὅστις γὰρ
 νόμων διαφθορεὺς ἐστὶ, σφόδρα πονεῖ δόξειεν ἂν νέων γε καὶ
 ἀνοήτων ἀνθρώπων διαφθορεὺς εἶναι. Πότερον ἐν φεύξῃ
 τάς τε εὐνομουμένας πόλεις καὶ τῶν ἀνδρῶν τοὺς κοσμιω-
 τάτας; καὶ τοῦτο ποιεῖντι ἄρα ἄξιόν σοι ζῆν ἔσται; ἢ πλη-
 25 σιάσεις τούτοις, ² καὶ ἀναισχυντήσεις διαλεγόμενός τινας
 λόγους, ὦ Σώκρατες, οἷον περ ἐνθάδε, ὡς ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ
 δικαιοσύνη πλείστου ἄξιον τοῖς ἀνθρώποις, καὶ τὰ νόμιμα
 καὶ οἱ νόμοι; Καὶ ἐκ οἷοι ἄσχημον φανεῖσθαι τὸ τοῦ Σω-
 κράτους πρᾶγμα; οἷεσθαί γε χρή. Ἀλλ' ἐκ μὲν τούτων
 30 τῶν πόλεων ἀπαρεῖς, ἦξῃς δὲ εἰς Θετταλίαν παρὰ τοὺς
 ξένους τοῦ Κρίτωνος. Ἐκεῖ γὰρ δὴ πλείστη ἀταξία καὶ
 ἀπολασία· καὶ ἴσως ἂν ἡδέως σου ἀκούοιεν, ὡς γελοῖως ἐκ

τοῦ δεσμοτηρίου ἀπιδίδρασκεις, σκευὴν τινα περιδόμενος, ἢ
 δεφθέραν λαβὼν, ἢ ἄλλα οἷα δὴ εἰώθασιν ἐνσκηναίεσθαι
 οἱ ἀποδιδράσκοντες, καὶ τὸ σχῆμα τὸ σκευοῦ μεταλλάξας.
 Ὅτι δὲ γέρον ἀνὴρ, μικροῦ χρόνου τῷ βίῃ λοιποῦ ὄντος,
 ὡς τὸ εἶκος, ἐτόλμησας οὕτω γλίσχρως ἐπιθυμεῖν ζῆν, 5
 νόμους τοὺς μεγίστους παραβάς, οὐδεὶς δὲ ἔρει; Ἰσως, ὅτι
 μήτινα λυπῆς· εἰ δὲ μὴ, ἀκούσῃ, ὃ Σώκρατες, πολλὰ
 καὶ ἀνάβηα σκευοῦ. ὑπερχόμενος δὲ πάντας ἀνθρώπους
 βίωσῃ, καὶ δουλεύων.—Τί ποιῶν; ἢ εὐαχούμενος ἐν Θετ-
 ταλίᾳ; ὥσπερ ἐπὶ δεῖκνον ἀποδεδημηκὼς εἰς Θετταλίαν; 10
 Ἄγχοι δὲ ἐπεῖνοι οἱ περὶ δικαιοσύνης, καὶ τῆς ἄλλης ἀρε-
 τῆς, ποῦ ἡμῖν ἔσονται; Ἀλλὰ δὴ τῶν παίδων ἔνεκα βού-
 λει ζῆν, ἵνα αὐτοὺς ἐκθρέψῃ καὶ παιδεύσῃ. Ἦ Τί δέ;
 εἰς Θετταλίαν αὐτοὺς ἀγαγὰν θρέψῃς τε καὶ παιδεύ-
 σεις, ξένους ποιήσας, ἵνα καὶ τοῦτό σου ἀπολαύσωσιν; ἢ 15
 τοῦτο μὲν οὐ, αὐτοῦ δὲ τρεφόμενοι, σοῦ ζῶντος, βέλτιον
 ἢ θρέψονται καὶ παιδεύσονται, μὴ ξυνόντος σοῦ αὐτοῖς;
 οἱ γὰρ ἐπιτηδεῖοι οἱ σοὶ ἐπιμελήσονται αὐτῶν. Πότερον,
 εἰ μὲν εἰς Θετταλίαν ἀποδημήσῃς, ἐπιμελήσονται, εἰ μὲν
 δὲ εἰς Ἄδου ἀποδημήσῃς, οὐχὶ ἐπιμελήσονται; εἴπερ γὰρ τι 20
 ὄφελος αὐτῶν ἔστι, τῶν σοὶ φασκόντων ἐπιτηδείων εἶναι,
 οἷεσθαί γε χρή.

15. Ἀλλ', ὃ Σώκρατες, πειθόμενος ἡμῖν τοῖς σοῖς
 τροφεῦσι, μήτε παῖδας περὶ πλείονος ποιοῦ, μήτε τὸ
 ζῆν, μήτε ἄλλο μηδὲν, πρὸ τοῦ δικαίου· ἵνα, εἰς Ἄδου 25
 ἔλθων, ἔχῃς ταῦτα πάντα ἀπολογήσασθαι τοῖς ἐκεῖ ἄρ-
 χουσιν. Οὕτε γὰρ ἐνθάδε σοι φαίνεται ταῦτα πρῶττοντι
 ἄμεινον εἶναι, οὐδὲ δικαίωτερον, οὐδὲ δσιώτερον, οὐδὲ ἄλλω
 τῶν σῶν οὐδενί· οὕτε ἐκεῖσε ἀφικομένῳ ἄμεινον ἔσται.
 Ἀλλὰ νῦν μὲν ἡδικοῦμένος ἄπει, εἰ μὲν ἀπίης, οὐχ ὅφ' 30
 ἡμῶν τῶν νόμων, ἀλλ' ὑπ' ἀνθρώπων· εἰ μὲν δὲ ἐξέλθῃς οὐ-
 τως αἰσχρῶς, ἀνταδικήσας τε καὶ ἀντικακουργήσας, τὰς

σαντοῦ ὁμολογίας τε καὶ ξυνθήκας τὰς πρὸς ἡμᾶς παρα-
 βάς, καὶ κακὰ ἐργασάμενος τούτους, οὓς ἥκιστα ἔδει, σαν-
 τόν τε καὶ φίλους καὶ πατρίδα καὶ ἡμᾶς· ἡμεῖς τέ σοι
 χαλεπανοῦμεν ζῶντι, καὶ ἐκεῖ οἱ ἡμέτεροι ἀδελφοί, οἱ ἐν
 5 Ἄδου νόμοι, οὐκ εὐμενῶς σε ὑποδέχονται· εἰδότες ὅτι καὶ
 ἡμᾶς ἐπεχείρησας ἀπολέσαι, τὸ σὸν μέρος. Ἀλλὰ μὴ
 σε πείσῃ Κρίτων ποιεῖν ὃ λέγει, μᾶλλον ἢ ἡμεῖς.

ιζ'. Ταῦτα, ὦ φίλε ἑταῖρε Κρίτων, εὖ ἴσθι ὅτι ἐγὼ
 δοκῶ ἀκούειν, ¹ ὥσπερ οἱ κορυβαντιῶντες τῶν αὐλῶν δο-
 10 κοῦσιν ἀκούειν καὶ ἐν ἐμοὶ αὕτη ἡ ἡχὴ τούτων τῶν λόγων
 βομβεῖ, καὶ ποιεῖ μὴ δύνασθαι τῶν ἄλλων ἀκούειν· ἀλλὰ
 ἴσθι, ὅσα γε τὰ νῦν ἐμοὶ δοκοῦντα, ἐάν τι λέγῃς παρὰ
 ταῦτα, μάτην ἐρεῖς. Ὅμως μέντοι, εἴ τι οἶμι πλέον
 ποιήσῃν, λέγε. ΚΡ. Ἀλλ', ὦ Σώκρατες, οὐκ ἔχω λέγειν.
 15 ΣΩΚ. Εἰα τοίνυν, ὦ Κρίτων, καὶ πράττωμεν ταύτην,
 ἐπειδὴ ταύτη ὁ θεὸς ὑφηγεῖται.

1. H

ΤΟΥ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ

ΒΙΟΤΕΛΕΤΗ.

ΕΚ ΤΟΥ ΦΑΙΔΩΝΟΣ.

* * *

—Τρεῖς μὲν οὖν, ἔφη, ὦ Σιμμία τε καὶ Κέβης καὶ οἱ ἄλλοι, εἰσαϋθίς ἐν τινι χρόνῳ ἕκαστοι πορεύσεσθε· ἐμὲ δὲ νῦν ἤδη καλεῖ (φαίη γ' ἂν ἀνὴρ τραγικὸς) ἡ εἰμαρμένη. καὶ σχεδὸν τί μοι ὦρα τραπέσθαι πρὸς τὸ λουτρόν· δοκεῖ γὰρ ἤδη βέλτιον εἶναι λουσάμενον πιεῖν τὸ φάρμακον, καὶ 5 μὴ πράγματα ταῖς γυναιξὶ παρέχειν ² νεκρὸν λούειν.

ἔδ'. Ταῦτα δὴ εἰπόντος αὐτοῦ, ὁ Κρίτων, Εἷεν, ἔφη, ὦ Σώκρατες. Τί δὲ τούτοις ἢ ἐμοὶ ἐπιτέλλῃ, ἢ περὶ τῶν παίδων, ἢ περὶ ἄλλου του, ³ ὃ τι ἂν σοι ποιοῦντες ἡμεῖς ἐν χάριτι μάλιστα ποιοῖμεν; Ἄπερ αἰεὶ λέγω, 10 ἔφη, ὦ Κρίτων· οὐδὲν καινότερον· ὅτι ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμενοι ὑμεῖς, ⁴ καὶ ἐμοὶ καὶ τοῖς ἐμοῖς καὶ ὑμῖν αὐτοῖς ἐν χάριτι ποιήσετε, ἅτι' ἂν ποιῇτε, κἂν ἢ νῦν ὁμολογήσητε· ἐὰν δὲ ὑμῶν μὲν αὐτῶν ἀμελῇτε, καὶ μὴ θέλητε, ὥσπερ κατ' ἔχνη, κατὰ τὰ νῦν τε εἰρημένα καὶ τὰ 15 ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ ζῆν, οὐδὲ ἐὰν πολλὰ ὁμολογήσητε ἐν τῷ παρόντι, καὶ σφόδρα, οὐδὲν πλέον ποιήσετε. Ταῦτα μὲν τοίνυν ⁵ προθυμησόμεθα, ἔφη, οὕτω ποιεῖν. ⁶ Θάπτομεν δὲ τίνα σε τρόπον; Ὅπως ἂν, ἔφη, βούλησθε· ἐὰν πέρ γε λάβητέ με, καὶ μὴ ἐκφύγω ὑμᾶς. 20 Γελάσας δὲ ἅμα ἡσυχῇ, καὶ πρὸς ἡμᾶς ἀποβλέψας,

εἶπεν, Οὐ πείθω, ἔφη, ὦ ἄνδρες, Κρίτων, ὥς ἐγὼ εἰμι οὗτος ὁ Σωκράτης, ὁ νυνὶ διαλεγόμενος, καὶ διατάττων ἕκαστα τῶν λεγομένων· ἀλλ' οἷεταί με ἐκείνον εἶναι, ὃν ὄψεται ὀλίγον ὕστερον νεκρὸν, καὶ ἐρωτᾷ δὴ, πῶς με θάπ-
 5 τη. ¹ Ὅτι δὲ ἐγὼ πάλαι πολλὸν λόγον πεποίημαι, ὥς ἐπειδὰν πίω τὸ φάρμακον, οὐκέτι ὑμῖν παραμενῶ, ἀλλ' οἰχέσομαι ἀπὶ τῶν εἰς μακάρων δὴ τινὰς εὐδαιμονίας, ταῦτά μοι δοκῶ αὐτῷ ἄλλως λέγειν, παραμυθούμενος ἅμα μὲν ὑμᾶς, ἅμα δ' ἐμαυτόν. ² Ἐγγυήσασθε οὖν με
 10 πρὸς Κρίωνα, ἔφη, τὴν ἐναντίαν ἐγγύην, ἣ ἦν οὗτος πρὸς τοὺς δικαστὰς ἡγγυᾶτο. Οὗτος μὲν γάρ, ἣ μὴν παρα-
 μενεῖν ὑμεῖς δὲ, ἣ μὴν μὴ παραμενεῖν, ἐγγυήσασθε, ἐπειδὰν ἀποθάνω, ἀλλὰ οἰχέσεσθαι ἀπὸ τῶντα· ἵνα Κρί-
 των ῥᾶον φέρῃ, καὶ μὴ, ὄρων μου τὸ σῶμα ἢ καίόμενον
 15 ἢ κατορυπτόμενον, ἀγανακτῇ ὑπὲρ ἐμοῦ, ὥς ³ δεινὰ ἅττα πάσχοντος· μηδὲ λέγῃ ἐν τῇ ταφῇ, ⁴ ὥς ἢ προτίθεται Σω-
 κράτῃ, ἢ ἐκφέρει, ἢ κατορύττει. Εὖ γὰρ ἴσθι, ⁵ ἢ δ' ὅς, ὦ ἄριστε Κρίτων, τὸ μὴ καλῶς λέγειν, οὐ μόνον εἰς αὐτὸ τοῦτο πλημμελὲς, ἀλλὰ καὶ κακόν τι ἐμποιεῖ ταῖς ψυ-
 20 χαῖς. Ἀλλὰ θαρσύνειν τε χρὴ, ⁶ καὶ φάναι τοῦμόν σῶμα θάπτειν, καὶ θάπτειν οὕτως, ὅπως ἂν σοι φίλον ᾦ, καὶ μά-
 λιστα ἡγῇ νόμιμον εἶναι.

ξέ. Ταῦτ' εἰπὼν, ἐκείνος μὲν ἀνίστατο εἰς οἴκημά τι ὥς λουσόμενος, καὶ ὁ Κρίτων εἶπετο αὐτῷ· ἡμᾶς δ' ἐκέ-
 15 λευε περιμένειν. Περιεμένομεν οὖν, πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς διαλεγόμενοι περὶ τῶν εἰρημένων, καὶ ἀνασκοποῦντες· τότε δ' αὖ περὶ τῆς συμφορᾶς διεξιόντες, ὅση ἡμῖν γεγονυῖα εἶη, ἀτεχνῶς ἡγούμενοι, ὥσπερ πατρὸς στερηθέντες, διά-
 ξειν ὀρφανοὶ τὸν ἔπειτα βίον. Ἐπειδὴ δὲ ἐλούσατο, καὶ
 20 ἡνέχθη παρ' αὐτὸν τὰ παιδία, (δύο γὰρ αὐτῷ νιῆς σμικροὶ ἦσαν, εἰς δὲ μέγας,) καὶ αἱ οἰκεῖαι γυναῖκες ἀφίκοντο, ἐκείναις ἐναντίον τοῦ Κρίτωνος διαλεχθεῖς τε

καὶ ἐπιστείλας, ἅττα ἐβούλετο, τὰς μὲν γυναῖκας καὶ τὰ
 παῖδια ἀπείναι ἐκέλευσεν, αὐτὸς δὲ ἦκε παρ' ἡμῶν.
 Καὶ ἦν ἤδη ἔγγυς ἡλίου δυσμῶν· χρόνον γὰρ πολὺν διέ-
 τριψεν ἔνδον. Ἐλθὼν δ' ἐκαθέζετο λελουμένος, καὶ οὐ
 πολλὰ ἅττα μετὰ ταῦτα, διελέχθη, καὶ ἦκεν ¹ ὁ τῶν 5
 Ἐνδρα ὑπηρέτης, καὶ σταῖς παρ' αὐτόν, ὦ Σώκρατες,
 ἔφη, οὐ καταγνώσομαί γε σοῦ, ὅπερ ἄλλων καταγινώσκω,
 ὅτι μοι χαλεπαίνουσι καὶ καταρῶνται, ἐπειδὴ αὐτοῖς
 παραγγέλλω πίνειν τὸ φάρμακον, ἀναγκαζόντων τῶν ἀρ-
 χόντων· σὲ δ' ἐγὼ καὶ ἄλλως ἔγνων· ἐν τούτῳ τῷ χρό- 10
 νῳ γενναϊότατον καὶ πρῶτότατον καὶ ἀριστον ἄνδρα ὄντα
 τῶν πάποτε δεῦρο ἀφικομένων καὶ δὴ καὶ νῦν εὖ οἶδ'
 ὅτι οὐκ ἐμοὶ χαλεπαίνεις, γινώσκεις γὰρ τοὺς αἰτίους,
 ἀλλὰ ἐκείνοισι. Νῦν οὖν, οἶσθα γὰρ ἃ ἤλθον ἀγγε-
 λῶν, χαῖρέ τε, καὶ πειρῶ ὡς ῥᾶστα φέρειν τὰ ἀναγκαῖα. 15
 Καὶ ἅμα δακρύσας, μεταστρεφόμενος ἀπῆλ· Καὶ ὁ
 Σωκράτης, ἀναβλέψας πρὸς αὐτόν, Καὶ σὺ, ἔφη, χαῖρε
 καὶ ἡμεῖς ταῦτα ποιήσομεν. Καὶ ἅμα πρὸς ἡμᾶς,
 ὦς ἀστεῖος, ἔφη, ὁ ἄνθρωπος· καὶ παρὰ πάντα μοι
 τὸν χρόνον προσφεί, καὶ διελέγετο ἐνίοτε καὶ ἦν ἀνδρῶν 20
 λῆστος· καὶ νῦν ὡς γενναίως με ἀποδακρύνει. Ἀλλ'
 ἄγε δὴ, ὦ Κρίτων, πειθώμεθα αὐτῷ· καὶ ἐνεγκάτω τις
 τὸ φάρμακον, εἰ τέτριπται· εἰ δὲ μὴ, τριμάτω ὁ ἄν-
 θρωπος. Καὶ ὁ Κρίτων, Ἀλλ' οἶμαι, ἔφη, ἔγωγε, ὦ
 Σώκρατες, ἅτι ἡλίον εἶναι ἐπὶ τοῖς ὄρεσι, καὶ οὐ πᾶσι 25
 δεδυνέναι, καὶ ἅμα ἐγὼ οἶδα καὶ ἄλλους πάντ' ὡγὲ
 πίνοντας, ἐπειδὴν παραγγελθῇ αὐτοῖς, δειπνήσαντάς τε
 καὶ πίνοντας εὖ μάλα, καὶ συγγενομένους γ' ἐνίοις ὧν ἂν
 τύχωσιν ἐπιθυμοῦντες. ἀλλὰ μηδὲν ἐπείγουν· ἔτι γὰρ
 ἔγχωρεῖ. Καὶ ὁ Σωκράτης, Εἰκότως γ', ἔφη, ὦ Κρί- 30
 των, ἐκεῖνοί τε ταῦτα ποιοῦσιν, ἃ σὺ λέγεις, οἷονται
 γὰρ κερδανεῖν ταῦτα ποιήσαντες· καὶ ἔγωγε εἰκότως

ταῦτα οὐ ποιήσω· οὐδὲν γὰρ οἶμαι κερδανεῖν, ὀλίγον ὕστερον πιὼν, ἄλλο γε ἢ γέλωτα θφλήσειν παρ' ἑμαντῶ, γλιχόμενος τοῦ ζῆν, καὶ φειδόμενος οὐδενὸς ἔτι ἐνόντος. Ἀλλ' ἴθι, ἔφη, πείθου, καὶ μὴ ἄλλως ποίει.

- 5 **ξς'.** Καὶ ὁ Κρίτων ἀκούσας ἔνευσε τῷ παιδὶ πλησίον ἑστώτι· καὶ ὁ παῖς ἐξελθὼν, καὶ συχνὸν χρόνον διατρίψας, ἤκεν ἄγων τὸν μέλλοντα δώσειν τὸ φάρμακον, ἐν κύλικι φέροντα τετριμμένον. Ἰδὼν δὲ ὁ Σωκράτης τὸν ἄνθρωπον, **Εἶεν**, ἔφη, ὦ βέλτιστε, (οὐ γὰρ
10 **τούτων ἐπιστήμων,**) τί χρὴ ποιεῖν; Οὐδὲν ἄλλο, ἔφη, ἢ πῶντα περμεῖναι, ἕως ἄν σου βάρος ἐν τοῖς σκέλεσι γένηται· ἔπειτα κατακεῖσθαι· καὶ οὕτως αὐτὸ ποιήσει. Καὶ ἅμα ὥρεξε τὴν κύλικα τῷ Σωκράτει. Καὶ ὃς λαβὼν καὶ μάλα ἴλεως, ὦ **Εχέκρατες**, οὐδὲν τρέσας οὐδὲ
15 διαφθείρας οὔτε τοῦ χρώματος οὔτε τοῦ προσώπου, ἀλλ', ὥσπερ εἰώθει, ¹ ταυρηδὸν ὑποβλέψας πρὸς τὸν ἄνθρωπον, **Τί λέγεις**, ἔφη, περὶ τοῦδε τοῦ πόματος, πρὸς τὸ ἀποσπεῖσάι τι; ἔξεστιν, ἢ οὐ; **Τοσοῦτον**, ἔφη, ὦ **Σώκρατες**, τρίβομεν, ὅσον οἴομεθα μέτριον εἶναι πιεῖν. **Μαν-**
20 **θάνω**, ἢ δ' ὅς ἄλλ' εὐχεσθαί γε πον τοῖς θεοῖς ἔξεστί τε καὶ χρὴ, τὴν μετοίκησιν τὴν ἐνθένδε ἐκείσε εὐτυχῇ γενέσθαι· ἃ δὴ καὶ ἐγὼ εὐχομαί τε, καὶ γένοιτο ταύτη.
· Καὶ ἅμα εἰπὼν ταῦτα, ἐπισχόμενος καὶ μάλα εὐχερῶς καὶ εὐκόλως ἐξέπιε. Καὶ ἡμῶν οἱ πολλοὶ τέως μὲν ἐπιει-
25 **κῶς** οἶοί τε ἦσαν κατέχειν τὸ μὴ δακρύνειν· ~~αἱ~~ δὲ εἶδομεν πίνοντά τε καὶ πεπωκότα, οὐκέτι. ² Ἀλλ' ἐμοῦ γε, βία καὶ αὐτοῦ, ἀστακτὶ ἐχώρει τὰ δάκρυα· ὥστε ἐγκαλυψάμενος ἀπέκλαιον ἑμαντόν· οὐ γὰρ δὴ ἐκεῖνόν γε, ἀλλὰ τὴν ἑμαντοῦ τύχην, οἷον ἀνδρὸς ἐταίρου ἐστερημένος
30 **εἶην**. Ὁ δὲ Κρίτων ἔτι πρότερος ἐμοῦ, ἐπειδὴ οὐχ οἷός τ' ἦν κατέχειν τὰ δάκρυα, ἐξανέστη. **Απολλόδωρος** δὲ καὶ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ οὐδὲν ἐπαύετο δακρύνων, καὶ

δὴ καὶ τότε ἀναβρυχσάμενος, κλαίων καὶ ἀγανακτῶν,
¹ οὐδένα ὄντινα οὐ κατέκλανε τῶν παρόντων, πλὴν γε
 αὐτοῦ Σωκράτους. Εκείνος δὲ, Οἶα, ἔφη, ποιεῖτε, ὦ
 θανατάσιοι! ἐγὼ μέντοι οὐχ ἥκιστα τούτου ἕνεκα τὰς
 γυναικας ἀπέπεμπα, ἵνα μὴ τοιαῦτα πλημμελοῖεν καὶ ὅ
 γὰρ ἀκήκοα, ὅτι ἐν εὐφημίᾳ χρὴ τελευτᾶν. ἀλλ' ἦσ-
 χίαν τε ἄγετε, καὶ καρτερεῖτε. Καὶ ἡμεῖς ἀκούσαντες
 ἠσπύνημεν τε καὶ ἐπέσχομεν τοῦ δακρύνειν. Ὁ δὲ περι-
 ελθὼν, ἐπειδὴ οἱ βαρύνεσθαι ἔφη τὰ σκέλη, κατεκλίθη
 ὑπτιος· οὕτω γὰρ ἐκέλευσεν ὁ ἄνθρωπος. καὶ ἅμα ἐφαπ- 10
 τόμενος αὐτοῦ ὁ οὗτος ὁ δοὺς τὸ φάρμακον, διαλιπὼν χρό-
 νον, ἐπεσκόπει τοὺς πόδας καὶ τὰ σκέλη· καῖπειτα σφόδρα
 πείσας αὐτοῦ τὸν πόδα, ἤρετο, εἰ αἰσθάνοιτο· ὁ δ' ἐκ ἔφη
 καὶ μετὰ τοῦτο αὐθις τὰς κνήμας, καὶ ἐπ' αὐτὰς οὕτως,
 ἡμῖν ἐπεδείκνυτο, ὅτι ² ψύχοιτό τε καὶ πήγνυτο. Καὶ 15
 αὐτὸς ἠπτετο, καὶ εἶπεν, ὅτι ἐπειδὴν πρὸς τῇ καρδίᾳ
 γένηται αὐτῷ, τότε οἰχήσεται. Ἦδη οὖν σχεδὸν τι αὐ-
 τοῦ ἦν τὰ περὶ τὸ ἡτρον ψυχόμενα, καὶ ἐκκαλυπ-
 μένος, (ἕνεκεκάλυπτο γὰρ,) εἶπεν, (ὃ δὴ τελευταῖον
 ἐφθέγγετο,) Ω Κρίτων, ἔφη, ³ τῷ Ἀσκληπιῷ ὀφείλομεν 20
 ἀλεκτρούνα· ἀλλὰ ἀπόδοτε, καὶ μὴ ἀμελήσητε. Ἀλλὰ
 ταῦτα ἔσται, ἔφη ὁ Κρίτων· ἀλλ' ὅρα, εἴ τι ἄλλο λέγεις.
 Ταῦτα ἐρομένου αὐτῷ, οὐδὲν ἔτι ἀπεκρίνατο· ἀλλ' ὀλίγον
 χρόνον διαλιπὼν, ἐκινήθη τε, καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐξεκάλυψε
 αὐτόν. Καὶ ὅς τὰ ὄμματα ἔστησεν· ἰδὼν δὲ ὁ Κρίτων 25
⁴ συνέλαβε τὸ στόμα τε καὶ τοὺς ὀφθαλμούς.

ξ'. Ἦδε ἡ τελευτὴ, ὦ Εἰσέκρτες, τοῦ ἐταίρου ἡμῖν
 ἐγένετο, ⁵ ἀνδρὸς, ὡς ἡμεῖς φαῖμεν ἂν, τῶν τότε ὄν-
 τιν ἐπειράθημεν ἀρίστον, καὶ ἄλλως φρονιμωτάτον καὶ δι-
 καιοτάτον.

III.

¹EX ARISTOTELE.

AD EDIT. GUIL. DU VAL. PARIS. 1654. IV. TOM. IN FOL.]

Abundantiā quadam ingenii præstabat, ut mihi quidem videtur,
ARISTOTELES. CICERO ACAD. I. 4.

²EK TOT

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

ΗΘΙΚΩΝ ΝΙΚΟΜΑΧΕΙΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΥ Δ'.

* * *

³ΚΕΦ. ζ'.

Περὶ μεγαλοφυΐας, ὅτι περὶ τιμᾶς ἐστὶ μέλιθον.

* * *

—ΔΟΚΕΙ—μεγαλόφυχος εἶναι ὁ μέγαν αὐτὸν
ἀξίαν, ἄξιος ὧν ⁴ὁ γὰρ μὴ κατ' ἀξίαν αὐτὸ ποίαν,
ἡλίθιος· τῶν δὲ κατ' ἀρετὴν οὐδεὶς ἡλίθιος, οὐδ'
ἀνόητος. Μεγαλόφυχος μὲν οὖν ὁ εἰρημένος. ὁ γὰρ
5 μικρῶν ἄξιος, καὶ τούτων ἀξίαν ἑαυτὸν, σώφρων, μεγα-
λόφυχος δ' οὐ· ἐν μεγέθει γὰρ ἡ μεγαλοφυΐα, ὥσπερ
καὶ ⁵τὸ κάλλος ἐν μεγάλῳ σώματι· οἱ μικροὶ δ'

ἀστεῖοι καὶ σύμμετροι, καλοὶ δ' οὐ. ὁ δὲ μεγάλων αὐτὸν
 ἄξιων, ἀνάξιος ὢν, χαῦνος· ¹ ὁ δὲ μειζόνων, ἢ ἄξιος,
 οὐ πᾶς χαῦνος· ὁ δ' ἐλαττόνων, ἢ ἄξιος, μικρόψυχος,
 ἔάν τε μεγάλων, ἔάν τε μετρίων, ἔάν τε καὶ μικρῶν ἄξιος
 ὢν, ἔτι ἐλαττόνων ἑαυτὸν ἄξιοι,—καὶ μάλιστα ἂν δόξειεν ⁵
 ὁ μεγάλων ἄξιος· ² τί γὰρ ἂν ἐποίει, εἰ μὴ τοιούτων ἦν
 ἄξιος; ³ Ἔστι δὴ ὁ μεγαλόψυχος τῷ μὲν μεγέθει ἄ-
 κρος, τῷ δὲ, ὡς δεῖ, μέσος· τοῦ γὰρ κατ' ἀξίαν ἑαυ-
 τὸν ἄξιοι· οἱ δ' ὑπερβάλλουσι, καὶ ἐλλείπουσιν. Εἰ δὲ δὴ
 μεγάλων ἑαυτὸν ἄξιοι, ἄξιος ὢν, καὶ μάλιστα τῶν με- ¹⁰
 γίστων, ⁴ περὶ ἓν μάλιστα ἂν εἴη [τί οὖν τοῦτ' ἐστίν, ἐκ
 τῆς ἀξίας ληπτέον] ἡ δὲ ἀξία λέγεται πρὸς τὰ ἐκτὸς
 ἀγαθὰ μέγιστον δὲ τοῦτ' ἂν θείημεν, ὃ τοῖς θεοῖς ἀπο-
 νέμομεν, καὶ οὐ μάλιστα ἐφίενται οἱ ἐν ἀξιώματι, καὶ τὸ
 ἐπὶ τοῖς καλλίστοις ἄθλον τοιοῦτον δ' ἡ τιμὴ μέγιστον ¹⁵
 γὰρ δὴ τοῦτο τῶν ἐκτὸς ἀγαθῶν. Περὶ τιμᾶς δὴ καὶ
 ἀτιμίας ὁ μεγαλόψυχός ἐστιν, ὡς δεῖ. ⁵ Καὶ ἄνευ δὲ λό-
 γου φαίνονται οἱ μεγαλόψυχοι περὶ τιμὴν εἶναι τιμῆς
 γὰρ μάλισθ' οἱ μεγάλοι ἀξιοῦσιν ἑαυτούς· κατ' ἀξίαν
 δέ· ὁ δὲ μικρόψυχος ἐλλείπει καὶ πρὸς αὐτὸν, καὶ πρὸς ²⁰
 τὸ τοῦ μεγαλοψύχου ἀξίωμα· ὁ δὲ χαῦνος πρὸς ἑαυτὸν
 μὲν ὑπερβάλλει· οὐ μὴν τὸν γε μεγαλόψυχον. Ὁ δὲ
 μεγαλόψυχος, εἴπερ τῶν μεγίστων ἄξιος, ἄριστος ἂν
 εἴη· μειζονες γὰρ αἰεὶ ὁ βελτίων ἄξιος, καὶ μεγίστων
 ὁ ἄριστος. Τὸν ⁶ ὡς ἀληθῶς ἄρα μεγαλόψυχον δεῖ ²⁵
 ἀγαθὸν εἶναι· ⁷ καὶ δόξειε δ' ἂν εἶναι μεγαλοψύχου τὸ
 ἐν ἐκάστη ἀρετῇ μέγα· οὐδαμῶς τ' ἂν ἀρμόζοι μεγα-
 λοψύχῳ φεύγειν παρασείσαντι, οὐδὲ ἀδικεῖν· τίνος γὰρ
 ἕνεκα πράξει αἰσχροῦ, ὃ οὐθὲν μέγα; Καθ' ἕκαστα δ'
 ἐπισκοποῦντι πάμπαν γελοῖος φαίνοιτ' ἂν ὁ μεγαλόψυ- ³⁰
 χος, μὴ ἀγαθὸς ὢν. Οὐκ εἴη δ' ἂν οὐδὲ τιμῆς ἄξιος,
 φαῦλος ὢν· πῆς ἀρετῆς γὰρ ἄθλον ἡ τιμὴ, καὶ ἀπονέμε-

ται τοῖς ἀγαθοῖς. Ἐοικε μὲν οὖν ἡ μεγαλοψυχία οἷον
κόσμος τις εἶναι τῶν ἀρετῶν· μείζους γὰρ αὐτὰς ποιεῖ,
καὶ οὐ γίνεται ἄνευ ἐκείνων. διὰ τοῦτο χαλεπὸν τῇ ἀλη-
θείᾳ μεγαλόψυχον εἶναι· οὐ γὰρ οἷον τε ἄνευ καλοκά-
5 γαθίας. Μάλιστα μὲν οὖν περὶ τιμᾶς καὶ ἀτιμίας ὁ
μεγαλόψυχός ἐστι καὶ ἐπὶ μὲν ταῖς μεγάλαις, καὶ ὑπὸ
τῶν σπονδαίων, μετρίως ἡσθήσεται, ὥς τῶν οἰκείων τυγ-
χάνων, ἢ καὶ ἐλαττόνων· ἀρετῆς γὰρ παντελοῦς οὐκ ἂν
γένοιτο ἄξια τιμῇ·¹ οὐ μὲν ἀλλ' ἀποδέξεται γε, τῷ μὴ
10 ἔχειν αὐτοὺς μείζω αὐτῷ ἀπονέμειν. Τῆς δὲ² παρὰ τῶν
τυχόντων, καὶ ἐπὶ μικροῖς, πάμπαν ὀλιγορήσει· οὐ γὰρ
τούτων ἄξιος. Ὁμοίως δὲ καὶ ἀτιμίας· οὐ γὰρ ἔσται δι-
καίως περὶ αὐτόν. Μάλιστα μὲν οὖν ἐστίν, ὥσπερ εἴρη-
ται, ὁ μεγαλόψυχος περὶ τιμᾶς. Οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ
15 περὶ πλοῦτον καὶ δυναστείαν, καὶ πᾶσαν εὐτυχίαν καὶ
ἀτυχίαν μετρίως ἔξει, ὅπως ἂν γένηται· καὶ οὐτ' εὐτυχῶν
περιχαρῆς ἔσται, οὔτε ἀτυχῶν περίλυπος.³ οὐδὲ γὰρ περὶ
τιμὴν οὕτως ἔχει, ὥς μέγιστον ὄν· αἱ γὰρ δυναστεῖαι καὶ ὁ
πλοῦτος διὰ τὴν τιμὴν ἐστὶν αἰρετά· οἱ γοῦν ἔχοντες αὐτὰ,
20 τιμᾶσθαι δι' αὐτῶν βούλονται· ὃ δὲ καὶ ἡ τιμὴ μικρόν
ἐστι, τούτῳ καὶ τᾶλλα.

⁴ ΚΕΦ. ἡ.

Τίνες αἱ κατὰ μεγαλοψυχίαν πράξεις.

⁵ Διὸ καὶ ὑπερόπται δοκοῦσιν εἶναι. Δοκεῖ δὲ καὶ
τὰ εὐτυχήματα συμβάλλεσθαι πρὸς μεγαλοψυχίαν·
οἱ γὰρ εὐγενεῖς ἀξιοῦνται τιμῆς· καὶ οἱ δυναστεύοντες, ἢ
25 οἱ πλουτιῦντες· ἐν ὑπεροχῇ γάρ·⁶ τὸ δ' ἀγαθὸν ὑπερέχον

πᾶν, ἐντιμότερον. Διὸ καὶ τὰ τοιαῦτα μεγαλοψυχο-
 τέρους ποιεῖ τιμῶνται γὰρ ὑπὸ τινῶν. Κατ' ἀλήθειαν δὲ
 ὁ ἀγαθὸς μόνος τιμητός· ὃ δ' ἄμφω ὑπάρχει, μᾶλλον
 ἀξιούται τιμῆς· οἱ δ' ἄνευ ἀρετῆς τὰ τοιαῦτα ἀγαθὰ
 ἔχοντες, οὔτε δικαίως ἑαυτοὺς μεγάλων ἀξιούσιν, οὔτε ὁρ- 5
 θῶς μεγαλόψυχοι λέγονται· ἄνευ γὰρ ἀρετῆς παντελοῦς
 οὐκ ἔστι ταῦτα. Ὑπερόπται δὲ καὶ ὑβρίζουσι, καὶ τὰ
 τοιαῦτα ἔχοντες, κακοὶ γίνονται· ἄνευ γὰρ ἀρετῆς οὐ
 ῥᾷδιον φέρειν ἐμμελῶς τὰ εὐτυχήματα· οὐ δυνάμενοι
 δὲ φέρειν, καὶ οἰόμενοι τῶν ἄλλων ὑπερέχειν, ἐκείνων 10
 μὲν καταφρονοῦσιν· αὐτοὶ δὲ, ὅ τι ἂν τύχῃσι, πράττουσι·
 μιμοῦνται γὰρ τὸν μεγαλόψυχον, οὐχ ὅμοιοι ὄντες, τοῦ-
 το δὲ δοῶσιν, ἐν οἷς δύνανται· τὰ μὲν οὖν κατ' ἀρετὴν
 οὐ πράττουσι· καταφρονοῦσι δὲ τῶν ἄλλων. Ὁ δὲ μεγα-
 λόψυχος δικαίως καταφρονεῖ· δοξάζει γὰρ ἀληθῶς 15
 οἱ δὲ πολλοὶ τυχόντως. Οὐκ ἔστι δὲ ¹ μικροκίνδυνος,
 οὐδὲ φιλοκίνδυνος, διὰ τὸ ὀλίγα τιμᾶν· μεγαλοκίνδυνος
 δέ· καὶ ὅταν κινδυνεύῃ, ἀφειδῆς τοῦ βίου, ὥς οὐκ ἄξιον
 ὄν πάντως ζῆν. Καὶ οἷος εὖ ποιεῖν, εὐεργετούμενος δ'
 αἰσχύνεται· τὸ μὲν γὰρ ὑπερέχοντος, τὸ δὲ ὑπερεχο- 20
 μένου. ² Καὶ ἀντευεργετικὸς πλειόνων· ³ οὕτω γὰρ προσ-
 οφλήσει ὁ ὑπάρξας, καὶ ἔστι εὖ πεπονθώς. Δοκοῦ-
 σι δὲ καὶ μνημονεύειν, οὓς ἂν ποιήσωσιν εὖ· ⁴ ὧν δ' ἂν
 πάθωσιν, οὗ ἐλάττω γὰρ ὁ παθὼν εὖ τοῦ ποιήσαντος
 βούλεται δέ· ὑπερέχειν· καὶ τὰ μὲν ἡδέως ἀκούει, τὰ 25
 δ' ἀηδῶς. ⁵ Διὸ καὶ τὴν Θέτιν οὐ λέγειν τὰς εὐερ-
 γεσίας τῷ Διὶ· ⁶ οὐδ' οἱ Ἀδάκωνες πρὸς τοὺς Ἀθηναίους,
 ἀλλ' αἱ πεπόνθεσαν εὖ. Μεγαλοψύχου δὲ καὶ τὸ μη-
 θενὸς δεῖσθαι, ἢ μόγισ· ὑπηρετεῖν δὲ προθύμως· καὶ
 πρὸς μὲν τοὺς ἐν ἀξιώματι καὶ εὐτυχίαις, μέγαν εἰ- 30
 ναι· πρὸς δὲ τοὺς μέσους, μέτριον· τῶν μὲν γὰρ ὑπερ-
 ἔχειν, χαλεπὸν καὶ σεμνόν· τῶν δὲ, ῥᾷδιον· καὶ ἐν

ἐκείνους μὲν σεμνύνεσθαι οὐκ ἀγεννές ἐν δὲ τοῖς ταπει-
 νοῖς φορτικόν, ὥσπερ εἰς τοὺς ἀσθενεῖς λαχρῶζεσθαι. Καὶ
 εἰς τὰ ἔντιμα μὴ ἵεναι, ἢ οὐ πρωτεύουσιν ἄλλοι. καὶ ἀργὸν
 εἶναι καὶ μελλητήν, ἀλλ' ἢ ὅπου τιμὴ μεγάλη ἢ ἔργον.
 5 καὶ ὀλίγων μὲν πρακτικόν, μεγάλων δὲ καὶ ὀνομαστών.
 Ἀναγκαῖον δὲ καὶ φανερόμισον εἶναι καὶ φανερόφιλον
 τὸ γὰρ λανθάνειν, φοβούμενον. Καὶ μέλειν τῆς ἀληθείας
 μᾶλλον ἢ τῆς δόξης, καὶ λέγειν καὶ πράττειν φανερώς
 *¹ καταφρονητικοῦ γάρ· διὸ παρῳησιαστικός· παρῳησια-
 10 στικοῦ δὲ, διὸ καταφρονητικός καὶ ἀληθευτικός· πλήν
 ὅσα μὴ δι' εἰρωνείαν εἰρωνα δὲ πρὸς τοὺς πολλούς.
 Καὶ πρὸς ἄλλον μὴ δύνασθαι ζῆν, ἀλλ' ἢ πρὸς φίλον
 δουλικόν γάρ. Διὸ καὶ πάντες οἱ κόλακες θητικοί· καὶ
 οἱ ταπεινοὶ κόλακες. Οὐδὲ θαυμαστικός· οὐθὲν γάρ
 15 μέγα αὐτῷ ἔστιν. Οὐδὲ μνησίκακος· οὐ γάρ μεγαλο-
 ψύχον τὸ ἀπομνημονεύειν, ἄλλως τε καὶ κακὰ ἀλλὰ
 μᾶλλον παρορᾶν. Οὐδὲ ἀνθρωπολόγος· οὔτε γάρ περὶ
 αὐτοῦ ἐρεῖ, οὔτε περὶ ἑτέρου· οὔτε γάρ ἵνα ἐπαινῇται,
 μέλει αὐτῷ, οὐθ' ὅπως οἱ ἄλλοι ψέγωνται. Οὐδ' αὖ
 20 ἐπαινετικός ἔστι· διόπερ οὐδὲ κακολόγος, οὐδὲ τῶν ἐχθρῶν,
 εἰ μὴ δι' ὕβριν. Καὶ περὶ ἀναγκαίων ἢ μικρῶν ἥκιστα
 ὀλοφυρτικός καὶ δεητικός· ² σπουδάζοντος γάρ οὕτως
 ἔχειν περὶ ταῦτα. Καὶ οἷος κεκτῆσθαι μᾶλλον τὰ καλὰ
 καὶ ἄκαρπα τῶν καρπίμων καὶ ὠφελίμων αὐτάρχους γάρ
 25 μᾶλλον. Καὶ κίνησις δὲ βραδεῖα τοῦ μεγαλοψύχου
 δοκεῖ εἶναι, καὶ φωνὴ βαρεῖα, καὶ λέξις στασίμος· οὐ
 γάρ σπενυστικός, ὁ περὶ ὀλίγα σπουδάζων οὐδὲ σύντονος,

* Lege, cum MSS. Victorii et Turnebi, παρῳησιαστικὸς γάρ, διὰ τὸ
 καταφρονητικός εἶναι· καταφρονητικός δὲ, διὰ τὸ παρῳησιαστικός καὶ
 ἀληθευτικός· πλήν, &c. Vide notam.

ἀμηθὲν μέγα οἰόμενος· ἡ δ' ὀξυφωνία καὶ ἡ ταχύτης δια-
τούτων. Τοιοῦτος μὲν οὖν ὁ μεγαλόψυχος.

¹ ΚΕΦ. Θ'.

Περὶ τοῦ μικροψύχου καὶ τοῦ χαύνου.

‘Ο δ’ ἐλλείπων, μικρόψυχος· ὁ δ’ ὑπερβάλλον, χαῦνος.
οὐ κακοὶ μὲν οὖν δοκοῦσιν εἶναι οὐδ’ οὗτοι· οὐ γὰρ κα-
κοποιοὶ εἰσιν· ἡμαρτημένοι δέ. ὁ μὲν γὰρ μικρόψυχος, 5
ἄξιος ὧν ἀγαθῶν, ἑαυτὸν ἀποστερεῖ, ὧν ἄξιός ἐστι καὶ
ἔοικε κακὸν ἔχειν τι, ἐκ τοῦ μὴ ἀξιούν ἑαυτὸν τῶν ἀγα-
θῶν, καὶ ἀγνοεῖν δ’ ἑαυτόν· ² ὠρέγεται γὰρ ἂν, ὧν ἄξιος
ἦν, ἀγαθῶν γε ὄντων. οὐ μὲν ἡλίθιοί γε οἱ τοιοῦτοι δο-
κοῦσιν εἶναι, ἀλλὰ μᾶλλον ὀκνηροί. ἡ τοιαύτη δὲ δόξα 10
δοκεῖ καὶ χεῖρους ποιεῖν· ἕκαστοι γὰρ ἐφίενται τῶν κατ’
ἀξίαν· ³ ἀφίστανται δὲ καὶ τῶν πράξεων τῶν καλῶν καὶ
τῶν ἐπιτηδευμάτων, ὥς ἀνάξιοι ὄντες· ὁμοίως δὲ καὶ
τῶν ἐκτὸς ἀγαθῶν. Οἱ δὲ χαῦνοι, ἡλίθιοι, καὶ ἑαυτοὺς
ἀγνοοῦντες, καὶ ταῦτ’ ἐπιφανῶς· ὥς γὰρ ἄξιοι ὄντες, τοῖς 15
ἐντίμοις ἐπιχειροῦσιν, εἴτα ἐξελέγχονται. καὶ ἐσθῆτι κοσ-
μοῦνται, καὶ σχήματι, καὶ τοῖς τοιούτοις· καὶ βούλονται
τὰ εὐτυχήματα φανερὰ εἶναι αὐτῶν· καὶ λέγουσι περὶ
αὐτῶν, ὥς διὰ τούτων τιμηθησόμενοι. Ἀντιτίθεται δὲ τῇ
μεγαλοψυχίᾳ ἡ μικροψυχία μᾶλλον τῆς χαυνότητος 20
καὶ γὰρ γίγνεται μᾶλλον, καὶ χεῖρόν ἐστιν. Ἡ μὲν
οὖν μεγαλοψυχία περὶ τιμὴν ἐστὶ μεγάλην, ὥσπερ εἴ-
ρηται.

ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ Η΄.

ΚΕΦ. δ.

Ὅτι περὶ φιλίας σκοπεῖτον καὶ ἑπαινος αὐτῆς.

² Μετὰ δὲ ταῦτα, περὶ φιλίας ἔποιτ' ἂν διελθεῖν
ἔστι γὰρ ἀρετὴ τις, ἢ μετ' ἀρετῆς. Ἐτι δ', ἀναγκαιό-
τατον εἰς τὸν βίον ἄνευ γὰρ φίλων, οὐδεὶς ἂν ἔλοιτο
ἤν, ἔχων τὰ λοιπὰ ἀγαθὰ πάντα. καὶ γὰρ πλουτοῦσι,
5 καὶ ἀρχαῖς καὶ δυναστείας κεκτημένοις, δοκεῖ μάλιστα φί-
λων εἶναι χρεῖα. τί γὰρ ὄφελος τῆς τοιαύτης εὐετηρίας,
ἀφαιρεθείσης εὐεργεσίας, ἢ γίγνεται μάλιστα καὶ ἐπαινε-
τωτάτῃ πρὸς φίλους; ἢ πῶς ἂν τηρηθεῖ καὶ σώζοιτο ἄνευ
φίλων; ὅσῳ γὰρ πλείων, τοσούτῳ ἐπίσφαλεστέρα. Ἐν
10 πενίᾳ δὲ καὶ ταῖς λοιπαῖς δυστυχίαις, μόνῃν οἶονται κατα-
φυγὴν εἶναι τοὺς φίλους. ³ Καὶ νέοις δὲ πρὸς τὸ ἀναμάρ-
τητον· καὶ πρεσβυτέροις πρὸς θεραπείαν, καὶ τὸ ἐλλείπον
τῆς πράξεως δι' ἀσθένειαν βοηθείας τοῖς τ' ἐν ἀκμῇ, πρὸς
τὰς καλὰς πράξεις,

15 —⁴ Σύν τε δὲ ἔρχομένῳ,—

καὶ γὰρ νοῆσαι καὶ πράξαι δυνατώτεροι. Φύσει τ' ἐνυπ-
άρχειν ἔοικε πρὸς τὸ γεγεννημένον τῷ γεννήσαντι· καὶ οὐ
μόνον ἐν ἀνθρώποις, ἀλλὰ καὶ ἐν ὀρνέοις, καὶ ἐν τοῖς πλεί-
στοις τῶν ζώων· καὶ τοῖς ὁμοεθνεῖσι πρὸς ἄλληλα· καὶ μά-
20 λιστα τοῖς ἀνθρώποις· ὅθεν τοὺς φιланθρώπους ἐπαινοῦ-
μεν. Ἴδοι δ' ἂν τις καὶ ἐν ταῖς πλάναις, ὡς οἰκεῖον ἄπας
ἄνθρωπος ἀνθρώπῳ καὶ φίλον. Ἐοικε δὲ καὶ τὰς πόλεις
συνέχειν ἡ φιλία· καὶ οἱ νομοθεταὶ μᾶλλον περὶ αὐτὴν
σπουδάζειν, ἢ τὴν δικαιοσύνην· ἡ γὰρ ὁμόνοια ὁμόν τι
25 τῇ φιλίᾳ ἔοικεν εἶναι· ταύτης δὲ μάλιστα ἐφίενται, καὶ

τὴν στάσιν, ἔχθραν οὖσαν, μάλιστα ἐξελαύνουσι. Καὶ φίλων μὲν ὄντων, οὐδὲν δεῖ δικαιωσύνῃς δίκαιοι δὲ ὄντες, προσδέονται φιλίας. ¹ Καὶ τῶν δικαίων τὸ μάλιστα φιλικὸν εἶναι δοκεῖ. Οὐ μόνον δὲ ἀναγκαῖόν ἐστιν, ἀλλὰ καὶ καλόν· τοὺς γὰρ φιλοφίλους ἐπαινοῦμεν ἢ τε φιλοφιλία 5 δοκεῖ τῶν καλῶν ἐν τι εἶναι. Ἐτι, καὶ ἔνιοι τοὺς αὐτοὺς ἄνδρας οἶονται ἀγαθοὺς εἶναι καὶ φίλους.

1 ΕΚ ΤΟΥΤ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

ΤΕΧΝΗΣ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΥ Β'.

* * *

ΚΕΦ. ιβ'.

Περὶ παθῶν καὶ ἔξεων τῶν νέων.

* 2 ΤΑ δὲ ἦθῃ ποῖοί τινες, καὶ τὰ πάθη, καὶ τὰς
 ἔξεις, κατὰ τὰς ἡλικίας, καὶ τὰς τύχας, διέλθωμεν
 μετὰ ταῦτα. Λέγω δὲ πάθη μὲν, ὀργὴν, ἐπιθυμίαν,
 καὶ τὰ τοιαῦτα, περὶ ὧν εἰρήκαμεν πρότερον· ἔξεις δὲ,
 5 ἀρετὰς, καὶ κακίας· εἴρηται δὲ καὶ περὶ τούτων πρό-
 τερον, 3 καὶ ποῖα προαιροῦνται ἕκαστοι, καὶ ποίων
 πρακτικοί. Ἡλικίαι δὲ εἰσι, νεότης, καὶ ἀκμὴ, καὶ
 γῆρας. Τύχην δὲ λέγω, εὐγένειαν, καὶ πλοῦτον, καὶ
 δυνάμεις, καὶ τὰναντία τούτοις, καὶ ὅλως εὐτυχίαν, καὶ
 10 δυστυχίαν. Οἱ μὲν οὖν νέοι 4 τὰ ἦθῃ εἰσὶν ἐπιθυμητικοί,
 καὶ οἳ ποιεῖν, ὧν ἂν ἐπιθυμήσωσι. καὶ τῶν περὶ τὸ σῶμα
 ἐπιθυμιῶν μάλιστα ἀκολουθητικοί εἰσι τῆς περὶ τὰ ἀφρο-
 δίσια, καὶ ἀκρατεῖς ταύτης. 5 εὐμετάβολοι δὲ καὶ ἀπρίχοροι

* Lege, cum Gesnero, Τὰ ἦθῃ ποῖοί τινες, καὶ τὰ πάθη, καὶ τὰς
 ἔξεις, κατὰ τὰς ἡλικίας, καὶ τὰς τύχας, διέλθωμεν—κ. τ. λ. Vide
 notam.

πρὸς τὰς ἐπιθυμίας· καὶ σφόδρα μὲν ἐπιθυμοῦσι, ταχὺ δὲ
 παύονται· ὁξεῖαι γὰρ αἱ βουλήσεις, καὶ οὐ μεγάλαι, ὥσ-
 περ αἱ τῶν καμνόντων δίψαι καὶ πείναι. Καὶ θυμικοί,
 καὶ ὀξύθυμοι, καὶ οἱ τοὶ ἀκολουθεῖν τῇ ὁρμῇ· καὶ ¹ ἥττους
 εἰσὶ τοῦ θυμοῦ· διὰ γὰρ φιλοτιμίαν οὐκ ἀνέχονται ὀλι- 5
 γωρούμενοι, ἀλλ' ἀγανακτοῦσιν, ἂν οἴωνται ἀδικεῖσθαι.
 Καὶ φιλότιμοι μὲν εἰσι, μᾶλλον δὲ φιλόνηκοι· ὑπεροχῆς
 γὰρ ἐπιθυμεῖ ἡ νεότης· ἡ δὲ νίκη ὑπεροχὴ τις· καὶ ² ἄμφω
 ταῦτα μᾶλλον, ἢ φιλοχρήματοι· φιλοχρήματοι δὲ ἥκιστα,
 διὰ τὸ μήπω ἐνδείας πεπειραῖσθαι· ὥσπερ τὸ ³ Πιττακοῦ 10
 ἔχει ἀπόφθεγμα εἰς Ἀμφιδράον. Καὶ οὐ κακοῦθεις, ἀλλ'
 εὐήθεις, διὰ τὸ μήπω τεθεωρηκέναι πολλὰς πονηρίας.
 Καὶ εὐπιστοί, διὰ τὸ μήπω πολλὰ ἐξηπατῆσθαι. Καὶ
 ἐνέλπιδες· ὥσπερ γὰρ οἱ οἰνωμένοι, οὕτω διάθερμοί εἰσιν
 οἱ νέοι ὑπὸ τῆς φύσεως· ἅμα δὲ καὶ διὰ τὸ μήπω πολλὰ 15
 ἀποτετυχηκέναι. Καὶ ζῶσι τὰ πλεῖστα ἐλπίδι· ἡ μὲν γὰρ
 ἐλπίς τοῦ μέλλοντός ἐστιν· ἡ δὲ μνήμη τοῦ παροιχομένου·
 τοῖς δὲ νέοις τὸ μὲν μέλλον πολὺ· τὸ δὲ παρεληλυθὸς
 βραχὺ· ⁴ τῇ γὰρ πρώτη ἡμέρᾳ μεμνησθαι μὲν οὐδὲν
 οἴονται, ἐλπίζειν δὲ πάντα. Καὶ εὐεξαπάτητοί εἰσι διὰ 20
 τὸ εἰρημένον· ἐλπίζουσι γὰρ ῥαδίως. Καὶ ἀνδρειότεροι·
 θυμώδεις γὰρ καὶ ἐνέλπιδες· ὧν τὸ μὲν, μὴ φοβεῖσθαι, τὸ
 δὲ, θαρσύνειν ποιεῖ· οὔτε γὰρ ὀργιζόμενος οὐδεὶς φοβεῖται·
 τό τε ἐλπίζειν ἀγαθὸν τι, θαρσυνάλεον ἐστί. Καὶ αἰσχυν-
 τηλοί· ⁵ οὐ γὰρ πῶς καλὰ ἕτερα ὑπολαμβάνουσιν, ἀλλὰ 25
 πεπαιδευνται ⁶ ὑπὸ τοῦ νόμου μόνον. Καὶ μεγαλόψυχοι·
 οὔτε γὰρ ὑπὸ τοῦ βίου οὐπὶς τεταπείνωνται, ἀλλὰ τῶν
⁷ ἀνγκαίων ἄπειροί εἰσι· καὶ τὸ ἀξιοῦν αὐτὸν μεγάλων,
 μεγαλοψυχία· τοῦτο δ' ἐνέλπιδος. Καὶ μᾶλλον αἰρουν-
 ται πράττειν ⁸ τὰ καλὰ τῶν συμφερόντων· ⁹ τῷ γὰρ ᾧ 30
 ζῶσι μᾶλλον, ἢ τῷ λογισμῷ· ἔστι δ' ὁ μὲν λογισμὸς τοῦ

συμφέροντος· ἡ δ' ἀρετὴ τοῦ καλοῦ. Καὶ φιλόφιλοι
 καὶ φιλέταιροι μᾶλλον τῶν ἄλλων ἡλικιῶν, διὰ τὸ χαίρειν
¹ τῷ συζῆν, καὶ μήπω πρὸς τὸ συμφέρον κρίνειν μηδέν
 ὥστε μηδὲ τοὺς φίλους. Καὶ ἅπαντα ἐπὶ τὸ μᾶλλον καὶ
 5 σφοδρότερον ἁμαρτάνουσι, ² παρὰ τὸ Χιλῶνειον· πάντα
 γὰρ ἄγαν πράττουσι· φιλοῦσί τε γὰρ ἄγαν, καὶ μισοῦσιν
 ἄγαν, καὶ ἄλλα πάντα ὁμοίως. Οἱ καὶ εἰδέναι πάντα
 οἶονται, καὶ ³ δι᾽σχυρίζονται· τοῦτο γὰρ αἰτιὸν ἐστὶ καὶ
 τοῦ πάντα ἄγαν. Καὶ ⁴ τὰ ἀδικήματα ἀδικῶσιν εἰς
 10 ὕδριν, καὶ οὐ κακουργίαν. Καὶ ἐλεητικοί, διὰ τὸ πάντας
 χρηστοὺς καὶ βελτίους ὑπολαμβάνειν· τῇ γὰρ αὐτῶν
 ἀκακίᾳ ⁵ τοὺς πέλας μετροῦσιν ὥστ' ἀνάξια πάσχειν
 ὑπολαμβάνουσιν αὐτούς. Καὶ φιλογέλωτες· διὸ καὶ
 εὐτράπελοι· ⁶ ἡ γὰρ εὐτραπελία πεπαιδευμένη ὕδρις ἐστί.
 15 Τὸ μὲν οὖν τῶν νέων τοιοῦτον ἥθος ἐστίν.

ΚΕΦ. ιγ'.

Περὶ παθῶν καὶ ἔξεων τῶν πρεσβυτέρων.

Οἱ δὲ πρεσβύτεροι καὶ παρηκμακότες σχεδὸν ἐκ τῶν
 ἐναντίων τούτοις τὰ πλεῖστα ἔχουσιν ἤθη· διὰ γὰρ τὸ
 πολλὰ ἔτη βεβιωκέναι, καὶ πλείω ἐξηπατηθῆναι, καὶ ἡμαρ-
 τηκέναι, καὶ τὰ πλείω φαῦλα εἶναι τῶν πραγμάτων,
 10 ὥστε διαβεβαιοῦνται οὐδέν· ἥτιόν τε ἄγαν ἅπαντα,
 ἢ δεῖ. Καὶ οἶονται, ἴσασι δὲ οὐδέν· καὶ ἀμφισβητοῦντες
 προστιθέασιν αἰεὶ τὸ "ἴσως καὶ τάχα" καὶ πάντα λέγου-
 σιν οὕτω παγίως δὲ οὐδέν. Καὶ κακοήθεις εἰσὶν· ἐστὶ
 γὰρ κακοήθεια τὸ ἐπὶ τὸ χεῖρον ὑπολαμβάνειν ἅπαντα.
 5 Ἐτι δὲ ⁸ καχύποπτοί εἰσι διὰ τὴν ἀπιστίαν· ἀπιστοὶ δὲ

δι' ἐμπειρίαν. Καὶ οὔτε φιλοῦσι σφόδρα, οὔτε μισοῦσι,
 διὰ ταῦτα· ἀλλὰ κατὰ τὴν ¹ Βίαντος ὑποθήκην, καὶ
 φιλοῦσιν ὡς μισήσοντες, καὶ μισοῦσιν ὡς φιλήσοντες. Καὶ
 μικρόψυχοι, διὰ τὸ τεταπεινωθῆαι ὑπὸ τοῦ βίου· οὐδενὸς
 γὰρ μεγάλου, οὐδὲ περιττοῦ, ἀλλὰ ² τῶν πρὸς τὸν βίον 5
 ἐπιθυμοῦσι. Καὶ ἀνελεύθεροι· ἐν γὰρ τι τῶν ἀναγκαίων
 ἢ οὐσία· ἅμα δὲ καὶ διὰ τὴν ἐμπειρίαν ἴσασι, ὡς χαλεπὸν
 τὸ κτήσασθαι, καὶ ῥάδιον τὸ ἀποβαλεῖν. Καὶ δειλοὶ, καὶ
 πάντα προφοβητικοί· ἐναντίως γὰρ διάκεινται τοῖς νέοις·
 κατεπνυγμένοι γὰρ εἰσιν· οἱ δὲ θερμοί· ὥστε προωδοπε- 10
 ποίηκε τὸ γῆρας τῇ δειλίᾳ· καὶ γὰρ ὁ φόβος κατὰπνυξίς
 τίς ἐστι. Καὶ φιλόζωοι, καὶ μάλιστα ἐπὶ ³ τῇ τελευταίᾳ
 ἡμέρᾳ, διὰ τὸ τοῦ ἀπόντος εἶναι τὴν ἐπιθυμίαν· καὶ οὐ
 [δὲ] ἐνδεεῖς, τούτου μάλιστα ἐπιθυμοῦσι. Καὶ φίλαντοι
 μᾶλλον ἢ δεῦ· μικροψυχία γὰρ τις καὶ αὕτη. Καὶ πρὸς 15
 τὸ συμφέρον ζῶσιν, (ἀλλ' οὐ πρὸς τὸ καλόν,) μᾶλλον ἢ
 δεῖ, διὰ τὸ φίλαντοι εἶναι· τὸ μὲν γὰρ συμφέρον αὐτῷ
 ἀγαθὸν ἐστι· τὸ δὲ καλὸν ⁴ ἅπλως. Καὶ ἀναίσχυντοι
 μᾶλλον ἢ αἰσχυντηλοί· διὰ γὰρ τὸ μὴ φροντίζειν ὁμοίως
 τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ συμφέροντος, ὀλιγωροῦσι τοῦ δοκεῖν. 20
 Καὶ δυσέλπιδες διὰ τὴν ἐμπειρίαν—τὰ γὰρ πλεῖστα τῶν
 πραγμάτων φαῦλά ἐστιν· ἀποβαίνει γοῦν τὰ πολλὰ ἐπὶ
 τὸ χεῖρον—καὶ ἔτι διὰ τὴν δειλίαν. Καὶ ζῶσι τῇ μνήμῃ
 μᾶλλον, ἢ τῇ ἐλπίδι· τοῦ γὰρ βίου τὸ μὲν λοιπὸν ὀλίγον·
 τὸ δὲ παρεληλυθὸς πολὺ· ἐστι δὲ ἡ μὲν ἐλπίς τοῦ μέλ- 25
 λοντος· ἡ δὲ μνήμη τῶν παροιχομένων. Ὅπερ αἴτιον
 καὶ τῆς ἀδολεσχίας αὐτοῖς· ⁵ διατελοῦσι γὰρ τὰ γενόμενα
 λέγοντες· ἀναμνησκόμενοι γὰρ ἡδονταί. Καὶ οἱ θυμοὶ
 ὀξεῖς μὲν εἰσιν, ἀσθενεῖς δέ. Καὶ αἱ ἐπιθυμίαι αἱ μὲν
 ἐκλελοιπάσιν, αἱ δὲ ἀσθενεῖς· ὥστε οὔτε ἐπιθυμητικοί, 30
 οὔτε πρακτικοὶ κατὰ τὰς ἐπιθυμίας, ἀλλὰ κατὰ τὸ κέρδος.

διὸ καὶ σωφρονικοὶ φαίνονται οἱ τηλικούτοι· αἵτε γὰρ ἐπιθυμίαι ἀνείκασι, καὶ δουλεύουσι τῷ κέρδει. Καὶ μᾶλλον ζῶσι κατὰ λογισμόν, ἢ κατὰ τὸ ἦθος· ὁ μὲν γὰρ λογισμὸς τοῦ συμφέροντος· τὸ δὲ ἦθος τῆς ἀρετῆς ἐστι. Καὶ 5 τὰ ἀδικήματα ἀδικοῦσιν εἰς κακουργίαν, οὐκ εἰς ὕβριν. Ἐλεητικοὶ δὲ καὶ οἱ γέροντές εἰσιν, ἀλλ' οὐ διὰ ταὐτὸ τοῖς νέοις· οἱ μὲν γὰρ διὰ φιланθρωπίαν· οἱ δὲ δι' ἀσθένειαν· ¹ πάντα γὰρ οἶονται ἐγγὺς εἶναι αὐτοῖς παθεῖν τοῦτο δ' ἦν ἐλεητικὸν. ὅθεν ὀδυρτικοὶ εἰσι, καὶ οὐκ εὐ- 10 τράπελοι, οὐδὲ φιλογέλοιοι· ἐναντίον γὰρ τὸ ὀδυρτικὸν τῷ φιλογέλῳτι. Τῶν μὲν οὖν νέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων τὰ ἦθη τοιαῦτα.

ΚΕΦ. ιδ'.

Περὶ ἡθῶν τῆς ἀκμαζούσης ἡλικίας.

Οἱ δὲ ἀκμάζοντες, φανερόν, ὅτι μεταξὺ τούτων τὸ ἦθος ἔσονται, ἑκατέρων ἀφαιροῦντες τὴν ὑπερβολήν. Καὶ 15 οὔτε σφόδρα θαρρόντες· ² θρασύτης γὰρ τὸ τοιοῦτον· οὔτε λίαν φοβούμενοι· καλῶς δὲ πρὸς ἄμφω ἔχοντες. οὔτε πᾶσι πιστεύοντες, οὔτε πᾶσιν ἀπιστοῦντες, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἀληθὲς κρίνοντες μᾶλλον. Καὶ οὔτε πρὸς τὸ καλὸν ζῶντες μόνον, οὔτε πρὸς τὸ συμφέρον, ἀλλὰ πρὸς ἄμφω. 20 Καὶ οὔτε πρὸς φειδῶ, οὔτε πρὸς ἀσωτίαν, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἀρμόττον. ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς θυμὸν, καὶ πρὸς ἐπιθυμίαν. Καὶ σώφρονες μετὰ ἀνδρείας, καὶ ἀνδρεῖοι μετὰ σωφροσύνης· ἐν γὰρ τοῖς νέοις καὶ τοῖς γέρονσι διήρηται ταῦτα· εἰσὶ γὰρ οἱ μὲν νέοι ἀνδρεῖοι καὶ ἀκόλαστοι· οἱ δὲ πρεσ-

δύτεροι σώφρονες καὶ δειλοί. Ὡς δὲ καθόλου εἰπεῖν, ὅσα μὲν διήρηται ἡ νεότης καὶ τὸ γῆρας τῶν ὠφελίμων, ταῦτα ἄμφω ἔχουσιν· ὅσα δὲ ὑπερβάλλουσιν, ἡ ἐλλείπουσι, τούτων τὸ μέτριον καὶ τὸ ἀρμόττον. Ἀκμάζει δὲ τὸ μὲν σῶμα ἀπὸ τῶν τριάκοντα ἔτῶν μέχρι τῶν πέντε καὶ 5 τριάκοντα· ἡ δὲ ψυχὴ ¹ περὶ τὰ ἐνὸς δεῖν πεντήκοντα. Περὶ μὲν οὖν νεότητος καὶ γήρως καὶ ἀκμῆς, ποίων ἡθῶν ἔστιν ἕλαστον, εἰρήσθω τοσαῦτα.

ΚΕΦ. ιε.

Τὸ τῶν εὐγενῶν ἦθος ποῖον.

Περὶ δὲ τῶν ἀπὸ τύχης γιγνομένων ἀγαθῶν, ² δι' ὅσα αὐτῶν καὶ τὰ ἦθη ποῖα ἅττα συμβαίνει τοῖς ἀνθρώποις, 10 λέγωμεν ἐφεξῆς. Εὐγενείας μὲν οὖν ἡθὸς ἔστι τὸ φιλοτιμότερον εἶναι τὸν κεκτημένον αὐτήν· πάντες γάρ, ὅταν ὑπάρχη τι, πρὸς τοῦτο σωρεύειν εἰώθασιν. ³ Ἡ δὲ εὐγένεια ἐντιμότης τις προγόνων ἔστί· καὶ καταφρονητικὸν καὶ τῶν ὁμοίων τοῖς προγόνοις τοῖς αὐτῶν, ⁴ διὰ τὸ πόρρω 15 ταῦτα μᾶλλον, ἢ ἐγγὺς γιγνόμενα, ἐντιμότερα εἶναι καὶ ⁵ εὐαλαζόνενα. Ἔστι δὲ εὐγενὲς μὲν, κατὰ τὴν τοῦ γένους ἀρετήν· ⁶ γενναῖον δὲ, κατὰ τὸ μὴ ἐξίστασθαι ἐκ τῆς φύσεως· ὅπερ ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ οὐ συμβαίνει τοῖς εὐγενέσιν, ἀλλ' εἰσὶν οἱ πολλοὶ εὐτελεῖς. Φορὰ γάρ τις ἔστιν ἐν 20 τοῖς γένεσιν ἀνδρῶν, ὥσπερ ἐν τοῖς κατὰ τὰς χώρας γιγνομένοις· καὶ ἐνίοτε, ἂν ἡ ἀγαθὸν τὸ γένος, ἐγγίγονται διὰ τινος χρόνου ἄνδρες περιττοί· κἄπειτα ⁷ πάλιν ἀναδίδωσιν. Εἰξίσταται δὲ τὰ μὲν εὐφυᾶ γένη εἰς μανικᾶ- 25 τερα ἡθῇ· οἷον ⁸ οἱ ἀπ' Ἀλκιβιάδου, καὶ οἱ ἀπὸ Διονυ-

εἶον τοῦ προτέρου· τὰ δὲ ¹ στάσιμα εἰς ἀβελτερίαν καὶ νοθρότητα· οἷον οἱ ἀπὸ Κίμωνος καὶ Περικλέους καὶ Σακράτους.

ΚΕΦ. ιε'.

Τῷ πλούτῳ ἃ ἔπεται ἦθη.

Τῷ δὲ πλούτῳ ἃ ἔπεται ἦθη, ἐπιπολῆς ἐστὶν ἰδεῖν
 5 ἅπασιν ὑβρισταὶ γὰρ καὶ ὑπερήφανοι, ² πάσχοντες τι
 ὑπὸ τῆς κτήσεως τοῦ πλούτου· ὥσπερ γὰρ ἔχοντες ἅπαντα
 τὰγαθὰ, οὕτως διαύκνυνται· ὁ γὰρ πλούσιος οἷον τιμὴ
 τίς ἐστι τῆς ἀξίας τῶν ἄλλων· διὸ φαίνεται πάντα ὧνια
 εἶναι αὐτοῦ. Καὶ τρυφεροὶ, ³ καὶ σαλάκωνες· τρυφεροὶ
 10 μὲν, διὰ τε τὴν τρυφήν καὶ τὴν ἔνδειξιν τῆς εὐδαιμονίας·
 σαλάκωνες δὲ καὶ ⁴ σόλοικοι, διὰ τὸ πάντας εἰσθῆναι
 διατρίβειν περὶ τὸ ἐρώμενον καὶ θαυμαζόμενον ὑπ' αὐ-
 τῶν· καὶ ⁵ τὸ οἶσθαι ζηλοῦν τοὺς ἄλλους ἃ καὶ αὐτοὶ
 ἔμα δὲ καὶ εἰκότως τοῦτο πάσχουσι· πολλοὶ γὰρ εἰσιν ⁶ οἱ
 15 δεόμενοι τῶν ἐχόντων. ὅθεν καὶ τὸ Σιμωνίδου εἶρηται περὶ
 τῶν σοφῶν καὶ πλουσίων πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ Ἰέρανος,
 ἐφομένην, “Πότερον γενέσθαι κρεῖττον, πλούσιον, ἢ σο-
 “φόν,” “Πλούσιον,” εἶπεῖν· “τοὺς γὰρ σοφοὺς ὀρᾶν ἐπὶ
 “ταῖς τῶν πλουσίων θύραις,” ἔφη, “διατρίβοντας.”—καὶ
 20 ⁷ τὸ οἶσθαι ἀξίους εἶναι ἄρχειν· ἔχειν γὰρ οἰονται, ὧν
 ἐνεκεν ἄξιον ἄρχειν. Καὶ ⁸ ὥς ἐν κεφαλαίῳ, ἀνοήτου εὐ-
 δαίμονος ἦθους ὁ πλούσιός ἐστι. Διαφέρει δὲ τοῖς νεωστὶ
 κερκτημένοις, καὶ τοῖς πάλαι, τὰ ἦθη, τῷ ἅπαντα μᾶλλον,
 καὶ φανυλότερα τὰ κακὰ ἔχειν τοὺς νεοπλούτους· ὥσπερ
 25 γὰρ ἀπαιδευσία πλούτου ἐστὶ τὸ νεόπλουτον εἶναι. Καὶ

ἀδικήματα ἀδικοῦσιν οὐ κακουργικά, ἀλλὰ τὰ μὲν ὑβριστικά, τὰ δὲ ἀκρατευτικά· οἷον εἰς αἰκίαν καὶ μοιχείαν.

ΚΕΦ. ιζ'.

Τίνα τὰ τῶν δυνατῶν καὶ εὐτυχῶν ἦθῃ.

Ὅμοίως δὲ καὶ περὶ δυνάμεως σχεδὸν τὰ πλεῖστα φανερά ἐστιν ἦθῃ τὰ μὲν γὰρ, τὰ αὐτὰ ἔχει ἡ δύναμις τῷ πλούτῳ· τὰ δὲ, βελτίῳ φιλοτιμότεροι γὰρ καὶ 5 ἀνδρωδέστεροί εἰσι τὰ ἦθῃ οἱ δυνάμενοι τῶν πλουσίων, ¹διὰ τὸ ἐφίεσθαι ἔργων, ὅσα ἐξουσία αὐτοῖς πράττειν διὰ τὴν δύναμιν. Καὶ σπουδαστικώτεροι, διὰ τὸ ἐν ἐπιμελείᾳ εἶναι, ἀναγκαζόμενοι σκοπεῖν τὰ περὶ τὴν δύναμιν. ²Καὶ σεμνότεροι ἢ βαρύτεροι· ποιεῖ γὰρ ³ἐμ-10 φανεστέρους τὸ ἀξίωμα· διὸ μετριάξουσιν· ἔστι δὲ ἡ σεμνότης, ⁴μαλακὴ καὶ εὐσχήμων βαρύτης. Καὶ ἐὰν ἀδικῶσιν, οὐ ⁵μικραδικηταί εἰσιν, ἀλλὰ μεγαλάδικοι. ⁶Ἡ δ' εὐτυχία τὰ μόρια ἔχει τῶν εἰρημένων τὰ ἦθῃ· εἰς γὰρ ταῦτα συντείνουσιν αἱ [μέγισται] δοκοῦσαι εἶναι εὐτυ-15 χίαι. Καὶ ἔτι εἰς εὐτεκνίαν, καὶ τὰ ⁷κατὰ τὸ σῶμα ἀγαθὰ, παρασκευάζει ἡ εὐτυχία πλεονεκτεῖν. Ὑπερηφάνωτεροι μὲν οὖν καὶ ἀλογιστότεροι διὰ τὴν εὐτυχίαν εἰσίν. ⁸Ἐν δ' ἀκολουθεῖ βέλτιστον ἦθος τῇ εὐτυχίᾳ, ὅτι φιλόθεοί εἰσι, καὶ ἔχουσι πρὸς τὸ θεῖόν πως, πιστεύοντες διὰ τὰ 20 γιγνόμενα ἀγαθὰ ἀπὸ τῆς τύχης. Περὶ μὲν οὖν τῶν καθ' ἡλικίαν καὶ τύχην ἦθῶν εἴρηται· τὰ γὰρ ἐναντία τῶν εἰρημένων ἐκ τῶν ἐναντίων φανερά ἐστιν οἷον πένητος καὶ ἀτυχοῦς ἦθος, καὶ ἀδυνατόν.

ΚΕΦ. κ'.

Περὶ παραδειγμάτων, πόσα εἶδη, καὶ πῶς αὐτοῖς καὶ πότε χρηστέον.

* * *

Παραδειγμάτων δὲ εἶδη δύο ἐστίν· ἓν μὲν γὰρ ἐστὶ παραδείγματος εἶδος, τὸ λέγειν πράγματα προγεγενημένα· ἓν δὲ, ¹ τὸ αὐτὸν ποιεῖν· τούτου δὲ, ἓν μὲν, παραβολή· ἓν δὲ, λόγοι, οἷον οἱ Αἰσώπειοι, καὶ Αἰδουκοί. Ἔστι δὲ
5 τὸ μὲν παράδειγμα τοιόνδε τι, ὥσπερ εἴ τις λέγοι, Ὅτι δεῖ ² πρὸς βασιλέα παρασκευάζεσθαι, καὶ μὴ ἔῃν Αἴγυπτον χεῖρώσασθαι· καὶ γὰρ πρότερον, Δαρεῖος οὐ πρότερον διέβη, πρὶν Αἴγυπτον λαβεῖν· λαβὼν δὲ, διέβη· καὶ πάλιν, Ξέρξης οὐ πρότερον ³ ἐπεχείρησε, πρὶν ἢ ἔλα-
10 θεῖ· λαβὼν δὲ, διέβη· ὥστε καὶ οὗτος, ἂν λάβῃ, διαθή-
σεται· διὸ οὐκ ἐπιτρεπτέον. Παραβολή δὲ, τὰ Σωκρα-
τικά· οἷον, ⁴ εἴ τις λέγοι, Ὅτι ⁴ οὐ δεῖ τοὺς κληρωτοὺς ἄρχειν· ὅμοιον γὰρ, ὥσπερ εἴ τις τοὺς ἀθλητὰς κληροῖη, μὴ οἱ ἂν δύνωνται ἀγωνίζεσθαι, ἀλλ' οἱ ἂν λάχουσιν·
15 ⁵ ἢ τῶν πλωτῆρων ὅν τινα δεῖ κυβερνᾶν κληρώσειεν, ὥς δέον τὸν λαχόντα, ἀλλὰ μὴ τὸν ἐπιστάμενον. Λόγος δὲ, οἷος ὁ Στησιχόρου πρὸς Φάλαριν, καὶ Αἰσώπου ὑπὲρ τοῦ δημαγωγοῦ. Στησίχορος μὲν γὰρ, ἐλομένων στρατη-
γὸν αὐτοκράτορα τῶν Ἱμεραίων Φάλαριν, καὶ μελλόντων
20 φυλακὴν διδόναι τοῦ σώματος, τᾶλλα διαλεχθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς λόγον· ⁶ Ὡς “ἵππος κατεῖχε λειμῶνα μόνος·
“ ἐλθόντος δ' ἐλάφου, καὶ διαφθείροντος τὴν νομὴν, βου-
“ λόμενος τιμωρῆσασθαι τὸν ἔλαφον, ἥρῳτα τὸν ἄνθρωπον,
“ εἰ δύναίτο μετ' αὐτοῦ κολάσαι τὸν ἔλαφον. ὁ δ' ἔφησεν,
25 “ ἔάν λάβῃ χαλινόν, καὶ αὐτὸς ἀναβῇ ἐπ' αὐτόν, ἔχων
“ ἀκόντια. συννομολογήσαντος δὲ, καὶ ἀναδάντος, ἀντὶ
“ τοῦ τιμωρῆσασθαι, αὐτὸς ἐδούλευσεν ἤδη τῷ ἀνθρώπῳ.

“ Οὕτω δὲ καὶ ὑμεῖς,” ἔφη, “ ὁρᾶτε, μὴ τοὺς πολεμίους
 “ βουλόμενοι τιμωρήσασθαι, ταὐτὸ πάθητε τῷ ἵππῳ τὸν
 “ μὲν γὰρ χαλινὸν ἤδη ἔχετε, ἐλόμενοι στρατηγὸν αὐτοκρά-
 “ τορα· εἰ δὲ φυλακὴν δώτε, καὶ ἀναδῆναι ἐάσητε, δου-
 “ λεύσετε ἤδη Φαλάριδι.” Αἰσωπος δὲ ἐν Σάμφῳ συνηγο-
 ρῶν δημαγωγῶ κρινομένῳ περὶ θανάτου, ἔφη, “ Ἀλώ-
 “ κεκα διαδαινύουσιν ποταμὸν ἀπώσθηναι εἰς φάραγγα· οὐ
 “ δυναμένην δὲ ἐκδῆναι, πολὺν χρόνον κακοπαθεῖν, καὶ
 “ κυνοραῖστας πολλοὺς ἔχεσθαι αὐτῆς. Ἐχίνον δὲ πλα-
 “ νόμενον, ὥς εἶδεν αὐτήν, κατοικτεῖραντα ἐρωτᾶν, εἰ 10
 “ ἀφέλῃ αὐτῆς τοὺς κυνοραῖστας· τὴν δὲ οὐκ ἔαν· ἐρομέ-
 “ νου δὲ, διὰ τί; φάναι, ὅτι οὗτοι μὲν πλήρεις μου ἦδη
 “ εἰσὶ, καὶ ὀλίγον ἔλκουσιν αἷμα· εἰ δὲ τούτους ἀφέλῃ,
 “ ἕτεροι ἐλθόντες πεινῶντες, ἐκπιονταί μου τὸ λοιπὸν
 “ αἷμα. Ἀτὰρ οὖν καὶ ὑμᾶς,” ἔφη, “ ὦ ἄνδρες Σάμιοι, 15
 “ οὗτος μὲν οὐδὲν ἔτι βλάπτει· πλούσιος γὰρ ἐστίν· εἰ δὲ
 “ τούτον ἀποκτείνητε, ἕτεροι ἥξουσι πένητες, οἱ ὑμῖν ἀνα-
 “ λώσουσι τὰ κοινὰ κλέπτοντες.” Εἰσὶ δ’ οἱ λόγοι δημη-
 γορικοὶ, καὶ ἔχουσιν ἀγαθὸν τοῦτο, ὅτι πράγματα μὲν εὐ-
 ρεῖν ὅμοια γεγεννημένα, χαλεπὸν λόγους δὲ, ῥᾶον· ποιῆσαι 20
 γὰρ δεῖ, ὥσπερ καὶ παραβολὰς, ἃν τις δύνηται τὸ ὅμοιον
 ὁρᾶν, ¹ ὅπερ ῥᾶον ἐστὶν ἐκ φιλοσοφίας. Ῥᾶω μὲν οὖν
 πορίσασθαι τὰ διὰ τῶν λόγων· χρησιμώτερα δὲ πρὸς τὸ
 βουλευέσασθαι τὰ διὰ τῶν πραγμάτων· ὅμοια γὰρ ὥς ἐπὶ
 τὸ πολὺ τὰ μέλλοντα τοῖς γεγονόσι. 25

* * *

FINIS

EXCERPTORUM PHILOSOPHICORUM.

ANALECTA GRAECA MAJORA.

TOMI PRIORIS

PARS QUARTA.

EXCERPTA CRITICA.

I.

EX ARISTOTELE.

*Quis omnium doctior? quis acutior? quis in rebus vel inveniendis, vel
judicandis, acrior ARISTOTELE fuit?*

CICERO DE ORATORE.

¹ ΕΚ ΤΟΥ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

ΠΕΡΙ

ΠΟΙΗΤΙΚΗΣ.

[AD EDIT. THOMAE TYRWHITT. OXON. 1794. IN 8VO.]

² ΠΕΡΙ ποιητικῆς αὐτῆς τε καὶ τῶν εἰδῶν αὐτῆς, ἥν
τινα δύνανται ἕκαστον ἔχει· καὶ πῶς δεῖ συνίστασθαι τοὺς
μύθους, εἰ μέλλει καλῶς ἔξεν ἢ ποιήσας· ἔτι δὲ ἐκ πόσεων
καὶ ποίων ἐστὶ μορίων· ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων, ὅσα
5 τῆς αὐτῆς ἐστὶ μεθόδου, λέγωμεν, ἀρξάμενοι κατὰ φύσιν
πρῶτον ἀπὸ τῶν πρώτων.

β'. Εποποιῖα δὴ, καὶ ἡ τῆς τραγῳδίας ποίησις, ἔτι δὲ
κωμῳδία, ³ καὶ ἡ διθυραμβοποιητικὴ, καὶ τῆς αὐλητικῆς

ἡ πλείστη καὶ καθαριστικῆς, ¹ πᾶσαι τυγχάνουσιν ὄσαι μίμη-
σις τὸ σύνολον. Διαφέρουσι δὲ ἀλλήλων τρισίν ² ἢ γὰρ
τῷ γένει ἑτέροις μιμεῖσθαι, ἢ τῷ ἑτερα, ἢ τῷ ἑτέρως, καὶ
μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον.

γ'. ³ Ὡσπερ γὰρ καὶ χρώμασι καὶ σχήμασι πολλὰ μι- 5
μοῦνται τινες ἀπεικάζοντες, (οἱ μὲν διὰ τέχνης, οἱ δὲ
διὰ συνηθείας,) ἑτεροὶ δὲ διὰ τῆς φωνῆς οὕτω καὶ ταῖς
εἰρημέναις τέχναις, ἀπασαι μὲν ποιοῦνται τὴν μίμησιν
⁴ ἐν ῥυθμῷ καὶ λόγῳ καὶ ἁρμονίᾳ· τούτοις δὲ ἡ χωρὶς, ἡ
μεμιγμένοις. Ὡλον, ἁρμονίᾳ μὲν καὶ ῥυθμῷ χρώμεναι μό- 10
νον, ἡ τε αὐλητικὴ καὶ ἡ κιθαριστικὴ, καὶ εἰ τινες ἑτεροι
⁵ τυγχάνουσιν οὖσαι τοιαῦται τὴν δύναμιν, ὥλον, ἡ τῶν
συρίγγων. Αὐτῷ δὲ τῷ ῥυθμῷ μιμοῦνται, χωρὶς ἁρμο-
νίας, οἱ τῶν ὀρχηστῶν καὶ γὰρ οὗτοι ⁶ διὰ τῶν σχηματι-
ζομένων ῥυθμῶν μιμοῦνται καὶ ἦθη καὶ πάθη καὶ πράξεις. 15
⁷ Ἡ δὲ ἐποποιῖα μόνον τοῖς λόγοις ψιλοῖς ἢ τοῖς μέτροις
καὶ τούτοις εἴτε μινύσσα μετ' ἀλλήλων, ⁸ εἴθ' ἐνὶ τινι
γένει χρωμένη τῶν μέτρων τυγχάνουσα μέχρι τοῦ νῦν.
⁹ Οὐδὲν γὰρ ἂν ἔχοιμεν ὀνομάσαι κοινόν ⁹ τοὺς Σώ-
φρονος καὶ Ξενάρχου μίμους, καὶ τοὺς Σωκρατικούς λόγους 20
οὐδὲ εἴ τις διὰ τριμέτρων, ἢ ἑλεγείων, ἢ τῶν ἄλλων τινῶν
τοιούτων, ποιοῖτο τὴν μίμησιν. Πλὴν οἱ ἄνθρωποι γε,
¹⁰ συνάπτοντες τῷ μέτρῳ τὸ ποιεῖν, τοὺς μὲν ἐλεγειοποιούς,
τοὺς δὲ ἐποποιούς ὀνομάζουσιν, οὐχ ὥς κατὰ μίμησιν
ποιητὰς, ἀλλὰ κοινῇ κατὰ τὸ μέτρον προσαγορεύοντες 25
καὶ γὰρ ἂν ἱατρικὸν ἢ φυσικόν τι διὰ τῶν μέτρων ἐκφέ-
ρῳσιν, οὕτω καλεῖν εἰώθασιν. Οὐδὲν δὲ κοινόν ἐστιν
Ομηρῷ καὶ Εμπεδοκλεῖ, πλὴν τὸ μέτρον δι' ὃ τὸν μὲν
ποιητὴν δίκαιον καλεῖν, τὸν δὲ φυσιολόγον μάλλον, ἢ
ποιητὴν. Ὁμοίως δὲ, καὶ εἴ τις ἀπαντα τὰ μέτρα μιγ- 30
νύων ποιοῖτο τὴν μίμησιν, καθάπερ Χαιρήμων ἐποίησε

Κένταυρον, μικτήν φαυφδίαν, ¹ ἐξ ἀπάντων τῶν μέτρων οὐκ ἤδη καὶ ποιητὴν προσαγορευτέον. Περὶ μὲν οὖν τούτων διαρίσθω τοῦτον τὸν τρόπον. Εἰσὶ δέ τινες, αἱ πᾶσι χρῶνται τοῖς εἰρημένοις· λέγω δὲ, οἶον, θυμῷ καὶ μέλει 5 καὶ μέτρῳ· ὥσπερ ἡ τε τῶν διθυραμβῶν ποίησις, καὶ ἡ τῶν νόμων, καὶ ἡ τε τραγωδία, καὶ ἡ κωμωδία· διαφέρουσι δὲ, ὅτι αἱ μὲν ἅμα πᾶσιν, αἱ δὲ κατὰ μέρος. Ταύτας μὲν οὖν λέγω τὰς διαφορὰς τῶν τεχνῶν, ἐν οἷς ποιοῦνται τὴν μίμησιν.

10 2. δ'. ² Ἐπεὶ δὲ μιμοῦνται οἱ μιμούμενοι πράττοντας, ἀνάγκη δὲ, τοῦτους ἢ σπουδαίως, ἢ φαύλους εἶναι· (τὰ γὰρ ἦθ' σχεδὸν αἰ τοῦτοις ἀκολουθεῖ μόνους· κακία γὰρ καὶ ἀρετὴ τὰ ἦθ' διαφέρουσι πάντες·) ³ ἦτοι βελτίονας ἢ καθ' ἡμᾶς, ἢ χείρονας, ἢ καὶ τοιούτους, ἀνάγκη μιμεῖσθαι· 15 ὥσπερ οἱ γραφεῖς, Πολύγνωτος μὲν κρείττους, Παύσων δὲ χείρους, Διονύσιος δὲ ὁμοίους εἵκαζε· δῆλον δὲ, ὅτι καὶ τῶν λεχθειῶν ἕκαστη μιμήσεων ἔξει ταύτας τὰς διαφορὰς, καὶ ἔσται ἕτερα τῷ ἕτερον μιμεῖσθαι τοῦτον τὸν τρόπον. Καὶ γὰρ ἐν ὀρχήσει, καὶ αὐλήσει, καὶ κιθαρίσει 20 ἔστι γενέσθαι ταύτας τὰς ἀνομοιότητας· καὶ ⁴ περὶ τοὺς λόγους δὲ καὶ τὴν ψιλομετρίαν· οἷον, Ὅμηρος μὲν βελτίους, Κλεοφῶν δὲ ὁμοίους, Ἡγήμων δὲ ὁ Θάσιος ὁ τὰς παραφδίας ποιήσας πρῶτος, καὶ Νικοχάρης ὁ τὴν Δηλιάδα, χείρους. Ὅμοίως δὲ καὶ περὶ τοὺς διθυράμβους καὶ 25 περὶ τοὺς νόμους, ⁵ ὥς Πέρσας καὶ Κύνκλωπας Τιμόθεος καὶ Φιλόξενος, μιμήσαιο ἂν τις. ⁶ Ἐν τῇ αὐτῇ δὲ διαφορᾷ καὶ ἡ τραγωδία πρὸς τὴν κωμωδίαν διέστηκεν· ἡ μὲν γὰρ χείρους, ἡ δὲ βελτίους μιμεῖσθαι βούλεται τῶν νῦν.

30 3. ε'. ⁷ Ἐτι δὲ τούτων τρίτη διαφορὰ, τὸ, ὥς ἕκαστα τούτων μιμήσαιο ἂν τις. Καὶ γὰρ ἐν τοῖς αὐτοῖς καὶ τὰ

αὐτὰ μιμεῖσθαι ἔστιν, ὅτε μὲν ἀπαγγέλλοντα, (ἢ ἑτερόν τι γινόμενον, ὥσπερ Ὀμηρος ποιεῖ, ἢ ὡς τὸν αὐτὸν καὶ μὴ μεταβάλλοντα.) ἢ πάντας ὡς πράττοντας καὶ ἐνεργούντας τοὺς μιμνέμενους. Ἐν τρισὶ δὴ ταύταις διαφοραῖς ἡ μίμησις ἔστιν, ὡς εἶπομεν κατ' ἀρχαίς, ἐν οἷς τε, καὶ α, 5 καὶ ὡς. Ὡστε τῇ μὲν ὁ αὐτὸς ἂν εἴη μιμητὴς Ὀμήρου Σοφοκλῆς· μιμοῦνται γὰρ ἄμφω σπονδαίους· τῇ δὲ Ἀριστοφάνει· πράττοντας γὰρ μιμοῦνται καὶ δρῶντας ἄμφω. Ὅθεν καὶ δράματα καλεῖσθαι τινες αὐτὰ φασιν, ὅτι μιμοῦνται δρῶντας. Διὸ καὶ ἀντιποιοῦνται τῆς τε τρα- 10 γωδίας καὶ τῆς κωμωδίας οἱ Ἀσριεῖς· τῆς μὲν κωμωδίας ¹οἱ Μεγαρεῖς (οἳ τε ἐνταῦθα, ὡς ἐπὶ τῆς παρ' αὐτοῖς δημοκρατίας γενομένης, καὶ οἱ ἐκ Σικελίας· ἐκείθεν γὰρ ἦν Εὔριπιδος ὁ ποιητής, πολλῶ πρότερος ὢν Χιωνίδου καὶ Μόλυντος) καὶ τῆς τραγωδίας ²ἐνιοὶ τῶν ἐν Πελο- 15 ποννήσῳ, ποιούμενοι τὰ ὀνόματα σημείον· οὗτοι μὲν γὰρ κώμας τὰς περιοικίδας καλεῖν φασιν, Ἀθηναῖοι δὲ δῆμον ὡς κωμῶδους, οὐκ ἀπὸ τοῦ κωμᾶζειν λεχθέντας, ἀλλὰ τῇ κατὰ κώμας πλάνῃ, ἀτιμαζόμενους ἐκ τοῦ ἄστεως καὶ τὸ ποιεῖν αὐτοὶ μὲν δρᾶν, Ἀθηναίους δὲ πράττειν ³προσαγορεύειν. Περὶ μὲν οὖν τῶν διαφορῶν, καὶ πόσαι, καὶ τίνες, τῆς μιμήσεως, εἰρήσθω ταῦτα.

4. 5'. ³Εοίκασι δὲ γεννηῆσαι μὲν ὅλως τὴν ποιητικὴν αἰτίαι δύο τινές, καὶ αὐταὶ φυσικαί. Τό τε γὰρ μιμεῖσθαι σύμφυτον τοῖς ἀνθρώποις ἐκ παίδων ἐστί· (καὶ 25 τούτῳ διαφέρουσι τῶν ἄλλων ζώων, ὅτι μιμητικώτατόν ἐστι, καὶ τὰς μαθήσεις ποιεῖται διὰ μιμήσεως τὰς πρά- 30 τας) ⁴καὶ τὸ χαίρειν τοῖς μιμήμασι πάντας. Σημεῖον δὲ τούτου τὸ συμβαῖνον ἐπὶ τῶν ἔργων· ἃ γὰρ αὐτὰ λυπηρῶς ὁρῶμεν, τούτων τὰς εἰκόνας τὰς μάλιστα ἡκριβ- 30 μένας χαίρομεν θεωροῦντες, οἶον, θηρίων τε μορφᾶς τῶν

ἀγριαυτάτων, καὶ νεκρῶν. Αἷτιον δὲ καὶ τούτου, ὅτι μαν-
θάνειν οὐ μόνον τοῖς φιλοσόφοις ἡδιστον, ἀλλὰ καὶ τοῖς
ἄλλοις ὁμοίως, ¹ ἀλλ' ἐπὶ βραχὺ κοινωνοῦσιν αὐτοῦ. Διὰ
γὰρ τοῦτο χαίρουσι τὰς εἰκόνας ὁρῶντες, ὅτι συμβαίνει
5 θεωρῶντας μανθάνειν καὶ συλλογίζεσθαι, τί ἕκαστον οἶον,
ὅτι οὗτος ἐκεῖνος· ἐπεὶ, εἰ μὴ ² τύχη προεωρακώς, οὐχὶ
μίμημα ποιήσει τὴν ἡδονήν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀπεργασίαν,
ἢ τὴν χροιάν, ἢ διὰ τοιαύτην τινὰ ἄλλην αἰτίαν. Κατὰ
φύσιν δὲ ὄντος ἡμῖν τοῦ μιμεῖσθαι, καὶ τῆς ἁρμονίας
10 ³ καὶ τοῦ ρυθμοῦ (τὰ γὰρ μέτρα ὅτι μόρια τῶν ρυθμῶν
ἐστὶ, φανερόν) ⁴ ἐξ ἀρχῆς οἱ πεφυκότες πρὸς αὐτὰ μά-
λιστα, κατὰ μικρὸν προάγοντες, ἐγέννησαν τὴν ποίησιν
⁵ ἐκ τῶν αὐτοσχεδιασμάτων.

ζ'. Διεσπάρθη δὲ ⁶ κατὰ τὰ οἰκεῖα ἦθη ἢ ποίησις·
15 οἱ μὲν γὰρ σεμνότεροι τὰς καλὰς ἐμμουνοῦντο πράξεις, καὶ
τὰς τῶν τοιούτων [τύχας]· οἱ δὲ εὐτελέστεροι τὰς τῶν φανύ-
λων, πρῶτον νόγους ποιῶντες, ὥσπερ ἔτεροι ὕμνους καὶ ἐγ-
κώμια. Τῶν μὲν οὖν πρὸ Ὀμήρου οὐδενὸς ἔχομεν εἰπεῖν
τοιούτον ποίημα· εἰκὸς δὲ εἶναι πολλούς· ἀπὸ δὲ Ὀμήρου
20 ἀρξάμενους ἐστὶν οἶον, ἐκείνου ὁ Μαργείτης, καὶ τὰ τοι-
αῦτα, ἐν οἷς καὶ τὸ ἀρμότιον ἱαμβεῖον ἦλθε μέτρον. Διὸ
καὶ ἱαμβεῖον καλεῖται νῦν, ὅτι ἐν τῷ μέτρῳ τούτῳ ἱαμβι-
ζον ἀλλήλους.

ή'. ⁷ Καὶ ἐγένοντο τῶν παλαιῶν οἱ μὲν ἡρωϊκῶν, οἱ
25 δὲ ἱάμβων ποιηταί. Ὡσπερ δὲ καὶ τὰ σπονδαῖα μάλιστα
ποιητῆς Ὀμηρος ἦν (μόνος γὰρ, οὐχ ὅτι εὖ, ἀλλ' ὅτι
καὶ μιμήσεις δραματικὰς ἐποίησεν) ἔτω καὶ τὰ τῆς κωμω-
δίας σχήματα πρῶτος ὑπέδειξεν, οὐ νόγον, ἀλλὰ τὸ γε-
λοῖον δραματοποιήσας· ὁ γὰρ Μαργείτης ἀνάλογον ἔχει,
30 ὥσπερ Γλιάς καὶ Οδύσσεια πρὸς τὰς τραγωδίας, οὕτω καὶ
οὗτος πρὸς τὰς κωμωδίας.

θ'. ¹ Παραφανεΐσης δὲ τῆς τραγωδίας καὶ κωμωδίας, οἱ ἐφ' ἑκατέραν τὴν ποίησιν ὁρμῶντες κατὰ τὴν οἰκείαν φύσιν, οἱ μὲν ἀντὶ τῶν ἰαμβῶν, κωμωδοποιοὶ ἐγένοντο, οἱ δὲ ἀντὶ τῶν ἐπῶν, τραγωδοδιδάσκαλοι, διὰ τὸ μείζω καὶ ἐντιμότερα τὰ σχήματα εἶναι ταῦτα ἐκείνων. Τὸ ⁵ μὲν οὖν ἐπισκοπεῖν, εἰ ἄρα ἔχει ἤδη ἡ τραγωδία τοῖς εἵδεσιν ἱκανῶς, ἢ οὐ, αὐτό τε καθ' αὐτό κρινόμενον, καὶ πρὸς τὰ θέατρα, ἄλλος λόγος. Γενομένη οὖν ἀπ' ἀρχῆς αὐτοσχεδιαστικῇ, καὶ αὐτὴ καὶ ἡ κωμωδία, καὶ ἡ μὲν ἀπὸ τῶν ἐξαρχόντων τὸν διθύραμβον, ἡ δὲ ἀπὸ τῶν τὰ ¹⁰ φαλλικά, ἃ ἐτι καὶ νῦν ἐν πολλαῖς τῶν πόλεων διαμένει νομιζόμενα, κατὰ μικρὸν ἠνέχθη, ² προαγόντων, ὅσων ἐγίγνετο φανερὸν αὐτῆς.

ί. ³ Καὶ πολλὰς μεταβολὰς μεταβαλοῦσα ἡ τραγωδία ἐπάναστο, ἐπεὶ ἔσχέ τὴν ἑαυτῆς φύσιν. Καὶ τό τε ¹⁵ τῶν ὑποκριτῶν πλῆθος ἐξ ἐνὸς εἰς δύο πρῶτος Αἰσχύλος ἤγαγε, ⁴ καὶ τὰ τῷ χορῷ ἡλάττωσε, καὶ τὸν λόγον πρωταγωνιστὴν παρεσκεύασε· τρεῖς δὲ καὶ σκηνογραφίαν Σοφοκλῆς. ⁵ Ἐτι δὲ τὸ μέγεθος ἐκ μικρῶν μύθων καὶ λέξεως γελοίας, διὰ τὸ ἐκ σατυρικοῦ μεταβαλεῖν, ὅπῃ ἀπε- ²⁰ σεμνύνθη· τό τε μέτρον ἐκ τετραμέτρου ἰαμβεῖον ἐγένετο. Τὸ μὲν γὰρ πρῶτον τετραμέτρῳ ἐχρῶντο, διὰ τὸ σατυρικὴν καὶ ὀρχηστικωτέραν εἶναι τὴν ποίησιν. Λέξεως δὲ γενομένης, αὐτὴ ἡ φύσις τὸ οἰκεῖον μέτρον εὔρε· μάλιστα γὰρ λεκτικὸν τῶν μέτρων τὸ ἰαμβεῖόν ἐστι. Σημεῖον δὲ ²⁵ τούτου· πλεῖστα γὰρ ἰαμβεῖα λέγομεν ἐν τῇ διαλέκτῳ τῇ πρὸς ἁλλήλους· ἑξάμετρα δὲ ὀλιγάκις, καὶ ἐκβαίνοντες τῆς λεκτικῆς ἁρμονίας. Ἐτι δὲ ἐπεισοδίων πλῆθη, καὶ τὰ ἄλλα ὥς ἑκαστα κοσμηθῆναι λέγεται. Περὶ μὲν οὖν τούτων τοσαῦτα ἔστω ἡμῖν εἰρημένα· πολὺ γὰρ ἂν ἴσως ἔργον εἴη ³⁰ διεξιέναι καθέκαστον.

5. ια. ¹ Ἡ δὲ κωμῳδία ἐστίν, ὥσπερ εἴπομεν, μίμησις φαυλοτέρων μὲν, οὐ μέντοι κατὰ πᾶσαν κακίαν ² ἀλλὰ τοῦ αἰσχροῦ ἐστὶ τὸ γελοῖον μῦθιον τὸ γὰρ γελοῖον ἐστὶν ἀμάρτημά τι καὶ αἰσχος ἀνώδυνον, καὶ οὐ φθαρτικόν οἶον εὐθὺς, τὸ γελοῖον πρόσωπον αἰσχρόν τι καὶ διεστραμμένον ἄνευ ὀδύνης. Αἱ μὲν οὖν τῆς τραγωδίας μεταβάσεις, καὶ δι' ὧν ἐγένοντο, οὐ λεληθασιν ἡ δὲ κωμῳδία, διὰ τὸ μὴ σπουδάζεσθαι ἐξ ἀρχῆς, ἔλαθεν ³ καὶ γὰρ χορὸν κωμῳδοῦν ὀψέ ποτε ὁ ἀρχων ἔδωκεν ἀλλ' **10** ἐθέλονται ἦσαν. Ἡδὴ δὲ σχήματά τινα αὐτῆς ἐχούσης, οἱ λεγόμενοι αὐτῆς ποιηταὶ μνημονεύονται. Τίς δὲ πρόσωπα ἔπειδωκεν, ἢ προλόγους, ἢ πλήθη ὑποκριτῶν, καὶ ὅσα τοιαῦτα, ἡγνόνηται. Τοῦ δὲ μύθους ⁴ ποιεῖν Ἐπίχαρμος καὶ Φόρμις ἤρξαν. Τὸ μὲν οὖν ἐξ ἀρχῆς ἐκ Σικελίας ἦλθε. Τῶν δὲ Ἀθήνησι Κράτης ⁵ πρῶτος ἤρξεν, ἀφόμενος τῆς ἱαμβικῆς ιδέας, καθόλου ποιεῖν λόγους ἢ μύθους.

ιβ'. ⁶ Ἡ μὲν οὖν ἐποποιῖα τῇ τραγωδίᾳ, μέχρι μόνον μέτρον μετὰ λόγου, μίμησις εἶναι σπουδαίων ἡκολούθησεν **10** τῷ δὲ τὸ μέτρον ἀπλοῦν ἔχειν, καὶ ἀπαγγελίαν εἶναι, ταύτη διαφέρουσιν· ἔτι δὲ τῷ μήκει ἡ μὲν γὰρ ὅτι μάλιστα πειρᾶται ὑπὸ μίαν περίοδον ἡλίσ εἶναι, ἢ μικρὸν ἐξ-αλλάττειν· ἡ δὲ ἐποποιῖα ἀόριστος τῷ χρόνῳ, καὶ τούτῳ διαφέρει. Καίτοι τὸ πρῶτον ὁμοίως ἐν ταῖς τραγωδαίαις **15** τοῦτο ἐποιοῦν καὶ ἐν τοῖς ἔπεσι. Μέρη δὲ ἐστὶ τὰ μὲν ταῦτά, τὰ δὲ ἴδια τῆς τραγωδίας. Ὅσπερ, ὅστις περὶ τραγωδίας οἶδε σπουδαίας καὶ φανύλης, οἶδε καὶ περὶ ἐπῶν· αἱ μὲν γὰρ ἐποποιῖα ἔχει, ὑπάρχει τῇ τραγωδίᾳ· αἱ δὲ αὐτῇ, οὐ πάντα ἐν τῇ ἐποποιίᾳ.

10 β. ιγ'. ⁷ Περὶ μὲν οὖν τῆς ἐν ἑξαμέτροις μιμητικῆς, καὶ περὶ κωμῳδίας, ὕστερον ἐροῦμεν· περὶ δὲ τραγωδίας λέγωμεν, ⁸ ἀπολαβόντες αὐτῆς ἐκ τῶν εἰρημένων τὸν γιγ-

νόμενον δροσῇ τῆς οὐσίας. ¹ Ἔστιν οὖν τραγωδία μίμησις
 πράξεως σπουδαίας καὶ τελείας, μέγεθος ἔχούσης ἡδυσ-
 μένω λόγῳ, χωρὶς ἐκάστου τῶν εἰδῶν ἐν τοῖς μορίοις
 δρῶντων, καὶ οὐ δι' ἀπαγγελίας· δι' ἑλέου καὶ φόβου πε-
 ραίνουσα τὴν τῶν τοιούτων παθημάτων κάθαρσιν. *Λέγω* 5
 δὲ ἡδυσμένον μὲν λόγον, τὸν ἔχοντα ἑυθυμὸν καὶ ἁρμονίαν
 καὶ μέλος· τὸ δὲ χωρὶς τῶν εἰδῶν, τὸ διὰ μέτρων ἕνια μόνον
 περαίνεσθαι, ² καὶ πάλιν ἕτερα διὰ μέλους.

ιδ'. ³ Ἐπεὶ δὲ πράττοντες ποιοῦνται τὴν μίμησιν, πρῶ-
 τον μὲν ἐξ ἀνάγκης ἂν εἴη τι μῦριον τραγωδίας ὁ τῆς 10
 ὄψεως κόσμος· εἴτα μελοποιῖα καὶ λέξις· ἐν τούτοις
 γὰρ ποιοῦνται τὴν μίμησιν. *Λέγω* δὲ λέξιν μὲν αὐτὴν
 τὴν τῶν μέτρων σύνθεσιν μελοποιῖαν δὲ, ὃ τὴν δύναμιν
 φανεράν ἔχει πᾶσαν. Ἐπεὶ δὲ πράξεώς ἐστι μίμησις,
 πράττεται δὲ ὑπὸ τινων πραττόντων, οὗς ἀνάγκη ποιῶν 15
 τινες εἶναι κατὰ τε τὸ ἦθος καὶ τὴν διάνοιαν· (διὰ γὰρ
 τούτων καὶ τὰς πράξεις εἶναι φαιμέν ποιῶν τινας·) πέ-
 φυκεν αἷτια δύο τῶν πράξεων εἶναι, διάνοια καὶ ἦθος,
 καὶ κατὰ ταύτας καὶ τυγχάνουσι καὶ ἀποτυγχάνουσι πά-
 ρτες. Ἔστι δὲ τῆς μὲν πράξεως ὁ μῦθος μίμησις. *Λέγω* 20
 γὰρ μῦθον τοῦτον, τὴν σύνθεσιν τῶν πραγμάτων· τὰ δὲ
 ἦθη, καθ' ἃ ποιῶν τινες εἶναι φαιμέν τοὺς πράττοντας
 διάνοιαν δὲ, ἐν ὅσοις λέγοντες ἀποδεικνύουσί τι, ἢ καὶ
 ἀποφαίνονται γνώμην. Ἀνάγκη οὖν πάσης τραγωδίας
 μέρη εἶναι ἕξ, καθ' ἃ ποιά τις ἐστὶν ἡ τραγωδία· ταῦτα 25
 δ' ἐστὶν, μῦθος, καὶ ἦθη, καὶ λέξεις, καὶ διάνοια, καὶ ὄψις,
 καὶ μελοποιῖα. Οἷς μὲν γὰρ μιμοῦνται, δύο μέρη ἐστὶν
 ὥς δὲ μιμοῦνται, ἕν· ἃ δὲ μιμοῦνται, τρία· καὶ παρὰ
 ταῦτα οὐδέν.

ιε'. ⁴ Τούτοις μὲν οὖν οὐκ ὀλίγοι αὐτῶν, ὥς εἰπεῖν, τέ- 30
 ρηνται τοῖς εἶδεσι· καὶ γὰρ ὄψιν ἔχει πᾶν, καὶ ἦθος, καὶ

μῦθον, καὶ λέξιν, καὶ μέλος, καὶ διάνοιαν ὡσαύτως. Μέ-
 γιστον δὲ τῶν ἐστὶν ἢ τῶν πραγμάτων σύστασις. Ἡ γὰρ
 τραγωδία μίμησις ἐστίν, οὐκ ἀνθρώπων, ἀλλὰ πράξεων,
 καὶ βίου, καὶ εὐδαιμονίας καὶ κακοδαιμονίας· καὶ γὰρ
 5 ἡ εὐδαιμονία ἐν πράξει ἐστὶ, καὶ τὸ τέλος πράξεως τίς
 ἐστίν, οὐ ποιότης. Εἰσὶ δὲ κατὰ μὲν τὰ ἥθη ποιοῖ τινες·
 κατὰ δὲ τὰς πράξεις εὐδαίμονες, ἢ τούναντίον. Οὐκ
 οὖν ὅπως τὰ ἥθη μιμήσωνται, πράττουσιν, ἀλλὰ τὰ ἥθη
 συμπεριλαμβάνουσι· διὰ τὰς πράξεις. Ὡστε τὰ πράγ-
 10 ματα καὶ ὁ μῦθος τέλος τῆς τραγωδίας· τὸ δὲ τέλος
 μέγιστον ἀπάντων ἐστίν. Ἐτι ἄνευ μὲν πράξεως, οὐκ ἂν
 γένοιτο τραγωδία· ἄνευ δὲ ἡθῶν, γένοιτ' ἂν αἱ γὰρ
 τῶν νέων τῶν πλείστων ἀήθεις τραγωδαὶ εἰσὶ, καὶ ὅλως
 ποιηταὶ πολλοὶ τοιοῦτοι· ὅλον καὶ τῶν γραφέων Ζεῦξίς
 15 πρὸς Πολύγνωτον πέπονθεν. Ὁ μὲν γὰρ Πολύγνωτος
 ἀγαθὸς ἠθογράφος· ἡ δὲ Ζεῦξιδος γραφή οὐδὲν ἔχει
 ἥθος. Ἐτι ἐάν τις ἐφεξῆς θῇ ῥήσεις ἠθικὰς, καὶ λέξεις
 καὶ διανοίας εὖ πεποιημένας, οὐ ποιήσει ὁ ἦν τῆς τραγω-
 δίας ἔργον, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἢ καταδεεστέροις τούτοις
 20 κεκρημένη τραγωδία, ἔχουσα δὲ μῦθον καὶ σύστασιν πραγ-
 μάτων. (Παραπλήσιον γὰρ ἐστὶ καὶ ἐπὶ τῆς γραφικῆς·
 εἰ γὰρ τις ἐναλείψει τοῖς καλλίστοις φαρμάκοις χύδην,
 οὐκ ἂν ὁμοίως εὐφράνειε, καὶ λευκογραφήσας εἰκόνα.
 Ἔστι τε μίμησις πράξεως, καὶ διὰ ταύτην μάλιστα τῶν
 25 πραττόντων.) Πρὸς δὲ τούτοις, τὰ μέγιστα, οἷς ψυχά-
 γωγῇ ἡ τραγωδία, τοῦ μύθου μέρη ἐστίν, αἵτε περιπέτεια
 καὶ ἀναγνωρίσεις. Ἐτι σημεῖον, ὅτι καὶ οἱ ἐγχειροῦντες
 ποιεῖν πρότερον δύνανται τῇ λέξει καὶ τοῖς ἡθεσιν ἀκρι-
 δοῦν, ἢ τὰ πράγματα συνίστασθαι ὅλον καὶ οἱ πρῶτοι
 30 ποιηταὶ σχεδὸν ἅπαντες. Ἀρχὴ μὲν οὖν καὶ ὅλον ψυχῇ
 ὁ μῦθος τῆς τραγωδίας· δεύτερον δὲ τὰ ἥθη. Τρί-

τον δὲ ἡ διάνοια· τῷτο δὲ ἐστὶ τὸ λέγειν δύνασθαι τὰ ἐνόν-
 τα καὶ τὰ ἀρμόσποντα· ¹ ὅπερ ἐπὶ τῶν λόγων τῆς πολι-
 τικῆς καὶ ῥητορικῆς ἔργον ἐστίν. Οἱ μὲν γὰρ ἀρχαῖοι
 πολιτικῶς ἐποίουν λέγοντας, οἱ δὲ νῦν ῥητορικῶς. ² Ἔσ-
 τι δὲ ἥθος μὲν τὸ τοιοῦτον, ὃ δηλοῖ τὴν προαίρεσιν, ὅποια ⁵
 τις ἐστίν. Διόπερ οὐκ ἔχουσιν ἥθος ἔνιοι τῶν λόγων,
 ἐν οἷς οὐκ ἐστὶ δῆλον, ὃ τι προαιρεῖται ἢ φεύγει ὁ λέ-
 γων. Διάνοια δὲ, ἐν οἷς ἀποδεικνύουσί τι, ὥς ἐστίν, ἢ ὥς
 οὐκ ἐστίν, ἢ καθόλου τι ἀποφαίνονται. Τέταρτον δὲ, ³ τῶν
 μὲν λόγων ἢ λέξεις· λέγω δὲ, ὥσπερ πρότερον εἴρηται, ¹⁰
 λέξι· εἶναι τὴν διὰ τῆς ὀνομασίας ἐρμηνείαν, ὃ καὶ ἐπὶ
 τῶν ἐμμέτρων καὶ ἐπὶ τῶν λόγων ἔχει τὴν αὐτὴν δύνα-
 μιν. ⁴ Τῶν δὲ λοιπῶν, πέμπτον, ἢ μελοποιῖα μέγιστον τῶν
 ἡδυσμάτων. Ἡ δὲ ὄψις ψυχαγωγικὸν μὲν, ἀτεχνά-
 τατον δὲ, καὶ ἥκιστα οἰκεῖον τῆς ποιητικῆς· ἢ γὰρ τῆς ¹⁵
 τραγωδίας δύναμις καὶ ἄνευ ἀγῶνος καὶ ὑποκριτῶν ἐστίν·
 ἔτι δὲ κυριωτέρα περὶ τὴν ἀπεργασίαν τῶν ὕψων ἢ τοῦ
 σκευοποιοῦ τέχνη τῆς τῶν ποιητῶν ἐστὶ.

7. 15'. ⁵ Διωρισμένων δὲ τούτων, λέγωμεν μετὰ ταῦ-
 τα, ποίαν τινὰ δεῖ τὴν σύστασιν εἶναι τῶν πραγμάτων, ²⁰
 ἐπειδὴ τῷτο καὶ πρῶτον καὶ μέγιστον τῆς τραγωδίας ἐστί.
 Κεῖται δ' ἡμῖν, τὴν τραγωδίαν τελείας καὶ ὅλης πρά-
 ξεως εἶναι μίμησιν, ἐχούσης· τι μέγεθος· ἐστὶ γὰρ ὅλον
 καὶ μηδὲν ἔχον μέγεθος. Ὅλον δὲ ἐστὶ τὸ ἔχον ἀρχὴν,
 καὶ μέσον, καὶ τελευτήν. Ἀρχὴ δὲ ἐστίν, ὃ αὐτὸ μὲν μὴ ²⁵
 ἐξ ἀνάγκης μετ' ἄλλο ἐστί· μετ' ἐκεῖνο δ' ἕτερον πέ-
 φνυκεν εἶναι ἢ γίνεσθαι. Τελευτὴ δὲ τοῦναντίον, ὃ αὐτὸ
 μετ' ἄλλο πέφνυκεν εἶναι, ἢ ἐξ ἀνάγκης, ⁶ ἢ ὥς ἐπιτο-
 πολὺ μετὰ δὲ τοῦτο ἄλλο οὐδέν. Μέσον δὲ, ὃ καὶ
 αὐτὸ μετ' ἄλλο, καὶ μετ' ἐκεῖνο ἕτερον. Δεῖ ἄρα ³⁰
 τοὺς συνεσιτῶτας εἶ μύθους, μήθ' ὁπόθεν ἔτυχεν ἀρχεσθαι,

μήθ' ὅπου ἔτυχε τελευτᾶν, ἀλλὰ κεκρῆσθαι ταῖς εἰρη-
 μέναις ιδέαις. Ἐτι δ', ἐπεὶ τὸ καλὸν, καὶ ζῶον καὶ
 ἅπαν πρᾶγμα, ὃ συνέστηκεν ἐκ τινων, οὐ μόνον ταῦτα
 τεταγμένα δεῖ ἔχειν, ἀλλὰ καὶ μέγεθος ὑπάρχειν μὴ
 5 τὸ τυχόν· τὸ γὰρ καλὸν ἐν μεγέθει καὶ τάξει ἐστί· διὸ
 οὔτε πάμμικρον ἂν τι γένοιτο καλὸν ζῶον· συγγεῖται γὰρ
 ἡ θεωρία ἐγγὺς τοῦ ἀναισθήτου χρόνου γινομένη· οὔτε
 παμμέγεθες· οὐ γὰρ ἅμα ἡ θεωρία γίνεται, ἀλλ' οἴχε-
 ται τοῖς θεωροῦσι τὸ ἐν καὶ τὸ ὅλον ἐκ τῆς θεωρίας·
 10 οἷον, εἰ μυρίων σταδίων εἴη ζῶον· ὥστε δεῖ, καθάπερ
 ἐπὶ τῶν σωμάτων, καὶ ἐπὶ τῶν ζώων, ἔχειν μὲν μέγεθος,
 τοῦτο δὲ εὐσύνοπτον εἶναι· οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν μύθων, ἔχειν
 μὲν μήκος, τοῦτο δ' εὐμνημόνευτον εἶναι. Τοῦ δὲ μήκους
 ὄρος, πρὸς μὲν τοὺς ἀγῶνας καὶ τὴν αἴσθησιν, οὗ τῆς
 15 τέχνης ἐστίν. Εἰ γὰρ ἔδει ἑκατὸν τραγωδίας ἀγωνί-
 ζεσθαι, πρὸς κλεψύδραν ἂν ἡγωνίζοντο, ὥσπερ ποτὲ καὶ
 ἄλλοτε φασιν. Ὁ δὲ κατ' αὐτὴν τὴν φύσιν τοῦ πράγ-
 ματος ὄρος, αἰὲ μὲν ὁ μείζων, μέχρι τοῦ σύνδηλος εἶ-
 ναι, καλλίων ἐστὶ κατὰ τὸ μέγεθος. Ὡς δὲ ἀπλῶς
 20 διορίσαντας εἰπεῖν, ἐν ὅσῳ μεγέθει κατὰ τὸ εἰκὸς, ἢ τὸ
 ἀναγκαῖον, ἐφεξῆς γιγνομένων, συμβαίνει εἰς εὐτυχίαν
 ἐκ δυστυχίας, ἢ ἐξ εὐτυχίας εἰς δυστυχίαν μεταβάλλειν,
 ἱκανὸς ὄρος ἐστὶ τοῦ μεγέθους.

8. ιζ'. ¹ Μῦθος δ' ἐστὶν εἰς, οὐχ ὥσπερ τινὲς οἶονται,
 25 ἑὸν περὶ ἓνα ἧ. Πολλὰ γὰρ καὶ ἄπειρα ² τῷ γ' ἐνὶ
 συμβαίνει, ἐξ ὧν ἐνίων οὐδέν ἐστιν ἓν. Οὕτω δὲ καὶ
 πράξεις ἐνὸς πολλαί εἰσιν, ἐξ ὧν μία οὐδεμία γίνεται
 πρᾶξις. Διὸ πάντες εἰκάσιν ἀμαρτάνειν, ὅσοι τῶν
 ποιητῶν Ἡρακλῆδα, καὶ Θησηίδα, καὶ τὰ τοιαῦτα
 30 ποιήματα πεποιήκασιν. Οἶονται γὰρ, ἐπεὶ εἰς ἣν ὁ
 Ἡρακλῆς, ἓνα καὶ τὸν μῦθον εἶναι προσήκειν. Ὁ δ'

Ὅμηρος, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα διαφέρει, καὶ τοῦτ' ἔοικε καλῶς ἰδεῖν, ἥτοι διὰ τέχνην, ἢ διὰ φύσιν. Οδύσειαν γὰρ ποιῶν, οὐκ ἐποίησεν ἅπαντα, ὅσα αὐτῷ συνέβη· οἷον, πληγῆναι μὲν ἐν τῷ Παρνασσῷ, μανῆναι δὲ προσποιήσασθαι ἐν τῷ ἀγερμῷ· ὃν οὐδὲν θατέρον γενομένον ἀναγκαῖον ἦν, ἢ εἰκὸς, θάτερον γενέσθαι· ἀλλὰ περὶ μίαν προᾶξιν, οἷαν λέγομεν, τὴν Οδύσειαν συνέστησεν ὁμοίως δὲ καὶ τὴν Ἰλιάδα. Χρὴ οὖν, καθάπερ ἐν ταῖς ἄλλαις μιμητικαῖς ἢ μία μίμησις ἐνός ἐστιν, οὕτω καὶ τὸν μῦθον, ἐπεὶ πράξεως μίμησις ἐστὶ, μιᾶς τε εἶναι, καὶ ταύτης ὅλης, καὶ τὰ μέρη συνεστάναι τῶν πραγμάτων οὕτως, ὥστε μετατιθεμένου τινὸς μέρους, ἢ ἀφαιρουμένου, διαφέρεισθαι καὶ κινεῖσθαι τὸ ὅλον. Ὁ γὰρ προσὸν ἢ μὴ προσὸν μὴδὲν ποιεῖ ἐπίδηλον, οὐδὲ μόριον τοῦτό ἐστι.

9. *ιη.*¹ Φανερόν δὲ ἐκ τῶν εἰρημένων, καὶ ὅτι οὐ τὸ 15 τὰ γενόμενα λέγειν, τοῦτο ποιητοῦ ἔργον ἐστίν, ἀλλ' οἷα ἂν γένοιτο, καὶ τὰ δυνατὰ, κατὰ τὸ εἰκὸς, ἢ τὸ ἀναγκαῖον. Ὁ γὰρ ἱστορικός καὶ ὁ ποιητὴς οὐ τῷ ἢ ἔμμετρα λέγειν ἢ ἄμμετρα διαφέρουσιν· εἴη γὰρ ἂν τὰ Ἡροδότου εἰς μέτρα τιθέναι, καὶ οὐδὲν ἥττον ἂν εἴη ἱστορία τις μετὰ 20 μέτρου, ἢ ἄνευ μέτρων· ἀλλὰ τούτῳ διαφέρει, τῷ τὸν μὲν τὰ γενόμενα λέγειν, τὸν δὲ, οἷα ἂν γένοιτο. Διὸ καὶ φιλοσοφώτερον καὶ σπουδαιότερον ποίησις ἱστορίας ἐστίν. Ἡ μὲν γὰρ ποίησις μᾶλλον τὰ καθόλου, ἢ δ' ἱστορία τὰ καθ' ἕκαστον λέγει. Ἐστὶ δὲ καθόλου μὲν, 25 τῷ ποίῳ τὰ ποῖ' ἅπτα συμβαίνει λέγειν, ἢ πράττειν, κατὰ τὸ εἰκὸς, ἢ τὸ ἀναγκαῖον, ὃ στοχάζεται ἢ ποίησις, ὀνόματα ἐπιτιθεμένη· τὰ δὲ καθ' ἕκαστον, τί Ἀλκιβιάδης ἐπραξεν, ἢ τί ἔπαθεν. Ἐπὶ μὲν οὖν τῆς κωμωδίας ἤδη τοῦτο δῆλον γέγονεν· συστήσαντες γὰρ τὸν μῦθον 30 διὰ τῶν εἰκότων, οὕτω τὰ τυχόντα ὀνόματα ἐπιτιθέασι,

καὶ οὐχ ὥσπερ οἱ ἱαμβοποιοὶ περὶ τῶν καθ' ἕκαστον ποι-
 οῦσιν. *Ἐπὶ δὲ τῆς τραγωδίας τῶν γενομένων ὀνομάτων*
ἀντέχονται. Αἴτιον δ', ὅτι πιθανόν ἐστὶ τὸ δυνατόν.
Τὰ μὲν οὖν μὴ γενόμενα οὕτω πιστεύομεν εἶναι δυνατά·
 5 *τὰ δὲ γενόμενα, φανερόν, ὅτι δυνατά· οὐ γὰρ ἂν ἐγένε-*
το, εἰ ἦν ἀδύνατα. ¹ Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς τραγω-
δαῖς, ἐν ἐνίαις μὲν ἐν ἡ δύο τῶν γνωρίμων ἐστὶν ὀνομά-
των, τὰ δὲ ἄλλα πεποιημένα· ἐν ἐνίαις δὲ οὐθέν οἷον
ἐν τῷ Ἀγάθωνος Ἀνθει. Ὀμοίως γὰρ ἐν τούτῳ τὰ τε
 10 *πράγματα καὶ τὰ ὀνόματα πεποιήται, καὶ οὐδὲν ἥττον εὐ-*
φραίνει. Ὡστ' οὐ πάντως εἶναι ὑψητέον τῶν παραδεδο-
μένων μύθων, περὶ οὓς αἱ τραγωδαὶ εἰσὶν, ἀντέχεσθαι.
Καὶ γὰρ γελοῖον τοῦτο ζητεῖν· ἐπεὶ καὶ τὰ γνώριμα
ὀλίγοις γνώριμά ἐστιν, ἀλλ' ὅμως εὐφραίνει πάντας.
 15 *Ἀῆλον οὖν ἐκ τούτων, ὅτι τὸν ποιητὴν μᾶλλον τῶν μύθων*
εἶναι δεῖ ποιητὴν, ἢ τῶν μέτρων, ὅσα ποιητῆς κατὰ
τὴν μίμησιν ἐστὶ μιμεῖται δὲ τὰς πράξεις. Κἂν ἄρα
συμβῇ γενόμενα ποιεῖν, οὐδὲν ἥττον ποιητῆς ἐστὶ τῶν
γὰρ γενομένων ἔνια οὐδὲν κωλύει τοιαῦτα εἶναι, οἷα ἂν
 20 *εἰκὸς γενέσθαι καὶ δυνατὰ γενέσθαι, καθ' ὃ ἐκεῖνος αὐ-*
τῶν ποιητῆς ἐστι. Τῶν δὲ ἀπλῶν μύθων καὶ πράξεων
αἱ ἐπεισοδιώδεις εἰσὶ χεῖριστα. Λέγω δ' ἐπεισοδιώδη
μῦθον, ἐν ᾧ τὰ ἐπεισόδια μετ' ἄλληλα οὔτ' εἰκὸς, οὔτ'
ἀνάγκη εἶναι. Τοιαῦται δὲ ποιοῦνται, ὑπὸ μὲν τῶν φαν-
 25 *λων ποιητῶν δι' αὐτοὺς, ὑπὸ δὲ τῶν ἀγαθῶν διὰ τοὺς ὑπο-*
κριτάς. Ἀγωνίσματα γὰρ ποιοῦντες, καὶ παρὰ τὴν δύνα-
μιν παρατείνοντες μῦθον, πολλάκις διαστρέφειν ἀναγκά-
ζονται τὸ ἐφεξῆς.

ιθ'. ² *Ἐπεὶ δὲ οὐ μόνον τελείας ἐστὶ πράξεως ἡ μίμη-*
 30 *σις, ἀλλὰ καὶ φοβερῶν καὶ ἔλεεινῶν ταῦτα δὲ γίνεται μά-*
λιστα τοιαῦτα, ὅταν γένηται παρὰ τὴν δόξαν, καὶ μᾶλλον,

ὅταν δὲ ἄλληλα· τὸ γὰρ θαυμαστὸν οὕτως ἔξει μᾶλλον, ἢ εἰ ἀπὸ τοῦ ἀντομάτου καὶ τῆς τύχης· ἐπεὶ καὶ τῶν ἀπὸ τύχης ταῦτα θαυμασιώτατα δοκεῖ, ὅσα ὥσπερ ἐπίτηδες φαίνεται γεγονέναι· οἷον, ὁ ἀνδριᾶς ὁ τοῦ Μίτνου ἐν Ἀργεὶ ἀπέκτεινε τὸν αἵτιον τοῦ θανάτου τῷ Μίτνυ, θεωροῦντι 5 ἐμπεισῶν· ἔοικε γὰρ τὰ τοιαῦτα οὐκ εἰκῇ γενέσθαι· ὥστε ἀνάγκη, τοὺς τοιούτους εἶναι καλλίους μύθους.

* * *

13. κέ. ¹ Ἰὼν δὲ δεῖ στοχάζεσθαι, καὶ ἃ δεῖ εὐλαβεῖσθαι συνίσταντας τοὺς μύθους, καὶ πόθεν ἔσται τὸ τῆς τραγῳδίας ἔργον, ἐφεξῆς ἂν εἴη λεκτέον τοῖς νῦν εἰρη- 10 μένοισι. Ἐπειδὴ οὖν δεῖ τὴν σύνθεσιν εἶναι τῆς καλλίστης τραγῳδίας ² μὴ ἀπλὴν, ἀλλὰ πεπλεγμένην, καὶ ταύτην φοβερῶν καὶ ἔλεεινῶν εἶναι μιμητικὴν· (τοῦτο γὰρ ἴδιον τῆς τοιαύτης μιμήσεώς ἐστι·) πρῶτον μὲν δηλον, ὅτι οὔτε τοὺς ἐπιεικεῖς ἄνδρας δεῖ μεταβάλλοντας φαίνεσθαι 15 εὐτυχίας εἰς δυστυχίαν· (οὐ γὰρ φοβερὸν, οὐδὲ ἔλεεινὸν ταῦτο, ἀλλὰ μιαιρόν ἐστιν·) οὔτε τοὺς μοχθηροὺς ἐξ ἀτυχίας εἰς εὐτυχίαν· (ἀτραγωδέστατον γὰρ τοῦτό ἐστι· πάντων οὐδὲν γὰρ ἔχει, ἢν δεῖ· οὔτε γὰρ φιλόανθρωπον, οὔτε ἔλεεινόν, ὅτε φοβερόν ἐστιν·) οὐδ' αὖ τὸν σφόδρα πονηρόν 20 ἐξ εὐτυχίας εἰς δυστυχίαν μεταπίπτειν· (τὸ μὲν γὰρ φιλόανθρωπον ἔχει ἢν τοιαύτη σύστασις, ἀλλ' οὔτε ἔλεον, οὔτε φόβον· ὁ μὲν γὰρ περὶ τὸν ἀνάξιόν ἐστι δυστυχοῦντα, ὁ δὲ περὶ τὸν ὁμοιον ἔλεος μὲν περὶ τὸν ἀνάξιον φόβος δὲ περὶ τὸν ὁμοιον· ὥστε οὔτε ἔλεεινόν, οὔτε φοβερόν 25 ἔσται τὸ συμβαῖνον·) Ὁ μεταξὺ ἄρα τούτων λοιπός. Ἔστι δὲ τοιοῦτος, ὁ μήτε ἀρετῇ διαφέρων καὶ δικαιοσύνη, μήτε διὰ κακίαν καὶ μοχθηρίαν μεταβάλλων εἰς τὴν δυστυχίαν, ἀλλὰ δι' ἁμαρτίαν τινὰ τῶν ἐν μεγάλῃ

δόξη ὄντων καὶ εὐτυχίᾳ· οἷον Οἰδίπους καὶ Θυέστης, καὶ οἱ ἐκ τῶν τοιούτων γενῶν ἐπιφανεῖς ἄνδρες.

κς'. ¹ Ἀνάγκη ἄρα τὸν καλῶς ἔχοντα μῦθον ἀπλοῦν εἶναι μᾶλλον, ἢ διπλοῦν, ὥσπερ τινές φασι, καὶ μεταβάλλειν, οὐκ εἰς εὐτυχίαν ἐκ δυστυχίας, ἀλλὰ τοῦναντίον ἐξ εὐτυχίας εἰς δυστυχίαν, μὴ διὰ μοχθηρίαν, ἀλλὰ δι' ἁμαρτίαν μεγάλην, ἣ οἷον εἴρηται, ἣ βελτίονος μᾶλλον, ἢ χείρονος. Σημεῖον δὲ καὶ τὸ γιγνόμενον ² πρὸ τοῦ μὲν γὰρ οἱ ποιηταὶ τοὺς τυχόντας μύθους ἀπηρίθμουν
 10 νῦν δὲ περὶ ὀλίγας οἰκίας αἱ κάλλιστα τραγωδίαὶ συντίθενται· οἷον περὶ Ἀλκμαίωνα, καὶ Οἰδίπουν, καὶ Ορέστην, καὶ Μελέαγρον, καὶ Θυέστην, καὶ Τήλεφον, καὶ ὅσοις ἄλλοις συμβέβηκεν ἡ παθεῖν δεινὰ, ἡ ποιῆσαι. Ἡ μὲν ἔν κατὰ τὴν τέχνην καλλίστη τραγωδία ἐκ ταύτης τῆς
 15 συστάσεώς ἐστι. Διὸ καὶ οἱ Εὐριπίδῃ ἐγκαλοῦντες τὸ αὐτὸ ἁμαρτάνουσιν, ὅτι τοῦτο δρᾷ ἐν ταῖς τραγωδαῖς, καὶ πολλὰ αὐτοῦ εἰς δυστυχίαν τελευτῶσι. Τοῦτο γὰρ ἐστίν, ὥσπερ εἴρηται, ὀρθόν. Σημεῖον δὲ μέγιστον ἐπὶ γὰρ τῶν σκηνῶν καὶ τῶν ἀγώνων τραγικώταται αἱ τοι-
 25 αῦται φαίνονται, ³ ἂν κατορθωθῶσι καὶ ὁ Εὐριπίδης, εἰ καὶ τὰ ἄλλα μὴ εὖ οἰκονομεῖ, ἀλλὰ τραγικώτατός γε τῶν ποιητῶν φαίνεται. Δευτέρα δὲ, ἡ πρώτη λεγομένη ὑπότινων, ἐστὶ [σύστασις,] ἡ διπλὴν τε τὴν σύστασιν ἔχουσα, καθάπερ ἡ Οδύσσεια, καὶ τελευτῶσα ἐξ ἐναντίας τοῖς
 25 βελτίοσι καὶ χείροσι· δοκεῖ δὲ εἶναι πρώτη ⁴ διὰ τὴν τῶν θεάτρων ἀσθένειαν. Ακολουθοῦσι γὰρ οἱ ποιηταὶ κατ' εὐχὴν ποιοῦντες τοῖς θεαταῖς. Ἔστι δὲ σὺν αὕτῃ ἀπὸ τραγωδίας ἡδονή, ἀλλὰ μᾶλλον τῆς κωμωδίας οἰκεία· ⁵ ἐκεῖ γὰρ, ἂν οἱ ἐχθιστοὶ ᾤσιν ἐν τῷ μύθῳ, οἷον Ορέστης καὶ
 30 Αἰγισθος, φίλοι γενόμενοι ἐπὶ τελευτῆς ἐξέρχονται, καὶ ἐποθνήσκει οὐδείς ὑπ' οὐδενός.

* * *

26. μζ'. ¹ Πότερον δὲ βελτίων ἢ ἐποποιητικὴ μίμη-
 σις, ἢ ἡ τραγωδική, διαπορήσειεν ἂν τις. Εἰ γὰρ ² ἡ
 ἦντο φορτικῇ βελτίων τοιαύτη δὲ ἡ πρὸς βελτίους θεα-
 τὰς ἐστι· δῆλον, ³ ὅτι ἡ ἅπαντα μιμουμένη φορτικὴ. Ὡς
 γὰρ οὐκ αἰσθανομένων, ⁴ ἂν μὴ αὐτοὺς προσθῇ, πολλήν 5
 κίνησιν κινουῦνται. ⁵ οἷον, οἱ φαῦλοι αὐλῆται κυλιόμενοι,
 ἂν δίσκον δέη μιμεῖσθαι, καὶ ἔλκοντες τὸν κορυφαῖον, ἂν
 Σκύλλαν αὐλῶσιν. Ἡ μὲν οὖν τραγωδία τοιαύτη ἐστίν,
 ὥς καὶ οἱ πρότερον τοὺς ὑστέρους αὐτῶν ὦντο ὑποκριτὰς
 ὥς λίαν γὰρ ὑπερβάλλοντα, πίθηκον ὁ Μυνίσκος τὸν 10
 Καλλιππίδην ἐκάλει· τοιαύτη δὲ δόξα καὶ περὶ ⁶ Πινδάρου
 ἦν· ὥς δ' οὗτοι ἔχουσι πρὸς αὐτοὺς, ἢ ὅλη τέχνη πρὸς
 τὴν ἐποποιῖαν ἔχει. ⁸ Τὴν μὲν οὖν πρὸς θεατὰς ἐπι-
 εικεῖς φασιν εἶναι, δι' ὃ οὐδὲν δέονται τῶν σχημάτων τὴν
 δὲ τραγικὴν πρὸς φαύλους. Ἡ οὖν φορτικὴ χεῖρων δῆ- 15
 λον ὅτι ἂν εἴη. Πρῶτον μὲν οὖν, οὐ τῆς ποιητικῆς ἢ κα-
 τηγορία, ἀλλὰ τῆς ὑποκριτικῆς· ⁹ ἐπεὶ ἐστὶ περιεργά-
 ζεσθαι τοῖς σημείοις καὶ ῥαυφδοῦντα, ὅπερ ἐποίει Σωσί-
 στρατος· καὶ διδάδοντα, ὅπερ ἐποίει Μνασίθεος Οπούντιος.
 Εἴτα οὐδὲ κίνησις ἅπαντα ἀποδοκιμαστέα, εἴπερ μὴδ' ὅρ- 20
 χησις, ἀλλ' ἡ φαύλων, ὅπερ καὶ Καλλιππίδην ἐπετιμᾶτο,
 καὶ νῦν ἄλλοις, ὥς οὐκ ἐλευθέρας γυναικας μιμουμένων.
 Ἐτι ἡ τραγῳδία καὶ ἄνευ κινήσεως ποιεῖ τὸ αὐτῆς, ὥσπερ
 ἡ ἐποποιῖα· διὰ γὰρ τοῦ ἀναγινώσκειν φανερά ὅποια τις
 ἐστίν· εἰ οὖν ἐστὶ τᾶλλα κρείττων, τῷτο γε οὐκ ἀναγκαῖον 25
 αὐτῇ ὑπάρχειν. Ἐπειτα διότι πάντ' ἔχει, ὅσαπερ ἡ ἐπο-
 ποιῖα· ¹⁰ καὶ γὰρ τῷ μέτρῳ ἔξεστι χρῆσθαι καὶ ἔτι οὐ
 μικρὸν μέρος τὴν μουσικὴν καὶ τὴν ὄψιν ἔχει, ¹¹ δι' ἧς
 αἱ ἡδοναὶ συνίστανται ἐναργέστατα. Εἴτα καὶ τὸ ἐναργές

ἔχει ¹ καὶ ἐν τῇ ἀναγνώσει, καὶ ἐπὶ τῶν ἔργων. Ἐτι τῷ
ἐν ἐλάττονι μήκει τὸ τέλος τῆς μιμήσεως εἶναι· τὸ γὰρ
ἀθροώτερον ἡδιον, ἢ πολλῷ κεκραμένον τῷ χρόνῳ· λέγω
δ', οἷον εἴ τις τὸν Οἰδίπην θείῃ τὸν Σοφοκλῆες ἐν ἔπεσιν,
5 ὅσοις ἡ *Ιλιάς*. ² Ἐτι ἦττον μία ὁποιασοῦν μίμησις ἢ τῶν
ἐποποιῶν. Σημεῖον δέ· ἐκ γὰρ ὁποιασοῦν μιμήσεως πλείους
τραγωδίαι γίνονται. ³ Ὡστε, εἰ μὲν ἓνα μῦθον ποιῶσιν,
ἀνάγκη, ἢ βραχέως δεικνύμενον μῦθρον φαίνεσθαι, ἢ ἀκο-
λουθοῦντα τῷ τοῦ μέτρου μήκει, ὑδάργῃ· ⁴ εἰ δὲ πλείους,
10 λέγω δέ, οἷον εἰ μὲν ἐκ πλειόνων πράξεων ἢ συγκεκμη-
νῶν μία· ὥσπερ ἡ *Ιλιάς* ἔχει πολλὰ τοιαῦτα μέρη, καὶ ἡ
Οδύσσεια, αἱ καὶ καθ' ἑαυτὰ ἔχει μέγεθος· καίτοι ταῦτα
τὰ ποιήματα συνέστηκεν ὥς ἐνδέχεται ἄριστα, καὶ ὅτι μά-
λιστα μιᾶς πράξεως μίμησις ἐστίν. Εἰ οὖν τούτοις τε δια-
15 φέρει πᾶσι, καὶ ἔτι τῷ τῆς τέχνης ἔργῳ· ⁵ δεῖ γὰρ οὐ τὴν
τυχοῦσαν ἡδονὴν ποιεῖν αὐτάς, ἀλλὰ τὴν εἰρημένην· φα-
νερόν, ὅτι κρείττων ἂν εἴη, μᾶλλον τοῦ τέλους τυγχάνουσα,
τῆς ἐποποιΐας. Περὶ μὲν οὖν τραγωδίας, καὶ ἐποποιΐας,
καὶ αὐτῶν, καὶ τῶν εἰδῶν, καὶ τῶν μερῶν αὐτῶν, καὶ πόσα,
20 καὶ τί διαφέρει, καὶ τοῦ εἶναι ἢ μὴ τίνες αἰτίαι, ⁶ καὶ περὶ
ἐπιτιμήσεων καὶ λύσεων, εἰρήσθω τοσαῦτα.

Τέλος τῆς Ποιητικῆς.

1

1

II.

¹ Ε ΔΙΟΝΥΣΙΟ ΗΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΟ.

[AD EDIT. JO. JAC. REISKE. LIPS. 1774. VI TOM. IN 8VO.]

DIONYSIUS HALICARNASSEUS suavisissimus simul et diligentissimus scriptor.

JOS. SCALIGER DE EMEND. TEMP. LIB. V.

² ΠΕΡΙ

ἙΡΟΔΟΤΟΥ ΤΕ ΚΑΙ ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ

ΚΑΙ

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ.

ΕΚ ΤΗΣ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ἈΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ

ΠΡΟΣ

ΓΝΑΙΟΝ ΠΟΜΠΗΙΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ.

* * *

—ΠΕΡΙ μὲν Ἑροδότου καὶ Θουκυδίδου ταῦτα φρονῶ.
Πρῶτον, ὅτι καὶ σχεδὸν ἀναγκαιότατον ἔργον ἀπάν-
των ἐστὶ τοῖς γράφουσιν ἱστορίας, ὑπόθεσιν ἐκλέξασθαι
καλὴν καὶ κεχαρισμένην τοῖς ἀναγνώσομένοις. Τοῦτο

Ἡρόδοτος κρείττον μοι δοκεῖ πεποιηκέναι Θουκυδίδου.
 Εκείνος μὲν γὰρ κοινήν Ἑλληνικῶν τε καὶ βαρβάρων πρά-
 ξων ¹ ἐξενήνοχεν ἱστορίαν, “ὥς μήτε τὰ γενόμενα ἐξ ἀν-
 “θρώπων ἐξίτηλα γένηται, μήτε τὰ ἔργα,” ² καὶ ἄπερ
 αὐτὸς εἶρηκε· τὸ γὰρ αὐτὸ προοίμιόν τε καὶ ἀρχὴ καὶ τέ- 5
 λος ἐστὶ τῆς ἱστορίας. Ὁ δὲ Θουκυδίδης πόλεμον ἓνα
 γράφει, καὶ τοῦτον οὔτε καλὸν, οὔτ’ ἐντυχῇ· ὅς μάλιστα
 μὲν ὤφειλε μὴ γενέσθαι· εἰ δὲ μὴ, σιωπῇ καὶ λήθῃ παρα-
 δοθεῖς, ὑπὸ τῶν ἐπιγιγνομένων ἡγνοῖσθαι. Ὅτι δὲ πονη-
 ρὰν εἴληφεν ὑπόθεσιν, καὶ αὐτὸς γε τοῦτο ποιεῖ φανερόν 10
 ἐν τῷ προοίμῳ. “Πόλεις τε γὰρ δι’ αὐτὸν ἐξερημω-
 “θῆναί φησιν Ἑλληνίδας πολλὰς, τὰς μὲν ὑπὸ βαρβά-
 “ρων, τὰς δ’ ὑπὸ σφῶν αὐτῶν, καὶ φυγὰς, καὶ φόνους
 “ἀνθρώπων, ὅσους οὐκ ἔχω πρότερον γενέσθαι, σεισμούς τε
 “καὶ ἀνῆμονες καὶ νόσους, καὶ ἄλλας πολλὰς συμφο- 15
 “ράς.” ³ Ὡστε τοὺς ἀναγνόντας τὸ προοίμιον ἡλλοτρι-
 ῶσθαι πρὸς τὴν ὑπόθεσιν, Ἑλληνικῶν μέλλοντας ἀκούειν.
 Ὅσα δὲ κρείττων ἢ τὰ θαυμαστὰ ἔργα δηλοῦσα Ἑλλή-
 νων τε καὶ βαρβάρων γραφὴ, τῆς τὰ οἰκτρα καὶ δεινὰ
 πάθῃ τῶν Ἑλλήνων διαγγελλούσης· τοσούτῳ φρονιμώτε- 20
 ρος Ἡρόδοτος Θουκυδίδου κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς ὑπο-
 θέσεως. Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τοῦτο ἔνεσιν εἰπεῖν, ὅτι δι’ ἀνάγκην
 ἦλθεν ἐπὶ ταύτην τὴν γραφὴν, ἐπιστάμενος ἐκεῖνα
 καλλίως, βουλόμενος δὲ μὴ ταῦτα ἑτέροις γράφειν.
 Πᾶν γὰρ τὸνναντίον, ἐν τῷ προοίμῳ διασύρων τὰ πα- 25
 λαιὰ ἔργα, κάλλιστα καὶ θαυμασιώτατα τὰ καθ’ αὐ-
 τὸν ἐπιτελεσθέντα φησὶν εἶναι καὶ φανερός ἐστι ταῦτα
 ἐκὼν ἐλόμενος. Οὐ μὲν Ἡρόδοτός γε τοῦτ’ ἐποίησεν,
 ἀλλὰ τῶν πρὸ αὐτοῦ συγγραφέων γενομένων Ἑλλανίκου
 τε καὶ Χαίρωνος, τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν προεκδεδωκότων, 30

οὐκ ἀπειράπετο, ἀλλ' ἐπίστευσεν αὐτῶν κρείσσον τι ἐξοίσειν ὅπερ καὶ πεποίηκε.

Δεύτερόν ἐστι τῆς ἱστορικῆς πραγματείας ἔργον, γινώ-
ναι, πόθεν τ' ἄρξασθαι, ¹ καὶ μέχρι τοῦ προελθεῖν δεῖ.
5 Φαίνεται δὴ καὶ τούτῳ Θουκυδίδου πολὺ Ἡρόδοτος φρο-
νιμώτερός, ὃς ἄρχεται τε, ἀφ' ἧς αἰτίας ἤρξαντο πρῶ-
τον κακῶς ποιεῖν τοὺς Ἕλληνας οἱ βάρβαροι καὶ προ-
ελθόν, εἰς τὴν βαρβάρων κόλασιν καὶ τιμωρίαν λήγει.
Ὁ δὲ Θουκυδίδης ἀρχὴν μὲν ἐποιήσατο, ² ἀφ' ἧς ἤρξατο
10 κακῶς πράττειν τὸ Ἑλληνικόν ὅπερ Ἑλληνα ὄντα καὶ
Ἀθηναῖον οὐκ ἔδει ποιεῖν ³ καὶ ταῦτα, οὐ τῶν ἀπερῶμι-
μένων ὄντα, ἀλλ' ὧν ἐν πρώτοις ἦγον Ἀθηναῖοι, στρατη-
γῶν τε καὶ τῶν ἄλλων τιμῶν ἀξιούντες ⁴ καὶ οὔτε γε
φανερῶς, ὥστε καὶ τῇ πόλει τῇ ἑαυτοῦ τὰς φανεράς αἰ-
15 τίας τοῦ πολέμου περιάπτειν, ἐτέραις ἔχοντα πολλαῖς
ἀφορμαῖς περιάψαι τὰς αἰτίας. ⁵ καὶ ἄρξασθαι γε
τῆς διηγήσεως, μὴ ἀπὸ τῶν Κερκυραϊκῶν, ἀλλ' ἀπὸ τῶν
κρατίστων τῆς πατρίδος ἔργων, ἃ μετὰ τὸν Περσικὸν
πόλεμον εὐθύς ἐπραξαν ὧν ὕστερον καὶ ἐν ἐπιτηδείῳ τόπῳ
20 μνήμην ἐποιήσατο φανύλως πως καὶ ἐξ ἐπιδρομῆς. δι-
ελθόντα δὲ ταῦτα μετὰ πολλῆς εὐνοίας, ὥς ἄνδρα φιλό-
πολιν, ἔπειτ' ἐπενεγκεῖν, ὅτι τούτων φθόνῳ καὶ δέει προ-
ελθόντες Λακεδαιμόνιοι, προφάσεις ὑποθέντες ἐτέρας, ἤλ-
θον ἐπὶ τὸν πόλεμον καὶ τότε λέγειν τὰ Κερκυραϊκὰ,
25 καὶ τὸ κατὰ Μεγαρέων ψήφισμα, καὶ εἴ τι ἄλλο τοι-
οὔτο λέγειν ἐβούλετο. Τὰ δὲ τέλη πλείονος ἀμαρτίας
πλήρη καίπερ γὰρ λέγων, ὅτι παντὶ τῷ πολέμῳ παρ-
εγένετο, καὶ πάντα δηλώσειν ὑποσχόμενος, εἰς τὴν ναυ-
μαχίαν τελευτᾷ, τὴν περὶ ⁶ Κυνὸς σῆμα γεγεννημένην,
30 Ἀθηναίων καὶ Πελοποννησίων, ἣ συνέβη κατὰ ἔτος εἰκο-
τὸν καὶ δεύτερον. Κρεῖττον δ' ἦν, διεξελθόντα τὰ πάντα,

τελευταίην ποιήσασθαι τῆς ἱστορίας τὴν θαυμασιωτάτην καὶ μάλιστα τοῖς ἀκούουσι κεχαρισμένην, τὴν καθόδον ¹ τῶν φυγάδων τῶν ἀπὸ Φυλῆς, ἀφ' ᾗ πόλις ἀρξαμένη τὴν ἐλευθερίαν ἐκομίσατο.

Τρίτον ἐστὶν ἀνδρὸς ἱστορικοῦ, τίνα τε δεῖ παραλαβεῖν ⁵ ἐπὶ τὴν γραφὴν πράγματα, καὶ τίνα παραλιπεῖν. Δοκεῖ δὴ μοι κἂν τούτῳ ² λείπεσθαι Θουκυδίδης. Συνειδὼς γάρ Ἡρόδοτος, ὅτι πᾶσα μῆκος ἔχουσα ἀπὸ λόγου διήγησις, ἂν μὲν ἀναπαύσεις τινὰς λαμβάνη, τὰς ψυχὰς τῶν ἀκροωμένων ἡδέως διατίθῃσιν· ἂν δ' ἐπὶ τῶν αὐτῶν μέρη ¹⁰ πραγμάτων, κἂν τὰ μάλιστα ἐπιτυγχάνηται, λυπεῖ τὴν ἀκοὴν τῷ κόρῳ ποικίλην ἐβουλήθη ποιῆσαι τὴν γραφὴν, Ὀμήρου ζηλωτὴς γενόμενος. Καὶ γὰρ τὸ βιβλίον ἦν αὐτοῦ λάδωμεν, μέχρι τῆς ἐσχάτης συλλαβῆς ἀγάμεθα, καὶ αἰεὶ τὸ πλεῖον ἐπιζητοῦμεν. Θουκυδίδης δὲ πόλεμον ¹⁵ ἕνα καὶ τινὰς ἀπνευστὶ διεξέρχεται μάχας ἐπὶ μάχαις, καὶ παρασκευὰς ἐπὶ παρασκευαῖς, καὶ λόγους ἐπὶ λόγοις συντιθεῖς· ὥστε μοχθεῖν μὲν τὴν διάνοισιν τῶν ἀκροωμένων. “Κόρον δ' ἔχει, ³ φησὶν ὁ Πίνδαρος, καὶ μέλι, καὶ “τὰ τερπνὰ ἀφροδίσεια.” Ἡδὲ δ' ἐγὼ κάκιστον ἐνεθύν ²⁰ μήτην, ὥς ἡδὺ χρῆμα ἐν ἱστορίαις γραφῆς μεταβολὴ καὶ ποικίλον· καὶ τοῦτ' ἐν δύο ἢ τρισὶ τόποις ἐποίησεν, ἐπὶ τε τῆς Οδρυσῶν ἀρχῆς, δι' αἷς αἰτίας ἐγένετο μεγάλη, καὶ ἐπὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ πόλεων.

Μετὰ τούτου, ἔργον ἐστὶν ἱστορικῶς, διελέσθαι τε καὶ τὰ ²⁵ ξαί τῶν δηλασμένων ἕκαστον, ἐν ᾧ δεῖ τόπω. Πῶς οὖν ἑκάτερος διαιρεῖ τε καὶ τάττει τὰ λεγόμενα; Θουκυδίδης μὲν, τοῖς χρόνοις ἀκολουθῶν, Ἡρόδοτος δὲ, ταῖς περιουχαῖς τῶν πραγμάτων. Καὶ γίνεται Θουκυδίδης μὲν ἀσαφὴς καὶ δυσπαρακολούθητος· πολλῶν γὰρ κατὰ τὸ ³⁰ αὐτὸ θέρος καὶ χειμῶνα γυγνομένων ἐν διαφόροις, ὥς

εἰκός, τόποις, ἡμιτελεῖς τὰς πρώτας πράξεις καταλιπὼν, ἑτέρων ἀπτεται τῶν κατὰ τὸ αὐτὸ θέρος ἢ χειμῶνα γιγνομένων πλανώμεθα δὴ, καθάπερ εἰκός, καὶ δυσκόλως τοῖς δηλουμένοις παρακολουθοῦμεν, ταραττομένης τῆς
 5 διανοίας. Ἡρόδοτος δὲ, ἀπὸ τῆς Ἀνδῶν βασιλείας ἀρξάμενος, καὶ μέχρι τῆς Κροίσου καταβάς, ἐπὶ Κῦρον εὐθέως, τὸν καταλύσαντα τὴν Κροίσου ἀρχὴν, μεταβαίνει Αἰγυπτίων τ' ἀρχεται διηγημάτων, καὶ Σκυθικῶν, καὶ Λιθυκῶν, τὰ μὲν ὡς ἀκόλουθα δηλῶν, τὰ δὲ ὡς χαριεστέραν
 10 ποιήσοντα τὴν διήγησιν ἐπεισάγων· διεξιθῶν τε πράξεις Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων ἔτεσιν ὁμοῦ διακοσίοις καὶ εἴκοσι γενομένας ἐν ταῖς τρισὶν ἡπείροις, καὶ παραγράφας τῆς Ξέρξου φυγῆς τὴν ἱστορίαν, οὐ διέσπασε τὴν διήγησιν ἀλλὰ συμβέβηκε ¹ τῷ μὲν, μίαν ὑπόθεσιν λαβόντι,
 15 πολλὰ ποιῆσαι μέρη τὸ ἐν σῶμα· τῷ δὲ, τὰς πολλὰς καὶ οὐδὲν ἰοικυίας ὑποθέσεις προελομένῳ, σύμφωνον ἐν σῶμα πεποιηκέναι.

Μιάς δ' ἰδέας ἐπιμνησθήσομαι ² πραγματικῆς, ἣν οὐδεμίας τῶν εἰρημένων ἥττον ἐν ἀπάσαις ἱστορίαις ζητοῦμεν,
 20 τὴν αὐτοῦ τοῦ συγγραφέως διάθεσιν, ἥ κέχρηται πρὸς τὰ πράγματα, περὶ ὧν γράφει. Ἡ μὲν Ἡροδότου διάθεσις ἐν ἅπασιν ἐπιεικῆς, καὶ τοῖς μὲν ἀγαθοῖς συνηδομένη, τοῖς δὲ κακοῖς συναλγοῦσα· ἡ δὲ Θουκυδίδου διάθεσις αὐθέκαστος τις καὶ πικρά, καὶ τῇ πατρίδι τῆς φυγῆς μνη-
 25 σικακοῦσα. Τὰ μὲν γὰρ ἁμαρτήματα ἐπεξέρχεται καὶ μάλα ἀκριβῶς· τῶν δὲ κατὰ νοῦν κεχωρηκότων καθάπαξ οὐ μέμνηται, ἢ ὥσπερ ἡναγκασμένως. Καὶ κατὰ μὲν τὸν πραγματικὸν τύπον, ἥττων ἐστὶν Ἡρόδοτος διὰ ταῦτα Θουκυδίδης· κατὰ δὲ τὸν λεκτικόν, τὰ μὲν ἥττων, τὰ
 30 δὲ κρείττων, τὰ δ' ἴσος. Εὐρῶ δὲ καὶ περὶ τούτων, ὡς ὑπέληφα.

Πρώτη τῶν ἀρετῶν γένοιτ' ἂν, ἥς χωρὶς οὐδὲν τῶν
 ἄλλων τῶν περὶ τοὺς λόγους ὄφελος· τίς; ἡ καθαρὰ τοῖς
 ὀνόμασι καὶ τὸν Ἑλληνικὸν χαρακτῆρα σώζουσα διάλεκ-
 τος. ταύτην ἀκριβοῦσιν ἀμφοτέρω. Ἡρόδοτός τε γὰρ τῆς
 Ἰάδος ἄριστος κανὼν· Θουκυδίδης τε τῆς Αἰθίδος. ¹ Τρί- 5
 την ἔχει χώραν ἡ καλουμένη συντομία. ἐν ταύτῃ δοκεῖ
 προέχειν Ἡροδότου Θουκυδίδης. καίτοι λέγοι τις ἂν, ὡς
 μετὰ τοῦ σαφοῦς ἐξεταζόμενον ἡδὺ φαίνεται τὸ βραχύ·
 εἰ δ' ἀπολείποιοτο τούτου, πικρόν. ² ἀλλὰ μηδὲν ἔστω παρὰ
 τοῦτο. Ἐνάργεια μετὰ ταῦτα τέτακται πρώτη μετὰ 10
 τῶν ἐπιθέτων ἀρετῶν. ἱκανῶς ἐν ταύτῃ κατορθοῦσιν ἀμ-
 φότεροι. Μετὰ ταύτην συνίσταται τὴν ἀρετὴν τῶν ἡθῶν
 τε καὶ παθῶν μίμησις. διήρηται τὴν ἀρετὴν ταύτην οἱ
 συγγραφεῖς. Θουκυδίδης μὲν γὰρ τὰ πάθη δηλῶσαι
 κρείττων· Ἡρόδοτος δὲ τὰ γ' ἥθη παραστήσαι δεινότε- 15
 ρος. Μετὰ ταῦτα αἱ τὸ μέγα καὶ θαυμαστὸν ἐκφαί-
 νουσαι τῆς κατασκευῆς ἀρεταί. ἴσοι καὶ ταύταις οἱ
 συγγραφεῖς. Ἐπονται ταύταις αἱ τὴν ἰσχὺν καὶ τὸν τόνον
 καὶ τὰς ὁμοιοτρόπους δυνάμεις τῆς φράσεως ἀρεταί πε-
 ριέχουσαι. κρείττων ἐν ταύταις Ἡροδότου Θουκυδίδης. 20
 Ἡδονὴν δὲ καὶ πειθᾶ καὶ τέργιν καὶ τὰς ὁμοιογενεῖς ἀρετὰς
 εἰσφέρειται μακροῦ Θουκυδίδε κρείττονας Ἡρόδοτος. Τῆς
 δὲ φράσεως τῶν ὀνομάτων τὸ μὲν κατὰ φύσιν Ἡρόδοτος
 ἐξήλωκε, τὸ δὲ δεινὸν Θουκυδίδης, ὁμοειδῆς πᾶς ὢν ἐν
 λόγοις. Ἀρετῶν ἡ κυριωτάτη τὸ πρόπον. ταύτην ὁ 25
 Ἡρόδοτος ἀκριβοῖ μάλλον, ἢ Θουκυδίδης. ὁμοειδῆς
 γὰρ οὗτος ἐν πᾶσι, καὶ ταῖς δημηγορίαις μάλλον, ἢ
 ταῖς δηγήσεσιν. Ἐμοὶ μέντοι καὶ τῷ φιλιτάτῳ ³ Καικι-
 λῷ δοκεῖ τὰ ἐνθυμήματα αὐτοῦ μάλιστα γε καὶ ζηλῶσαι
 Δημοσθένους. Ἰνα δὲ συνελὼν εἴπω, καλαὶ μὲν αἱ ποιή- 30
 σεις ἀμφοτέρω· οὐ γὰρ ἂν αἰσχυρθεῖν ποιήσεις αὐτὰς
 λέγων· διαφέρουσι δὲ κατὰ τοῦτο μάλιστα ἀλλήλων, ὅτι

τὸ μὲν Ἡροδότου κάλλος ἱλαρόν ἐστι, φοβερόν δὲ τὸ Θουκυδίδου. Ἀπόχρη ταῦτ' εἰρῆσθαι περὶ τούτων τῶν συγγραφέων, πολλῶν καὶ ἄλλων ἐνόντων λέγεσθαι, περὶ ὧν καὶ ἕτερος ἔσται καιρός.

- 5 δ'. Ξενοφῶν δὲ καὶ Φίλιστος, οἱ τούτοις ἐπακμάσαντες, οὔτε φύσεις ὁμοίας εἶχον, οὔτε προαιρέσεις. Ξενοφῶν μὲν γὰρ Ἡροδότου ζηλωτῆς ἐγένετο κατ' ἀμφοτέρους τοὺς χαρακτῆρας, τὸν τε πραγματικόν, καὶ τὸν λεκτικόν. Πρῶτον μὲν γὰρ τὰς ὑποθέσεις τῶν ἱστοριῶν ἐξελέξατο καλὰς
 10 καὶ μεγαλοπρεπεῖς, καὶ ἀνδρὶ φιλοσόφῳ προσηκούσας τὴν τε Κύρου Παιδείαν, εἰκόνα βασιλέως ἀγαθοῦ καὶ εὐδαίμονος καὶ τὴν Ἀνάβασιν τοῦ νεωτέρου Κύρου, ᾧ καὶ αὐτὸς συνανέβη, μέγιστον ἐγκώμιον ἔχουσαν τῶν συστρατευσάμενων Ἑλλήνων καὶ τρίτην ἔτι τὴν Ἑλληνικὴν, καὶ ἦν
 15 κατέλιπεν ἀτελῇ Θουκυδίδης, ἐν ᾗ καταλύονται τε ¹ οἱ τριάκοντα, καὶ τὰ τείχη τῶν Ἀθηναίων, ἃ Λακεδαιμόνιοι καθεῖλον, αὐθις ἀνίστανται. Οὐ μόνον δὲ τῶν ὑποθέσεων χάριν ἄξιός ἐπαινεῖσθαι, ζηλωτῆς Ἡροδότου γενόμενος, ἀλλὰ καὶ τῆς οἰκονομίας. Ταῖς τε γὰρ ἀρχαῖς αὐτῶν
 20 ταῖς πρεπωδεστάταις κέχρηται, καὶ τελευτὰς ἑκάστη τὰς ἐπιτηδειοτάτας ἀποδέδωκε. Μεμέρικέ τε καλῶς καὶ τέταχε καὶ πεποίκιλκε τὴν γραφὴν. Ἡθὸς τ' ἐπιδείκνυται θεοσεβὲς, καὶ δίκαιον, καὶ καρτερικόν, καὶ εὐπετὲς, ἀπάσαις τε συλλήβδην κεκοσμημένον ἀρεταῖς. Καὶ ὁ μὲν
 25 πραγματικὸς τύπος αὐτῷ τοιοῦτος.

Ὁ δὲ λεκτικὸς πῇ μὲν ὅμοιος Ἡροδότου, πῇ δ' ἐνδεέστερος. Καθαρὸς μὲν γὰρ τοῖς ὀνόμασιν ἱκανῶς, καὶ σαφῆς, καθάπερ ἐκεῖνος· ἐκλέγει δ' ὀνόματα συνήθη τε καὶ προσφυῇ τοῖς πράγμασι, καὶ συντίθησιν αὐτὰ ἡδέως
 30 πᾶν καὶ κεχαρισμένως, οὐχ ἥττον Ἡροδότου. Ὑψος δὲ καὶ κάλλος καὶ μεγαλοπρέπειαν καὶ τὸ λεγόμενον ἰδίως πλάσμα ἱστορικόν Ἡρόδοτος ἔχει. Οὐ γὰρ μόνον οὐκ

ἴσχυσε τοῦτο παρ' αὐτοῦ λαβεῖν, ἀλλὰ κἄν ποτε διεγερ-
ται βουλευθεῖη τὴν φράσιν, ὀλίγον ἐμπνεύσας, ¹ ὥσπερ
ἀπόγειος αὖρα, ταχέως σθέννυται. Μακρότερος γὰρ
γίνεται τῷ δέοντος ἐν πολλοῖς καὶ τῷ πρέποντος, καὶ ἔχ,
ὥς Ἡρόδοτος, ἐφάπτεται τῶν προσώπων εὐτυχῶς, ἀλλ' ἐν 5
πολλοῖς ὀλίγωρός ἐστιν, ἂν τις ὀρθῶς σκοπῇ.

* * *

III.

¹ E LONGINO.

[AD EDIT. JOANNIS TOUPH. OXON. 1778. IN 4to.]

2 EK TOT

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΔΟΓΓΙΝΟΥ

ΠΕΡΙ

ΤΨΟΥΣ.

¹ Η—τῶν λόγων κρῖσις πολλῆς ἐστὶ πείρας τελευταῖον ἐπιγέννημα.

ΠΕΡΙ ΤΨ. § VI.

§ I.

* * *

—³ **ΑΚΡΟΤΗΣ** καὶ ἐξοχή τις λόγων ἐστὶ τὰ ὕψη καὶ ποιητῶν τε οἱ μέγιστοι καὶ συγγραφέων οὐκ ἄλλοθεν ἢ ἐνθὲνδε ποθὲν ἐπρώτευσαν, ⁴ καὶ ταῖς ἑαυτῶν περιέλαβον εὐκλείαις τὸν αἰῶνα. Οὐ γὰρ εἰς πειθῶ τοὺς ⁵ ἀκροωμένους, ἀλλ' εἰς ἔκστασιν ἄγει ⁶ τὰ ὑπερφυᾶ πάντα δέ γε σὺν ἐκπλήξει τοῦ πιθανοῦ καὶ τοῦ πρὸς χάριν αἰεὶ κρατεῖ τὸ θαυμάσιον· εἶγε τὸ μὲν πιθανὸν ὥς τὰ πολλὰ ἐφ' ἡμῶν ταῦτα δέ, δυναστείαν καὶ βίαν ἄμαχον

προσφέροντα, παντὸς ἐπάνω τοῦ ἀκροωμένου καθίσταται. Καὶ τὴν μὲν ἐμπειρίαν τῆς εὐρέσεως, καὶ τὴν τῶν πραγμάτων τάξιν καὶ οἰκονομίαν, οὐκ ἐξ ἑνός, οὐδ' ἐκ δυοῖν, ἐκ δὲ τοῦ ὅλου τῶν λόγων ὕψους μόλις ἐκφαινομένην ὀρῶμεν.¹ ὕψος δέ που καιρίως ἐξενεχθὲν τὰ τε πράγματα δίκην δ σκηπτοῦ πάντα διεφόρησεν, καὶ τὴν τοῦ ῥήτορος εὐθὺς ἀθρόαν ἐνεδείξατο δύναμιν. * * *

* * *

§ VII.

Εἰδέναι χρῆ, φίλτατε, διότι, καθάπερ κὰν τῷ κοι νῷ βίῳ οὐδὲν ὑπάρχει μέγα, οὐ τὸ καταφρονεῖν ἐστι μέγα· οἷον πλοῦτοι, τιμαὶ, δόξαι, τυραννίδες, καὶ ὅσα δὴ¹⁰ ἄλλα ἔχει πολὺ τὸ ἔξωθεν προστραγωδούμενον, οὐκ ἂν τῷ γε φρονίμῳ δόξειεν ἀγαθὰ ὑπερβάλλοντα, ὧν αὐτὸ τὸ περιφρονεῖν ἀγαθὸν οὐ μέτριον.² Θαυμάζουσι γοῦν τῶν ἐχόντων αὐτὰ μᾶλλον τοὺς δυναμένους ἔχειν, καὶ διὰ μεγαλοψυχίαν ὑπερορῶντας—³ τῇδὲ που καὶ ἐπὶ τῶν¹⁵ διηρημένων ἐν ποιήμασι καὶ λόγοις ἐπισκεπτέον, μὴ τινα μεγέθους φαντασίαν⁴ ἔχοι τοιαύτην, ἥ πολὺ πρόσκειται τὸ εἰκῇ προσαναπλαττόμενον, ἀναπτυσσόμενα δὲ, ἄλλως εὐρίσκειτο χαῦνα, ὧν τοῦ θαυμάζειν τὸ περιφρονεῖν ἐνγενέστερον. Φύσει γάρ πως ὑπὸ τάληθοῦς ὕψους ἐπαί-²⁰ρεταί τε ἡμῶν ἡ ψυχὴ, καὶ γαῦρόν τι ἀνάστημα λαμβάνουσα πληροῦται χαρᾶς καὶ μεγαλαυχίας, ὥς αὐτὴ γεννήσασα, ὅπερ ἤκουσεν. Ὅταν οὖν ὑπ' ἀνδρὸς ἐμφρονος καὶ ἐμπείρου λόγων πολλὰκις ἀκουόμενόν τι πρὸς μεγαλοφροσύνην τὴν ψυχὴν μὴ συνδιατιθῇ, μὴδ' ἐγκαταλεί-²⁵πη τῇ διανοίᾳ πλεῖον τοῦ λεγομένου τὸ ἀναθεωρούμενον, πίπτῃ δ', ἂν τὸ συνεχὲς ἐπισκοπῇ, εἰς ἀπαύξησιν· οὐκ ἂν ἔτ' ἀληθὲς ὕψος εἴη, μέχρι μόνῃς τῆς ἀκοῆς σωζό-

μενον. Τοῦτο γὰρ τῷ ὄντι μέγα, οὐ πολλὴ μὲν ἡ ἀναθεώ-
ρησις, δύσκολος δὲ, μᾶλλον δ' ¹ ἀδύνατος ἡ κατεξαν-
στασις· ἰσχυρὰ δὲ ἡ μνήμη καὶ δυσεξάλειπτος. Ὅλως
δὲ καλὰ νόμιζε ὕψη καὶ ἀληθινὰ τὰ διαπαντός ἀρέσκον-
τα καὶ πᾶσιν ² ὅταν γὰρ τοῖς ἀπὸ διαφορῶν ἐπιτηδευ-
μάτων, βίων, ζήλων, ἡλικιῶν, λόγων, ἐν τι καὶ ταυτόν
ἅμα περὶ τῶν αὐτῶν ἅπασι δοκῇ, τόθ' ἡ ἐξ ἀσυμφώνων ³ ὡς
κρίσις καὶ συγκατάθεσις τὴν ἐπὶ τῷ θαυμαζομένῳ πίστιν
ἰσχυρὰν λαμβάνει καὶ ἀναμφίλεκτον.

§ VIII.

10 Ἐπεὶ δὲ πέντε, ὡς ἂν εἴποι τις, πηγαί τινές εἰσιν αἱ
τῆς ὑψηγορίας γονιμώταται, (προῦποκειμένης, ὥσπερ
ἐδάφους τινὸς κοινοῦ, ταῖς πέντε ταύταις ιδέαις, τῆς ἐν τῷ
λέγειν δυνάμειος, ἧς ὅλως χωρὶς οὐδέν,) πρῶτον μὲν καὶ
κράτιστον, ⁴ τὸ περὶ τὰς νοήσεις ἀδρεπήβολον, ὡς καὶ
15 τοῖς περὶ Ξενοφώντος ὠρισάμεθα· δεύτερον δὲ, τὸ σφο-
δρὸν καὶ ἐνθουσιαστικὸν πάθος· ἀλλ' αἱ μὲν δύο αὐταὶ τοῦ
ὑψους κατὰ τὸ πλεόν ἀνθιγενεῖς συστάσεις· αἱ λοιπαὶ δ'
ἤδη καὶ διὰ τέχνης· ⁵ ἥ τε ποιά τῶν σχημάτων πλάσις·
⁶ διισὰ δὲ που ταῦτα, τὰ μὲν νοήσεως, θάτερα δὲ λέ-
20 ξεως· ἐπὶ δὲ τούτοις ⁷ ἡ γενναῖα φράσις, ἧς μέρη πάλιν
ὀνομάτων τε ἐκλογὴ, καὶ ἡ τροπικὴ καὶ πεποιημένη λέξις·
πέμπτη δὲ μεγέθους αἰτία, καὶ συγκλείουσα τὰ πρὸ ἑαυτῆς
ἅπαντα, ἡ ἐν ἀξιώματι καὶ διάρσει σθένεσις· φέρε δὴ,
τὰ ἐμπειρηχόμενα καθ' ἑκάστην ιδέαν τούτων ἐπισκεψά-
25 μεθα· τοσοῦτον προειπόντες, ὅτι τῶν πέντε μορίων ὁ Και-
κίλιος ⁸ ἔστιν αἱ παρέλιπεν, ὡς καὶ τὸ πάθος ἀμέλει.
⁹ Ἀλλ' εἰ μὲν ὡς ἐν τι ταῦτ' ἄμφω, τό τε ὕψος καὶ τὸ
παθητικόν, καὶ ἔδοξεν αὐτῷ πάντῃ συννύχρειν τε ἀλλή-

λοις καὶ συμπεφυκέναι, διαμαρτάνει· καὶ γὰρ πάθη τινὰ διεστώτα ὕψους καὶ ταπεινὰ εὐρίσκεται, καθάπερ οἴκτοι, λύπαι, φόβοι· καὶ ἔμπαλιν πολλὰ ὕψη δίχα πάθους, ὥς πρὸς μυρίοις ἄλλοις καὶ τὰ περὶ τοὺς ¹ Ἀλωάδας τῷ Ποιητῇ παρατετολμημένα· 5

“Ὅσσαν ἐπ’ Οὐλύμπῳ μέμασαν θέμεν· αὐτὰρ ἐπ’ Ὀσση

“Πήλιον εἰνοσίφυλλον, ἵν’ οὐρανὸς ἀμδατὸς εἴη”

καὶ τὸ τοῦτοίς ἔτι μεῖζον ἐπιφερόμενον,

“Καὶ νῦ κεν ἐξετέλεσσαν,”——

Παρὰ γε μὴν τοῖς ῥήτορσι τὰ ἐγκώμια, καὶ τὰ πομ-10
πικὰ καὶ ἐπιδεικτικά, τὸν μὲν ὄγκον καὶ τὸ ὕψηλόν ἐξ
ἅπαντος περιέχει, πάθους δὲ χηρεύει κατὰ τὸ πλεῖστον
ὄθεν ἥκιστα τῶν ῥητόρων οἱ περιπαθεῖς ἐγκωμιαστικοί, ἢ
ἔμπαλιν οἱ ἐπαινετικοὶ περιπαθεῖς. Εἰ δ’ αὖ πάλιν ἐξ
ὅλου μὴ ἐνόμισεν ὁ Καικίλιος τὸ ἐμπαθὲς εἰς τὰ ὕψη 15
ποτὲ συντελεῖν, καὶ διὰ τῆς οὐχ ἡγήσατο μνήμης ἄξιον,
πάνυ διηπάτῃται· θαρσύνων γὰρ ἀφορισαίμην ἂν, ὥς οὐδὲν
οὔτως, ὥς τὸ γενναῖον πάθος, ἐνθα χρῆ, μεγαλήγορον,
ὥσπερ ὑπὸ μανίας τινὸς καὶ πνεύματος ἐνθουσιαστικοῦ
ἐκπνέον, ² καὶ οἷονεὶ φοιβάζον τοὺς λόγους. 20

§ IX.

¹ Οὐ μὴν ἀλλ’, ἐπεὶ τὴν κρατίστην μοῖραν ἐπέχει τῶν
ἄλλων τὸ πρῶτον, λέγω δὲ τὸ μεγαλοφυνὲς, χρῆ καὶ
ταῦθα, εἰ καὶ δωρητὸν τὸ πρᾶγμα μᾶλλον ἢ κτητὸν,
ὅμως, καθ’ ὅσον οἶόντε, τὰς ψυχὰς ἀνατρέφειν πρὸς τὰ
μεγέθη, καὶ ὥσπερ ἐγκύμονας αἰεὶ ποιεῖν γενναίου παρα-25
στήματος. Τίνα, φήσεις, τρόπον; Γέγραφέα που καὶ ἐτέ-

- ρωθι, ὅτι τὸ τοιοῦτον ὕψος μεγαλοφροσύνης ἀπήχημα.
 Ὅθεν καὶ φωνῆς δίχα θαυμάζεται ποτε ψιλὴ καθ' ἑαυ-
 τὴν ἢ ἔννοια δι' αὐτὸ τὸ μεγαλόφρον' ὥς ἡ τοῦ Αἴαντος
¹ ἐν Νεκυίᾳ σιωπὴ μέγα καὶ πάντος ὑψηλότερον λόγον.
- 5 Πρῶτον οὖν τὸ, ἐξ οὗ γίνεται, προϋποτίθεσθαι πάντως
 ἀναγκαῖον ὥς ἔχειν δεῖ τὸν ἀληθῆ ῥήτορα μὴ ταπεινὸν
 φρόνημα καὶ ἀγεννές· οὐδὲ γὰρ οἶόντε, μικρὰ καὶ δουλο-
 πρεπῆ φρονούντας καὶ ἐπιτηδεύοντας παρ' ὅλον τὸν βίον
 θαυμαστὸν τι καὶ τοῦ παντός αἰῶνος ἐξενεγκεῖν ἄξιον.
- 10 μεγάλοι δὲ οἱ λόγοι τούτων, κατὰ τὸ εἶκος, ὧν ἂν ἐμ-
 βριθεῖς ὧσιν αἱ ἔννοιαι. Ταύτη καὶ εἰς τοὺς μάλιστα φρο-
 νηματίας ἐμπίπτει τὰ ὑπερφυᾶ. Ὁ γὰρ τῷ Παρμενίῳ
 φήσαντι, “² Εγὼ μὲν ἂν ἠρκέσθην, ³ εἰ Ἀλέξανδρος
 “ἤμην,” “Κἀγὼ, νῆ Δία,” εἰπὼν, “εἰ Παρμενίων ἤμην,”
- 15 τὸ αὐτοῦ μεγαλόφρον δείκνυσιν. Ὡς καὶ τὸ Ὀμήρου
 παρορίζει μεγαλοφυῆς, ἐν τῷ,
 “Οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη, καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει,”
 τὸ ἐπ' οὐρανὸν ἀπὸ γῆς διάστημα· καὶ τοῦτ' ἂν εἴποι τις
 οὐ μᾶλλον ⁴ τῆς Εἰδος, ἢ Ὀμήρου μέτρον. ⁵ Ὡς ἀνό-
 20 μοῖόν γε τὸ Ἡσιόδειον ἐπὶ τῆς Αχλύος, εἶγε Ἡσιόδου
 καὶ τὴν Ασπίδα θετέον
 “Τῆς ἐκ μὲν ῥινῶν μύξαι ῥέον”
 οὐ γὰρ δεινὸν ἐποίησε τὸ εἶδωλον, ἀλλὰ μισητόν. ⁶ Ὁ
 δὲ πῶς μεγεθύνει τὰ δαιμόνια ;
- 25 “Ὅσσον δ' ἡεροιδὲς ἀνὴρ ἶδεν ὀφθαλμοῖσιν,
 “Ἥμενος ἐν σκοπιῇ, λεύσσω ἐπὶ οἶνοπα πόντον,
 “Τόσσον ἐπιθρόωσκούσι θεῶν ὑψηλές ἵπποι.”
 Τὴν ὁρμὴν αὐτῶν κοσμικῷ διαστήματι καταμετρεῖ. Τίς
 οὖν οὐκ ἂν εἰκότως διὰ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ μεγέθους ἐπι-
 30 φθέγγατο, ὅτι, ἂν δις ἐξῆς ἐφορμώσωσιν οἱ τῶν θεῶν ἵπ-

ποι, οὐκέθ' εὐρήσουσιν ἐν κόσμῳ τόπον ; Ὑπερφυᾶ καὶ τὰ
ἐπὶ τῆς θεομαχίας φαντάσματα·

“¹ Ἀμφὶ δ' ἐσάλλιπιν μέγας οὐρανὸς, οὐλυμπὸς τε.

“ Ἐδδεισεν δ' ὑπένερθεν ἄναξ ἐνέρον Ἀίδωνεὺς,

“ Δείσας δ' ἐκ θρόνου ἄλτο, καὶ ἴαχε, μὴ οἱ ἔπειτα 5

“ Γαῖαν ἀναρρήξειε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,

“ Οἰκία δὲ θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισι φανείη,

“ Σμερδαλέ', εὐρώεντα, τὰ τε στυγέουσι θεοὶ περ.”

Ἐπιβλέπεις, ἑταῖρε, ὥς, ἀναρρήγνυμένης μὲν ἐκ βάθρων
γῆς, αὐτοῦ δὲ γυμνουμένου ταρτάρου, ἀνατροπὴν δὲ ὅλον 10
καὶ διάστασιν τοῦ κόσμου λαμβάνοντος, πάνθ' ἅμα, οὐρα-
νὸς, ἄδης, τὰ θνητὰ, τὰ ἀθάνατα, ἅμα τῇ τότε συμ-
πολεμῇ καὶ συγκινδυνεύει μάχῃ; ² Ἀλλὰ ταῦτα φοβερά
μὲν, πλὴν ἄλλως εἰ μὴ κατ' ἀλληγορίαν λαμβάνοιτο,
παντάπασιν ἄθεα, καὶ οὐ σώζοντα τὸ πρέπον. Ὅμηρος 15
γάρ μοι δοκεῖ, παραδιδόνς τραύματα θεῶν, στάσεις,
τιμωρίας, δάκρυα, δεσμὰ, πάθη πάμφυρτα, τοὺς μὲν
ἐπὶ τῶν Ἰλιακῶν ἀνθρώπους, ὅσον ἐπὶ τῇ δυνάμει, θεοὺς
πεποιηκέναι, τοὺς θεοὺς δὲ ἀνθρώπους. Ἀλλ' ἡμῖν μὲν
δυοδαιμονοῦσιν ἀπόκειται λιμὴν κακῶν ὁ θάνατος· τῶν 20
θεῶν δ' οὐ τὴν φύσιν, ἀλλὰ τὴν ἀτυχίαν ἐποίησεν αἰῶ-
νιον. Πολὺ δὲ τῶν περὶ τὴν θεομαχίαν ἀμείνω τὰ, ὅσα
ἄχραντόν τι καὶ μέγα τὸ δαιμόνιον, ὥς ἀληθῶς, καὶ
ἄκρατον παρίστησιν, οἷα (πολλοῖς δὲ πρὸ ἡμῶν ὁ τόπος
ἐξείργασται) τὰ ἐπὶ τοῦ Ποσειδῶνος· 25

——“ Τρέμε δ' οὐρεα μακρὰ, καὶ ὕλη,

“ Καὶ κορυφαί, Τρώων τε πόλεις, καὶ νῆες Ἀχαιῶν,

“ Ποσσὶν ὑπ' ἀθανάτοισι Ποσειδάωνος ἰόντος.

“ Βῆ δ' ἐλάαν ἐπὶ κύματ'· ³ ἄταλλε δὲ κήτε' ὑπ' αὐτῷ

“ Πάντοθεν ἐκ κευθμῶν, οὐδ' ἡγνοίησεν ἄνακτα· 30

“ Γηθοσύνη δὲ θάλασσα διῆστατο· τοὶ δὲ πέτοντο”——

Ταύτη καὶ ὁ τῶν Ἰουδαίων Θεσμοθέτης, οὐχ ὁ τυχὼν ἀνὴρ, ἐπειδὴ τὴν τοῦ θείου δύνανται κατὰ τὴν ἀξίαν ¹ ἐχώρησε, καξέφηνεν, εὐθύς ἐν τῇ εἰσβολῇ γραψας τῶν νόμων, “Εἶπεν ὁ Θεός,” φησί· τί; “² Γενέσθω φῶς, καὶ ἐγένετο· 5 “γενέσθω γῆ, καὶ ἐγένετο.” Οὐκ ὀχληρὸς ἂν ἴσως, ἔταϊρε, δόξαιμι, ³ ἐν ἔτι τῷ Ποιητοῦ, καὶ τῶν ἀνθρωπίνων, παραθέμενος, τοῦ μαθεῖν χάριν, ὡς εἰς τὰ ἡρωϊκὰ με- γέθη συνεμβαίνειν ἐθίζει. Ἀχλὺς ἄφνω καὶ νύξ ἄπορος αὐτῷ τὴν τῶν Ἑλλήνων ἐπέχει μάχην· ἔνθα δὴ ὁ Αἴας 10 ἀμυχανῶν,

“⁴ Ζεῦ πάτερ, (φησὶν,) ἀλλὰ σὺ ῥῦσαι ὑπ’ ἡέρος ὕλας Ἀχαιῶν,

“Ποίησον δ’ αἰῶρην, δὸς δ’ ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι

“Εν δὲ φάει καὶ ὄλεσσον.”

15 Ἔστιν ὡς ἀληθῶς τὸ πάθος Αἴαντος· οὐ γὰρ ζῆν εὐχεται, (ἦν γὰρ τὸ αἶτημα τοῦ ἥρωος ταπεινότερον,) ἀλλ’ ἐπειδὴ ἐν ἀπράκτῳ σκότει τὴν ἀνδρίαν εἰς οὐδὲν γενναῖον εἶχε διαθέσθαι, διὰ ταῦτ’ ἀγανακτῶν, ὅτι πρὸς τὴν μάχην ἀργεῖ, φῶς ὅτι τάχιστα αἰτεῖται, ὡς πάντως τῆς ἀρετῆς 20 εὐρήσων ἐντάφιον ἄξιον, καὶ αὐτῷ Ζεὺς ἀντιτάττεται. Ἀλλὰ γὰρ Ὅμηρος μὲν ἐνθάδε οὖριος συνεμπνεῖ τοῖς ἀγῶσι, ⁵ καὶ οὐκ ἄλλο τι αὐτὸς πέπονθεν, ἢ

“Μαίνεται, ὡς ὅτ’ Ἀρης ἐγγέσπαλος, ἢ ὀλοὸν πῦρ

“Οὔρεσι μαίνεται βαθέης ἐνὶ τάρφεσιν ὕλης”

5 “Ἀφλοισμὸς δὲ περὶ στόμα γίνεται.”

* * *

§ XII.

—¹ Ὁ Κικέρων τοῦ Δημοσθένους ἐν τοῖς μεγέθεσι παραλλάττει. Ὁ μὲν γὰρ ἐν ὕψει τὸ πλεόν ἀποτόμφ, ὁ δὲ Κικέρων ἐν χύσει· καὶ ² ὁ μὲν ἡμέτερος διὰ τὸ μετὰ βίας ἕκαστα, ἔτι δὲ τάχους, ῥώμης, δεινότητος, οἶον καίειν τε ἅμα καὶ διαρπάζειν, σκηπτῷ τινι παρεικάζοιτ³ 5 ἂν ἢ κεραυνῷ· ὁ δὲ Κικέρων, ὥς ἀμφιλαφῆς τις ἐμπρησμός, (οἶμαι,) πάντῃ νέμεται καὶ ἀνειλεῖται, πολὺ ἔχων καὶ ἐπίμονον αἰεὶ τὸ καῖον, καὶ διακληρονομούμενον ἄλλοις ἄλλοίως ἐν αὐτῷ, καὶ κατὰ διαδοχὰς ἀνατρεφόμενον. ⁴ Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὑμεῖς ἂν ἄμεινον ἐπι- 10 κρίνοιτε. Καιρὸς δὲ τοῦ Δημοσθενικοῦ μὲν ὕψους καὶ ⁵ ὑπερτεταμένου, ἐν τε ταῖς δεινώσεσι καὶ τοῖς σφοδροῖς πάθεσι, καὶ ἔνθα δεῖ τὸν ἀκροατὴν τὸ σύνολον ἐκπλήξαι τῆς δὲ χύσεως, ὅπου χρῆ καταντλήσαι τοπηγορίαις τε γὰρ, καὶ ἐπιλόγοις κατὰ τὸ πλεόν, καὶ παραβάσεσι, 15 καὶ τοῖς φραστικοῖς ἅπασι καὶ ἐπιδεικτικοῖς, ἱστορίαις τε, καὶ φυσιολογίαις, καὶ οὐκ ὀλίγοις ἄλλοις μέρεσιν ἀφμόδιος.

* * *

§ XIV.

- ¹ Οὐκοῦν καὶ ἡμᾶς, ἡνίκ' ἂν διαπονῶμεν ὑψηγορίας τι καὶ μεγαλοφροσύνης δεόμενον, καλὸν ἀναπλάττεσθαι ταῖς 20 ψυχαῖς, πῶς ἂν, εἰ τύχοι, ταὐτὸ τοῦθ' Ὀμηρος εἶπεν, πῶς δ' ἂν Πλάτων, ἢ Δημοσθένης ὑψωσεν, ἢ ἐν ἱστορίᾳ.

Θουκυδίδης. Προσπίπτοντα γὰρ ἡμῖν κατὰ ζῆλον ἐκεῖνα
 τὰ πρόσωπα, καὶ οἷον διαπρέποντα, τὰς ψυχὰς ἀνοίσει
 πῶς ¹ πρὸς τὰ ἀνειδωλοποιούμενα μέτρα. Ἐτι δὲ μᾶλ-
 λον, εἰ κακῆϊνο τῇ διανοίᾳ προσυπογράφοιμεν, πῶς ἂν
 5 ² τόδε τι ὑπὲρ ἐμοῦ λεγόμενον παρῶν Ὅμηρος ἤκουσεν, ἢ
 Δημοσθένης, ἢ πῶς ἂν ἐπὶ τούτῳ διετέθωσαν. Τῷ γὰρ
 ὄντι μέγα τὸ ἀγώνισμα, τοιοῦτον ὑποτίθεσθαι τῶν ἰδίων
 λόγων δικαστήριον καὶ θέατρον, καὶ ἐν τηλικούτοις ἥρωσι,
 κριταῖς τε καὶ μάρτυσιν, ³ ὑπέχειν τῶν γραφομένων εὐθύνas
 10 πεπαῖχθαι. Πλέον δὲ τούτων παρορμητικὸν, εἰ προσ-
 τιθείης, πῶς ἂν ἐμοῦ ταῦτα γράψαντος ὁ μετ' ἐμὲ πᾶς
 ἀκούσειεν αἰῶν; Εἰ δέ τις αὐτόθεν φοβοῖτο, μὴ τοῦ ἰδίου
 βίου καὶ χρόνου οὐ φθέγξαιτό τι ὑπερήμερον, ἀνάγκη καὶ
 τὰ συλλαμβανόμενα ὑπὸ τῆς τούτου ψυχῆς ⁴ ἀτελῆ καὶ
 15 τυφλὰ ὥσπερ ἀμβλοῦσθαι, πρὸς τὸν τῆς ὑστεροφημίας
 ὁλως μὴ τελεσφορούμενα χρόνον.

* * *

§ XVI.

⁵ Αὐτόθι μέντοι καὶ ὁ περὶ σχημάτων ἐφεξῆς τέτακται
 τόπος· καὶ γὰρ ταῦτ', ἂν ὃν δεῖ σκευάζηται τρόπον, ὡς
 ἔφην, οὐκ ἂν ἡ τυχοῦσα μεγέθους εἴη μερίς. ⁶ Οὐ μὴν
 20 ἀλλ', ἐπεὶ τὸ πάντα διακριβοῦν πολὺ ἔργον ἐν τῷ παρ-
 ὄντι, μᾶλλον δ' ἀπεριόριστον, ὀλίγα τῶν, ὅσα μεγαλη-
 γορίας ἀποτελεστικά, τῷ πισώσασθαι τὸ προκείμενον ἔνεκα,
 καὶ διὰ διέξμεν. Ἀπόδειξιν ὁ Δημοσθένης ὑπὲρ τῶν πεπο-
 25 λιτευμένων εἰσφέρει· τίς δ' ἦν ἡ κατὰ φύσιν χρῆσις αὐ-
 τῆς; "Οὐχ ἡμάρτετα, ὃ τὸν ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων

“ἐλευθερίας ἀγῶνα ἀράμενοι· ἔχετε δὲ οἰκεῖα τούτων
 “παραδείγματα· οὐδὲ γὰρ οἱ ἐν Μαραθῶνι ἡμαρτον, οὐδ’
 “οἱ ἐν Σαλαμῖνι, οὐδ’ οἱ ἐν Πλαταιαῖς.” Ἀλλ’ ἐπειδὴ
 καθάπερ ἐμπνευσθεὶς ἐξαίφνης ὑπὸ Θεοῦ, καὶ οἶονεὶ φοιβό-
 ληptos γενόμενος, τὸν κατὰ τῶν ἀριστείων τῆς Ἑλλά- 5
 dos ὄρκον ἐξεφώνησεν, “¹ Οὐκ ἔστιν, ὅπως ἡμάρτετε, αὐ
 “μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας,” φαίνεται δὲ
 ἐνὸς τοῦ ὁμοτικῆ σχήματος, ὅπερ ἐνθάδε ἀποστροφὴν ἐγὰ
 καλῶ, τοὺς μὲν προγόνους ἀποθεώσας, ὅτι δεῖ τοὺς οὕτως
 ἀποθανόντας ὡς θεοὺς ὀμνύναι παριστάνων, τοῖς δὲ κρίναι 10
 τὸ τῶν ἐκεῖ προκινδυνεύσαντων ἐντιθεὶς φρόνημα, τὴν δὲ
 τῆς ἀποδείξεως φύσιν μεθεστακῶς εἰς ὑπερβάλλον ὕψος
 καὶ πάθος ² καὶ ξένων καὶ ὑπερφυῶν ὄρκων ἀξιοπιστίαν,
 καὶ ἅμα παιωνιόν τινα καὶ ἀλεξιφάρμακον εἰς τὰς ψυ-
 χὰς τῶν ἀκουόντων καθιεὶς λόγον· ὥς κουφιζομένους ὑπὸ 15
 τῶν ἐγκωμίων μηδὲν ἔλαττον τῇ μάχῃ τῇ πρὸς Φίλιππον,
 ἢ ἐπὶ τοῖς κατὰ Μαραθῶνα καὶ Σαλαμῖνα νικητηρίοις,
 παρίστασθαι φρονεῖν οἷς πᾶσι τοὺς ἀκροατὰς διὰ τοῦ
 σχηματισμοῦ συναρπάσας ᾤχετο. * * *

• • •

§ XVIII.

Τί δ’ ἐκεῖνα φῶμεν, τὰς πεύσεις τε καὶ ἐρωτήσεις; 20
 ἄρα οὐκ αὐταῖς ταῖς τῶν σχημάτων εἰδοποιῖαις παραπολὺ
 ἐμπρακτότερα καὶ σοβαρώτερα συντείνει τὰ λεγόμενα;
 “³ Ἡ βέλεσθε, εἰπέ μοι, περιϋόντες ἀλλήλων πυνθάνεσθαι,
 “Λέγεται τι καινόν; Τί γὰρ ἂν γένοιτο τούτου καινότε-
 “ρον, ἢ Μακεδῶν ἀνὴρ καταπολεμῶν τὴν Ἑλλάδα; 25
 “Τέθνηκε Φίλιππος; Οὐ μὰ Δί’, ἀλλ’ ἀσθενεῖ. Τί δ’

“ὅμῳ διαφέρει; καὶ γὰρ, ἂν οὗτος τι πάθῃ, ταχέως
 “ὅμεις ἕτερον Φίλιππον ποιήσετε.” Καὶ πάλιν, “Πλέ-
 “ωμεν ἐπὶ Μακεδονίαν,” φησί. “Ποῖ δὴ προσορμίσμεθα;
 “ἤρετό τις. Εὐρήσει τὰ σαθρὰ τῶν Φιλίππου πραγμάτων
 5 “αὐτὸς ὁ πόλεμος.” Ἦν δὲ, ἀπλῶς ῥηθὲν, τὸ προᾶγμα
 τῷ παντὶ καταδεέστερον· νυνὶ δὲ τὸ ἐνθουν καὶ ὀξύρροπον
 τῆς πεύσεως καὶ ἀποκρίσεως, καὶ τὸ πρὸς ἑαυτὸν ὡς πρὸς
 ἕτερον ἀνθυπαντῶν, οὐ μόνον ὑψηλότερον ἐποίησε τῷ σχη-
 ματισμῷ τὸ ῥηθὲν, ἀλλὰ καὶ πιστότερον. * * *

• • •

§ XXV.

10 1’ Όταν γε μὴν τὰ παρεληλυθότα τοῖς χρόνοις εἰσ-
 ἄγῃς ὡς γινόμενα καὶ παρόντα, αὐ διήγησιν ἔτι τὸν λό-
 γον, ἀλλ’ ἐναγώνιον προᾶγμα ποιήσεις. “Πεπτωκὸς δέ
 “τις,” φησὶν ὁ Ξενοφῶν, “ὑπὸ τῷ Κύρῳ ἵππῳ, καὶ πα-
 “τούμενος, παίει τῇ μαχαίρᾳ εἰς τὴν γαστέρα τὸν ἵπ-
 15 “πον ὁ δὲ σφαδάζων ἀπροσείεται τὸν Κύρον, ὁ δὲ πίπτει.”
 Τοιοῦτος ἐν τοῖς πλείστοις ὁ Θουκυδίδης.

§ XXXV.

—³ Ἡ φύσις οὐ ταπεινὸν ἡμᾶς ζῶον οὐδ’ ἀγεννὲς
 ἔκρινε, τὸν ἄνθρωπον, ἀλλ’, ὥς εἰς μεγάλην τινα πανήγυ-
 ρον, εἰς τὸν βίον καὶ εἰς τὸν σύμπαντα κόσμον ἐπάγουσα,
 20 θεατὰς τινὰς τῶν ὅλων αὐτῆς ἐσομένων, καὶ φιλοτιμω-
 τάτους ἀγωνιστὰς, εὐθύς ἄμαχον ἔρωτα ἐνέφυσεν ἡμῶν

ταῖς ψυχαῖς παντὸς ἀεὶ τοῦ μεγάλου, καὶ ὡς πρὸς ἡμᾶς
 δαιμονιωτέρον. Διόπερ τῇ θεωρίᾳ καὶ διανοίᾳ τῆς ἀν-
 θρωπίνης ἐπιβολῇ οὐδ' ὁ σύμπας κόσμος ἄρκει, ἀλλὰ καὶ
 τοὺς τοῦ περιέχοντος πολλάκις ὄρους ἐκβαίνουσιν αἱ ἐπί-
 νοιαι καὶ εἴ τις περιβλέψαιτο ἐν κύκλῳ τὸν βίον, ὃς 5
 πλέον ἔχει τὸ περιττὸν ἐν πᾶσι καὶ μέγα καὶ καλὸν,
 ταχέως εἴσεται, πρὸς ᾧ γεγόναμεν. Ἐνθεν φυσικῶς πῶς
 ἀγόμενοι, μὲν Αἰ', οὐ τὰ μικρὰ θεύθρα θαυμάζομεν, εἰ
 καὶ διανγῇ καὶ χρήσιμα, ἀλλὰ τὸν Νεῖλόν, καὶ Ἰστρον,
 ἢ Ῥῆνον, πολὺ δ' ἔτι μᾶλλον τὸν Ωκεανόν οὐδέ γε τὸ 10
 ὑφ' ἡμῶν τουτὶ φλογίον ἀνακαιόμενον, ἐπεὶ καθαρὸν σφ-
 ζει τὸ φέγγος, ἐκπληττόμεθα τῶν οὐρανίων μᾶλλον, καί-
 τοι πολλάκις ἐπισκοτούμενων οὐδὲ τῶν τῆς Αἴτης κρα-
 τήρων ἀξιοθαυμαστότερον νομίζομεν, ἧς αἱ ἀναχοαὶ πέ-
 τρους τε ἐκ βυθοῦ καὶ ὄλους ὄχθους ἀναφέρειν, καὶ ποτα- 15
 μῶς ἐνίστει τοῦ γηγενοῦς ἐκείνου καὶ αὐτοῦ μόνου προχέει-
 σι πύρρος. Ἀλλ' ἐπὶ τῶν τοιούτων ἀπάντων ἐκεῖν' ἂν εἴποι-
 μεν, ὥς εὐπόριστον μὲν ἀνθρώποις τὸ χρειώδες ἢ καὶ ἀναγ-
 καῖον, θαυμαστόν δ' ὅμως ἀεὶ τὸ παράδοξον.

§ XLIV.

¹ Ἐκεῖνο μέντοι λοιπὸν, ἔνεκα τῆς σῆς χρηστομαθείας, 20
 οὐκ ὀκνήσομεν ἐπιπροσθεῖναι, καὶ διασαφῆσαι, Τερεν-
 τικῶς φίλτατε, ὅπερ ἐξήγησά τις τῶν φιλοσόφων προσ-
 ἐναγχος, Θαῦμά μ' ἔχει, λέγων, ² ὥς ἐμύλει καὶ ἐτί-
 ρους πολλοὺς, πῶς ποτε κατὰ τὸν ἡμέτερον αἰῶνα πιθα-
 καὶ μὲν ἐκ' ἄκρων καὶ πολιτικῶν, δοκιμαῖά τε καὶ ἐντρε- 25
 χαῖς, καὶ μάλιστα πρὸς ἡδοναῖς λόγων εὐφροσύνη, ὑψηλαῖ

δὲ λίαν καὶ ὑπερμεγέθεις, πλὴν εἰ μὴ τι σπάνιον, οὐκ ἐτι
 γίνονται φάσεις τοσαύτη λόγων ¹ κοσμική τις ἐπέχει τὸν
 βίον ἀφορία. *Η, νῆ Δί',* ἔφη, πιστευτέον ἐκείνῳ τῷ
 θρυλλομένῳ, ὥς ἡ δημοκρατία τῶν μεγάλων ἀγαθῇ
 5 τιθηνός, ἢ μόνη σχεδὸν καὶ συνήψμασαν οἱ περὶ λόγους δει-
 νοὶ καὶ συναπέθανον; ² Θρέψαι τε γὰρ, φησὶν, ἱκανὴ τὰ
 φρονήματα τῶν μεγαλοφρόνων ἢ ἐλευθερία, καὶ ἐφελκύν-
 σαι καὶ ἅμα διωθεῖν τὸ πρόθυμον τῆς πρὸς ἀλλήλους ἐρι-
 δος καὶ τῆς περὶ τὰ πρωτεῖα φιλοτιμίας. Ἐτι γε μὴν
 10 διὰ τὰ προκείμενα ἐν ταῖς πολιτείαις ἔπαθλα ἐκάστοτε
 τὰ ψυχικὰ προτερήματα τῶν ῥητόρων μελετώμενα ἀκο-
 νᾷται, καὶ οἷον ἐκτρίβεται, καὶ τοῖς πράγμασι κατὰ τὸ
 εἰκὸς ἐλευθέρᾳ συνεκλάμπει. Οἱ δὲ νῦν ζοίκαμεν, ἔφη,
³ παιδομαθεῖς εἶναι δουλείας δικαίας, τοῖς αὐτῆς ἔθεσι
 15 καὶ ἐπιτηδεύμασιν ἐξ ἀπαλῶν ἔτι φρονημάτων μονονοῦκ
 ἐνεσπαργανωμένοι, καὶ ἄγευστοι καλλίστη καὶ γονιμωτά-
 του λόγων νόματος, τὴν ἐλευθερίαν, ἔφη, λέγω ⁴ διόπερ
 οὐδὲν ὅτι μὴ κόλακες ἐκβαίνομεν μεγαλοφνεῖς. Διὰ
 τοῦτο τὰς μὲν ἄλλας ἔξεις καὶ εἰς οἰκέτας πίπτειν ἔφα-
 20 σκεν, δοῦλον δὲ μηδένα γίνεσθαι ῥήτορα· εὐθὺς γὰρ ἀνα-
 ζεῖ τὸ ἀπαρῥησίασον, ⁵ καὶ οἷον ἔμφρουρον, ὑπὸ συνηθείας
 αἰεὶ ⁶ κεκονδυλισμένον. ⁷ “Ἡμῖν γὰρ τ’ ἀρετῆς,” κατὰ
 τὸν Ὀμηρον, “ἀποαίνονται——δούλιον ἡμᾶρ.” Ὡσπερ
 οὖν (εἰ γε, φησὶ, τῷτο πιστόν ἐστι) ἀκέω τὰ γλωττόκομα,
 25 ἐν οἷς οἱ ⁸ Πυγμαῖοι καλούμενοι τρέφονται, οὐ μόνον κωλύ-
 ει τῶν ἐγκεκλεισμένων τὰς αὐξήσεις, ἀλλὰ καὶ συνάγειν
 διὰ τὸν περικείμενον τοῖς σώμασι δεσμόν οὕτως ἅπασαν
 δουλείαν, καὶ ἢ δικαιοσύνη, ψυχῆς γλωττόκομον καὶ κοι-
 νὸν δὴ τις ἀποφῆναιτο δεσμοκτήριον.
 30 *Εγὼ* μέντοι γε ὑπολαμβάνων, Ῥάδιον, ἔφην, ὃ βέλ-
 τιστε, καὶ ἴδιον ἀνθρώπου, τὸ καταμέμφεσθαι αἰεὶ τὰ πα-
 ρόντα. Ὅρα δὲ, μήποτε καὶ ἡ τῆς οἰκουμένης εἰρήνη

διαφθείρει τὰς μεγάλας φύσεις· πολλὸν δὲ μᾶλλον ὁ κατ-
 έχων ἡμῶν τὰς ἐπιθυμίας ἀπεριόριστος οὐτοσὶ πόλεμος,
 καὶ, νῆ Δία, πρὸς τέτοις, τὰ φρουροῦντα τὸν νῦν βίον, καὶ
 κατ' ἄκρας ¹ ἄγοντα καὶ φέροντα, ταυτὶ πάθη. Ἡ γὰρ φι-
 λοκρηματία, πρὸς ἣν ἅπαντες ἀπλήστως ἤδη νοσοῦμεν, ⁵
 καὶ ἡ φιληδονία δουλαγωγῶσι, μᾶλλον δὲ (ὥς ἂν εἴποι
 τις) ² καταβυθίζουσιν αὐτάνδρους ἤδη τοὺς βίους· φιλαρ-
 γυρία μὲν νόσημα μικροποιὸν, φιληδονία δ' ἀγεννέστατον.
 Οὐ δὴ ἔχω λογιζόμενος εὐρεῖν, ὥς οἷόν τε, πλοῦτον ἀό-
 ριστον ἐκτιμήσαντας, τὸ δ' ἀληθέστερον εἰπεῖν, ἐκθειάσαν- ¹⁰
 τας, τὰ συμφυῇ τούτῳ κακὰ εἰς τὰς ψυχὰς ἡμῶν ἐπιει-
 δόντα μὴ παραδέχεσθαι. Ἀκολουθεῖ γὰρ τῷ ἀμέτρῳ πλού-
 τῳ καὶ ἀκολάστῳ συνημμένη καὶ ἴσα (φρασί) βαίνουσα πο-
 λυτέλεια, ἀνοίγοντος ἐκείνου τῶν πόλεων καὶ οἰκῶν τὰς
 εἰσόδους, εἰς ἃς ἐμβαίνει, καὶ συνοικίζεται. Χρονίσαντα ¹⁵
 δὲ ταῦτα ἐν τοῖς βίοις, νεοττοποιεῖται, (κατὰ τὰς σοφούς,) ³
 καὶ ταχέως γενόμενα περὶ τεκνοποιῶν, ἀλαζόνειάν τε
 γεννώσι καὶ τύφον καὶ τρυφήν, ἢ νόθα ἑαυτῶν γεννήματα,
 ἀλλὰ καὶ πάνυ γνήσια. Ἐὰν δὲ καὶ τούτους τις τοῦ
 πλούτου τοὺς ἐκγόνους εἰς ἡλικίαν ἐλθεῖν ἐάσῃ, ταχέως ²⁰
 δεσπότης ταῖς ψυχαῖς ἐντίκτουςιν ἀπαραιτήτους, ὕβριν
 καὶ παρανομίαν καὶ ἀναισχυντίαν. Ταῦτα γὰρ οὕτως
 ἀνάγκη γίνεσθαι, καὶ μηκέτι τοὺς ἀνθρώπους ἀναδλέπειν,
 μηδὲ πέρα φήμης εἶναί τινα λόγον· ἀλλὰ τοιούτων ἐν
 κύκλῳ τελεσιουργεῖσθαι κατ' ὀλίγον τῶν βίων τὴν διαφθο- ²⁵
 ρὰν, φθίνειν δὲ καὶ καταμαραίνεισθαι τὰ ψυχικὰ μεγέ-
 θη, καὶ ἄζηλα γίνεσθαι, ἥνικα τὰ θνητὰ ἑαυτῶν μέρη
 καὶ ἀνότηα ἐκθαυμάζοιεν, παρέντες αὕξειν τ' ἀθάνατα.
³ Οὐ γὰρ ἐπὶ κρίσει μὲν τις δεκασθεὶς οὐκ ἂν ἔτι τῶν
 δικαίων καὶ καλῶν ἐλεύθερος καὶ ὑγιὴς ἂν κριτὴς γέ- ³⁰
 νοιτο· ἀνάγκη γὰρ τῷ δωροδόκῳ ⁴ τὰ οἰκεῖα μὲν φαίνεσθαι
 καλὰ καὶ δίκαια. Ὅπου δὲ ἡμῶν ἐκάστω τοὺς ὅλους ἤδη

βίους δεκάσμοι βραβεύουσι, καὶ ἀλλοτρίων θῆραι θανάτων, καὶ ἐνέδραι διαθηκῶν, τὸ δ' ἐκ τοῦ παντὸς κερδαίνειν ὠνούμεθα τῆς ψυχῆς, ¹ ἕκαστος πρὸς τῆς [ἑαυτοῦ ἡδονῆς] ἡνδραποδισμένοι, ἄρα δὴ ἐν τῇ τοσαύτῃ λοιμικῇ
 5 τοῦ βίου διαφθορᾷ δοκοῦμεν ἐτι ἐλεύθερόν τινα κριτὴν τῶν μεγάλων, ἢ διηκόντων πρὸς τὸν αἰῶνα, ² καδέκαστον ἀπολελεῖσθαι, καὶ μὴ καταρχαιρεσιάζεσθαι πρὸς τῆς τοῦ πλεονεκτεῖν ἐπιθυμίας; Ἀλλὰ μήποτε τοῖς τοιούτοις, οἳ περ ἔσμεν ἡμεῖς, ἄμεινον ἄρχεσθαι, ἢ ἐλευθέροις εἶ-
 10 ναι ἐπεῖτοι γε ἀφεθεῖσαι τὸ σύνολον, ὥς ἐξ εἰρκτῆς ἄφετοι, κατὰ τῶν πλησίον αἱ πλεονεξίαι καὶ ἐπικλύσειαν τοῖς κακοῖς τὴν οἰκουμένην. Ὅλως δὲ δαπανὸν ἔφην εἶναι τῶν νῦν γεννωμένων φύσεων τὴν ῥαθυμίαν, ἢ, πλὴν ὀλίγων, πάντες ἐγκαταβιοῦμεν, οὐκ ἄλλως πονεῖντες
 15 ἢ ἀναλαμβάνοντες, εἰ μὴ ἐπαίνου καὶ ἡδονῆς ἕνεκα, ³ ἀλλὰ μὴ τῆς ζήλου καὶ τιμῆς ἀξίας ποτὲ ὀφελείας. * * *

FINIS

EXCERPTORUM CRITICORUM.

ποι, οὐκέθ' εὐρήσουσιν ἐν κόσμῳ τόπον ; Ὑπερφυῶ καὶ τὰ
ἐπὶ τῆς θεομαχίας φαντάσματα·

“¹ Ἀμφὶ δ' ἐσάλλιγξεν μέγας οὐρανός, οὐλυμπός τε.

“ Ἐδδεισεν δ' ὑπένερθεν ἀναξ ἐνέρων Αἰδωνεύς,

“ Δείσας δ' ἐκ θρόνου ἄλτο, καὶ ἴαχε, μὴ οἱ ἔπειτα 5

“ Γαῖαν ἀναρρόηξει Ποσειδάων ἐνοσίχθων,

“ Οἰκία δὲ θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισι φανείη,

“ Σμερδαλέ', εὐρώεντα, ἅ τ' ἐστιν ἐν στυγέουσι θεοὶ περ.”

Ἐπιβλέπεις, ἑταῖρε, ὥς, ἀναρρόηγνυμένης μὲν ἐκ βάθρων
γῆς, αὐτοῦ δὲ γυμνουμένου ταρτάρου, ἀνατροπὴν δὲ ὅλου ὕ-
και διάστασιν τοῦ κόσμου λαμβάνοντος, πάνθ' ἅμα, οὐρα-
νός, ἄδης, τὰ θνητὰ, τὰ ἀθάνατα, ἅμα τῇ τότε συμ-
πολεμῇ καὶ συγκινδυνεύει μάχῃ ; ² Ἀλλὰ ταῦτα φοβερά
μὲν, πλὴν ἄλλως εἰ μὴ καὶ ἄλληγορίαν λαμβάνοιτο,
παντάπασιν ἄθεα, καὶ οὐ σώζοντα τὸ πρόπον. Ὅμηρος ¹⁵
γὰρ μοι δοκεῖ, παραδιδόνς τραύματα θεῶν, στάσεις,
τιμωρίας, δάκρυα, δεσμὰ, πάθη πάμφυρτα, τοὺς μὲν
ἐπὶ τῶν Ἰλιακῶν ἀνθρώπους, ὅσον ἐπὶ τῇ δυνάμει, θεοὺς
πεποιτημένους, τοὺς θεοὺς δὲ ἀνθρώπους. Ἀλλ' ἡμῖν μὲν
δυοδαιμονοῦσιν ἀπόκειται λιμὴν κακῶν ὁ θάνατος· τῶν ²⁰
θεῶν δ' οὐ τὴν φύσιν, ἀλλὰ τὴν ἀτυχήαν ἐποίησεν αἰῶ-
νιον. Πολὺ δὲ τῶν περὶ τὴν θεομαχίαν ἀμείνω τὰ, ὅσα
ἄχραντόν τι καὶ μέγα τὸ δαιμόνιον, ὥς ἀληθῶς, καὶ
ἄκρατον παρίστησιν, οἷα (πολλοῖς δὲ πρὸ ἡμῶν ὁ τόπος
ἐξείργασται) τὰ ἐπὶ τοῦ Ποσειδῶνος·

25

——“ Τρέμε δ' οὐρεα μακρὰ, καὶ ὕλη,

“ Καὶ κορυφαί, Τρώων τε πόλεις, καὶ νῆες Ἀχαιῶν,

“ Ποσσὶν ὑπ' ἀθανάτοισι Ποσειδάωνος ἰόντος.

“ Βῆ δ' ἐλάαν ἐπὶ κύματ'· ³ ἄταλλε δὲ κήτ' ὑπ' αὐτῷ

“ Πάντοθεν ἐκ κευθμῶν, οὐδ' ἡγνοίησεν ἀνακτα· 30

“ Γηθοσύνη δὲ θάλασσα διίστατο· τοὶ δὲ πέτοντο”——

Ταύτη καὶ ὁ τῶν Ιουδαίων Θεσμοθέτης, οὐχ ὁ τυχὼν ἀνὴρ, ἐπειδὴ τὴν τοῦ Θείου δύναμιν κατὰ τὴν ἀξίαν ¹ ἐχώρησε, κατέφηνεν, εὐθὺς ἐν τῇ εἰσβολῇ γραφας τῶν νόμων, “Εἶπεν ὁ Θεός,” φησί· τί; “² Γενέσθω φῶς, καὶ ἐγένετο·”
 5 “γενέσθω γῆ, καὶ ἐγένετο.” Οὐκ ὀχληρὸς ἂν ἴσως, ἔταῖρε, δόξαιμι, ³ ἐν ἔτι τῷ Ποιητοῦ, καὶ τῶν ἀνθρωπίνων, παραθέμενος, τοῦ μαθεῖν χάριν, ὥς εἰς τὰ ἡρωϊκὰ με-
 γέθη συνεμβαίνειν ἐθίζει. Ἀχλὺς ἄφνω καὶ νύξ ἄπορος αὐτῷ τὴν τῶν Ἑλλήνων ἐπέχει μάχην· ἐνθα δὴ ὁ Αἴας
 10 ἀμυχανῶν,

“⁴ Ζεῦ πάτερ, (φησὶν,) ἀλλὰ σὺ ῥῦσαι ὑπ’ ἡέρος νύκτος
 Ἀχαιῶν,

“Ποίησον δ’ αἶθρην, δὺς δ’ ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι

“Ἐν δὲ φάει καὶ ὄλεσσον.”

15 Ἔστιν ὡς ἀληθῶς τὸ πάθος Αἴαντος· οὐ γὰρ ζῆν εὐχεται,
 (ἦν γὰρ τὸ αἰτήμα τοῦ ἥρωος ταπεινότερον,) ἀλλ’ ἐπειδὴ
 ἐν ἀπράκτῳ σκότει τὴν ἀνδρίαν εἰς οὐδὲν γενναῖον εἶχε
 διαθέσθαι, διὰ ταῦτ’ ἀγανακτῶν, ὅτι πρὸς τὴν μάχην
 ἀργεῖ, φῶς ὅτι τάχιστα αἰτεῖται, ὡς πάντως τῆς ἀρετῆς
 20 εὐρήσων ἐντάφιον ἄξιον, καὶ αὐτῷ Ζεὺς ἀντιτάττεται.
 Ἀλλὰ γὰρ Ὅμηρος μὲν ἐνθάδε οὐριος συνεμπνεῖ τοῖς
 ἀγῶσι, ⁵ καὶ οὐκ ἄλλο τι αὐτὸς πέπονθεν, ἢ

“Μαίνεται, ὡς ὅτ’ Ἀρης ἐγγέσπαλος, ἢ ὀλοὸν πῦρ

“Οὔρεσι μαίνεται βαθέης ἐνὶ τάρφεσιν ὕλης”

15 “Ἀφλοισμὸς δὲ περὶ στόμα γίνεται.”

* * *

§ XII.

—¹Ο Κικέρων τοῦ Δημοσθένους ἐν τοῖς μεγέθεσι παρ-
 αλλάττει. Ὁ μὲν γὰρ ἐν ὕψει τὸ πλεόν ἀποτόμῳ, ὁ δὲ
 Κικέρων ἐν χύσει· καὶ ²ὁ μὲν ἡμέτερος διὰ τὸ μετὰ
 βίας ἕκαστα, ἔτι δὲ τάχους, ῥώμης, δεινότητος, οἷον
 καίειν τε ἅμα καὶ διαρπάζειν, σκηπτῷ τινι παρεικάζοι· 5
 ἂν ἢ κεραυνῷ· ὁ δὲ Κικέρων, ὡς ἀμφιλαφῆς τις ἐμ-
 πρησμός, (οἶμαι,) πάντα νέμεται καὶ ἀνειλεῖται, πολὺ
 ἔχων καὶ ἐπίμονον αἰεὶ τὸ καῖον, καὶ διακληρονομούμενον
 ἄλλοι· ἄλλοίως ἐν αὐτῷ, καὶ κατὰ διαδοχὰς ἀνατρε-
 φόμενον. ³ Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὑμεῖς ἂν ἀμεινον ἐπι- 10
 κρίνοιτε. Καιρὸς δὲ τοῦ Δημοσθενικοῦ μὲν ὕψους καὶ
⁴ὑπερτεταμένου, ἔν τε ταῖς δεινώσεσι καὶ τοῖς σφοδροῖς
 πάθεσι, καὶ ἔνθα δεῖ τὸν ἀκροατὴν τὸ σύνολον ἐκπλήξαι·
 τῆς δὲ χύσεως, ὅπου χρὴ καταντλήσαι τοπηγορίαις τε
 γὰρ, καὶ ἐπιλόγοις κατὰ τὸ πλεόν, καὶ παραβάσεσι, 15
 καὶ τοῖς φραστικοῖς ἅπασι καὶ ἐπιδεικτικοῖς, ἱστορίαις τε,
 καὶ φυσιολογίαις, καὶ οὐκ ὀλίγοις ἄλλοις μέρεσιν ἀρ-
 μόδιος.

* * *

§ XIV.

- ⁵ Οὐκοῦν καὶ ἡμᾶς, ἥνικ' ἂν διαπονῶμεν ὑψηγορίας τι
 καὶ μεγαλοφροσύνης δεόμενον, καλὸν ἀναπλάττεσθαι ταῖς 20
 ψυχαῖς, πῶς ἂν, εἰ τύχοι, ταὐτὸ τοῦθ' Ὅμηρος εἶπεν,
 πῶς δ' ἂν Πλάτων, ἢ Δημοσθένης ὑψώσεν, ἢ ἐν ἱστορίαις

Θουκυδίδης. Προσπίπτοντα γὰρ ἡμῖν κατὰ ζῆλον ἐκεῖνα
τὰ πρόσωπα, καὶ οἷον διαπρέποντα, τὰς ψυχὰς ἀνοίσει
πῶς ¹ πρὸς τὰ ἀνειδωλοποιούμενα μέτρα. Ἐτι δὲ μάλ-
λον, εἰ κακεῖνο τῇ διανοίᾳ προσυπογράφοιμεν, πῶς ἂν
5 ² τόδε τι ὑπ' ἐμοῦ λεγόμενον παρὼν Ὅμηρος ἤκουσεν, ἢ
Ἀημοσθένης, ἢ πῶς ἂν ἐπὶ τούτῳ διετέθησαν. Τῷ γὰρ
ὄντι μέγα τὸ ἀγώνισμα, τοιοῦτον ὑποτίθεσθαι τῶν ἰδίων
λόγων δικαστήριον καὶ θέατρον, καὶ ἐν τηλικούτοις ἥρωσι,
κρίταις τε καὶ μάρτυσιν, ³ ὑπέχειν τῶν γραφομένων εὐθύνας
10 πεπαῖχθαι. Πλέον δὲ τούτων παρορμητικὸν, εἰ προσ-
τιθείης, πῶς ἂν ἐμοῦ ταῦτα γράψαντος ὁ μετ' ἐμὲ πᾶς
ἀκούσειεν αἰῶν; Εἰ δέ τις αὐτόθεν φοβοῖτο, μὴ τοῦ ἰδίου
βίου καὶ χρόνου οὐ φθέγξαιτό τι ὑπερήμερον, ἀνάγκη καὶ
τὰ συλλαμβανόμενα ὑπὸ τῆς τούτου ψυχῆς ⁴ ἀτελῇ καὶ
15 τυφλᾷ ὥσπερ ἀμβλουῖσθαι, πρὸς τὸν τῆς ὑστεροφημίας
ὅλως μὴ τελεσφορούμενα χρόνον.

* * *

§ XVI.

⁵ Αὐτόθι μέντοι καὶ ὁ περὶ σχημάτων ἐφεξῆς τέτακται
τόπος· καὶ γὰρ ταῦτ', ἂν ὃν δεῖ σκευάζηται τρόπον, ὡς
ἔφην, οὐκ ἂν ἡ τυχοῦσα μεγέθους εἴη μερίς. ⁶ Οὐ μὴν
20 ἀλλ', ἐπεὶ τὸ πάντα διακραιβοῦν πολὺ ἔργον ἐν τῷ παρ-
όντι, μᾶλλον δ' ἀπεριόριστον, ὀλίγα τῶν, ὅσα μεγαλη-
γορίας ἀποτελεστικά, τῷ πισώσασθαι τὸ προκείμενον ἔνεκα,
καὶ δι' ἐξέμμεν. Ἀπόδειξιν ὁ Ἀημοσθένης ὑπὲρ τῶν πεπο-
λιτευμένων εἰσφέρει· τίς δ' ἦν ἡ κατὰ φύσιν χρῆσις αὐ-
25 τῆς; "Οὐχ ἡμάρτετε, ὦ τὸν ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων

λαβον δεῖν συγγράφαι, ἃ ἑκάτεροι αὐτῶν ἐπιτηδεύουσιν ἐν τῷ βίῳ. ¹ Ἐκθήσω δέ σοι κατὰ γένος, ὅσα τε τυγχάνει γένη τρόπων τούτοις προσκείμενα, καὶ ὃν τρόπον τῇ οἰκονομίᾳ χρῶνται. Ὑπολαμβάνω γάρ, ὃ Πολύκλεις, τοὺς υἱεῖς ἡμῶν βελτίους ἔσεσθαι, καταλείφθέντων αὐτοῖς ⁵ ὑπομνημάτων τοιούτων· οἷς παραδείγμασι χρώμενοι, αἰρήσονται τοῖς εὐσχημονεστάτοις συνεῖναί τε καὶ ὁμιλεῖν, ὅπως μὴ καταδεέστεροι ᾖσιν αὐτῶν. Τρέφομαι δὲ ἤδη ἐπὶ τὸν λόγον· σὸν δὲ παρακολουθεῖναί τε, καὶ εἰδῆσαι, εἴ- ὅρθως λέγω. Ἡρῶτον μὲν οὖν ² ποιήσομαι τὸν λόγον ¹⁰ ³ ἀπὸ τῶν τὴν εἰρωνείαν ἐξηλωκότων, ἀφείς τὸ προσιμῶ-ζεσθαι, καὶ πολλὰ περὶ τοῦ πράγματος λέγειν. Καὶ ἄρξομαι πρῶτον ἀπὸ τῆς εἰρωνείας, καὶ ὀριοῦμαι αὐτὴν εἰθ' οὕτως τὸν εἰρωνα διέξειμι, ποῖός τις ἐστὶ, ⁴ καὶ εἰς τίνα τρόπον κατενήνεκται· καὶ ⁵ τὰ ἄλλα δὴ τῶν κα- ¹⁵ θημάτων, ὥσπερ ὑπεθέμην, πειράσομαι κατὰ γένος φανερὰ καταστήσαι.

α. ΠΕΡΙ ΕΙΡΩΝΕΙΑΣ.

Ἡ μὲν οὖν εἰρωνεία δόξειεν ἂν εἶναι, ⁶ ὥς τύπῳ λα-
βοῦν, ⁷ προσποιήσις ἐπὶ χεῖραν πράξεων καὶ λόγων· ὁ
δὲ εἰρων ⁸ τοιοῦτός τις, οἷος προσελθὼν τοῖς ἐχθροῖς ἐθ- ²⁰
λεῖν λαλεῖν, οὐ μισεῖν καὶ ἐπαινεῖν παρόντας, ὥς ἐπὶ-
θατο λάθρα, καὶ τούτοις συλλυπεῖσθαι ἡττωμένοις· καὶ
αὐγγνώμην δὲ ἔχειν τοῖς κακῶς αὐτὸν λέγουσι, καὶ ἐπὶ
τοῖς καθ' ἑαυτοῦ λεγομένοις· καὶ πρὸς τοὺς ἀδικουμένους
καὶ ἀγανακτοῦντας πρῶτος διαλέγεσθαι· ⁹ καὶ τοῖς ἐν- ²⁵
τυγχάνειν κατὰ σπουδὴν βουλομένοις προστάξαι ἐπανελ-
θεῖν ¹⁰ καὶ προσποιήσασθαι ἄρτι παραγεγονέναι, καὶ
ὅπως γένεσθαι αὐτὸν, καὶ μαλακισθῆναι· καὶ μηδὲν

ἂν πράττει ὁμολογῆσαι, ἀλλὰ φῆσαι βουλευέσθαι καὶ πρὸς τοὺς δανειζομένους καὶ ἐρανίζοντας, — ὥς οὐ πωλεῖ, καὶ μὴ πωλῶν, φήσῃ πωλεῖν καὶ ἀκούσας τι, ¹ δόξει μὴ προσποιεῖσθαι καὶ ἰδὼν, φήσῃ μὴ ἑωρακέναι· καὶ ὁμολογήσας, μὴ μεμῆσθαι καὶ τὰ μὲν σκέπτεσθαι φάσκειν, τὰ δὲ οὐκ εἰδέναι, τὰ δὲ θαυμάζειν, τὰ δὲ ἤδη ποτὲ καὶ αὐτὸς οὕτω διαλογίσασθαι. Καὶ τὸ ὅλον θεινὸς τῷ τοιούτῳ τρόπῳ τοῦ λόγου χρῆσθαι, Οὐ πιστεύω, Οὐχ ὑπολαμβάνω, Ἐκπλήττομαι καὶ λέγει ἑαυτὸν ἕτερον **10** γεγονέναι καὶ μὴν, ² Οὐ ταῦτα πρὸς ἐμὲ διεξήκει παράδοξόν μοι τὸ πρᾶγμα, ἄλλω τινὶ λέγε· ὅπως δὲ σοι ἀπιστήσω, ἢ ἐκείνου καταγνῶ, ἀποροῦμαι. Ἀλλ' ὅρα μὴ σὺ θᾶπτον πιστεύῃς τοιαύτας φωνὰς καὶ πλοκάς καὶ παλιλλογίας· οὗ χεῖρόν ἐστιν εὐρεῖν οὐδέν· τὰ δὲ τῶν ἡθῶν μὴ **15** ἁπλᾶ, ἀλλ' ἐπίβουλα, φυλάττεσθαι μᾶλλον δεῖ, ἢ τοὺς ἔχεις.

β'. ΠΕΡΙ ΚΟΛΑΚΕΙΑΣ.

Τὴν δὲ κολακείαν ὑπολάβοι ἂν τις ὁμιλίαν αἰσχρὰν εἶναι, συμφέρουσαν δὲ τῷ κολακεύοντι τὸν δὲ κόλακα τοιούτον τινα, ὥστε πορευόμενον ἅμα εἰπεῖν, *Ενθυμῇ, ὥς* **20** ἀποβλέπουσι πρὸς σὲ οἱ ἄνθρωποι; τοῦτο οὐθενὶ τῶν ἐν τῇ πόλει γίνεται, πλὴν σοί· ἡὐδοκίμεις χθές ἐν τῇ στοᾷ· πλειόνων γὰρ ἢ τριάκοντα ἀνθρώπων καθημένων, καὶ ἐμπεσόντος λόγου, τίς εἴη βέλτιστος, ³ ἀπ' αὐτοῦ ἀρξάμενους πάντας, ἐπὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ κατενεχθῆναι· καὶ **25** ἄλλα τοιαῦτα λέγειν. Ἀπὸ τοῦ ἱματίου ⁴ ἀφελεῖν κροκίδα· καὶ ἐάν τι πρὸς τὸ τρίχωμα τῆς κεφαλῆς ἀπὸ πνεύματος προσενεχθῇ ἄχυρον, καρφολογῆσαι καὶ ἐπι-

γελάσας δὲ εἰπεῖν, Ὅρᾳς; ὅτι θυεῖν σοι ἡμερῶν οὐκ ἐν-
 τετύχηκα, ¹ πολίων ἔσχηκας τὸν πώγωνα μεστὸν καίπερ,
 εἴ τις καὶ ἄλλος, ἔχεις πρὸς τὰ ἔτη μέλαιναν τὴν τρί-
 χα. Καὶ λέγοντος δὲ αὐτοῦ τι, τοὺς ἄλλους σιωπῶν κε-
 λεῦσαι, καὶ ἐπαινέσαι δὲ ἀκούοντας καὶ ἐπισημῆνασθαι ⁵
 δὲ, εἰ παύσεται, Ορθῶς. ² Καὶ σκώπωντι πικρῶς ἐπι-
 γελάσαι, τό τε ἱμάτιον ᾧσαι εἰς τὸ στόμα, ὥς δὴ οὐ
 δυνάμενος κατασχεῖν τὸν γέλωτα· καὶ τοὺς ἀπαντῶντας
 ἐπιστῆναι κελεῦσαι, ἕως ἂν Αὐτὸς παρέλθῃ. Καὶ τοῖς
 παιδίοις μῆλα καὶ ἄπια πριάμενος, εἰσενέγκας δοῦναι, ¹⁰
 ὁρῶντος αὐτοῦ· καὶ φιλήσας δὲ εἰπεῖν, Χρηστοῦ πατρὸς
 νεότητι! Καὶ συνωνούμενος δὲ κρηπίδας, τὸν πόδα φῆ-
 σαι εἶναι εὐρυθυμότερον τοῦ ὑποδήματος· καὶ πορευομένον
 πρὸς τινα τῶν φίλων, προδραμῶν εἰπεῖν, ὅτι Πρὸς σε ἔρ-
 χεται καὶ ἀναστρέψας, ὅτι Προσῆγγελκα. ³ Ἀμέλει δὲ ¹⁵
 καὶ τὰ ἐκ γυναικείας ἀγορᾶς διακονῆσαι δυνατὸς ἀπνευ-
 στί. Καὶ τῶν ἐστιωμένων πρῶτος ἐπαινέσαι τὸν οἶνον ⁴ καὶ
 παραμένων εἰπεῖν, Ὡς μαλακῶς ἐσθίεις! καὶ ἄρας
 τι τῶν ἐπὶ τῆς τραπέζης, φῆσαι, Τουτὶ ἄρα ὥς χρηστόν
 ἐστι! καὶ ἐρωτῆσαι, μὴ ῥιγοῖ, καὶ εἰ ἐπιβαλέσθαι βοῦ- ²⁰
 λεται, καὶ ἔτι ταῦτα λέγων περιστεῖλαι αὐτόν· καὶ μὴ
 πρὸς τὸ οὖς προσπίπτων ψιθυρίζειν· καὶ εἰς ἐκείνον ἀπο-
 βλέπων, τοῖς ἄλλοις λαλεῖν. ⁵ Καὶ τοῦ παιδὸς ἐν τῇ
 θεάτρῳ ἀφελόμενος· τὰ προσκεφάλαια, αὐτὸς ὑποστρώ-
 σαι. Καὶ τὴν οἰκίαν φῆσαι εὖ ἡρχιτεκτονῆσθαι, καὶ τὸν ²⁵
 ἀγρὸν εὖ πεφυτεῦσθαι, καὶ τὴν εἰκόνα ὁμοίαν εἶναι. Καὶ
 τὸ κεφάλαιον, τὸν κόλακά ἐστι θεάσασθαι πάντα καὶ λέ-
 γοντα καὶ πράττοντα, οἷς χαριεῖσθαι ὑπολαμβάνει.

γ. ¹ ΠΕΡΙ ΑΔΟΛΕΣΧΙΑΣ.

Ἡ δὲ ἀδολεσχία ἐστὶ μὲν διήγησις λόγων μακρῶν καὶ ἀπροβουλεύτων· ὁ δὲ ἀδολέσχης τοιοῦτός ἐστιν, οἷος, ὃν μὴ γινώσκει, τούτῳ παρακαθεζόμενος πλησίον, πρῶτον μὲν τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς εἰπεῖν ἐγκώμιον· εἶτα, ὃ τῆς νυκτὸς
 5 εἶδεν ἐνύπνιον, τοῦτο διηγήσασθαι· εἶθ' ὃν εἶχεν ἐπὶ τῷ δείπνῳ τὰ κατέκαστα διεξελθεῖν. Εἶτα δὴ, προχωροῦντος τοῦ πράγματος, λέγειν ὡς πολὺ πονηρότεροί εἰσιν οἱ νῦν ἄνθρωποι τῶν ἀρχαίων καὶ ὡς ἄξιοι γεγόνασιν οἱ πυροὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ· καὶ ὡς πολλοὶ ἐπιδημοῦσι ξένοι· καὶ τὴν θά-
 10 λατταν ² ἐκ Διονυσίων πλώϊμον εἶναι· καὶ, εἰ ποιήσειεν ὁ Ζεὺς ὕδωρ, τὰ ἐν τῇ γῇ βελτίω ἔσεσθαι· καὶ ὅτι ἀγρὸν εἰς ³ νέωτα γεωργήσει· καὶ ὡς χαλεπὸν ἐστὶ τὸ ζῆν· καὶ ὡς Ἀάμππος Μυστηρίοις ⁴ μεγίστην δᾶδα ἔστησε· καὶ πόσοι εἰσὶ κίονες τοῦ ⁵ Ῥαδείου καὶ, Χθὲς ἤμεσα· καὶ, Τίς
 15 ἐστὶν ἡμέρα σήμερον; καὶ, ὡς Βοηδρόμιῶνος μὲν ἐστὶ τὰ ⁶ Μυστήρια, Πυανεψιῶνος δὲ Απατούρια, Ποσειδεῶνος δὲ τὰ κατ' ἀγροὺς Διονύσια. Κἂν ὑπομένη τις αὐτόν, μὴ ἀφίστασθαι· ⁷ παρασείσαντα δὲ χρὴ τὸς τοιούτους τῶν ἀνθρώπων (φεύγειν) καὶ ⁸ διαράμενον ἀπαλλάττεσθαι, ὅστις
 20 ἀπύρετος βούλεται εἶναι· ⁹ ἔργον γὰρ συναρκεῖσθαι τοῖς μήτε σχολῇν, μήτε σπουδῇν, διαγινώσκουσιν.

* * *

ιβ'. ¹⁰ ΠΕΡΙ ΑΚΑΙΡΙΑΣ.

Ἡ μὲν οὖν ἀκαιρία ἐστὶν ἐπίτευξις λυποῦσα τοὺς ἐντυγχάνοντας· ὁ δὲ ἄκαιρος τοιοῦτός τις, οἷος ἀσχολουμένῳ προσελθὼν ἀνακοινοῦσθαι καὶ πρὸς τὴν αὐτοῦ ἐρωμένην

καμάζειν πυρέττουσαν· καὶ ¹ δίκην ὠφληκότες ἐγγύης προσ-
 ελθὼν, κελεύσαι αὐτὸν ἀναδέξασθαι· καὶ μαρτυρήσαν
 παρῆναι, τοῦ πράγματος ἤδη κεκριμένον· καὶ κεκλη-
 μένος εἰς γάμους, τοῦ γυναικείου γένους κατηγορεῖν· καὶ
 ἐκ μακρᾶς ὁδοῦ ἤκοντας ἄρτι παρακαλεῖν εἰς περίπατον. ⁵
² Δεινὸς δὲ καὶ προσάγειν ὠνητὴν πλείω διδόντα ἤδη πε-
 πρακότη. Καὶ ἀκηκοότας καὶ μεμαθηκότας ἀνίστασθαι
 ἐξ ἀρχῆς διδάσκων· καὶ πρόθυμος δὲ ἐπιμεληθῆναι, ἃ
 μὴ βούλεται τις γενέσθαι, αἰσχύνεται δὲ ἀπείπασθαι
 καὶ θύοντας καὶ ἀναλίσκοντας ἡκεῖν τόμον ἀπαιτήσων ¹⁰
 καὶ μαστιγουμένου οἰκέτου, παρεσιῶς διηγείσθαι, ὅτι καὶ
 αὐτοῦ ποτε παῖς οὕτω πληγὰς λαβὼν ἀπῆργετο· ³ καὶ
 παρῶν διαίτη, συγκρούειν, ἀμφοτέρων βουλομένων διαλύ-
 εσθαι· καὶ ὀρχησόμενος ἄψασθαι ἑταίρου μηδέπω με-
 θύοντος.

15

* * *

α'. ΠΕΡΙ ΔΕΙΣΙΔΑΙΜΟΝΙΑΣ.

¹ Ἀμέλει ἢ δεισιδαιμονία δόξειεν εἶναι δειλία πρὸς τὸ
 δαιμόνιον· ὃ δὲ δεισιδαίμων τοιοῦτός τις, οἷος ἀπεν-
 ψάμενος τὰς χεῖρας, καὶ ² περιφρανάμενος ἀπὸ ἱεροῦ,
 δάφνης εἰς τὸ στόμα λαβὼν, οὕτω τὴν ἡμέραν περιπατεῖν
 καὶ τὴν ὁδὸν ἔαν παραδράμῃ γαλῇ, μὴ πρότερον πορευ- ²⁰
 θῆναι, ἕως διεξέλθῃ τις, ἢ λίθους τρεῖς ὑπὲρ τῆς ὁδοῦ
 διαβάλλῃ· καὶ ἔαν ἴδῃ ὄφιν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἱερὸν ἐνταῦθα
 ἰδρῦσασθαι· καὶ τῶν ³ λιπαρῶν λίθων τῶν ἐν ταῖς τρι-
 ὁδοῖς παριῶν ἐκ τῆς ληκύθου ἔλαιον καταχεῖν, καὶ ἐπὶ
 γόνατα πεσὼν καὶ προσκυνήσας ἀπαλλάττεσθαι· καὶ ἔαν ²⁵
 μὴς θύλακον ἀλφίτων διαφάγῃ, πρὸς τὸν ἐξηγητὴν ἐλ-
 θὼν ἐρωτᾷν, τί χρὴ ποιεῖν; καὶ ἔαν ἀποκρίνηται αὐτῷ
 ἐκδοῦναι τῷ σκυτοδέπῃ ἐπιφάσκειν, μὴ προσέχων τοῦ-
 τοις, ἀλλ' ἀποτραπείς, ⁴ ἐκδύσασθαι· καὶ πυκνὰ δὲ τὴν

εὐκρίαν καθ᾽ ἑαυτὰς—καὶ οὔτε μνήματι ἐπιθῆναι, οὔτε ἐπὶ νεκρὸν ἔλθεῖν, οὔτε ἐπὶ ¹ λεχῶν καὶ ὅταν ἐνύπνιον ἴδῃ, πορεύεσθαι πρὸς τοὺς ὄνειροκρίτας, πρὸς τοὺς μάντιας, πρὸς τοὺς ὀρνιθοσκοποὺς, ἐρωτήσων τίνι θεῷ ἢ θεᾷ προσ-
 15 εἰχῆσθαι δεῖ· καὶ ² τελεσθῆσάμενος, πρὸς τοὺς Ὀρφεοτε-
 λεστάς κατὰ μῆνα πορεύεσθαι μετὰ τῆς γυναικὸς· ἐὰν
 δὲ μὴ σχολάζῃ γυνή, μετὰ τῆς τίτθης καὶ τῶν παιδῶν
 καὶ ἐπὶ ταῖς τριόδοις ἀπελθὼν κατὰ κεφαλῆς λούσασθαι
³ καὶ ἱερείας καλέσας, σκίλλη ἢ σκύλακι κελεῦσαι ἀν-
 20 τὸν περικαθᾶραι. Μαινόμενόν τε ἰδὼν ἢ ἐπίληπτον, φρί-
 ξας ⁴ εἰς κόλπον πτύσαι.

• • •

καὶ ⁵ ΠΕΡΙ ΜΙΚΡΟΦΙΛΟΤΙΜΙΑΣ.

Ἡ δὲ μικροφιλοτιμία δόξειεν εἶναι ὅρεξις τιμῆς ἀν-
 ελεύθερος· ὁ δὲ μικροφιλότιμος τοιοῦτός τις, οἷος σπου-
 δάσαι, ἐπὶ δεῖπνον κληθεὶς, παρ' αὐτὸν τὸν καλέσαντα
 15 κατακείμενος δειπνήσαι· ⁶ καὶ τὸν υἱὸν ἀποκεῖραι ἀπ-
 αγωγὸν εἰς Δελφούς· καὶ ἐπιμεληθῆναι δὲ ὅπως αὐτῷ
 ὁ ἀκόλουθος Αἰθίοψ ἔσται· ⁷ καὶ ἀποδοὺς μὲν ἀργυρίου,
 καινὸν ποιῆσαι ἀποδοῦναι καὶ βοῦν θύσας, ⁸ τὸ προμε-
 τωπίδιον ἀπαντικρὺ τῆς εἰσόδου προσπατταλεῦσαι, στέμ-
 20 μασι μεγάλοις περιδῆσας, ὅπως οἱ εἰσιόντες ἴδωσιν, ὅτι
 βοῦν ἔθυσεν καὶ πομπεύσας δὲ μετὰ τῶν ἱππέων, τὰ μὲν
 ἄλλα πάντα ἀποδοῦναι τῷ παιδί· ἀπενεγκεῖν οἶκαδε, ἀνα-
 θαλόμενος δὲ ⁹ θοιμάτιον ἐν ταῖς μύσῃ κατὰ τὴν ἀγορὰν
 περιπατεῖν καὶ κυναρίου δὲ τελευτήσαντος, αὐτῷ μνήμα
 25 καὶ στηλίδιον ποιήσας, ἐπιγράψαι, ¹⁰ ΚΛΑΔΟΣ ΜΕΛΙ-
 ΤΑΙΟΣ· καὶ ¹¹ ἀναθεὶς δακτύλιον χαλκοῦν ἐν τῷ Ἀσκλη-
 πείῳ, τοῦτον ἐκτρίβειν στεφανῶν, καὶ ἀλείφειν ὀσημέραι.
 Ἀμέλει δὲ καὶ ¹² συνδιοικήσασθαι παρὰ τῶν πρυτάνεων,

ὅπως ἀπαγγείλῃ τῷ δήμῳ τὰ ἱερά· καὶ παρσκευασμένος
λαμπρὸν ἱμάτιον, καὶ ἐστεφανωμένος, παρελθὼν εἰπεῖν·
Ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐθύομεν οἱ πρυτάνεις τὰ ἱερά τῇ
μητρὶ τῶν θεῶν ἄξια καὶ καλά, καὶ ὑμεῖς ἐκδέχεσθε
τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰντα ἀπαγγείλας, ἀπὶ τῶν διηγήσασ-
θαι οἴκαδε τῇ ἑαυτοῦ γυναικί, ὥς καθ' ὑπερβολὴν ἐν-
μερεῖ.

II.

¹ EX POLYAENO.

[AD EDIT. PANC RAT. MAASVICH. LUGD. BAT. 1690. 8vo.]

POLYAENUS, scriptor antiquus, elegans, acutus, eruditus.

IS. CASAUBONUS AD PHIL. MORN.

² ΕΚ ΤΩΝ

ΠΟΛΥΑΙΝΟΥ

ΠΕΡΙ

ΣΤΡΑΤΗΓΗΜΑΤΩΝ.

—
ΚΕΦ. α. α

ΠΑΝ.

ΔΙΟΝΥΣΟΥ στρατηγὸς ἦν ὁ Πάν. Οὗτος πρῶτος
τάξιν εὗρεν, ὠνόμασε φάλαγγα, κέρας ἔταξε δεξιὸν καὶ
λαιοῦν ³ ταύτη τοι ἄρα κερασφόρον τὸν Πᾶνα δημι-
ουργοῦσιν ἀλλὰ δὴ καὶ πρῶτος οὗτος πολεμίοις φόβον
5 ἐνέβαλε σοφίᾳ καὶ τέχνῃ. ⁴ Ἦν γὰρ Διοχύσφ, ἐν κοίλῃ
νάπη, ἡγγειλαν οἱ σκοποὶ μυρίαν χεῖρα πολεμίων ἐπέ-
κεινα στρατοπεδεύειν. ἔδεισεν ὁ Διώνυσος οὐ μὴν ὁ γε

Πάν' ἀλλὰ ἐσήμεναι νύκτωρ τῇ Διονυσιακῇ στρατιᾷ ἀλαλάξαι μέγιστον. Οἱ μὲν ἡλάλαξαν ἀντήχησαν δὲ αἱ πέτραι, καὶ τὸ κοῖλον τῆς νάπης ἤχον πολλῷ μείζονος δυνάμεως τοῖς πολεμίοις ἐνεποίησεν· οἱ μὲν δὴ φόβῳ πληγέντες ἔφευγον. Τοῦ δὲ Πανὸς τὸ στρατήγημα τιμῶντες, 5 τὴν Ηχώ τῷ Πανὶ φίλην ᾄδομεν καὶ τοὺς κενοὺς καὶ νυκτερινούς τῶν στρατευμάτων φόβους ¹ Πανὶ κληῖζομεν.

ΚΕΦ. β'.

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ.

Οἱ Ἕλληνες, νικήσαντες ἐν Σαλαμῖνι, βουλευόνται πλεῖν ἐφ' Ἑλλησποντον, καὶ τὸ ζεύγμα λύειν, ἵνα ² βασιλεὺς μὴ φύγῃ. Θεμιστοκλῆς ἀντιβουλεύεται, λέγων 10 “Βασιλεὺς ἀποληφθεὶς ἀναμαχεῖται τάχα. Πολλάκις “δὲ ἀπόνοια δίδωσιν, ὅσα μὴ ἔδωκεν ἀνδρεία.” Πέμπει δὲ πάλιν ὡς βασιλέα εὐνοῦχον ³ ἄλλον Ἀρσάκην, οὕτωςι προσαγορεύοντα· Εἰ μὴ φύγοι διὰ τάχους, ἢ γέφυρα τοῦ Ἑλλησπόντου διαλύεται. Βασιλεὺς ἔδεισε, καὶ φθάσας 15 τὸ Ἑλληνικὸν, διέβη τὸ ζεύγμα, καὶ φυγῶν ᾤχετο. Θεμιστοκλῆς δὲ τοῖς Ἕλλησιν ἐφύλαξε τὴν νίκην ἀκίνδυνον.

ΚΕΦ. γ'.

Ἀθηναῖοι τὰ τεῖχη τοῦ Ἀστεος ἤγειρον· Λάκωνες ἐφθόνον· ἠπάτησεν αὐτοὺς ὁ Θεμιστοκλῆς· ὁ δὲ τρόπος τῆς ἀπάτης ἦν οὗτος. Ἀφίκετο εἰς Λακεδαιμόνα πρεσβευτής, 20 καὶ ⁴ ἦν πρὸς τοὺς Λάκωνας ἔξαρκος, ἥ μὴν οὐκ ἐγερεῖσθαι τὸ τεῖχος. “Εἰ δὲ ἀπιστεῖτε, ἔφη, τοὺς ἀρίστους ἐκπέμψατε κατασκόπους, ἐμὲ κατασχόντες.” Οἱ μὲν ἔπεμψαν. Θεμιστοκλῆς δὲ κρύφα πέμψας ἐντεείλατο Ἀθη-

ναίοις κατέχειν τοὺς κατασκόπους, ἔστ' ἂν ἐγείρωσι τὸ τεῖχος· ἐπειδὴ δ' ἐγείρωσι, μὴ πρότερόν αὐτοὺς ἀποπέμπειν, εἰ μὴ πρόσθεν αὐτὸν ἀπολάβοιεν. Καὶ ταῦτα οὕτως ἐγένετο. *Ηγέρθη τὸ τεῖχος, καὶ ἐπανῆλθε Θεμιστοκλῆς, ἀπεδόθησαν οἱ κατάσκοποι, ἐτιχίσθησαν Ἀθηναί, Λακεδαιμονίων ἀκόντων.*

ΚΕΦ. δ'.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Αριστείδης καὶ Θεμιστοκλῆς, ἐχθρότατοι πάντων ὄντες, ¹ διεπολιτεύοντο. Τοῦ δὲ Πέρσου διαβάντος, ἀλλήλων λαβόμενοι, τῆς πόλεως ἔξω προελθόντες, ἐς ταὐτὸν ἐκάτε-
10 ρος τὴν δεξιὰν χεῖρα καθιέντες, συνηγμένων τῶν δακτύλων, ἐπεφώνουν· “ Τὴν ἔχθραν ἐνταῦθα κατατιθέμεθα, “ ἕως ἂν πρὸς τὸν Πέρσῃν διαπολεμήσωμεν.” Ταῦτ' εἰπόντες, αἶροντες τὰς χεῖρας, διαλελυμένων τῶν δακτύλων, ὥς δὴ τι κατατεθεικότες, ἔπειτα συγχώσαντες τὸν βόθρον,
15 ἐπανῆλθον, καὶ διετέλεσαν παρὰ πάντα τὸν πόλεμον ὁμονοοῦντες. Ἡ δὲ τῶν στρατηγῶν ὁμόνοια μάλιστα δὴ τοὺς βαρβάρους ἐνίκησεν.

* ΚΕΦ. ε'.

ΑΓΗΣΙΛΑΟΣ.

Αγησίλαος εἰς Ἀσίαν ὅτε διέβη, ² καὶ τὴν Βασιλέως ἐλυμαίνετο, Τισσαφέρνης ἀνοχὰς συνέθετο. Αἱ δὲ ἀνοχαί, ³ ¹⁰ τρεῖς μῆνες, ἐφ' ᾧ τε βασιλέα πείσαι, ὅσαι πόλεις Ἑλληνίδες ἐν Ἀσίᾳ, καὶ δὴ αὐτονόμους ἀφεῖναι. Οἱ μὲν Ἑλληνες ἀνέμενον τὴν προθεσμίαν· ὁ δὲ Πέρσης πολλὴν

χειρα συλλέξας επέθετο τοῖς Ἕλλησιν. Οὐδὲν δὲ καὶ φόβος. Ἀγησίλαος δὲ παιδρὸς τὴν ὄψιν, μάλα δὲ γαννύμενος ἐστρατήγησε, λέγων· “Χάριν οἶδα Τισσαφέρνῃ
 “τῆς ἐπιτοκίας· ἑαυτῷ μὲν γὰρ πολεμίους τοὺς Θεοὺς
 “ἐποίησεν, ἡμῖν δὲ συμμάχους. Ἰωμεν δὲ θαρρόντες, 5
 “ὥς μαχοῦμενοι μετὰ τηλικούτων συμμάχων.” Ἀνεθάρρουν οἱ Ἕλληνες τῷ λόγῳ τοῦ στρατηγοῦ, καὶ συμβαλόντες τοὺς βαρβάρους ἐνίκησαν.

ΚΕΦ. 5'.

ΕΠΑΜΙΝΩΝΔΑΣ.

Επαμινώνδας ἐν Λεύκτροις προσῆγεν ἤδη τὴν φάλαγγα· Θεσπιδεῖς ἐθελόκαχοῦντες εἶποντο· οὐκ ἠγνόησεν Επα-10
 μινώνδας· ἀλλὰ ὅπως μὴ ταράττοιο ἡ τάξις ἐν τῷ καιρῷ
 τῆς μάχης, ἐκήρυξε· “Βοιωτῶν ἀπιέναι τοῖς βουλομένοις
 ἐξέστω.” Θεσπιδεῖς μὲν αὐτοῖς ὅπλοις ἀπηλλάσσοντο·
 Επαμινώνδας δὲ, τοῖς μείναισιν ὀπλίταις συντεταγμένοις
 καὶ προθύμοις χρησάμενος, εὐκλεῶς ἐνίκησεν. 15

ΚΕΦ. 6'.

Επαμινώνδας προτρέπων Θηβαίους προθύμως ὁρμήσαι
 ἐπὶ Λακεδαιμονίους, μέγιστον ἔχιν συλλαβὼν, ἔδειξεν αὐ-
 τοῖς, καὶ πάντων ἐναντίον τὴν κεφαλὴν τοῦ θηρίου συν-
 τρίψας· “Ὁρᾶτε, ἔφη, ὅτι· τὸ λοιπὸν σῶμα ἄχρηστον,
 “τῆς κεφαλῆς οἰχομένης· οὕτω δὲ αἱ τῶν πολεμίων κε-20
 “φαλαί· ἦν τε τὸ Λακωνικὸν τοῦτο συντρίψωμεν, τὸ λοι-
 “πὸν σῶμα τῶν συμμάχων ἄχρηστον.” Τούτῳ τῷ παρα-
 δείγματι Θηβαῖοι πεισθέντες, ὁρμήσαντες προθύμως ἐπὶ

τὴν φάλαγγα τὴν Λακωνικὴν, ἐτρέψαντο, καὶ τὸ πλῆθος τῶν συμμάχων ἔφυγεν.

ΚΕΦ. ή.

ΙΦΙΚΡΑΤΗΣ.

Ιφικράτης ἐπὶ τοὺς πολεμίους προῆγε τὴν φάλαγγα. Τῶν στρατιωτῶν τινὲς ὀκνηροὶ, καὶ δειλοὶ, καὶ ὠχρῶντες 5 εἴποντο. Τούτους ἰδὼν Ιφικράτης, κατὰ βραχὺ προελθὼν, ἐκήρυξε· “ Τῆς στρατείας ἄφνω γενομένης, εἴ τις “ ἀπολέλοιπέ τι, ἀναστρέφτω, καὶ παρασκευασάμενος “ καλῶς, ἐπανηκέτω.” Ἦσθησαν οἱ δειλοὶ, καὶ αὐτίκα ἀνέστρεψαν. Ὁ δὲ Ιφικράτης οὐκ ἀναμείνας, “ Νῦν, 10 “ ἔφη, ἄνδρες, τῶν ἀνδραπόδων ἀπηλλαγμένων, ἡμεῖς “ τοῖς πολεμίοις συνήπτωμεν, ἵνα καὶ μόνοι τοὺς καρπούς “ τῆς ἀνδραγαθίας λάβωμεν.” Πολλῷ μᾶλλον οἱ στρατιῶται ἐθάῤῥησαν καὶ συμβαλόντες ἄνευ τῶν δειλῶν ἐνίκησαν.

ΚΕΦ. θ'.

ΤΙΜΟΛΕΩΝ.

15 Τιμολέων ἐν Σικελίᾳ τὴν δύναμιν ἐξήγαγε παραταξομένην Καρχηδονίοις, ἐς τὴν νῆσον διαπεπλευκόσιν. Ἡμίονος ἀπηντᾶτο αὐτοῖς κομίζων σέλινα. Οἱ στρατιῶται τὸ σημεῖον ἐφοβήθησαν, ὅτι ἄρα παρ' αὐτοῖς τὰ μνημεῖα τῶν ἀποθανόντων στεφανοῦται σελίνοις. Τιμολέων, “ Καὶ μὴν 20 “ μᾶλλον, ἔφη, φανεράν νίκην οἱ θεοὶ δηλοῦσιν ἡμῖν τοὺς “ γὰρ τὰ Ισθμια νικῶντας οἱ Κορίνθιοι στεφάνοις σελίνων

“ στεφανοῦσι.” Ταῦτα εἰπὼν, αὐτός τε ἐκ τῶν σελίνων ἀνεστέψατο, καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ἡγεμόνας ἀνέστεψεν ὥστε καὶ οἱ στρατιῶται, ἄλλος πρὸς ἄλλου τῶν σελίνων λαβόντες, εὐτολμότεροι πρὸς τὴν μάχην ἐγένοντο.

ΚΕΦ. ι.

ΖΩΠΥΡΟΣ.

Δαρεῖος, πολιορκῶν Βαβυλῶνα χρόνῳ μακρῷ, τὴν πόλιν 5 ἐλεῖν οὐχ οἷός τε ἦν. Ζώπυρος Δαρείου σατράπης, ἀκρωτηριάσας τὸ πρόσωπον, ἤκεν αὐτόμολος, ὥς ταῦτα δὴ ὑπὸ Δαρείου παθόν. Βαβυλώνιοι πιστεύουσι τῇ ὄψει τῆς συμφορᾶς, καὶ τῷ Ζωπύρῳ τὴν πόλιν ἐπιτρέπουσιν ὃ δὲ νύκτωρ ἀνοίγει τὰς πύλας. Καὶ Δαρεῖος κρατήσας Βα-10 βυλῶνος, ἐκεῖνο δὴ τὸ λαμπρὸν ἐφθέγξατο “ Ἀλλ’ οὐδὲ “ ἑῖκοσι Βαβυλῶνας ἔχειν ἐβουλόμην ἂν, ἐφ’ ὅτε ὄρῃν “ τοιαῦτα παθόντα Ζώπυρον.”

ΚΕΦ. ιά.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Ἀλέξανδρος τὴν ἄνυδρον ὁδεύων, αὐτός τε ὑπὸ δίψους ἐπόνει, καὶ οἱ Μακεδόνες. Οἱ κατάσκοποι τῆς χώρας, ἐν 15 κοίλῃ πέτρᾳ σμικρὸν ὑδάτιον εὐρόντες, τοῦτο βάλλοντες ἐπὶ κράνος Ἀλεξάνδρῳ κομίζουσιν. Ὁ δὲ τῇ στρατιᾷ δείξας, ὥς εὐθυμεῖν χρῆ, φανέντος ὕδατος, αὐτὸς μὴ πιὼν ἐξέχεε τὸ κράνος πάντων ὁρώντων. Οἱ Μακεδόνες ἀλαλάζοντες ἐκέλευον αὐτὸν ἡγεῖσθαι τῆς ὁδοῦ, πρὸς 20 τὸ δίψος εὐφρόσως ἀντέχοντες διὰ τὴν τοῦ βασιλέως ἐγκράτειαν.

ΚΕΦ. ιβ'.

Ἀλέξανδρος ὥρα θέρους ἤγε τὴν στρατιὰν παρὰ ποτα-
 μὸν, προσκειμένων πολεμίων. Ὅρων δὲ τοὺς στρατιώτας
 διψῶντας, καὶ ἀφορῶντας εἰς τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ, ἵνα
 μὴ πίνοντες διαλύσειαν τὰς τάξεις, μηδὲ τὸ τῆς ὁδοί-
 5 πορίας τάχος διακόψειαν, τὸν κήρυκα ἐκέλευσεν εἰπεῖν·
 “Ἀπεχώμεθα τοῦ ποταμοῦ· θανατῶδες ἔχει τὸ ὕδωρ.”
 Οἱ μὲν φοβηθέντες ἀπέσχοντο, καὶ τὴν ὁδὸν ἐτάχνον.
 Ἀλέξανδρος δὲ διανύσας, καὶ στρατοπεδεύσας, αὐτοὺς μετὰ
 τῶν ἡγεμόνων ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ φανερώς ἔπιεν. Γελά-
 10 σαντες οἱ στρατιῶται, καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ἀπάτης νοή-
 σαντες, ἀδεῶς ὑδρεύσαντο ἐκ τοῦ ποταμοῦ πάντες.

ΚΕΦ. ιγ'.

ΚΑΜΒΥΣΗΣ.

Καμβύσης Πηλούσιον ἐπολιόρκει. Αἰγύπτιοι κρατερῶς
 ἀνθίσταντο, ἀποκλείοντες τῆς Αἰγύπτου τὰς ἐσβολὰς,
 καὶ πολλὰ προσάγοντες μηχανήματα, ἐφίεσαν κατα-
 15 πέλτας ¹ ὀξυβελεῖς, πέτρους, καὶ πῦρ. Καμβύσης, ὅσα
 σέβουσιν Αἰγύπτιοι ζῶα, κύνας, πρόβατα, αἰλούρους,
 ἵβεις, πρὸ τῆς ἑαυτοῦ στρατιᾶς ἔταξεν. Αἰγύπτιοι δὲ
 βάλλοντες ἐπαύσαντο, φόβῳ τοῦ πληξαί τι τῶν ἱερῶν
 ζώων. Οὕτω Καμβύσης Πηλούσιον ἐλὼν εἴσω τῆς Αἰ-
 20 γύπτου παρῆλθεν.

ΚΕΦ. ιδ'.

ΞΕΡΞΗΣ.

Ξέρξης ἐν Θερμοπύλαις, διὰ τὴν στενότητα τῶν ὁρῶν πολλοὺς Περσῶν ἀποβαλὼν, Τραχινίου ἀνδρὸς, Εφιάλτον, δείξαντος ἀτραπὸν περὶ τοῖς ὄρεσι στεκῶν, ἔπεμψεν ἄνδρας δισφυρίους· οἱ περιελθόντες, κατὰ νότου γενόμενοι τῶν Ἑλλήνων, ἀπέκτειναν ἅπαντας, ὃν ἡγεῖτο Λεωνίδα. 5

ΚΕΦ. ιε'.

ΝΟΤΜΑΣ.

Νουμᾶς Ῥωμαίους ἐκ πολέμου καὶ φόβου βουλόμενος μεταβαλεῖν εἰς εἰρήνην καὶ νόμους, ἀναχωρῶν τῆς πόλεως εἰς τέμενος ἱερὸν Νυμφῶν, ἐν τούτῳ μόνος διαιτῶμενος ἐπὶ συχνὰς ἡμέρας, ἐπανήει, παρὰ τῶν Νυμφῶν θεοπρόπια κομίζων, ἃ συνεβούλευεν ἡγεῖσθαι νόμους. Τούτοις ἐπεί- 10 θοντο Ῥωμαῖοι. Ὅσαι μέχρι νῦν ἑορταί, θυσίαι, τελεταί, ἱερουργαί, ταῦτα πάντα Νουμᾶς, οἷα δὴ νόμους Νυμφῶν, κατεστήσατο.

Δοκεῖν δὲ ἐμοὶ, ζηλωτῆς ἐγένετο ὁ Μίνω καὶ Λυκούργου. Καὶ γὰρ οὗτοι τοὺς νόμους, ὁ μὲν παρὰ Διὸς, ὁ δὲ 15 παρὰ Απόλλωνος μαθόντες, ἢ μαθεῖν φάσκοντες, ἔπειθον αὐτοῖς χρῆσθαι, ὁ μὲν Κρήτας, ὁ δὲ Λάκωνας.

ΚΕΦ. ις'.

ΜΟΤΚΙΟΣ.

Τυρρῆνοι Ῥωμαίοις ἐπολέμουν. Τυρρῆνων βασιλεὺς ἦν Πορσίνας. Ῥωμαίων ἦρχε Ποπλικόλας, τρίτον ὑπα-

τεύων. Μούκιος Ῥωμαῖος ἀνὴρ, ἄριστος τὰ πολέμια, Πορσίναν βουλόμενος ἀνελεῖν, ἐς τὸ Τυρρηνικὸν στρατόπεδον ἦλθεν, ἐσθῆτα ἔχων Τυρρηνίδα, καὶ τῇ φωνῇ Τυρρηνίζων καὶ δὴ παρελθὼν ἐπὶ τὸ βῆμα, τὸν βασιλέα τὸν
 5 Πορσίναν οὐκ εἰδὼς ὅστις ἦν, ὃν ᾤθη μάλιστα τῶν καθεζομένων εἰκέναι βασιλεῖ, καὶ δὴ τοῦτον ἔκτεινε, σπασάμενος τὸ ξίφος. Συλληφθεὶς ὁμολόγησεν ὅστις ἦν. Πορσίνας μὲν δὴ ἔθυεν ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ τοῖς Θεοῖς. Μούκιος δὲ τῆς ἐσχάρας πῦρ ἐχούσης ὑπερέσχε τὴν χεῖρα τὴν
 10 δεξιάν, καὶ τῆς χειρὸς καιομένης, εἰστήκει τῷ Πορσίνα διαλεγόμενος παιδρῷ καὶ ἀτρέπτῳ τῷ προσώπῳ. Ὡς δὲ Πορσίνας τὴν ἀρετὴν ὑπερεθαύμαζε· Μούκιος, “Μηδα
 “ μῶς, ἔφη, θαυμάσης. Τριακόσιοι Ῥωμαῖοι, τὴν αὐτὴν
 “ ἐμοὶ καρτερίαν ἔχοντες, ἐν τῷ στρατοπέδῳ σου πλανων-
 15 “ ται, παραφυλάσσοντες καιρὸν τῆς σῆς ἀναιρέσεως.” Πορσίνας πιστεύσας τοῖς λεγομένοις, καὶ φοβηθεὶς, τὸν πόλεμον πρὸς Ῥωμαίους διελύσατο.

ΚΕΦ. ιζ’.

ΚΑΙΣΑΡ.

Καῖσαρ ἐν Βρεττανίᾳ ¹ ποταμὸν μέγαν ἐπεχείρει περαιοῦσθαι. Βασιλεὺς Βρεττανῶν Κασόλαννος ἀνείργε
 20 μετὰ πολλῶν ἱππέων καὶ ὁρμάτων. Καῖσαρι μέγιστος ἔλεφας εἶπετο, ζῶν Βρεττανοῖς οὐχ ἑωραμένον. Τοῦτον σιδηραῖς φολίσις ὀχυρώσας, καὶ πύργον ἐπ’ αὐτοῦ μέγαν ὑψώσας, καὶ τοξότας καὶ σφενδονήτας ἐπιστήσας, ἐκέλευσεν ἐς τὸ ρεῦμα ἐμβαίνειν. Βρεττανοὶ δὲ ἐξεπλάγησαν,
 25 ἀόρατον καὶ ὑπερφνὲς θηρίον ἰδόντες. Περὶ γὰρ τῶν ἱππων τί χρὴ καὶ γράφειν; ὅπου καὶ παρ’ Ἑλλήσιν, ἦν καὶ γυμνὸν ἔλεφαντα ἰδῶσιν, ἵπποι φεύγουσι. Πυργοφόρον

ΚΕΦ. 5'.

Ὅτι ἀμνησικάκος ὁ Φωκίων.

Φωκίων ὁ τοῦ Φώκου, πολλάκις στρατηγήσας, κατε-
γνώσθη θανάτῳ, καὶ ἦν ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ, καὶ ἐμελλε
πειῖσθαι τὸ κάνειον. Ἐπεὶ δὲ ᾤρεξεν ¹ ὁ δῆμος τὴν κύ-
λικα, οἱ προσήκοντες ἤροντο, εἴ τι λέγοι πρὸς τὸν νόον.
Ὁ δὲ, “Ἐπισκῆπτω αὐτῷ μηδὲν Ἀθηναίοις μνησικακήσειν ³
“ ὑπὲρ τῆς παρ’ αὐτῶν φιλοτησίας, ἧς νῦν πίνω.” Ὅστις
δὲ οὐκ ἐπαινεῖ καὶ ὑπερθαυμάζει τὸν ἄνδρα, δοκεῖ μοι
μέγα ὁ τοιοῦτος ἐννοεῖν οὐδέν.

ΚΕΦ. 6'.

Περὶ τῶν τοῦς τῶν Εφόρων θρόνους ἀσθόλῳ χρεωμένων.

Κλαζομενίων τινὲς εἰς τὴν Σπάρτην ἀφικόμενοι, καὶ
ὑβρεὶ καὶ ἀλαζονείᾳ χρώμενοι, τοὺς τῶν Εφόρων θρόνους, ¹⁰
ἐνθα εἰώθασι καθήμενοι χρηματίζειν, καὶ τῶν πολιτικῶν
ἕκαστα διατάττειν, ² ἀλλὰ τούτους γε τοὺς θρόνους ἀσθόλῳ
κατέχρισαν. Μαθόντες δὲ οἱ Εφοροὶ, οὐκ ἡγανάκτησαν,
ἀλλὰ τὸν δημόσιον κήρυκα καλέσαντες, προσέταξαν αὐτὸν
δημοσίᾳ κηρύξαι τοῦτο δὴ τὸ θαυμαζόμενον “Ἐξέστω ¹⁵
“ Κλαζομενίοις ἀσχημονεῖν.”

ΚΕΦ. 7'.

Περὶ Ἀλεξάνδρου, καὶ τῆς τοῦ Πάριδος λύρας.

Ὁ μὲν Ἀλέξανδρος εἰς τὴν Πλιν ἦλθεν ἀνασκοποῦντα
δὲ αὐτῷ φιλοπόνως, τῶν τις Τρώων προσελθὼν τὴν λύραν
ἐδείκνυνεν Ἀλεξάνδρῳ. Ὁ δὲ ἔφη, “Προτιμησαίμην ἂν μᾶλ-

“λον ἰδεῖν τὴν Ἀχιλλέως.” ¹ Ὑπέρευγε τοῦτο Ἀλέξανδρος. Ἐπόθει γὰρ κτῆμα ἀγαθοῦ στρατιώτου, ᾧ συνῆδεν ἐκείνος τὰ τῶν ἀγαθῶν ² ἀνδρῶν κλέα. Τοῦ δὲ Πάριδος τί ἄρα ἦσεν ἡ λύρα, εἰ μὴ μέλη μοιχικά, καὶ οἷα αἶρεῖν γυναῖκας
5 καὶ θέλγειν;

ΚΕΦ. Θ’.

Περὶ φιλοκαλίας Ξενοφώντος.

Ξενοφῶντι ἔμελε τῶν ἄλλων σπουδαίων, καὶ οὖν καὶ ὅπλα καλὰ ἔχειν. Νικῶντι γὰρ, ἔλεγε, τοὺς πολεμίους τὴν καλλίστην στολὴν ἀρμόττειν καὶ ἀποθνήσκοντα ἐν τῇ μάχῃ κεῖσθαι καλῶς ἐν καλῇ τῇ πανοπλίᾳ. Τῷ γὰρ ἀνδρὶ
10 τῷ γενναίῳ ταῦτ’ εἶναι τὰ ἐντάφια, τὰ ὡς ἀληθῶς κοσμοῦντα αὐτόν. Λέγεται οὖν ὁ τοῦ Γρύλλου τὴν μὲν ἀσπίδα ³ Ἀργολικὴν ἔχειν, τὸν δὲ θώρακα Ἀττικόν, τὸ δὲ κράνος Βοιωτιουργές, τὸν δὲ ἵππον Ἐπιδαύριον. Φιλοκάλου δὲ ἔγωγε ἂν εἶναι φαίην τὰ τοιαῦτα ἀνδρὸς, καὶ
15 ἀξιούντος ἑαυτὸν τῶν καλῶν.

ΚΕΦ. Ι.

Περὶ Κλεινίου, καὶ Ἀχιλλέως, μουσικῇ τὴν ὀργὴν ἀναστέλλειν φιλοῦντων.

Κλεινίας ἀνὴρ ἦν σπουδαῖος τὸν τρόπον, Πυθαγόρειος δὲ τὴν σοφίαν. Οὗτος εἴ ποτε εἰς ὀργὴν προήχθη, καὶ
⁴ εἶχεν αἰσθητικῶς ἑαυτοῦ εἰς θυμὸν ἐξαγομένου, παραχρῆμα πρὶν ἢ ⁵ ἀνάπλεως αὐτῷ ἡ ὀργή, καὶ ἐπίδηλος
20 γένηται, ὅπως διάκειται, τὴν λύραν ἀρμολογούμενος, ἐκιδάριζε. Πρὸς δὲ τοὺς πυνθανομένους τὴν αἰτίαν ἀπεκρίνετο ἔμμελως, ὅτι πρᾶννομαι. Δοκεῖ δέ μοι καὶ ὁ ἐν Πριάδῃ Ἀχιλλεύς, ὁ τῇ κιθάρᾳ προσάδων, καὶ τὰ κλέα τῶν

προτέρων διὰ τοῦ μέλους εἰς μνήμην ἑαυτῷ ἄγων, τὴν μῆνιν κατευνάζειν. Μουσικὸς γὰρ ὢν, τὴν κιθάραν πρώτην ἐκ τῶν λαφύρων ἔλαβε.

ΚΕΦ. ιδ.

Περὶ Πλάτωνος.

Πλάτων ὁ Ἀρίστωνος τὰ πρῶτα ἐπὶ ποιητικὴν ὥρμησεν, καὶ ἡρωϊκὰ ἔγραφε μέτρα. εἶτα αὐτὰ κατέπηρσεν, ὑπερι- 5 δὼν αὐτῶν, ἐπεὶ τοῖς Ὀμήρου αὐτὰ ¹ ἀντικρίνων ἑώρα κατὰ πολὺ ἠτιώμενα. Επέθετο οὖν τραγῳδίᾳ, καὶ δὴ καὶ ² Τετραλογίαν εἰργάσατο, καὶ ἔμελλεν ἀγωνιεῖσθαι, δούς ἤδη τοῖς ὑποκριταῖς τὰ ποιήματα. Πρὸ ³ τῶν Διονυσίων δὲ παρελθὼν ἤκουσε Σωκράτους, καὶ ἀπαξ αἵρεθείς 10 ὑπὸ τῆς ἐκείνου Σειρήνος, τοῦ ἀγωνίσματος οὐ μόνον ἀπέστη τότε, ἀλλὰ καὶ τελῶς τὸ γράφειν τραγῳδίαν ἀπέφριψε, καὶ ἀπεδύσατο ἐπὶ φιλοσοφίαν.

ΚΕΦ. ιβ'.

Περὶ γέροντος Κείου τὴν τρίχα βαυραμένου.

Ἀνὴρ εἰς Λακεδαιμόνα ἀφίκετο Κεῖος, γέρον ἤδη ὢν, τὰ μὲν ἄλλα ἀλαζών, ἠδεῖτο δὲ ἐπὶ τῷ γήρᾳ, καὶ διὰ ταῦτα 15 τὴν τρίχα πολιὰν οὔσαν ἐπειρᾶτο βαφῇ ἀφανίζειν. Παρελθὼν οὖν ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους, καὶ τοιαύτην ὑποφαίνων τὴν κεφαλὴν, ἐκεῖνα εἶπεν, ὑπὲρ ὧν καὶ ἀφίκετο. Ἀναστὰς οὖν Ἀρχίδαμος ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς, “ Τί δ' ἂν, ἔφη, οὗτος ὑγιὲς εἴποι, ὃς οὐ μόνον 20 “ ἐπὶ τῇ ψυχῇ τὸ ψεῦδος, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ περιφύρει;” Καὶ ἐξέωσε τὰ ὑπ' αὐτοῦ λεχθέντα, διαβάλλων τοῦ Κείου τὸν τρόπον, ἐξ ὧν ἑωρᾶτο.

ΚΕΦ. ιγ'.

Πῶς ὁ Μακαρεὺς ὑπὲρ τῆς ἑαυτοῦ ἀπηνείας ὑπὸ τῶν θεῶν ἐτιμωρήθη.

Μιτυληναῖος ἀνὴρ, Μακαρεὺς ὄνομα, ἱερεὺς τοῦ Διονύσου, ¹ ὅσα μὲν οὗτος ἰδεῖν, πρῶτος ἦν καὶ ἐπιεικῆς, ἀνοσιώτατος δὲ ἀνθρώπων τὰ μάλιστα. Ξένου δὲ ἦκοντος παρ' αὐτὸν, καὶ δόντος αὐτῷ παρακαταθήκην χρυσίου
 5 πλῆθος, ἐν τῷ μυγῷ τοῦ ² ἀνακτόρου, τὴν γῆν διασκάψας, ὁ Μακαρεὺς κατέρυξε τὸ χρυσίον. Χρόνῳ δὲ ἀφικόμενος ὁ ξένος τὸ χρυσίον ἀπῆτει. ὁ δὲ εἰσαγαγὼν ἐνδόν, ὡς ἀποδώσων, κατέσφαξε, καὶ τὸ χρυσίον ἀνώρυξεν, ἀντ' αὐτοῦ δὲ τὸν ξένον κατέθηκε· καὶ ᾤετο, ὥσπερ τοὺς ἀνθρώ-
 10 πους, λανθάνειν οὕτω καὶ τὸν Θεόν. ³ πλὴν οὐκ ἀπῆντησε ταῦτα ταύτῃ ποθέν.

Χρόνον δὲ ὀλίγου διεληλυθότος, αἱ μὲν τοῦ Θεοῦ Τριητρίδες ἀφίκοντο· ὁ δὲ ἔθνε μεγαλοπρεπῶς. ⁴ Καὶ ὁ μὲν περὶ τὴν Βακχεῖαν εἶχεν· οἱ δὲ παῖδες αὐτοῦ, δύο ὄν-
 15 τες, ἐνδον ἀπελείφθησαν ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ μιμούμενοι τὴν τοῦ πατρὸς ἱερουργίαν, τῷ βωμῷ τῷ πατρὶ φῶ προσῆλθον, ἔτι καιομένων τῶν ἐμπύρων καὶ ὁ μὲν νεώτερος παρέσχε τὸν τράχηλον, ὁ δὲ πρεσβύτερος, ἡμελημένην εὐρών σφαγίδα, τὸν ἀδελφὸν ἀπέκτεινεν ὡς ἱερεῖον. Οἱ
 20 δὲ κατὰ τὴν οἰκίαν ἰδόντες ἀνεβόησαν. Ἀκούσασα δὲ ἡ μήτηρ τῆς βοῆς ἐξεπῆδησε, καὶ θεασαμένη τὸν μὲν νεκρὸν, τὸν δὲ κατέχοντα ἔτι τὴν σφαγίδα ἡμαγμένην, σχίζαν ἀρπάσασα τῶν ἐκ τοῦ βωμοῦ ἡμίκαντον, ταύτῃ τὸν παῖδα ἀπέκτεινεν.

15 Ἦκε δὲ ἀγγελία πρὸς τὸν Μακαρεῖα, καὶ ἀπολιπὼν τὴν τελετὴν, ὡς εἶχε, σὺν ⁵ ὄρμῃ καὶ θυμῷ εἰσεπῆδησεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ τῷ θύρῳ, ᾧ κατεῖχε, τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἔκτεινεν. Ἐκπυστα οὖν ἐγένοντο τὰ τολμηθέντα εἰς πάντας καὶ συλληφθεῖς ὁ Μακαρεὺς, καὶ στρεβλούμενος, ἀμολόγη-

σεν, ὅσα ἐν τῷ ἀνακτόρῳ ἔδρασεν· ἐν αὐταῖς δὲ ταῖς κο-
λάσεσι τὴν ψυχὴν ἀπέρρηξεν. Ὁ δὲ παρανόμως σφαγεῖς
διὰ τιμῆς ἦλθε δημοσίᾳ καὶ ἐτάφη, τοῦ θεοῦ προσταξά-
τος. Ἐτίσεν οὖν ὁ Μακαρεὺς οὐ μεμπτήν τὴν δικήν, τοῦ-
το δὴ ¹ τὸ ποιητικόν, σὺν τῇ ἑαυτοῦ κεφαλῇ, καὶ τῇ τῆς ⁵
γυναικὸς, καὶ οὖν καὶ τῇ τῶν παίδων προσέτι.

ΚΕΦ. ιδ'.

Περιήγησις τῶν Θετταλικῶν Τεμπῶν.

Φέρε οὖν, καὶ τὰ καλούμενα Τέμπη τὰ Θετταλικά
διαγράψωμεν τῷ λόγῳ καὶ διαπλάσωμεν. ὁμολόγηται γὰρ
καὶ ὁ λόγος, ² ἔὰν ἔχη δύναμιν φραστικὴν, μηδὲν ἀσθενέ-
στερον, ὅσα βούλεται, δεικνύναι, τῶν ἀνδρῶν τῶν κατὰ ¹⁰
χειρουργίαν δεινῶν.

Ἔστι δὴ χώρος μεταξὺ κείμενος τοῦ τε Ολύμπου καὶ
τῆς Οσσης· ὄρη δὲ ταυτ' ἐστὶν ὑπερύψηλα, καὶ οἷον ὑπὸ
τινος θείας φροντίδος διεσχισμένα, καὶ μέσον δέχεται χώ-
ριον, οὗ τὸ μὲν μῆκος ἐπὶ τεσσαράκοντα διήκει σταδίους ¹⁵
τόγε μὴν πλάτος τῇ μὲν ἐστὶ πλέθρου, τῇ δὲ καὶ πλεῖον
ὀλίγῳ. Διαρρεῖ δὲ μέσου αὐτοῦ ὁ καλούμενος Πηνειὺς
εἰς τοῦτον δὲ καὶ οἱ λοιποὶ ποταμοὶ συρρέουσιν, καὶ ἀνακoi-
νοῦνται τὸ ὕδωρ αὐτῶ, καὶ ἐργάζονται τὸν Πηνειὸν ἐκείνοι
μέγαν. Διατριβὰς δ' ἔχει ποικίλας καὶ παντοδαπὰς ²⁰
ὁ τόπος οὗτος, οὐκ ἀνθρωπίνης χειρὸς ἔργα, ἀλλὰ φύσεως
αὐτόματα, ³ εἰς κάλλος τότε φιλοτιμησαμένης, ὅτε ἐλάμ-
θανε γένεσιν ὁ χώρος. Κιττὸς μὲν γὰρ πολὺς, καὶ εὖ
μάλα λάσιος ἐνακμάζει, ⁴ καὶ τέθηλε, καὶ δίκην τῶν εὐγε-
νῶν ἀμπέλων κατὰ τῶν ὑψηλῶν δένδρων ἀνέρπει, καὶ συμ- ²⁵
πέφυκεν αὐτοῖς. Πολλὴ δὲ ⁵ σμίλαξ, ἥ μὲν πρὸς αὐτὸν
τὸν πάγον ἀνατρέχει, καὶ ἐπισκιάζει τὴν πέτραν, καὶ ἐκεί-
νῃ μὲν ὑπολανθάνει· ὁρᾶται δὲ τὸ χλοάζον πᾶν, καὶ ἐστὶν
ὀφθαλμῶν ⁶ Πανήγυρις.

Ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς λείοις καὶ καθημένοις ἄλσῃ τέ ἐστὶ
 ποικίλα, καὶ ὑποδρομαὶ συνεχεῖς, ἐν ᾧ θέρους καταφυ-
 γεῖν ὁδοιπόροις ἡδιστα καταγῶγια, ἃ καὶ δίδωσιν ἀσμένως
 ψυχᾶσθαι. Διαρρέουσι δὲ καὶ κρήναι συχναί, καὶ ἐπιρρεῖ
 5 ὕδατα ὑδάτων ψυχρῶν καὶ πιεῖν ἡδίστων. Λέγεται δὲ
 τὰ ὕδατα ταῦτα καὶ τοῖς λουσαμένοις ἀγαθὸν εἶναι, καὶ
 εἰς ὑγίειαν αὐτοῖς συμβάλλεσθαι. Κατάδουσι δὲ καὶ ὄρνι-
 θες ἄλλος ἄλλῃ διεσπαρμένοι, καὶ μάλιστα οἱ μουσικοί,
 καὶ ἐστιῶσιν εὖ μάλα τὰς ἀκοάς, καὶ παραπέμπουσιν ἀπό-
 10 θως, καὶ σὺν ἡδονῇ, διὰ τοῦ μέλους τὸν κάματον τῶν παρ-
 ιόντων ἀφανίσαντες. Παρ' ἐκάτερα δὲ τοῦ ποταμοῦ αἱ
 διατριβαὶ εἰσιν αἱ προειρημέσαι καὶ αἱ ἀνάπανλαι. Διὰ
 μέσων δὲ τῶν Τεμπῶν ὁ Πηνειὸς ποταμὸς ἔρχεται, σχολῇ
 καὶ πρῶτος προῖων ἐλαίου δίκην. Πολλὴ δὲ κατ' αὐτοῦ ἡ
 15 σκιά ἐκ τῶν παραπεφυκότων δένδρων καὶ τῶν ἐξηρημέ-
 νων κλάδων τίττεται ὥς ἐπὶ πλεῖστον τῆς ἡμέρας αὐτὴν
 προήκουσαν ἀποστέγειν τὴν ἀκτῖνα, καὶ παρέχειν τοῖς
 πλέουσιν πλεῖν κατὰ ψύχος. Πᾶς δὲ ὁ περιόικος ¹ λεῶς
 συνίασιν, ἄλλοι σὺν ἄλλοις καὶ θύουσιν, καὶ συνουσίας
 20 ποιοῦνται, καὶ συμπίνουσιν. Ἄτε οὖν πολλῶν ὄντων τῶν
 θυόντων, καὶ τῶν καθαγιζομένων συνεχῶς, εἰκότως καὶ τοῖς
 βαδίζουσι καὶ τοῖς πλέουσιν ὁσμάι συμπαρομαρτοῦσιν
 ἡδιστα. Οὕτως ἄρα ἡ τιμὴ ἡ διαρκής, ἡ ² περὶ τὸ Κρεῖτ-
 25 τον, ἐκθεοῖ τὸν τόπον.

25 Ἐνταῦθά τοι, φασὶ παῖδες Θετταλῶν, καὶ τὸν Απόλ-
 λωνα τὸν Πύθιον ³ καθήρασθαι κατὰ πρόσταγμα τοῦ
 Διὸς, ὅτε τὸν Πύθωνα τὸν δράκοντα κατετόξευσεν, ἔτι
 φυλάττοντα τοὺς Δελφούς, τῆς Γῆς ἐχούσης τὸ μαντεῖον.
 Στεφανωσάμενον οὖν ἐκ ταύτης τῆς δάφνης τῆς Τεμπικῆς,
 30 καὶ λαβόντα κλάδον εἰς τὴν δεξιὰν χεῖρα ⁴ [ἐκ τῆς αὐ-
 τοῦ δάφνης,] ἔλθειν εἰς Δελφούς, καὶ παραλαβεῖν τὸν μαν-
 τεῖον τὸν Διὸς καὶ Αἰητοῦ παῖδα. Ἔστι δὲ καὶ βωμὸς ἐν

αὐτῷ τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ καὶ ἐστεφανώσατο, καὶ τὸν κλάδον ἀφείλε.

Καὶ ἔτι καὶ νῦν ¹ ἔτους ἐνάτου οἱ Δελοῖοι παῖδας εὐγενεῖς πέμπουσι, καὶ Ἀρχιεῶρον ἓνα σφῶν αὐτῶν. οἱ δὲ παραγενόμενοι καὶ μεγαλοπρεπῶς θύσαντες ἐν τοῖς Τέμ- 5 πεσιν, ἀπίασι πάλιν, στεφάνους ἀπὸ τῆς αὐτῆς δάφνης διαπλέξαντες, ἀφ' ἧσπερ ² ἔρῶν καὶ τότε ὁ Θεὸς ἐστεφανώσατο. Καὶ τὴν ὁδὸν ἐκείνην ἔρχονται, ἣ καλεῖται μὲν Πυθιάς, φέρει δὲ διὰ Θετταλίας, καὶ ³ Πελαγονίας, καὶ τῆς Οἰτῆς, καὶ τῆς Αἰνιάνων χώρας, καὶ τῆς Μηλιέων, καὶ 10 Ἀφριέων, καὶ Δοκρῶν ⁴ τῶν Ἑσπερίων. Οὗτοι δὲ καὶ παραπέμπουσιν αὐτοὺς σὺν αἰδοῖ καὶ τιμῇ, οὐδὲν ἥτιον, ἢ περ οὖν ⁵ ἐκεῖνοι, οἱ τοὺς ἐξ ⁶ Ἑπεροβόρων τὰ ἱερά κομίζοντας τῷ αὐτῷ θεῷ τούτῳ τιμῶσι. Καὶ μὴν καὶ τοῖς Πυθίοις ἐκ ταύτης τῆς δάφνης τοῖς νικῶσι τοὺς στεφάνους 15 διδῶσιν. Ὑπὲρ μὲν οὖν τῶν ἐν Θετταλίᾳ Τεμπῶν, καὶ ἐμοὶ νῦν τοσαῦτα εἰρήσθω.

ΚΕΦ. ιζ'.

Σκύθου τινὸς ἀπόκρισις περὶ ξίγους.

Χιόνος ποτὲ πιπτούσης, ἤρετο ὁ βασιλεὺς τῶν Σκυθῶν τινα, εἰ ξίγοι, γυμνὸν διακαρτεροῦντα. Ὁ δὲ αὐτὸν ἀντήρετο, εἰ τὸ μέτωπον ξίγοι; Τοῦ δὲ, οὐ, φήσαντος· Οὐκοῦν, 20 εἶπεν, οὐδὲ ἐγὼ, πᾶς γὰρ μέτωπόν εἰμι.

FINIS

EXCERPTORUM MISCELLANEORUM.

A P P E N D I X

AD

ANALECTA GRAECA MAJORA.

—
EXCERPTA EX POLYBIO.

σεν, ὅσα ἐν τῷ ἀνακτόρῳ ἔδρασαν· ἐν αὐταῖς δὲ ταῖς κο-
λάσεσι τὴν ψυχὴν ἀπέρρηξεν. Ὁ δὲ παρανόμως σφαγείς
διὰ τιμῆς ἤλθε δημοσίᾳ καὶ ἐτάφη, τοῦ θεοῦ προσταξά-
τος. Ἐτίσεν οὖν ὁ Μακαρεὺς οὐ μεμπτὴν τὴν δικήν, τοῦ-
το δὴ ¹ τὸ ποιητικόν, σὺν τῇ ἑαυτοῦ κεφαλῇ, καὶ τῇ τῆς ⁵
γυναικὸς, καὶ οὖν καὶ τῇ τῶν παίδων προσέτι.

ΚΕΦ. ιδ'.

Περὶ ἡρώδης τῶν Θετταλικῶν Τεμπῶν.

Φέρε οὖν, καὶ τὰ καλούμενα Τέμπη τὰ Θετταλικά
διαγράφωμεν τῷ λόγῳ καὶ διαπλάσωμεν. ὁμολόγηται γὰρ
καὶ ὁ λόγος, ² ἔαν ἔχη δύναμιν φραστικὴν, μηδὲν ἀσθενέ-
στιρον, ὅσα βούλεται, δεικνύναι, τῶν ἀνδρῶν τῶν κατὰ ¹⁰
χειρουργίαν δεινῶν.

Ἔστι δὴ χώρος μεταξὺ κείμενος τοῦ τε Ολύμπου καὶ
τῆς Οσσης· ὅρη δὲ ταῦτ' ἐστὶν ὑπερύψηλα, καὶ οἷον ὑπὸ
τινος θείας φροντίδος διεσχισμένα, καὶ μέσον δέχεται χώ-
ριον, οὗ τὸ μὲν μῆκος ἐπὶ τεσσαράκοντα διήκει σταδίων· ¹⁵
τόγε μὴν πλάτος τῇ μὲν ἐστὶ πλέθρον, τῇ δὲ καὶ πλεῖον
ὀλίγον. Διαρρεῖ δὲ μέσον αὐτοῦ ὁ καλούμενος Πηνειὸς
εἰς τοῦτον δὲ καὶ οἱ λοιποὶ ποταμοὶ συρρέουσι, καὶ ἀνακει-
νοῦνται τὸ ὕδωρ αὐτῷ, καὶ ἐργάζονται τὸν Πηνειὸν ἐκεῖνοι
μέγαν. Διατριβὰς δ' ἔχει ποικίλας καὶ παντοδαπὰς ²⁰
ὁ τόπος οὗτος, οὐκ ἀνθρωπίνης χειρὸς ἔργα, ἀλλὰ φύσεως
αὐτόματα, ³ εἰς κάλλος τότε φιλοτιμησαμένης, ὅτε ἐλάμ-
θανε γένεσιν ὁ χώρος. Κιττὸς μὲν γὰρ πολὺς, καὶ εὖ
μάλᾳ λάσιος ἐνακμάζει, ⁴ καὶ τέθηλε, καὶ δίκην τῶν εὐγε-
νῶν ἀμπέλων κατὰ τῶν ὑψηλῶν δένδρων ἀνέρπει, καὶ συμ- ²⁵
πέφυκεν αὐτοῖς. Πολλὴ δὲ ⁵ σμίλαξ, ἥ μὲν πρὸς αὐτὸν
τὸν πάγον ἀνατρέχει, καὶ ἐπισκιάζει τὴν πέτραν, καὶ ἐκεί-
νη μὲν ὑπολανθάνει· ὁρᾶται δὲ τὸ χλοάζον πᾶν, καὶ ἐστὶν
ὀφθαλμῶν ⁶ Πανήγυρις.

Εκ POLYBIO.

Ἐκ τῆς πρῆτης βιβλῶτος.

Α. Προοίμιον τῆς Ἱστορίας.

α. ἘΙ μὲν τοῖς πρὸ ἡμῶν ἀναγράψασι τὰς πράξεις
παραλελειφθαι συνέβαινε τὸν ὑπὲρ αὐτῆς τῆς ἱστορίας
ἐπαινον ἴσως ἂν ἀναγκαῖον ἦν τὸ προτρέπεσθαι πάντας
πρὸς τὴν αἴρεσιν καὶ παραδοχὴν τῶν τοιούτων ὑπομνη-
5 μάτων διὰ τὸ μηδεμίαν ἐτοιμοτέραν εἶναι τοῖς ἀνθρώ-
ποις διόρθωσιν, τῆς τῶν προγεγενημένων πράξεων ἐπι-
στήμης. Ἐπεὶ δὲ, οὐ τινὲς, οὐδ' ἐπὶ ποσὸν, ἀλλ' ἅπαν-
τες, ὥς ἔπος εἰπεῖν, ἀρχῇ καὶ τέλει κέχρηται τούτῳ,
φάσκοντες ἀληθινωτάτην μὲν εἶναι παιδείαν καὶ γυμνα-
10 σίαν πρὸς τὰς πολιτικὰς πράξεις, τὴν ἐκ τῆς ἱστορίας
μάθῃσιν, ἐναργεστάτην δὲ καὶ μόνην διδάσκαλον τοῦ δύ-
νασθαι τὰς τῆς τύχης μεταβολὰς γενναίως ὑποφέρειν,
τὴν τῶν ἀλλοτρίων περιπετειῶν ὑπόμνησιν δῆλον ὡς οὐ-
δενὶ μὲν ἂν δόξαι καθήκειν, περὶ τῶν καλῶς καὶ πολλοῖς
15 εἰρημένων ταυτολογεῖν, ἥκιστα δ' ἡμῖν. Αὐτὸ γὰρ
τὸ παράδοξον τῶν πράξεων, ὑπὲρ ὧν προηγήμεθα γρά-

αὐτῷ τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ καὶ ἐστεφανώσατο, καὶ τὸν κλάδον ἀφείλε.

Καὶ ἔτι καὶ νῦν ¹ ἔτους ἐννάτου οἱ Δελφοὶ παῖδας εὐγενεῖς πέμπουσι, καὶ Ἀρχιθέωρον ἓνα σφῶν αὐτῶν. οἱ δὲ παραγενόμενοι καὶ μεγαλοπρεπῶς θύσαντες ἐν τοῖς Τέμ- 5 πεσιν, ἀπίασι πάλιν, στεφάνους ἀπὸ τῆς αὐτῆς δάφνης διαπλέξαντες, ἀφ' ἧσπερ ² ἔρῶν καὶ τότε ὁ Θεὸς ἐστεφανώσατο. Καὶ τὴν ὁδὸν ἐκείνην ἔρχονται, ἣ καλεῖται μὲν Πυθιάς, φέρει δὲ διὰ Θετταλίας, καὶ ³ Πελαγονίας, καὶ τῆς Οἰτῆς, καὶ τῆς Αἰνιάνων χώρας, καὶ τῆς Μηλιέων, καὶ 10 Ἀφριέων, καὶ Δοκρῶν ⁴ τῶν Ἑσπερίων. Οὗτοι δὲ καὶ παραπέμπουσιν αὐτοὺς σὺν αἰδοῖ καὶ τιμῇ, οὐδὲν ἤτιον, ἢ περ οὖν ⁵ ἐκεῖνοι, οἳ τοὺς ἐξ ⁶ Ἑπερβορέων τὰ ἱερὰ κομίζοντας τῷ αὐτῷ θεῷ τούτῳ τιμῶσι. Καὶ μὴν καὶ τοῖς Πυθίοις ἐκ ταύτης τῆς δάφνης τοῖς νικῶσι τοὺς στεφάνους 15 διδῶσιν. Ἑπερ μὲν οὖν τῶν ἐν Θετταλίᾳ Τεμπῶν, καὶ ἐμοὶ νῦν τοσαῦτα εἰρήσθω.

ΚΕΦ. ιζ'.

Σκύθου τινὸς ἀπόκρισις περὶ ξίγους.

Χιόνος ποτὲ πιπτούσης, ἤρετο ὁ βασιλεὺς τῶν Σκυθῶν τινα, εἰ ξίγοι, γυμνὸν διακαρτεροῦντα. Ὁ δὲ αὐτὸν ἀντήρετο, εἰ τὸ μέτωπον ξίγοι; Τοῦ δὲ, οὐ, φήσαντος· Οὐκοῦν, 20 εἶπεν, οὐδὲ ἐγὼ, πᾶς γὰρ μέτωπόν εἰμι.

FINIS

EXCERPTORUM MISCELLANEORUM.

οὐδ' ἐγίνωσκον. Ῥωμαῖοί γε μὴν, οὐ τινὰ μέρος, σχεδὸν δὲ πᾶσαν πεποιημένοι τὴν οἰκουμένην ὑπήκοον αὐτοῖς, ζηλωτὸν μὲν τοῖς νῦν οὖσιν, ἀνυπέρβλητον δὲ τοῖς ἐπιγινομένοις ὑπεροχὴν κατεσκεύασαν. δυναστείας. Τούτων μέντοι τὰ πολλὰ διὰ τῆσδε τῆς ξυγγραφῆς ἔσται σαφέστερον κατανοεῖν ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τοῦ, πόσα καὶ πηλίκᾳ συμβάλλεσθαι πέφυκε τοῖς φιλομαθοῦσιν ὁ τῆς πραγματικῆς ἱστορίας τρόπος.

γ'. Ἄρξει δὲ τῆς πραγματείας ἡμῖν, τῶν μὲν χρόνων 10 Ὀλυμπιάς ἑκατοσὴ τε καὶ τετταρακοστή τῶν δὲ πράξεων, παρὰ μὲν τοῖς Ἕλλησιν ὁ προσαγορευθεὶς Συμμαχικὸς πόλεμος, ὃν πρῶτον ἐξήνεγκε μετ' Ἀχαιῶν πρὸς Αἰτωλοὺς Φίλιππος, Δημητρίου μὲν υἱός, πατὴρ δὲ Περσέως· παρὰ δὲ τοῖς τὴν Ἀσίαν κατοικοῦσιν, ὁ περὶ Κοίλης Συ- 15 ρίας, ὃν Ἀντίοχος καὶ Πτολεμαῖος ὁ Φιλοπάτωρ ἐπόλεμῃσαν πρὸς ἀλλήλους· ἐν δὲ τοῖς κατὰ τὴν Ἰταλίαν καὶ Διθύην τόποις, ὁ συστὰς Ῥωμαίοις καὶ Καρχηδονίοις, ὃν οἱ πλεῖστοι προσαγορεύουσιν Ἀννιβιακόν. Ταῦτα δ' ἔστι συνεχῇ τοῖς τελευταίοις τῆς παρὰ τοῦ Σικωνίου 20 συντάξεως. Ἐν μὲν οὖν τοῖς πρὸ τούτων χρόνοις, ὥσανεὶ ἀποράδας εἶναι συνέβαινε τὰς τῆς οἰκουμένης πράξεις· διὰ τὸ καὶ κατὰ τὰς ἐπιβολὰς, ἔτι δὲ συντελείας αὐτῶν, καὶ κατὰ τὸν τρόπον διαφέρειν ἕκαστα τῶν πεπραγμένων, ἀπὸ δὲ τούτων τῶν καιρῶν οἷονεὶ σωματοειδῇ συμβαίνει 25 γίνεσθαι τὴν ἱστορίαν, συμπλέκεσθαί τε τὰς Ἰταλικὰς καὶ Λιβυκὰς πράξεις ταῖς τε κατὰ τὴν Ἀσίαν καὶ ταῖς Ἑλληνικαῖς, καὶ πρὸς ἓν γίνεσθαι τέλος τὴν ἀναφορὰν ἀπάντων. Διὸ καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς αὐτῶν πραγματείας ἀπὸ τέτων πεποιήμεθα τῶν καιρῶν. Τῷ γὰρ προειρημένῳ 30 πολέμῳ κρατήσαντες Ῥωμαῖοι Καρχηδονίων, καὶ νομίσαντες τὸ κυριώτατον καὶ μέγιστον μέρος αὐτοῖς ἥνυθαι πρὸς τὴν τῶν ὅλων ἐπιβολὴν, οὕτω καὶ τότε πρῶτον ἐθάρσυναν ἐπὶ τὰ λοιπὰ τὰς χεῖρας ἐκτείνειν, καὶ περαιούσθαι μετὰ

δυνάμειος εἰς τε τὴν Ἑλλάδα, καὶ τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπους. Εἰ μὲν οὖν ἡμῖν ἦν συνήθη καὶ γνώριμα τὰ πολιτεύματα, τὰ περὶ τῆς τῶν ὅλων ἀρχῆς ἀμφισβητήσαντα, ἴσως οὐδὲν ἂν ἡμᾶς ἔδει περὶ τῶν πρὸ τοῦ γράφειν, ἀπὸ ποίας πρόθεσεως ἢ δυνάμειος ὁρμηθέντες, ἐνεχείρησαν 5 τοῖς τοιοῦτοις καὶ τηλικούτοις ἔργοις. Ἐπεὶ δ' οὔτε τοῦ τῶν Ῥωμαίων, οὔτε τοῦ τῶν Καρχηδονίων πολιτεύματος πρόχειρός ἐστι τοῖς πολλοῖς τῶν Ἑλλήνων ἢ προγεγενημένη δύναμις, οὐδ' αἱ πράξεις αὐτῶν ἀναγκαῖον ὑπελάβομεν εἶναι, συντάξασθαι ταύτην καὶ τὴν ἐξῆς βίβλον πρὸ τῆς 10 ἱστορίας, ἵνα μηδεὶς, ἐπιστὰς ἐπ' αὐτὴν τὴν τῶν πραγμάτων ἐξήγησιν, τότε διαπορῇ, καὶ ζητῇ, ποίοις διαβουλίαις, ἢ ποίαις δυνάμεισι καὶ χορηγίαις χρῆσάμενοι Ῥωμαῖοι, πρὸς ταύτας ὥρμησαν τὰς ἐπιβολὰς, δι' ὧν καὶ τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάττης τῆς καθ' ἡμᾶς ἐγένοντο πάσης ἐγκρατεῖς 15 ἀλλ' ἐκ τούτων τῶν βίβλων καὶ τῆς ἐν ταύταις προκατασκευῆς δῆλον ἢ τοῖς ἐντυγχάνουσιν, ὅτι καὶ λίαν εὐλόγοις ἀφορμαῖς χρῆσάμενοι, πρὸς τε τὴν ἐπίνοιαν ὥρμησαν, καὶ πρὸς τὴν συντέλειαν ἐξέκοντο τῆς τῶν ὅλων ἀρχῆς καὶ δυναστείας.

20

δ. Τὸ γὰρ τῆς ἡμετέρας πραγματείας ἴδιον, καὶ τὸ θαυμάσιον τῶν καθ' ἡμᾶς καιρῶν, τοῦτό ἐστιν ὅτι καθάπερ ἡ τύχη σχεδὸν ἅπαντα τὰ τῆς οἰκουμένης πράγματα πρὸς ἓν ἔκλινε μέρος, καὶ πάντα νεύειν ἠνάγκασε πρὸς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν σκοπὸν οὕτω καὶ διὰ τῆς ἰστορίας, ὑπὸ μίαν σύννοιψιν ἄγειν τοῖς ἐντυγχάνουσι τὸν χειρισμὸν τῆς τύχης, ᾧ κέχρηται πρὸς τὴν τῶν ὅλων πραγμάτων συντέλειαν. Καὶ γὰρ τὸ προκαλεσάμενον ἡμᾶς καὶ παρορμηῆσαν πρὸς τὴν ἐπιβολὴν τῆς ἱστορίας μάλιστα τοῦτο γέγονε· σὺν δὲ τούτῳ, καὶ τὸ μηδένα 25 τῶν καθ' ἡμᾶς ἐπιβεβλήσθαι τῇ τῶν καθόλου πραγμάτων συντάξει· πολὺ γὰρ ἂν ἤττον ἔγωγε πρὸς τοῦτο τὸ μέρος ἐφιλοτιμήθην. Νῦν δ' ὅρων τοὺς μὲν κατὰ μέρος

πολέμους, καὶ τινὰς τῶν ἅμα τοῖτοις πράξεων καὶ πλείους πραγματευομένους, τὴν δὲ καθόλου καὶ συλλήβδην οἰκονομίαν τῶν γεγονότων, πότε καὶ πόθεν ὥρμηθη, καὶ πῶς ἔσχε τὴν συντέλειαν, ταύτην οὐδ' ἐπιβαλλόμενον οὐδένα βασανίζειν, ὅσον γε καὶ ἡμᾶς εἰδέναι· παντελῶς ὑπέλαβον ἀναγκαῖον εἶναι τὸ μὴ παραλιπεῖν, μηδ' ἑᾶσαι παρελθεῖν ἀνεπιστάτως τὸ κάλλιστον ἅμα καὶ ὠφελιμώτατον ἐπιτήδευμα τῆς τύχης. Πολλὰ γὰρ αὐτῇ καινοποιοῦσα καὶ συνεχῶς ἐναγωνιζομένη τοῖς τῶν
 10 ἀνθρώπων βίοις, οὐδέπω τοιόνδ' ἀπλῶς οὔτ' εἰργάσατο ἔργον, οὔτ' ἠγωνίσαστο ἀγώνισμα, οἷον τὸ καθ' ἡμᾶς. "Ὅπερ ἐκ μὲν τῶν κατὰ μέρος γραφόντων τὰς ἱστορίας, οὐχ οἷόν τε συνιδεῖν εἰ μὴ καὶ τὰς ἐπιφανεστάτας πόλεις τίς κατὰ μίαν ἐκάστην ἐπελθὼν, ἢ καὶ, νῆ Δία, γε
 15 γραμμένας χωρὶς ἀλλήλων θεασάμενος, εὐθέως ὑπολάβοι κατανενοηκέναι καὶ τὸ τῆς ὅλης οἰκουμένης σχῆμα, καὶ τὴν σύμπασαν αὐτῆς θέσιν καὶ τάξιν ὅπερ ἐστὶν οὐδαμῶς εἰκός.

ἐ. Καθόλου μὲν γὰρ ἔμοιγε δοκοῦσιν οἱ πεπεισμένοι
 20 διὰ τῆς κατὰ μέρος ἱστορίας μετρίως συνόρεσθαι τὰ ὅλα, παραπλήσιόν τι πάσχειν, ὥς ἂν εἴ τις ἐμψύχου καὶ καλοῦ σώματος γεγονότος διεῖξιμμένα τὰ μέρη θεώμενοι, νομίζοιεν ἱκανῶς αὐτόπται γίνεσθαι τῆς ἐνεργείας αὐτοῦ τοῦ ζῶον καὶ καλλονῆς. Εἰ γὰρ τις αὐτίκα μό
 25 λα συνθεῖς, καὶ τέλειον αὐθις ἀπεργασάμενος τὸ ζῶον τῷ τε εἶδει καὶ τῇ τῆς ψυχῆς εὐπρεπείᾳ, κᾶπειτα πόλιν ἐπιδεικνύοι τοῖς αὐτοῖς ἐκείνοις ταχέως ἂν οἶμαι πάντας αὐτοὺς ὁμολογήσειν, διότι καὶ λίαν πολὺ τι τῆς ἀληθείας ἀπελείποντο πρόσθεν, καὶ παραπλήσιοι τοῖς
 30 ὀνειρώττουσιν ἦσαν. Ἐννοίαν μὲν γὰρ λαβεῖν ἀπὸ μέρους τῶν ὅλων, δυνατόν ἐπιστήμην δὲ καὶ γνώμην ἀτρεκέῃ ἔχειν, ἀδύνατον. Διὸ παντελῶς βραχὺ τι νομιστέον συμβάλλεσθαι τὴν κατὰ μέρος ἱστορίαν πρὸς τὴν τῶν ὅλων

ἐμπειρίαν καὶ πίστιν ἐκ μέντοι γε τῆς ἀπάντων πρὸς ἄλληλα συμπλοκῆς καὶ παραθέσεως, ἔτι δ' ὁμοιότητος καὶ διαφορᾶς, μόνως ἂν τις ἐφίκοιτο καὶ δυνηθεῖη κατοπτεύσας, ἅμα καὶ τὸ χρήσιμόν καὶ τὸ τερπνὸν ἐκ τῆς ιστορίας λαβεῖν. 5

ζ'. Ὑποθησόμεθα δὲ ταύτην ἀρχὴν τῆς βίβλου, τὴν πρώτην διάβασιν ἐξ Ἰταλίας Ῥωμαίων αὕτη δ' ἐστὶ συνεχῆς μὲν τοῖς ἀπ' ὧν Τίμαιος ἀπέλιπε πίπτει δὲ κατὰ τὴν ἐννάτην καὶ εἰκοστήν πρὸς ταῖς ἑκατὸν Ὀλυμπιάδα. Διὸ καὶ ῥητέον ἂν εἴη, πῶς καὶ πότε συστησάμενοι τὰ 10 κατὰ τὴν Ἰταλίαν, καὶ τίσιν ἀφορμαῖς μετὰ ταῦτα χρησάμενοι, διαβαίνειν ὥρμησαν εἰς Σικελίαν ταύτη γὰρ τῇ γῇ πρῶτον ἐπέβησαν τῶν ἐκτὸς τόπων τῆς Ἰταλίας· καὶ ῥητέον αὐτὴν τὴν τῆς διαβάσεως αἰτίαν ψιλῶς, ἵνα μὴ τῆς αἰτίας αἰτίαν ἐπιζητούσης, ἀνυπόστα- 15 τος ἢ τῆς ὅλης ὑποθέσεως ἀρχὴ γένηται καὶ θεωρία. Δηπτεόν δὲ τοῖς καιροῖς ὁμολογουμένην καὶ γνωρίζομένην ἀρχὴν παρ' ἅπασι, καὶ τοῖς πράγμασι δυναμένην αὐτὴν ἐξ αὐτῆς θεωρεῖσθαι· κἂν δέη τοῖς χρόνοις βραχὺ προσαναδραμόντας κεφαλαιώδη τῶν μεταξὺ πράξεων 20 ποιήσασθαι τὴν ἀνάμνησιν. Τῆς γὰρ ἀρχῆς ἀγνοουμένης, ἢ καὶ, νῆ Δία, ἀμφισβητουμένης, οὐδὲ τῶν ἐξῆς οὐδὲν οἷόν τε παραδοχῆς ἀξιωθῆναι καὶ πίστεως· ὅταν δ' ἡ περὶ ταύτης ὁμολογουμένη παρασκευασθῇ δόξα, τότε ἦδη καὶ πᾶς ὁ συνεχῆς λόγος ἀποδοχῆς τυγχάνει παρὰ τοῖς 25 ἀκούουσιν.

ζ'. Ἔτος μὲν οὖν ἐνειστήκει μετὰ μὲν τὴν ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς ναυμαχίαν ἐννεακαιδέκατον, πρὸ δὲ τῆς ἐν Λένκτροις μάχης ἑκκαιδέκατον, ἐν ᾧ Λακεδαιμόνιοι μὲν τὴν ἐπὶ Ἀνταλκίδου γενομένην εἰρήνην πρὸς βασιλέα τῶν 30 Περσῶν ἐκύρωσαν καὶ ὁ πρεσβύτερος Διονύσιος τῇ περὶ τὸν Ἑλλέπορον ποταμὸν μάχῃ νενικηκὼς τοὺς κατὰ τὴν Ἰταλίαν Ἑλληνας, ἐπολιόρκει Ῥηγίον· Γαλάται δὲ

κατὰ κράτος ἐλόντες αὐτὴν τὴν Ῥώμην κατεῖχον, πλὴν τοῦ
Καπιτωλίου. Πρὸς οὓς ποιησάμενοι Ῥωμαῖοι σπονδὰς
καὶ διαλύσεις εὐδοκουμενάς *Γαλάταις*, καὶ γινόμενοι πάλιν
ἀνελπίστως τῆς πατρίδος ἐγκρατεῖς, καὶ λαβόντες οἶον
5 ἄρχὴν τῆς συναυξήσεως, ἐπολέμουν ἐν τοῖς ἐξῆς χρόνοις
πρὸς τοὺς ἀστυγείτονας. γενόμενοι δὲ ἐγκρατεῖς ἀπάντων
τῶν *Λατίνων*, διὰ τε τὴν ἀνδρίαν, καὶ τὴν ἐν ταῖς
μάχαις ἐπιτυχίαν, μετὰ ταῦτα ἐπολέμουν *Τυρρῆνοίς*,
ἐπειτα *Κελτοῖς*, ἐξῆς δὲ *Σαυνίταις* τοῖς πρὸς τε τὰς
10 ἀνατολὰς καὶ τὰς ἄρκτους συντερμονοῦσι τῇ τῶν *Λατί-
νων* χώρα. μετὰ δέ τινα χρόνον, *Ταραντίνων*, διὰ τὴν
εἰς τοὺς πρεσβευτὰς τῶν Ῥωμαίων ἀσέλγειαν καὶ τὸν
διὰ ταῦτα φόβον, ἐπισπασαμένων *Πύρρῳ*, (τῷ πρότερον
ἔτει τῆς τῶν *Γαλατῶν* ἐφόδου, τῶν τε περὶ *Δελφῶν*
15 *φθαρέντων*, καὶ *περαιωθέντων* εἰς τὴν Ἀσίαν,) Ῥωμαῖοι,
Τυρρῆνους μὲν καὶ *Σαυνίτας* ὑφ' αὐτοὺς πεποιημένοι,
τοὺς δὲ κατὰ τὴν Ἰταλίαν *Κελτοὺς* πολλαῖς μάχαις
ἤδη νενικηκότες, τότε πρῶτον ἐπὶ τὰ λοιπὰ μέρη τῆς
Ἰταλίας ὤρμησαν, οὐχ ὥς ὑπὲρ ὀθνείων, ἐπὶ δὲ τὸ
20 πλεῖον ὥς ὑπὲρ ἰδίων ἤδη καὶ καθηκόντων σφίσι πολε-
μήσοντες· ἀθληταὶ γεγονότες ἀληθινοὶ τῶν κατὰ τὸν
πόλεμον ἔργων, ἐκ τῶν πρὸς τοὺς *Σαυνίτας* καὶ *Κελτοὺς*
ἀγώνων. ὑποστάντες δὲ γενναίως τὸν πόλεμον τοῦτον, καὶ
τὸ τελευταῖον τὰς τε δυνάμεις καὶ *Πύρρῳ* ἐκβαλόντες
25 ἐκ τῆς Ἰταλίας, αὐθις ἐπολέμουν καὶ κατεστρέφοντο τοὺς
κοινωνήσαντας *Πύρρῳ* τῶν πραγμάτων. Γενόμενοι δὲ πα-
ραδόξως ἀπάντων ἐγκρατεῖς, καὶ ποιησάμενοι τοὺς τὴν
Ἰταλίαν κατοικοῦντας ὑφ' αὐτοὺς, πλὴν *Κελτῶν*, μετὰ
ταῦτα πολιορκεῖν ἐνεχείρησαν τοὺς τότε κατέχοντας τὸ
30 *Ρηγίον* Ῥωμαίους.

ἘΚ ΤΗΣ ἘΚΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ.

Β'. Περὶ τῆς Ῥωμαίων πολιτείας.

α. ἮΝ μὲν δὴ τρία μέρη τὰ κρατοῦντα τῆς πολιτείας, ἅπερ εἶπα πρότερον ἅπαντα· οὕτω δὲ πάντα κατὰ μέρος ἴσως καὶ πρεπόντως συνετέτακτο, καὶ διαφκεῖτο διὰ τούτων, ὥστε μηδένα ποτ' ἂν εἰπεῖν δύνασθαι βεβαίως, μηδὲ τῶν ἐγγωρίων, πότερ' ἀριστοκρατικὸν τὸ πολίτευμα 5 σύμπαν, ἢ δημοκρατικὸν, ἢ μοναρχικόν. Καὶ τοῦτ' εἰκότως ἦν πάσχειν. Ὅτε μὲν γὰρ εἰς τὴν τῶν Ὑπάτων ἀτενίσαιμεν ἐξουσίαν, τελείως μοναρχικὸν ἐφαίνεται εἶναι καὶ βασιλικόν· ὅτε δὲ εἰς τὴν τῆς Σύγκλητου, πάλιν ἀριστοκρατικόν· καὶ μὴν, εἰ τὴν τῶν Πολλῶν ἐξουσίαν 10 θεωροίη τις, ἐδόκει σαφῶς εἶναι δημοκρατικόν. Ὡν δ' ἕκαστον εἶδος μερῶν τῆς πολιτείας ἐπεκράτει, καὶ τότε, καὶ νῦν ἔτι, πλὴν ὀλίγων τινῶν, ταῦτ' ἐστίν.

β'. Οἱ μὲν γὰρ Ὑπατοι, πρὸ τοῦ μὲν ἐξάγειν τὰ στρατοπέδα παρόντες ἐν Ῥώμῃ, πασῶν εἰς κύριοι τῶν 15 δημοσίων πράξεων· οἳ τε γὰρ ἄρχοντες οἱ λοιποὶ πάντες ὑποτάττονται καὶ πειθαρχοῦσι τούτοις, πλὴν τῶν Ἀρχόντων· εἰς τε τὴν Σύγκλητον οὗτοι τὰς πρεσβείας ἄγουσι· πρὸς δὲ τοῖς προειρημένοις, οὗτοι τὰ κατεπείγοντα τῶν διαβουλίων ἀναδιδόασιν, οὗτοι τὸν ὅλον χει- 20 ρισμὸν τῶν δογμάτων ἐπιτελοῦσι. Καὶ μὴν, ὅσα δεῖ διὰ τοῦ Δήμου συντελεῖσθαι τῶν πρὸς τὰς κοινὰς πράξεις ἀνηκόντων, τούτοις καθήκει φροντίζειν, καὶ συνάγειν αἰετὰς Ἐκκλησίας, τούτοις εἰσφέρειν τὰ δόγματα, τούτοις βραβεύειν τὰ δοκούντα τοῖς πλείοσι. Καὶ μὴν περὶ 25 πολέμου κατασκευῆς, καὶ καθόλου τῆς ἐν ὑπαίθροις οἰκονομίας, σχεδὸν αὐτοκράτορα τὴν ἐξουσίαν ἔχουσι. καὶ

γὰρ ἐπιτάττειν τοῖς συμμαχικοῖς τὸ δοκοῦν, καὶ τοὺς
 χιλιάρχους καθιστάναι, καὶ διαγράφειν τοὺς στρατιώτας,
 καὶ διαλέγειν τοὺς ἐπιτηδεῖους, τούτοις ἔξεστι. πρὸς δὲ
 τοῖς εἰρημένοις, ζημιῶσαι τῶν ὑποταττομένων ἐν τοῖς
 5 ὑπαίθροις, ὃν ἂν βουλευθῶσι, κύριοι καθεστᾶσιν. ἐξουσίαν
 δ' ἔχουσι καὶ δαπανᾶν τῶν δημοσίων, ὅσα προθεῖντο,
 παρεπομένου Ταμίου, καὶ πᾶν τὸ προσταχθὲν ἐτοιμῶς
 ποιῶντος. Ὡστ' εὐκότως εἰπεῖν ἂν, ὅτε τις εἰς ταύτην
 ἀποβλέψει τὴν μερίδα, διότι μοναρχικὸν ἀπλῶς καὶ
 10 βασιλικὸν ἐστὶ τὸ πολίτευμα. Εἰ δέ τινα τούτων, ἢ τῶν
 λέγεσθαι μελλόντων, λήψεται μετὰθεσιν, ἢ κατὰ τὸ παρὸν,
 ἢ μετὰ τινα χρόνον, οὐδὲν ἂν εἴη πρὸς τὴν νῦν ὑφ' ἡμῶν
 λεγομένην ἀπόφασιν.

γ'. Καὶ μὴν ἡ Σύγκλητος πρῶτον μὲν ἔχει τὴν τοῦ
 15 ταμείου κυρίαν· καὶ γὰρ τῆς εἰσόδου πάσης αὕτη κρα-
 τεῖ, καὶ τῆς ἐξόδου παραπλησίως. οὔτε γὰρ εἰς τὰς
 κατὰ μέρος χρείας οὐδεμίαν ποιεῖν ἐξοδὸν οἱ Ταμίαι δύ-
 νανται, χωρὶς τῶν τῆς Συγκλήτου δογμάτων, πλήν
 τὴν εἰς τοὺς Ἰππάρχους. τῆς δὲ παρὰ πολὺ τῶν ἄλλων
 20 ὀλοσχερεστάτης καὶ μεγίστης δαπάνης, ἣν οἱ Τιμηταὶ
 ποιοῦσιν εἰς τὰς ἐπισκευὰς καὶ κατασκευὰς τῶν δημοσίων
 κατὰ πενταετηρίαν, ταύτης ἡ Σύγκλητός ἐστι κυρία,
 καὶ διὰ ταύτης γίνεται τὸ συγχώρημα τοῖς Τιμηταῖς.
 Ὅμοίως καὶ, ὅσα τῶν ἀδικημάτων, τῶν κατ' Ἰταλίαν,
 25 προσδεῖται δημοσίας ἐπισκέψεως, λέγω δὲ, οἷον προδο-
 σίας, συνωμοσίας, φαρμακείας, δολοφονίας, τῇ Συγκλήτῳ
 μέλει περὶ τούτων. πρὸς δὲ τούτοις, εἴ τις ιδιώτης ἢ πόλις
 τῶν κατὰ τὴν Ἰταλίαν διαλύσεως, ἢ ἐπιτιμῆσεως, ἢ βοη-
 θείας, ἢ φυλακῆς προσδεῖται, τούτων πάντων ἐπιμελὲς ἐστὶ
 30 τῇ Συγκλήτῳ. καὶ μὴν, εἰ τῶν ἐκτὸς Ἰταλίας πρὸς τινὰς
 ἐξαποστέλλειν δέοι πρεσβεῖαν τινὰ, ἢ διαλύσουσάν τινὰς,
 ἢ παρακαλέσουσαν, ἢ καὶ, νῆ Δία, ἐπιτάξουσιν, ἢ
 παραληψομένην, ἢ πολεμεῖν ἐπαγγέλλουσιν, αὕτη

προτέρων διὰ τοῦ μέλους εἰς μνήμην ἑαυτοῦ ἄγων, τὴν μῆνιν κατευνάζειν. Μουσικὸς γὰρ ὢν, τὴν κιθάραν πρώτην ἐκ τῶν λαφύρων ἔλαβε.

ΚΕΦ. ια.

Περὶ Πλάτωνος.

Πλάτων ὁ Ἀρίστωνος τὰ πρῶτα ἐπὶ ποιητικὴν ὥρμησεν, καὶ ἡρωϊκὰ ἔγραφε μέτρα. εἶτα αὐτὰ κατέκρησεν, ὑπερι- 5 δὼν αὐτῶν, ἐπεὶ τοῖς Ὀμήρου αὐτὰ ¹ ἀντικρίνων ἔωρα κατὰ πολὺ ἠτιώμενα. Ἐπέθετο οὖν τραγῳδίᾳ, καὶ δὴ καὶ ² Τετραλογίαν εἰργάσατο, καὶ ἔμελλεν ἀγωνιεῖσθαι, δούς ἤδη τοῖς ὑποκριταῖς τὰ ποιήματα. Πρὸ ³ τῶν Διονυσίων δὲ παρελθὼν ἤκουσε Σωκράτους, καὶ ἀπαξ αἵρεθεις 10 ὑπὸ τῆς ἐκείνου Σειρήνος, τοῦ ἀγωνίσματος οὐ μόνον ἀπέστη τότε, ἀλλὰ καὶ τελέως τὸ γράφειν τραγῳδίαν ἀπέφημε, καὶ ἀπεδύσατο ἐπὶ φιλοσοφίαν.

ΚΕΦ. ιβ'.

Περὶ γέροντος Κείου τὴν τρίχα βαυραμένου.

Ἀνὴρ εἰς Λακεδαίμονα ἀφίκετο Κεῖος, γέρον ἤδη ὢν, τὰ μὲν ἄλλα ἀλαζών, ἠδεῖτο δὲ ἐπὶ τῷ γήρᾳ, καὶ διὰ ταῦτα 15 τὴν τρίχα πολιὰν οὖσαν ἐπειρᾶτο βαφῇ ἀφανίζειν. Παρελθὼν οὖν ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους, καὶ τοιαύτην ὑποφαίνων τὴν κεφαλὴν, ἐκεῖνα εἶπεν, ὑπὲρ ὧν καὶ ἀφίκετο. Ἀναστὰς οὖν Ἀρχίδαμος ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς, “ Τί δ’ ἂν, ἔφη, οὗτος ὑγιὲς εἴποι, ὅς οὐ μόνον 20 “ ἐπὶ τῇ ψυχῇ τὸ ψεῦδος, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ περιφύρει;” Καὶ ἐξέωσε τὰ ὑπ’ αὐτοῦ λεχθέντα, διαβάλλων τοῦ Κείου τὸν τρόπον, ἐξ ὧν ἑωρᾶτο.

ΚΕΦ. ιγ'.

Πῶς ὁ Μακαρεὺς ὑπὲρ τῆς ἑαυτοῦ ἀπηνείας ὑπὸ τῶν θεῶν ἐτιμωρήθη.

Μιτυληναῖος ἀνὴρ, Μακαρεὺς ὄνομα, ἱερεὺς τοῦ Διονύσου, ¹ ὅσα μὲν οὗτος ἰδεῖν, πρῶτος ἦν καὶ ἐπιεικῆς, ἀνοσιώτατος δὲ ἀνθρώπων τὰ μάλιστα. Ξένου δὲ ἤκοντος παρ' αὐτόν, καὶ δόντος αὐτῷ παρακαταθήκην χρυσίου
5 πλῆθος, ἐν τῷ μυχῷ τοῦ ² ἀνακτόρου, τὴν γῆν διασκάψας, ὁ Μακαρεὺς κατῶρυνε τὸ χρυσίον. Χρόνῳ δὲ ἀφικόμενος ὁ ξένος τὸ χρυσίον ἀπῆτει. ὁ δὲ εἰσαγαγὼν ἐνδόν, ὡς ἀποδώσων, κατέσφαξε, καὶ τὸ χρυσίον ἀνῶρυνεν, ἀντ' αὐτοῦ δὲ τὸν ξένον κατέθηκε· καὶ ᾤετο, ὥσπερ τοὺς ἀνθρώ-
10 πους, λανθάνειν οὕτω καὶ τὸν Θεόν. ³ πλὴν οὐκ ἀπῆντησε ταῦτα ταύτῃ ποθέν.

Χρόνου δὲ ὀλίγου διεληλυθότος, αἱ μὲν τοῦ Θεοῦ Τριητηρίδες ἀφίκοντο· ὁ δὲ ἔθνε μεγαλοπρεπῶς. ⁴ Καὶ ὁ μὲν περὶ τὴν Βακχεῖαν εἶχεν· οἱ δὲ παῖδες αὐτοῦ, δύο ὄν-
15 τες, ἐνδον ἀπελείφθησαν ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ μιμούμενοι τὴν τοῦ πατρὸς ἱερουργίαν, τῷ βωμῷ τῷ πατρὶ ᾧ προσῆλθον, ἔτι καιομένων τῶν ἐμπύρων καὶ ὁ μὲν νεώτερος παρέσχε τὸν τράχηλον, ὁ δὲ πρεσβύτερος, ἡμελημένην εὐρῶν σφαγίδα, τὸν ἀδελφὸν ἀπέκτεινεν ὡς ἱερεῖον. Οἱ
20 δὲ κατὰ τὴν οἰκίαν ἰδόντες ἀνεβόησαν. Ἀκούσασα δὲ ἡ μήτηρ τῆς βοῆς ἐξεπῆδθη, καὶ θεασαμένη τὸν μὲν νεκρὸν, τὸν δὲ κατέχοντα ἔτι τὴν σφαγίδα ἡμαγμένην, σχίζαν ἀρπάσασα τῶν ἐκ τοῦ βωμοῦ ἡμίκαντον, ταύτῃ τὸν παῖδα ἀπέκτεινεν.

15 Ἦκε δὲ ἀγγελία πρὸς τὸν Μακαρέα, καὶ ἀπολιπὼν τὴν τελετὴν, ὡς εἶχε, σὺν ὀρμῇ καὶ θυμῷ εἰσεπῆδησεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ τῷ θύρῳ, ᾧ κατεῖχε, τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἐκτεινεν. Ἐκπυστα οὖν ἐγένοντο τὰ τολμηθέντα εἰς πάντας· καὶ συλληφθεὶς ὁ Μακαρεὺς, καὶ στρεβλούμενος, ἁμολόγη-

τῶν ἡγουμένων ἐκτραφῆσαι καὶ συναυξῆσαι, καὶ πάλιν ἀμαυρῶσαι καὶ ταπεινῶσαι, τὸ Συνέδριον ἔχει τὴν δύναμιν· τοὺς γὰρ προσαγορευομένους παρ' αὐτοῖς θριάμβους, δι' ἃν ὑπὸ τὴν ὄψιν ἄγεται τοῖς πολίταις ὑπὸ τῶν στρατηγῶν ἢ τῶν κατειργασμένων πραγμάτων ἐνάργεια, 5 τοὺτους οὐ δύνανται χειρίζειν, ὥς πρέπει, ποτὲ δὲ τὸ παράπαν οὐδὲ συντελεῖν, ἐὰν μὴ τὸ Συνέδριον συγκατάθῃται, καὶ δῶ τὴν εἰς ταῦτα δαπάνην. Τοῦ γε μὴν Δήμου τὸ διαλύεσθαι καὶ λίαν αὐτοῖς ἀναγκαῖόν ἐστι, πᾶν ὅλως ἀπὸ τῆς οἰκίας τύχῃσι πολὺν τόπον ἀφροσύνης· 10 ὃ γὰρ τὰς διαλύσεις καὶ συνθήκας ἀκέρους καὶ κυρίας ποιῶν, ὥς ἐπάνω προεῖπον, οὗτός ἐστιν. Τὸ δὲ μέγιστον, ἀποτιθεμένους τὴν ἀρχὴν ἐν τούτῳ δεῖ τὰς εὐθύνas ὑπέχειν τῶν πεπραγμένων. Ὡστε κατὰ μηδένα τρόπον ἀσφαλὲς εἶναι τοῖς στρατηγοῖς ὀλιγωρεῖν μήτε τῆς Συγκλήτου μήτε 15 τῆς τοῦ Πλήθους εὐνοίας.

ς'. Ἡ γε μὴν Σύγκλητος πάλιν, ἡ τηλικαύτην ἔχουσα δύναμιν, πρῶτον μὲν ἐν τοῖς κοινοῖς πράγμασιν ἀναγκάζεται προσέχειν τοῖς Πολλοῖς, καὶ στοχαῖζεσθαι τοῦ Δήμου τὰς δ' ὁλοσχερεστάτας καὶ μεγίστας ζητήσεις καὶ 20 διορθώσεις τῶν ἀμαρτανομένων κατὰ τὰς πολιτείας, οἷς θάνατος ἀκολουθεῖ τὸ πρόστιμον, οὐ δύναται συντελεῖν, ἂν μὴ συνεπικυρώσῃ τὸ προβεβουλευμένον ὁ Δήμος. Ὡμοίως δὲ καὶ περὶ τῶν εἰς ταύτην ἀνηκόντων. Ἐὰν γάρ τις εἰσφέρῃ νόμον, ἢ τῆς ἐξουσίας ἀφαιρούμενός τι, τῆς 25 ὑπαρχούσης τῇ Συγκλήτῳ κατὰ τοὺς ἐθισμοὺς, ἢ τὰς προεδρίας καὶ τιμὰς καταλύων αὐτῶν, ἢ καὶ, νῆ Δία, ποιῶν ἑλαττώματα περὶ τοὺς βίους· πάντων ὁ Δήμος γίνεται τῶν τοιούτων καὶ θεῖναι, καὶ μὴ, κύριος. Τὸ δὲ συνέχον, ἐὰν εἰς ἐνίστηται τῶν Δημάρχων, οὐχ οἶον ἐπὶ τέλος ἄγειν τι 30 δύναται τῶν διαβουλίων ἢ Σύγκλητος, ἀλλ' οὐδὲ συνεδρεύειν ἢ συμπορεύεσθαι τὸ παράπαν. Ὀφείλουσι δὲ αἰεὶ ποιεῖν οἱ Δημάρχοι τὸ δοκοῦν τῷ Δήμῳ, καὶ μάλιστα

στοχάζεσθαι τῆς τούτου βουλήσεως. Διὸ πάντων τῶν προειρημένων χάριν δέδιδε τῷ Πόλλου, καὶ προσέχει τὸν νοῦν τῷ Δῆμῳ ἢ Σύγκλητος.

ζ'. Ὀμοίως γε μὴν πάλιν ὁ Δῆμος ὑπόχρεός ἐστι τῇ
 5 Σύγκλητι, καὶ στοχάζεσθαι ταύτης ὀφείλων, καὶ κοινῇ
 καὶ κατ' ἰδίαν. Πολλῶν γὰρ ἔργων ὄντων, τῶν ἐκδιδο-
 μένων ὑπὸ τῶν Τιμητῶν διὰ πάσης Ἰταλίας, εἰς τὰς
 ἐπισκευὰς καὶ κατασκευὰς τῶν δημοσίων, ἃ τις οὐκ ἂν
 ἐξαριθμῆσθαιτο ῥαδίως, πολλῶν δὲ ποταμῶν, λιμένων,
 10 κηπίων, μετάλλων, χώρας· συλλήδην ὅσα πέπτωκεν ὑπὸ
 τὴν Ῥωμαίων δυναστείαν· πάντα χειρίζεσθαι συμβαίνει
 τὰ προειρημένα διὰ τοῦ Πλήθους, καὶ σχεδὸν, ὥς
 ἔπος εἰπεῖν, πάντας ἐνδεδέσθαι ταῖς ἀναῖς καὶ ταῖς ἐρ-
 γασίαις ταῖς ἐκ τούτων. Οἱ μὲν γὰρ ἀγοράζουσι παρὰ
 15 τῶν Τιμητῶν αὐτοὶ τὰς ἐκδόσεις, οἱ δὲ κοινωνοῦσι τοῦ-
 τοις, οἱ δ' ἐγγυῶνται τοὺς ἡγορακτάς, οἱ δὲ τὰς οὐσίας
 διδῶσιν περὶ τούτων εἰς τὸ δημόσιον· ἔχει δὲ περὶ πάν-
 των τῶν προειρημένων τὴν κυρίαν τὸ Συνέδριον καὶ γὰρ
 χρόνον δοῦναι, καὶ συμπτώματος γενομένου κονφίσαι,
 20 καὶ τὸ παράπαν, ἀδυνάτου τινὸς συμβάντος, ἀπολύσαι
 τῆς ἐργωνίας· καὶ πολλὰ δὴ τινὰ ἐστίν, ἐν οἷς καὶ βλά-
 πτει μεγάλα, καὶ πάλιν ὠφέλει τοὺς τὰ δημόσια χειρί-
 ζοντας ἢ Σύγκλητος· ἡ γὰρ ἀναφορὰ τῶν προειρημένων
 γίνεται πρὸς ταύτην. Τὸ δὲ μέγιστον, ἐκ ταύτης ἀπο-
 25 δίδονται κριταὶ τῶν πλείστων καὶ τῶν δημοσίων καὶ τῶν
 ἰδιωτικῶν συναλλαγμάτων, ὅσα μέγεθος ἔχει τῶν ἐγ-
 κλημάτων. Διὸ πάντες εἰς τὴν ταύτης πίστιν ἐνδεδεμένοι,
 καὶ δεδιότες τὸ τῆς χρείας ἄδηλον, εὐλαβῶς ἔχουσι πρὸς
 τὰς ἐνστάσεις καὶ τὰς ἀντιπράξεις τῶν τῆς Συγκλήτου
 30 βουλευμάτων. Ὀμοίως δὲ καὶ πρὸς τὰς τῶν Ἰππῶν
 ἐπιβολὰς δυσχερῶς ἀντιπράττουσιν, διὰ τὸ κατ' ἰδίαν
 καὶ κοινῇ πάντας ἐν τοῖς ὑπαίθροις ὑπὸ τὴν ἐκείνων πί-
 πτειν ἐξουσίαν.

ή. Τοιαύτης δ' ούσης τῆς ἐκάστου τῶν μερῶν δυνάμεως, εἰς τὸ καὶ βλάπτειν καὶ συνεργεῖν ἀλλήλοις· πρὸς πάσας συμβαίνει τὰς περιστάσεις δεόντως ἔχειν τὴν ἀρμογὴν αὐτῶν, ὥστε μὴ οἶόν τ' εἶναι, ταύτης εὐρεῖν ἀμείνω πολιτείας σύστασιν. "Όταν μὲν γάρ τις ἔξωθεν κοινὸς 5 φόβος ἐπιστὰς ἀναγκάσῃ σφᾶς συμφρονεῖν καὶ συνεργεῖν ἀλλήλοις· τηλικαύτην καὶ τοιαύτην συμβαίνει γίνεσθαι τὴν δύναμιν τοῦ πολιτεύματος, ὥστε μηδὲ παραλείπεσθαι τῶν δεόντων μηδὲν, ἅτε περὶ τὸ προσπεισὸν αἰεὶ πάντων ὁμοῦ ταῖς ἐπινοίαις ἀμυλλωμένων· μήτε τὸ κριθέν 10 ὑστερεῖν τοῦ καιροῦ, κοινῇ καὶ κατ' ἰδίαν ἐκάστου συνεργοῦντος πρὸς τὴν τοῦ προκειμένου συντέλειαν. διόπερ ἂν πόσστατον συμβαίνει γίνεσθαι, καὶ παντὸς ἐφικνεῖσθαι τοῦ κριθέντος, τὴν ιδιότητα τοῦ πολιτεύματος. "Όταν γε μὴν πάλιν, ἀπολυθέντες τῶν ἐκτὸς φόβων, ἐνδιατρίβωσι ταῖς 15 εὐτυχίαις καὶ περιουσίαις, ταῖς ἐκ τῶν κατορθωμάτων, ἀπολαύοντες τῆς εὐδαιμονίας, καὶ ὑποκολακυνόμενοι καὶ ῥαθυμοῦντες τρέπωνται πρὸς ὕδριν, καὶ πρὸς ὑπερηφανίαν, ὃ δὴ φιλεῖ γίγνεσθαι· τότε καὶ μάλιστα συνιδεῖν ἔστι ἀντὶ παρ' αὐτοῦ ποριζόμενον τὸ πολίτευμα τὴν βοήθειαν. 20 ἐπειδὴν γὰρ ἔξοιδουν τι τῶν μερῶν φιλονηκῆ, καὶ πλεον τοῦ δέοντος ἐπικρατῆται· δῆλον, ὥς, οὐδενὸς ἀρετιτελοῦς ὄντος κατὰ τὸν ἄρτι λόγον, ἀντισπᾶσθαι δὲ καὶ παραποδίσσεσθαι δυναμένης τῆς ἐκάστου προθέσεως ὑπ' ἀλλήλων, οὐδὲν ἔξοιδεῖ τῶν μερῶν, οὐδ' ὑπερφρονεῖ πάντα γὰρ 25 ἐμμένει τοῖς ὑποκειμένοις, τὰ μὲν κωλυόμενα τῆς ὁρμῆς, τὰ δὲ ἐξ ἀρχῆς δεδιότα τὴν ἐκ τοῦ πέλας ἐπίστασιν.

NOTAE PHILOLOGICAE

AD

ANALECTORUM GRAECORUM MAJORUM

TOMUM PRIOREM,

IN GRATIAM

STUDIOSAE JUVENTUTIS.

EDITIO QUARTA AMERICANA,

PRIORIBUS EMENDATIO.

NOTAE PHILOLOGICAE

AD

EXCERPTA HISTORICA.

I. NOTAE IN HERODOTUM.

1. EX HERODOTO.] Analecta haec auspiciari visum est ab Ex-3. carptis quibusdam ex Herodoto, historicorum Graecorum, qui hodiè extant, vetustissimo; quod tamen nihil obstat, quo minus studiosae juventuti praelecturus initium potius sumat ab iis, quae ex Xenophontis *Anabasi* vel *Cyropaedia* infrà exhibentur. Herodotus enim, qui Ionicà dialecto scripsit, studium linguae Graecae ingredientibus vix unquam, in ipso limine, proponitur. Natus est Olymp. LXXIV. 1. ante C. N. 484. U. C. 270. [Vid. Fabricii Biblioth. Gr. L. II. c. 20. Vol. II. pag. 329. Edit. Got. Chr. Harles, 1791.] Ortus est Halicarnasso Cariae urbe, undè Halicarnassei nomen adeptus est. Haud obscuro loco natus, patrem quidem habuit Lyxen, matrem autem Dryonem nomine. Optimis disciplinis, ut verisimile est, institutus, quum ad virilem aetatem pervenisset, tyrannidem Lygdamidis aegrè ferens, Halicarnasso discessit, seque in insulam Samum recepit, ut ibi scribendi studio vacaret. Quo tamen meliùs historiam suam conderet, varias regiones peregrinans lustrabat, et, in Samum tandem reversus, quae summà diligentia undique collegerat, scriptis consignare coepit. Circiter hoc tempus, oblata occasione patriam tyrannico dominatu liberandi, domum rediit. Ejus imprimis opere expulsus est Lygdamis, et Halicarnassus in libertatem vindicata. Odio autem et invidia quorundam factiosorum hominum vexatus, patriae iterum valedixit, inque Graeciam profectus est. Commodè tunc temporis obvenit, ut omnis Graecia, ad Olympiam congregata, certamina solennia celebraret. Illuc properavit Herodotus; et, historiis suis, in consessu Graecorum frequentissimo, recitatis, summo cum omnium plausu exceptus est. Ibi adfuit Thucydides, cum patre suo Oloro, admodum adolescens; qui, dum audiret Herodotum recitantem, nobili quadam aemulatione commotus, lacrymas profudisse dicitur. Quod quum observasset Herodotus, Olorum compellens, laudabat ejus filium, qui tantum amorem in bonas literas tam maturè ostendisset. Profectus Athenas, ibi historiae suae libros iterum recitavit; idque die festo Panathenaeorum anni tertii Olymp. LXXXIII. Sub hoc tempus Atheniensium coloniae, Thurium in magnam Graeciam deducendae, ultrò se comitem addidit; unde Thurius interdum dictus est. Ibi historiam suam recensuit et quibusdam auctariis instruxit. Utrùm verò apud Thurium diem supremum oblerit, necne,

3. minùs convenit inter auctores. Ex scriptis ejus ad nos tantùm pervenire historiarum libri ix, Musarum nominibus inscripti: Nam vitam Homeri, quae aliquandiu sub ejus nomine circumferebatur, ab eo jam tandem abjudicârunt eruditi. Quod autem ad Historiae fidem attinet, non defuere, qui veri amorem, sine quo historici nomen nullum est, in Herodoto valdè desiderârunt. Etsi non negandum multa haec Scriptori inesse, quae planè sunt fabulosa, omnique adeò fide indigna; sunt tamen plurima, de quibus nullus omninò dubitationi locus est. Atqui de fabulosis Herodoti narratiunculis observare liceat, illum id esse officii sui putâsse videri, ut, quae fando audiverat, ea lectoribus narraret, non tamen eo consilio, ut ipsas fabellas pro veris historiarum acciperent; sed ut id tantùm verum esse crederent, illum ab aliis eas narratas audivisse. Neque cuivis hoc mirum esse debet, secum reputanti, quàm lectu jucundae sint, etiam hisce temporibus, veterum Graecorum fabulae; Herodotumque medias quasi partes inter historicum et poetam heroicum sustinuisse. Inepti sunt igitur, qui ei id vitio vertunt, quod, quum de rebus gestis antiquissimis historiam conderet, cujus magnam partem ab ore hominum accipere necesse fuit, fidem iis debitam, qui historias suas ex gentium nationumque tabulis publicis, aliisque monumentis, scripturâ asservatis, exhausserint, ubique non assecutus fuerit.—De hoc historiae Patre qui plura vult, adeat Fabricii Biblioth. Gr. Lib. II. cap. 20; Vossium de historicis Graecis, cap. 3; Harlesii Introd. in Hist. Ling. Gr. p. 108; Wemelingii Praef. in suam Herod. Hist. Edit. aliumque apparatus, quo instructus est iste liber; Saxii Onomast. literar. caeterosque auctores ibi indicatos; *Memoires de l'Académie des Inscriptions et B. Lettres*, tom. xix. Edit. Paris.

EDITIONES HERODOTI.

1. Herodoti Halicarnassei Historiarum libri ix. Graecè. *Venetii*, apud Aldum, 1502, in fol. [Haec est editio princeps, Graecè. Prodigant primum Latine, interprete Laurentio Valla. *Venetii*, 1474, in fol.]

2. ————— Graecè. *Basileae*, apud Jo. Hervagium, 1541, in fol.

Camerarii praefationem habet Ed. 1541, in Bibl. Harv. P.

3. ————— Graecè. Cum praefatione Joachimi Camerarii. *Basileae*, apud Jo. Hervagium, 1557, in fol.

4. ————— et de vitâ Homeri libellus, Graecè, recogniti ab H. Stephano. *Apud ipsum Steph.* 1570. [Huic editioni addita est Laurentii Vallae interpretatio Latina, et libelli de vitâ Homeri versio Conradi Heresbachii, utraque ab H. Steph. recognita, &c. *Apud ipsum Steph.* 1566, in fol.]

5. ————— iterum editi, cum versione castigatâ, et varis accessionibus ab eodem Stephano. *Apud ipsum Steph.* 1592, in fol.

6. ————— editi à Gothofredo Jungermano, Graecè et Latine. *Francof.* 1608, in fol. [Stephani editioni praeclara quaedam adjecit Jungermanus, librosque Herodoti in capita divisit, &c.]

7. ————— Graecè et Latine. *Genevae*, 1618, in fol. [Haec est repetitio Jungermanianae, quibusdam, non semper in meliora, mutatis. Valdè suspicor hanc eandem esse cum eâ, quae praefert nom. *Paul. Steph. Par. eod. ann.*] "Vid. not. seq. P.

Genevae, Oliva Pauli Stephani. Jungermaniana n. 1618. Vide 3. Borheck, &c. Utraque adest, i, ii; at utraque titulis manca. P.

8. Herodoti Halicarnassei Historiarum libri ix, editi à Thomâ Gale, Londini, 1679, in fol. [Editor multis locupletavit editionem Jungerm. usus duobus MSS. codicibus, altero Archiepiscopi Cantuariensis, Collegii Etonensis altero.]

9. ————— et de vitâ Homeri. Gr. Lat. cum notis Jac. Gronovii, &c. Lugduni Bat. 1715, in fol. [Haec edit. Gronoviana votis Eruditorum minus satisfecit. Effraenata ista jactantia, quâ MStum Mediceum, licet non optimaе notae, laudibus ad coelum effert, risum et contemptum doctorum hominum movit.]

10. ————— ex editione Jac. Gronovii, [sine notis.] Tomis ix. Glasguae, 1761, in 12mo.

11. ————— Musarum nominibus inscripti, Gr. Lat. &c. Edit. curavit, et suas, itemque Lud. Casp. Valckenarii, notas adjecit Petrus Wesselingius, &c. Amstelod. 1763, in fol. [Haec est omnium editionum, quae lucem adhuc viderunt, praestantissima.]

12. ————— Textus Wesselingianus passim refictus, &c. Accedunt volumine altero nova interpretatio Latina et index rerum: volumine tertio animadversiones et lexicon Herodoteum. Operâ Frid. Wolfgangi Reizii. Lipsiae, 1778, in 8vo. [Defuncto editore, haec edit. imperfecta relicta est.]

Reizius iv libros, Graece, edidit: Shaeferus v reliquos adjecit, Gr. nec plura. Lipsiae, 1800. ii Vol. vel Part. P.

Idem Godofr. Henr. Shaefer, "suo nomine," Libros vii edidit, Gr. iii Tom. 8vo. Lipsiae, ann. 1800, 1801, 1803. Librum ix nuper additum esse audio. P.

13. Herodoti Halicarnassei et Ctesii Cnidii quae extant opera et fragmenta. Gr. ex recensione Petri Wesselingii. Curavit A. C. Borheck. Lemgov. 1781, in maj. 8vo. ["Lat. idem vertit addiditque Gattereri Comm. de ordine et consilio Herodoti, tom. ii." HARLES.]

Editio altera, vel "nova recensio," a Borheck, prodiit, Gr. Tom. iii, 8vo. Lemgoviae, 1808. Ejusdem Apparatus ad Herodotum, &c. Tom. v, ann. 1795—1798. Lemgoviae. P.

14. Herodotus Graecè et Latine. Apud Gul. Laing. Edinb. in 8vo. 1807. [Minori formâ est, at pulcherrima, tractatûque commodissima.]

15. Herodoti Musae, sive Historiarum Libri ix. Ad veterum codicum fidem denuo recensuit, lectionis varietate continua, interpretatione Latina, adnotationibus Wesselingii et Valckenarii aliorumque et suis illustravit Johannes Schweighaeuser, in Acad. Argent. et Sem. Prot. Literar. Graec. Prof. Academiae Reg. Inscript. et Hum. Literar. Adscr. Argentorati et Parisiis, 1816. "vi Tom. xi Part. P.

* * Haec Excerpta ad fidem Edit. Wesselingii expressa sunt, interpunctione tantum exceptâ, quam in plurimis locis immutare visum est.

2. *Ex τῆς ΚΑΕΙΟΥΤΣ.*] Hoc est—*Ex libro primo, qui inscribitur* CLIO. Verum quo tempore Libri ix Historiarum Herodoti Musarum nominibus inscripti essent, non liquidò constat. Verisimile est eos ita insignitos esse, quum ab auctore Athenis recitabantur. Utunque sit, nihil simplicius, nihil hisce Musis jucundius, inter veterum monumenta, facile reperies. "Oratio Herodoti [verba sunt Camerarii] elegans est, et Ionicae linguae propriâ quadam facilitate, sine omnibus veluti anfractibus, defluens."

3. *Ετυράννευε—Κορίνθου*] *Tyrannus erat, vel rex, Corinthi*. Anglicè, *was king of Corinth*. *Τυραννεύω*, atque multa alia ejusmodi verba habent post se genit. vel dativ. Valet nempè *τυραννεύω* idem ac *τύραννος εἰμί*, *tyrannus, rex sum*.

4. *τῷ* cui. Dat. s. m. articuli. Sed notandum, articulum saepissimè usurpari, non solum apud Herodotum, sed etiam apud Homerum, aliosque scriptores Ionicos, vice pronominis relativi, [vel artic. postpos.] quod est *δε, ἧ, δ, qui, quae, quod*.

5. *οἷ* *his*; vel *ipsis*: pro *οἷσιν*, d. pl. cujus nominativ. s. est *δε*, pronomen scil. substantivum tertiae personae; gen. *οῦ, &c.* Errant planè Grammatici, qui exhibent *οῦ, sui*, perinde ac nominativo caret; cum re verà *οῦ* saepe significet non solum *sui*, sed etiam *ipsius*. [Vide Xen. Anab. p. 82. Edit. Hutch. 4to. infra, p. 113. l. 12. item *Iliad* β, 11.] Caeterum *οἷ* regitur à praep. *ὅν* subintellectà.

6. *ἐν τῷ βίῳ*] *τῷ δὴ—ἐν τῷ βίῳ*.—Eodem ferè modo Latine dicitur, cui *quidem* in *vita*; quod idem sonat ac *cujus quidem* in *vita*: Sed Lingua Latina caret Articulo. Angli dicunt, *in whose time, during whose life*: Ad verbum, *in the life to whom*.

7. *παράστειναι*] à verbo *παρίστημι*, *risto, exhibeo, &c.* item, *venio, obtingo*; subintellecto scilicet pronomine reciproco, adeo ut non solum in hoc, sed in multis aliis verbis, vox activa vicem vocis mediae interdum supplere videatur; sic, *λέγουσι—θῶνμα μέγιστον παράστειναι*, (supple *ἑαυτὸ*, vel Ionicè *ἑωντὸ*,) *dicunt portentum maximum obtigisse, (vel se exhibuisse)*. Vide infra ad p. 23. n. 3.

Schweighaeuser *θῶνμα, ἑωντὸ*, &c. scripsit. P.

8. *ΑΡΙΟΝΑ—ἐξενειχθέντα*—] i. e. *λέγουσι Αρίονα ἐξενειχθέντα*, quod idem est ac *λέγουσι Αρίονα ἐξενειχθῆναι*, *dicunt Arionem motum esse*—scil. à Tarento, [è mari, P.] ut infra. *ἐπὶ δελφίνος—ἐπὶ Ταίναρον*, *delphino insidentem—ad Taenaron*. Nimirum, *ἐπὶ* regens genit. significat *quietem in*, Angl. *rest upon*: eadem autem regens accusat. notat *motum in*, vel *ad*, Angl. *motion directed upon, motion towards*.

9. *οὐδενὸς δεύτερον*] *nemini secundum*.

10. *διθύραμβον*] *Carmen Baccho praesertim dicatum, qui et ipse Διθύραμβος vocatur*. Carminis genus, verbis pariter ac rebus, ordinèque audax, et ebriorum licentiae quàm modestiae sobriae propinquius. Plura volentibus dabit ad Pind. Olymp. p. 307. seq. Erasmus Schmidius. GESNER. "Olymp. xiii. 27. P.

11. *τῶν ἡμεῖς ἴδμεν*] *quos novimus, τῶν* pro relativo *ὧν*, uti paulò suprà; et apud Graecos "Relat. concordat cum Antecedente, non "solum in genere et numero, verùm saepè etiam in casu." Vide *ἴδμεν* in Append. Vocum Ionicarum.

12. *τὸν πολλὸν τοῦ χρόνου*] Angl. *much of his time*. De Articulo reddito per pron. possess. vide infra ad n. 16. *πολλὸς*, *multus*, saepè flectitur regulariter apud Ionicos scriptores; *πολλὸν* in accus. vulgò *πολύν*.

13. *Ὀρμᾶσθαι μὲν νῦν ἐκ Τάραντος*] *Eum igitur in eo esse ut proficisceretur Tarento*;—Angl. *That therefore he was setting out from Tarentum*.—*νῦν*, sine accentu, idem Ionicè quod *οὖν*, igitur; sed *νῦν*, nunc. *Τάραντος*, à nominat. *Τάρας*. Verùm observandum est, per totam hanc de Arione narratiunculam, identidem subaudiendam esse vocem *λέγουσι*.

14 *μισθώσασθαι πλοῦν*] *navigium mercede conducisse*;—Angl.

hired a vessel. Notanda est hic significatio vocis mediae: *μισθόω*, *mercede loco*, *μισθόομαι* in v. mediâ, *mercede conduco*.

15. *Τοὺς δὲ,*] *Τοὺς Κορινθίους* nempè; *ἐν τῷ πελάγει*, Angl. *at sea*.

16. *ἔχειν τὰ χρήματα.*] supple *ἐκείνου*.—Angl. *to get his money*. Quando enim articulus redditur per pronomen possessivum, est scil. per ellipsin cuiusdam prouominis.

17. *Τὸν δὲ,*] *Ἀρίονα* nempè; *συνέντα τοῦτο, λίσσασθαι, χρήματα μὲν προέντα ὄφι, ψυχὴν δὲ παραιτούμενον*. *Ilum autem, hoc intellecto, orasse, divitias quidem ipsis tradentem, vitam vero enixè rogantem.* Angl. *And that he, having learned this, prayed, on the one hand, giving up to them his money, and on the other hand, earnestly begging his life.* αἰτέω, *peto*; αἰτέομαι in v. mediâ, *aliquid mihi dari peto*: *παραιτέομαι*, *praeter modum peto aliquid mihi dari*.

1. *ἢ αὐτὸν διαγράσθαι μιν,*] Angl. *either that he should kill himself*. 4 *χράομαι*, *utor*, *διαγράομαι*, *omniñò utor*, *perficio*, *finio*, *interficio*. v. *men* in Append. Vocum Ionicarum.

2. *τὴν ταχίστην.*] i. e. *κατὰ τὴν ταχίστην ὁδόν*. Angl. *instantly*.

3. *Ἀπειληθέντα—ἐς ἀπορίην,*] Angl. *being driven by threats into an inextricable difficulty*. ἀπορία, Ion. ἀπορή, *inopia consilii, difficultas, status ex quo nullus est transitus*. ἀπορέω, Angl. *I am in an inextricable difficulty, I am at a loss*; &c. ex ἀ priv. et πόρος, *transitus*. Caeterum pro ἀπειληθέντα, ab ἀπειλέω, *minor, comminor, vir doctus* J. M. GESNERUS legendum conjicit ἀπελαθέντα, ab ἀπελαύνω, *expello, abigo*.

4. *περιδέειν αὐτόν,*] *pati—ut paterentur eum*. περιείδω, (unde *περιδέειν*, Ion. aor. 2. inf. pro *περιδέειν*.) propriè significat, *circumspectio*; inde *negligo*, *sino*, *patior*.

5. *ἐν τῇ σκευῇ πάσῃ,*] Angl. *completely arrayed*.

6. *ἐδωλίασι,*] *ἐδῶλια, -ων, τὰ, transtra et fori navium*, ab ἔδος, *sedes*.

7. *αἰώας δὲ, ὑπεδέκετο—*] Syntaxis postulat—*αἰώαντα δὲ, ὑποδέκεσθαι*—nam subauditur *λέγουσι*, ut supra observatum. Sed ejusmodi ἀνακόλοισι saepè occurrunt apud alios optimos auctores. Vid. infra ad p. 68. n. 5. *κατεργάζομαι*, *perago*; item, ut hic, *interficio*.

8. *καί, τοῖσι, &c.*] Constructio hujus sententiae paulò difficilior est. Resolvi potest hoc modo: *καί—ἄτις ἡμεῖς—(τοῖσι γὰρ ἡδονὴν ἐπέλθειν—namque eos voluptatem inessisse—et μέλλοιεν ἀκούεσθαι τοῦ ἀράτου ἀνθρώπων αἰδοῦ—siquidem audituri essent praestantissimum inter homines modulatorem) ἀναχωρῆσαι ἐκ τῆς πρύμνης ἐς μέσην νῆα—cessisse de puppe in mediam navem*.

9. *διεξελθεῖν νόμον τὸν ὄρθιον.*] *percurrisse carmen, quod dicitur Orthium*. Genus est modulationis musicae, sic fortè dictum, quod ejus carminis numeri quàm altissimâ et intentissimâ voce ferrentur; ὄρθιον enim Graeci dicunt, quod arduum est, et quàm altissimâ voce elevatum. GESNER. Vid. Gell. 16. 19. et Dion. Chrysostom. de Regno.

10. *ὡς εἶχε,*] supple *ἐαυτὸν—ut erat, ut se habebat*. [Vid. suprâ ad p. 3. not. 7.]—ὡς εἶχε, *ὅν τῇ σκευῇ πάσῃ*—Angl. *accoutred as he was*: uti optimè exprimitur, apud celeberrimum poetam scenicum, GVL. SHAKSPEARE, in dramate suo, cui titulus *Julius Caesar*. Act. I. Sc. 2.

11. *οὐδαμῇ μετέντα,*] *nullum in locum sicientem ire—vel—ne minimè concessâ libertate*.

12. *ἀνακῶς*] Ionicum pro comm. ἐπιμελῶς. *Ἀνακῶς ἔχων τινός,*

solicitum esse de re aliqua, ut ea potiamur. UPTON. *Sollicitū aliquem expectare, et diligenter observare cavendī causa.* GESNER.

13. Ὡς δὲ ἄρα παρῆναι αὐτοὺς, κληθέντας, ἰστορεῖσθαι—] i. e. ὡς δὲ ἄρα παρῆναι αὐτοὺς, λέγουσι, κληθέντας, ἰστορεῖσθαι, quo tempore ipsos, dicunt, adfuisse, vocatos, percontatum, &c. Angl. *and at the time, at which it is said they arrived, upon being called, they were asked, &c.*

14. ὥσπερ ἔχων ἐξεπήδησε.] *eodem quo derisisset habitu.* Ad verbum, *uti se habens derisuit.* Vid. *suprà* not. 10.

15. οὐκ ἔχειν] *non potuisse.* ἔχω saepe redditur *possum*, i. e. *ἔχω δύναμιν.*

16. ἐπὶ Ταϊνάρῳ,] Angl. *near Taenarus.*

17. ἐπὶ δελφίνος ἐπεὼν ἄνθρωπος.] Angl. *a man mounted on a dolphin.*

* * Latinè, ex HERODOTO, narravit hanc fabulam GELLIVS, xvi. 18. Consule etiam OVID. Fastos, lib. ii. ubi Arion, ob artem citharoedicam, egregiè laudatur. GESNER. UPTON.

5. 1. ΚΡΟΙΣΟΣ καὶ ΣΟΛΩΝ.] Hoc est—CROESUS et SOLON.

2. Θρηῆκες, οἱ Θυνοὶ τε καὶ Βιθυνοί,] *Thracæ, in Asiâ, scil. qui vocabantur Thyni et Bithyni, uti ostendit vir doctus Larcherus, qui super Herodotum Gallicè fecit.*

3. προδεπικτωμένον] *præs. part. verbi προδεπικτάομαι, possessionibus meis adjicio, insuper acquiro.*

4. ἐνύγχανον ἑόντες,] Vid. *infra* ad p. 7. n. 5.

5. ὡς ἕκαστος αὐτέων ἀπικνέατο] *quemadmodum singulis ut venient accidit: Angl. just as they severally chanced to come.*

6. αὐτοὶ γὰρ οὐκ οἶοι τε ἦσαν αὐτὸ ποιῆσαι Ἀθηναῖοι.] *Locutio elliptica, apud Graecos scriptores perquam familiaris, quæ hoc modo suppleri potest: Αὐτοὶ Ἀθηναῖοι οὐκ ἦσαν τοιοῦτοι οἶοι τε οἱ πησαντες αὐτό. Ad verbum, ipsi Athenienses non tales erant quales etiam ii qui hoc faciunt; i. e. ipsi Athenienses hoc facere non potuerunt. Sic, εἰμι οἷός τε, possum, οὐκ εἰμι οἷός τε, non possum, οὐχ οἷόν τε εἶναι, fieri non potest. Vid. Coll. Gr. Min. ad p. 24. n. 13.*

7. ἐπέρεσθαι, με] *Notanda est hæc verborum collocatio, ἐπέρεσθαι με ἐπὶ ἡλθέ σε, ubi videntur με et σε locum cessisse. UPTON.*

6. 1. τῷ ἑόντι χρηδόμενος,] *Ad verbum, re ut erat unus; i. e. re ut se habebat prolatū. Angl. taking the fact as it really was.*

2. ἐπιστρέφως,] *ardenter, Angl. keenly, earnestly, ab ἐπιστρέφω, converto, converto animum ad aliquid.*

3. Καίη] *Ion. pro communi κοίη: subauditur autem ὁδῷ, vel μεθ' ὁδῷ. Quâ viâ? Quâ ratione? Quomodo? AEMYL. PORTI Lesium Ion.*

4. τοῦτο μὲν,—τοῦτο δέ,] i. e. κατὰ τοῦτο μὲν—κατὰ τοῦτο δέ, quod ad hoc quidem—quod ad hoc vero; vel *partim quidem,—partim vero.* Angl. *in the first place—in the next place; or partly, partly—* Editio autem Gronoviana exhibet *Τέλλω τούτῳ μὲν*, quod probant nonnulli tanquam meliorem lectionem.

5. τῆς πόλιος εὐήκουστος,] *Republicâ florente. Ad verbum, Republicâ benè succedente.*

6. τοῦ βίου εὐήκουστος,] *ἡκεῖν εὐ τοῦ βίου, idioma Graecum est, venire benè vitæ, i. e. ad provectam aetatem pervenire. Nam, ut rectè observat Vigerus, [de Gr. Dict. Idiotism. Cap. V. s. 8. reg. 2.] “verbum ἡκεῖν cum πόρρω, εὐ, ἐπι et πολὺ, gaudet genitivo; πόρρω,*

“vel εὖ ἦκειν, vel ἐπὶ πολὺ, τῆς παιδείας, verbatim, longè, benè, ad
 “multum venire doctrinae: id est, multum in doctrinâ profecisse: être
 “bien, ou beaucoup avancé.” ὡς τὰ παρ’ ἡμῖν, i. e. ὡς τὰ πράγμα-
 “τα παρ’ ἡμῖν ἔχει, uti res apud nos se habent, quantum humana patitur
 natura. Construe igitur et interpretare vernaculè; τοῦτο δὲ, in the
 next place, τελευτῇ λαμπροτάτῃ τοῦ βίου ἐπεγένετο [ἐκείνῳ] ἦκοντι
 εὖ τοῦ βίου, ὡς τὰ παρ’ ἡμῖν, he moreover obtained a most splendid end
 of his life, and at an advanced age, if one considers the nature of man.

7. τροπὴν—] τροπὴν ποιεῖν τῶν πολεμίων, in fugam vertere hostes.
 Inde dictum τρόπαιον. GESNER.

8. αὐτοῦ τῇ περ—] αὐτοῦ, ibi, adv. idem hic valet ac ἐν τῇ χώρᾳ,
 in the place, ἐν τῇ περ, in which to wit.

9. ὡς εἰκάσαι,] quantum conjecturâ licet assequi, vel, si conjecturae
 locus est. GESNER. Subauditur ἔξεστι, licet.

10. διεφθαρτὸν] corruptus erat, h. e. morbo iâ vitiat, ut vix homo
 inter homines videretur. GESNER.

11. ἐωντῷ λόγον ἔδωκε,] λόγον ἐωντῷ δίδόναι, Herodotea locutio.
 Secum aliquid reputare, perpendere. AEMVL. PORT. Lex. Ion.

12. καταφρόνησας τὸν ὄνειρον,] cum hoc insomnium vehementer re-
 formidaret. AEMVL. PORT. “Vide infra p. 15, n. 4. P.

13. ἀγεται] ducendam curat—ut planè significat hic loci vox media.

14. ἐωθότα δὲ στρατηγέειν μιν τῶν Λυδῶν,—] illum autem qui
 copias Lydorum ducere consueverat.

1. συνένησε,] à συννέω, vel συννήω, coaceruo.

7.

2. οἱ—τῷ παιδί] sibi—in filium— i. e. suum filium—

3. ἐν χερσὶ] Angl. in hands—on hand.

4. οὐ καθαρὸς χεῖρας] i. e. κατὰ χεῖρας—Impurus quod ad manus.—
 Impurus vel pollutis manibus.

5. τυγχάνεις—ἔων,] fortè es. Sic, τυγχάνω ὦν, fortè sum, ἐτύγ-
 χανον ὦν, fortè eram, &c. Sic in Ceb. Tab. Εὐτυχάνομεν περιπατοθῆ-
 ντες, fortè deambulabamus. [Vide suprâ ad p. 5. n. 4.] Vide Coll. Gr.
 Min. ad p. 47. n. 12.

6. ἀμυχανήσεις χρήματος οὐδενός,] nullâ re indigebis.

7. ἐν ἡμέτερου.] idem est quod ἐν ἡμῶν, i. e. ἐν οἴκῳ ἡμῶν, in
 domo nostrâ.

8. ἐν Κροίσου.] i. e. ἐν τῷ οἴκῳ Κροίσου.

9. σὺς χοῖμα—μέγα] ingens aper. Angl. a huge monster of a boar.
 Eodem modo Xenophon de cervâ loquens, quam Cyrus jaculo vibrato
 straverat, καλὸν τι χοῖμα καὶ μέγα, pulchram sanè bestiam magnam-
 que. Cyrop. lib. 1. Ad quae verba ita vir accuratissimus Tho.
 Hutchinson, “Vox χοῖμα, inquit, quae in rebus tractandis locum
 “habere solet, ad res animatas venustè migrat.” “Vid. p. 60, l. 23.
 hujus vol. P.

10. ἀνεφάνη] Observandum est, multa apud Graecos esse verba,
 quorum aor. 2. (et etiâ aor. 1.) pass. usurpatur in sensu medio:
 quod quidem praesertim usu venit in verbo φαίνω. Sic φαίνω, in v.
 act. ostendo: φαίνομαι, in v. pass. ostendor: φαίνομαι, in v. med. ostendo
 meipsum, i. e. appereo. Sed ἐφάνην in aor. pass. plerumque signifi-
 cat [non ostensus sum, sed] apparui. Porro notandum, Graecorum
 aoristos saepissimè reddi debere per tempus praesens Latinorum,
 quanquam re verâ nequaquam confundantur cum tempore praesenti
 strictè dicto. Sic ἀνεφάνη hic significat apparet, i. e. rubindè vel iden-
 tidem apparet.

11. *λογίδας νεηνίας*] *delectos juvenes. λογίς, -ίδος, δ, ή, delectus.*
8. 1. *καὶ ταῦτά οἱ νῦν μέλει.*] *et nunc haec ei curae sunt. αἱ, α.*
 Vide suprā ad p. 3. not. 5.
 2. *κυνηγέδιον*] *apparatum venatorium, canes, retia, &c. GESNER.*
 3. *Ἀποχρωμένων*] *Ion. pro ἀποχρωμένων. ἀποχρώμενος, continens, ab ἀποχράομαι, quod vide in Lexicis.*
 4. *τῶν ἐδέοντο*] *Vide suprā ad p. 3. not. 4.*
 5. *οὐ φαιμένον δὲ τοῦ Κροίσου*]—*Croeso autem negante—*
 6. *τὰ κάλλιστα, πρότερόν—*] *antehac, aliquandō nobis erat honoratissimum et maxime praeclarum, vel in bella vel in venationes cum, gloriam parare.*
 7. *ἀμφοτέρων με τούτων—*] *horum utroque exclusum me tenes.*
 8. *μοὶ παριδών.*] *i. e. ἰδὼν παρ' ἐμοῖ, cum in me animadvertisti.*
 9. *τοῖσδε,*] *interrogativè pro τοῖσι, quod pro τῶσι.*
 10. *κόῳ—ἀνδρὶ—*] *i. e. σὺν κόῳ ἀνδρὶ ἐκείνῃ δόξει οὐκ εἶναι;*
 11. *ἐπὶ τὰ παραλαμβανόμενα*] *ad ea quae suscipiuntur.*
 12. *ἐπὶ τῆς ἐμῆς—ζωῆς,*] *durā vīto. Angl. during my life.*
 13. *διακλέψαι.*] *fato subducere.*
 14. *τυγχάνεις ἐόν*] *Vide suprā ad p. 7. not. 5.*
 15. *διεφθαρμένον τὴν ἀκοήν,*] *supple κατὰ, captum auribus.*
 9. 1. *τὸ δὲ οὐ μαίθ—*] *τὸ pro ὃ, quod, art. postpos. Vide suprā ad p. 3. n. 4.*
 2. *ἄλλου τευ,*] *i. e. ἄλλου τινός.*
 3. *ὅ τι τοῦτ' ἔοικε,*] *quodcunque huic simile est. ὅστις, ἦτις, ὅ, τι—*
ut distinguatur à conjunctione ὅτι, quòd. "ὅ τι hodie. P.
 4. *τὰ ποίεις—*] *quae facis. Vide suprā ad p. 3. n. 4.*
 5. *ἔστι τῇ με νικᾶς,*] *est quā parte me vincis; i. e. hāc in re: hoc modo me vincis. τῇ pro ἡ. AE. PORTI Lex. Ion. Vide suprā ad p. 3. not. 4.*
 6. *τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω*] *quam tibi non exprobro. τὴν τοι pro ἡν σοι. Vide suprā ad p. 3. n. 4.*
 7. *χρεὼν ἔστι*] *Oportet: necesse est.*
 8. *ἀπολαμπρύνει*] *Ion. pro comm. ἀπολαμπρύνῃ, illustris fac.*
 9. *καὶ προσέτι ῥώμῃ ὑπάρχει.*] *Angl. and besides, thou art still in possession of vigour.*
 10. *ἄλλως μὲν ἔγωγε ἂν οὐκ ἦτα—*] *Angl. For my part I would not go upon any other terms—*
 11. *οὔτε γὰρ συμφορῇ τοιῇδε κεχρημένον οἶκός ἐστι*] *neque enim par est,—decorum est tali calamitate affectum, &c. Caeterum pro οἶκος, quod est Ionicè pro οἰκός, legitur in plerisque Edit. εἶκος.*
 12. *πάραι—*] *pro παρέσθι.*
 10. 1. *τοῦ φυλάσσοντος εἵνεκεν—*] *quantum à custode provideri poterit. GESNER.*
 2. *περιημεκτέων—*] *περιημεκτέω, lamentor, sanguineis quasi lacrimis deploro. ἡμεκτέω Camerarius, in praef. ubi recenset Ionica Herodoti, exponit indignor, offendor. GESNER.*
 3. *ἐπίστίον τε καὶ ἐταιρήϊον,—*] *i. e. ἐφέστιόν τε καὶ ἐταίρειον—*
Jovem nempe hospitalem et familiarem,—Jovem qui hospitibus et sedulibus praeest.
 4. *ἐλάνθανε βόσχαν—*] *clam vel imprudens aluisset. Locutio scriptoribus Graecis familiaris: sic, λανθάνει παιδών, clam facit, ἔλθετεν ἐμπεδών, imprudens incidit. Vide suprā ad p. 7. n. 5.*
 5. *στάς δὲ οὗτος—*] *i. e. οὗτος δὲ στάς ἐαυτὸν—cum autem hic se*

scire stare fecisset—i. e. *stans*. Nam ἵστημι in voce act. sign. *isto, stare facio*; in voce med. *sto*. Redditur interdum *sto* in voce act. tum autem subintelligitur pronomen reciprocum; uti saepissimè fit in multis aliis verbis. "V. p. 3. n. 7. P.

6. ἐπειδὴ θεωντοῦ καταδικάζεις θάνατον.] i. e. ἐπειδὴ δικάζεις θάνατον κατὰ θεωντοῦ, Angl. *since thou denouncest death against thyself*.

7. εἰ μὴ ὅσον—] i. e. εἰ μὴ εἰς τοσοῦτον ὅσον, nisi quatenus.

1. συγγινωσκόμενος—εἶναι—] *utpote sibi met conscius—se esse, &c.* ut 11. planè significat vox med. cum praepositione σύν. Caeterum συγγινωσκόμενος—εἶναι—βαρυσυμφορώτατος—nota est syntaxis in sermone Graeco.

2. Τὸ μὲν Ἀττικὸν—] Constructio est: ὁ Κροῖσος μὲν ἐπυνθάνετο τὸ Ἀττικὸν [ἔθνος] κατεχόμενον [εἶναι] τε καὶ διεσπασμένον ὑπὸ Πεισιστράτου τοῦ [υἱοῦ] Ἱπποκράτους, [κατὰ] τοῦτον τὸν χρόνον τυραννεύοντος Ἀθηναίων. Vide suprâ ad p. 3. n. 3.

3. ἐπεστέωτες,] ἐφεστακότες, *astantes*. Vid. suprâ ad p. 10. n. 5.

4. γυναῖκα τεκνοποιῶν] *utorem proli gignendae aptam*.

5. εἰ δέ—] Constructio est: εἰ δέ τυγχάνει ἔχων τὴν γυναῖκα, δεύτερα, ἐκπέμπειν. Angl. *and if he happens to have a wife, in the second place, he advises him to dismiss her*.

6. καὶ τῶν μὲν προεστέωτος] Ordo est: καὶ Μεγακλῆος τοῦ [υἱοῦ] Ἀλκμαίωνος ἐστακὸτος [ἐαυτὸν] πρὸ τῶν μὲν, [τῶν παρὰ λων scil.] Ἀνκούργου Ἀριστολαΐδω [ἐστακὸτος ἐαυτὸν πρὸ] τῶν δὲ ἐκ τοῦ πεδίου.

7. καὶ τῷ λόγῳ τῶν ὑπερακρίων προστάς,—] Angl. *under pretext of protecting the mountaineers*. Vide suprâ ad p. 10. n. 5.

1. πρότερον εὐδοκίμησας] Angl. *as he had formerly acquired reputation*.

2. Ὁ δὲ δῆμος,] Constructio est: ὁ δὲ δῆμος τῶν Ἀθηναίων ἐξαπατηθεὶς, καταλέξας τούτους ἀνδρας τῶν ἀστών, ἔδωκε αἰ—

3. ἐπὶ τε τοῖσι κατεστέωσι—] supple *θεσμίαις*. Angl. *according to the established institutions*. κατεστέωσι, pro καθεστακῶσι.

4. τῶντὸ φρονήσαντες—] τῶντὸ pro τὸ αὐτὸ, *idem*, φρονεῖν τῶντὸ, *idem* sentire. Angl. *to be of the same opinion, to conspire*.

5. Περιελανόμενος—] *veatus, fatigatus*.—ἐπεκηρυκεύετο, *proposed by means of a herald*—

6. ἐπὶ τῇ τυραννίδι.] Angl. *upon condition of obtaining the government*.

7. Ενδεξαμένου δὲ τὸν λόγον, καὶ ὁμολογήσαντος, ἐπὶ τούτοις—] Angl. *Pisistratus having accepted the proposal, and agreed upon these terms*.

8. ἐπὶ τῇ κατόδῳ—] *ad illius reditum: ad illum restituendum*.

9. ἐπεὶ γε ἀπεκρίθη—&c.] *quoniam à longinquiore tempore distinctum fuit à barbarico genere Graecum*: [Notand. ἀποκρίνομαι *pleurumque sign. respondeo*: sed ἀπεκρίθη hic sonat, *distinctum fuit*, in primigenio suo sensu, nempe 3. sing. aor. 1. p. ab ἀποκρίνω, *secerno*.] ἔδὸν καὶ δεξιώτερον, &c. Angl. *being both more dexterous, and farther removed from stupid simplicity*: [εὐηθίας, *Ion. pro εὐηθίας, à nominat. εὐηθία, simplicitas, stoliditas*. ἀπηλλαγμένον, perf. part. p. ab ἀπαλλάσσω, *dimitto, amoveo, &c.*] καὶ εἰ τότε γε—ἐν Ἀθηναίοις, *λεγομένοις εἶναι τοῖσι πρώτοις Ἑλλήνων* [κατὰ] σοφίην, οὗτοι μηχανῶνται τοιαῦτα. Angl. *and more especially, that then among the Athenians,*

who were said to be—&c. these persons had recourse to such a stratagem.

10. *προδείξαντες ὄχνημα, ὁδόν τι—ἐχούσα—&c.*] exhibentes vestimentum tale, quale illa habens venustissima apparitura esset—i. e. exhibentes illam ita ornatam ut venustissima appareret. *προδείξαντες*, Ion. pro *προδείξαντες*—aor. 1. part. act. à *προδεικνύω*—*υμι*—*exhibeo*, &c.

13. 1. *τὴν δὲ ἄμπελον ἐπισχεῖν—*] i. e. *τὴν δὲ ἄμπελον σχεῖν* [*ἐαυτήν*] *ἐπι*—Angl. and that the vine held itself upon, i. e. covered—

2. *ὑπερθέμενος*] aor. 2. part. med. verbi *ὑπερτίθμι*, *superpono*. Sed hic notanda est vis vocis med. cum somniorum interpretibus *superimposuisset*, ut illis nempe secum communiter esset curae, i. e. cum somniorum interpretibus ut interpretarentur proposuisset. Undè *ὑπερτίθεμαι* redditur interdum Lat. ad alium judicem defero; item procrastina.

3. *μετεπέμψατο—*] *arcessiviti*.

4. *ἐπίτεκα*] acc. sing. a nominat. *ἐπίτεξ*, *-εκος*, ἡ, *partui vicina*. Ex *ἐπι* et *τίκτω*, *pario*.

5. *τὸ ἄν ται προσθῶ—*] Ion. pro *δ ἄν σοι προσθῶ*. Vide suprà ad p. 3. n. 4.

6. *σὺ ἐώντῳ περιπέσης.*] tibi ipsi malum concilies; q. d. *in teipsum cada*. Est enim metaphora sumta ab aedificiis, quae propria mole in seipsa corruunt. *AE. PORT. Lexicon Ion.*

7. *Λάβε τὸν—*] *τὸν* Ion. pro *δν* relativ. cujus antecedens *τὸν* subauditur. Vide suprà ad p. 3. n. 4.

8. *ἐς σεωυτοῦ,*] supple *ὄκον*.

9. *ἀνδρὶ τῷδε*] in seipso, scilicet. Harpagus enim loquens manum ad pectus suum admovet. Caeterum, *ὅδε, ἡδε, τόδε*, idem est quod *οὗτος, αὕτη, τοῦτο*.

10. *τόγε ἐμὸν—*] supple *κατὰ*, saltem pro virili med parte: subauditur etiam *πράγμα*. Angl. according to my ability at least. *ἐπηγετέσθαι ἐπιτηδέως*, operam MEAM diligenter navare; uti planè indicat vox media.

14. 1. *Τούτοις—*] supple *ἐπι*—his verbis, &c.

2. *τὴν ἐπὶ θανάτῳ—*] i. e. *κατὰ τὴν ὁδὸν ἐπὶ θανάτῳ*—Angl. according to the fashion on the prospect of death. Vide infrà ad p. 107. n. 4.

3. *Οὐκ ἦ—*] i. e. *οὐκ ἐν τῇ ὁδῷ ἦ*.

4. *εἰ δὲ θελήσει—*] Constructio est: *εἰ δὲ, τούτου τελευτήσαντος, ἡ τυραννὶς θελήσει ἀναβῆναι ἐς ταύτην τὴν θυματέρα, ἧς τὸν ἰδὸν πτείνει δι' ἐμεῦ, ἄλλο τι λείπεται τὸ ἐνθεῦτεν ἐμοὶ ἢ ὁ μέγιστος πνδύων*; Caeterum *θελήσει ἀναβῆναι* videtur idem esse ac *ἀναβῆναι*.

5. *τὸν ἡπίστατο νομάς τε ἐπιτηδεωτάτας νέμοντα,*] subauditur *τινὰ, aliquem*, &c.—*quem pōrat pascua pascere maxime opportuna, ad puerum nempe e medio tollendum. ἡπίστατο*, pro communi *ἐπίστατο*, 3. sing. imperf. ind. ab *ἐπίσταμαι*.

6. *Αἱ δὲ ὑπάρχει*]—*αἱ*, Ion. pro comm. *ὑπάρχειαι*. *Montium radices*. *AE. PORT. Lex. Ion.*

7. *βορέω*] Ion. gen. pro *βοροῦ*, à nominat. *βορῆς*, Ion. pro *βορᾷ*; contractè pro *βορέας*, boreas. *πρὸς βορέω τε ἀνέμου τῶν, κ. τ. λ.* Angl. to the north of Ecbatana, and towards the Euxine sea.

8. *ταύτῃ*] i. e. *ταύτῃ τῇ ὁδῷ*, Angl. this way, on this side.

9. *Ἰδρσι σιτηρεφῆς—*] *σιτῆς opaca*: *Ἰδρσι*, Ion. pro *Ἰδαῖς*, ab *Ἰδῆ*, *silva*, nemus. *σιτηρεφῆς*, ex *σὺν* et *ἐρέφω*, *tego*.

10. *ἡ δὲ ἄλλη Μηδικὴ χώρα*] Angl. the rest of the country of the Medes.

1. Τῷ δ' αἶρα καὶ αὐτῷ—] Ordo est: δὲ καὶ αἶρα ἡ γυνὴ τῷ αὐτῷ—Angl. *Now the wife too of this same person, τοῦθα ἐπίτειε πᾶσαν ἔσθην, who was upon the point of delivery—whose delivery was expected my day.*
2. κατὰ δαίμονα] Angl. *according to some god: as some god would be it: providentially.*
3. ἦσαν δὲ ἐν φροντίδι—] Angl. *they were mutually anxious about each other.*
4. ἀρρωδέων] apud Herod. pro ὀρρωδέων, *timens.* [ἔνεκα] τοῦ τόξου κ. τ. λ.
5. ἐπέστη,] *advenit, aor. 2. act. in med. sensu.* Vide suprā ad p. n. 5.
6. τὸ μῆτε ἰδεῖν ὄφελον,—] Angl. *what I wish I neither had seen, [τε ποτὲ γενέσθαι, κ. τ. λ. nor had ever happened to Masters of ours!]* ἁερὲ ὄφελον, tanquam particula, simpliciter habet vim optandi, coniuncturque pro *εἴθε, utinam.* Ζευνίus ad Vigerum, p. 268. Edit. mill. 1777. "C. V. s. 9. r. 6. n. P.
7. χρυσοῦ τε καὶ ἐσθῆτι ποικίλῃ.] ad verbum Angl. *wish gold and the variegated garments, i. e. with garments embroidered with gold.* paulō infra χρυσοῦ τε καὶ εἵμασι. "Vide ad p. 66. n. 11. P.
8. ὀλγεσθαι φέροντα,] Vide Coll. Gr. Min. ad p. 36. n. 13.
9. θηρωδέστατον] supple μέρος.
10. πρὸς δέ,—] supple *τούτοις, praeterea.*
11. κατεστῶτα] Vide suprā ad p. 10. n. 5.
12. ἐν Ἀρπάγου.] supple τῷ ὄκῳ.
13. θεράποντος,] subauditur ἐκ.
14. νῦν τε ὅδε ἐστὶ.] Angl. *and now this is the child.* Sic in duobus 38. regis Parisiens. scriptum reperit Larcherus. Quae potior videtur lectio. "Hanc Schaefer recepit, et alii. P. Antea, ὅνν τε ὀδέ τε. *and now things are so.* Subauditur scil. *τὰ πράγματα.*
1. οὐκ ἔφη οἷός τ' εἶναι] *negabat se posse.* Vide suprā ad p. 5. 16.
- 6.
2. εἰ δὴ πᾶσα ἀνάγκη ὀφθῆναι ἐκκελμενον·] *si utique omnino necessarium est aspici praeiudicium expositum.* ὀφθῆναι, aor. 1. inf. pass. Notandum ὀπτομαι, *video*, verbum esse deponens; aor. tamen 1. pass. sumi sensu passivo. Vide Coll. Gr. Min. ad p. 36. n. 14.
3. τεθνεός·] perf. part. act. neut. gen. pro *τεθνηκός*, à *θνήσχω*, *morior.*
4. ἀλώσει] pro ἀλώσῃ, 2 sing. fut. 1. M. verbi ἀλλάσσω, *capio.*
5. παραδίδω] *tradit*, 3 sing. praes. ind. contractè pro *παραδίδωμι*, παραδίδω, idem quod παραδίδωμι.
6. τιθεῖ.] à *τιθέω*, idem ac *τίθημι*, *pono.*
7. ἐς τοῦ Ἀρπάγου,] ἐς τὸν ὄκον scil.
8. ἔφη ἐτοίμος εἶναι—] Vide suprā ad p. 11. n. 1.
9. κού τι,] De vocali *κου*, Ion. pro *που*, Vide Coll. Gr. Min. ad 35. n. 2.
1. Εκ τῆς ΕΥΤΕΡΙΗΣ.] i. e. Ex libro secundo, qui inscribitur 17. ΕΥΤΕΡΕ.
2. σφέων βασιλεῦσαι.] Vide ad p. 3. n. 3. *πρὲν vel πρὲν ἢ saepe* instruitur hoc modo cum inf. praecedente accus.
3. γενόατο] Ion. pro *γένοντο*, 3. pl. aor. 2. opt. verbi *γίνομαι*.
4. ἐπιτεχνᾷται] *ἐπιτεχνιέται—machinatur—ex ἐπι et τεχνίωμαι, ὁκίνορ*, quod à *τέχνη*, *ars*. *ταίνδε*, supple *πράγμα*.

ή. Τοιαύτης δ' οὔσης τῆς ἐκάστου τῶν μερῶν δυνάμεως, εἰς τὸ καὶ βλάπτειν καὶ συνεργεῖν ἀλλήλοις· πρὸς πάσας συμβαίνει τὰς περιστάσεις δεόντως ἔχειν τὴν ἁρμογὴν αὐτῶν, ὥστε μὴ οἶόν τ' εἶναι, ταύτης εὐρεῖν ἀμείνω πολιτείας σύστασιν. Ὅταν μὲν γάρ τις ἔξωθεν κοινὸς 5 φόβος ἐπιστὰς ἀναγκάσῃ σφᾶς συμφρονεῖν καὶ συνεργεῖν ἀλλήλοις τηλικαύτην καὶ τοιαύτην συμβαίνει γίνεσθαι τὴν δύναμιν τοῦ πολιτεύματος, ὥστε μηδὲ παραλείπεσθαι τῶν δεόντων μηδὲν, ἅτε περὶ τὸ προσπεσὸν αἰεὶ πάντων ὁμοῦ ταῖς ἐπινοίαις ἀμιλλωμένων· μήτε τὸ κριθέν 10 ὕστερεῖν τοῦ καιροῦ, κοινῇ καὶ κατ' ἰδίαν ἐκάστου συνεργούντος πρὸς τὴν τοῦ προκειμένου συντέλειαν. διόπερ ἀνπόστατον συμβαίνει γίνεσθαι, καὶ παντὸς ἐφικνεῖσθαι τοῦ κριθέντος, τὴν ιδιότητα τοῦ πολιτεύματος. Ὅταν γε μὴν πάλιν, ἀπολυθέντες τῶν ἐκτὸς φόβων, ἐνδιατρίδωσι ταῖς 15 ἐντυχίαις καὶ περιουσίαις, ταῖς ἐκ τῶν κατορθωμάτων, ἀπολαύοντες τῆς εὐδαιμονίας, καὶ ὑποκολακευόμενοι καὶ φραθυμοῦντες τρέπωνται πρὸς ὕβριν, καὶ πρὸς ὑπερηφάνειαν, ὃ δὴ φιλεῖ γίνεσθαι· τότε καὶ μάλιστα συνιδεῖν ἐστὶ αὐτὸ παρ' αὐτοῦ ποριζόμενον τὸ πολίτευμα τὴν βοήθειαν. 20 Ἐπειδὴν γὰρ ἐξοιδοῦν τι τῶν μερῶν φιλονηκῇ, καὶ πλέον τοῦ δέοντος ἐπικρατῇται· δῆλον, ὥς, οὐδενὸς ἀρτετελοῦς ὄντος κατὰ τὸν ἄρι λόγον, ἀντισπᾶσθαι δὲ καὶ παραποδίζεσθαι δυναμένης τῆς ἐκάστου προθέσεως ὑπ' ἀλλήλων, οὐδὲν ἐξοιδεῖ τῶν μερῶν, οὐδ' ὑπερφρονεῖ πάντα γὰρ 25 ἑμμένει τοῖς ὑποκειμένοις, τὰ μὲν κωλυόμενα τῆς ὁρμῆς, τὰ δὲ ἐξ ἀρχῆς δεδιότα τὴν ἐκ τοῦ πέλας ἐπίστασιν.

NOTAE PHILOLOGICAE
AD
ANALECTORUM GRAECORUM MAJORUM
TOMUM PRIOREM,
IN GRATIAM
STUDIOSAE JUVENTUTIS.
EDITIO QUARTA AMERICANA,
PRIORIBUS EMENDATIO.

NOTAE PHILOLOGICAE

AD

EXCERPTA HISTORICA.

I. NOTAE IN HERODOTUM.

1. EX HERODOTO.] Analecta haec auspicari visum est ab Ex-3. cerptis quibusdam ex Herodoto, historicorum Graecorum, qui hodiè extant, vetustissimo; quod tamen nihil obstat, quo minus studiosae juventuti praelecturus initium potius sumat ab iis, quae ex Xenophontis *Anabasi* vel *Cyropaedia* infrà exhibentur. Herodotus enim, qui Ionicà dialecto scripsit, studium linguae Graecae ingredientibus vix unquam, in ipso limine, proponitur. Natus est Olymp. LXXIV. 1. ante C. N. 484. U. C. 270. [Vid. Fabricii Biblioth. Gr. L. II. c. 20. Vol. II. pag. 329. Edit. Got. Chr. Harles, 1791.] Ortus est Halicarnasso Cariae urbe, undè Halicarnassei nomen adeptus est. Haud obscuro loco natus, patrem quidem habuit Lyxen, matrem autem Dryonem nomine. Optimis disciplinis, ut verisimile est, institutus, quum ad virilem aetatem pervenisset, tyrannidem Lygdamidis aegrè ferens, Halicarnasso discessit, séque in insulam Samum recepit, ut ibi scribendi studio vacaret. Quo tamen meliùs historiam suam conderet, varias regiones peregrinans lustrabat, et, in Samum tandem reversus, quae summà diligentia undique collegerat, scriptis consignare coepit. Circiter hoc tempus, oblatà occasione patriam tyrannico dominatu liberandi, domum rediit. Ejus imprimis opere expulsus est Lygdamis, et Halicarnassus in libertatem vindicata. Odio autem et invidia quorundam factiosorum hominum vexatus, patriae iterùm valedixit, inque Graeciam profectus est. Commodè tunc temporis obvenit, ut omnis Graecia, ad Olympiam congregata, certamina solennia celebraret. Illuc properavit Herodotus; et, historiis suis, in consessu Graecorum frequentissimo, recitatis, summo cum omnium plausu exceptus est. Ibi adfuit Thucydides, cum patre suo Oloro, admodum adolescens; qui, dum audiret Herodotum recitantem, nobili quadam aemulatione commotus, lacrymas profudisse dicitur. Quod quum observasset Herodotus, Olorum compellans, laudabat ejus filium, qui tantum amorem in bonas literas tam maturè ostendisset. Profectus Athenas, ibi historiae suae libros iterùm recitavit; idque die festo Panathenaeorum anni tertii Olymp. LXXXIII. Sub hoc tempus Atheniensium coloniae, Thurium in magnam Graeciam deducendae, ultrò se comitem addidit; unde Thurium interdum dictus est. Ibi historiam suam recensuit et quibusdam auctariis instruxit. Utrùm verò apud Thurium diem supremum obierit, necne,

3. minùs convenit inter auctores. Ex scriptis ejus ad nos tantùm pervenire historiarum libri ix, Musarum nominibus inscripti: Nam vitam Homeri, quae aliquandiu sub ejus nomine circumferebatur, ab eo jam tandem abjudicârunt eruditi. Quod autem ad Historiae fidem attinet, non defuere, qui veri amorem, sine quo historici nomen nullum est, in Herodoto valdè desiderârunt. Etsi non negandum multa huic Scriptori inesse, quae planè sunt fabulosa, omnique adeò fide indigna; sunt tamen plurima, de quibus nullus omninò dubitationi locus est. Atqui de fabulosis Herodoti narratiunculis observare liceat, illum id esse officii sui putâsse videri, ut, quae fando audiverat, ea lectoribus narraret, non tamen eo consilio, ut ipsas fabellas pro veris historiis acciperent; sed ut id tantùm verum esse crederent, illum ab aliis eas narratas audivisse. Neque cuivis hoc mirum esse debet, secum reputanti, quàm lectu jucundae sint, etiàm hisce temporibus, veterum Graecorum fabulae; Herodotùmque medias quasi partes inter historicum et poetam herolum sustinuisse. Inepti sunt igitur, qui ei id vitio vertunt, quod, quum de rebus gestis antiquissimis historiam conderet, cujus magnam partem ab ore hominum accipere necesse fuit, fidem iis debitam, qui historias suas ex gentium nationùmque tabulis publicis, aliisque monumentis, scripturâ asservatis, exhausserint, ubique non assecutus fuerit.—De hoc historiae Patre qui plura velit, adeat Fabricii Biblioth. Gr. Lib. II. cap. 20; Vossium de historicis Graecis, cap. 3; Harlesii Introd. in Hist. Ling. Gr. p. 108; Wesselingii Praef. in suam Herod. Hist. Edit. aliumque apparatus, quo instructus est iste liber; Saxii Onomast. literar. caeterosque auctores ibi indicatos; *Memoires de l'Académie des Inscriptions et B. Lettres*, tom. xix. Edit. Paris.

EDITIONES HERODOTI.

1. Herodoti Halicarnassei Historiarum libri ix. Graecè. *Venetis, apud Aldum*, 1502, in fol. [Haec est editio princeps, Graecè. Proderant primum Latine, interprete Laurentio Valla. *Venetis*, 1474, in fol.]

2. ————— Graecè. *Basileae, apud Jo. Hervagium*, 1541, in fol.

Camerarii praefationem habet Ed. 1541, in Bibl. Harv. P.

3. ————— Graecè. Cum praefatione Joachimi Camerarii. *Basileae, apud Jo. Hervagium*, 1557, in fol.

4. ————— et de vitâ Homeri libellus, Graecè, recogniti ab H. Stephano. *Apud ipsum Steph.* 1570. [Huic editioni addita est Laurentii Vallae interpretatio Latina, et libelli de vitâ Homeri versio Conradi Heresbachii, utraque ab H. Steph. recognita, &c. *Apud ipsum Steph.* 1566, in fol.]

5. ————— iterum editi, cum versione castigatâ, et variis accessionibus ab eodem Stephano. *Apud ipsum Steph.* 1592, in fol.

6. ————— editi à Gothofredo Jungermano, Graecè et Latine. *Francof.* 1608, in fol. [Stephani editioni praeclara quaedam adjecit Jungermanus, librosque Herodoti in capita divisit, &c.]

7. ————— Graecè et Latine. *Genevae*, 1618, in fol. [Haec est repetitio Jungermanianae, quibusdam, non semper in meliora, mutatis. Valdè suspicor hanc eandem esse cum eâ, quae praefert nom. *Paul. Steph. Par. eod. ann.*] "Vid. not. seq. P.

Genevae, Oliva Pauli Stephani. *Jungermaniana* II. 1618. Vide 3. Borheck, &c. Utraque adest, I, II; at utraque titulis manca. P.

8. Herodoti Halicarnassei Historiarum libri IX, editi à Thomâ Gale, *Londini*, 1679, in fol. [Editor multis locupletavit editionem Jungerm. usus duobus MSS. codicibus, altero Archiepiscopi Cantuariensis, Collegii Etonensis altero.]

9. ——— et de vitâ Homeri. Gr. Lat. cum notis Jac. Gronovii, &c. *Lugduni Bat.* 1715, in fol. [Haec edit. Gronoviana votis Eruditorum minùs satisfecit. Edraenata ista jactantia, quâ MStum Mediceum, licet non optimae notae, laudibus ad coelum effert, risum et contemptum doctorum hominum movit.]

10. ——— ex editione Jac. Gronovii, [sine notis.] Tomis IX. *Glasgae*, 1761, in 12mo.

11. ——— Musarum nominibus inscripti, Gr. Lat. &c. Edit. curavit, et suas, itemque Lud. Casp. Valckenarii, notas adjecit Petrus Wesselingius, &c. *Amstelod.* 1763, in fol. [Haec est omnium editionum, quae lucem adhuc viderunt, praestantissima.]

12. ——— Textus Wesselingianus passim refectus, &c. Accedunt volumine altero nova interpretatio Latina et index rerum: volumine tertio animadversiones et lexicon Herodoteum. Operâ Frid. Wolfgangi Reizii. *Lipsiae*, 1778, in 8vo. [Defuncto editore, haec edit. imperfecta relicta est.]

Reizius IV libros, Graece, edidit: Shaeferus V reliquos adjecit, Gr. nec plura. *Lipsiae*, 1800. II Vol. vel Part. P.

Idem Godofr. Henr. Shaefer, "suo nomine," Libros VII edidit, Gr. III Tom. 8vo. *Lipsiae*, ann. 1800, 1801, 1803. Librum IX nuper additum esse audio. P.

13. Herodoti Halicarnassei et Ctesii Cnidii quae extant opera et fragmenta. Gr. ex recensione Petri Wesselingii. Curavit A. C. Borheck. *Lemgov.* 1781, in maj. 8vo. ["Lat. idem vertit addiditque Gattereri Comm. de ordine et consilio Herodoti, tom. II." HARLES.]

Editio altera, vel "nova recensio," a Borheck, prodit, Gr. Tom. III, 8vo. *Lemgoviae*, 1808. Ejusdem Apparatus ad Herodotum, &c. Tom. V, ann. 1795—1798. *Lemgoviae*. P.

14. Herodotus Graecè et Latine. Apud Gul. Laing. *Edinb.* in 8vo. 1807. [Minori formâ est, at pulcherrima, tractatûque commodissima.]

15. Herodoti Musae, sive Historiarum Libri IX. Ad veterum codicum fidem denuo recensuit, lectionis varietate continua, interpretatione Latina, adnotationibus Wesselingii et Valckenarii aliorumque et suis illustravit Johannes Schweighaeuser, in Acad. Argent. et Sem. Prot. Literar. Graec. Prof. Academiae Reg. Inscript. et Hum. Literar. Adscr. *Argentorati et Parisiis*, 1816. VI Tom. XI Part. P.

* * Haec Excerpta ad fidem Edit. Wesselingii expressa sunt, interpunctione tantum exceptâ, quam in plurimis locis immutare visum est.

2. *Ex τῆς ΚΑΕΙΟΥΣ.*] Hoc est—*Ex libro primo, qui inscribitur CLIO.* Verum quo tempore Libri IX Historiarum Herodoti Musarum nominibus inscripti essent, non liquidò constat. Verisimile est eos ita insignitos esse, quum ab auctore Athenis recitabantur. Utcunque sit, nihil simplicius, nihil hisce Musis jucundius, inter veterum monumenta, faciliè reperies. "Oratio Herodoti [verba sunt Camerarii] elegans est, et Ionicae linguae propriâ quadam facilitate, sine omnibus veluti anfractibus, defluens."

3. 3. *Ετυράννευε—Κορίνθου*] *Tyrannus erat, vel rex, Corinthi.* Anglice, *was king of Corinth.* *Τυραννεύω*, atque multa alia ejusmodi verba habent post se genit. vel dativ. Valet nempè *τυραννεύω* idem ac *τύραννος εἰμι*, *tyrannus, rex sum.*

4. *τῷ* cui. Dat. s. m. articuli. Sed notandum, articulum saepissimè usurpari, non solum apud Herodotum, sed etiam apud Homerum, aliosque scriptores Ionicos, vice pronominis relativi, [vel artic. postpos.] quod est *ὅς, ἧ, δ, qui, quae, quod.*

5. *οἷ*] *his*; vel *ipsis*: pro *οἷσι*, d. pl. cuius nominativ. s. est *οἱ*, pronomen scil. substantivum tertiae personae; gen. *οῦ, &c.* Errant planè Grammatici, qui exhibent *οῦ, sui*, perinde ac nominativo caret; cum re verà *οῦ* saepe significet non solum *sui*, sed etiam *ipsius*. [Vide Xen. Anab. p. 82. Edit. Hutch. 4to. infra, p. 113. l. 12. item *Iliad* β, 11.] Caeterum *οἷ* regitur à praep. *ὅν* subintellectà.

6. *ἐν τῷ βίῳ*.] *τῷ δὲ—ἐν τῷ βίῳ.*—Eodem ferè modo Latine dicitur, cui *quidem in vitâ*; quod idem sonat ac *cujus quidem in vitâ*: Sed Lingua Latina caret Articulo. Angli dicunt, *in whose time, during whose life*: Ad verbum, *in the life to whom.*

7. *παράστηναι*] à verbo *παρόστημι*, *sisto, exhibeo, &c.* item, *venio, obtingo*; subintellecto scilicet pronomine reciproco, adeo ut, non solum in hoc, sed in multis aliis verbis, vox activa vicem vocis mediae interdum supplere videatur; sic, *λέγουσι—ὁῶνμα μέγιστον παράστηναι*, (supple *ἐαυτὸ*, vel Ionicè *ἐωντὸ*.) dicunt portentum maximum obtigisse, (vel se exhibuisse.) Vide infra ad p. 23. n. 3.

Schweighaeuser *ὁῶνμα, ἐωντὸ*, &c. scripsit. P.

8. *ΑΡΙΟΝΑ—ἐξενηχθέντα*] i. e. *λέγουσι Αρίονα ἐξενηχθέντα*, quod idem est ac *λέγουσι Αρίονα ἐξενηχθῆναι*, dicunt *Arionem evectum esse*—scil. *ἰ Tarento*, [ἰ *mari*, P.] ut infra. *ἐπὶ δελφίνος—ἐπὶ Ταίναρον*, delphino insidentem—ad Taenaron. Nimirum, *ἐπὶ* regens genit. significat *quietem in*, Angl. *rest upon*: eadem autem regens accusat. notat *motum in*, vel *ad*, Angl. *motion directed upon, motion towards*.

9. *οὐδενὸς δεύτερον*] *nemini secundum.*

10. *διθύραμβον*.] Carmen Baccho praesertim dicatum, qui et ipse *Διθύραμβος* vocatur. Carminis genus, verbis pariter ac rebus, ordinèque audax, et ebriorum licentiae quàm modestiae sobriae propinquius. Plura volentibus dabit ad Pind. Olymp. p. 307. seq. Erasmus Schmidius. GESNER. "Olymp. xiii. 27. P.

11. *τῶν ἡμεῖς ἴδμεν*.] *quos novimus, τῶν* pro relativo *ὧν*, uti paulò suprâ; et apud Graecos "Relat. concordat cum Antecedente, non "solum in genere et numero, verum saepè etiam in casu." Vide *ἴδμεν* in Append. Vocum Ionicarum.

12. *τὸν πολλὸν τοῦ χρόνου*] Angl. *much of his time.* De Articulo reddito per pron. possess. vide infra ad n. 16. *πολλὸς, multus*, saepè flectitur regulariter apud Ionicos scriptores; *πολλὸν* in accus. vulgò *πολὺν*.

13. *Ὁρμᾶσθαι μὲν νῦν ἐκ Τάραντος*.] Eum igitur in eo esse ut proficeretur Tarento;—Angl. *That therefore he was setting out from Tarentum.*—*νῦν*, sine accentu, idem Ionicè quod *οὖν*, igitur; sed *νῦν*, nunc. *Τάραντος*, à nominat. *Τάρας*. Verum observandum est, per totam hanc de Arione narratiunculam, identidè subaudiendam esse vocem *λέγουσι*.

14. *μισθώσασθαι πλοῦν*] *navigium mercede conducisse*;—Angl.

hired a vessel. Notanda est hîc significatio vocis mediae: *μισθός*, *mercede loco*, *μισθόμαι* in v. mediâ, *mercede conduco*.

15. *Τοὺς δέ,*] *Τοὺς Κορινθίους* nempè; ἐν τῷ πελάγῃ, Angl. *at sea*.

16. *ἔχειν τὰ χρήματα.*] supple *ἐκείνου*.—Angl. *to get his money*. Quando enim articulus redditur per pronomen possessivum, est scil. per ellipsin cujusdam pronominis.

17. *Τὸν δέ,*] *Ἀρίονα* nempè; *συνέντα τοῦτο, λίσσεσθαι, χρήματα μὲν προέντα σφι, ψυχὴν δὲ παραιτούμενον.* *Ilum autem, hoc intellecto, ordasse, divitiis quidem ipsis tradentem, vitam vero enixè rogamem.* Angl. *And that he, having learned this, prayed, on the one hand, giving up to them his money, and on the other hand, earnestly begging his life.* αἰτέω, *peto*; αἰτέομαι in v. mediâ, *aliquid mihi dari peto*: *παραιτέομαι, praeter modum peto aliquid mihi dari*.

1. *ἢ αὐτὸν διαχράσθαι μιν,*] Angl. *either that he should kill himself.* 4 *χράσμαι, utor, διαχράσμαι, omninò utor, perficio, finio, interficio.* v. μιν in Append. Vocum Ionicarum.

2. *τὴν ταχίστην.*] i. e. *κατὰ τὴν ταχίστην ὁδόν.* Angl. *instantly*.

3. *Ἀπειληθέντα—ἐς ἀπορίην,*] Angl. *being driven by threats into an inextricable difficulty.* ἀπορία, Ion. ἀπορή, inopia consilii, *difficultas, status ex quo nullus est transitus.* ἀπορέω, Angl. *I am in an inextricable difficulty, I am at a loss, &c. ex ἀ priv. et πόρος, transitus.* Caeterum pro ἀπειληθέντα, ab ἀπειλέω, *minor, comminor, vir doctus J. M. GESNERUS* legendum conjicit ἀπελαθέντα, ab ἀπελαύνω, *expello, abigo*.

4. *περιδέειν αὐτόν,*] *πατὶ—ut paterentur eum.* περιείδω, (unde *περιδέειν*, Ion. aor. 2. inf. pro *περιδέειν*,) propriè significat, *circumspectio*; inde *negligo, sino, patior*.

5. *ἐν τῇ σκευῇ πάσῃ,*] Angl. *completely arrayed*.

6. *ἐδώλίομαι,*] *ἐδώλια, -ων, τὰ, transtra et fori navium*, ab ἔδος, *sedes*.

7. *αἰώας δέ, ὑπεδέκετο*—] Syntaxis postulat—*αἰώοντα δέ, ὑποδέκεσθαι*—nam subauditur *λέγουσι*, ut suprà observatum. Sed ejusmodi ἀνακόλουθα saepè occurrunt apud alios optimos auctores. Vid. infra ad p. 68. n. 5. *κατεργάζομαι, perago*; item, ut hîc, *interficio*.

8. *καί, τοῖσι, &c.*] Constructio hujus sententiae paulò difficilior est. Resolvi potest hoc modo: *καί—Atque illis—(τοῖσι γὰρ ἦδον ἢν ἐδελθεῖν—namque eos voluptatem incescisse—εἰ μέλλοιεν ἀκούσεσθαι τοῦ ἀράστου ἀνθρώπων ἀοιδοῦ—siquidem audituri essent praestantissimum inter homines modulatorem) ἀναχωρήσαι ἐκ τῆς πρύμνης ἐς μέσσην νέα—cessasse de puppe in mediam navem.*

9. *διεξελθεῖν νόμον τὸν ὄρθιον.*] *percurrisse carmen, quod dicitur Orthium.* Genus est modulationis musicae, sic fortè dictum, quod ejus carminis numeri quàm altissimâ et intentissimâ voce ferrentur; ὄρθιον enim Graeci dicunt, quod arduum est, et quàm altissimâ voce elevatum. GESNER. Vid. Gell. 16. 19. et Dion. Chrysostom. de Regno.

10. *ὡς εἶχε,*] supple *ἐαντόν—ut erat, ut se habebat.* [Vid. suprà ad p. 3. not. 7.]—*ὡς εἶχε, σὺν τῇ σκευῇ πάσῃ*—Angl. *accoutred as he was*: uti optimè exprimitur, apud celeberrimum poetam scenicum, GUL. SHAKESPEARE, in dramate suo, cui titulus *Julius Caesar*. Act. I. Sc. 2.

11. *οὐδαμῇ μετιέντα,*] *nullum in locum sinentem ire—vel—ne minimè concessâ libertate.*

12. *ἀνακῶς*] Ionicum pro comm. *ἐπιμελῶς.* *Ἀνακῶς ἔχων τινός,*

solicetum esse de re aliqua, ut ea potiamur. UPTON. Sollicitè aliquem expectare, et diligenter observare cavendi causa. GESNER.

13. Ὡς δὲ ἄρα παρῆναι αὐτοὺς, κληθέντας, ἰστορεῖσθαι—] i. e. ὡς δὲ ἄρα παρῆναι αὐτοὺς, λέγοντι, κληθέντας, ἰστορεῖσθαι, quo tempore ipsos, dicunt, adfuisse, vocatos, percontatum, &c. Angl. and at the time, at which it is said they arrived, upon being called, they were asked, &c.

14. ὥσπερ ἔχων ἐξεπλήθη. eodem quo desinisset habitu. Ad verbum, uti se habens desinuit. Vid. suprā not. 10.

15. οὐκ ἔχειν] non potuisse. ἔχω saepe redditur possum, i. e. ἔχω δύναμιν.

16. ἐπὶ Ταϊνάρῳ,] Angl. near Taenarus.

17. ἐπὶ δελφίνος ἐπεὶ ἄνθρωπος.] Angl. a man mounted on a dolphin.

* * Latinè, ex HERODOTO, narravit hanc fabulam GELLIVS, xvi. 19. Consule etiam Ovid. Fastos, lib. ii. ubi Arion, ob artem citharoedicam, egregiè laudatur. GESNER. Upton.

5. 1. ΚΡΟΙΣΟΣ καὶ ΣΟΛΩΝ.] Hoc est—CROESUS et SOLON.

2. Θρηῆες, οἱ Θυνοὶ τε καὶ Βιθυνοὶ,] Thracæ, in Asiâ, scil. qui vocabantur Thyni et Bithyni, uti ostendit vir doctus Larcherus, qui asper Herodotum Gallicè fecit.

3. προσεπικτωμένον] præs. part. verbi προσεπικτάομαι, possuni-
nibus meis adjicio, insuper acquiro.

4. ἐτύγχανον ἐόντες,] Vid. infrâ ad p. 7. n. 5.

5. ὡς ἕκαστος αὐτέων ἀπικνέουτο.] quemadmodum singulis ut venient accidit: Angl. just as they severally chanced to come.

6. αὐτοὶ γὰρ οὐκ οἶοι τε ἦσαν αὐτὸ ποιῆσαι Ἀθηναῖοι.] Locutio elliptica, apud Graecos scriptores perquam familiaris, quæ hoc modo suppleri potest: Αὐτοὶ Ἀθηναῖοι οὐκ ἦσαν τοιοῦτοι οἶοι τε οἱ ποιῶντες αὐτό. Ad verbum, ipsi Athenienses non tales erant quales etiam ii qui hoc faciunt; i. e. ipsi Athenienses hoc facere non potuerunt. Sic, εἰμὶ οἷός τε, possum, οὐκ εἰμὶ οἷός τε, non possum, οὐχ οἷόν τε εἶναι, fieri non potest. Vid. Coll. Gr. Min. ad p. 24. n. 13.

7. ἐπείρεσθαι, με] Notanda est hæc verborum collocatio, ἐπείρεσθαι με ἐπῆλθέ σε, ubi videntur με et σε locum cessisse. UPTON.

6. 1. τῷ ἐόντι χρησάμενος,] Ad verbum, re ut erat usus; i. e. re ut n habebat prolatâ. Angl. taking the fact as it really was.

2. ἐπιστρέφως,] ardentè, Angl. keenly, earnestly, ab ἐπιστρέφα, converto, converto animum ad aliquid.

3. Κοίη] Ion. pro communi πόλις: subauditur autem ὁδὸς, vel μέ-
ῳδον. Quid vid? Qua ratione? Quomodo? AEMYL. PORTI Lexicon
Ion.

4. τοῦτο μὲν, —τοῦτο δέ,] i. e. κατὰ τοῦτο μὲν —κατὰ τοῦτο δέ, quod ad hoc quidem —quod ad hoc vero; vel partim quidem, —partim vero. Angl. in the first place —in the next place; or partly, partly. Editio autem Gronoviana exhibet Τέλλω τούτῳ μὲν, quod probat nonnulli tanquam meliorem lectionem.

5. τῆς πόλιος εὖ ἡκούσης,] Republicâ florente. Ad verbum, Republicâ benè succedente.

6. τοῦ βίου εὖ ἤκοντι, —] ἤκειν εὖ τοῦ βίου, idioma Graecum est, venire benè vitæ, i. e. ad propectam aetatem pervenire. Nam, ut rectè observat Vigerus, [de Gr. Dict. Idiotism. Cap. V. s. 8. reg. 2.] “ver-
bum ἤκειν cum πόρρω, εὖ, ἐπὶ et πολὺ, gaudet genitivo; πόρρω,

“vel εὖ ἔχειν, vel ἐπὶ πολὺ, τῆς παιδείας, verbatim, longè, benè, ad
 “multum venire doctrinae: id est, multum in doctrinâ proficisse: être
 “bien, ou beaucoup avancé.” ὡς τὰ παρ’ ἡμῖν, i. e. ὡς τὰ πράγμα-
 τα παρ’ ἡμῖν ἔχει, uti res apud nos se habent, quantum humana patitur
 natura. Construe igitur et interpretare vernaculè; τοῦτο δὲ, in the
 next place, τελευτῇ λαμπροτάτῃ τοῦ βίου ἐπεγένετο [ἐκείνῳ] ἤκοντα
 εὖ τοῦ βίου, ὡς τὰ παρ’ ἡμῖν, he moreover obtained a most splendid end
 of his life, and at an advanced age, if one considers the nature of man.

7. τροπὴν—] τροπὴν ποιεῖν τῶν πολεμίων, in fugam vertere hostes.
 Indè dictum τρόπαιον. GESNER.

8. αὐτοῦ τῇ περ—] αὐτοῦ, ibi, adv. idem hîc valet ac ἐν τῇ χώρῃ,
 in the place, ἐν τῇ περ, in which to wit.

9. ὡς εἰκάσαι,] quantum conjecturâ licet assequi, vel, si conjecturae
 locus est. GESNER. Subauditur ἔξεστι, licet.

10. δειφθαρτο] corruptus erat, h. e. morbo ita vitatus, ut vix homo
 inter homines videretur. GESNER.

11. ἐωντῷ λόγον ἔδωκε,] λόγον ἐωντῷ διδόναι, Herodotea locutio.
 Secum aliquid reputare, perpendere. AEMYL. PORT. Lex. Ion.

12. καταφρόνησας τὸν ὄνειρον,] cum hoc insomnium vehementer re-
 formidaret. AEMYL. PORT. “Vide infra p. 15, n. 4. P.

13. ἄγεται] ducendam curat—ut planè significat hîc loci vox media.

14. ἐσθότα δὲ στρατηγέειν μιν τῶν Ἀνδῶν,—] illum autem qui
 copias Lydorum ducere consueverat.

1. συνένησε,] ἃ συννέω, vel συννήω, coacervo.

2. αἰ—τῷ παιδὶ] sibi—in filium— i. e. suum filium—

3. ἐν χειρὶ] Angl. in hands—on hand.

4. οὐ καθαρὸς χεῖρας] i. e. κατὰ χεῖρας—Impurus quod ad manus.—
 Impurus vel pollutis manibus.

5. τυγχάνεις—ἔδωκ,] fortè es. Sic, τυγχάνω ὦν, fortè sum, ἐτύγ-
 χανον ὦν, fortè eram, &c. Sic in Ceb. Tab. Ἐτυγχάνομεν περιπατοῦν-
 τες, fortè deambulabamus. [Vide suprâ ad p. 5. n. 4.] Vide Coll. Gr.
 Min. ad p. 47. n. 12.

6. ἀμνησθήσεις χρήματος οὐδενός,] nullâ re indigebis.

7. ἐν ἡμετέρῳ.] idem est quod ἐν ἡμῶν, i. e. ἐν οἴκῳ ἡμῶν, in
 domo nostrâ.

8. ἐν Κροίσῳ.] i. e. ἐν τῷ οἴκῳ Κροίσου.

9. σὺς χρῆμα—μέγα.] ingens aper. Angl. a huge monster of a boar.
 Eodem modo Xenophon de cervâ loquens, quam Cyrus jaculo vibrato
 straverat, καλὸν τι χρῆμα καὶ μέγα, pulchram sanè bestiam magnam-
 que. Cyrop. lib. 1. Ad quae verba ita vir accuratissimus Tho.
 Hutchinson, “Vox χρῆμα, inquit, quae in rebus tractandis locum
 “habere solet, ad res animatas venustè migrat.” “Vid. p. 60, l. 23.
 hujus vol. P.

10. ἀνεφάνη] Observandum est, multa apud Graecos esse verba,
 quorum aor. 2. (et etiam aor. 1.) pass. usurpatur in sensu medio:
 quod quidem praesertim usu venit in verbo φαίνω. Sic φαίνω, in v.
 act. ostendo: φαίνομαι, in v. pass. ostendor: φαίνομαι, in v. med. ostendo
 meipsum, i. e. appareo. Sed ἐφάνην in aor. pass. plerumque signifi-
 cat [non ostensus sum, sed] apparui. Porro notandum, Graecorum
 aoristos saepissimè reddi debere per tempus praesens Latinorum,
 quanquam re verâ nequaquam confundantur cum tempore praesenti
 strictè dicto. Sic ἀνεφάνη hic significat apparet, i. e. subindè vel idem-
 idem apparet.

11. *λογάδας νεηνίας*] *delectos juvenes. λογάς, -άδος, δ, ή, delectus.*
8. 1. *καί ταῦτά οἱ νῦν μέλει.*] *et nunc haec ei curae sunt. οἱ, ei.*
 Vide suprà ad p. 3. not. 5.
 2. *κυνηγίδιον*] *apparatum venatorium, canes, retia, &c. GESNER.*
 3. *Ἀποχρωμένων*] *Ion. pro ἀποχρωμένων. ἀποχρώμενος, contumtus, ab ἀποχράομαι, quod vide in Lexicis.*
 4. *τῶν ἐδέοντο*] *Vide suprà ad p. 3. not. 4.*
 5. *οὐ φαμένον δὲ τοῦ Κροίσου*]—*Croeso autem negante—*
 6. *τὰ κάλλιστα, πρότερόν—*] *antehac, aliquando nobis erat honestissimum et maximè praeclarum, vel in bella vel in venationes eundo, gloriam parare.*
 7. *ἀμφοτέρων με τούτων—*] *horum utroque exclusum me tenes.*
 8. *μοί παρδῶν,*] *i. e. ἰδὼν παρ' ἐμοί, cum in me animadvertisti.*
 9. *τείσι,*] *interrogativè pro τοῖσι, quod pro τίσι.*
 10. *κοῖφ—ἀνδρὶ—*] *i. e. σὺν ζῳῳ ἀνδρὶ ἐκείνῃ δόξει οἰκέειν;*
 11. *ἐπὶ τὰ παραλαμβάνόμενα*] *ad ea quae suscipiuntur.*
 12. *ἐπὶ τῆς ἐμῆς—ζωῆς,*] *dum vivo. Angl. during my life.*
 13. *διακλέψαι.*] *fato subducere.*
 14. *τυγχάνεις ἔδῳ*] *Vide suprà ad p. 7. not. 5.*
 15. *διεφθαρμένον τὴν ἀκοήν,*] *supple κατὰ, captum auribus.*
9. 1. *τὸ δὲ οὐ μανθ—*] *τὸ pro ὃ, quod, art. postpos. Vide suprà ad p. 3. n. 4.*
 2. *ἄλλου τευ,*] *i. e. ἄλλου τινός.*
 3. *ὃ τι τοῦτ' οἶκε,*] *quodcumque huic simile est. ὅστις, ήτις, ὃ, τι—*
ut distinguatur à conjunctione ὅτι, quòd. "ὃ τι hodie. P.
 4. *τὰ ποιέεις—*] *quae facis. Vide suprà ad p. 3. n. 4.*
 5. *ἔστι τῇ με νικᾷς,*] *est quia parte me vincis; i. e. hñc in re: hoc modo me vincis. τῇ pro ᾗ. AE. PORTI Lex. Ion. Vide suprà ad p. 3. not. 4.*
 6. *τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω*] *quam tibi non exprobro. τὴν τοι pro ἣν σοι. Vide suprà ad p. 3. n. 4.*
 7. *χρεὼν ἔστι*] *Oportet: necesse est.*
 8. *ἀπολαμπρύναι*] *Ion. pro comm. ἀπολαμπρύνῃ, illustris fias.*
 9. *καὶ προσέτι ῥύμη ὑπάρχει.*] *Angl. and besides, thou art still in possession of vigour.*
 10. *ἄλλως μὲν ἔγωγε ἂν οὐκ ἦτα—*] *Angl. For my part I would not go upon any other terms—*
 11. *οὔτε γὰρ συμφορῇ τοιῇδε κεχρημένον οἶκός ἐστι*] *neque enim par est,—decorum est tali calamitate affectum, &c. Caeterum pro οἶκος, quod est Ionicè pro οἰκός, legitur in plerisque Edit. εἰκός.*
 12. *πάρα—*] *pro πάρεστι.*
10. 1. *τοῦ φυλάσσοντος εἵνεκεν—*] *quantum à custòde provideri poterit. GESNER.*
 2. *περιημεκτέων—*] *περιημεκτέω, lamenior, sanguineis quasi lacrimis deploro. ημεκτέω Camerarius, in praef. ubi recenset Ionica Herodoti, exponit indignor, offendor. GESNER.*
 3. *ἐπὶτόιόν τε καὶ ἐταιρήϊον,—*] *i. e. ἐφέστιόν τε καὶ ἐταιρεῖον—*
Jovem nempe hospitalem et familiarem,—Jovem qui hospitibus et sodalibus praeest.
 4. *ἐλάνθανε βόσκων—*] *clam vel imprudens aliusset. Locutio scriptoribus Graecis familiaris: sic, λανθάνει ποιῶν, clam facit, ἔλαθον ἐμπεδῶν, imprudens incidit. Vide suprà ad p. 7. n. 5.*
 5. *στάς δὲ οὗτος—*] *i. e. οὗτος δὲ στάς ἐαυτόν—cum autem hic se*

seipsum stare fecisset—i. e. *stans*. Nam ἵστημι in voce act. sign. *sisto*, *stare facio*; in voce med. *sto*. Redditur interdum *sto* in voce act. tum autem subintelligitur pronomen reciprocum; uti saepissimè fit in multis aliis verbis. "V. p. 3. n. 7. P.

6. ἐπειδὴ θεωντοῦ καταδικάζεις θάνατον.] i. e. ἐπειδὴ διακρίεις θάνατον κατὰ θεωντοῦ, Angl. *since thou denouncest death against thyself*.

7. εἰ μὴ ὅσον—] i. e. εἰ μὴ εἰς τοσοῦτον ὅσον, *nisi quatenus*.

1. συγγινωσκόμενος—εἶναι—] *utpote sibi met conscius—se esse, &c. ut 11.* planè significat vox med. cum praepositione σύν. Caeterum συγγινωσκόμενος—εἶναι—βαρυσυμφοράτατος—nota est syntaxis in sermone Graeco.

2. Τὸ μὲν Ἀττικόν—] Constructio est: ὁ Κροῖστος μὲν ἐπυνθάνετο τὸ Ἀττικόν [ἔθνος] κατεχόμενον [εἶναι] τε καὶ διεσπασμένον ὑπὸ Πειδιστράτου τοῦ [υἱοῦ] Ἱπποκράτους, [κατὰ] τοῦτον τὸν χρόνον τυραννεύοντος Ἀθηναίων. Vide suprâ ad p. 3. n. 3.

3. ἐπεστέωτες,] *εφεστακότες, astantes*. Vid. suprâ ad p. 10. n. 5.

4. γυναῖκα τεκνοποιὸν] *uxorem proli gignendae aptam*.

5. εἰ δὲ—] Constructio est: εἰ δὲ τυγχάνει ἔχων τὴν γυναῖκα, δεύτερα, ἐκπέμπειν. Angl. *and if he happens to have a wife, in the second place, he advises him to dismiss her*.

6. καὶ τῶν μὲν προεστέωτος] Ordo est: καὶ Μεγακλῆος τοῦ [υἱοῦ] Ἀλκμαίωνος ἐστακὸτος [ἐαυτὸν] πρὸ τῶν μὲν, [τῶν παράλων scil.] Ἀνκυόργου Ἀριστολαΐδew [ἐστακὸτος ἐαυτὸν πρὸ] τῶν δὲ ἐκ τοῦ πεδίου.

7. καὶ τῷ λόγῳ τῶν ὑπερακρίων προστάς,—] Angl. *under pretext of protecting the mountaineers*. Vide suprâ ad p. 10. n. 5.

1. πρότερον εὐδοκιμήσας] Angl. *as he had formerly acquired reputation*.

2. Ὁ δὲ δῆμος.] Constructio est: ὁ δὲ δῆμος τῶν Ἀθηναίων ἐξαπατηθεὶς, καταλέξας τούτους ἀνδρας τῶν ἀστών, ἔδωκε αὐ—

3. ἐπὶ τε τοῖσι κατεστέωσι—] *supple θεσμίσι*. Angl. *according to the established institutions*. κατεστέωσι, pro καθεστακόσι.

4. τῷ αὐτῷ φρονήσαντες—] τῷ αὐτῷ pro τῷ αὐτῷ, *idem*, φρονεῖν τῷ αὐτῷ, *idem sentire*. Angl. *to be of the same opinion, to conspire*.

5. Περειλαννόμενος—] *vezatus, fatigatus*.—ἐπεκηρυκεύετο, *proposed by means of a herald*—

6. ἐπὶ τῇ τυραννίδι.] Angl. *upon condition of obtaining the government*.

7. Ενδεξαμένον δὲ τὸν λόγον, καὶ ὁμολογήσαντος, ἐπὶ τούτοις—] Angl. *Pisistratus having accepted the proposal, and agreed upon these terms*.

8. ἐπὶ τῇ κατόδῳ—] *ad illius reditum: ad illum restituendum*.

9. ἐπεὶ γε ἀπεκρίθη—&c.] *quoniam è longinquo tempore distinctum fuit à barbarico genere Graecum*: [Notand. ἀποκρίνομαι *plerumque sign. respondeo*: sed ἀπεκρίθη hîc sonat, *distinctum fuit*, in primigenio suo sensu, nempe 3. sing. aor. 1. p. ab ἀποκρίνω, *secerno*.] ἔδῳ καὶ δεξιώτερον, &c. Angl. *being both more dexterous, and farther removed from stupid simplicity*: [εὐθλίας, *Ion. pro εὐθρίας, à nominat. εὐθρία, simplicitas, stoliditas*. ἀπηλλαγμένον, *perf. part. p. ab ἀπαλλάσσω, dimittio, amoveo, &c.*] καὶ εἰ τότε γε—ἐν Ἀθηναίοις, *λεγομένοις εἶναι τοῖσι πρώτοις Ἑλλήνων* [κατὰ] σοφίην, οὗτοι μηχανῶνται τοιάδε. Angl. *and more especially, that then among the Athenians,*

who were said to be—&c. these persons had recourse to such a stratagem.

10. *προδέξαντες σχῆμα, ὁδόν τι—ἐχούσα—&c.*] *exhibentes vestimentum tale, quale illa habens venustissima apparitura esset—i. e. exhibentes illam ita ornatam ut venustissima appareret.* *προδέξαντες*, Ion. pro *προδένξαντες*—*aor. 1. part. act. à προδεικνύω—νμι—exhibeo, &c.*

13. 1. *τὴν δὲ ἄμπελον ἐπισχεῖν—*] i. e. *τὴν δὲ ἄμπελον σχεῖν [ἐαυτὴν] ἐπὶ—*Angl. *and that the vine held itself upon, i. e. covered—*

2. *ὑπερβήμενος*] *aor. 2. part. med. verbi υπερτίθηναι, superpono.* Sed hic notanda est vis vocis *med. cum somniorum interpretibus superimposuisset, ut illis nempe secum communiter esset curae, i. e. cum somniorum interpretibus ut interpretarentur proponisset.* Unde *ὑπερτίθηναι* redditur interdum Lat. *ad alium judicem defero*; item *procrastino.*

3. *μετεπέμψατο—*] *accessiui.*

4. *ἐπί τεκα*] *acc. sing. a nominat. ἐπί τεξ, -εκος, ἡ, partui vicina.* Ex *ἐπὶ* et *τέκτω, pario.*

5. *τὸ ἄν τι προσθέω—*] Ion. pro *δ ἄν σοι προσθῶ.* Vide suprà ad p. 3. n. 4.

6. *σοὶ ἐωντῶ περιπέσης.*] *tibi ipsi malum concilies*; q. d. *in teipsum cadas.* Est enim metaphora sumta ab aedificiis, quae propriâ mole in seipsa corruunt. *ΑΕ. PORT. Lexicon Ion.*

7. *Λάβε τὸν—*] *τὸν Ion. pro δὲν relativ. cujus antecedens τὸν subauditur.* Vide suprà ad p. 3. n. 4.

8. *ἐς σεωυτοῦ,*] *supple οἶκον.*

9. *ἀνδρὶ τῷδε*] in seipso, scilicet. Harpagus enim loquens manum ad pectus suum admovet. Caeterum, *ὅδε, ἡδε, τόδε,* idem est quod *οὗτος, αὕτη, τοῦτο.*

10. *τόγε ἐμὸν—*] *supple κατὰ, saltem pro virili mea parte*: subauditur etiam *πράγμα.* Angl. *according to my ability at least.* ἀπηρετέσθαι ἐπιτηδέω, *operam meam diligenter navare*; uti planè indicat vox media.

14. 1. *Τούτοις—*] *supple ἐπεὶ—his verbis, &c.*

2. *τὴν ἐπὶ θανάτῳ—*] i. e. *κατὰ τὴν ὁδὸν ἐπὶ θανάτῳ—*Angl. *according to the fashion on the prospect of death.* Vide infrà ad p. 107. n. 4.

3. *Οὐκ ἦ—*] i. e. *οὐκ ἐν τῇ ὁδῷ ἦ.*

4. *εἰ δὲ θελήσει—*] *Constructio est: εἰ δὲ, τούτου τελευτήσαντος, ἡ τυραννὶς θελήσει ἀναβῆναι ἐς ταύτην τὴν θυματέρα, ἧς τὸν ἰὸν πτείνει δι' ἐμεῦ, ἄλλο τι λείπεται τὸ ἐνθεῦτεν ἐμοὶ ἢ ὁ μέγιστος πνύδων;* Caeterum *θελήσει ἀναβῆναι* videtur idem esse ac *ἀναβήσεται.*

5. *τὸν ἡπίστατο νομάς τε ἐπιτηδεωτάτας νέμοντα,*] *subauditur τινὰ, aliquem, &c.—quem pascua pascere maxime opportuna, ad puerum nempe e medio tollendum.* *ἡπίστατο,* pro communi *ἐπίστατο*, 3. sing. imperf. ind. ab *ἐπίσταμαι.*

6. *Αἱ δὲ ὑπάρραι—*ων, αἱ, Ion. pro comm. *ὑπάρραιαι.* *Montium radices.* *ΑΕ. PORTI Lex. Ion.*

7. *βορέω*] Ion. gen. pro *βοροῦ, à nominat. βορῆς, Ion. pro βορᾷ, contractè pro βορέας, boreas.* *πρὸς βορέω τε ἀνέμου τῶν, x. τ. λ.* Angl. *to the north of Ecbatana, and towards the Euxine sea.*

8. *ταύτῃ*] i. e. *ταύτῃ τῇ ὁδῷ, Angl. this way, on this side.*

9. *Ἰθῆσι συνηρεφῆς—*] *silvis opaca: Ἰθῆσι, Ion. pro Ἰθαῖς, ab Ἰθῆ, silva, nemus. συνηρεφῆς, ex σὺν et ἔρεφω, tego.*

10. *ἡ δὲ ἄλλη Μηδικὴ χώρα*] Angl. *the rest of the country of the Medes.*

1. *Τῇ δ' ἄρα καὶ αὐτῇ*—] Ordo est: δὲ καὶ ἄρα ἡ γυνὴ τῇ αὐτῇ—Angl. *Now the wife too of this same person, εὐδοῖα ἐπίτεξ πᾶσαν ἡμέτην, who was upon the point of delivery—whose delivery was expected every day.* 15.

2. *κατὰ δαίμονα*] Angl. *according to some god: as some god would have it: providentially.*

3. *ἦσαν δὲ ἐν φροντίδι*—] Angl. *they were mutually anxious about each other.*

4. *ἀρρωδέων*] apud Herod. pro ὀρρωδέων, *timens*. [ἔνεκα] τοῦ τόκου—*κ. τ. λ.*

5. *ἐπέστη*,] *advenit*, aor. 2. act. in med. sensu. Vide suprā ad p. 10. n. 5.

6. *τὸ μήτε ἰδεῖν ὄφελον*,—] Angl. *what I wish I neither had seen, μήτε ποτὲ γενέσθαι, κ. τ. λ. nor had ever happened to Masters of ours!* Saepè ὄφελον, tanquam particula, simpliciter habet vim optandi, “poniturque pro *εἴθε, utinam*.” ZEUNIVS ad Vigerum, p. 268. Edit. Zeunii. 1777. “C. V. s. 9. r. 6. n. P.

7. *χρυσῷ τε καὶ ἐσθῇτι ποικίλῃ*] ad verbum Angl. *with gold and with variegated garments, i. e. with garments embroidered with gold.* Sic paulò infra *χρυσῷ τε καὶ εἵμασι*. “Vide ad p. 66. n. 11. P.

8. *ὀχεῖσθαι φέροντα*,] Vide Coll. Gr. Min. ad p. 36. n. 13.

9. *θημιωδέστατον*] supple μέρος.

10. *πρὸς δέ*,—] supple *τούτοις, praeterea*.

11. *κατεστρώτα*] Vide suprā ad p. 10. n. 5.

12. *ἐν Ἀρπάρου*,] supple *τῷ ὄκῳ*.

13. *θραύποντος*,] subauditur *ἐκ*.

14. *νῦν τε ὅδε ἐστί*,] Angl. *and now this is the child.* Sic in duobus MSS. regis Parisiens. scriptum reperit Larcherus. Quae potior videtur lectio. “Hanc Schaefer recepit, et alii. P. Antea, *ὅν τε ὅδε ἐστί*, and now things are so. Subauditur scil. *τὰ πράγματα*.”

1. *οὐκ ἔφη αἰὶς τ' εἶναι*] negabat se posse. Vide suprā ad p. 5. 16. n. 6.

2. *εἰ δὴ πᾶσα ἀνάγκη ὀφθῆναι ἐκκέμενον*] si utique omninò necessarium est aspicī puerum expositum. ὀφθῆναι, aor. 1. inf. pass. Notandum ὀπτομαι, *video*, verbum esse deponens; aor. tamen 1. pass. sumi in sensu passivo. Vide Coll. Gr. Min. ad p. 36. n. 14.

3. *τεθνός*,] perf. part. act. neut. gen. pro *τεθνηκός*, à *θνήσκει, morior*.

4. *ἀλώσει*] pro ἀλώσῃ, 2 sing. fut. 1. M. verbi ἀλλίσκω, *capio*.

5. *παραδίδω*] *tradit*, 3 sing. praes. ind. contractè pro *παραδίδωμι*, à *παραδίδω*, idem quod *παραδίδωμι*.

6. *τιθεῖ*,] à *τιθέω*, idem ac *τίθημι*, *pono*.

7. *ἐς τοῦ Ἀρπάρου*,] *ἐς τὸν οἶκον* scil.

8. *ἔφη ἐτοῖμος εἶναι*—] Vide suprā ad p. 11. n. 1.

9. *κού τι*,] De voculā *κον*, Ion. pro *πον*, Vide Coll. Gr. Min. ad p. 35. n. 2.

1. *Ἐκ τῆς ΕΥΤΕΡΠΗΣ*,] i. e. Ex libro secundo, qui inscribitur ΕΥΤΕΡΠΕ. 17.

2. *ὀφείων βασιλεύσαι*,] Vide ad p. 3. n. 3. *πρὶν* vel *πρὶν ἢ* saepè construitur hoc modo cum inf. praecedente accus.

3. *γενόιατο*] Ion. pro *γένοντο*, 3. pl. aor. 2. opt. verbi *γίνομαι*.

4. *ἐπιτεχνᾶται*] *ἐπιτεχνάεται*—*machinatur*—ex *ἐπι* et *τεχνάομαι*, *machinor*, quod à *τέχνη*, ars. *τοιόνδε*, supple *πράγμα*.

APPENDIX,

EXHIBENS, ORDINE LITTERARUM, PLERASQUE VOCES IONICAS, QUAE IN EXCEP-
TIS EX HERODOTO OCCURRUNT.

A.

Ἀδελφεόν, pro ἀδελφόν, *fratrem*.
ἀληθινή, pro ἀλήθεια, *veritas*.
ἀνδρεών, ὄνος, ὅ, pro ἀνδρών, ὄνος, *cubiculum virorum*.
ἀπηγέσθαι, pro ἀφηγέσθαι, ab ἀφηγέομαι, *duco, narro*.
ἀπικέσθαι, pro ἀφικέσθαι, aor. 2. inf. verbi ἀφικνέομαι, *venio*.
ἀπικόμενος, pro ἀφικόμενος.
ἀπίκται, pro ἀφίκται.
ἀποδείξάμενος, pro ἀποδείξαμενος, ab ἀποδείκνυμι.
ἀποθωνυμάδας, pro ἀποθωνμάδας.
ἀποκλήω, pro ἀποκλείω, *excludo*.
Ἀριστολαΐδew, pro Ἀριστολαΐδου, à nom. Ἀριστολαΐδης.
αὐτέων, pro αὐτῶν.

B.

Βασιλῆυοι, pro βασιλείαις. τὰ βασίλεια, -ων, *regia*. supple εἰρήμην.
βδελλέων, pro βδελλῶν.
βούλει, olim βούλεσαι, indè Ion. βούλει, et Att. βούλει.

Γ.

Γορδῖew, gen. pro Γορδίου, à nom. Γορδίας.
γνώμησι, pro γνώμαις.

Δ.

Δέχομαι, pro δέχομαι.
διαίρεται, antiquitùs διαίρεσθαι, eliso σ, διαίρεται, et indè contractè
διαίρετή, à διαίρῶ, *divido, dissecro*.
διαφθείρεσκε, pro διεφθαιρε.

E.

Εγένεο, antiquitùs ἐγένεσο, eliso σ, ἐγένεο, post contractè ἐγένεω.
εἰμέν, pro ἐσμέν.
εἵνεκεν, pro ἔνεκεν.
ἐκεκοσμέατο, pro ἐκεκόσμηντο, 3. pl. plusquamperf. ind. pass. verbi
κοσμέω, *orno*.
ἐκπλώσας, pro ἐκπλεύσας, ab ἐκπλέω. " vel ab ἐκπλώω pro ἐκπλέω. P.
ἐνθαῦτα, pro ἐνταῦθα.
ἐναντιευμένου, pro ἐναντιουμένου.
ἐξεργάσας, pro ἐξεργάσω. Vide ἐργάσας.
ἐπείαν, pro ἐπειδάν, *posteaquam*.
ἐπεστωότες, pro ἐπεστωότες.
ἐπέων, pro ἐπών.

um fluvium; ipse in ripam fluvii tenens porcellum vivum verberat 19. illum; voce autem auditâ, crocodilus vocem versus tendit, nactusque tergum, devorat. δελεάζω, 3. sing. aor. 1. subj. verbi δελεάζω, escam impono, à δέλεαρ, -ατος, τὸ, esca.

6. πηλὴ κατ' ὧν ἐπλασε αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς.] ejus oculos coeno opplet. ἐπλασε, aor. 1. ind. act. verbi πλάσσω, illino. Aoristus sumitur hic in sensu maximè indeterminato, quasi dicas vernaculè, *he always bedaubed*: in quo quidem sensu Aoristi saepè apud Graecos scriptores usurpantur. Sic Isocrates ad Demon. p. 151 h. vol. Καὶ τὰς μὲν τῶν φανύλων θνηθείας ὀλίγος χρόνος ΔΙΕΑΤΣΕ. And indeed a short space of time ALWAYS dissolves the connexions of the wicked. [Vide infra ad p. 24. n. 2.] Sic etiam apud N. T. in Evang. Marc. cap. I. 11. Σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ΕΥΛΟΓΗΣΑ. Thou art my beloved Son, in whom I am ALWAYS well pleased; vel—in whom I was, am, and always will be, well pleased. Sic porro apud Longinum, περὶ ὕπνου, S. I. p. 304 h. v. ὕπνος δὲ πού καιρίως ἐξενεχθὲν τὰ τε πράγματα δίκην σκηπτῶς πάντα ΔΙΕΦΟΡΗΣΕΝ, καὶ τὴν τοῦ ῥήτορος εὐθὺς αἰσρόαν ΕΝΕΔΕΙΞΑΤΟ δύναμιν. Sublime verò, nescio quomodo, tempestivè prolatum, res omnes, fulminis instar, NUNQUAM NON disjicit, et oratoris exemplò collectam exhibet vim. Quam usitatissimam Graeci Aoristi significationem cùm non observasset ZACH. PEARCE, sensum Longini malè reddidit—instar fulminis quasi jam disjecit, &c. Ad hunc autem locum ita annotavit nuperus Longini Editor, vir eruditissimus, atque τοῦ πάνυ BENTLEY aemulus, JOAN. TOUF. “Optimè, (inquit ille,) vertit non optimus interpretum Petrus Paganus: *res omnes fulminis instar disjicere, et universam statim oratoris vim patefacere solet*. Nam istam esse aliquandò hujus temporis vim verissimè monuit eruditissimus Graevius Lect. Hes. cap. 5. et ante eum ὁ μέγας Casaubonus ad “Laërtii Chilonem et Aristophanis Equites.” Istud autem solet languidiùs interdum prosequitur sensum Aoristi, quem quidem, in locis innumeris, usurpant scriptores Graeci ad id exprimendum, quod OMNI TEMPORE est vel habetur verum. Vide omninò quae annotavit vir doctissimus Henricus Hoogeveen, ad Vigerum, Cap. V. sect. iii. reg. xi. Caeterum quod ad κατ' ὧν attinet, κατὰ disjungitur ab ἐπλασε per tmesin, et eodem redit quo κατέπλασε ὧν, scil. ὧν, quod est οὖν. Apud Herodotum haec particula non semel hoc modo interposita invenitur inter praep. et verbum; et affirmat Budaeus p. 213, (398,) eam omninò redundare; quod tamen negat doctissimus Hoogeveen, in Doctr. Particularum L. Gr. quem vide de hac re acutè, ut solet, disserentem, p. 1020. et seq.

☞ Qui plura velit de Crocodilo, adeat Aristot. Hist. Animal. Lib. II. Aelian. Nat. Animal. Diodor. Sicul. Lib. I. Plin. Hist. Nat. Norden's Travels in Aegypt and Nubia. Memoires de l'Académie des Sciences, Tom. III. part III.

7. *Ex τῆς ΕΡΑΤΟΥΣ.*] H. e. Ex libro sexto, qui inscribitur ΕΡΑΤΟ.

8. τῶν δὲ, καὶ Μιλτιάδεω, κελειόντων.] Angl. and others, especially Miltiades, advising it.

9. ἐνίκα] Angl. was prevailing, uti indicat tempus imperfectum.

10. ἦν γὰρ ἐνδέκατος ψηφιδόφορος ὁ τῷ κινίμῳ λαγῶν Ἀθηναίων πολεμαρχέειν] erat enim undecimus in ferendo suffragio ille per fabae sortitionem electus Atheniensium ut Polemarchi numere fungeretur. i. e. Magistratus, qui vocabatur Polemarchus, potestatem habebat suffragii

ferendi post decem Imperatores. ψηφισφόρος, quā suffragium fert, ex ψηφίς, idem quod ψηφος, calculus, suffragium, et φορέω, idem quod φέρω. κύριος, -ον, ὁ, faba. Antiqui interdum fabis sortiebantur. [Vid. H. Steph. ad vocem.] πολεμαρχεῖν, Πολέμαρχος ἀρχή τις ἦν παρ' Ἀθηναίους οὕτω καλουμένη. ἔστι δὲ εἰς τῶν ἑννέα Ἀρχόντων. Polemarchus. Magistratus quidam erat apud Athenienses. Est autem unus ex novem Archontibus. Suidas ad voc. Vide etiam H. Steph. ad voc.

20. 1. ἐξ οὗ—] supple χρόνον—ex quo extiterunt Athenienses—
2. δέδοκται τὰ πειδόνται] Angl. it is plain what hardships they will suffer.

3. ὅη τέ ἐστίν—] Vide suprā ad p. 5. n. 6.

4. καὶ κῶς ἐς δέ—τὸ κύρος ἔχειν,] et quomodo ad te pertinet aliquid in hisce rebus habere auctoritatem—κύρος -εος, τὸ, auctoritas.

5. μηδίσαι·] μηδίζω, Medis faveo.

6. μετεξετέροι·] μετεξετέροι, Ion. pro comm. ἄλλοι, ἔνιοι. Nonnulli Alii. Ae. Port.

7. ὅσῳ τε εἰμὲν περιγενέσθαι τῇ συμβολῇ.] possumus in conflictu superiores evadere. εἰμὲν, Ion. pro ἔσμέν. Vide ad p. 5. n. 6.

8. προσθή—] τὴν ψηφον, apponas calculum tuum meae sententiae.

9. ἦν δέ—] i. e. ἦν δὲ ἔλη [τὴν γνώμην] τῶν ἀποσπενδόντων τὴν συμβολήν, sin autem sententiam malueris dehortantium a congressu—Pro ἔλη quidam legunt ἔχη, sed nihil opus. "Edin. 8va συμβουλὴν, consilium, exhibet. Item Schaefer et Borheck. At Wess. et Schweigh. συμβολήν· et τὴν ante τῶν hic inseruit, scil. τὴν [γνώμην.] P.

10. ἐκεκύρωτο] 3. s. plusq. ind. p. verbi κυρώω, decerno, ratum facio, &c. à κύρος.

21. 1. Τότε δὲ ταῖς ὀδοῦσιν] "Edinenses priores habent ταῖς ὀδοῦσιν. P.
2. ἀπειθήσαν] Ion. pro ἀφείθησαν, emissi erant, 3. pl. aor. 1. ind. p. verbi ἀφίημι.

3. μανίην τε τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐπέφερον,] Angl. they imputed madness to the Athenians, καὶ πάγχυ ὀλεθρόην, and fatal in the utmost degree,—

4. ταύτην ἐσθήμενους.] i. e. κατὰ ταύτην τὴν ὁδὸν ἐσθήμενους, ad hunc modum vestitos.

5. ἐνίκων—] Angl. were conquering—ut planè indicat tempus imperfectum.

22. 1. τὸ μὲν τετραμμένον τῶν βαρβάρων] supple μέρος, partem barbarorum in fugam conversam—φεύγειν ἔων, aufugere sinebant.

2. Καὶ τοῦτο μὲν,] Angl. And in the first place—τοῦτο δὲ, in the next place. Vide suprā ad p. 6. n. 4.

3. ἀπὸ δ' ἔθανε] i. e. δὲ ἀπέθανε—τῶν στρατηγῶν Στράβου τοῦ [νιδός] τοῦ Θρασύλλου, and there fell of the commanders Strabon the son of Thrasylus—

4. τὴν χεῖρα] subauditur κατὰ.

5. Ex τῆς ΠΟΛΥΜΝΙΑΣ.] H. e. Ex libro septimo, qui inscribitur POLYMNIA.

6. γνώμην ἀποδείκνυσθαι ἀντιπρὸς τῇ προκειμένῃ,] sententiam non proferre diversam ab eā quae jam exposita erat—

7. τῷ δὲ καὶ πλύνος ἔων,] quo quidem et fretus.

8. μὴ λήθεισάν—] nisi diversae inter se sententiae exponantur, &c.

23. 1. καὶ δὴ καὶ συνήνεκε, ἢ τοι κατὰ γῆν,—ἐδωθήναι,] καὶ ἐπὶ καὶ, supple τοῦτο φάσι. Angl. and suppose this too: συνήνεκε ἐπὶ

θῆναι, *it hath happened, that you were defeated, &c.* loquitur nempè de futuro, quasi jam esset completum. [De particulis autem καὶ δὴ καὶ, vide doctissimum Hoogeveen, pp. 575, 576.] συνήνεικε, pro συνήνεγκε, aor. 1. verb. συμφέρω, ab ἐνέκω, ἐνέγκω. ἐσώθηται, pro ἡσώθηται. aor. 1. inf. p. verbi ἐσδομαι, pro ἡσδομαι, inferior discedo.

2. οὐκὼν ἀμφοτέρῃ σφι ἐχώρησε—ἀλλ' ἦν τῇσι—] non quidem utroque modo [i. e. et mari et terrâ] illis res prosperè successit: sin autem paves suas conscenderint, Angl. they cannot indeed be said to have been successful both by land and sea: [because they had not then an opportunity of fighting by sea:] but if they should go on board their ships, &c. Locus est difficilis, cujus sensum nemo interpretum— nec scio an ego vidi. Verùm pro οὐκὼν ἀμφοτέρῃ σφι ἐχώρησε MS. Reg. Paris. exhibet οὐκὼν ἀμφοτέρουσι ἐχώρησε, quam lectionem mavult Larcherus, et reddit—Nous n'avons donc pas réussi sur l'un et l'autre élément.

3. ἐμβάλασι,] scil. ἐκ τούτων. Vide suprâ ad p. 3. n. 7.

4. σοφίῃ οἰκητῇ] propriâ sapientiâ.

5. ἀλλ' οἷόν ποτε—] Ordo est: ἄλλα (συμβάλλομαι ταῦτα διὰ τοῦτον) πάθος οἷόν ποτε ἐδέησε δλίγού καταλαβεῖν ἡμέας,—sed [conjicio haec per talem] cladem qualis parum absuit quin opprimeret nos—Vide Viger. de Gr. Serm. Idiotism. Edit. Zeunil, p. 200. C. V. s. 3. r. 6. n.

6. παντοῖα ἐγένοντο] omnigeni facti erant, i. e. omni modo tentabant.

7. δεόμενοι Ἰώνων, &c.] Ordo est: δεόμενοι Ἰώνων, τοῖσι ἐπετέτραπτο ἡ φυλακὴ τῶν γεφυρέων τοῦ Ἰστρου, λῦσαι τὸν πόρον. precantes Iones, quibus custodia pontium Istri delegata erat, ut interscinderent trajectory. De τοῖσι, quibus, vide ad p. 3. n. 4.

8. ἐπέσπετο] imperf. ab ἐπέσπομαι, Ion. pro ἐπέπομαι, ex ἐπι et ἔπομαι, sequor.

9. διέργαστο αὖν—] omnino actum esset de rebus Persarum. διέργαστο, sine augm. Ion. pro διείργαστο, 3. sing. plusq. ind. verbi διεργάζομαι, conficio.

10. ἐπ' ἀνδρὶ γε ἐνι—] Angl. depending upon one man.

1. ἐσώται] pro ἡσώται, superatur: 3. sing. perf. ind. ab ἐσδομαι, 24. Ion. pro ἡσδομαι, inferior discedo, ab ἡσδων, minor.

2. δι' ὧν ἐσφάλησαν—] Angl. by which means they constantly fall—ἐσφάλησαν, 3. pl. aor. 2. ind. pass. à σφάλλω, supplantio: et in voce med. τίμβω, cado. Vide suprâ ad p. 7. n. 10; item ad p. 19. n. 6.

3. Ἐπειχθῆναι] aor. 1. inf. pass. verbi ἐπείγω, impello: in voce med. impello meipsum, i. e. festino. Aoristi autem passivi saepe usurpantur in sensu med. Vide suprâ ad p. 7. n. 10.

4. φιλέουσιν] φιλέω, interdum redditur soleo.

5. φλαύρως ἀκούειν.] malè audire. ἀκούω, et audio, interdum significat Angl. to be spoken of.

1. τῇ σὺ λέγεις,] i. e. τῇ ὁδῷ ἣ σὺ, &c.

2. πτεινέσθων] pro πτεινέσθωσαν, 3. pl. praes. imperat. pass. verbi πτεινώ, interficio. Ex hoc exemplo liquet hanc mutationem imperativi, quam exhibent grammatici tanquam solis Atticis usitatam, usurpari etiam à scriptoribus Ionicis.

3. πασχόντων,] pro πασκέτωσαν, 3. pl. praes. imperat. act. verbi πασχω, patior: per mutationem nempè non solum Atticam, verum etiam Ionicam.

4. ἡ σέ γε—] Vide Iliad. γ', 409, annotante viro doctissimo Sam. Clarke. "1. 16. ἀγαγνώσεις, persuades. Schweig. P.

5. ἡμετέρην] supple χώραν.

Vol. I.

3

25.

6. εἰ χρή σταθμῶσθαι τοῖσι ὑπαρχμένοισι ἐξ ἐκείνων,] *si conjicere oportet à rebus jam inceptis ab illis. σταθμῶσθαι, à σταθμόμαι, idem ac σταθμάομαι, ad animum exigo, perpendo, conjicio. ὑπαρχμένοισι, perf. part. pass. à ὑπάρχω, initium do, &c.*

7. ἤλασαν] subauditur pronomen reciprocum, uti suprâ observatum ad p. 3. n. 7.

26. 1. ἵνα καὶ τὸ δεινόν,—] Ordo est: ἵνα καὶ μάθω τοῦτο τὸ δεινόν, τὸ πείδομαι, [vide suprâ ad p. 3. n. 4.] ἐλάσας—Vide suprâ ad p. 3. n. 7.

2. ἐς τόδε,] supple τοῦ χρόνου, usque ad hoc tempus.

3. Νυκτὶ δὲ βουλὴν διδούς,] βουλὴν νυκτὶ διδόναι. Herodotes locutio, pro com. νύκτωρ βουλευέσθαι, noctu consultare. *AE. PORT.*

4. ταύτη,] supple αἰτία, Angl. *for this purpose.* " ibi, Schweig. P.

5. φρασθεὶς] φράζω, in voce act. dico: in voce med. *delibero, animadvertio*: et φρασθεὶς in aor. 1. pass. hic sumitur in sensu medio. Vide suprâ ad p. 24. n. 3.

27. 1. οὐδεὶς—πέφυκε,] *nemo naturâ comparatus est.*

2. τῷ οὐ παραστήσεται] *cui non in mentem veniet—De articulo τῷ pro relativo, vide suprâ ad p. 3. n. 4.*

3. τεθνάναι] *praes. inf. à τέθνημι, idem quod θνήσκω, morior.*

4. γέγονε,] *est.* Ita enim reddi debet, quia tempus est quod nunc nuncupant *PRÆSENS PERFECTUM*: atque ita etiam reddi debet in Evangelio secundum Joannem, Cap. 1. 3. καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν δ *ΓΕΓΟΝΕΝ*, et sine eo factum erat ne unum quidem quod *EST.*

5. γλυκὺν γεύσας τὸν αἰῶνα,] Angl. *by giving us only a relish for a blissful life,—γεύσας, gustandum praebens, γευδάμενος, gustans.*

6. διαίρεται] i. e. διαίρεῖν et διαίρεισθαι, distinctè aliquid *expricare, disserere, disputare, dicere.* *AE. PORT.*

7. μέμνωμεθα,] Non ab inusitato μέμνομαι, ut quidam putant, sed 1. pl. perf. subj. à μνᾶομαι. Cum enim in perf. ind. pass. vocalis in penult. terminationem proximè praecedat, 3. plur. non eget circumlocutione: Sic μέμνημαι—μέμνηνται. Nec opus est circumlocutione in subj. et opt. Sic, in subj. μέμνωμαι, &c. in opt. μέμνοίμην, &c. Occurrit μέμνοιο infrâ. Vide ad p. 108. n. 5. et Moor *Element. Ling. Gr.* p. 144.

8. ἐφάνη,] Vide suprâ ad p. 7. n. 10.

9. ἢ μετέσθης ἄν;] *an eam desereres?*

10. φέρε, μοι τοῦτο ἀτρεκέως εἰπέ,] *age, mihi hoc verè dicito: quod planè Homericum est.* Sic, Iliad. κ', 384. Ἄλλ' ἄγε, μοι τόδε εἰπέ, καὶ ἀτρεκέως καταλέξον.

11. τελευτήσῃς,] Angl. *may it turn out.* τελευτήσῃς, -εας, -ει—non solum Atticus et Aeolicus, verum etiam Ionicus, optativus aor. 1. act. pro τελευτήσῃμι, &c.

12. Λαιμόνιε ἀνδρῶν,] *Bone vir. Λαιμόνιε est vox HomERICA.* [Vid. II. β'. 190. 200. ζ'. 326. &c. " 407. 486. P.] " Habet haec vox apud Homerum semper aliquam *Increpationis* significationem, sed non "semper acerbam." *CAMERARIUS.*

28. 1. οὔτε στρατὸν τοῦτον, ὅστις γε σύνεσιν ἔχει, μέμφοιτ' ἄν,] Angl. *no one, at least who possesses [his] understanding, would find fault with this army.*

2. Οὐκὼν δὲ ἔόντων τοι λιμένων ὑποδείων,] *cum portus tibi opportuni desint,*

3. τῶν ἀνθρώπων ἄρχονσι,] Angl. are the rulers of men. Vide ad p. 3. n. 3. " αἱ συμφοραί, casus fortunae. Schweig. P.

4. τῇδε] i. e. ἐν ταύτῃ τῇ ὁδῷ, hoc modo.

5. ἐθέλει—] Vide suprā ad p. 14. n. 4.

6. τὸ πρόσω αἰεὶ κλεπτόμενος] i. e. κατὰ τὸ μέρος πρόσω, &c. Angl. always deceiving yourself with respect to advancing—i. e. always advancing imperceptibly.

7. πᾶν ἐπιλεγόμενος—] Ordo est: ἐπιλεγόμενος πείδεσθαι πᾶν χρῆμα, Angl. supposing that he will suffer every hardship. Vid. Coll. Gr. Min. ad p. 32. n. 17.

8. εἰ γὰρ δὴ βούλοιο—] nam si velis—τὸ πᾶν ὁμοίως ἐπιλέγεσθαι—similiter omnino disserere—ἐπὶ τῷ αἰεὶ ἐπεσφερομένῳ πρήγματι, de alio in aliud perpetuò superveniente—ut planè indicat vox med. τὸ πᾶν rectè redditur omnino, prorsus.

1. ποιήσεις ἂν οὐδαμᾶ οὐδέν.] nunquam aliquid efficeres.

2. Εἰ δὲ, ἐρίζων—λέξας.] Angl. But if, while you cavil at every thing that is proposed, you point out nothing that can be depended upon for certain, you must, in such cases, be as much deceived, as he who is of a contrary opinion on those subjects. Τοῦτο μὲν νυν ἔχει [ἐαυτὸ] ἐπίσης. In this respect then you are upon an equal footing. Οὐδαμῶς δὲ μὲν δοκέω εἶντα ἄνθρωπον εἰδέναι πῶς [τι] χρῆ [εἶναι] τὸ βέλαιον, but indeed I am by no means of opinion, that he who is a human creature knows how any thing must be certain.

3. Τοῖσι τοίνυν βουλομένοισι ποιεῖν, ὡς τοεπίπαν φιλέει γίνεσθαι πρὸ κέρδεα:] iis quidem qui volunt agere, plerumque solent fieri lucra: Angl. success for the most part attends those, who are willing to be active: τοῖσι δὲ ἐπιλεγόμενοι, &c. illis autem qui deligunt [dubitant] et qui timent, raro solent [fieri lucra.] Angl. but seldom those who are hesitating and timid. ὀκνεῖσι, dat. pl. praes. part. Ion. pro ὀκνοῦσι, ab ὀκνάω, timeo, timeo.

4. ἐς δὲ δυνάμιος προκεχώρηκε:] Angl. to what a pitch of power they are advanced. Est scil. προκεχώρηκε temporis quod ritè nuncupatur praes. perf.

5. ἐς τοῦτο σφεα προηγάγοντο.] they brought them [the Persian affairs, viz.] for themselves [or, they got them brought] to this situation. Nam προηγάγοντο est vocis med. σφεα est Ion. pro αὐτά.

6. ἐθέλει κατατρέεσθαι.] solent confici. κατατρέεσθαι, Ion. pro καθαιρέεσθαι, à καθαιρέω, evertō, item, ut hīc, conficio.

7. τοῦτο μὲν γὰρ—τοῦτο δέ,] Vide suprā ad p. 22. n. 2.

8. ἐπιβέωμεν] Ion. pro ἐπιβῶμεν, aor. 2. subj. verbi ἐπίβημι, pro ἐπιβαίνω.

9. ἀναγκαίως γὰρ ἔχει—] Angl. for there is a necessity—

1. οἳ τε εἰμὲν] Vide suprā ad p. 5. n. 6. εἰμὲν, pro ἐσμέν.

2. Ες θυμὸν ὦν βαλεῦ] Sic Iliad. α', 297. δ', 39, &c.—σὺ δ' ἐνι φρεσὶ βάλλεο σῆσ'—tu vero in praecordiis repone tuis. Caeterum βαλεῦ est aor. 2. imperat. med. pro βαλοῦ.

3. τῶν ἀπεφήναο γνωμέων, σφάλλαι κατὰ ταύτην δὴ μάλιστα.] sententiarum, quas exposuisti, in hac praecipuè falleris. ἀπεφήναο, pro com. ἀπεφώνω, 2. sing. aor. 1. med. verbi ἀποφαίνω. σφάλλω, supplantō.

4. τῶν ἔχομεν] Vide suprā ad p. 3. n. 4. " 1. 12. γνῶμα—ατος, τὸ, indicium; documentum, SCHWEIGHAEUSER. P.

5. ἐπὶ τούτοις] Angl. depending upon them, in their power.

29.

30.

APPENDIX,

KXHXHXS, ORDINE LITERARUM, FLERASQUE VOCES IONICAS, QUAE IN EXCERPTIS
EX HERODOTO OCCURRUNT.

A.

Ἀδελφεόν, pro ἀδελφόν, fratrem.
ἀληθινή, pro ἀλήθεια, veritas.
ἀνδρεών, ὄνος, ὄ, pro ἀνδρῶν, ὄνος, cubiculum virorum.
ἀπηγέσθαι, pro ἀφηγέσθαι, ab ἀφηγέομαι, dico, narro.
ἀπικέσθαι, pro ἀφικέσθαι, aor. 2. inf. verbi ἀφικνέομαι, venio.
ἀπικόμενος, pro ἀφικόμενος.
ἀπίκται, pro ἀφίκται.
ἀποδεξάμενος, pro ἀποδείξάμενος, ab ἀποδείκνυμι.
ἀποθωνμάδας, pro ἀποθανμάδας.
ἀποκλήω, pro ἀποκλείω, excludo.
Ἀριστολαΐδew, pro Ἀριστολαΐδου, à nom. Ἀριστολαΐδης.
αὐτέων, pro αὐτῶν.

B.

Βασιλῆϊοι, pro βασιλείαις. τὰ βασιλεια, -ων, regia. supple οἰκήματα.
βδελλέων, pro βδελλῶν.
βούλει, olim βούλεσαι, indè Ion. βούλει, et Att. βούλει.

Γ.

Γορδίew, gen. pro Γορδίου, à nom. Γορδίας.
γνώμηι, pro γνώμῃς.

Δ.

Δέχομαι, pro δέχομαι.
διαίρεται, antiquitùs διαιρέεσθαι, eliso σ, διαίρεσαι, et indè contractè
διαίρεῖ, à διαίρεω, divido, disseco.
διαφθείρεσχε, pro διέφθειρε.

Ε.

Εγένεο, antiquitùs ἐγένεο, eliso σ, ἐγένεο, pòst contractè ἐγένον.
εἰμέν, pro ἐσμέν.
εἵνεκεν, pro ἔνεκεν.
ἐκεκοσμέατο, pro ἐκεκόσμητο, 3. pl. plusquamperf. ind. pass. veti
κοσμέω, orno.
ἐκπλώας, pro ἐκπλεύσας, ab ἐκπλέω. " vel ab ἐκπλώω pro ἐκπλέω. P.
ἐνθαῦτα, pro ἐνταῦθα.
ἐναντιευμένον, pro ἐναντιουμένον.
ἐξεργάσας, pro ἐξεργάσω. Vide ἐργάσα.
ἐπείαν, pro ἐπειδάν, posteaquam.
ἐπεστώτες, pro ἐπεστακότες.
ἐπέων, pro ἐπών.

Τ.

Ἵπεδέχετο, pro ὑπεδέχετο, à ὑποδέχομαι, suscipio.

Θ.

Φοβέαι, pro φοβῇ, 2. s. praes. à φοβέομαι, timeo. Vide διαίρεαι.
 φοβέο, pro φοβού. Vide ἐγένεο.
 φοιτέω, pro φοιτάω.

Χ.

Χρίονται, pro χράονται.
 χώρη, pro χώρα.

Ω.

Ων, pro οὖν, igitur.
 Ωνθρώπε, pro ὦ ἄνθρωπε.
 ὠφελούμενος, pro ὠφελούμενος.

νοῦδος, pro νόδος.

νυν, pro οὖν.

Κ.

Κυνός, pro καινός, communis.

Ο.

Οἰκήσιος, pro οἰκέσιος, domesticus.

ὀκόθεν, pro ὀπόθεν, unde.

ὀκόσος, pro ὀπόσος.

ὀμοιρος, pro ὁμορος, finitimus.

ὀρέω, pro ὀράω, video.

ὀρέωντες, pro ὀράοντες, ab ὀράω, video.

ὀρμεώμενος, pro ὀρμώμενος, quod contractè pro ὀρμασόμενος.

ὅτεν, pro οὐτινος, à nom. ὅστις.

ὅτεφ, pro ὅτινι, à nom. ὅστις.

οὐδαμοῖδι, pro οὐδαμοῖς.

οὐκων, pro οὐκουν, non autem. Sed οὐκοῦν, igitur.

Οὐλυμπος, pro Ολυμπος.

οὐνομα, pro ὄνομα.

οὐρος, pro ὄρος, mons.

οὐτερος, pro ὁ ἕτερος.

Π.

Πείθεν, pro πείθου.

πλεῦνας, pro πλέονας.

πλώδαι, pro πλεῦδαι, à πλέω, navigo : "vel à πλώω, pro πλέω. P.

ποιέεσκον, pro ἐποίεον, -ον.

ποιεύμενον, pro παισόμενον.

πολιήτης, pro πολίτης, civis. Dat pl πολιήτησι, pro πολίταις.

πρήγμα, pro πρᾶγμα, negotium.

πρήσσω, pro πράσσω, facio.

πρόκα, idem quod εὐθὺς, statim.

πρυτανήη, pro πρυτανεία.

Σ.

Σάρδεις, pro Σάρδεις, Croesi regia.

σέο, pro σοῦ.

σεῦ, pro σοῦ.

συμφορῇ, pro συμφορᾷ.

σφεα, pro αὐτὰ, ipsa.

σφι vel σφιν, pro σφίδι, ipsis vel sibi.

Τ.

Τέσσερες, pro τέσσαρες, quatuor.

τεν, pro τοῦ, vel pro του, quod saepe pro τινος.

τεφ, pro τινι.

τοι, pro σοι.

τούτοις, pro τούτοις.

τρωματίξω, pro τραυματίξω.

phano denuò recognità, cum Scholiis Graecis, &c. *Apud ipsum Steph.* 31. 1588, in fol.

6. Thucydidis — Libri octo : Gr. Lat. ab Aemylio Porto, cum Francisci Porti Cretensis, patris sui, Commentariis, &c. *Francof. apud Wechel.* 1594, in fol.

7. ——— Gr. et Lat. cum notis variorum et Joannis Hudsoni. *Oxon.* 1696, in fol.

8. ——— Gr. et Lat. cum adnotationibus integris H. Stephani, et Joannis Hudsoni. Recensuit, &c. Josephus Wasse. Editionem curavit, &c. Carolus Andreas Dukerus. *Amstelædami, apud Wetstadius,* 1731, in fol. [Haec est Edit. omnium splendidissima.]

9. ——— ex edit. Wassii et Dukeri, [sine notis.] *Tomis viii. Glasguae, apud Foulis,* 1759, in 12mo.

10. ——— ad editionem Jos. Wasse et Car. And. Dukeri accuratè expressi. *Tomis vi. Studiis Societatis Bipontinae. Biponti,* 1788, in 8vo. [Editio pulcherrima.]

11. ——— Gr. et Lat. cum omnibus Notis Dukeri, et novis Animadversionibus et Glossario, a Gottlebero et Bavero. *Lipsiae,* 1790, 2 Voll. in 4to. [Nescio an Vol. secundum adhuc lucem viderit.]

Opere incepto, Gottleberus mortuus est, nondum absoluto, Bauerus. Chr. Dan. Beckius Vol. 2 absolvit. *Lipsiae,* 1804. P.

12. ——— Graecè et Latine. *Apud Gul. Laing. Edinb.* 1804, 6 tom. in 8vo. [Editionem curavit Pet. Elmsly. Nitidissimè et, quantum observavi, accuratissimè expressa est.]

2. *Ἐκ τοῦ τῆς ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ πρώτου.*] Hoc est—EX HISTORIAE libro primo.

3. *Περὶ τῶν πάλαι Ἑλληνῶν.*] Hoc est—DE FRANCIS GRAECIS.

4. *καὶ τῶν βαρβάρων ὅτε ἐν τῇ ἡπείρῳ παραβαλᾶσθαι,*] et barbarorum quoties in continente mari vicini debebant,—

5. *μᾶλλον περαιουῖσθαι*] frequentius trajicere inter se—ἐπ' ἀλλήλους, alii ad alios.

6. *ἐτρέποντο*] se converterunt. Ea enim est vis vocis mediae.

7. *κέρδους τοῦ σφετέρου αὐτῶν ἕνεκα,*] quaestus sui ipsorum causa—

8. *καὶ κατὰ κόμας οἰκουμέναις,*] et quas pagatim incolebantur,—

9. *τὸν πλεῖστον τοῦ βίου*] maximam victus partem—" Sic Thuc. P.

10. *ὡς κόσμος καλῶς τοῦτο δρᾶν,*] quibus decori est hoc pulchrè facere. Optimè hic Scholiastes : καλῶς, ἀντὶ τοῦ εὐδεχοῦς καὶ φιλικῶς. οὔτε γὰρ βοῦν ἀροτήρα ἐλελάτουν, ἢ ἐκλεπτον, οὔτε ναυτὸς, οὔτε μετὰ φόβων ἐποίουν τὴν ληστείαν. Pulchrè, i. e. piè ac humaniter : neque enim bovem aratorem praedam agebant, vel furabantur ; neque noctu, neque cum caedibus, latrocinium exercebant. Quam interpretationem rectè defendit Hudsonus contra nimis acrem reprehensionem H. Stephani in annotationibus in Scholia Graeca, p. 588. Edit. Dukeri. " Vol. 2. p. 486. Bauer. P.

11. *τὰς πύσεις τῶν καταπλεόντων πανταχοῦ ὁμοίως ἐρωτῶντες,*] interrogationes ultra citròque navigantibus ubique eodem modo proponentes. πύσεις, interrogatio, ἀπυνθάνομαι, percontor. τῶν καταπλεόντων, regi videntur ab ἐκ suppressâ. ἐρωτῶντες πύσεις, Angl. asking questions. *Apud Lucianum, in Alexandro, § 32. invenimus πύσεις πυνθάνεσθαι, interrogationes proponere.* Hujusmodi repetitio vocis cognatae solennis est etiam Latinis, uti *pugnare pugnare, errare errorem, dormire somnum, &c.* Sic etiam apud Graecos, *δίνας διδάζειν, φί-*

II. NOTAE IN THUCYDIDEM.

31. 1. Ex THUCYDIDE.] Thucydides Atheniensis natus est anno secundo Olym. LXXVII. ante C. N. 469. adeoque sedecim circiter annorum erat, cum Herodotum sua recitantem audiret, ipse Herodoto minor annis tredecim. [Fabr. Bib. Gr. Lib. II. Cap. 25.] Filius quidem erat Olori Atheniensis, discipulus autem Anaxagorae philosophi, et Antiphontis rhetoris. Sub ejus ductu amissâ Amphipoli, ab Atheniensibus exilio multatus est, anno aetatis 48; atque Scaptesulam, sive Σκαπτὴν ὕλην, Thraciae civitatem, undè uxorem divitem duxerat, se contulit. In patriam tandem, post diuturnum exilium, revocatus est. Sed utrum Athenis an in Thraciâ vitam finiverit, non convenit inter Scriptores. Historiam belli Peloponnesiaci, usque ad annum ejus vigesimum, Atticâ dialecto conscripsit; quae complectitur etiam bellum inter Corinthios et Corcyraeos, quod Peloponnesiacum antecessit. Hocce opus egregium in octo libros vulgò distributum est: quorum tamen octavum, utpote stylo minus elaborato, nonnulli à Thucyde abjudicârunt. Scriptor est, siquis alius, gravissimus et fidelissimus; multa quidem narrat, quibus ipse interfuit; et ubique veritatis est observantissimus. Quod autem ad ipsius dictionem atinet, norma Atticismi ea habita est, atque Demostheni imprimis adeò se commendavit, ut summus ille orator manu propriâ totam Thucydidis historiam octies descripsisse dicatur. "Thucydides [verba sunt Ciceronis] omnes dicendi artificio, meâ sententiâ, facile vicit; qui ita creber est rerum frequentia, ut verborum propè numerum sententiarum numero consequatur: ita porrò verbis aptus, et pressus, ut nescias, utrum res oratione, an verba sententiis illustrentur." [De Orator. II. 13.] Alibi tamen idem Cicero de Thucydidis, praesertim in concionibus, obscuritate conqueritur. Nimis tamen iniquum videtur Dionysii Halicarnassensis de hoc probatissimo Historico judicium. [Vide infrâ in Excerptis ex Criticis.] Sed prolata erat haec sententiâ, uti putant H. Stephanus et Hudsonus, cum Criticus adhuc juvenis esset, judicii parum subacti. Plura volentes de Thucyde adeant Fabr. Biblioth. Gr. ubi suprâ, Marcellinum de vitâ Thucydidis, atque alia excerpta Editioni Thucyd. praefixâ, quae prodiit curâ Wassi et Dukeri.

EDITIONES THUCYDIDIS.

1. Thucydidis de bello Peloponnesiaco Libri octo. Graecè. Edt. Princeps. Venet. apud Aldum, 1502, in fol.
2. ——— Graecè; cum Scholiis Graecis ad oras pagin. appositis. Florent. apud Bernard. Juntam, 1526, in fol.
3. ——— Graecè: à Joachimo Camerario recensita, &c. Basileae, ex officinâ Hervagianâ, 1540, in fol.
4. ——— Gr. et Lat. separatim impressi. Versio est Laurent. Vallae, ab H. Steph. recognita. P. Apud H. Stephanum, 1564, in fol.
5. ——— Gr. et Lat. ex Vallae interpretatione, ab H. Ste-

phano denuò recognitâ, cum Scholiis Graecis, &c. *Apud ipsum Steph.* 31. 1588, in fol.

6. Thucydidis — Libri octo: Gr. Lat. ab Aemylio Porto, cum Francisci Porti Cretensis, patris sui, Commentariis, &c. *Francof. apud Wechel.* 1594, in fol.

7. ——— Gr. et Lat. cum notis variorum et Joannis Hudsoni. *Oxon.* 1696, in fol.

8. ——— Gr. et Lat. cum adnotationibus integris H. Stephani, et Joannis Hudsoni. Recensuit, &c. Josephus Wasse. Editionem curavit, &c. Carolus Andreas Dukerus. *Amstelædami, apud Wetstenios,* 1731, in fol. [Haec est Edit. omnium splendidissima.]

9. ——— ex edit. Wassii et Dukeri, [sine notis.] *Tomis viii. Glasguae, apud Foulis,* 1759, in 12mo.

10. ——— ad editionem Jos. Wasse et Car. And. Dukeri accuratè expressi. *Tomis vi. Studiis Societatis Bipontinae. Biponti,* 1788, in 8vo. [Editio pulcherrima.]

11. ——— Gr. et Lat. cum omnibus Notis Dukeri, et novis Animadversionibus et Glossario, a Gottlebero et Bayero. *Lipsiae,* 1790, 2 Voll. in 4to. [Nescio an Vol. secundum adhuc lucem viderit.]

Opere incepto, Gottleberus mortuus est, nondum absoluto, *Bauerus.* Chr. Dan. Beckius Vol. 2 absolvit. *Lipsiae,* 1804. P.

12. ——— Graecè et Latine. *Apud Gul. Laing. Edinb.* 1804, 6 tom. in 8vo. [Editionem curavit Pet. Elmsly. Nitidissimè et, quantum observavi, accuratissimè expressa est.]

2. *Ex τοῦ τῆς ΣΤΙΓΓΡΑΦΗΣ πρώτου.*] Hoc est—*EX HISTORIAE* libro primo.

3. *Περὶ τῶν πάλαι Ἑλλήνων.*] Hoc est—*DE FRISCIS GRAECIS.*

4. *καὶ τῶν βαρβάρων ὅς τε ἐν τῇ ἡπείρῳ παραθαλάσσιοι,*] et barbarorum quosque in continente mari vicini degébant,—

5. *μᾶλλον περαιουῖσθαι*] frequentius trajicere inter se—*ἐκ ἀλλήλων,* alii ad alios.

6. *ἐτρέποντο*] se converterunt. Ea enim est vis vocis mediae.

7. *κέρδους τοῦ σφετέρου αὐτῶν ἕνεκα,*] quaestus sui ipsorum causa—

8. *καὶ κατὰ κόμας οἰκουμέναις,*] et quae pagatim incolebantur,—

9. *τὸν πλεῖστον τοῦ βίου*] maximam victus partem— Sic Thuc. P.

10. *ὅς κόσμος καλῶς τοῦτο δρᾶν,*] quibus decori est hoc pulchrè facere. Optimè hic Scholiastes: καλῶς, ἀντὶ τοῦ εὐδεβοῦς καὶ φιλανθρώπου. οὔτε γὰρ βοῦν ἀροτῆρα ἐλεγγάζουσιν, ἢ ἐκλεπτον, οὔτε νυκτός, οὔτε μετὰ φόνων ἐποιοῦν τὴν ληστείαν. Pulchrè, i. e. πρὸς ἀνθρωπίνην: neque enim bovem aratorem praedam agebant, vel furabantur; neque noctu, neque cum caedibus, latrocinium exercebant. Quam interpretationem rectè defendit Hudsonus contra nimis acrem reprehensionem H. Stephani in annotationibus in Scholia Graeca, p. 588. Edit. Dukeri. "Vol. 2. p. 486. Bauer. P.

11. *τὰς πύσσεις τῶν καταπλεόντων πανταχοῦ ὁμοίως ἐρωτῶντες,*] interrogationes ultra citroque navigantibus ubique eodem modo proponentes. πύσσει, interrogatio, ἀ πυνθάνομαι, percontor. τῶν καταπλεόντων, regi videntur ab ἐκ suppressâ. ἐρωτῶντες πύσσεις, Angl. asking questions. *Apud Lucianum,* in Alexandro, § 32. *invānimus πύσσεις πυνθάνεσθαι,* interrogationes proponere. Hujusmodi repetitio vocis cognatae solennis est etiam Latinis, uti *pugnare pugnam, errare errorem, dormire somnum,* &c. Sic etiam apud Graecos, *δίαις διαῖεν, φί-*

ferendi post decem Imperatores. ψηφισοφόρος, qui suffragium fert, ex ψηφίς, idem quod ψήφος, calculus, suffragium, et φορέω, idem quod φέρω. κῆαμος, -ου, ὁ, faba. Antiqui interdum fabis sortiebantur. [Vid. H. Steph. ad vocem.] πολεμαρχεῖν, Πολέμαρχος· ἀρχή τις ἢ παρ' Ἀθηναίους οὕτω καλουμένη. ἔστι δὲ εἰς τῶν ἐννέα Ἀρχόντων. Polemarchus. Magistratus quidam erat apud Athenienses. Est autem unus ex novem Archontibus. SUIDAS ad voc. Vide etiam H. Steph. ad voc.

20. 1. ἐξ οὗ—] supple χρόνου—ex quo extiterunt Athenienses—
2. δέδοκται τὰ πείδονται] Angl. it is plain what hardships they will suffer.
3. ὃν τέ ἐστι—] Vide suprā ad p. 5. n. 6.
4. καὶ πῶς ἐς δέ—τὸ κύρος ἔχειν,] et quomodo ad te pertinet aliquid in hisce rebus habere auctoritatem—κύρος -εος, τὸ, auctoritas.
5. μηδίσαν] μηδίω, Medis faveo.
6. μετεξέτεροι· μετεξέτεροι, Ion. pro comm. ἄλλοι, ἔνιοι. Nonnulli. Alii. AE. PORT.
7. οἷό τε εἰμὲν περιγενέσθαι τῇ συμβολῇ.] possumus in conflictu superiores evadere. εἰμὲν, Ion. pro ἐσμέν. Vide ad p. 5. n. 6.
8. προσθῇ—] τὴν ψήφον, apponas calculum tuum meae sententiae.
9. ἣν δέ—] i. e. ἣν δὲ ἔλθ[τὴν γνώμην] τῶν ἀποσπενδόντων τὴν συμβολήν, sin autem sententiam malueris dehortantium a congressu—Pro ἔλθ quidam legunt ἔχθ, sed nihil opus. "Edin. 8va συμβουλὴν, consilium, exhibet. Item Schaefer et Borheck. At Wess. et Schweigh. συμβολήν· et τὴν ante τῶν hic inseruit, scil. τὴν [γνώμην.] P.
10. ἐκεκύρωτο] 3. s. plusq. ind. p. verbi κυρώω, decerno, ratum facio, &c. à κύρος.
21. 1. Τότε δὲ ταδομένων] "Edinenses priores habent ταδομένον. P.
2. ἀπείθησαν] Ion. pro ἀφείθησαν, emissi erant, 3. pl. aor. 1. ind. p. verbi ἀφίημι.
3. μανίην τε τοῖσι Ἀθηναίοις ἐπέφερον,] Angl. they imputed madness to the Athenians, καὶ πάγχυ ὀλεθρίην, and fatal in the utmost degree,—
4. ταύτην ἐσθημένους.] i. e. κατὰ ταύτην τὴν ὁδὸν ἐσθημένους, ad hunc modum vestitos.
5. ἐνίκων—] Angl. were conquering—ut planè indicat tempus imperfectum.
22. 1. τὸ μὲν τετραμμένον τῶν βαρβάρων] supple μέρος, partem barbarorum in fugam conversam—φεύγειν ἔων, aufugere sinebant.
2. Καὶ τοῦτο μὲν,] Angl. And in the first place—τοῦτο δὲ, in the next place. Vide suprā ad p. 6. n. 4.
3. ἀπὸ δ' ἔθανε] i. e. δὲ ἀπέθανε—τῶν στρατηγῶν Στησίλεως ὁ [υἱός] τοῦ Θρασύλεω, and there fell of the commanders Stesilaus the son of Thrasyles—
4. τὴν χεῖρα] subauditur κατὰ.
5. Ex τῆς ΠΟΛΥΜΝΙΑΣ.] H. e. Ex libro septimo, qui inscribitur POLYMNIA.
6. γνώμην ἀποδείκνυσθαι ἀντιπὴν τῇ προκειμένῃ,] sententiam nam proferre diversam ab eā quae jam exposita erat—
7. τῷ δ' ἡ καὶ πόντος ἔδωκ,] quo quidem et fretus.
8. μὴ λήθυσθαι—] nisi diversae inter se sententiae exponantur, &c.
23. 1. καὶ δ' ἡ καὶ συνήνεκε, ἣ τοι κατὰ γῆν, —ἐσσοθήναι,] καὶ δ' ἡ καὶ, supple τοῦτο φάθι. Angl. and suppose this too: συνήνεκα ἐσσο-

θῆναι, *et* *kath* happened, that you were defeated, &c. loquitur nempè de futuro, quasi jam esset completum. [De particulis autem καὶ δὲ καὶ, vide doctissimum Hoogeveen, pp. 575, 576.] συνήνεικε, pro συνήνεγκε, aor. 1. verb. συμφέρω, ab ἐνέκω, ἐνέγκω. ἐσθωθῆναι, pro ἡσθήθη-ναι. aor. 1. inf. p. verbi ἐσθόμαι, pro ἡσθόμαι, inferior discedo.

2. οὐκων ἀμφοτέρῃ σφι ἐχώρησε.—ἀλλ' ἦν τῇσι—] non quidem utroque modo [i. e. et mari et terrâ] illis res prosperè successit: sin autem naves suas conscenderint, Angl. they cannot indeed be said to have been successful both by land and sea: [because they had not then an opportunity of fighting by sea:] but if they should go on board their ships, &c. Locus est difficilis, cujus sensum nemo interpretum— nec scio an ego vidi. Verùm pro οὐκων ἀμφοτέρῃ σφι ἐχώρησε MS. Reg. Paris. exhibet οὐκων ἀμφοτέρωσι ἐχώρησε, quam lectionem mavult Larcherus, et reddit—Nous n'avons donc pas réussi sur l'un et l'autre élément.

3. ἐμβάλασι,] scil. ἐαυτούς. Vide suprâ ad p. 3. n. 7.

4. σοφίῃ οἰκηίῃ] propriâ sapientiâ.

5. ἀλλ' ὅν κοτε—] Ordo est: ἄλλα (συμβάλλομαι ταῦτα διὰ τοῦτον) πάθος ὅν κοτε ἐδῆσε ὀλίγον καταλαβεῖν ἡμέας,—sed [conjicio haec per talem] cladem qualis parum abfuit quin opprimeret nos—Vide Viger. de Gr. Serm. Idiotism. Edit. Zeunii, p. 200. C. V. s. 3. r. 6. n.

6. παντοῖοι ἐγένοντο] omnigeni facti erant, i. e. omni modo tentabant.

7. δεόμενοι Ἰώνων, &c.] Ordo est: δεόμενοι Ἰώνων, τοῖσι ἐπετέτραπτο ἡ φυλακὴ τῶν γεφυρέων τοῦ Ἰστρου, λῦσαι τὸν πόρον. precantes Iones, quibus custodia pontium Istri delegata erat, ut interscinderent trajectory. De τοῖσι, quibus, vide ad p. 3. n. 4.

8. ἐπέσπετο] imperf. ab ἐπέσπομαι, Ion. pro ἐφέπομαι, ex ἐπὶ et ἔπομαι, sequor.

9. διέρχαστο ἄν—] omnino actum esset de rebus Persarum. διέρχαστο, sine augm. Ion. pro διείργαστο, 3. sing. plusq. ind. verbi διεργάζομαι, conficío.

10. ἐπ' ἀνδρὶ γε ἐνί—] Angl. depending upon one man.

1. ἐσθωται] pro ἡσθήται, superatur: 3. sing. perf. ind. ab ἐσθόμαι, 24. Ion. pro ἡσθόμαι, inferior discedo, ab ἡσθών, minor.

2. δι' ὧν ἐσφάλησαν—] Angl. by which means they constantly fall—ἐσφάλησαν, 3. pl. aor. 2. ind. pass. à σφάλλω, supplantio: et in voce med. τίτιβο, cado. Vide suprâ ad p. 7. n. 10; item ad p. 19. n. 6.

3. Ἐπειχθῆναι] aor. 1. inf. pass. verbi ἐπείγω, impello: in voce med. impello meipsum, i. e. festino. Aoristi autem passivi saepe usurpantur in sensu med. Vide suprâ ad p. 7. n. 10.

4. φιλέοι] φιλέω, interdum redditur soleo.

5. φλαύρως ἀκούειν.] malè audire. ἀκούω, et audio, interdum significat Angl. to be spoken of.

1. πῇ σὺ λέγεις,] i. e. πῇ ὁδῷ ἣ σὺ, &c.

2. κτεινέσθων] pro κτεινέσθωσαν, 3. pl. praes. imperat. pass. verbi κτείνω, interficío. Ex hoc exemplo liquet hanc mutationem imperativi, quam exhibent grammatici tanquam solis Atticis usitatam, usurpâri etiam à scriptoribus Ionicis.

3. πασχόντων,] pro πασχέτωσαν, 3. pl. praes. imperat. act. verbi πασχω, patior: per mutationem nempè non solum Atticam, verum etiam Ionicam.

4. ἢ σέ γε—] Vide Iliad. γ', 409, annotante viro doctissimo Sam. Clarke. "l. 16. ἀναγνώσκεις, persuades. Schweig. P.

5. ἡμετέρην] supple χώραν.

Vol. I.

3

6. εἰ χρὴ σταθμώσασθαι τοῖσι υπαργμένοις ἐξ ἐκείνων,] *si conficere oportet a rebus jam incertis ab illis σταθμώσασθαι, à σταθμόμαι, idem ac σταθμάομαι, ad annuissim exigo, perpendo, conficio. υπαργμένοις, perf. part. pass. à υπάργω, initium do, &c.*
7. ἤλασαν] subauditur pronomen reciprocum, uti suprà observatum ad p. 3. n. 7.
26. 1. ἵνα καὶ τὸ δεινόν,—] Ordo est: ἵνα καὶ μάθω τοῦτο τὸ δεινόν, τὸ πείσομαι, [vide suprà ad p. 3. n. 4.] ἐλάδας—Vide suprà ad p. 3. n. 7.
2. ἐς τόδε,] supple τοῦ χρόνου, usque ad hoc tempus.
3. Νυκτὶ δὲ βουλὴν διδοῦς,] βουλὴν νυκτὶ διδόναι. Herodotea locutio, pro com. νύκτωρ βουλευέσθαι, noctu consultare. AE. PORT.
4. ταύτη,] supple αἰτίᾳ, Angl. *for this purpose*. "ibi, Schweig. P.
5. φρασθεῖς] φράζω, in voce act. dico: in voce med. *delibero, am- madverto*: et φρασθεῖς in aor. 1. pass. hic sumitur in sensu medio. Vide suprà ad p. 24. n. 3.
27. 1. οὐδεὶς—πέφυκε,] *nemo naturâ comparatus est*.
2. τὸ οὐ παρεστήσεται] *cui non in mentem venit*—De articulo τῷ pro relativo, vide suprà ad p. 3. n. 4.
3. τεθνάναι] praes. inf. à τέθνημι, idem quod θνήσκω, *morior*.
4. γέγονε] *est*. Ita enim reddi debet, quia tempus est quod ritè nuncupant PRAESENS PERFECTUM: atque ita etiam reddi debet in Evangelio secundum Joannem, Cap. I. 3. καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ ΓΕΓΟΝΕΝ, *et sine eo factum erat ne unum quidam quod est*.
5. γλυκὺν γεύσας τὸν αἰῶνα,] Angl. *by giving us only a relish for a blissful life*,—γεύσας, *gustandum praebens, γευδάμενος, gustans*.
6. διαίρειαι] i. e. διαίρειν et διαίρεισθαι, *distinctè aliquid explicare, disserere, disputare, dicere*. AE. PORT.
7. μεμνόμεθα,] Non ab inusitato μέμνομαι, ut quidam putant, sed 1. pl. perf. subj. à μνάομαι. Cum enim in perf. ind. pass. vocalis in penult. terminationem proximè praecedat, 3. plur. non eget circumlocutione: Sic μέμνημαι—μέμνηνται. Nec opus est circumlocutione in subj. et opt. Sic, in subj. μέμνωμαι, &c. in opt. μεμνόμεν, &c. Occurrit μέμνωιο infrà. Vide ad p. 108. n. 5. et Moor Element. Ling. Gr. p. 144.
8. ἐφάνη,] Vide suprà ad p. 7. n. 10.
9. ἢ μετέσθης ἄν;] *an eam desereres?*
10. φέρε, μοι τοῦτο ἀτρεκέως εἰπέ.] *age, mihi hoc verè dicito: quod planè Homericum est*. Sic, Iliad. κ', 384. Ἀλλ' ἄγε, μοι τόδε εἰπέ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον.
11. τελευτήσῃε.] Angl. *may it turn out*. τελευτήσῃε, -εας, -εω—non solum Atticus et Aeolicus, verum etiam Ionicus, optativus aor. 1. act. pro τελευτήσῃαιμι, &c.
12. Δαιμόνιε ἀνδρῶν,] *Bone vir. Δαιμόνιε est vox HomERICA*. [Vid. II. β'. 190. 200. ζ'. 326. &c. "407. 486. P.] "Habet haec vox ὅραδ "Homerum semper aliquam *Increpationis* significationem, sed non "semper acerbam." CAMERARIUS.
28. 1. οὔτε στρατὸν τοῦτον, ὅστις γε οὔνεοιν ἔχει, μέμφοιτ' ἄν,] Angl. *no one, at least who possesses [his] understanding, would find fault with this army*.
2. Οὐκὼν δὲ ἔόντων τοι λιμένων ὑποδείξων,] *cum portus tibi op- portuni derint*,

3. τῶν ἀνθρώπων ἄρχονσι,] Angl. are the rulers of men. Vide ad p. 3. n. 3. " αἱ συμφοραί, casus fortunae. Schweig. P.

4. τῇδε] i. e. ἐν ταύτῃ τῇ ὁδῷ, hoc modo.

5. ἐθέλει—] Vide suprâ ad p. 14. n. 4.

6. τὸ πρόσω αἰεὶ κλεπτόμενος] i. e. κατὰ τὸ μέρος πρόσω, &c. Angl. always deceiving yourself with respect to advancing—i. e. always advancing imperceptibly.

7. πᾶν ἐπιλεγόμενος—] Ordo est: ἐπιλεγόμενος πείθεσθαι πᾶν γοῆμα, Angl. supposing that he will suffer every hardship. Vid. Coll. Gr. Min. ad p. 32. n. 17.

8. εἰ γὰρ δὴ βούλοιο—] nam si velis—τὸ πᾶν ὁμοίως ἐπιλέγεσθαι—similiter omnino disserere—ἐπὶ τῷ αἰεὶ ἐπεσφερομένῳ πρήγματι, de alio in aliud perpetuò superveniente—ut planè indicat vox med. τὸ πᾶν rectè redditur omnino, prorsus.

1. ποιήσεις ἂν οὐδαμᾶ οὐδέν.] nunquam aliquid efficeres.

2. Εἰ δὲ, ἐρίζων—λέξας.] Angl. But if, while you cavil at every thing that is proposed, you point out nothing that can be depended upon for certain, you must, in such cases, be as much deceived, as he who is of a contrary opinion on those subjects. Τοῦτο μὲν νυν ἔχει [ἐαυτὸ] ἐπίσης. In this respect then you are upon an equal footing. Οὐδαμῶς δὲ μὲν δοκέω ἐόντα ἄνθρωπον εἰδέναι κῶς [τι] γοῆ [εἶναι] τὸ βέβαιον, but indeed I am by no means of opinion, that he who is a human creature knows how any thing must be certain.

3. Τοῖσι τοίνυν βουλομένοισι ποιεῖν, ὡς τοεπίπαν φιλέει γίνεσθαι καὶ κέρδεα] iis quidem qui volunt agere, plerumque solent fieri lucra: Angl. success for the most part attends those, who are willing to be active: τοῖσι δὲ ἐπιλεγόμενοι, &c. illis autem qui deligunt [dubitant] et qui timent, rarò solent [fieri lucra.] Angl. but seldom those who are hesitating and timid. ὀκνεῦσι, dat. pl. praes. part. Ion. pro ὀκνεῦσι, ab ὀκνέω, vereor, timeo.

4. ἐς δὲ θυνάμιος προκεχώρηκε] Angl. to what a pitch of power they are advanced. Est scil. προκεχώρηκε temporis quod ritè nuncupatur praes. perf.

5. ἐς τοῦτό σφεα προηγόντο.] they brought them [the Persian affairs, viz.] for themselves [or, they got them brought] to this situation. Nam προηγόντο est vocis med. σφεα est Ion. pro αὐτά.

6. ἐθέλει κατατρέεσθαι.] solent confici. κατατρέεσθαι, Ion. pro καθαιρέεσθαι, à καθαιρέω, everto, item, ut hîc, conficio.

7. τοῦτο μὲν γὰρ—τοῦτο δέ,] Vide suprâ ad p. 22. n. 2.

8. ἐπιβῶμεν] Ion. pro ἐπιβῶμεν, aor. 2. subj. verbi ἐπιβῆμι, pro ἐπιβαίνω.

9. ἀναγκαίως γὰρ ἔχει—] Angl. for there is a necessity—

1. οἳ τε εἰμὲν] Vide suprâ ad p. 5. n. 6. εἰμὲν, pro ἐσμέν.

2. Ἐς θυμὸν ὦν βαλεῦ] Sic Iliad. α', 297. δ', 39, &c.—σὺ δ' ἐνὶ σπέρσῃ βάλλεο σῆσιν tu vero in praecordiis repone tuis. Caeterum βαλεῦ est aor. 2. imperat. med. pro βαλοῦ.

3. τῶν ἀπεφήναι γνώμεων, σφάλλαι κατὰ ταύτην δὴ μάστιγα.] sententiarum, quas exposuisti, in hac praecipuè falleris. ἀπεφήναι, pro com. ἀπεφῆνω, 2. sing. aor. 1. med. verbi ἀποφαίνω. σφάλλω, supplantō.

4. τῶν ἔχομεν] Vide suprâ ad p. 3. n. 4. " 1. 12. γνώμα-ατος, τὸ, indicium; documentum, SCHWEIGHAEUSER. P.

5. ἐπὶ τούτοις] Angl. depending upon them, in their power.

29.

30.

APPENDIX,

ΕΚΚΙΝΗΣΕΙΣ, ORDINE LITTERARUM, PLEBASQUE VOCES IONICAS, QUAE IN ΕΚΚΕΙΝ
EX HERODOTO OCCURRUNT.

A.

Ἀδελφεόν, pro ἀδελφόν, *fratrem*.
ἀληθινή, pro ἀλήθεια, *veritas*.
ἀνδρεών, ὄνος, ὅ, pro ἀνδρῶν, ὄνος, *cubiculum virorum*.
ἀπηγέσθαι, pro ἀφηγέσθαι, ab ἀφηγέομαι, *duco, narro*.
ἀπικέσθαι, pro ἀφικέσθαι, aor. 2. inf. verbi ἀφικνέομαι, *venio*.
ἀπικόμενος, pro ἀφικόμενος.
ἀπίκται, pro ἀφίκται.
ἀποδεξάμενος, pro ἀποδειξάμενος, ab ἀποδείκνυμι.
ἀποθωνυμάσας, pro ἀποθανυμάσας.
ἀποκλήω, pro ἀποκλείω, *excludo*.
Ἀριστολαΐδew, pro Ἀριστολαΐδου, à nom. Ἀριστολαΐδης.
αὐτέων, pro αὐτῶν.

B.

Βασιληΐοιδι, pro βασιλείοις. τὰ βασιλεία, -ων, *regia*. supple οἰκῆμα
βδελλέων, pro βδελλῶν.
βούλει, olim βούλεσαι, indè Ion. βούλει, et Att. βούλει.

Γ.

Γαρδίew, gen. pro Γαρδίου, à nom. Γαρδίας.
γνώμησι, pro γνώμαις.

Δ.

Δέχομαι, pro δέχομαι.
διαίρεαι, antiquitus διαίρεσαι, eliso σ, διαίρεαι, et indè contru
διαίρη, à διαίρω, *divido, dissero*.
διαφθείρεσκε, pro διέφθειρε.

Ε.

Εγένεο, antiquitus ἐγένεο, eliso σ, ἐγένεο, post contractè ἐγένεον.
εἰμὲν, pro ἐσμέν.
εἵνεκεν, pro ἔνεκεν.
ἐκεκοσμέατο, pro ἐκεκόσμηντο, 3. pl. plusquamperf. ind. pass. ve
κοσμέω, *orno*.
ἐκπλώσας, pro ἐκπλεύσας, ab ἐκπλέω. " vel ab ἐκπλώω pro ἐκπλέω.
ἐνθαῦτα, pro ἐνταῦθα.
ἐναντιευμένου, pro ἐναντιουμένου.
ἐξεργάσας, pro ἐξεργάσω. Vide ἐργάσας.
ἐπείαν, pro ἐπειδάν, *posteaquam*.
ἐπεστέατες, pro ἐφεστακότες.
ἐπέων, pro ἐπών.

III. NOTAE IN XENOPHONTEM.

1. Ε ΧΕΝΟΦΩΝΤΕ.] Xenophon Grylli filius Atheniensis floruit cir- 45.
ca Olymp. xciv. 4. ann. O. C. 3804. ante C. N. 399. Eum loco
ad obscuro ortum esse vel ex hoc apparet, quod vetus hospitium ei
in Proxeno Boeotio viro illustri intercederet. Juvenis adhuc So-
cratem, optimum illum virum, summumque philosophum audivit: men-
tisque suam teneram disciplinis verè Socraticis penitus imbuendam
ravit. Annos natus circiter 26, dilecto suo praeceptorì, ad bellum
Ioponnesiacum proficiscenti, se comitem adjunxisse fertur: et cum,
pugnà ad Delium commissà, in summum vitae discrimen incurreret,
in ab equo delapsus in humeros recepit et servavit Socrates.
Et hanc pugnam, cum eodem Socrate Athenas reversus, philoso-
phiae iterum vacabat, donec tandem, invitante Proxeno Boeotio, in
Iam trajecit, et ad Cyrum Minorem, bellum adversus fratrem suum
taxerem clam meditantem, se contulit. Hanc infelicem Cyri ex-
ditionem, et, post Cyri interitum, decem millium Graecorum, qui
in in Asiam superiorem comitatu fuerant, in patriam, duce ipso
Xenophonte, reditum, in libro illo jucundissimo, cui titulus *Κύρου
ἀνάβασις*, ipse luculenter exposuit. Exercitu in patriam reduce,
Cymbroni Lacedaemonio, bellum Tissapherni et Pharnabazo inferre
anti, tradito, ipse cum Agesilao rege in Asiam profectus est. Illum
rem absentem, quod primum Cyrum, deinde Agesilaum, utramque
veniensibus infestum, sequutus esset, cives exilio multarunt. Scil-
icet eum se recepit, oppidum haud procul ab Olympià situm.
Ile eum sequebatur uxor Philesia, duoque filii Gryllus et Diodo-
tus. In amoenissimo illo recessu literis, philosophiae ac religioni se
dedit; ita tamen ut venationibus equitatuque, quibus magnoperè delect-
atur, corpus suum subinde exerceret. Tandem, orto inter Eleos et
Lacedaemonios bello, Xenophon Scyllunte invitatus discessit; atque cum
is, primum Lepreum, deinde Corinthum; ubi reliquum vitae exegit, se
tulit. Obiit Corinthi Olymp. cv. 1. ante Christum 360; annos natus
; ut testatur Lucianus. "Fuit autem [verba sunt viri eruditissimi
Thomae Hutchinson] pulcherrimam corporis formam, vultu placido ve-
scundoque, caesarie promissa; atque uti naturam in fingendo cor-
pore faultricem habuit, sic benignam nactus est in tribuendis animi
virtutibus." Caeterum, propter dictionis simplicitatem atque dulce-
sciam planè admirandam, nunc *Musa*, nunc *Apis* Attica olim nomina-
ur: neque inter veterum monumenta vel recentiorum libros facile
series quae, sive ad virtutis amorem, seu ad literarum elegantiorum
am culturam, ingenuae Juventutis animi formandi sint, cum scrip-
ta Xenophonteis comparari possint. Idcirco Excerpta copiosiora ex
; auctore jucundissimo, quam ex ullo alio, in his *Analectis* exhibere
um est; nimirum ex libris ejus majoribus, *Κύρου Παιδείαν* dico,
τον Ανάβασιν, et *Σωκράτους Απομνημονεύματα*. Qui plura velit
Xenophonte adeat Fabricii Biblioth. Gr. Lib. III. cap. 4. et Disser-
onem I. Thomae Hutchinson, editioni suae majori *Κύρου Παιδείας*
emissam.

EDITIONES XENOPHONTIS.

- 45 1. Xenophontis Atheniensis Opera, Graecè, curante Euphrosyno Bonino, *Florentiae*, in aedibus *Phil. Juntae*, 1516, in fol. [Edit. princeps, sed manca et non optimae notae.]
2. ————— Graecè, curante Asulano, *Venetii*, apud *Aldum*, 1525, in fol.
3. ————— Graecè, per haereditas *Phil. Juntae*, *Florent.* 1527, in fol. [Quae repetitio est Aldinae.]
4. ————— Graecè, cum Melanthonis praefatione. *Halae Suev.* 1540, in 3 vol. 12mo.
5. ————— Graecè et Lat. cum praefatione *Albi Torini*, Vitodurani. Apud *Nic. Bryllingerum*, *Basil.* 1545, in fol.
6. ————— Graecè, cum praefatione duplici, altera *Ingrinii*, in qua mentio facta est de emendationibus *Sebast. Castalionis*; altera *Melanthonis* ex *Halensi* editione desumpta. *Basil. apud Ingrinium*, sine ann. 2 tomis.
7. ————— Graecè, curante *M. Joanne Petri*. Repetitio est textus *Castalionis*, cum interpretatione variorum Lat. &c. *Basil. apud Nic. Bryllingerum*, 1555, in fol. [*N. B.* Haec 2da *Bryllingeriana*, fraude haeredum *Nic. Bryllingeri*, novo titulo fucata est, anno 1568. Vide *Zeunii* praef. in *Cyrop. Lipsiae*, 1780, in 8vo.]
8. ————— Graecè: multorum veterum exemplarium ope edidit *H. Stephanus*. Apud ipsum *Steph.* 1561, in fol. [Edit. pulcherrima et prioribus longè melior.]
9. ————— Gr. et Lat. *Joanne Leunclavio* interprete: cum annotationibus ejusdem et indice copioso. *Basil. per Thomam Guarinum*, 1569, in fol.
10. ————— Gr. et Lat. ab eodem *Leunclavio*. [Edit. 2da.] *Ibid.* 1572, in fol.
11. ————— Graecè, cum annotationibus sub calcem, et varietate lectionis ex codicibus et conjecturis suis in marginibus, iterum edidit *H. Stephanus*. Apud ipsum *Steph.* 1581, in fol.
12. ————— Gr. et Lat. à *Joanne Leunclavio*. [Quae est ejus edit. 3tia.] Praefatus est *Frid. Sylburgius*. *Frankfurti*, apud haereditas *Wecheli*, 1594, vel 1596, in fol.
13. ————— Gr. et Lat. Quae est repetitio *Leunclavianae*. *Par.* 1625, in fol.
14. ————— Gr. et Lat. ab *Edwardo Wells*; cum *Chronologia* *Dodwelli*, et 4 tabulis geographicis. *Oxon.* 1703, 6 tom. in 8vo.
15. ————— Gr. et Lat. ex recensione *Edwardi Wells*, curâ *Car. Aug. Thiemae*, cum praefat. *Jo. Aug. Ernesti*. *Lipsiae*, 1763, 4 tom. in 8vo. "Iterum, 1801—P.
16. ————— Gr. ex recensione et cum notis *Welskii*. *Lipsiae*, 6 Vol. in 8vo. [Hujus edit. 5 Vol. tantum prodire.] "Vol. 1. 2. *Cyrop.* 1798—Vol. 6, 1804. P.
17. ————— Gr. et Lat. apud *Gul. Laing*. *Edinb.* 1811, 10 tom. in 8vo. [Editionem curavit *Ad. Dickinson*. Nitidissime et accuratissime expressa est.]
18. ————— Gr. Ex librorum scriptorum fide et virorum doctorum conjecturis recensuit et interpretatus est *Jo.*

Gottlob Schneider. *Lipsiae*, 1790—1800—1821, 6 vol. 8vo. In hoc spatio temporis partium nonnullarum duas-vel tres editiones vel recensioneones dedit. P.

EDITIONES CYROPAEDIAE.

1. Xenophontis Cyropaedia, Graecè. *Par.* 1536, in 4to.
2. ————— Graecè. *Eton.* 1613, in 4to.
3. ————— Gr. et Lat. Leunclavii. *Lond.* 1674, in 8vo. [Quae saepius repetita est.]
4. ————— Graecè. *Oxon.* 1727, in 8vo.
5. ————— Gr. et Lat. Graeca recognovit, &c. binis Dissertationibus auxit, &c. Thomas Hutchinson, A. M. *Oxon.* 1727, in 4to. [Edit. omnium pulcherrima.]
6. ————— Gr. et Lat. à Thom. Hutchinson, omnis dissertationibus. *Lond.* 1730. [Quae saepissimè repetita fuit.]
7. ————— Gr. et Lat. ex editione Thomae Hutchinson, [sine notis.] *Glasgae*, 1767, 4 vol. in 12mo.
8. ————— Graecè, è recensione Th. Hutchinson, cum selectis ejusdem notis et indice Graecitatis, auctore Sam. Fr. Nath. Moro. *Lipsiae*, 1774, in 8vo.
9. ————— Graecè. Recensuit et explicavit Joan. Car. Zeunius. *Lipsiae*, 1780, in 8vo. [Editio sanè castigatissima, cum notis et indice Graecitatis utilissimo. Praefatio enarrationem optimam Editionum Xenophontis complectitur.]

EDITIONES ANABASEOS.

1. Xenophontis de Cyri expeditione Libri septem, Gr. et Lat. Graeca recognovit, &c. Dissertatione auxit, &c. Thomas Hutchinson. *Oxon.* 1735. in 4to. [Editio emendatissima et pulcherrima, cui accedit Xenophontis de Agesilao Rege Oratio.]
2. ————— Gr. et Lat. [Edit. Hutchinsoniana, ommissa dissertatione, et oratione de Agesilao Rege.] *Oxon.* 1745, in 8vo.
3. ————— Gr. et Lat. ex editione Tho. Hutchinson, [sine notis.] *Glasgae*, 1762, 4 vol. in 12mo.
4. ————— Graecè. *Oxon.* 1772, in 8vo. [Mendis scatet.]
5. ————— Gr. et Lat. [Repetitio minoris Hutchinsonianae.] *Cantab.* 1777, in 8vo.
6. ————— Gr. et Lat. à Thomâ Hutchinson. Editio quarta nuper recognita. *Ibid.* 1785, in 8vo. [N. B. Huic editioni, quae Hutchinsonianam quoque minorem sequitur, adjecta sunt ad finem: 1. Addenda Hutchinsoni ad edit. suam splendidam in 4to. quae in binis prioribus hujus libri in 8vo editionibus, pessimo exemplo, ommissa erant. 2. Notae Breves, sed pretiosissimae, quae auctorem et praefantem habent virum egregium RICARDUM PORSON; et quae nonnullis aliis sunt adpersae, quibus litera W. adscripta est; per quam, uti à doctissimo quodam amico certior factus sum, designatur vir ingeniosissimus GUALTERUS WHITER, Cantabrigiensis.]

EDITIONES MEMORABILIIUM.

1. Xenophontis Memorabilium Socratis dictorum Libri iv. *Paris.* 1541, in 4to. [Mutila edit. Vide Zeunii praef. ad suam Memorabilia Edit. 1781.]

II. NOTAE IN THUCYDIDEM.

31. 1. Ex THUCYDIDE.] Thucydides Atheniensis natus est anno secundo Olym. LXXVII. ante C. N. 469. adeoque sedecim circiter annorum erat, cum Herodotum sua recitantem audiret, ipse Herodoto minor annis tredecim. [Fabr. Bib. Gr. Lib. II. Cap. 25.] Filius quidem erat Olori Atheniensis, discipulus autem Anaxagorae philosophi, et Antiphontis rhetoris. Sub ejus ductu amissâ Amphipoli, ab Atheniensibus exilio multatus est, anno aetatis 48; atque Scaptesulam, sive Σκαπτέλην ὕλην, Thraciae civitatem, undè uxorem divitem duxerat, se contulit. In patriam tandem, post diuturnum exilium, revocatus est. Sed utrum Athenis an in Thraciâ vitam finiverit, non convenit inter Scriptores. Historiam belli Peloponnesiaci, usque ad annum ejus vigesimum, Atticâ dialecto conscripsit; quae complectitur etiam bellum inter Corinthios et Corcyraeos, quod Peloponnesiacum antecessit. Hocce opus egregium in octo libros vulgò distributum est: quorum tamen octavum, utpote stylo minus elaborato, nonnulli à Thucyde abjudicârunt. Scriptor est, siquis alius, gravissimus et fidelissimus; multa quidem narrat, quibus ipse interfuit; et ubique veritatis est observantissimus. Quod autem ad ipsius dictionem atinet, norma Atticismi ea habita est, atque Demostheni imprimis adeò se commendavit, ut summus ille orator manu propriâ totam Thucydidis historiam octies descripsisse dicatur. "Thucydides [verba sunt Ciceronis] omnes dicendi artificio, meâ sententiâ, facile vicit; qui ita creber est rerum frequentia, ut verborum propè numerum sententiarum numero consequatur: ita porrò verbis aptus, et pressus, ut nescias, utrum res oratione, an verba sententiis illutrentur." [De Orator. II. 13.] Alibi tamen idem Cicero de Thucydidis, praesertim in concionibus, obscuritate conqueritur. Nimis tamen iniquum videtur Dionysii Halicarnassensis de hoc probatissimo Historico judicium. [Vide infra in Excerptis ex Criticis.] Sed prolata erat haec sententiâ, uti putant H. Stephanus et Hudsonus, cum Criticus adhuc juvenis esset, iudicii parum subacti. Plura volentes de Thucyde adeant Fabr. Biblioth. Gr. ubi suprâ, Marcellinum de vitâ Thucydidis, atque alia excerpta Editioni Thucyd. praefixâ, quae prodiit curâ Wassi et Dukeri.

EDITIONES THUCYDIDIS.

1. Thucydidis de bello Peloponnesiaco Libri octo. Graecâ. Edit. Princeps. Venet. apud Aldum, 1502, in fol.
2. ——— Graecè; cum Scholiis Graecis ad oras pagin. appositis. Florent. apud Bernard. Juntam, 1526, in fol.
3. ——— Graecè: à Joachimo Camerario recensita, &c. Basileae, ex officinâ Hervagiana, 1540, in fol.
4. ——— Gr. et Lat. separatim impressi. Versio est Laurent. Vallae, ab H. Steph. recognita. P. Apud H. Stephanum, 1564, in fol.
5. ——— Gr. et Lat. ex Vallae interpretatione, ab H. Ste-

phano denuò recognitâ, cum Scholiis Graecis, &c. *Apud ipsum Steph.* 31. 1588, in fol.

6. Thucydidis — Libri octo : Gr. Lat. ab Aemylio Porto, cum Francisci Porti Cretenais, patris sui, Commentariis, &c. *Francof. apud Wechel.* 1594, in fol.

7. ——— Gr. et Lat. cum notis variorum et Joannis Hudsoni. *Oxon.* 1696, in fol.

8. ——— Gr. et Lat. cum adnotationibus integris H. Stephani, et Joannis Hudsoni. Recensuit, &c. Josephus Wasse. Editionem curavit, &c. Carolus Andreas Dukerus. *Amstelædani, apud Wetstenios,* 1731, in fol. [Haec est Edit. omnium splendidissima.]

9. ——— ex edit. Wassii et Dukeri, [sine notis.] *Tomis viii. Glasguae, apud Foulis,* 1759, in 12mo.

10. ——— ad editionem Jos. Wasse et Car. And. Dukeri accuratè expressi. *Tomis vi. Studiis Societatis Bipontinae. Biponti,* 1788, in 8vo. [Editio pulcherrima.]

11. ——— Gr. et Lat. cum omnibus Notis Dukeri, et novis Animadversionibus et Glossario, a Gottlebero et Bavero. *Lipsiae,* 1790, 2 Voll. in 4to. [Nescio an Vol. secundum adhuc lucem viderit.]

Opere incepto, Gottleberus mortuus est, nondum absoluto, Bauerus. Chr. Dan. Beckius Vol. 2 absolvit. *Lipsiae,* 1804. P.

12. ——— Graecè et Latinè. *Apud Gul. Laing. Edinb.* 1804, 6 tom. in 8vo. [Editionem curavit Pet. Elmsly. Nitidissimè et, quantum observavi, accuratissimè expressa est.]

2. *Ἐξ τοῦ τῆς ΣΤΙΓΓΡΑΦΗΣ πρώτου.*] Hoc est—Ex HISTORIAE libro primo.

3. *Περὶ τῶν πάλαι ἙΛΛΗΝΩΝ.*] Hoc est—DE PRISCIS GRAECIS.

4. *καὶ τῶν βαρβάρων ὧς τε ἐν τῇ ἡπείρῳ παραβαλάσσαι,*] et barbarorum quotquot in continente mari vicini degébunt,—

5. *μᾶλλον περαιούσθαι*] frequentius trajicere inter se—ἐπ' ἀλλήλους, alii ad alios.

6. *ἐκράποντο*] se converterunt. Ea enim est vis vocis mediae.

7. *κέρδους τοῦ σφετέρου αὐτῶν ἕνεκα,*] quaestus sui ipsorum causa—

8. *καὶ κατὰ κόμας οἰκουμέναις,*] et quae pagatim incolebantur,—

9. *τὴν πλείστον τοῦ βίου*] maximam victus partem— Sic Thuc. P.

10. *ὧς κόσμος καλῶς τοῦτο δρᾶν,*] quibus decori est hoc pulchrè facere. Optimè hic Scholiastes: καλῶς, ἀντὶ τοῦ εὐδεθῶς καὶ φιλανθρώπως. οὔτε γὰρ βούν ἀροτῆρα ἐλεγγάζον, ἢ ἐκλεπτον, οὔτε νυκτός, οὔτε μετὰ φόνων ἐποιοῦν τὴν ληστείαν. Pulchrè, i. e. πρὸς ac humaniter: neque enim bovem aratorem praedam agebant, vel furabantur; neque noctu, neque cum caedibus, latrocinium exercebant. Quam interpretationem rectè defendit Hudsonus contra nimis acrem reprehensionem H. Stephani in annotationibus in Scholia Graeca, p. 588. Edit. Dukeri. "Vol. 2. p. 486. Bauer. P.

11. *ταῖς πύστεις τῶν καταπλεόντων πανταχοῦ ὁμοίως ἐρωτῶντες,*] interrogationes ultrò citròque navigantibus ubique eodem modo proponentes. πύστεις, interrogatio, à πυνθάνομαι, percontor. τῶν καταπλεόντων, regi videntur ab ἐκ suppressâ. ἐρωτῶντες πύστεις, Angl. asking questions. *Apud Lucianum,* in Alexandro, § 32. invenimus πύστεις πυνθάνεσθαι, interrogationes proponere. Hujusmodi repetitio vocis cognatae solennis est etiam Latinis, uti *pugnare pugnam, errare errorem, dormire somnum,* &c. Sic etiam apud Graecos, *δίκας διακάζειν, φί-*

λημα φιλήσαι, &c. Falli igitur videtur vir eruditissimus H. Steph. in annotatione sua ad hunc locum. "Quum illud (inquit) πύσταις non aliud foret quam ἐρωτήσεις, ideoque ineptum sit dicere, τὰς πύσταις ἐρωτῶντες, quò igitur accusativum hunc πύσταις tendere dicemus? nempè ad subauditam praepositionem κατὰ." Atqui nequam ineptum est dicere τὰς πύσταις ἐρωτῶντες: neque necesse est ad ellipsin τῆς κατὰ recurrere.

12. ὡς οὔτε ὧν πυνθάνονται ἀπαξιούντων—] since neither those, to whom they put the question, think the deed unworthy of themselves; nor do those, who are anxious to know, mean to cast any reproach upon them.

13. μέχρι τοῦδε] supple τοῦ χρόνου. τοῦδε idem est ac τούτου.

32 1. τὴν ταύτην ἡπειρον.] continentem in illà regione. ταύτην, i. e. ἐν ταύτῃ γῶρᾳ. Vide Lamb. Bos Ellipses Gr. ad vocem χώρα.

2. τὸ τε εἶδος φορεῖσθαι] Angl. and the fashion of wearing armour. τὸ, τε, ut distinguatur à τότε, tunc: et articul. construitur cum infim. "τὸ τε hodie, sine commate. P.

3. καὶ ξυνήθη τὴν διαίταν μεθ' ὅπλων ἐποιήσαντο,] et assuetam reddiderunt rationem suam cum armis vivendi. Vel, et vivendi methodo cum armis se assuefecerunt. "Consuetam vitam cum armis egerunt. P.

4. Ἐν τοῖς] ἐν τούτοις, ποιητικῶς. Schol. Nec verò hic articulorum usus nobis mirus videri debet, quum sciamus veterem Atticismum in multis cum linguà Ionicà affinitatem habere, quae saepe tòτε dicit pro τούτοις. H. STEPH. Caeterum post πρώτοι mallet idem H. Steph. δὴ quam δέ et rectè, ut opinor. Verùm pro πρώτοι, vir doctus Jac. Burnett de Monboddo legendum mihi proposuit πρώτους.

5. ἀνειμένη τῇ διαίτῃ, ἐς τὸ τρυφερώτερον μετέστησαν.] Angl. and leading a life of relaxation, they grew more elegant. They passed into a more elegant state. ἀνειμένη—perf. part. pass. ab ἀνέημι, remitto, relaxo: post καὶ supple ὄντες ἐν. Ex illo quidem tempore morum elegantia Athenienses à Lacedaemoniis praecipuè distinxit. Negat tamen illustrissimus Pericles illos ideo ab his, in periculis adeundis, superari. ἡμεῖς δὲ, [verba sunt Periclis in celeberrimà suà oratione funebri, apud Thucyd. II. 39.] ἀνειμένως διαιτώμενοι, οὐδὲν ἡδὲν ἐπὶ τοὺς ἰσοπαλεῖς κινδύνους χωροῦμεν.

6. καὶ οἱ πρεσβύτεροι αὐτοῖς τῶν εὐδαιμόνων, διὰ τὸ ἀβροδίατον.] Constructio est: καὶ οὐ πολλὸς [ἐστὶ] χρόνος, ἐπειδὴ οἱ πρεσβύτεροι τῶν εὐδαιμόνων [ἐν] αὐτοῖς, διὰ τὸ ἀβροδίατον, ἐπαύσαντο φοροῦντες χιτῶνάς τε λινοῦς, καὶ ἀναδύμενοι κροθύλον τῶν τριχῶν ἐν τῇ κεφαλῇ ἐνέρσει χρυσοῦν τεττίγων. nec longum tempus est, ex quo grandiores natu eorum, qui divites erant inter illos, propter delicatam vitae genus, [i. e. ut delicatius viverent,] ferre desierunt lineas tunicas; et vincire nodum capillorum in capite nexu ex aureis cicadīs. "Mos erat Atheniensium (sc. antequam resp. eorum à Solone corrigeretur) capillos in conii speciem formare, et colligere in vertice: quam crinium metam τεττίγων ἐνέρσει comprehendebant, ut se αὐτόχρονες, "aut (ut volunt alii) μουσικῶς hoc argumento indicarent." WASS. καὶ γὰρ τὸ ζῶον [τεττίξ scil.] γηγενές. Schol. Confer Aelian. V. H. lib. iv. cap. 22. annotante Perizonio. Caeterum vir egregius H. Steph. mavult ἐνέρσει quam ἐν ἔρσει.

7. ἀφ' οὗ καὶ Ἰόνων—] ad verbum, undè etiam hicce ornatus Ionum antiquiores propter cognationem diu possedit.

8. καὶ ἐς τὸν νῦν τρόπον,] et ad hodiernam consuetudinem accom-

modatâ, Angl. *The Lacedaemonians were the first, who used a simple dress, and of the same fashion as at present.*

9. πρὸς τοὺς πολλοὺς,] πολλοὺς, τοὺς πένητας. Schol.

10. λίπα μετὰ τοῦ γυμνάζεσθαι ἡλείψαντο.] oleo, ad certandum progredientes, se unxerunt. λίπα indecl. pingue.

11. καὶ ἐν τοῖς βαρβάροις ἔστιν ὅς νῦν,] apud barbaros quosdam nunc. "Graeci dicunt, ἔστιν ὅτινες, vel εἰδὶν ὅτινες, pro τινὲς simpliciter:—sic ἔστιν ὅς, aliquis, ἔστιν οἱ, aliqui, ἔστιν ὅς, quibusdam, "per omnes casus, numeros, et genera." VIGERUS de Graecae dict. Idiotismis, Cap. V. sect. vi. reg. 1. Ad quem locum vide quae notavit vir doctissimus HENR. HOOGEVEEN. Edit. Lugd. Bat. 1742.

12. καὶ ἤδη πλωμωτέρων ὄντων,] supple πραγμάτων, et rebus jam navigationi magis idoneis: vel, et quippe quibus res navigationi magis essent idoneae,—

1. ἐμπορίας τε ἕνεκα—] Ordo est: τε ἕνεκα ἐμπορίας καὶ τῆς ἰσχύος [ἦν] ἑκάστοι [ἔχουσι] πρὸς τοὺς προσοίκους. et mercaturae causa, et potentiae, quam singulae habere possent, adversus suos finitimos. Ubi notandum vocem ἑκάστοι fem. generis esse, more Attico, ut referatur ad πόλεων suprâ; vel masc. generis, ut singuli cives positum sit pro eo, quod est cives uniuscujusque urbis.

2. ἐπιπολὺ ἀντισχοῦσαι,] Plerique interpretes malunt ἀντισχοῦσαν, scil. ut concordet cum ληστειάν. Angl. *on account of the piracy, which almost constantly infested them.* "An, arcentes, caventes? P.

3. ἔφερον γάρ—] Ordo est: τε καὶ γάρ ὅσοι τῶν ἄλλων φικον κατώ, ὄντες οὐ θαλάσσιοι, ἔφερον ἀλλήλους. nam et aliorum, quicumque mare accolebant, rebus maritimis non occupati, sese mutuo populabantur. κατώ, infrâ, deorsum, refertur ad loca maritima; ἀνω, suprâ, sursum, ad loca mediterranea. Quod autem ad ἔφερον attinet, ἀγειν καὶ φέρειν, phrasis erat in antiquissimis temporibus, quum homines alii ab aliis praedam agere invicem consueverunt. Hinc ille, qui bene praedam agebat, [ἦγε,] ἀγαθός appellabatur; ille autem, qui melius vel optime ferebat, [ἔφερε,] φέρτερος, vel φέρτατος, vel φέρυτος habebatur.

1. ἀνωφισμένοι, i. e. ἀνωφισμένοι, mediterranea incolunt. Vide Thucyd. L. I. c. 58. P.

4. οὐχ ἥσσον] praecipue. "non minus, vel plus. Bauer, &c. P.

5. Δήλου γὰρ καθαιρουμένης,] Dum enim Delos lustrabatur. Vide Platon. Phaed. non longè ab init. Locus citatur infrâ ad p. 236. n. 5. "Athenienses Delum ex oraculo quodam lustrarunt. Thu. III. 104. P.

6. Μίνω] gen. Atticus à Μίνως, nom. propr.

7. πλωμώτερα] subauditur θάλασσα. "Vel potius πράγματα. Vide supra ad p. 32. n. 12. P.

8. πλουσιώτεροι ἐαυτῶν] ditiores seipsis, i. e. ditiores quam antea.

Caeterum huic nobilissimo historico, atque etiam philosopho, quam penitus perspecti essent mores rudium ac barbarorum hominum, satis indicat brevis haec, sed luculenta priscorum Graecorum descriptio. Quantâ igitur cum ratione sese jactare videntur quidam philosophi hodierni, materiam hanc, tanquam antea prorsus intactam, in lucem jam tandem proferentes, judicent Eruditi.

9. Ἡ ΠΑΤΕΞ—] Hoc est—PAUSANIAE Lacedaemonii Crimen et Mors.

10. ἀπελύθη μὴ ἀδικεῖν,] Angl. *was acquitted of the charge of injuring the state.*

11. *τριήρη λαβὼν Ἑρμιονίδα,*] *sumptâ triremi Hermionide, a πόρῳ Ἑρμιόνης πόλεως Λακωνικῆς.* Schol. Graeci solebant cognomenta indere navibus, et etiam ad proram adfigere: sic et Ἑρμιονίς ἐ loco quodam in Laconia, [vel potius in Argia.] Vide Bayfium de re navali. Hudson. "Navis ex Hermione. P.
34. 1. *Εὐεργεσίαν δὲ ἀπὸ τοῦδε πρῶτον ἐς βασιλέα κατέθετο,*—] *Beneficium autem primum apud regem collocavit, totiusque rei fecit initium ex hoc—*ἀπὸ τοῦδε, idem quod ἀπὸ τούτου.
2. *ὃς ἐάλωσαν*] *qui capti erant. ἐάλωσαν, Atticè pro ἤλωσαν, 3. pl. aor. 2. ind. act. ab obsoleto ἄλωμι, pro quo in usu est ἀλίσκω, capio.* Observent triones ἤλων, in aor. 2. usurpari in sensu passivo: ut et ἤλωκα, ob obsoleto ἀλόω, in perf. act. Vide Iliad. β'. 374. et Xen. *Λομν.* II. iii. 10.; item *Cyrop.* pp. 131. 286. 287. et 396. Edit. Hutch. 4to.
3. *τῷ δὲ λόγῳ, ἀπέδρασαν αὐτόν.*] *rumore autem [quem scil. de illis vulgaverat] ab illo aufugerant. ἀπέδρασαν, 3. pl. aor. 1. ind. act. verbi ἀποδιδράσκω, aufugio.*
4. *τοῦσδε τί σοι—*] Ordo est: *βουλόμενος χαρίζεσθαί σοι, τε ἀποπέμπει τούσδε, ἐλὼν δορί—*Angl. *wishing to oblige you, both sends you these men, after having made prisoners of them, [δορί ἐλὼν, quum hastâ cepit; i. e. quum bello cepit:] καὶ γνώμην ποιῶμαι, et statuo—*transit scil. Pausanias, inter scribendum, à tertiâ ad primam personam.
5. *Δασκυλίῳ σατραπείαν*] à Dascylo Bithyniae urbe dictam. .
6. *ἐπιστολὴν ἀντεπετίθει*] *epistolam vicissim dabat.*
35. 1. *τῶν ἀνδρῶν,*] *subauditur ἀντί.*
1. 10. *κεκωλύσθω,*] *subintellige ταῦτα, vel τοῦτο. P.*
2. *εἴποι δέ τι παραγίγνεσθαι*] *si quo oportet venire.*
3. *Πλαταιᾶδιν*] *adv. Plataeis: ut Ολυμπιάδιν, pro ἐν Ολυμπίᾳ, &c.*
4. *ἐν τῷ καθεστῶτι τρόπῳ*] *τῷ Λακωνικῷ. Schol. Vide suprâ ad p. 12. n. 3.*
5. *παρετίθετο,*] *sibi apponendam curabat: uti planè indicat v. med.*
6. *οὐχ ἥκιστα ἢ ἐνυμαχία μετέστη.*] *potissimum socii transierunt. οὐχ ἥκιστα, Latine sonat non minime, i. e. vel maxime, vel nequaquam, prout diversè spectetur: perindè ac si quis Angl. diceret, not the least; quod etiam docti homines minus rectè cepisse videntur. Vide infrâ ad p. 47. n. 5. "Διόπερ—*Quam ob causam—P.
36. 1. *ἐκ ἀγαθῷ*] *supple κοινῷ. Angl. for the public good.*
2. *ἐπέσχον,*] *supple ἐαυτούς. Vide suprâ ad p. 23. n. 3.*
3. *σκυτάλην,*] *De Scytalâ Laconicâ vide Schol. ad hunc locum: item Gellium, 17. 9. et Potter Archaeolog. Gr. L. III. c. 13. Describitur autem hic vivâ voce, inter docendum. εἶπον μὴ λείπεσθαι τοῦ κήρυκος. Angl. told him not to be behind the herald.*
4. *καὶ καθίστησιν ἑαυτὸν ἐς κρίσιν—*] *Angl. and he submits to a trial at the instance of any persons, who are willing to accuse him respecting these crimes.*
1. 16. *τιμὴν ἔχοντα,*] *officium tenentem, locum tenentem, scil. Regis. Vide p. 53. l. 30. hujus vol. P.*
5. *μὴ ἴσος βούλεσθαι εἶναι—*] *se nolle in aequali rerum statu esse. Vide Coll. Gr. Min. ad p. 40. n. 7.*
6. *ἐξεδεδίχητο*] *ἐκδικαίῳ τῶν νομίμων, victu egredior leges, praeter leges ac mores victum et cultum habeo. GESNER.*
7. *ἡξίωσεν ἐπιγράψασθαι—*] *dignum se putavit, qui hoc distichon sibi scribendum curaret, ἰδίᾳ, supple δυνάμει, propriâ auctoritate.*

8. ἐν τούτῳ] ἐν τῇ κατηγορίᾳ τοῦ Μηδισμοῦ. Schol. Nimirum illud de tripode factum tanto magis crimini dabatur viro, cum praesentibus ipsius consiliis simile esse et respondere videretur. GESNER.

1. παραποιησάμενος σφραγίδα,] Angl. having counterfeited the seal,— 31

2. ἢ καὶ ἐκεῖνος—] aut etiam si ille [Pausanias scil.] aliquid à se scriptum mutare vellet—

3. ἐν αἷς, ὑπονοήσας—] Angl. in which, having suspected that some such injunction was added, he found, besides other circumstances, himself also expressly marked down to be put to death—devoted to death. Ubi notandum, 1. Voculam καὶ hic denotare et, praeter alia, hoc disertè. 2. Inf. act. κτείνειν reddi debere passivè, ut interdum fit in serm. Graeco. Vide Coll. Gr. Min. ad p. 6. n. 5. et Zeunium ad Vigenum, p. 183. "C. V. s. i. r. 11. n: s. m. r. 3. 4. P.

4. ὡς αὐτὸν] ὡς, Atticè pro πρὸς. αὐτὸν, ἄνδρα Ἀργίλιον scil.

5 καθ' ἑκάστον,] singulatim.

6. ὡς οὐδὲν πώποτε αὐτὸν, ἐν ταῖς πρὸς βασιλέα διακονίαις, παραβάλλοιτο,] Angl. how he, in his missions to the king, had in no respect at any time for his own advantage exposed him to danger—παραβάλλομαι, in voce m. signif. periculum adeo. Rectè exponit Suidas, παραβάλλεσθαι πρὸς κίνδυνον βλέπειν ἑαυτὸν, i. e. in periculum se con-jicere. Sed παραβάλλομαι cum accus. (e. g. τινα) est id quod Latine sonat—aliquem periculis objicio pro meo commodo. In quâ significatione non rarò usurpatur apud scriptores Graecos vox med. Sic Xenoph. de Cyri Exped. Lib. I. Ἀβροκόμας δὲ οὐ τοῦτο ἐποιήσατο. At hoc pro se non fecit Abrocomas. Ad quem locum ita vir accuratissimus Thom. Hutchinson, "Vox media (inquit) rectè hoc loco significat, "sibi sive commodo suo facere." Et Thucyd. lib. ii. cap. 24. pro se vel sibi constituerunt, ut rectè interpretatur Kusterus in libello de Verbis Mediis, § I. 50. Ubi vide plura. "Vid. inf. p. 98. n. 5. P.

7. προτιμηθεῖν] ἐν εἰρωνείᾳ τὸ προτιμηθεῖν λέλεκται. Schol.

8. ἀλλὰ πῶστιν, ἐκ τοῦ ἱεροῦ, διδόντος, τῆς ἀναστάσεως,] fidem auctori ei faciente cum è templo [impunè] surrecturum. "Mos suppli-cum erat καθίσθαι ἐπὶ τῆς Ἑστίας. quando aram relinquebant, surrexerunt; et hoc est ἀνάστασιν facere." WASS.

1. καὶ ἀξιοῦντος ὡς τάχιστα πορεύεσθαι,] Angl. and begging him 38. to set out as speedily as possible—

2. τὰ προσδόμενα] Angl. the things a-doing; the business in hand.

3. τὴν ξύλληψιν ἐποιούντο.] Angl. they began to think of apprehending him. "ποιεῖσθαι, interdum significat, ducere, existimare; quasi "dicas, aliquid [in mente] sibi fingere." KUSTERUS de Verbis Mediis, § I. 33. quem locum videsis.

4. ἐφ' ᾧ ἐχώρει.] Angl. on what account, for what reason he was coming.

5. Χαλκιοίκον] ἢ Χαλκίοικος, Minervae Epith. apud Graecos, non templi nomen, quod aereum cum esset, Deae nomen dedisse potest. GESNER.

6. ὃ τῷ ἱεροῦ,] Angl. which belonged to the temple.

7. ἵνα μὴ ὑπαίθριος ταλαιπωροῖ,] ne sub dio aliquid pateretur. ταλαιπωροῖ, Atticè pro ταλαιπωροῖ.

8. ἀπολαβόντες] ἀπολαμβάνω, excludo, intercipio, quasi aufero à commercio aliorum hominum. GESNER. μονώσαντες, περιερίζαντες. Schol.

9. καὶ ὡς ἄγος αὐτοῖς ὃν τὸ πεπραγμένον,] Angl. and since what they had done was a crime to be expiated. ὡς ἄγος—ὄν—Constructio

familiaris Thucydidi. Vide Vigerum de Idiotismis, Cap. VI. sec. i. reg. 1. annotante doctissimo Hoogeveen. Edit. L. B. 1742.

39. 1. *Ἐκ τοῦ τῆς ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ δευτέρου.*] Hoc est—*Ex secundo Historiae libro.*

2. *Ὁ τῶν ΑΘΗΝ—*] *ATHENIENSIVM PESTIS.* Nimirum tempore belli Peloponnesii res accidit, cum Peloponnesi incolae adversus Athenienses eorumque socios pugnarent. *GESNER.*

3. *τὰ δύο μέρη,*] i. e. *κατὰ τὰ δύο μέρη.* Angl. *in two divisions—* quanquam alii exponunt, *Πελοποννησίοι καὶ οἱ ξυμμαχοὶ τὰ δύο μέρη,* quasi esset, *Πελοποννησίων καὶ τῶν συμμαχῶν τ. δ. μ.*

4. *ἑσέβαλον ἐς τὴν Ἀττικὴν,*] *ἑσέβαλον,* supple *ἐαυτούς, ἰντροπεύοντες,* Angl. *made an incursion.* [Vide suprâ ad p. 3. n. 7.] *ἐς τὴν Ἀττικὴν,* supple *χώραν.*

5. *ἡ νόσος—λεγόμενον*] nimirum *λεγόμενον* ad νόσος refertur, quia etiam dicitur νόσημα. *GESNER.* Quod et notavit Scholiastes.

6. *τέχνη οὐδέμια.*] supple *ἦρκει.*

7. *Τελευτῶντες*] *iatem.* “Id est, *finientes*, pro adverbio *τελευτῶν*, quod Thucydidi, aliisque familiare.” *Hudson.* *αὐτῶν ἀπέστησαν,* i. e. *ἔστησαν ἐαυτούς ἀπ’ αὐτῶν.* Angl. *they abstained from them: they left them off.*

8. *ἤψατο τῶν ἀνθρώπων*] *tetigit, tentavit, infecit homines.* *ἄπτα, necto;* *ἄπτομαι,* in v. med. *necto meipsum alicui,* i. e. *tango.* Unde habet post se genitivum, per notam Syntaxin.

9. *ἀφ’ οὗτου εἰκὸς ἦν—*] *undè verisimile videtur eam extitisse.* Et secundum Ae. Portum, haec est series verborum sequentium, *καὶ τὰς αἰτίας τοσαύτης μεταβολῆς, ὥς τινὰς νομίζει ἱκανὰς εἶναι δύναμιν ὀχεῖν ἐς τὸ μεταστῆσαι* et causas tantae mutationis, quas putat idoneas esse ut vim haberent ad mutationem efficiendam. Locus est minus forsan sanus. Ei medetur Gesnerus inserendo ἢ proximè post *εἶναι.* “*Aus sum,*” inquit, “illud ἢ inserere, quo lucem accipere mihi videtur “locus aliàs obscurissimus, ita jam facillè explicandus. *Causas, quas putat tantae mutationis idoneas (sufficientes) esse, aut submovendi eam, morbunquæ adeo tollendi, vim habere.*” Forsitan istud, *δύναμιν ἐς τὸ μεταστῆσαι ὀχεῖν,* glossema est cujusdam Scioli, quod in textum tandem irrepsit. Vix mihi persuadere possum, inquit H. Steph. locum ita scripsisse Thucydidem.

40. 1. *Τὸ μὲν γὰρ—*] Ordo est: *γὰρ μὲν δὴ τὸ ἐκεῖνο ἔτος, ὡς ἀπολογεῖτο, μάλιστα ἐκ πάντων ἐτύγχανεν ὃν ἀνοσον ἐς τὰς ἄλλας ἀσθενείας.* “*ἀπεκρίθη, convertebantur.* Vers. P.

2. *τὰ ἐντός,*—] sumitur adverb. Angl. *within.*

3. *πνεῦμα ἄτοπον καὶ δυσώδες ἠφίει.*] *halitum tetrum et gravescentem emittebant.* ἠφίει, cum Attico augm. ab initio, pro ἀφίει, imperf. ab obsol. ἀφίτω, idem quod ἀφίημι.

4. *ἐς τὴν καρδίαν*] *οἱ παλαιοὶ ἱατροὶ τὸν στόμαχον κάρδιαν ἐπέλουν, καὶ καρδιωγμὸν τὸν πόνον τοῦ στομάχου.* Schol. “*ἐτηγρῆσαι, ὀρ.*

5. *Ἀγξ—κενή,*] Angl. *a hiccup.*

6. *μετὰ ταῦτα, ἀντίκα.* Schol.

7. *πελιδνόν,*] *πελιδνόν* ἔστι τὸ μετέχον ὠχρότητος καὶ μελανίας, οἰονεὶ μολύβδουειδές. Schol.

8. *μὴτ’ ἄλλο τι ἢ γυμνὸν ἀνέχεσθαι,*] Angl. *nor to endure any other situation but that of being naked.*

9. *Καὶ ἐν τῷ ὁμοίῳ—ποτόν.*] Angl. *and it was the same thing whether they drank much or little.*

10. ἡ ἀπορία τοῦ μὴ ἡσυχάζειν] *Αττικῶς abundat μὴ.* HUDSON.

1. ἔτι ἔχοντες τι δυνάμειος· ἢ, εἰ διαφύγοιεν—] *Angl. while they had still some strength, [i. e. before they were quite exhausted;] or, if they escaped that period, &c.* 41.

2. αὐτῇ—ἐγγιγνομένης,] i. e. γιγνομένης ἐν αὐτῇ.

3. καί, εἰ τις ἐκ τῶν μεγίστων περιγένοιτο,] *κινδύνων, δηλονότι. Schol. Et si quis ex maximis illis periculis superstes evaderet,—*

4. τῶν γε ἀκρωτηρίων ἀντίληψις αὐτοῦ ἐπεσήμεαινε.] *Ordo est: ἀντίληψις τῶν ἀκρωτηρίων γε αὐτοῦ ἐπεσήμεαινε. Angl. the manner in which his extremities were affected continued to shew the violent nature of the disease.*

5. εἰσὶ δ' οἱ] i. e. δέ τινες—supple διέφευγον στερισκόμενοι—*Vide suprā ad p. 32. n. 11.*

6. ἐδήλωσε—ἄλλο τι δὴ τῶν ξυντρόφων τι.] *Constructio apud Graecos notissima;—est perindè ac si esset—ἄλλο τι εἶναι, &c.—declaravit se aliquid aliud esse, quam aliquod familiarium.*

7. οὔτε περὶ τοιοῦτον οὐδέν.] *Angl. nor about any such carcase. Vis duplicis negationis apud Graecos nota etiam tironibus.*

8. διὰ τὸ ξυνδιατᾶσθαι.] *ἀνθρώποις scil.*

9. παραλιπόντι] *hoc est, ἐμοῦ παραλιπόντος, ut iaceam. GESNER. Sed παραλιπόντι rectè ponitur in dat. (post ἦν, scil.) sic—νόσημα ἦν ἐπὶ πάν τοιοῦτον [κατὰ] τὴν ἰδέαν [μοι] παραλιπόντι, κ. τ. λ. ἐτύγχανε—γιγνόμενον, vide suprā ad p. 7. n. 5. Paulò inferius: ἐν τε κ. τ. λ. Angl. and there was no one established specific remedy whatever, which of necessity had any effect in relieving those who applied it.*

10. Σῶμά τε αὐταρκες] *Ordo est: οὐδὲν δὲ σῶμα, περὶ ἰσχύος ἢ ἀσθενείας, διεφάνη δὴ αὐταρκες πρὸς αὐτό. Angl. and the body of no one, in point either of strength or weakness, [i. e. whether weak or strong] shewed itself sufficient to resist it.*

1. αἰσθαιτο κάμνων,] *Frequens apud Graecos Syntaxis, quasi dicas αἰσθαιτο ἑαυτὸν κάμνειν.* 42

2. καὶ ὅτι ἕτερος—] *Lege et distingue hoc modo: καὶ ὅτι ἕτερος ἀφ' ἑτέρου θεραπείας, ἀναπιμπλάμενοι [φθορᾶς,] ὥσπερ τὰ πρόβατα, ἐθνησκον· et quod aliter ab alterius curatione, contagione tanquam oves oppleti, moriebantur.*

3. οἱ ἀρετῆς τι μεταποιούμενοι.] *μεταποιεῖσθαι τῆς ἀρετῆς τι, vindicare sibi virtutis aliquid, i. e. honestatis rationem habere. GESNER. "Honestas, αἰσχύνη, αἰδοῖς, sense of honour, or shame, or duty. P.*

4. αἰσχύνῃ γὰρ ἠφείδουν σφῶν αὐτῶν, ἐσιόντες παρὰ τοὺς φίλους,] *Angl. for, from delicacy, without minding themselves, they went in to their friends, [ἠφείδουν, imperf. ind. ab ἀφειδέω, non parco, nullam curam habeo,] ἐπεὶ καὶ οἱ οἰκέοι τελευτῶντες ἐξέκαμνον [πρὸς] τὰς ὀλοφύρσεις τῶν ἀπογιγνομένων, νικώμενοι ὑπὸ τοῦ πολλοῦ κακοῦ. "Thucydides significare vult," inquit Henr. Steph. "ipso etiam propinquos ad complorationes morientium defecisse, mali gravitate superatos. Vel, "Ne comploratu quidem morientes prosequi amplius valuisse." [Thes. voce ὀλοφυρμός.] τελευτῶντες, tandem, uti paulo suprā.*

5. οὐχ ἥσσον] *praeicipuè. Vide suprā ad p. 33. n. 4.*

6. ὥρα ἔτους] *τῷ θέρει, δηλονότι. Schol.*

1. διὰ τὸ συννοεῖν ἥδη προτεθνάειν σφίσιν.] *propterea quod frequentes jam mortui erant [domestici nempè] illis.* 43.

2. ἐπὶ πυρὶ γὰρ ἀλλοτρίᾳ,—] *nam alii quidem in alienos rogos, antevertentes illos, qui eos exstruxerant, mortuum suum cum imposuissent,*

igne subjecto accendebant,—“νῆσαντας, à νέω, νῆσαι πυρᾶν, *rogi* “*struere*, proprium ea in re verbum Atticis.” GESNER.

3. Πρώτον τε ἤρξε καὶ ἐς τᾶλλα,—] Ordo est: τε τὸ νόσημα πρῶτον ἤρξε [ἀρχὴ γέγονεν, Schol.] ἐπιπλέον ἀνομίας τῇ πόλει, καὶ ἐς τᾶλλα, atque morbus hicce initium erat maioris improbitatis civitatis, etiam quod ad alia. “ἐπιπλέον, adverb. amplius, &c. P.

4. ῥᾶν γὰρ ἐτόλμα—] Sensus erui potest hoc modo, γὰρ τις ῥᾶν ἐτόλμα ποιεῖν καθ’ ἡδονὴν ἢ πρότερον ἀπεκρύπτετο μὴ [ποιεῖν.] Quilibet enim facilius audebat patrare ad animi libidinem quae prius simulare consueverat se non facere, [vel, celabat se facere.] Videtur mihi phrasis esse ἀποκρύπτομαι μὴ ποιεῖν, [Angl. *I make a secret of doing*,] quemadmodum apud Latinos vereor ne faciam, Angl. *I am afraid of doing*. Ordinem tamen verborum hunc esse existimat Fr. Portus, ῥᾶν γὰρ ἐτόλμα τις ποιεῖν ἢ πρότερον ἀπεκρύπτετο, ὥστε μὴ ποιεῖν καθ’ ἡδονὴν. Particulam μὴ redundare putat Fab. Paulinus, atque hanc esse verborum Syntaxin: ἐτόλμα καθ’ ἡδονὴν ποιεῖν ἢ πρότερον ἀπεκρύπτετο. Atque hoc modo Gesnerus ἀπεκρύπτετο, &c. occultabat, ut non faceret pro libidine palam. Abundat nimis Atticè negatio ad verba negativa adjecta. Vide ad p. 40. n. 10.

5. τῷ δόξαντι καλῶ] τουτέστι, τῇ ἀρετῇ. Schol.

6. Θεῶν δὲ φόβος,—] Parcè imitandum censeo Atticismum apud Thucydidem, quo pro Genitivo absoluto Nominativus ponitur. Ita enim ille lib. ii. cap. 53. Θεῶν δὲ φόβος, ἡ ἀνθρώπων νόμος οὐδὲς ἀπείργε· τὸ μὲν, ΚΡΙΝΟΝΤΕΣ ἐν ὁμοῳ καὶ σέβειν καὶ μὴ, ἐκ τοῦ πάντας ὁρᾶν ἐν ἴσῳ ἀπολλυμένους· τῶν δὲ ἀμαρτημάτων ΟΤΑΡΙΞ ΕΛΠΙΖΩΝ μέχρι τοῦ δίκην γενέσθαι βιὸς ἂν τὴν τιμωρίαν ἀντιδοῦναι. Nec ullus Deorum metus, aut hominum lex eos arcebat: non ille, quia iudicabant perindè esse Deos colere ac non colere, quoniam omnes videbant pariter mori: non haec, quia nemo putabat, se tamdiu vivere, dum iudicium constitueretur, quo delictorum poenas daret. Hooσενεα ad Viger. cap. vi. § 1. reg. 18. Caeterum, quod ad Nominativum absolutum attinet, idem ferè est idioma linguae Anglicanae. Porro observandum τὸ μὲν refere ad τῶν δε—paulo infra. Construe igitur et Angl. reddito hoc modo: οὐδεὶς δὲ φόβος Θεῶν, ἡ νόμος ἀνθρώπων ἀπείργε· and no fear of the gods or law of men deterred them; τὸ μὲν, in the one case, κρίνοντες ἐν ὁμοῳ [εἶναι] καὶ σέβειν καὶ μὴ, ἐκ τοῦ ὁρᾶν πάντας ἀπολλυμένους ἐν ἴσῳ thinking it the same thing to worship them or not, since they beheld all perishing indiscriminately; [τὸ] δε, and in the other, οὐδεὶς ἐλπίζων, βιὸς μέχρι τοῦ δίκην γενέσθαι, ἀντιδοῦναι τὴν τιμωρίαν τῶν ἀμαρτημάτων· no one expecting, that by having lived till a trial happened, he would suffer the punishment of his crimes: δὲ τὴν πολὺ μείζῳ [τιμωρίαν,] ἢ ὅση κατεψηφισμένην, κρεμᾶσθαι ἐπὶ σφῶν, πρὶν ἢν ἐμπεσεῖν, εἰκὸς εἶναι ἀπολαῦσαι τι τοῦ βίου· but they thought that a much greater punishment, already decreed, was hanging over them, before the falling of which it was reasonable they should have some enjoyment of life.

44. 1. καὶ αὐτὸς ἐφη ξυλλήψεσθαι.] Phoebus etiam pestilentiae auctor initio Iliadis, qui eo etiam nomine ἐκηβόλος dicitur et ἐκδέσγος. In calore solis palustre coelum commoventis causam pestilentiae huius quaesivit jam olim Diodorus Siculus. GESNER. “L. XII. c. 58. P.

2. ἐσβεληγρότων] supple ἐαυτούς ἐς τὴν Ἀττικὴν, quoniam ἔγραψεν in Atticam. Vide supra ad p. 39. n. 4.

☞ De hac Atheniensium peste vid. LUCRET. VI. 1136.

III. NOTAE IN XENOPHONTEM.

1. E XENOPHONTE.] Xenophon Grylli filius Atheniensis floruit circiter Olymp. xci. 4. ann. O. C. 3604. ante C. N. 399. Eum loco haud obscuro ortum esse vel ex hoc apparet, quod vetus hospitium ei cum Proxeno Boeotio viro illustri intercederet. Juvenis adhuc Socratem, optimum illum virum, summumque philosophum audivit: mentemque suam teneram disciplinis verè Socraticis penitus imbuendam curavit. Annos natus circiter 26, dilecto suo praeceptori, ad bellum Peloponnesiacum proficiscenti, se comitem adjunxisse fertur: et cum, in pugna ad Delium commissâ, in summum vitae discrimen incurreret, eum ab equo delapsum in humeros recepit et servavit Socrates. Post hanc pugnam, cum eodem Socrate Athenas reversus, philosophiae iterum vacabat, donec tandem, invitante Proxeno Boeotio, in Asiam trajecit, et ad Cyrum Minorem, bellum adversus fratrem suum Artaxerxem clam meditantem, se contulit. Hanc infelicem Cyri expeditionem, et, post Cyri interitum, decem millium Graecorum, qui eum in Asiam superiorem comitati fuerant, in patriam, duce ipso Xenophonte, reditum, in libro illo jucundissimo, cui titulus *Κύρου Ἀνάβασις*, ipse luculenter exposuit. Exercitu in patriam reduce, Thymbroni Lacedaemonio, bellum Tissapherni et Pharnabazo inferre paranti, tradito, ipse cum Agesilao rege in Asiam profectus est. Illum autem absentem, quod primum Cyrum, deinde Agesilaum, utramque Atheniensibus infestum, sequutus esset, cives exilio multarunt. Scillunte igitur se recepit, oppidum haud procul ab Olympiâ situm. Illuc eum sequebantur uxor Philesia, duoque filii Gryllus et Diodorus. In amoenissimo illo recessu literis, philosophiae ac religioni se dedit; ita tamen ut venationibus equitatuque, quibus magnoperè delectabatur, corpus suum subinde exerceret. Tandem, orto inter Eleos et Lacedaemonios bello, Xenophon Scillunte invitatus discessit; atque cum suis, primum Lepreum, deinde Corinthum, ubi reliquum vitae exegit, se contulit. Obiit Corinthi Olymp. cv. 1. ante Christum 360; annos natus 90; uti testatur Lucianus. "Fuit autem [verba sunt viri eruditissimi Thomae Hutchinson] pulcherrimâ corporis formâ, vultu placido verè recundoque, caesarie promissâ; atque uti naturam in fingendo corpore faultricem habuit, sic benignam nactus est intribuendis animi virtutibus." Caeterum, propter dictionis simplicitatem atque dulcedinem planè admirandam, nunc *Musa*, nunc *Apis* Attica olim nominabatur: neque inter veterum monumenta vel recentiorum libros facile reperies quae, sive ad virtutis amorem, seu ad literarum elegantiorum veram culturam, ingenuae Juventutis animi formandi sint, cum scriptis Xenophonteis comparari possint. Idcirco Excerpta copiosiora ex hoc auctore jucundissimo, quàm ex ullo alio, in his *Analectis* exhibere visum est; nimirum ex libris ejus majoribus, *Κύρου Παιδείαν* dico, *Κύρου Ἀνάβασιν*, et *Σωκράτους Ἀπομνημονεύματα*. Qui plura velit de Xenophonte adeat Fabricii Biblioth. Gr. Lib. III. cap. 4. et Dissertationem I. Thomae Hutchinson, editioni suae majori *Κύρου Παιδείας* praemissam.

EDITIONES XENOPHONTIS.

- 45 1. Xenophontis Atheniensis Opera, Graecè, curante Euphrosyne Bonino, *Florentiae*, in aedibus *Phil. Juntae*, 1516, in fol. [Edit. princeps, sed manca et non optimae notae.]
2. _____ Graecè, curante Asulano, *Venetii*, apud *Aldum*, 1525, in fol.
3. _____ Graecè, per haereditas *Phil. Juntae*, *Florent.* 1527, in fol. [Quae repetitio est Aldinae.]
4. _____ Graecè, cum Melancthonis praefatione. *Halae Suev.* 1540, in 3 vol. 12mo.
5. _____ Graecè et Lat. cum praefatione Albini Torini, Vitodurani. Apud *Nic. Brylengerum*, *Basil.* 1545, in fol.
6. _____ Graecè, cum praefatione duplici, altera Isingrinii, in qua mentio facta est de emendationibus Sebast. Castalionis; altera Melancthonis ex Halensi editione desumpta. *Basil. apud Isingrinium*, sine ann. 2 tomis.
7. _____ Graecè, curante M. Joanne Petri. Repetitio est textûs Castalionis, cum interpretatione variorum Lat. &c. *Basil. apud Nic. Brylengerum*, 1555, in fol. [*N. B.* Haec 2da Brylengeriana, fraude haeredum *Nic. Brylengeri*, novo titulo fucata est, anno 1568. Vide *Zeunii* praef. in *Cyrop. Lipsiae*, 1780, in 8vo.]
8. _____ Graecè: multorum veterum exemplarium ope edidit H. Stephanus. Apud ipsum *Steph.* 1561, in fol. [Edit. pulcherrima et prioribus longè melior.]
9. _____ Gr. et Lat. Joanne Leunclavio interprete: cum annotationibus ejusdem et indice copioso. *Basil. per Thomam Guarinum*, 1569, in fol.
10. _____ Gr. et Lat. ab eodem Leunclavio. [Edit. 2da.] *Ibid.* 1572, in fol.
11. _____ Graecè, cum annotationibus sub calcem, et varietate lectionis ex codicibus et conjecturis suis in marginibus, iterum edidit H. Stephanus. Apud ipsum *Steph.* 1581, in fol.
12. _____ Gr. et Lat. à Joanne Leunclavio. [Quae est ejus edit. 3tia.] Praefatus est Frid. Sylburgius. *Francofurti*, apud haereditas *Wecheli*, 1594, vel 1596, in fol.
13. _____ Gr. et Lat. Quae est repetitio Leunclavianae. *Par.* 1625, in fol.
14. _____ Gr. et Lat. ab Edwardo Wells; cum *Chronologiâ* Dodwelli, et 4 tabulis geographicis. *Oxon.* 1703, 5 tom. in 8vo.
15. _____ Gr. et Lat. ex recensione Edwardi Wells, curâ Car. Aug. Thiemae, cum praefat. Jo. Aug. Ernesti. *Lipsiae*, 1763, 4 tom. in 8vo. "Iterum, 1801—P.
16. _____ Gr. ex recensione et cum notis Weiskii. *Lipsiae*, 6 Vol. in 8vo. [Hujus edit. 5 Vol. tantum prodire.] "Vol. 1. 2. *Cyrop.* 1798—Vol. 6, 1804. P.
17. _____ Gr. et Lat. apud *Gul. Laing.* *Edinb.* 1811, 10 tom. in 8vo. [Editionem curavit Ad. Dickinson. Nitidissimè et accuratissimè expressa est.]
18. _____ Gr. Ex librorum scriptorum fide et virorum doctorum conjecturis recensuit et interpretatus est Jo

Gottlob Schneider. *Lipsiae*, 1790—1800—1821, 6 vol. 8vo. In hoc spatio temporis partium nonnullarum duas-vel tres editiones vel recensiones dedit. P.

EDITIONES CYROPAEDIAE.

1. Xenophontis Cyropaedia, Graecè. *Par.* 1536, in 4to.
2. ————— Graecè. *Eton.* 1613, in 4to.
3. ————— Gr. et Lat. Leunclavii. *Lond.* 1674, in 8vo. [Quae saepius repetita est.]
4. ————— Graecè. *Oxon.* 1727, in 8vo.
5. ————— Gr. et Lat. Graeca recognovit, &c. binis Dissertationibus auxit, &c. Thomas Hutchinson, A. M. *Oxon.* 1727, in 4to. [Edit. omnium pulcherrima.]
6. ————— Gr. et Lat. à Thom. Hutchinson, omnis dissertationibus. *Lond.* 1730. [Quae saepissimè repetita fuit.]
7. ————— Gr. et Lat. ex editione Thomae Hutchinson, [sine notis.] *Glasgae*, 1767, 4 vol. in 12mo.
8. ————— Graecè, è recensione Th. Hutchinsoni, cum selectis ejusdem notis et indice Graecitatis, auctore Sam. Fr. Nath. Moro. *Lipsiae*, 1774, in 8vo.
9. ————— Graecè. Recensuit et explicavit Joan. Car. Zeunius. *Lipsiae*, 1780, in 8vo. [Editio sanè castigatissima, cum notis et indice Graecitatis utilissimo. Praefatio enarrationem optimam Editionum Xenophontis complectitur.]

EDITIONES ANABASEOS.

1. Xenophontis de Cyri expeditione Libri septem, Gr. et Lat. Graeca recognovit, &c. Dissertatione auxit, &c. Thomas Hutchinson. *Oxon.* 1735. in 4to. [Editio emendatissima et pulcherrima, cui accedit Xenophontis de Agesilao Rege Oratio.]
2. ————— Gr. et Lat. [Edit. Hutchinsoniana, omisâ dissertatione, et oratione de Agesilao Rege.] *Oxon.* 1745, in 8vo.
3. ————— Gr. et Lat. ex editiqne Tho. Hutchinson, [sine notis.] *Glasgae*, 1762, 4 vol. in 12mo.
4. ————— Graecè. *Oxon.* 1772, in 8vo. [Mendis scatet.]
5. ————— Gr. et Lat. [Repetitio minoris Hutchinsonianae.] *Cantab.* 1777, in 8vo.
6. ————— Gr. et Lat. à Thomâ Hutchinson. Editio quarta nuper recognita. *Ibid.* 1785, in 8vo. [N. B. Huic editioni, quae Hutchinsonianam quoque minorem sequitur, adjecta sunt ad finem: 1. Addenda Hutchinsoni ad edit. suam splendidam in 4to. quae in binis prioribus hujus libri in 8vo editionibus, pessimo exemplo, omissa erant. 2. Notae Breves, sed pretiosissimae, quae auctorem et praefantem habent virum egregium RICARDUM PORSON; et quae nonnullis aliis sunt adpersae, quibus litera W. adscripta est; per quam, uti à doctissimo quodam amico certior factus sum, designatur vir ingeniosissimus GUALTERUS WHITER, Cantabrigiensis.]

EDITIONES MEMORABILII.

1. Xenophontis Memorabilium Socratis dictorum Libri iv. *Paris.* 1541, in 4to. [Mutila edit. Vide Zeunii praef. ad suam Memorabb Edit. 1781.]

48. 2. Xenophontis Memorabilium Socratis dictorum lib. iv. Gr. *Apud Martium Juvenem, Paris. 1559, in 4to.*

3. _____ Gr. ex recensione Jo. Caselii, *Reotochii, 1585, in 4to.*

4. _____ Gr. *Ibidem, 1589, in 4to.* [Quae est repetitio prioris, cum omnibus vitiis.]

5. _____ Gr. et Lat. à Gilman. *Lond. 1720, in 8vo.*

6. _____ Gr. et Lat. ex edit. Leunclavii. [Prae missa est Apologia Socratis.] *Edinb. 1739, 12mo.*

7. _____ Gr. et Lat. ex recensione et cum notis J. Ernesti. *Lipsiae, 1742, 8vo.* [Quae saepius repetita fuit. Edit. 5ta optima est.]

8. _____ Gr. et Lat. Recensuit, suisque Annotationibus auxit Bolton Simpson. *Oxon. 1748, in 8vo.* [Quae saepius repetita fuit.]

9. _____ Graecè. In hac editione Emendationes nonnullae in imâ paginâ proponuntur. *Glasgae, 1761, in 4to.*

10. _____ Graecè. Recensuit, et Ernestii aliorumque, et suis Notis explicavit Jo. Car. Zeunius. *Lipsiae, 1781, in 8vo.* [Edit. accuratissima. De aliis Memorabb. Edit. consule hujus praefationem.]

11. _____ Gr. Edidit Schneider. *Lipsiae, 1790, in 8vo.* "Denuò, 1801. Tertium, 1816. *Lipsiae. P.*

12. _____ Libri iv. Usque ad Lib. iii. cap. vi. variarum lectionum et notarum supellectile instruxit Gulielmus Benwell, M. A. Coll. SS. Trinitatis nuper socius. Textus quod defuit, cum notis et variis lectionibus, e Schneideri editione *Lips. 1790*, desumptum est. Huic secundae editioni accedit Apologia Socratis, cum additamentis quibusdam ex novissima Schneideri editione *Lips. 1801. Oxon. 1809.* "Ed. I. Benwell. 1804. P.

2. *Ἐκ τῆς ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ.*] H. e.—EX CYROPAEDIA, sive de CYRI Institutione. "Cicero in Brut. 29. scitè interpretatur *Cyri vitam et disciplinam.* Caeterum ad hos Xenophontis libros rectè "aestimandos faciunt loca quaedam veterum: v. c. Dionysii Hal. "qui epist. ad Pomp. laudat *Κύρου Παιδείαν, εἰκόνα βασιλέως ἀγα- "θοῦ καὶ εὐδαίμονος.* Ciceronis Ep. ad Q. Fratr. I. 1. 8. qui, *Cyrus "ille a Xenophonte,* inquit, *non ad historiae fidem scriptus, sed ad effi- "ciem justì imperii; cujus summa gravitas ab illo philosopho cum singu- "lari comitate conjungitur: quos quidem libros non sine causa noster "ille Africanus de manibus ponere non solebat: nullum est enim prae- "missum in iis officium diligentis et moderati imperii: et A. Gellii, qui "xiv. 3. narrat, Xenophontem Platonis libris de optimo statu reipubli- "cae civitatisque administrandae opposuisse contrà et conscripsisse "diversum regiae administrationis genus, quod Παιδείας Κύρου sit in- "scriptum. Idem tradit Diogenes Laërtius in Vitâ Plat.: Athenaeus "Deipnos. lib. xi.: et Ausonius Panegy. ad Gratian. *Vellem, inquit, "si rerum natura pateretur, Xenophon Attice, in aenum nostrum venires "tu qui ad Cyri virtutes exsequendas votum potius, quàm historiam com- "modasti; cum diceret, non qualis esset, sed qualis esse deberet.* Conf. "Aristides περὶ ἀφελούς λόγου, cap. 3. § 5. p. 502. ed. Jebbii." ZEUNII.*

3. Τὸ τοῦ ΚΥΡΟΥ γένος.] Hoc est—CYRI GENUS.

4. Περσέϊδαι] Persidae fuerunt tantum pars Persarum. ZEUNIVS.

5. κληίζονται.] nomen habent. κληίζονται recensetur à H. Stephano inter vocabula poet. quibus interdum utitur Xenophon.

6. γενομένου] Angl. who was.

7. Φῦναι δὲ ὁ Κῦρος λέγεται, καὶ ᾄδεται ἔτι καὶ νῦν—] Angl. Cyrus is still described and celebrated by the Barbarians as having naturally been. "λέγεται scil. à scriptoribus: ᾄδεται à poetis." ZEUNIVS.

8. Φύσιν μὲν δὴ τῆς ψυχῆς καὶ τῆς μορφῆς—] Angl. He is in deed recorded as having possessed such a disposition of mind and appearance of body. Ubi observandum φύσιν ex aequo significare indolem animi, et figuram corporis.

1. Οὗτοι δὲ δοκοῦσιν οἱ νόμοι ἄρχεσθαι τοῦ κοινοῦ ἀγαθοῦ ἐπιμελούμενοι.] Haec autem leges à curâ publici commodi initium sumere videntur. Notandum est, verba δοκεῖν, φαίνεσθαι, νομίζεσθαι, ita à Graecis adhiberi solere, ut per ea significant (non dubii quidpiam aut ambigui, non quod videtur, sed) quod reverà est. HUTCIN. p. 6. Differunt haec duo verba ἄρχω et ἄρχεσθαι eo, quod Activum ἄρχω semper relationem habeat ad alios, significetque prior incipio; seu incipio ideo ut alii me sequantur; seu exemplo meo aliis praebeo initium et ansam aliquid faciendi; seu aliis praeceo ad aliquid faciendum: ἄρχομαι verò in medio, ipse mihi praeceo ad aliquid faciendum; seu simpliciter, incipio aliquid facere, nemine quavis sequente. KUSTER de vero usu Verb. Med. sect. 1. 23. ἄρχω, in v. act. interdum significat impero; unde ἄρχομαι in v. pass. subditus sum, pareo, obtempero. Caeterum ἄρχεσθαι ἐπιμελούμενοι nota syntaxis est in sermone Graeco. [Vide infra ad p. 47. n. 2.] ταῖς πλείσταις πόλεσι, i. e. σὺν τοῖς νόμοις τῶν πλείστων πόλεων.

2. μὴ παλεῖν ὃν μὴ δίκαιον.] i. e. ἐκείνον ὃν μὴ δίκαιόν ἐστι παλεῖν.

3. ζημίας αὐτοῖς ἐπέθεσαν.] Angl. They impose or inflict punishments upon them. [De hac signif. aor. vide suprâ ad p. 19. n. 6.] Utitur Xenoph. αὐτοῖς, quanquam τις praecedens postulat αὐτῶν. Species est ἀνακολούθου. Vide infra ad p. 68. n. 5.

4. Οἱ δὲ Περσικοὶ νόμοι προλαβόντες] Angl. But the Persian laws anticipating this.

5. τὴν ἀρχήν.] supple κατὰ, ab initio.

6. ἐφίεσθαι.] ἐφίεμαι, desidero, appeto, q. d. immitto me, ut ὀρέγομαι, extendo me in vel ad aliquid. GESNER.

7. ἐλευθέρα ἀγορά] Forum liberum, locus educandis liberis destinatus. GESNER.

8. τὰ τε βασιλεία καὶ τὰ ἄλλα ἄρχεῖα [δώματα] πεποίηται.] regia et aliae magistratuum aedes sunt exstructae. HUTCHINSON.

9. οἱ ἀγοραῖοι.] turba forensis. Angl. the dealers, the buyers and sellers.

10. ἀπειροκαλῖαι] ineptiae, q. d. inscitia boni et honesti. GESNER. ἀπελήλανται, Atticè pro ἀπῆλανται, 3. pl. perf. pass. ab ἀπελαύνω. arceo.

11. ὑπὲρ τὰς στρατεύσιμα ἔτη γεγονόσι.] Intelliguntur senes indè à quinquagesimo aetatis anno. Nam στρατεύσιμα ἔτη erant ab anno 25 usque ad 50. ZEUNIVS.

1. 1. αὐ τοὺς ἐφῆβους,] pro αὐτοὺς τοὺς ἐφ—Schneider, Weiske. P. 47.

1. ἡ ἐπιμέλονται] i. e. ἐν ἡ ὁδῶ, quia ratione curam adhibent.

2. διάγουσι μαθησκόντες—] Angl. spend their time in learning.

3. ἐπὶ τοῦτο ἐρχονται,] Nimirum, ad discendam justitiam: ἐπὶ τι

47. ἐρχεσθαι saepe apud Xenoph. aliosque significat, *alicujus rei conseruandae aut peragendae causa venire*. HUTCH.

4. καὶ ἄλλον ὧν εἰκός.]—Et de aliis minùs honestis, quae nonnunquam fieri verisimile est, quaeque ad magistratum deferri et solent et debent. HUTCH.

5. δικάζονται δὲ ἡκιστα,] “Vulgares editt.” inquit Hutchinso, “habent οὐχ ἡκιστα” sensu planè contrario, et (ut levissimè dicam) “incommodo. Mureto monente, delemus part. οὐχ quod Stephanus probat, et hujus loci postulat sententia.” Sed vulgaris lectio videtur se rectè habere: namque οὐχ ἡκιστα, non hīc loci significat id, quod est Latine, *non minimè*, h. e. *maximè*; sed *nequaquam*, *non omninò*; vel, ut Angl. exprimitur, *not in the least*. δικάζονται δὲ οὐχ ἡκιστα, *nequaquam autem iudicio inter se contendunt*, Angl. *but do not go to law about at all*. [Vide suprà ad p. 35. n. 6.] Mirum est igitur hunc locum tantoperè torsisse virum eximium H. Stephanum. [Vide not. ejus ad pag. 3. v. 15. Edit. Xenoph. operam quam ipse excudebat 1561, in fol.] Caeterum observandum est δικάζω, in v. act. significare, *ius dico*: δικάζομαι, in v. med. *ius mihi dicendum curo*; iudicio cum aliquo contendo; Angl. *I go to law with*—

6. ἂν—ἀμελῶς ἔχειν,] supple *ἐαυτοὺς*. [Vide suprà ad p. 4. n. 10.] Particula autem ἂν hīc tribuit infinitivo sensum futuri, *negligenter se gesturos*.—Vide doctissimum Hoogeveen, de particulis L. G. p. 81.

7. μέγα δὲ συμβάλλεται εἰς τὸ μαρθάνειν σωφρονεῖν αὐτοὺς,] Angl. *and it contributes much to their acquiring a discreet department*, εἰς τὸ αὐτοὺς μαρθάνειν, constructio tironibus notanda. Sic cum praep. πρὸ in N. T. Evang. Joan. cap. I. 49. Πρὸ τοῦ ὅτι Φίλιππον κληθεῖσαι, Angl. *Before Philip called thee*.

48. 1. ἄρτον.] Sine auctoritate Stephanus mutavit ἄρτους in ἄρτον. Sensus loci est: *Ferunt sibi cibi solidioris loco panes, et opsonii loco nasturtium*. ZEUNIVS.

2. φυλάσσεσθαι δὲ τὸ ἐπιφερόμενον.] *et ab irruente cavere*. Ubi notanda pulcherrima significatio vocis med. tum in φυλάσσεσθαι, tum in ἐπιφερόμενον. φυλάσσω, in v. act. *custodio*; φυλάσσομαι, in v. med. *caveo*. φέρω, in v. act. *fero*; φέρομαι in v. med. *fero meipsum*, i. e. *rus*; ἐπιφέρομαι, Angl. *I rush on*.

9. 1. μάζα] farina ex hordeo imprimis tosto subacta humore aliquo, h. e. vel aquâ, vel oleo, vel lacte, vel poscâ, vel aquâ mulsâ, vel oxymelite. ZEUNIVS.

2. διατρεβόντι μελετῶσαι] in exercendo morantur. ZEUNIVS.

3. διαγωνιζόμενοι—διατελοῦσιν.] *semper certant*. Angl. *continue contending*, *keep contending*.—Vide Coll. Gr. Min. ad p. 7. n. 22.

50. 1. ἦν τι δέη—] ἦν [κατὰ] τι δέη [τῶν ἔργων,] ὅσα ἤδη ἐστὶ ἔργα φροονούντων καὶ ἔτι δυναμένων. Angl. *if the public good in any respect requires any of those things to be performed, which must be done by persons now of mature judgment, and still vigorous*. vel, ut optimè I. T.—*by persons who have attained the judgment, and still preserve the vigour of manhood*.

2. ἔξω τῆς ἑαυτῶν,] supple *χώρας*.

3. φαίνουσι μὲν οἱ φύλαρχοι ἕκαστον,] *tribuum praesides unumquemque deferunt*. HUTCH.

4. ἐκκρίνονσιν] *Ordine movent*, Angl. *degrade them*.

5. μικρὸν ἐπάνειμι.] Angl. *ad verbum, I go back a little upon it: I will recapitulate a little*. “De verbo εἰμι, eo, cum ejus compositis

"tenendum est, apud Atticos formam futuri non esse in usu, sed
"semper adhiberi Praesens tempus, etiam in significatione Futuri."
ZEUNIVS ad Viger. p. 207. C. V. s. 3. r. 11. n.

6. ἐν βραχυτάτῳ ἂν δηλωθείη,] *paucissimis exponi poterit.*

1. καὶ ἡ πολιτεία αὕτη, ἥ ὁλόνται—] *Et haec est reipublicae ratio,* 51.
qua utentes, putant se optimos evasuros. Vide supra ad p. 47. n. 6.

2. τοῦ ἐκπονεῖσθαι τὴν διαίταν.] *Angl. of their working off their food by labour; of the labour they undergo, in order to digest their food.*

3. τὸ ἰόντα πον—] i. e. τὸ [τινα] γενέσθαι ἰόντα πον φανερόν.

4. Ἡ τοῦ ΚΤΡΟΤ παιδία.] *Cyri pueritia.*

5. διαφέρων φαίνεται,] *Vide supra ad p. 46. n. 1.*

6. ὀφθαλμῶν ὑπογραφῇ, καὶ χρώματος ἐντρίβει, καὶ κόμαις προσθέτας,] *Angl. with painting about his eyes, with colours rubbed in, and with false locks.* "ὀφθαλμῶν ὑπογραφῇ,—Intelligitur pictura palpebrarum, quae fiebat fuligine, seu stibio. Hic lapis non modo nigras
"reddebat palpebras, sed et ob vim astringendi [στυντικὴν] contra-
"hebat eas, et adeo oculos ipsos dilatabat. χρώματος, scil. et albi et
"rubri." ZEUNIVS.

1. Ω μῆτερ,—] *Percontanti olim Elizabethae, Angliae reginae,* 52
utra duarum pulchrior esset, ipsa vel Maria Scotorum regina, hoc modo se respondisse refert eques Jacobus Melvil, hujus ad illam jam tum legatus: "O regina! apud Anglos certè Tu, uti apud Scotos
"Domina mea, longè omnium formosissima." hunc locum forsitan
Xenophontis respiciens. Vide Melvil's Memoirs, p. 50.

2. ἐμβάμματα] *Angl. sauces, à βάπτω, tingo.*

3. φαίνοι] *Subintelligitur ἐφασαν.*

4. Οὐ γάρ] *Reddit γάρ rationem interrogantis τί δέ; quae habent vim negandi.* ZEUNIVS.

1. πολλοὺς δὲ τινὰς ἐλιγμοὺς ἄνω καὶ κάτω πλανώμενοι,] *sed per* 53.
multas quasdam ambages sursum deorsumque vagantes. HUTCH.

2. ὅ τι ἂν βούλωμαι, αὐτοῖς χρῆσθαι;] *subauditur πρὸς ante ο τι. ut iis pro arbitrio utar?*

3. λαβόντα τῶν κρεῶν] i. e. μέρος τῶν κρεῶν, quod optimè exprimitur Gallicè per partitivum, ut vocant, Articulum, *ayant pris de la viande.*

4. Ὁ δὲ Σάκας ἄρα καλὸς τε ὢν ἐτύγχανε,] *Angl. now this Sacian happened to be handsome.* Vide supra ad p. 7. n. 5. "καὶ τιμὴν ἔχων, et eo fungebatur munere,—HUTCH. Vide supra p. 36. l. 16. P.

5. δοκοῖη] *Atticè pro δοκέει, contr. δοκῶ.*

6. προπετῶς,] *Angl. pertly, forwardly.*

7. παῖς μὴδέπω ὑποπτήσων,] *Syntaxis postulat ut ἐπέροιτο subintelligatur post ὑποπτήσων. Angl. as a boy, not yet afraid, would ask; ut planè indicat vocula ἂν.*

1. καὶ διδᾶσι, τοῖς τριῶν δακτύλοις ὀχοῦντες τὴν φιάλην,] *ac tri-* 54.
bus digitis phialam vehentes praebent. διδᾶσι pro διδοῦσι.

2. ἐνδοῦεν] *pro ἐνδοῦσαν, 3. pl. aor. 2. opt. act. verbi ἐνδίδωμι, porrigo, &c.*

3. εὐληπετότατα] *Adverbialiter, ab εὐληπτος, qui facillè capi potest: ex εὐ et λαμβάνω.*

4. ἐγγέας,] *idem quod ἐγγεύσας, ab ἐγγέω, infundo.*

5. Καὶ τὸν κελεύσαι] i. e. καὶ τὸν Ἀστύλῃν.

6. οὕτω—εὐ κλύσαι τὸ ἐκπωμα, ὥσπερ τὸν Σάκαν ἐώρα.] *Angl. rinsed the cup well, just as he saw the Sacian do.*

7. ἑτήσαντα τὸ πρόσωπον] *Angl. having put on a grave face, σπονδαί-*

ως καὶ εὐδχημῶνως πως, Angl. in a serious and decent sort of manner.

8. τῷ κύαθῳ.] Κύαθος erat trulla aenea, qua vinum de crateri hauriebant. HUTCH.

9. εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα ἐγγεόμενοι καταφθοροῦσι.] Angl. having poured it into their left hand, they sip it out. ἐγγεόμενοι, idem quod ἐγγενεόμενοι. Ubi notanda est vis vocis med. ἐγγέω εἰς τὴν χεῖρα, I pour something into the hand of any person. ἐγγέομαι εἰς τὴν χεῖρα, I pour something into my own hand. [Vide infra n. 11.] τοῦ δὲ, supple ἕνεκα. "l. 21. τοῦ δὲ, Hutch. τοῦ δὲ, Caeteri. P.

10. ἐδεδοίκεν] δέδοικα, Angl. I am afraid; ἐδεδοίκεν, I was afraid. Vide Iliad. α', 555. et φ', 198.

11. κατέμαθον φάρμακα αὐτὸν ὁμῶν ἐγγέαντα.] Syntaxis Graeca tribus notanda. Idioma Latinum postulat ἐγγεῖναι. Angl. I plainly perceived that he had infused poison for you; ubi vox act. recte usurpatur. Vide supra n. 9.

55. 1. ἰσηγορία.] Proprie, aequum jus loquendi in concione et suffragium ferendi: sed hic, ingenuo quodam joco, loquacitas ebriorum simul loquentium, neutro alterum exaudiente. GESNER. *Aequabile vociferandi jus*. ZEUNII. Pulcherrima sanè haec et festiva ebriorum descriptio, atque pueri loquentis personae mirè conveniens.

2. Διψῶν καύεται.] Tropus, quo hic sitire ponitur pro bibere, est exquisitus, et aptus puero, imprimis ei, qui domesticae assuetudinis temperantiae, aliam bibendi causam scire non videbatur, nisi sitim. ZEUN.

3. Στάς ἄν.—λέγοι' ἄν.] Part. ἄν saepe adhibetur quasi praenuntia subiectivi vel optativi, atque etiam una cum eorum utrovis repetitur.

4. ἐπ' ἀρίστον,—τῷ ἀρίστῳ] Quum vox ἀρίστον, in accusat. ex aequo significet *prandium* et *optimum*, h. e. *principem* vel *regem*; et ἀρίστῳ, in dat. *prandio* et *regi*; nescio annon Cyrus hic jocans ad hanc vocis ambiguitatem alludat, quo melius Sacam irrideat; id quod Galli vocant *une Equivoque*; cujusmodi quidem ambiguitas, quippe quae ad sonum vel figuram vocabuli duntaxat pertineat, in aliam linguam vix unquam transire potest.

5. ἕως παρατείναιμι τοῦτον.] Angl. till I shall rack him beyond measure—

6. χαλεπὸν ἦν ἄλλον φθάσαι τοῦτο ποιήσαντα.] Angl. it was difficult for another person to get the start of him in doing this. De constructione verbi φθάνω, *praevenio*, vide Vigerum de Idiotismis Gr. annotante doctissimo Hoozeveen. Edit. L. Bat. 1742. C. V. s. 14. r. 1. Vide etiam Coll. Gr. Min. ad p. 38. n. 8.

56. 1. ἐπὶ σοὶ ἔσται.] Angl. it shall depend upon thyself; it shall be in thy own power. Sic in Anab. non longè ab init. ὅπως μήποτε ἐπὶ ἔσται ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ. Vide infra ad p. 85. n. 9. et alibi saepissimè. "p. 62. n. 5. P.

2. χάριν σοι,—εἶδομαι.] gratiam tibi habebo: ut planè denotat εἶδομαι, in v. med.

3. ἔπει.] Vide supra ad p. 50. n. 5.

4. ἐπὶ τὸ μετρίως—] Ordo est: ἐπὶ τὸ δοκοῦν σοι ἔχειν μετρίως ad id quod videtur tibi moderatè se habere.

5. σοι.] Ita tamen, ut ego quidem arbitror, haec pronomina [σοι et μοι] παρελκόντι, ut latentem secum afferant significationem quandam. Notant enim vel aliquid, nescio quomodo, imperiosè prolatum, vel tenerum affectum. HOOZEVEEN ad Viger. p. 160. Edit. Zeunii. C. IV. r. 2.

6. αὐτῷ.] Observa hic triplicem pleonasmum, qui puero admodum convenit: ἐνθάδε, ἡπενός, et αὐτῷ. ZEUNIVS.

1. πότερα τὸν βίᾳ ἀφελόμενον ἔχειν.] Constructio accusativi et infinitivi regitur ab ellipsi κτῆσις δικάια ἐστὶ quae ex proximè antecedentibus facillè intelligitur. Caeterum spectata proprietatem verborum ἔχειν et κεκτῆσθαι. Illud enim est nomen generis et omninò significat in ead habere potestate, sive jure sive injuriā: hoc vero tantum notat possessionem legitimam. ZEUNIVS.

2. τὴν ψῆφον τίθεσθαι.] suam sententiam ferre: ut planè indicat v. med. Est phrasis nimirum desumpta à modo quo in comitiis suffragium olim ferre solebant, calculis nempè vel lapillis albis et nigris. Unde ψῆφος saepe significat ipsum suffragium. Sed notanda est differentia inter ψῆφον τίθεναι vel προτιθέναι, et ψῆφον τίθεσθαι vel προτιθεσθαι: ψῆφον scil. cum voce act. significat, mittere in suffragia, vel permittere iudicibus ut sententiam dicant: cum voce autem med. sententiam suam ferre.

3. σοι] Vide suprā ad p. 56. n. 5.

4. Ὅπως οὖν μὴ ἀπολῇ μαστιγούμενος,] Angl. HAVE A CARE, lest you die under the lash: lest you be flogged to death. “Ὅπως μὴ, ἐλλειπ-“ τικώς, sive praecipiendo, sive vetando, dici solet, subaud. ὅρα, φύλατ-“ του, aut alio his simili verbo.” HUTCH.

5. ἐν ᾧ ἐστὶ—] Ordo est: ἐν ᾧ ἐστὶ τὸ ἀεσθαι χρῆναι ἔχειν πλεον ἀπάντων, cui hoc inest, ut homo putet se oportere plus omnibus possidere, Angl. in which is implied a man's thinking that he should possess more than all the rest. “p. 58. l. 1. πλεονεκεῖν, plus possidere. P.

1. συνεκέρατο,] ininuasit se illis. Pro συνεκεκέραστο, plusquam. ind. pass. verbi συγκεράννυμι. Ubi observandum est perf. et plusquamperf. pass. usurpari in sensu medio. ὥστε οἰκείως διακεῖσθαι. Angl. so as to be on a most familiar footing with them.

2. ἀνήρτητο, προσδιὼν, καὶ ἐνδῆλος ὢν, ὅτι ἡδυνάετο αὐτῶν τοὺς υἱέας:] sibi devinxit adeundo, et quod manifestum esset illum comiter accipere eorum filios. “Usurpatur participium pro gerundiis in do, “vel pro auferendi casu.” [Viger. Cap. vi. § 1. reg. 6.] “Aliquan-“ dō tamen Latinorum structura ablativum pati non videtur, sed per “ conjunctionem quod exponere tunc solent. E. g. In oratione Aes-“ chinis contrā Ctesiph. occurrunt hoc modo duo participia, quorum “ alterum per auferendi casum, alterum per conjunctionem reddend-“ dum est.” HOOGEVEEN ad locum citatum. Quam observationem viri eruditissimi egregiè illustrat hic quoque locus Xenophontis. Caeterum, ut idem Vigerus rectè observat—“ Ἀῆλος, φανερός, et “ alia significationis ejusdem, cum participiis cujuslibet temporis “ eleganter conjunguntur, tūmq̃ue resolvuntur per accusativum et “ infinitivum, aut particulam ὥς vel ὅτι et indicativum.” [De prae-“ cip. Gr. dict. idiotism. Cap. iii. § 4. reg. 6.] ἀνήρτητο, sibi devinxit, vel devinctos sibi habebat,—plusq. pass. verbi ἀναρτάω, suspendo; quasi dicas, suspensus à se. Vide suprā n. 1.

3. περὶ παντός ἐποιεῖτο] maximi faciebat: nil prius neque potius ducebat quam—

4. κλαίων—ἐπαύετο.] Vide Coll. Gr. Min. ad p. 31. n. 12.

5. οἶκετο χαριέσθαι.] Vide Coll. Gr. Min. ad p. 32. n. 17. χαριέσθαι pro χαρίεσθαι, Atticè.

6. πῶς ἔχοντα τυγχάνου:] quomodo se haberent. Vide suprā ad p. 7. n. 5.

Vol. I.

59. 1. καὶ τὸ σκυλακῶδες,] Ordo est: καὶ οὕκ ἐτι ὁμοίως προπετῶς εἶχεν τὸ σκυλακῶδες—τὸ προσπίπτειν ὁμοίως πᾶσιν. Angl. *and he no longer, in the same forward way as before, practised the manner of young dogs,—to fawn upon all indiscriminately.*
 2. ταῦτα ἐξήρχε,] Vide suprā ad p. 46. n. 1.
 3. Ὡς δ' οὐκ ἀπεδίδρασκεν,] Angl. *And as, in consequence of being baffled, he did not decline performing the exercises wherein he was worsted, but constantly persisted in attempting again to perform them better,—*Ubi notanda tironibus constructio praepositionum ἐκ, εἰς, ἐν, cum inf. et articulo.
 4. τί σε δεῖ θηρία ζητοῦντα πράγματα εἶναι;] Quid opus est tibi molestiam in conquirendis feris creati? НУТЧА.
 5. προσήκ. Imperf. Atticum. Vide Moor Element. L. G. p. 116. "p. 114. ed. 1773. P.
 6. παρίει] 3. sing. imperf. ind. à παρίτω id. quod παρήμι, *admitte.*
 60. 1. αὐτοῖς τοῖς ἵπποις κατακρημνισθῆναι.] supple σύν. una cum ip-
 sis equis per praecipua loca dejectos esse.
 2. καὶ μικροῦ κακείνον ἐξετραχήλιδεν.] Quae sententia plenè expressa, sic se habet—καὶ ἐξετραχήλιδεν καὶ ἐκείνον, μικροῦ ὄντος διαστήματος et Latine exprimitur, et parum absuit quin et illum de collo praecipitavit. Ad verbum, et de collo praecipitavit et illum, parvo intervallo existente, i. e. penè.
 3. οὐ μὴν ἀλλ'] veruntamen. Quasi dicas, non quidem, sed—i. e. non quidem de collo equi excussus est Cyrus, sed, &c. οὐ μὴν ἀλλὰ interdum redditur, quin et, vel quinetiam; i. e. οὐ μὴν οὕτως, ἀλλὰ—non quidem omnino sic, sed—Nam, ut rectè observat vir doctissimus H. Hoogeveen, negat οὐ μὴν vel superiora, vel aliud quid extrinsecus advocandum, cui τὸ ἀλλὰ vi διαφορικῇ diversum quid opponit. De part. L. Gr. p. 951.
 4. ὁ ἵππος ἐξάνεστη.] subintellige ἐαυτὸν, equus exsurrexit. Vide suprā ad p. 3. n. 7.
 5. καλὸν τι χρῆμα.] Vide suprā ad p. 7. n. 9.
 6. ἐλοιδορῶν αὐτόν,] λοιδορεῖν, in activo, est, jurgio alterum incu-
 sere, seu, maledicta et convitia alteri ingerere: λοιδορεῖσθαι autem, mutuis maledictis et convitiis se proscindere, seu, jurgio inter se contendere; et in constructione adsciscit dativum: secus ac activum λοιδο-
 ρεῖν, quod cum accusativo construitur. Verba enim contendendi et litigandi dativum adsciscere solent. KUSTER de Verbis Mediis, Sect. I. 42. Vide infrā n. 12.
 7. κατερεῖν αὐτοῦ] i. e. ἐρεῖν κατ' αὐτοῦ. Angl. *that they would speak against him; that they would complain of him.*
 8. εἰδότηκει,] supple ἐαυτόν, Angl. *stood. ἔσθηκε, he stands.*
 9. ἡνιάτο.] ἀνιάω, tristitiā afficio, ἀνιάομαι, in. v. med. tristitiā af-
 ficio meipsum, i. e. doleo, angor. " Sic ferè v. pass. P.
 10. προσφερόμενον,] φέρομαι in v. med. fero meipsum, i. e. me-
 Eodem ferè modo Latini interdum utuntur voce passivā. Sic, *feror*
 in hostem. Angl. *I rush against the enemy.*
 11. διατεινόμενος] omnibus nervis intensus. Angl. *having exerted*
 himself vigorously, εὐδόχως, with a successful aim: *having*
 vigour taken a successful aim.
 12. ὁ θεὸς αὐτῷ ἐλοιδορεῖτο,] Quamvis autem λοιδορεῖσθαι pro-
 priè id, quod diximus, significet; [Vide suprā, n. 6.] saepè tamen
 notione unilaterali accipitur pro, alteri maledicere: quo sensu à naturā

Verborum Mediorum degenerat, nec ab activo λαιδορεῖν quicquam differt, praeterquam constructione. Kuster, ubi suprā, 43. Hic loci tamen ἐλαιδορεῖτο in med. forsan reciprocum quidpiam indicat inter Cyaxarem et Cyrum: nam Cyrus avunculo respondet, non item custodibus. Vide paulò suprā. Vide etiam λαιδορήσεται, paulò infrā.

1. θηράσειεν] pro θηράσαι. Vide suprā ad p. 27. n. 11.

2. Ω παῖδες, ὡς ἄρα ἐφλυαροῦμεν,] Particula ἄρα, hic et alibi passim, vulgò denotat consequentiam deductam à re aliquā antecedente, et saepè respondet Anglicae particulae *then*. ὡς ἄρα ἐφλυαροῦμεν, Angl. *how then we were trifling! Now, my boys, you see how arrantly we were trifling*. Existimat I. T. tempus praet. imperfectum hic, et passim apud Demosthenem, id significare quod est, Anglico idiomate, *have been doing*: sic, ἐφλυαροῦμεν, *we have been trifling*; sic, etiam Luc. II. 48. ἐζητοῦμέν σε, *we have been seeking thee*: et hunc locum ita reddit, *How idly, it seems, we must have been going on. ἄρα, it seems, it seems then*.

3. οὐδὲ ἀμαρτεῖν ὀδόντε ἦν] Vide suprā ad p. 5. n. 6.

1. Τίς γάρ—] Refertur istud γάρ non ad id quod praecedit, sed ad id quod elegantius reticetur. Tu ipse fac apud Astyagem mentionem; NAM quisnam, &c. Vide Illad. α', 123. 152. ε', 22. annotante viro acutissimo S. Clarke, qui et alibi passim hanc particulam in clarā demum luce reposuit.

2. ὁδός τ' εἰμι,] Vide suprā ad p. 5. n. 6.

4. Ἦν δὲ τοδοῦτον ἐπιδιδῶ,] Angl. *and if I go on at this rate, θέδουκα, I am afraid*. Vide suprā ad p. 27. n. 4.

4. ὑπὲρ ἡμῶν,] Angl. *in our behalf*.

5. τὸ ἐπὶ σοί] Vide infrā ad p. 86. n. 9. "supra p. 56. n. 1. P.

6. διαπραΐειν] Vide suprā ad p. 27. n. 11.

7. Ὡρα οὖν,—] Ordo est: εἴη οὖν ὥρα σοί—παρασκευάζεσθαι δ' ἐγώ [i. e. ἐν ᾧτινι τῷρᾳ] μαστιγώσεις με, *tempus ergo tibi fuerit—parare quo me verberes*.

1. τοῦ μὲν καταγελῶντα—τὸν δὲ τινα καὶ ἐπαινοῦντα—] hunc quidam deridere—illam vero laudare—τοῦ μὲν καταγελῶντα, i. e. γελῶντα κατὰ τοῦ μὲν.

2. οὐδ' ὁπωστιοῦν φθονερώς.] *sine ullā prorsus invidia*.

3. ἀπ' ἡ.

4. ὁπότε ὀδόν τε εἴη,] Vide suprā ad p. 5. n. 6.

5. συνεξήει τῷ Κύρῳ,] i. e. ἐξήει σὺν τῷ Κύρῳ. Vide suprā ad p. 59. n. 5.

6. τὰ—ἐπιχώρια] supple ἐπιτηδεύματα, instituta patria. ἀποτελοῖη, perficeret, pro ἀποτελέα, Atticè.

1. εἴ τῳ—] i. e. εἴ τινι, &c.

2. ὡς ἠδυνάθειν μεμαθηκὼς ἐν Μήδοις ἦκου.] *ut qui apud Medos delicatè vivere edoctus venisset*.

3. μᾶλλον—ἢ προσδεόμενον.] Angl. *rather than desiring any addition to it*. Nam ea est vis praepositionis πρὸς in comp. τοῦ ἐαυτοῦ μέρους, vide suprā ad p. 53. n. 3.

4. ἐδόκει] Vide suprā ad p. 46. n. 1.

1. ᾧ καὶ τήν—] Vide suprā in p. 64. lin. 9.

2. τήν καὶ γυναῖκα] mulierem, de qua mentio facta fuerat suprā.

3. οὐκ ἔτυγεν—ὦν,] Vide suprā ad p. 7. n. 5.

4. ἐφαίνετο διαφέρουσα—] Angl. *she plainly surpassed*. Vide suprā ad p. 46. n. 1.

5. ἀναστῆναι—συνανέστησαν] Vide suprâ ad p. 3. n. 7.
6. τῇ ῥώμῃ,] Haud dubiè ista sunt delenda consensu MSS. Bodleiani, Guelferbytani, et Philaelphi. ZEUNIVS.
7. ἐστὴν κνία.] Vide suprâ ad p. 60. n. 8.
8. Ἀῆλα δ' ἦν—] Angl. *and her tears were evidently trickling down*—Vide suprâ ad p. 46. n. 1. "p. 58. n. 2. P.
66. 1. εὖ ἴσθι ὅτι—] Si post ὅτι intelligis, τοῦτ' ἀληθές ἐστίν, vel simile quid, vehementius affirmant. [Hoogeveen ad Viger. Cap. V. § 8. reg. 16. ubi vide plura.] νῦν γίνονται ἐξαιρούμεν σε ἀνδρὶ,—nunc quidem te seligimus viro,—εὖ ἴσθι ὅτι [ἐξαιρούμεν] quin probè scitis nos seligere—&c. Verùm ante τὸ εἶδος,—τὴν γνώμην, &c. subauditur κατὰ, ut benè nōrunt tirones.
2. οὐδ' οὐ ἐστὶ τὸ ἀπὸ τοῦδε—] cuius tu deinceps eris.—τὸ ἀπὸ τοῦδε τοῦ χρόνου, Angl. *henceforth*. ἀπὸ τοῦδε—ὡς οὖν—Nexus continuatur, mutatâ formâ. P.
3. περικατεφόρῃσάτο—τὸν ἄνωθεν πέπλον,] Angl. *she tore her upper garments quite in pieces all round her*. Ubi tironibus notanda vis et V. M. et duplicis praepr. in comp.
4. φῦναι, μηδὲ γενέσθαι] φῦναι, *natum esse*; γενέσθαι, *fuisse*, illuc delatam ex locis exteris. ZEUNIVS.
5. σοῦ ἀκούσας] i. e. ἐκ vel ἀπὸ σοῦ. "l. 20. καθόμην, Atticè P.
6. Οἰεὶ γάρ,—] Perperam hoc in loco vir caeteroquin accuratissimus Thom. Hutchinson; "Vocula γάρ interrogationi hic inserviens, vim suam causalem amittit." Audiendus potius vir egregius Sam. Clarke. "γάρ non refertur ad id quod proximè praecedit, sed ad id quod elegantius reticetur." Cur ita loqueris? Tunc ENIM existimas, &c. Vide suprâ ad p. 62. n. 1. et vide Coll. Gr. Min. ad p. 51. n. 13. Οἰεὶ γάρ—I. T. hoc modo reddit, *What then, do you think, &c.*
7. πράττειν παρὰ τὸ βέλτιστον;] Angl. *to act [beside]* CONTRARIUM *to what is best*. Nam ita significat saepissimè praepr. παρὰ.
8. οὕτως ἐπεφύκει,] iia à naturâ comparata esset.
9. τῶν μὲν ἐρῶσι, τῶν δ' οὐ] alios quidem amant homines, alios autem non. καὶ ἄλλος γε ἄλλου, supple ἐρᾷ—et alius alium amat.
10. Αὐτίκα δέ, οὐκ ἐρᾷ ἀδελφὸς ἀδελφῆς,] Αὐτίκα δέ, *and to take the first instance that offers*,—Exempli gratiâ, verbi causâ, &c. quam veram vocis potestatem Is. Casaubonus primus recentiorum monstrâsse videtur; docti post eum certatim complures monstrârunt. Vid. Toup. ad Longin. p. 326. et conf. Casaubon. animadv. in Athenaeum, p. 604. I. T. "C. 9. in L. 8. P.
11. φόβος καὶ νόμος] est ἐν διαὶ δυοῖν pro φόβος τοῦ νόμου, *metus quem injicit lex*. ZEUNIVS. "Vide supra ad p. 15. n. 7. P.
67. 1. γούν] De hac part. vide inf. ad Xen. Mem. "p. 225. n. 2. P.
2. εἰ ἐθελούσιόν ἐστι τὸ ἐρασθῆναι,] Si voluntarium quiddam est amor. τὸ ἐρασθῆναι, quasi dicas Angl. *the being captivated by love*. Ubi observandum ἐράσμαι in v. pass. ab ἐράω, amo, significare (non amor sed) amore capior. Attamen ἐρώμενος in part. Latine sonat *amarius*.
3. ὥσπερ καὶ τινος ἄλλης νόσου ἀπαλλαγῆναι,] amore, non secus atque morbo quovis alio, liberari.
4. πολλὰ καὶ εἰκὴ ὑπηρετοῦντας] valdè et inaniter obsequiosos. HUTCH.
5. Ποιοῦσι γάρ,] Angl. *Yes, they do so*. I. T. Vide suprâ ad p. 66. n. 6; item ad p. 62. n. 1.

6. *μυρίων δ' οὐδὼν μηχανῶν ἀπαλλαγῆς τοῦ βίου,*] *cumque rationes à vita excedendi sunt innumerae*—HUTCH.

7. *ἀναγκαῖον τὸ κλέπτειν,*] Rescribe omnino *ἀναγκαῖον ὄν*—Nam participium, quod hic necessarium est, imprudens omisit Librarius, utpote repetitionem praecedentis syllabae. I. T. "Intell. ὄν. Schn. P.

8. *ἔρῳτα αἰτιῶνται.*] *αἰτιῶντα*, in formâ activâ, Graecum non est. Vera lectio est *αἰτιῶνται*, quae planè depravata fuit, ne non responderet vulgari regulae;—"Neutrum plurale gaudet verbo singulari." Sed haec regula nequaquam est universalis. Porsonus (Addenda ad Hecub. p. 79. ad vers. 1149.) "Veteres Attici plurale verbum neutri plurali subjectum nunquam usurpabant, nisi ubi de animantibus ageretur." Pro *ἀκρατῇ ἐστὶ*, legendum forsân *ἀκρατῇ εἶδει*.—Sin mavis *ἐστὶ*, potes legere *αἰτιῶται* loco τοῦ *αἰτιῶνται*. Idem. Nullus dubito quin vir doctus veram lectionem viderit in *αἰτιῶνται*. *αἰτιῶντα* erratum operarum est in edit. Hutch. in 4to. unde in caeteras ejus minores, et in haec Coll. irrepsit. Omnes enim aliae, quas inspexi, editt. *αἰτιῶνται* exhibent.

9. *ὥστε μὴ ἄπεισθαι αὐτῶν,*] Vide suprâ ad p. 39. n. 8.

1. *ὥς γὰρ θάττον ἀπῆλθες,*—] Angl. *Perhaps you ALWAYS go away sooner*, [vide suprâ ad p. 19. n. 6.] *ἢ ἐν ὅσῳ χρόνῳ ὁ ἔρως πέφυκε συγκεντρίζεσθαι ἀνθρώπων*, i. e. *ἢ ἐν τοσούτῳ χρόνῳ ἐν ὅσῳ, κ. τ. λ. than within the time in which Love naturally gets possession of a man*. *συγκεντρίζομαι*, omnia mea in fasciculum colligo, Angl. *I pack up my baggage*: uti planè indicat vox med. Undè pulcherrimè hic usurpatur de amore irretiente hominem. Caeterum *πέφυκα*, à φύω, benè redditur Latine, *naturâ comparatus sum*. Vide suprâ ad p. 66. n. 8.

2. *Καὶ πρὸς γὰρ τοὶ ἐστὶ θίγοντα*—] *Etenim fieri quidem potest, ut qui tangit, &c.*

3. *ἐκὼν εἶναι ἄπτομαι,*] Infinitivus *εἶναι*, apud Atticos, praesertim cum voce *ἐκὼν*, i. e. *libens, libenter*, interdum abundat. VIGERUS, Cap. V. sect. 6. reg. 10. Vide suprâ ad p. 39. n. 8.

4. *ἐπιμελοῦ αὐτῆς*—] *τῆς καλῆς γυναικὸς*, scil.

5. *Βουλόμενος δέ—αὐτῷ*—] Transit casus à nominativo ad dativum. Nimirum non observârat auctor se, progressu sententiae, verbum tandem usurpaturum, quod dativum omninò postularet; nec, si observâsset, is esset Graecae Linguae usus, ut ulla demùm mutatione opus fuisset. Nam exempla hujusmodi *ἀνακολούθων* occurrunt apud optimos scriptores.

1. *ὁκνοῦσα συμβαλεῖν φίλους ἀνδρας,*] *amicos inter se committere verita.* HUTCH. 69.

2. *ὤρηρετῆσθαι τῷ τυχεῖν, ἃ ἐβούλετο,*] *è re fore ad ea quae volebat consequenda.*

3. *τὸν εὐνοῦχον*] *τὸν pro τινά*, Atticè.

4. *ἀνθρώπους τε οἶδα,—οἶα πεπόνθασιν*] eadem sunt, ac si dixisset: *τε οἶδα οἶα ἀνθρώποι πεπόνθασιν.*

5. *καὶ αὐτὸς*—] atque ipse intellexi istam in me esse impotentiam, ut non possem formosos spernere, si cum his una essem. ZEUNIVS.

1. *ἐκποδὼν ἔχειν ἐμavτόν,*] Angl. *To keep myself out of the way.* 70
To abscond.

2. *ὡς ἡδικοκῆτος ἐμοῦ μεγάλα,*] *quippe qui injustissima admisierim.*

3. *οἶός τ' εἶ*—] Vide suprâ ad p. 62. n. 2.

4. *Εἰ γὰρ γέναιτο,*—] *Utinam vero—existat aliquod, in quo tibi rursum opportunè usui esse possim.* "εἰ per se solum, [potius cum

"particulā γάρ, ut rectè observat Hoogeveen ad locum,] aliquandò
 "sumitur pro εἴθε i. e. *utinam!*" VIGEVUS, Cap. VIII. § vi. reg. 2.

5. καὶ ὑπὸ τῶν φίλων οἶδα ὅτι, ὡς δὲ πεφευγὼς, λόγον ἂν παρή-
 χουμι.] Ordo est: καὶ οἶδα, ὅτι ἂν παρήχουμι λόγον ὑπὸ τῶν φίλων, ὡς
 πεφευγὼς δὲ, et novi me praebiturum amicis coriam dicendi tanquam
 ac te fugissem. Observat Zeunius dignam esse constructionem ver-
 borum turbatam homine valdè commoto et perturbato.

6. Ὡς πορεύσομαι] ὡς idem quod ὅτι subauditur νόμιζε, vel tale
 aliquid.

7. τὸ δοκεῖν με,—ἐκπεφευγέναι.] Angl. *my seeming to have made
 my escape, μελλήσοντα παθεῖν τι ὑπὸ σοῦ, when on the eve of suffering
 some hardship from you:—of being punished by you.*

8. Δύο γάρ, ἔφη,—] γάρ refertur ad id, quod eleganter retice-
 tur,—δυνήσομαι, ποίητο, ΝΑΜ—Vide suprā ad p. 68. n. 1. item ad
 p. 66. n. 6.

71. 1. ὡς ἂν αὐτοῖς τὰ παρὰ σοῦ λεγόμενα ἐμποδῶν μάλιστα ἂν εἴη,
 ὧν βούλονται πράττειν.] ut quae abs te dicuntur, maximo sint ipsius
 impedimento ad ea, quae facere voluerint. HUTCH.

2. ἐμβαλεῖν πού τῃς ἐκείνων χώρας.] invadere alicubi ipsorum
 agrum; i. e. ἐμβαλεῖν ἡμᾶς αὐτοὺς πού εἰς τι μέρος τῇς ἐκείνων χή-
 ρας. Vide suprā ad p. 39. n. 4. et ad p. 53. n. 3.

3. ὅτι πλείστον χρόνον.] quam diutissimè. Vide infrā ad p. 86. n. 5.

4. μετατάσσεσθαι γάρ ὁκνήσουσι.] nam verebuntur aciem mutare.

5. εἰς ὑπογῶν ταράσσονται.] Angl. *they will immediately get into
 confusion.*

6. καὶ δύναμιν—] Ordo est: καὶ οἶδα ὅτι παρέσται οἱ ἔχων
 [τοσαύτην] δύναμιν, ὅσῃ ἂν δύνῃται [ἔχειν.]

72. 1. ὅμοια ἐκείνῳ.] Non debet corrigi ὅμοια τοῖς ἐκείνου sc. ἄρματι,
 —sed ita explicari. ZEUNIVS. Exempla hujus formulae sunt innu-
 mera.

2. Συνεζεύχτο δὲ τὸ ἑαυτοῦ ἄρμα τετράρουν.—] Angl. *and he
 yoked his own carriage with four poles*—Zeunio facilè assentior exhi-
 manti temones illos juxta se aptatos fuisse axi, qui quidem multò lo-
 gior nostris fuit.

73. 1. ἐθειλούσιος ὑφίσταμαι τὴν κατὰ πρόσωπον τῇς ἀντίας φάλαγ-
 γος τάξιν ἔχειν,] ultro in me recipio, ut hunc è regione phalangis adver-
 sae locum obtineam. HUTCH.

2. καὶ ἔλαχεν Ἀβραδάτης, ἥ περ ὑφίστατο,] et sortitus est Abraadas,
 καὶ ipse in se recipere statuerat. ἥ περ, supple τῇ ὁδῷ.

3. ὁποῦνός ποιησάμενος,] quum libdissent inter se: uti planè significat
 v. med. "Vide supra ad p. 60. n. 6. 12. P.

4. ἐξωπλίζετο—] se armabat—in voce med. ὦπλιζον—ἔππους, ὠ-
 μαbant equos—in v. act.

5. καὶ τοὺς μὲν μονίππους παραμηριδίας,] Angl. *and the single
 horses with cuishes, and the chariot horses with side pieces.* Pro
 ἥστραπτο reposui, cum Zeunio, ἥστραπτε ex duobus MSS. Nam hoc
 verbum non in usu est in voce pass.

1. 22. χρυσοῦν, καὶ κράνος,] Vulgò, χρυσοῦν κράνος. Schneider
 admonitu Buttmanni scripsit χρυσοῦν θώρακα καὶ κράνος. Schaefer
 maluit χρυσοῦν, καὶ χρυσοῦν κράνος, [intellecto θώρακα.] Ex his
 virorum doctorum conjecturis, et loci ratione, concinnare tentavi,
 minima mutatione, χρυσοῦν, καὶ κράνος i. e. χρυσοῦν [θώρακα,] καὶ
 [χρυσῶν] κράνος. Vide p. 72. l. 26. seq. P.

6. ποδήρη, στολιδωτὸν τὰ κάτω,] Angl. *that reached down to his feet, and hung in folds at the bottom; or, was puckered at the bottom.*

7. Ταῦτα δὲ ἐποιήσατο,] *haec autem ipsa facienda curaverat,—ἐκμετρησαμένη τὰ ἐκείνου ὅπλα, postquam illius armorum mensuram instituendam curasset.*

1. 29. οὐκ οὖν inseruit Zeune, Weiske, Schneider, ex MSS. &c. P.

1. Ἀλλ' ὅτι μὲν,] Abundat ὅτι, more Atticorum. ZEUNIVS.

74.

2. οἱ πιθανώτερα παρεσχῆσθαι] *tibi fide digniora praebeuisse.*

3. ἐπομνύω σοι τὴν ἐμὴν καὶ σὴν φιλίαν,] Ordo est: ἡ μὲν ἐγὼ ἐπομνύω σοι τὴν ἐμὴν καὶ σὴν φιλίαν, βούλεσθαι ἂν ἐπιέσθαι γῆν ποιῇ μετὰ σοῦ γενομένου ἀγαθοῦ ἀνδρός, μᾶλλον ἢ ζῆν αἰσχynomένη μετ' αἰσχynomένου. Angl. *Verily I swear to thee, by my friendship and thy own, that I would choose to enshrine myself in the Earth, in common with thee, if thou wert a brave and worthy man, rather than live—myself dishonoured, along with thee in dishonour.* ἐπιέσθαι, aor. 1. inf. med. ab ἐπίεω, idem quod ἐπιέννυμι, vel ἐφέννυμι, induo. Recensetur à H. Steph. inter vocabula poetica, quibus interdum utitur Xenophon. Dicitur autem (uti idem H. Steph. observavit) poetica quādam audaciā ἐπιέσθαι γῆν, i. e. induere terram, qui terrā conditur, quasi eā amicitur.

4. Πρὸς δὲ] supple τούτοις, praeterea.—ἀπέστη αὐτοῦ, i. e. ἔστη ἐκ τὸν ἀπ' αὐτοῦ, defecit ab ipso. Vide suprā ad p. 71. n. 2.

1. κατεφίλησε τὸν δίφρον,] Angl. *she earnestly kissed the seat.*

75.

2. τῇ σκηνῇ.] Meā sententiā ἡ σκηνή est pars currus coriis et pellibus tecta.—*Hac scenā igitur eunuchi tegebant mulierem, h. e. scenam totam antea rejectam nunc attrahebant et demittebant.* ZEUNIVS.

3. ἐπαίδατο ἄρα τὸν μηρόν,] *femur utique proprium percussit:* [uti planè indicat vox med.] quod dolentis signum erat.

1. ἤλαινεν ἐπὶ τὸ πάθος,] i. e. ἤλαινεν ἐκ τὸν ἐφ' ἔπρον ἐπὶ τὸ πάθος. Angl. *he rode to the scene: to the fatal spot.* Vide suprā ad p. 3. n. 7.

76.

2. ὅποι ἂν αὐτὸν πυνθάνηται ὄντα,] Syntaxis scriptoribus Graecis familiaris.—Pro αὐτὸν ὄντα, idioma Latinum postulat αὐτὸν εἶναι, illum esse: quod et Graecum fert. Vide infrā ad p. 117. n. 7.

3. ἄλλα] scil. μέρη τοῦ σώματος. ZEUNIVS.

4. ἐγὼ δ' ἡ παρακελενομένη ζῶσα παρακάθημαι.] Imago sanè exquisita; et ad commovendos affectus apprimè accommodata! Angl. *and I, who advised him, am sitting here beside him alive!*

5. ἐπισφαγῆσεται αὐτῇ,] *immolabuntur apud sepulchrum ejus.*

1. κατοικτείρων τὴν τε γυναῖκα, οἷον ἀνδρὸς στεροῖτο,] i. e. ἔνεκα τοιαύτου ἀνδρός, οἷον ἀνδρὸς στεροῖτο,—Angl. *pitying the lady, on account of her being deprived of such a husband, καὶ τὸν ἀνδρα ἔνεκα τοιαύτης γυναίκος, οἷαν γυναῖκα καταλιπὼν οὐκέτ' ὄψοιτο, and the husband, on account of such a wife as he had left behind, and would never see any more.* Vide infrā ad p. 86. n. 4.

77.

2. ἀποστῆναι.] supple ἐκ τούτου, secedere. Vide suprā ad p. 71. n. 2.

3. παρεσκευασμένη,] *having provided for herself—part. perf. pass. in sensu med.*

4. σπαδάμενοι—ἀποσφάττονται,] Ubi observanda vis vocis μεδίαe.

5. Καὶ νῦν τὸ μνημα μέχρι [τοῦ νῦν] τῶν εὐνούχων κεχῶσθαι

εἰς καὶ εὐχρημόνως πρὸς, Angl. in a serious and decent sort of manner.

8. τῷ κυβέβῳ.] Κυβέβος erat trulla aenea, qua vinum de cratib. hauriebant. Hutsch.

9. εἰς τὴν ἀριστερὴν χεῖρα ἐγχέμενοι. καταφθοροῦσι.] Angl. having poured it into their left hand, they sip it out. ἐγχέμενοι, idem quod ἐγγυόμενοι. Ubi notanda est vñ vocis med. ἐγγέω εἰς τὴν χεῖρα, I pour something into the hand of any person. ἐγγέμαι εἰς τὴν χεῖρα, I pour something into my own hand. [Vide infra n. 11.] τοῦ δὲ, suppl. ἐνεκα. "1. 21. τοῦ δὲ, Hutch. τοῦ δὲ, Cactuzi. P.

10. δῶδεόμην] δῶδεον, Angl. I am afraid; δῶδεόμην, I was afraid. Vide Ilad. d. 555. et φ', 198.

11. κατέφαθον φάρμακα αὐτὸν αὐτὸν ἐγγέμεν.] Syntaxis Graecis tironibus notanda. Idiomata Latine pestulant ἐγγέμεν. Angl. I perceived that he had infused poison for you; ubi vox act. recte accipitur. Vide supra n. 9.

55. 1. ἰσηγορία.] Proprie, aequum jus loquendi in concione et suffragii ferendi: sed hic, ingenus quodam joco, loquacitas ebriorum loquentium, neutro alterum exaudiente. Γίσμεν. Agnabile nesciendi jus. Zeunius. Pulcherrima eand. haec et festiva ebriorum descriptio, atque pueri loquentis personae mirè conveniens.

2. Διψὸν κατέταυ.] Tropus, quo hic sitis ponitur pro ebrietate exquisita, et aptus puero, imprimis ei, qui domesticæ assuetudinis insipientiae, aliam bibendi causam scire non videbatur, nisi sitim. Zeunius.

3. Ἐνός δ' ἐν, — ἀλγος δ' ἐν.] Part. δ' asepè adhibetur quod nuntia subiectivi vel optativi, atque etiam una cum eorum voce repetitur.

4. Δὲ ἀριστερον, — τῷ ἀριστερῷ] Quam vox ἀριστερον, in modum, et aequo significet prandium et optimum, h. e. principem vel regem ἀριστερον, in dat. prandio et regi; nescio annon Cyrus hic jocosè hanc vocis ambiguitatem allodat, quo melius Sacam irrideat; id quod Galli vocant une Equivoque; cujusmodi quidem ambiguitas, quippe quae ad sonum vel figuram vocabuli duntaxat pertineat, in aliam linguam vix unquam transire potest.

5. ἕως παρατείνωμι τοῦτον.] Angl. till I shall rack him beyond measure—

6. χαλεπὸν ἦν ἄλλον φθάσαι τοῦτο ποιήσαντα.] Angl. it was difficult for another person to get the start of him in doing this. De constructione verbi φθάνω, praevenio, vide Vigerum de Idiotismis Gr. annotante doctissimo Hoogeveen. Edit. L. Bat. 1742. C. V. s. 14. r. 1. Vide etiam Coll. Gr. Min. ad p. 38. n. 8.

56. 1. ἐπὶ σοὶ ἔσται.] Angl. it shall depend upon thyself; it shall be in thy own power. Sic in Anab. non longè ab init. ὅπως μήποτε ἔσται ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ. Vide infra ad p. 85. n. 9. et alibi saepius. "p. 62. n. 5. P.

2. χάριν σοι, — εἰδομαι.] gratiam tibi habebo: ut planè denotet εἰδομαι, in v. med.

3. ἀπει.] Vide supra ad p. 50. n. 5.

4. ἐπὶ τὸ μετρίως.—] Ordo est: ἐπὶ τὸ δοκοῦν σοι ἔχειν μετρίως ad id quod videtur tibi moderatè se habere.

5. σοι.] Ita tamen, ut ego quidem arbitror, haec pronomina [σοι et μοι] παρελκονσ, ut latentem secum afferant significationem quandam. Notant enim vel aliquid, nescio quomodo, imperiosè prolatum, vel tamen affectum. Hoogeveen ad Viger. p. 160. Edit. Zeunii C. r. s. 2.

it is your duty, when I am dead, to proceed, on the belief that I am happy, in all that you say or do. i. e. ad verbum, to say and do all things, as [ye would do,] if I were certainly happy. I. T. "Vide infra ad p. 94. n. 5. p. 208. n. 5. Passim casus absoluti. P.

4. Τὸ δὲ δυσκαταπραχτοτέρων ἐρᾶν,—] Angl. But to be enamoured of things that are difficult to obtain, and to be solicitous about a multitude of objects, and not to be able to enjoy tranquillity, (being stimulated with an emulation of my exploits;) and the forming of designs, and the having designs formed against one's self,—these should necessarily accompany the reigning Prince rather than thee. Atqui exquisitam hoc in loco Xenophontae elocutionis felicitatem nulla alia lingua assequi potest.

5. Οἶδα μὲν ὅν καὶ σὺ δὲ Καμβύση,] Confer Sallust. Bell. Jugurth. cap. 10.

1. μηδαμῶθεν πρότερον ἄρχου—] nequaquam prius aliunde initium 81.
facito, quam ab eo, qui loco tecum eodem ortus est. HUTCH.

2. Μόνου τοι—ἐπιχειρεῖται.] Sensus loci est, interprete Gesnero, Quicumque alium principem consilii tui posueris, illi invidentur alii; fratri, si apud fratrem primum locum habeat, nemo. Μόνου, x. τ. λ. sunt Gen. Abs.

1. Τὰς δὲ τῶν ἀδίκων παθόντων—] An necdum animadvertistis, 82.
quos terrores illorum animi, qui vim et injuriam passi sunt, homicidiis mentiantur? quos scelerum vindices nefariis immittant? HUTCH. De furiis illis theatralibus loquitur, de quibus etiam Cicero pro Roscio Amer. cap. 24. GESNER.

1. τὸ ἀξιόπιστον εἶναι ἀποβαλεῖτε.] Angl. You will forfeit your 83.
credit. τὸ εἶναι ἀξιόπιστος, the being worthy of credit.

2. Εἰ μὲν οὖν ἐγὼ—εἰ δὲ μή,—] Ea scilicet est Graecae Linguae ratio, ut, in hujusmodi sententiis, membri prioris Apodosis, (καλῶς ἔχει,) semper ferè reticeatur; idque elegantissimè. SAM. CLARK, ad Iliad. α, 135—137. Vide plura ad locum citatum.

3. ἀδελφοῖς.] vocem ἀδελφοί, quam sensus hic postulare videtur, in textum recepit Zeunius. "Et Weiske et Schneider. An, φίλοι δὲ ἀδελφοί, nihil amplius? P.

4. ἂν μοι δοκῶ κοινωνῆσαι—] Connectenda est hic vocula ἂν cum κοινωνῆσαι, non cum δοκῶ. ἂν cum δοκῶ constructum soloecismus est. Vide infra ad p. 103. n. 5. I. T.

5. Ἀλλὰ γάρ] Sed plura dicere prohibeor; nam, &c. ZEUNIVS.

6. ὅθεν περ,] H. e. à quibus corporis partibus, v. c. pedibus, manibus, oculis, lingua, &c. Id.

7. ὡς εἴκε,] Ut solet fieri e lege naturae. Id.

1. ὁπόσα ἐπ' ἀνδρὶ εὐδαίμονι νομίζεται,] H. e. quaecumque solent ex 84.
hīberi in funere viri beati, qualis ego sum habendus. Id.

2. μέμνησθέ μου—] i. e. Ex μου.

3. ἀπαγγέλλετε ὡς παρ' ἐμοῦ.] Intell. χαίρετε, et matri vestras meīs verbis dicite vale. ZEUNIVS.

☞ Operae pretium esset inspicere, quae ex hac admirabili oratione transtulit Cicero in Catonem Maj. sive de Senectute, sub finem. VOL. I.

85. 1. *ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ Α'.*] Expeditionis, quâ de his in libris agitur, Historia Graecè inscribitur *Ἀνάβασις*, propterea quod Cyrus urbem versus, Artaxerxis regiâ nobilem, atque adeo superiores Asiae partes, dirigebat iter. Nam *primam* Graecorum moris erat de urbibus quarumlibet regionum illustrissimis ita loqui, quasi perindè situ atque honore eminent: undè, eò qui proficiuntur, *ἀναβαίνειν* dicantur. HURCH. Eodem modo loquuntur nostrates de iis, qui Londinum iter faciunt—*They go up to London*. Caeterum visum est tirones monere, *Cyrum*, cujus Expeditionem hic narrat Xenophon, non illum esse *Cyrum Majorem*, cujus Institutionem in alio libello exposuerat, Cambysis nempe et Mandanes, sed *Cyrum Minorem*, Darii ac Parysatidis filium.

2. *γίνονται παῖδες δύο*] Historicis solenne est, de praeterito verba facientibus, tempus praesens usurpare; non utique per mutationem temporum, quam *Enallagen* quidam nuncupant, (quod emet ineptissimum,) sed ut narrationem magis vividam reddant. Sic paulò inferius, *Τισσάρφνης διαβάλλει τὸν Κῦρον*, *Tissaphernes trimisatur Cyrum*: et, *ἀποπέμπει πάλιν*, Angl. *sends him away again*. Atque in locis aliis innumeris. Vide Longin. de Sublim. § 25. infra p. 313.

3. *παρὼν ἐτύγχανε*] Angl. *happened to be present*. Vide suprâ ad p. 7. n. 5.

4. *Κῦρον δὲ μετεπέμπετο*] *μεταπέμπομαι*, in v. med. est quasi dicas, *mitto post aliquem ut illum ad me venire faciam*, i. e. *arceo*. Pro *μετεπέμπετο*, futuro Xenophontis editori magnopere auctor est Porsonus, ut ex Aristide, Stephani et Leunclavii margine, MSSque Paris. Eton. veram lectionem *μεταπέμπεται* in textum recipiat: et addit,—“Rectè etiam mox [lin. 25. pag. 87, "fors. l. 29.] *παραγγέλλει* “pro *παρήγγειλε* praebent iidem Codd. Paris. Eton.” *Notae Breves ad edit. Cantab. 1785, in 8vo.*

5. *σατραπὴν ἐποίησε*] *Σατράπαι, Ἀρχηγοί, Στρατηλάται, Πρωτοὶ* δὲ ἡ λέξις. HESYCHIUS. *αὐτὸν ἀπέδειξε*, Angl. *constituted him*.

6. *ὀπλίτας*] Angl. *heavy-armed soldiers*. *τὸ ὀπλιτικόν, ἔχει θώρακας, καὶ ἀσπίδας παραμήκεις, καὶ μαχαίρας, καὶ δόρατα, ὡς Ἕλληνες, καὶ σαρίσσας, ὡς Μακεδόνες*. ARRIAN, p. 10. 8vo.

7. *κατέστη εἰς τὴν βασιλείαν Ἀρταξέρξης*] *κατέστη* supple *ἐαυτὸν*. Angl. *established himself*. [Vide suprâ ad p. 3. n. 7.] vel sumitur in sensu pass. *was established*.

8. *ἐξαιτηθεμένη αὐτὸν*] Angl. *having begged him off for herself*; ut planè indicat vox med. cum praep. *ἐξ*.

9. *βουλεύεται, ὅπως μήποτε εἴ τι ἔσται ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ*] Angl. *de-liberates how he shall no longer, at any time, be dependent upon his brother*. Nam hanc esse significationem praep. *ἐπὶ*, cum dativo, ostendunt loci innumeri apud optimos scriptores. [Vide ad p. 56. n. 1. p. 222. n. 3.] Caeterum de tempore praes. quod hic usurpat Xenophon, vide suprâ n. 2.

10. *ὑπῆρχε τῷ Κύρῳ*] *favebat Cyro: à Cyri partibus stabat*.

86. 1. *εἰῆσαν*,—] Magis Atticam, non tamen magis Xenophonteam vocem, *εἰεν* pro *εἰῆσαν* praebet Aristides, ab Hutchinsono in Addendis laudatus. Ad Nostri Memorab. I. 4. 19. haec notat vir summus.

qui in his literis regnat, Ruhnkenius. *Hic pro forma Attica εἶεν restituenta est communis εἴησαν, auctoritate Grammatici veteris in Bibliotheca Sangermanensi. Εἴησαν, ἀντὶ τοῦ εἶεν. Ξενοφῶν, Δημονημονευμάτων δ. Vulgaris forma etiam est in Sympos. p. 153. Sic ἤμην pro Attico ἦν, Cyrop. vi. p. 149. E. Infra, p. 213, l. 29. Certum autem est, et doctis omnibus notum, plurima verba, quae κοινὰ vocant Grammatici, Xenophontem libenter usurpasse, posthabitis iis, quae Attici sibi vindicarent. PORSON.—καὶ εὐνοϊκῶς ἔχουεν αὐτῶ. i. e. ἔχουεν ἑαυτούς, et erga eum benevolè se haberent. Vide ad p. 3. n. 7.*

2. ὡς μάλιστα εὐνάτο ἐπικρυπτόμενος,] *quàm poterat occultissimè.*

3. ὅτι ἀπαρασκευαστότατον] *quàm impræparatissimum, Angl. as much off his guard as possible.* 'Οτι, cum superlativo tam nominis quàm adverbii, videtur quandam adverbii rationem induere, idemque valere, quod apud Latinos *quàm*; ut, ὅτι βέλτιστα, *quàm optime*, ὅτι τάχιστα, *quàm celerrimè*, ὅτι πλείστοι, *quàm plurimi*. Quo sensu etiam cum substantivis quibusdam conjungitur; ut, ὅτι τάχος, *quàm celerrimè*. VIGEVUS, Cap. VIII. sect. ix. reg. 2.

4. 'Οτε οὖν ἐποιεῖτο τὴν συλλογὴν,—] *τὴν συλλογὴν [τῶν vel τοσούτων φυλάκων,] ὁπόσους φύλακας εἶχε—Quandò igitur delectum haberet praesidiariorum militum, quoscunque praesidiarios milites habebat—Nimirum in omni linguâ, syntaxis relativi cum antecedente, plenis notis exarata, repetitionem postulat antecedentis unâ cum relativo; qualis in isto Caesaris de Bello Gall. Lib. I. haud longè ab initio: Erant omnino itinera duo, quibus itineribus domo exire possent. Quae orationis structura Caesari, scriptorum Romanorum omnium elegantissimo, prae caeteris arrisise videtur. Plerumque verò negligitur repetitio antecedentis cum relativo; quod etiam tironibus satis notum. Interdum tamen ea est ratio sermonis, tum Graeci, tum Romani, ut vox antecedens, prius suppressa, posterius unâ cum relativo in casu relativo exprimitur. Sic apud Virgilium, Aen. I. 577. Urbem quam statuo, vestra est; i. e. Urbs, quam urbem, &c. Similiter in isto Terentii: Eunuchum quem dedisti nobis, quas turbas dedit? i. e. Eunuchus, quem Eunuchum, &c. Eun. 4. 3. 11. Atque adeò in hoc loco Xenophontis. Vide Iliad. ζ'. 396. annotante viro ornatissimo Sam. Clarke. Caeterum ποιεῖσθαι συλλογὴν, exprimitur Angl. to hold a review, or muster, of troops under one's command: ut planè indicat vox med.*

b. ὅτι πλείστους καὶ βελτίστους,] Vide suprâ in n. 3. hujus pag.

6. ὡς ἐπιβουλεύοντος Τισσαφέρνους ταῖς πόλεσι.] Angl. as if Tissaphernes had a design upon those cities. Part. ὡς saepe construitur hoc modo cum genitivo, ut vocant, absoluto.

7. Τισσαφέρνους] genit. possessionis. τὸ ἀρχαῖον, adverbialiter, olim.

8. ἀπέστησαν] supple ἑαυτάς, defecerant. Vide suprâ ad p. 3. n. 7.

9. κατὰγειν τοὺς ἐκπεπρωκότας.] *Κατάγειν, inquit Suidas, τὸ τοὺς πεφευγότας εἰς τὰς ἑαυτῶν πατρίδας ἀποκαθίσταῖν.* Deinde locum hunc Xenophontis laudat. WHITER.—τοὺς ἐκπεπρωκότας, *exules. ἐκίπτω, excido, inde, expellor.*

10. ἐτύγγανεν ἔχων.] Vide suprâ ad p. 7. n. 5.

11. τόνδε τὸν τρόπον.] supple κατὰ, ad hunc modum. ὅδε, ἥδε, τόδε, idem quod οὗτος, αὕτη, τοῦτο, hic, haec, hoc. "τῇ καταντιπείρας—Ita vulgatum τῆς correxit Wytttenbach. SCHNEIDER. P.

12. μυρῖους δαρεικούς.] *Δαρεικός, nummus erat aureus Persicus, valeat, secundum Suidam, Harpocracionem et Scholiasten in Aris-*

tophanem, idem ac χρυσού; Atticus, vel viginti drachmae argenteae, quae valebant idem ac pars quinta minae argenteae, quarum sexaginta talentum efficiebant, quod valebat 193 *libras*, 15 *solidos Sterlinenses*. Erant igitur decem millia daricorum triginta tria talenta, ac unus talenti triens; hoc est, L.6458. 6s. 8d. Sterl. Nomen autem sortitus est à Dario Persarum rege, sive is erat ille Hystaspides, pater Xerxis, sive alter vetustior ejusdem nominis. Vide infra p. 110. n. 2.

87. 1. Τοῦτο δ' αὖ οὕτω τρεφόμενον ἐλάνθανεν αὐτῷ τὸ σπράτευμα.] *Atque hae etiam coriae ei clam alebantur.* "Λανθάνω cum participio "jungit solet, tūmq; Latine per adverbium *clam* explicatur: ut "ἔλαθεν ὑπεκφυγὼν, *clam aufugit.*" VIGERUS, de Gr. dict. Idiotism. p. 202. Edit. H. Hoogveen, Lugd. Bat. 1742. "C. V. 8. 3.

2. ὡς οὕτω περιγεγόμενος ἂν τῶν ἀντιστασιωτῶν.] *quod se hoc pacto superiorem contrariis partibus fore confideret.* Rectius nos περιγεγόμενος scripturos arbitratur Leunclavius. Sed nil mutandum: nam particula ἂν aoristo solet vim futuri in sensu potentiali tribuere. HUTCH. Caeterum περὶ in compos. praestantiam saepè denotat, et post se habet genitivum.

3. μὴ πρόσθεν καταλῦσαι—] *Angl. not to come to a final accommodation with the insurgents, until he should first consult with him.*

4. ἐλάνθανεν αὐτῷ τρεφόμενον] Vide suprā in n. 1.

5. πορεύεσθαι ἄνω.] A maritimis, nimirum, atque depressioribus locis, in Asiae mediterranea. HUTCH. "Vide ad p. 85. n. 1. P.

6. συναλλαγέντι πρὸς τὰς οἰκας,] *compositione cum civibus inid.* HUTCH.

7. ξενικοῦ,] i. e. μισθοφορικοῦ στρατεύματος: Passim enim Graeci dicunt πεζικόν, ἱππικόν, ναυτικόν, Ἑλληνικόν, Περσικόν, &c. subaudiendum lectoribus relinquentes σπράτευμα vel πλήθος. HUTCH.

88. 1. καταπράξειεν, ἐφ' ᾧ ἐστρατεύετο,] *Ante ἐφ' ᾧ subaudiuntur τὰ πράγματα. καταπράξειεν, Atticè pro καταπράξει.* *Angl. he should accomplish the purposes, for which he was undertaking the expedition.*

2. τῶν ἀμφὶ Μίλητον—] Vide suprā ad p. 53. n. 3.

3. ὡς βασιλέα] Atticè usurpatur ὡς loco τοῦ πρὸς. HUTCH.

4. ᾗ] i. e. ἐν τῇ ὁδῷ, ᾗ—

5. ἐξελαύνει] *Angl. he advances.* Supple ἐαντὸν καὶ τὸ σπράτευμα. Nam ἐλαίνω est agito. Vide suprā ad p. 3. n. 7.

6. σταθμοῖς] Σταθμός, cujus crebra est in Αναβάσει mentio, est Hesych. et Suid. στρατιωτικὴ κατάλυσις, (*militare diversorium: statio.*) Hos autem σταθμοὺς quidam mansiones, alii castra, nonnulli stativa interpretantur. Apud Graecos utique historicos dies itineris σταθμοῖς, apud Latinos castris, idcirco numerari solebant, quod singulis diebus in σταθμοῖς vel castra stativa divertebant milites. HUTCH. Index 1.

7. παραβάγγας] Ἀνάται—δ—παραβάγγης τριήκοντα στάδια, Herodot. lib. 2. c. 6. cū adstipulatur Hesychius. Refert autem Strabo aliis esse sexaginta, aliis triginta vel quadraginta stadia. Secundum verò Etymologicum Magnum, παραβάγγης apud Persas triginta fuit stadia, apud Aegyptios sexaginta. Verisimile est Xenophontem mensuram Persicam adhibuisse. Erat autem stadium centum ὀργυιαί, *Angl. fathoms.* "Σχολιὸς 60 stadia apud Aegyptios. P.

8. πλῆθρα:] Πλήθρον, auctore Suidā, erat centum pedes.

9. Κολοσσάς,—] Κολοσσάς praefert Wesselingius ad Herodot. VII. 30. quomodo edi debuerat ex MStis Eton. Paris. FORSON. "Vulgo Κολοσσάς. P.

10. πελταστὰς] Angl. *targeteers*.
 1. ἐμβάλλει] scil. ἑαυτὸν. Angl. *discharges itself*. [Vide suprā ad 89. p. 3. n. 7.] De Marsyā Maeandroque ita Porsonus: Dignus omnino est qui adscribatur elegantissimus locus Claudiani in Eutrop. II. 265. Icarium pelagus Mycalaeaque littora juncti Marsya Maeanderque petunt; sed Marsya velox, Dum suus est, flexuque carens, jam flumine mistus Mollitur, Maeandre, tuo.
 Paullo ante dixerat, 257.
 Hic et Apollinea victus testudine pastor Suspensa memores illustrat pelle Celaenas.
 2. τὰ Λύκαια] supple θύματα. Angl. *the Lupercalian sacrifice*.
 3. στλεγγίδες] *strigiles*: instrumenta scil. quibus veteres corpora sua in balneis radere solebant.
 4. Κεραμῶν ἀγοράν.] Hutchinsonus vertit, Forum Ceramorum; Spelmannus, *The market of the Ceramians*. Potius, ut mihi videtur, reddi debet Angl. *Potters' Market*: quae simplicissima interpretatio. I. T. Nobis in mentem venire solebat, hunc locum ingenuae Juventuti interpretantibus, nomen haud absimile oppidi Anglorum in comitatu Legecestriensi, *Market Harborough*.
 1. 'Ο δὲ ἐλπιδας λέγων διῆγε.] Angl. *he continued always giving them hopes: amusing them with hopes*. 90.
 2. οὐ γὰρ ἦν πρὸς τοῦ Κύρου τρόπον.] Angl. *for it was not Cyrus's turn—or Cyrus's way*.
 3. Ἐκέλευσε δὲ τοὺς Ἕλληνας,—] Ordo est: ἐκέλευσε δὲ τοὺς Ἕλληνας ταχθῆναι οὕτω, ὡς νόμος [ἦν] αὐτοῖς εἰς μάχην—Graecis autem mandabat, ut se instruerent, sicut iis mos erat ad pugnam—ταχθῆναι, hic sumitur in sensu medio. [Vide suprā ad p. 7. n. 10.] καὶ στῆναι, supple ἑαυτούς. Vide suprā ad p. 3. n. 7.
 4. ἐπὶ τεττάρων] in *quarternis*. "four deep, Spelman, rectè. P.
 5. ἐφ' ἀρμαμάξης.] Lexicon Graeco-lat. vetus, Ἀρμαμάξα, *Carpentum*. Q. Curtius ipsum nomen retinet l. 3. c. 8.—Mollis autem et ferè muliebris vehiculi genus fuisse constat; nam ubi apud Nostrum, *harmamatarum*, ibi et mulierum mentio fieri solet.—De *harmamata* plura si velis, vide sis Schefferum de re vehiculari, lib. 2. c. 17. p. 217. HUTCH.
 6. Ἐπεὶ δὲ πάντας παρήλασε,] i. e. ἐπεὶ δὲ ἤλασε ἑαυτὸν παρὰ πάντας, cum omnes praetervectus esset. Vide suprā ad p. 3. n. 7.
 1. Ἐκ δὲ τούτου,] supple τοῦ χρόνου, deinde, θάττον, *celerius*. 91
 2. ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου ὁρμός ἐγένετο τοῖς στρατιώταις] Angl. *the soldiers ran of their own accord*.
 3. οἱ ἐκ τῆς ἀγορᾶς,] Angl. *the sutlers*.
 4. φαινικιστὴν βασιλείον,] Nonnulli interpretantur, *regium purpurae tinctorum*: alii *purpuratum*, i. e. *aulicum*: quia olim *aulici* purpurā erant vestiti.
 5. ἑτέρον τινα τῶν ὑπάρχων δυνάστην,] *alterum quendam qui inter praefectos valebat*.
 6. ἐσβάλλειν] *irruptere*. Vide suprā ad p. 39. n. 4.
 1. ἐπεὶ ᾗσθετο τὸ τε Μένωνος στρατεύμα, ὅτι—] Notanda est hic constructio conjunctionis ὅτι. In secundo hujus periodi membro ordo est: ἐπεὶ ᾗσθετο τὸ τε στρατεύμα Μένωνος, ὅτι εἴη ἐν Κιλικίᾳ, κ. τ. λ. posteaquam animadvertisset copias Menonis, quod essent—i. e. copias Menonis esse—Nam στρατεύμα est accusat. casus; et familiaris

est hujusmodi Graecis auctoribus constructio: saepè autem apud scriptores Atticos αἰσθάνομαι, αἰσθάνω, aliaque verba sensûs accusat. adiscunt. Attamen in membro postremo, paulò est difficilior ejusdem conjunct. syntaxis: καὶ ὅτι τριήρεις ἤκουε περιπλεούσας ἀπὸ Ἰωνίας εἰς Κιλικίαν Ταμὼν ἔχοντα, τὰς Λακεδαιμονίων καὶ αὐτοῦ Κύρου, i. e. καὶ ἤκουε τὰς τριήρεις Λακεδαιμονίων καὶ αὐτοῦ Κύρου, ὅτι περιπλεούσαι εἶσαν ἀπὸ Ἰωνίας εἰς Κιλικίαν, Ταμὼν αὐτὰς ἔχοντας. ac audisset tritemes Lacedaemoniorum et ipsius Cyri [quod circumnavigarent] circumnavigare ex Ionia in Ciciham, duce Tamone. [De usu multiplici voculae ὅτι vide Viger. de Gr. dict. Idiotism. Edit. Zeunii. p. 533. C. VIII, s. 9.] Caeterùm Ταμὼς flectitur more Attico: Gen. Ταμὼ, dat. Ταμῶ, accus. Ταμὼν: Ut et ἐμπλεον, paulò infra, pro ἐμπλεον, scil. in genere neut. Nom. ἐμπλεον, genit. ἐμπλεω, dat. ἐμπλεω, accusat. ἐμπλεων. Vide Coll. Gr. Min. ad p. 6. n. 3. "Vide infra p. 180. l. 32. P.

2. σήσαμον καὶ μελίην καὶ κέγγρον—] Angl. *Sesame, and Panic, and Millet, &c.* De quibus plantis consule Theophrastum, H. P. lib. 3. c. 2. lib. 8. c. 1. et 3.

3. εἰς χωρίον ὀχυρόν] subauditur πορεύεσθαι, Angl. *to go to a fortress—*

93. 1. καὶ τὴν χώραν μηκέτι ἀρπάζεσθαι.] Angl. *and his country to be no longer plundered: and to his country, security from being plundered.* Pulcherrima quidem est structura membri postremi hujus periodi, et meritò laudatur a Demetrio Phaler. in libello περὶ Ἑλληνείας. "Nempe, subitò variata. HUTCH. P.

2. οὐκ ἔρασαν ἵναί τοῦ πρόσω] ulterius se perrecturos negabant. ἵναί τοῦ πρόσω, i. e. ἵναί εἰς τὸ μέρος τοῦ χωρίου ὄντος πρόσω.

3. ἐβιάζετο] Angl. *began to force them—*

4. χαλεπῶς φέρω] Ut Latini dicunt, *molestè ferre*, sic Graeci χαλεπῶς φέρειν hoc discrimine, quod tunc φέρειν, non tantùm jungatur cum accusativo, ut Latine, sed etiam cum dativo et praep. ἐπί.—Imò, quod rarius videtur, cum solo dativo: Xen. lib. i. Exp. Cyr. ἄνδρες στρατιῶται, &c. *Nolite mirari, me praesentem rerum statum molestè ferre.* VIGERUS. C. V. 13. 4.

5. ἀλλ' οὐδὲ καθηδυνάσθησα,] Haec particula ἀλλὰ refertur ad ἐδαπάνων sed alio interjecto sententiae membro, [οὐδὲ καθηδυνάσθησα,] quod in animo loquentis repenti exortum esset, necessariò repetitur eadem particula. Angl. *which, when I received them, I did not lay up for my own use, but—nor did I squander them away, but expended them upon you.*

94. 1. βουλομένους ἀφαιρεῖσθαι τοὺς ἐνοικοῦντας Ἑλληνας τὴν γῆν.] Angl. *when they wanted to deprive the Grecian inhabitants of their land.*

2. ὠφελόην αὐτόν, ἀνθ' ὃν εὖ ἔπαθον ὑπ' ἐκείνου.] *prodessem ei pro beneficiis, quae ab eo acceperam.* ὠφελόην, more Attico pro ὠφελείᾳ, contractè ὠφελόμην, ab ὠφελέω, *prosum.*

3. μεθ' ὑμῶν εἶναι.] *Εἶναι* habent omnes, quas inspexi, editiones; omnino tamen reponendum videtur, ἵναί. FORSON.

4. Νομίζω γάρ—ὅν ὑμῖν μὲν ἂν εἶναι τίμος,] *Arbitror enim—vobiscum quidem me honoratum fore.*—Benè nota est apud Graecos scriptores syntaxis nominativi cum infinitivo. Caeterùm vocula ἂν tribuit hic vim futuri infinitivo. "Pro ὅπου ἂν ὦ, quod Atticum non est, reponit Porsonus, ὅπου ἂν ὦ quod notent tirones. Idem ob-
"servent differentiam inter εἶναι et ἂν εἶναι. *For I conceive that*

"you are my country and my friends and allies, and that, in your company, I shall be highly honoured, wherever I go. I. T.

5. Ὡς ἐμοῦ οὖν ἰόντος—οὕτω τὴν γνώμην ἔχετε.] Angl. ad verbum: Think of me then, as [you would do,] if I were really going, wherever you shall go. Idem. Vide suprā ad p. 80. n. 3.

6. Κύρος δὲ, τοῦτοις ἀπορῶν] i. e. ἐν τοῦτοις τοῖς πράγμασι—Cyrus in hoc rerum statu inops consilii—[Vide suprā ad p. 4. n. 3.] μετεπέμπετο, arcensebat—Vide suprā ad p. 85. n. 4.

7. ἔλεγε θαρρῆν, ὡς καταστησόμενων τούτων εἰς τὸ δέον.] Quando participium cum ὡς post verbum praecipuum ponitur, sententia ferè manifestior est, ejusque interpretatio facilior. He bade him keep up his heart, as [he would do,] if these things were going to take a favourable turn. i. e. He bade him keep up his spirits, for that these things would come about as he wished after all. I. T. Vide suprā ad p. 80. n. 3.

1. τὸ μὲν μέγιστον, αἰσχυνόμενος, ὅτι σὺ νοῖδα ἐμαντῶ πάντα 95. ἐμψόμενος αὐτόν.] Angl. chiefly being ashamed, because I am conscious to myself of having proved false to him in every thing. κατὰ subauditur ante πάντα, item ante αὐτόν. σὺ νοῖδα ἐμαντῶ ἐμψόμενος, constructio scriptoribus Graecis perquam familiaris. Idioma Latinum postulareτ σὺ νοῖδα ἐμαντῶ ἐμὲ ἐμψόσθαι, mihi conscius sum me mentitum esse—ψεύδω, fallo; ψεύδομαι, in voce med. mentior: et perf. pass. hic sumitur in sensu med. ut saepè fit apud scriptores Graecos.

2. δίκην ἐπιθῆ, ὧν—] i. e. ἀνθ' ὧν. Supplicium de me sumat propter ea—

3. οἷα εἶη ἀπορία,] Vide suprā ad p. 4. n. 3.

4. συσκευάζεσθαι.] Vide suprā ad p. 68. n. 1.

1. τὴν ταχίστην.] i. e. κατὰ τὴν ταχίστην ὁδόν.

2. μὴ φθάσωσι—καταλαβόντες.] non antevertant nos his occupandis. Vide ad p. 55. n. 6.

3. Ὡς μὲν στρατηγήσοντα ἐμὲ—ὡς δὲ—πείδομαι—] Nemo vestrum dicat fore, ut ipse munus hoc imperatorium suscipiam; sed ut ei, quemcunque delegeritis, pro viribus obtemperem. Vulgatam lectionem, quam libri omnes, quos quidem vidi, tuentur, commodè satis retineas licet, modo locutionem hanc ellipticam esse statuas, hanc ratione supplendam—πείδομαι ἢ δυνατὸν μάλιστα, οὕτω λέγετε vel οὕτω τὴν γνώμην ἔχετε. HUTCH. Pro πείδομαι recta Syntaxis evidenter postulat πειδόμενον sed orator progrediens, inchoatae structurae oblitus, in hoc ἀνακόλουθον imprudens dilabitur. [Vide suprā ad p. 68. n. 5.] Methodus autem Hutchinsoniana ellipseos supplendae constructioni nil medetur. I. T.

4. ὃ λυμαινόμεθα τὴν πρᾶξιν.] cujus institutum labefactamus. Ad rectam ab obliquā jam, more suo, transit orationem. HUTCH.

5. ὀκνοῖν.] Atticè pro comm. ὀκνέομι, contractè ὀκνοῖμι. αὐταῖς ταῖς τριήρεσι, supple σύν.

6. ἐπικινδυνότερα] Vide infra p. 115. n. 6. P.

7. πρὸς φίλαν] supple χώραν, in regionem pacatam.

1. ὅτι ἄγει] supple αὐτούς. Angl. that he was leading them—in 97. ejusmodi locutionibus post imperf. Graeci utuntur tempore praes. Vide Zeunium ad Viger. p. 533. ad fin. Edit. Zeunii, 1777. "VIII. 9. 6.

2. Προσαιοῦσι] Angl. to them demanding an augmentation of pay. Ut planè indicat via praep. in compos.

3. *ἡμιόλιον πᾶσι δώσειν, οὐ πρότερον ἔφερον.*] i. e. *ἐκείνου μισθοῦ, οὐ* [vel *ὅν*] *πρότερον, κ. τ. λ.*—*Se stipendii, quod prius ferebant, sesquialtum omnibus daturum.*—Relativus Graecorum concordat cum antecedente, vel expresso vel subaudito, non solum in genere et numero, verum etiam saepissimè in casu.

4. *τοῦ μηνός, τῷ στρατιώτῃ*] Duplex hīc ellipsis notanda venit: priori, in *τοῦ μηνός*, adde *διὰ* posteriori, in *τῷ στρατιώτῃ*, *ἐκάστῃ* singulis in mensem militibus. HUTCH.

98. 1. *ἀποστάντες*] supple *ἐαυτοῦς, quum defecissent.* Vide suprà ad p. 3. n. 7.

2. *πέτραι ἡλίβατοι.*] Angl. *inaccessible rocks.* *ἡλίβατος*, quasi dicas, *tam altus, ut uni soli sit pervius.* Ex *ἥλιος*, *sol*, et *βαίνω*, *vado.* Vox est Homero usitatissima. Vide Iliad. *δ*, 273. 619. item *κ*, 35. &c.

3. *ἐφειστήκεσαν*] idem quod *ἐφειστάκεισαν*, Angl. *stood near*, 3. pl. plusq. ind. act. verbi *ἐφίστημι*, *juxta colloco.* Post *ἐφειστήκεσαν*, subauditur pronomen reciprocum. [Vide suprà ad p. 10. n. 5.] Caeterum tempus est quod ritè vocant *Praeteritum perf.* uti *ἐφίσταται* est *Praesens perf.* *ἐφίσταται*, (supple *ἐμαντόν*.) Angl. *I have set myself near*, i. e. *I stand near.* *ἐφειστάκειν*, (*ἐμαντόν*.) *I stood near.* Vide Iliad. *α*, 37. annotante Sam. Clarke. *τεῖχη, muri.* SCHN. P.

4. *ἀποδιβάσειν*] Atticè pro *ἀποδιβάσαι*, opt. aor. 1. ab *ἀποδιβάειν*, *trajicio. biascimus*, Angl. *having forced*, à *βιάσμαι*, *vi efficio, oprimo.* Th. *βία, vis.* *ἔλσω καὶ ἔξω*, *citra ultraque.* HUTCH. P.

5. *τοῦτο ἐποίησαν*] Vide suprà ad p. 37. n. 6. *ἐποίησεν*, SCHN. P.

6. *ὡς μέντοι πλείστοις ἐδόκει.*] Cum nihil praecedit, ad quod illud *μέντοι* possit referri, facillimè corrigas, *ὡς μὲν τοῖς πλείστοις ἐδόκει.* At non sequitur δὲ cum *ἀποδοίει* snā. Verum neque necesse est id dicere, quod omnes ultrò intelligunt. Vide Porsonum ad Eur. Orest. 8. et Hoogveen Schutzianum, p. 458. I. T. "p. 348, ed. 1806. P.

99. 1. *οἱ δ' ὥκτειρον, εἰ ἀλώσονται.*] Angl. *others began to pity them, if they should be caught.* *ἀλώσονται* [quod est 3. pl. fut. 1. opt. m.] sub formā mediā passivam habet significationem; quod quidem nonnullis aliis verbis, in hoc tempore, itidem interdum usu venit. [De qua re consule Kusterum de vero usu verborum med. Sect. III.] Nisi quis cum doctissimo D'Orvillio consentire mallet, qui ad Charitonem p. 692. haec habet.—“Occurrunt passim media futura notione passivæ: “tamen si *codices* consulas, saepè profecta, non ab auctoribus, sed à “librariis, qui syllabam unam, quā passivum futurum saepè superat “medii futurum, neglexerunt.” Quod si verum est, *ἀλώσονται* erit, librariorum oscitatione, pro *ἀλωθήσονται*. [Vide autem infrà ad p. 250. n. 2.] Caeterum de verbo *ἀλλόω*, hoc porrò observandum est, id quoque sub formā activā usurpari in sensu passivo, in quibusdam temporibus. Vide suprà ad p. 34. n. 2.

2. *οὔτε ἀποδεράκαδιν, —οὔτε ἀποπεφεύγαδιν.*] Angl. *they are neither gone into concealment—nor have they made their escape.*

3. *ἰόντων αὖν.*] *ἰόντων*, Atticè pro *ἔτιωσαν*. Angl. *let them be gone.* [Vide suprà ad p. 25. n. 2. 3.] *αὖν*, i. e. *ἐάν βούλωνται*, *if they have a mind.* Qui est pulcherrimus hujus voculae usus. Mirum est igitur virum doctissimum H. Stephanum putasse hanc particulam hīc malè subjungi.—Haec olim scripseram;—et sequentia olim quoque Porsonus, nondum, quod nunc obtinet imperium, (namque nondum *μακαρίτης* erat *ὁ Ruhnkenius*.) in his literis consecutus: [Vide ad p.

86. n. 1.] "Quantocyus particula $\alpha\tilde{\nu}$ ex Stephani sententiâ deleatur. "— $\iota\omega\tilde{\nu}\tau\omega\tilde{\nu}$ $\alpha\tilde{\nu}$ solocismus est, qui nullis nisi aequè mendosis ex—"emplis defendi potest." Haec ille, juvenis licet; nec ego ulli mortaliū auctor ero, ut Criticorum Jovi vel nondum barbato contradicat.

4. $\alpha\lambda\lambda'$ οὐδὲ τούτων στερήσονται.] Angl. *but they shall not even deprive themselves of these, forfeit these*; salvo sensu medio in $\sigma\tau\epsilon\rho\eta\delta\omega\tilde{\nu}\tau\alpha\iota$.

5. $\epsilon\iota\varsigma$ $\zeta\omega\tilde{\nu}\eta\eta$ δεδομένοι.] in cingulum donati. Sed $\zeta\omega\tilde{\nu}\eta\eta$ est lectio Hutchinsoniana, monentibus Mureto et Jungermano. Si $\zeta\omega\tilde{\nu}\eta\eta$ praeferatur, quae est vulgaris, sensus erit, *ad vitae sumptus donati*. Quamquam enim mos erat Persarum regum, *plures* (ut testatur Cicero, in Verr. Act. 2. l. 3. 33.) uxores habere: his autem uxoribus civitates attribueri, hoc modo: Haec civitas mulieri redimiculum praebeat, haec in collum, haec in crines: constat tamen ex pluribus auctoribus, *alias etiam donatas esse, quae panem praeberent, alias quae vinum, &c.* ut meminit praesertim Corn. Nepos, in vitâ Themistoclis. Sequentia tamen, à Whitero indicata, $\zeta\omega\tilde{\nu}\eta\eta$ videntur confirmare: Diod. Sic. l. 52. $\tau\eta\eta\delta'$ $\epsilon\kappa$ $\tau\eta\varsigma$ $\lambda\epsilon\mu\eta\eta\varsigma$ $\alpha\pi\omicron$ $\tau\omega\tilde{\nu}$ $\iota\chi\theta\upsilon\omega\tilde{\nu}$ $\gamma\iota\upsilon\omicron\mu\epsilon\tilde{\nu}\eta\eta$ $\pi\rho\delta\omicron\delta\omicron\sigma\omicron\upsilon$ $\epsilon\delta\omega\kappa\epsilon$ $\tau\eta$ $\gamma\upsilon\upsilon\alpha\iota\kappa\iota$ $\pi\rho\delta\epsilon$ $\mu\upsilon\tilde{\nu}\alpha$ $\kappa\alpha\iota$ $\tau\omicron\tilde{\nu}$ $\alpha\lambda\lambda\omicron\upsilon$ $\kappa\alpha\lambda\lambda\omega\pi\iota\sigma\mu\omicron\tilde{\nu}$. Philostr. Vit. Apoll. II. 31. $\epsilon\tilde{\nu}$ $\kappa\omega\mu\alpha\iota\varsigma$ $\epsilon\pi\tau\alpha$ $\epsilon\upsilon\delta\alpha\iota\mu\omicron\sigma\upsilon$, $\alpha\tilde{\nu}$ $\epsilon\pi\epsilon\delta\omega\kappa\epsilon$ δ $\beta\alpha\delta\iota\lambda\epsilon\upsilon\varsigma$ $\epsilon\iota\varsigma$ $\zeta\omega\tilde{\nu}\eta\eta$. Herod. II. 98. Plat. Alcib. l. V. 44. Bi. P.

1. $\kappa\alpha\iota$ πόλις αὐτόθι φεῖτο—] Hoc est, quod alibi dicitur, $\kappa\alpha\iota$ 100. πόλις ἦν αὐτόθι ἀκουμένη. I. T.

2. $\psi\eta\phi\iota\omega\tilde{\nu}\tau\alpha\iota$] $\psi\eta\phi\iota\omega$, calculos colligo, seu calculis collectis vel subductis computo: item *suffragia colligo, vel sententias rogo*.—At $\psi\eta\phi\iota\zeta\omicron\mu\alpha\iota$, in med. facio *suffragia mea colligi, vel curo sententiam me rogari*: et ex consequenti, *suffragium fero, seu suffragio lato aliquid statuo, decerno, vel scisco*. ΚΥΣΤΕΡΑ, de verb. mediis, Sect. II. 9. Ubi vir doctus sensum etiam verbi $\epsilon\pi\iota\psi\eta\phi\iota\omega$ clarâ luce perfudisse videtur. Caeterum $\alpha\pi\omega\psi\eta\phi\iota\omega\tilde{\nu}\tau\alpha\iota$, paulô infra, est—*secus statuerint, ut planè indicat $\alpha\pi\omicron$ in compositione*.

1. $\alpha\pi\mu\epsilon\tilde{\nu}$ $\mu\epsilon\tilde{\nu}$ πάντες $\epsilon\iota\varsigma$ τοῦμπαλιν.] Singularem vim habet hoc 101 in loco $\alpha\pi\mu\epsilon\tilde{\nu}$ in tempore prae. Angl. *We all instantly return*. τοῦμπαλιν, pro τὸ ἔμπαλιν. Vide suprâ ad p. 50. n. 5.

2. $\alpha\tilde{\nu}$ $\phi\iota\lambda\omicron\upsilon$ τεύξεσθε Κύρου.] i. e. $\alpha\pi\omicron$ Κύρου.

3. τὸ ἄλλο στρατεύμα— $\alpha\tilde{\nu}$ πάν.] Angl. *all the rest of the army*—

4. $\sigma\tau\epsilon\upsilon\sigma\theta\alpha\iota$ αἱ μεγάλοι.] Angl. *Ostriches. στῖδες, bustards. δορκαδες, antelopes*. Vide Gibbon, Rom. Hist. Vol. II. p. 430. Edit. in 4to. "l. 29. ὕλης, fruticis, Hutch. shrubs, Gibbon. P.

1. $\alpha\tilde{\nu}$ εἰστέχεσαν.] Cum $\alpha\tilde{\nu}$ εἰστέχεσαν contrarium planè significat, 102. quam quod contextus hujus loci possit recipere, solerter, pro more suo, restituit rem Porsonus, scribendo divisis literis, $\pi\rho\delta\rho\alpha\mu\omicron\tilde{\nu}\tau\epsilon\varsigma$ $\alpha\tilde{\nu}$ εἰστέχεσαν quod Anglicè dixeris, *when they had run onward a while, they would stand still*. De hoc usu particulae $\alpha\tilde{\nu}$, vid. Porsonum ad Phoeniss. 412. I. T. Vide suprâ ad p. 98. n. 3.

2. ταῦτα] pro τὰ αὐτὰ, Angl. *the same*—

3. ὥστε οὐκ ἦν λαβεῖν, εἰ μὴ διαστέαντες οἱ ἱππεῖς θηρῶεν διαδεχόμενοι τοῖς ἱπποῖς.] Angl. *so that it was impossible to catch them, εἰ μὴ οἱ ἱππεῖς διαστέαντες*, [Vide ad p. 3. n. 7.] *unless the horsemen, having posted themselves at a distance from each other, [or, having disposed themselves in the manner of relays,] θηρῶεν διαδεχόμενοι τοῖς ἱπποῖς, had managed the chase in succession with fresh horses*.

4. πολὺ γὰρ ἀπέκτα ἀποφεύγουσα.] Angl. *for it flew away to a great distance, in making its escape.* [ἀπέκτα, 3. sing. imperf. ind. verbi ἀποκτείνω, απολο, id. quod ἀφίπτεμι, vel ἀφίπταμαι.] τοὺς μὲν ποδὶ δρόμῳ, ταῖς δὲ πετρίδι, ἄρασα, [supple ἐαυτήν. Vide ad p. 3. n. 7.] ὥσπερ ἰδίῳ χρωμένῃ, pedibus quidem cursu, alis vero, sublati, tanquam velo usa. Pulcherrima quidem, nec minùs vera, fugae Struthiocamellinae descriptio! "ἀπεσπᾶτο pro ἀπέκτα. Schn. P.

5. πόλις ἐρήμη,] *deserta*, HUTCH. *uninhabited*, SPELMAN. Forsan nihil aliud significat quam *Urbs in solitudine*. Sic, paulò post, κατὰ τοὺς ἐρήμους σταθμούς, ἣν πόλις ἐδδαίμων καὶ μεγάλη. I. T.

6. ὄνους ἀλέτας] *lapides molares*.

7. ἐν τῷ Κύρου βαρβαρικῷ,] supple στρατεύματι. Vide suprâ ad p. 87. n. 7.

8. ἀλεύρων ἢ ἀλφίτων,] *farinae triticeae vel hordeaceae*.

9. Ὁ δὲ αἶγλος—] *Oβολός*, quorum, secundum Xenophontem, septem et alterius dimidium αἶγλον efficiebant, nummus erat Atticus valens sextam partem Atticae drachmae. [Vide suprâ ad p. 86. n. 12.] χοῖνιξ, quarum binas capiebat καπίθη, cava erat mensura Attica. "Erat autem octava pars modii, binosque capiebat sextarius." Diog. Laërt. l. 8. segm. 18. Χοῖνιξ est ἡμερησίους τροφῆ. Athen. "l. 3. c. 20. dicitur ἡμεροτροφίς· quod utique victum praestet diurnum unius hominis." HUTCH.

103. 1. Ἦν δὲ τούτων τῶν σταθμῶν,] ἦν pro ἦσαν, ut alibi passim; supple τινές. "De ἦν pro ἦσαν adde Eur. Ion. 1165. Valck. ad "Herodot. V. 12." PORSON. [Vide suprâ ad p. 53. n. 3.] διατελέας, supple τὴν ὁδόν.

2. ἐπέστη ὁ Κύρος] supple ἐαυτόν. *Substitit*. Vide suprâ ad p. 3. n. 7.

3. λαβόντας τοῦ βαρβαρικοῦ—] scil. μέρος τι.

4. ἔτυχεν ἐστῆκως,] Angl. *happened to be standing*. Vide suprâ ad p. 7. n. 5. item ad p. 98. n. 3.

5. νομίζων, ὅσῳ μὲν ἂν θᾶπτον εἶθαι,—μαχεῖσθαι.] Quia ἂν, iudice Dawesio, malè construitur cum εἶθαι, quod, si manet ἂν, debet esse εἶθαι, legendum igitur proponit, probante Porson, νομίζων ἂν, et μάχεσθαι pro μαχεῖσθαι, ut vocola ista ἂν ad infinitiva μάχεσθαι et συναγείρεσθαι communiter referatur, ac notionem futuri utrique tribuat; hoc modo, νομίζων ἂν, ὅσῳ μὲν θᾶπτον εἶθαι, τοσοῦτῳ ἀπαρασκευαστοτέρῳ βασιλεὺς μάχεσθαι ὅσῳ δὲ σχολαιότερον, τοσοῦτῳ πλέον βασιλεὺς συναγείρεσθαι στρατεύμα. Vide Dawes. Misc. Crit. p. 79. "81. I. T.

6. Καὶ συνιδεῖν δ' ἦν τῷ προσέχοντι τὸν νοῦν] Angl. *And any one who considered with attention might perceive—*ἡ βασιλέως ἀρχὴ οὕσα ἰσχυρὰ πλῆθει μὲν χώρας καὶ ἀνθρώπων—that, on the one hand, the king's empire was powerful in point of extent of country, and multitude of people, [Ubi notandum, 1. Latinum idioma hic postulare accusativum ante infinitivum, Graecum autem usurpare nominativum atque participium; ordinemque syntaxeos sic se habere, καὶ ἡ ἀρχὴ βασιλέως ἦν τῷ προσέχοντι τὸν νοῦν συνιδεῖν [to see or to be seen] οὕσα ἰσχυρὰ, κ. τ. λ. 2. Vocem πλῆθος hic significare et quantitatem et numerum,] τῷ δὲ μήκει τῶν ὁδῶν, καὶ τῷ διεσπᾶσθαι ταῖς δυνάμεις, ἀσθενής, but, on the other hand, weak by reason of the length of the roads, and the separation of its forces—[Ubi observandum, articulum, more Graeco, construi cum infinitivo, sic: *τοῦ διεσπᾶ-*

σθαι, *the being separated*; genit. τοῦ διεσπᾶσθαι, dat. τῷ διεσπᾶσθαι, &c. simulque accusativum adhiberi, sic, τὸ τὰς δυνάμεις διεσπᾶσθαι, *the forces being separated, or the separation of the forces*; gen. τοῦ τὰς δυνάμεις διεσπᾶσθαι, *of the separation of the forces*, &c. De articulo autem supplente vicem pronominis, vide suprā ad p. 3. n. 16.] εἰ τις διὰ ταχέων τὸν πόλεμον ποιεῖτο, *if any one should suddenly wage war with it*. διὰ ταχέων, *celeriter*: sic Thucyd. lib. 1. cap. 80. διὰ βραχέων, *breviter*: "Plat. Tim. in init. Vid. inf. p. 130. n. 5. P. 7. συνῆγον καὶ συνέσπων,] *Angl. they joined and fastened [or sewed] together*. συνέσπων, contractè pro συνέσπαον, à σὺσπᾶω, *contraho*.

1. προσήλανε.] *Angl. was riding up*. Vide suprā ad p. 76. 104. n. 1.

2. ἔστασαν ἀποροῦντες τῷ πράγματι.] Vide suprā ad p. 3. n. 7. item ad p. 4. n. 3.

3. ἔτυχε γὰρ—προσίων,] Vide suprā ad p. 103. n. 4.

4. εἰς τὸ μέσον ἀμφοτέρων ἄγων,] *supple τοὺς ἐαυτοῦ, in medium inter utrumque ducens tuos, ἔθετο τὰ ὅπλα, καὶ ἐδέϊτο—Angl. he adjusted his arms, and began to beseech—*

1. σὺν τοῖς παροῦσι τῶν πιστῶν—] σὺν τοῖς παροῦσι τῶν πλεί- '05. στων est vulgaris, et insulsa lectio; pro quā Muretus c. τ. πλείστοις τῶν παρόντων, et Hutchinsonus c. τ. παροῦσι τῶν Περσῶν, *uterque ex ingenio reposuit*. I. T. Codex B. [i. e. MS. Eton.] habet τῶν πιστῶν ἢ. ε. quam rectè veram judicat lectionem Larcherus, [interpret Gallicus,] et nos antea ita correxeramus. Est haec solennis satraparum et amicorum Regis apud Persas appellatio. Vid. Spanhem. ad Julian. Or. I. p. 174. Bibl. Crit. Amstel. MDCCCLXXIX. Πιστῶν etiam probat Abreschius Dilucid. Thucyd. Auctar. p. 367. Porson. ἤκεν ἐλαύνων—Vide suprā ad p. 76. n. 1. "Πιστῶν, Zeune, Weiske, Schneider receperunt. P.

2. κατακέχυεσθαι,] *Angl. will be instantly cut to pieces*. Paulò post fut. inf. verbi κατακόπτω, *trucido*.

3. κακῶς—ἐχόντων,] *malè—habentibus*—Vide suprā ad p. 3. n. 7.

4. κατὰ γόραν ἔθεντο τὰ ὅπλα.] *laid up their arms where they were before*. SPELMAN.

5. τὰ πολεμικά] i. e. κατὰ τὰ πολεμικά πράγματα.

6. κωλύσει—ποιήσειεν,] Vide suprā ad p. 27. n. 11, τοῦ καίειν, *subintellige ἀπό. ὥστε μήποτε δύνασθαι αὐτοὺς*, constructio Graecis scriptoribus familiaris, ὥστε scil. cum accusat. et infinit. Latinum idioma sic se habet, *ne ii unquam possent—*

1. τουτουῖ.] Οὗτος, αὐτῇ, τοῦτο—δέχονται τὸν προσχηματισμὸν 106. τοῦ ι, διὰ πλείονα δεῖξιν. Phavorinus, citante Hutch.

2. ἀποστάς εἰς Μυσοὺς,] Vide suprā ad p. 3. n. 7.

3. μεταμέλειν τέ σοι—] μεταμεμείησθαί σοι—Ita rescribendum curavi, ex conjecturis Stephani, Leunclavii et Mureti. Prius legabatur μεταμεμείηταί σοι.—HUTCH. Melior est lectio Codicis B. μεταμέλειν τε c. e. Bib. Crit. probante Porsono. "Ita Par. Eton. Schn. P.

4. Ἡ γὰρ ἀνάγκη,] γὰρ refertur ad id quod reticetur: Fateor, *neceesse ENIM est*.

1. ἐκποδὼν ποιῆσθαι ὡς τάχιςτα.] *Angl. should be despatched as possible*. Vide suprā ad p. 86. n. 2.

2. τὸ κατὰ τοῦτον εἶναι,] *quod ad hunc attinet*, i. e. κατὰ τὸ εἶναι κατὰ τοῦτον. Secundum autem philologos, εἶναι redundat Atticè. Vide suprā ad p. 68. n. 3. "ἐθελοντὰς pro ἐθέλοντας. Z. W. S. P.

3. τοὺς ἄλλους προσθέσθαι.] scil. τὴν ψῆφον. [Vide suprā ad p. 57. n. 2.] Respicit autem sententiam ferendi rationem, usu quae vige-
bat in primis apud Athenienses; quibus

*Mos erat antiquus, niveis atrisque lapillis,
His damnare reos, illis absolvere culpā.*

Ovid. *Met.* l. 15. v. 41. HUTCH.

4. ἐπὶ θανάτῳ,] i. e. ὡς αὐτοῦ ὄντος ἐπὶ θανάτῳ, Angl. *since he was close upon death: or as the sign that his death was at hand.* Ita enim saepe significat ἐπὶ, quando regit dativum; atque eodem ferè sensu sumitur paulò infrā. [Vide etiam suprā ad p. 14. n. 2.] Cae-
terum de hoc more Persarum, ut qui capite damnati essent ζῶντὶ
prehensi ad supplicium traderentur, vide Diodor. Sic. L. 17. c. 30.
monente Hutch.

5. σκηπτούχων,] Vide suprā ad p. 77. n. 6.

6. τεθνεῶτα] pro τεθνηκότα. Vide *Iliad.* ζ. 464. annotante Sam.
Clarke.

7. ἐφάνη,] Vide suprā ad p. 7. n. 10.

8. τοῦ δεξιοῦ κέρως ἡγεῖσθαι,] Vide suprā ad p. 3. n. 3.

108. 1. συνεβούλευτό τε,] (Vulg. συνεβούλενε τότε—καὶ α. π.) Angl.
*both advised with them concerning the order of battle, and at the same
time himself encouraged them.* I. T. "qui correxit: et Zeun. Schn. P.

2. ἀπορῶν—] Vide suprā ad p. 4. n. 3.

3. Ὅπως οὖν ἐσέσθε—] Vide suprā ad p. 57. n. 4. Obiter autem
notandum, quam artificiosè Cyrus, hoc Libertatis encomio, benevo-
lentiam captet Graecorum. Nihil enim auribus Graeci hominis
gratius esse potuisset sono τῆς ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ.

4. ἄλλα—] κατὰ τὰ ἄλλα, Angl. *in other respects, καὶ αἰδχύν-
ομαι μοι δοκῶ—methinks I am even ashamed.*

5. μέμναιδ] Secundum quosdam, praes. est opt. ab inusitato μί-
νομαι, idem significante ac μνῶμαι, *recordor.* Potius 2. sing. perf.
opt. ab ipso μνῶμαι. Vide suprā ad p. 27. n. 7. "μεμνῶ, Schneider.
Etiam μέμνη, 2. sing. perf. opt. apud Gramm. et alios. P.

6. σατραπεύουσιν] Vide suprā ad p. 85. n. 5.

109. 1. Οἷε γάρ σοι,] Quare ita loqueris? *Existimāsne* εἰπε—[Vide
suprā ad p. 70. n. 8.] σοι eleganter redundat.

2. ἀδπίς] Pro ἀδπιδοφόροι, ut ἔππος pro ἱππεῖς. Similiter ab-
stractum pro concreto etiam Latinos apud auctores saepissimè legitur.
HUTCH.

3. ὁστέρησε τῆς μάχης ἡμέρας πέντε, ἐκ Φοινίκης ἐλαύνων,]—
Angl. *arrived five days after the battle, coming out of Phoenicia.*
Vide suprā ad p. 76. n. 1.

110. 1. πυνθάνεται Κῦρον προσελαύνοντα.] Vide suprā ad p. 85. n. 2.
item ad p. 76. n. 2.

2. δαρεικοὺς τρισχίλους—δέκα τάλαντα.] Vide suprā ad p. 86.
n. 12.

111. 1. ἀμφὶ ἀγορᾶν πλήθουσιν,] Est medium tempus inter ipsum
mane et meridiem. Vide Xenophon. *Λογισμ.* Lib. I. cap. i. 10. Inf.
p. 199. n. 10.

2. ἐνθα ἐμελλε καταλύσειν,] Angl. *where they were to encamp.* Vide
infra p. 122. l. 5. P.

3. ἐλαύνων κατὰ κράτος ἰδρῶντι τῷ ἵππῳ] Angl. *riding at full
speed, his horse all in a sweat.*

4. ἔδοα καὶ βαρβαρικῶς καὶ Ἑλληνικῶς, —] Angl. *he called out both in Persian and in Greek.*

1. μέσον ἡμέρας, — δειλῇ] Dio Chrysost. orat. sec. de Gloriâ, p. 112. 614. edit. Morel. divisione diei factâ, primo loco memorat πρωΐ, 2. πλήθουσιν ἀγορὰν, 3. τὰς μεσημβρίας, 4. δειλῇν, 5. ἑσπέραν. Atque ista sanè divisio ad Xenophontis narrationem hanc, quae primum ἀγορὰν πλήθουσιν, deinde μέσον ἡμέρας, et paulò post δειλῇν exhibet, optimè convenit. HUTCH.

2. Ἡ δὲ γνώμη ἦν, ὥς — ἐλώντων καὶ διακοπόντων.] *Consilium autem erat, ut agerent in ordines Graecorum et discinderent.* Notandus est elegans iste usus particulae ὥς cum participio; quod enim Latini exprimunt per praet. vel fut. infinitivi praecedente accusativo, Graeci efferunt per participium aoristi aut futuri, praecedente ὥς cum genitivo absolutè sumto. VIGERUS, cap. viii. § 10. reg. 3. ubi Zeunius ostendit idem fieri non solum cum genit. sed etiam cum aliis casibus; ubi ὥς reddi debet *tanquam, quasi, ut, &c.* Caeterum ἐλώντων est pro ἐλασόντων, Atticè. Vid. Dawes. Misc. Crit. p. 80. edit. Burgess.

3. ἄλλα διγῆ ὥς ἀνιστόν,] *sed quanto maximè silentio poterant; valet enim κατὰ τὸ δυνατόν, vel κατὰ δύναμιν.* HUTCH, Viros doctos Leunclaviū et Stephanum miror, Hutchinsonum non adeo. “Pro ὥς ἀνιστόν” (inquit Stephanus) “si reponam ὥς ἀνιστόν, “viros acri iudicio praeditos mihi assensuros spero.” Ignoravit vir cl. lectionem quae in ed. Bas. 1540. invenitur. Ibi est ὥς ἀνιστόν τε, quae sine dubio vera et genuina lectio. WHITEN.

4. πάνθ ἡμῖν πεποῖηται.] Angl. *our business is completely done.* Ubi observandus pulcherrimus usus temporis, quod ritè nuncupant Praes. perf. Vide suprâ ad p. 27. n. 4. et ad p. 85. n. 2.

5. Κύρου] subauditur ἐκ.

1. ἄτ' ἐτι ἐν τῷ αὐτῷ μένον,] τῷ αὐτῷ, supple τόπω, quippe qui 113. eodem adhuc in loco maneret.

2. Ἰδὼν δὲ —] Quam modestè scriptor nobilissimus de se mentionem inducit!

3. ὑπελάδας] scil. τὸν ἑαυτοῦ ἵππον, equo nonnihil incitato, ut rectè interpretatus est Hutch. Nam ὑπὸ in comp. vim vocis simplicis minuit. Sic apud Latinos; *rideo, I laugh; subrideo, I smile: albus, white; subalbidus, whitish, &c.*

4. ὁ δ' ἐπιστήσας] supple ἑαυτόν. [Vide suprâ ad p. 3. n. 7.] Angl. *and he having halted upon this.* Nam ea est vis praep. ἐπὶ in comp.

5. τὰ ἱερά καὶ τὰ σφάγια] *ecta et hostiae.*

6. τὸ σύνθημα] *Συνθήματα*, Graecis sunt Historicis propriè σύμβολα φωνικά, seu *Signa Vocalia*, quae sc. humanâ voce pronunciantur; et praefectis primùm inferioribus ab ipso Imperatore propter confusionem evitandam data, ad totum deindè exercitum per successionem perveniebant. Erant plerumque fausti voces ominis, aut numinum quorundam nomina, a quibus felicem inceptorum exitum expectabat Imperator. HUTCH. Cyr. p. 232, 4to. τὸ σύνθημα, Angl. *the word.*

7. δς] Vide suprâ ad p. 3. n. 5.

8. ἐξεκύνειν τι τῆς φάλαγγος,] Angl. *a part of the line fluctuated.*

9. — ἤρξατο δρόμῳ θεῖν καὶ ἅμα ἐρθέγγαντο πάντες, οἷον περ τῷ Ἐνναλίῳ ἐλελίζουσι,] Angl. *began to run with speed: And they all*

shouted at once, just as when they raise the warlike shout to the god Mars. "ἐλελεῖν est proferre ἐπιφώνημα illud seu ἐπίφθεγμα "πολεμικόν, quod dicitur ἐλελεῦ." HUTCH.

10. ἐξικνεῖσθαι,] supple εἰς αὐτούς.

11. κατὰ κράτος] totis viribus: pro virili.

12. διῶνταντο—] Dicitur de Graecis, qui impetum currum falcatorum eludebant, οἱ δὲ, ἐπεὶ προῖδαιεν, ἴσταντο. Vulgo. Pro varia lectione in margine Steph. est διῶνταντο, quod et verum est et confirmatur auctoritate Codicis B. Bib. Crit. Eandem lectionem disertè praetulit et in versione expressit Spelmannus. Porson. ἔστι δ' ὅστις καὶ κατελήφθη, ὥσπερ ἐν ἵπποδρόμῳ, ἐκπλεγείς. Angl. and one was even caught by surprise, as if in a hippodrome. ἔστι ὅστις, idem significat ac τίς, [vide suprā ad p. 32. n. 11.] de qua locutione observat inter caetera doctissimus Hoogeveen, ἔστι et εἰσὶ semper praesenti tempore efferri, licet reliqua oratio de re praeteritā vel futurā instituatur. "Viger. C. V. vi. 1. διῶνταντο, Zeune, Weiske, Larcher, Schneider, ex codd. P.

114. 1. Τὸ καθ' αὐτούς] i. e. τὸ βαρβαρικὸν στρατεύμα.

2. Καὶ γὰρ ᾗδει αὐτόν, ὅτι] Vide suprā ad p. 92. n. 1.

3. ἡγούντο,—] Sensus postulare videtur praes. tempus indefinitum ἡγούνται, quod in scribendo facile potuisset transire in illud alterum. Vid. Porsonum ad Eur. Med. 44. et suprā ad p. 85. n. 4. item ad p. 241. l. 9. Anab. edit. Hutch. in 8vo. ubi ὁδεῖται pro ὁδεῖτο rectè praebet MS. Paris. I. T.

4. σὺν τοῖς ἑξακοσίαις,] Angl. with the 600 formerly mentioned τοὺς ἑξακισχιλίους, the 6000—formerly mentioned.

5. καὶ ἰσθῆαι αὐτὸς τὸ τραῦμα φησι.] Vide suprā ad p. 103. n. 6.

115. 1. περιπεσεῖν αὐτῷ.] Angl. to have fallen and clasped him in his arms. Ea enim est vis praep. περί.

2. τῶν Κύρου δοκούντων ἐν πείρᾳ γενέσθαι.] Angl. who were well known to be acquainted with him. [Vide ad p. 46. n. 1.] "ἐν πείρᾳ" "γένεσθαι, i. e. esse particeps, frui usu alicujus; atque indè quali sit ingenio praeditus, perspicere. Infra L. 2. prope fin. rem eandem "noster aliā orationis expressit formā: Κλέαρχος, ὁμολογουμένως ἐκ "πάντων τῶν ἐμπελὼς αὐτοῦ ἐχόντων." HUTCH. "Inf. p. 122. l. 9.

3. ἄρχειν—] Vide suprā ad p. 46. n. 1.

4. καὶ τοῖς ἵπποις ἀριεὶς χρῆσθαι.] subauditur ἐδόκει. ἀριεὶς sumitur adverbialiter.

5. Ἐκρινον] scil. ἄνθρωποι.

6. φιλοκινδυνώτατος.] φιλοκινδυνώτατος, HUTCH. Lege, quod rectè exhibent edd. Ald. Junt. φιλοκινδυνώτατος, ut grammatici canones postulant. Porson. Vide Pag. 96. lin. 29. ἐπικινδυνώτατα pro ἐπικινδυνώτετα.

7. ἐπιφερομένην] Vide suprā ad p. 48. n. 2.

116. 1. ὅτι περὶ πλείστου ποιεῖτο, εἴ τῳ [τινι] σπειδαίτο, καὶ εἴ τῳ συνθεῖτο,—] Angl. that he reckoned it a matter of the utmost importance, if he made a treaty with any person, and if he made an agreement with any person, or if he promised any thing to any one, never to prove false. σπένδω, in voce act. libo: σπένδεσθαι, in voce med. mutuo libare; quod fieri solebat in foederibus ineundis: hinc σπένδεσθαι, [undè σπονδαί.] foedus inire, icere, ferire, vel percutere. συντίθεσθαι, in v. med. componere mutuo, i. e. pacisci: de ψεύδεσθαι, vide suprā ad p. 95. n. 1.

2. *πράξειαν—ποιήσκειν*] Vide suprâ ad p. 27. n. 11.
3. *Φανερός δ' ἦν,—νικᾶν πειρώμενος*] Angl. *It was plain that he endeavoured to surpass*—Vide infrâ ad p. 124. n. 2.
4. *ἔστε νικῶν*] ἔστε, donec νικῶν, Atticè pro νικᾶσι, contractè νικῶ.
5. *ἀλεξόμενος*] Angl. *in requiting them*.
6. —*τῶν ἐφ' ἡμῶν*] *hominum nostrae aetatis*.
7. *προέσθαι*] Hesych. *Προέσθαι, προδοῦναι* qua notione verbum illud paulò suprâ—*ὅτι οὐκ ἤθελε τοὺς φεύγοντας προέσθαι*,—adhibuit Xenophon. Hic autem valet, tradere in potestatem, permittere arbitrio, &c. HUTCH.
8. —*ἦν ἰδεῖν*] *videre erat*.
9. *ἔχοντι ο τι προχωρή*] Angl. *when he had to do whatever might be for his own advantage*. προχωρή, Atticè pro προχωρεί, &c. "cum, quidquid—*ἰσὶ commodum esset, haberet*. HUTCH. P.
1. *ὥστε φαίνεσθαι τοὺς μὲν ἀγαθοὺς*,—] *adeo ut viri fortes palam* 117. *essent beatissimi, ignavi verò digni, qui his servirent, haberentur*. HUTCH.
2. *Εἰς γε μὴν δικαιοσύνην*,] *Quod verò ad justitiam attinet*. Locutio videtur elliptica, hunc in modum supplenda: *Τό γε μὴν εἰς δικαιοσύνην ἦκον vel ἀνῆκον*. HUTCH. *εἰ τις αὐτῷ φανερός γένοιτο ἐπιδείκνυσθαι βουλόμενος*, Angl. *if any one plainly appeared to him eager in shewing a regard for it*—
3. *καλῶς ὑπηρετήσκειν*,] *pulchrè navisset operam*. Vide suprâ ad p. 116. n. 2.
4. *ὀρέσθ*] Vide ad p. 116. n. 4.
5. *καὶ προσόδους ποιοῦντα*,] Angl. *and improving the revenue for him*—*οὐδένα ἂν πώποτε ἀφείλετο*, scil. ταύτην τὴν χώραν. ἀφαιρέσθαι habet duplicem post se accusativum. Vide Iliad. d, 182.
6. *πέπατο*] pro ἐπέπατο, 3. sing. plusq. ind. verbi πάσμαι, acquiro.
7. *Φίλους—ὄσους ποιήσαιο*,] *amicos—quoscunque sibi faceret*. Uti planè indicat vox med. *καὶ εὐνοὺς γνῶν* ONTΑΣ, ac benevolos esse animadverteret, uti postulat idioma Latinum; quod quidem et Graecum fert, ut videre est in eo, quod proximè sequitur; *καὶ ἱκανοὺς κρίνει συνεργούς Εἶναι*, iudicaretque idoneos esse adjuutores—[quod unum è multis exemplum est mirae varietatis hujus omnium linguarum nobilissimae], ὅ τι τυγχάνει βουλόμενος [vide ad p. 7. n. 5.] *κατεργάζεσθαι*, ejus rei quaecunque conficere vellet. Ante ὅ τι, subintelligitur ἐκείνου πράγματος. [De κρίνει, vide ad p. 27. n. 11.] *πράτιστος—γενέσθαι θεραπεύειν*, cum obsequiis demerendi fuisse perissimum.
8. *Καὶ γὰρ αὐτό*] scil. κατ' αὐτό τοῦτο. Etenim quod ad hoc ipsum attinet—
1. *πρὸς τὸν τρόπον ἐκάστου σκοπῶν*,] Vide suprâ ad p. 90. n. 2. 118.
2. *Καὶ τὸ μὲν τὰ μεγάλα*—] i. e. *Καὶ μὲν τὸ [αὐτὸν] νικᾶν τοὺς φίλους εὖ ποιοῦντα τὰ μεγάλα*—Angl. *and indeed his surpassing his friends in conferring great favours*—
3. *τοῦτον οὖν οἱ ἐπεμψε*,—] "τοῦτον pro τοῦτο legit Zeune, et Schneider, è codicibus. P. Nihil pulchrius, nihil exquisitius esse potest hac obliquae in rectam orationem subitâ mutatione. Similiter Miltonus, princeps ille apud Anglos heroici carminis poeta :

*Thus at their shady lodge arriv'd, both stood,
Both turn'd, and under open sky ador'd*

*The God that made both sky, air, earth, and heaven,
Which they beheld, the moon's resplendent globe,
And starry pole :—*ΘΟΥ also mad'st the night,
Maker Omnipotent, and Thou the day.—

Par. Lost, B. IV. 720.

4. *ὡς μὴ πεινῶντες τοὺς ἑαυτοῦ φίλους ἄγωνιν.*] Angl. *that starving animals might not carry friends of his.* Mirè elucet in his rebus minutis depingendis *Musae Atticae* jucunda simplicitas. Neque ullum unquam fuit paulò cultius ingenium, cui sese haec non commendaverit.
119. 1. *ἴστανται, ἀλλὰ φεύγουσι*] Vide suprà ad p. 85. n. 2.
2. *ὁ ἔνυχον—ἔχοντες.*] Vide suprà ad p. 7. n. 5.
120. 1. *Καὶ οἱ μὲν Ἕλληες συστραφέντες παρασκευάζονται, ὡς ταύτην προσιόντες καὶ δεξόμενοι.*] ταύτη—supple ὁδῶ. Angl. *And the Greeks having at once wheeled about, make ready to advance this way and receive him.* Verùm pro προσιόντες invenitur in Codice A. προσιόντος, uti observârunt Bib. Criticae Auctores; quae melior lectio; προσιόντος, scil. ad regem refertur. Vide suprà ad p. 85. n. 2.
2. *προάγουσιν*] Vide suprà ad p. 3. n. 7.
3. *καὶ ποιήσασθαι διπλοῦν τὸν ποταμόν.*] Vide suprà ad p. 37. n. 6.
4. *Ἐν ᾧ δὲ*] i. e. *Ἐν τῷ χρόνῳ ἐν ᾧ—*
5. *παραμεινόμενος εἰς τὸ αὐτὸ σχῆμα—*] quàm permittisset phalangem in eandem, quâ antea, formam. —*παραμεινόμενος, praetergressus: the King marched by them.* SPELMAN. P.
121. 1. *ἀλλ' ἐκ πλείονος, ἢ τοπρόθεν,*] *sed effusius quam antea—*
2. *ἐπὶ πέλειης, ἐπὶ ξυστοῦ—*] ἐπὶ πέλειης solummodò retinet, et ἐπὶ ξύλου sive ξυστοῦ pro glossâ ejicit Toupius in Suid. III. p. 26. PORSON.
3. *Ἐνταῦθα δ' ἐστησαν*] Vide suprà ad p. 3. n. 7.
4. *οὐ γὰρ ἤδεσαν αὐτὸν τεθνηκότα—*] *neque enim mortuum esse νόησαν, sed vel insequendis hostibus intentum abuisse, vel ad occipandum aliquid prosectum esse conjiciebant.* HUTCH.
5. *ἀμφὶ δόρυπτον,*] *sub coenae tempus.* Idem.
122. 1. *ἄδειπνοι*] et *ἀνάριστοι* dicuntur, ut Latine *incoenae* sive *incoenati* et *impransi.* De temporibus *δείπνου* et *ἀρίστου* sic Athen. I. 1. c. 10. *Ἀρίστον μὲν ἔστι τὸ ὑπὸ τὴν ἑὼ λαμβανόμενον· δείπνον δὲ μεσήμερινον, δ' ἡμεῖς ἀρίστον· δόρυπον δὲ τὸ ἐσπερινόν.* Idem.
2. *Ἐκ τοῦ ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ Β'.*] H. e. Ex CYRI EXPEDITIONIS libro secundo. Post Cyri interitum, Graecis in patriam redire cupientibus Tissaphernes comitem et ducem itineris se ultro obtulit. Pactae sunt cum illo induciae. Ambo exercitus simul discesserunt. Ad Zabatum fluvium perventum est. Ibi nonnullae suspiciones mutuò ortae sunt. Clearchus Tissaphernem convenit ad eas amovendas. Hic illi persuasit sinceram esse suam voluntatem erga Graecos; illumque comiter accipiens, coenae participem fecit. Clearchus, invitante Tissapherne, Graecorum duces et cohortum praefectos ad eum ducere pollicitus est, ut ex eo de suspicionum auctoribus certiores fierent. Ad portas Tissaphernis aderant; duces intrò accessiti sunt, Proxenus Boeotius, Menon Thessalus, Agias Arcas, Clearchus Lacedaemonius, Socrates Achaeus: praefecti

cohortium ad portas manserunt. Signo dato, ii, qui intus erant, comprehensi sunt, et qui extra, caesi.

3. ὥς] pro πρὸς, Atticè.

4. ἐτελεύτησαν] supple τὸν βίον.

5. τῶν ἐμπεύρους αὐτοῦ ἐχόντων,] Vide suprâ ad p. 115. n. 2.

6. δδικοῦσι] Praesenti utuntur Graeci, ubi imperfecto Latini, quoties narrant vel aliquid factum, vel quempiam admonuisse, vel interrogavisse: hi enim respiciunt tempus, quo res narratur, illi, quo res narrata accidit; respectu ergo temporis, quo facta est, indicatur praesens, quod sequuntur Graeci; rursus respectu temporis, quo res narratur, ea praeteriit, quod sequuntur Latini: hinc videtur tantum apud Graecos praesens pro imperfecto poni, quod tamen non fit. HOOGEVEEN ad Vigerum, p. 210. Edit. Zeunli. 214. Harman. Ubi vide plura. C. V. s. iii. r. 11. n.

7. οἱ ἔφοροι,] Suidas ad γ. παρὰ Λακεδαιμονίους τὸν ἀριθμὸν ἐ, οὗς ἔφορος ἐκάλον, διὰ τὸ ἐφορᾶν τὰ τῆς πόλεως πράγματα. Magistratus erant Lacedaemoniorum eâ praediti potestate, ut etiam reges suos in vincula conjicere possent; teste C. Nepote in Pausan. HUTC. Vide supra p. 36. l. 9. 10. P.

8. ᾤχετο πλείων] Vide Coll. Gr. Min. ad p. 36. n. 13.

9. ὑπὸ τῶν ἐν τῇ Σπάρτῃ] Scholiastes ad Thucyd. L. I. ferè medio: Τὰ τέλη, οἱ προάγοντες τῶν Λακεδαιμονίων· οἱ γὰρ Λακεδαιμόνιοι τοὺς ἀρχοντας τέλη ἐκάλον, διὰ τὸ αὐτοὺς τὰ τέλη τῶς πράγματι τιθέναι. HUTC. Thucyd. L. I. c. 58.

10. μύριους δαρεικοῦς] Vide suprâ ad p. 86. n. 12.

11. ἔφερε καὶ ἦγεν αὐτούς] Vide suprâ ad p. 33. n. 3.

1. ἐξόν] sumitur absolute, ut alibi saepissime.

123.

2. ὥς οὐκ ἀπιστέον εἰη Κλεάρχῳ.] Clearchi imperium minime detrectandum esse. Rectè quidem addita est particula negativa; sed ἀπιστέον in ἀπειστέον mutatum nollem. Infra paulò Noster ἀπειτέιν adhibet pro ἀπείθεῖν. HUTC. Vide inf. p. 124. l. 29.

3. ἔσθ' ὅτε.] saepe scriptum ἔστιν ὅτε, quod verbatim significat, est quando, sumitur absolute pro ποτε vel ἐνίποτε, interdum, tam initio periodi, quam in medio. VIGERUS. Est et ubi in fine invenitur: ita Aelianus claudit cap. 11. lib. 4. Αἰώπερ οὖν ἐγρήτο Σωκράτης ἔστιν ὅτε. Quibus aliquando Socrates utebatur. HOOGEVEEN. C. V. s. vi. r. 2.

4. φυλακὰς φυλάξαι,] Vide suprâ ad p. 31. n. 11.

5. ἀρχομένους] Reponendum videtur ἀρχομένους: nam participium hoc passim denotat ὑπηκόους vel στρατιώτας.—Sensus itaque idem erit, ac si scripsisset, καὶ ἐξείη τοὺς στρατιώταις πρὸς ἄλλους (scil. στρατηγούς) ἀπιέναι: nam vocibus στρατιώται et ἀρχόμενοι paulò post promiscuè utitur. HUTC. Infra p. 124, l. 27. Vide suprâ ad p. 46. n. 1. (Post verba impersonalia saepius subsequitur participiū, pronomina, vel adjectivi accusativus quam dativus. Hoc modo igitur lege et construe: καὶ ἐξείη (τοὺς στρατιώταις) πρὸς ἄλλους (στρατηγούς) ἀπιέναι, ἀρχομένους scil. στρατιώτας, iō be governed. G. D.)

Quidni accusat. cum infin. ἐξείη, ἀρχομένους ἀπιέναι πρὸς ἄλλους, liceret, subjectos vel milites abire ad alios; quod aliter esset, ἐξείη ἀρχομένους, ἀπιέναι πρὸς ἄλλους, liceret militibus, abire ad alios? P.

1. τὸ τε γὰρ πρὸς τοὺς πολεμίους—] nam et adversus hostes audacter se gerendi aderat occasio, et quod ab illo metuerent supplicium, id verò ordinis eos observantes reddebat. HUTC.

2. καὶ φοβούμενος μᾶλλον ἢν φανερός τὸ ἀπεχθάνεσθαι τοῖς στρατιώταις,—] *magisque cum metuere perpericulum erat, ne militibus eius odio, quam milites, nè parum ei dicto audientes essent.* Id. φανερός ἢν φοβούμενος, locutio solennis apud scriptores Graecos, idem sonans ac si diceres, φανερόν ἢν αὐτὸν φοβεῖσθαι. Sic paulò infra, δῆλος ἢν ἐπιθυμῶν et ἐνδηλος ἢν ἐπιθυλεύων. De ἀπιστεῖν, vid. suprā ad p. 123. n. 2.

125. 1. κερδαῖνοι.] Lege κερδαῖνοι. Suid. Edd. Med. et Ald. κερδαίνη exhibent, partim rectè. Porson. κερδαῖνοι, HUTCH.

2. ἐνόμιζε τὸ αὐτὸ τῷ ἡλιθίῳ εἶναι.] Ex MSS. et Suidā procul dubio inserendum ἐνόμιζε. Idem.

3. ἡσθάνετο—] αἰσθάνοιτο non malè Suidas et MS. Paris. quam hic perperam εἶν addit. Idem. Vide suprā ad p. 103. n. 5.

4. τῷ πλάσθαι] πλάσαι pro πλάσθαι Suidas, quod facile tutari possit ex Sophoclis Aj. 148. Τοιοῦδὲ λόγους ψεύδους πλάσσειν. Demosth. Phil. 1. p. 38. ed. Par. οἱ δὲ, λόγους πλάττοντες ἐκαστος περιερχόμεθα. p. 54. l. 7. R. Photius Lex. MS. Λογοποιῶν πλάτων λόγους ψευδεῖς. Idem

5. Καὶ παρ' οἷς μὲν ἐπεχείρει πρωτεύειν φίλας,] *Ac apud quos quidem principem in amicitia locum obtinere nitebatur, hos sibi conciliandos putabat illorum criminatione, qui primi apud eos essent.* HUTCH.

6. ἀφίστατο,] ἀφίστατο rectè habet Suidas, sed iis tantum editionibus, quae Kusterianam praecesserunt. Kusterus enim pessimo exemplo veterum scriptorum loca à Suidā prolata semper ferè ad vulgatorum exemplarium fidem reformavit. Porson.

126. 1. Ἦστην,] pro ἦτην, Atticè.

FINIS

ANNOTATIONUM IN EXCERPTA HISTORICA.

NOTAE PHILOLOGICAE

AD

EXCERPTA RHETORICA.

I. NOTAE IN LYSIAM.

1. Ex LYSIA.] Lysias, orator disertissimus, natus est Athenis, 129 Olymp. lxxx, 2. ante Chr. N. 458. Patrem habuit Cephalum Syracusanum, hominem divitem, qui, invitante amico suo Pericle, Atheniensi illo illustrissimo, Athenas commigraverat. Quindecim annos natus Lysias Atheniensium coloniae, Thurios in Magnam Graeciam jam tum deducendae, unà cum Herodoto et Thucydide, se comitem adjunxit. [Vide suprà ad p. 3. n. 1.] Ibi, florente coloniâ, per annos triginta duos commoratus est. Verùm sub finem belli Peloponnesiaci, cum cives Thuriolorum defectionem ab Atheniensibus meditabantur, Lysias, unà cum aliis, quorum fides erga Athenienses inviolata permansit, domum reversus est. Reditus ejus in summas Reipublicae turbas et calamitates incidit. Belli Peloponnesiaci eventus fuerat Atheniensibus admodum infelix ac detrimentosus. Urbs à Lysandro capta dominationem xxx Tyrannorum pati coacta est; qui summam crudelitatem in cives insontes exercebant. Multos quidem, indictâ causâ, morte multabant; inter quos Polemarchum Lysiae fratrem, qui Athenis degebat dives inquilinus. Ipse Lysias fugâ vitam suam servabat. Ope verò et pecuniâ Thrasybulo, patriae libertatis vindici, auxiliabatur. Post expulsos à Thrasybulo tyrannos et Athenas in libertatem vindicatas, in urbem rediit, atque ad studium eloquentiae, cui olim Thuriis, sub praeceptoribus Syracusanis Tisiâ et Niciâ, vacaverat, se contulit, nullâ praetermissâ occasione in crudeles tyrannos et hostes patriae invehendi. Multas quidem orationes aliis conscripsit, ipse autem nullas, quae ad nostram aetatem pervenere, si unam contra Eratosthenem xxx virum excipias, egit. Obiit Athenis Olymp. C. 2. vel 3. annos natus lxxx, vel lxxxi, biennio post natum Demosthenem. Vita ejus scripta invenitur apud Dionysium Halicarnassensem, Plutarchum, Photium et Suidam: atque, inter recentiores, in hâc palaestrâ se diligenter exercuit vir doctus Joannes Taylor, in limine splendidissimae suae Orationum Lysiae editionis; ubi veterum quoque de Lysiâ testimonia adjecta inveniuntur. Erat Lysias, Ciceronis judicio, "egregiè subtilis scriptor atque elegans, quem jam "propè audeas Oratorem perfectum dicere." [In Brut. 17.*] Ex multis orationibus, quae literis consignabat, tantum 34 ad nos per-

* Sect. 9; 16, 17, Ed. Bostoniensis, Vol. iii. p. 15. 25.

129. venerunt; quarum quaedam sunt imperfectae, omnes ferè mendosae, et peritissimi, siquae aliae, indigentes editoris. In his autem emaculandis praecipue desudârunt viri doctissimi Joan. Taylor, Jer. Markland, et Joan. Jac. Reiske.

EDITIONES LYSIAE.

1. Lysiae Atheniensis Oratoris Apologiae et Orationes. Graecè. Extant inter Rhetorum Graecorum Orationes, 2 part. *Venetius, apud Aldum, 1513, in fol.*

2. ————— Graecè, inter eorundem Rhetorum Graec. Orationes, cum interpretatione Lat. quarundam Lysiae, &c. *Latavii, apud Henr. Stephanum, 1575, in fol.*

3. ————— Orationes xxxiv. Gr. Lat. cum notis per Iodocum Vander Heidium. *Hanoviae, 1615, in 8vo.*

4. ————— Graecè, cum Vander Heiddi versione et argumentis, et praefatione Joannis Burchardi Mall. *Marburgi, 1683, in 8vo.*

5. ————— et Fragmenta, Graecè et Lat. Ad fidem codd. MSS. recensuit, &c. Joannes Taylor, A. M. Accedunt Jer. Marklandi conjecturae. *Londini, apud Guliel. Boyer, 1739, in 4ta.* Repetita est haec editio, quibusdam ex apparatu omissis, versione tamen emendatâ, indiceque aliquantò auctiore. *Cantabrigiae, 1740, in 8va.*

6. ————— Graecè et Lat. Extant in Editione Orationum Graecorum, quam curavit Jo. Jac. Reiske. *Lipsiae, 1770, et seqq. 12 tom. in 8vo.*

2. ΑΤΣΙΟΤ ΚΑΤΑ—] Hoc est, LYSIAE contra ERATOSTHENEM Trigintavirum, quam ipse habuit LYSIAS. Additur δν αὐτὸς εἰσε Ασίας. Noster enim, qui plurimas causas scripsit, nullam fortasse agi, hâc unicâ exceptâ. TAYLOR.

ARGUMENTUM.

Eratosthenes, cum unus de Triginta Tyrannis esset, Lysiae fratrum, Polemarchum nomine, indictâ causâ, necari jusserrat. Quare nunc de eo supplicium vult sumi Lysias. CANTERUS.

3. Ὅδε ἀρξασθαι—] Ordo est: ὁ ἄνδρες δικασταί, οὐ δοκεῖ μοι εἶναι ἄπορον ἀρξασθαι τῆς κατηγορίας, ἀλλὰ [μοι] λέγοντι παύσασθαι. De ἀρξασθαι vide suprâ ad p. 46. n. 1.

4. αὐτοῖς,] Eratostheni ejusque collegis atque satellitibus. REISK. Nam cum triginta tyranni, praepositi a Lacedaemoniis, servitute oppressas tenerent Athenas, plurimos cives, quibus in bello pepercerat fortuna, partim patriâ expulissent, partim interfecissent, plurimorum bona publicata inter se divisissent; non solum princeps [Thrasylus,] sed et solus initio bellum his indixit. CORN. NEPOS, in vita Thrasyl. τὸ μέγεθος—τὸ πλῆθος—subauditur κατὰ. εἰργασται αὐτοῖς, Angl. are perpetrated by them. Vide Coll. Gr. Min. ad p. 18. n. 10.

5. ὥστε μήτε ἂν ψευδόμενον—] Ordo est: ὥστε μήτε ψευδόμενον ἂν δύνασθαι κατηγορεῖσθαι δεινότερα τῶν ὑπαρχόντων, μήτε βουλόμενον εἰπεῖν τὰ ληθῆ [ἂν δύνασθαι εἰπεῖν] ἅπαντα. Notandum, conjunctionem ὥστε plerumque construi cum infin. interdum cum indicativa.

NOTAE PHILOLOGICAE

AD

EXCERPTA RHETORICA.

I. NOTAE IN LYSIAM.

1. Ex LYSIA.] Lysias, orator disertissimus, natus est Athenis, 129 Olymp. lxxx, 2. ante Chr. N. 458. Patrem habuit Cephalum Syracusanum, hominem divitem, qui, invitante amico suo Pericle, Atheniensi illo illustrissimo, Athenas commigraverat. Quindecim annos natus Lysias Atheniensium coloniae, Thurios in Magnam Graeciam jam tum deducendae, unà cum Herodoto et Thucydide, se comitem adjunxit. [Vide suprà ad p. 3. n. 1.] Ibi, florente coloniâ, per annos triginta duos commoratus est. Verùm sub finem belli Peloponnesiaci, cum cives Thuriolorum defectionem ab Atheniensibus meditabantur, Lysias, unà cum aliis, quorum fides erga Athenienses inviolata permansit, domum reversus est. Reditus ejus in summas Reipublicae turbas et calamitates incidit. Belli Peloponnesiaci eventus fuerat Atheniensibus admodum infelix ac detrimentosus. Urbs à Lysandro capta dominationem xxx Tyrannorum pati coacta est; qui summam crudelitatem in cives insontes exercebant. Multos quidem, indictâ causâ, morte multabant; inter quos Polemarchum Lysiae fratrem, qui Athenis degebat dives inquilinus. Ipse Lysias fugâ vitam suam servabat. Ope verò et pecuniâ Thrasybulo, patriae libertatis vindici, auxiliabatur. Post expulsos à Thrasybulo tyrannos et Athenas in libertatem vindicatas, in urbem rediit, atque ad studium eloquentiae, cui olim Thuriis, sub praeceptoribus Syracusanis Tisiâ et Niciâ, vacaverat, se contulit, nullâ praetermissâ occasione in crudeles tyrannos et hostes patriae invehendi. Multas quidem orationes aliis conscripsit, ipse autem nullas, quae ad nostram aetatem pervenere, si unam contra Eratosthenem xxx virum excipias, egit. Obiit Athenis Olymp. C. 2. vel 3. annos natus lxxx, vel lxxxi, biennio post natum Demosthenem. Vita ejus scripta invenitur apud Dionysium Halicarnasensem, Plutarchum, Photium et Suidam: atque, inter recentiores, in hâc palaestrâ se diligenter exercuit vir doctus Joannes Taylor, in limine splendidissimae suae Orationum Lysiae editionis; ubi veterum quoque de Lysiâ testimonia adjecta inveniuntur. Erat Lysias, Ciceronis judicio, "egregiè subtilis scriptor atque elegans, quem jam "propè audeas Oratorem perfectum dicere." [In Brut. 17.*] Ex multis orationibus, quae literis consignabat, tantum 34 ad nos per-

* Sect. 9; 16, 17, Ed. Bostoniensis, Vol. iii. p. 15. 25.

129. venerunt ; quarum quaedam sunt imperfectae, omnes ferè mendosae, et peritissimi, siquae aliae, indigentes editoris. In his autem emaculandis praecipuè desudarunt viri doctissimi Joan. Taylor, Jer. Markland, et Joan. Jac. Reiske.

EDITIONES LYSIAE.

1. Lysiae Atheniensis Oratoris Apologiae et Orationes. Graecè. Extant inter Rhetorum Graecorum Orationes, 2 part. *Venetis, apud Aldum, 1513, in fol.*

2. ————— Graecè, inter eorundem Rhetorum Graec. Orationes, cum interpretatione Lat. quarundam Lysiae, &c. *Lutetiae, apud Henr. Stephanum, 1575, in fol.*

3. ————— Orationes xxxiv. Gr. Lat. cum notis per Iodocum Vander Heidium. *Hanoviae, 1615, in 8vo.*

4. ————— Graecè, cum Vander Heidii versione et argumentis, et praefatione Joannis Burchardi Mail. *Marburgi, 1683, in 8vo.*

5. ————— et Fragmenta, Graecè et Lat. Ad fidem codd. MSS. recensuit, &c. Joannes Taylor, A. M. Accedunt Jer. Marklandi conjecturae. *Londini, apud Guliel. Boyer, 1739, in 4to.* Repetita est haec editio, quibusdam ex apparatu omissis, versione tamen emendatâ, indiceque aliquantò auctiore. *Castabrigiae, 1740, in 8vo.*

6. ————— Graecè et Lat. Extant in Editione Oratorum Graecorum, quam curavit Jo. Jac. Reiske. *Lipsiae, 1770, et seqq. 12 tom. in 8vo.*

2. *ΛΥΣΙΟΥ ΚΑΤΑ*—] Hoc est, *LYSIAE contra ERATOSTHESEN Triginta virum, quam ipse habuit LYSIAS.* Additur *ὅν αὐτὸς εἶπε Ἀσίας.* Noster enim, qui plurimas causas scripsit, nullam fortasse agi, hanc unicâ exceptâ. TAYLOR.

ARGUMENTUM.

Eratosthenes, cum unus de Triginta Tyrannis esset, Lysiae fratrem, Polemarchum nomine, indictâ causâ, necari jusserat. Quare nunc de eo supplicium vult eumi Lysias. CANTERUS.

3. *Ὅτι ἀρξάσθαι*—] Ordo est : *ὃ ἄνδρες δικασταί, οὐ δοκεῖ μὲ εἶναι ἄπορον ἀρξάσθαι τῆς κατηγορίας, ἀλλὰ [μοι] λέγοντι παύσασθαι.* De ἀρξάσθαι vide suprâ ad p. 46. n. 1.

4. *αὐτοῖς,*] Eratostheni ejusque collegis atque satellitibus. *ῥεμν.* Nam cum triginta tyranni, praepositi a Lacedaemoniis, servitute oppressas tenerent Athenas, plurimos cives, quibus in bello pepererat fortuna, partim patriâ expulissent, partim interfecissent, plurimorum bona publicata inter se divisissent ; non solum princeps [Thrasylus,] sed et solus initio bellum his indixit. CORN. NEPOS, in vita Thrasyl. *τὸ μέγεθος*—*τὸ πλῆθος*—subauditur *κατὰ. εἰργασθαι αὐτοῖς,* Angl. *are perpetrated by them.* Vide Coll. Gr. Min. ad p. 18. n. 10.

5. *ὥστε μήτ' αὖν ψευδόμενον*—] Ordo est : *ὥστε μήτε ψευδόμενον αὖν δύνασθαι κατηγορεῖσθαι δεινότερα τῶν ὑπαρχόντων, μήτε βουλόμενον εἰπεῖν τὰ ληθῆ [αὖν δύνασθαι εἰπεῖν] ἅπαντα.* Notandum, conjunctionem *ὥστε* plerumque construi cum infin. interdum cum indicativo.

6. ἀλλ' ἀνάγκη ἢ τὸν—] Mavult Stephanus, ἀνάγκην εἶναι ἢ τὸν, κ. τ. λ. Non opus, puto, ut quidquam mutetur; subintelligas modo ἔστί post ἀνάγκη. MARKLAND.

7. ἐν τῷ προτοῦ χρόνῳ.] i. e. ἐν τῷ χρόνῳ προτοῦ, in tempore antehac: vel simpliciter antehac. προτοῦ est pro πρὸ τούτου, supple χρόνον. Vide Eurip. Med. 694. Τούναντιόν—πέσεσθαι—Vide Coll. Gr. Min. ad p. 39. n. 2.

8. πρὸς τοὺς φεύγοντας—] in reos. Angl. against the defendants. φεύγω significat interdum reus sum. ἀποφύγω, absolvor. Caeterum ἐπιδείξαι τὴν ἔχθραν, ἥτις εἴη—exponere suam inimicitiam, quatenam esset—structura est, quā praesertim delectantur scriptores Attici. Nec insolita est apud auctores Latinos. Vide supra ad p. 92. n. 1.

1. ἀνθ' ὅτου] Atticè pro ἀνθ' ἡστίως, ut ὅτου non solum fit masc. 130. generis pro οὗτινος, sed etiam fem. Quare non opus est ut, cum Reiskio, subintelligamus ἔργου, vel γεγονότος, vel συμβάντος: nedum, eodem monente, legendum ὅτης, quae ne vel vox esse videtur.

2. ἀλλ' ὡς ἅπασι—] Angl. but because, on the present occasion, all of us have much reason to be enraged either on account of our own, or of the public calamities. Sensum oratoris, post se nequicquam vexatos, prorsus hic pessunderunt Taylor et Reiske, quippe quos in fraudem induxerit particula ἢ Latine sonans, secundum eos, quāvis. Atqui nequaquam hic reddi debuit quāvis, sed vel, subintellectā scilicet eadem particulā post οὗσης. Nec insolita est huiusmodi ellipsis in sermone Graeco. Vide Hoozeveen Doctr. Part. L. G. pp. 441, 442.

3. κατέστην.] supple ἐμαυτόν. [Vide supra ad p. 85. n. 7. et ad p. 3. n. 7.] ὥστε πολλάκις εἰς πολλὴν ἀθυμίαν κατέστην, Angl. inasmuch that I frequently feel an extreme anxiety.

4. τὴν κατηγορίαν ποιήσωμαι.—] Angl. I should prefer this accusation or mine in behalf of my brother and myself, &c. Sic pauld supra, τοὺς λόγους ποιῶμαι, I make this speech or mine, I say so. Adeo ut longè aliud sit τὸν λόγον ποιῆσαι, et τὸν λόγον ποιήσασθαι: nimirum hoc significat verba facere, illud autem alteri orationis argumentum dare, alterum ad dicendum excitare. Nam in voce act. ad alterum, in voce med. ad ipsum agentem refertur. Interdum tamen, sed rarè, τὸ ποιεῖν referri invenitur ad ipsum agentem, pronomine scilicet reciproco subintellecto. [Vide supra ad p. 3. n. 7.] Sequentia sunt exempla ab ipso Lysidā petita. τοαυτήν τοῦ βίου τελευτήν ἐποιήσαντο, talem vitae finem sibi paraverunt [ΕΠΙΤΑΦ. ΤΟΛΕ ΚΟΡΙΝΘ. ΒΟΗΘ.] Θάνατον αὐτοῖς ἐποίησε τὴν ζημίαν, mortem illis poenam statuit. [ΑΠΟΔ. ὑπὲρ τοῦ ΕΡΑΤ. φόνον.] περὶ ἐλάττονος τὸν ἡδονῶν ἐποίησας, subintellige σεαυτῷ vel σοί, tuis deliciis posthabuisti. [Ibid.] Sed multò frequentius dicitur in v. med. ποιεῖσθαι περὶ πλείονος, ποιεῖσθαι περὶ ἐλάττονος, κ. τ. λ. Vide huius verbi amplam et dilucidam enarrationem apud KUSTER. de Verb. Med. § I. 32. 33.

5. δι' ἐλαχίστων] Breviter, strictim. “διὰ cum genit. aliquid ad “adverbialiter redditur: ut, διὰ ταχέων, cū: Thucyd. lib. I. c. 80. “διὰ βραχέων, breviter: Plat. Tim. in initio. διὰ βραχυτάτων, brevissime: Ib. in fin.” VIGERUS, de Idiotism. p. 423. n. 70. Edit. L. B. 1742. “C. IX. 2. c. 6. n. 81. Vide supra p. 103. n. 6. P.

6. ἡμεῖς—] Se ac fratrem intelligit. δίκην οὔτε ἐδικαζόμεθα, οὔτε ἐφύγομεν. Angl. We neither appeared as plaintiffs, nor defendants. δικάζω, in v. act. jus dico: δικάζομαι in v. med. vel δίκην δικάζομαι τινί, jus mihi contra aliquem dicendum cura, iudicio cum aliquo con-

tendo. Angl. *I go to law with, I act as plaintiff.* Vide suprâ ad p. 47. n. 5. et ad p. 31. n. 11. item ad p. 129. n. 8.

7. εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν,] supple *ἐαυτούς.* Vide suprâ ad p. 130. n. 3.

8. πάντως δὲ τὴν μὲν πόλιν γενέσθαι, τὴν ἀρχὴν δεῖσθαι χρημάτων.] Angl. *that for the existence of the State, or, in order to secure the existence of the State, the Government by all means needed money; or, money was absolutely necessary for the Government.* Sed locus videtur depravatus. "πένεσθαι pro γενέσθαι conj. Markland. P.

9. περὶ οὐδενός—] περὶ οὐδενός ἡγεῖσθαι, nihil pendere, περὶ πολλοῦ ποιέσθαι, magni facere. Vide suprâ ad p. 130. n. 4.

131. 1. πεπαιηκότες.] Cave ne mutes in *πεπαιηκότες*, ut concordet cum αὐτοῖς, prout postulat constructio grammatica; his enim casum mutationibus gaudent Attici, quando nihil est obscuritatis vel ambiguitatis in sensu. MARKLAND. Vide ad p. 43. n. 6. et ad p. 68. n. 5. item ad p. 4. n. 7.

2. τάλαντον] Vide ad p. 86. n. 12.

3. Ἐπεὶ δὲ οὐχ ὅσον—] Constructio est: ἐπεὶ δὲ εἶχεν οὐ [μὲν τοσούτων] ὅσον ὁμολογῆκειν [δοῦναι,] Angl. *and when he had got not only what I had consented to give.*

4. κυξικηνούς,] κυξικηνός valebat 28 drachmas.

5. δαρεικούς,] Vide ad p. 86. n. 12.

6. ὁ δ' ἀγαπήσειν με ἔρασκεν,] Angl. *But he said that I should be contented.*

7. εἰς τὰ τοῦ ἀδελφοῦ] supple δώματα.

8. εἰς Λαμνίπτον.] supple τὸ δῶμα.

132. 1. Ἐν τούτῳ δ' ὄντι μοι κινδυνεύειν ἐδόκει,] Ἐν τούτῳ, subauditur καιρῷ vel τόπῳ. REISKE. Angl. *In such a situation I thought of risking an experiment,—ὥς γε ἤδη τοῦ ὑπάρχοντος ἀποθανεῖν, [gen. absolut. cum ὥς more Attico,] since now at any rate I was to die,—since now it was but death at any rate.*

2. ἀνεφωγμένα ἔνυχον.] Angl. *happened to be open.* Vide suprâ ad p. 7. n. 5.

3. εἰς Ἀρχένεω—] supple τὸ δῶμα. Ἀρχένεος, -ου, Atticè Ἀρχένεως, -εω, κ. τ. λ.

4. παρήγγειλαν—τὸ ἐπ' ἐκείνων εἰθισμένον παρ' ἀγγελα,] *demonstrant—solūm ista cetate edictum—ἐπ' ἐκείνων est eorum cetate, illo tempore, quo illi summā rerum potiebantur.* REISKE. Vide suprâ ad p. 31. n. 11.

5. οὕτω πολλοῦ ἐδέησε κριθῆναι,—] Angl. *so far was he from being tried—*

6. προῦθεντο αὐτόν.] *eum exponendum curarunt.*

133. 1. ἀλλ' οὕτως εἰς ἡμᾶς, διὰ τὰ χρήματα,—] *sed haud aliter in nos, propter divitias nostras, saevierunt, ac alii, qui ob magnas injurias insanciantur:* [Ante *μεγάλαν* subauditur *ἐνεκα*—οὐ τούτων ἀξίους γε ὄντας τῇ πόλει, neque iia de civitate meriti eramus.

2. χορηγίας χορηγῶντας,—] *Χορηγός, unde χορηγεῖν, ap. Atticos scriptores dicitur proprie, qui suis sumtibus χορόν comparat, instruit, omnibus rebus ornat, et in eo genere exerceri curat, in quo eum vult certare: nam diversi generis erant Chori, tanquam Cyclicí, s. Dithyrambici, quod soli essent orbiculares, Tragici, Comici, qui τετραγῶνοι. v. Schol. ad Aristoph. Nubes v. 311. et Aves 1403. ad Equ. 586. et Salmas. ad Solin. p. 596. C. 40. Quia autem his choris*

utabantur in theatris, propterea χορηγοὶ dicuntur, quæ sumtum scenæ præbent in totam fabulam, non in solum chorum: v. Salmas. de Usuris p. 58. undè dicuntur etiam χορὸν διδόναι, cum poëtae alicujus fabulam in theatrum producunt, ipsi autem poëtae λαμβάνειν χορὸν. v. Knster. ad Arist. Equit. 510. De insigni autem et paenè insano Atheniensium studio in hoc genere vide Spanhem. ad Callim. p. 363. Vol. II. Ernestii. Vide H. Steph. Thes. in voc. χορηγός et χορηγία. Vide etiam suprâ ad p. 31. n. 11.

3. μετακοῦντας,—ἐπολιτεύοντο.] Lysias scil. et Polemarchus μέτ-οικοι erant, Trigintaviri autem πολῖται.

4. μετ' ἣν γὰρ ἂν καὶ ἐμοὶ—] et ego hujus boni non minimam partem obtinuissem. i. e. Si culpa eorum aliquo modo minui potuisset, minor etiam fuisset mea injuria.

1. Αναβιβάσάμενος—] Cum eum ascendere fecerim ad me—in 134. suggestum nempè, unde Lysias verba faciebat ad judices.

2. ἐπὶ σοὶ μόνῳ ἐγένετο] Angl. it depended upon thee alone. Vide suprâ ad p. 85. n. 9.

3. εἶθ' ὅτι μὲν, ὡς φῆς, ἀντειπὼν, οὐδὲν ὠφέλησας,—] Itane vero, cum adversando, uti tu dicis, nihil profeceris, vir probus haberi postulas; cum autem illum correptum interfeceris, non putas mihi et illis in te saevitum iri? Elucet hic loci Lysiae subtilitas, quam laudant veteres Critici.

3. Ἐπειτα τῷ [i. e. τίνι Atticè] ἥσσαν εἰπές ἦν—] Deinde, cuinam verisimile est hoc minus mandatum fore, ἢ [ἐκείνῳ] ὅστις, κ. τ. λ. quam illi, qui fortè contradixisset, atque istam sententiam suam palam protulisset?

1. παρὰ τοῦ] τοῦ pro τίνος Atticè. παρὰ τοῦ, à quo, &c. Vulgaris 135. lectio est παρ' αὐτοῦ, nullo sensu. Canterus reposuit παρὰ τοῦ.

2. καὶ μὲν δὴ—κατὰ—ἀπήγαγεν.] Emend. à Criticis. Antea: καὶ μηδὲν δὴ οὐκ ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀλλ' ἐν τῇ ὁδῷ σώζοντα αὐτόν, καὶ τὰ τούτους ἐψηφισμένα, ὃν συλλαβὼν ἀπήγαγεν. Hic locus certè depravatus est. Vir doctus Joannes Taylor sic emendavit, καὶ ΜΗΝ ΗΛΗ οὐκ ἐν τῇ οἰκίᾳ ΚΑΤΑ τὰ τούτους ἐψηφισμένα, ἀλλ' ἐν τῇ ὁδῷ σώζοντα ΑΥΤΟΝ συλλαβὼν ἀπήγαγεν. Accedit autem, quod non domi uti ab iis erat decretum, sed in itinere salutem sibi quaerentem, hunc comprehensum abduxit. Ubi vides, (inquit ille,) istud ὃν ante συλλαβὼν oriri ex priorē voce exeunte. Caetera omnia eadem ferè sunt literae. TAYLOR.—ὁμοῖς δὲ πάντες ἀργύζεσθε, (non ἀργύζεσθε,) ὅσοι εἰς τὰς οἰκίας ἦλθον τὰς ὑμετέρας, κ. τ. λ.—Pro αὐτόν rescipsi αὐτόν, seipsum, de Fratre enim suo loquitur: et delevi ὃν, natum fortè ex praecedente syllabâ. Ante ὅσοι intelligendum est αὐτοῖς; quae Ellipsis Nostro et omnibus usitatissima est. MARKLAND. Caeterum totus hic locus, [νῦν δὲ παρὰ τοῦ ποτε—ἐξελεγχθῆναι.] ita emendatus, hoc modo reddi possit. Nunc verò de quo tandem supplicium sumetis, si nempè triginta tyrannis dicere licuerit se triginta tyrannorum jussa fecisse? Quin et Eratosthenes fratrem meum jam non domi, secundum eorum decreta, sed in viâ publicâ saluti consulentem, comprehensum abduxit. Vos autem omnes in eos succensebatis, quicumque à Triginta missi aedes vestras ingressi essent, [Vide suprâ p. 131. l. 3.] aut vosmet ipsos aut à rebus vestris aliquid requisitum. Atqui si iis hominibus, qui suae salutis causâ alios perdant, ignorare oportet, illis, qui à tyrannis mittebantur, etiam majore jure ignorare debetis: nam si vel missi non iuerant, vel si, quos quaererent comprehensus, se tamen comprehendisse negaverant, periculum aequè adiiissent: Eratostheni au-

tem dicere licebat se Polemarcho non obviam factum fuisse ; deinde non novisse : haec enim neque investigationem, neque quaestionem per tormenta admittunt ; adeo ut neque ad inimicis volentibus refelli possint.

3. ἐπὶ πούταις ἐστί.] penes hos est. Vide supra ad p. 134. n. 2.

136. 1. τί ἄν] scil. ἐποιεῖτε, aut ἐποιήσατε. REISKE. εἰ καὶ ἀδελφοὶ ὄντες ἐτύχετε αὐτοῦ. Vide supra ad p. 7. n. 5.

2. ἀπειρηφύσασθε ;] Vel deesse videtur ἄν, vel legendum ἀπρηφύσασθε. MARKLAND. τί ἄν εἰ, κ. τ. λ. Quid faceretis, si fratres liberitæ Eratosthenis essetis ? Videtur post hoc vocabulum ἀπρηφ. deesse responsio οὐ. absolveretisne ? neutiquam. REISKE.

3. τὴν διαψηφισίν] Angl. your decision.

4. ἀπιάσιν,] Vide supra ad p. 50. n. 5.

5. Ὅσοι δὲ ξένοι—ἢ δικαίως.] Peregrini autem quotquot nunc in urbe vestra versantur, scient, jure ne, an injurid, triginta tyrannos suis quippe ex oppidis agrisque sub praeconis voce exterminent. REISKE.

6. Εἰ γὰρ δὴ αὐτοὶ οἱ—πειρομένους.] Angl. For truly if those who were cruelly used by them, shall suffer them to escape, when they have them in their power, surely those strangers will think they have given themselves a great deal of superfluous trouble in your behalf.

7. Οὐκοῦν δεινόν,—] Haec sententia interrogationem continet, et desinit in voce κολάζεσθαι ; ἡγούμενοι χρῆναι τῇ τῶν τεθνεώτων ἀρετῇ παρ' ἐκείνων δίκην λαβεῖν arbitantes hoc virtutis defunctorum debere, ut de iis supplicium puniretis : [de τεθνεώτων, vide Fragm. Gram. Gr. p. 15. Edin. 1814.] Hic autem alludit Lysias ad pugnam navalem apud Arginusas, [Vide Xenoph. Ἑλληνικ. Lib. I. cap. vi. 19, 20, seq.] ubi de Peloponnesiis Athenienses victoriam reportaverant. Quum autem Atheniensium duces, post pugnam, nequicquam tentassent, obstantibus vento ac hieme, cadavera naufragorum, ut ritè sepelirentur, recipere, [ταῦτα δὲ βουλομένους ποιεῖν ἄνεμος καὶ χειμὼν αὐτοὺς διεκόλυσε, μέγας γενόμενος. Xenoph. Ἑλλην. Lib. I. cap. vi. 25.] Athenienses non tam propter victoriam laetati, quam in duces, ob cives insepultos relictos, infesti, eorum octo in judicio damnarunt ; ex quibus qui aderant sex erant interempti. [Vide elegantem totius hujus rei enarrationem, Xenoph. Ἑλλην. Lib. I. sub fin. Vide etiam Xenoph. Απομν. Inf. p. 201. l. 23.] τοῦτους δὲ δὴ, οἳ ἰδιῶται μὲν ὄντες—&c. hos autem utique, qui quidem, privati quum essent, quantum in ipsis erat, fecerunt ut mari infelices evasent ; et summum imperium adepti, ultro fatentur se multos cives, indictæ causâ, interfecisse ; annon, inquam, oportet ipsos eorumque liberos à vobis extrema supplicia pati ?

8. ἐποιήσαν] Aut ante aut post hoc vocabulum deest ὁμᾶς, in culpâ fuerunt, ut vos praelio navali vinceremini. Designat illam Atheniensibus fatalem ad Aegospotamos pugnam. REISKE.

9. τὰ κατηγορημένα:] ea quae hactenus sum criminatus. TAYLOR.

10. τῷ φεύγοντι ἄξια εἰργάσθαι.] Ordo est : ἕως ἄξια θανάτου ἐν δόξῃ εἰργάσθαι τῷ φεύγοντι, donec à reo digna morte videantur patrata esse. εἰργάσθαι hic sonat passivè, ut interdum fit in verbis aliis deponentibus. [Vide supra ad p. 16. n. 2.] τῷ φεύγοντι, idem est ac ὑπὸ τοῦ φεύγοντος. Potest etiam, idque eleganter, dici Latine, patratum est reo, Angl. it is perpetrated by the defendant. Vide supra ad p. 129. n. 4. 8.

137. 1. δίκην δοῦναι δύναντ' ἄν.] Si bis, inquit, pro singulis eorum factis moriantur, non possunt poenas dare. Dicere debuit justas po-

nas; hoc vero videtur esse, *δίαν δοῦναι ΔΞΙΑΝ δύναιε'* ἄν. MARKLAND. "Annon, *δίαν*, jus, justitia, justa poena? P.

2. *Ὁ γὰρ δὴ*—] Veruntamen superesse video nonnullas causationes, quas me decet Eratostheni eripere. *Ἀεὶ μὲν ἐν τῷ προφασί* non est, &c. REISKE. Vide suprà ad p. 62. n. 1.

3. *περὶ δὲ σφῶν αὐτῶν ἕτερα λέγοντες ἐνδοτε ἐξαπατῶν,*] Angl. *but by mentioning other things concerning themselves, they impose sometimes upon the judges,—i. e. they divert them from the main question.*

4. *Ἐπει*—] Si enim hujusmodi dicant, jubete illos demonstrare, &c. MARKLAND. Rectè, ut opinor, nam *ἐπει* hic sonat γὰρ, et refertur ad id quod reticetur.

5. *Ἀλλὰ γὰρ*—] γὰρ refertur ad aliquid subauditum; ἀλλὰ, sed quid hujusmodi asserere possunt? nam tot arma hostibus detraxerunt, quot à vobis abstulere? Vide Vigerum, edit. Zeunil, p. 458 C. viii. 5. 4. n.

6. *ἀλλ' ὡς αὐτοῖς*] Lege ὅτι vel ὡς αὐτοῖς—pro ὡς αὐτοῖς.

7. *Ὁ γὰρ νῦν πρῶτον*—] articulorum, nunc quidem hiantium, hic est nexus: ὅτι δὲ οὗτος τοιοῦτός ἐστι, νῦν ἐπιδειξω. Ejusmodi sceleratum autem esse Eratosthenem, nunc demonstratum eo, scil. qui et ipse scelera committere haud dubitet, aliosque facinorosos laudet. REISKE. Nempe γὰρ refertur ad id quod eleganter reticetur. Vide suprà ad p. 62. n. 1. et ad p. 66. n. 6.

8. *τὰ ἐναντία ἔπραξεν,*] Videtur excidisse vox *οὗτος*, vel *Ερατοσθένης*. MARKLAND.

9. *ἐπὶ τῶν τετρακοσίων*] tempore Quadringentorum, qui summam potestatem Athenis antehac injustè usurpaverant, quorum tamen imperium minus esset diutinum. Vide Thucyd. lib. 8. 67.

1. *ἡ ναυμαχία,*] Pugnam illam infelicem intelligit apud *Ἰσθμὸν* 138 *ἄγος*, ubi Lysander classis Atheniensium potitus est.

2. *ὅθεν τῆς στάσεως ἤρξαν,*] Gemino modo haec possunt accipi, aut pro parentheticis, (unde quoque molitionem suam rerum novarum auspiciis sunt,) aut pro interrogatione, unde tandem res novas moliri coepere? ut respondeat πέντε—quinqueviri—REISKE.

3. *φυλάρχους τε ἐπὶ τὰς φυλακὰς*—] constituebant phylarchos ad custodias vel vigiliis obeundas, et ad praesidendum in locis urbis opportunis. Idem.

4. *ἐπεβουλευέσθε,*] Angl. *you were ensnared*, ὅπως μὴτ' ἀγαθὸν μὴδὲν ψηφισέσθε, that you could neither pass any decree for the advantage of the state, and should be oppressed by a variety of wants. Ubi observandum tempus futurum, ut ψηφισέσθε, ἔσεσθε, et paulò infra ἴσονται, &c. post aliud verbum, reddi debere tanquam imperf. subj.

5. *οἳ τε ἴσονται*] Vide suprà ad p. 5. n. 6.

6. *συμπράττοντας,*] Collegas suos—ἀλλὰ τοὺς αὐτοῦ Ερατοσθένης ἀποδαντας, eos qui ex ipso Eratosthene audierunt.

7. *πεπεραμένον ἂν αὐτῶν*] testimonium perhibuissent contra illos—nempe Quinqueviros. "Refertur ad συμπράττοντας. P.

8. *καὶ τοὺς ὅρκους,*] Ordo est: καὶ μὲν, εἰ ἐσωφρόνουν, οὐκ ἂν ἐνόμιζον τοὺς ὅρκους πύτους ἐπὶ τοῖς κακοῖς τῶν πολιτῶν, ἡρώδης δὲ παρέβαινον ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς τῆς πόλεως. et quidem, si sanae mentis essent, non sancta esse illa jura puidissent, quae ad civium damnum pertinerent, pro emolumento autem civitatis eadem sine scrupulo violabant. "Contra emolumentum, videtur. P.

9. *καὶ βάτραχος*—] Subaudi παραδείγματος ἕνεκα, exempli causa, Vol. I. 10

142. 1. "προτέρους—] Ita SCHOT. CANTER. pro προτέρους. Item Inter pretes. P.
 2. τούτων] reedit ad Theramenem ejusque patrem. REISKE.
 3. πρὸς ἐκείνους] Pisandrum et Callaeschrum. REISKE.
 4. πραττούσης μὲν τῆς ἐν Δρείῳ πάγῃ βουλῆς θωτηρίαν,] cum Senatus Areopagiticus de salute vestra erat sollicitus. TAYLOR.
143. 1. ἐκείνου] Potius ἐκείνων. Lacedaemonis scil. TAYLOR. Sed et vulgaris ferri possit.
 2. γνόντες τὴν παρασκευὴν—] παρασκευὴ est oratoribus Atticis conjuratio factionis, clandestina machinatio sceleratorum, qui secretis consiliis inter se agitatis in id consenserunt, ut operae fraudisque et gratiae et potentiae quicquid possent conferrent, ad efficiendum, ut jus aequum pervertatur, et libertas civilis opprimatur. REISKE.
144. 1. τοῖς φεύγουσιν,] non illis qui à Phylā, post sublatam eae tyrannorum tyrannidem, domum redissent, qui reditus caede Theramenis est posterior, sed his qui post cccc viros, dudum ante. REISKE.
 2. Καὶ τοσούτων] hīc absolutā excursionē de Theramene, reſtit orator ad propositum conficiendum, quod hoc est. Eratosthenes fudit Theramenis amicitia, per eamque sperat se elapsurum. Αἰσὶ Theramenes inimicus reip. vestrae fuit infestissimus. Ergo Eratosthenes quoque est. Ergo puniri debet. REISKE.
 3. αἵτιοι γεγεννημένοι,] scil. Eratosthenes cum sodalibus. Ego verò malim legi αἰτίου γεγεννημένου, ut ad solum Theramenem referatur. REISKE.
 4. τουτοῖ] Vide suprā ad p. 106. n. 1.
145. 1. ἡμεῖς δὲ νυνὶ εἰς κατηγορίαν καὶ ἀπολογίαν καθέσταμεν.] Angl. but now we are in such a state as to give an opportunity not only for accusation but for defence. καθέσταμεν pro καθέστήκαμεν. Supple ἡμεῖς αὐτοὺς. Vide suprā ad p. 3. n. 7. et ad p. 27. n. 4. item ad p. 29. n. 4.
 2. λαθεῖν,] post λαθεῖν videtur ἱκανὴν deesse. REISKE. [Vide suprā ad p. 137. n. 1.] πῶς οὐκ αἰσχρὸν ὑμῖν καὶ ἡντινοῦν ἀπολιπεῖν, ἡντινὰ τις βούλοιο παρὰ τούτων λαμβάνειν; Angl. how shameful would it not be for you to omit any punishment whatever, that any person should wish to inflict upon them? ἡντινοῦν accus. sing. f. ab ὁσπισοῦν, quicumque. ἡντινα, Relativum est.
 3. τοσούτον δ' ὑμῶν καταπεφρόνηκεν, ἢ ἑτέροις πεπρόνηκεν.] Aut delendum est hoc δὲ, aut cum ἡ mutandum. REISKE. Forum scribendum δ' ἡ. [Vide Hoogev. de L. Gr. Particulis, p. 248.] And thus he either despises you, or confides in some other men. [Vide suprā ad p. 27. n. 4.] ὃν ἀμφοτέρων ἄξιον [ἐστὶν ὑμῖν] ἐπιμεληθῆναι, ἐνθυμονέμεναι, ὅτι οὐτ' ἂν ἐκεῖνα δύναιντο ποιεῖν, μὴ ἑτέρων συμ-πραττόντων both of which circumstances it is worth your while to mind, when you reflect, that they could not have perpetrated those things without the assistance of others; οὐτ' ἂν νῦν ἐπεχέρισαν ἐλθεῖν, [pro ἐλεῖν Taylor legit ἐλθεῖν, vel ἐρεῖν, vel εἰπεῖν,] nor would they have now attempted to speak (or to come hither) in order to defend themselves, [Reiske mallet ἐλθεῖν,] μὴ ὑπὸ τῶν αὐτῶν αἰόμενοι σωθῆσθαι unless they had expected preservation from the same accomplices, οἳ οὐ τούτοις ἤκουσι βοηθήσοντες, who do not come merely with a design to abet them, ἀλλὰ ἡγούμενοι πολλὴν ἄδειαν σφίσι ἐσθῆσαι τῶν πεπραγμένων, but upon the supposition that their own fear, on account of what they have already perpetrated, will be in a great measure removed, καὶ τοῦ λοιποῦ [πολλὴν ἄδειαν σφίσι ἐσθῆσαι] ποιεῖν, ὅτι

1. *ἔλαβαν αὐτοὺς ἀπειθεῖν*] αὐτοὺς designat oppidanos, à Piraeen-140. sibus acie devictos: hos sinebant exules in Piraeo collecti salvos in urbem redire. REISKE.

2. *αὐτοὶ—κατέστησαν*,] supple *ἐαυτούς*. Vide suprā ad p. 85. n. 7. "*αὐτῷ* dedit Reiske, *αὐτοῖ* Markland, pro αὐτούς. P.

3. *τοῖς ἐξ ἄστειος*] Lege *τούς*. TAYLOR.

4. *τεθνεύοντες*] Vide suprā ad p. 107. n. 6.

5. *τῶν ἱερῶν ἐμποδὼν ὄντων*,] *quod res divinæ impedimento essent*. TAYLOR.

6. *ἐκατὸν τάλαντα*] Vide suprā ad p. 86. n. 12.

7. *ἵνα ἔξη ἐπικούρους μισθοῦσθαι*.] Vide suprā ad p. 3. n. 14.

1. *καὶ τελευτῶντες*] Vide suprā ad p. 39. n. 7.

141.

2. *τῶν συμμάχων*] scil. *τῶν τοῖς Λακεδαιμονίοις ὑπαρχόντων*.

REISKE.

3. *εἰ μὴ δι' ἀνδρας ἀγαθοὺς*,] scil. *ἐκωλύθησαν*, vel *τοῦτο ἐνεποδίσθη*. REISKE.—*οἷς ὑμεῖς δηλώσατε—κ. τ. λ.* Angl. *unless they had been prevented by brave men; to whom do you prove, that you are ready to make a requital, by inflicting punishment upon their enemies.*

4. *ὅμως δέ*] i. e. *ὅμως δὲ παρέξομαι*, Angl. *however I will produce them, &c.*

5. *ὡς πλείστον*,] *ἐπὶ* interpone, aut *πλείστων* lege. REISKE.

6. *διὰ βραχυτάτων*] Vide suprā ad p. 130. n. 5.

7. *καὶ μηδενὶ τοῦτο παραστή*,] Angl. *And let not this supposition be entertained by any one, ὡς, Ερατοσθένης κινδυνεύοντος, Θηραμένους κατηγοροῦ, that while Eratosthenes's trial is depending, I enter upon the accusation of Theramenes; and thus deviate from the question before you. What I am going to say of Theramenes is exactly in point. [Vide infrā ad n. 8.] γὰρ πυνθάνομαι αὐτὸν ἀπολογησάσθαι, for I understand that Eratosthenes's apology is, ὅτι ἐκεῖνος φίλος ἦν, that he was in the habits of friendship with Theramenes and his party—those, viz. who had opposed the violence of the other tyrants, particularly that of Critias, καὶ τῶν αὐτῶν ἔργων μετείχε, and shared in the same meritorious transactions with them. καίτοι σφόδρ' ἐν αὐτὸν οἶμαι μετὰ Θεμιστοκλέους πολιτευόμενον, προσποιεῖσθαι πράττειν, ὅπως οἰκοδομηθήσεται τὰ τεῖχη and truly I have a violent suspicion, that he is a person who, if concerned in the administration with Themistocles, would have affected to co-operate in the building of the walls: [Vide Thucyd. lib. I. 90. et Corn. Nep. in vitā Themist.] ὅποτε καὶ μετὰ Θηραμένους, ὅπως καθαιρεθήσεται. but when concerned with Theramenes he joined in demolishing them.*

8. *Ὁ γὰρ μοι δοκοῦσιν ἴσων ἄξιοι γεγενῆσθαι*.] Ante voces *οὐ γάρ* nonnulla deesse puto: nisi corrupta sit vox *γάρ*. MARKLAND. Nequaquam corrupta est vox *γάρ*, sed, per notam ellipsin, refertur ad id quod eleganter reticetur. *ἀλλὰ μάτην, sed frustra, οὐ γὰρ μοι δοκοῦσιν &c. non enim mihi videntur*—[Vide suprā ad p. 66. n. 6. item ad p. 62. n. 1.] but in vain, for Themistocles and Theramenes do not appear to me to be entitled to equal honour. Pro vulgari lectione *ἴσων δοκοῦσιν*,—H. Steph. ἴσων proponit. Markland mallet *ἴσων*, quam dedit Reiske. Sed nihil opus: vulgaris *ἴσων* rectè se habet; usurpatur nempè adverbialiter.

9. *Ἄξιον μὲν γὰρ καὶ*—] post *γάρ* subaudiri debet *ἦν*. REISKE.

10. *ἐτύγχανεν—πράττων*] Vide suprā ad p. 7. n. 5.

142. 1. "πρωτίους—] Ita SCHOT. CANTER. pro πρωτίους. Item Inter pretes. P.
 2. τούτων] reedit ad Theramenem ejusque patrem. REISKE.
 3. πρὸς ἐκείνους] Pisandrum et Callaeschrum. REISKE.
 4. πραττούσης μὲν τῆς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλῆς σωτηρίαν,] cum Senatus Areopagiticus de salute vestra erat sollicitus. TAYLOR.
143. 1. ἐκείνου] Potius ἐκείνων. Lacedaemonis scil. TAYLOR. Sed et vulgaris ferri possit.
 2. γνόντες τὴν παρασκευὴν—] παρασκευὴ est oratoribus Atticis conjuratio factionis, clandestina machinatio sceleratorum, qui secretis consiliis inter se agitatis in id consenserunt, ut operae fraudisque et gratiae et potentiae quicquid possent conferrent, ad efficiendum, ut jus aequum pervertatur, et libertas civilis opprimatur. REISKE.
144. 1. τοῖς φεύγουσιν,] non illis qui à Phylá, post sublatam tyrannorum tyrannidem, domum redissent, qui reditus caede Theramenis est posterior, sed his qui post cccc viros, dudum ante. REISKE.
 2. Καὶ τοσούτων] hic absolutâ excursionem de Theramene, reedit orator ad propositum conficiendum, quod hoc est. Eratosthenes fudit Theramenis amicitia, per eamque sperat se elapsurum. Atqui Theramenes inimicus reip. vestrae fuit infestissimus. Ergo Eratosthenes quoque est. Ergo puniri debet. REISKE.
 3. αἰτιοὶ γεγεννημένοι,] scil. Eratosthenes cum sodalibus. Ego verò malim legi αἰτίου γεγεννημένου, ut ad solum Theramenem referatur. REISKE.
 4. τουτοῦ] Vide suprâ ad p. 106. n. 1.
145. 1. ἡμεῖς δὲ νυνὶ εἰς κατηγορίαν καὶ ἀπολογίαν καθέσταμεν.] Angl. but now we are in such a state as to give an opportunity not only for accusation but for defence. καθέσταμεν pro καθεστῆκαμεν. Supple ἡμεῖς αὐτοὺς. Vide suprâ ad p. 3. n. 7. et ad p. 27. n. 4. item ad p. 29. n. 4.
 2. λαθεῖν,] post λαθεῖν videtur ἱκανὴν deesse. REISKE. [Vide suprâ ad p. 137. n. 1.] πῶς οὐκ αἰσχρὸν ὑμῖν καὶ ἡντινοῦν ἀπολιπεῖν, ἡντινὰ τις βούλοιο παρὰ τούτων λαμβάνειν; Angl. how shameful would it not be for you to omit any punishment whatever, that any person should wish to inflict upon them? ἡντινοῦν accus. sing. f. ab ὁτιούσιν, quicumque. ἡντινα, Relativum est.
 3. τοσούτον δ' ὑμῶν καταπεφρόνηκεν, ἢ ἑτέροις πεπίστευκεν.] Aut delendum est hoc δέ, aut cum ἡ mutandum. REISKE. Foras scribendum δ' ἢ. [Vide Hoogen. de L. Gr. Particulis, p. 248.] And thus he either despises you, or confides in some other men. [Vide suprâ ad p. 27. n. 4.] ὧν ἀμφοτέρων ἄξιον [ἐστὶν ὑμῖν] ἐπιμεληθῆναι, ἐνθυμουμένοις, ὅτι οὐτ' ἂν ἐκεῖνα δύναιντο ποιεῖν, μὴ ἑτέρων συμπραττόντων both of which circumstances it is worth your while to mind, when you reflect, that they could not have perpetrated those things without the assistance of others; οὐτ' ἂν νῦν ἐπεκρήσαν ἐλθεῖν, [pro ἐλεῖν Taylor legit ἐλθεῖν, vel ἐρεῖν, vel εἰπεῖν,] nor would they have now attempted to speak (or to come hither) in order to defend themselves, [Reiske mallet ἐλθεῖν,] μὴ ὑπὸ τῶν αὐτῶν οἰόμενοι σωθῆσθαι unless they had expected preservation from the same accomplices or ὁ τούτοις ἤκουσι βοηθήσοντες, who do not come merely with a design to abet THEM, ἀλλὰ ἡγούμενοι πολλὴν ἄδειαν σφίσι ἐσέσθαι τῶν πεπραγμένων, but upon the supposition that their own fear, on account of what they have already perpetrated, will be in a great measure removed, καὶ τοῦ λοιποῦ [πολλὴν ἄδειαν σφίσι ἐσέσθαι] ποιεῖν, ὅ τι

ἂν βούλωνται, εἰ, κ. τ. λ. and that, for the future, they will be under no restraint in doing whatever they have a mind, if, &c.

4. Ἀλλὰ καὶ τῶν συνεργούντων αὐτοῖς ἀξίον θανατῶσαι,] Angl. but with respect to those who are advocates for them, one might wonder, —[Pro vulgari συνεργούντων Reiske dedit συνεργούντων. Sed vulgaris videtur satis rectè se habere,—those who co-operate with them,—ponitur in gen. post θανατῶσαι, per notam syntaxin.—one might wonder,] πότερον ὥς καλοὶ καγαθοὶ αἰτήσονται, whether as good and worthy men—whether in virtue of their own merit, they will desire a pardon for Eratosthenes and his associates, τὴν αὐτῶν ἀρετὴν πλειόνος ἀξίαν ἀποφαίνοντες τῆς πονηρίας; [supple ἐκείνων] demonstrating their own virtue to be superior to the crimes of their clients? (ἐβουλόμην μέντ' ἂν αὐτοὺς οὕτω προθύμους εἶναι σώζειν τὴν πόλιν, ὥσπερ οὗτοι ἀπολλύναι and truly I should wish that these pleaders had been as eager to save the state, as their clients have been to subvert it;) ἢ ὥς δεινὸν λέγειν ἀπολογήσονται, or, trusting to the force of their rhetoric, will they apologize for them, καὶ τὰ τούτων ἔργα πολλοῦ ἀξία ἀποφανοῦσιν; and even demonstrate their deeds to have been meritorious?

1. σφόδρα ἐπιλήσμονας—ἐπ' ἐκφορὰν ἔλθειν.] vos nimirum socordes 146. et obliuiscios esse ducentes, si existiment se securè per populum vestrum posse trigintaviros servare, cum per Eratosthenem ejusque socios periculum erat interfectorum exsequias ire. TAYLOR.

2. Οὐκοῦν δεινὸν—] In hoc loco primum, pro εἰ leg. videtur ἡ vel εἴη. Sic οὐκοῦν δεινὸν ἡ, grave et infandum sit: hic insistit oratio paululum; tum de novo sic orditur τῶν μὲν ἀδίκως—deinde, pro ἡ που ἐκφορὰν legendum arbitror ἡ που ἐπ' ἐκφορὰν, utique, protectò, procul dubio, exsequias ibunt, honoris causà: tertio, βοηθεῖν è Taylori annotatione adscivi, pro vulgari νοηθεῖν. REISKE. Forsan sententia interrogationem continet—Οὐκοῦν δεινὸν [ἔστιν,] Angl. Is it not an extraordinary circumstance—εἰ τῶν μὲν ἀδίκως τεθνεώτων οἱ φίλοι συναπώλλυντο that the friends of those who had suffered an unjust death usually perished along with them, [if they ventured, to wit, to perform their funeral exequies;] αὐτοῖς δὲ τοῖς τὴν πόλιν ἀπολέσασθαι ἡ που ἐπ' ἐκφορὰν πολλοὶ ἤξουσιν, ὅποτε βοηθεῖν τοσοῦτοι παρασκευάζονται; and that great numbers will certainly attend the funeral rites of those who ruined the state, since so many now appear in their behalf? i. e. will do them honour by attending their funeral rites when they die; if we may be permitted to judge from the crowds, that are now ready to plead their cause? Apud Graecos nempe, res erat summi momenti, ut defunctorum exsequiae ritè celebrarentur. "L. ἡ που pro ἡ που. P.

3. ἀντειπεῖν,] id est, h. l. κατηγορεῖν. καὶ μὲν δὴ πολὺ ὅσον ἡγοῦμαι—ἀπολογήσασθαι. tametsi multò est, meà quidem sententià, facilis hos accusare de injuriis, quas vobis dederunt, quam his est crimina purgare. REISKE.

4. ὥς Ἐρατοσθένης—κακὰ εἰργασται,] Vide suprà ad p. 136. n. 10.

5. ὅτι δὲ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων—] —in omnibus Graecis simul sumtis, qui vos bellis unquam exagitârunt, nemo est, qui vos pluribus affecerit damnis, quam hic unus Eratosthenes. REISKE.

6. οὐκ οἴονται,] subaudi διὰ τοῦτο. Idem.

7. καταψηφισθεῖς,] Atticè pro καταψηφίσσασθε—καταψηφίζομαι, damno. ἀποψηφίζομαι, absolvo. Vide ad p. 43. n. 6. et ad p. 57. n. 2.: item ad p. 139. n. 7.

147. 1. *οἰσθε*] 2. pl. praes. imperat. m. ab obsoleto *οἶω*, *fero*.
 2. *Βούλομαι*—] Ordo est: *Βούλομαι δὲ καταβαίνειν, ἀναμνήσας ἐκατέρους δλίγα*, volo descendere, i. e. *descendam* [de suggesto nempe—Vide suprâ ad p. 134. n. 1.] *postquam utriusque in animos pauci revocavero*.
 3. *σφόδρα ἤρχεσθε*,] Vide suprâ ad p. 46. n. 1.
 4. *ἐν ᾧ ἡττηθέντες*—] in quo si vinceremini, pari eratis loco futuri atque victores; h. e. perinde servi xxx tyrannorum, atque illi, a quibus victi fuissetis, erant. REISKE. "Victi, liberati sunt: si vicissent, servi mansissent: scil. οἱ ἐξ ἄστειος. P.
 5. *τούτοις*] scil. xxx tyrannis.
 6. *ἐκ τῶν πραγμάτων*] subauditur *τῶν τότε ὑπαρχόντων*. Saepe vocab. *πράγματα* malo sensu usurpatur pro molestiis, negotiis turbulentis et luctuosis. ex illis negotiis calamitosis, in quibus versabantur. REISKE.
 7. *Συνωφελεῖσθαι μὲν γὰρ ὑμᾶς οὐκ ἤξιον, συνδιαβόλλεσθαι δ' ἡνάγκαζον*] nam vos quidem haud dignos existimabant, qui ulkum cum illis emolumentum perciperetis, cogebant autem infamiae participes esse.
 8. *φύλακας τῆς σφετέρας ἀρχῆς*—] custodes suae dominationis—per φύλακας intelligit milites praesidarios Lacedaemoniorum. Pro vulgari *ὑμετέρας* Reiskius dedit *σφετέρας*, monente Marklando.
 9. *πρῶτον μὲν τῶν ὅπλων ἀναμνήσθητε*,—] *primum quidem arma vestra in animos revocate*,—quod post multas pugnas in alieno solo a vobis pugnatas, armis vestris, non ab hostibus, sed ab his hominibus, tempore pacis, spoliaremini. ἀφαιρέω saepe habet post se duplicem accusativum, quorum alterum vox passiva retinet.
 148. 1. *καὶ οὐδὲ ταφῆς τῆς νομιζομένης εἶσθαι τυχεῖν*] *neque siverunt ut sepulturam legibus constitutam obtinerent*. Vide suprâ ad p. 146. n. 2. sub fin.
 2. *τῆς παρὰ τῶν θεῶν τιμωρίας*] *quam ut divind vindictâ labefactari possit*. TAYLOR.
 "1. 14. *ἐν πολεμικῇ τῇ πατρίδι*—] in hostili patriâ suâ. P.
 3. *αὐτοὶ μὲν ἂν*—] Ordo est: *αὐτοὶ μὲν ἂν ἐφεύγετε δειδότες μὴ πάθῃτε τοιαῦτα ὅσα καὶ πρότερον*. Angl. You would have fled impressed with the fear of suffering the same sad calamities as before.
 4. *διὰ τοὺς τούτων τρόπους*] *propter horum hominum mores*—*τρόπος* est ingenium, mos, indoles, &c. quasi dicas Angl. a turn, or cast of mind.—Derivatur à perf. m. verbi *τρέπω*, *verto*.
 5. *ἐπὶ ξένης*,] supple *χώρας*.
 6. *μικρὸν ἂν ἔνεκα συμβολαίων ἐδούλευον*,] *propter parvum aë alienum in servitutem redacti fuissent*.
 7. *Ἀλλὰ γὰρ*—] SED non opus est haec enarrare pergam, NAM—Vide suprâ ad p. 62. n. 1.
 8. *Ὅμως δὲ τῆς ἐμῆς προθυμίας οὐδὲν ἐλλέλειπται*] Inter *προθυμίας* et *ἐλλέλειπται* interposui οὐδέν. ego *studium contentionis meae haud passus sum desiderari*. REISKE. Sed hoc est sensum oratoris in contrarium mutare: Nec οὐδέν ullo modo interponi debuit. Non enim hoc dicit Lysias, se nihil omisisse quod dictum oportuit pro templis deorum, &c. sed animi fervorem sibi deficere ad verba faciendi pro templis deorum, &c. Nam ὅμως δὲ non hic est *tamen*, *attamen*; sed atque adeo—*ἐλλέλειπται τῆς ἐμῆς προθυμίας ὑπὲρ τῶν ἱερῶν*—and accordingly my eagerness to speak for the temples is insufficient—it is inadequate to the subject; which would require the joint efforts of many—Atque hanc esse primigeniam significationem

1. *ελαβαν αὐτοὺς ἀπελθεῖν*] αὐτοὺς designat oppidanos, à Piraeen-140. *sibus acie devictos*: hos sinebant exules in Piraeo collecti salvos in urbem redire. REISKE.

2. *αὐτοῖς—κατέσταναν*,] supple *ἐαυτούς*. Vide suprā ad p. 85. n. 7. "*αὐτίς* dedit Reiske, *αὐτοῖς* Markland, pro *αὐτοῖς*. P.

3. *τοῖς ἐξ ἄστέος*] *Lege τοὺς*. TAYLOR.

4. *τεθνηϊότες*] Vide suprā ad p. 107. n. 6.

5. *τῶν ἱερῶν ἐμποδῶν ὄντων*,] *quod res divinae impedimento essent*. TAYLOR.

6. *ἐκατὸν τάλαντα*] Vide suprā ad p. 86. n. 12.

7. *ἵνα ἔχη ἐπικούρους μισθοῦσθαι*.] Vide suprā ad p. 3. n. 14.

1. *καὶ τελευτῶντες*] Vide suprā ad p. 39. n. 7.

141.

2. *τῶν θυμάρχων*] scil. *τῶν τοῖς Λακεδαιμονίοις ὑπαρχόντων*.

REISKE.

3. *εἰ μὴ δὲ ἄνδρας ἀγαθοὺς*,] scil. *ἐκωλύθησαν*, vel *τοῦτο ἐνεποδίσθη*. REISKE.—*ὡς ὑμεῖς δηλώσατε—x. t. l.* Angl. *unless they had been prevented by brave men; to whom do you propose, that you are ready to make a requital, by inflicting punishment upon their enemies*.

4. *ὅμως δέ*] i. e. *ὅμως δὲ παρέξομαι*, Angl. *however I will produce them*, &c.

5. *ὡς πλείστον*,] *ἐπὶ* interpone, aut *πλείστον* lege. REISKE.

6. *διὰ βραχυτάτων*] Vide suprā ad p. 130. n. 5.

7. *καὶ μηδενὶ τοῦτο παραστή*,] Angl. *And let not this supposition be entertained by any one*, *ὡς, Ερατοσθένης κινδυνεύοντος, Θηραμένους κατηγοροῦ*, *that while Eratosthenes's trial is depending, I enter upon the accusation of Theramenes*; and thus deviate from the question before you. What I am going to say of Theramenes is exactly in point. [Vide infrā ad n. 8.] *γάρ πυνθάνομαι αὐτὸν ἀπολογησάσθαι*, *for I understand that Eratosthenes's apology is, ὅτι ἐκεῖνος φίλος ἦν*, *that he was in the habits of friendship with Theramenes and his party*—those, viz. who had opposed the violence of the other tyrants, particularly that of Critias, *καὶ τῶν αὐτῶν ἔργων μετέχε*, *and shared in the same meritorious transactions with them*. *καίτοι σφόδρ' αὖ αὐτὸν οἶμαι μετὰ Θεμιστοκλέους πολιτευόμενον, προσπαεῖσθαι πρότερον*, *ὅπως ἀποδομηθῇται τὰ τεῖχη* and *truly I have a violent suspicion, that he is a person who, if concerned in the administration with Themistocles, would have affected to co-operate in the building of the walls*: [Vide Thucyd. lib. I. 90. et Corn. Nep. in vitâ Themist.] *ὁπότε καὶ μετὰ Θηραμένους, ὅπως καθαιρεθῇται*. *but when concerned with Theramenes he joined in demolishing them*.

8. *Ὁ γάρ μοι δοκοῦσιν ἴσων ἄξιοι γεγενῆσθαι*.] Ante voces *οὐ γάρ* nonnulla deesse puto: nisi corrupta sit vox *γάρ*. MARKLAND. Nequaquam corrupta est vox *γάρ*, sed, per notam ellipsin, refertur ad id quod eleganter reticetur. *ἀλλὰ μάτην*, *sed frustra*, *οὐ γάρ μοι δοκοῦσιν* &c. *non enim mihi videntur*—[Vide suprā ad p. 66. n. 6. item ad p. 62. n. 1.] but in vain, *for Themistocles and Theramenes do not appear to me to be entitled to equal honour*. Pro vulgari lectione *ἴσων δοκοῦσιν*,—H. Steph. ἴσων proponit. Markland mallet *ἴσων*, quam dedit Reiske. Sed nihil opus: vulgaris *ἴσων* rectè se habet; usurpatur nempè adverbialiter.

9. *Ἄξιον μὲν γάρ καὶ*—] post *γάρ* subaudiri debet *ἦν*. REISKE.

10. *ἐτύγχανεν—πράττων*] Vide suprā ad p. 7. n. 5.

II. NOTAE IN ISOCRATEM.

151. 1. Ex ISOCRATE.] Isocrates Theodori filius Atheniensis, magnus ac nobilis rhetor et philosophus, natus est Olym. LXXXVI. i. ante Chr. 436. Vixit annos prope centum, et obiit Olym. cx. 3. Praeceptores ferè habuit Prodicum Ceum, Gorgiam Leontinum, Thiam Syracusanum. Propter imbecillitatem vocis, et magnam verecundiam, rariùs in publico dixit, nec rempublicam gessit. Nobilissimis autem adolescentibus erudiendis, et gravissimis orationibus scribendis, opes et gloriam intra domesticos parietes consecutus est. Primùm apud Chios, deinde Athenis ludum aperuit, "è quo," ut ait Cicero [de Orat. II, 22.] "innumeri principes exierunt; et domus ejus paruit, officina dicendi." [Brut. 8.] Orationes ejus ad nostra tempora pervenerunt una et viginti; et quaedam Epistolae. Doctrinâ superiores rhetores vicit, et discipulos primus docuit in soluto sermone modum et numerum quandam servare. "Genus orationis [verba sunt Hieronymi Wolfii] numerosum, purum, et ornatum, delectationi honestae et ingeniorum culturae magis est, quam forensi contentioni, accommodatum. Sententiae in eo passim gravissimae sunt, tam philosophicae, quam ad vitam civilem pertinentes. Docet rationem studiorum: dat gerendae reipublicae praecepta: et imperandi et parendi disciplinam tradit: rectè facta magnificè exornat: argumentorum gravitatem suavissimae orationis concinnitate quasi condit et demulcet; ut non abs re Attica Siren fuerit appellatus. Cum igitur utile dulci miscuerit, nec tantùm doceat, sed moveat etiam et delectet; omne tulisse punctum, ut ait Horatius, videri potest, et omnibus honestatis et eloquentiae studiosis quam commendatissimus esse debet."—"Nam (ut verbis utar Ciceronianis) qui Isocratem maximè mirantur, hoc in ejus summis laudibus ferunt, quod verbis solutis numeros primus adjunxerit. Quam enim videret oratores cum severitate audiri, poëtas autem cum voluptate; tum dicitur numeros secutus, quibus etiam in oratione uteremur, cum jucunditatis causâ, tum ut varietas occurreret satietati." [In Orator. 52.] Vitam Isocratis scripserunt Plutarchus, Philostratus, Dionysius Halicarnasseus: quos illi adeant, qui de Isocrate plura velint. Videant etiam Fab. Biblioth. Gr. Lib. II. cap. 26. et Harles. Introd. in Hist. Ling. Gr. p. 157. "Vol. I. p. 363. ed. 1792.

EDITIONES ISOCRATIS.

1. Isocrates, ejusque Vita à Plutarcho, Philostrato, et Dionysio Halicarnasseo descripta, Graecè, curâ Dem. Chalcondylae, *Metalani, per Hen. Germanum et Hen. ex Postremulo*, 1493, in fol. [Quae editio ibi repetita est eodem anno in 8vo.]
2. Isocratis, Alcidasantis, &c. Orationes, Graecè, *Venetis, apud Aldum*, 1513, in fol.
3. ————— *Hagenoae, ex officinâ Secerianâ*, 1533, in 8vo. [Quae est repetitio Aldinae.]
4. Isocrates nuper accuratè recognitus et auctus. Graecè, *Ven-*

tiis, in aedibus haeredum Aldi Manutii et Andreae Asulani, mense Julio, 151
1534, in fol.

5. Isocratis Scripta, quae quidem nunc extant, omnia, Graeco-
latina, postremò recognita: Hieronymo Wolfio Oetingensi inter-
prete: annotationibus novis et eruditis illustrata, &c. *Basileae, ex
officiâ Oporiniana, 1570, in fol.* [Quae saepè ibidem repetita est,
notis brevioribus, in 8vo.]

6. ——— Gr. et Lat. cum Hieronymi Wolfii inter-
pretatione, et H. Stephani diatribis vii. in Isocratem. *Apud ipsum
Stephanum, 1593, in fol.*

7. ——— *Latetiae, apud Paulum Stephanum, 1604,
in 8vo.*

8. ——— Gr. et Lat. curâ J. T. B. A. *Parisii,
apud Chappelet, 1621, in 8vo.*

9. ——— *Ibidem, apud Jo. Libert. 1621.*

10. ——— *Genevae, 1636, in 8vo.*

11. ——— Varias Lectiones, versionem novam, ac
notas adjunxit Gul. Battie, M. D. 2 vol. *Lond. 1749, in 8vo.* [Idem
antea ediderat orationes vii. et epistolas ix. *Cantabr. 1729, in 8vo.*]

12. ——— Gr. et Lat. cum versione nova, triplici
indice, variantibus lectionibus, et notis, edidit Athanasius Auger, 3
tom. *Parisii, 1782, in 8vo.* [Editio pulcherrima.]

13. ——— Gr. ad optimorum exemplorum fidem
emendavit, varietate lectionis, animadversionibus criticis, summario,
et indice instruxit Wilhelmus Lange. *Hal. Sax. 1803, in 8vo.* [Vide
*An Introduction to the knowledge of rare and valuable editions of the
Gr. and Lat. Classics; &c. by T. F. Dibdin, A. B. 3 ed. V. II. p. 3. 8vo.*]

☞ Quaedam ex orationibus Isocratis saepè sunt editae seorsum;
quas longum foret enarrare.

2. ΙΕΟΚΡΑΤΟΥ.—] i. e. ISOCRATIS AD DEMONICUM ORATIO.

SCRIBITUR haec Oratio ad Demonicum quemdam Atheniensem,
privatum hominem et adolescentem, filium Hipponici, viri divitiis et
virtutibus commendatissimi, qui Isocratis amicus et familiaris fuerat;
ipse dat praecepta, quibus vitam non tantum rectè et honestè, sed
etiam suaviter et commodè exigit. AUGER.

Partes hujus libelli sunt tres: Principium, Doctrina de moribus,
et Peroratio. Sunt enim perquam artificiosè praeceptiones in medio
cōhortationum collocatae. WOLF.

3. διεστώσας] *differentes*, pro διεστακότας. διεστώς, διεστώσα,
διεστώς, Atticè pro διεστακός, -ντα, -ός. Vel potius pro διεστακός,
-ντα, -ός, perf. med. ab obsoleto διαστώω, fut. 2. διαστωῶ, p. m.
διέστωα. Sed si sit act. v. subauditur pronomen reciprocum ἐαντίας:
et est praes. perf. Vide suprâ ad p. 27. n. 4. et ad p. 29. n. 4.

4. ἐλήφασιν] Nota hic, ut et alibi millies, aoristum sumi non
solum in sensu praesentis, sed in sensu SOLEO FACERE. *Ἐλήφασιν*
capere solent: sic l. 7. διέλυσε, dirimere solet. AUGER. Sed mirum est
virum doctum non observâsse ἐλήφασιν [Atticè pro λελήφασιν] non
utique aoristum esse, sed perf. i. e. praes. perf. πολλὴ δὲ μεγίστην δια-
φοράν ἐλήφασιν—Angl. *but they have assumed by far the greatest dif-
ference*, i. e. *they differ most of all*—Caeterum de Graecorum Aoristo
in sensu maxime indeterminato vide suprâ ad p. 19. n. 6.

5. τὰς δὲ τῶν σπουδαίων φιλάς οὐδ' αὖν ὁ πᾶς αἰὼν ἐξαλείψειν.]

Angl. but even eternity itself would not be able to obliterate the friendships of the Worthy. Vide suprâ ad p. 27. n. 11.

6. τοὺς δόξης ὀρέγομένους,] eos qui gloriam appetunt. ΒΑΤΤΙΕ ὀρέγω, in v. act. porrigo, ὀρέγομαι, in v. med. porrigo meipsum ad ali- quod captandum, inde appeto, cupio.

7. παιδείας ἀντιποιουμένους,] ἀντιποιέω, E contrasio facio, Vicis- sim facio, Par pari reddo. ἀντιποιέομαι, Vendico, Attribuo mihi, Arrogo mihi. Genitivo jungi solet. H. STEPHANUS.

152. 1. ἀκμὴν φιλοσοφεῖς,] ἀκμὴν adverbialiter sumitur subaudiendo κατὰ. Nonnulli interpretantur, adhuc, etiamnum; sed melius formam interpreteris; vividè, ardentè, studiosè.—Nota, apud Isocratem φιλοσοφεῖν significare saepiùs, litteris studere, sicut οἱ φιλόσοφοι, viri litterati. AUGER.

2. τοὺς προτρεπτικὸν λόγον] Orationes hortatorias, nempe hęc ad eloquentiae studium. AUGER.

3. οὐ μὴν περὶ γε τὸ κράτιστον τῆς φιλοσοφίας διατρεβούσιν] non in eo tamē versantur, quod est in disciplinarum studio praestanti- simum. Hic rursus nota, vocem φιλοσοφία non eo semper sensu ac- ciplendam esse apud scriptores Graecos, et nominatim apud Isocra- tem, quo vulgò apud nos accipitur PHILOSOPHIA, sed saepiùs interpre- tandum esse studium litterarum. AUGER.

4. ἀλλ' ὅπως τὰ τῶν τρόπων—] Ordo est: ἀλλ' ὅπως δόξαν πεφυκέναι σπουδαῖον [κατὰ] τὰ ἦθη τῶν τρόπων, sed quomodo hōne- tis moribus ac ingenio praediti videbuntur. πέφυκα, natura sum com- paratus, sum. τρόπος, mores, à τρέπω, verto, quasi dicas Angl. a turn of mind. Vide suprâ ad p. 90. n. 2.

5. οὐ παράκλησιν—ἀλλὰ παραίνεσιν—] Apparet ex hoc loco per παράκλησιν intelligi debere, hortationem ad eloquentiam, et per παραίνεσιν, hortationem ad virtutem: unde haec oratio inscribitur πρὸς Δημόνικον παραίνεσις, vel παραινετικὸς λόγος. AUGER. "παρά- κλησις, hortatio; παραίνεσις, praecipitio. WOLF. P.

6. Κάλλος μὲν γὰρ ἢ χρόνος ἀνήλωσεν, ἢ νόσος ἐμάρανε] Angl. For either time consumes, or disease impairs beauty. De florido in sensu maximè indeterminato vide suprâ ad p. 19. n. 6.

7. 'Ρώμη—ἠφρέλησεν,—ἔβλαψε] De aoristo vide suprâ ad p. 19. n. 6.

8. τῶν ἀδούλων] Potest hic intelligi ἐαυτοὺς, qui sese exer- cent, οἱ ἀθληταί. WOLF.

153. 1. τῶν ἐκείνους πεπραγμένων.] Vide suprâ ad p. 136. n. 10.

2. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ] Quinetiam. Quod si οὐ μὴν, ἀλλὰ, simpli- citer reddimus, enimvero, vel, ut aliquando fit, sed, perit tota negatio, quam adfert τὸ οὐ, vel οὐ μὴν. Negat nempe οὐ μὴν vel superiora, vel aliud quid extrinsecus advocandum, cui τὸ ἀλλὰ vi διαφορᾶς diversum quid opponit. Totius itaque τοῦ, οὐ μὴν, ἀλλὰ, usus est ἐπανορθωτικὸς, tollens superius, et, quod aptius est, reponens.—At ubi post ἀλλὰ invenitur καὶ ἐπιδοτικόν, priora quidem neque pro- sus, neque partim tolluntur, sed iis nobilior pars additur: manet tamen ἐπανόρθωσις, qua is, qui ita loquitur, indicat se pro rei digni- tate, magnitudine, aut atrocitate, non satis dixisse, quare superaddit id, quod maximè palmarium videtur. HOOGENVEEN, Doctrina Particu- larum L. Graec. pp. 951. 955.

3. καὶ τοῖς φίλοις κοινός] et cum amicis omnia communicavi. Gallicè, Dévoué sans réserve à ses amis. AUGER.

4. Ἀλλὰ τὸ μὲν δεικνύει αὐτῶν—] Sive perfectionem dicas, sive

certitudinem, sive accuratam rationem, sive diligentiam, sive quid aliud, parum commodum erit: Si verò το ἀκριβὲς αὐτῶν δηλώσωμεν sic efferas, ἀκριβὲς ἢ ἀκριβέστερον αὐτὰς δηλ. commodius explicabitur Latine, accuratè aut accuratius eas declarabimus. WOLF.

5. ἐξενηνόχαμεν,] Angl. *We have produced, or exhibited*, 1. pl. perf. m. Atticè pro ἐξηνόχαμεν, ab obsoleto ἐνέχω, idem quod φέρω. perf. m. ἤνοχα, Atticè ἐνήνοχα.

1. Οὕτω δὲ τὴν γνώμην—] Ordo est:—ἀδύνατον δ' [ἐστὶ] τὸν 154. μὴ πεπληρωμένον πολλῶν καὶ καλῶν ἀκουσμάτων οὕτω διατεθῆναι τὴν γνώμην. *impossibile autem est ut ille, qui multis praeclarisque praeceptis non est instructus, animum suum ita disponeret. διατεθῆναι*, aor. 1. pass. in sensu medio. Vide suprā ad p. 7. n. 10. "affectum esse?"

2. αὖξέσθαι πέφυκε.] Angl. *is naturally improved*. Vide suprā ad p. 68. n. 1.

3. συντόμως ὑποθέσθαι,] *breviter submittere* monita quaedam mea, ut planè indicat v. med. Caeterum δοκοῖς est optativus Atticus, pro δοκέεις, δοκοῖς. Vide suprā ad p. 94. n. 2.

4. αὐθάδης.] Angl. *conceited*.

"1. 28. κρατεῖσθαι.] *contineri*, Wolf. Lange. P.

1. Ἐδλαδοῦ τὰς διαβολὰς,] *Caveto a criminationibus*,—

155.

2. εὐδοκιμοῖς,] Atticus opt. pro εὐδοκιμοῖς, [Vide suprā ad p. 94. n. 2.] *benè audire licet*,—εἰ φαίνοιο ταῦτα μὴ πράττων, εἰ planè ἡαε non admittas,—"Notandum est, [verba sunt Thomae Hutchin—"son ad Xenoph. de Cyri Inst. propè initium] verba δοκεῖν, φαίνεσθαι, "νομίζεσθαι, ita à Graecis adhiberi solere, ut per ea significant (non "dubii quidpiam aut ambigui, non quod videtur, sed) quod revera est." Caeterum ἐπιτιμῶς est Att. opt. pro ἐπιτιμῶς, ab ἐπιτιμάω, reprehendo, objurgo, &c.

1. τοῖς αὐτοῖς,] *cum iisdem hominibus*,—περὶ τῶν αὐτῶν, *de iisdem* 156. rebus.

2. 'Τῷ δὲ κρατεῖσθαι—] Ordo est:—ἄσκει ἐγκράτειαν πάντων τούτων, ὅτ' ὦν αἰσχροὶν [ἐστὶ] τὴν ψυχὴν κρατεῖσθαι, *exerceto imperium in haec omnia*, &c. Ἐῷ δὲ ἐν τῷ κέρδει τοιοῦτος,—Angl. *And, in the case of gain, or interest, thou shalt obtain that end*—

3. ἀξιώσεως.] Vide suprā ad p. 27. n. 11.

4. Δεῖ γὰρ τοὺς ἀγαθοὺς—] Construe—γὰρ δεῖ τοὺς ἀγαθοὺς ἀνδρας φαίνεσθαι παρεχομένους τρόπον πιστότερον ὄρκου. *Nam oportet probos viros planè ostendere mores suos jurejurando veraciores*. Vide suprā ad p. 155. n. 2.

5. 'Ὀρκον ἐπακτὸν—] *juramentum ad te delatum*—Angl. *An oath required of thee, an oath tendered to thee*—

6. φιλοχρημάτως ἔχειν.] *avarè te gerere, avarus esse*. Vide suprā ad p. 86. n. 1.

1. Μὴ τυχὼν μὲν γὰρ,] *scilicet πίστει καὶ διγῆς*. WOLF.

157.

"1. 7. ἀνακονοῖ.] ἀνακονοῖ, Auger. ἀνακονόη, ἀνακονοῖ. Vide Lange. P.

2. Παραπλήσιον—πάσχουσιν,] Angl. *are in a like situation*—πάσχω, *I am in a situation, whether good or bad*.

1. Πιερῶ τὸν πλοῦτον χρήματα—]—non facilè est verum sensum 157 hujus sententiae attingere. Mihi pendere videtur hic sensus à verbis ἀπολαύειν et πτᾶσθαι. Si conjecturas meas licet edere, ἀπολαύειν, meo quidem iudicio, significat, uti ad commoditates vitae, et πτᾶσθαι, uti ad ejusdem vitae necessitates; ita ut χρήματα sit superfluum,

nec *Batrachus* nec *Aeschylides* vera indicant; sed pro veris, quae conficta essent a *Trigintaviris*, deferunt, &c. Nodum in scirpo quaesivisse hoc in loco videntur viri docti Taylor et Markland; atque ipse etiam Reiske, qui eos saepe nimis petulanter reprehendit.

139. 1. ὅσοι κακὸναι ἦσαν—] Angl. *whoever were enemies in their heart to your popular state*—οὐδέν ἔλαττον εἶχον διωκόντες, *lost nothing by their silence*; ἕτεροι γὰρ ἦσαν—for there were others, who said and did the most ruinous things, which could possibly be done to the state.

2. εἰ δὲ μὴ—] Videtur hic ellipsis esse vocum, τοῦτο μὲν ἂν καλῶς ἔχοι, hoc se benè haberet. [Vide suprâ ad p. 83. n. 2.] Ἰδὼς δ' ἂν ἔχοι εἰπεῖν, κ. τ. λ. Sensus sic Angl. exprimi potest—*But perhaps (and some of you may think this a sufficient apology) he may say, that he was afraid of seeming to oppose the Thirty by speaking out his sentiments*: This indeed would have been well—it would have been a good reason, if it had been true: εἰ δὲ μὴ—but if this was not really the case, ἐνταυθοῖ ὁ ἥλος ἔσται—κ. τ. λ. then it will be plain, both that those deeds of theirs were perfectly agreeable to him, and that he had such influence with them as to run no risk of sustaining any hardship in consequence of his opposition.: Quod omnino sapit subtilitatem Lysiae.

3. ἀλλ' οὕτως—] Eratosthenes scil.

4. μοι ταῦτα πρόξονσι,] Malle, πάντα πρόξονσι. MARKLAND. —Mihi dubium nullum est, leg. esse μόνοι πάντα πρ. utri soli omnia sint acturi, h. e. rebus in omnibus dominaturi, nihil non pro arbitrio suo et ex libidine suâ gesturi. REISKE.

5. Θρασύδουλον Φυλὴν κατειληφότος,] Hic enim (*Thrasylus* scil.) quum Phylen confugisset, (quod est castellum in Atticâ munitissimum,) non plus habuit secum quam triginta de suis. Neros in Vita Thrasyl. cap. 2. ubi vide plura.

6. συνοσίαν;] Opinor εἶναι. MARKLAND. Nullus dubito Marklandum verum vidisse. REISKE.

7. καταψηφίσάτο.] καταψηφίζομαι, *sententiam fero adversam, damno*. τινὸς θάνατον καταψηφίζεσθαι, Angl. *to condemn one capitally*. Vide suprâ ad p. 57. n. 2.

8. καὶ αἱ ταραχαὶ γεγενημέναι ἦσαν,] Angl. *and the disturbances were over*. Nam ea est vis temporis, quod vulgò vocant *Perfectum*, ut, in nonnullis verbis, dum *praesens* exhibet *tempus rei perfectae*, (undè ritè vocatur *Praesens Perf.*) simul denotet id quod est omnino diversum à verbi vulgari significatione: veluti quum Latine dicimus, —FUIT Ilium, *Ilium hath been*, i. e. *Ilium is no more*. Virg. Vixerunt, *they have lived, they have done with living*: i. e. *they ARE DEAD*. Sic etiam Graecè, αἱ ταραχαὶ γεγενημέναι εἶσι, *the disturbances are done with being*; i. e. *they are over, they ARE finished*: αἱ ταραχαὶ γεγενημέναι ἦσαν, *the disturbances were over*. Quod quum minus intelligeret Jo. Taylor, sensum oratoris hic prorsus extinxit, hoc modo reddens—*dissensiones in urbe factae sunt*—neque alteri illi Latino Lysiae interpreti Jo. Jac. Reiske perspectior vis hujus temporis, tametsi sententiam oratoris ex contextu satis acutè perceperit. “Leg. videtur,” inquit ille, “καὶ αἱ ταραχαὶ αἱ γεγενημέναι κατέπλησαν, prioresque tumultus conquieverant.” Vide pulcherrimam hujus temporis enarrationem in libro, cui titulus HERMES, [lib. I. cap. vii.] auctore JAC. HARRIS nuper defuncto, viro non solum Graecè eruditissimo, sed summâ modestiâ atque probitate praedito; cujus interitum plorant, diuque plorabunt Graecarum literarum fautores.

1. *ἔλαβαν αὐτοὺς ἀπελθεῖν*] αὐτοὺς designat oppidanos, à Piraeen-149. sibus acie devictos: hos sinebant exules in Piraeo collecti salvos in urbem redire. REISKE.

2. *αὐτοὶ—κατέστησαν*,] supple *ἐαυτούς*. Vide suprā ad p. 85. n. 7. "αὐτῷ dedit Reiske, αὐτοὶ Markland, pro αὐτούς. P.

3. *τοῖς ἐξ ἄστειος*] Lege *τούς*. TAYLOR.

4. *τεθνευότες*] Vide suprā ad p. 107. n. 6.

5. *τῶν ἱερῶν ἐμποδῶν ὄντων*,] *quod res divinae impedimento essent.* TAYLOR.

6. *ἐκατὸν τετλάντα*] Vide suprā ad p. 86. n. 12.

7. *ἵνα ἔχη ἐπικούρους μισθοῦσθαι*.] Vide suprā ad p. 3. n. 14.

1. *καὶ τελευτῶντες*] Vide suprā ad p. 39. n. 7.

141.

2. *τῶν συμμάχων*] scil. *τῶν τοῖς Λακεδαιμονίοις ὑπαρχόντων.* REISKE.

3. *εἰ μὴ δὲ ἄνδρας ἀγαθοὺς*,] scil. *ἐκωλύθησαν*, vel *τοῦτο ἐνεπαδίδθη*. REISKE.—*ὡς ὑμεῖς δηλώσατε—π. τ. λ.* Angl. *unless they had been prevented by brave men; to whom do you prove, that you are ready to make a requital, by inflicting punishment upon their enemies.*

4. *ὅμως δέ*] i. e. *ὅμως δὲ παρέξομαι*, Angl. *however I will produce them, &c.*

5. *ὡς πλείστον*,] *ἐπὶ* interpone, aut *πλείστων* lege. REISKE.

6. *διὰ βραχυτάτων*] Vide suprā ad p. 130. n. 5.

7. *καὶ μηδενὶ τοῦτο παραστή*,] Angl. *And let not this supposition be entertained by any one, ὡς, Ερατοσθένης κινδυνεύοντος, Θηραμένους κατηγοροῦ, that while Eratosthenes's trial is depending, I enter upon the accusation of Theramenes; and thus deviate from the question before you. What I am going to say of Theramenes is exactly in point.* [Vide infrā ad n. 8.] *γάρ πυνθάνομαι αὐτὸν ἀπολογησάσθαι, for I understand that Eratosthenes's apology is, ὅτι ἐκεῖνος φίλος ἦν, that he was in the habits of friendship with Theramenes and his party—those, viz. who had opposed the violence of the other tyrants, particularly that of Critias, καὶ τῶν αὐτῶν ἔργων μετείχε, and shared in the same meritorious transactions with them. καίτοι σφόδρ' αὖ αὐτὸν οἶμαι μετὰ Θεμιστοκλέους πολιτευόμενον, προσπακείσθαι πράττειν, ὅπως οἰκοδομηθήσεται τὰ τεῖχη and truly I have a violent suspicion, that he is a person who, if concerned in the administration with Themistocles, would have affected to co-operate in the building of the walls: [Vide Thucyd. lib. I. 90. et Corn. Nep. in vitā Themist.] ὅποτε καὶ μετὰ Θηραμένους, ὅπως καθαιρεθήσεται. but when concerned with Theramenes he joined in demolishing them.*

8. *Ὁ γάρ μοι δοκοῦσιν ἴσων ἄξιοι γεγενῆσθαι*.] Ante voces *οὐ γάρ* nonnulla deesse puto: nisi corrupta sit vox *γάρ*. MARKLAND. Nequaquam corrupta est vox *γάρ*, sed, per notam ellipsin, refertur ad id quod eleganter reticetur. *ἀλλὰ μάτην, sed frustra, οὐ γάρ μοι δοκοῦσιν &c. non enim mihi videntur*—[Vide suprā ad p. 66. n. 6. item ad p. 62. n. 1.] but in vain, *for Themistocles and Theramenes do not appear to me to be entitled to equal honour.* Pro vulgari lectione *ἴσων δοκοῦσιν*,—H. Steph. ἴσων proponit. Markland mallet *ἴσων*, quam dedit Reiske. Sed nihil opus: vulgaris *ἴσων* rectè se habet; usurpatur nempè adverbialiter.

9. *Ἄξιον μὲν γάρ καὶ*—] post *γάρ* subaudiri debet *ἦν*. REISKE.

10. *ἐτύγχανεν—πράττων*] Vide suprā ad p. 7. n. 5.

142. 1. "προτέρους—] Ita SCHOT. CANTER. pro προτιόρους. Item Inter pretes. P.
 2. τούτων] redivit ad Theramenem ejusque patrem. REISKE.
 3. πρὸς ἐκείνους] Pisandrum et Callaeschrum. REISKE.
 4. πραττοῦσης μὲν τῆς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλῆς σωτηρίαν,] cum Senatus Areopagiticus de salute vestra erat sollicitus. TAYLOR.
143. 1. ἐκείνου] Potius ἐκείνων. Lacedaemonis scilicet. TAYLOR. Sed et vulgaris ferri possit.
 2. γνόντες τὴν παρασκευὴν—] παρασκευὴ est oratoribus Atticis conjuratio factionis, clandestina machinatio sceleratorum, qui secretis consiliis inter se agitata in id consenserunt, ut operae fraudisque et gratiae et potentiae quicquid possent conferrent, ad efficiendum, ut res aequum pervertatur, et libertas civilis opprimatur. REISKE.
144. 1. τοῖς φεύγουσιν,] non illis qui à Phylā, post sublatam tyrannorum tyrannidem, domum redissent, qui redivit caede Theramenis est posterior, sed his qui post ceteros viros, dudum ante. REISKE.
 2. Καὶ τοσούτων] hic absolutā excursionē de Theramene, redivit orator ad propositum conficiendum, quod hoc est. Eratosthenes fidei Theramenis amicitia, per eamque sperat se elapsurum. Atque Theramenes inimicus reip. vestrae fuit infestissimus. Ergo Eratosthenes quoque est. Ergo puniri debet. REISKE.
 3. αἰτία γεγεννημένου,] scilicet. Eratosthenes cum sodalibus. Ego verò malim legi αἰτίου γεγεννημένου, ut ad solum Theramenem referatur. REISKE.
 4. τουτοῦ] Vide suprà ad p. 106. n. 1.
145. 1. ἡμεῖς δὲ νυνὶ εἰς κατηγορίαν καὶ ἀπολογίαν καθέσταμεν.] Angl. but now we are in such a state as to give an opportunity not only for accusation but for defence. καθέσταμεν pro καθέσθηκαμεν. Supple ἡμεῖς αὐτοὺς. Vide suprà ad p. 3. n. 7. et ad p. 27. n. 4. item ad p. 29. n. 4.
 2. λαθεῖν,] post λαθεῖν videtur ἱκανὴν deesse. REISKE. [Vide suprà ad p. 137. n. 1.] πῶς οὐκ αἰσχρὸν ὑμῖν καὶ ἡντινοῦν ἀπολιπεῖν, ἡντινὰ τις βούλοιο παρὰ τούτων λαμβάνειν; Angl. how shameful would it not be for you to omit any punishment whatever, that any person should wish to inflict upon them? ἡντινοῦν accus. sing. f. ab ὁτιδοῦν, quicumque. ἡντινα, Relativum est.
 3. τοσούτον δ' ὑμῶν καταπεφρόνηκεν, ἢ ἑτέροις πεπύσθενκεν.] Aut delendum est hoc δέ, aut cum ἡ mutandum. REISKE. Foras scribendum δ' ἢ. [Vide Hoogen. de L. Gr. Particulis, p. 248.] And thus he either despises you, or confides in some other men. [Vide suprà ad p. 27. n. 4.] ὃν ἀμφοτέρων ἄξιον [ἔστιν ὑμῖν] ἐπιμεληθῆναι, ἐνθυμουμένοις, ὅτι οὐτ' ἂν ἐκεῖνα δύναιντο ποιεῖν, μὴ ἑτέρων συμπραττόντων both of which circumstances it is worth your while to mind, when you reflect, that they could not have perpetrated those things without the assistance of others; οὐτ' ἂν νῦν ἐπεκλήσαν ἐλθεῖν, [pro ἐλεῖν Taylor legit ἐλθεῖν, vel ἐρεῖν, vel εἰπεῖν,] nor would they have now attempted to speak (or to come hither) in order to defend themselves, [Reiske mallet ἐλθεῖν,] μὴ ὑπὸ τῶν αὐτῶν οἰόμενοι σωθῆσθαι unless they had expected preservation from the same accomplices of οὐ τούτοις ἡκούσι βοηθήσαντες, who do not come merely with a design to abet them, ἀλλὰ ἡγούμενοι πολλὴν ἄδειαν σφίσι ἐσέσθαι τῶν πεπραγμένων, but upon the supposition that their own fear, on account of what they have already perpetrated, will be in a great measure removed, καὶ τοῦ λοιποῦ [πολλὴν ἄδειαν σφίσι ἐσέσθαι] ποιεῖν, ὅτι

ἐν βούλωνται, εἰ, κ. τ. λ. and that, for the future, they will be under no restraint in doing whatever they have a mind, if, &c.

4. Ἀλλὰ καὶ τῶν συνεργούντων αὐτοῖς δέξιον θαυμάζειν,] Angl. but with respect to those who are advocates for them, one might wonder, —[Pro vulgari συνεργούντων Reiske dedit συνεργούντων. Sed vulgaris videtur satis recte se habere,—those who co-operate with them,—ponitur in gen. post θαυμάζειν, per notam syntaxin.—one might wonder,] πότερον ὡς καλοὶ ἀγαθοὶ αἰτησόνται, whether as good and worthy men—whether in virtue of their own merit, they will desire a pardon for Eratosthenes and his associates, τὴν αὐτῶν ἀρετὴν πλειόνος ἀξίαν ἀποφαίνοντες τῆς πονηρίας; [supple ἐκείνων] demonstrating their own virtue to be superior to the crimes of their clients? (ἐβουλόμην μέντε' ἂν αὐτοὺς οὕτω προθύμους εἶναι σώζειν τὴν πόλιν, ὥσπερ οὗτοι ἀπολλύναι and truly I should wish that these pleaders had been as eager to save the state, as their clients have been to subvert it;) ἢ ὡς δεινοὶ λέγειν ἀπολογήσονται, or, trusting to the force of their rhetoric, will they apologize for them, καὶ τὰ τούτων ἔργα πολλοῦ ἄξια ἀποφανοῦσιν; and even demonstrate their deeds to have been meritorious?

1. σφόδρα ἐπιλήθμονας—ἐπ' ἐκφορὰν ἐλθεῖν.] vos nimirum socordes et obliuiscos esse ducentes, si existiment se securè per populum vestrum posse triginta viros servare, cum per Eratosthenem ejusque socios periculum erat interfectorum exsequias ire. TAYLOR.

2. Οὐκοῦν δεινὸν ἦ,] In hoc loco primum, pro εἰ leg. videtur ἦ vel εἴη. Sic οὐκοῦν δεινὸν ἦ, grave et infandum sibi: hic insistit oratio paululum; tum de novo sic orditur τῶν μὲν ἀδίκως—deinde, pro ἦ που ἐκφορὰν legendum arbitror ἦ που ἐπ' ἐκφορὰν, utique, profectò, procul dubio, exsequias ibunt, honoris causà: tertio, βοηθεῖν è Taylori annotatione adscivi, pro vulgari βοηθεῖν. REISKE. Forsan sententia interrogationem continet—Οὐκοῦν δεινὸν [εἶπεν,] Angl. Is it not an extraordinary circumstance—εἰ τῶν μὲν ἀδίκως τεθνεώτων οἱ φίλοι συναπώλλυντο: that the friends of those who had suffered an unjust death usually perished along with them, [if they ventured, to wit, to perform their funeral exequies;] αὐτοῖς δὲ τοῖς τὴν πόλιν ἀπολέσασιν ἦ που ἐπ' ἐκφορὰν πολλοὶ ἤξουσιν, ὅποτε βοηθεῖν τοσοῦτοι παρασκευάζονται; and that great numbers will certainly attend the funeral rites of those who ruined the state, since so many now appear in their behalf? i. e. will do them honour by attending their funeral rites when they die; if we may be permitted to judge from the crowds, that are now ready to plead their cause? Apud Graecos nempè, res erat summi momenti, ut defunctorum exsequiae ritè celebrarentur. "L. ἦ που pro ἦ που. P.

3. ἀντειπεῖν,] id est, h. l. κατηγορεῖν. καὶ μὲν δὴ πολὺ ὄψον ἡγοῦμαι—ἀπολογήσασθαι. tametsi multò est, meà quidem sententià, facilius hos accusare de injuriis, quas vobis dederunt, quam his est crimina purgare. REISKE.

4. ὡς Ἐρατοσθένει—κακὰ εἰργασται,] Vide suprà ad p. 136. n. 10.

5. ὅτι δὲ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων—] —in omnibus Graecis simul sumtis, qui vos bellis unquam exagitârunt, nemo est, qui vos pluribus affecerit damnis, quam hic unus Eratosthenes. REISKE.

6. οὐκ οἴονται,] subaudi διὰ τοῦτο. Idem.

7. καταψηφίεσθε,] Atticè pro καταψηφίσεσθε—καταψηφίζομαι, damno. ἀποιψηφίζομαι, absolvo. Vide ad p. 43. n. 6. et ad p. 57. n. 2.: item ad p. 139. n. 7.

147. 1. *οἰεσθε*] 2. pl. praes. imperat. m. ab obsoleta *οἶω*, *fore*.
 2. *Βούλομαι*—] Ordo est: *Βούλομαι δὲ καταβαίνειν, ἀναμνήσας* *ἐκατέρους ὀλίγα*, volo descendere, i. e. descendam [de suggestio nempe—Vide suprâ ad p. 134. n. 1.] *postquam utrique in anispos pauca revocavero*.
 3. *σφόδρα ἤρχεσθε*,] Vide suprâ ad p. 46. n. 1.
 4. *ἐν ᾧ ἡττηθέντες*—] in quo si vinceremini, pari eratis loco futuri atque victores; h. e. perinde servi xxx tyrannorum, atque illi, a quibus victi fuissetis, erant. REISKE. "Victi, liberati sunt: si vicissent, servi mansissent: scil. *ὁ ἐξ ἄστυος*. P.
 5. *τούτους*] scil. xxx tyrannis.
 6. *ἐκ τῶν πραγμάτων*] subauditur *τῶν τότε ὑπαρχόντων*. Saepe vocab. *πράγματα* malo sensu usurpatur pro molestiis, negotiis turbulentis et luctuosis. ex illis negotiis calamitosis, in quibus versabantur. REISKE.
 7. *Συνωφελεῖσθαι μὲν γὰρ ὑμᾶς οὐκ ἤξιον, συνδιαβάλλεσθαι δ' ἡνάγκαζον*] nam vos quidem haud dignos existimabam, qui ullum cum illis emolumentum perciperetis, cogebant autem infamiae participes esse.
 8. *φύλακας τῆς σφετέρας ἀρχῆς*—] custodes suae dominationis—per *φύλακας* intelligit milites praesidarios Lacedaemoniorum. Pro vulgari *ὑμετέρας* Reiskius dedit *σφετέρας*, monente Marklando.
 9. *πρῶτον μὲν τῶν ὅπλων ἀναμνήσθητε*,—] *primum quidem arma vestra in anispos revocate*,—quod post multas pugnas in alieno solo à vobis pugnatas, armis vestris, non ab hostibus, sed ab his hominibus, tempore pacis, spoliarentur. ἀφαιρέω saepe habet post se duplicem accusativum, quorum alterum vox passiva retinet.
 148. 1. *καὶ οὐδὲ ταφῆς τῆς νομιζόμενης εἶσθαι τυχεῖν*] *neque siverint ut sepulchrum legibus constitutum obtinerent*. Vide suprâ ad p. 146. n. 2. sub fin.
 2. *τῆς παρὰ τῶν θεῶν τιμωρίας*.] *quam ut divinâ vindictâ labefacturi possit*. TAYLOR.
 "1. 14. *ἐν πολεμικῇ τῇ πατρίδι*—] in hostili patriâ suâ. P.
 3. *αὐτοὶ μὲν ἂν*—] Ordo est: *αὐτοὶ μὲν ἂν ἐφεύγετε δειδόντες μὴ πάθῃτε τοιαῦτα ὅσα καὶ πρότερον*. Angl. *You would have fled impressed with the fear of suffering the same sad calamities as before*.
 4. *διὰ τοὺς τούτων τρόπους*] *propter horum hominum mores*—*τρόπος* est ingenium, mos, indoles, &c. quasi dicas Angl. *a turn, or cast of mind*.—Derivatur à perf. m. verbi *τρέπω*, *verto*.
 5. *ἐπὶ ξένης*,] supple *χώρας*.
 6. *μικρὸν ἂν ἔνεκα συμβολαίων ἐδούλευον*,] *propter parvum as alienum in servitutem redacti fuissent*.
 7. *Ἀλλὰ γὰρ*—] SED non opus est haec enarrare pergam, NAM—Vide suprâ ad p. 62. n. 1.
 8. *Ὅμως δὲ τῆς ἐμῆς προθυμίας οὐδὲν ἐλλέλειπται*] *Inter προθυμίας et ἐλλέλειπται interposui οὐδέν. ego studium contentionisquæ meam haud passus sum desiderari*. REISKE. Sed hoc est sensum oratoris in contrarium mutare: Nec οὐδὲν ullo modo interponi debuit. Non enim hoc dicit Lysias, se nihil omisisse quod dictum oportuit pro templis deorum, &c. sed animi fervorem sibi deficere ad verba facienda pro templis deorum, &c. Nam ὅμως δὲ non hic est *tamen*, *attamen*; sed *atque adeo*—*ἐλλέλειπται τῆς ἐμῆς προθυμίας ὑπὲρ τῶν ἱερῶν*—and accordingly my eagerness to speak for the temples is insufficient—it is inadequate to the subject; which would require the joint efforts of many—Atque hanc esse primigeniam significationem

2. χάριν δόλῳ,] *gratias haberem. δόλῳ Attice pro δόλῳ. Vide supra ad p. 94. n. 2.*

3. ἦν ἔχων—τυγχάνω.] *Vide supra ad p. 7. n. 5.*

1. αἱ λύπαι ταῖς ἡδοναῖς παραπεπῆγασιν.] *Angl. pains cling to pleasures. πεπῆγασιν, perf. m. à πηγνύω vel πηγνύμι, compingo, infigo: in v. med. compingo meipsum, rigeo: infigo meipsum, adhaereo. Apud Graecos nomina virtutum, vitiorum, &c. articulum adesciscunt: necnon apud hodiernos Gallos, sic, ἡ λύπη, la peine: ἡ ἡδονή, le plaisir.*

2. τὰς τέχνης εἰλικρινεῖς] *εἰλικρινεῖς ἡδονή ea voluptas est, quae nihil molesti vel adjunctum habet vel consequens. WOLF.*

3. φαύλως ἐνδέχεται τὰ τυχόντα πράττειν] *hominibus improbis quaevis facere licet; [Vide supra ad p. 158. n. 3.] (εὐθὺς γὰρ τοῦ βίου ταιαύτην πεποιήνται τὴν ὑπόθεσιν,) apertè enim vitas suas tales jecerunt fundamentum, i. e. nam talem sibi vitae rationem palam proposuerunt. πεποιήνται usurpatur hñt in sensu mediq, ut saepè sit in perf. pass. "δίδωμι pro ὅτι, quod nonnulli codices habent. P.*

4. οὐχ οἰόντε] *Vide supra ad p. 5. n. 6.*

~ 1. 18. ἐλαττονμένους] *deficientes: "fallentes opinionem, quam de de se dederant." AUGER. P.*

1. ὀρέγεσθαι τῆς καλοκαγαθίας.] *Angl. to aspire after every thing fair and good—after all moral virtue. Vide supra ad p. 151. n. 6.*

2. τὰς τῆς φύσεως ἀμαρτίας ἐπικρατῆσειεν.] *Angl. should be able to subdue the depravity of his nature. Vide supra ad p. 27. n. 11.*

II. NOTAE IN ISOCRATEM.

181. 1. Ex ISOCRATE.] Isocrates Theodori filius Atheniensis, magnus ac nobilis rhetor et philosophus, natus est Olym. LXXXVI. i. ante Chr. 436. Vixit annos prope centum, et obiit Olymp. cx. 3. Praeceptores ferè habuit Prodicum Ceum, Gorgiam Leontinum, Thiam Syracusanum. Propter imbecillitatem vocis, et magnam verecundiam, rariùs in publico dixit, nec rempublicam gessit. Nobilissimis autem adolescentibus erudiendis, et gravissimis orationibus scribendis, opes et gloriam intra domesticos parietes consecutus est. Primùm apud Chios, deinde Athenis ludum aperuit, "è quo," ut ait Cicero [de Orat. II, 22.] "innumeri principes exierunt; et domus ejus paruit, officina dicendi." [Brut. 8.] Orationes ejus ad nostra tempora pervenerunt una et viginti; et quaedam Epistolae. Doctrinà superiores rhetores vicit, et discipulos primus docuit in soluto sermone modum et numerum quandam servare. "Genus orationis [verba sunt Hieronymi Wolfii] numerosum, purum, et ornatum, delectationi honestae et ingeniorum culturae magis est, quam forensi contentioni, accommodatum. Sententiae in eo passim gravissimae sunt, tam philosophicae, quam ad vitam civilem pertinentes. Docet rationem studiorum: dat gerendae reipublicae praecepta: et imperandi et parendi disciplinam tradit: rectè facta magnificè exornat: argumentorum gravitatem suavissimae orationis concinnitate quasi condit et demulcet; ut non abs re Attica Siren fuerit appellatus. Cum igitur utile dulci miscuerit, nec tantùm doceat, sed moveat etiam et delectet; omne tulisse punctum, ut ait Horatius, videri potest, et omnibus honestatis et eloquentiae studiosis quam commendatissimus esse debet."—"Nam (ut verbis utar Ciceronianis) qui Isocratem maximè mirantur, hoc in ejus summis laudibus ferunt, quod verbis solutis numeros primus adjunxerit. Quam enim videret oratores cum severitate audiri, poëtas autem cum voluptate; tum dicitur numeros secutus, quibus etiam in orationibus uteremur, cum jucunditatis causâ, tum ut varietas occurreret satisfacti." [In Orator. 52.] Vitam Isocratis scripserunt Plutarchus, Philostratus, Dionysius Halicarnasseus: quos illi adeant, qui de Isocrate plura velint. Videant etiam Fab. Biblioth. Gr. Lib. II. cap. 26. et Harles. Introd. in Hist. Ling. Gr. p. 157. "Vol. I. p. 363. ed. 1792.

EDITIONES ISOCRATIS.

1. Isocrates, ejusque Vita à Plutarcho, Philostrato, et Dionysio Halicarnasseo descripta, Graecè, curâ Dem. Chalcondylae, *Meditani*, per Hen. Germanum et Hen. ex Postremulo, 1493, in fol. [Quae editio ibi repetita est eodem anno in 8vo.]
2. Isocratis, Alcidasantis, &c. Orationes, Graecè, *Venetii*, apud Aldum, 1513, in fol.
3. ————— *Hagenovae, ex officina Secerianae*, 1533, in 8vo. [Quae est repetitio Aldinae.]
4. Isocrates nuper accuratè recognitus et auctus. Graecè, *Ven-*

titis, in aedibus haeredum Aldi Manutii et Andreae Asulani, mense Julio, 151
1534, in fol.

5. Isocratis Scripta, quae quidem nunc extant, omnia, Graeco-
latina, postremò recognita: Hieronymo Wolfio Oetingensi inter-
prete: annotationibus novis et eruditis illustrata, &c. *Basileae, ex
officinâ Oporiniana, 1570, in fol.* [Quae saepè ibidem repetita est,
notis brevioribus, in 8vo.]

6. ——— Gr. et Lat. cum Hieronymi Wolfii inter-
pretatione, et H. Stephani diatribis vii. in Isocratem. *Apud ipsum
Stephanum, 1593, in fol.*

7. ——— *Latetiae, apud Paulum Stephanum, 1604,
in 8vo.*

8. ——— Gr. et Lat. curâ J. T. B. A. *Parisii,
apud Chappelet, 1621, in 8vo.*

9. ——— *Ibidem, apud Jo. Libert. 1621.*

10. ——— *Genevae, 1636, in 8vo.*

11. ——— Varias Lectiones, versionem novam, ac
notas adjunxit Gul. Battie, M. D. 2 vol. *London. 1749, in 8vo.* [Idem
antea ediderat orationes vii. et epistolas ix. *Cantabr. 1729, in 8vo.*]

12. ——— Gr. et Lat. cum versione nova, triplici
indice, variantibus lectionibus, et notis, edidit Athanasius Auger, 3
tom. *Parisii, 1782, in 8vo.* [Editio pulcherrima.]

13. ——— Gr. ad optimorum exemplorum fidem
emendavit, varietate lectionis, animadversionibus criticis, summario,
et indice instruxit Wilhelmus Lange. *Hal. Sax. 1803, in 8vo.* [Vide
*An Introduction to the knowledge of rare and valuable editions of the
Gr. and Lat. Classics; &c. by T. F. Dibdin, A. B. 3 ed. V. II. p. 3. 8vo.*]

✂ Quaedam ex orationibus Isocratis saepè sunt editae seorsum;
quas longum foret enarrare.

2. ΙΕΟΚΡΑΤΟΥ.—] i. e. ISOCRATIS AD DEMONICUM ORATIO.

SCRIBITUR haec Oratio ad Demonicum quemdam Atheniensem,
privatum hominem et adolescentem, filium Hipponici, viri divitiis et
virtutibus commendatissimi, qui Isocratis amicus et familiaris fuerat;
ipse dat praecepta, quibus vitam non tantum rectè et honestè, sed
etiam suaviter et commodè exigit. AUGER.

Partes hujus libelli sunt tres: Principium, Doctrina de moribus,
et Peroratio. Sunt enim perquam artificiosè praeceptiones in medio
cohortationum collocatae. WOLF.

3. διεστώσας] *differentes*, pro διεστακότας. διεστώς, διεστώσα,
διεστώς, Atticè pro διεστακός, -ντα, -ός. Vel potius pro διεστακός,
-ντα, -ός, perf. med. ab obsoleto διαστώω, fut. 2. διαστώω, p. m.
διέστωα. Sed si sit act. v. subauditur pronomen reciprocum *ἐαυτῆς*:
et est praes. perf. Vide suprâ ad p. 27. n. 4. et ad p. 29. n. 4.

4. ἐλήφασιν] Nota hic, ut et alibi millies, aoristum sumi non
solum in sensu praesentis, sed in sensu SOLEO FACERE. *Ελήφασιν*
capere solent: sic l. 7. διέλυσε, dirimere solet. AUGER. Sed mirum est
vixum doctum non observâsse ἐλήφασιν [Atticè pro λελήφασιν] non
uliquè aoristum esse, sed perf. i. e. praes. perf. πολλοὶ δὲ μεγίστην δια-
φορὰν ἐλήφασιν—Angl. *but they have assumed by far the greatest dif-
ference*, i. e. *they differ most of all*—Caeterum de Graecorum Aoristo
in sensu maxime indeterminato vide suprâ ad p. 19. n. 6.

5. τὰς δὲ τῶν σπουδαίων φιλίας οὐδ' αὖν ὁ πᾶς αἰὼν ἐξαλείψειεν.]

Angl. *but even eternity itself would not be able to obliterate the friendships of the Worthy.* Vide suprâ ad p. 27. n. 11.

6. τοὺς δόξης ὀρέγονμένους,] *eos qui gloriam appetunt.* BATTIE ὀρέγω, in v. act. *porrigo*, ὀρέγομαι, in v. med. *porrigo meipsum* ad ali- quod captandum, inde *appeto*, *cupio*.

7. παιδείας ἀντιποιουμένους,] ἀντιποιέω, *E contrario facio*, *Vicissim facio*, *Par pari reddo*. ἀντιποιέομαι, *Vendico*, *Attribuo mihi*, *Arrogo mihi*. Genitivo jungi solet. H. STEPHANUS.

152. 1. ἀμὴν φιλοσοφεῖς,] ἀμὴν adverbialiter sumitur subaudiende κατὰ. Nonnulli interpretantur, adhuc, etiamnum; sed melius forsitan interpreteris; vividè, ardentè, studiosè.—Nota, apud Isocratem φιλοσοφεῖν significare saepiùs, litteris studere, sicut οἱ φιλόσοφοι, viri litterati. AUGER.

2. τοὺς προτρεπτικούς λόγους] *Orationes hortatorias*, nempe hîc ad eloquentiae studium. AUGER.

3. οὐ μὴν περὶ γε τὸ πρᾶτῖστον τῆς φιλοσοφίας διατρεφούσιν] *non in eo tamen versantur, quod est in disciplinarum studio praestantissimum.* Hîc rursus nota, vocem φιλοσοφία non eo semper sensu accipiendam esse apud scriptores Graecos, et nominatim apud Isocratem, quo vulgò apud nos accipitur *PHILOSOPHIA*, sed saepiùs interpretandum esse studium litterarum. AUGER.

4. ἀλλ' ὅπως τὰ τῶν τρόπων—] *Ordo est: ἀλλ' ὅπως δόξαν πεφυκέναι σπουδαῖα [κατὰ] τὰ ἥθη τῶν τρόπων, sed quomodo honestis moribus ac ingenio praediti videbuntur. πέφυκα, natura sum comparatus, sum. τρόπος, mores, à τρέπω, verto, quasi dicas Angl. a turn of mind.* Vide suprâ ad p. 90. n. 2.

5. οὐ παράκλησιν—ἀλλὰ παραίνεσιν—] Apparet ex hoc loco per παράκλησιν intelligi debere, hortationem ad eloquentiam, et per παραίνεσιν, hortationem ad virtutem: unde haec oratio inscribitur πρὸς Δημόνικον παραίνεσις, vel *parainetivus λόγος*. AUGER. "παράκλησις, hortatio; παραίνεσις, praecceptio. WOLF. P.

6. Καλλὸς μὲν γὰρ ἢ χρόνος ἀνῆλωσεν, ἢ νόσος ἐμάρανε] Angl. *For either time consumes, or disease impairs beauty.* De *Aoristo* in sensu maximè indeterminato vide suprâ ad p. 19. n. 6.

7. 'Ρώμη—ἀφῆλθεν,—ἔβλαψε] De *aoristo* vide suprâ ad p. 19. n. 6.

8. τῶν ἀδούλων] Potest hîc intelligi *εαυτοὺς*, qui sese exercent, οἱ ἀθληταί. WOLF.

153. 1. τῶν ἐκείνους πεπραγμένων.] Vide suprâ ad p. 136. n. 10.

2. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ] *Quinetiam.* Quod si οὐ μὴν, ἀλλὰ, simpliciter reddimus, *enimvero*, vel, ut aliquando fit, *sed*, perit tota negatio, quam adfert τὸ οὐ, vel οὐ μὴν. Negat nempe οὐ μὴν vel superiora, vel aliud quid extrinsecùs advocandum, cui τὸ ἀλλὰ vi διαφορᾶς diversum quid opponit. Totius itaque τοῦ, οὐ μὴν, ἀλλὰ, usus est *ἐπανορθωτικός*, tollens superius, et, quod aptius est, reponens.—At ubi post ἀλλὰ invenitur καὶ ἐπιδοτικόν, priora quidem neque prorsus, neque partim tolluntur, sed iis nobilior pars additur: manet tamen *ἐπανορθωσις*, qua is, qui ita loquitur, indicat se pro rei dignitate, magnitudine, aut atrocitate, non satis dixisse, quarè superaddidit id, quod maximè palmarium videtur. HOOGEVEEN, *Doctrina Particularum L. Graec.* pp. 951. 955.

3. καὶ τοῖς φίλοις κοινός] *et cum amicis omnia communicavi.* Gallucè, *Dévoué sans réserve à ses amis.* AUGER.

4. Ἀλλὰ τὸ μὲν ἀκριβὲς αὐτῶν—] *Sive perfectionem dicas, sive*

certitudinem, sive accuratam rationem, sive diligentiam, sive quid aliud, parum commodum erit: Si verò τὸ ἀκριβὲς αὐτῶν δηλώσωμεν sic efferas, ἀκριβὲς ἢ ἀκριβέστερον αὐτὰς δηλ. commodius explicabitur Latine, accuratè aut accuratius eas declarabimus. WOLF.

5. ἐξηγηνόχαμεν,] Angl. *We have produced, or exhibited*, 1. pl. perf. m. Atticè pro ἐξηγόχαμεν, ab obsoleto ἐνέχω, idem quod φέρω. perf. m. ἤνοχα, Atticè ἐνήνοχα.

1. Οὕτω δὲ τὴν γνώμην—] Ordo est:—ἀδύνατον δ' [ἐστὶ] τὸν 154. μὴ πεπληρωμένον πολλῶν καὶ καλῶν ἀκουσμάτων οὕτω διατεθῆναι τὴν γνώμην. impossibile autem est ut ille, qui multis praeclarisque praeceptis non est instructus, animum suum ita disponeret. διατεθῆναι, aor. 1. pass. in sensu medio. Vide suprà ad p. 7. n. 10. "affectum esse?"

2. αὐξέσθαι πέφυκε.] Angl. *is naturally improved*. Vide suprà ad p. 68. n. 1.

3. συντόμως ὑποθέσθαι,] breviter submittere monita quaedam mea, ut planè indicat v. med. Caeterum δοκοίης est optativus Atticus, pro δοκίεις, δοκοῖς. Vide suprà ad p. 94. n. 2.

4. αὐθάδης.] Angl. *conceited*.

"1. 28. κρατεῖσθαι] contineri, Wolf. Lange. P.

1. Ἐδλαβοῦ τὰς διαβολὰς,] Caveto a criminationibus,—

155.

2. εὐδοκιμοίης,] Atticus opt. pro εὐδοκιμοῖς, [Vide suprà ad p. 94. n. 2.] benè audire licet,—εἰ φαίνοιο ταῦτα μὴ πράττων, εἰ planè haec non admittas,—"Notandum est, [verba sunt Thomae Hutchin—"son ad Xenoph. de Cyri Inst. propè initium] verba δοκεῖν, φαίνεσθαι, "νομίζεσθαι, ita à Graecis adhiberi solere, ut per ea significant (non "dubii quidpiam aut ambigui, non quod videtur, sed) quod revera est." Caeterum ἐπιτιμώης est Att. opt. pro ἐπιτιμῶς, ab ἐπιτιμάω, reprehendo, objurgo, &c.

1. τοῖς αὐτοῖς,] cum iisdem hominibus,—περὶ τῶν αὐτῶν, de iisdem 156. rebus.

2. 'Τῷ δὲ κρατεῖσθαι—] Ordo est:—ἄσκει ἐγκράτειαν πάντων τούτων, ὅψ' ὃν αἰσχρὸν [ἐστὶ] τὴν ψυχὴν κρατεῖσθαι, exerceto imperium in haec omnia, &c. Ἐὼ δὲ ἐν τῷ κέρδει τοιοῦτος,—Angl. *And, in the case of gain, or interest, thou shalt obtain that end—*

3. ἀξιώσεαι.] Vide suprà ad p. 27. n. 11.

4. Δεῖ γὰρ τοὺς ἀγαθοὺς—] Construe—γὰρ δεῖ τοὺς ἀγαθοὺς ἀνδρας φαίνεσθαι παρεχόμενους τρόπον πιστότερον ὅρκου. Nam oportet probos viros planè ostendere mores suos iurejurando veraciores. Vide suprà ad p. 155. n. 2.

5. Ὅρκον ἐπακτὸν—] juramentum ad te delatum—Angl. *An oath required of thee, an oath tendered to thee—*

6. φιλοχρημάτων ἔχειν.] avarè te gerere, avarus esse. Vide suprà ad p. 86. n. 1.

1. Μὴ τυχὼν μὲν γάρ,] scilicet πίστει καὶ διγῆς. WOLF.

157.

"1. 7. ἀνακονοῖ.] ἀνακονοῖ, Auger. ἀνακονοῖ, ἀνακονοῖ. Vide Lange. P.

2. Παραπλήσιον—πάσχοσιν,] Angl. *are in a like situation—* πάσχω, *I am in a situation, whether good or bad.*

1. Πιερῶ τὸν πλοῦτον χρήματα—]—non facilè est verum sensum 157 hujus sententiae attingere. Mihi pendere videtur hic sensus à verbis ἀπολαύειν et πτᾶσθαι. Si conjecturas meas licet edere, ἀπολαύειν, meo quidem iudicio, significat, uti ad commoditates vitae, et πτᾶσθαι, uti ad ejusdem vitae necessitates; ita ut χρήματα sit superfluum,

quo quis utitur ad vivendum cum splendore convenienti; et *πτήματα* necessarium, quo quis utitur ad vivendum simpliciter. AUGER. Discrimen inter *χρησθαι* et *δπολαμβάνειν* hoc plerique constituunt, ut alterum ad necessitatem, alterum ad voluptatem referatur: *frui* nos aliqua re, sine respectu ad alia commoda, ut amici colloquio, joci, voluptatibus; *uti* propter aliud, ut libro, discendi gratiâ. WOLF. "Sensus: Cum divitiarum usu earundem possessionem conjungas: i. e. Ne sis avarus nec prodigus. LANGE. *χρηματα, καὶ πτήματα*, bona utenda, ac bona possidenda. Vide Cic. Verr. A. 2. l. 2. 18. P.

2. *τοῦ τε ζημίαν μεγάλην ἐκτελεῖν*,] Angl. both in order to make up for a great loss.

3. *ὥσπερ τοὺς τυχόντας*,] Angl. as at indifferent persons—*ὁ τυχών*, quilibet.

4. *Εάν ἀποδέχη τῶν φίλων τοὺς*—] Si eos amicorum amplectar, qui morem tibi gerunt in eo quod ad pessimum ducit, non habebis in vita, [i. e. nunquam dum vivis habebis,] qui in odium tuum incurret monstrantes quod ad optimum ducat. Augerus sic Gallicè dedit—Si vous regardez comme vos meilleurs amis ceux qui vous flattent dans vos défauts, vous ne trouverez personne qui, pour vous en corriger, veuille encourir vôtre haine.

5. *καρτερήσειαν*,] Angl. can endure. Vide suprâ ad p. 27. n. 11.

6. *ὀργιζόμενοι τυγχάνουσιν*,] Vide suprâ ad p. 7. n. 5.

159. 1. *ὅπερ πάσχοσιν οἱ πολλοί*,] Angl. which is the case with the bulk of mankind. Vide suprâ ad p. 157. n. 2.

2. *Ἀθάνατα μὲν φρόνει*,] Gall. Par l'élévation de vos sentimens, montrez que vous aspirez à l'immortalité; et par un usage modéré des choses, faites voir que vous vous reconnoissez mortel. AUGER.

3. *προδεζημιώδε*] damno insuper afficit. Vide suprâ ad p. 19. n. 6. item ad p. 97. n. 2. "*ἀπαιδευσία, ἀμαθία*, rudeness. P.

160. 1. *Μιμού τὰ τῶν βασιλέων ἥθη*,] Gall. Prenez leurs mœurs et leurs usages.—san doute, pourvu que ces mœurs ne soient criminelles: autrement cette maxime ne seroit point d'une saine morale.—Isocrate, écrivant à un jeune homme élevé sous un gouvernement populaire, et transplanté à la cour d'un monarque, lui recommande la soumission la plus parfaite aux volontés du prince sous les loix duquel il vit. AUGER.

2. *Εἰς ἀρχὴν κατασταθεῖς*,] Magistratum adeptus. AUGER.

3. *Μηδενὶ πονηρῷ πράγματι*—] Nulli actioni improbae aut adris aut patrocineris. ΒΑΤΤΙΕ. *παρόσταβο*, Verbum hoc ad advocatos pertinet, qui etiam tacentes suâ personâ reo patrocinantur: quod Latini dicunt *stare ab aliquo*. *συνηγόρει*, hoc ad oratores pertinet, et *causidicos*, qui oratione defendunt reum. WOLF.

4. *ὀρέγεσθαι τῆς δικαιοσύνης*,] justitiam appetere. Vid. suprâ ad p. 151. n. 6.

161. 1. *ἀλλ' οὖν ἐλπίδι γε*—] Idem est [*ἀλλὰ* scil.] quod, at certè, vel saltem; quo tamen sensu particulas *γε* οὖν, vel οὖν γε, vel γοῦν, saepius adjunctas habet. VIGERUS, de Gr. dict. Idiotismis, p. 342. Edit. L. Bat. 1742. C. VIII. 1. 3.

2. *γίνου δὲ τοῖς ἄλλοις ἐν μηδετέροις ὧν κατάδηλος*,] Ordo est: δὲ γίνου ὧν κατάδηλος τοῖς ἄλλοις ἐν μηδετέροις. In neutris autem sis aliis manifestus. "ἐν μηδετέροις, Mediolan. Lange. *μηδ' ἐν ἐτέροις*, Wolf. Auger. P.

162. 1. *ἡ πεπρωμένη*] *fatum*. quasi *πεπερατωμένη*, à *περατώω*, finio.

2. χάριν δολήν,] *gratias haberem. δολήν Attice pro δολμ.* Vide suprâ ad p. 94. n. 2.

3. ἦν ἔχων—τυγχάνω.] Vide suprâ ad p. 7. n. 5.

1. αἱ λύπαι ταῖς ἡδοναῖς παραπεπήγασι.] Angl. *pains cling to* 163. *pleasures. πεπήγασι, perf. m. à πηγνύω vel πήγνυμι, compingo, infigo: in v. med. compingo meipsum, rigeo: infigo meipsum, adhaereo.* Apud Graecos nomina virtutum, vitiorum, &c. articulum adsciscunt: necnon apud hodiernos Gallos, sic, ἡ λύπη, *la peine: ἡ ἡδονή, le plaisir.*

2. τὰς τέρμεις εἰλικρινεῖς] *εἰλικρινῆς ἡδονή* ea voluptas est, quae nihil molesti vel adjunctum habet vel consequens. WOLF.

3. φαύλως ἐνδέχεται τὰ τυχόντα πράττειν] *hominibus improbis quavis facere licet; [Vide suprâ ad p. 158. n. 3.] (εὐθύς γὰρ τοῦ βίου τοιαύτην πεποιήνται τὴν ὑπόθεσιν,)* aperte enim vitae suae tale jecerunt fundamentum, i. e. nam talem sibi vitae rationem palam proposuerunt. πεποιήνται usurpatur hñt in sensu mediq, ut saepè fit in perf. pass. "διότι pro ὅτι, quod nonnulli codices habent. P.

4. οὐχ ὀδόντε] Vide suprâ ad p. 5. n. 6.

"1. 18. ἐλαττουμένους] *deficientes: "fallentes opinionem, quam de "de se dederant." AUGER. P.*

1. ὀρέγεσθαι τῆς καλοκάγαθίας.] Angl. *to aspire after every thing* 164. *fair and good—after all moral virtue.* Vide suprâ ad p. 151. n. 6.

2. τὰς τῆς φύσεως ἀμαρτίας ἐπικρατήσκειν.] Angl. *should be able to subdue the depravity of his nature.* Vide suprâ ad p. 27. n. 11.

III. NOTAE IN DEMOSTHENEM.

165. 1. E DEMOSTHENE.] Demosthenes Demosthenis filius Atheniensis omnium oratorum, qui unquam extitère, facilè princeps habitus est. De anno quo natus est non consentiunt auctores. Alii quidem putant eum lucem aspexisse Olymp. xcix. 4. alii autem Olymp. ci. 2. et ante C. N. 357. [Vide Saxii Onomast. part I. pag. 70. edit. 2.] Tradit Plutarchus, ex Theopompo, Demosthenis oratoris patrem ex optimatibus esse inter cives Atheniensium, cognoménque ei inditum *Μαχαροπαιδν*, propterea quod officinam teneret ubi gladii fabricarentur, servósque haberet ejus artificii peritos. Dubitat autem idem Plutarchus de eo quod Aeschines orator de Demosthenis matre narraverit, eam scilicet ex Gylone quodam, qui ob crimen proditióis patriá exulaverat, atque ex barbará matre natam esse. Patrem amisit septem annos natus, qui ei magnas opes legaverat, quarum autem à tutoribus magná parte fraudatus est. Ab ineunte aetate infirmá valetudine utebatur. Philosophiae primùm se dedit sub Platone et Euclide Megarensi. Verùm audito aliquandò Callistrato oratore, qui magná cum populi admiratione causas agebat, in studium eloquentiae, praecipuè sub Isaeo oratore et Andronico histrione, unicè incubuit. In Demosthene "tantum studium fuisse (verbis utor Ciceronis, solius ferè digni qui Demosthenem aemularetur) tantusque labor dicitur, ut primùm impedimenta naturae diligentíá industriáque superaret: cùmque ita balbus esset, ut ejus ipsius artis, cui studeret, primam literam non posset dicere, perfecit meditandò, ut nemo planius eo locutus putaretur: deinde cum spiritus ejus esset angustior, tantum continendá animá in dicendo est assecutus, ut uná continuatione verborum (id quod ejus scripta declarant) binæ ei contentiones vocis et remissiones continerentur: qui etiam (ut memoriae proditum est) conjectis in os calculis, summá voce verus multos uno spiritu pronuntiare consuebat; neque id contentens in loco, sed inambulans, atque adscensu ingrediens arduo." [De Orator. Lib. I. 61.] Non solùm ipse Cicero sed multi alii scriptores veteres de Demosthene testantur, eum per varia naturae impedimenta ad fastigium eloquentiae tandem pervenisse, omnesque alios oratores arte dicendi longè superásse, atque adeo plurimum in Republicá potuisse. "Commemorato ejus nomine, (verba sunt Val. Maximi) maximae eloquentiae consummatio animo oboritur audientium." [viii. 7.] "Sequitur oratorum (inquit Quintilianus) ingens manus, cum decem simul Athenis aetas una tulerit: quorum longè princeps Demosthenes, ac paenè lex orandi fuit: tanta vis in eo, tam densa omnia, ita quibusdam nervis intenta sunt, tam nihil otiosum, is dicendi modus, ut nec quid desit in eo, nec quid redundet invenias." [Inst. Orat. Lib. x. 1.] Egregiè elucebat ars dicendi Demosthenica contra insidias, quas strueret Philippus ille Macedonum rex in Atheniensium totiúsque Graeciae libertatem. Mira quidem fuit eloquentiae vis, quâ summus orator languidam et paenè deperditam civium suorum virtutem in hostem illum patriae subinde excitaverit. Sed dolendum est propriam ipsius virtutem, belli fortissimam

expertam, tam miserè defecisse. In praelio apud Chaeroneam com-165. misso, ubi Philippus Athenienses devicit, Demosthenes, abjecto clypeo, fugâ salutem quaesivit. "Cumque id ei (uti nobis narrat A. Gellius) quod fugerat probrosè objiceretur, versu illo notissimo "elusit, *Ἀνὴρ δ' φεύγων καὶ πάλιν μαχίσκεται.*" [Lib. xvii. 21.] Mors Philippi, quae brevi post victoriam suam accidit, summo erat Atheniensibus, et praesertim Demostheni, gaudio. Spes magnas de libertate recuperandâ fovere coeperunt; quae tamen citò periêre. Alexander Philippi filius, rebus domi compositis, cum exercitu in Boeotiam progressus est. Ferocia Atheniensium concidit; animus Demosthenis obtorruit. Tandem hicce orator celeberrimus, largitione ab Harpalo se corrumpi passus, famam eloquentiae multum obscuravit. Ab Areopago damnatus, in carcerem conjectus est. Quibusdam autem adjuvantibus se fugâ subduxit. Tulisse exilium imbecilli animo fertur. Post mortem tamen Alexandri, Athenienses, Demosthenem, pristinae ejus gloriâe memores, ab exilio revocârunt. Triremem miserunt, quae eum ex Aeginâ reduceret. Progredientem ex Piraeo in urbem universa civitas, obviam ei facta, eum laeto animo excipiebat. Post reditum tamen, patriâ diu frui ei non erat concessum. Nunciatum est Antipatrem, qui Alexandro in regno Macedoniae successerat, et Craterum, quondam Alexandri comitem, Athenas appropinquare. Demosthenes cum suis clam in fugam se recepit. Templum Neptuni, in insulâ Calauriâ, supplex petit. Ibi in aedis parte interiore, sumpto veneno quod secum clam habuerat, moritur, anno aetatis 62do. Unde Juvenalis—

————— *Saevus et illum*

Exitus eripuit, quem mirabantur Athenae

Torrentem, et pleni moderantem frena Theatri.—Sat. x. 126.

Vitam ejus et laudationem scripserunt Plutarchus, Lucianus, Libanius, Suidas. Extant sub ejus nomine orationes 61, prooemia ad orationes 65, et epistolae 6, quas orationes singulatim recensuit doctissimus Fabricius in Bibliothecâ Gr. [Lib. II. cap. 26.] De hoc oratorum Principe vide plura passim apud Ciceronem et Quintilianum.

EDITIONES DEMOSTHENIS.

1. Demosthenis Atheniensis, Oratorum principis Opera; sive Orationes LXII. Graecè, cum Libanii Sophistae argumentis. *Venetis, apud Aldum, 1504. in fol. duabus partibus.* [Hanc editionem Aldum repetivisse videtur eodem anno. Vide Reiskii praef. ad suam Oratorum Edit. p. vii. et lxxxv.]

2. ————— Graecè, cum commentariis Ulplani. *Basil. apud Joannem Hervagium, 1532, in fol.*

3. ————— Graecè, curâ Jo. Bernardi Feliciani. *Venetis, ex officinâ Francisci Bruccioli, 1543, 3 voll. in 8vo.*

4. ————— Graecè, corrigente Paulo Manutio Aldi filio. *Venetis, 1554, 3 voll. in 8vo.* [Scatet haec Edit. mendis typographicis.]

5. ————— Oratorum principis Opera; sive Orationes LXII. Graecè et Latine, cum translatione, notis et Gnomologiâ Hier. Wolfii; item Ulplani commentaril cum Wolfii versione. *Basi-*

165. *leae*, apud *Oporinum*, 1549, in fol. [Ter prodit separatim Wolfi versio Latina. Prodiit quoque *Basil.* 1569, Specimen Demosthenis, à Wolfio recogniti.]

6. Demosthenis Atheniensis Opera, Graecè, *Lutetias*, apud *Joannem Benenatum*, sive, ut tituli quidam habent, apud *Michaellem Sonnum*, sub scuto *Basiliensi*, viâ *Jacobaeâ*, 1570, in fol.

7. ——— et Aeschinis Opera, cum utriusque auctoris vitâ, et Ulpiani commentariis novisque scholiis, ex quartâ eâque postremâ recognitione, Graeco-Latina, &c. per Hier. Wolfium. *Basileae*, ex officinâ *Hervagianâ* per *Eusebium Episcopium*, 1572, in fol.

8. ——— et Aeschinis Opera, cum utriusque auctoris vitâ, &c. Gr. et Lat. *Francfurti*, 1604, in fol. [Universè est eadem cum *Basileensi*, nisi quod opusculorum nonnullorum sedem mutavit. *Reiske*. Repetita est sine Wolfi adnotationibus, *Genevae*, 1607,] sive *Aureliae Allobrogum*, quae est eadem, puto. Adest. P.

9. *Ἀημοσθένης, Αἰσχίνου, Δεινάρχου, καὶ Ἀημιδοῦ τὰ σωζόμενα*. Graecè et Latinè. Edidit Joannes Taylor, LL. D. Coll. D. Joannis Cant. Socius, &c. *Cantabrigiae*, vol. 3. et vol. 2. in 4to. "1748. 1757. P. [Mortuo Editore, caetera nondum edita sunt.]

10. Oratorum Graecorum, quorum princeps est Demosthenes, quae supersunt, monumenta ingenii, &c. Gr. et Lat. edidit Joannes Jacobus Reiske. *Lipsiae*, 1770, et aliis annis, 12 voll. in 8vo. [Opus sanè egregium et utilissimum. Plenam editt. enarrationem vide in hujus praef.]

* * Separatim saepè editae sunt quaedam ex orationibus Demosthenis. Exempli gratia: 1. Demosthenis Orationes de Republicâ ad populum, Latio donatae à Vincentio Lucchesino, cum textu Graeco è regione appposito, et notis criticis et historicis. *Romae*, 1712, in 4to. 2. Demosthenis et Aeschinis αὶ περὶ τῆς παραπροσέλειας λόγοι ἀντίδικοι, cum Latinâ Hier. Wolfi versione, &c. curâ Henrici Brooke. *Oxon.* 1721, in 8vo. 3. *Αἰσχίνου ὁ κατὰ Κτησιφώντος καὶ Ἀημοσθένης ὁ περὶ στεφάνου λόγος*. Interpretationem Latinam et vocum difficiliorum Explicationem adjecerunt P. Foulkes et J. Friend. Ed. 4ta. *Oxon.* 1726, in 8vo. 4. Demosthenis Selectae Orationes. Ad codices MSS. recensuit, &c. Ricardus Mounteney. *Lond.* 1731, in 8vo. [Quae saepè repetita fuit.] 5. Demosthenis Orationes Philippicae duodecim, Graecè. In imâ paginâ—emendationes nonnullae proponuntur. *Glasg.* 1762, in 8vo. 6. Demosthenis Orat. de Coronâ, cum Wolfi, Marklandi, Palmerii, et J. J. Reiskii, suisque Animadversionibus edidit Theoph. Christoph. Harles. *Altenburgi*, 1769, in 8vo. 7. Aeschinis in Ctesiphontem et Demosthenis de Coronâ Orationes. Gr. et Lat. Versionem recudit et notas adjecit Jos. Stock. *Dublin.* 1774. 2 voll. in 8vo. 8. Orationes Philippicae omnes. Interpretationem denuo castigatam et notas aliquot adjecit Jos. Stock. *Dublin.* 1774, 2 voll. in 8vo.

2. *ἈΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΚΑΤΑ—*] hoc est, DEMOSTHENIS contra PHILIPPUM prima. Vulgò nominatur PHILIPPICA I.

Quicumque in Demosthenicâ lectione adhuc hospes est, eloquentiam autem hujus summi oratoris quodammodo degustare cupit, sciat si difficultatem in studio Demosthenis ferè totam oriri, non ex verbis quibus utitur, (haec enim plerumque usitatissima sunt,) sed ex eorum

compositione, totiusque orationis structurâ exquisitissimâ, quâ peri- 165.
tissimus ille dicendi artifex cunctis aliis oratoribus longè antecellit.
Nam, ut ait Dionysius Halicarnassensis, in libello qui inscribitur
Περὶ τῆς λεκτικῆς Δημοσθένους δεινότητος [vol. vi. p. 1112. Oper.
Dion. Hal. Edit. Reiske, Lips. 1777, in 8vo. C. 51.] 'Ο τοσαύτης δόξης
ἡξιούμενος ἀνὴρ ἐπὶ λόγοις, ὅσῃς οὐδεὶς τῶν πρότερον, αἰώνια συν-
ταπόμενος ἔργα, καὶ τῷ πάντα βαδανίζοντι χρόνῳ παραδιδούς,
οὐδὲν ἐκ τοῦ ἐπιτυχόντος ἔγραφεν ἀλλ' ὥσπερ τῆς ἐν τοῖς νοήμασιν
οἰκονομίας πολλὴν ἐποιεῖτο δόξιν, οὕτω καὶ τῆς ἐν τοῖς ὁνόμασιν
ἀρμονίας. Hoc est, Ille qui tantam ex eloquentiâ gloriam perceperit,
quantam è prioribus nemo, aeternum duratura componens opera, atque
temporari res cunctas examinanti tradens, nihil fortuito et temerè scripsit :
sed quemadmodum magnam in sententiarum distributione, ita et in com-
positione verborum operam impendit. Vide totum hunc Dion. Hal.
libellum, in quo Admiranda Vis dicendi in Demosthene optimè enar-
ratur. Consule etiam Dissertationem II. quae inscribitur *De Compo-
sitione Veterum ; praesertim Demosthenis ;* adjectam tomo 2do libri cui
titulus, *Of the Origin and Progress of Language.* Edin. 1774, in 8vo.

3. *ΦΙΛΙΠΠΟΥ* τοῦ Μακεδόνων βασιλέως, ἐξ οὗ καὶ *Ολυμπιάδος*
Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας ἐγεννήθη. Harum orationum tanta fuit celebritas,
ut et M. T. Cicero, quas in M. Antonium habuit, infelici et exemplo et
aemulatione, Philippicas, quàm Antonianas inscribere maluerit. Nam
et Philippi atque Alexandri successor Antipater ad necem compulsi
Demosthenem ; et Cicero crudeliùs etiam interfectus est. WOLF.

IN ARGUMENTUM.

4. *ΤΙΠΟΘΕΣΙΣ*—] ARGUMENTUM, &c. Hoc argumentum auctorem
habet LIBANIUM SOPHISTAM, qui Antiochiae familiâ nobili ortus, maturè
dedit se litteris. Floruit circiter annum post natum Christum 350 ;
et varia scripsit Graecè, in quibus Argumenta orationum Demosthe-
nia. Atticae dictionis amantissimus, non tamen venerem verè Atticam
assecutus est.

5. καὶ εἰσηγέται, πῶς ἂν ἀριστα τῷ πολέμῳ προσενεχθεῖεν.] et
illis auctor est quâ ratione ad bellum se optimè accingerent. προσενεχθεῖ-
εν, per sync. pro προσενηχθείσαν, 3 pl. aor. 1. opt. pass. verbi προσ-
φέρω, offero, admotheo : [Vide supra ad p. 153. n. 5.] et in v. m.
admotheo meipsum, accingo me, &c. aor. autem pass. saepè sumitur in
sensu medio. [Vide supra ad p. 7. n. 10.] De huiusmodi tamen lo-
cutione ita vir eruditissimus H. Stephanus : " Possumus autem, οὕτω
" προσφέρομαι τῷ πολέμῳ vel τοῖς πολεμικοῖς, reddere, Ita me gero
" in bello, vel, Ita gero seu administro bellum. Vel, Ita res bellicas
" tracto." L. Gr. Thes. tom. iv. c. 118. f. ubi vide plura.

6. πολιτικῇν,] Angl. consisting of citizens—πρὸς τὰς τῶν ἐπι-
καιρῶν χρείας ἔτοιμος ὑπάρξει, shall be ready on occasional emergencies.

7. παραμεμγμένον δέ.] ita tamen ut sint permisti civibus. Subin-
telligitur scil. πολῖταις.

8. μηδὲ ἐκ τῆς πόλεως ποιέσθαι τὰς βοηθείας.] neque ex urbe opem
ferre.—" βοηθείας ποιέσθαι ex Aeschine pro Auxilia suppeditare."
H. STEPH. " Thes. I. 760. b.

9. ἀλλὰ περὶ τὴν Μακεδονίαν ἀναστρέφεσθαι,] sed circa Macedo-
niam versari.

10. τοὺς ἐτησίαις] scil. ἀνέμους—Plinius Aquilones vocat, lib. II.
VOL. I. 12

cap. 47. "Caniculae," inquit, "exortum diebus octo fermè Aquilones
"antecedunt, quos Prodrornos vocant. Post biduum autem exortum,
"iidem Aquilones constantius perfiant, diebus quadraginta, quos Ete-
"sias vocant." Hos Aristoteles, libello de Mundo, permistos esse
scribit ex Aquilonibus et Favonlis.—Cum autem Athenae meridio-
naliares sint,—Macedonia septentrionalior; Athenis in hanc navi-
gaturis adversi erunt Etesiae; ex Macedonia Athenas, secundū
hiberno autem tempore, quamvis Austri familiarius fient, periculosas
per se omnis navigatio. Wolf. Vide H. Steph. L. G. Thes. tom.
I. c. 1296. a.

IN IPSAM ORATIONEM.

186. 1. *ΕΙ μὲν περὶ καινοῦ τινος πράγματος προντίθετο—λέγειν,*
Si de novā aliquid re dicere proponebatur. προντίθετο Atticè pro προ-
τίθετο.

2. *ἐπισχὼν* [Angl. *having restrained myself*—subauditur scil. *ἐμαυ-
τόν*. [Vide suprā ad p. 3. n. 7.] Caeterum Particula *ἄν* refertur ad
ἦγον infra: haec enim vocula saepè est tanquam praenuntia modi
subj. vel opt. interdum et indic. scil. quando indicativus sumendus est
in sensu subjunctivi: ita tamen ut, post voces aliquot interjectas,
unā cum verbo suo repetatur; ut hic, *ἐπισχὼν ἄν*, ἕως οἱ πλείους,
κ. τ. λ.—*ἡνυχίαν ἄν ἦγον*. Tales autem elegantiae non solum lin-
guis recentioribus, verum etiam ipsi Latinae prorsus sunt ignotae.

3. *οἱ πλείους τῶν εἰωθότων γνώμην ἀπεφάναντο,* [Angl. *the great-
est number of those, who have been accustomed to speak, had declared
their opinion*, ut planè indicat v. med. Alludit orator ad legem So-
lonis, per quam sancitum erat ut, qui suprā quinquagesimum erant
aetatis annum, ii primum verba facerent, deinde quivis civium pro
aetate et per vices. Haec autem lex illo tempore non vigeat.
[Vide *ΔΙΣΧΙΝΟΥ κατὰ ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΟΣ λόγον*, prope init.]
Legis tamen aequitatem Demosthenes agnoscere videtur, etiam
quum in eam peccat: rationes autem reddit satis idoneas.

4. *τότ' ἄν καὶ αὐτὸς ἐπειρώμην,* [Angl. *then even I myself would
have attempted*—*ἄ γινώσκω, λέγειν*. i. e. *λέγειν τὰ πράγματα, ἃ γινώ-
σκω εἶναι βέλτεστα*, Angl. *to mention the things, which I know to be best.*

5. *Ἐπειδὴ δὲ, περὶ ὧν—* [i. e. *περὶ τῶν πραγμάτων, περὶ ὧν—*
[Vide suprā ad p. 86. n. 4.] Angl. *but since it happens even now, that
we are considering about the things, about which these men have former-
ly spoken frequently, ἡγοῦμαι, καὶ πρῶτος ἀναστὰς, εἰκότως ἄν συγ-
γνώμης τυγχάνειν*. Angl. *I imagine, that though I have stood up first, I
shall with reason meet with indulgence.* Constructio tironibus nota-
da, *ἡγοῦμαι ἀναστὰς*, et *ἡγοῦμαι ἀναστὰς τυγχάνειν*, et *ἄν τυγ-
χάνειν*. Vide suprā ad p. 94. n. 4.

6. *συνεβούλευσαν—βουλευέσθαι.* [συμβουλευεῖν, in activo, consi-
lium dare: at συμβουλευέσθαι, in medio, curare sibi consilium dari,
sive consulere aliquem. KUSTERUS de Verbb. Medd. § II. 15.—*βου-
λεύεσθαι*, inter se conferre consilia; seu deliberare, consultare inter
se: cum nempe de pluribus dicitur. At de uno cum dicitur, signifi-
cat, secum deliberare, vel consultare: uti *λογίζεσθαι*, *secum reputare*:
ἐνθυμεῖσθαι, *secum cogitare*, &c. *Idem*, § I. 37.]

7. *ἀθυμητέον,* [supple *ἐστὶν ὑμῖν*.]

8. *φανύλως ἔχειν* [Vide suprā ad p. 86. n. 1.]

9. *Ἐπειτα ἐνθυμητέον,*] supple *ἐστὶν ὑμῖν. Deinde considerandum est vobis, καὶ παρ' ἄλλων ἀκούουσι, et qui ab aliis auditis, καὶ τοῖς εἰδόμεν αὐτοῖς ἀναμνησκόμενοις, et qui vobis vosmet ipsi recordantes,—*

10. *ἐξ οὗ χρόνος οὐ πολὺς,*] i. e. *ἐξ οὗ χρόνου οὐκ ἔστι πολὺς χρόνος, ex quo tempore non est multum tempus, i. e. non ita pridem.*

11. *ὕπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων,*] Angl. *in behalf of the rights of Greece.*

12. *ἥς ἐκρατεῖτε*] Vide suprā ad p. 3. n. 3.

13. *καὶ τῇ νῦν ὕβρει τούτου,*] *Φιλίππου* scil. Istius Philippi, qui Graeciae dominatum invadere conabatur, et in Atticam nuperrimè, superatis Thermopylarum angustiis, irrumpere tentaverat. *JUVENCUS.* Vide quanto cum contemptu de Philippo loquitur: alibi passim eum *ἄνθρωπον*, Regem vix semel quidem appellat. *MOUNTENEY.*

14. *καὶ τὰ—τὰ χωρία ταῦτα πάντα ἀπολωλέναι τῇ πόλει,*] *καὶ τὰ—i. e. ὁκοπῶν καὶ τοῦτο τὸ πρᾶγμα, κ. τ. λ.* Angl. *and viewing also the following circumstance, viz. that all these strong places are lost to the state.*

1. *οἰκέων—κύκλω,*] *κύκλω—*Angl. *all around, οικέων, in alliance* 167. *with us.*

2. *κατέστραπται*] Perf. pass. in med. sensu, ut saepè fit. Vide suprā ad p. 95. n. 1.

3. *καὶ ὑμεῖς ἐπὶ τῆς τοιαύτης ἐτελήθητε γενέσθαι γνώμης νῦν,*] Angl. *you also were willing to become intent upon such a sentiment now, ἐπειδὴ περ οὐ πρότερον since, to wit, you were not willing formerly;—*

4. *συνελόντι δ' [ἀπλῶς] εἰπεῖν,*] subauditur *λόγῳ. εἰπεῖν δ' ἀπλῶς,* Angl. *to speak simply, λόγῳ συνελόντι, in a word comprehending every circumstance together, i. e. ut simpliciter et summatim dicam. Caeterum conjicit doctissimus Reiskius vocem ἀπλῶς è Scholio natam.*

5. *ἦν ὑμῶν αὐτῶν ἐτελήθητε γενέσθαι,*] Angl. *if you chose to be your own masters—*

6. *τὰ κατεφθαρμένα*] *Διὰ ῥαθυμίας προειμένα ὑφ' ὑμῶν, καὶ ἀπολωλότα.* *WOLF.* "ἀναλήψεθε, an, reparabitis? P.

1. *ἐν*] pro *ἐνεδε*, ut *ἐπὶ* pro *ἐπε*στι. sed *ἐπὶ* praep.

168.

2. *κατέπτηχε μέντοι ταῦτα πάντα νῦν,*] *Obstupescunt nunc quidem haec omnia, οὐκ ἔχοντ' ἀποδροφὴν, quippe quae refugio destituantur—κατέπτηχε* est praes. perf. à *καταπτήσσω, obstupesco.* Vide suprā ad p. 29. n. 4.

3. *αἰ—ἀσελγείας*] Angl. *to what a pitch of arrogance,—*

4. *καὶ οὐχ ὅς τε ἐστὶν, ἔχων αὖ κατέστραπται, μένειν ἐπὶ τούτων*] Angl. *and though in possession of the places which he hath subdued, is incapable of remaining upon them—cannot be contented with them; [Vide suprā ad p. 5. n. 6.] αἰεὶ τε προσπεριβάλλεται, but is perpetually throwing around them something additional for himself—i. e. is constantly enlarging his conquests all around. Nam προσπεριβάλλεται refertur ad αὖ κατέστραπται suprā. Caeterum de vi praepos. πρὸς in comp. vide suprā ad p. 97. n. 2.; vide etiam ad p. 167. n. 2.*

5. *περιστοιχίζεται.*] *ἐκ μεταφορᾶς τῶν κινηγετῶν. κατὰ γὰρ τὰς ἐκδρομὰς τῶν θηρίων, ὁρᾷ ξύλα ἰσθᾶδιν, αὖ καλοῦσι στοίχους, ἢ στοίχους, καταπεταννύντες αὐτῶν δίκτυα, ἵνα, ἐὰν αὐτοὺς ἐκφύγῃ τὰ θηρία, εἰς τὰ δίκτυα ἐμπέσῃ.* *Schol.* Sed hoc forsā commentum est Scholiastae, et *περιστοιχίζεται* hic reddi potest simpliciter, *cingit, circumdat.* Non tamen dissimulandum virum eruditissimum H. Stephanum hic à partibus Scholiastae stare videri. [Thes. Gr. L.

tom. III. c. 988. f.] Quod genus hominum nimis certè floccifacit acerrimus Reiskius his verbis, "Nugantur plerumque Scholiastae, et mihi quidem nunquam non animus ab eorum consortio refugit, hominum ineptorum, quorum stultitiam saepe nescias utrum rideas magis an misereris.—Per me si stetisset, Scholiorum prorsus nihil Demostheni meo addidissem; pleraque enim cassa nuce inaniora, futilia, insulsa, trivialia, puerilia sunt." [Praef. in Schol. ad Demost.] Sed hoc est supra modum stomachari; nam quod de Ennio dixerit Virgilius, idem de Scholiastis verè praedicari potest,—nempè—"ex illorum stercore aurum saepè colligendum esse."

6. ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι—τὴν ὑπὲρ τῶν πραγμάτων αἰσχύνῃ εἶναι.—] Angl. for truly I am of opinion, that disgrace hanging over their conduct, &c.

7. περιτόντες αὐτοῦ] Angl. going about her—κατὰ τὴν ἀγορὰν, along the forum. Quam autem aptae sunt hae Interrogationes et Percontationes, quae hīc occurrunt, optimè notavit Longinus de Sublim. § 18. infra p. 312.

8. γένοιτο γὰρ αὖ—] Refertur istud γὰρ non ad id quod proxime praecedit, sed ad id quod eleganter reticetur. Imò vero aliquid novi dicitur. Nam potest esse aliquid magis novum—&c. [Vide suprā ad p. 62. n. 1.] Ineptum planè, qui dicunt γὰρ in talibus locutionibus per pleonasmum poni.

9. ὅπως βούλεσθε, διακρίσασθε.] nullus dubito, quin ex animi vestri sententiā negotium conficeretis. Nempè Macedoniam redigeritis in vestram ditionem. Utitur autem de industriā verbo ambiguo et obscuro, ut acuat vincendi cupiditatem, et audiendi. Quod interpreti accurato servandum, ne clariùs efferat, quae obscuriùs dicta maiorem vim et dignitatem habent. JUVENCIVS.

10. ὥς δὲ νῦν ἔχετε,] supple ὑμᾶς αὐτοῖς. Angl. but as you now behave.—ἀπηρτημένοι καὶ ταῖς παρασκευαῖς, καὶ ταῖς γνώμας. being in suspense, or indecisive, both in your preparations and sentiments.

169. 1. Ὡς μὲν οὖν δε—] Ordo est: μὲν οὖν παύομαι λέγων, ὥς δὲ ἀπαντας διαρρῆν ἐθέλοντας ἐτοίμως ποιεῖν τὰ προσήκοντα, Angl. On the one hand then I give over mentioning, that it is necessary for all to be willing readily to execute the things which are suitable, ὥς ἐγνωκότων ὑμῶν καὶ πεπεισμένων, since you know and are convinced of it.

2. —ἣν ἀπαλλάξαι αὖ—] Ordo est: ἣν ἡγοῦμαι αὖ ἀλλάξαι ὑμᾶς ἀπὸ τῶν τοιούτων πραγμάτων. Vocula αὖ tribuit hīc vim futuri infinitivo. Vide suprā ad p. 94. n. 4.

3. οὐ γὰρ οἱ ταχὺ καὶ τήμερον εἰπόντες, μάλιστα εἰς δεῖον λέγουσιν.] Angl. for those, who tell you to proceed instantly and this very day, by no means speak most to the purpose.

4. ἀλλ' ὅς αὖ δεῖξῃ,] i. e. ἀλλ' ἐκεῖνος λέγει μάλιστα εἰς δεῖον, ὅς αὖ δεῖξῃ, κ. τ. λ.—λέγει μάλιστα εἰς δεῖον, Angl. speaks most to the purpose.

5. τέως αὖ ἢ διαλυώμεθα, πεισθέντες, τὸν πόλεμον,—] Angl. until either, being persuaded, we shall finish the war, or prove victorious over our enemies.

6. οὐκέτι τοῦ λοιποῦ] i. e. διὰ τοῦ λοιποῦ—Angl. no longer for the future.

☞ Quod restat hujus orationis non minus exquisitum est. Sed operis nostri ratio specimina quaedam seligenda tantum admittit. Habita erat haec PHILIPPICA Olymp. CVII. 1. Aetat. Demosth. 30.

1. ΑΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α'.] hoc est, DEMO- 170
STHENIS OLYNTHIACA I.

OLYNTHUS, Thraciae urbs, in Peninsulâ Pallenes sita est, inter Sinum Thessalonicum et Toroneum. Plures ei cum Amyntâ Philippī patre contentiones interfuerant. Philippo etiam, quum imperium ingressus esset, obstiterat. Diod. l. xv. Isoc. in Archid. et Paneg. Is tamen iracundiae suae initio non paruit, sed è contra amicitiae indicis maximè fallacibus, eos, quos ad clādem destinabat, consopire studuit: eoque certiolem sibi reddidit vindictam, quo tardius atque occultius procedebat. Tandem Olynthum obsidione cingit, atque hoc illud est quod tribus Olynthiacis materiam praebuilt. Has ego eodem ordine, quo Dionys. Halicarn. Ep. i. ad Amm. colloco; eique ipsa ratio suffragatur. Namque initio hujus Olynthiacae, quam ego primam facio, Orator Atheniensibus instat de foedere citò cum Olynthiis ineundo; in duabus autem reliquis id foedus initum supponit, inque id solum incumbit, ut ostendat quā necesse sit, quae ex eo tenebantur facere, ut faciant. Consequentia cuius facillè patebit. TOURELLUS, apud MOUNTENEY.

Ex Libanio autem et Ulpiano vulgò nominatur OLYNTHIACA Secunda: et oratio illa cuius haec verba sunt initium, Ἀντί πολλῶν ἂν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρημάτων, κ. τ. λ. vulgò nominatur Olynthiaca I. cuius Argumenti, cum fuerit à Libanio plenius descriptum, primam partem, quae est tanquam praefatio ad cunctas orationes Olynthiacas, libet hīc apponere.

Τ Π Θ Ε Σ Ι Σ.

Ολύνθος ἦν πόλις ἐπὶ Θράκης· Ἑλληνικὸν δὲ ταύτη τῶν ἐνοικούντων τὸ γένος ἀπὸ Χαλκιδος τῆς ἐν Εὐβοίᾳ· ἡ δὲ Χαλκὶς Ἀθηναίων ἄποικος. Πολλοὶ δὲ πόλεμοι καὶ ἐνδοξαί τῆς Ολύνθου Ἀθηναίους τε γὰρ ἐπολέμησεν ἄρχουσι τῶν Ἑλλήνων τὸ παλαιὸν, καὶ αὐτοῖς Λακεδαιμονίοις· χρόνῳ τε ὡς δύναμιν προῆλθε μεγάλην, καὶ τῶν συγγενῶν πόλεων ὑπερεῖχεν· (α') ἦν γὰρ ἐπὶ Θράκης πολὺ τι γένος Χαλκιδικόν. Φίλιππῳ δὲ τῷ Μακεδόνων βασιλεῖ συμμαχίαν οἱ Ολύνθιοι ποιησάμενοι, καὶ πολεμοῦντες μετ' αὐτοῦ πρὸς Ἀθηναίους τοκαταρχάς, (β') καὶ, τοῦτο μὲν, Ἀνθεμουῖντα παρὰ τοῦ Μακεδόνης εἰληφότες, πόλιν ἀμφισβητήσιμον Μακεδόσι καὶ Ολυνθίοις, τοῦτο δὲ, Πισιδάειαν, ἣν Ἀθηναίων ἐχόντων ἐκπολιορκήσας ὁ Φίλιππος Ολυνθίους παρέδωκεν, (γ') ὕστερον ὑποπτεύειν ἤρξαντο τὸν βασιλέα, ὁρῶντες αὐτοῦ ταχέειαν καὶ πολλὴν τήν αὐξάνειν, οὐ πιστὴν δὲ τήν γνώμην· ἀποδημοῦντα δὲ τηρήσαντες αὐτόν, πέμψαντες πρέσβεις πρὸς Ἀθηναίους, κατελύσαντο τὸν πρὸς αὐτοὺς πόλεμον, ποιούντες τοῦτο (δ') παρὰ τὰς συνθήκας τὰς πρὸς Φίλιππον· (ε') συνετέθειντο γὰρ καὶ καινὴν πολεμῆν πρὸς Ἀθηναίους, καὶ ἄλλο τι δόξῃ, (στ') καινὴν σπεύσασθαι. Ὁ δὲ Φίλιππος, πάλαι μὲν προφάσεως ἐπ' αὐτοὺς δεόμενος, τότε δὲ ταύτην λαβὼν, ὡς τὰς συνθήκας παραβέβηκός, καὶ πρὸς τοὺς ἐχθροὺς τοὺς ἑαυτοῦ φίλους ἐπεισμένους, πόλεμον ἐπήνεγκεν. Οἱ δὲ πεπόμενοι πρέσβεις εἰς Ἀθήνας περὶ βοηθείας· ὥς ὁ Δημοσθέ-

170. ἡς συναγορεύει, βοηθεῖν κελεύων τοῖς Ολυνθίοις· καὶ φησὶ τῇ Ολυνθίων δοτηρίαν ἀσφάλειαν τῶν Ἀθηναίων εἶναι· σωζομένων γὰρ τῶν Ολυνθίων, οὐδέποτε ἤξειεν εἰς τὴν Ἀττικὴν Φίλιππον. * * *

NOTAE IN ARGUMENTA.

I. (α.) ἦν γὰρ ἐπὶ Θράκης πολὺ τι γένος Χαλκιδικόν.] Angl. *for a considerable number of people of Chalcidian extraction dwell in Thrace.*
(β.) καὶ, τοῦτο μὲν,—τοῦτο δέ,] *idque partim—partim—Vide supra ad p. 6. n. 4.*

(γ.) ὅσπερον ὑποπτεύειν ἤρξαντο τὸν βασιλέα,] *postea regem respectum habere coeperunt.* De ἤρξαντο vide supra ad p. 46. n. 1.

(δ.) παρὰ τὰς συνθήκας] Angl. *contrary to the treaty—Praep. παρὰ usurpatur in hoc sensu.*

(ε.) συντεθέντο] *facti fuerant.* συντεθῆναι, in v. act. *componere: συντεθεῖσθαι in v. med. componere inter se, pacisci.* Vide supra ad p. 116. n. 1.

(στ.) κοινῇ σπεύδασθαι.] *et ἐσπειρμένους paulo infra.* Vide supra ad p. 116. n. 1.

* * *

II. 2. Προσέηκοντο μὲν τὴν προσδεῖαν—] *Admiserant legationem Olynthiorum Athenienses, atque illis opitulari statuerunt.* Talis est nempè rerum status, quando infit orator verba facere.

3. καὶ δεδιόσιν [ἐκείνους scil.]—*παρελθὼν ὁ Δημοσθένης,*] *et ad illos metu percussos—quam prodixisset Demosthenes—*

4. ἀσθενεῖς εἶναι καθ' ἑαυτούς.] *infirmos esse per se.*

IN IPSAM ORATIONEM.

5. Εἰμι πολλῶν μὲν ἂν τις ἰδεῖν,—δοκεῖ μοι—] Angl. *Makink that one indeed may perceive on many emergencies, &c.* ἐπὶ πολλῶν suppl. παθημάτων, vel tale aliquid. *τις δοκεῖ μοι ἂν ἰδεῖν.* ἂν non solum saepe tribuit vim futuri infinitivo aorist. sed et interdum vim *δυνητικὴν.* Vide Viger. de Gr. L. Idiotism. Cap. VIII. § II. Reg. xv.

6. τὸ γὰρ—] Angl. *for the following circumstance—* τοὺς [ἐν-θρόνους] *πολεμήσοντας Φίλιππον—that the men who are on the eve of a war with Philip, γεγενῆσθαι κεκτημένους καὶ ὅμορον χώραν καὶ τινα δύναμιν, are in possession both of a contiguous territory and a considerable force,—* τὸ γὰρ γεγενῆσθαι τοὺς πολεμήσοντας—P.

7. Δεῖ τοίνυν—αὐτούς—] *αὐτὸς, spiritu leni, promiscuè significat, vel aliquem aliū, vel seipsum.* VIGERUS. C. IV. r. 6. Videtur hic subintelligi ἡμᾶς.

8. χείρους—τῶν ὑπαρχόντων] *Id est, τῆς τύχης, τοῦ καιροῦ, τῆς θείας εὐεργεσίας.* Utendum occasionibus et fortunae benignitate: divina liberalitas amplectenda. WOLF. Idem (participium scil. verb. ὑπάρχω) neutrum plurale—*pro Deo ipso, vel fortuna, vel alio quovis ponitur, quo auctore talis aut talis sit rerum nostrarum status.* Demosthen. Olynth. 2. cum dixisset, Deos et fortunam populo Atheniensi favere, eum ne sibi desit cohortatur, *μὴ χείρους εἶναι δόξαμεν περὶ ἡμᾶς αὐτούς τῶν ὑπαρχόντων, ne deterius nobis, quam Dii ipsi, a quibus ea habemus praesidia, consulere videamur, aut simplicius, deterius quam praesens rerum status exigat.* VIGERUS, Cap. VI. § IV. Reg. x.

9. ὥς ἔστι τῶν αἰσχροῦν,] Angl. *since it is, or since it would be of the number of things which are base*—ὥς ἔστι idem est ac ὥς αὖ εἶη. Vide suprā ad p. 122. n. 6.

10. φαίνεσθαι προεμένους,] Angl. *to be plainly giving up*—[Vide suprā ad p. 155. n. 2.] “Interdum verò, et saepe quidem, dicitur “*προεσθαί τι*, non adjecto dativo, pro *Amittere à manibus*, *Sinere sibi elabi*, vel *pro derelicto habere*. Qua in significatione jungitur “etiam Genitivo à Demosthene, Olynthiaca 2. circa principium, μή “μόνον πόλεων, κ. τ. λ.” H. STEPH. Thes. voce *Πρόεμαι*. I. 1670.

11. Τὸ μὲν οὖν, —τὴν Φιλίππου βόμην διεξιέναι,] Philippī vires et potentiam commemorare. Quae initio parva cum esset, nunc amplificata est ejus sedulitate: quam si vos imitaremini, vestrum etiam imperium cresceret. WOLF.

1. αἰσχύνῃν ὀφλήκατε.] Demosthenes eleganti hāc metaphorā, à 171 debitoribus sumptā, qui Gr. ὀφλοντες dicuntur, sive iis qui judicio damnantur, maximopere uti amat.—bene dicuntur αἰσχύνῃν ὀφλήσκαμεν, probum debere aut luere. MOUNTENEY.

2. Ὡν οὖν —τούτων οὐχὶ νῦν ὁρῶ τὸν καιρὸν τοῦ λέγειν.]—idem est ac si dixisset, οὐχ ὁρῶ νῦν καιρὸν τοῦ ταῦτα λέγειν. REISK. τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ πεπολιτευμένοις—illis qui pro ipsius commodo republicam administrant.

3. αἱ δὲ καὶ χωρὶς τούτων ἐνι,] ἐνι pro ἐνεστί. Vide suprā p. 168. n. 1.

4. Τὸ δὲ πάνθ', ὅσα—] Verba sic ordinanda sunt, mutato propter relativum pronomen participio in verbum: τὸ διεξιέναι πάντα, ὅσα Φίλιππος ἐπραξε πάποτε, καὶ ἐλέγχειν αὐτὸν ἐφ' ἅπασιν τούτοις, συμβαίνει καὶ δεῖσθαι λόγον βραχέος, καὶ ἡγοῦμαι συμφέρειν εἰρηθῆναι, ἕνεκα θυοῦ. Hyperbolica propositio, referenda tantum ad ἐπλόρακα καὶ ἄπιστα ἔργα, quorum tria tantum, sed magna recenset, deceptos Athenienses, Olynthios, Thessalos. WOLF.

5. τοῦ τ' ἐκεῖνον, —παῦλον φαίνεσθαι.—] i. e. τε [ἕνεκα] τοῦ ἐκεῖνον φαίνεσθαι—*tum ut ille improbus videatur*, &c.

6. καὶ τοῦ τοῖς ὑπερεκπεπληγμένους,—] i. e. καὶ [ἕνεκα] τοῦ τοῖς ὑπερεκπεπληγμένους τὸν Φίλιππον, ὥς τινα ἄμαχον, δεῖν, ὅτι ἐξελήλυθε διὰ πάντα, ὡς παρακρονοῦμενος πρότερον, νῦν ἠνέθη μέγας, καὶ τὰ πράγματ' αὐτῷ ἤκει πρὸς αὐτὴν τὴν τελευτήν. *tum ut qui obstupefacti admirantur Philippum, tanquam invictum quendam, videant eum jam cuncta exanilasse, quibus homines superiori tempore circumveniens, magnus nuper evaserit, atque ad ipsum jam finem res illius appropinquare.*

7. εὐρύσκω, τὴν—] Hunc locum, cujus difficultatem agnoscit Wolfius, sic construe:—εὐρύσκω [τὸν Φίλιππον] μὲν προσαγόμενον τὴν ἡμετέραν εὐήθειαν τοκαταρχάς, ὅτε τινὲς ἀπὸ τῶν ἐνθένδε Ολυνθίων βουλομένους διαλεχθῆναι, τούτῳ—Angl. *I find Philip, on the one hand, first taking advantage of our simplicity, (when certain persons were driving away from this place Olynthian deputies who wanted to confer with us,)—taking advantage of our simplicity by this circumstance—τῷ, by, the circumstance, viz. [ἐκεῖνον] φάσκειν, that he said, &c. καὶ τῷ, and also by this, τὸ [ἐκεῖνον] κατασκευάσαι ἐκεῖνόποτε θυλλούμενον ἀπόρρητον, viz. his having hatched that once much-talked-of secret; on purpose to gull the Athenians. “κατασκευάσαι” bene habet; eo quod argutis strophis, clandestinisque amicorum, quos “Philippus Athenis alebat, molitionibus, effecit hoc, ut fides habere-*

"tur illi quondam celebri, vulgi crebris sermonibus jactato arcano. *κατασκευάζειν* est imposturam quasi compaginare, commachinari, "et, ut vocabulum Graecum sonat, convasare, h. e. comminisci, con-
"suere." REISKE. Qui plura velit de arcano illo *omnium ore jactato*, adeat Suidam v. *τί ἐστι τὸ*, &c. [tom. 3. p. 467. Edit. Kuster.] ibidémque notatum. *τὴν δ' Ὀλυνθίων φιλλαν*—scil. *εὐρέσκω ἐκεῖνον προσαγόμενον*, uti suprâ,—Angl. *and on the other hand I find him en-
ticing the alliance of the Olynthians*—*τῷ ἐξελεῖν*, &c.

172. 1. *τὰ τελευταῖα*,] *postremo*, ut *τὰ πρῶτα*, *primum*, et ejusmodi multa. Sic paulò infrâ *τὰ πρῶτα* et *τὰ λοιπὰ*.

2. *πόλεμον—πολεμήσειν*] Vide suprâ ad p. 31. n. 11.

3. *βίᾳ καθέξειν αὐτὸν τὰ πράγματα*,] Ang. *will retain his possessions by force*, *τῷ—προειληφέναι*, *by having seized before-hand*.

4. *ἀνεχαίτιδε*] significat hoc v. primitus crines vel pilos animantium retro, antrorsum, à tergo ad frontem reagere: hinc, quicquid est, in adversum retorquere. REISKE. De hoc sensu aorist. vide suprâ ad p. 19. n. 6. Consule etiam Vigerum de Gr. Dict. Idiotism. Cap. V. § iii. Reg. xi. et quae ibi annotavit vir planè egregius Henr. Hoogeveen, Edit. L. Bat. 1742.

5. *εἰς μὲν ἅπαξ*] hic deesse videtur *προχωρεῖ*, vel tale quid. *Semel quidem succedunt*. REISKE.

6. *ἂν τύχη*] *si fors ita tulerit*.

7. *τῷ χρόνῳ δὲ φωρεῖται*,] *tempore autem fures deprehenduntur*. Est nempè metaphora. "Simpliciter, *deprehenduntur*. P.

8. *περὶ αὐτὰ*] ipsa à semet ipsis, per semet ipsa destruuntur, et super ductum à nive in semet contabescente. REISKE.

173. 1. *οὕτως ἀρέσκει μοι*,] scil. *μάλιστα*. Sicut *τὸ ὅπως* superlativus habet *τάχιστα* καὶ *καλλίστα*. WOLF.

2. *ἐξεληλυθῶτων ἡμῶν ἀξίως τῆς πόλεως, καὶ ὄντων ἐπὶ τοῖς πράγμασιν*] *profectis nobis ut decet civitatem, et in res nostras intentis*.

3. *τοῦτο δυνάμφοτερον*,] scil. *ἢ τε Μακεδονικὴ καὶ ἡ Ὀλυνθιακὴ δύναμις*. WOLF.

4. *ἐπὶ τὴν τυραννικὴν οἰκίαν ἐβοήθησε*] Adversus Pitholaum et Lyncophronem, qui cum, sorore Thebe adjutrice, affinem Alexandrum occidissent, tyrannicidae habit; non multò post ipsi eandem tyrannidem occuparunt. *Idem*.

174. 1. *τοῦτο ἐξήλωκε*] *τοῦτο* designat insequens καὶ *παθεῖν τι κινδυνεύων*. hoc studet, ad hoc contendit, ut nempè, si necesse sit, et *casus* sic ferat, vel corporis ipsius artuumve jacturam patienter perferat. REISKE. "Scil. ut gloriam consequatur. P.

2. *οὗτ' ἐπὶ τοῖς ἔργοις*,—] *ἔργα* sunt arva et sata omnia, vites, horti, quibus colendis vita toleratur, victus quaeritur. *τὰ ἴδια* sunt propria cujusque domicilia, artes manuariæ, quas exercet, et res familiaris. *Idem*.

3. *οὗτ' ὅς' ἂν πορίσων*,—] Ordo est: *οὗτ' ἔχοντες [δύναμιν] διαθεσθαι ταῦτ' ὅς' ἂν πορίσων [ταῦτα]* οὕτως ὅπως ἂν δύνωνται.

4. *πεζέταιροι*,] sic dicti, quasi pedites socil. WOLF.

5. *συγκροτημένοι τὰ τοῦ πολέμου*] *δεινοὶ πολεμισταί*.—Videtur non tam fortitudinem et peritiam rei militaris, (etsi has quoque,) quàm concordiam et mutuas operas significare. WOLF.

6. *τινός ἤκουον.*] i. e. *ἐκ* vel *ἀπὸ* *τινός*. οὐδαμῶς οἶον τε—Vide suprà ad p. 5. n. 6.

7. *ὡς ἔμπειρος*—] *τοιούτος ὡς*, id est, *εἰ τις ἔμπειρός ἐστι πολέμου*. *Elegantis pleonasmī speciem habet*. WOLF. *ὡς* videtur vitiosè redundare, atque tollendum esse, ut natum ex *ὡς* posteriore syllabâ vocabuli *αὐτοῦς*, quod modò praecessit. REISKI.

1. *Καλλίαν ἐκείνον τὸν δημόσιον.*] Gall. *ce Callias esclave public.*—175. Il y avoit des esclaves qui appartenoint à la ville, et qui étoient consacrés à ses plaisirs, à des fonctions publiques, sacrés ou profanes. Tel avoit été Callias, qui probablement avoit obtenu sa liberté et s'étoit retiré auprès de Philippe. AUGER. *δοῦλον*. *Σκιδας*, *δημόσιον* *ἔλεγον* τοὺς τῆς πόλεως δούλους. Et Aeschines: *ἀνθρωπον δημόσιον, ἀκέτην τῆς πόλεως*. WOLF.

2. *νῦν μὲν ἐπισκοτεῖ τούτοις τὸ κατορθοῦν*] Angl. *At present however [τὸ κατορθοῦν, his being successful]—his prosperity [obscuras them] throws them in the dark.*

3. *εἰ δὲ τι πταίσειε.*] *si verò quid impegerei.* Vide suprà ad p. 27. n. 11.

4. *δείξεν οὐκ εἰς μακρὰν.*] *supple* *ᾧραν*, *brevi ostensurus.*

5. *κἂν ῥήγμα, κἂν στρέμμα, κἂν ἄλλο τι τῶν ὑπαρχόντων παθῶν ἤ*] Angl. *whether it be a fracture, or whether it be a sprain, or any thing else about us that is unsound.*

6. *Οὐ μὴν ἄλλ'*] Vide suprà ad p. 60. n. 3. et ad p. 153. n. 2.

7. *οὐκ ἐνι δ'*—] *οὐκ ἐνι [ἐνεστί] δ' αὐτὸν ἀγοῦντα ἐπιτάττειν οὐδὲ τοῖς φίλοις ποιεῖν τι ὑπὲρ αὐτοῦ, μὴ [ἐνεστί] δὴ [ἐπιτάττειν] τοῖς θεοῖς γε [ποιεῖν τι ὑπὲρ αὐτοῦ].* Angl. *but it is not allowable for a person, while himself remains inactive, to be commanding even his friends to do any thing in his behalf,—it is not surely allowable for him at least to be commanding the gods to do any thing for him.* Confer Sallust. in orat. Catonis: *nam tanti est. "μήτι γε δὴ, nedum. P.*

1. *ἡμῶν μελλόντων, καὶ ψηφισμένων, καὶ πυνθανομένων περιγύ-* 176. *νεται*] *nos cunctantes et suffragia ferentes et percontantes superet.* *περὶ* in comp. saepè denotat *excellentiā*, et habet post se gen. perinde ac si esset gradus compar.

2. *ὡμῶν ἐξόν.*] *ἐξόν* scil. *absolutè sumitur*, ut *similia participia neutra.*

3. *τὰ ὑμέτερά αὐτῶν ἀνηλόχετε εἰσφέροντες.*] Angl. *you were spending in contributions your own proper resources.* “*εἰσφέρειν ple-*” *rumque usurpatur de contributione pecuniariâ.* REISKI, Index Graecitatis Demosth. Caeterum *τὰ ὑμέτερά αὐτῶν*, *vestra ipsorum*, constructio est Graecis scriptoribus familiaris. [Vide Viger. Cap. IV. Reg. v.] Sic paulò inferiùs, *ὑμετέρων αὐτῶν κτημάτων*, idem quod, *ὑμῶν αὐτῶν κτημάτων.*

4. *καὶ καθ' ἓνα αὐτῶν ἕκαστον ἐν μέρει*] *et eorum singulos per vices.—ἐν μέρει*, vel *κατὰ μέρος*, aliquando significat, non tantum *sigillatim*, sed etiam *vicissim*. VIGER. Cap. III. § vii. Reg. ii.

5. *ὁ χρόνος ἅπας διεληλύθεν.*] Angl. *the time is quite gone.* Vide suprà ad p. 27. n. 4.

6. *Εἴθ' οὕτως ἀγνωμόνως ἔχετε.*] *Quid ergo, adeòne stolidi estis,*—Vide suprà ad p. 86. n. 1.

7. *ἀλλ' οὐτ' εὐλογον, οὐτ' ἔχον ἐστὶ φύσιν τοῦτό γε*] *Cum multis accusativis jungi solet [ἔχω scil.] Rarior illa est, cum accusativo φύσιν, conjunctio, quam habet Demosth. Olynth. 2. ἀλλ' οὐτ' εὐλο-* *γον, x. τ. λ. At hoc quidem neque rationi consentaneum est, nec habens*

naturam, i. e. *neque cum naturâ congruit: praeter naturam est.* VIGORUS, Cap. V. § VII. Reg. XV.

8. πολὺ γὰρ ῥᾶτον—πέφυκε.] *naturâ enim comparatum est, ut sit multo facilius, &c.* Elegans est admodum usus praeteriti perf. activi verbi φύω et πέφυκα notat: *Ita natura comparatus sum, ita soleo, ita ingenium fert, vel simile quid.* HOOGEVEEN apud Vigerum. V. 14. 7. n.

9. Αὐτῶν οὖν ὑμῶν ἔργον τοῦτ' ἦδη.] *supple ἐστὶ—vestrûm igitur ipsorum hoc jam officium est.*

10. τῶν πραγμάτων κρατήσητε.] *Vide suprâ ad p. 3. n. 3.*

177. 1. τὰς προφάσεις δ' ἀφελεῖν, καὶ τὰ καθ' ὑμᾶς ἐλλείμματα.] *Angl. and to remove the pretexts formerly alleged, and the former delinquencies, as much as in you lies.* Per ἐλλείμματα, quidam hîc intelligunt *Reliquia*, h. e. quod reliquum est stipendii nondum persolutum: *Angl. arrears: nescio qua syntaxi.* Hîc potius simpliciter sonare videtur *delicta*. ["*vestra? P.*"] Augerus, nuperus Gallicè Demosthenis Interpreter, sic vertit, *ôter à vos Guerriers tout prétexte et tout sujet de plainte.*

2. οἱ δὲ κίνδυνοι τῶν ἐφεσθηκότων ἰδιοί.] *Supple εἰδὲ pericula autem sunt Imperatorum.*

3. ἐκεῖ δὲ.] *Angl. but there, i. e. in their own enterprizes.* Opponitur ad ἐνταῦθα μὲν suprâ. κίνδυνοι μὲν [εἰδὲ] ἐλαττονες, τὰ δὲ λήμματα [ἐστὶ] τῶν ἐφεσθηκότων, κ. τ. λ. *the hazards, on the one hand, are less; and on the other, the prizes are the property of the captains, &c.*

4. δόντες λόγον.] *Angl. having granted them liberty of speech.*

5. εἰδεφέρετε κατὰ συμμορίας.] *tributa conferebātis per classes.* De συμμορία vide H. Steph. Thes. in voce. "In Indice. P.

6. οἱ μὲν ὡς τούτους, οἱ δὲ ὡς ἐκείνους.] *alii ad hos, alii ad illos.—ὡς Atticè pro πρός.*

7. Δεῖ δὲ ταῦτα ἐπανέντας,—] *vos sanè oportet, his derelictis, atque vobismet ipsis jam nunc etiam vestri ipsorum juris factis, communem reddere tum dicendi, tum consultandi, tum agendi facultatem.*

8. Εἰ δὲ, τοῖς μὲν,—] *verborum nonnihil insolentius trajectorum haec est sententia, ac si dixisset; τοῖς μὲν ὑμῶν ἀποδώσετε μόνον τὴν ἐπιτάττειν, ὥσπερ ἔχουσιν ἐξουσίαν τυραννικὴν.* REISKE.

178. 1. μὴ ἂν αὖν ὁ δεῖνα, ἢ ὁ δεῖνα εἴπῃ.] *non ea quae hic vel ille dixerit. Δεῖνα, ὁ vel ἡ, vel τὸ, gen. δεινός, dat. δεινί, acc. δεῖνα.* Vocabulum quo utuntur (praeñixō articulo) loco nominis ejus de quo loquuntur: ut quum Gallicè dicimus *un tel*. H. Steph. Thes. ad vocem. Ubi vide plura. Vide etiam Moor Elementa Gr. L.

☞ Dicta erat haec OLYNTHIACA, Olymp. CVII. 4. Aetat. Demosth. 33.

179. 1. ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΣ ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Β.] *h. e. DEMOSTHENIS OLYNTHIACA II.* Vulgò nominatur Tertia. Tres autem Orationes Olynthiacae videntur dictae eodem anno; secundum ordinem quem hîc sequuti sumus.

NOTAE IN ARGUMENTUM.

2. οἷδε γάρ, ὅτι καὶ Ἀθηναῖοι, καὶ ἄλλοι ποῦ τινες,—] *novi enim et Athenienses et alios quosdam esse quidem sollicitos ne res suas perdant, minùs autem de ulciscendis adversariis laborare.* h. e.—quippe qui

nōsset non solū Athenienses, sed et vulgus hominum, cum ne res suas perdant sunt solliciti, non adeò de ulciscendis adversariis laborare.

3. —τῆς περὶ τῶν θεωρικῶν χρημάτων συμβουλῆς φανερώτερον ἄπτεται,] *consilium de pecunia theatri apertius attingit*,—apertius nempe quā in illā oratione, quam Libanius, hujus argumenti auctor, Olynthiacarum primam numerat. Caeterum de τοῖς θεωρικοῖς, et de lege cujus hic mentio facta est, vide Potteri *Archaeol. Gr. B. I. Ch. xiv. et xxvi.*

4. ἵνα ἅδεια ἢ τοῦ συμβουλεύειν τὰ βέλτιστα.] *ut omnibus detur facultas optima consilia proponendi.*

5. καὶ στρατεύεσθαι ὁμάσιν οἰκέοις.] *et ipsi cives militent.*

IN IPSAM ORATIONEM.

6. ΩΥΧΙ ταῦτα—] Ordo est: οὐχὶ παρίσταται μοι γινώσκειν ταῦτα, Angl. *It is not in my power to form the same judgment.*—Observent tirones differentiam inter ταῦτα, haec, et ταῦτα vel ταυτά i. e. τὰ αὐτά, eadem.

7. Οὐδὲν οὖν ἄλλο—] Sic ordinanda sunt verba: οἱ τὰ τοιαῦτα λέγοντες δοκοῦσί μοι οὐδὲν ἄλλο ἀμαρτάνειν, ἢ τὴν ὑπόθεσιν, οὐχὶ τὴν οὐδαν, περὶ ἧς βουλευέσθε, παριστάντες ὑμῖν, pro ἢ ὅτι οὐ παριστᾷ. Qui igitur talia dictitant, non in alio delinquere mihi videntur, nisi quod à totius vestrae deliberationis scopo aberrant: τὴν ὑπόθεσιν, οὐχὶ τὴν οὐδαν, id est, ὃ τὴν ἀληθῆ, περὶ ἧς βουλευέσθε proponunt vobis argumentum, non verum illud, de quo deliberatis. Erat autem ἡ οὐδα, ut Olynthii strenuè juvarentur: quo clamosi oratores omisso ad Philippum ulciscendum hortabantur. WOLF. "Vel, nihil aliud facere, quam errare—Idem. οὐδὲν ἄλλο ἢ ἀμαρτάνειν. P.

1. ἐπ' ἐμοῦ] *meā aetate.*

2. τοῦθ' ἱκανὸν προλαβεῖν εἶναι ἡμῖν τὴν πρώτην,] *satis esse nobis, si hoc primum antevertimus. τὴν πρώτην—scil. ὁδὸν, τουτέστι τὸ πρῶτον, ὑπερῷματικῶς.* WOLF. "Annon, ἐπιῷματικῶς? P.

3. τότε καὶ περὶ—] τότε ἐξέσται σκοπεῖν καὶ περὶ τοῦ—Angl. *then it will be lawful for us to consider also about the following circumstance, viz. [κατὰ] τίνα τρόπον τις τιμωρήσεται ἐκείνον.*

4. ἐκ τοῦ πρὸς—] ἐκ τοῦ ἐνὶ οὖς δημηγορεῖν πρὸς χάριν, Angl. *from the circumstance that certain persons harangued the people with a view to favour.*

5. μὴν μὲν ἦν Μαιμακτηριῶν.] *mensis quidem erat October.* De anno Attico omnino consulendi sunt *Fasti Attici*, auctore Edoardo Corsinio, viro his rebus longè omnium eruditissimo. Hic autem Studiosus explicandus venit, vivā voce, inter docendum.

6. ἅπαντα ἐξήκοντα] Vide suprā ad p. 86. n. 12.

7. Ἑκατομβαιῶν, Μεταγειτνιῶν, Βοηδρομιῶν.] Supple ἦν. *Julius, Augustus, September—secundum Corsinium.* Reisk. Ind. V. xii. p. 932.

8. μετὰ τὰ Μυστήρια,] *post Mystera, Cereris scil. Eleusinia dicta.* De his vide Potteri *Archaeol. Gr. B. II. Ch. xx.* xxvi.

1. θεάσασθε—] θεάσασθε, [καθ'] ὃν τρόπον ὑμεῖς ἐσέσθε ἐστρατη- 181.
γηκότες ὑπὲρ Φιλίππου [κατὰ] πάντα. Angl. *see, how you will have become, to all intents and purposes, Generals, in the service of Philip.*

2. οὔτε Φίλιππος ἐθάῤῥει τούτους,] *dictio benè Graeca est θαῤῥεῖν τινα, pro, securus alicujus causa esse, nil mali sibi ab eo metu-*

ere. Citat h. l. Lexicon vetus apud Montfauc. Bibl. Coisl. p. 497. REISKE.

3. ἐπράξαμεν ἡμεῖς] Supple πρὸς ἐκείνους.

4. καὶ δυσχερές,] id est, καὶ ταῦτα πάνν τι δυσχερές· impedimentum aliquod, idque imprimis durum et impeditum. REISKE.

5. πόλιν μεγάλην—] πόλιν μεγάλην διηλλαγμένην πρὸς ἡμᾶς ἐφορμαῖν τοῖς ἐαυτοῦ καιροῖς. Civitatem magnam, nobis reconciliatam, in statione impingere occasionibus ejus, scil. ut illum invadat.

6. ὅπως δὴποτε.] quomodocunque.

7. μηδενὸς δ' ἐμποδῶν ὄντος Φιλίππου] nulla existente re, quae Philippon impediatur, καταστρεψαμένῳ τὰ παρόντα, superatis quae jam instanti difficultatibus, ἐπικλίνει πρὸς ταῦτα τὰ πράγματα, quo minus se ad haec negotia converteret. εἶναι vel γενέσθαι ἐμποδῶν, phrasis est, cui opponitur εἶναι ἐκποδῶν, Angl. to be in the way, to be out of the way. ἐπικλίνει, supple ἐαυτόν. Vide suprā ad p. 107. n. 1. et ad p. 3. n. 7.

8. εἰς τοῦτο ἀναβάλλεται—] ποιῆσειν τὰ δέοντα, Angl. to such a degree procrastinates the discharge of his duty,—“Observetur constructio cum futuro et sine articulis, quod quidem frequens est “Demostheni, cum infinitivis loco nominum utitur. Fortassis etiam “dubites, an pro ποιῆσειν, legi posset participium ποιήσων. Usitata tuis dici videtur, ἀναβάλλεται, ἢ ἀναβαλεῖται, τὸ ποιεῖν, ἢ τὸ “ποιῆσαι, τὰ δέοντα, τουτέστι, τὴν ποιήσιν, ὡς εἰπεῖν, τῶν δέοντων.” WOLF.

9. ἐξὸν ἀκούειν—] cum liceat ei audire—Vide suprā ad p. 176. n. 2.

182. 1. Νομοθέτας καθίστατε] De τοῖς νομοθέταις vide Potteri Archaeol. Gr. B. I. Ch. xiii.

2. ἐν δὲ τούτοις τοῖς νομοθέταις,—] Angl. but by means of these magistrates—[nam praep. ἐν saepè denotat causam, modum, vel instrumentum,] μὴ δῆθ' οὐ νόμον μηδένα, enact no law. “Θεῖναι νόμον, “semper dicitur de Legislatore, sive eo, qui legem Populo ponit: “at θέσθαι νόμον dicitur ipse Populus, qui legem à Legislatore sibi “ferri facit, curat, vel mandat: vel legem à Legislatore latam “lens accipit, eamque suffragio suo confirmat.” KUSTER. de Verh. Med. § II. 10.

3. περὶ τῶν θεωρικῶν,] Vide suprā ad p. 179. n. 3. Σαφῶς οὐτωδὲ, scil. καὶ λέγω, atque adeo apertè dico. οὐτωδὲ pro οὕτως, Atticè.

4. στρατιωτικὰ] scil. χρήματα—pecunia militaris.

5. τοῖς ἀτακτοῦντας] eos qui detrectant militiam. “ἀτακτεῖν. “cum exeundum in castra esset, domi manere, militiae suae munia “defugere, pati se in acie et castris desiderari.” REISKE. Ind. Gr. Demosth.

6. τὰ πράγματα] hīc sign. Angl. the State, rempublicam universam.

7. τοῖς τότε θεῖσιν] scil. τοῖς νόμοις—to them who then proposed the laws.

183. 1. ἢ, περὶ ὧν γράφει, διαπραξάσθαι,] i. e. τὰ πράγματα, περὶ ὧν, x. τ. λ. pro γράφει, quod valde durum est, Wolfius proponit γράφῃ in subjunct. aor. 2. pass. ut sit—quibus de rebus scripta fuerint, [τὰ ψηφισμένα scil.] ad eas res conficiendas.

2. Οὐχ, οὐς, εἰ πολεμήσαιν,] Ordo est: οὐχ οὗτοι, οὐς, εἰ πολεμήσαιν, ἐτοίμως ὑπὸ χυνοῦ μεθ' αὐτοῦ πολέμουσιν; Nonne quibus, si bellum gererent, nos opitulaturos libenter pollicebamur, hi nunc bello petunt? οὐχ ἐχθρός; nonne hostis est?

3. ἅπαντα ταῦτα ἰδόντες,] scil. γίνεσθαι, καὶ οὐ κολυθάντες αὐτά. REISKE. καὶ μονονουχὶ συγκατασπενύσαντες αὐτῷ, et tantum operā cum eo non navatā, τότε ζητήσομεν τοὺς αἰτίους τούτων, αἰτι-
 υές εἴμι; [i. e. τίνες εἰδὶ οἱ αἰτίοι τούτων;] tum quaecumque auctores
 harum rerum qui sint? "μονονουχὶ, tantum non, propemodum. P.

1. ἀγαθὴ τύχη.] *felici augurio, faustis ominibus, diis iuvantibus*—184.
 Locutio frequens apud Graecos scriptores.

2. πλὴν εἰ, δέον εὖξασθαι, παραλείπει.] τὸ εὖξασθαι scil. Angl.
unless, when he ought to pray for your prosperity, he neglect that duty.
 δέον sumitur absolute. Vide suprā ad p. 176. n. 2.

3. εὖξασθαι μὲν γάρ.] Ordo est: μὲν γάρ—ῥῥῶδιον [ἑστίν,] ἀθρο-
 σάντα εἰς ταὐτὸ πᾶνθ', ὅσα τις βούλεται, εὖξασθαι ἐν ὀλίγῳ [χρονῷ,]
 Νᾶμα facile quidem est, in eundem fasciculum collecta [cum collegisset]
 omnia quaecumque quis velit brevi vovere. Subintelligitur aliquid ad
 quod γάρ referatur: Sed quivis iā precari potest, Νᾶμα—

4. ἔχει—ἔῃν.] *potest relinquere. ἔχει, nempe τὴν δύναμιν.*

5. εἰ τῷ ποτὲ ἀνθρώπων,] *si cui unquam mortalium*—τῷ pro τινι,
 Atticē.

6. ἐπὶ τῶν προγόνων] *temporibus majorum*—Vide suprā ad p. 180.
 n. 1.

1. τὸν ὁμώνυμον ἑμαντῶ,] alterum nempe illum Demosthenem, 185.
 ducem illustrem tempore belli Peloponnesiaci.

2. προπέπεται] *proptineo, cum potu, quem tu alii offeras, una
 aliud quoque quidpiam donare, hinc prodere. προπέπεται τῆς ἀντί-
 κα ἡδονῆς καὶ χάριτος τῇ πόλει πράγματα, vendita et prodita
 est resp. [Index Graec. Demosthen.] τῆς ἡδονῆς, κ. τ. λ. supple ἔνεκα.
 τσαντε, Atticē.*

3. τις ἄν—εἰπεῖν ἔχοι,] *quis commemorare possit—ἔγω, saepe sonat
 δόναμαι. Subauditur autem τὴν δύναμιν. Vide suprā ad p. 184. n. 4.*

4. τῶν Ἑλλήνων ἡῤῥαν—] Vide suprā ad p. 3. n. 3. et ad p. 46. n. 1.

5. ἐπὶ τοῖς ἔργοις—] Angl. upon account of their deeds. ἐπὶ—τῶν
 Ἑλληνικῶν, i. e. ὄντες ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων, while they
 were upon, i. e. while they superintended the affairs of Greece.

1. εἰς περιουσίαν] ad opulentiam inde colligendam. πρὸς τὸ χρημα- 186.
 τῶσθαι ἐξ αὐτῆς, καὶ πλοῦδοι γίνεσθαι. REISKE.

2. ὑπὸ τῶν χρηστῶν τῶν νῦν—] i. e. τῶν ὄντων νῦν—sub bonis
 illis, qui nunc sunt, Ironice.

3. ἄρα] ἄρα, cum accentu circumflexo, adv. est, et redditur *utrum?*
 "ὁμοίως καὶ—malim ὁμοίως ἢ καὶ παραπλησίως—similiter, aut sal-
 "tem quodammodo, propemodum; ut hoc minus sit, quam illud." REISKE.

4. Ἄλλ' ὅσῃς ἅπαντες ὁρᾶτε ἐρημίας ἐπειλημμένοι,] Constructio
 est: ἀλλ' ἐπειλημμένοι [τοσούτης] ἐρημίας ὅσῃς ἅπαντες ὁρᾶτε,
 Angl. But after having attained to such a freedom from rivalry, as
 you all perceive—ἐπειλημμένοι—est (ut saepe fit) perf. pass. in sensu
 medio, having got for ourselves: [Vide suprā ad p. 167. n. 2.] et regit
 ὅσῃς in genitivo. Nam verba fruendi, &c. habent post se genit. et apud
 Graecos relativum saepe concordat cum antecedente, (sive hoc sit ex-
 pressum, seu subauditum,) non solum in genere et numero, verum
 etiam in casu. [Vide suprā ad p. 86. n. 4.] ἐρημία, solitudo: hic autem
 denotare videtur aemulorum absentia. Inter Athenienses et Lacedae-
 monios diuturna, ut bene notum est, intercesserat aemulatio.

5. ἐξὸν δ' ἡμῖν] Vide suprā ad p. 176. n. 2.

6. ὃ τὰν] pro ὃ ἔταν—O bone: in usu apud Atticos scriptores. Vide H. Steph. Thesaur. Gr. Lin. T. I. c. 1282. d.
7. τὰς ἐπάλξεις, ἃς κοιῶμεν;] propugnacula quae calce dealbamus—
8. εἰς κατασκευασμένοι] extruendas sibi curdunt. Perf. pass. in mediâ signif. Vide suprâ ad p. 167. n. 2.
9. γέγονε, —ῥῆξεται.] Vide suprâ ad p. 27. n. 4.
187. 1. δεσπότης τῶν πολιτευομένων ἦν,] dominus erat magistratum. πολιτεύεσθαι, civilem vitam agere ad legum praescriptum, item, versari in gestu honorum et negotiorum civilium.
2. καὶ ἀγαπητὸν ἦν] ἐκάστω τῶν ἄλλων, Angl. and every one of the rest was contented.
3. ἀγαπῶντες ἐάν μεταδιδῶσι] Vide quod proximum est suprâ, [item ad p. 131. n. 6.] Caeterum observent tirones vim praep. μετὰ in compositione, ἐάν μεταδιδῶσι, Angl. if they distribute among you, —if they give you WITH others—et, paulò suprâ, μεταλαβεῖν, to take WITH others—to partake of. περιηρημένοι χρήματα, quite stripped of your wealth—stripped, as it were, all around, περί.
4. ἐάν—ὕμιν βοῦδια] boves macras et annis confectas πέμψουσιν οὗτοι. REISKE. Ind. Gr. Demosth.
5. τῶν ὑμετέρων] supple ἀντί. χάριν προσοφείλετε, Angl. you are moreover thankful for what is your own.
6. ὅποι' ἅττα] of what sort soever. ἅττα, pro τινι, vel ἅτινα.
7. τοιοῦτον ἀνάγκη καὶ τὸ φρόνημα ἔχειν.] talem eos et indolem possidere necesse est. Vide suprâ ad p. 129. n. 6.
8. τῶν πεποιηκότων αὐτὰ γενέσθαι.] quam illis qui in causâ erant, ut isthaec evenirent. Reiskius mallet, ἡ ἐκάστω τῶν πεποιηκότων ἐκεῖνα γενέσθαι, quam unicuique eorum, qui in causâ fuerunt, ut isthaec, quae dixi, ita ut dixi, evenirent. Pro γενέσθαι Dionys. Hal. dat ἐκάστω. Reiskius retinet utrumque, inserto etiam ἡ ante ἐκάστω, quod post βλάβη facile elidi potuisse suspicatur. Sed nihil opus.
9. ἀπαλλαγέντες τούτων τῶν ἐθῶν,—] i. e. ἀλλαγέντες ἀπὸ τούτων τῶν ἐθῶν, hisce moribus derelictis.
10. ἐπὶ τὰ ἔξω τῶν ἀγαθῶν—] i. e. ἐπὶ τὰ τῶν ἀγαθῶν ἔξω, Angl. directed towards the acquisition of external advantages.
11. καὶ τῶν τοιούτων λημμάτων ἀπαλλαγέητε,] Angl. and would forego such profits,—
12. Οὐκοῦν σὺ μισθοφορὰν λέγεις;] i. e. οὐκοῦν σὺ λέγεις, δεῖν ἡμᾶς, δίκην ξένων, μισθὸν παρὰ τῆς πατρίδος φέρειν; [tunc dici nos oportere, tanquam milites mercenarii, stipendium à patriâ ferre?] μισθοφορὰ, conditio militis mercenarii; quae erat contempta. REISKE.
188. 1. Καὶ παραχρήμα γε τὴν αὐτὴν σύνταξιν ἀπάντων,] scil. φησὶ δεῖν εἶναι et protinus quidem, sine cunctatione, sine ambagibus, plaris verbis aio, civium omnium eadem esse debere stipendia: seu aio, fas esse cives singulos quosque stipendia ferre eadem. Idem.
2. οἴκῳ μένων εἰ βελτίων,] si domi manes, in meliore statu es, ἡλλαγμένος ἀπὸ τοῦ ποιεῖν τι αἰσχρὸν δι' ἐνδοεὶαν ἀνάγκη, liberatus ab admittendo quid turpe per inopiam innotuit.
3. τὰ νῦν;] scil. συμβαίνει. tempora si qua incidant his similia, εἰ βελτίων, eris vir fortis, civis bonus, ὑπάρχων στρατιώτης αὐτῷ, eo quod miles sis, non demum conscribendus, neque exercendus, sed jam conscriptus dudum et exercitatus, et paratus ad inserviendum patriae, et quidem αὐτῷ, in corpore tuo, non alieno, quod in tui vicem mittas. REISKE.

4. ἐν ὅῃ τάξει] respicit ex opposito ad praemissum ἀτάκτως. Nunc accipit quisque, ait, sine certo ordine suum theoricum, alias plus, alias minus; aut alii pensiones spissiores, alii tenuiores; hoc mense cum tulisset parum quid, praetereunt menses rursus complures, quibus prorsus nil aufert. Jam vero secundum eam dispensationem, cujus ego auctor sum, unusquisque mense quoque ratam, et sibi semper parem auferet pensionem; et omnes pensiones ferent inter se pares, nemo ampliorem quam alter. *Idem.*

5. τὴν αὐτὴν,] cohaeret cum τάξιν, non praemisso, sed insequente —. Constructio est: ἡγαγον τὴν πόλιν εἰς τάξιν, ποιήσας [id est, διὰ τοῦ ποιῆσαι] τὴν αὐτὴν τάξιν τοῦ στρατεύεσθαι, τοῦ λαμβάνειν, κ. τ. λ. *Idem.* "ἡγαγον, ducere conatus sum. P.

6. ἔχοι,] subaudi ποιεῖν, facere possit. *Idem.* Vide suprā ad p. 185. n. 3.

7. οὐδ' αὐτοὺς μὲν ἀργεῖν—] *Engl.* nor that we ourselves should be indolent, lazy, and at a loss what to do, to such a degree as only to learn this by hearsay, viz. that the mercenaries of a certain General are victorious. De τοῦ δέλτος, vide suprā ad p. 178. n. 1.

1. *Ex τοῦ ΔΗΜΟΣΘΕ*—] hoc est—*Ex DEMOSTHENIS* Oratione de 189 *Corond.* Inscribitur etiam ὑπὲρ Κτησιφώντος, pro Ctesiphonte: ut oratio Aeschinis, cui haec Demosthenis opponitur, κατὰ Κτησιφώντος, contra Ctesiphontem. Nam, Cum esset lex Athenis, [verba sunt M. T. Ciceronis,] ne quis populi scitum faceret, ut quisquam coronā donaretur in magistratu, priusquam rationes retulisset: et altera lex, eos, qui à populo donarentur, in concione donari debere, qui à senatu, in senatu: Demosthenes curator muris reficiendis fuit, eosque refecit pecuniā sud. De hoc igitur Ctesipho scitum fecit, nullis ab ipso rationibus relatis, ut coronā aureā donaretur; eaque donatio fieret in theatro, populo convocato, qui locus non est concionis legitimae: atque ita praedicaretur, eum donari virtutis ergo benevolentiaeque, quam erga populum Atheniensem haberet. Hunc igitur Ctesiphontem in iudicium adduxit Aeschines, quod contra leges scripsisset, ut et rationibus non relatis coronā donaretur, et ut in theatro; et quod de virtute ejus et benevolentia falsa scripsisset, quoniam Demosthenes nec vir bonus esset, nec bene meritis de civitate. [Lib. de opt. gen. Oratorum. c. 7.] Verum totius contentionis fortuna non in corollā, aut serto duabus virgulis oleaginis facto, posita esse, sed ad civitatem ipsam totāque rempublicam spectare videbatur. TAYLOR. Mos autem per totam Graeciam, et Athenis maximè, celebrabatur, ut ad studium, animique benevolentiam declarandam, Civibus bene merentibus textilia quaedam sarta publicè decernerent, quibus lemnisci aurei interponebantur: atque ut istius Decreti Memoria et Recitatio aliquando fieret in maximā Urbis frequentia, in Comitibus nempè aut Ludorum celebritate, cujusmodi fuerunt Panthenaea aut Dionysia; aut in Graecorum omnium conventu, qui in communi et publico loco agebatur. *Idem.*

Caeterum hae duae orationes nobilissimae eruditīs nunquam non mirè se commendāunt, adeo ut de iis idem Joannes Taylor affirmare non dubitaverit, nihil habere humaniores literas vel elegantia limatius, vel facundia disertius, vel gravius oratione: nihil aut verborum ornatu cultius, aut sententiarum majestate elatius, vel ab omni deni-

189 que laudis genere felicius. [Praef. ad Aeschin. contra Ctesiph.] Hanc praesertim Demosthenis, (cujus quod hic exhibetur brevissimum tantum specimen est, scil. creandi causâ in animis Juventutis ingenuae desiderium totius orationis diligenter evolvendae,) idem vir doctus disertè laudavit, in praef. ad Demosth. de Coronâ.

2. 'Ο σύμβουλος καὶ ὁ συκοφάντης,—] Dum sua erga rempublicam Atheniensem merita enumerat, quod necesse erat in criminationibus repellendis ab Aeschine allatis, Demosthenes, orationis dimidio jam dicto, decretum suum, per quod amicitiam ac societatem inter Thebanos et Athenienses peperisset, recitari jubet. Quo recitato, affirmat orator, "hoc initium esse, atque primam confirmationem mutuae inter Athenas Thebasque consuetudinis, turbatae ad id tempus ac diremptae dolis Aeschinis aliorumque improborum hominum; hoc autem decreto imminens tunc temporis civitati periculum, tanquam nubem, evanuisse: fuisse igitur aequi civis aliquid his melius, si potuisset, tum omnibus monstrare, non nunc (ut facit Aeschines) ista criminari." Et pergit his verbis, 'Ο γὰρ σύμβουλος καὶ ὁ συκοφάντης, κ. τ. λ. Athenis olim Sycophantae appellabantur qui eos indicabant, qui ex Atticâ ficus clam exportassent, quarum nempe exportatio aliquando erat vetita: [Vide Potteri Archaeol. Gr. B. I. Ch. xii.] quod indicium cum non raro falsum esset, συκοφάντης postea dictus est fraudulentus homo, delator, calumniator. Alibi etiam describit Demosthenes τὸν συκοφάντην. τοῦτο γὰρ ἔστιν ὁ συκοφάντης, αἰτιώσθαι μὲν πάντα, ἐξελέγχει δὲ μηδέν. [ΔΟΓ. πρὸς ΕΥΒΟΤΑ.] Quod cum hoc loco optimè convenit. "Vol. II. p. 1309. 11. Reiske. P.

3. καὶ δίδωσεν αὐτὸν ὑπεύθυνον τοῖς πεισθεῖσι,—] Angl. and renders himself responsible to those who have been persuaded by his advice, to Fortune, to occasional emergencies,—to any one who chooses to inquire into his conduct.

4. Ἦν μὲν οὖν, ὅπερ εἶπον, ἐκεῖνος ὁ καιρὸς,—] scil. quando de societate cum Thebanis contra Philippum agebatur—καὶ τῶν δικαίων λόγων, Angl. and for honest advice.

5. Ἐγὼ δὲ τοσάντην ὑπερβολὴν ποιῶμαι, ὥστε,—] Angl. and I am even so extravagant—I even go so far beyond bounds, that—ποιοῦμαι ὑπερβολὴν phrasis est quae reddi potest Angl. I am extravagant. De ποιῶσθαι vide suprâ ad p. 130. n. 4.

6. Εἰ γὰρ ἔσθ' ὅ τι τις νῦν ἑώρακεν,—] Angl. For, if any one now sees any thing— Vide suprâ ad p. 29. n. 4. et ad p. 98. n. 3; item ad p. 32. n. 11.

7. οὐ τῶν φαινομένων—κ. τ. λ.] i. e. οὐκ [ἐχρήην αὐτὸν] ἐλέσθαι τὰ κατίεστα τῶν φαινομένων καὶ ἐνόντων; quae Augerus, nuperus Interpres Gallus, sic reddit, ne devoit il point, parmi tous les projets réels et possibles, choisir le plus utile?

8. τὰ μέλλοντ' ἐσέσθαι;] quae sunt eventura—μέλλω adsciscit infinitivum vel praes. vel fut. vel aor. Vide Vigerum, Cap. V. § vii. regg. iv. v.

9. λόγος] h. l. est ratio, via, modus agendi, institutum, acri et subtili meditatione excogitatum. REISKE.

190. 1. τουτουςί;] τούτους—Athenienses intelligit.

2. μὴ τὰ συμβάντα συκοφάντει.] eventa ne calumniaris. Vide suprâ ad p. 189. n. 2.

3. ὁ συμβῶς δκηπτὸς, ἢ χειμῶν,—] duo postrema vocabula videntur aut scholium v. δκηπτὸς, aut ejus varians lectio esse. REISKE.

1. ἄρ' οἴσθε ἐπὶ νῦν ἂν στήναι,—] Angl. *Do you imagine that you still would have stood,—assembled,—breathed?*

2. Πολλά μὲν ἡμέραι καὶ δύο καὶ τρεῖς ἐδόσαν τῶν εἰς Θωρηχῶν τῇ πόλει. Τότε δὲ—] *multa dies unus et duo et tres tribuerunt eorum quae ad salutem civitati afferendam conferunt. Tunc autem—* scil. dic mihi, quid futurum fuisset, quid evenisset. Est aposiopesis. Ipse orator se comprimit, dicens ἀλλ' οὐκ ἄξιον, verum piget pudetque ea commemorare, quorum ne gustu quidem nos imbuit numinis benevolentia. Nam pro ἃ γε μηδὲ πείραν dedi de meo ἃ γε μηδ' εἰς πείραν ne periculi vel experimenti quidem ergo, ne gustandi quidem atque delibandi. REISKE. εἶνοιά τινος Θεῶν, καὶ τὸ τὴν πόλιν προβαλέσθαι ταυτὴν τὴν συμμαχίαν, Angl. *the kindness of some god, and the state's having fortified itself with this alliance—with that of the Thebans, viz.*

3. τὰ πολλὰ,] vi suā non caret: idem est ac si dixisset, ταῦτα πάντα, καίτοι πολλὰ ὄντα, πρὸς ὑμᾶς ἐστὶ μοι εἰρημμένα haec omnia, tam verbosa, ad vos pertinent: haec tota, quamvis tam copiosa, oratio ad vos directa est. REISKE.

4. τοῦτο πεποιηκὼς ἐπὶ τοῖς συμβᾶσιν ἐξήτασαι,] ἐξήτασαι πεποιηκὼς, *Compertius es fecisse, pro, Te fecisse constat. WOLF.*

5. οἱ καθάπαξ ἐχθροὶ] professi, vel praecise, abrupte, rebus in omnibus, et citra spem reconciliationis. REISKE. "Ind. Gr.

6. καὶ ὅτε συνεννηόχασιν,—] et cui eadem quae reipublicae hostibus tempora prosunt,—συνεννηόχασιν, 3. pl. perf. ind. M. ἀσυνμύερο, conféro; et est praes. perf. [Vide suprā ad p. 29. n. 4. et ad p. 189. n. 6.] ἐν pro ἐνεσσι.

1. Νῦν μὲν γὰρ ἀποτυχεῖν δοκεῖ τῶν πραγμάτων,] *NAM nunc quidem propositis tantum excidisse videtur.*

2. περὶ ὃν οὐδὲνα κίνδυνον ὄντινόν οὐχ ὑπέμειναν οἱ πρόγονοι,] Vide suprā ad p. 86. n. 4. "ὄντιν", REISKE: ὄντινόν, Dunbar, et Caeteri. P.

3. τίς ἂν οὐχὶ κατέπτυσεν ἂν σοῦ] Angl. *who would not have spit upon thee? μη γὰρ δὴ τῆς πόλεως γε, μηδ' ἐμοῦ. for indeed I do not say upon the state, nor upon me: i. e. for truly I do not choose to suppose that any would have spit upon the state, or upon me.*

4. εἰ τὰ μὲν πράγματα, εἰς ὅπερ νυνὶ, περιέστη,] *νυνὶ non est Temporis, sed significat, in hoc casu, hac suppositione, i. e. si temp. sine contentione ullā et pugnā projecissemus. Planē fuisset, εἰς ὅπερ νυνὶ περιέστηεν ἂν. Si res eo redactae fuissent, quo, in hoc casu, fuissent redactae. MARKLAND.*

"[Marklando assentiri non poesum dicenti "νυνὶ non est Tempus,"—hic plane praesentem rerum statum denotat,—si res eo, quo nunc sunt, redactae fuissent, [atque] si Dux et Dominus omnium constitueretur Philippus, &c. DUNBAR, Vol. III. Coll. Gr. Maj. ad p. 136. n. 1.] Quaestio extenditur ad πεποιημένοι; vel ἡρημένους. Vid. not. seq. P.

5. τὸν δ' ὑπὲρ τοῦ μη γενέσθαι,—] Ordo est: ἕτεροι δὲ χωρὶς ἡμῶν πεποιημένοι ἦσαν τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τοῦ μη ταῦτα γενέσθαι; alii autem sine nobis contentionem ne haec fierent iniissent? Observat Vigerum semel atque iterum, [De Idiotism. Gr. dict. Cap. V. § 1. reg. xiii. et § III. reg. xiv.] πεποιήμαι saepissimē usurpari pro πεποίηκα. Est potius perf. pass. in medio sensu. Sic πεποίημαι τὸν ἀγῶνα, facio certamen pro meipso, i. e. in eo certamen cum aliquo. Vide suprā ad p. 186. n. 4.

92. 6. καὶ παρὰ τῶν ἔτι τούτων πρότερον—Λακεδαιμονίων,] atque à Lacedaemoniis qui etiam ante eos facti fuerant potentes.

7. μετὰ πολλῆς χάριτος—προσδεῖναι;] Haec Sententia egregium exhibet idioma, nobisque hodiernis mortalibus primo intuitu facilius intellectu, si hoc modo exprimeretur: μετὰ πολλῆς χάριτος τοῦτ' ἐν ἰσμένωσ ἐδόθη τῇ πόλει, ὅτι βούλεται λαβεῖν, καὶ τὰ ἐαυτῆς ἔχειν, τὸ κελεύμενον ποιούσῃ, καὶ ἐώσῃ ἕτερον τῶν Ἑλλήνων προσδεῖναι. Angl. there would, with many thanks, and willingly, have been granted to the state whatever she pleased to accept, as well as the possession of her own territories; as long as she did what she was desired, and allowed another to put himself at the head of the Greeks. Sed sine dubio satis eleganter se habent ipsissima ipsius Oratoris verba. Atque si verum est, quod de Demosthene praedicaverit summus ille Romanus Orator M. T. Cicero, (et ipse Sermonis peritissimus artifex,) non temerè quis Stylum Demosthenicum reprehenderet. "Non enim (inquit) jam quaerimus, quid sit Atticè, sed quid sit optimè dicere: ex quo intelligitur, quoniam Graecorum Oratorum praestantissimi sunt ii, qui fuerunt Athenis, eorum autem princeps facillè Demosthenes; hunc si quis imitetur, cum et Atticè dicturum et optimè." [De opt. gen. Orat. 4.] Quare immeritò hīc stomachari videtur Jo. Jac. Reiske. "Dura (inquit) utique et inconstanea est sententia, datum hoc civitati fuisset in gratiae et beneficii loco, ut regi Persarum, aut cuiunque alii serviret. Serviendi necessitas profectò nulla est gratia, neque indulgetur roganti, nemo enim eam rogat. Sed sic debuisset dictum esse. Civitas si voluisset imperata facere, alique principatum Graeciae permittere, licuisset ei, datūque et concessum fuisset, ut non modo sua pristina bona salva retineret; sed insuper etiam nova, quaecunque modo vellet, ad delectum suum, adipisceretur." Verū illa participiorum consecratio Graecos haud rarò in manifestas et ridiculas absurditates implicat imprudentes." Haec ille: at immeritò, inquam, hīc stomachari videtur vir apprimè sagax et acutus, elegans non item: de Graecis tamen Literis caeteroquin praeclare meritis.

193. 1. ἀλλ'—] ἀλλὰ διετετέλεκε πάντα τὸν αἰῶνα ἀγωνιζομένη περί προτείων—sed permansit per omne aevum in certamine de primis partibus—

2. Κυρσίλον] Athenienses—Cyrsilum quendam, suadentem ut in urbe manerent, Xerxemque reciperent, lapidibus obruerunt. [Cicero, Offic. l. iii. 11.] Historia Themistoclis satis nota.

3. τὸν τῆς εἰμαρμένης—] malim τὸν ἀπὸ τῆς εἰμαρμένης mortem cuique è fatali quādam necessitate, ut vulnere, morbo, submersione in undis, à fulminis ictu, et quaecunque alia fatalia sunt, obvenientem: καὶ τὸν αὐτόματον, et mortem eam quae sponte sua, necessariò tandem aliquando senio exinanitis venit, per leges naturae, tametsi neque morbus, neque ulla alia vis externa accedat. REISKE.

194. 1. εἰ γὰρ, ὡς οὐ τὰ βέλτιστα] dedi auctius de meo sensu, εἰ γὰρ οὐχ, ὡς οὐ τὰ β. nam si hunc condemnare omittetis, ideo quod consilia mea non videantur vobis fuisse auspiciatissima.—Post ἡμαρτηχτεῖν δόξετε videtur deesse τῇ γνώμῃ, voluntate, intelligentiā, prudentiā, aut inferendā sententiā quasi judiciali, in decernendo et deligendo. Id. Reiskius igitur τοῦδε [quod pro τοῦδε Atticè, i. e. τούτου] de Aeschine; Taylorus autem de ipso Demosthene intelligit; et reddit, nam si hunc virum, quasi reipublicae non optimè prae fuerit, &c. Neuter

rectè. Per τοῦδ' intelligendus est Ctesiphon, et vulgaris lectio satis 194. est perspicua—*Nam si hunc virum, quasi ego reipublicae non optime praefuerim, condemnabitis, &c.* Quare negativa particula οὐχ, quam infercit Reiskius, prorsus supervacanea est. Et si necessaria esset, Sermonis Attici ratio, secundum observationem doctissimi mei amici I. T. postulasset μὴ, non οὐχ. Idem notavit, Taylorum τοῦδ' de Demosthene accipientem orationem parum concinnam efficere. De καταψηφισθε vide suprâ ad p. 146. n. 7. "Delevi οὐχ. P.

2. τὸν—κίνδυνον ἀρᾶμενοι.] *qui periculum illud adiistis*: τὸν usurpatur emphaticè: illud nempe periculum quod in infelici pugna Chaeronensi adiistis. Appositè Quinctilianus:—"Demosthenes, *inquit*, jurando per interfectos in Marathone et Salamine, id agit, *ut* minore invidia cladis apud Chaeroneam acceptae laboret." Orat. Inst. L. IX. c. II.

3. Οὐ μὰ τοὺς ἐν Μαγαδῶνι—] Haec est celeberrima illa *jurisjurandi figura*, istud ΣΧΗΜΑ ΟΜΟΤΙΚΟΝ, cujus Proprietatem ac Sublimitatem tam pulchrè enarravit Longinus, in lib. περὶ ὕψους, § xvi. Infra p. 312. Meritò etiam laudatur à multis aliis.

☞ Quod ad Eventum hujus Litis spectat, sufficit dicere, eum, qui in Foro semper dominabatur, hîc dominari maximè; Aeschinémque in exilium cecidisse. TAYLOR. Rhodum nempe se contulit, ibique Rhetorice docuit. Ad quod alludit Cicero his verbis. "Actio, inquam, *in* dicendo una dominatur: sine hac summus Orator esse in numero nullo potest: mediocris, hac instructus, summòs saepè superare. Huic primas dedisse Demosthenes dicitur, cum rogaretur quid *in* dicendo esset primum; huic secundas; huic tertias. Quo mihi *melius* etiam illud ab Aeschine dictum videri solet: qui cum propter ignominiam judicii cecisset Athenis, et se Rhodum contulisset, rogatus à Rhodiis, legisse fertur orationem illam egregiam, quam *in* Ctesiphontem contra Demosthenem dixerat: qua perlectâ, pettum est ab eo postridie, ut legeret illam etiam, quae erat contra *à* Demosthene pro Ctesiphonte edita. Quam quàm suavisimâ et *maximâ* voce legisset, admirantibus omnibus: *Quanto*, inquit, *magis* *admiraremini, si audissetis ipsum.*" [De Orat. Lib. III. 56.] Vide quae in has orationes scripsere ac congressere viri docti Jo. Taylor et Jo. Jac. Reiske.

FINIS

ANNOTATIONUM IN EXCERPTA RHETORICA.

NOTAE PHILOLOGICAE

AD

EXCERPTA PHILOSOPHICA.

1. NOTAE IN XENOPHONTEM.

197. 1. Ε ΧΕΝΟΦΟΝΤΕ.] De vitâ Xenophontis vide suprâ ad p. 45.

n. 1.

2. ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΧΕΝΟΦ.—] i. e. Ε ΧΕΝΟΦΟΝΤΙΣ DE SOCRATE COMMENTARIUS. “Hi libri titulum *Απομνημονευμάτων Σωκράτους* habent, quod Socratis mores, ac vivendi ratio, cum iis quae ad familiares suos disserere soleret, in eis exponantur. Equidem hos *ἀπομνημονευμάτων*, dixi *Memorabilium libros*, quia sic loqui Xenophon consuevit: *λόγος ἀπομνημονεύεται*, vel *ἔργον ἀπομνημονεύεται*, dictum factumve memoratur.” LEUNCLAVIUS.

3. τίδ'ι ποτέ.—] Cave putes otiosum esse ποτέ. verte; quibus tandem argumentis. ERNESTI.

4. οἱ γραψάμενοι Σωκράτην,] *accusatores Socratis*. *γραφῆσθαι τινα*, *accusare aliquem*; undè *γραφῆ*, *accusatio*. Max. Tyr. Diss. 9. 2. *Σωκράτην*, inquit, *Μέλιτος μὲν ἐγράψατο*, *Αντοῦ δὲ εἰδὴ γαγε*, *Δύκων δὲ ἐδῶκε*, *κατεδίκασαν δὲ Ἀθηναῖοι*, *ἐδόσαν δὲ οἱ ἑνδεκα*, *ἀπέκτανται δὲ ὁ ὑπὸ ῥέτης*. Item 39. 5.—“ὡς ἄξιός ἐστι θάνατος τῇ πόλει *eum de civitate mortem meruisse*: et infrâ, [p. 207. lin. 20.]—*τιμῆς ἄξιός ἐστι τῇ πόλει*—et, [p. 208. lin. 9.] *μεγάλῃς ἄξιός ἦν τιμῆς τῇ πόλει*; quod idèd notent tirones, ne auctoritate Dawesii decipiantur negantis [Misc. Crit. p. 257.] *ἀγαθὸν ἄξιός ὁ μὲν posse omninò* “intelligi.” I. T. “Ed. Lips. p. 209. 254, in marg. P.

5. τοιάδε τις ἦν.] Eleganter Graeci verbo *τις* exprimunt illud Latinorum *ferè*; neque δὲ planè abundat, *hujusmodi ferè erat*. ERNESTI.

6. Αἰκεῖ Σωκράτην,] Formula est haec Criminatiois allatae. *Anonymus*.

198. 1. Πρῶτον μὲν οὖν, ὡς.—] Duplex erat Socratis accusatio. Prima pars erat, qua accusabatur, non eosdem habere cum civitate deos, aliosque novos introducere; altera, qua affirmabant eum juvenes corrumpere. Prius ita non esse ostendit defendendo Socratem Xenophon hoc primo capite, idque indicat verbo *πρῶτον*. Alterum crimen, quod nempe corrumpere juventutem, refutavit capite secundo toto. Reliquis libris et capitibus demonstravit, qualis et verbis et factis totâque vitâ fuerit, quas habuerit de virtutibus et vitis opiniones, quem vitae cursum tenuerit, &c. adjunctis denique, in fine libri IV, constantiae Socraticae in perferendâ morte documentis. Atque haec dicta sufficiant de oeconomia operis in universum. HINDENBURG.

civis. ὥς pro ὅτι. Ubi observandum, ὥς et ὅτι eleganter praeiungi 198. posse, ut quòd et quàm apud Latinos; quae apud Gallos. VIGER. de Gr. Dict. Idiotism. p. 403. Edit. L. B. 1742. C. VIII. s. x. r. 7.

2. θύων τε γὰρ φανερός ἦν,] *Etenim palam sacrificabat,—* Ἀήλος, φανερός, et alia significationis ejusdem, cum participiis cujuslibet temporis eleganter conjunguntur, tumque resolvuntur per accusativum et infinitivum, aut particulam ὥς vel ὅτι et indicativum: sic δῆλός ἐστι παρανομήσας, pro δῆλόν ἐστιν αὐτὸν παρανομῆσαι, certum est eum contra leges fecisse. Demosth. pro Coronâ. [Id. p. 61. C. III. iv. 6.] Sic paulo infrâ, καὶ μαντικῇ χρώμενος οὐκ ἀφανὴς ἦν. nec divinatione clam utebatur. μαντικῇ scil. τέχνῃ. " Vide sup. p. 58. n. 2.

3. ὅθεν δὴ καὶ μάλιστα] Ex quo certè vel maximè. ERNESTI.

4. μαντικὴν νομίζοντες,] supple τέχνην εἶναι.

5. ὁλοκαυτῶν τε χρώμενοι, καὶ φήμαις, καὶ συμβόλοις, καὶ θυσίαις.] ὁλοκαυτῶν, auguriis. φήμαις, ominibus, h. e. vocibus, vel divinis, quae in lucis aut templis aut in ullo alio loco audiebantur, vel humanis, quae tanquam rerum futurarum praenuntiae interdum habebantur. συμβόλοις, signis, quale illud de apibus labiis Platoni in cunis insidentibus, cujus mentio facta est à Cicerone. [De Divinat. L. I. c. 36.] θυσίαις, sacrificiis, ubi scil. victimarum exta consulebantur: undè extispicium, quod extispicum vel haruspicum erat.

6. σὺ δὲ τοὺς ἀπαντῶντας] homines intelligas an vero animantes, idem est; namque utrorumque occursu auspiciū factum, ut notum est. HINDENBURG.

7. ὁμολογήσειεν,] Vide suprâ ad p. 27. n. 11.

8. καὶ πεισθόμενος ἐπαίνετο.] Vide suprâ ad p. 95. n. 1.

9. ὅτι οὐκ ἂν προέλεγεν, εἰ μὴ ἐπίστευεν ἀληθεύσειν.] Angl. *that he would not have predicted any thing, unless that he had believed that he was going to speak truth.* Ubi observandum particulam ἂν hic tribuere vim subjunctivi indicativo, et postulare ut verbum proximè sequens post id, quicum conjungitur, ponatur etiam in indicativo. Quod solenne est apud Graecos Scriptores.

10. ταῦτα δὲ τίς ἂν ἄλλω πιστεύσειεν, ἢ θεῷ;] i. e. κατὰ ταῦτα. Angl. and with respect to these things, who would repose confidence in any other being, than a God? Vide suprâ ad p. 27. n. 11.

11. Ἀλλὰ μὴν—] Praeterea quidem et haec facere solebat ad familiares: hoc quoque se diis fidem habere ostendens. τὰ μὲν γὰρ ἀναγκαῖα, res enim necessarias, &c. refertur scil. γὰρ ad id quod reticetur. [Vide suprâ ad p. 141. n. 8.] Caeterum τὰ ἀναγκαῖα sunt, ut rectè observat Ernestius, quorum eventus certus est, quia est necessarius; et opponuntur iis, quorum eventus obscurus et incertus est.

12. μαντεύσομένους] Leunclavius vertit, oraculum consultum: mallem deos consultum. Nam μαντεύεσθαι est μαντικῇ χρῆσθαι. SIMPSON.

1. Καὶ τοὺς μέλλοντας—Τεκτονικὸν μὲν γὰρ, κ. τ. λ.] Nimirum 199. οἰκία consulenda, [potius dii consulendi,] non eo consilio, ut constet aedificandae domus, vel urbis condendae ratio; ταῦτα γὰρ ἀνθρώπου γνώμῃ αἰρετέα: sed ut certi simus, num expediat nobis hoc agere, nec ne. HINDENBURG. " Τεκτονικὸν—per parentheses construxi. P.

2. Τὰ δὲ μέγιστα τῶν ἐν τούτοις,] Consueto Graecorum more dictum pro τὰ μέγιστα ἐκείνων, ἃ ἐν τούτοις ἐστὶ, sc. μεγάλα μακρὰ eorum, quae his rebus inesse, vel cum his rebus conjuncta esse reperuntur, qualia quae sunt ex sequentibus apparet. Sic III. 6. 2. τὰ καλὰ τῶν ἐν ἀνθρώποις. Idem. Haec sunt, quae divin. egent. P.

3. στερήσεται τῆς πόλεως.] Vide suprâ ad p. 99. n. 4.

4. δαιμονῶν] Furiosum saepè notant phrases δαιμόνιον ἔχειν, δαιμονίζεσθαι, δαιμονῶν, et κακοδαιμονῶν. SIMPSON.

5. μαθούσι διακρίνειν.] Semel hîc tirones monendi sunt, Graecos non solos accusativos, uti Latini ferè, nisi ubi Graecos imitantur, sed omnes casus jungere infinitivis, eum scilicet, in quo est subjectum, ad quod refertur.—Hîc tamen mox est: ἃ μὲν μαθόντας παλὲν ἔδωκαν οἱ θεοί, pro μαθούσιν, scilicet, quia dativus ἀνθρώποις non disertè praecessit. ERNESTI. Sed accusativus refertur ad ellipsin ἀνθρώπους post δεῖν. ZEUNTER.

6. ἐπερωτῶ] Atticè pro ἐπερωταίαι, -ῶ. Vide suprâ ad p. 155. n. 2

7. στήσαντας] ὀσσημι, colloco, statuo: hinc pondero, ut hîc.

8. διὰ μαντικῆς] Vide Ciceronem de Divin. lib. 1. c. 1.

9. Ἰλαφ,] nomin. pl. Atticè pro Ἰλαοι, proprii. Vide suprâ ad p. 92. n. 1. ad fin.

10. ἦει,] 3. sing. imperf. ind. Atticè verbi εἶμι, eo. καὶ πληθούσης ἀγορᾶς, vide suprâ ad p. 111. n. 1. et ad p. 112. n. 1.

200. 1. ὥς τὸ πολὺ,] *plerumque*.

2. ἥπερ] i. e. ἐν τῇ ὁδῷ ἥπερ, *quomodo*.

3. τίδιν ἀνάγκαις] Ἀνάγκη, Vis et ordo naturalis, quo res fiunt. Eodem modo Latini *Necessitatem* dicunt. ERN.

4. Καὶ πρῶτον μὲν [περὶ] αὐτῶν ἐσκόπει,] *Ac primum de iis hoc considerabat*.

5. ἔρχονται ἐπὶ τὸ περὶ τῶν τοιούτων φροντίζειν.] *Angl. they enter upon the examination of such subjects,—*

6. Ἐθαύμαζε δὲ, εἰ μὴ φανερόν αὐτοῖς ἔστιν,] *Mirabatur etiam, quod iis non jam esset manifestum*.

7. ἐπεὶ καὶ τοὺς μέγιστον φρονούντας ἐπὶ τῷ περὶ τούτων λέγειν] *Angl. since that even those, who pique themselves most upon discoursing concerning these subjects, οὐ ταῦτά δοξαζοῦν ἀλλήλοις, are not of the same sentiments with one another, ἀλλὰ—διακεῖσθαι, but are affected, &c.* l. 20. Τῶν τε γάρ—Sensus continuatur. P.

8. καὶ ξύλα τὰ τυγόντα] *ligna quaelibet*—Vide suprâ ad p. 158. n. 3.

201. 1. ἥ τῶν τοιούτων ἕκαστα γίνεται,] i. e. τῇ ὁδῷ ἥ—*quo pacto*—

2. Αὐτὸς δὲ—] *Quam pulcherrima totius Ethices materiae descriptio!*

3. παραγνῶναι τοὺς δικαστάς.] *perperam vel praeter jus statuisse iudices. ἦδεσαν pro εἰδήκεισαν Atticè. θαυμαστὸν εἰ μὴ—ἐνεθυμήθησαν—Angl. it is surprising they did not comprehend—Vide suprâ ad p. 200. n. 6.*

4. Βουλεύσας γάρ ποτε,] Thrasyllus et Erasinides Duces accusabantur naufragos cives, in praelio navali victores, dolo perire passos. Jus erat singulatim de unoquoque suffragia ferri. Populus variâ arte concitatus unâ omnes sententiâ damnari vult. Socrates, qui praecesset comitiis tanquam ἐπιτάτης, non vult populum hac de re in suffragia mittere, s. suffragiorum illi potestatem facere. Tota res copiosè enarratur ab ipso XENOPHONTE parte posteriori L. I. τῶν Ἑλληνικῶν. GESSNER. Vide suprâ ad p. 136. n. 7.

5. τοὺς ἀμφὶ Θράσυλον καὶ Εἰραδινίδην,]—scil. Thrasyllum et Erasinidem cum collegis. οἱ ἀμφὶ et περὶ τινα saepe dicitur de personis singulis, vide Graev. Lect. Hesiod. c. 9. Sed propriè de eo, qui nominatur cum suis, cum comitibus. Actor. xiii. 13. οἱ περὶ τὸν Παῦ

λον sunt Barnabas, Paulus, et Joannes: sed quòd inter eos facile princeps erat Paulus, certè de eo ibi imprimis commemoratur, idèd ipse potiùs nominatur, quàm Barnabas, aut Joannes. Sic quoniam Erasimides primus accusatus, et in vincula ductus est, ut Xenophon tradit, et fortasse Thrasylo quoque aliquid praecipui in hác causâ accidit, idèd hi duo potiùs quàm reliqui nominantur. ERN.

6. οὐκ ἠθέλησεν ἐπιψηφίσαι,] *nolebat populum in suffragia mittere*, Angl. *he refused to put the vote*—Nam ita significat ἐπιψηφίζειν, in voce act. Vide suprà ad p. 100. n. 2. et vide Demosth. Edit. Taylor, Tom. II, p. 269. n. p. 348. "Reiske, Vol. III. p. 260. P.

7. περὶ πλείονος ἐποίησατο] *pluris fecit*—Vide suprà ad p. 130. n. 4. "μὲν post περὶ deletur. P.

8. καὶ φυλάσσει τοὺς ἀπειλοῦντας,] *et cavere à minitantibus*. φυλάσσω, in v. act. *custodio*; in v. med. *caveo*.

1. ὃν τρόπον] scil. καθ' ὃν τρόπον, *quâ ratione*.

202.

2. ὥστε πάνν μικρὰ κεκτημένος, πάνν ῥαδίως ἔχειν ἀρχοῦντα,] *ut valde modica possidens, ea tamen sufficientia facillimè haberet*. Ubi observandum, ὥστε construi cum infinitivo, et nominativum saepè ab Atticis praemitti infinitivo, etiam cum ὥς et ὥστε. Vide Viger. de Idiotism. p. 198. edit. Zeun. C. V. s. 3. r. 2.

3. ἀλλ' ἐπαύσε μὲν [ἀπὸ] τούτων πολλοὺς,] *sed multis his vitiis ut desisterent effecit*. παύω, *cessare facio*: παύομαι, in v. med. *cesso*, *desino*, *quiesco*.

4. ἀλλὰ τῷ φανερός εἶναι—] *Ordo est: ἀλλὰ τῷ εἶναι φανερός ὢν τοιοῦτος*, Angl. *but by his plainly being such a person*.

1. ὑπερορᾶν ἐποίει τῶν καθεστῶτων νόμων τοὺς δυνόντας,] *fami- liares suos efficiebat ut leges receptas contemnerent*. καθεστῶτων, pro καθεστῆκότων, ἀ καθίστημι, *constituo*.

2. τοὺς μὲν τῆς πόλεως ἀρχοντας ἀπὸ κνῆμον καθίστασθαι,] *magistratus civitatis à faba constitui*. Cum Magistratus sorte eligerentur, fabis utebantur Athenienses. Unde Thucydides senatum Βουλὴν ἀπὸ κνῆμον, et Senatores Βουλευτὰς ἀπὸ κνῆμον vocat. Vide illust. D. Potter. Archaeol. Gr. I. 18. SIMPSON. Haec sunt illa fabarum suffragia, ad quae etiam respexisse volunt quidam PYTHAGORAM, cum fabis abstinere suos, id est, à rep. administrandâ se remove, jussert. GESNER. Caeterum modum sortiendi per fabas describit Siginus de Rep. Atheniens. Lib. II, c. 3. ZEUNIVS.

3. τῆς καθεστῶσης πολιτείας,] *praesentem reipublicae statum*. καθεστῶσης, N. καθεστῶς, καθεστῶδα, καθεστῶς, G. καθεστῶτος, καθεστῶσης, καθεστῶτος, pro καθεστῶτος, -ῦα, -ος, κ. τ. λ. Vide suprà n. 1.

4. εἰδότας] pro εἰδηκότας, *quippe qui sciant*,—*διὰ δὲ τοῦ πείθειν, persuadendo verò*—"τὰ αὐτὰ—Schneider, Benwell. P.

5. ἤδεσαν δέ,] *noverant autem*. ἤδεσαν, pro εἰδήκεισαν.

6. Σωκράτην—[ζῶντα,] Latini dicunt, *Socratem vivere*. ἀνταρξέστατα, Angl. *most contentedly*. sumitur nempè adverbialiter.

1. ὀρέσθαι τῆς ὁμιλίας αὐτοῦ] *expetivisse consuetudinem ipsius*. 204. Vide suprà ad p. 151. n. 6. "Vide p. 200. n. 7. P.

2. ἐλέσθαι ἂν αὐτῷ] *Αὐτῷ, ipsi, i. e. ultrò*—Sic Virgil:

*Ipsae lacte domum referent distenta capellae
Ubera*—

ECL. IV. 21.

Ipsae, i. e. ultrò, sponte sua. Anon.

3. εὐθὺς ἀποπῆδῃσαντε Σωκράτους,] Angl. *having instantly resiled from Socrates.* "Resiled, viz Anglicè receptum. P.
4. Σωκράτους ἀρεχθήτην.] *Socratis studiosi fuerant.* ἀρεχθήτην, in sensu med. Vide suprâ ad p. 7. n. 10.
5. συνήστην,] 3. dual. imperf. ind. pro συνήτην, à σύνειμι, *unam, consuetudinem habeo.* Vide suprâ ad p. 126. n. 1.
6. ἐκείνου δ' ἀπαλλαγέντε,] i. e. δὲ ἀλλαγέντε ἀπ' ἐκείνου, *quam autem ab eo discessissent.* ἀπαλλαγέντε, nom. dual. aor. 2. part. pass. in sensu medio, verbi ἀπαλλάσσω, *dimitto, ἀπαλλάσσομαι*, in v. med. abeo, *discedo.* Vide suprâ ad p. 7. n. 10.
7. ὑπὸ πολλῶν καὶ δυνάτων κυλακεῖν ἀνθρώπων διαθρυπόμενος,] *dum à multis adulandi peritiis hominibus mollietie corruptebatur.*
205. 1. οὐ μὴν [κατὰ] τὰ γε ἄλλα οὕτω κρίνεται.] Angl. *surely men do not judge so—at least in other cases.*
2. συνδιατρέδων τῷ,] *cum aliquo degens.* τῷ pro τινι, Atticè.
3. ἀλλ' οἳ γε πατέρες αὐτοὶ συνόντες τοῖς υἱέσι,] *γε non abundat, verte, ipsi parentes, parentes adeò.* Sed fortè legendum, ἀλλ' οἳ γε πατέρες αὐτοὶ, *z. t. l. quod valdè arridet.* Quem enim sensum habet, αὐτοῖς τοῖς υἱέσι; Ean. Benwellus recepit αὐτοὶ, "et Schneider. P.
4. προπηλακίζειν] *contumeliâ afficere, q. d. luto conspergere.* GRÆK.
206. 1. μόνους δὲ φάσκειν αὐτὸν—] Ordo est: δὲ αὐτὸν φάσκειν τοὺς εἰδότας τὰ θέοντα, καὶ δυναμένους ἐρμηνεύσαι, μόνους εἶναι ἀξίους τιμῆς: *eumque dicunt eos, qui nōrunt quae oporteat, et oratione explicare possunt, solos esse dignos honore.* "Vid. inf. l. 9. et p. 211. n. 6. P.
2. πρὸς ἐαυτὸν.] *prae se.* Angl. *compared to himself.*
3. Ἔργον δ' οὐδὲν ὄνειδος,—] i. e. *Negotium est nullum opprobrium, otium autem opprobrium est.* At Socratis accusatores constructionis ambiguitate ad damnum ipsius utebantur, quasi ita intellexisset ac iuventuti explicasset—*Nullum negotium est opprobrium,—&c.* Vide Hesiodi *Erg.* καὶ *Ἠμέρ.* 311. annotantibus Clerico et Heinsio. Edit. Thom. Robinson. Oxon. 1737, in 4to.
207. 1. Ὅντινα μὲν βασιλεῖα—] *Iliad. β. 188. ἐρητύσασκε, Ionicè pro ἡρήτυσε, ab ἐρητύω, cohibeo: ut et infra ἐλάσασκε, pro ἤλασε, ab ἐλαύνω, agito; et ὁμοκλήσασκε, pro ὁμόκλησε, ab ὁμοκλῶω, insecrpto. Δαιμόνι,* [Vide suprâ ad p. 27. n. 12.] Ὅν δ' αὖ δῆμον—*z. t. l. Ibid. 198. ad quae loca vide quae annotavit vir acutissimus Sam. Clarke.*
2. ἐπαινοῖ] Atticè pro ἐπαινέοι, -οῖ. Vide suprâ ad p. 162. n. 2.
3. τυγχάνουσιν ὄντες.] Vide suprâ ad p. 7. n. 5.
4. Ἀλλὰ μὴν] Harum particularum usus est, ubi quid cum asseveratione inferitur, servante utraque particulâ egregiè vim nativam. Non malè itaque verti possunt, *At certè, At verò.* HOOGEVEEN, p. 42.
5. ἀλλ' οὐδ' αἰτίαν—] i. e. non solum insons fuit, *sed ne quidem unquam hominum ullius quae diximus crimen sustinuit.* "s. *accusationem.*
208. 1. Πῶς οὖν ἐνοχος ἂν εἴη τῇ γραφῇ,] *Quomodo igitur ille accusationi obnoxius esset?* Vide suprâ ad p. 197. n. 4.
2. φανερός ἦν θεραπεύων τοὺς θεοὺς—] Vide suprâ ad p. 198. n. 2.
3. τούτων μὲν πάντων,] Vide suprâ ad p. 202. n. 3.
4. Καὶ εὐχετο δὲ πρὸς τοὺς θεοὺς ἀπλῶς τὰ γὰρ διδοῖναι,] *Alludit hic—ad illam Orationem anonymi poetæ apud Platon. in Alcibiade II*

Ζεῦ βασιλεῦ, τὰ μὲν ἐσθλὰ καὶ εὐχομένοις καὶ ἀνεύκτοις
 Ἀμμι δίδου, τὰ δὲ δεινὰ καὶ εὐχομένους ἀπαλέξειν.

Miltonus, Xenophontis verbis: "P. L. L. v. l. 205. P.

208.

*Hail universal Lord, be bounteous still,
To give us only good.'*

ἀπλῶς τ' ἀγαθὰ διδόναι. Anon.

5. ὡς τοὺς θεοὺς κάλλιστα εἰδέναι,] Pro τῶν εἰδόντων. [seu pro νομίζων τοὺς θεοὺς κάλλιστα εἰδέναι. ZEUNIVS.] Semel hic tironum causâ dixisse sufficiet, Atticos non solum genitivis consequentiae uti, sed etiam nominativis, dativis, et accusativis; in quo ferè casum substantivi, aut vim verbi praecedentis respiciunt. Hic sunt accusativi, quia praecedit accusativus θεοὺς. de nominativis agit Kusterus ad Aristoph. Plutum, N. p. 6. b. de nominativis, dativis, et accus. vide Sylburg. ad Pausan. p. 930. 931. Dukeri Ind. rerum in notis ad Thucyd. ut alios praetermittam. ERN. Caeterum ὡς saepe praeponitur genitivo etiam absoluto. Vide suprâ ad p. 94. n. 5.

6. πολλὰ καὶ μεγάλα—] pro πολλὰς, κ. τ. λ. Solenne est Graecis negligere genus praecedentis substantivi, et neutrum ponere, ut intelligatur χρήμα, ἔργον. Latini quae res aut quod scil. negotium ponunt post nomina formarum, tanquam, pecuniam, pulchritudinem. ERN. Infra lin. penult. μάλιστα est lectio Par. 2. quam recepit Schneiderius, et sic sine omni dubio scribendum. Vulgo est μάλα, quod vitium, ni fallor, ex contractâ vocis μάλιστα scripturâ ortum est. BENWELL.

1. Καθδύναμιν—] pro κατὰ δύναμιν, quantum potes. Hesiod. 209 Epy. καὶ Ἡμέρ. 336.

2. καὶ οὐκ ἂν ἀπορήσειε τοσαύτης δαπάνης.] nec opus esset tanto sumptui. ἀπορήσειε, pro ἀπορήσαι. Vide suprâ ad p. 27. n. 11.

3. ὥστ' οὐκ οἶδ', εἴ τις—] Angl. inasmuch that I am not sure, if any one could earn so little by his labour, as not to obtain a competency for Socrates.

4. ἦει,] accedere solebat. Atticum imperf. ab εἶμι, eo. [Vide suprâ ad p. 199. n. 10.] διμῶν, Atticè pro διμῶν, -ῶ. —Socratem—audio dicentem, cibi condimentum esse famem;—Cic. de Fin. l. II. n. 28. P.

5. τὸν δὲ Οδυσσεύα,—] Vide Homeri Odys. κ'. 281. Item Hor. lib. I. ep. 2.

6. καὶ ἀποσχόμενον τοῦ—ἄπτεσθαι,] Angl. and that he abstained from touching. Notandum ἀπέχομαι in v. med. idem esse ac ἔχω ἐμμαντὸν ἀπό. de ἄπτεσθαι, vide suprâ ad p. 39. n. 8.

1. οὔτε θύοντα τοῖς θεοῖς,] μηχανώμενον vulgo additur. Abest 210. μηχανώμενον in MS. Vossiano, nec vertit Bessario. ZEUNIVS. (In hac edit. deletur. "Edin. 8.) "[οὔτ' εὐχόμενον,] Schneider substituit. P.

2. ἔστιν οὗς τινὰς ἀνθρώπων τεθαύμακας ἐπὶ σοφίᾳ;] Angl. do you admire some men on account of excellence? Vide suprâ ad p. 32. n. 11. et ad p. 98. n. 3.; item ad p. 27. n. 4.

3. Λιθυράμβῳ] Vide suprâ ad p. 3. n. 10.

4. Τῶν δὲ ἀτεκμήτως ἐχόντων,] Earum rerum quae nullam praebent conjecturam, [Vide suprâ ad p. 86. n. 1.] ὅτου [ὀδτινος] ἐνεκὰ ἔστι, cuius causâ existant— "l. 15. γίνεται, Benwell. P.

5. Οὐδοῦν δοκεῖ σοι—] Incipit hoc loco bellissima fabricae humani corporis descriptio, ex qua Deum esse, eundemque providere rebus humanis Socrates demonstrat. HINC incipit demonstratio oppidò elegans, qua Aristodemum τὸν μικρὸν religionum contemptorem in viam revocare conatur Socrates. GESNER.

1. οὐ δοκεῖ σοι καὶ τόδε προνοίας ἔργον εἰκέναι,] Angl. and does not 211.

211. *this also appear to you to resemble an operation of Providence, viz. since the sight is delicate, τὸ θυρώσαι αὐτὴν βλεφάροις, the fortifying it with eye-lids in the manner of doors, ἀναπετάννυται, κ. τ. λ. which open, when there is any occasion for using it, συγκλείεται δὲ, κ. τ. λ. and close during sleep? ὥς δ' αὖ μὴδὲ ἀνεμοί, κ. τ. λ. and that not even the winds may hurt it, ἐμφῦσαι βλεφαρίδας ἥθμῳ, the making eye-lashes to grow by way of a strainer, or sieve, τε ἀπογεισῶσαι τὰ [μέρη] ὑπὲρ τῶν ὀμμάτων ὀφρύσι, [Vide Iliad. d, 528.] and the guarding the parts over the eyes with eye-brows in the manner of eaves, so that not even the sweat, &c. Ubi observandum, 1. Nihil opus esse ut cum eruditissimo Ernestio ad Enallagen vocum confugiamus, quasi θυρώσαι,—ἐμφῦσαι,—ἀπογεισῶσαι (et paulò infra καταθεῖναι, ἀποστρέψαι, ἀπενεγκεῖν) vim haberent passivam; si modo ex aequo singulis infinitivis usurpetur Art. τὸ, quae constructio Graecis est solennis. 2. ἀναπετάννυται,—συγκλείεται—esse in v. med. scil. ἀναπετάννυμι, in v. act. aperio; in v. med. aperio meipsum, Angl. I open, in sensu intransitivo. συγκλείω, in v. act. claudio; in v. med. claudio meipsum, Angl. I close, in sensu intrans. Confer Ciceronem de Nat. Deor. Lib. II. § 57.*

2. καὶ τοὺς μὲν πρόσθεν ὀδόντας—ὄλους τέμνειν εἶναι,] Angl. and that the foreteeth are able to cut—τοὺς δὲ γομφίους ὄλους, κ. τ. λ. and the grinders, upon receiving their food from them, have the power of chewing it. Vide supra ad p. 5. n. 6.

3. ἐπεὶ δὲ τὰ ἀποχωροῦντα δυσχερῆ,] supple ἐστὶ, et quoniam quae per alvum excernuntur foeda sint,—

4. ἡ δυνατόν προσωτάτω] quàm remotissimè.—Femininum ἡ, in dativo, sumitur interdum pro ὥς. VIGER. de Gr. L. Idiom. Cap. II. 11. Occurrit aliud exemplum Mem. Lib. II. Cap. i. § ix. ubi Ernestius—"Sunt," inquit, "qui malunt ὥς, ignoratione Graeci sermonis. "Nam ἡ eleganter superlativis jungitur pro ὥς. Exempla Stephani suppeditabit in Thesaurο." Vide supra ad p. 86. n. 2.

5. Τὸ δὲ ἐμφῦσαι—] i. e. καὶ τόδε οὐ δοκεῖ σοι εἰσκέναι ἔργον προνοίας, τὸ μὲν ἐμφῦσαι, κ. τ. λ.—nimirum loquitur Socrates; cui respondet Aristodemus, Ἀμέλει καὶ ταῦτα εἰκαε μηχανήματί τις βουλευσαμένου ζῶα εἶναι. Profectò haec quoque videntur facta excogitationibus alicujus qui secum statuerat ut essent animalia.

6. Ἀμέλει] q. d. noli sollicitus esse, utique, quin, sanè, profectò, si licet. GESNER. "Nonnulla inserui è Xen. ob nexum. P.

7. Μὰ Δί', οὐ—] Ita, per Jovem, inquit Aristodemus. [De Μὰ Δί' vide Hoogeveen, Cap. 25.] In proximè praecedentibus interrogaverat Socrates, an putaret Aristodemus haec amplissima, numeròque infinita per dementia quendam tam compositè ornatéque se habere: cui hic respondet, Μὰ Δί', Ita per Jovem; οὐ γὰρ ὁρῶ τοὺς κυρίους—supple τοῦ κόσμου, non enim cerno mundi dominos—&c. (Μὰ semper negat. hic vertendum est, Non, per Jovem. "Edin. 8.)

8. Οὐδὲ γάρ] Modus dicendi est elegans et ellipticus pro οὐ καλῶς λέγεις: οὐδὲ γάρ, κ. τ. λ. ZEUNIVS. "σεαυτοῦ, Mss. BENWELL. P.

212. 1. Οὐκοῦν, ἔφη,] Σωκράτης, scil. Profectò, inquit Socrates, quàm magnificentius tui curam gerere dignatur, tantò magis—τιμῆτεον [ἔστι σοι] αὐτό. honorandum est tibi illud. Nam, ut rectè Ernestius, δευπενεῖν Dii homines dicuntur, quando eorum curam gerunt; homines Deos, quando eos cultu et veneratione prosequuntur.

2. ἀμελοῦν] V. sup. ad p. 94. n. 2. Επειτ' οὐκ—ait nempè Socrates.

3. *οἶαν—ἀρθροῦν τε τὴν φωνήν,*] *ut possit—vocem articulare.* [Vide suprā ad. p. 5. n. 6.] Porro notandum, quando *οἶος* hoc modo reddatur, adjunctum habere *τε* plerumque, sed non semper. Vide paulō suprā—*τοὺς μὲν δόνοντας—οἶους—εἶναι—τοὺς δὲ γομφίους οἶους*—

1. *ὦ γὰρ θεέ, ἔφη,*—] Adjectivum *ἀγαθός*, praeterquam quod *bonum*, 213. *peritum*, &c. significat, quando cum praecedente Adverbio *ὦ* tam strictē conjungitur, ut unam vocem efficiat, in Vocandi casu positum Latini per *Quaeso*, *Obsecro*, vel etiam *Age*, exponunt. Vide Plat. Gorg. p. 491. lin. 25. Edit. Serrani. Steph. *ἄλλ' ὦ γὰρ θεέ, Sed, ὅ bone*, i. e. *quaeso* vel *agedum*. HOOGEVEEN ad Vigerum, Cap. III. § III. Reg. 1.

2. *καὶ ἅμα πάντων ἐπιμελεῖσθαι αὐτούς.*] Sermo scil. fit ex aequo de numine et de diis: *τὸ θεῖον, τὸ δαιμόνιον, οἱ θεοί*. Caeterum, quae hic loci profert SOCRATES, planē sunt admiranda. (Sermo hic mihi de *Numine* supremo esse videtur, nam supra usurpatur de *Deo*, non de *Diis*: ut, *τὸν δὲ τοῦ θεοῦ ὀφθαλμόν τήν δὲ τοῦ θεοῦ φρόνησιν*. G. D.) "Vide supra ad p. 211. n. 6. P.

3. *Εγὼ μὲν*—] Haec ex suā personā loquitur XENOPHON. Videri nempē illud de praesentiā Deorum dogma Socratis homines meliores reddere. Quod quidem usque eo verum est, ut nec ipsa divinitūs revelata religio aliquid habere videatur ad omnem virtutem potentius. GESNER. "l. 29. *εἶεν*. Vide supra ad p. 86. n. 1. P.

1. *οδανύτως*] *similiter* scil. ac suprā dicta de viā ad Virtutem per 214. labores, confirmata auctoritate Hesiodi ac Epicharmi. *ἀποφαίνεται, sententiam suam exponit, pronuntiat*: ut planē indicat Vox Med.

2. *εἴτε τήν δι' ἀρετῆς ὁδὸν τρέπονται ἐπὶ τὸν βίον,*] Intell. *κατὰ*. ERN. Angl. ad verbum—*Whether they will turn themselves along the road leading through virtue towards life,*—

3. *ἐξελθόντα*—] concordat scil. cum *Ἡρακλέα* suprā.

4. *ἀποροῦντα, ὁποτέραν*—] Intell. *κατὰ* vel *εἰς*. Angl. *at a loss into which of the roads he should turn*. "ὁποτέραν, Schneider. P.

5. *Καὶ φανῆναι—κ. τ. λ.*] Persequitur nempē constructionem accusativi ante inf. De *φανῆναι* in sensu med. vide suprā ad p. 7. n. 10.

6. *τὸ μὲν σῶμα*—] hic et in sequentibus intell. *κατὰ*.

7. *τεθραμμένην—εἰς πολυσαρκίαν τε καὶ ἀπαλότητα,*] Angl. *pampered into a plump and enervated habit of body*.

8. *κεκαλλωπισμένην—τὸ χρῶμα, ὥστε—κ. τ. λ.*] Angl. *having her complexion so improved, as plainly to appear possessed of a greater share of red and white, than it had in reality*.

9. *τὸ δὲ σχῆμα,*] i. e. *κεκαλλωπισμένην κατὰ τὸ σχῆμα*, Angl. *and having her figure set off in such a manner, that she seemed taller, than she naturally was*.

10. *τὰ δὲ ὄμματα ἔχειν ἀναπεπταμένα,*] Angl. *and had eyes that were glaring*—meretricious,—si *ἀναπεπταμένα* est pro *ἀναπεπτασμένα* perf. part. pass. ab *ἀναπετάννυμι*, uti vulgò putatur. E Lexico autem Regio MS. sequentia secum communicasse clar. Ruhnkenium, refert Gisbertus Koen, ad Gram. Leidensis opus. p. 310. V. *πέπταμαι*. *ἐκ τοῦ πέττημι, ἑπτακα, ἑπταμαι, ἑπταται, καὶ πλεονασμῷ τοῦ π πέπταμαι Διολικῶς. κ. τ. λ.* Itaque si *ἀναπεπταμένα* est ab *ἀνίπταμαι*, reddi possit, oculos huc illuc volutantes: cui interpretationi favere videtur Hindenburgius, in Animadversionibus suis ad Xenoph. Mem. p. 65.

11. τὸν αὐτὸν τρόπον.] *Eodem modo quo antea incesserat, aequabili incessu.* ΖΕΞΝΙΤΗΣ. "πληγυαίτεροι, Schneider, Benwell. P.
215. 1. φροντιεύς,] Att. fut. pro φροντίσεις. φροντίσω, x. τ. λ. Atticè φροντιεύς, -εύς, -εύ, ut fut. 2. Et in voce med. φροντιεύμαι, —ή, -εύται, x. τ. λ. ut nōrunt, vel saltem nōsse debent, etiam tirones.
2. διέσθ,] fut. à δίδειμι.—non est hoc verbum contra ἀναλογία, et habet hoc loca eam vim, quam διατελεῖ, δίδω, διαδίδω. ΕΛΛ.
3. τις ὑποψία σπάντως, ἀφ' ὧν—x. τ. λ.] i. e. τούτων τῶν πραγμάτων, ἀφ' ὧν—x. τ. λ. οὐ φόβος [ἐστίν,] μὴ ἀγάγῃ σε ποιοῦντα καὶ ταλαιπωροῦντα τῷ σώματι καὶ τῇ ψυχῇ ἐπὶ τὸ πορῆζεσθαι ταῦτα nihil est quod metuas, ne eo te deducam, ubi laborando et aerumnis tum animi tum corporis tolerandis haec tibi compares.
4. ἀλλ' ὅς ἂν—x. τ. λ.] ἀλλὰ σὺ χρήσθαι τούτοις, ὅς—x. τ. λ. Relativum scil. concordat cum antecedente non solum in genere et numero, verum saepe etiam in casu.
5. οὐδενὸς ἀπεχόμενος,] Vide suprā ad p. 209. n. 6.
6. ὑποκοριζόμενοι] Angl. *speaking diminutively of me—ὑποκοριζομαι*, proprie sign. *infantem ago sermone*: à κόρος, puellus. "Hi, ut observavit Gesnerus, et apud hos α) diminutivis utuntur: Nomina "rerum prout ipsorum refert β) in meliorem partem γ) in pejorem "corrumpunt. Haec tria significat ὑποκορίζ." Index ad Chrestom. Gr.
216. 1. οἱ θεοὶ διέθεσαν, τὰ ὄντα διηγῆσθαι μετ' ἀληθείας.] Ita omnes quas vidi Editiones. Mihi distinguendum videbatur sic: ἡ περ οἱ θεοὶ διέθεσαν τὰ ὄντα, διηγῆσθαι μετ' ἀληθείας. HINDENBURG. Angl. *I will give a true account in what way the gods ordain the things that are.* ἡ περ, supple ὁδῷ.
2. ἔλεως] Atticè pro ἱλάους. [Vide suprā ad p. 92. n. 1.] θεραπειτέον, supple ἐστὶ σοι. et sic in sequentibus. [Pro vitioso Aldi ἐθέλαις, reponendum ἐθέλεις ex MSS. et edd. optimis. I. T.] Caeteram locus hicce pulcherrimus lectorum etiam hebetissimis nequit quin se commendat.
3. πρὶν μὲν πεινῆν,] Monendi sunt tirones in usu esse πεινῆν pro πεινᾶν contractè ex πεινάειν, *enwire*: sic διψῆν, *sitire*: et ἔλν, *vivere*: et χορῆσθαι, *vivere*.
4. καὶ [διὰ] τοῦ θέρους χιόνα περιθέονσα ζητεῖς.] ad dīkendum scilicet *refrigerandumque vinum, aestatis tempore*:—Veteres enim nivem et glaciem in subterraneis scrobibus ad hunc usum recondebant, ut notavit Neander ad h. l. HINDENBURG.
217. 1. τὰ ὑπόδαθρα—] ὑπόδαθρα vulgò vertunt: *lectorum fulcra, sustentacula.* Falsò, namque ea solent πόδας Graeci appellare. Τὰ δαθρα h. l. sunt *tapetes, quibus delicatuli homines solebant spondarum pedes imponere; ut mollius cubarent.* Idem. Ernestius autem intelligit *lectorum fulcra, non quibus nituntur lecti, sed per quae ascenditur lectus.* "Fulcra—pedibus lecti subjecta. SCHNEIDER. P.
2. πιστεύετε—] ἐπαρτέδετεν—τολμήσειεν—Vide suprā ad p. 27. n. 11.
3. τοῦ σοῦ διαίου—] *De turba, quae tuas partes sectatur.* θιάος autem *pompam* significat, quae Bacchum comitabatur, vel coetum saltantium, et in voluptate vitam exigentium. SMYTHSON.
218. 1. μεθίσθαι τὰ δέοντα πράττειν.] *omittunt quae oportet facere—μεθίσθαι*, in 3. pl. μεθίσθαι, et μεθίσθαι.
2. τὸ πεπωμένον τέλος,] *finis fato constitutus.* Vide suprā ad p. 162. n. 1.

3. τὸν δὲ χρόνον—] i. e. κατὰ vel διὰ τὸν αἰώνιον χρόνον.

☞ De Prodicō vide Fab. Biblioth. Gr. Vol. I. p. 793. Nihil autem celebrius hāc ipsius de Hercule fabulā, nec quod plures tum inter veteres tum inter recentiores nactum est imitatores. Apud Anglos eam pulcherrimè enarravit Ill. Comes Shaftesburiensis, [in Tom. II. operis ejus, quod inscribitur *Characteristicks*,] suamque enarrationem eleganti tabulā aeneā ornandam curavit. Invenitur Anglicè reddita, sed parum fideliter, in libro notissimo *The Tailor*, [No. 97.] Eandem numeris Anglicis adumbravit Poëta suavissimus, qui, dum viveret, “flumina amabat sylvasque,” Gul. Shenstone. In hāc autem palaestrā se felicissimè exercuisse videtur hujus fabulae auctor paraphraseos poëticae, quam in libro suo, cui titulus *Polymetis*, insevit Jos. Spence. [p. 157.] Illius autem paraphraseos auctor, uti accepimus, vir erat ille venerabilis, non solum in Sacris, sed in omni politioris doctrinae genere versatissimus, Robertus Lowth, Episcopus Londinensis, nuper defunctus.

4. Τοῦτο μὲν γὰρ δὴ πολλῶν ἔφη ἀκούειν,] πολλῶν regitur ab ἐκ subintellecto. ἔφη ἀκούειν, dicebat se audire. Sic φημί ἀκούειν, dico me audire, φῆς ἀκούειν, dicis te audire, &c. Nam ubi reciprocatio fit ad personam, Graeci accusativo ante infinitivum non utuntur. Quod tironibus notandum. Sic ὁρᾷν δέ, se autem videre.

5. ὅπως ᾄδον τε,] Intell. ἔστι, vel potius ἦ, quantum possint. Vide suprā ad p. 212. n. 3.

1. τὸ πλῆθος εἰδύτας,] Vide Cicer. de Amic. 17.

2. πάλιν τοῦτους ἀνατίθεσθαι,] eos iterum retractare. τούτους—Ita lego pro τούτοις, et interpretor, quos in numero amicorum jam retulerant, retractare et in aliam classem reponere, ut fit in lusu XII Scriptorum, s. πεττεῖς Graecorum, ubi licet ἀναθέσθαι. GESNER. Caeterum de hoc ludo, qui est ille ipse, qui hodie *Schachicus* dicitur [Angl. *Chess*] aut ei saltem simillimus, Graecis recentioribus *ζατρίκιος*, diversus à ludo aleae, in quo praeter calculos etiam tesseris opus, qui à ludo Scriptorum exulant, in quo uno ingenio et arte opus est, vide praeter caeteros eruditissimè disputantem Salmas. ad Vopisci Proculum, c. 13. T. II. Hist. Aug. p. 736. seqq. ERN. [Clav. Ciceron. Ind. Lat. V. *Scriptorium lusus*.] Vide etiam Du Cange Gloss. ad Script. Med. et Inf. Graecitatis, V. *ζατρίκιον*. Joan. Meurs. de ludis Graec. in Gronov. Thes. Antiq. Graec. Tom. VII. p. 982. et Dan. Souterii Palamed. Ibid. p. 1110.

3. τὰ μὲν συναναλίσκων, τὰ δὲ συμπράττων,] partim unā sumptus faciens, partim unā agens.

4. σφαλλομένους δὲ πλείοντα ἐπανορθῶν,] titubantes verò plurimum sustinens.

5. τούτων—οὐδενός λείπεται,] Angl. *fails in none of these*. τὰ ὅσα προακούουσιν,—“Quantum equidem judicare possumus, veteres *Attici* plurale verbum neutri plurali nunquam subjiciebant, nisi ubi de *animantibus* ageretur.” PORSON [in Not. Addend. ad Hecub. v. 1149,] quem omnino consule. Hic locus igitur aut rescribendus est, τὰ ὅσα προακούει, aut ita denique intelligendus, ut quaedam τῶν ὄρων, et membrorum caeterorum, quasi προῶποποιτα significetur; qualis in hoc Socratis sermone faceta esset et jucunda quam maximè. Cf. suprā ad p. 67. n. 8. I. T.

6. οὐκ ἐξεργάδατο,] nunquam facit,—De aor. vide suprā ad p. 19. n. 6.

220. 1. *Ἐδόκει δέ μοι*—] *Mihi autem videbatur etiam homines prudentes reddere in amicis explorandis, quales dignum esset ut possiderent, hujusmodi proferens.*
 2. *πὺς ἂν ἐπιχειροῖημεν σκοπεῖν* ;] *Angl. in what way should we enter upon the investigation?* Vide suprā ad p. 94. n. 2.
 3. *ὅστις ἄρχει γαστρός τε*,] Vide suprā ad p. 46. n. 1.
 4. *Οὐκοῦν τοῦ μὲν ὑπὸ τούτων ἀρχομένου*] Vide suprā ad p. 46. n. 1.
 5. *Τί γάρ* ;] *Locutio haec est planè elliptica, et naturae Dialogi convenientissima: Quid?—*ἵνα liceat mihi interrogare te ulterius, quoniam rem acu nondum tetigerimus.—[Vide suprā ad p. 66. n. 6.] *Operae pretium tamen esset inspicere, quae de hac phrasi observavit vir doctissimus H. Hoogeveen ad Vigerum, "C. VIII. s. v. r. 3. n. 6. τί δέ* ;] *quid autem de hoc censes?* "Vide not. supra. P.
 7. *Ἀφεκτόν καὶ τούτου*,] *ab hoc quoque abstinendum*,—inquit Critobulus, scil.
 221. 1. *εὖ δὲ παύσων ἀνέχεται*,] *sini autem ut beneficiis afficiatur*,—
 2. *Ἀποφελῆς ἂν εἴη καὶ οὗτος*.] *ἔρη scil. ὁ Κριτόβουλος.*
 3. *φίλον ποιῆσθαι* ;] *amicum sibi facere*, ut indicat vox med. Vide suprā ad p. 130. n. 4.
 4. *ὃν τυγχάνει*,] Vide suprā ad p. 7. n. 5.
 5. *φιλόνομος πρὸς τὸ μὴ ἐλλείπεσθαι εὖ ποιῶν τοὺς εὐεργετοῦντας αὐτόν*,] *Angl. zealous of not falling short of his benefactors in conferring his favours*— "*φιλόνομος*, Gesner, etc. pro *φιλόνομος*. P.
 6. *τοὺς ὑστέρους εὐεργετήσοντα*.] *idem ac τοὺς ὑστέριους εὐεργετήσας, posterioribus benefactorum esse. Mox*,—"Certissimam *Valke-* *narii* emendationem χρῆσθαι recepi pro vulgato *χρηῖσθαι*, nam "*ita suadent futura ποιῆσειν et εὐεργετήσοντα*." BENWELL.
 7. *κατεπιεῖν σου πρὸς αὐτόν*,] *Angl. to speak against you to him*,—*to complain of you to him*.—Gusta, qui potes, mel apud Atticae in vocibus *κατεπιεῖν* et *κατηγορεῖν*, quae accusare significant, vel deferre; hic *εἰρωνεία* planè Socraticā pro commendatione ponuntur. *GESNER.* Caeterum de *εἰρωνεία* Socraticā vide Fraguier doctè disputantem in *Mem. de l'Acad. des Inscript. et B. L. Tom. IV. "p. 360. 4to.*
 8. *Ἐὰν δέ σου προσκατηγορήσω*,] *Angl. but if I should farther accuse you*,—Vide suprā ad p. 97. n. 2.
 9. *ἄρασθαι αὐτοῦ καὶ εὐνοικῶς ἔχεις πρὸς αὐτόν*,] Vide suprā ad p. 3. n. 3. et ad p. 86. n. 1.
 10. *ἄρα μὴ διαβάλλεσθαι δόξεις ὑπ' ἐμοῦ* ;] *Angl. shan't you think that you are slandered by me?*
 222. 1. *οὐκ ἀποκάμνεις μηχανώμενος*] *non defessus es conando.*
 2. *σύνθηρον τῶν ἀγαθῶν φίλων*.] *conveneratorum bonorum amicorum.* Quod etiam sapit *εἰρωνείαν* Socraticam.
 3. *ὥσπερ οὐκ ἐπὶ σοὶ ὄν*,] *Angl. as if it did not depend upon yourself*,—[Vide suprā ad p. 85. n. 9.] *ὄν* usurpatur more absoluto, ut composita *ἐνόν*, *ἐξόν* saepe apud Atticos Scriptores.
 4. *Ἀσπασίας*] *Quam Socrates Eloquentiā magistrā habuit. GESNER.* Qui plura velit de *Aspasiā* adeat *Plutarch. in Pericle*, et *Diction. Bayle, v. Pericles*, not. O, et denique *Maximum Tyrium Dia. 22. ["24.]* qui et reliquos Socratis magistros commemorat: uti indicavit *Simpsonus*.
 5. *τὰς ἀγαθὰς προμνηστρίδας*,] *Angl. that good match-makers—**δεινὰς εἶναι συνάγειν*—*have great effect in uniting*—&c. *ψευδομύ-* *κας*, vide suprā ad p. 95. n. 1.

6. πεισθεὶς ὁρθῶς ἔχειν,] *persuasus rectè se habere, ἡγοῦμαι οὐκ ἐξέλ-
ναι μοι λέγειν οὐδὲν περὶ σοῦ, arbitror non licere mihi dicere aliquid
de te, ἐπαινοῦντι* [quod concordat cum μοι] *laudanti, Angl. in the way
of praise. Bēnwell, Bessarionem secutus, sic distinguit: ἃ δὲ καὶ
ἐγὼ πεισθεὶς ὁρθῶς ἔχειν, ἡγοῦμαι, κ. τ. λ.*

7. εἰ δὲ μὴ φανερόν οὕτω σοι,] *Angl. but if this so stated be not
clear to you, ἐκ τῶνδε σκέπαι, reflect farther.*

1. ἐπαινοῶν,] *Vide suprā ad p. 94. n. 2. et ad p. 96. n. 5.*

223.

2. ἐπιτρέψει] *Vide suprā ad p. 27. n. 11.*

3. ἢ εἰ σοι πείδομαι—] *Ordo est: ἢ εἰ κοινῇ πείδομαι τὴν πόλιν
ἂν ἐπιτρέψαι ἑαυτὴν σοι ὡς στρατηγικῶ τε καὶ δικαστικῶ καὶ πολι-
τικῶ, ψευδόμενος, Angl. or if I should publicly persuade the state, that
it might commit itself unto thee as one skilled in military, judicial, and
political affairs, while this was not the fact. Particula ἂν, uti obser-
vat doctissimus Hoozeveen, potestatem δυνητικὴν servat etiam cum
infinitivis. [p. 66.] Ubi vide copiosam et acutam enarrationem hujus
vocalae.*

4. ἰδίᾳ] *privatim. Opponitur scil. τῇ κοινῇ suprā.*

5. —φασὶν,—ὅτε φωνήεντα—] *Postquam Aristarchus à Socrate
didicisset, quo pacto pauperes cognatas, apud se degentes, ad quae-
tum utilem faciendum adigeret, ad Socratem tandem rediit, cumque
de monitorum ejus prospero successu magnā cum voluptate narra-
set, simulque observasset, se ab iis reprehendi, quippe qui solus in
domo otiosus jam comederet: Socrates eum hanc de cane et ovibus
fabulam illis recitare jussit.—“ὅν Junt. et Paris. ad Sermonis Attici
“normam. Vide Pierson ad Moer. in vocc. ὄλς, οἰστός.” BENWELL.*

6. ὅ τι ἂν μὴ] *nisi quod—*

7. τῷ δὲ κυνὶ—μεταδίδως ὁππερ αὐτὸς ἔχεις δίτον.] *i. e. μεταδίδως
τῷ κυνὶ [μέρος] δίτον ὁππερ αὐτὸς ἔχεις, cum cane communicas cibum
quo ipse vesceris.*

8. Ναὶ μὰ Δία.] *Intell. ὁρθῶς ποιεῖ. ERN. Vide suprā ad p. 211.
n. 7.*

1. οὕτω καὶ ὅδε—] *Amicus cui persuaserat, ut exercitus ducendi
artem disceret a Dionysodoro. GESNER. Infra lin. 16. vulgo, ἃ δεῖ—
κ. τ. λ. “Delendum ἃ jam olim censebat Brodaeus, teste Zeunio.”
BENWELL. “Initium lepidum praefixi. P.*

1. ΚΕΦ. 4.] *In hoc capite, cum artificibus de ipsorum Artibus dis-
serit Socrates. Lin. 5. pro γραφικῇ lege ἢ γραφική.*

2. τὰ γοῦν κοῖλα—σώματα διὰ τῶν χρωμάτων—ἐκμιμεῖσθε.] *Angl.
at least however you represent, by a likeness in colours, objects that are
hollow—&c. De particula γοῦν haec, inter caetera, observat vir
eruditissimus H. Hoozeveen. “Nota—argumentationis est ὅν, sed
“τό γε limitationem ex consuetudine indicat, quam pro naturā suā
“affirmativè urget. Atque ita haec particula optime convenit iis,
“qui argumenta suggerere malunt, quā obtrudere, unde fit, ut saepi-
“us per γοῦν et non per γάρ ratiocinentur.” Doctr. Part. L. Gr.
p. 236.*

3. Πανοῦμεν γάρ, ἔφη, οὕτως.] *Sic fecit Zeuxis apud Cicer. Invent.
II. initio. ERN. Caeterum γάρ refertur ad id quod reticetur.—Rectè
dicit, inquit, nam sic facimus. Vide suprā ad p. 66. n. 6.*

4. Τί γάρ;] *Vide suprā ad p. 220. n. 5.*

5. Πῶς γάρ ἂν, ἔφη, μιμητὸν εἶη,] *Cur ita interrogas? quo pacto
possit esse imitabile? Vide suprā ad p. 220. n. 5.*

6. τό τε φιλοφρόνως καὶ τὸ ἐχθρῶς βλέπειν—] Dele πῶ male repetitum, et π verte in τ, habebis ἐν ἀνθρώπῳ τό τε φιλοφρόνως καὶ τὸ ἐχθρῶς βλέπειν—Sic olim ex conjecturâ rescripseram; neque, ut nunc videtur, injuriâ; Benwellus enim, post Ernestium, nuper è MS. et Stobaeo hoc ipsum dedit. I. T. Mox è MS. 1. dedi τοῦτο pro τό. ERNESTI. "Vulg. πῶποτε φιλ.—P.

226. 1. διὰ τῶν σχημάτων] Angl. by means of the attitudes. ἐστῶτων—Vide suprâ ad p. 151. n. 3.

2. Ἐπεὶ δὲ ἀποροῦν ὁ Κλείτων—] But when Clito being at a loss—Vide suprâ ad p. 214. n. 4.

3. Ἀρ', ἔφη,] ὁ Σωκράτης nempê.

4. Οὐποῦν τὰ τε ὑπὸ τῶν σχημάτων κατασπώμενα—ἀπεικίζον,] Angl. Don't you, in representing those parts in bodies, which by the particular attitudes are drawn down, and those, which are drawn up; those, which are contracted, and those, which are dilated; those, which are extended, and those, which are relaxed—&c.

5. Τὸ δὲ—ἀπομιμῆσθαι,] Angl. but the imitating—&c.

227. 1. τὸν ὡραζοποιόν] Angl. the armourer—

2. οὔτε πολυτελεστέρους] neque à pretiosiori materiâ. ΣΠΙΝΘΟΥ. πλείονος πωλεῖς;—pluris vendis? i. e. ἀντὶ πλείονος.

3. εὐρυθμοτέρους] Angl. better proportioned.

4. Τὸν δὲ ῥυθμόν, ἔφη,] Nempê omnis rythmus quidem numero judicatur, et hoc ipso, ut Aristoteles ait, delectat, quod certo numero continetur: sed numerus ille esse in diversis rebus potest, in dimensione, pondere, tempore, motu, &c. hinc Socrati ῥυθμός ἐν μέτρῳ καὶ σταθμῷ. ERN. Caeterum pro τιμᾶς Welii, et Ernestii, revocavit genuinum omnium librorum Benwellus, scil. τιμᾶ in voce med. et citat Cyrop. II, 1, 13. μείζονος τιμᾶσθαι, pluris aestimare. "Et Schneider, et Zeune. P.

5. Ἀλλὰ νῆ Ἀ', ἔφη, ποιῶ] ποιῶ refertur ad ἀρμόττοντας, non ad ἴσους aut ὁμοίους. ERN.

6. οἱ δὲ ἀρμόττοντες, διειλημμένοι τὸ βάρος,] i. e. κατὰ τὸ βάρος, Angl. but those that suit well having their weight properly divided, τὸ μὲν ὑπὸ τῶν κλειδῶν καὶ ἐπωμίδων, partly by the collar-bones, and the parts near the shoulders, τὸ δὲ ὑπὸ τῶν ὤμων, partly by the shoulders, &c.

228. 1. ὀλίγον δεῖν οὐ φορήματι, ἀλλὰ προσθήματι εἰσκαθῆναι.—] μικρὸν δεῖν, ὀλίγου δεῖν, absolute ponuntur pro Propetodum. ΗΟΟΚΕΝΤΙΣ ad Vigerum, V. III. 6. n. Angl. they are scarcely felt as a weight, but only a small appendage. ὀλίγου δεῖν, locutio est elliptica, et suppleri potest hoc modo, ὥστε δεῖν ὀλίγου πράγματος.

2. καὶ τὰ νῦν ὀρθῶς ἀποδέχη.] et nunc rectè rem capis. τὰ νῦν, i. e. κατὰ τὰ πράγματα νῦν ὄντα. "Αὐτὸς—τοῦτο λέγεις, Id ipse dicis. Vide S. Matt. xxvi. 64. Αὐτὸ—τοῦτο λέγω, Schneider. P.

3. Ἄλλοι μὲν οὖν—] Ordo est: Ἄλλοι μὲν οὖν παραγενόμενοι αὐτῷ οὕτως ὁμιλοῦντι πρὸς ἄλλους διηγοῦντο. Et qui quidem ei ita sermonebant cum aliis adessent, sermones ejus enarrabant. Ubi notandum διηγοῦντο esse in temp. imperf. Vide Harris Herm. p. 136. 137. Edit. 3tiae.

4. ἐγὼ δὲ,] Nempê Xenophon ipse.

5. οὐκ ἔμοιγε.] scil. ἐπῆλθεν. nequaquam mihi venit in mentem. Sermo Romanus emphasin τοῦ ἔμοιγε assequi nequit. Angl. I for my part have not thought of the subject.

1. *Ἀλλ' οἶσθα γ', ἔφη,*] Angl. *But at least you know, said he,*— 229.
2. *ἀλλήλοισιν ἀναπαντήριον.*] *ἀναπαντήριον* propriè significat *locum quietis*; nam sic ferè dicuntur verba in *ἡριον* desinentia, ut *κοιλαστήριον*, de loco supplicii, et *κοιμητήριον*, de loco quo dormitur. Interdum tamen haec verba usurpantur de re, quae habet eam vim, quam etymologia efficit. Sic. h. l. *ἀναπαντήριον* dicitur res quiescentianda accommodata, tribuiturque eleganter nocti. HINDEBURG.
3. *ἐπειδὴ ὁ μὲν ἥλιος—σφαρνίζει,*] In hoc loco, et infrà, n. 6. *ἐπειδὴν—δεόμεθα*—et p. 230. l. 15. *ἐπειδὴν καὶ τοῦτο φανερόν*,—pro *ἐπειδὴν*, quod semper subiectivum regit, tam ex analogiâ, quàm ex MSS. *ἐπειδὴ* reponi debet. Vid. edit. Benwelli ad locum, et Porsoni Notas breves in Xenoph. Anab. p. XLVIII. I. T. (In hac edit. *ἐπειδὴ* reponitur.) "Edin. 8.
4. *Τὸ δ', ἐπεὶ—*] δέ, Angl. *and farther*, *ἐπεὶ δεόμεθα τροφῆς*, *since we stand in need of food*, *τὸ ἀναδιδόναί ταύτην—their giving it*—&c. Vide suprà, p. 210. seqq. passim.
5. *φύειν*—] Benwellus recepit *φύειν* sensu transitivo, quae est lectio Brodaeii. "Item Schneider. Reiskius conjecit *συμφυτεύειν* Salgasius *συμφύειν* quod scripsi ob syntaxin; at jam velim deleri *συμ* ob usum alium verbi *συμφύειν*. P.
6. *καὶ ἐπειδὴ—δεόμεθα—*] Vide suprà hujus pag. n. 3.
7. *ὥς γὰρ συνελόντι εἰπεῖν,*] Vide suprà ad p. 167. n. 4.
1. *ὃν καιρὸς διεληλυθεν.*] Angl. *whose season is past.* 230.
2. *ἔνθα ὦν—ὠφελοῖται;*] Vide suprà ad p. 94. n. 2. et ad p. 98.
3. *γιννομένοις.*] Vide suprà ad p. 211. n. 1.
4. *ὥστε λαμβάνειν ἡμᾶς*] Angl. *so that we are imperceptibly placed in either extreme.* Locutio est idiomatica. Sic *λαμβάνω ἐμὲ καθιστάμενον*, *clam me constitutus sum*, vel non animadverto me constitutum esse. Vide suprà ad p. 87. n. 1.
5. *τί—ἔργον,*] Intell. ἄλλο. SIMPSON.
6. *Οὐ γὰρ καὶ τοῦτο—φανερόν,*] Intell. *τί ἐκεῖνο ἐμποδίζει δε*, *quare istud tibi impedimento est?* γὰρ οὐ καὶ τοῦτο—κ. τ. λ. Vide suprà ad p. 225. n. 3. "ὅτων pro ὧν Schneider accepit è 2 Mss.—Atticè οἶων. Vide p. 223. n. 5. P.
7. *ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκεῖ πλείων τῶν φντῶν.*] *Μῆτι videntur homines plura ex animalibus commoda, quàm è plantis capere. δοκεῖ*, intell. *ἀνθρώπος.* Est autem *ἀνακολουθῶς* pro *δοκούειν* quod proximè praecedens *ἀνθρώποι* requirit. ERN. Vide suprà ad p. 68. n. 5.
8. *τρέφονται γούν,*] Vide suprà ad p. 225. n. 2.
1. *Τὸ δ', ἐπειδὴ—*] δέ, Angl. *and farther*, *τὸ προσθεῖναι, their* 231. *having added*—&c. Sermo est adhuc de diis.
2. *καὶ νόμους τιθέμεθα,*] *et leges ferimus.* Vide suprà ad p. 182. n. 2.
3. *Τὸ—ταύτην αὐτοῖς ἡμῖν συνεργεῖν,*] Angl. *their assisting us in this—ταύτην* intell. *μερίδι*, vel tale quid.
4. *ἢ ἂν ἄριστα*] ἢ, intell. ἢ ὁδῶ.
5. *Σοὶ δ', ἔφη, ὦ Σώκρατες,*] Alludit Euthydemus ad τὸ *Δαιμόνιον* sive *Genium Socratis*, de quo—"Esse divinum quiddam," inquit Cicero, "quod Socrates Daemonion appellat, cui semper ipse paruerit, nunquam impellenti, saepè revocanti." [De Divinat. I. 54.] Sed operis nostri brevis impedit, quo minus proferemus, quae de hoc Daemonio scripserint varii, tum inter veteres, tum inter recentiores. Vide Socr. ipsum apud Platon. in Theag. Apuleii lib. de Dae-

monio Socratis. Fraguier Diss. in Mem. de l'Acad. des Inscript. et B. L. Tom. VI. 12mo. IV. 4to. J. Clerici Syl. Phil. c. 3. Jortin. Hist. Eccl. V. I. p. 117, &c. Vide etiam Forsterum ad Platon. Euthyphron. not. ad p. 22. ubi alii de hâc materiâ Scriptores indicantur.

"1. 27. ὃ Εὐθύδημε,] Bessarion interpretatus est; Brodaeus commendavit; Zeune, Schneider, Benwell exhibent. P.

232. 1. οὕτως ὑποδεικνύουσιν.] Intell. *εἰαυτοὺς. se quodammodo nobis ostendunt.* Vide suprâ ad p. 113. n. 3.

2. ὅγιᾶ] Idem Attice quod ὅγιῃ. Malè scribitur in Edit. Glasg. [et in Edit. 4. Simpsoni] cum iota subscripto. Confer quae dicit Cyrus moriens, hujus operis p. 78. 82.

3. τὰδε δέ—] Pro τόδε Benwellus è quibusdam MSS. dedit τὰδε.

4. ὅτι μοι δοκεῖ,—] Ordo est: ὅτι οὐδὲ ποτε εἰς ἀνθρώπων δοκεῖ μοι ἀμειβεσθαι τὰς εὐεργεσίας τῶν θεῶν ἀξίαις χαρίσιν.

233. 1. τιμὴ θεοῦ,] Vide suprâ ad p. 155. n. 2.

2. φανερός—ὅ τιμῶν θεοῦ.] Vide suprâ ad p. 198. n. 2.

3. οὐ γὰρ παρ' ἄλλων—] Ordo est: γὰρ τίς γ' ἐλπίζειν μέζω παρ' ἄλλων, ἢ παρὰ τῶν δυναμένων ἀρελεῖν τὰ μέγιστα, οὐκ ἂν ὁσφροναίη. Vide suprâ ad p. 155. n. 2.

4. Τῶν δὲ Σωκράτην] Sequitur jam totius hujusce operis Xenophonti exquisitissimi ac jucundissimi peroratio. Ordo est, πάντες δὲ οἱ ἐφιέμενοι ἀρετῆς τῶν γνωσκόντων Σωκράτην, ὅς ἦν, ἐκ καὶ νῦν διατελοῦσι ποθοῦντες ἐκεῖνον μάλιστα πάντων, κ. τ. λ. Caeterùm τῶν γνωσκόντων Σωκράτην, ὅς ἦν, est locutio frequens apud Graecos scriptores, Angl. *of those who knew what manner of person Socrates was*—Item, διατελοῦσι ποθοῦντες ἐκεῖνον, cui optime convenit ejusmodi phrasidis Anglicana, *continue regretting him*—

234. 1. τοιοῦτος—ὁς] ἀριστός γε καὶ εὐδαιμονέστατος ἀνὴρ ἂν εἴη. Angl. *such as a most excellent and completely happy man should be.* Confer cum hoc, quae scripsit Plato in fine Phaedonis, hujus oper. p. 252.

☞ Sed haec hactenus. Verùm fore speramus, ut hoc quod dedimus specimen hujus libelli praestantissimi excitet in animis *ἰσοπευῖαι* JUVENTUTIS totius diligenter evolvendi desiderium. Quo perlecto, si quis pectus tam obtusum gestat, ut jucundâ quâdam admiratione atque τῆς *Καλοκἀγαθίας* amore id non valde delenitum senserit, iste nos auctores habeat ut, politioribus Literis valere jussis, ad quamlibet artem ignobilem quaestûs faciendi gratiâ, inter vulgus hominum illic se conferat. Confer celeberr. Heynium ad Virg. Aen. i. 630. et ix. 176.

NOTAE IN PLATONEM.

1. E PLATONE.] Plato Atheniensis, summus philosophus et scriptor 235. sublimis, natus est Olymp. LXXXVII. 4. ante C. N. 430. Obiit Olymp. CVIII. 1. octoginta et unum annos natus. Patrem quidem habuit Aristonem, matrem verò Perictionem nomine. Usque ad annum aetatis vicesimum athleticæ, picturæ, et musices poëticesque studiis, disciplinaeque etiam philosophicæ Heracliti, se dedit. Quibus valere jussis, coepit audire Socratem, philosophiæ morali parentem : cuius interitum luctuosum tam pulcherrimè enarravit in fine dialogi illius celeberrimi, qui inscribitur *Phædon*. [Vide hujus Operis p. 252.] Defuncto Socrate circiter Olym. xcv. 1. ut invidiam Atheniensium efugeret, ille, cum caeteris Socratis discipulis, Megaram ad Euclidem se contulit, quem magistrum in dialecticâ habuit. Deinde in Italiam profectus est, eo consilio ut cum doctrinis Socraticis disciplinam Pythagoræ conjungeret. Tum Cyrenas adiit, ut ibi Geometriam sub Theodoro disceret. Mox in Aegyptum navigavit, et ab Aegyptiorum prophetis astrologiam, artemque numerandi, et scientiam theologicam didicit. Ex Aegypto reversus in Italiam, ad Pythagoreos Archytam et Eurytum rursus venit. Athenas redux rempublicam gerere noluit ; sed in Academiâ, quod gymnasium suburbanum erat arboribus consitum, Scholam aperuit ; et discipuli ejus nomen Sectæ Platonicae vel Academicæ postea adepti sunt. Ter adiit Siciliam, ibique et gratiam et indignationem utriusque Dionysii expertus est. Ingenium quidem ejus tyrannum adulando minus erat aptum. Dioniam tamen multisque aliis principibus viris charissimus erat. Tanta fuit Academiae ejus celebritas, ut permulti ad eam undique confluerent discipuli, in quibus Hyperides, Isocrates, Demosthenes. Docuit quidem more Socratico ; in multis tamen à doctrinâ Socratis discessit, quippe qui varia, ex Scholâ Pythagoricâ et aliundè petita, cum disciplinis Socraticis immiscuerit ; adeo ut novam philosophandi viam ingressus esse videretur. Innumeros quidem nactus est discipulos et laudatores. Non tamen defuerunt multi, qui famae nominis ejus officere conarentur. Inter quos eminebat Diogenes Cynicus. Senex tandem et coelebs mortuus est, successore in Academiâ relicto Speusippo sororis filio. Dictio Platonis plerumque est ornatissima, et saepè ad Poëseos regiones exsurgit. Sunt qui putant eum styli splendorem nimis affectasse. Miram quidem locutionis nec minorem ingenii ubertatem possidebat. In laudibus ejus multus est Cicero, qui eum appellat " non intelligendi solum, sed etiam dicendi gravissimum auctorem et magistrum : et longè omnium, quicumque scriperunt aut locuti sunt, et suavitate et gravitate principem : longè omnium in dicendo gravissimum et eloquentissimum : in oratoribus irridendis ipsum oratorem summum : eundem illum non linguae solùm, verùm etiam animi ac virtutis magistrum." [Ciceron. oper. passim.] " Philosophorum," inquit Quintilianus, " ex quibus plurimum se traxisse eloquentiae M. Tullius confitetur, quibus dubitet Platonem esse praecipuum, sive acumine disserendi, sive eloquendi facultate quâdam divinâ et Homericâ : multum enim supra prossam orationem, et quam pedestrem Graeci vocant, surgit ; ut mihi non

235. "hominis ingenio, sed quodam videatur oraculo Delphico instinctus." [Inst. Orat. X.] Unde saepe vocatur *Divinus Plato*. A Cicerone memoratur "quasi quidam Deus Philosophorum, Deus ille noster Plato." Quanquam poetarum lectione magnopere delectabatur, et eorum dictionem, uti jam observavimus, saepe imitatus est, tamen in libris de republica à se scriptis, novâ suâ civitate poëtas omnino exulare voluit. Jurène an injuriâ inter eruditos disceptatum fuit. Platonis Dialogi recensentur à doctissimo Fabricio in Biblioth. Gr. Lib. III. Cap. I. et illuc lectorem, atque ad *Notitiam Literariam* Edit. Plat. Bipont. praefixam, qui plura de Platone atque scriptis ejus vult, relegare visum est: item ad Vitam Platonis, Graecè scriptam à Diogene Laertio; Jac. Bruckeri Hist. Crit. Phil. Tom. I. P. II. L. II. c. 6. *Stanley's Hist. of Philosoph.* Saxii Onomast. Literar. Vol. I. p. 61. Harlesii Introd. in Hist. Gr. L. II. 70. et libros ibi indicatos.

EDITIONES PLATONIS.

1. Platonis Atheniensis Philosophi Opera omnia, Graecè. *Venetia, apud Aldum, 1513, in fol.*
2. ————— Opera omnia, Graecè, cum Commentariis Procli in Timaeum et Politica. *Basileae, apud Jo. Valderum, 1534, in fol.*
3. ————— Opera omnia, Graecè. *Basileae, apud Henricum Petri, 1556, in fol.* [Vulgo nominatur *Secunda Basiliensis*.]
4. ————— Gr. et Lat. ex Joannis Serrani interpretatione, perpetuis ejusdem notis illustrata, &c. *apud Henr. Stephannum, 1578, 3 tom. in fol.*
5. ————— Gr. et Lat. cum versione Marsilii Ficini. *Lugd. apud Guil. Laemarium, 1590, in fol.* [N. B. Versio Ficini separatim saepissimè edita erat, (et primò Venet. 1495.) antequam ipsa Opera Platonis prodierunt Graecè.] "Ficini I *Florent. 1482. I Venet. 1491.* Vide Ed. Bipont. Not. Lit. P.
6. ————— Gr. et Lat. Marsilio Ficino interprete. *Francof. apud Claudium Marnium, &c. 1602, in fol.*
7. ————— Gr. Lat. ad editionem Henr. Steph. accuratè expressa, cum Marsilii Ficini interpretatione, Notitiâ Literariâ, et dialogorum argumentis à Diet. Tiedemann. *Biponti, 1781, 11 tom. in 8vo.* "Tied. Arg. Vol. 12mum occupant. P.
- " 8. Platonis Dialogi, Gr. editi à Lud. Frid. Heindorf cum annotatione, &c. *Berolini, ab anno 1802. 8vo. 4 Vol. habemus, 4tum & Partibus, ad ann. 1810.*
9. ————— Gr. et Lat. ex recensione Imman. Bekker. *Berolini. 8vo. 5 Vol. habemus. 1816. 1817. P.*

* * Seorsum saepe editi sunt quidam ex Platonis dialogis. Sed ejusmodi omnes editiones recensere nimis longum foret. Paucum tantum notabimus. 1. Platonis de rebus divinis dialogi selecti, Gr. et Lat. Socratis Apologia, Crito, Phaedo, Liber X Legum, Alcibiades II. curâ Jo. Northi. *Cantabr. 1673, in 8vo.* 2. Amatores, Euthyphro, Apologia Socratis, Crito, Phaedo, notis Nath. Forster. *Oxon. 1745, et iterum, 1752, in 8vo.* 3. Phaedo, sive dial. de animae immortalitate, Gr. et Lat. Versionem Ficini emendavit, &c. commentationesque philosophicas adjecit Jo. Henr. Winckler. *Lipsiae, 1744,*

in 8vo. 4. Quosdam ex Platonis dialogis, Graecè, cum notis, ter edidit Jo. Frid. Fischerus, *Lipsiae*, 1760, 1770, et 1783, in 8vo. item alios, *Lipsiae*, 1770, aliisque, *ibidem*, 1774, in 8vo. [Editor hic in virum summum, et de Graecis Literis, siquis alius, optimè meritum, H. Stephanum, nimis acerbè invehitur.] " 5. Libri IV, Gorgias, Apol. Socr. Charmides, Hippias Maj. seorsim editi à Heindorf, in eodem Schol. *Berolini*, 1805. 8vo. 6. Dialogi IV, Meno, Crito, Alcibiades uterque, cum V. D. animad. à J. E. Biester et Ph. Buttmann. *Berolini*, 1811. 8vo. P.

2. ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΚΡΙΤΩΝ—] h. e. PLATONIS CRITO, SIVE DE EO QUOD AGENDUM EST.

SUMMA DIALOGI. Crito, intimus Socratis amicus, illum in carcere in-visi, instante mortis die : quàmque ei saepius significasset, ut tineret se à carcere educi, tum verò maxime illi auctor est, ut id patiatur : quod perfacile sit, rebus ad id praestandum amicorum suorum diligentid comparatis. Nisi hoc fecerit, futurum id et maxime amicis suis indeco-rum, et sibi ipsi ac familiae suae injustum. Socrates non prius id se facturum testatur, quàm sibi certis argumentis constituerit, an id rectè fieri possit. Quid statuerit, ex ipsius verbis facile est intelligere. FICINUS.

3. ΤΙ τῇνικαδε ἀφῆξαι,] Cur ad hoc tempus venisti,—Apud Moscho-pulum in collect. vocum Att. ex Philostr. legitur *τῇνικαδε*. " Πῆνι-κα καὶ ἡνίκα ὥρας δηλωτικὰ ἀσάυτως καὶ τῇνικαδε ὡς τὸ, " τί τῇνικαδε ἀφῆξαι, ὃ Κρίτων, ἢ οὐ πρῶτ' ἐτι ἐστὶ ;" ἀφῆξαι, art thou come. Vide suprà ad p. 27. n. 4. et ad p. 29. n. 4.

4. Πάνυ μὲν οὖν.] Omnino certè. Vide Hoogeveen de L. Gr. Part. p. 684.

1. τοῦ τρόπου,] supple *ἐνεκα*, ob mores tuos.

238.

2. ἐν τῇ νῦν παρεστώσῃ συμφορᾷ,] in calamitate quae nunc instat. Vide suprà ad p. 151. n. 3.

3. ἀλλ' οὐδὲν αὐτοῖς ἐπιλύεται—] Ordo est : ἀλλ' ἡ ἡλικία οὐδὲν ἐπιλύεται αὐτοῖς τὸ μὴ οὐχὶ ἀγανακτεῖν τῇ παρούσῃ τύχῃ, sed tem-pus aetatis [i. e. senectus] illis non concedit facultatem non conquerendi in praesenti fortunâ.

4. ἦν ἐγώ, ὡς ἐμοὶ δοκῶ, ἐν τοῖς βαρύντατα ἂν ἐνέγκαιμι.] quem ego equidem, si quisquam alius, gravissimè, ut arbitror, feram. Post βαρύντατα ἂν nobiscum subaudi participium φέρουσι. FORSTER. βαρύ-τατα nempe sumitur adverbialiter.

5. τὸ πλοῖον] De hac nave ita Plato ipse : Τοῦτό ἐστι τὸ πλοῖον, ὡς φαῖν Ἀθηναῖοι, ἐν ᾧ Θηβεύς—εἰς Κρήτην τοὺς δις ἐπὶ ἐκεῖ-νους ὄχετο ἄγων, καὶ ἔσωσέ τε καὶ αὐτὸς ἐσώθη. Τῷ οὖν Απόλλωνι εὖξαντο, ὡς λέγεται, τότε, εἰ σωθεῖεν, ἐκάστου ἔτους θεωρίαν ἀπα-ξιν εἰς Ἀῆλον ἦν δὴ αἰεὶ καὶ νῦν ἐτι ἐξ ἐκείνου κατ' ἐναντιὸν τῷ θεῷ πέμπουσιν. Ἐπειδὴν οὖν ἄρξανται τῆς θεωρίας, νόμος ἐστὶν αὐτοῖς, ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ, καθαριεύειν τὴν πόλιν, καὶ δημοσίᾳ μηδένα ἀποκτείνουσαι, πρὶν ἂν εἰς Ἀῆλον ἀφίκηται τὸ πλοῖον, καὶ πάλιν δεῦρο. Τοῦτο δ' ἐνίοτε ἐν πολλῷ χρόνῳ γίνεται, ὅταν τύχῳσιν οἱ ἀνέμιοι ἀπολαβόντες αὐτοὺς. Ἀρχὴ δ' ἐστὶ τῆς θεωρίας, ἐπειδὴν δ' ἱερὲς τοῦ Απόλλωνος στήνῃ τὴν πρῶμναν τοῦ πλοίου. Τοῦτο δ' ἐν-χεν, ὥσπερ λέγω, τῇ προτετραίᾳ τῆς δίκης γεγονός. Διὰ ταῦτα καὶ ὁ πολὺς χρόνος ἐγένετο τῷ Σωκράτει ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ, ὁ μεταξὺ τῆς δίκης τε καὶ τοῦ θανάτου. [Phaedo, prope initium.] Qui plura velit, adeat (praeter eos qui de festis Graecorum ex professo ege-

runt) Meursium in Theseo, c. 16. Petit. Comm. in Leg. Att. p. 50. Reinesii Var. Lect. L. 3. 5. Carpentar. in Vit. Socr. Dorvill. Misc. Obs. vol. 7. et quae conguessit Spanhemius in suo ad Callimach. Hymn. in Delum Commentario. FORSTER. Vide etiam Potteri Archaeol. Gr. B. II. c. 9.

6. τύχη αγαθή.] Quod bene vertat : quod felix faustumque sit. Nimirum veteres utebantur hâc formulâ in rebus laetis, quum ipsi susciperent aliquid, aut quum aliis, qui aliquid susciperent, bene precari vellent. FISCHER, Ind. Theophr. Sallierus reddit Gall. à la bonne heure.

7. ταύτη] i. e. ἐν ταύτῃ τῇ ὁδῷ.

8. καὶ κινδυνεύεις ἐν καιρῷ τινι οὐκ ἐγείραί με.] et videris opportune me non exciuisse. Nam ita interdum redditur κινδυνεύω cum infin. Vide H. Steph. in voce.

237. 1. Ηματί κεν τριτάτω—] II. ε. 363. Scilicet ista Achillis verba sunt ad Ulyssem, quibus ostendit, se injuriis Agamemnonis commotum, domum reditum esse, quo speret se venturum esse tertio die. FISCHER. Vide annot. Sam. Clarke ad hunc versum Homeri.

2. οὐδὲ μία ξυμφορά—] Pro οὐδεμία Sallierus scriptum reperit in MS. Reg. Par. οὐ μία, κ. τ. λ. rejectâ voce ἄλλῃ, natâ scil. ex sequenti ἄλλῃ, quomodo et Ficinus reddidit, non una tantum calamitas—quoniam et vulgata ferri possit. "οὐδὲ μία conjecit Forster, οὐ μία scripsit Buttmann, et Bekker. P.

3. ὥς, ὅς τε ὦν σε σώξω,] cum te servare potuisses, vide suprâ ad p. 5. n. 6. Pro ἀμελήσαιμι dedit Fischerus ἀμελήσαι.

4. περὶ πλείονος ποιῆσθαι] Vide suprâ ad p. 130. n. 4.

5. ἄρά γε μὴ ἐμοῦ προμηθεῖ—] nonne sollicitus es causa mei, meo nomine, scil. ἐνεκ' ἐμοῦ.

238. 1. οἱ συκοφανταί] Vide suprâ ad p. 189. n. 2.

2. ἐξὸν σωθῆναι.] Angl. when you have an opportunity to save yourself. Vide suprâ ad p. 7. n. 10.

239. 1. καὶ τὸ ὅν μέρος,] et quantum in te est,—scil. κατὰ τὸ ὄν μέρος.

240. 1. Εἰ πρῶτον μὲν τοῦτον τὸν λόγον—] Angl. If we should resume this argument, which you make use of, about the opinions of men, πρότερον καλῶς, κ. τ. λ. I mean—whether it was at all times rightly asserted or not, that we ought to pay regard to some opinions, and to others not : ἢ πρὶν μὲν ἐμὲ δεῖν ἀποθνήσκειν, καλῶς ἐλέγετο, or that such an assertion was right, before I was under a necessity of dying, νῦν δὲ κατάδηλος [λόγος scil.] ἄρα ἐγένετο, κ. τ. λ. and that it only just now forsooth became evident, that it was made at random, merely for the sake of argument, ἦν δὲ παιδιὰ καὶ φλυαρία ὥς ἀληθῶς, and was in reality childish trifling. De voce ὥς observat Vigerus, eam praemitti quibusdam adverbii positivi gradus, quorum tamen ad significationem nihil addit : et adverbia illa usitatoria esse, ἀληθῶς, verè, ἀτεχνῶς, planè, ἐτέρως, aliter. De Gr. L. Idiotism. Cap. VIII. § x. Reg. ix.

2. εἴτι μοι ἀλλαιότερος φανεῖται,] λόγος nempè. utrum argumentum illud diversum aliquid mihi apparebit, ἐπειδὴ γε ὧδε ἔχω [ἐμετὸν,] cum ita me habeo, ἢ ὁ αὐτός, an idem ac antea ; καὶ ἐὰν χαίρειν, κ. τ. λ. ac nobis permittendum sit ut id valere jubeamus, an obtemperandum.

3. ὅσα γε τὰ θρωπεία,] scil. ἔχει. quantum res humanae se habent—Angl. at least in all human probability, ἐκτός εἰ τοῦ μέλλειν ἀποθνήσκειν αὐριον, you stand in no chance of dying to-morrow.

1. *Φέρε δὴ, πῶς αὖ τὰ τοιαῦτα ἐλέγετο ;*] Angl. *But come, I ask 241. again—upon what ground were such things asserted ?* Γυμναζόμενος ἀνὴρ καὶ τοῦτο πράττων—*Qui corpus exercere solet, et hoc tantum agit,—*

2. *δὲ ἄν τυγχάνοι ἰατρὸς ἢ παιδοτρῶδης ὢν ;*] Corpora enim alii roboris, alii sanitatis acquirendae gratiā, exercebant. Horum erat medico praesertim obtemperare, illorum paedotribae. DACIER.

1. *ἔμοιγε δοκεῖ ὅμοιος εἶναι καὶ πρότερον.*] Libri **Mc** variant. 242. *ἔμοιγε δοκεῖ ἀνόμοιος εἶναι καὶ πρότερος.* Sic Forsterus à *Basil.* 2. et ita haec reddidit: *mihi certè—diversus quidem priorque videtur: vix ullo sensu.* Fischerus in editione suā secundā dederat: *ἔμοιγε δοκεῖ ὅμοιον εἶναι τῷ προτέρῳ* in tertiā autem sic: *ἔμοιγε δοκεῖ ἄν ὅμοιος εἶναι καὶ ὁ πρότερος* quod unicè verum videtur. “Nimirum, (inquit ille) antea ostenderat Socrates, et Crito concesserat, in usu rerum ad tuendum corpus pertinentium, h. e. cibi et potationis, sequendum esse iudicium peritorum: quod praestaret vita “jucunda et suavis vitae miserae, quam corpus morbidum pareret. “Eadem verò ratione docuit, in faciendis iis, quae ad tuendum animum pertinerent, ne vitiis inquinaretur, sed esset integer, h. e. “justis, bonis, honestis, audiendam esse unius veritatis vocem: quod “praestaret vita justa, honesta, vitae miserae, quam pareret conscientia peccatorum et delictorum: h. e. οὐτός γε ὁ λόγος, ὃν δια- “ληλύθαμεν, ἔμοιγε δοκεῖ ἄν ὅμοιος εἶναι καὶ ὁ πρότερος.” Rectè, ut opinor. Nam—ὅμοιος καὶ ὁ πρότερος [similis atque superior, vel similis superiori] idem est ac τοιοῦτος ὅς ὁ πρότερος. Vocula ἄν rectè scribitur disjuncta. “Buttmanni sequor notam. *Similis ac ante.* E Prisciano. Vide supra p. 240. l. 2. 3. 16. P.

2. *μὴ ὡς ἀληθῶς ταῦτα,—*] Subauditur ὅρα, vide, μὴ ταῦτα ἢ ὡς ἀληθῶς σκέμματα τούτων τῶν πολλῶν τῶν ῥαδίως ἀποκτινύντων, ne haec revera sint cogitationes hujusce multitudinis, quae homines temerè perimūt, καὶ ἀναβιωσκομένων γ’ ἄν, εἰ οἱ αὖτε ἦσαν, οὐδενὶ ξὺν νῶϊ, et quae ad vitam eosdem revocaret, si posset, sine ulla ratione. De ὡς vide supra ad p. 240. n. 1. Vocula ἄν interdum reperitur, ut hīc, cum participio conjuncta. “Item, ὅρα μὴ, l. 30, et p. 243, l. 5. P.

1. *Σκοπῶμεν, ὃ γὰρ ἐστίν,—*] Vide supra ad p. 213. n. 1.

243.

2. *ἐλάθομεν ἡμᾶς αὐτοὺς παίδων οὐδὲν διαφέροντες ;*] non animadvertimus, nos à pueris nihil differre. *Ἀνθρώπων* cum participio explicatur interdum per verbum *Ignoro, non animadvertio.* HOOGEVEEN ad Vigerum. V. 8. 3. Vide supra ad p. 87. n. 1.; item Coll. Gr. Min. ad p. 49. n. 3.

1. *Τί δέ ;*] Vide supra ad p. 220. n. 6.

244.

1. *ἢ πείθειν αὐτήν, ἢ τὸ δίκαιον πέφυκε ;*] vel illi secundum justitiae naturam persuadere? Vide supra ad p. 154. n. 2.

1. *τῷ ἐξουσίαν—*] Sensus est: eo, quod potestatem facimus *Atheniensium* cuiusvis, qui quidem uti hāc potestate velit. FISCHER. Ordo est: *τῷ πεποιημένῳ τῷ Ἀθηναίων βουλευμένῳ—*

2. *καὶ οὐδεὶς ἡμῶν τῶν νόμων ἐμποδῶν ἐστίν,—*] Nec ulla è nobis, quae leges sumus, impedimento est,—

3. *ποιεῖ.*] pro *ποιεῖς*, rescripsit Fischerus *ποιεῖς*, et serie orationis jubente, et auctoribus Ficini libris. Vertit enim, *tu horum neutrum facis.* Idem tamen Fischerus in 3tiā suā edit. reposuit *ποιεῖ.*

4. *ὥς ἄν μου δικαίως καθάπτουντο,*] fortasse jure me remorderent— Vide supra ad p. 39. n. 8.

5. ὅτι ἐν τοῖς μάλιστα Ἀθηναίων ἐγὼ αὐτοῖς ὁμολογηκὸς τῇ γυναικὶ ταύτῃ τὴν ὁμολογίαν.] ita evenisse ut ego praecipuè inter Athenienses hanc illis sponsonem sponderim. Vide suprâ ad p. 7. n. 6. et ad p. 31. n. 11.

248. 1. ξυνέθου πολιτεύεσθαι.] nobiscum pacius es te in republicâ versaturum. [Vide suprâ ad p. 116. n. 1.] "Infra lin. ult. pro Σὺ τε "lege Σὺ δέ—Nam nihil est, ad quod te referri potest." I. T.
"1. 29. οὐδὲ ἀπατηθεῖς, Edd. prioribus omissa. P.

249. 1. οἱ νόμοι, δηλονότι.] δηλονότι sic positum Scholiastem magis quam scriptorem Atticum sapit; et veretur H. Stephanus, ne id ex glossemate irreperit. Vocularum δῆλον ὅτι, pp. 94. 241. diversa est ratio. Idem. "δῆλον ὅτι ἡρέσκομεν. l. 7. οὐκ ἐμμενεῖς—; Buttmann. P.

2. καὶ ἀναισχυντήδεις διαλεγόμενός τινες λόγους—ὡς οὐκ ἐνθάδε,] et impudenter facies quaedam verba, qualia hic faciebas? "ἀναισχυντὴν Buttmann recepit ex Eusebio, pro ἡ οὐδὲν. P.

250. 1. Τί δέ;] Vide suprâ ad p. 244. n. 1.
2. ὁρῶνται—] Vide suprâ ad p. 99. n. 1.

251. 1. ὥσπερ οἱ χορυδαντιῶντες τῶν αὐτῶν δορυδῶν ἀκοῦειν.] quaedam Idaeae Matris oestro percussi tibiās se audire putant. Idaeae Matris cultores ita describit Lucretius.

Tympana tanta tonant palmis, et Cymbala circum

Concava, raucisonōque minantur Cornua cantu,

Et Phrygio stimulat numero cava TIBIA mentes. l. 2. v. 618. &c.

Similitérque de χορυδαντιῶντων oestro Philostratus, ἐκεῖνα μὲν κυμαλῶν καὶ ΑΤΛΑΟΤ ἔργα. Ep. 15. p. 920. FORSTER.

252. 1. Ἡ ΤΟΥ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ—] i. e. SOCRATIS VITAE FINIS EX PHAEDONE: qui inscribitur etiam ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ, DE ANIMO. Hic nimirum est celeberrimus ille dialogus, ubi Plato Phaedonem inducit narrantem Echecrati sermones de immortalitate animorum à Socrate in carcere habitos eo ipso die quo ille, veneno hausto, mortuus est. Quod hic exhibetur tantum est dialogi conclusio, ubi Phaedon morientem Socratem, verbis ad commovendos affectus admodum accommodatis, describit. Dolendum est instituti nostri rationem impedire, quo minus totum dialogum ante oculos ingenuae juventutis ponamus; dignum illum quidem qui iterum atque iterum legatur.

2. νεκρὸν λούειν.] Moris hujusce frequens apud auctores, tragicos praesertim, fit mentio. De eo vide Meurs. de Funere c. 4. Kirchmann. de Fun. Roman. l. I. 7. et Archaeol. Graec. l. IV. 3. ubi idem ab aliis ante mortem ipsorum factum fuisse notatur, quod hic de Socrate narrat Plato. FORSTER.

3. ὅτι ἂν σοι ποιοῦντες ἡμεῖς ἐν χάριτι μάλιστα ποιοῦμεν;] quod nos faciendo maxime tibi gratum faciamus?

4. καὶ ἐμοὶ καὶ τοῖς ἐμοῖς καὶ ὑμῖν αὐτοῖς ἐν χάριτι ποιήσεται, ἅτε ἂν ποιῇτε,] et mihi et meis et vobismetipsis grata facietis, quatenus facietis, cān μὴ νῦν ὁμολογήσῃτε: tametsi non nunc promissis. ἅτε pro ἅτα, quod hic pro ἅτινα. ponitur etiam saepe pro τὰ.

5. προθυμησόμεθα, ἔφη,] scil. ὁ Κρίτων.

6. Θάπτομεν δὲ τίνα σε τρόπον;] Confer Cicer. Tusc. l. 43.

Θάπτομεν, Heindorf, Bekker.—Idem, infra p. 253, l. 4. καὶ ἔπειθ' ἔτι, πῶς με θάπτει. Codd.—Vulgatum est è conjecturâ Stephani: καὶ ἔρωτ' ἔτι, πῶς δὲ με θάπτειν. P.

1. 'Οτι δὲ ἐγὼ πάλαι πολλὸν λόγον πεποίημαι.] *Quid autem ego* 253. *jamdudum longo sermone prosecutus sum*,—Vide suprâ ad p. 130. n. 4.; et ad p. 167. n. 2.

2. Ἐγγυήσαθε οὖν με πρὸς Κρίωνα, ἔφη, τὴν ἐναντίαν ἑγγύην, ἢ ἦν οὗτος πρὸς τοὺς δικαστάς ἡγγυάτο.] *Vades igitur vosmet ipsos*, inquit, *pro me Crioni date, contraria prorsus spondentes, quam quae ipse iudicibus meis spondidit.* FORSTER. Vide suprâ ad p. 31. n. 11. et ad p. 247. n. 5.

3. δεινὰ ἅπαντα] *gravia quaedam. ἅπαντα*, spiritu leni, aliquando significat nonnulla, *quaedam.* VIGERUS, Cap. II. Reg. xix.

4. ὡς ἢ προτίθεται Σωκράτης, ἢ ἐκφέρει, ἢ κατορύττει.] *eum vel collocare Socratem, vel efferre, vel sub terram condere.* De ritibus et locutionibus funebribus, vide Potteri Archaeol. Gr. B. IV. c. 3. 4.

5. ἢ δ' ὅς.] *inquit autem ille. ἢ pro ἔφη.*

6. καὶ πάντα τοῦμόν δῶμα θάπτειν,] *et dicere te meum corpus (non me) sepelire.*

1. ὁ τῶν Ἐνδεκα ὑπηρέτης,] *Undecimvirum minister. Οἱ Ἐνδεκα*, 254. *Νομοφύλακες* quoque dicti, ex populo eligebantur, singulos singulis decem tribubus mittentibus, quibus additus est *Γραμματεὺς*, sive *Scriba*. Horum erat, inter caetera, capite damnatos ultimo supplicio afficiendos curare. Vide Potteri Archaeol. Gr. B. I. c. 13. et vide suprâ ad p. 197. n. 4.

"P. 255, l. 12. αὐτὸ ποιήσει. *id ipsum efficax erit.* Heindorf, pro *ποιήσει*. P.

1. ταυρηδὸν ὑποβλέψας] *Eundem semper in omni vitâ Socratis* 255. *fuisse vultum eandemque frontem passim notârunt veteres.* Vide Cicer. de Offic. L. I. 26. eundemque in Tusc. Disp. L. III. 15. Arrian. in Diss. Epict. p. 132. L. I. 25. III. 5. aliôtque alibi. FORSTER. *Vultu taurino vel torvo intuitus*—

2. Ἄλλ' ἐμοῦ γε, βία καὶ αὐτοῦ,] *Bas. 2. ἀλλ' ἐμοῦγε αὐτοῦ βία καὶ ἀστακτεῖ*, non malè. H. e. *memet invito, fusi adeo et corporis volubantur lacrymae per ora.* FISCHER.

1. οὐδένα ὄντινα οὐ κατέκλυσε τῶν παρόντων,] *Κατακλαίνει*—256. *est hoc loco lacrymas movere, facere ut quis fleat.* Id. "κατέκλυσε, Heindorf, etc. à *κατακλῶ*, *frango.* P.

2. πύχαιτό τε καὶ πῆγνυτο.] *Forsan πηγνύοιτο.* STEPH. [Vide suprâ ad p. 163. n. 1.] *πῆγνυτο*, imperf. m. sine aug. à *πῆγνυμι*. —Optativi forma videtur fuisse *πῆγνυτο* vel *πηγνύτο*, ut *δαινύτο*, *Ilíad.* ω. 665.—et *λελύτο*, *Od.* σ. 237. HEINDORF. P.

3. τῷ Ἀσκληπιῷ ὀφειλομένῳ ἀλεκτρονίῳ.] *Aesculapio debemus Gallum.* Observat Perizonius Gallum adeo proprium fuisse ac sacrum Aesculapio, ut Pictores vel Figuli formare eum fuerint soliti ita, ut Gallum manu gestaret. [ad Aelian. V. H. L. v. c. 17.] Caeterum per Gallum, quem Socrates moriens dixit se debere Aesculapio, medicorum principi, nihil aliud significari videtur, quàm grati animi sacrificium τῷ Θανάτῳ, summo illi vitae malorum medico, manus ei jam admoturo, debitum. Vide quae de hac re dicta sunt in lib. cui titulus, *Œuvres de Mr. L. Racine.* Tom. II. p. 274.

4. συνέλαβε τὸ στόμα—] *Extremi hujusce, quod mortuis ad amicis vel propinquis persolvebatur, munetis varia passim exempla notârunt, qui de ritibus antiquorum funebribus egerunt.* Vide Kirchmann. de Fun. Roman. L. L. c. 6. et Archaeol. Gr. L. IV. c. 3. FORSTER.

5. ἀνδρός,] *Vide suprâ ad p. 234. n. 1.*

III. NOTAE IN ARISTOTELEM.

257. 1. Ex ARISTOTELE.] Aristoteles, philosophus egregius et inter primos celeberrimus, natus est Olymp. xcix. i. ante C. N. 384. Stagirae, quae urbs erat Thraciae in littore sinûs Strymonici colonis Graecorum occupata; unde cognomen Stagiritae adeptus est. Patrem quidem habuit Nicomachum Amyntae Macedoniae regis, Philippi patris, medicum primum et amicum; Matrem verò Phaestiada. Post obitum parentum, Proxenus Atarnensis eum literis humanioribus imbuendum curavit. Venit Athenas, et xvi annos natus disciplinae Platonis se tradidit. Defuncto Platone, atque in Academiâ succedente Spensippo, Aristoteles, Academiâ relictâ, primum ad Hermiam Atarnensium tyrannum concessit, deinde profectus est ad Philippum Macedoniae regem, qui eum humaniter excepit, eique filium suum Alexandrum, postea Magnum dictum, decimum quintum aetatis annum agentem, erudiendum tradidit. Hoc munere honorifico, summâ cum approbatione et Philippi et Alexandri, per quinquennium fungebatur. Post necem autem Philippi, Alexandro in Asiam proficiscente, Aristoteles Athenas reversus est, anno aetatis quinquagesimo; ibique per tredecim annos docuit in Lyceo, quod locus erat suburbanus, ab illustri Pericle conditus, et ambulatoriis, fontibus, arboribusque ornatus. Ingens undique ad Scholam Aristotelis venit auditorum frequentia: et ipse Philosophus *Peripateticus* dictus est, ex eo, ut verisimillimum videtur, quod de rebus ad philosophiam spectantibus ad auditores *obambulans* dissereret; undè discipuli nomen quoque *Peripateticorum* sortiti sunt. Magnoperè dilectus est ab Alexandro, qui eum propè parentis loco habuit, donec cognatus ejus Callisthenes, qui regem in Asiam comitatus esset, propter suspicionem insidiarum morte multatus est. Ex illo tempore gratiam regis planè dilabentem sensit. Nullam autem fidem meretur, quod nonnulli tradunt, eum scilicet, ulciscendi desiderio commotum, venenum, quod regi daretur, parasse. Post mortem Alexandri, pertimescens inimicos, quorum magnum numerum nova ejus doctrina famâque excitaverant, fugâ saluti consulit, Chalcidémque urbem Euboeae secessit. Ibi sequente anno ventriculi infirmitate laborans, vel, ut quidam putant, aconito hausto, diem obiit supremum, Olymp. cxrv. 3. successore in Lyceo Theophrasto relicto. Vir quidem fuit ingentis eruditionis atque ingenii acuminis planè admirandi. Conciso scribendi genere utebatur, adeo ut singulas sententias singulis ferè verbis absolvere saepè videatur. Undè in scriptis ejus nonnihil interdum oritur obscuritatis, eoque magis quod subtilitate quâdam cogitandi gauderet. Varia monumenta ingenii ejus atque eruditionis ad nostra tempora pervenere, quae in quasdam classes vulgò dispertiuntur; de quibus omnibus accuratè disseruit doctissimus Fabricius in Biblioth. Graec. [Vol. II. L. III c. 6.] Amplam quidem materiam et laudis et vituperationis Aristoteles praebeuit. Philosophia ejus, quae a Platonicâ et Stoicâ per multa secula obscurata fuit, tandem seculo sexto post Christum natum, praecipuè inter Christianos, magnam auctoritatem obtinuit, atque ad tempora illustrissimi FRANCISCI BACONIS, *Viccomitis Sti. Albani*.

ferè unicè in Scholis et Academiis invaluit. Quomodo autem auctoritatem suam paulatim perdidit, atque nova philosophandi methodus in ejus locum suffecta fuerit, explicare non hujus loci est. Utcunque verò de Philosophiâ Aristotelicâ judicare fas sit, nunquam suâ laude fraudanda sunt, quae de Rhetoricâ, Ethicâ, Politicâ, atque Poëticâ scripta reliquerit. De Aristotele et scriptis ejus qui plura velint, adeant Fab. Biblioth. Gr. ubi suprâ; Bruckeri Hist. Crit. Philos. Tom. I. P. II. L. II. c. 7. caeterosque scriptores, tam veteres quam recentiores, ibi indicatos; item Volumen primum editionis Operum Aristotelis praestantissimae, cujus 5 Voll. jam lucem viderunt, editore Jo. Theophilo Buhle. "E quo correxi Notitiam sequentem. P.

EDITIONES ARISTOTELIS.

1. Aristotelis Opera omnia, Graecè, cum Scriptis Theophrasti, &c. *Venetis, apud Aldum, 1495, 1497, 1498, v Voll. in fol. minori.*

2. ——— Graecè, summâ cum vigilantia excusa, curâ Des. Erasmi Roterodam. et Simonis Grynaei. *Basileae, apud Jo. Bebelium, 1531, II Tom. in fol. "Iterum, Basil. 1539.*

3. ——— Graecè, è Conradi Gesneri et Sim. Grynaei et aliorum studiis recensita. *Basileae, apud Jo. Bebelium et Michael. Isingrinium, 1550, II Voll. in fol.*

4. ——— Graecè, cum Theophrasti operibus, curante Jo. Baptista Camotio. *Venetis, apud Aldi filios, 1551, 1552, VI Voll. in 8vo. "VI, Harles: v, Buhle.*

5. ——— Graecè, operâ et studio Frid. Sylburgii Veterensis, &c. *Francofurti, apud Andreae Wecheli heredes, 1587, v Voll. in 4to. "XI, Harles: v, Buhle.*

6. ——— Gr. et Lat. cum variorum interpretatione Latinâ, et variis lectionibus castigationibusque, ex Isaaco Casaubono et aliis, in ora libri adscriptis, &c. *Lugduni, apud Guil. Laemarium, 1590, II Voll. in fol. et Genevae, sive Coloniae "sive Aulicae" Allobrogum, 1605. [Haec Editio locis aliis diversis repetita fuit.]*

"Opera—Gr. et Lat. per Julium Pacium, *apud Laemarium, 1597. II Tom. 8vo. Par. 4. P.*

7. ——— Gr. et Lat. cum variorum interpretatione Latinâ, ex recognitione Guil. Du-Vallii. *Parisiis, 1619, et 1629, II Voll. in fol. et majoribus typis, 1639, et 1654, IV Voll. in fol.*

8. ——— Gr. ad optimorum exemplarium fidem recensuit, annotationem criticam, librorum argumenta, et novam versionem Latinam adjecit Jo. Theophilus Buhle. *Biponti, 1791—3. in 8vo. [Hujus laudatissimae editionis prodierant Biponti quatuor Voll. 1791—3. et postea prodit Vol. 5tum, Argentorati, Anno viii.] "1800.*

* * Quum Philosophia Aristotelica in Scholis summum imperium tamdiu obtinuerit, scripta varia Aristotelis ingentem turbam editorum et interpretum nacta sunt, de quorum plenâ notitiâ consulendae sunt Fab. Bib. Gr. Bruckeri Hist. Crit. Philos. et editio Buhlii, ubi suprâ. Quasdam tantùm Editiones Ethicorum, Rhetorices, et Poëtices hîc recensebimus.

EDITIONES ETHICORUM.

1. Aristotelis Ethica et Politica, Graecè. *Ven. apud Aldum, 1552.*

2. Aristotelis Ethicorum Nicomachiorum Libri x. ex Dionysii Lambini interpretatione, Graeco-Lat. Theod. Zuingeri argumentis atque

- 257 scholiis, tabulis quinetiam novis methodicè illustrati, &c. *Basileae, Essebius Episcopus operâ et impensâ*, 1566, 1582, in fol. 3. Aristotelis Ethicorum ad Nicomachum libri x, Graecè et Latine, ab Antonio Riccobono conversi, et commentariis illustrati. *Francof. apud heredes Andreae Wecheli*, 1596, in 8vo. 4. ——— recogniti, &c. à Guilielmo Wilkinson, A. M. *Oxon.* 1716, in 8vo.

EDITIONES RHETORICES.

1. Aristotelis de Rhetoricâ Libri tres, ex recensione et cum commentario luculento Petri Victorii. *Venetii*, 1548. *Basil.* 1549. *Florent.* 1579. in fol. 2. Idem, cum commentario M. Anton. Majoragii. *Venet.* 1572. 1591. 3. Aristotelis Artis Rhetoricae libri iii. Duos priores libros vertit M. Antonius Muretus. *Romae*, 1585, in 8vo. 4. Idem, Gr. et Lat. Huic editioni accessere notae quaedam è Victorii, Majoragii, ac Fab. Paulini commentariis selectae, &c. *Cantab.* 1728, in 8vo. 5. *ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΩΣ ΤΕΧΝΗΣ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΑ ΤΡΙΑ. ΕΞ ΘΕΑΤΡΟΤ Ἐν ΟΞΟΝΙΑ. Έκσχυθη*. [Editio quidem utilissima, cum notis Latinis Anonymi cujusdam. Excusa est sine accentibus.]

EDITIONES POETICES.

1. Aristotelis de Arte Poëticâ Liber. Graecè et Latine, cum Francisci Robortelli Utinensis explicationibus; accessere ejusdem in Horatii Artem Poëticam paraphrasis et explicationes de Satyrâ, Epigrammate, Comoediâ, Salibus, et Elegiâ. *Excud. Laur. Torrentinus. Florentiae*, 1548, in fol. [Commentarius Robortelli *Basileae* postmodum apud *Hervag.* 1555, denuo impressus est. *BUHLE.*] 2. Idem, cum Latina versione Alex. Paccii, Vincentii Madii Brixiani, et Bartholomaei Lombardi communibus explanationibus, ac propriis ejusdem Madii annotationibus. *Venetii, apud Vincent. Valgrisiunum*, 1550, in fol. 3. Idem, cum Latina versione ad verbum, et copiosis commentariis P. Victorii. *Florentiae, in officinâ Juntarum Bernardi filiorum*, 1560, in fol. 4. Idem, Graecè, ab Ant. Riccobono Latine conversus, et partitionibus ac notationibus illustratus. *Venetii, ap. Fel. Valgrisiunum*, 1584, in 4to. 5. Idem, è recensione Dan. Heinsii, qui ut sibi saltem visum fuit, capitibus à vii ad xix transpositis, ordini suo restituit, Latine vertit, et librum de Tragicâ constitutione, &c. addidit. *Lugd. Bat.* 1610, et 1611, in 8vo. 6. Idem, Graecè, cum versione Theodori Goulstoni, notis analyticis illustratâ. Accedunt notae Frid. Sylburgii, Danielis Heinsii, et aliorum, quibus suas etiam tam impress. quam Mss. immiscuit Jac. Uptonus, editor. *Cantab.* 1696, in 8vo. 7. *Les Quatres Poëtiques d' Aristote, d' Horace, de Vida, de Boileau, avec les traductions et des remarques, par M. l'Abbé Batteux.* Paris, 1771, 2 tom. 8vo. 8. Idem, ex versione Theod. Goulstoni. Lectionis varietatem è Codd. iv. bibliothecae Mediceae, verborum Indicem et observationes suas adjunxit T. Winstanley. *Oxon.* 1780, in 8vo. 9. Idem, Graecè et Latine, ex recensione eodem animadversionibus Theoph. Christ. Harles. Accedunt notae Frid. Sylburgii. *Lipsiae*, 1780, in 8vo. 10. Idem, Graecè, sine notis: curavit edit. Frid. Volfgang. Reizius. *Lipsiae*, 1786, in 8vo. 11. Idem, Graecè et Latine. Lectionem constituit, versionem refinxit, ani-

madversionibus illustravit Thomas Tyrwhitt. Oxon. 1794, in 4to 257 et 8vo. [Hanc editionem, post obitum Tyrwhitti, curavit vir doctissimus atque admodum reverendus Thomas Burgess, nunc Episcopus Menevensis; qui hoc mecum de Buhlii editione communicavit: "Edga Tyrwhittum valdè iniquus est Buhlius. Tyrwhitti sanè ingenium et probitatem ille parùm cognovit. In eo autem quod notat de textu Goulstoniano, qui dicitur, et de Twiningio, cui—*multa Tyrwhittum ait debere, nusquam tamen ejus meminisse*—duos errores admisit erudito et ingenuo viro valdè indignos. Graecum enim textum nusquam edidit Goulstonus; et Twiningii versio et egregiae animadversiones prodire non nisi tertio anno post Tyrwhitti mortem."]

* * Nuperrimam hujus libelli editionem, quae prodit Lipsiae, curâ Godofredi Hermanni, nondum vidi. "1802.

2. *EK TOT APISTOTEΛOYE*—] h. e. Ex ARISTOTELIS DE MORIBUS AD NICOMACHUM LIBRO QUARTO. Cicerq hos libros ipsi Nicomacho attribuit, lib. v. 5. de Finibus: *Quare teneamus Aristotelem et ejus filium Nicomachum: cujus accurate scripti de Moribus libri, dicuntur illi quidem esse Aristotelis, sed non video cur non potuerit patris similis esse filius*. Consentiens tamen et una vox est Aristotelis interpretum, horum librorum auctorem esse Aristotelem ipsum. Orta ex eo haec opinio, quod *Νικομαχεια Ηθικα* inscripti sunt hi libri, quia eos Nicomacho filio pater *προσεφώνησε*.—Est verò hoc opus hominis in disciplinis consummatissimi. ΜΕΝΑΓΙΟΥS ad Laert. p. 203, et 391. Vol. II.

3. *ΚΕΦ. ζ'. Περὶ μεγαλοψυχίας, ὅτι περὶ τιμᾶς ἐστὶ μάλιστα.*] CAP. VII. De Magnanimitate, eam de honoribus maximè versari. Aristoteles autem, quo melius explicet, quid sit magnanimitas, eum, qui illo animi habitu praeditus sit, hic considerat: *Concretum* nempe hoc loco quàm *Abstractum* mavult.

4. ὁ γὰρ μὴ κατ' ἀξίαν αὐτὸ ποιῶν, ἡλίθιος.] Angl. *For he who behaves so, not from a sense of dignity, is a fool: τῶν δὲ κατ' ἀρετὴν οὐδεὶς ἡλίθιος, οὐδ' ἀνόητος. but of those who act according to Virtue, no one is a fool, nor insane.* "κατ' ἀξίαν, secundum meritum. P.

5. τὸ κάλλος ἐν μεγάλῳ σώματι.] Vide Xenoph. Cyrop. L. v. prope init. [hujus oper. p. 65.] et quae Hutch. in suâ Edit. ibi notavit ad V. *Τῷ μεγέθει, x. τ. λ.*

1. ὁ δὲ μειζόνων, ἢ ἄξιος, οὐ πᾶς χαῦνος.] Ordo est: ὁ δὲ πᾶς 258. ἀξίων αὐτὸν μειζόνων, ἢ ἄξιος ἐστὶ, οὐχ ἐστὶ χαῦνος. Angl. *but every one, who thinks himself worthy of greater things, than he deserves, is not vain.* "οὐ πᾶς χαῦνος, non totus tumidus. P.

2. τί γὰρ ἂν ἐποίει, εἰ μὴ τοιούτων ἦν ἄξιος;] Qui enim ex pusillanimitate magnis honoribus se indignum judicat, quibus dignus est; quàm pusillanimitis tum foret, si iis non esset dignus? ΖΩΙΝΓΕΛΟΥ.

3. Ἔστι δὲ ὁ μεγαλόψυχος τῷ μὲν μεγέθει ἄκρος,] Est sanè magnanimus in magnitudine quidem summus, τῷ δὲ, ὡς δεῖ, μέσος: in eo autem, in quo oportet, medius: h. e. animus ejus, quippe qui in maximis versetur, summus est: in cogitando autem, ut cogitare oportet, medius, i. e. ad neutram extremam partem accedens: τοῦ γὰρ κατ' ἀξίαν ἑαυτὸν ἀξιῶ: nam se dignum putat eo, quod est secundum ejus meritum,—vel eo quod re verà meretur: αἱ δ' ὑπερβάλλουσι, καὶ ἐλλεί-

ποῦδεν. illi autem, viz. ὁ χαῦνος, (Angl. the vain man,) καὶ ὁ μικρόψυχος, (and the mean-spirited man,) nimii sunt, et deficiunt, i. e. nimis alter arroganter, alter nimis submissè de se cogitat.

4. περὶ ἐν μάλιστα ἂν εἴη] de una re maximè versaretur; [τί οὖν τοῦτ' ἔστιν, ἐκ τῆς δξίας ληπτέον quatenam igitur haec res fit, et dignitate intelligere est. absunt haec verba in quibusdam libris.] ἡ δὲ δξία, &c. dicitur autem dignitas, quatenus ad externa bona attinet. Hoc autem maximum ducere debemus, quod diis tribuimus, quodque maximi expetunt ii, qui in dignitate sunt; et quod rerum praeclarè gestarum praemium est.

5. Καὶ ἄνευ δὲ λόγου φαίνονται οἱ μεγαλόψυχοι περὶ τιμὴν εἶναι] Ac sine ope ratiocinationis, magnanimiti planè versantur de honore: i. e. non opus est ratiocinatione ad probandum, &c. "l. 22. intel. πρὸς τὸν.

6. ὥς ἀληθῶς] Vide suprà ad p. 240. n. 1.

7. καὶ δόξειε δ' ἂν εἶναι μεγαλοψύχον τὸ ἐν ἐκάστῃ ἀρετῇ μέγα] atque quod inest magni unicuique virtuti, id viri magnanimiti esse videtur.

259. 1. οὐ μὴν ἀλλ' ἀποδέχεται γε, τῷ μὴ ἔχειν αὐτοὺς μείζων ἀντὶ ἀπονέμειν.] verumtamen accipiet, quoniam nihil majus quod ei tribuunt habent. [Vide suprà ad p. 153. n. 2.] τῷ μὴ ἔχειν αὐτοὺς idem est ac διὰ τοῦ μὴ ἔχειν αὐτοὺς.

2. παρὰ τῶν τυχόντων.] Vide suprà ad p. 158. n. 3.

3. οὐδὲ γὰρ περὶ τιμὴν οὕτως ἔχει, ὥς μέγιστον ὂν.] neque enim de honore sic occupatur, utpote quod omnium maximum sit.

4. ΚΕΦ. ἡ. Τίνες αἱ κατὰ μεγαλοψυχίαν πράξεις.] Cap. 8. Quatenam sunt actiones, quae magnanimitati conveniunt.

5. Διὸ καὶ ὑπερόπται δοκοῦσιν εἶναι.] Idcirco et contemptores videntur esse. Scil. Magnanimiti. Alludit ad ea, quae tradita sunt in fine superioris capituli.

6. τὸ δ' ἀγαθὸν ὑπερέχον πᾶν, ἐντιμότερον.] quodcumque autem aliquo bono eminet, eo honoratius est. Διὸ καὶ τὰ τοιαῦτα μεγαλοψυχότερος ποιεῖ: quapropter et talia homines magis magnanimos reddunt.

260. 1. μικροκίνδυνος,] qui parva pericula suscipit. [in quibusdam exemplaribus legitur πυκνοκίνδυνος, qui crebris se periculis obijcit.]—μικροκίνδυνος, periculi adeundi cupidus.—μεγαλοκίνδυνος, qui magna pericula adiit. Vide H. Steph. Thes. L. G. tom. 2. c. 209. a.

2. Καὶ ἀντενεργητικὸς πλειόνων] et remuneratur alios majoribus, quàm quae ab illis acceperat.

3. οὕτω γὰρ προσοφλήσει ὁ ὑπάρξας,] sic enim is, qui de eo prius benè meritus fuerit, ei insuper aliquid debebit, [Vide suprà ad p. 87. n. 2.] καὶ ἔσται εὐ πεπονητός. et beneficio affectus fuerit.

4. ὃν δ' ἂν πάθωσιν, οὐ] i. e. ἀφ' ὃν, κ. τ. λ. à quibus autem beneficio affecti fuerint, non meminerint.

5. Διὸ καὶ τὴν θέτιν—] Vide Iliad. d, 396. et 504.

6. οὐδ' οἱ Λακωνες—] Cum in Lacedaemoniorum fines Thebani invasissent, Lacedaemonii ab Atheniensibus auxilium petiverunt: id est obtinerent, non sua in illos, sed illorum in se beneficia praeterita commemorarunt. ZUING.

261. 1. καταφρονητικὸν γάρ] Duo codices MSS. alter Victorii, alter Turnebi, aliam exhibent lectionem, eamque multò meliorem, viz. παφρόδιασθής γάρ, διὰ τὸ καταφρονητικὸς εἶναι καταφρονητικὸς δὲ, διὰ τὸ παφρόδιασθής καὶ ἀληθεντικὸς εἶναι. quae Lambinus ita reddit: Apertus enim et liber est, quia contemptor aliorum: et

temptor autem est aliorum, quia liber et veritatis studiosus: πλὴν ὅσα μὴ δι' εἰρωνείαν nisi ubi dissimulanter loquitur: i. e. πλὴν [κατὰ τοῦ αὐτοῦ] ὅσα μὴ [ἐστὶ παρρησιαστικὸς καὶ ἀληθευτικὸς] δι' εἰρωνείαν Angl. *except in so far as he is not so from a false pretence: εἰρωνα δὲ [εἶναι] πρὸς τοὺς πολλοὺς. and that he is a pretender only to the multitude. Καὶ πρὸς ἄλλον μὴ δύνασθαι ζῆν, ἀλλ' ἢ πρὸς φίλον and that he cannot live to indulge any man but a friend. [ἀλλ' ἦ, but truly he can do it to a friend.]*

2. *σπουδάζοντος γὰρ [ἐστὶ] οὕτως ἔχειν περὶ ταῦτα.] est enim hominis nimium studium nimiamque curam in res humanas conferentis sic affectum esse. LAMBINUS.*

1. *ΚΕΦ. Θ'. Περὶ, κ. τ. λ.] CAP. 9. De pusillanimiti et glorioso. 262.*

2. *ὁρέγετο γὰρ ἄν, ὃν ἄξιος ἦν,] alioquin ea expeteret, quibus dignus est. Vide suprâ ad p. 151. n. 6.*

3. *ἀφίστανται δὲ καὶ τῶν πράξεων—] Angl. and they revolt from, &c. ἀφίστανται idem quod ἰσχυροὶ ἐάντους ἀπό.*

1. *ΕΚ ΤΟΥΤΟΥ ΒΙΒ. Η'. ΚΕΦ. δ. 'Οτι περὶ φιλίας, κ. τ. λ.] De 263. amicitia considerandum: et ipsius laus.*

2. *Μετὰ δὲ ταῦτα, περὶ φιλίας ἔπειτ' ἂν διελεσθῆν.] His autem expositis, [de quibus scil. in libris superioribus,] proximum esset de amicitia disserere.*

3. *Καὶ νέοις δὲ πρὸς τὸ ἀναμάρτητον—] Atque adolescentibus opitulatur amicitia, ne quid peccant; senibus ut colantur, et ut, quibus ipsi in rebus agendis interesse non possunt propter aetatis infirmitatem, eae ab amicis conficiantur ac transigantur. LAMBINUS: qui pro βοηθείας legit βοηθεῖ. "Intell. πρὸς τὸ ἐλλείπον—βοηθείας: an ἔνεκα? P.*

4. —*Σὺν τε δὲ ἐργαζομένω,—] Iliad. κ'. 224. Duobus quippe simul euntibus. Ad quem locum vide, quae annotavit vir egregius Sam. Clarke.*

1. *Καὶ τῶν δικαίων τὸ μάλιστα φιλικὸν εἶναι δοκεῖ.] Quae verba 264. sic explanat Aspasius: Cùm multa sint juris genera, civile, paternum, et id quo dominus in servos utitur: horum id quod maximè jus est, nempe civile, quod quidem in aequalitate potissimùm possum est, ad amicitiam pertinet maximè. "l. 1. ἔχθραν οὖσαν, Du Val. etc. P.*

1. *ΕΚ ΤΟΥΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΟΥΣ ΤΕΧΝΗΣ—] h. e. Ex 265 ARISTOTELIS ARTIS RHETORICAE LIB. II. CAP. 12. Περὶ παθῶν καὶ ἔξεων τῶν νέων. De affectibus ac habitibus juvenum. In hoc capite ac sequentibus, usque ad finem decimi septimi, Aristoteles de moribus, qui diversarum hominum aetatum et conditionum proprii sunt, quatenus illorum cognitio Oratoris intersit, disserit. Cognitis enim Oratori auditorum moribus, eorum animos quo velit facilius impellere poterit.*

2. *Τὰ δὲ ἦθη ποῖοι τινες, καὶ τὰ πάθη,—κ. τ. λ.] Quod ad mores autem quales sint, [diversi auditores nempe,] quodque ad affectus, et habitus, secundum aetates, et fortunas, post haec [jam dicta] enarremus. Libri hic multum variant: adeo ut quatenam sit vera lectio valdè est incertum. In quibusdam exemplaribus, pro καὶ τὰ πάθη scribitur κατὰ τὰ πάθη: et ante καὶ τὰς τύχας inseruntur καὶ τὰς ηλικίας, pro quo aliter κατὰ τὰς ηλικίας. Commodior lectio est ea, quam exhibet Gesneri Chrest. [p. 145.] Τὰ ἦθη ποῖοι τινες, καὶ τὰ πάθη, καὶ τὰς ἔξεις, κατὰ τὰς ηλικίας, καὶ τὰς τύχας, διελθόμεν—κ. τ. λ. De phrasi ποῖός τις ita Vigerus. Jam verò τις, cùm indefinitè*

ponitur,—elegantè *παρέλκει*, additurque aliis vocibus ornamentū causā. [C. III. § xi. R. xi.] Audiendus potius Ernestius. Vide suprà ad p. 197. n. 5. "*κατὰ τὰς ἡλικίας*, inserui. P.

3. καὶ ποῖα προαιροῦνται ἕκαστοι, καὶ ποῶν πρακτικοί.] et quælibet singuli praeferunt, et qualium rerum sumt effectores.

4. τὰ ἥθη εἶδιν ἐπιθυμητικοί, καὶ οἳ ποιεῖν, ὧν ἂν ἐπιθυμήσωσι.] Angl. are of ardent dispositions, and fit for executing, what they desire.

5. εὐμετάβολοι δὲ καὶ ἀψίχοροι πρὸς τὰς ἐπιθυμίας.] Angl. fickle and fastidious with respect to their desires. "ἀψίχοροι, qui citò alicuius rei fastidium capiunt, ac simulatque attigere, satiati illā sunt et "expleti." Anonym.

266. 1. ἦτερος εἶδὶ τοῦ θνμοῦ.] sunt irae praeda; inferiores, et victi ab ira discedunt. Id.

2. ἄμφω ταῦτα.] i. e. φιλότιμοι καὶ φιλόνοικοι.

3. Πιττακοῦ ἔχει ἀπόφθεγμα—] ὁ Πιττακὸς ἐδίδου τῷ Ἀμφικράτῳ χρήματα, ὁ δ' οὐκ ἠθέλησε λαβεῖν ὅθεν ὁ Πιττακὸς λέγει πρὸς αὐτόν, Σὺ δ' οὐπω χρυσῶν ἔρωτος ἐγεύσω, ἢ γὰρ ἂν χεῖρας ἐτοίμοις εἰδες λαβεῖν. Schol.

4. τῇ γὰρ πρώτῃ ἡμέρᾳ.] Hoc est, in primā parte aetatis constituti. GESNER.

5. οὐ γὰρ πῶ καλὰ—] quia nihil aliud adhuc honestum esse putant, nisi quod ex institutione legibusque didicerunt. Anon.

6. ὑπὸ τοῦ νόμου μόνον.] Consuetudinem hīc intelligit ab educatione contractam, unde fit ut stupeant ad ea, quibus nondum assuefacti sunt. GESNER.

7. ἀναγκαῶν] ad vitam traducendam necessaria; quae ad vitae necessitatem faciunt. Anon.

8. τὰ καλὰ.] Id est, speciosa, non semper verè honesta, sed quae magnitudine quādam videntur implere posse oculos hominum. GESNER.

9. τῷ γὰρ ἥθει ἑῷ—] indolem et naturam suam potius sequitur, quàm ratiocinationem. Anon.

267. 1. τῷ συζῆν.] Vide suprà ad p. 216. n. 3.

2. παρὰ τὸ Χιλόνειον] contra Chilonis dictum, viz. μηδὲν ἄγαν.

3. διδύχνονται.] Angl. contend obstinately.

4. τὰ ἀδικήματα ἀδικοῦσιν] injurias faciunt—Vide suprà ad p. 31. n. 11.

5. τοὺς πέλας] i. e. τοὺς ὄντας πέλας, eos qui sunt propè, i. e. proximos.

6. ἡ γὰρ εὐτραπελία πεπαιδευμένη ὕβρις ἐστὶ.] festivitàs eruditae contumelia est. "Sales, joca, facetiae, sunt eruditum convicium, et "quod cum artificio quodam tractatur: nisi enim modus adhibeatur, "scurrilitas erit. Hunc locum penè expressit Cicero, Orat. pro M. Coelio. Maledictio autem nihil habet propositi praeter Contumeliam, "quae si petulantius jactatur, convicium; si facetiis, urbanitas nomenatur." Anon. "Sermonē nostro, Wit is a polite insult. P.

7. οὐτε διαβεβαιῶνται οὐδέν.] Angl. they assert nothing positively.

8. καχύποπτοί εἰσι] suspiciosi, et mala semper atque incommoda metuentes; quia nemini credunt. Anon. In quibusdam legitur τυγχοῦται.

268. 1. Βίαντος ὑποθήκην.] Vide Cic. de Amicit. cap. 16.

2. τῶν πρὸς τὸν βίον ἐπιθυμοῦσι.] res tantum ad vitam necessariis cupiunt. Anon.

3. τῇ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ.] Vide suprâ ad p. 266. n. 4.
 4. ἀπλῶς.] honestas vero absolutè bonum est. Anon. "αὐτῷ ἀγαθόν—sibi ipsi bonum. P.
 5. διατελοῦσι γὰρ τὰ γενόμενα λέγοντες.] Vide Nestoris orationes apud Hom. Iliad. α', etc. et Evandri apud Virg. viii. 580.

O mihi praeteritos referat si Jupiter annos,
 Qualis eram, &c.—Idem.

1. πάντα γὰρ ὁκονται ἐγγὺς εἶναι αὐτοῖς παθεῖν.] Angl. for they 269. think they are just going to suffer every sort of misery: τοῦτο δ' ἦν ἐλεητικὸν and this is the cause of their being prone to pity. Ubi notandum ἦν imperfecti usurpari perindè ac esset praesentis. Ita interdum etiam Latini. [Vide Hor. L. I. Od. 37. prope init. Tempus erat, &c.] τὸ ἐλεητικόν, the being prone to pity.

2. θρασυτέης γὰρ τὸ τοιοῦτον.] nam hujusmodi ratio agendi est audacia. In quibusdam exemplaribus scribitur θρασυτήτος, quod eodem ferè reddit.

1. περὶ τὰ ἐνὸς δεῖν πεντήκοντα.] circiter undequinquaginta. 270. Quod Latini exprimunt per unde— et duode—, id a Graecia, per participium verbi δέω cum eo numero qui deest, significatur. Anon.

2. δι' ὅσα αὐτῶν καὶ τὰ ἥθη ποῖα ἅττα συμβαίνει τοῖς ἀνθρώποις.] Non de omnibus fortunae bonis disputare proponit, sed de iis tantum quorum adventus aut discessus mores hominum alios aliisque fingit. Id. Angl. by means of which of those, viz. what particular dispositions are incident to men. ποῖα ἅττα, quatenam. Vide Viger. C. II. R. 19. et Zeunium ad locum, Edit. 1777.

3. Ἡδὲ εὐγένεια ἐντιμότης τις προγόνων ἐστί.] Angl. But nobility of birth is a sort of honour derived from ancestors; καὶ καταφρονητικὸν [ἐστὶ πρᾶγμα] καὶ τῶν ὁμοίων τοῖς προγόνοις τοῖς αὐτῶν and yet it is a thing which despises even the persons who resemble the ancestors of its own possessors: transit scil. ab Abstracto, [ἡ εὐγένεια,] ad pronomen Concreti, [αὐτῶν] "nobiles non solum despiciunt abjectos homines, et qui nullos honores consecuti sunt, sed eos etiam, qui ad aliquas dignitates pervenerunt, si novi sint: demumque eos "omnes, qui iisdem honoribus modo usi sunt, quibus olim majores ipsorum." Anon.

4. διὰ τὸ] Vel lege διὰ τὸ, uti habent quaedam exemplaria, vel cum Gesnero, elide εἶναι, ac subaudi ἐστί. διότι, Edin. etc. P.

5. ἐδαλαζόνευστα.] sunt ea, quae ita praeclara sunt, ut magnam facultatem intolerantiâs nos jactandi praebere nobis videantur. Anon.

6. γενναῖον δὲ, κατὰ τὸ μὴ ἐξίστασθαι ἐκ τῆς φύσεως.] Generositas est cum posterii respondent factis majorum: cum non degenerant. Id.

7. πάλιν ἀναδίδωκεν.] retrò fertur, i. e. in pejus ruit. Saepè tamen significat ἀναδίδωμι, emitto, surgo, pullulo: si cui igitur haec verbi significatio magis arrideat, hic erit loci sensus: posteaque rursum, interjecto aliquo tempore, emittit et producit viros bonos et insignes. Id.

8. οἱ δὲ Ἀλκιβιάδου,] Appositè amicus summus meus et collega praestantissimus, qui Academiam hanc nostram Edinburgenam ingenio, doctrinâ, et morum integritate egregiè adornat: "Parentes saepè in prole reviviscunt; certè parentibus liberi similes sunt, non vultum modò et corporis formam, sed animi indolem et virtutes, et vitia.—Claudia gens diu Romae floruit, impigra, ferocis, su-

"perba; eadem illachrymabilem Tiberium, tristissimum tyrannum, "produxit; tandem in immanem Caligulam, et Claudium, et Agrippinam, ipsūque demum Neronem, post sexcentos annos de-
"situra." Conspect. Med. Theor. auctore JAC. GRÆGORY, M. D. paragr. 16. "l. 24. εὐφυῶ γένῃ, familiae ingenio vivido praeditae. "Ingenio excellentes." BÜHLER. P.

271. 1. σταδίμα] s. γένῃ, familiae ingenio stabili firmoque praeditae: quae stabilitatem et gravitatem habent, εἰς ἀδελτερίαν καὶ καθόρηται in stoliditatem et tarditatem. Anon.

2. πλοῦτοντες τι ὑπὸ τῆς κτήσεως τοῦ πλούτου] Angl. somewhat affected by the possession of riches. Majoragius sic reddit, hanc veri labem inurit eis divitiarum copia.

3. καὶ δαλδακωνες] Salacon vir quidam fuit, qui, cum esset pauper, tamen volebat haberi ditissimus, unde Salacones dicti sunt nimium arrogantes: propriè verò Salacones dicti sunt, qui propter copiam rei familiaris et ingentes opes, sibi multum tribuunt. Theophrastus (quemadmodum Hesychius scribit) Salaconem appellavit eum, qui sumptum facit, quando minimè opus est. MAJORAGIUS.

4. δόλαικα,] Soloei li vocantur, qui vitiato et barbaro sermone utuntur, à Solis, quae civitas Ciliciae fuit, unde etiam Soloeccinus: hic autem Aristoteles vult eos, qui inaniter se ostentant. Id.

5. τὸ οὐδεῖσαι] Intell. ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, διὰ. GRÆGER.

6. αἱ δεόμενοι τῶν ἐχόντων.] qui auxilio indigent habentium.

7. τὸ οὐδεῖσαι] i. e. δαλδακωνές τε εἶς καὶ δόλαικα διὰ τὸ οὐδεῖσαι, κ. τ. λ.

8. ὅς ἐν κεφαλαίῳ,] supple εἰπεῖν.—ἀνοήτου εὐδαίμονος ἥρως, κ. τ. λ. ut paucis multa complectar, qui mores beati alicujus hominis insipientis essent, iidem divitum sunt. Anon.

272. 1. διὰ τὸ ἐπιδέσθαι ἔργων,] quia cupiunt tractare res, quarum administrandarum magnam habent potestatem, facultatem, (ἐξουσίαν,) propter potentiam. Id.

2. Καὶ σεμνότεροι ἢ βαρύτεροι:] duo genera gravitatis facit: alteram virorum bonorum et sapientium, quae est posita in colendā virtute, hanc σεμνότητα vocat: alteram, quae molesta est et odiosa, hanc vocat βαρύτητα, ut est divitum gravitas. Sensus, "et gravitatem potius veram, inquit, quam fictam et molestam sectantur." Id.

3. ἐμφανεστέροις] dignitas, ac splendor ille vitae facit, ut conspici magis sint, et ut omnium oculi in eos conjiciantur; et haec causa est, cur modestè se gerunt, (μετριάξουσι,) nec insolentius efferuntur. Id.

4. μαλακή] mollis, quae non offendit quemquam. εὐδχήμων, decora, speciosa, honesta. Id.

5. μικραδικηταί] ac si ab jure quandoque discesserint, injustèque aliquos violaverint, non pusillae, quas inferunt, injuriae minutaeque sunt, sed et magnae, et quae fortunae, potentiaeque ipsorum respondeant. Idem.

6. Ἡ δ' εὐτυχία—] prospera autem fortuna, secundum partes suas, habet mores eorum, quae commemorata sunt; scil. nobilitatē, divitiarum, et potentiae. Id. "l. 15. δοκοῦσαι, Basil. i. Anon. Buhle, sine nota. δοκοῦσιν, Pacius, Du Val, Edin.—μέγισται deest Ald. Basil. et aliis. Uncinis Buhlius seclussit. P.

7. κατὰ τὸ σῶμα] ut sis formosus, bonā valetudine, &c. Id.

8. Ἐν δ' ἀκλουθεῖ] prosperae autem fortunae unus comitatur op-

timus mos; quòd homines fortunati sunt Deorum cultores, et ad rem divinam quodammodo magis quàm alii affecti: his enim confidunt propter bona sibi à fortunâ data: putant enim se voluntate Deorum ea obtinuisse. *Id.*

1. τὸ αὐτὸν ποιεῖν] cùm ipse orator fingat aliquid comminisci- 273.
túrque, quod nunquam gestum fuerit. *Id.*

2. πρὸς βασιλέα] scil. Persarum. Vide Xenoph. Anab. passim.

3. ἐπεχείρησε,] Xerxes non antea Graecos subigere aggressus est, quàm Aegypto potitus est. *Anon.*

4. οὐ δέ τούς κληρωτοὺς ἄρχειν] magistratus non esse creandos sorte. *Id.* Vide supra ad p. 203. n. 2.

5. ἡ τῶν πλωτηῶν] s. εἰ τις. vel sorte ductâ nautarum aliquem deligat, qui navem gubernet, quasi quem sors voluerit, non qui ejus artificii peritus sit, ei sit navis gubernanda. *Id.*

6. Ὡς ἔπος—] Vide Coll. Gr. Min. p. 6. et Hor. L. I. Ep. 10.

1. ὅπερ ῥᾶν ἐστὶν ἐκ φιλοσοφίας.] quod ii facillè faciunt, qui sapi- 274.
entiae studiis incubuerunt. Πῶς μὲν οὖν πορίσασθαι τὰ διὰ τῶν λόγων χρησιμώτερα δέ, κ. τ. λ. ac fabulae quidem faciliùs excogitantur, sed in deliberationibus exempla longè sunt utiliora: nam quae futura sunt, plerumque paria, similiaque sunt iis, quae jam facta sunt. MAJORAGIUS. ῥᾶν, nom. pl. neut. contractè pro ῥᾶνα, scil. adverbialiter sumitur.

"Nonne manet adjectivum, notâ syntaxi Graecâ; ῥᾶν πορίσασθαι, faciliora invenire: Latine, supino, faciliora inventu? Et sic Buhlius vertit: Faciliora igitur inventu sunt argumenta ex fabulis. P.

FINIS

ANNOTATIONUM IN EXCERPTA PHILOSOPHICA.

NOTAE PHILOLOGICAE

AD

EXCERPTA CRITICA.

1. NOTAE IN ARISTOTELEM.

277. 1. ΕΚ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ—] h. e. Ex ARISTOTELE
ARTE POETICA LIBRO.

Fuit apud omnes literarum elegantiorum veros cultores
aureum opusculum maximi semper habitum; utpote à summo
philosopho elaboratum, in gente omnium ad humanitatem excellens
ubi non solum Poësis, sed et cunctae aliae artes ingenuae ad
summam excellentiam jamdudum pervenissent. Quicumque igitur
huius lectionem animum diligentem adhibuerit, is demum
quàm exquisitè excogitata, quàm accuratè expressa, quàm
supervacanea sint omnia. Ad mentem autem acutissimi huius
philosophi faciliùs capiendam, discantibus opus foret perpetuè
luculentà enarratione. Quam tamen quò minùs contexamur,
bet instituti nostri brevis. Eam igitur ex variis copiosis,
hàc palaestrà sudaverint, scriptoribus colligendam, ac discipulis
voce tradendam docto praeceptoris relinquimus. Nostrum enim
notulis, locutiones quasdam ellipticas et insolentiores, atque
aliud id genus difficultatis obvenit, indicare, et quàm paucè
expedire. Qui cognoscere velit, quae de toto hoc Aristotelis
vel de ejus aliquà parte, commentati sint varii docti ac ingeniosi
homines, illum ad libros, inter caeteros, quorum tituli sequuntur,
gare visum est. Edit. optima hujus libelli à Tho. Tyrwhitt. Aris-
telis Opera omnia, edit. Jo. Theoph. Buhle, vol. v. [vide sup.
p. 257. n. 1.] *The Poetic of Aristotle, translated from the Greek
Henry James Pye.* Lond. 1788, in 8vo. *Aristotle's Treatise on Poetics
translated, with Notes, &c. By Thomas Twining,* M. A. Lond. 1783
4to. *La Poétique d' Aristote, traduite en François, avec des Remarques
par M. Dacier.* Les Quartres Poétiques d' Aristote, d' Horace
Vida, de Despréaux, avec les Traductions et des Remarques, par
l' Abbé Batteux, 2 tom. *Principes de la Littérature, par M. F.
Batteux,* 5 tom. *Traité du Poëme Epique, par Bossu.* *La Poétique
M. Marmontel.* De sacrâ Poësi Hebraeorum, Praelectiones
Oxonii habitae à Roberto Lowth. Q. Horatii Flacci Epistolae
Pisonis et Augustum. *With an English Commentary and Notes
the Rev. Dr. Hurd,* 2 vols. *Dr. Moor's Essay on the End of Tra-
according to Aristotle.* Harris's Three Treatises, p. 86. Lond.
1772.

2. ΠΕΡΙ ποιητικῆς] N. B. Vulgata distributio, per capita,

temptor autem est aliorum, quia liber et veritatis studiosus: πλὴν ὅσα μὴ δι' εἰρωνείαν nisi ubi dissimulanter loquitur: i. e. πλὴν [κατὰ τοσαῦτα] ὅσα μὴ [ἔστι παρήγοραστικός καὶ ἀληθευτικός] δι' εἰρωνείαν. Angl. except in so far as he is not so from a false pretence: εἰρωνία δὲ [εἶναι] πρὸς τοὺς πολλοὺς. and that he is a pretender only to the multitude. Καὶ πρὸς ἄλλον μὴ δύνασθαι ζῆν, ἀλλ' ἢ πρὸς φίλον: and that he cannot live to indulge any man but a friend. [ἀλλ' ἦ, but truly he can do it to a friend.]

2. *σπουδάζοντος γὰρ [ἔστι] οὕτως ἔχειν περὶ ταῦτα.] est enim hominis nimium studium nimiamque curam in res humanas conferentis sic affectum esse. LAMBINUS.*

1. *ΚΕΦ. θ'. Περὶ, κ. τ. λ.] CAP. 9. De pusillanimi et glorioso. 262.*

2. *ἀρέγετο γὰρ αὖν, ὧν ἄξιος ἦν,] alioquin ea expeteret, quibus dignus est. Vide supra ad p. 151. n. 6.*

3. *ἀφίστανται δὲ καὶ τῶν πράξεων—] Angl. and they revolt from, &c. ἀφίστανται idem quod ἰσχυροὶ ἐάντους ἀπό.*

1. *ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΒ. Η'. ΚΕΦ. δ. 'Οτι περὶ φιλίας, κ. τ. λ.] De 263. amicitia considerandum: et ipsius laus.*

2. *Μετὰ δὲ ταῦτα, περὶ φιλίας ἔποιτ' αὖν διελεῖν.] His autem exportis, [de quibus scil. in libris superioribus,] proximum esset de amicitia disserere.*

3. *Καὶ νέους δὲ πρὸς τὸ ἀναμάρτητον—] Atque adolescentibus opitulatur amicitia, ne quid peccant; senibus ut colantur, et ut, quibus ipsi in rebus agendis interesse non possunt propter aetatis infirmitatem, eas ab amicis conficiantur ac transigantur. LAMBINUS: qui pro βοηθείας legit βοηθεῖ. "Intell. πρὸς τὸ ἐλλείπον—βοηθείας: an ἐνεκα? P.*

4. *—Σύν τε δὴ ἐρχομένω,—] Iliad. κ'. 224. Duobus quippe simul amittibus. Ad quem locum vide, quae annotavit vir egregius Sam. Clarke.*

1. *Καὶ τῶν δικαίων τὸ μάλιστα φιλικὸν εἶναι δοκεῖ.] Quae verba 264. sic explanat Aspasius: Cum multa sint juris genera, civile, paternum, et id quo dominus in servos utitur: horum id quod maximè jus est, nempe civile, quod quidem in aequalitate potissimum positum est, ad amicitiam pertinet maximè. "1. 1. ἔχθραν οὖσαν, Du Val. etc. P.*

1. *ΕΚ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΤΕΧΝΗΣ—] h. e. Ex 265 ARISTOTELIS ARTIS RHETORICAE LIB. II. CAP. 12. Περὶ παθῶν καὶ ἔξεων τῶν νέων. De affectibus ac habitibus juvenum. In hoc capite ac sequentibus, usque ad finem decimi septimi, Aristoteles de moribus, qui diversarum hominum aetatum et conditionum proprii sunt, quatenus illorum cognitio Oratoris intersit, disserit. Cognitis enim Oratori auditorum moribus, eorum animos quo velit facilius impellere poterit.*

2. *Τὰ δὲ ἦθη ποῖοι τινες, καὶ τὰ πάθη,—κ. τ. λ.] Quod ad mores autem quales sint, [diversi auditores nempe,] quodque ad affectus, et habitus, secundum aetates, et fortunas, post haec [jam dicta] enarremus. Libri hic multum variant: adeo ut quatenam sit vera lectio valdè est incertum. In quibusdam exemplaribus, pro καὶ τὰ πάθη scribitur κατὰ τὰ πάθη: et ante καὶ τὰς τύχας inseruntur καὶ τὰς ἡλικίας, pro quo aliter κατὰ τὰς ἡλικίας. Commodior lectio est ea, quam exhibet Gesneri Chrest. [p. 145.] Τὰ ἦθη ποῖοι τινες, καὶ τὰ πάθη, καὶ τὰς ἔξεις, κατὰ τὰς ἡλικίας, καὶ τὰς τύχας, διέλωμεν—κ. τ. λ. De phraasi ποῖός τις ita Vigerus. Jam verò τις, cum indefinitè*

276. 6. διὰ τῶν σχηματιζομένων ῥυθμῶν] *per figuratos Rythmos*—scilicet quos gestu efficiunt. Angl. *measured pantomime*. [Pro οἱ τῶν ὀρχηστῶν, paulò suprâ, vir doctissimus T. Twining legendum conjicit, ἐνιοι τῶν, x. τ. λ. Buhlius autem, pro μιμῶνται—οἱ τῶν—recepit ἐ Codd. Paris. 2038. μιμεῖται—ἡ τῶν, x. τ. λ. quam veram esse lectionem contendit.] Ἡ δὲ ἐποποιία μόνον τοῖς λόγοις ψιλοῖς ἢ τοῖς μέτροις. *Epopoeia* vero solum oratione nuda, sive metris; ut rectè interpretatur Tyrwhittus. Nam, ut observat vir doctissimus, conjunctio ἡ explanandi sive declarandi vim habet.—*Epopoeia* autem λόγοι, sive metra, ψιλοὶ dicuntur, quod modis musicis destituuntur: τὴν ψιλομετρίαν infra vocat. P. 279. n. 4.

7. εἴθ' ἐνὶ τινι γένοιτο χρομένη τῶν μέτρων τυγχάνουσα [ὥς] μέτρο τοῦ νῦν.] Angl. *or happening to make use of only one particular sort of measure*, [the hexameter, viz.] as has been the case hitherto.

8. Οὐδὲν γὰρ ἂν ἔχοιμεν ὀνομάσαι, x. τ. λ.] γὰρ refertur ad id quod subauditur: Vocem *Epopoeiam* sensu tam laxo usurpo, alioquin enim nullum haberemus commune nomen—&c. "Sententia Aristotelis "haec est: Nisi statuamus, epico generi esse proprium, ut solum "oratione metricâ imitetur, deest nobis nomen commune, quo Sophronis mimos, dialogos Socraticos, carmina trimetris vel elegis composita, complectamur. Haec omnia sunt epici generis, "quatenus nempe oratione metricâ modis musicis destitutâ imitantur." Buhle.

9. τοὺς Σόφρωνος—μῖμους.] De his, &c. vide Twining, note 6. et Tyrwhitti annotat. p. 116: ubi vir doctissimus ostendit Sophronis mimos non prosaicè sed poëticè scriptos fuisse.

10. συνάπτοντες τῷ μέτρῳ τὸ ποιεῖν.] *adjungentes* cuilibet metro *poiein*, [facere,] hos quidem *elegeiopoios*, &c. ΤΥΡΩΗΤΤ.

279. 1. ἐξ ἀπάντων τῶν μέτρων οὐκ ἤδη καὶ ποιητὴν—] Supra dixerat, scriptores, qui non imitantur, licet metro Epico vel Elegiaco scripserint, ἐποποιούς et ἐλεγειοποιούς male nominari: addit nunc poëtam, si quis per metra omnigena imitationem fecerit, ut Chares non fecit, non idcirco ex metris omnigenis nominari debere *καμμετροποιῶν* scilicet titulo, vel aliquo ejusmodi. Ut hic sensus, qui mihi quidem verus videtur, ex hoc loco eliceretur, interpolationem tantum post μέτρων sublatam post ῥαψωδίαν posui. Quod si Codd. MSS. sinerent, voces illas μικτὴν ῥαψωδίαν penitus delerem, quas ex glossemate ortas suspicor. ΤΥΡΩΗΤΤ.

2. Ἐπεὶ δὲ μιμῶνται, x. τ. λ.] Hoc caput secundum ita inscribitur in vulgatis.—Πόλους ἀνάγκη μιμεῖσθαι. i. e. *Quales oportet imitari*. In Tyrwhitti editione argumentum hujus cap. ita se habet: § 4. [cap. ii.] Differentia secunda circa subjecta. Vide suprâ ad p. 278. n. 2.

3. ἥτοι βελτίονας ἢ καθ' ἡμᾶς,—] *sunt meliores, quam qui nostri aetate vivunt, aut pejores, aut denique tales, necesse est imitari*; &c. ΤΥΡΩΗΤΤ. "l. 16. δῆλον δὲ, Bu. δῆ, Tyr. P.

4. περὶ τοὺς λόγους δὲ καὶ τὴν ψιλομετρίαν] Vide suprâ ad p. 278. n. 6.

5. ὡς Πέρδας καὶ Κύκλωπας.] Lectio vulgaris est ὡς Πέρδας, x. τ. λ. Sed in edit. vett. teste Tyrwhitto, est *πέργας*, mendo, ut ille putat, manifesto. Proponit ingeniosè locum ita refingendum: ὡς *ἀργαὶ* Πέργας Κύκλωπας, καὶ Τιμόθεος, καὶ Φιλόξενος, μιμήσονται αὐτοῖς. *qualiter Argus Cyclopes, et Timotheus, et Philoxenus, imitantur aliquis*. "Πέρδας exhibet Buhle. P.

6. *Ἐν τῇ αὐτῇ—διαφορᾷ—διδόσκειν.*] Vide suprā ad p. 27. n. 4.

7. *Ἐτι δὲ—*] Hoc tertium cap. in vulgatis ita inscribitur: *Πῶς ἔστι μιμεῖσθαι. Quomodo sit imitandum.* In Tyrwhitti edit. § 5. [cap. iii.] Differentia tertia circa modum.—De origine nominum Dramatis, Tragoediae, Comoediae. *Ἐτι δὲ τούτων τρίτη διαφορὰ, κ. τ. λ. Angl. Moreover there is in these a third difference, viz. the manner in which one should imitate each of these subjects. Καὶ γὰρ μιμεῖσθαι ἔστιν τὰ αὐτὰ ἐν τοῖς αὐτοῖς, for one may imitate the same object by the same means, ὅτε μὲν [ἔστιν αὐτῷ αὐτόν] ἀπαγγέλλοντα [μιμεῖσθαι,] when he may do it in the way of narration, (either by assuming another character, as is the case with Homer; or remaining in his own person without any change;) or he may do it by representing all the imitating characters employed in action.*

1. *οἱ Μεγαρεῖς, οἳ τε ἐνταῦθα,*] i. e. Megarenses in viciniā Athe-
narum; erant enim alii Megarenses in Siciliā ex illis oriundi, uti videre est paulò inferiùs. Omnes autem erant Dorienses. *ΔΑΚΙΕΡ.*
De ἀντιποιούνται, vide suprā ad p. 151. n. 7. "Χιωίδου, Bu. P.

2. *ἔνια τῶν ἐν Ἠελοποννησῷ,*] scil. *Δωριέων.*

3. *Εὐκασί δὲ—*] Hoc quartum cap. sic vulgò inscribitur: *Τὰ τῇν ποιητικὴν γεννῆσαντα, καὶ πῶς διδόνασθαι εἰς διάφορα εἶδη. Quae res Poëticae genuerunt, et quomodo dispersita sunt in varias formas.* In Tyrwhitti edit. sic: § 6. [cap. iv.] Poëticae artis causae duae physicae, Imitandi studium et Harmoniae amor.

4. *καὶ τὸ χαίρειν τοῖς μιμήμασι πάντας.*] scil. *σύμφυτον τοῖς ἀνθρώποις.* Angl. *That all take delight in Imitations is also natural to man.*

1. *ἀλλ' ἐπὶ βραχὺ κοινωνοῦσιν αὐτοῦ.*] *ἀλλὰ κοινωνοῦσιν αὐτοῦ—281.*
Angl. *but they [these last viz.] partake of it, ἐπὶ βραχὺ to a small degree—*compared with the philosophers. "Miror interpretum nemi-
nem in his verbis haesisse, et adeo Twiningium et Tyrwhittum ea
"reliquisse intacta. Quemadmodum leguntur, sanus illis sensus non
"inest. Vertunt: *verum parum participes ejus (τοῦ μανθάνειν) sunt.*
"Tyrwhittus vertit: *tametsi paululum modo ipsum (τὸ μ.) participan-*
"tibus (τοῖς ἄλλοις.) Quae sententia quomodo cum caeteris cohae-
"reat, non satis assequor. Sensus esse debet: *Τὸ discere non solum*
"philosophis jucundum, sed etiam aliis, quando brevi tempore et
"absque molestiā ejus participes fiunt.—Legerem itaque, nisi
"Codd. et edd. auctoritas obstaret; *ἐὰν ἐπὶ βραχὺ κοινωνοῦσιν αὐ-*
"τοῦ." *BUHLE*, qui ad hunc locum affirmat Tyrwhittum multa
Twiningio debere, nusquam tamen ejus meminisse. De quo crimine,
nimis temerè effutito, vide suprā ad p. 257.

2. *τύχη προσωρακάς,*] Vide suprā ad p. 7. n. 5.

3. *καὶ τοῦ ῥυθμοῦ.*] Vide suprā ad p. 278. n. 4.

4. *ἐξ ἀρχῆς οἱ πεφυκότες πρὸς αὐτὰ μάλιστα,*] Angl. *those having naturally the most original genius for these things—*

5. *ἐκ τῶν αὐτοσχεδιασμάτων.*] Angl. *from their extemporaneous productions.*

6. *κατὰ τὰ οἰκεῖα—*] In Tyrwhitti edit. haec Sectio ita inscribitur:
§ 7. Duo genera Poëseos orta ex diversis tractantium moribus, cum
hi sibi res graves et pulchras, illi tenues et inhonestas imitandas
delegissent.—*κατὰ τὰ οἰκεῖα ἦθη—"secundum proprios poëtarum*
"mores."—*GOULSTON.*

7. *Καὶ ἐγένοντο—*] In Tyrwhitti edit. haec Sectio ita inscribitur:

§ 8. Ex antiquis igitur alii Heroicorum argumentorum Poëtae, alii Iambicorum. Infra—οὐχ ὅτι εἶδ', Formulam hanc pluribus illustravit diligentissimus Hoogeveen, T. ii. p. 960, qui rectè, opinor, statuit ellipsin esse τοῦ λέγω, quae sic suppleri debet: οὐ λέγω ὅτι εἶδ'. TYRWIHITT.

282. 1. Παραφανείσης—] Haec Sectio ita inscribitur in Tyr. edit. § 9. Mox hi pro Iambis Comoediam, illi pro Epicis Tragoediam aggressi sunt. Tragoedia et Comoedia ab initio ambae extemporales, haec à poëtis Dithyrambicis, illa à Phallicis incrementa cepit. Παραφανείσης δὲ τῆς τραγῳδίας καὶ κωμῳδίας,—Haec inserui ex auctoritate edit. Mor. et Vict. et MSS. Med. trium. Vim autem verbi παραφαίνω in hoc loco optimè declaravit Varinus, in v. Παραφαίνω, τὸ ἀμυνδρῶς δεικνύω. Καθὼ λέγεται τὸ παραφανεύειν, τὸ μετρίως φαίνειν. Idem.

2. προαγόντων, ὅσον ἐγγίνετο φανερόν αὐτῆς.] Gall. *chacun ajoutant quelque chose à leur beauté, à mesure que l'on découvrait ce qui convenoit à leur caractère.* DACIER. Caeterum pro αὐτῆς Winstanleius legendum conjicit αὐτοῖς.

3. Καὶ πολλὰς μεταβολὰς—] In Tyr. edit. ita inscribitur haec Sectio: § 10. Progressus Tragoediae historia.

4. καὶ τὰ τοῦ χοροῦ ἡλάττωσε,—] *et partes chori minuit; καὶ τὸν λ. πρ. παρ. et personarum primarum partium instituit; TYRWIHITT.* Alter in suâ versione Th. Twining:—*and made the dialogue the principal part of Tragedy.* Rectè.

5. Ἐτι δὲ τὸ μέγεθος—] Angl. *And while it grew into magnitude from short fables expressed in ludicrous diction, it was late in assuming dignity, on account of the transition made from the satirical and farcical form, in which it had at first appeared.*

283. 1. Ἡ δὲ κωμῳδία ἐστίν,—] Hoc quintum cap. ita vulgò inscribitur: Περὶ Κωμῳδίας καὶ Εποποιίας καὶ Τραγῳδίας διαφορὰ. De Comoediâ: item Epopoeiae et Tragoediae differentia. In Tyrwhitti edit. § 11. [cap. v.] Progressus Comoediae historia.

2. ἀλλὰ τοῦ αἰσχροῦ ἐστὶ τὸ γελοῖον μέρος.—] Angl. *but it is the ridiculous part of what is base, or mean.* Pro vulgatâ, Buhlius post Reizium recepit Batteusii (Mem. de l'Acad. des inscr. et b. letr. tom. 39. p. 94.) emendationem.—ἀλλὰ τοῦ αἰσχροῦ, οὗ ἐστὶ τὸ γελοῖον μέρος, et reddit:—*sed ejus quod Turpe est, cujus Ridiculum est particula.*

3. καὶ γὰρ χορὸν κωμῳδῶν ὅπῃ ποτε ὁ ἄρχων ἔδωκεν,] *etiam chorum comoedorum magistratus, qui ludis praepositus fuit, sed poëtis è sumptu publico dedit; ἀλλ' ἐθέλονται ἥσαν. sed à principio sponte, qui volebant, chorum ingrediebantur, partesque ejus canendo sustinebant.* GOULSTON. Il y avoit à Athènes un Magistrat, qui regloit tout ce qui avoit rapport aux spectacles. BATTEUX. Erat nempè unus Archontum.

4. ποιεῖν—ἤρξαν.] i. e. πρῶτοι ἐποίησαν. GOULSTON.

5. πρῶτος ἤρξεν, ἀφέντος τῆς ἰαμβικῆς ἰδέας,—] Angl. *was the first, who having renounced the lampooning exhibition of individuals, composed dialogues or fables of general manners.*

6. Ἡ μὲν οὖν ἐποποιία—] In Tyr. edit. haec Sect. ita inscribitur: § 12. Epopoeia cum Tragoediâ in nonnullis convenit, in aliis differt: Sed cum Tragoedia partes easdem, quas Epopoeia, complectatur omnes, et etiam plures, de illâ in primo loco tractandum est. Ordo

est: 'Ἡ ἐποποιία μὲν οὖν ἠκολούθησεν τῇ τραγωδίᾳ μέχρι μόνου 283.
εἶναι μίμησις σπουδαίων [διὰ] μέτρον Angl. *The Epopoieia followed Tragedy in as far as it is an imitation of illustrious characters by means of verse.* Goulstonus delenda censet μετὰ λόγον, quod probat Tyrwhittus.—“Videntur tam Goulstonus, quam Tyrwhittus, et inter-
“pretes ferè omnes, loci sensum, quem verba proferunt, non asse-
“cuti esse. Goulstonus interpretatur: *Ac Epopoieia quidem tragoedias*
“*solo metro tenus comitata est, nempe quod per orationem metricam imi-*
“*tatio sit studiosarum graviumque personarum.* Tyrwhitt: *Epopoieia*
“*igitur tragoediae eatenus similis est, quod metro imitatio sit bonorum.*
“Twining vertit: *Epic poetry agrees so far with tragic, as it is an*
“*imitation of great characters and actions, by means of words; omis-*
“*sis verbis μέχρι μόνου μέτρον.* Goulstoni et Tyrwhitti versiones ad
“justae sunt, repugnat sibi Aristoteles, jam dicens, *epopoieiam esse*
“*tragoedias similem eatenus, quod uno metro imitetur bonos, statim*
“*verò addens, epopoieiam à tragoediâ differre, quod illa utatur metro*
“*simplici.* Fecit igitur Aristoteles idem notam similitudinis et dis-
“*similitudinis tragoediae et epopoieiae.* Quod cum in philosophum
“nostrum cadere non possit, arbitror, locum alio modo esse intelli-
“gendum. *Μέχρι μόνου μέτρον* non est metro tenus, sed solo metro
“excepto. Jam totum locum ita verterem: *Epopoieia tragoedias*
“*similis est solo metro excepto. Est utraque imitatio rerum et persona-*
“*rum gravium [per fabulam.] An μέχρι vim habeat praepositionis*
“*exclusivae, dubito quidem: enimvero non inest toti loco sanus ali-*
“*quis sensus, nisi hanc vim illi tribuas.*” BUTHLE; ad locum, ubi
vide plura. “*μέχρι*—eatenus solùm, quòd metrica sit oratio. P.

7. Περὶ μὲν οὖν τῆς ἐν ἑξαμέτροις—] Hoc sextum cap. in Vulga-
tis ita inscribitur: Περὶ τραγωδίας, καὶ τῶν αὐτῆς μερῶν. De Tra-
goediâ, ejusque partibus. Tyr. edit. sic: § 13. [cap. vi.] Tragoediae
Definitio. τῆς ἐν ἑξαμέτροις μιμητικῆς, Ποῆσιν Epicam intelligit.

8. ἀπολαβόντες—] assumptâ definitione naturae ipsius orid ex ante-
dictis.

1. Ἔστιν οὖν τραγωδία μίμησις—δράντων,—] Vulgata lectio est 284.
—Ἔστιν οὖν τραγωδία μίμησις πράξεως σπουδαίας καὶ τελείας, μέ-
γεθος ἔχουσης, ἠδισμένῳ λόγῳ, χωρὶς ἐκάστου τῶν εἰδῶν ἐν τοῖς μο-
ρίοις δράντων, καὶ οὐ δι' ἐπαγγελίας, ἀλλὰ δι' ἑλέου καὶ φόβου περαι-
νούσα τὴν τοιούτων παθημάτων κάθαρσιν. “Rescribendum est:
“δράντων, καὶ οὐ δι' ἀπαγγελίας· δι' ἑλέου καὶ φόβου περαινόνσα
“τῶν τοιούτων παθημάτων κάθαρσιν. Quae lectio, quin ab Aristo-
“teli manu fluxerit, nullus dubito, siquidem conjunctionem ἀλλὰ nec
“Codd. manu exarati, neque ipsa rerum ratio admittant. Nullam
“enim inter φόβον et ἀπαγγελίαν oppositionem intercedere jamdu-
“dum viderunt interpretes.” WINSTANLEY. Compertum est hodie,
quod jam liber Morelii et versio Pacii docere poterant, in
plurimis Codd. τὸ ἀλλὰ deesse, ut in Medicis omnibus, in Veneto
et Guelpherbyitano. Tollendum igitur illud esse judicavit Winstan-
leyus, et sustulerunt Tyrwhittus et Reizius, quos equidem secutus
sum.—Sensum totius loci in versione Latinâ expressi: *Est igitur*
tragoedia imitatio actionis seriae et perfectae, magnitudinem (idoneam)
habentis; sermone condito separatim unicuique formae in partibus (di-
versis;) agentium, nec per narrationem; per misericordiam et metum
hujusmodi affectuum purgationem efficiens. Pro χωρὶς ἐκάστου Tyr-
whittus maluit χωρὶς ἐκάστου, ut magis perspicuum. Rectè. BUTHLE.

ponitur,—elegantè παρέλκει, additurque aliis vocibus ornaménti causá. [C. III. § xi. R. xi.] Audiendus potius Ernestius. Vide suprà ad p. 197. n. 5. "κατὰ τὰς ἡλικίας, inserui. P.

3. καὶ ποῖα προαιροῦνται ἕκαστοι, καὶ ποίων πρακτικοί.] *et qualia caeteris singuli praeferunt, et qualium rerum sunt effectores.*

4. τὰ ἤθη εἰδὲν ἐπιθυμητικοί, καὶ οἳ ποιεῖν, ὧν ἂν ἐπιθυμήσωσι.] *Angl. are of ardent dispositions, and fit for executing, what they desire.*

5. εὐμετάβολοι δὲ καὶ ἀψίχοροι πρὸς τὰς ἐπιθυμίας.] *Angl. fickle and fastidious with respect to their desires. "ἀψίχοροι, qui citò alicuius rei fastidium capiunt, ac simulatque attingere, satiat illà sunt et "expleti." Anonym.*

266. 1. ἥττους εἰδὲ τοῦ θυμοῦ.] *sunt iras praeda; inferiores, et victi ab ira discedunt. Id.*

2. ἄμφω ταῦτα] i. e. φιλότιμοι καὶ φιλόνοιμοι.

3. Πιττακοῦ ἔχει ἀπόφθεγμα—] ὁ Πιττακὸς ἐδίδου τῷ Ἀμφικράτῳ χρήματα, ὁ δ' οὐκ ἠθέλησε λαβεῖν ὅθεν ὁ Πιττακὸς λέγει πρὸς αὐτόν, Σὺ δ' οὐκ ὠκνῶ χρυσῶν ἐρωτος ἐγεῦσθαι, ἢ γὰρ ἂν χεῖρας ἐτόιμους εἶχες λαβεῖν. Schol.

4. τῇ γὰρ πρώτῃ ἡμέρᾳ,] *Hoc est, in primâ parte aetatis constituti. GESNER.*

5. οὐ γὰρ πῶ καλὰ—] *quia nihil aliud adhuc honestum esse putant, nisi quod ex institutione legibusque didicerunt. Anon.*

6. ὑπὸ τοῦ νόμου μόνον.] *Consuetudinem hic intelligit ab educatione contractam, unde fit ut stupeant ad ea, quibus nondum assuefacti sunt. GESNER.*

7. ἀναγκαίων] *ad vitam traducendam necessaria; quae ad vitæ necessitatem faciunt. Anon.*

8. τὰ καλὰ,] *Id est, speciosa, non semper verè honesta, sed quae magnitudine quâdam videntur implere posse oculos hominum. GESNER.*

9. τῷ γὰρ ᾗθει ζῶει—] *indolem et naturam suam potius sequuntur, quam ratiocinationem. Anon.*

267. 1. τῷ συζῆν,] *Vide suprà ad p. 216. n. 3.*

2. παρὰ τὸ Χιλώνειον] *contra Chilonis dictum, viz. μηδὲν ἄγαν.*

3. διόχοντες] *Angl. contend obstinately.*

4. τὰ ἀδικήματα ἀδικούσιν] *injurias faciunt—Vide suprà ad p. 31. n. 11.*

5. τοὺς πέλας] i. e. τοὺς ὄντας πέλας, eos qui sunt propè, i. e. proximos.

6. ἡ γὰρ εὐτραπελία πεπαιδευμένη ὕβρις ἐστί.] *festivitas erudita contumelia est. "Sales, joca, facetiae, sunt eruditum convicium, et "quod cum artificio quodam tractatur: nisi enim modus adhibeatur, "scurrilas erit. Hunc locum penè expressit Cicero, Orat. pro M. "Coelio. Maledictio autem nihil habet propositi praeter Contumeliam, "quae si petulantius jactatur, convicium; si facetius, urbanitas nominatur." Anon. "Sermone nostro, Wit is a polite insult. P.*

7. οὔτε διαβεβαιοῦνται οὐδέν.] *Angl. they assert nothing positively. 8. καχύποπτοί εἰσι] suspicious, et mala semper atque incommoda metuentes; quia nemini credunt. Anon. In quibusdam legitur ταχέως.*

268. 1. Βιάντος ὑποθήκην,] *Vide Cic. de Amicit. cap. 16.*

2. τῶν πρὸς τὸν βίον ἐπιθυμοῦσι.] *res tantum ad vitam necessariis curiunt. Anon.*

3. *τῇ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ.*] Vide suprâ ad p. 266. n. 4.
 4. *ἀπλῶς.*] honestas vero absolute bonum est. *Anon.* "αὐτῷ ἀγαθόν—alibi ipsi bonum. P.
 5. *διατελοῦσι γὰρ τὰ γενόμενα λέγοντες.*] Vide Nestoris orationes apud Hom. *Iliad.* α', etc. et Evandri apud Virg. viii. 560.

*O mihi praeteritos referat si Jupiter annos,
 Qualis eram, &c.*—Idem.

1. *πάντα γὰρ ὁκονται ἐγγὺς εἶναι αὐτοῖς παθεῖν.*] Angl. *for they think they are just going to suffer every sort of misery: τοῦτο δ' ἦν ἐλεγκτικὸν and this is the cause of their being prone to pity.* Ubi notandum ἦν imperfecti usurpari perinde ac esset praesentis. Ita interdum etiam Latini. [Vide Hor. L. I. Od. 37. prope init. *Tempus erat, &c.*] τὸ ἐλεγκτικόν, *the being prone to pity.*

2. *θρασυτης γὰρ τὸ τοιοῦτον.*] nam huiusmodi ratio agendi est audacia. In quibusdam exemplaribus scribitur *θρασύτηςτος*, quod eodem ferè reddit.

1. *περὶ τὰ ἐνὸς δεῖν πεντήκοντα.*] circiter undequinquaginta. 270. Quod Latini exprimunt per *unde—* et *duode—*, id a Graecis, per participium verbi *δῶ* cum eo numero qui deest, significatur. *Anon.*

2. *δι' ὅσα αὐτῶν καὶ τὰ ἥθη ποῖα ἄττα συμβαίνει τοῖς ἀνθρώποις.*] Non de omnibus fortunae bonis disputare proponit, sed de iis tantum quorum adventus aut discessus mores hominum alios aliisque fingit. *Id.* Angl. *by means of which of those, viz. what particular dispositions are incident to men. ποῖα ἄττα, quatenam.* Vide Viger. C. II. R. 19. et Zeunium ad locum, Edit. 1777.

3. *Ἡδὲ εὐγένεια ἐντιμότης τις προγόνων ἐστί.*] Angl. *But nobility of birth is a sort of honour derived from ancestors; καὶ καταφρονητικὸν [ἐστὶ πρᾶγμα] καὶ τῶν ὁμοίων τοῖς προγόνους τοῖς αὐτῶν and yet it is a thing which despises even the persons who resemble the ancestors of its own possessors: transit scil. ab Abstracto, [ἡ εὐγένεια,] ad pronomen Concreti, [αὐτῶν.] "nobiles non solum despiciunt abjectos homines, et qui nullos honores consecuti sunt, sed eos etiam, qui ad aliquas dignitates pervenerunt, si novi sint: demumque eos "omnes, qui iisdem honoribus modo usi sunt, quibus olim majores "ipsorum." *Anon.**

4. *διὰ τὸ.*] Vel lege *διὰ τὸ*, uti habent quaedam exemplaria, vel cum Gesnero, elide *εἶναι*, ac subaudi *ἐστί.* "διότι, Edin. etc. P.

5. *ἐδαλαζόνευστα.*] sunt ea, quae ita praeclara sunt, ut magnam facultatem intolerantiâs nos jactandi praebere nobis videantur. *Anon.*

6. *γενναίων δὲ κατὰ τὸ μὴ ἐξίστασθαι ἐκ τῆς φύσεως.*] Generositas est cum posterii respondent factis majorum: cum non degenerant. *Id.*

7. *πάλιν ἀναδίδωκεν.*] retrò fertur, i. e. *in pejus ruit.* Saepè tamen significat *ἀναδίδωμι*, *emitto, surgo, pullulo*: si cui igitur haec verbi significatio magis arrideat, hic erit loci sensus: *posteaque rursus, interjecto aliquo tempore, emittit et producit viros bonos et insignes.* *Id.*

8. *οἱ δ' ἂν Ἀλκιβιάδου.*—] Appositè amicus summus meus et collega praestantissimus, qui Academiam hanc nostram Edinburgenam ingenio, doctrinâ, et morum integritate egregiè adornat: "Parentes "saepè in prole reviviscunt; certè parentibus liberi similes sunt, "non vultum modò et corporis formam, sed animi indolem et virtutes, et vitia.—Claudia gens diu Romae floruit, impigra, ferocis, su-

"perba; eadem illachrymabilem Tiberium, tristissimum tyrannum, "prodixit; tandem in immanem Caligulam, et Claudium, et Agrippinam, ipsūque demum Neronem, post sexcentos annos desitura." Conspect. Med. Theor. auctore JAC. GAZZONI, M. D. paragr. 16. "l. 24. εὐφυῆ γένη, familiae ingenio vivido praeditae. "Ingenio excellentes." BUHLER. P.

271. 1. στάσιμα] s. γένη, familiae ingenio stabili firmoque praeditae: quae stabilitatem et gravitatem habent, εἰς ἀδελτερίαν καὶ νοθρότητα in stoliditatem et tarditatem. Anon.

2. πάσχοντες τι ὑπὸ τῆς πτήσεως τοῦ πλούτου] Angl. somewhat affected by the possession of riches. Majoragus sic reddit, hanc veri labem inurii eis divitiarum copia.

3. καὶ σαλακῶνες] Salacon vir quidam fuit, qui, cum esset pauper, tamen volebat haberi ditissimus, unde Salacones dicti sunt nimium arrogantes: propriè verò Salacones dicti sunt, qui propter copiam rei familiaris et ingentes opes, sibi multum tribuunt. Theophrastus (quemadmodum Hesychius scribit) Salaconem appellavit eum, qui sumptum facit, quando minimè opus est. MAJORAGIUS.

4. σόλοικαι,] Soloeci ii vocantur, qui vitiatum et barbaro sermone utuntur, à Solis, quae civitas Ciliciae fuit, unde etiam Soloecismus: hī autem Aristoteles vult eos, qui inaniter se ostentant. Id.

5. τὸ ἀεσθαί] Intell. ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, διὰ. GRESNER.

6. αἱ δέμενοι τῶν ἐχόντων.] qui αὐτίκῃ ἰνδύονται habentium.

7. τὸ ἀεσθαί] i. e. σαλακῶνες τὲ εἶσι καὶ σόλοικαι διὰ τὸ ἀεσθαί, κ. τ. λ.

8. ὡς ἐν κεφαλαίῳ,] supple εἰπεῖν.—ἀνοήτου εὐδαίμονος ἥθους, κ. τ. λ. ut paucis multa complectar, qui mores beati alicujus hominis insipientis essent, iidem divitum sunt. Anon.

272. 1. διὰ τὸ ἐφίεσθαι ἔργων,] quia cupiunt tractare res, quarum administrandarum magnam habent potestatem, facultatem, (ἐξουσίαν,) propter potentiam. Id.

2. Καὶ σεμνότεροι ἢ βαρύτεροι.] duo genera gravitatis facit: alteram virorum bonorum et sapientium, quae est posita in colendā virtute, hanc σεμνότητα vocat: alteram, quae molesta est et odiosa, hanc vocat βαρύτητα, ut est divitum gravitas. Sensus, "et gravitatem potius veram, inquit, quam fictam et molestam sectantur." Id.

3. ἐμφανεστέροις] dignitas, ac splendor ille vitae facit, ut conspici magis sint, et ut omnium oculi in eos conjiciantur; et haec causa est, cur modestè se gerunt, (μετριάξουσιν,) nec insolentijs effervunt. Id.

4. μαλακή] mollis, quae non offendit quemquam. εὐδχήμων, decora, speciosa, honesta. Id.

5. μικραδικηταί] ac si ab jure quandoque discesserint, injusteque aliquos violaverint, non pusillae, quas inferunt, injuriae minutaeque sunt, sed et magnae, et quae fortunae, potentiaeque ipsorum respondeant. Idem.

6. Ἡ δ' εὐτυχία—] prospera autem fortuna, secundum partes suas, habet mores eorum, quae commemorata sunt; scil. nobilitatis, divitiarum, et potentiae. Id. "l. 15. δοκοῦσαι, Basil. 1. Anon. Buhle, sine nota. δοκοῦσιν, Pacius, Du Val, Edin.—μέγισται deest Ald. Basil. et aliis. Uncinis Buhlius seclisit. P.

7. κατὰ τὸ σῶμα] ut sis formosus, bonā valetudine, &c. Id.

8. Ἐν δ' ἀκλουθεῖ] prosperae autem fortunae unus comitatur op-

timus mos; quodd homines fortunati sunt Deorum cultores, et ad rem divinam quodammodo magis quàm alii affecti: his enim confidunt propter bona sibi à fortunâ data: putant enim se voluntate Deorum ea obtinuisse. *Id.*

1. τὸ αὐτὸν ποιεῖν] cùm ipse orator fingat aliquid comminisci- 273.
tūrque, quod nunquam gestum fuerit. *Id.*

2. πρὸς βασιλέα] scil. Persarum. Vide Xenoph. Anab. passim.

3. ἐπεχίρῃσε,] Xerxes non antea Graecos subigere aggressus est, quàm Aegypto potitus est. *Anon.*

4. οὐ δέῃ τοὺς κληρωτοὺς ἔρχειν] magistratus non esse creandos sorte. *Id.* Vide supra ad p. 203. n. 2.

5. ἢ τῶν πλωτῆρων] s. εἰ τις. vel sorte ductâ nautarum aliquem deligat, qui navem gubernet, quasi quem sors voluerit, non qui ejus artificii peritus sit, ei sit navis gubernanda. *Id.*

6. Ὡς ἔπος—] Vide Coll. Gr. Min. p. 6. et Hor. L. I. Ep. 10.

1. ὅπερ ῥᾶν ἐστὶν ἐκ φιλοσοφίας.] quod ii faciliè faciunt, qui sapi- 274.
entiae studiis incubuerunt. *Ῥᾶν μὲν οὖν πορίσασθαι τὰ διὰ τῶν λόγων χρησιμώτερα δέ, κ. τ. λ. ac fabulae quidem faciliùs excogitantur, sed in deliberationibus exempla longè sunt utiliora: nam quae futura sunt, plerumque paria, similiaque sunt iis, quae jam facta sunt. MAJORAGIUS.* ῥᾶν, nom. pl. neut. contractè pro ῥᾶνα, scil. adverbialiter sumitur.

"Nonne manet adjectivum, notâ syntaxi Graecâ; ῥᾶν πορίσασθαι, faciliora invenire: Latine, supino, faciliora inventu? Et sic Buhlius vertit: Faciliora igitur inventu sunt argumenta ex fabulis. P.

FINIS

ANNOTATIONUM IN EXCERPTA PHILOSOPHICA.

NOTAE PHILOLOGICAE

AD

EXCERPTA CRITICA.

1. NOTAE IN ARISTOTELEM.

277. 1. ΕΚ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ—] h. e. Ex ARISTOTELIS DE ARTE POETICA LIBRO.

Fuit apud omnes literarum elegantiorum veros cultores hocce aurum opusculum maximi semper habitum; utpote à summo philosopho elaboratum, in gente omnium ad humanitatem excultissimâ, ubi non solum Poësis, sed et cunctae aliae artes ingenuae ad fastigium excellentiae jamdudum pervenissent. Quicumque igitur ad hujus lectionem animum diligentem adhibuerit, is demum sentiet, quàm exquisitè excogitata, quàm accuratè expressa, quàm ibi non supervacanea sint omnia. Ad mentem autem acutissimi hujus philosophi faciliùs capiendam, discantibus opus foret perpetuâ, plenâ ac luculentâ enarratione. Quam tamen quò minùs contexamus, prohibet instituti nostri brevis. Eam igitur ex variis copiosis, qui in hac palaestrâ sudaverint, scriptoribus colligendam, ac discipulis vivâ voce tradendam docto praeceptoris relinquimus. Nostrum erit in his notulis, locutiones quasdam ellipticas et insolentiores, atque siquid aliud id genus difficultatis obvenerit, indicare, et quàm paucissimis expedire. Qui cognoscere velit, quae de toto hoc Aristotelis libello, vel de ejus aliquâ parte, commentati sint varii docti ac ingeniosi homines, illum ad libros, inter caeteros, quorum tituli sequuntur, relegare visum est. Edit. optima hujus libelli à Tho. Tyrwhitt. Aristotelis Opera omnia, edit. Jo. Theoph. Buhle, vol. v. [vide suprâ ad p. 257. n. 1.] *The Poetic of Aristotle, translated from the Greek by Henry James Pye.* Lond. 1788, in 8vo. *Aristotle's Treatise on Poetry, translated, with Notes, &c. By Thomas Twining,* M. A. Lond. 1789, in 4to. *La Poétique d' Aristote, traduite en François, avec des Remarques, par M. Dacier.* Les *Quatres Poétiques d' Aristote, d' Horace, de Vida, de Despréaux, avec les Traductions et des Remarques, par M. l' Abbé Batteux,* 2 tom. *Principes de la Littérature, par M. l' Abbé Batteux,* 5 tom. *Traité du Poëme Epique, par Bossu.* *La Poétique de M. Marmoniel.* De sacrâ Poësi Hebraeorum, Praelectiones Acad. Oxonii habitae à Roberto Lowth. Q. Horatii Flacci Epistolae ad Pisones et Augustum. *With an English Commentary and Notes, by the Rev. Dr. Hurd,* 2 vols. *Dr. Moor's Essay on the End of Tragedy, according to Aristotle.* Harris's *Three Treatises,* p. 86. Lond. Edit. 1772.

2. ΠΕΡΙ ποιητικῆς] N. B. Vulgata distributio, per capita, deno-

tatur signis Arabicis, 1. 2. 3. &c. Tyrwhittiana autem Graecis 277. literis minusculis, d. β'. γ'. &c. In Vulgatis Editt. hoc primum cap. ita inscribitur, *Τῶν τεχνῶν διαφοραί, ἐν οἷς ποιῶνται τὴν μίμησιν.* i. e. *In quibus rebus Artes differunt in sua imitatione exprimendā. Περὶ ποιητικῆς αὐτῆς—λέγωμεν, ἀρξάμενοι, κ. τ. λ.* Angl. *Let us treat concerning the Art of Poetry in general, and the effect which each species of it produceth; and concerning the manner in which its Fables should be constructed, if the poetry is to be exquisite: and also of the number and quality of its constituent parts; and so of whatever other circumstances are incident to the same Art: beginning, according to a natural order, with the very first principles.* Περὶ ποιητικῆς—supple *τέχνης* vel *μεθόδου*, quam vocem usurpat paulò inferiùs; item in eodem sensu in initio Cap. xix. Buhlius legit *μέλλαι*. “Codd. Me-“ dicei omnes,” inquit, “Venet. Leid. Guelpherb. μέλλει. Minus“ benè. Nostram lectionem, quam sensus exigit, tuentur Codd. “ Paris. et edd. ferè omnes. Tyrwhittus recepit μέλλει. Vertit“ tamen, si rectè se habitura sit poësis.”

3. καὶ ἡ διθυραμβοποιητικῆ,] supple *τέχνη*. Angl. *the art of making Dithyrambic verses*,—[Vide suprà ad p. 3. n. 10.; item Hor. Carm. Lib. 4. Od. 2. 10.] καὶ τῆς αὐλητικῆς [*τέχνης*] ἢ πλειόστη [*μερὸς*] καὶ κιθαριστικῆς [*τέχνης*]. Dicit Arist. MAJOR PARS artis Auleticae et Citharisticae; quia quanquam in genere hae artes sint cujusdam affectus imitatio, non tamen earum omnis pars, sicut praeludia: uti observavit doctissimus Dacierius.

1. πᾶσαι τυγχάνουσιν οὐδαι μίμησις τὸ σύνολον.] supple *κατὰ*. 278. Vide suprà ad p. 7. n. 5.

2. ἡ γὰρ τῷ γένει,] Sic construe: γὰρ [διαφέρουσι] ἡ τῷ μίμεισθαι ἑτέροις γένει, ἡ τῷ [μιμείσθαι] ἑτέροις, ἡ τῷ [μιμείσθαι] ἑτέροις, καὶ μὴ [κατὰ] τὸν αὐτὸν τρόπον. Angl. *for they differ either in imitating with things that are different in kind, or in imitating different things, or in imitating differently, and not in the same manner.* i. e. They differ with respect to the instruments, the subjects, and the mode of their imitation.

3. Ὅσπερ γὰρ καὶ χρώμασι—] Angl. *For as certain persons who take likenesses, (some of them through art, and some through mere habit,) produce various imitations by colours and figures; and others do it by means of the voice, &c.* “Si perspicuitati studuisset philosophus, “ scripsisset fortè ἑτεροὶ δὲ τῇ φωνῇ.—Media autem illa, οἱ μὲν διὰ “ τέχνης, οἱ δὲ διὰ δυνάμειος, parentheticè ponuntur.” TYRWHITT. Sensus est: Nam quemadmodum sunt alii coloribus et figuris multa imitantes, partim arte, partim usu; alii imitantes voce; sic, &c. Caeterum de imitatione apud veteres voce peractà vide notas Winstanleii et Tyrwhitti ad h. l. BUHLE.

4. ἐν ῥυθμῷ] Rhythmus in genere spatium est definitum temporis, ad aliud ejusdem diuturnitatis respondens. Gutta, quae à subgrundis cadit, Rythmum distinguit, non item amnis fluens. *Les Quatres Poétiques, par Batteux.* [Tom. I. p. 249.] Ubi vide plura. [Vide etiam suprà ad p. 227. n. 4.]—ἐν ῥυθμῷ καὶ λόγῳ καὶ ἀρμονίᾳ. Haec Poëticae imitationis instrumenta infrà paulò aliter designantur: ῥυθμῷ καὶ μέλει καὶ μέτρον, ubi μέλος pro ἀρμονία et μέτρον pro λόγος ponitur. TYRWHITT: apud quem vide plura.

5. τυγχάνουσιν οὐδαι τὰ αὐτὰ [κατὰ] τὴν δύναμιν,] tales sint quod ad τὴν imitatricem. Vide suprà ad p. 7. n. 5.

278. 6. διὰ τῶν ὀργανισμένων ῥυθμῶν] *per figuratos Rhythmos*—scil. quos gestu efficiunt. Angl. *measured pantomime*. [Pro οἱ τῶν ὀργανιστῶν, paulò suprâ, vir doctissimus T. Twining legendum conjicit, *ἔνιοι τῶν*, x. τ. λ. Buhlius autem, pro *μιμῶνται*—οἱ τῶν—recepit ἔ Cod. Paris. 2038. *μιμεῖται*—ἡ τῶν, x. τ. λ. quam veram esse lectionem contendit.] *Ἡ δὲ ἐποποιία μόνον τοῖς λόγοις ψιλοῖς ἢ τοῖς μέτροις*. *Εποποιία* vero solum oratione nuda, sive metris; ut rectè interpretatur Tyrwhittus. Nam, ut observat vir doctissimus, conjunctio ἢ explanandi sive declarandi vim habet.—*Εποποιίαι* autem λόγοι, sive metra, ψιλοὶ dicuntur, quod modis musicis destituuntur: τὴν ψιλομετρίαν infrâ vocat. P. 279. n. 4.

7. εἴθ' ἐνί τινι γένει χρωμένη τῶν μέτρων συγγένουσα [ὡς] μέχρι τοῦ νῦν.] Angl. *or happening to make use of only one particular sort of measure*, [the hexameter, viz.] as has been the case hitherto.

8. Οὐδὲν γὰρ ἂν ἔχοιμεν ὀνομάσαι, x. τ. λ.] γὰρ refertur ad id quod subauditur: Vocem *Εποποιίαν* sensu tam laxo usurpo, alioquin enim nullum haberemus commune nomen—&c. "Sententia Aristotelis "haec est: Nisi statuamus, epico generi esse proprium, ut solum "oratione metricâ imitetur, deest nobis nomen commune, quo Sophronis mimos, dialogos Socraticos, carmina trimetris vel elegis composita, complectamur. Haec omnia sunt epici generis, "quatenus nempe oratione metricâ modis musicis destituta imitantur."

Buhle.

9. τοῖς Σόφρονος—μίμους—] De his, &c. vide Twining, note 6. et Tyrwhitti annotat. p. 116: ubi vir doctissimus ostendit Sophronis mimos non prosaicè sed poëticè scriptos fuisse.

10. συνάπτοντες τῷ μέτρῳ τὸ ποιεῖν,] *adjungentes* cuilibet metro *ποιεῖν*, [facere,] *hos quidem elegeiopoios, &c.* ΤΥΡΩΗΤΤ.

279. 1. ἐξ ἀπάντων τῶν μέτρων οὐκ ἤδη καὶ ποιητὴν—] Supra dixerat, scriptores, qui non imitantur, licet metro Epico vel Elegiaco scripserint, ἐποποιούς et ἐλεγειοποιούς male nominari: addit nunc poëtam, si quis per metra omnigena imitationem fecerit, ut Chaeremon fecit, non idcirco ex metris omnigenis nominari debere *παμμετροποιῷ* scil. titulo, vel aliquo ejusmodi. Ut hic sensus, qui mihi quidem verus videtur, ex hoc loco eliceretur, interpunctionem tantum post μέτρων sublatam post *ῥαυφιδίαν* posui. Quod si Codd. MSS. sinnerent, voces illas *μικτὴν ῥαυφιδίαν* penitus delerem, quas ex glossemate ortas suspicor. ΤΥΡΩΗΤΤ.

2. Ἐπεὶ δὲ μιμῶνται, x. τ. λ.] Hoc caput secundum ita inscribitur in vulgatis.—*Πόλους ἀνάγκη μιμεῖσθαι*. i. e. *Quales oportet imitari*. In Tyrwhitti editione argumentum hujus cap. ita se habet: § 4. [cap. ii.] Differentia secunda circa subjecta. Vide suprâ ad p. 278. n. 2.

3. ἥτοι βελτίονας ἢ καθ' ἡμᾶς,—] *aut meliores, quàm qui nostrâ aetate vivunt, aut pejores, aut denique tales, necesse est imitari*; &c. ΤΥΡΩΗΤΤ. "1. 16. δῆλον δὲ, Bu. δῆ, Tyr. P.

4. περὶ τοὺς λόγους δὲ καὶ τὴν ψιλομετρίαν] Vide suprâ ad p. 278. n. 6.

5. ὡς Πέρδας καὶ Κύκλωπας,] Lectio vulgaris est ὡς Πέρδας, x. τ. λ. Sed in edit. vett. teste Tyrwhitto, est *πέργας*, mendo, ut ille putat, manifesto. Proponit ingeniosè locum ita refingendum: ὥσπερ ΑΡΓΑΣ Κύκλωπας, ΚΑΙ Τυμόθεος, καὶ Φιλόξενος, μιμήσονται αὐτοῖς. *qualiter Argas Cyclophas, et Timotheus, et Philoxenus, imitatur aliquis*. "Πέρδας exhibet Buhle. P.

6. *Ἐν τῇ αὐτῇ—διαφορᾷ—διέστηκεν.*] Vide suprā ad p. 27. n. 4.

7. *Ἐτι δὲ—*] Hoc tertium cap. in vulgatis ita inscribitur: *Πῶς ἔστι μιμεῖσθαι. Quomodo sit imitandum.* In Tyrwhitti edit. § 5. [cap. lii.] Differentia tertia circa modum.—De origine nominum Dramatis, Tragoediae, Comoediae. *Ἐτι δὲ τούτων τρίτη διαφορὰ, π. τ. λ. Angl. Moreover there is in these a third difference, viz. the manner in which one should imitate each of these subjects. Καὶ γὰρ μιμεῖσθαι ἔστιν τὰ αὐτὰ ἐν τοῖς αὐτοῖς, for one may imitate the same object by the same means, ὅτε μὲν [ἔστιν αὐτῷ αὐτὸν] ἀπαγγέλλοντα [μιμεῖσθαι,] when he may do it in the way of narration, (either by assuming another character, as is the case with Homer; or remaining in his own person without any change;) or he may do it by representing all the imitating characters employed in action.*

1. *οἱ Μεγαρεῖς, οἳ τε ἐνταῦθα,*] i. e. Megarenses in viciniā Athe-280. narum; erant enim alii Megarenses in Sicilia ex illis oriundi, uti videre est paulò inferiùs. Omnes autem erant Dorienses. DACIER. *De ἀντιποιῦνται,* vide suprā ad p. 151. n. 7. " *Χιωνίδου,* Bu. P.

2. *ἔναι τῶν ἐν Πελοποννησῷ,*] scil. *Δωριέων.*

3. *Εὐκασί δὲ—*] Hoc quartum cap. sic vulgò inscribitur: *Τὰ τῇν ποιητικὴν γεννήσαντα, καὶ πῶς διέσπασται εἰς διάφορα εἶδη. Quae res Poëticam genuerunt, et quomodo dispersita sunt in varias formas.* In Tyrwhitti edit. sic: § 6. [cap. iv.] Poëticae artis causae duae physicae, Imitandi studium et Harmoniae amor.

4. *καὶ τὸ χαίρειν τοῖς μιμήμασι πάντας.*] scil. *σύμφυτον τοῖς ἀνθρώποις.* Angl. *That all take delight in Imitations is also natural to man.*

1. *ἀλλ' ἐπὶ βραχὺ κοινωνοῦσιν αὐτοῦ.*] *ἀλλὰ κοινωνοῦσιν αὐτοῦ—* 281. Angl. *but they [these last viz.] partake of it, ἐπὶ βραχὺ to a small degree—* compared with the philosophers. " *Miror interpretum nemi-* nem in his verbis haesisse, et adeo Twiningium et Tyrwhittum ea " *reliquisse intacta. Quemadmodum leguntur, sanus illis sensus non* " *inest. Vertunt: verum parum participes ejus (τοῦ μανθάνειν) sunt.* " *Tyrwhittus vertit: tametsi paululum modo ipsum (τὸ μ.) participan-* " *tibus (τοῖς ἄλλοις.) Quae sententia quomodo cum caeteris cohae-* " *reat, non satis assequor. Sensus esse debet: Τὸ discere non solum* " *philosophis jucundum, sed etiam aliis, quando brevi tempore et* " *absque molestiā ejus participes fiunt.—Legerem itaque, nisi* " *Codd. et edd. auctoritas obstaret: εἰν ἐπὶ βραχὺ κοινωνοῦσιν αὐ-* " *τοῦ.*" BÜHLE, qui ad hunc locum affirmat Tyrwhittum multa Twiningio debere, nusquam tamen ejus meminisse. De quo crimine, nimis temerè effutito, vide suprā ad p. 257.

2. *τύχῃ προσωρακάς,*] Vide suprā ad p. 7. n. 5.

3. *καὶ τοῦ ῥυθμοῦ.*] Vide suprā ad p. 278. n. 4.

4. *ἐξ ἀρχῆς οἱ πεφυκότες πρὸς αὐτὰ μάλιστα,*] Angl. *those having naturally the most original genius for these things—*

5. *ἐκ τῶν αὐτοσχεδιασμάτων.*] Angl. *from their extemporaneous productions.*

6. *κατὰ τὰ οἰκεῖα—*] In Tyrwhitti edit. haec Sectio ita inscribitur: § 7. Duo genera Poëseos orta ex diversis tractantium moribus, cum hi sibi res graves et pulchras, illi tenues et inhonestas imitandas delegissent.—*κατὰ τὰ οἰκεῖα ἦθη—* " *secundum proprios poëtarum mores.*"—GOULSTON.

7. *Καὶ ἐγένοντο—*] In Tyrwhitti edit. haec Sectio ita inscribitur:

§ 8. Ex antiquis igitur alii Heroicorum argumentorum Ποῖται, alii Iambicorum. Infra—οὐχ ὅτι εὖ, Formulam hanc pluribus illustravit diligentissimus Hoogeveen, T. ii. p. 960, qui rectè, opinor, statuit ellipsin esse τοῦ λέγω, quae sic suppleri debet: οὐ λέγω ὅτι εὖ. ΤΥΡΩΗΙΤ.

282. 1. Παραφανείσης—] Haec Sectio ita inscribitur in Tyr. edit. § 9. Mox hi pro Iambis Comoediam, illi pro Epicis Tragoediam aggressi sunt. Tragoedia et Comoedia ab initio ambae extemporales, haec à poëtis Dithyrambicis, illa à Phallicis incrementa cepit. Παραφανείσης δὲ τῆς τραγῳδίας καὶ κωμῳδίας,—Haec inserui ex auctoritate editi. Mor. et Vict. et MSS. Med. trium. Vim autem verbi παραφαίνω in hoc loco optimè declaravit Varinus, in v. Παραφαίνω, τὸ ἀμυδρὸς δεικνύω. Καθὸ λέγεται τὸ παραφαίνειν, τὸ μετρίως φαίνειν. Idem.

2. προαγόντων, ὅσον ἐγίγνετο φανερόν αὐτῆς.] Gall. *chacun ajoutant quelque chose à leur beauté, à mesure que l'on découvrait ce qui convenoit à leur caractere.* ΔΑΚΤΕΑ. Caeterum pro αὐτῆς Winstanleius legendum conjicit αὐτοῖς.

3. Καὶ πολλὰς μεταβολὰς—] In Tyr. edit. ita inscribitur haec Sectio: § 10. Progressus Tragoediae historia.

4. καὶ τὰ τοῦ χοροῦ ἡλάττωσε,—] *et partes chori minuit; καὶ ἐν λ. πρ. παρ. et personam primarum partium instituit; ΤΥΡΩΗΙΤ.* Aliter in suâ versione Th. Twining:—*and made the dialogue the principal part of Tragedy.* Rectè.

5. Εἰ δὲ τὸ μέγεθος—] Angl. *And while it grew into magnitude from short fables expressed in ludicrous diction, it was late in assuming dignity, on account of the transition made from the satirical and farcical form, in which it had at first appeared.*

283. 1. Ἡ δὲ κωμῳδία ἐστίν,—] Hoc quantum cap. ita vulgò inscribitur: Περὶ Κωμῳδίας καὶ Εποποιίας καὶ Τραγῳδίας διαφορὰ. De Comoediâ: item Epopoeïae et Tragoediae differentia. In Tyrwhitti edit. § 11. [cap. v.] Progressus Comoediae historia.

2. ἀλλὰ τοῦ αἰσχροῦ ἐστὶ τὸ γελοῖον μέρος.—] Angl. *but it is the ridiculous part of what is base, or mean.* Pro vulgatâ, Buhlius post Reizium recepit Batteusii (Mem. de l'Acad. des inscr. et b. lettr. tom. 39. p. 94.) emendationem.—*ἀλλὰ τοῦ αἰσχροῦ, οὗ ἐστὶ τὸ γελοῖον μέρος, et reddit:—sed ejus quod Turpe est, cujus Ridiculum est particula.*

3. καὶ γὰρ χορὸν κωμῳδῶν ὀνέ ποτε ὁ ἄρχων ἔδωκεν,] *etenim chorum comoedorum magistratus, qui ludis praepositus fuit, sed poëtis è sumptu publico dedit; ἀλλ' ἐθέλονται ἦσαν. sed à principio sponte, qui volebant, chorum ingrediebantur, partesque ejus canendo sustinebant.* GOULSTON. Il y avoit à Athènes un Magistrat, qui regloit tout ce qui avoit rapport aux spectacles. ΒΑΤΤΕΥΧ. Erat nempè unus Archontum.

4. ποιεῖν—ἤρξαν.] i. e. πρῶτοι ἐποίησαν. GOULSTON.

5. πρῶτος ἤρξεν, ἀφέντος τῆς λαμβικῆς ιδέας,—] Angl. *was the first, who having renounced the lampooning exhibition of individuals, composed dialogues or fables of general manners.*

6. Ἡ μὲν οὖν ἐποποιία—] In Tyr. edit. haec Sect. ita inscribitur: § 12. Epopoeia cum Tragoediâ in nonnullis convenit, in aliis differt: Sed cum Tragoedia partes easdem, quas Epopoeia, complectatur omnes, et etiam plures, de illâ in primo loco tractandum est. Ordo

est: 'Η ἐποποιία μὲν οὖν ἠκολούθησεν τῇ τραγωδίᾳ μέχρι μόνου 283.
εἶναι μίμησις σπουδαίων [διδ.] μέτρον Angl. *The Epopoeia followed Tragedy in as far as it is an imitation of illustrious characters by means of verse.* Goulstonus delenda censet μετὰ λόγον, quod probat Tyrwhittus.—“Videntur tam Goulstonus, quam Tyrwhittus, et inter-
“pretēs ferè omnes, loci sensum, quem verba proferunt, non asse-
“cuti esse. Goulstonus interpretatur: *Ac Epopoeia quidem tragoedias*
“*solo metro tenus comitata est, nempe quod per orationem metricam imi-*
“*tatio sit studiosarum graviumque personarum.* Tyrwhitt: *Epopoeia*
“*igitur tragoediae eatenus similis est, quod metro imitatio sit bonorum.*
“Twining vertit: *Epic poetry agrees so far with tragic, as it is an*
“*imitation of great characters and actions, by means of words; omis-*
“*sis verbis μέχρι μόνου μέτρον.* Goulstoni et Tyrwhitti versiones ad
“justae sunt, repugnat sibi Aristoteles, jam dicens, *epopoeiam esse*
“*tragoediae similem eatenus, quod uno metro imitetur bonos, statim*
“*verò addens, epopoeiam à tragoedià differre, quod illa utatur metro*
“*simplici.* Fecit igitur Aristoteles idem notam similitudinis et dis-
“*similitudinis tragoediae et epopoeiae.* Quod cum in philosophum
“nostrum cadere non possit, arbitror, locum alio modo esse intelli-
“gendum. *Μέχρι μόνου μέτρον* non est metro tenus, sed solo metro
“excepto. Jam totum locum ita verterem: *Epopoeia tragoediae*
“*similis est solo metro excepto. Est utraque imitatio rerum et persona-*
“*rum gravium [per fabulam.] An μέχρι vim habeat praepositionis*
“*exclusivae, dubito quidem: enimvero non inest toti loco sanus ali-*
“*quis sensus, nisi hanc vim illi tribuas.*” BURL: ad locum, ubi
vide plura. “*μέχρι*—eatenus solùm, quòd metrica sit oratio. P.

7. Περὶ μὲν οὖν τῆς ἐν ἑξαμέτροις—] Hoc sextum cap. in Vulga-
tis ita inscribitur: Περὶ τραγωδίας, καὶ τῶν αὐτῆς μερῶν. De Tra-
goedià, ejusque partibus. Tyr. edit. sic: § 13. [cap. vi.] Tragoediae
Definitio. τῆς ἐν ἑξαμέτροις μιμητικῆς, Ποῦσιν Epicam intelligit.

8. ἀπολαβόντες—] assumptà definitione naturae ipsius orit̃ ex ante-
dictis.

1. Ἐστὶν οὖν τραγωδία μίμησις—δράντων,—] Vulgata lectio est 284.
—Ἐστὶν οὖν τραγωδία μίμησις πράξεως σπουδαίας καὶ τελείας, μέ-
γθος ἔχουσης, ἡδισμένῳ λόγῳ, χωρὶς ἐκάστου τῶν εἰδῶν ἐν τοῖς μο-
ρίοις δρῶντων, καὶ οὐ δι' ἐπαγγελίας, ἀλλὰ δι' ἑλέου καὶ φόβου περαι-
νούσα τὴν τοιούτων παθημάτων κάθαρσιν. “Rescribendum est:
“δρῶντων, καὶ οὐ δι' ἀπαγγελίας δι' ἑλέου καὶ φόβου περαινόντα
“τῶν τοιούτων παθημάτων κάθαρσιν. Quae lectio, quin ab Aristote-
“telis manu fluxerit, nullus dubito, siquidem conjunctionem ἀλλὰ nec
“Codd. manu exarati, neque ipsa rerum ratio admittant. Nullam
“enim inter φόβον et ἀπαγγελίαν oppositionem intercedere jamdu-
“dum viderunt interpretes.” WINSTANLEY. Compertum est hodie,
quod jam liber MStus Morelii et versio Pacclii docere poterant, in
plurimis Codd. τὸ ἀλλὰ deesse, ut in Medicis omnibus, in Veneto
et Guelpherbyetano. Tollendum igitur illud esse judicavit Winstan-
leyus, et sustulerunt Tyrwhittus et Reizius, quos equidem secutus
sum.—Sensum totius loci in versione Latinà expressi: *Est igitur*
“*tragoedia imitatio actionis seriae et perfectae, magnitudinem (idoneam)*
“*habentis; sermone condito separatim unicuique formae in partibus (di-*
“*versis;) agentium, nec per narrationem; per misericordiam et metum*
“*hujusmodi affectuum purgationem efficiens.* Pro χωρὶς ἐκάστου Tyr-
whittus maluit χωρὶς ἐκάστῳ, ut magis perspicuum. Rectè. BURL.

284. Sententiae forsitan constructio casu aliquo hic turbata fuit, quae facili negotio integritati suae ita restitui posset: *Ἔστιν ὁν τραγῳδία μὴ μῆδ' ἰσχυρῶς σπουδαίας καὶ τελείας, μέγεθος ἐχούσης, ἡδυσμένον λόγον, Οἷον Αἰσχρολογίας, ἁπλῶς χωρὶς ἐκάστου τῶν εἰδῶν ἐν τοῖς μορίοις δρώντων, καὶ—δι' ἑλέου καὶ φόβου περαίνουσα τὴν τῶν τοιούτων παθημάτων κάθαρσιν.* Angl. TRAGEDY then is an imitation of a transaction important and complete, of a certain extent, in a pleasurable style, not proceeding in the way of narration, (like Epic Poetry,) but by the acting [or dramatic exhibition] of each of its forms in their several departments: and effectually producing, by means of PITY and FEAR, the refinement [purification or improvement] of such affections. Haec est celeberrima illa Tragoediae definitio, quae item tantam inter interpretes movit. Ejus partem posteriorem non ita pridem tractavit Jac. Moor, in Acad. Glasg. Litt. Gr. P. in libello singulari, Anglicè conscripto, Glasg. 1763, 8vo. Sed in interpretatione suâ omnino falsus est vir doctus. Nimirum affirmat ille vocem *παθήματα* nunquam significare id, quod est Angl. *passions*, sed semper *calamities*: et vocem *κάθαρσις* non hic loci sonare id, quod est Angl. *purgation, purification, refinement*; sed id, quod est *a removal*: Et sensum Aristotelis ita esse contendit, ac si dixisset: “Tragoediam sibi proponere tales calamitates, quales ipsa repraesentat, è vitâ humanâ, affectibus misericordiae ac terroris, tollendas:” *it proposes to effect the removal of such calamities out of human life by means of exciting the passions of pity and terror.* Sed hoc nequaquam dixisse summum Criticum, cuius facili apparerebunt insipienti, quae Aristoteles ipse scripsit in lib. suo de Republ. Lib. VIII. cap. vii. et quae discebat Bouteux, [*Les quatre Poétiques*, Tom. I.] item vir doctus Tho. Twining in notis suis Anglicè conscriptis, p. 231. seqq. quem vide; nec non *Commentary on the Poetic of Aristotle*, by Henry James Pye, p. 138, &c. Caeterum sensus satis dilucidus ex interpretatione nostrâ oriri videtur. *Ἀὐτὸν δὲ ἡδυσμένον μὲν λόγον, τὸν ἔχοντα ῥυθμὸν καὶ ἀρμονίαν καὶ μέλος.* “Sensus est: *Sermonem conditum dico habentem “rhythmum (s. metrum,) harmoniam (sive musicam instrumentalem “concinentem,) et melos (cantum.)* Nam chorus canebat *μέλη* cum “harmonia, i. e. accinente musicâ instrumentali.” Buhle.

2. καὶ πάλιν ἕτερα διὰ μέλους.] Alludit ad cantum Chori in Tragoediâ Graecorum.

3. *Ἐπεὶ δὲ πράττοντες—*] Edit. Tyr. § 14. Tragoediae partes, secundum qualitatem, sex, viz. Fabula, Mores, Sensus, Dictio, Repraesentatio, Melodia. Paulo infra: *ἔχει πάσαν.*—Reponendum est omnino *πάσιν* pro *πάσαν*, [quae est vulgaris lectio,] quod ante Heinsum vidit Madius, et in versione suâ expressit Riccobonus, sic: “quod “manifestum omnibus vim habet.” WINSTANLEY.

4. *Τούτους μὲν ὁν οὐκ ὀλίγοι αὐτῶν—ὡσανύτως.*] Edit. Tyr. § 15. De his sex partibus Tragoediae generaliter. “Il n’y a presque point “de Poëte, pour ainsi dire, qui n’employe ces six parties dans ses “pieces Tragiques, il est vray aussi qu’elles se trouvent dans toutes “sortes de sujets.” ДАСТЕР. Quidni potius legeris, mutatione leviculâ: *τούτοις μὲν ὁν ὀλίγοι αὐτῶν, ὡς εἶπεν, κέχρηται τοῖς εἰδῶν καὶ γὰρ ὅσιν ΟΥΚ ἔχει πᾶν* (sub. *δραῦμα*,) *καὶ ἥθος, καὶ μῦθος, καὶ λέξιν, καὶ διάνοιαν ὡσανύτως*, h. e. Pauci his omnibus, *velut* formis, ut ita dicam, usi sunt. Neque enim unicuique ita felici esse contingit, ut omnes numeros expleat, atque pariter (*ὡσανύτως*) in moribus,

constitutione rerum, dictione, &c. elaborandis praestet. WINSTANLEY. Quam conjecturam loco aliquatenus mederi, haud diffiteor, quippe qua adhibita sensum pariunt verba tolerabilem et secum constantem. Manet tamen suspicio vitii adhuc in verbis ὡς εἰπεῖν, et in voce πᾶν nudè positâ: nam etiamsi subintelligas δρᾶμα, dura saltem ellipseis; sicut non minus dura est in verbis οὐκ ὀλίγοι αὐτῶν, ubi supplendum est τῶν παητῶν, quod ipsum ideo pro αὐτῶν reponere voluit Castelvetro. Equidem locum intactum reliqui, exemplo Reizii, Tyrwhitti, aliorum. BÜHLE.

1. *ὅσον καὶ τῶν γραφῶν Ζεῦξις πρὸς Πολύγνωτον πέποιθεν.*] *vel.* 285. *uti etiam ex pictoribus Zeuxis ad Polygnotum se habet.* GOULSTON.

1. *ὅπερ ἐπὶ τῶν λόγων τῆς πολιτικῆς καὶ ῥητορικῆς—*] *respon.* 286. *det ῥητορικῇ voci τὰ ἀρμόττοντα, antea positae.* In Tragoediâ enim, juxta philosophum, SENTENTIA tertium occupat locum. Id autem est, dicere posse ea omnia, quae rei, de qua agitur, insunt et conveniunt. Quod quidem circa orationes perficere, et Politicæ scientiæ munus est, et facultatis Rhetoricæ. Nam ut communis fert consuetudo atque ad rem propositam, τὰ ἐνόντα τῷ πράγματι locuti sunt. Qui verò nunc, inquit, vivunt oratores, utpote qui intima praecepta artis hauserint, laxatis eloquentiæ habenis, τὰ ἀρμόττοντα τῷ πράγματι, ex communibus locis derivata, quae tamen ad rem quodammodo attinere videntur, ut auditorum animos pervertant, orationibus admiscant, quod profectò ῥητορικῆς ἔργον ἐστίν. Cf. ipsum magistrum, Rh. L. I. c. I. WINSTANLEY.

2. *Ἔστι δὲ ἥθος μὲν—*] Battetiussius sic legit, ut scriptum reperit in MS. Regio Paris. *Ἔστι δὲ ἥθος μὲν τὸ τοιοῦτον, δὲ δηλοῖ τὴν προαίρεσιν, ὅποια τις ἐστίν. Διόπερ οὐκ ἔχουσιν ἥθος εἶναι τῶν λόγων, ἐν ὧς οὐκ ἔστι δῆλον, ὅ τι προαίρεται ἢ φεύγει ὁ λέγων.* h. e. Angl. *Manners are what discover the predilection of the speaker. Wherefore some compositions are without manners, in which it is impossible to discover, what are the objects of the speaker's choice or disgust.*

3. *τῶν μὲν λόγων ἢ λέξεϊς—*] Mihi—nihil quidquam aliud significare videtur λόγος, quam verba, aut orationem—Per λέξιν autem nonnisi recitationem atque elocutionem intelligi crediderim. WINSTANLEY.

4. *Τῶν δὲ λοιπῶν, πέμπτον,*] Madius et Victorius *πέμπτον*.—Sed retinenda est, me iudice, vulgata lectio, *[πέντε,*] ut constructio sit, *τῶν δὲ λοιπῶν πέντε* (scil. *ἡδυσμάτων*) *ἢ μελοποιῖα μέγιστον.* Praemiserat enim Philosophus in hac anacephalaeosi τὸν μῦθον, utpote sine qua οὐκ ἂν γένοιτο τραγωδία, ἀρχὴν esse καὶ ὅσον ψυχὴν istius dramatis. Caeteras igitur partes numero quinque nonnisi *ἡδύσματα* quaedam et condimenta esse liquet: horum verò maximum condimentum jure *μελοποιῖα* appellatur. *Id.* "τὸ πέμπτον, Batt. Reiz. Harl.

5. *Διωρισμένων δὲ τούτων,*] Hoc cap. septimum ita vulgò inscribitur: *Ποίαν τινα δεῖ τὴν σύστασιν εἶναι τῶν πραγμάτων. Qualem esse oportet rerum constitutionem.* Edit. Tyr. § 16. [cap. vii.] De Fabulâ speciatim. Fabulam oportet esse imitationem actionis integrae et, quantum satis sit, magnae,—

6. *ἢ ὡς ἐπιτοπολύν*] Quia finis quidam est necessarius, alius non necessarius. Non necessarius accidit plerumque aut rarò. Necessarius finis est, post ortum, mors animalis. Non necessarius plerumque, ut, post jacta fundamenta et erectos parietes, imponatur tectum; non necessarius rarò, ut aliquis post repulsam amatae puellae amans laqueo collum sibi frangat. WINSTANLEY.

287. 1. *Μῦθος δ' ἔστιν εἶς*,—] Hoc cap. octavum vulgò inscribitur, *Περὶ Μύθου. De Fabulâ*. Tyr. Edit. § 17. [cap. viii.]—et denique unius tantum.
2. *τῷ γ' ἐνί*] Ita legendum conjicit Victorius, pro *τῷ γένει*. " Et ita legunt Buhle, Reize, Harles. P.
288. 1. *Φανερόν δὲ ἐκ τῶν εἰρημένων*,] Hoc cap. nonum ita vulgò inscribitur: *Τί τοῦ ποιητοῦ ἔργον, καὶ τί διαφέρει ὁ ποιητῆς ἱστοριοῦ.* Quid poëtae munus, et quomodo differat poëta ab historico. Tyr. Edit. § 18. [cap. ix.] In fabulis Poëta non veritatem sed verisimilitudinem sectari debet. Historiae et poëseos differentia. De fabulis in parte et in toto fictis. Fabulae episodicae pessimae.
289. 1. *Ὁ μὴν ἀλλὰ καί*—] Vide suprâ ad p. 60. n. 3.
2. *Ἐπεὶ δὲ οὐ μόνον*—] Tyr. Edit. § 19. Quales fabulae ad excitandum terrorem et misericordiam maximè idoneae sunt. " *ταῦτα δὲ γίνεταί μάλιστα ταῦτα, καὶ μᾶλλον ὅταν γένηται παρὰ τὴν δόξαν δι' ἀλλήλα.* Vulgo. Reizii correctionem recepi è Buhlio. P.
290. 1. *Ὡν δὲ δεῖ στοχάζεσθαι*,—] Hoc cap. decimum tertium in vulgatis ita inscribitur: *Ὡν δεῖ στοχάζεσθαι, καὶ ἃ δεῖ εὐλαβεῖσθαι συνέσταντας τοὺς μύθους· καὶ πόθεν ἔσται τὸ τῆς τραγωδίας ἔργον.* Quae oportet qui fabulas constituunt spectare, et à quibus cavere: et unde conficietur *tragodiae opus*. Tyr. Edit. § 25. [cap. xiii.] De constitutione Fabulae. Qualium virorum quales casus scenae maximè conveniunt.
2. *μὴ διπλὴν, ἀλλὰ πεπλεγμένην*,] *non simplicem, sed implexam*.— De fabulâ autem simplice, deque complexâ Aristoteles disserit in cap. x. quod hic omittitur. Tyr. § 20.
291. 1. *Ἀνάγκη ἄρα*—] Tyr. Edit. § 26. Eae fabulae pulcherrimae sunt, quae infelicitate exeunt.—*ἀπλοῦν εἶναι μᾶλλον, ἢ διπλοῦν.* Simplex ici est l'opposé de double, et non d'implexe. Il entend double dans sa catastrophe, c'est-à-dire, *heureuse pour les bons, malheureuse pour les méchants*. ΒΑΤΤΕΥΧ. *Μῦθος ἀπλοῦς* in nostro loco non denotat *fabulam simplicem*, quae utique est vocum significatio, cum opponuntur *μῦθος πεπλεγμένῳ*. In nostro loco *μῦθος ἀπλοῦς* opponitur *μῦθος διπλῷ*. Intelligitur in hac oppositione *μῦθος ἀπλῷ fabula, cuius est exitus unus et simplex*, aut ex felicitate in infelicitatem, aut contra; *μῦθος διπλῷ* autem fabula, *cuius est exitus duplex*, non solum ex felicitate in infelicitatem, sed etiam ex infelicitate in felicitatem.—Statuit autem Aristoteles, fabulae pulchrioris exitum non esse oportere *duplicem*, ὥσπερ *τινὲς φαδίν*, sed *simplicem*, et quidem non ex infelicitate in felicitatem, sed ex felicitate in infelicitatem. BUHLE.
2. *πρὸ τοῦ μὲν*] Edin. n. *πρὸ τοῦ μὲν*, i. e. *πρὸ τινος χρόνου μὲν, ante aliquod (tempus) quidem*—" *πρὸ τοῦ Atticè pro πρὸ τοῦ χρόνου, antehac.*" BUHLE.
3. *ἂν κατορθωθῶσι*.] *si benè constituentur*. TYRWHITT.
4. *διὰ τὴν τῶν θεατρῶν ἀσθένειαν*.] Θεατρῶν hīc scribi debere commodè notavit Madius. WINSTANLEY. "l. 28. *οὐστάσεις* delevit Buhle. P.
5. *ἐκεῖ γάρ*,—] *ibi enim*, (in comoediâ,) *si qui inimicissimi fuerint in fabulâ, vel ipse Orestes, atque Aegisthus: amici tandem facti è scenâ exeunt, neque ab alio quisquam confossus occumbit*. GOULSTON.
292. 1. *Πότερον δὲ βελτίον*—] Hoc cap. vigesimum sextum ita vulgò inscribitur: *Ὅτι βελτίον ἢ τραγωδικὴ μίμησις, ἢ ἡ ἐποποιητικὴ. Quod Tragica imitatio Epicâ praestantior est*. Tyr. Edit. § 47. [cap. xxvi.] Epopoeïae collatio cum Tragodiâ. " *τραγικὴ μίμησις*, Buhle.

2. ἡ ἥττον φορτικῇ] Gall. *la moins chargée, la moins forcée*. 292. Φορτικός, grossier, digne des mercenaires. ΒΑΤΤΕΥΧ. Aristoteles ipse (Polit. viii. 6.) opposuit spectatorem rudem, ex plebe, (φορικὸν ὄντα,) spectatori perpolito magisque exulto, et ἡδονὴν φορικὴν, voluptatem rudem plebis sensui accommodatam, κίνησιν φορτικωτέραν, salutationem rudem, voluptati delicatiori et saltationi artificiosae. Intelliguntur itaque φορτικοὶ omnino infimae conditionis homines, aliās βάνανσοι dicti, qui, mercenariam operam praestando, onera ferendo, (a φόρτος,onus,) vitam degunt. Jam tragoedia φορικὴ talis est, quae plebi placet, non autem spectatoribus honestioribus et sensu pulchri exquisitiori praeditis. BUHLE.

3. ὅτι ἡ ἅπαντα μιμουμένη] *eam quae omni modo [numero, sermone, et harmoniā] imitatur*,—GOULSTON. *eam quae omnia imitatur*. BUHLE.

4. ἂν μὴ αὐτοῖς προσθῇ,] *Tanquam enim spectatores nihil percipiunt, nisi actor ipse apponat, multimodis motibus moventur actores*. Eodem sensu dixerat suprā, [§ 43.] πάντες γὰρ προστιθέντες ἀπαγγέλλουσιν, omnes adjicientes aliquid rem gestam narrant. TYRWHITT. Buhlius ita restituit locum hunc vexatissimum: 'Ὡς γὰρ οὐκ αἰσθανομένων, ἂν μὴ αὐτοῖς προσθῇ πολλὴν κίνησιν κινουντα:' et reddit: *quasi nil sentiant spectatores, nisi illis accesserit magnus in scenā motus et strepitus*.

5. ὅν, οἱ παῖλοι ἀνλήται—] *velut inepti tibiachines, qui, non confisi imitationi tibiae, volunt se circumquaque, si disci circumactionem fingant; et Scyllam si naves attrahentem cecinerint, praecentorem suum ad se trahunt. Ac tragoedia quidem hujusmodi imitatio est; quoniam etiam histriones prisca, (quorum simplicior parciorque gestus,) eos, qui postea subsecuti, plus satis gesticulatorios putabant*. GOULSTON. Deest ἀνλήται in Cod. Med. D. Est mihi vox etiam propterea suspecta, quoniam non capio, quomodo tibicen simul ad imitationem disci se in terrā circumvolvere et tibiā canere potuerit. Nam tibičinem volutationem tantum imitatum esse, non se ipsum in terrā volūtasse, ut Twiningius interpretatur, nec vulgaris significatio verbi κυλλεσθαι (vid. Victor. Comm. p. 297.) nec ipsa Aristotelis censura admittit. Irrepsit forsitan ἀνλήται in textum ex proximè sequentibus: ἂν Σκύλλαν ἀνλώσιν. Tyrwhittus exclamat: "Miram sanè imitationis speciem, qua aliquis discum exprimat! Facilius esset τὸν δισκεύοντα imitari, sed neque id faciunt οἱ κυλιόμενοι, i. e. se volentes sive volutantes. Nomen proprium hic latere suspicor. Sed vid. Xenoph. Sympos." BUHLE.

6. Πινδάρου] Utrum Πινδάρου, Τυνδάρου, aut Λαρείου legas, parum aut nihil refert, si mimum omnino Aristotelem notasse oportuerit. WINSTANLEY.

7. ὥς δ' οἷτοι ἔχουσι πρὸς αὐτοὺς,] *Sicut autem juniores isti ad grandiores illos se habent, ita universa tragoediae ars ad epicam*—

8. Τὴν μὲν οὖν πρὸς θεατὰς ἐπιεικείς—] *Quae Batteuxius sic Gallicè reddidit: D' où on conclut que l'Epopée est la Poésie des honnêtes gens, des hommes modérés, qui n'ont pas besoin qu'on accompagne de gestes ce qu'on leur dit; et que la Tragedie est pour ceux qui sont d'un caractère tout opposé; celle-ci est donc moins parfaite que l'Epopée*.

9. ἐπεὶ ἐστὶ περιεργάζεσθαι τοῖς σήμεσις καὶ ῥαμφοῦντα,] *Angl. since even a Rhapsodist [i. e. a reciter of the verses of Homer] may*

overcharge his recitation with gestures. "διφδοντα, qui canit, qui in certamine canit. Buhle, Tyrwhitt. P.

10. καὶ γὰρ τῷ μέτρῳ ἔξεσθαι χρῆσθαι.] Scil. τῷ μέτρῳ τῆς ἑποποιίας, quod est hexametrum.

11. δι' ἧς αἱ ἡδοναὶ συνίστανται ἐναργέστατα.] per quam voluptates evidentissimè constituuntur. TYRWHITT.

293. 1. καὶ ἐν τῇ ἀναγνώσει, καὶ ἐπὶ τῶν ἔργων.] Deinde etiam evidentiam habet, tam in lectione, quam in actione. Idem.

2. Ἐτι ἥττον μία ὁποιοῦν μίμησος ἢ τῶν ἑποποιῶν.] Praeterea, minus unica ac simplex (quaecunque illa sit) est quaelibet epicorum imitatio. ΓΟΥΙΣΤΟΝ.—ἐκ γὰρ ὁποιασοῦν μιμήσεως πλείους τραγῳδίας γίνονται. Miror, neminem interpretum in his verbis haesisse. Quid hoc, Ex qualicunque imitatione plures tragoediae fiunt? Sanum sensum in his verbis, ut sunt, desidero, quamvis ex antecedentibus pateat, qualis sensus inesse debet, viz. ex qualicunque imitatione epica plures tragoedias fieri. Puto itaque in voce ὁποιασοῦν mendum latere, et rescribendum esse ἑποποιῶν, quod faciliè à librario cum ὁποιασοῦν permutari potuit. Tum sensus est perspicuus: ἐκ γὰρ (τῶν) ἑποποιῶν μιμήσεως πλείους τραγῳδίας γίνονται, ex imitatione epicorum poetarum (i. e. ex epici carminis argumento) plures tragoediae fiunt. BUHL.

3. Ὡστε, εἰ μὲν ἓνα μῦθον—ὁδαρή.] Quae doctissimus Dacier sic reddidit: Que si pour éviter ce défaut un Poète héroïque s'attachoit absolument à un seul sujet, comme le Poète tragique, il arriveroit nécessairement, ou que la brièveté de sa matière feroit paroître son Poème étiropié et imparfait, ou s'il vouloit à quelque prix que ce fût remplir la juste étendue qu'on lui donne d'ordinaire, cette longueur dénuée de matière le rendroit lâche. "βραχέως, pro βραχέα, Codd. recentius collati omnes. BUHL. P.

4. εἰ μὲν δὲ πλείους,] Sin autem plures fabulas complexi sint, velut, si è pluribus actionibus constet fabula; non jam erit una. TYRWHITT.

5. δεῖ γὰρ οὐ τὴν τυχοῦσαν ἡδονὴν ποιεῖν αὐτάς,] τραγῳδίας scil. ἀλλὰ τὴν εἰρημίνην. Angl. for it is not any sort of pleasure which Tragedies must give, but such as is mentioned above.—Vide suprā ad p. 284. n. 1. et ad p. 200. n. 8.

6. καὶ περὶ ἐπιτιμήσεων καὶ λύσεων,] des critiques et de la manière d'y répondre. ΒΑΤΤΕΥ.

II. NOTAE IN DIONYSIUM HAL.

295. 1. E DIONYSIO HALICARNASSEO.] Dionysius Alexandri filius, (vulgò Halicarnasseus vel Halicarnassensis dictus, quia, ut antea Herodotus, ex Halicarnasso urbe Cariae esset,) Rhetor, Criticus et Historicus praestantissimus, in Italiam venit Caesaris Augusti temporibus, circiter Olymp. cxxxvii. 3. annūque ante C. N. 30. Romae commoratus per annos xxii, linguam Latinam didicit, et ad Historiam Romanam scribendam variis subsidiis se instruxit, tandēque opus egregium atque utilissimum Graecè edidit de Romanorum genere, originibus, Republicā et rebus gestis, ab Urbe conditā usque ad initia primi belli Punici, Libris xx, quorum tantū extant priores xi, et caeterorum quaedam fragmenta. Scripsit quoque De Structurā Oratoris, Artem Rhetoricam, varias Epistolas et libellos criticos, in qu-

bus de Historicis, Oratoribus et Philosophis iudicium acutum et 295. perspicax, sed non ubique subactum, profert. Dictio ejus quam nequaquam cum Xenophonteâ, Thucydideâ, reliquorumque Scriptorum nobilium, qui optimis Graeciae seculis floruerint, comparanda sit, tamen, si tempora quibus ipse vixerit respicias, elegans est atque perspicua. Scripta ejus de Romanis historica in omni aevo fidem lectorum insigniter meruerunt. De Dionysio Halicarnassensi vide plura apud Fab. Biblioth. Gr. Vol. II. p. 779. L. III. c. 32. Harles. Introd. ad Hist. Gr. L. p. 301. S. III. 72. et libros ibi indicatos.

EDITIONES DIONYSII HALICARNASSENSIS.

1. Dionysii Halicarnassei Opera, Graecè. *Lutetiae, apud Rob. Stephanum, 1546, in fol.*

2. ————— Opera omnia, Gr. et Lat. ex Sigismundi Gelenii versione, à Frid. Sylburgio recognita, &c. *Francofurti, 1586, 2 tom. in fol.* [Haec Editio repetita fuit *Lipsiae, 1691, in fol.*]

3. ————— Gr. et Lat. ex Aemylii Porti versione emendatâ, cum variis lectionibus et notis Sylburgii, &c. curâ Joannis Hudsoni, cumque ipsius notis. *Oxoniae, 1704, 2 tom. in fol.*

4. ————— Gr. et Lat. cum annotationibus H. Steph. Frid. Sylburgii, &c. et Jo. Jac. Reiske. *Lipsiae, 1774—1777, 6 tom. in 8vo.*

* * Quaedam Dionys. Halicarn. opera minora excusa fuerunt seorsum, e. g. 1. De Structurâ Orationis, ex recensione Jac. Uptoni, Gr. et Lat. cum ejusdem aliorumque notis, &c. *Lond. 1702, in 8vo.* et tertium, *ibidem, 1748, in 8vo.* 2. Selecti Dionys. Halicarn. de priscis Scriptoribus tractatus, Gr. et Lat. cum annotationibus Gulielmi Holwell. *Lond. 1766, in 8vo.* Huic Edit. accedit Dissertatio de vero Mediae Vocis usu docti Typographi Gul. Bowyer nuper defuncti. Vide Biographical and Literary Anecdotes of William Bowyer, Printer, F. A. S. By John Nichols. *Lond. 1782, in 4to.*

2. ΠΕΡΙ'ΗΡΟΔΟΤΟΥ—] Hoc est, *De Herodoto et Thucydide et Xenophonte, è Dionysii Halicarnassensis ad Cn. Pompeium Epistold.*

1. ἐξηγήνομεν.] Vide suprâ ad p. 153. n. 5.

2. καὶ ὅπερ αὐτὸς εἶρηκε.] Pro καὶ ὅπερ, Sylburgius legendum conjicit καθάπερ. "An et caetera valet? P.

3. Ὡστε τοὺς ἀναγνόντας τὸ προοίμιον—ἀκούειν.] Angl. *insomuch that those, who have read the introduction, lose all curiosity about the subject, when they are going to hear such an account of Grecian affairs.* In hoc autem iudicio fallit videtur egregius Criticus; nihil enim est, quod animos lectorum magis alliciat et attrahat, quam cujusvis magnae calamitatis enarratio. "Vide Thucyd. I. 23. P.

4. βουλόμενος δὲ μὴ τὰντὰ ἐτέρους γράφειν.] Angl. *but wishing not to write the same thing with other historians.*

1. καὶ μέχρι τοῦ προελθεῖν δεῖ.] μέχρι τοῦ, pro μέχρι τινός, non 297. interrogative, ut perperam Sylburgius, sed indefinitè.

2. ἀφ' ἧς ἤρξατο κακῶς πράττειν τὸ Ἑλληνικόν.] Angl. *from the cause, which first rendered the Grecian affairs unsuccessful.* Pro καλῶς quidam legunt κακῶς. "Edin. et Hudson. et alii, καλῶς.—*à parum felici et florenti statu*—Versio. Hudson. Κακῶς, ni fallor, sensus, et usus, et historia postulat. Vide Thucyd. I. 24.—31. etc. P.

296.

3. καὶ ταῦτα,] Angl. *and that too*—phrasis, quae effertur Graece plurali numero. "ὄντα, sc. *Thucydidem*. P.
4. καὶ οὐτε γέ φαίνεται,] Mirum quidem est id Thucydidi vitio vertisse Dionysium, quod in ejus historiâ veras rerum causas, etiam contra populares suos facientes, protulerit, quum, ut rectè Cicero, "Historici sit," inquit, "ut nequid falsi dicere audeat, ne quid veri non audeat." De Or. II. 15. Sed judicium Critici quodammodo sufficiunt, quae dicta sunt infrâ p. 299. ἡ δὲ Θουκυδίδου διάθεσις, x. τ. λ.
5. "καὶ ἄρξασθαι γε] Intellige *ἔδει*. P.
6. "Κυνόσεμα] *Cynossema*, i. e. Canis Sepulchrum, nomen promontorio inditum Thraciae ad Hellespontum. Vide *Thucyd.* VIII. 104. 106. "Vocatur à Diodoro, Aliisque, *Ἐκδοῦς μνημεῖον*. XIII. 40. Vide Eurip. *Hecubam*, sub finem : Ovid. *Metam.* I. XIII. 569." *Hudson*. P.
298. 1. τῶν φυγᾶδων τῶν ἀπὸ Φιλῆς,] Vide suprâ ad p. 139. n. 5.
2. λείπεσθαι Θουκυδίδης,] Vide suprâ ad p. 219. n. 5.
3. φησὶν ὁ Πίνδαρος,] Vide *Nem. Od.* VII. 78. Memoriter haec citasse videtur Dionysius.
299. 1. τῷ μὲν,] *Thucydidi*, scil. τῷ δὲ, *Herodoto*.
2. πραγματικῆς,] ejus historiae partis quae ad materiam refertur ; ἡ λεκτικῇ, ea pars quae ad elocutionem spectat. Μῦθς δ' ἰδέας ἐπιμνησθήσομαι πραγματικῆς, Angl. *I will mention one circumstance affecting the form of the facts,—one appearance given to the facts*.
300. 1. "Τρίτη] Secunda dicendi virtus hic ommissa est, τὸ κινεῖσθαι καὶ κινεῖσθαι λέξεσι χρῆσθαι ut ex *Lysia*, c. 3. et 13.—*Isocrate*, c. 2. [Dionysii] videre licet. *Sylburg.* P.
2. ἀλλὰ μηδὲν ἔστω παρὰ τοῦτο,] Angl. *But let there be nothing contrary to this*, i. e. contrary to perspicuity. "praeterea, *Portus*. P.
3. Καικιλίῳ] *Caecilius rhetor Siculus*, de quo vide, quae annotavit vir doctus *J. Toup*, ad initium *Longini*. de *Subl.*
301. 1. οἱ τράποντα,] Vide *Lysiae* contra *Eratosthenem* orationem, passim, suprâ p. 129. seqq.
302. 1. ὥσπερ ἀπὸ γείους αἶθρα, ταχέως σβέννυται,] *tanquam terrestria aëra, citò extinguitur*. Iniquior paulò videtur Criticus noster in *Xenophontem*. Sed "trahit sua quemque voluptas."

III. NOTAE IN LONGINUM.

303. 1. E LONGINO.] *Dionysius Longinus*, quem *Cassium* vocant *Photius* et *Suidas*, natus est anno Christi 213 ; periit anno 273. De patriâ ejus minùs convenit inter auctores. Verisimile quidem est eum Athenis primam lucem aspexisse. Praeceptorem habuit *Phrontonem*, Graecum Rhetorem, qui, dum vixit, Longinum in filii modum amavit, et moriens bonorum suorum haeredem scripsit. Ab ineunte aetate varias regiones peregrinans lustravit, et multos claros philosophos Academicos, Stoicos, Peripateticos, ipse vidit. *Ammonio* autem *Saccae*, *Origenique*, Academicis, se potissimum tradidit, iisque audiendis multum temporis consumpsit. Cum autem magnas doctrinae copias à variis philosophis summo studio parâset, eas Athenis juventuti tradere atque explicare instituit ; tantâque cum auditorum approbatione docuit, ut fama doctrinae ejus latè disseminaretur, et ipse

Spirans Bibliotheca diceretur. Postquam diuturnum tempus Athenis, 308. epudiendâ juventute et praeclaris ingenii monumentis condendis, exegisset, in Orientem profectus est, forsân ut consanguineos Emisae habitantes inviseret. Nomen ejus statim Zenobiae, quae Orientis imperium tunc temporis tenebat, innotuit. Ipsa Longinum praeceptorem Literarum Graecarum adhibuit: et ille hanc occasionem arripuit Zenobiae persuadendi, ut jugum Romanorum excuteret. Idem auctor erat, ut Zenobia nobiles ad Aurelianus literas mitteret; quae ipsi Longino tandem exitio erant. Nam Aurelianus, iis perlectis, supremum, postquam Pálmyra expugnata esset, supplicium de Longino sumi jussit. Mortem instantem, ut decuit philosophum, summâ fortitudine tulit, Socratem aemulandi studiosus, ad cujus exemplum studiorum et vitae rationem formare conatus esset. Multa scripsit, quae omnia temporis iniquitate deperdita sunt, exceptis quibusdam fragmentis, et de *Sublimitate* Commentario: sed et is valdè mutilus ad nos venit. Longinus in Sublimitate depingendâ ipse sublime genus scribendi affectat. Dictionem Platonicam prae caeteris amâsse videtur. Interdum tamen nimis est verbosus. Sed mirum est, ingenium tam audax, judiciûmque adeò liberum, saeculo tertio, servitute oppresso et penè barbaro, extitisse. Plura de hoc scriptore luculentissimo volentes consulant Fab. Bib. Gr. Vol. VI. p. 82. seqq. edit. Harles. Bruckeri Hist. Crit. Phil. Vol. II. p. 214. seqq. Harles. Introd. ad Hist. Ling. Gr. S. IV. §. 84. Item Editionem Tollii, cui accedit Versio Gallica celeberrimi Boilavii: Mori Praef. ad suam Edit. et praesertim Dissert. Philologicam de Vita et Scriptis Longini, Auctore Petr. Jo. Schardam, [Davide Ruhnkenio,] Edit. Toupianae praefixam. " Et Weiskianae. P.

EDITIONES LONGINI.

1. Dionysii Longini de Sublimitate Liber, Graecè, edente Francisco Robortello. *Basileae, apud Oporinum, 1554, in 4to.*
2. ————— Graecè. *Venetiiis, apud Paulum Manutium, 1555, in 4to.*
3. ————— Graecè, unâ cum Hermogene et Aphthonio. Edidit Franciscus Portus, Cretensis. *Genevae, apud Crispinum, 1569, 1570, in 8vo.*
4. ————— Gr. cum versione Lat. et notis Gabrielis de Petra. *Coloniae Allobrogum, 1612, in 12mo.*
5. ————— Gr. et Lat. per Gerardum Langbaenium. *Oxonii, 1636, et 1638, in 8vo.*
6. ————— Gr. et Lat. cum notis Tanaq. Fabri. *Salmurii, 1663, in 12mo.*
7. ————— Gr. et Lat. ex versione Jac. Tollii, cum notis ejus et aliorum: addita est Boilavii Versio Gallica, cum notis, &c. *Trajecti ad Rhenum, 1694, in 4to.*
8. ————— Gr. et Lat. cum notis J. Hudsoni, &c. *Oxonii, 1710—1718, et 1730, in 8vo.*
9. ————— Gr. et Lat. ex versione, et cum notis Zachariae Pearcii. *Lond. 1724, in 4to.* [Repetita est *Amstel.* 1733, in 8vo, et *Londini,* 1732, in 8vo. et saepius.]
10. ————— Gr. cum versione et notis Germanicis edidit Car. Henricus Heinekius. *Dresdae, 1737, et 1742, in 8vo.*

303. 11. Dionysii Longini de Sublimitate Liber, Gr. et Lat. ex recensione Zach. Pearce, cum versione et notis Sam. Fr. Nathan. Mori. *Lipsiae*, 1769, in 8vo.

12. ——— Gr. et Lat. ex recensione et cum notis Joannis Toupil. *Oxon.* 1778, in 4to. [Editio altera, *ibidem*, in 8vo.]

" 13. ——— Gr. et Lat. ex versione Mori. Recensuit, et animadv. Virorum doctorum, etc. instruxit Benjamin Weiske. *Lipsiae*, 1809. 8vo. P.

2. ΕΚ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΛΟΓΓΙΝΟΥ ΠΕΡΙ 'ΥΨΟΥΣ.]

Hoc est, *E Dionysio Longino de Sublimitate.*

3. — *Ακρότης καὶ ἐξοχὴ τις λόγων ἐστὶ τὰ ὕψη*] *Sublimia sunt nuncupum quiddam et excellens in scriptis* : — PEARCE.

4. καὶ ταῖς ἐαντῶν περιέλαβον εὐκλείαις τὸν αἰῶνα.] Vir doctus Jo. Toupius, in locum vulgaris περιέλαβον, sufficit, de suo, περιέλαβον, et ita reddit, *Suisque laudibus saecula circumdederunt.*

5. τὰ ὑπερφύα.] Monendus est Lector hoc in opere Longinum pro τὸ ὕψος et τὰ ὕψη usurpare (varietatis gratiā) τὰ ὑπερφύα, τὰ μεγάλα, τὸ ὑπερτεταμένον, τὰ μεγέθη, τὸ μεγαλοφυές, τὸ θαυμαδίον, ὁ ὅγκος, τὸ βάθος, τὰ διηρημένα, κ. τ. λ. quae omnia Synonyma sunt, et significant vel *Sublimitas*, vel *Sublimia* : at quae ultra id, quod Sublime est, procedunt, à Longino vocantur μετέωρα, παρατράγωδα, κ. τ. λ. PEARCE.

6. πάντῃ δέ γε σὺν ἐκπλήξει—] Ordo est: πάντῃ δέ γε τὸ θαυμάδιον σὺν ἐκπλήξει αἰεὶ κρατεῖ τοῦ πιθανοῦ καὶ τοῦ πρὸς χάριν εἶγε, κ. τ. λ. ubique autem id, quod admirabile est, obtusefaciendo plus efficit quàm persuasio et venustas: siquidem, plerumque, persuasio in nostrā sit potestate. ταῦτα δέ, scil. ὑπερφύα.

304. 1. ὕψος δέ που—] Vide suprā ad p. 19. n. 6.

2. θαυμαζόντι γοῦν—] Vide suprā ad p. 225. n. 2.

3. τῇ δέ που] i. e. ἐν τῇδε τῇ ὁδῷ που—Angl. *much in the same way*,—ἐπὶ τῶν διηρημένων, respecting remarkable things.

4. ἔχοι τοιαύτην] Pro τε ταύτην in vulgatt. MS. Par. τοιαύτην. Rectè. Scil. qualem suprā memoratam—ἀναπτυσσόμενά δέ, ἄλλως ἐφρίσκοιτο χαῦνα, quae si fortè explicueris, tumida omnino atque inania inveniantur. Ἄλλως χαῦνα, non nisi tumida atque inania. TOUR.

305. 1. ἀδύνατος ἢ κατεξανάστασις.] Vox elegans, et quam non adsequitur lingua Latina. Eam non malè exponit Pearce: Cui impossibile est obistere. Quod deprimere vel diminuire nequeas. Idem.

2. ὅταν γὰρ τοῖς ἀπὸ—] Solus Interpretum rem vidit Paganus: Quando enim unum quiddam et idem simul de iisdem rebus visum fuerit omnibus, qui institutis, vitā, studiis, aetate, LINGUA, inter se differant, tunc, &c. Idem.

3. ὡς κρίσις καὶ συγκατάθεσις] quasi judicatio et consensus.

4. τὸ περὶ τὰς νοήσεις ἀδρεπήβολον,] *felix in sensibus audacia.* PEARCE. "facile magnarum rerum notiones concipere posse. MORUS. P.

5. ἦτε ποιά τῶν σχημάτων πλάσις.] nempè, et (quae est fons tertius) certa quaedam figurarum conformatio. Idem. "ἦτε jam malim. P.

6. διόσα δέ που ταῦτα,] σχήματα scil.

7. ἡ γενναῖα φράσις,] splendida Elocutio (quae quartus est fons.) PEARCE.

8. ἔστιν αἰ παρέλιπεν,] Vide suprā ad p. 32. n. 11. " et p. 211. n. 6.

9. Ἀλλ' εἰ μὲν ὡς ἐν τι ταῦτ' ἄμφω,—] Locus ita vertendus:

*Sed si haec duo, quasi unum idemque essent, coexistere etiam illi, et con-
nata esse viderentur, fallitur.* TOUR.

1. *Αλωίδας*] Sc. Otum et Ephialten Gigantes, quos Iphimedia, 306.
uxor Aloëi, à Neptuno compressa in lucem edidit: cum illi coelum
rescindere aggredierentur, à Dianâ et Apolline jaculis confixi erant.
PEARCE. Vide Homeri Odyss. λ, 314.

2. *καὶ οἶονεὶ φοιβάξον τοὺς λόγους.*] *et quasi plena Phoebō efficiens
scripta.* "l. 19. *ἐνθουσιαστικοῦ* legit Weiske. P.

3. *Ὁ μὴν ἀλλ'.*] Vide suprâ ad p. 289. n. 1.

1. *ἐν Νεκυίᾳ*] Ita inscribitur Lib. xi, Odyss. quem vide, 562. Vol. II. 307.
p. 53. hujus operis: item Aeneid. vi. 469; ibidemque excurs. I. cele-
berrimi Heynii.

2. *Εγὼ μὲν ἂν ἠρκέσθην.*] Darius, cum jam fractas suas res vide-
rit, seque multis cladibus debilitatum, legatos ad Alexandrum misit,
qui pacem peterent, offerrentque illi Darii filiam et dimidium regni
Persiae: quas conditiones pacis cum offerri senserit Parmenio, dixit,
*Ego eas acciperem, si essem Alexander; cui Alexander, et ego, quidem,
si essem Parmenio.* PEARCE.

3. *εἰ Ἀλέξανδρος ἤμην.*] Haec verba usque ad *τὸ ἐπ' οὐρανόν*,
non malè suppeditavit vir bonus Gabriel de Petrâ. Sed et MS. Vat.
exhibet *ἠρκέσθην τοι*. Undè unâ voce auctiorem Longinum prae-
stabo. Rescribo, *Εγὼ μὲν ἂν ἠρκέσθην ΤΟΥΤΟΙΣ*. *Ego quidem
hisce conditionibus acquiescerem.* TOUR.

4. *τῆς Εριδος.*] *Discordiae*: De qua Hom. loquitur. Il. δ'. 443.

5. *Ὁ ἀνόμοιόν γε τὸ Ἡσιόδειον ἐπὶ τῆς Ἀχλὺς.*] *Cui dissimile
est illud Hesiodi de Tristitiâ, εἶγε Ἡσιόδου καὶ τὴν Ἀσπίδα θετέον·
si quidem statuendum sit etiam poema illud dictum Scutum esse Hesiodi.*
PEARCE. Vide Hesiod. Scut. Herculis, 267.

6. *Ὁ δὲ πῶς*] Homerus scil. Vide Iliad. ε, 770.

1. *Ἀμφὶ δ' ἐσάμπιγεν*—] Vide Iliad. υ', 61. et quae ibi annotavit 308.
et citavit vir doctus Sam. Clarke, F. "et φ', 388.

2. *Ἀλλὰ ταῦτα φοβερά μὲν, πλὴν ἈΛΛΩΣ εἰ μὴ κατ' ἀλληγο-
ρίαν λαμβάνοιτο, παντάπασιν ἄθρα, καὶ οὐ σώζοντα τὸ πρέπον.*] *Quod Graecae abundantiae est. Locus ita vertendus: Haec quidem
terribilia sunt; sed nisi allegoricè accipias, impia omnino et praeter de-
corum.* TOUR.

3. *ἄταλλε δὲ κῆτε' ὑπ' αὐτῷ*] *Ἐπάταλλε αὐτῷ*, illi subblandiebant-
ur, blandimentis regem suum agnoscebant. Idem. Vide Iliad. ν'. 18.
"27. et υ'. 60.

1. *ἐχώρησε, καξέφηεν.*] Lego et distinguo: *Ἐπειδὴ τὴν τοῦ θείου 309.
δύναμιν κατὰ τὴν ἀξίαν ἐχώρησεν, ἐγνώρισε καὶ ἐξεφηνεν.* Cum Dei
majestatem pro dignitate conceperisset, agnovit et indicavit. TOUR. "Li-
bri alii, ἐχώρησε, alii, ἐγνώρισε. Id. P.

2. *Γενέσθω φῶς*,—] Vide quae de hoc loco disputarunt viri ingeniosi,
Clericus, Huetius, Boilavii, aliique, ad finem operum Boilavii, Edit.
Amst.

3. *ἐν ἐτι τοῦ Πιοιτοῦ.*] Homerum, κατ' ἐξοχὴν, intelligit.

4. *Ζεῦ πάτερ.*] Iliad. ρ'. 645.

5. *καὶ οὐκ ἄλλο τι*] Sensus est: Ipse etiam secundum ventum sibi
aspirantem habet: non solum pugnantium certamina, sed Poetae
etiam animus quasi aestuat et turbatur. PEARCE. "Iliad. ρ'. 605.

1. *Ὁ Κικέρων*] Insignis Demosthenis Ciceronisque collatio. 310.

2. *ὁ μὲν*—] Ita Quintilianus: *In eloquendo est aliqua diversitas*:

densior ille, hic copiosior: ille concludit astrictius, hic latius pugnat. Institut. Orat. lib. x. c. 1.

3. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὑμεῖς] Vos Latini, scil.

4. ὑπερτεταμένον] Vox ὑπερτεταμένον substantivè hic accipitur, et significat idem quod ὕψος. PEARCE, Nihil minus. τὸ Ἀημοσθενικὸν καὶ ὑπερτεταμένον ὕψος est Sublime illud, quo nihil sublimius, et in quo solus regnat Demosthenes. TOUP.

5. Οὐκοῦν καὶ—] Hic monet Longinus, ut optimi quique auctores ante oculos nostros in scribendo ponantur.

311. 1. πρὸς τὰ ἀνειδωλοποιούμενα μέτρα.] ad illos Sublimitatis terminos, quorum imaginem ob oculos posuimus. PEARCE.

2. τόδε τι] minus intellexerunt nostri Editores. Τόδε τι est hoc vel illud. TOUP.

3. ὑπέχειν—εὐθύνας—] καὶ μὴ παῖζαι. Haec est lectio Manutii. Idque seriò et citra omnem jocum. Quae Gabrielis interpretatio est. Haud incommode. Sed MSS. plerique omnes, ὑπέχειν εὐθύνας πεπαλῆθαι, quae vera lectio, sed editoribus nostris parùm perspecta. Ὑπέχειν εὐθύνας πεπαλῆθαι est fingi sive fingere te rationes reddere. Nam hic non vera res agitur; sed ficta scilicet et πεπαιγμένη. Idem.

4. —ἀτελῇ καὶ τυφλῷ ὥσπερ ἀμβλοῦσθαι,] imperfecta et caeca quasi abortum patiantur, πρὸς τὸν τῆς ὑστεροφημίας ὅλως μὴ τελεσφορούμενα χρόνον. omnino non perducta ad tempus famae apud posteros vigentis. PEARCE. "ὅλως, Pearce, Weiske. ὅλης, Toup, Edin. P.

5. Αὐτόθι μέντοι] Incipit hic Longinus de Figuris, quae sunt tertius Sublimitatis fons, dicere. PEARCE.

6. Οὐ μὴν ἄλλ',] Vide suprà ad p. 289. n. 1.

312. 1. Οὐκ ἔστιν, ὅπως ἡμάρτετε,] Videtur Longinus haec memoriter citasse. Vide suprà ad p. 194. n. 3.

2. καὶ ξένων καὶ ὑπερφυῶν ὄρκων ἀξιοπιστίαν,] et in eam fidem, quae merito tribuenda esset novi excellentisque generis iuramentis. PEARCE.

3. Ἡ βούλεσθε—περιτόντες] Vide suprà ad p. 168. n. 7.

313. 1. Ὅταν γε μὴν—] Vide suprà ad p. 85. n. 2.

3. —Ἡ φύσις οὐ ταπεινὸν ἡμᾶς ζῶον] Confer pulcherrimum poema Angl. *The Pleasures of Imagination*, by Dr. Akenside, [B. I. 170.] cum iis, quae hic loci profert Longinus. ἡμᾶς, τὸν ἄνθρωπον. P.

314. 1. Εκείνο μέντοι λοιπὸν,] Longinus huic commentario finem impositurus quaerit, quae sit causa cur tanta extiterit Sublimium Oratorum penuria: Et (ut mihi videtur) consultò in initio hujus Sectionis Philosophum quendam loquentem induxit, ut sub alienâ personâ, potius quàm suâ, multa ipse diceret de utilitate Libertatis et Democraticae ad excitandam in animis Oratorum Sublimitatem: quae igitur Longinus Philosopho dicenti tribuit, ea esse ipsam Longini sententiam arbitror; quae verò contra Philosophum illum affert, ea potius timori quàm iudicio Longini tribuo. PEARCE.

2. ὡς ἀμύλει] Vide suprà ad p. 211. n. 6.

315. 1. κομικὴ τις—ἀφορά.] Pearceo displicet istud κομικῇ, quare legendum conjicit κομιδῇ, prorsus, admodum. Sed nihil opus Morum verum sensum attingit: Tanta orationum sterilitas ubique terrarum vitam occupatam tenet.

2. Θράψαι τε γὰρ, φροῖν,—] Locus ita scribendus est cum Manutio. Θράψαι τε γὰρ, φροῖν, ἱκανῇ τὰ φρονήματα τῶν μεγαλοφρόνων ἢ ἐλευθερία, καὶ ἐφελκύναι ἅμα καὶ διωθεῖν τὸ πρόθυμον τῆς

πρὸς ἀλλήλους ἐριδος καὶ τῆς περὶ τὰ πρωτεῖα φιλοτιμίας. *Est enim libertas, ut aiunt, ad alendos spiritus, et ad ALLICIENDA simul et PROTUDENDA studia hominum valdè accommodata.* TOUR.

3. παιδομαθεῖς εἶναι δουλείας δικαίας,] *Δουλεία δικαία est justa et legitima servitūs.* Idem.

4. διόπερ οὐδὲν ὅτι μὴ κόλακες ἐκβαίνομεν μεγαλοφρεῖς.] *Hence it is that we TURN OUT nothing but arrant flatterers.* Idem.

5. καὶ ὅσον ξυμφουρον,] *Optimè Gabriel, Servile ingenium et quasi constrictum.* Quod ad Graecum satis accommodatum est. Idem.

6. κεκοδυλισμένον.] i. e. pugnis cohibitum et percussum: respicit Longinus ad servorum conditionem, qui à dominis suis pugno caedi solebant: hinc vox illa Metaphoricè significat hominem quovis modo subactum et subjectum. PEARCE.

7. Ἑμῶν γάρ—] Vide Odyss. ρ', 322.

8. Πυγμαῖοι] Sic vocatur gens illa, quae nullibi quidem extitit, sed quae fingitur ex pumilionibus tota constitisse. PEARCE.

1. ἄγοντα καὶ φέροντα,] Vide suprà ad p. 33. n. 3.

316.

2. καταδυθίζοντιν αὐτάνδρους ἤδη τοὺς βίους.] *Elegans locutio, sed quam minùs perspectam habuerunt Interpretes. αὐτάνδρους τοὺς βίους est rem familiarem una cum ipsis viris.* TOUR. "βίους, vitam, MORUS. P.

3. Οὐ γὰρ ἐπὶ κρίσει μὲν τις δεκασθεῖς,] *Hic locus non emendatione sed interpretatione eget. Reddunt, in iudicio quis pretio corruptus. Imperitè id quidem et nullo iudicio. Ἐπὶ κρίσει δεκασθῆναι, est corrumpi ob sententiam dandam.* Idem.

4. τὰ οἰκτεῖα μὲν φαίνεσθαι καλὰ—] Voces τὰ οἰκτεῖα significant causam ejus, à quo pecuniam accepit; judex enim corruptus corruptentis causam suam facit: bene igitur dicit Longinus τὰ οἰκτεῖα. PEARCE.

1. ἕκαστος πρὸς τῆς [ἐαυτοῦ ἡδονῆς] ἠνδραποδισμέναι,] *Unusquisque 317. que à voluptatibus suis in servitutem redactus.* TOUR.

2. καδέκαστον] et non muneribus corruptum. pro καὶ ἀδέκαστον, et ex conjecturà Tolii, pro καθέκαστον in prioribus Editt. "καταρχαιρεδιάζεσθαι, propriè est in comitiis corrumpi. TOLLII. P.

3. ἀλλὰ μὴ τῆς ξήλου καὶ τιμῆς ἀξίας ποτὲ ἀφελείας.] *non autem ob id commodum, quod dignum est aemulatione et honore.* PEARCE.

FINIS

ANNOTATIONUM IN EXCERPTA CRITICA

NOTAE PHILOGICAE

AD

EXCERPTA MISCELLANEA.

1. NOTAE IN THEOPHRASTUM.

- 32 1. Ex THEOPHRASTO.] Theophrastus Eresius, ex Lesbo insulâ, Philosophus celeberrimus, natus est Olymp. xcvi. 1. Profectus Athenas admodum juvenis, primum Platonem, deinde Aristotelem audivit. Aristotele defuncto, dignus habitus est Theophrastus, qui Scholae Peripateticæ curam susciperet. Eruditus, facundus, acutus, elegans, tantâ laude docuit, ut auditorum immensa multitudo ad eum conflueret. Atheniensibus valdè jucundus erat, et apud eos ad provectam senectutem pervenit. Ipse nobis narrat, in prooemio ad *Characteres*, se vixisse annos *ἐννεήκοντα ἔνντα*, nonaginta novem. Sed pro *ἐννεήκοντα*, quidam putant veram lectionem esse *ἑβδομήκοντα*, septuaginta. Multa quidem conscripsit; quorum magna pars periit. Quae ad nos pervenere eorum pleraque sunt physici argumenti. Omnia diligenter enarrantur à doctissimo Fabricio in Biblioth. Gr. [Vol. II. L. III. c. 9.] Extat quoque Theophrasti libellus exquisitissimus, qui inscribitur *Ἡθικὰ Χαρακτῆρες*, i. e. *Morum Notationes*, in quibus quorundam hominum suae aetatis ingenium et stultitia, mirâ felicitate, exhibentur. De Theophrasto vide plura apud Diogenem Laërtium, [Lib. V.] Fabricium in Bib. Gr. [ubi suprâ] Harlesii Introd. ad Hist. Ling. Gr. Sect. III. § 10. et caeteros libros qui ibi indicantur.

EDITIONES THEOPHRASTI.

1. Theophrasti Eresii Opera, Graecè, cum Scriptis Aristotelis. Venetiis, apud Aldum, 1498, in fol. Et iterum, curante Camotio. Ibidem, apud eundem, 1552, in 8vo. [Vide suprâ, ad p. 257. n. 1.]
2. ———— Vita et Opera, Graecè, per Joannem Oporinum. Basil. 1541, in fol.
3. ———— Opera pleraque, Gr. et Lat. per Dan. Furianum et Adrian. Turnebum. Hanov. apud Wechelium, 1605, in fol.
4. ———— Opera omnia, Gr. et Lat. ex recensione et cum emendationibus Dan. Heinsii. Lugd. Bat. 1613, in fol.
5. ———— de Hist. Plantarum, libri x. Gr. et Lat. Theodoro Gazâ Interprete:—totum opus absolutissimis cum notis tum commentariis: item rariorum plantarum iconibus illustravit Jo. Bodaeus à Stapel. &c. Amst. 1644, in fol.

* * Sed nimis longum foret diversas Editiones diversorum operum Theophrasti enumerare. Quasdam tantum *Characterum* hic recensimus.

EDITIONES CHARACTERUM ETHICORUM.

1. Theophrasti Characteres, cum interpretatione Lat. per Bilibaldum Pirckeymherum, &c. *Norimbergae*, per *Jo. Petreium*, Anno 1527, in 8vo. 2. *Idem*, Gr. Lat. Is. Casaubonus recensuit, in Lat. Serm. vertit, et libero commentario illustravit. *Lugd.* 1592. 1599. 1612. 8. 3. *Idem*, Gr. Lat. cum notis Is. Casauboni et aliorum. Accedunt Jac. Duporti praelectiones, &c. Recensuit, et notas adiecit Pet. Needham. *Cantabr.* 1712, in 8vo. 4. *Idem*: recensuit, animadversionibus illustravit, &c. Joh. Frid. Fischerus. Gr. Accessit commentarius Isaaci Casauboni. *Coburgi*, 1763, in 8vo. [Haec est editio praestantissima. Praefatio plenam complectitur aliarum Editionum enumerationem.] 5. Les Caracteres de Théophraste d'après un MS. du Vatican, contenant des Additions qui n'ont pas encore paru en France. Traduction nouvelle, avec le Texte Grec, des Notes critiques, et un Discours préliminaire sur la Vie et les Ecrits de Théophraste. Par CORAY, Docteur en Médecine de la Faculté de Montpellier. *A Paris*, l'an vii (1799) in 8vo. 6. Gr. edidit J. G. Schneider. *Jenae*, 1799. P.

2. ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ ΗΘΙΚΟΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ.] h. e. THEOPHRASTI CHARACTERES ETHICI, sive NOTATIONES MORUM.

3. ἐπιστήδας τὴν διάνοιαν,] *Quum advertissem animum: quum rem tecum considerare et reputare.* FISCHER.

4. τί [γάρ] δὴ ποτε] *Quidnam tandem causae sit.* *Idem.*

5. τὴν αὐτὴν τάξιν τῶν τρόπων] *Angl. the same set of manners.*

1. Εὐθίσω δέ σοι—] *Ordo est: Εὐθίσω δέ σοι κατὰ γένος, ὅσα τε 322 γένη τρόπων τυγχάνει προσκείμενα τούτοις, καὶ [καθ'] ὃν τρόπον χρῶνται τῇ οἰκονομίᾳ.* *Angl. And I will explain to you, separately, what sort of manners they happen to possess, and what particular mode of economy they observe in the exhibition of them.* "Exponam tibi singulatim, de singulis generibus virtutum et vitiorum, h. e. non exponam universè de vitiis et virtutibus, non disseram de omnibus vitiis et virtutibus simul, verum separatim de vitio et virtute quaque, ita ut non solum demonstrem, quae vitia virtutesve insint cuique, sed et ut etiam doceam, quomodo virtutem quisque vitiumve ostendat et proferat." FISCHER.

2. ποιῆσθαι τὸν λόγον] *Vide suprâ ad p. 130. n. 4.*

3. ἀπὸ τῶν τὴν εἰρωνεῖαν ἐξηλωκότων,] *ab iis qui studiosi sunt simulationis et dissimulationis.*

4. καὶ εἰς τίνα τρόπον κατενέχεται] *Angl. and to what sort of deportment he is prone.* κατενέχεται, Atticè pro κατήνκεται, 3. sing. perf. ind. pass. verbi κατενέγκω, pro quo in usu καταφέρω.

5. τὰ ἄλλα δὴ τῶν παθημάτων, ὥσπερ ὑπεθέμην,] *caeteras affectiones, quemadmodum proposui.* *Vide suprâ ad p. 284. n. 1.*

6. ὡς τύπῳ λαβεῖν,] *si quis velit describere.* FISCHER. Hac formulâ et similibus, quae initio capitum recurrunt, excusatur definitio non nimis accurata. GESNER.

7. προσποιήσεις ἐπὶ χεῖρον] *q. d. affectatio in deterius.* Nimirum εἰρων non modò dissimulator est generatim hoc loco, aut qui, quod Socrates facere solebat, [Vide sup. ad p. 221. n. 7.] boni finis causa sententiam suam premit: sed homo versutus, qui fallendi causa alienam personam sumit, insidiosus, &c. *Idem.*

8. *τοιούτος τις, ὅς*—] subauditur *ἐστὶ*. Angl. *is such a person as to be capable of approaching his enemies, and speaking to them in such a manner as to disguise his hatred*. Vide supra ad p. 212. n. 3.

9. *καὶ τοῖς ἐντυγχάνειν*—] Ordo est: *καὶ προστάξει τοὺς βουλευμένους ἐντυγχάνειν κατὰ σπουδὴν, ἐπανελθεῖν* et jubere eos redire, *quī eum volunt confestim convenire*. "rursum venire. NEWTON. P.

10. *καὶ προσποιήσασθαι*—] et prae se ferre se modò domum advenisse, aut eorum fuisse, aut aegrotasse. *καὶ πρὸς τοὺς δανειζομένους καὶ ἐρανίζοντας*, ὡς οὐ πωλεῖ, et mutantibus aut stipem ab eo exigentibus, se non vendere. Hoc nimis dicit, vel quasi non intellexisset, quod vellet; (ut rectè Gesnerus:) vel quasi pecuniam non haberet. *Ἐρανος* autem (unde *ἐρανίζειν*) est, secundum Fischerum, Pecunia quae confertur ab amicis ditioribus ad sublevandam amici inopiam justam et legitimam, hanc lege ut eam reddat, si deus dederit meliora.

323. 1. *δόξει μὴ προσποιεῖσθαι*] Angl. *he will seem not to mind it*.

2. *ὅδ ταῦτα πρὸς ἐμὲ διεξήει*] non haec mihi dixit, s. narravit. FISCHER.

3. *ἀπ' αὐτοῦ ἀρχαμένους πάντας*] Angl. *that all having begun with THE VERY MAN*, [ipsum hominem intelligit, quem ipse adulator alloquitur,] *ἐπὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ κατενεχθῆναι* concluded on his very name.

4. *ἀφελεῖν κροκίδα*] Floccos legere solenne adulationis genus. GESNER. *Ἀφαιρεῖν κροκίδας ἐστὶ τῶν πάντα ποιούντων ἕνεκα κολακείας*. SUIDAS.

324. 1. *πολιῶν*] supple *τριχῶν*.

2. *Καὶ σκώπῃντι πικρῶς*—] Haec Casaubonus ita reddidit: *Quod si quem ille sale aliquo perstrinxerit, eundem iste acerbè irridebit*:—quod ferri potest. Sed, pro *πικρῶς*, quidam MSS. habent *ψυχρῶς*, quae longè melior lectio: *Καὶ σκώπῃντι ψυχρῶς ἐπιγελάσαι*,—Angl. *And when his friend has uttered some dull joke, he will laugh at it as excellent, and cram the corner of his robe into his mouth, &c.* I. T.

3. *Ἀμέλει δὲ καὶ τὰ ἐκ γυναικείας ἀγορᾶς διακονῆσαι δυνατὸς ἀπνευστί*] *γυναικεία ἀγορά*, Forum muliebre, h. e. ubi venduntur vasa et utensilia omnisque generis obsonia, praeter carnes, imprimisque pisces. FISCHER. Voluit—Theophrastus his verbis declarare, quod Plutarchus ait esse adulatoris proprium: circa minuta quaedam et sordida officia, quae verus et ingenuus amicus ut se indigna spernit, versari, ea obire atque exsequi.—Ideo ait *ἀπνευστί*, hoc est sedulò, properè et quasi uno spiritu. Is. CASAUBON. De *ἀμέλει*, vide supra ad p. 211. n. 6.

4. *καὶ παραμένωνν εἰπεῖν*,—] Pro *παραμένωνν* dedit Newtonus *παρακείμενος*, quae potior videtur lectio. I. T.

5. *Καὶ τοῦ παιδὸς ἀφελόμενος τὰ προσκεφάλαια, αὐτὸς ἐπιστρέφει*] Angl. *And snatching away the cushions from the servants, lays them under him with his own hands*.

325. 1. *ΠΕΡΙ ΛΟΛΑΕΞΧΙΑΣ*] De Garrulitate.

2. *ἐκ Διονυσίων*] Cum plura fuerint Dionysia Athenis sive Liberalia; verna intelligunt, qui simpliciter ea nominant. GESNER. Vide Potteri Archaeol. Gr. Vol. I. B. II. c. 20.

3. *νέωτα*] *νέωτα*, *Ἀττικῶς* τὸ μέλλον ἔτος, *Ἑλληνικῶς*. MORIS.

4. *μεγίστην ὀψὶα ἔσθῃ*] *facem maximam posuit*, s. accendit ante fores. FISCHER. Cum facibus opus esset ad nocturna sacra, aemulationi locus fuisse videtur, quis maximam adferret. GESNER.

5. *Ῥδελόν*] Vide Potteri Archaeol. Gr. B. I. c. 8.

6. *Μυστήρια*—*Απατούρια*,] Vide Potteri *Archaeol. Gr. B. II. c. 20.* "Nonnulla transposui, mutavi, et inserui è Schneidero. P.

7. *παραδείσαντα*] *παραδείειν* propriè est *manus jactare*, ut solent ii qui properant. intel. *τὰς χεῖρας*. valet *jactatis et demissis manibus fugere*. FISCHER.

8. *διαράμενον*] *διαίρεσθαι* propriè *crura sua diducere et distendere*.—verba *παραδείσαντα καὶ διαράμενον ἀπαλλάττεσθαι* videntur tanquam proverbium dicta esse de iis qui velis remisque, ut aiunt, *fugerent*. *Idem.* "Vide supra p. 258. l. 28. P.

9. *ἔργον γὰρ συναρκεῖσθαι*] *συναρκεῖσθαι τινι*, *durare cum aliquo*. GEBNER.

10. *ΠΕΡΙ ΑΚΑΙΡΙΑΣ*] *De Importunitate.* "De Intempestivitate. NEWTON.—sive, Inscitiâ temporis. GALE. P.

1. *δέκην ὠφληκότεν ἔγγυς*] *δέκην ὠφληκός ἔγγυς* dicitur is, qui *326.* *spopondit pro aliquo*, et quoniam is, pro quo *spopondit*, non est solvendo, *damnatus est ut ipse creditor satisfaciât pecuniâque reddat.* Est formula fori Attici. FISCHER.

2. *Δεινός*—*προσάγειν*] *Δεινός* propriè significat *terribilis*: deinde ita dicitur is, qui in aliquo genere praestat et excellit, in utramque partem. [Vide infra ad p. 346. n. 2.]—Sed hoc in libello legitur passim de eo, qui aliquid facere solet, sequente Infinitivo, ut *δεινός χρῆσθαι*, solet uti, s. utitur. *Idem.*

3. *καὶ παρὼν διαίτη*,] *Δαίτα*, *Arbitrium*: quum quis aut honoris causâ [*αἰρετός*] ab his qui controversiam habent, aut sorte [*κλήρωτός*] legitur, ut litem dirimat ex fide bonâ, ex aequo et bono.—*παρὼν διαίτη*, *capitis arbiter*.—*συγκροῦειν*, *commemorando jura utriusque partis*. *Idem.*

4. *ΠΕΡΙ ΔΕΙΣΙΔΑΙΜΟΝΙΑΣ*.] *De Superstitione.*

5. *Ἀμύλει*] Vide supra ad p. 211. n. 6.

6. *περιόρνάμενος*] *Περιορναίνεσθαι*, *Se adspargere s. corpus spargere aquâ lustrali.* Quae aqua fiebat titlone ex arâ raptο et in aquâ extincto. FISCHER.

7. *λιπαρὼν λίθων*] Vide Geneseos cap. xxviii. 18. et cap. xxxv. 14.

8. *ἐκθύσασθαι*.] Hoc verbum et *exuendi*, et *excutiendi procul à se* significationem habet. CASAUBON. "*ἐκθύσασθαι*, *expiare*, Schneider è conjecturâ. Infra, *καθαριεῖν*, vulg. *καθῆραι* *δεινός*, *Idem*; qui plura hic intulit, ut et passim, è nuperis collationibus. P.

1. "*λεχὼν*] Schneider. "*λέχει*, vulg. *Λέχος*, *Lectus puerperae*. FIS-327. CHER.

2. *τελεσθησόμενος*,] *Τελεῖσθαι*, *Initiari*: imbui mysteriis Orphicis.

3. *καὶ ἱερεὺς καλέσας, σκίλλη ἢ σκύλακι κελεύσαι αὐτὸν περικαθῆραι*.] *πιατρικίδος etiam ascitis*, jubet se squillae aut catuli circumlacione purgari. CASAUBON.

4. *εἰς κόλπον πτύσαι*.] Hoc faciebant veteres mali ominis avertendi gratiâ. Unde Theocritus: [Idyll. vi. 39.] "*Ὡς μὴ βασκανθῷ δέ, τρίς εἰς ἐμὸν ἐπνύσαι κόλπον*. Ad quem locum ita Scholiastes:—*ποιοῦσι γὰρ καὶ μέχρι τοῦ νῦν μάλιστα τοῦτο αἱ γυναῖκες τὸ νεμεσθῆναι ἐκτρεπέμεναι*. I. T. Vide etiam ad Theocrit. Idyll. xx. 11. 12. hujus oper. Vol. II. p. 245. et Is. Casaub. Lect. Theocr. cap. viii.

5. *ΠΕΡΙ ΜΙΚΡΟΦΙΛΟΤΙΜΙΑΣ*.] *De honoris aucupio è rebus frivolis*.

6. *καὶ τὸν ἰδὼν ἀποκείραι*] Athenis fuit hic mos: Juvenes comam aiebant ad annos pubertatis: tum à parentibus ad tribules adduce-
Vol. I. 21

bantur, ut comam tonderent, quae *μαλλός* et *σουλός* dicebatur:— qui suprâ vulgus existimari volebant, comam filiorum suorum Apollini Pythio consecrabant. CASaubon. Nempè comam quam ponerent Iuvenes, eam Deo alicui consecrari apud Graecos, pariter ac Romanos moris fuit. GESNER.

7. καὶ ἀποδοῦν μὲν ἀργυρίου, καινὸν ποιῆσαι ἀποδοῦναι] *qui etiam, si minam argenti velit solvere, laboret ut reddat in aspero. Καινὸν* intelligo nummum recens percussum et novum: tales enim nummi veteribus et usu tritis ac sordidis praeferuntur. CASaubon.

8. τὸ προμετωπίδιον ἀπαντικρὺ τῆς εἰσόδου προσπατταλεῦσαι] *pelliculam frontis contra introitum parillis suspendere.* FISCHER.

9. θοιμάτιον] *Cum transvehabantur equites Athenis, veste erant amicti purpureâ et variâ.* CASaubon.

10. ΚΛΑΔΟΣ ΜΕΛΙΤΑΙΟΣ.] *Soboles Melitaea.* Nam poëtae vocabulis *κλάδος*, *ἔρνος*, aliisque similibus utuntur de hominibus. *Μικροφιλότιμος* catulum suum sepelit ut hominem. FISCHER. Caeterum olim canes Melitenses magni habitû fuerunt. Vide Coll. Gr. Min. ad p. 7. n. 21. "ἐπιγράψαι, omnes. P.

11. ἀναθεῖς θακτύλιον χαλκοῦν ἐν τῷ Ἀσκληπιεῖω, τοῦτον ἐκτρέδειν στεφανῶν.] *suspendit aereum annulum in templo Aesculapii, eumque corollis ornando atterit.* Intelligo autem locum sic: *Μικροφιλότιμος* Aesculapio dedicat annulum aereum: hunc corollis justo crebrius onerat: nam annulus ipse non potest atteri appendendis corollis. FISCHER.

12. συνδιακησάσθαι παρὰ τῶν πρυτάνεων.] *sibi à Prytanibus mandari jubere. Idem.*

328. 1. ὥς καθ' ὑπερβολὴν εὐημερεῖ.] *se nunquàm felicem esse. Idem.*

II. NOTAE IN POLYAENUM.

329. 1. Ex POLYAENO.] Polyaeus, gente Macedo, floruisse dicitur circiter annum Chr. 165. Utrum aliquando stipendia mereret, incertum est. Constat autem eum fuisse Rhetorem, et in foro versatum. Ad Imperatores M. Antoninum et L. Verum, stylo non ineleganti, scripsit *Στρατηγημάτων βιβλία ὀκτώ*, de *Strategematis illustrium belli ducum libros* viii. Quaedam autem eorum deperdita sunt. Nam ex 900, quae scripsit, restant tantum 833. Vide Fab. Biblioth. Gr. Vol. III. p. 482, seqq. "Harles. Introd. S. IV. §. 51.

EDITIONES POLYAENI.

1. Polyaei Macedonis Strategematum libri octo. Graecè primum edidit, cum notis suis et Versione Vulteii, Isaacus Casaubonus. *Lugd. Bat.* 1589, in 12mo.

2. ————— Justo Vulteio Interprete. Pancratius Maasvicius recensuit, Is. Casauboni, nec non suas, notas adjecit. *Lugd. Bat.* 1690, in 8vo.

3. ————— interpretationem emendavit, et indicem adjecit Graecum Sam. Mursinna. *Berolini*, 1756, 8.

4. Gr. edidit A. Coray in *Ἑλληνικῇ Βιβλιοθήκῃ*. *Paris.* 1809.

8. P.

2. *ΕΚ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΑΙΝΟΤ*, κ. τ. λ.] h. e. Ex POLYAENI DE STRATEGEMATIS LIBRIS.

3. *ταύτη*] scil. *αἰτία*—δημιουργοῦσιν, efficiunt, fingunt "statuam.

4. *Ὡν γὰρ Διονύσῳ*] Conjicit Uptonus vocem *ὅτε*, aut ejusmodi aliquid hic excidisse, *ὥν γὰρ ὅτε*, κ. τ. λ. *tempus erat cum*—

1. *Πανὶ κληῖζομεν*] *Panī tribuimus, vel nuncupamus.* BOCHARTUS. 330. *Πανικὰ* Casaubonus: Sed nihil opus.

2. *βασιλεὺς*] Xerxes, scil.—ὡς *βασιλέα*, Atticè pro *πρὸς βασιλέα*.

3. *ἄλλον*] Prius enim ad Xerxem alium, de pugná cum Graecis committendâ, clam miserat Themistocles. UPTON.

4. *ἦν—ἐξαρκος; ἢ μὴν οὐκ ἐγερεῖσθαι τὸ τεῖχος.*] *negabat omnino muros aedificari.* "An, *ἐγερεῖσθαι* fut. 1. med. sensu pass. an, *ἐγείρεσθαι* legendum conjecturâ? Idem conjecit Coray. P.

1. *διεπολιτεύοντο.*] *contrarias in republicâ sequebantur partes.* 331. UPTON.

2. *καὶ τὴν Βασιλέως*] supple *χώραν*.

3. *ἐφ' ᾧτε βασιλέα πείθει, ὅσαι πόλεις—*] *quo regi persuaderet, ut quotquot essent Graeciae civitates in Asia, eas demitteret liberas.* UPTON. "καὶ δὴ Coray omisit. P.

1. " *εἰκοσι*] κ' Maasvicius. P.

334.

1. *ὀξυβελεῖς*,] Vocem *ὀξυβελεῖς* haud faciliè dixerim debeâsne cum 335. *καταπέλτας* conjungere, an substantivè accipere. Nam *ὀξυβελής* appellatur affinis catapultae machina militaris, quâ tela in hostem mittuntur. Sed malo *ἐπιθετικῶς* accipere. CASAUBON. "At Interpres *καταπέλταις* legit. Id. l. 13. *ἐσβολάς*, Coray Graecus. P.

1. *ἅπαντας*,] *trecentos nempe Spartanos*, qui cum Leonidâ suo in 336. *ipsis augustiis erant positi.*

2. *Μίνω*] Genitivus, Atticè.

1. *ποταμὸν μέγαν*] *Thamesin.* UPTON.

337.

1. *ὕπεμιναν.*] Vide suprâ ad p. 113. n. 3.

338.

III. NOTAE IN AELIANUM.

1. Ex AELIANO.] Aelianus, qui et Claudii praenomen habuit, flo- 339. ruit circiter annum Chr. 225. Natus est Praeneste in Italiâ, et distinguendus est ab Aeliano Tactico. Audivit Pausaniam Rhetorem; et quanquam è finibus Italiae vix unquam egressus esset, tamen Graecorum, Graecaeque Eloquentiae amantissimus, stylum benè Graecum assequutus est. Coelebs obiit ultra sexagesimum aetatis annum. Ex scriptis ejus restant Variæ Historiae Libri xiv. Historiae animalium Libri xvii. quaedam fragmenta et Epistolae. Quae scripsit, eorum pleraque ex aliis collegit, nec insignis est ingenii acuminis aut sagacitatis. Scriptor tamen non inutilis est nec injucundus. Vide Fab. Biblioth. Gr. Vol. III. p. 696. et Harlesii Introd. in Hist. Ling. Gr. p. 435. S. IV. §. 76. et seqq.

EDITIONES AELIANI VARIAE HISTORIAE.

1. Claudij Aeliani Varia Historia, Graecè. Edidit Camillus Perus- cus, cum commentario ex Heraclide de rebus publicis, &c. *Romas*, 1545, in 4to.

339. 2. *Claudii Aeliani Varia Historia*, Gr. et Lat. cum notis Schef-feri, et indice. *Argent.* 1647, in 8vo. et iterum, 1662, in 8vo.

3. ——— Gr. et Lat. editionem paravit Joach. Kuhnus, &c. *Argent.* 1685, in 8vo. [Quae Edit. repetita est curante Jo. Henrico Laderlino, *ibidem*, 1713, in 8vo.]

4. ——— Gr. et Lat. cum notis Jac. Perizonii. *Lugd. Bat.* 1701, 2 Voll. in 8vo.

5. ——— Gr. Lat. cum notis variorum et interpretatione Vulteii, curante Abr. Gronovio. *Lugd. Bat. &c.* 1731, 2 Voll. in 4to. "De Nat. Animal. *Lond.* 1744, 2 Voll. 4to. P.

6. ——— *Varia Historia*; quam sine notis, at indice copiosissimo instructam curavit M. Christoph. Kretschmar, *Dresdae et Lipsiae*, 1746, in 8vo. [Scholarum usibus accommodata est haec editio.]

7. ——— Gr. Curavit editionem indicemque Graecitatis adjecit Car. Gottl. Kuehn; ["cum integro comment. Jac. Perizonii, &c. P.] II Tom. *Lipsiae*, 1780, in 8vo.

8. ——— Gr. ex recensione Kuhnii et Lederlini: Gronoviana tamen edit. est comparata, et lectiones, quas rescripserat Gronovius, in margine sunt notatae. *Halae Saxon.* 1793, in 8vo.

9. ——— Gr. adnotationibus Jac. Perizonii in primis et aliorum selectis instructa: — cum praef. Schelleri. Curavit edit. notas suas indicesque adjecit Gottl. Benj. Lehnert. *Lipsiae*, 1793, 2 tom. in 8vo.

"10. Gr.—*Ἀδαμάντιος Κοραΐς, ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Βιβλιοθήκῃ.* 1805. 8. P.

2. ἡ ναῦς] Navem intellige singularem: quam et *Ἀηλιάδα*, et Salaminiam vocavere. *Ἑρπον.* Vide suprā ad p. 236. n. 5.

3. τὸν Σωκράτην ὁ Ἀπολλόδορος.] Hanc ellipsin defendi posse vix arbitror. Praepositio *πρὸς* inserenda videtur. *Ἑρπον.*

4. πρὸς τοὺς ἀμφὶ τὸν Κρότωνα,—] Vide suprā ad p. 201. n. 5.

340. 1. τὸν ὀλίγον ὕστερον—] Vide Socratis vitae finem ē Phaedone: p. 252. seqq.

2. Ὅτε ἔαλω τὸ Ἴλιον,] Vide suprā ad p. 34. n. 2.

3. καὶ πάννυ Ἑλληνικῶς τοῦτο ἐκήρυξαν,] et more omnino *Graeco* hoc per praecones denuntiaverunt.

4. ἀπέστησαν.] abscesserunt. Vide suprā ad p. 3. n. 7.

5. ὅμως λογισμοῦ ἐκράτησε,] tamen rectam rationem possidebat.

341. 1. ἑτέρος εἶχον τῶν τραυμάτων,] Locutio elegantissima. Verbum *ἔχειν* cum adverbis et gignendi casu notat qualitatem, vel quemcumque corporis aut animi affectum. Itaque *ἑτέρος ἔχειν τῶν τραυμάτων*, est *alia* seu *averso corpore vulnera exceperisse*; quod apud *Lacedaemonios* probrosum erat. KUHNIVS.

2. ὡς ἐνὶ μάλιστα, λαθεῖν σπεύδουσιν,] quam maximè ut laterent *studentes*. ὡς ἐνὶ μάλιστα est locutio elliptica ita supplenda, ὡς εἶναι ἐν τοῖς μάλιστα λανθάνουσι. "ἐνι, ἐνεστι, licet. P.

3. πολυανδρῶ] Ita vocabantur loca publica, ubi pauperes communiter sepeliebantur, vel abjiciebantur:—quae loca variis in oppidis erant in petris excisa. PERIZONIUS.

4. ψηφίσασθαι—ἐψηφίσαντο.] Vide suprā ad p. 100. n. 2.

342. 1. ὁ δῆμιος] ὁ τῶν ἑνδεκα ὑπηρέτης, undecim virorum lictor:

cui commissum erat, venenum damnatis afferre. UPTON. Vide suprâ ad p. 254. B. I.

2. ἀλλὰ τοῦτους γε τοὺς θρόνους ἀσβόλω κατέχρυσαν.] *sedes, inquam, has fuligine resperserunt.* VULTEIUS.

1. "Γπέρευγε] *pulcherrimè. ὑπὲρ εὖ γε.* P.

343.

2. ἀνδρῶν κλέα.] Vide Iliad. ζ, 186, 189.

3. Ἀργολικὴν] Quae hic nominantur αἶμα, pro optimis habita apud Graecos veteres. UPTON.

4. εἶχεν αἰσθητικῶς] Elegans circumlocutio, τοῦ συναίσθανεσθαι, quod est, Sibi esse conscius alicujus rei, ejúsque sensum intus percipere. KUHN.

5. ἀνάπλεως] ὁ καὶ ἡ flectitur Atticè. Vide suprâ ad p. 92. n. 1.

1. ἀντικρίνων] Vide Iliad. ρ', 263. annotante Sam. Clarke.

344.

2. Τετραλογίαν] Is. Casaubonus in De Satyricâ poësi: Mos Tragicorum Graecorum fuit Athenis, ut modò singulas committerent fabulas, modò plures. Unde τεμολογία et τετραλογία τραγικῶν δραμάτων sunt appellatae: semper autem postrema fabula Satyrica fuit. UPTON.

3. τῶν Διονυσίων] Quo festo Poëtarum fiebant carmina. SCHEFFER.

1. ὅσα μὲν οὗτος ἰδεῖν,] Mutavi verborum seriem, structurâ postu-
lante; cum prius legeretur, ὅσα μὲν οὗτος ἰδεῖν, perverso satis ordine. Sed planè vox αἶτος etiosa est. UPTON. Atqui vir doctus perperam sollicitat vocem οἶτος: nequaquam enim supervacanea est. Vide quae annotavit vir longè acutissimus Sam. Clarke, ad Hom. Iliad. γ', 409.

2. ἀνακτόρου,] Si Hesychio fides, ἀνάκτορον propriè Cereris est templum; ἀνάκτορον τὸ τῆς Δήμητρος. UPTON. "Δνάκτορα quavis dicuntur templa, ut ἀνακτες quilibet dii. PERIZON. P.

3. πλὴν οὐκ ἀπήντησε ταῦτα ταύτῃ ποθέν.] *verum haec longè secus evenerunt.* Haec particula ποθέν hoc loco fere expletiva est, ut ἀλλοθεν ποθεν, elegantiae potius quam necessitatis gratiâ. Idem. Vide Vol. II. ad p. 177. ver. 366.

4. καὶ ὁ μὲν περὶ τὴν Βαρχείαν εἶχεν.] *et totus erat in celebrandis Orgiis occupatus.*

5. "ὄρμη] ὄρμη Kuehn et alii ex Mss. ὄργη Kuhn, Edin. Coray. P.

1. τὸ ποιητικόν,] alludit ad ea quae cecinit Homerus, Iliad. δ', 161. 346

2. ἐὰν ἔχη δύναμιν φραστικὴν,] Angl. *if it possesses a proper power of expression, μηδὲν ἀσθενέστερον [εἶναι,] ὅσα βούλεται, δεικνύναι, τῶν ἀνδρῶν τῶν κατὰ χειρουργίαν δεινῶν, is no less capable of exhibiting what it pleases, than persons who excel in the manual operation of painting. οὐ τὸ μὲν μῆκος, κ. τ. λ. Angl. which stretches in length about five miles, and in breadth a hundred paces, or, in some parts, more.* HURD, in his Discourse on Poet. Imitation. σταδίου.—πλήθρον,—Vide suprâ ad p. 88. n. 7, 8. "πλήθρον, 100 pedes. P.

3. εἰς κάλλος τότε φιλοτιμησαμένης,] *ad venustatem se ambitiosè componentis.* VULTEIUS.

4. καὶ τέθηλε,] Vide suprâ ad p. 29. n. 4.

5. σμίλαξ.] Botanists give it the name of *oriental bindweed*. It is said to be a very rambling plant, which climbs up trees, and rises to a great height in the Levant, where it particularly flourishes. HURD.

6. Πανήγυρις.] Elegans imprimis metaphora. Sic Horat. *Omnia copia narium.* Dicitur etiam κακῶν πανήγυρις, de malis agminatim ingruentibus, et sibi invicem succedentibus. UPTON.

347. 1. *λεοκ*] Vide suprâ ad p. 343. n. 5.
 2. *περὶ τὸ Κρεῖττον*,] *Περὶ τὸν Θεόν*, seu *τὸ Θεόν*. URTON.
 3. *καθάρσθαι*] *se purgasse* propter occisum Pythonem. Vide suprâ p. 7.
 4. [*ἐκ τῆς αὐτοῦ δάφνης*] Haec verba uncinis includenda curavi: etenim suspicor à malâ esse manu. URTON. "*αὐτῆς*, Coray è Mss. P.
348. 1. *ἐτους ἐννάτου*] Tanto enim tempore exulâsse dicitur, et tum demum expiatus esse à caede Pythonis. SCHEFFER.
 2. *ἐρῶν—ὁ Θεός*] *amans Deus*—Apollinem intelligit, qui perditè Daphnen, Penei filiam, amabat, in laurum postea mutatam. Sed cùm à quibusdam meritò suspecta est haec vox, quid si *ἀφ' ἡδπερ ὄν*, vel conjunctè *ἡδπερ ὄν*, legamus? URTON.
 3. *Πελαγονίας*,] Ortellius *Πελασγίας* legendum censet. *Idem*.
 4. *τῶν Ἑσπερίων*.] Locros intellige Ozolas sive Hesperios. *Idem*.
 5. *ἐκεῖνοι, οἱ*] Praeponendum *οἱ*, legendumque *οἱ ἐκεῖνοι*, *illi ipsi*, scil. *Melienses, Dorienses*, &c. vel planè delendum. KUHΝ. "At *ἐκεῖνοι*, *οἱ*—Kuehn probat et legit, et Coray. P.
 6. *ὑπερβολῶν*] Populi ultra Scythiam: tangit autem Hyperboreorum quaedam sacra Delphos deportata; de quibus Herodotus, lib. 4to, est consulendus. URTON. "Atqui haec sacra ferebantur non *Delphos*, sed *Dehum*, et per alias igitur terras, ut ratio viae postulabat, quae in Graecia a Dodonaeis ferebat in Euboeam, et inde Delum. Vide Herod. iv. 33. PERIZONIUS. P.

FINIS

ANNOTATIONUM IN EXCERPTA MISCELLANEA.

NOTAE IN EXCERPTA EX POLYBIO.

POLYBIUS, Lycortae filius, natus est Megalopoli in Arcadia circa 351. Olymp. cxliv. i. e. circa annum ante Christum natum 203. In exsequiis Philopoemenis, cui juvenis se adjunxerat, urnam defuncti portavit. Postea A. U. C. 588. quum mille ex nobilissimis Achaeis, qui bello contra Perseum gesto Romanis parum favissent, per Italiae oppida divisi essent, ipse Polybius, qui ex eorum numero erat, rogatu Fabii et Scipionis, Aemilii Paulli filii, veniam a praetore impetravit Romae manendi. Ibi consuetudinem cum Scipione Aemiliano, annum decimum octavum agente, contraxit; cujus auctoritate factum est, ut exulibus Achaeis, anno decimo septimo postquam evocati erant, reditus in patriam concederetur. Polybius autem, veri cognoscendi amore impulsus, itinera per Africam, Italiam, Galliasque suscepit. Scipioni, Carthaginem oppugnanti, comes aderat. Corinthum a Mummio incensam vidit. In patriam redux ita se gessit, ut Achaei statuam ei e marmore ponerent; cujus inscriptio testata est, Graeciam calamitates effugituras fuisse, si Polybii monitis olim paruisset; et deinceps, postquam peccavit, illi uni salutem suam debere. Post annum A. U. C. 611. historiarum opus perfecit. A. U. C. 620. Scipionem iterum Consulem in Hispaniam comitatus est. Tandem equo delapsus, et morbo inde correptus, diem obiit supremum annos 82. natus, Olymp. clxiv. 2. Scripsit Historiarum libros quadraginta de rebus toto fere terrarum orbe gestis per annos 53. ab initio belli Punici secundi ad eversionem regni Macedonici. Ex his quinque tantum primores integri exstant; ceterorum Excerpta tantum supersunt.

“Polybius, (inquit Wytttenbachius,) vere appellandus Graecorum ultimus. Natus enim et educatus in libera patria, in eadem tuenda regendaque versatus, ejusdem libertati superstes, servavit civilis spiritum libertatis: qui ubi abest, eloquentia inane quid et languidum sonat: ubi adest cum rerum scientia, etiam sine verborum et compositionis delectu, Historiae munus explet. Hujusmodi erat Polybii ingenium. Profectus item a philosophia, non illa eloquentiae socia Socratica, aut Academica, aut Peripatetica, sed inope ad orationis ornatum Stoica; neque rhetorum scholis exercitatus, neque sua voluntate ad veterum Historicorum imitationem comparatus, aut scriptionem ipse suam ad Grammaticorum praecepta dirigens; adolescens ad rem publicam tractandam delatus, in rebus continuo civilibus ac bellicis versatus, verbis e medio et vulgari consuetudine assumtis, orationis formam contraxit perspicuam quidem, sed minime elegantem. Huc accedebat scholam redolens loquacitas, et repetitio ejusdem argumenti in laudanda ubique et inculcanda caussarum observatione.”—“Si ab oratoris dote discesseris, nulla est quin apud Polybium exstet Historiae virtus. Veri quaerendi et libere proficendi studium acerrimum: ejusdem a falso discernendi cum ex rerum usu, tum ex litterarum scientia et omni doctrina, judicium subtile: factorum eventuumque sagacissima explicatio, e caussis principisque suis repetita.”

Dicitur a Livio “auctor haudquaquam spernendus;” quam laudem non exiguum esse censet Casaubonus.

351. 1. 4. πρὸς τὴν αἰρεῖσιν καὶ παραδοχὴν] *ad studium et receptionem*. Qui alicui studio favent, αἰρεῖσθαι dicuntur; αἰρεῖσις autem ipse favor est; unde etiam *sectam* haud raro significat. παραδοχῇ vocabulum vetustioribus non usurpatum.
 ibid. ὑπομνημάτων] *Commentariorum*. ὑπόμνημα, quidquid scriptum est memoriae gratia: brevis commentatio. Hinc verbum ὑπομνηματίζεσθαι, Longin. I. 2.
 1. 8. ὡς ἔπος εἰπεῖν,] *ut verbo dicam: breviter*. Aeschyl. Pers. 720. διαπεπρόβηται τὰ Περσῶν πράγμαθ', ὡς εἰπεῖν ἔπος. ubi vide Glossarium.
 1. 9. φάσκοντες]—φημί, dico; φάσκω, dictito.
 1. 13. περιπετειῶν] *calamitatum*. a verbo περιπίπτειν, incidere in malum.
352. 1. 2. πρὸς τὴν ἐντευξιν τῆς πραγματείας.] *ad lectionem libri. ἐντευξις, congressus. ἐντυγχάνειν βιβλίῳ, to make one's self acquainted with a book*: vide sect. 3. versus fin. πραγματεία, *opus*; proprie vero operis elaboratio; quo sensu occurrit apud Dionysium Halicarnassensem, Diodorum Siculum, et Josephum. πραγματεύεσθαι τι διὰ γραφῆς dixit Longinus Fragm. V. 1.
 1. 8. ἐκπαθῆς] *immodice adfectus*: vox antiquioribus ignota.
 1. 9. προυργιαιότερον] Angl. *more important*. a προύργον (πρὸ ἔργου) id quod praestat facere. Thucyd. III. 109. τὸ ἐαυτῶν προυργιαιότερον ἐποιήσαντο.
 1. 23. ἀδύητον.] *non controversam*. Epithetum apud veteres poetis usurpatum.
 1. 30. ἀκμήν] *adhuc*, i. e. κατ' ἀκμήν τοῦ χρόνου. Locutio puris scriptoribus non usitata. Moeris, Ἀκμήν οὐδεὶς τῶν Ἀττικῶν ἀντί τοῦ ἔτι, εἰ μὴ μόνος Ξενοφῶν ἐν τῇ Ἀναβάσει, (IV. 3. 19.) Ἑλληνικῶς δὲ χρῶνται. "s. 26. Schn.
 1. 32. οὐδ'—καθάπαξ] *ne—quidem omnino*. Phrasis recentior.
 1. 33. ἰσχυρῶς εἰπεῖν,] *ut simpliciter dicam*. Locutio magis obvia est ἀπλῶς εἰπεῖν.
353. 1. 1. οὐ τινὰ μέρη,] *Lege οὐ τινὰ μέρη*. Voces ζηλωτῶν—&c. usque ad ξυγγραφήν ἔσται e sola conjectura suppleverunt Ursinus et Casaubonus. "Prius, οὐτινα. P.
 1. 6. ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τοῦ,] *simulque intelligetur, quot quantisque utilitates studiosius adferre illud genus historiae conscribendae possit, quod in rerum gestarum ratione atque causis accurate expheandis versatur, quam Pragmaticam Historiam vocamus*. Schweigh.
 1. 7. συμβάλλεσθαι πέφυκε] *ita a natura comparatum est, ut conferat*.
 1. 19. τοῦ Σικωνίου] *Intelligit Aratum Sicyonium, Achaeorum foederis auctorem*. Probabiliter edidit Schweigh. τοῖς τελευταίους τῆς Ἀράτου τοῦ Σικωνίου συντάξεως.
 1. 21. σποράδας εἶναι συνέβαινε—ἀπὸ δὲ τούτων τῶν καιρῶν] *Interjecta his verbis pars, in codicibus lacunosa, sic expleta est a Casanbono per conjecturam*. Wyttenb.
 1. 22. συντελείας] *effectiones, exitus*.
 1. 24. σωματοειδῆ] *in unum quasi corpus coalescens*.
 1. 27. ἀναφορά,] *relatio*.
 1. 31. ἡνύσθαι] *Corrige ἡνύσθαι*. nam penultima in ἀνύω vel ἀνώ corripitur. "Correxī. P.
354. 1. 8. τοῖς πολλοῖς τῶν Ἑλλήνων] *plerisque Graecorum*. πολλοί, multi; οἱ πολλοί, plerique.

1. 12. διαβουλίαις,] *consiliis* : vox διαβούλιον apud recentiores tantum usurpata est. Hesych. Διαβούλια. ἐνθυμήματα. Saepius occurrit apud interpretes Alexandrinos V. T.

1. 13. χορηγίαις] *apparatibus*, proprie dicitur de sumtibus eorum, qui chorum instruebant. [Vid. supra not. 2 ad p. 133.] Hinc χορηγεῖν, *instruere*. Aristot. Eth. Nicom. X. 9. καὶ Σόλων δὲ τοὺς εὐδαίμονας ἰσως ἀπεφαίνετο, καλῶς εἰπὼν, μετρώς τοῖς ἐκτὸς κεχορηγμένοις : bonis externis modice instructos. Strabo V. p. 222. de lapicidina locutus, μέταλλα δὲ λίθου λευκοῦ τε καὶ ποικίλου γλανκίζοντος, τοσαῦτ' ἐστὶ καὶ τηλικαῦτα μονολίθους ἐκδιδόντα πλάκας τε καὶ στήλας, ὥστε τὰ πλεῖστα τῶν ἐκπρεπῶν ἔργων τῶν ἐν τῇ Ῥώμῃ, καὶ ταῖς ἄλλαις πόλεσιν, ἐντεῦθεν ἔχειν τὴν χορηγίαν. Angl. are supplied with materials from hence. Vide infra, p. 361. 26.

1. 33. ἄν—ἐφιλοτιμήθην.] *should have directed my ambition*. φιλοτιμία est honoris studium ; atque inde, *diligentia* quam quis exercet, honoris adipiscendi caussa.

1. 5. βαδανίζειν] *explorare*. βάσανος erat lapis quidam, cujus attritione aurum probabant. Angl. a touchstone. Pindar. Pyth. X. 105. πειρῶντι δὲ καὶ χρυσὸς ἐν βαδάνῳ πρόπεε. Hinc quodvis examen.

ibid. ὅσον γε καὶ ἡμᾶς εἰδέναι.] Subaudi ἐπέβαλε, vel simile quid.

1. 8. πολλά γὰρ αὐτῇ—] Eamdē fere sententiam his versibus complexus est Ovidius, de Ponto, IV. 3.

Ludit in humanis divina potentia rebus,

Et certam praesens vix habet hora fidem. SCHWEIGH.

1. 26. κᾶπειτα] Corrige κᾶπειτα.

1. 30. ὀνειρώττουσιν] *sonniantibus*. sic ὕπνώττειν, *dormire* ; λιμώττειν, *esurire*.

1. 8. Τίμαιος] Historicus Siculus ab his laudatur, ab illis culpa-tur. De eo vide Longinum, Sect. IV. 1. Cicer. de Orat. II. 14. Baronem de Sancta Cruce *Examen Critique des Historiens d'Alexandre*, p. 15.

1. 3. εὐδοκουμένας] Angl. *such as pleased the Gauls*, usus recentior, 357. et in voce passiva fere Polybianus. I. 71. 3. κατὰ στάθας εὐδοκουμένην, *status quo contenti esse possumus*.

1. 9. Σαυνίταις] *Samnitibus*. Strabo tamen scribit Σαμνῖται.

1. 2. εἶπα] De hac forma consulas Matthiae Gr. Gr. sect. 188. 358. obs. 7.

1. 7. Ὑπατοι.] *Consules*. Σύγκλητος, (scil. βουλῇ,) *Senatus*. οἱ Πολλοί, *Plebs*.

1. 20. ἀναδιδόασιν,] *ad deliberandum proponunt*: phrasis Polybio familiaris.

1. 25. βραβεύειν] *decernere*, Angl. *to determine which way the majority votes*.

1. 26. τῆς ἐν ὑπαίθροις οἰκονομίας,] *in the management of all matters in the field*, quum ex urbe discesserint ad res militares capessendas.

1. 2. χιλιάρχους] *tribunos militum*. διαγράφειν, *conscribere* ; διαλέγειν, *delectum agere*. Ταμίον, *quaestoris*.

1. 14. τὴν τοῦ ταμείου κυρίαν] *potestatem aerarii, the command of the treasury*.

1. 20. οἱ Τίμηται] *Censores*.

1. 23. συγχώρημα] *Concessio, facultas alicujus rei faciendae*.

- l. 31. διαλύουσιν] Lege διαλύουσιν cum Schweighausero et Wyttenbachio. "pro διαλύουσιν. P.
360. l. 9. πάντα πρὸς τὴν Σύγκλητον κυροῦν.] πῶς pro πρὸς mavult Wyttenbachius.
- l. 30. θανάτου—κρίνει] capite damnat. Angl. has power of life and death. Verba accusandi et damnandi genitivum criminis vel poenae regunt. Xen. Cyrop. I. 2. 14. θανάτου δὲ οὗτοι κρίνουσι. Supra p. 80. l. 14. Vid. Matthiae Gr. Gr. sect. 346. Mox pro καὶν lege καὶν, sine litterula subscripta; et sic infra, καλοκαγαθίας.
361. l. 3. ἐαυτοῦ καταγνόντα φυγαδεῖαν.] καταγινώσκειν τι τινός, Angl. to determine any thing against a person. Thucyd. III. 81. κατέγνωσαν ἐπάντων θάνατον. Vid. Matthiae sect. 376. φυγαδεῖα, exilium, vox recentior.
- l. 26. χορηγεῖσθαι] Vid. supra ad p. 354. 13.
- l. 28. ἐβελokaκεῖν καὶ κωλυσιεργεῖν] de industria cessare, atque aliter opus impedire.
362. l. 1. ἐκτραφεῖσθαι] cum pompa celebrare, exaggerare. Sic apud Ciceronem, *Tragoediam in nugis agere*, id est, *tragice exaggerare*.
- l. 6. οὐ δύνανται χειρῶν,] Legendum οὐ δύνανται cum Reisk. et Schweigh. Wyttenb. "pro δύναται. P.
- l. 8. Τοῦ γε μὴν Δήμου τὸ διαλύεσθαι] Forte Auctor scripsit τὸν γε μὴν Δήμον τὸ διευλαβεῖσθαι καὶ λίαν αὐτοῖς ἀναγκαῖον εἶναι. Hoc verbo Polybius usus est aliis locis, notatis ab Ernestio in Lexico Polybiano. Wyttenb.
- l. 10. ἀπὸ τῆς οἰκίας] Schweighauserus, ex Reiskii conjectura, edidit ἀπὸ τῆς οἰκίας, quod haud scio an in Polybio non requirendum sit. Vulgata et hoc, et multis multorum Auctorum locis, comode accipi potest, ut οἰκοθεν. Wyttenb.
- l. 30. τῶν Δημάρχων,] Tribunorum Plebis.
- ibid. οὐχ οἶον ἐπὶ τέλος ἄγειν] Pro οὐχ οἶον οὐκ ἐπὶ τ. ἄ. Ut apud Latinos, non modo pro non modo non. Frequentius est οὐχ ὅτι vel οὐχ ὅπως. Vid. Bos. Ellips. p. 485. ed. Oxon. 1813.
363. l. 28. εὐλαβῶς ἔχουσι γ. τ. λ.] cavent ne Senatus voluntati obstant et reluctantur.
364. l. 3. τὰς περιστάσεις] circumstantias. Hermogenes περιστάσιν dicit τὸ πᾶν ἐν ἡμῖν καὶ λόγοις καὶ πράγμασι, καὶ δίκαις καὶ ὑποθέσει, καὶ βίῳ, τόπον, χρόνον, τρόπον, πρόσωπον, αἰτίαν, πρᾶγμα. Latine dixeris, Res circumstantes vel accidentes.
- l. 12. διόπερ ἀνυπόστατον κ. τ. λ.] Unde fit, ut peculiaris reipublicae forma ea est, cui resisti nequit, quidquid vero decreverit, ad eam perducatur.
- "Haec Excerpta ex Polybio, cum notis, repetita sunt ex hujus Operis editione signata C. J. B. Londini, 1821. Nonnulla priorum editio illa omisit. P.

APPENDIX

AD COLL. GRAEC. MAJ. VOL. I. in qua indicantur Subsidia quaedam selecta, Linguae Graecae Studiosis utilissima.

I. TIRONIBUS.

A Copious Greek Grammar, by Augustus Matthiae. Translated from the German by Edward V. Blomfield, M. A. *Cambridge* 1818, 2 Vol. 8vo. 2d ed. *London*, 1821. C. J. B. Frater ejus. P.

Greek Grammar, Translated from the German of Philip Buttmann, by Edward Everett, Eliot Professor of Greek Literature in Harvard University. *Boston*, 1822. Cantab. impressa. P.

MOOR *Elementa Linguae Graecae*.—*Elementa Linguae Graecae*; novis, plerumque, regulis tradita, &c. Pars Prima, complectens Partes orationis declinabiles; &c. Studio Jacobi Moor, LL. D. Pars secunda, complectens verba Anomala et Defectiva, et quasdam ex Praepositionibus. Studio Andreae Dalzell, s. r. s. e. Nunc demum reliquas Praepositiones, Adverbia, Conjunctiones, Syntaxin, Prosodiam, &c. Studio Georgii Dunbar, s. r. s. e. &c.

POSSELI *Syntaxis*.—Joannis Possellii *Syntaxis Graeca*. Witteb. 1561, 1586, &c. Lips. 1704, 1725, in 8vo. [Sunt et aliae editiones alibi.]

FRANKLIN *Ορθογώνια*.—Tractatus de tonis in Lingua Graecanica, &c. in duos libros digestus; scriptus per R. F. Lond. 1630, in 12mo.

LABBE *de Accentibus*.—Regulae Accentuum et Spirituum Graecorum, novo ordine in faciliores et difficiliores pro captu scholasticorum distributae, &c. operâ P. Philippi Labbe. Rotomagi, 1743, in 8vo. Item editio auctior, Parisiis, sumptibus Fratrum Barbou, 1725, in 12mo.

The Port-Royal Greek Grammar.—Nouvelle méthode pour apprendre facilement la Langue Greque, &c. Nouvelle édition, corrigée et augmentée de nouveau. À Paris, 1754, in 8vo. [N. B. Hunc librum Angl. vertit T. Nugent.]

HUNTINGFORD'S *Greek Exercises*.—An introduction to the writing of Greek, by George Isaac Huntingford, D. D. [now Bishop of Gloucester.] Part the first, 5th edit. Lond. 1793. Part the second, 3d edit. *ibid.* 1791, in 8vo.

DUNBAR'S *Greek Exercises*.—Exercises on the Syntax, and observations on some peculiar Idioms of the Greek Language, &c. By

George Dunbar, Professor of Greek in the University of Edinburgh. 2d Ed. *Edin.* 1816, in 8vo.

SCAPULAE Lexicon.—Lexicon Graeco-Latinum novum, &c. Operâ et studio Joan. Scapulae. *Basil.* 1579, in fol. [Bona est editio, quae prodiit *Lond.* curante Harmaro, 1637. Optima autem quae *Lugd. Bat. et Amst. apud Elzevirios et Hackium*, 1652. [Editio Nova, in qua, nunc primum, Vocabula ex Appendice Askewiana, secundum literarum seriem inseruntur. *Glasgae*, 1816.]

SCHREVELII Lexicon.—Cornelii Schrevelii Lexicon manuale Graeco-Lat. et Latino-Graecum, &c. Edit. nova, &c. *Lond.* 1774. [Edit. 15. *ibid.* 1791.] in 8vo. [Multae sunt hujus libelli editiones. Nuperrima est *Edinensis*, 1814.]

HEDERICI Lexicon.—Benjaminis Hederici Graecum Lexicon manuale, &c. *Lipsiae*, 1722, in 8vo. *Lond.* à Patrick, 1739, in 4to. à Morell, 1796, *ibid.* in 4to. Editio nova, cui accedit magnus verborum et exemplorum numerus ex schedis Petri Henr. Larcheri. *Lond.* 1816. "[Ab Ernesti, *Lipsiae* 1755, 1767: à Wendler, *ibidem*, 1787, et 1796, 3 tom. 8vo. P.]

MORELL Thesaurus.—Lexicon Graeco-Prosodiacum, Auctore T. Morell, s. t. p. olim vulgatum typis denuo mandavit, permultis in locis correxit, exemplis a se allatis, et animadversionibus illustravit, verbis, a Morello omissis, quam plurimis auxit, et Graecis vocibus Latinam versionem subiecit Edw. Maltby, s. t. p. *Cantab.* 1815, in 4to. "Prius, 1762, 2 Voll. 4to. P.

SEALE on the Greek Metres.—An Analysis of the Greek Metres. By J. B. Seale, D. D. 4th edit. *Cambr.* 1804, in 4to.

VIGERUS de Idiotismis.—Francisci Vigeri de praecipuis Graecae dictionis Idiotismis Libellus. Illustravit, perpetuis animadversionibus et quamplurimis idiotismis auxit Henricus Hooegeveen. *Lugd. Bat.* 1742, iterum, 1752; tertium, 1766, in 8vo. [Post Hooegeveenum bis quoque edidit hunc libellum Jo. Car. Zeunius. Edidit etiam Hermannus, et suis animadversionibus auxit. Est editio nitidissima, *Glasg.* 1813, in 8vo.] "Edit. 2da Hermanni, *Lips.* 1813. P.

BOS Ellipses Graecae.—Lamberti Bos Ellipses Graecae, &c. cum doctorum virorum observationibus; quibus et suas adjecit M. Nicolaus Schwebelius. *Norimberg.* 1763, in 8vo. [Earundem edit. octava, novis observationibus B. D. Christ. Michaelis aucta. *Halae*, 1765, in 12mo. Optima autem est Schwebelii, *Norimb.* 1763, in 8vo.] *Glasgae*, 1813, in 8vo. "A Schaefer, *Lips.* 1808, 8. P.

KUSTER de Verbis Mediis.—Lud. Kusterus de vero usu Verborum Mediorum, &c. item veteres poëtae citati, &c. sive Index vocabulorum in quibus anceps Vocalis pro longâ habenda est. Curâ Edw. Leedes. *Lond.* 1806, in 8vo. De Verbis Graecorum Mediis

APPENDIX.

iii

- Commentationes Lud. Kusteri, Jo. Clerici et Erasmi Schmidii; recensuit, suam adjecit Christ. Wollius. *Lips.* 1752, in 8vo.
- DRESIGIUS de Verbis Mediis N. T.—Sigism. Frid. Dresigii Commentarius de Verbis Mediis N. T. nunc primum editus curâ Joh. Frid. Fischeri. Addita est, præter Lud. Kusteri libellum, Joh. Clerici Dissertatio de eodem genere Verborum Graecorum è linguâ Franco-Gallicâ in Lat. conversa. *Lipsiae*, 1755, in 8vo.
- DEVARIUS de Particulis.—Matthaei Devarii de particulis Linguae Graecae liber particularis. *Amstel.* 1700, in 12mo. [Multis accessionibus locupletatus est et emendatus à Joan. Gottfr. Reusmanno. *Lips.* et *Sleizae*, 1775, in 8vo.]
- HOOGEVEEN de Particulis, brevaviit SCHUTZ.—Henrici Hoogeveen doctrina particularum Linguae Graecae: recensuit, brevaviit et auxit Christ. Godof. Schutz. *Dessaviae* et *Lipsiae*, 1782, et *Lipsiae*, 1788, in 8vo. *Glasg.* 1812, in 8vo. "Ed. II, *Lipsiae*, 1806. P.
- POTTER's *Antiquities*.—Archaeologia Graeca: or, The Antiquities of Greece. By John Potter, D. D. late Lord Archbishop of Canterbury. In 2 vols. The 2d edit. *Lond.* 1720, in 8vo. [A New Edition; to which is now first added, AN APPENDIX, containing a concise History of the Grecian States, &c. By G. Dunbar, *Edin.* 1813, 2 vols. in 8vo.]
- ROBERTSON's *Ancient Greece*.—The History of Ancient Greece, from the earliest times till it became a Roman Province. By William Robertson, Esq. Keeper of the Records of Scotland. The 3d Edit. *Edin.* 1786, in 8vo.
- ADAM's *Geography and History*.—A Summary of Geography and History, both ancient and modern: &c. By Alex. Adam, LL. D. Rector of the High School of Edinburgh. *Edin.* 1794, in 8vo. [Sunt et aliae editi.]
- HARWOOD's *View*.—A View of the Various Editions of the Greek and Roman Classics, with Remarks. By Edward Harwood, D. D. Second edit. corrected and enlarged. *Lond.* 1778, in 8vo. [N. B. Est quoque 3tia, *ibid.* 1789.]
- WALCH Introductio.—Jo. Ern. Imman. Walch Introductio in Linguam Graecam. *Jenae*, 1772, in 8vo.
- HARLESII Introductio.—Theophili Christophori Harles Introductio in Historiam Linguae Graecae. *Altenburgi*, 1778, in 8vo. [Eadem auctior, 1792, 1797, 3 voll.]
- AN Analysis of the radical Tenses of the Greek Verb, with an Essay on the origin and general power of the particle *αὐ*, by G. Dunbar, F. R. S. E. *Edin.* 1813, 8vo.
- SCHELLERI Praecepta styli bene Latini, in primis Ciceroniani, 2 vol. *Lips.* 1797, in 8vo.

CRONBIE's Gymnasium, sive Symbola Critica. Opus perutile. 2 vol. Lond. 1812.

II. PROVECTIONIBUS.

CHALCONDYLAE Grammatica Graeca.—Demetrii Chalcondylae Erotemata, sive Institutiones Grammaticae, initiandis Graecae Linguae Studiosis, vel magno Budaeo teste, accommodatissimae : unâ cum Melioris Volmarii Erythropolitani praefatione, in qua de ratione descendae Linguae Graecae nonnulla, dignissima cognitu. Accessit item, Emmanuëlis Moschopuli de Nominum ac Verborum Syntaxi Libellus. *Basileae*, 1546, in 12mo.

MOSCHOPULI Grammatica.—Emanuëlis Moschopuli Grammaticae artis methodus, &c. *Basil.* 1550, in 4to.

CHRYSOLOEAE Grammatica.—Emanuëlis Chrysolorae Byzantini Graecae Grammaticae Institutiones. Latina è regione opposita sunt Graecis, &c. Dominico Sylvio interprete. *Venetis, apud Joannem Farreum et Fratres*, 1542, in 12mo. [Multae sunt hujus libelli editiones ; ex rarissimis est, quae unâ cum versione Latinâ interlineari impressa est, sub hoc titulo : Erotemata Chrysolorae. De formatione temporum ex librò Chalcondylae. Quartus Gazae de constructione. De anomalis verbis. De encliticis. Sententiae monostichi ex variis poetis. Additur in fine : *Impressum in Compluti Academia ab Arnaldo Guillelmo Brocario. Anno Dom. 1514, in 4to min.* Exemplar pulcherrimum hujus editionis pretiosissimae asservatur in Biblioth. Acad. Edin. ex donis celeberrimi Gul. Drummond de Hawthornden.]

CONSTANTINI LASCARIS Grammatica. Compendium octo orationis partium et aliorum quorundam necessariorum, editum à Constantino Lascare Byzantino. *Venetis, apud Aldum*, 1512, in 4to. [Vetustissima hujus libri editio prodiit *Mediolani*, 1476, in 4to, et liber est inter primos Graecè excusos. Vide Panzer. Ann. Typ. vol. ii. p. 25.]

GAZAE Grammatica.—Theodori Gazae Introductionis Grammaticae libri quatuor, unâ cum interpretatione Latinâ, &c. *Basileae, apud Valentinum Curionem*, 1523, in 8vo. [Sunt multae aliae hujus libri editiones.]

VERWEY Grammatica.—Nova Via docendi Graeca, &c. edidit, &c. Joannes Verwey, &c. *Gaudae*, 1702, in 8vo.

WELLERI Grammatica Graeca.—Jacobi Welleri Grammatica Graeca nova, antè ab Abrahamo Tellero, quod ad dialectos attinet, completa ; post verò ab ipso auctore novis notis et indicibus locupletata ; cui nunc, praeter observationes, tabulas, versúsque memoriales Christ. Daumii, accesserunt Lamberti Bosii brevissima Syntaxis, et accentuum ratio. Curavit iterumque edidit Joh. Frid. Fischerus. *Lipsiae*, 1781, in 8vo.

Platonicarum. Ex cod. MS. Sangermanensi nunc primum edidit, atque animadversionibus illustravit David Ruhnkenius. *Lugd. Bat.* 1754, in 8vo.

APOLLONII Lexicon Homericum.—Apollonii Sophistae Lexicon Graecum Iliadis et Odysseae. Primus ex cod. Sangermanensi in lucem vindicavit, &c. Joan. Baptista Casparus d'Ansse de Villosion, &c. *Lat. Par.* 1773, 2 tom. in fol. [Idem editum ab H. Tollio. *L. Bat.* 1788, in 8vo.] "1 Vol. 4to, *Paris.* 1773, apud nos. P.

SEBERI Index Homericus.—Index Vocabulorum in Homeri Iliade atque Odyssea, caeterisque quotquot extant Poëmatibus. Studio M. Wolfgangi Seberi Sulani. Edit. nova, *Oxon.* 1780, in 8vo. Cum Appendice, *ibid.* 1782, in 8vo.

DAMM Lexicon Homericum et Pindaricum.—Novum Lexicon Graecum Etymologicum et Reale, cui pro basi substratae sunt concordantiae et elucidationes Homericae et Pindaricae, cum indice universali Alphabetico. Collegit et digessit Christianus Tobias Damm. *Berol.* 1765, in 4to.

AEMYLI PORTI Lexica.—AemylII Porti Lexicon Ionicum. *Francof.* 1603, in 8vo. Lexicon Doricum. *Ibid.* 1603, in 8vo. Lexicon Pindaricum. *Hanov.* 1606, in 8vo. "Lex. Ion. *Oxon.* 1821. 8vo. P.

MOERIS ATTICISTA.—Moeridis Atticistae Lexicon Atticum, cum Jo. Hudsoni, &c. aliorumque notis. Secundum ordinem MSSorum restituit, emendavit, &c. Jo. Piersonus. Accedit AelII Herodiani Philetaerus è MSS. nunc primum editus, &c. *Lugd. Bat.* 1759. in 8vo.

PHRYNICHUS.—Phrynichi Eclogae nominum ac verborum Atticorum, cum versione Lat. Pet. J. Nunnesii, et ejusdem ac Dav. Hoeschellii notis, &c. curante Jo. Corn. de Pauw, qui notas quoque suas addidit. *Traj. ad Rhen.* 1739, in 4to.

THOMAS MAGISTER.—Thomae Magistri vocum Atticarum Eclogae, ex dispositione Nic. Blancardi, cum vetustis Lamb. Bosii, et novis Heinsii, Fr. Junii, &c. animadversionibus, collegit partim digessitque Jo. Stephan. Bernard, m. d. qui et suas notas adjecit. *Lugd. Bat.* 1757, in 8vo.

AMMONIUS.—Ammonius de affinium vocabulorum differentiâ. Accedunt opuscula nondum edita, &c. Ammonium, ope MS. primae edit. Aldinae, et aliunde, emaculavit, et notis illustravit, reliqua ex codd. MSS. Bibl. *Lugd. Bat.* nunc primum vulgavit Ludovicus Casparus Valckenaer, *Ibid.* 1739, in 4to.

HARPOCRATION.—Valerii Harpocratonis de vocibus liber. cum notis, &c. Jac. Gronovii. Accedunt diatribe H. Stephani, &c. item notae, &c. Henr. Valesii. *Lugd. Bat.* 1696, in 4to. [In quibusdam editionibus inscribitur *Λεξικὸν τῶν δέκα ῥητόρων.*]

C. T. ERNESTI Lexicon Technologicum.—Lexicon Technologiae Graecor. Rhetoricae. Congessit et animadversionibus illustravit Jo. Chr. Theoph. Ernesti. *Lips.* 1795, in 8vo.

GREGORIUS de Dialectis.—Gregorius, Corinthi Metropolitae, de Dialectis. E codd. MSS. emendavit et notis illustravit Gisbertus Koen. Accedunt Grammatici Leidensis et Meermannii de Dialectis opuscula, &c. *L. Bat.* 1766, in 8vo. "[et cum notis Bastii, Boissonadi, et Schaeferi, 2 tom. 8vo. *Lipsiae*, 1811.] C. J. B. 1 tom. pp. 1070. hic. P.

HEUFELIUS de Dialectis.—Canones de Graecarum Dialectorum proprietatibus, &c. Auctore Georg. Freder. Heupelio. *Argent.* 1712, in 12mo.

MAITTAIRE Dialecti.—Graecae Linguae Dialecti, in Scholae Regiae Westmonasteriensis usum recognitae operâ Mich. Maittaire : praefationem, et appendicem ex Apollonii Dyscoli fragmento inedito addidit J. Fr. Reizius. *Hagae Comitum*, 1738, in 8vo.

BUDAEI Commentarii.—Gul. Budaei Commentarii Linguae Graecae. *Par.* 1529. *Bas.* 1530. [Opt. est *Par.* 1548, in fol.]

DAWES Miscellanea Critica :—Ricardi Dawes Miscellanea Critica : iterum edita. Curavit et Appendicem Adnotationis addidit Thomas Burgess. *Oxon.* 1781, in 8vo. Harles. *Lipsiae*, 1800.

PORSONI Supplementum in Praef. ad Hecubam Eurip. *Cant.* 1802, in 8vo. " In Ed. Eurip. iv Trag. Porson. *Lips.* 1807, 8vo. P.

LENNEP Etymologicum.—Jo. Daniel a Lennep Etymologicum Linguae Graecae, &c. editionem curavit, atque animadversiones cum aliorum, tum suas adjecit, Everardus Scheidius, &c. *Trajecti ad Rhenum*, 1790, 2 partibus, in 8vo.

VALCKENAER et LENNEP.—L. C. Valckenaerii Observationes Academiae ; quibus via munitur ad origines Graecas investigandas, Lexicorumque defectus resarciendos : et Jo. Dan. a Lennep de Analogia Linguae Graecae, &c. recensuit, &c. Everard. Scheidius, *Traj. ad Rhen.* 1790, in 8vo.

HEPHAESTION.—Hephaestionis Alexandrini Enchiridion de metris et poematis, Gr. cum Schol. Graecis. *Par.* 1553, in 4to. Hephaestion, cum Notis variorum, &c. curante Thoma Gaisford. *Oxon.* 1810, in 8vo.

FOSTER on Accent and Quantity.—An Essay on the different Nature of Accent and Quantity, &c. By John Foster, M. A. 2d edit. *Eton*, 1763, in 8vo.

HEATH in Poëtas Tragicos.—Notae sive Lectiones ad Tragicorum Graecorum, &c. quae supersunt Dramata, &c. Auctore Benjamin Heath. *Oxon.* 1762, in 4to.

De Rhythmo Graecorum liber singularis, in usum Juventutis Coll. Aenei Nasi olim conscriptus, et nunc demum in lucem editus. *Oxon.* 1789, in 8vo.

HERMANNUS de Metris.—Godofredi Hermanni de Metris Poëtarum Graecorum et Romanorum Libri III. *Lips.* 1796, in 8vo. Est et nova Editio nuper edita.

DUNBAR Prosodia Graeca.—Prosodia Graeca, sive Metrorum Graecorum Expositio, nec non Dissertatio, Anglice scripta, de usu Di-gamma in Homeri Carminibus, &c. Studio G. Dunbar, Litt. Gr. Pr *Edin.* 1815, in 8vo.

HAVERCAMPI Sylloge.—Sigeberti Havercampi Sylloge Scriptorum, qui de Linguae Gr. vera et recta pronuntiatione commentarios reliquerunt, &c. *Lugd. Bat.* 1736, in 8vo. Sylloge altera, &c. *ibidem*, 1740, in 8vo.

MONTFAUCON Palaeographia Graeca.—Bernardi de Montfaucon Palaeographia Graeca, sive de ortu et progressu literarum Graecarum. *Paris*, 1708, in fol.

BENTLEY against **BOYLE**.—A Dissertation upon the Epistles of Phalaris: with an answer to the objections of the Honourable Charles Boyle, Esq. By Richard Bentley, D. D. *Lond.* 1699, in 8vo. [N. B. Diss. ipsa primum prodiit, unà cum Wotton's Reflections on Anc. and Mod. Learning. *Lond.* 1697. Nova edit. nuper prodiit *Lond.*]

SIMONIS Introductio in Linguam Graecam.—Introductio Grammatico-critica in Linguam Graecam, qua de linguae illius origine, &c. disseritur, edita à Joh. Simonis. Editio altera, &c. *Halae Magdeburg.* 1771, in 8vo.

HORNE **TOOKE's** Diversions of Purley.—*ΕΠΙΕΑ ΠΤΕΡΟΕΝΤΑ*: or the Diversions of Purley. By John Horne Tooke, A. M. late of St John's College, Cambridge. *Lond.* Vol. I. 1798. Vol. II. 1805, in 4to.

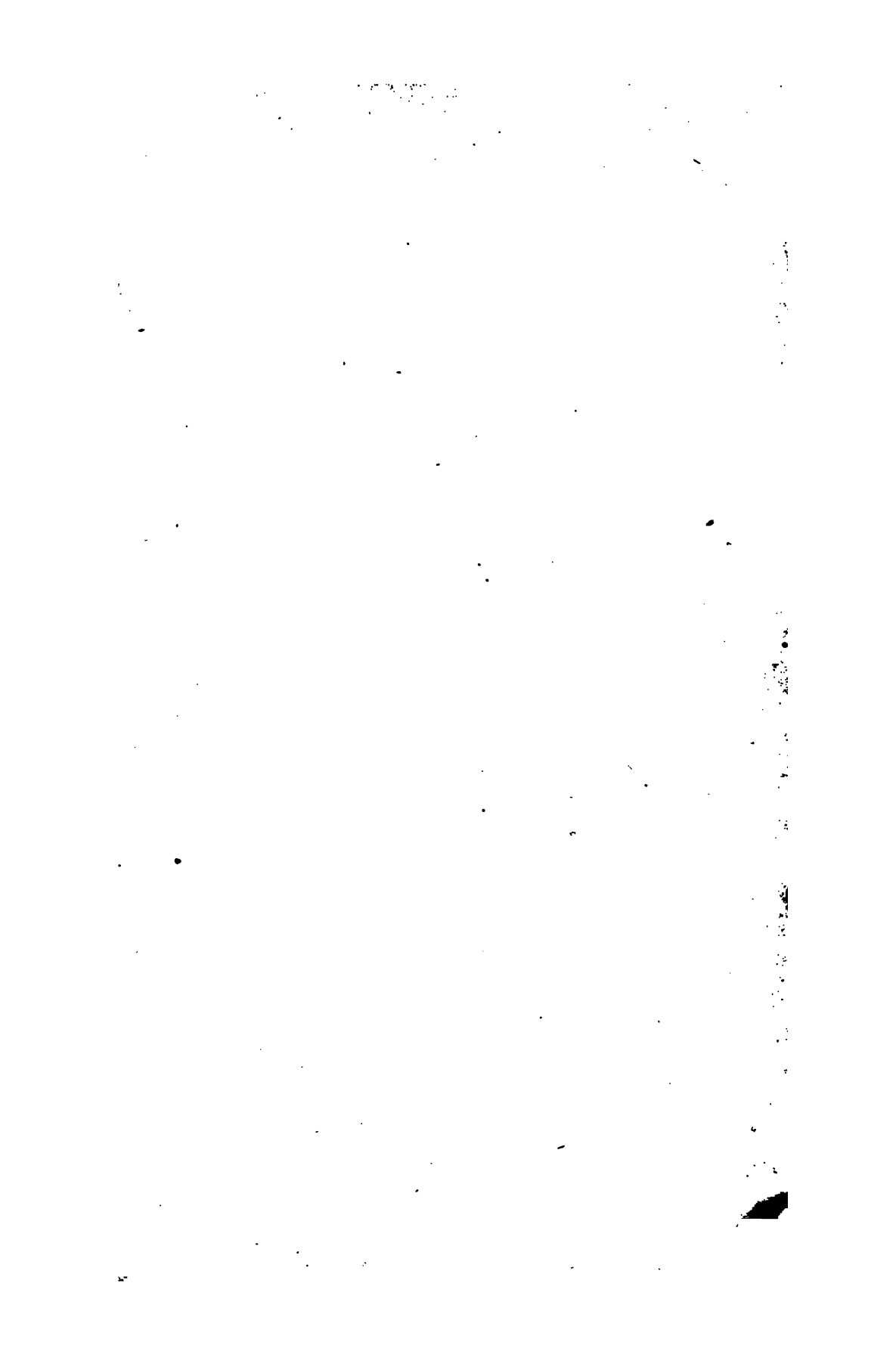
FABRICII Bibliotheca Graeca.—Joannis Alberti Fabricii Bibliotheca Graeca, sive Notitia Scriptorum veterum Graecorum, &c. *Hamb.* 1706—28, 14 voll. in 4to. [Editionis novae multò locupletioris, curante Gottlieb Christophoro Harles, sex Voll. jam prodierunt *Hamb.* 1790—98, in 4to.]

DIBDIN's Introduction.—An Introduction to the knowledge of rare and valuable editions of the Gr. and Lat. Classics; &c. By T. F. Dibdin, A. B. 2d edit. *Lond.* 1804, in 8vo. 3d edit. in 2 vols. *Lond.* 1808.

CORSINI Fasti Attici.—Fasti Attici, in quibus Archontum Atheniensium Series, &c. per Olympicos Annos disposita describuntur, &c. Auctore Eduardo Corsino. 4 voll. *Florent.* 1744-47-51-56, in 4to.

Voyage du Jeune Anacharsis en Grèce, dans le milieu du quatrième siècle avant l'ère vulgaire. 4 voll. avec recueil de cartes géographiques. *A Paris*, 1788, in 4to. [N. B. This book is translated with the following title: Travels of Anacharsis the younger in Greece, during the middle of the fourth century before the Christian aera. By the Abbé Barthelemy, &c. *Lond.* 1790, in 7 vols. in 8vo, and an 8th in 4to, containing maps, &c.]

FINIS.

100

